

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2878

VRIJDAG 2 JAN. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Ware wijzen

Matth. 2: 1—12.

In de bijbel staan de wijzen der wereld niet hoog in koers. Als er werkelijk raadsels vielen op te lossen, lieten ze steeds verstek gaan. Farao en Nebucadnezar wachtten tevergeefs op het antwoord der wijzen. Op de werkelijke vragen kunnen de wijzen dezer eeuw geen antwoord vinden. Paulus wist dat ook en wij ervaren alle dagen, dat de technische, filosofische en staatkundige wijzen stranden, waar zij juist de uitweg moesten banen.

Hier zijn ware wijzen door Mattheüs getekend.

Allereerst merken we op, dat ze naar de hemel zien. Heeft Daniël in de dagen der ballingschap met hun voorvaderen zoveel contact gehad, dat hij hun sprak van Bileams spreuk, welk woord: Er zal een ster voor gaan uit Jacob hen toch buitengewoon moest interesseren? In elk geval zagen deze heidenen op naar boven en dat hebben de meesten in onze dagen verleerd. Velen zien alleen naar de grond, de aarde; sommigen zien wat om zich heen en komen tot allerlei sombere conclusies; weinigen zien opwaarts, waar Gods vuren branden in de nacht. Wij liepen door de straten en mijn metgezel wenste buiten de stad te komen, want hij wilde ruim zicht. Hoe smal uw straat ook zijn moge, er blijft altijd nog zicht naar boven. Daarheen zien ware wijzen.

Hun wijsheid blijkt uit hun vragen. Hun ware wijsheid. Die eigen-wijsheid hebben, vragen niet. Zij weten alles. Doch deze vragen naar de koning der Joden; zoals Hij ook aan het eind van Zijn leven heet. Zalig zijn die honger en dorsten en in dit leven tenslotte nog tot vragen komen. Die niet zat zijn van eigen bevindingen, maar gaarne het objectieve Woord vernemen. Een ware wijze wil wel luisteren.

En deze mannen deden wat ze hoorden. Ook dat is ware wijsheid. Zij namen de proef op de som. Zij tekenden niet alleen een vernuftige machine, die nog en nog eens verbeterd werd op papier, tot men tenslotte een volmaakt product had — op papier — maar zij zetten de theorie om in de praktijk. Er waren daar, die nauwkeurig wisten waar de Koning geboren moest

worden en de tekst rolde van een leien dakje. Een stukje uit de legpuzzel, die ze zo maar vonden. Maar ze dachten er niet aan tot het leven zelf, tot de omzetting tot het leven te komen. O, daar zijn vele vrome wijzen, die nooit anders doen dan onwijs omslaan met de geboden en de beloften Gods, vooral met de laatste; het is systeem, een kathedraal op papier. Geen levensbrood is hun hun godsdienst, alleen maar goocheltoeren zijn het van een geestelijk waterhoofd.

Deze ware wijzen zijn ware gelovigen.

Want wel is er geen prins geboren in het paleis, maar zij gaan niet ontmoedigd terug. Wel citeren de Schriftgeleerden een kind op Kerstmis, maar geen van hen denkt er aan naar de vervulling te kijken — zij houden vast aan dit Woord. Zij komen eindelijk bij een timmerman terecht, die weinig ter wereld bezit en ontmoeten zijn eenvoudige, jonge vrouw, die zich niet onderscheidt van de dochteren des lands. Maar zij vallen neder en aanbidden het Kind.

Hier is geloof. Geloof, dat aanbidt. Geloof, dat verzinkt in Hem. En hoe vaak begeren wij nog een teken van de hemel. Deze heidenen wijzen u de weg.

Deze ware wijzen zijn waarlijk gevangenen.

Een vreemde staat kwam en dwong ons van onze bezittingen te offeren. Wij gaven vertoornd. De jongeman bracht vrijwillig zijn offers op het altaar zijner lusten. Hij eindigde ook als een bedelaar. Deze wijzen, gelovigen openden hun schatten en gaven. En met herten, nog nimmer zo rijk, keerden zij weder naar hun land. Zonder ster, maar in hunne harten brandde het Licht. Ware wijzen, ware gelovigen brengen Jezus alles. Wat ze hebben en wat ze zijn. Want zij zagen Hem, Die alles gaf. Die Zichzelf gaf zonder reserve. Gevangenen van Jezus, die wensen, dat ieder aan Hem gebonden worde, opdat ieder waarlijk vrij zij. Laten wij zo het nieuwe jaar beginnen; in geloof, dat de voeten stuwt en hart en hand opent. Wij zullen als koninkinderen onze weg met blijdschap reizen.

HUIZINGA.

Nieuwjaarsgroet aan onze lezers en lezeressen

Het was ons een grote vreugde u allen in het jaar '47 elke week te kunnen toespreken. Een kinderlied zegt ons, dat het vogeltje zingt, het klokje klinkt en dat: ieder op zijn eigen wijs. Dat zeggen de redacteuren ook en zij denken terug aan de vele woorden, die ze neerschreven en waarmede ze u de weg trachtten te wijzen, waardoor ze u wilden onderwijzen, troosten en opwekken. Wij hopen, dat wij daarin slaagden. Wij vertrouwen dat zelfs min of meer, daar steeds meerderen naar De Christen vragen. Wij hebben deze dienst aan de gemeenschap gaarne verricht.

En weer begint een nieuw jaar. Terwijl ik dit schrijf plenst de regen neer, wordt het al weer donker buiten en is de wereld vol onrust. Het lijkt wel of we in een Cineac zitten, waar steeds maar flitsen uit oorlogen, hongersnoden en andere ellendige dingen gedraaid worden. Ons oog rust op de wereld en daar is niets wat ons geruststelt. Geen blad zal het wagen optimistische schilderijen weg te geven over de toestand. De ganse aarde huivert. Bij al de verschrikkingen van rondom voegen zich nog die van eigen land. Tien- en tienduizenden zijn over de zeeën gegaan en honderdduizenden in het moederland denken met zorg aan de jongens. Zwaar lasten de uitgaven voor dit bedrijf op het volk. De tocht des levens is wel zwaar in onze dagen. En dat des te meer, omdat de lucht niet breken wil, wij zelfs aan verre horizon geen lichte streep ontwaren, die zonnelicht voorspelt.

Wij wensen u veel heil en zegen. Hoe onmachtig klinken zulke woorden, belachelijk haast. Velen zullen die wens bevend uitspreken en anderen zullen cynisch lachen. Al het menselijk wensen valt in het water. Staande in de poort van het jaar, richten wij onze ogen over de donkerte der dagen naar onze verheven God en Vader, onze Vader, Die in de hemelen is. Midden in de vaart des tijds blikken wij op tot Hem, Die onder ons is komen wonen. Onze wens voor u is: moge uw oog ononderbroken op Hem zien. Dat zal voor verwijfeling en zinken behoeden. Dat zal uw aangezicht doen glanzen in de nacht der wereld. Dat zal u uitheffen en op hoogten doen schrijden, ook wanneer gij wandelt in het dal der schaduwen. Zo wordt onze wens tot een gebed voor u allen. Tot een gebed ook voor het werk, dat wij samen mogen dienen en verrichten. Dat al de broeders, die door God onder ons op verantwoordelijke plaatsen gezet zijn, zien mogen op de overste Leidsman en nauwkeurig mogen vernemen welke opdrachten Hij uitdeelt en toevertrouwt. Dat geen gerucht of gezicht van beneden hen verwarre, doch dat zij zonder vrees de Heer mogen dienen al de dagen. En voegen wij daarbij een gebed voor onze jeugd, die in Zondagsschool en vereniging opgroeit. Zij groeien ook op in een onwortelde, ontaarde wereld. Laten wij daarom bidden voor de jeugdleiders en voor de jongeren.

Wie zou dan de soldaten kunnen vergeten? En land en volk en regering? Zo groeit onze groet uit tot één bede, tot één lang gebed, dat wij voor de Heer brengen. Wat anders is ook de wens van een Christen als een verzuchting tot de Vader? Zo vinden wij elkaar bij Hem en dan behoeft ons hart niet te vrezen, hoe de stormen mogen woeden. De Heer is met ons.

REDACTIE.

lid dier gemeente werd. Dat wilde die vrouw niet, want ze had het Leger des Heils lief gekregen en wenste daar haar geestelijk leven voort te zetten. Nu werd ze in een andere gemeenschap gedoopt en keerde daarop in het Leger terug.

Nu is de vraag: heeft die Baptisten gemeente verkeerd gedaan?

Laat ons beginnen met een oude herinnering op te halen, ons indertijd doorgegeven door Mejuffrouw A. Feisser te Nieuwe Pekela. Daar gebeurde het dat de vrouwelijke officier van de Afd. van het Leger des Heils te Winschoten, van de Doop overtuigd werd en de Doop begeerde te ontvangen, doch graag werkzaam wou blijven in het Leger des Heils. De gemeente Nieuwe Pekela besloot aan dit verzoek te voldoen, overleggende, dat het Leger des Heils geen Kerk is noch wil zijn, doch alleen een groep christenen, die zich toelegt op het redden van verlorenen, die aan de bearbeiding der Kerken ontzonken zijn. De zuster zou in Pekela gedoopt worden en lid der gemeente worden, doch als officier in het Leger des Heils blijven werken. — De doopbegerige zuster legde dit aan de Leger-Autoriteiten voor, doch vernam, dat, als ze zich liet dopen, en bij een gemeente aansloot, ze haar officierspost zou moeten verlaten.

Hier was, dunkt me, de ruimte in de opvatting der Baptistengemeente en verloochende het Leger des Heils zijn oorsprong en aard en maakte zich tot „Kerk”.

Losse Schakels

Doop en Gemeente. We ontvingen een lange brief van een broeder, waarin hij enkele belangrijke vragen ons voorlegt, opgekomen uit wat het oog zag en het oor hoorde. We zullen er naar zijn wens hier een en ander van zeggen.

Een vrouw, die in de arbeid van het Leger des Heils bekeerd geworden was, had de behoefte gekregen om gedoopt te worden. Zij richtte zich daartoe tot een Baptisten gemeente in haar buurt, die er zich toe bereid verklaarde, maar onder de mededeling, dat ze daarmede

Heils zijn oorsprong en aard

Lid van twee Zij, die in het Leger des Heils de Kerken?

Heiland leren kennen en gedoopt wensen te worden, moeten nu de consequentie, die volgt uit het door die Organisatie ingenomen standpunt, aangaan. Het is niet anders. Niet wij kunnen daar wat aan doen, dat zo iemand ophoudt lid van het Leger des Heils te zijn, maar de legerleiding dwingt daartoe. — De Doop is nu eenmaal gemeentevormend; hij openbaart het Lichaam. Waar het Leger des Heils de Doop weigert te bedienen zal ieder, die de gehoorzaamheid aan Christus voorop stelt, niet langer in die Organisatie kunnen blijven. Eén van beiden: het Leger is „Kerk” en dan moet het de Sacramenten handhaven en dus zijn bekeerlingen de gelegenheid geven de Heere Christus

gehoorzaam te zijn — of: het Leger is géén Kerk en dan kan het er geen bezwaar tegen maken, dat iemand van een bepaalde Kerk lid is en in het Leger werkt. Dan moet men behalve Baptist ook lid van het Leger kunnen zijn, zoals men als Baptist lid kan zijn van een Vereniging van Geheel-onthouders.

De Baptisten gemeente, in bovengenoemde brief bedoeld, treft dus geen blaam voor haar houding.

Dooop en Gesproken werd op de samenkomst, waar Geest. die zuster gedoopt werd, over Hand. 8 : 4—25 en in 't bijzonder over de verzen 15—17. De schrijver van de brief heeft zich afgevraagd, waarom wij dat in onze prediking missen? Er wordt n.l. te weinig gesproken over de Dooop in de Heilige Geest. „Is de boodschap voor de gemeente van toen, niet meer voor de gemeente van nu?”

Dergelijke vragen worden onder ons vaker opgeworpen of door anderen ons gesteld. Daarom moeten we er vaker op in gaan. — Wij moeten doen, wat de Heere ons heeft bevolen en de begeleidende verschijnselen overlaten aan Zijn wijsheid. Wij dopen in water. Dit geschiedt onder handoplegging — hetzij bij de Dooop of er vóór of er ná. Deze handoplegging verzinnebeeldt het aannemen, de gemeenschap. Legt de Doper dus de dopeling de handen op, dan zegt hij daarmee dat die God, in Wiens Naam hij hem doopt, hem aanneemt en opneemt in Zijn gemeenschap. Dit geschiedt niet buiten de Heilige Geest om, maar wordt door de Heilige Geest voltrokken. *Blijken* zal dat niet altijd op dezelfde manier. Hoe het blijkt, dat de Heilige Geest de dopeling opgenomen heeft in de gemeenschap met God, zal wel mede afhangen van diens geaardheid. Iedere boom draagt nu eenmaal vrucht naar zijn aard. Maar men moet niet zeggen: bij mij is het zo gebleken, nu moet het bij u ook zo aan de dag komen. Waarom? ALS de vruchten des Geestes er maar zijn en het getuigenis des Geestes in het hart vernomen wordt, is het immers goed?

In Samaria kwam de Heilige Geest over de bekeerlingen door handoplegging der Apostelen. Bij Cornelius en de zijnen was dat niet het geval: zij kregen de Heilige Geest al vóór zij gedoopt werden. Men make nu van hetgeen men leest in Hand. 8 geen regel voor alle tijden en plaatsen. Tóén ging het al zeer verschillend — waarom zou het nu volgens een schema moeten gaan! DAT er vruchten des Geestes voor handen zijn, is immers datgene waarop het aankomt? Daarin hebben we toch het bewijs, dat we de Heilige Geest hebben ontvangen? En wat doet het er dan aan toe of af, of dat geschiedde volgens Hand. 8 of volgens Hand. 10 of nog anders? — Breekt bij iemand het bezit van de Heilige Geest uit in het spreken in vreemde talen — goed. — We zien het echter liever in de vruchten, genoemd in Gal. 5 : 22, maar zullen ook het spreken in vreemde talen niet verachten. We zullen echter de spreker opmerkzaam maken op Paulus' woorden, dat, wie in vreemde talen spreekt, zichzelf sticht en hij dat dus beter binnenshuis kan doen, terwijl wie profeteert, de gemeente sticht. Niet het zinnenprikkelende en op de zinnen werkende is het echte, het overtuigende; wij strekken ons liever uit naar het in Fil. 4 : 8 en 9 genoemde. Voorts aanvaarden wij hetgeen God geeft, doch we nemen het uitsluitend aan uit Zijn hand en gaan de weg: „die nog veel verder omhoog voert”. I Kor. 12: 31b. — Niemand krijgt ons op bijpaden.

Genezing Er komen gevallen voor, dat God in anten gebod. woord op gelovig gebed, een zieke op won-

derbare wijze doet genezen. Niet altijd doet Hij dat. Wel heeft de Heere Jezus beloofd, dat God ons altijd de Heilige Geest zal geven, als we Hem daarom bidden. Wanneer we ziek zijn mogen we om genezing bidden en voor ons laten afbidden. De verhoring van zulk een gebed is ons niet onder alle omstandigheden en in alle gevallen toegezegd. Wanneer we ziek zijn en we worden niet beter vanwege ons ongeloof of omdat we verzuimen God in ons ziek-zijn te kennen, dan strekt ons dat tot zonde. Maar zijn we ziek en wordt ons gebed of dat van anderen om onze genezing niet verhoord, ofschoon we het de Heere gelovig voorleggen, dan is het onze roeping in geloofsovergave dit „neen” Gods te aanvaarden. De Heere mag toch ook wel „neen” zeggen, wanneer wij iets van Hem vragen, dat Hij niet uitdrukkelijk beloofd heeft om ons te zullen geven? We moeten ons echter wel ernstig en voortdurend afvragen of er onder ons wel genoeg geloofsgebed is voor de zieken, opdat de Heere niet door een tekort daaraan verhinderd worde onder ons krachten te doen.

Het gevaar van Er staan telkens weer groepen christen opvallende. tenen op, die de aandacht trekken, doordat zij de nadruk leggen op het opvallende in het Evangelie. Daardoor trekken ze de mensen, en vat hier en daar de mening post: dat is nu toch eigenlijk het echte. Welnu, we zullen niet zeggen, dat die dingen niet echt zijn, maar ze zijn niet centraal; ze zijn niet de kern van de Boodschap; zij stempelen het Evangelie, dat gebracht wordt, niet met het stempel der echtheid. In vreemde talen spreken en het zich voltrekken van wonderbare genezingen op het gebed — houdt Rome met zijn Lourdes daarmee niet vele zielen gevangen? — We moeten de waarde van dat opvallende niet onderschatten maar vooral ook niet overschatten. Het kan bij de Verkondiging komen, maar men moet niet zeggen, dat het er bij behoort en de Boodschap niet volledig zou zijn zonder deze verschijnselen. De gemeente kan ze hebben en kan ze missen — nimmer mag ze aan deze dingen een onevenredig grote waarde toekennen, omreden ze de mensen zo „trekken” en toeloop van zielen, die nu eenmaal graag wat ongewoons meemaken, veroorzaken. — Broeders, laat ons leven uit de Geest, geheel overgegeven en ter beschikking staande voor onze Heer, altijd, overal, met alles — en tevreden zijn met hetgeen Hij dan doet en .... er dankbaar voor zijn. Geen groepje heeft op de duur groter zegen verspreid, dat de gemeenten, die dicht bij de hemel leefden en Christus lieten regeren in haar midden.

De kameel In het gesprek, dat er volgde tussen de en de naald. Heiland en Zijn discipelen na het bezoek van de rijke jongeling, zeide de Heere Jezus, dat een kameel gemakkelijker door het oog van een naald gaat, dan dat een rijke het Koninkrijk ingaat. Het vreemd aandoende beeld heeft er nogal eens aanleiding toe gegeven om het te veranderen. Zo onlangs weer in onze geïllustreerde tijdschriften. Niet een kameel zou bedoeld zijn, maar een kabeltouw. Alle drie Evangelien hebben hetzelfde woord: kameel. Eerst in de vierde eeuw is de gedachte opgekomen, dat er een kabeltouw mee gemeend kon zijn. Er zijn echter geen sporen van verschrijving gevonden, zodat alleen de fantasie met dat kabeltouw aan het werk is. Men late het beeld gelijk het is. De Heere Jezus sprak ook van „kameel doorzwelgen”. Matth. 23 : 24: een kameel, gevallen in een drinkbeker en die dan ongemerkt mee naar binnenslikken! Aan de goede overlevering van deze beeldspraak twijfelt geen mens. Waarom zich dan beijverd om die van de kameel en het

oog van een naald te verbeteren; minder grotesk te maken? Een kabeltouw gaat evenmin door het oog van een naald als een kameel, dus wat wint men er met deze verbetering, verandering mee? Dit is er opvallend duidelijk mee gemaakt, dat een rijke niet het Koninkrijk Gods kan binnengaan. — En niet alleen de rijke kan er niet in, maar niemand kwam naar binnen, wanneer bij God niet ALLE dingen mogelijk waren.

L.

Pastorale Mijmeringen

Bij het schrijven van deze woorden omgordt het jaar negentienhonderd acht en veertig zich om de plaats in te nemen van zijn voorganger, die levensmoe van het toneel gaat verdwijnen. Het tooit zich met het sprankelende licht van vele goede voornemens, welke als edelstenen flonkeren op het groene gewaad der hope. Wat aan ervaring ontbreekt, schijnt de glimlach van de verwachting en de vaste blik van zelfvertrouwen beurtelings en soms tegelijkertijd (wat hem een wonderlijk grimas doet trekken) te willen goedmaken.

Hoe steekt zijn fiere gestalte af tegen de gebogen verschijning van het oude negentienhonderd zeven en veertig! Ziet hoe diens magere vingers de versleten plunje bijeen tracht te houden, die de kille regenwind uit de vale wolkenmassa's hem wil ontrukken! Kunt ge u voorstellen, dat eens, niet zo lang geleden, de oude grijsaard ook luisterrijk getooid was met belofte, hoop en mogelijkheden — dat de vlinders om zijn hoofd stoeiden en de bloemen aan zijn voeten pronkten? Het schijnt een waagstuk een vraag te richten aan de oude, wiens laatste rozen reeds lang vergaan zijn. Zou hij, de teleurgestelde, geërgerd door het medelijden in mijn stem, zich niet van mij afwenden zonder mij een woord waardig te keuren? Of zal zijn verwijt mij treffen, daar ik een slecht dienaar ben geweest, die zijn aanwijzingen in de wind heeft geslagen? Maar misschien wil decheidende mij nog een wijsheid geven; al zal deze mij in het gelaat geslingerd worden als een bittere beschuldiging, wijsheid blijft wijsheid! Welnu....

„Hebt ge nog iets te zeggen, vóór ge het strand van het Heden verlaat, negentienhonderd zeven en veertig?”

Plotseling richt zijn gebogen gestalte zich op. Hij houdt zijn trage schreden in en kijkt mij aan. Nu eerst kan ik in zijn oude ogen zien. Het ontroert mij. Is het omdat die blik dat merkwaardig turende heeft, die meer door je heen ziet dan op je blijft rusten; of is het, dat er geen bitter verwijt in te lezen valt, maar wel een wijs begripen?

Nu gaat hij spreken.

„Wat wilt ge van mij weten, mijn vriend?”

„Uw wedervraag verwacht mij. Ik meende, u zoudt zoveel ervaringen hebben opgedaan, dat u zelf daaruit een keuze zoudt kunnen doen. Mij dunkt ieder woord zou een licht moeten zijn.”

„Wellicht”, herneemt de oude glimlachend, „maar alleen de wijsheid, die ge begeert, kan door u gevat worden. De ongevraagde wijsheid glijdt langs u heen. Maak u daarom bewust, wat u aan nodige wijsheid ontbreekt, en vraag!”

Een ogenblik moet ik mij bedenken. De eerste wijsheid heeft hij mij, toch ongevraagd, geschonken. Ik wil haar vatten en toepassen: ik wil een goede leerling zijn. Dan weet ik, wat ik vragen zal.

„U bent uw loopbaan natuurlijk ook met allerlei ge-

loofsverwachtingen begonnen, die later toch op niets zijn uitgelopen. Beschouwt u het niet zó, dat uw geloof te groot is geweest?” Een pijnlijk lachje van de oude belet mij meer te zeggen.

„Een merkwaardige vraag, inderdaad!” antwoordt hij. „Uw vraag komt feitelijk hier op neer, of het geloof ook te groot kan zijn. Ware dit zo, dan zou kleingeloof een uitkomst, misschien wel de genezing zijn! Doch de afstand tussen verwachting en vervulling wordt niet door een te groot geloof maar door de te grote verwachting veroorzaakt. Wij scheppen ons met onze fantasie een beeld en houden het voor geloof. Maar geloof heeft met fantasie niets te maken. De fantasie is een schepping van de menselijke geest, die niet altijd slecht is, daar de liefde haar ook kan wekken; maar misleidend is zij nochtans. Het geloof echter is iets geheel anders. De menselijke fantasie ontwerpt hier niet haar visioenen, maar de beloften Gods. Het is moeilijk het Goddelijke van het menselijke in de geloofsverwachting te scheiden. Maar de onderscheiding leert de teleurstelling. Daarom verbittert de teleurstelling niet, maar ze maakt voorzichtig. Ze remt de fantasie en behoedt haar te treden op het gebied van het geloof. Verwachting en geloof wagen beiden veel — zelfs alles. Maar verwachting drijft de eigen overtuiging. Geloof wacht op het bevel van God!”

„Heeft het inzicht van uw falen-door-eigen-schuld u nooit krachteloos ineen doen zinken?”

„Soms klopte de verzoeking daartoe wel aan mijn deur. Het scheen mij toe, of Gods oog verwijtend op mij brandde. Maar die ootmoedig tot Hem gaat, bespeurt niets van een verwijt. Mijn vriend, weet: angst voor God is satanische ootmoed; ware ootmoed leidt tot nog meer overgegeven dienstbaarheid. Dan kan zelfs het grootste fiasco door de Heer herleid worden tot de grootse zege. Was het niet uit stof, dat Hij de kroon der schepping formeerde?”

De oude staat op en gaat heen. Nog rukken de stormvlagen aan zijn versleten kleed. Zijn grauwe haren waaien in de wind. Maar terwijl zijn voeten het strand betreden, lijkt mij zijn gestalte minder gebogen. Zou hij denken, dat hij in mij een waardige leerling heeft gevonden, die zijn wijsheid zich ter harte zal nemen?

Meer, steeds meer weet ik mij aan het oude negentienhonderd zeven en veertig verwant. Zijn feilen zijn de mijne. Moge zijn berusting, zijn geloof en zijn deemoedig inzicht mij blijven omringen en vervullen als ik straks in negentienhonderd acht en veertig mijn pelgrimstocht zal voortzetten.

BRANDT.

Oud en Nieuw

Terwijl ik deze regelen schrijf, is het jaar 1947 stokoud geworden. Men zou het kunnen vergelijken bij een beverige, verzwakte grijsaard wiens hoofd ter aarde gebogen is. Wat kan men nog van zulk een mens verwachten? Het sterven is nabij, het graf wordt reeds gedolven. Al het jeugdige vuur is uitgedoofd, alle krachten zijn opgeteerd: het einde is gekomen. Is het te verwonderen dat op Oudejaarsavond velen ter kerke gaan, die anders nooit een dienst bijwonen? Zo niet alle gevoel van een sterveling te zijn, machteloos tegenover de stroom des tijds en machteloos tegenover de eeuwige en onveranderlijke God is afgestompt en vernietigd — moet de mens, die als ongodsdienstig door

de wereld gaat, wel worden aangetrokken tot het Evangelie. Hoeveel te meer de oprecht vrome mens en de ware Christen. Wij worden allen weer opnieuw bepaald bij deze ene geweldige gedachte: Stof zijt gij en tot stof zult gij vergaan!

Zoals de ouden van dagen steeds weer terugtasten in herinnering naar datgene wat geweest en geschied is in hun leven, zo gaat een ieder op deze laatste dag en avond van het jaar zijn aangezicht wenden naar het verleden. De blik terug! Hoeveel droefheid, pijn en teleurstelling is er op de afgelopen baan niet geweest? En welke verrassingen, blijdschap en zegen is een ieder niet ten deel gevallen? Het zoete en zure is doorengemengd en niemand kan zeggen, dat hij louter het ene of het andere heeft ontvangen. Misschien is er iets voorgevallen dat het leven geschokt heeft tot in de fundamenten of iets wat een grote verandering teweegbracht. Eenzaamheid is in het hart binnengeslopen of te wel het gezin is vermeerderd en verrijkt geworden. De balans wordt opgemaakt en vaak komt de mens tot de verontrustende conclusie: er is een tekort, soms een ontstellend tekort of een bankroet. Een financiële debacle is vreselijk genoeg, doch een moreel en geestelijk faillissement is het allerergste wat denkbaar is.

In onze nood komt het Evangelie van Jezus Christus ons te hulp. De blijde tijding van God is nog immer dezelfde: 's mensen verlegenheid is Zijn gelegenheid. Hem dankende voor genoten zegeningen en goede gaven, komen wij met al onze schuld en nood tot Hem. Hij is niet aan de tijd onderworpen, geen ouderdom tast Zijn Wezen aan, Zijn liefde en ontferming voor stervelingen, zwervelingen en drenkelingen duurt tot in der eeuwigheid. Zelfs over graf en dood reikt Zijn machtige arm. Aan Hem mag ieder mens zich toevertrouwen. En zie: terwijl het oude voorbijglijdt neemt Hij onze dankzegging in Christus aan, doet vergeving over onze zonde door de verzoening van Zijn Zoon en bereidt ons het nieuwe. Het oude is voorbijgegaan; merk op: het nieuwe is gekomen!

1948 ligt vóór ons. Hoe zullen wij het tegemoettreden? Wij wensen elkaar veel heil en zegen toe. Wij hopen het beste, maken nieuwe geloften en nemen ons voor alles beter te doen dan in het verleden. Maar ach, in 't diepst van ons wezen vrezen wij toch. Wie zijn wij? Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij, riep de grote Zendingsapostel uit, die zijn eigen hart en leven gesteld had onder het licht der waarheid. Zó zal een ieder het aanvoelen die zich, evenals hij, onder datzelfde licht plaatst. Wat baten ons al onze schone beloften en beste voornemens? Zelfs op Nieuwjaarsdag betrappen wij ons er op dat wij ze reeds verbreken en niet ten uitvoer brengen. Het volmaakte ligt nóg zo onbereikbaar ver weg en het onvolmaakte leeft steeds in ons en is om ons heen in deze verdorven en verminkte wereld. Doet de mens niet beter te zwijgen? — Al zouden wij willen, wij kunnen het niet. 't Is niet alleen de macht der gewoonte, die ons er toe drijft elkaar een gelukkig Nieuwjaar toe te wensen en evenmin een voorbijgaande ontroering, die de Jaarwisseling met zich meebrengt, dat ons er toe aanspoort het voortaan beter te doen. Het is de Geest Gods, die werkzaam is onder ons. Die Heilige Geest vermaant, waarschuwt en wekt de mens op om telkens bij het struikelen en vallen weer op te staan en voorwaarts te gaan. En 't is dezelfde Heilige Geest, die ons bemoedigt, versterkt en vertroost om de moed nimmer te laten zakken, maar vrolijk voorwaarts te gaan. Jezus heeft de dood en duivel overwonnen. Hij is de Overwinnaar. En die in Hem gelooft zal leven — zelfs al ware hij gestorven. Sterker kan het

niet worden uitgedrukt. Ontwaakt, gij die slaapt en sta op uit de dood, want Christus zal over u lichten!

Zo treden wij het Nieuwe Jaar dan tegemoet. Er is vrees in zover de mens ziet op zichzelf, op de ander, op onze opgebouwde cultuur en beschaving, die in de oorlogsjaren zo heerlijk verminkt is en dreigt geheel ten onder te gaan. Wachter, wat is er van de nacht? Maar in de menselijke duisternis is het grote Licht verschenen. Het Kerstfeest heeft ons gepredikt, dat God met ons is. Immanuel! En Hij laat nooit varen het werk Zijner handen. Als God in Zijn Zoon dan met ons is, wie zal tegen ons zijn? Zo worde onze vrees verbannen en ziende op onze overste Leidsman en Voleinder des geloofs gaan wij moedig voorwaarts. Wij zullen niet ophouden elkaar het beste toe te wensen en op te wekken en nieuwe geloften af te leggen. Doch al komt van dat alles ook weinig terecht, nochtans bezwijken wij niet. In laatste instantie komt het niet op onze kracht of misschien beter gezegd op onze onmacht, maar staat of valt alles met God, onze Schepper. En Hij is, met ons, dat is het Evangelie. Hij is met u en met mij.

A. A. HARDENBERG.

Gemeenteberichten

STEENWIJK

Daar wij in De Christen reeds melding maakten van de bevestiging en intrede van de Evangelist Metz van Stadskanaal in onze gemeente, komen wij thans met het bericht dat wij Zondag 14 Dec. zo een blijde dag mochten beleven. Met een beetje moeite hebben de leden, weinig in getal, de zaken geregeld, met het verlangen dat deze dag in alles mocht slagen en door Gods geest geleid mocht worden. 's Middags halfdrie zagen we een schare mensen ons gebouw binnenstromen, onder meer fam., vrienden en kennissen van onze Evangelist, allen uit Stadskanaal; ze hebben zich heerlijk te goed gedaan aan een heerlijk verwarmde kachel, want het was een koude rit van Stadskanaal, en er waren nog al oude mensjes bij; ze waren met ongeveer 21 personen.

Drie uur werd de bevestigingssamenkomst begonnen, waarvan Ds. Prins uit Deventer de leiding had.

Deze dienst was als volgt: Na het votum, de samenzang, waarna Ds. Prins ons een Schriftgedeelte voorlas, en wel van Lucas 12 vers 32: Vrees niet, gij klein kuddeke, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven. Wat hij zo echt op onze kleine gemeente in toepassing bracht.

Na de predikatie werd overgegaan tot de bevestiging van broeder Metz, die op de gebruikelijke vragen een bestigend antwoord gaf en oprecht te kennen gaf: „Met Gods hulp. Ja.” Daarna werd onder handoplegging van enige ouderlingen met name: br. M. de Dood van Steenwijk, br. E. de Haan van Heerenveen en br. v. Komen van Stadskanaal en Ds. Prins, onze Evangelist in gebed aan Gods Geest en leiding opgedragen. Waar na de gemeente zong: Dat 's Heeren zegen op u daal.

Na de eerste dienst hadden we om halfvijf een gezellige theetafel, kwart over zes koffietafel, waar ieder de inwendige (uitwendige E.R.) mens kon versterken.

Zeven uur hadden we de intrede van br. Metz. Ook deze dienst werd op gebruikelijke wijze gehouden; de predikatie werd genomen uit de 2e Corinthebrief, hoofd-

stuk 4 vers 5: „Want wij prediken niet ons zelven, maar Christus Jezus, de Heere, en ons zelven, dat wij uw dienaren zijn om Jezus' wil". Na beëindiging van de predikatie werd het woord gegeven aan de Wethouder der gemeente Steenwijk, de heer Koenen, die namens het college van B. en W. onze Evangelist, als dienaar in het Evangelie, welkom heette in Steenwijk. Spr. hoopte dat de heer Metz ook de nu nog gesloten deuren hier in Steenwijk niet zou voorbij gaan, maar zich met volle toewijding zou werpen in het grote werk tot uitbreiding van Gods Koninkrijk. Tevens was br. E. de Haan van Heerenveen als consulent en afgevaardigde van de Unie in ons midden, die ook Evangelist Metz geluk wenste met zijn bevestiging in Steenwijk; br. d. H. wenste hem Gods zegen op zijn arbeid. Ook waren afgevaardigden aanwezig uit de Geref. Kerk. Schriftelijke felicitatie is binnen gekomen van de gemeente te Sneek. Namens de gemeente te Leeuwarden was ouderling Beuneker nog aanwezig.

Daarna werd wederom een koffietafel aangericht en tevens een begroetingssamenkomst gehouden; velen maakten hiervan gebruik. We moesten om kwart over tien sluiten met het oog op het vertrek van onze gasten uit Stadskanaal, die nog een reis van 1½ uur moesten maken. 't Was al met al een heerlijke dag voor onze kleine gemeente, maar ook voor ieder, die aanwezig was, want het is zo heerlijk als Gods kinderen in liefde verenigd te zijn. Eerst was er nog een probleem met de woning, doch God zorgt voor alles en heeft ook onze br. Metz van een woning hier voorzien; deze week nog hopen hij en zijn gezin zich hier te installeren. Tevens hebben we nog van 4 leden de attestatie binnengekregen. De gemeente bestaat nu uit 17 leden; moge God ze tot een overgrote schaar doen groeien, tot de dag van Zijn komst.

Voorl. secr. K. WIND.

EINDHOVEN

Geliefde broeders en zusters. De arbeid in 't midden der gemeente wordt door onze Heer rijkelijk gezegend. Zondag 7 Dec. was een grote schare belangstellenden opgekomen om getuige te zijn van de doop van een jonge broeder en zuster. Met grote aandacht werd de doopprediking van onze voorganger beluisterd. Het was een zeer gezegende ure, waarin Gods Geest zichtbaar werkte. We geloven dat er meerderen zullen volgen. Des middags kwam de gemeente bijeen voor de breking des broods. De nieuwe leden werden bij monde van ouderling de Jonge hartelijk welkom geheten, waarna de gebruikelijke doopkaart werd overhandigd.

Maandag 8 Dec. werd de verjaardag van Ds. Zijlstra en zijn vrouw in 't midden der gemeente feestelijk herdacht. Onze dominee en domineeske hadden vele gelukwensen in ontvangst te nemen. De diverse verenigingen verleenden hun medewerking aan deze zeer geslaagde feestavond. Dankbaar gestemd keerden we huiswaarts. Niettegenstaande de druk der tijden gaan we als gemeente moedig voorwaarts, roemend in des Heilands kracht. De Heere zegene onze verbonden gemeenten in 't vaderland, tot eer en prijs van Zijn Naam.

Met br.gr.,
de secr. H. DE JONGE.

ZANDBULTEN

Zondag 14 Dec. was een onvergetelijke dag voor onze gemeente en haar nieuwe voorganger, br. Fabrie van den Haag. Onze harten waren vol van dank aan de

Gever. Die het alles zo heerlijk wel met ons gemaakt heeft.

Plechtig en ernstig was het ogenblik, waarop onze nieuwe voorganger in de morgendienst, die door Ds. Tijman geleid werd, aan de gemeente verbonden werd. Als tekst voor deze morgen had Ds. Tijman gekozen 2 Cor. 5:20: Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade: laat u met God verzoenen. Met deze woorden sprak Ds. Tijman met ernst tot de gemeente en haar nieuwe voorganger. Na de prediking werd br. Fabrie aan de gemeente verbonden. Voor God werd de belofte afgelegd om de verantwoordelijkheid voor de gemeente te aanvaarden. Onder handoplegging werden gemeente en voorganger aan elkaar verbonden. Dit ogenblik was machtig en vreugde doorstroomde onze harten.

Staande werd de nieuwe voorganger nog toegezongen: Dat 's Heeren zegen op u daal'.

's Middags mocht onze voorganger voor een grote schare, die ons kerkje maar nauwelijks kon bevatten, zijn intrede doen met een prediking over Rom. 1:16. Want ik schaam mij het evangelie van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid, een ieder die gelooft, eerst de Jood en ook de Griek. Spreker mocht met deze woorden zijn geloofsbrieven te midden der gemeente neerleggen, en wees op de grote genade, dat we ons niet behoeven te schamen voor het evangelie van onze Heer en Heiland; voor niets en niemand.

Na de dienst spraken de afgevaardigden van de Herv. en Geref. Kerk een welkomswoord. Namens de gemeente sprak ouderl. Schotanus een hartelijk woord tot de nieuwe voorganger en hij was de tolk van heel de gemeente, toen hij sprak van de grote vreugde, die er is omdat we zo spoedig weer een voorganger mochten ontvangen. Verder spraken nog de afgevaardigden van onze zustergemeenten Noordbergum en Leeuwarden, die ook hun beste wensen uitspraken voor voorganger en gemeente. Nadat br. Fabrie al de afgevaardigden had bedankt voor hun vele goede wensen, werd deze dienst geëindigd met het zingen van Ps. 118:7.

's Avonds hadden we nog een begroetingsbijeenkomst, die we in feeststemming doorbrachten. De leiding van deze avond berustte bij Ds. Tijman. Enkele broeders, die 's middags niet het woord hadden gevoerd, kregen nu de gelegenheid om hun beste wensen over te brengen. Namens de gemeente te Den Haag-S. sprak Ds. de Jong en wenste ons geluk met dit gezin, waarvan alle leden harde werkers waren in zijn gemeente. Ook Ds. Tammeling van Noordbergum voerde vervolgens nog het woord. Ook waren er nog verschillende vertegenwoordigd per brief; o.a. was er een brief van onze oudvoorganger Ds. Slort uit Amerika, waarin ook hun medeleven met de gemeente zo echt naar voren kwam. Ook br. Baptist was de oude gemeente nog niet vergeten en hij was ook een ogenblik met zijn geest in ons midden.

De verschillende verenigingen werkten mee tot het welslagen van deze avond en boden voorganger en gezin bloemen aan. Het is voor velen een onvergetelijke dag geworden. Wij gaan dan ook vol moed en vertrouwen de toekomst tegemoet, met een lied in het hart ter ere van Hem, Die ons redde om te redden.

De secr. N. L.

Beroepingswerk

Evang. I. Tammeling vertrekt van Noordbergum naar Drachten.

De gemeente te Noordbergum beriep Ds. K. Prins te Deventer.

De visioenen

van de profeet Jeremia

overdacht en toegelicht door Ds D. Slort, te Almeló, zullen binnenkort verschijnen. Ons dunkt zo, dat het in onze gemeenten en onder onze vrienden zeer op prijs zal worden gesteld, dat we ook eens met zulke stichtelijke, Schrift-verklarende lectuur voor de dag komen. Ieder bestelle het werkje, dat slechts 50 cents per exemplaar kost en in dun carton gehecht verschijnen zal.

Richt uw bestellingen nu reeds aan Ds Jansma, Postr. 9260 ten name van de Unie van Baptisten gemeenten, Haarlem.

Is er niet in elke gemeente een „Lectuurverzorger”? We bedoelen een broeder, die er voor zorgt, dat onze uitgaven onder ieders bereik komen in en rondom de gemeente? Hebt ge in uw kerk of lokaal een lectuurrek? Zien doet kopen. Gij kunt er ook Bijbels, Nieuwe Testamenten, Evangelien, kerkboeken enz. uitstellen. Gelegenheid maakt genegenheid!

Helpt de uitgave van „De Visioenen van Jeremia” te doen slagen.

Geduld

Zij, die vragen inzonden ter bespreking in de Losse Schakels, behoeve slechts geduld te beoefenen.

L.

L.

Verantwoording U.Z.C.

In dank ontvangen van:

D. O. te H.	f 50.—
Gemeente Foxhol	- 10.45
„ 2e Exloërmond	- 79.50
„ Delfzijl	- 112.—
„ Alkmaar	- 26.—

In 1947 werd door gemeenten en vrienden der zending bijeengebracht f 7000.—, een bedrag waarop wij trots mogen zijn, doch dat nog niet voldoende is om uitvoering te geven aan de plannen, die de Unie heeft voor de zending. Zouden we in 1948 niet het dubbele kunnen bereiken? Wie is de eerste die dit nieuwe jaar goed wil beginnen en een flinke gift overmaken op postrekening 382183?!!

Gaarne in afwachting.

Uw dw. dn. W. MODDERMAN.
Willemstraat 9, Sneek.

Mededelingen

ADRESWIJZIGINGEN

W. Veenstra, voorheen Bapt. Past., Foxhol
nu
Schoolstraat 55, Musselkanaal.

Het adres van de Evangelist der Bapt. gemeente te Steenwijk is:

G. J. Metz,
Mr. Hildebrand Tuttelstraat 7, Steenwijk.

Indien U nog niet

uw abonnementsgeld hebt betaald, wil ik u nog gaarne gelegenheid geven dit tot a.s. Dinsdag 6 Jan. te doen. f 1.25 voor het 1ste kwartaal; f 2.50 voor het 1ste halfjaar. Betaalt u echter op giro 9260 of per postwissel f 5,— ineens voor het gehele jaar 1948, dan bespaart u zichzelf niet alleen 4 x 20 is 80 ct. incassokosten, maar helpt u op een gewaardeerde wijze mee aan de vereenvoudiging van de administratieve arbeid. Mag ik op uw vriendelijke hulp rekenen? Na 6 Jan. worden de kwitanties voor onbetaalde abonnementen aangeboden, verhoogd met 20 ct. incassokosten.

Nog een vriendelijk verzoek: Indien uw adres op het adresbandje niet gedrukt, maar geschreven is, wilt u mij dat even berichten? Indien uw adres gedrukt is, maar niet geheel juist, wilt u mij dat dan óók berichten?

De administrateur T. JANSMA.

DE KINDERVRIEND

Van de nummers 1—4 van de pas begonnen jaargang van ons kinderblaadje kan ik nog een klein aantal naleveren. Zondagsscholen, die belang hebben bij een aantal boven de reeds ontvangen partij verzoek ik vriendelijk mij dit zo spoedig mogelijk te laten weten. Naar ik hoop, kan ik allen het gewenste aantal dan doen toekomen.

Gaarne wil ik de Zondagsscholen er even vriendelijk aan herinneren, dat bestellingen van een gewijzigd aantal van de volgende nummers 10 dagen vóór de verschijning bij mij ontvangen moeten zijn. Uiterlijk Woensdag 14 Jan. moeten bij mij dus de gewenste aantallen van de nummers 5—8 bekend zijn om het benodigde aantal tijdig te laten weten, daar het overschot-aantal voortaan zo gering mogelijk zal zijn, zodat op uitvoering van nabestellingen niet zonder meer gerekend kan worden. Wanneer de Zondagsschool er dus met de bestelling telkens tijdig (10 dagen vóór de verschijning) bij is, loopt alles op wietjes zowel voor de Zondagsschool als voor De Kindervriend.

De administrateur T. J.

DE ZAAIER

De partij-afnemers ontvangen dezer dagen van het nieuwe nummer van De Zaaier hetzelfde aantal als van het laatste gewone maand-nummer (No. 406), behoudens de aan mij opgegeven wijzigingen.

Sommige zijn echter vergeten, dat op de 15e van de maand bij mij bekend moet zijn het voor het volgende nummer gewenste aantal. Wanneer ieder daar goed rekening mee houdt, gaat alles naar wens zowel van de afnemers als van de administratie en de drukker. Dus, dappere en wakker-werkende Zaaier-agenten, onthoudt goed: op de 15de van de maand moet de administrateur het door u gewenste aantal van het volgende nummer weten! Wie niets naders opgeeft, krijgt automatisch het vorige, bekende aantal weer toegezonden.

En nu met moed het nieuwe jaar begroet. Volgt deze ene goede raad: strooit het Evangelie-zaad! Gaat voort met zaaien, al kost het veel strijd. De Heer weet wel van maaien: dat doet Hij op Zijn tijd!

De administrateur T. J.

Advertentiën

Wed. H. van Oosten—Baptist
en kinderen, Eschstr. 19,
Almelo
wensen familie en vrienden een
Gelukkig Nieuwjaar

Aan alle lezers en lezeressen
van De Christen voor 1948
Ps. 134 : 3 toegewenst
K. ten Cate
M. ten Cate—Eberhard
Grefkensstr. 6, Brunssum (L.)

We wensen familie, vrienden
en bekenden bij de intrede van
het nieuwe jaar
Gods Zegen toe
Fam. Ds. L. de Haan
Apeldoorn, Zwarte Kijkerweg 18

Gods beste zegen
in 1948 toegewenst van
fam. J. de Jonge Pzn.
Adm. de Ruyterweg 256 hs.,
Amsterdam W.

Gods rijkste zegen
gewenst voor het jaar 1948 aan
alle brs. en zrs. in Nederland
en daarbuiten door
fam. A. H. Zerbst
Rijnlaan 128 bis, Utrecht

Wij wensen alle medeverbon-
denen in Christus Jezus een
rijk gezegend Nieuwjaar
De Tabitha-zusters

Wij wensen alle broeders, zus-
ters en vrienden een
**rijk en gezegend
Nieuwjaar**

F. Beuneker
C. Beuneker—Bolman
en kinderen
Hofstraatje 30, Leeuwarden

Gods onmisbare zegen
toegewenst aan alle broeders en
zusters

Fam. D. van der Beek
Statiestr. 23, St. Nikolaas, België

Fam. B. Fabrie
wenst alle brs., zrs., vrienden
en kennissen

Gods zegen in 1948
Zandbulten (Fr.)

Wij wensen brs., zrs. en fa-
milie hier en in Amerika een
gelukkig Nieuwjaar
G. Weijer
W. Weijer—Lukkes
en kinderen
't Meer 182, Heerenveen

MAAIEN EIST ZAAIEN

Allen in de lande een
gezegend 1948
De Zaaier-actie Bapt. Ge-
meente Rotterdam—Zuid

S. Meijer
Brandstoffenhandel
wenst alle broeders en zusters
in Christus een
gelukkig Nieuwjaar
Aadorp 92, post Almelo

.....
D.V. 7 Jan. 1948 hopen
wij met onze geliefde
ouders, Behuwd-, Groot-
en Overgrootouders
H. van Komen
H. van Komen—
Burema
de dag te herdenken, dat
zij voor 55 jaar in het
huwelijk zijn getreden.
Hun dankbare kinderen,
behuwd-, klein- en ach-
terkleinkinderen.
Hoogezand, a.b., tegen-
over het Gemeentehuis.
.....

Heden nam de Heere
tot Zich in Zijn heer-
lijkheid, zeer onverwachts,
mijn lieve vrouw

Hendrikje Zoethout

in de ouderdom van ruim
57 jaar.
Geliefde echtgenote van
Pieter de Jong.

Musselkanaal, 18 Dec. '47
Schoolstr. 17.

Heden nam de Heere
tot Zich in Zijn heer-
lijkheid, zeer onverwachts,
onze geliefde schoondoch-
ter en schoonzuster

Hendrikje Zoethout

in de ouderdom van ruim
57 jaar.
Geliefde echtgenote van
Pieter de Jong.

Uit aller naam,
M. de Jong.

Musselkanaal, 18 Dec. '47
Schoolstr. 17

Heden overleed na een
zeer langdurig lijden, nog
onverwachts, in zijn Heer
en Heiland, onze lieve
man, vader en broer

Johannes Voorhans
in de leeftijd van ruim
44 jaar.

A. Voorhans—Harms
Majella
Paul
Rotterdam:
S. Voorhans

Groningen, 22 Dec. 1947
J. C. Kapteynlaan 42a.

Tijdelijk adres: „Padde-
stoel”, Oosterduinen,
Norg (Dr.)

Zo de Heer wil en wij leven
hopen wij 2 Jan. '48 naar
Amerika te vertrekken. Wij
wensen U allen Gods onmisbare
zegen en tot wederzien.

Fam. H. van der Werf Wzn.
Bothniakade 39, Sneek.

In gezin met 2 kinderen, waar-
van de vrouw haar werk bui-
tenshuis heeft, wordt

hulp in de huishouding

gevraagd, beslist gelovig en
goed met kinderen kunnende
omgaan.

Brieven aan: De Paddestoel,
Oosterduinen 294, Norg.

ZET HET NIEUWE JAAR GOED IN door ten bate
van onze Diaconessen-arbeid te bestellen:

een Tabitha-dagkalender

in prachtige uitvoering

Het schild stelt voor: Het Heilig Avondmaal, en het
dagblok is aan de voorzijde voorzien van korte meditatie's
van diverse predikanten; op de achterzijde passende ver-
halen enz. De prijs is slechts f 1.75, franco huis.

Tevens nog voorradig:

de Tabitha-verjaardagkalender

Uitermate geschikt als verjaarscadeau. Zes bladen met
bijbelse voorstellingen in prachtige koperdiepdruk op
houtvrij carton. VERLAAGDE-PRIJS f 1.25.

DIACONESSENHUIS „TABITHA”, WASSENAAR

Bestel-adres: G. A. Buitenhuis,
Vaillantlaan 47², Den Haag.

Obligatielening ad f 21.000.—

opengesteld tot 1 Febr. 1948

Brs. en zrs. **HIERHEEN** met een deel van uw overvloed
De Baptisten Gemeente te Noordbergum vraagt voor haar
noodzakelijk nieuw te bouwen pastorie **RENTELOZE
AANDELEN** in stukken van f 500.—, f 100.—, f 50.—
en f 25.—. Aflossing à 100 % bij uitloting vanaf 1
Januari 1953. Verblijft de Bouw-Commissie met Uw
inschrijving!

Adressen: S. van der Meer, Noordbergum 332 d
R. K. Veenstra, Bergum
W.M. Kloetstra, Timmerbedr., Noordbergum
Bouw-Commissie

Abonneert U op „De Christen”

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2879

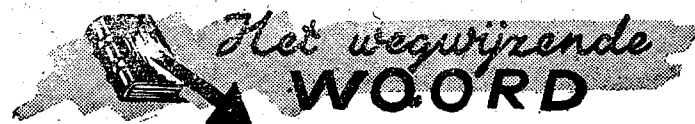
VRIJDAG 9 JAN. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 - TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Vanaf het eerste ontwaken: de Gehoorzame

Als we het bericht uit het jeugdleven van Jezus bij Lucas lezen is het ons, als voelden wij de harteklop van het wondervolle hemelse leven in dit Kind. We zien Hem met Maria en Jozef voortschrijden door het drukke marktgewoel op de buitenste voorhof. Medelijdend strijken zijn blikken langs de vastgebonden offerdieren, de stieren, schapen, de dartele lammeren, de gekooide duiven, die straks op het altaar zullen worden verbrand als zoen- en reinigingsoffer voor de mensen. Misschien huivert hij terug voor de geweldzame dood, die deze schepselen zullen moeten ondergaan. Maar spoedig nemen andere indrukken de plaats van de droefheid over de ten dode gedoemde dieren in. Voort gaat hij aan de hand van Jozef, door de schone poorten, die geflankeerd door machtige pilaren, toegang geven tot de binnenste voorhof, waar het altaar zijn donkere rookwolken naar de hemel zendt. Maar meer nog boeit hem het hoge gebouw op de achtergrond. Jozef wijst het hem: „Daarbinnen mogen alleen de priesters treden om Gods wierrook te branden en om de gouden kandelaars te verzorgen, die met hun lichtjes het heiligdom verlichten en ook om de heilige toonbroden op de van goud overtrokken tafel te stapelen. En daarachter, in volslagen duisternis, daar woont God. Daar mag slechts op de Grote Verzoendag de hogepriester verschijnen!”

Zo legt de trouwe Jozef aan Jezus de heilige zaken van de godsdienst uit. Dan klinkt de zang der Levieten op en stijgen de accoorden van de trompetten en hoorns in de blauwe luchten. Zacht beweegt het voorhangsel van het Heiligdom door de wind. Maar bleek ziet het kind naar het sterven der offeranden. Hoe vreselijk, dat sterven! Maar de ontzetting wijkt, als hij een van geluk stralende oude man hoort getuigen: „God lof, mijn zonden zijn gedelgd!” Die blijde blikken vagen ineens alle droefenis uit het kinderhart. Hij weet: die vrede met God is alle offers — ieder offer waard! De blijdschap laait in zijn hart op! God wil vrede schenken! Heel Zijn doen is daarop gericht, dat de mensen Zijn Vaderlijke liefde zullen ondervinden, hun tot behouden is!

Het is goed hier te verwijlen bij al die dingen, die 's Vaders ontferming prediken. Hij weet zijn levensdoel nu klaar en duidelijk: Bezig te zijn in de dingen van die Vader!

Als de offeranden verteerd zijn, wenden Jezus en Jozef zich af. Ze gaan langs de galerijen, die door zuilen gedragen de voorhof omringen. Daar zien ze de Wetleraren bezig met hun onderricht aan jonge mannen, die zich willen bekwamen in het lezen en de uitlegging van de Wet en de Profeten. Bij hen blijft de twaalfjarige staan en als Jozef Maria gaat zoeken, die in de voorhof der vrouwen had moeten achterblijven, vertrekt hij met een glimlach om de mond. Hij weet het: Jezus is in veilige handen! Gods wegen zullen door de dienst van mensen worden onthuld. Later... Jozefs gelaat betreft als hij zich de woorden van de oude Simeon herinnerd — nu twaalf jaar geleden.

Wie heeft dan toch het eerst de dwaasheid begaan, de twaalfjarige te schilderen als een leraar onder de leraren, die desnoods met strikvragen de oude mannen aan de tand voelde, hen beschamend door vragen, waarop Hij zelf alleen het antwoord kon geven? Hebben wij werkelijk behoefte aan kennis aangaande het Kind Jezus, Die Hem in het licht stelt als een wonderkind? Dan zou de hoogste vrucht van Lucas' verhaal slechts stomme verbazing kunnen zijn. Maar het doel van Gods openbaring kan nooit zijn dat iets ontstaat waarmee de mens niets kan beginnen.

Zou het ons niet veeleer een blik willen geven in het proces, waardoor God Zijn Zoon, Dien Hij „onder de wet” had gesteld, dus onder de noodzaak Zich de verdere ontwikkeling te verwerven op de wijze, waarop alles op het ondermaanse tot ontwikkeling opwerkt, die weg doet gaan tot Hij in staat zal zijn als Messias op te treden onder de volksgenoten? Dan heeft het verhaal voor ons waarde! Dan zien wij, dat Jezus alle wegen heeft afgelegd, die ook ons wenken. Hij is dan waarlijk geworden als wij. Hij is dan werkelijk naast ons komen te staan, met een oogst van ervaringen, verworven langs onze menselijke vragen. En die ervaringen zouden in Hem rijpen tot hemelse wijsheid tot heil van de mensen. Zijn liefdevol hart zamelde het begrip voor alle moeilijkheden, strijd, teleurstellingen, die een mens kan doormaken. Gaande Zijn moeizaam pad werd Hij tot de Heiland der wereld.

Maria en Jozef zoeken het kind. Er is verwijt in Maria's stem: „Zie uw vader en ik zoeken u met smart!”

Aanvaardt Jezus het verwijt? Neen, Hij wijst het terug. Hij heeft gehandeld onder een hoger moeten. Zolang

God Hem in aanspraak neemt, zou een voegen naar de wensen van Zijn ouders ongehoorzaamheid jegens de hemelse Vader zijn. Maar nu Jezus zijn geest heeft mogen leven aan de Heiligheid en de Liefde Gods, nu de noodzakelijkheid van het reinigend offer voor de zondige mens is gebleken en door de leraars is onderstreept, nu kan Hij weer geplaatst onder de hoede van Zijn ouders.

Zo is Jezus van kinds af de weg der gehoorzaamheid gegaan. Dat was Gods weg .... de weg die alleen tot het doelwit voert. Met deze gehoorzaamheid zou Hij eenmaal de ongehoorzaamheid van alle mensen met al haar verschrikkelijke gevolgen te niet maken. Maar het zou Hem plaatsen voor de bittere noodzakelijkheid te lijden. Eenmaal zou Hij binnengaan in het Heilige der Heiligen als een Hogepriester om verzoening te doen voor de mensheid .... maar dan met Zijn eigen bloed. Hij zal het Lam Gods zijn, dat de zonde der wereld draagt en wegdraagt. Maar de vreugdetranen der verlorenen en de glimlach van de Vader zullen het leven zijn dat Zijn „ bezig zijn in de dingen Zijns Vaders ” voor Hem medebrengt.

Laat ons Zijn wegen betreden. Gehoorzaamheid zij ons devies: gehoorzaamheid aan God. Wat Hij van ons vraagt? Vertrouwen te hebben in Jezus, Die ons terwille de dood aanvaardde en nu Zijn Heilandsmacht u en mij aanbiedt. Is dat nog teveel gevraagd?

BRANDT.

Losse Schakels

Rome en Polen. Het is niet gemakkelijk de spanningen, die er thans in de wereld zijn, goed te verstaan. We weten, dat bepaalde richtingen en bladen het er erg gemakkelijk mee hebben. Rusland, dat is zoveel als het Rijk van de Anti-Christ. Onder dat gezichtspunt worden alle handelingen en heel de houding van dat land en de daarvan afhankelijke staten gezien. We vergeten te licht, dat er in dat uitgestrekte rijk vele van onze geloofsgenoten wonen, die ten opzichte van het tegenwoordige regiem niet revolutionair zijn. Ze aanvaarden het en achten het hun plicht, hetzelfde te gehoorzamen. Ze hebben het onder deze regering wel hard gehad, maar kunnen moeilijk vergeten, dat het leven voor de niet-Staatskerkelijke-gelovigen in het oude Rusland, heel moeilijk was. — Zij, die in onze pers het tegenwoordige Rusland zo heftig bestrijden, als begon daar het Rijk van de Anti-christ, doen dat menigmaal uit ideologieën, die de onze óók niet zijn. Vooral de Roomse Kerk trekt voorop in de strijd tegen het Communisme en vele Protestantenvolgen het. Rome is niet minder een totalitaire macht, dan het Sowjetbewind. In het zuiver Roomse Spanje genieten de Protestanten geen geloofsvrijheid. Dat past niet in het Roomse systeem. En nu voelt Rome haar macht in de voorheen onder haar invloed staande landen als Polen, Hongarije, Tsjecho-Slowakije, Joegoslavië bedreigd en om deze macht te handhaven, roept het de wereld op tot de strijd tegen het „Communisme”.

Rome in Polen. Volgens The Times (schrijft The Christian) heeft de Poolse Regering een besluit uitgevaardigd, dat volledige godsdienstvrijheid toekent aan alle godsdienstige gezindten, voorheen door de Kerk

van Rome onderdrukt. Eén daarvan is de Oud-Katholieke Kerk, die de opperheerschappij van de Paus ontkent. In herinnering moet gehouden worden, dat alle Protestantse werkers in Polen de tegenwoordige Regering goed gezind zijn, vanwege haar waardige houding in de vraag van godsdienstvrijheid. De correspondent van The Times gelooft, dat het conflict tussen de Poolse Regering en de Roomse Kerk nu haar hoogtepunt tegemoet gaat. De Roomse Priesterschap neemt een besliste vechthouding aan, niet slechts door de vijandige toon van haar vele herderlijke brieven, maar ook op andere manieren. Gedurende de verstreken zomer organiseerden de priesters bedevaarten van duizenden arbeiders, waardoor fabrieken hele dagen kwamen stil te liggen. Dat wordt beschouwd als moedwillige sabotage. Zoals gebruikelijk, suggereren de Roomsers, dat er slechts twee kampen zijn, het Marxistische en het Roomse. Deze manier van propaganda voeren volgen ze overal. Lutherse en andere Protestanten worden uitgemaakt voor Communisten of tenminste voor mensen, die met het Communisme sympathiseren.

Nuchter Wij dromen de Roomse droom van een opblijven. perheerschappij van de Kerk over de volken der aarde niet. We moeten er op letten, dat we niet in de ban van leuzen komen en zodoende in een strijd gewikkeld worden, waar we krachtens ons hemelburgerschap, buiten staan. We delen het uitgangspunt van de Kerk van Rome niet. Wij drijven ook niet in de Protestantse „hoogkerkelijke” stroming mee. We geloven, dat de Apostel onze houding tegenover en onze plaats ten opzichte van de Overheid anders bepaald heeft in Rom. 13 en Christus ons een ander voorbeeld gaf. Ook voor Rome moeten we op onze hoede zijn, omdat Rome principieel de godsdienst- en geloofsvrijheid verwerpt en, waar ze de macht daartoe heeft, toont ze het ook praktisch. „De Linie”, het strijdvaardige Jezuiten-weekblad, dat de leiding op zich genomen heeft van de Roomse oorlog tegen Sowjetrusland, zou goed doen om zijn vriendelijke houding tegenover het Protestantisme eens te bevestigen door te protesteren tegen het beknotten van de vrijheid van geloven, belijden en getuigen in Franco-Spanje.

In elk geval: laat ons er voor zorgen niet meegezo-gen te worden in allerlei controversen, waar we krachtens ons geloofsstandpunt niet mee te maken hebben. Als het onze baptistische broeders in Rusland wél is onder hun tegenwoordige regering, en als onze ditobroeders in de landen, waarin voorheen de Kerk van Rome het Staatsbeleid bepaalde, zich verheugen in een vrijheid, die ze vroeger niet kenden, dan zullen wij onze houding tegenover de regeringen die landen niet later bepalen door vreemde belangen. Gezien Rome's standpunt inzake geloofsvrijheid, hebben wij geen reden om haar strijd te gaan strijden.

L.

Van links naar rechts

Ga nu niet schrijven over politieke vleugels of kerkelijke richtingen, doch enige mededelingen doorgeven, die mij van diverse zijden bereikten.

Allereerst een bericht uit het Verre Oosten, waar zovele van onze jongemannen op last van de regering verblijven. Broeder Willem Dijkstra, afkomstig uit Leeuwarden, — is u niet iets merkwaardigs opgevallen

toen u de hartelijke wensen der soldaten in het laatste nummer van verleden jaar las? Nee? Zie de namen der grootenden eens goed aan en denk eens na, uit welk deel van Nederland ze zouden kunnen stammen. Ik zie u al knikken en naar deze richting het woordje hoogmoed zenden. Die Willem Dijkstra heeft eindelijk een Baptisten gemeente in Batavia ontdekt. En hij verzoekt mij dringend het adres te plaatsen, opdat het doorgegeven worde. Het is een chinese baptisten gemeente en men spreekt er maleis. De voorganger zal blij zijn onze baptisten jongemannen en hun vrienden te zien. Hier het adres: Evang. Tan Tek Hian, Sibang Kristoes, Drossaersweg 185, Batavia. De evangelist moet verleden jaar in Amsterdam zijn geweest en Ds. Planting kent hij wel. In Soerabaja, Tjandjoes en Soekaboemi zijn ook gemeenten, doch daarvan kan ik het adres niet geven. Wij danken br. Dijkstra en wensen hem en al de anderen, wier namen ook onder aan de brief geschreven zijn: Wijchers, Poepjes, Heis, Kuperus, een spoedig en behouden wederkeren naar deze lage, koele landen.

Br. Blufpand uit Suriname, Zuid-Amerika, schrijft, dat er een kort historisch overzicht over het werk en de gemeente aldaar naar ons onderweg is. „Moge het lezen hiervan een aansporing zijn tot een meerder denken van deze arbeid in gebed en voorlichting.” Wij hopen u later uit dat overzicht iets door te kunnen geven.

Ds. L. de Haan zendt een verblijdend bericht over de Balkan in. Over het algemeen zijn we niet zo gebrand op dat buskruitvat van Europa, maar onze belangstelling wordt intensiever, als we tijdingen als de volgende lezen:

In „The Sunday School Chronicle” van begin December 1947 lees ik juist een berichtje, dat ook de lezers van „De Christen” ongetwijfeld zal interesseren.

In 1941 werd de Baptiste Theologische School te Boekarest door de Roemeense Regering, welke toentertijd stond onder de controle van de Nazi-regering van Duitsland, gesloten.

Doch in de maand November j.l. kon deze Theologische School weer geopend worden. De lessen zijn weer hervat met in totaal 50 studenten!

Over dit bericht verheugen wij ons ten zeerste. En we danken God voor deze nieuwe mogelijkheid van opleiding. Want op de Balkan zijn vele geopende deuren voor onze broeders. En de vraag naar voorgangers is daar nog veel groter dan in ons land.

Wij zijn blij, dat het oog en oor van Ds. de Haan nog altijd openstaan.

En tenslotte weer een heel andere zaak, die toch sommigen onder ons geweldig toespreekt. Er kunnen een paar naar Amerika. De tram daarheen is ook altijd veel te vol en er staan honderden op de vluchtheuvels van Europa om in het vrije Amerika te mogen onder — en nog liever — opgaan. Br. Sikkema, 't Meer 3 a, Heerenveen, schrijft, dat hij een verzoek kreeg om twee boeren voor de Verenigde Staten. O mens, word boer! 't Gaat naar de staat Missouri. Zij die belang hebben bij deze boodschap, stellen zich in verbinding met de voorganger van Heerenveen.

Wat valt u op? Dat de wereld zo klein geworden is. Onze vaders van nog niet zo ver terug spraken met meer ontzag over de afstand van Groningen naar de hoofdstad des lands dan wij over Schiphol—Kaapstad, of waar u maar heen wilt. Zij rekenden hun verre reizen met maanden, wij met uren. Zo schrompelen landen ineen tot provincies en worden werelddelen elkanders naaste burens. Alleen schijnt nu en dan het verleden de toekomst in de weg te staan. De historie, vlechtwerk

van eerbiedwaardige overleveringen en kleinmenselijke eigenbelangen, verhindert, remt in elk geval de doorbraak naar de ene wereld, die wij toch wel zullen krijgen, door koude of hete oorlogen. Alles spoedt zich met toenemende snelheid naar de voleinding en het is ons soms alsof wij duidelijk de bestanddelen: ijzer en leem, ontwaren. Ontzagwekkend waren de dromen van een koning en de gezichten van een man Gods. Glorie en verschrikking zijn in de geschiedenis der mensheid gemengd gelijk tijd en eeuwigheid. Eeuwig zingen de bossen van Gods vormende hand en staart de machtige sfinx in het raadselachtig bewegen der voorbijtrekkende legers der mensen, die gewapend en ongewapend, de grens van ruimte en tijd vliegend en stervend naderen.

HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Als alles naar wens gaat ontvangen de secretarissen dezer dagen de Vragenlijst voor de statistiek per 1 Jan. 1948 in duplo. Mag ik de waardige garde onzer scriba's vriendelijk verzoeken deze lijsten *duidelijk, volledig* en vooral ook *tijdig* in te vullen? Wacht a.u.b. niet tot de vastgestelde datum van inlevering, doch doe het maar zo spoedig mogelijk. Doch hoe spoedig u het ook doet, u doet het natuurlijk ook wel weer nauwkeurig!

Dan wil ik nog gaarne de volgende punten aanbevelen ter plaatsing op de agenda van de eerstvolgende kerke-raadsvergadering en (of) gemeente-jaarvergadering:

1. De Alg. Verg. der Unie uit te nodigen ten einde haar in de plaats van de gemeente een hartelijke ontvangst en een goed verblijf te bereiden (dit punt wordt ernstig aanbevolen voor de agenda van die gemeenten, die ook de praktische mogelijkheid hebben tot herberging der afgevaardigden en gasten).

2. Aanschaffing van een aantal tekstbundels van „Lofzangen en Gebeden” om de gemeente-zang zo goed en vol mogelijk te doen zijn (nergens is u goedkoper uit: slechts 40 ct. per exemplaar; nergens beter: het is onze eigen bundel!).

3. Een bedrag te voteren voor aanschaffing van een aantal exemplaren van het waardevolle boekje „Baptisten Vadamecum”, ter gratis-uitreiking aan de catechisanten en geïnteresseerde vrienden der gemeente, zo mogelijk ook ter onderlinge bespreking onder leiding (het kost maar 15 cent!).

4. Benoeming van een leatuurverzorger (let wel: iemand, die er hart voor heeft en er tegelijk net geknipt voor is; iemand, die er voor „zorgt”, dat er steeds leatuur aanzeg is en .... dat er steeds leatuur onder de mensen komt!).

5. Inrichting van een leatuur-tek op een passende plaats (ingang van de kerk, verenigingslokaal: kijken wordt kopen!).

Alle gemeenten een gezegende jaarvergadering met veel voortvarendheid toegewenst!

De Unie-secretaris
T. JANSMA.

Gemeenteberichten

NIEUWE PEKELA

Het is reeds weer enige tijd geleden, dat wij door middel van De Christen iets van ons lieten horen. En toch zaten wij hier niet stil. Er is gewerkt zoals wij dat gewoon zijn 's winters. Het kerkbezoek is goed te noemen, ook onze bidstonden worden goed bezocht. De eerste Zondag in Dec. mochten we drie jonge broeders door de doop de gemeente zien binnengeleid. Het was overvol in de kerk en we werden door onze voorganger bepaald bij de betekenis van de doop.

Ook de kerstdagen waren goed. Bij al het goede is er ook iets wat ons verdeelde vreugde bereidt. Onze afdeling Winschoten heeft zelfstandigheid aangevraagd en deze verkregen met ingang 1 Jan. '48. Het is voor ons verblijdend, dat het opgenomen werk met zoveel zegen is bekroond, maar voor ons is het moeilijker dat Winschoten Ds. de Neef heeft beroepen als haar voorganger, en nog moeilijker is het te weten dat onze voorganger ons gaat verlaten, om de gemeente Winschoten te dienen als herder en leraar. Toch geloven wij dat God deze dingen ook in Zijn hand heeft en ons niet aan ons lot overlaat. Wij aanvaarden deze verandering uit Gods hand als nodig voor ons, en wij geloven in de toekomst grote dingen en rijke zegen te mogen aanschouwen.

De correspondent.

DEN HELDER

Geliefde broeders en zusters in onze Heer Jezus Christus. Door Zijn grote genade mogen wij U dit verblijdend nieuws mededelen. Er is hier n.l. een zuster, die voor enige weken terug de doop heeft aangevraagd. Deze handeling heeft plaats gehad te Alkmaar in de overdekte zweminrichting Zondag 4 Jan. U zult zeggen in Alkmaar? Ja, want we kunnen hier in Den Helder geen zaal krijgen voor dit doel. Het is echt jammer, maar het is zo. Maar het ontmoedigt ons niet! We gaan moedig voorwaarts in de kracht van onze Heer en Heiland, Hem dankende voor de rijke zegen ons geschonken door een zuster toe te doen aan onze kleine gemeente. Prijst Zijn liefdemacht.

Nu nog iets over het Kerstfeest dat we mochten vieren met de gemeente en onze Zondagsschool. De 1ste Kerstdag mochten we Kerstfeest vieren met onze Zondagsschoolkinderen; er is n.l. begin Sept. '47 een Zondagsschool opgericht, waar nu plm. 20 kinderen op zijn. We hebben met hen het Kerstfeest gevierd en niet alleen met de kinderen, maar ook hun ouders. Het is nog maar een begin en in 't klein. Maar we danken God voor de zegeningen ons geschonken door het Zondagsschoolwerk. We mochten verschillende kinderen en ook de ouders daarvan bereiken met het heerlijke Evangelie. Gode alleen zij dank daarvoor.

De 2e Kerstdag hebben we 's avonds feest gevierd met de groten. Er waren plm. 50 mensen, ons gezellig versierde zaaltje was vol. Br. Hofhuis was tot ons overgekomen, die met al de liefde, die God in zijn hart gelegd had, de heerlijke Kerstboodschap doorgaf, welke een aandachtig gehoor vond. We hebben verder een rijk gezegende avond gehad, waarin we gevoeld hebben, dat God Zelf in ons midden was. Wij danken Hem voor

al de zegeningen. We zijn met nieuwe moed vervuld voor de zaak van onze Koning.

Nu dit jaar weer ten einde is, kunnen wij niet anders zeggen dan dat de Heer alles wel heeft gemaakt. De gemeente te Den Helder wenst alle broeders en zusters in Nederland en daarbuiten een gezegend Nieuwjaar; wees Gode bevolen. Laten we getrouw zijn. Verwacht grote dingen van Hem en onderneem grote dingen voor Hem, dan geeft Hij met milde hand.

Met br.gr., de uwe in Chr.,
C. KUILMAN.

ZUTPHEN

Dinsdagavond 23 December hadden we een goede Kerstwijdingsdienst onder leiding van Ds. K. Prins. Een 70-tal bezoekers hadden zich om de brandende kerstboom, geschaard om zich voor te bereiden op de geboorte van de Verlosser.

Een aantrekkelijk programma werd afgewerkt, waarbij br. en zr. Peters—de Groot van Deventer goede zang en declamatie ten gehore brachten. Zr. Peters vertelde bovendien een Kerstverhaal. Uitmuntende viool- en orgelmuziek, belangeloos gegeven door een paar vrienden — niet-leden der gemeente — zorgde voor de goede sfeer. Ds. Prins sprak een wijdingswoord, uitgaande van het tekstgedeelte: „...doch Maria bewaarde al deze woorden, dezelve overleggende in haar hart”, de toehoorders opwekkende de boodschap van Christus' geboorte te overdenken en te bewaren.

In zijn slotwoord deelde Ds. Prins mede, dat D.V. het werk hier ter plaatse zal worden uitgebreid en vanaf Zondag 4 Januari a.s. iedere Zondagmiddag om 4 uur prediking zal zijn, ook in het Volkshuis. De bezoekers werden opgewekt deze diensten te bezoeken.

De collecte gaf een duidelijk beeld van de ontvangen zegen.

De zaal was eenvoudig doch smaakvol versierd, terwijl in de pauze thee met een koekje werd gepresenteerd.

H. J. S.

MUNTENDAM

Wanneer ons weekblad door U gelezen zal worden, dan is het jaar '47 weer voorbij. Dat de Heer met u moge zijn op al uw wegen in het nieuw begonnen jaar.

Enkele weken zijn al weer voorbij gegaan dat u iets van ons mocht vernemen, maar ook in die tijd was de Heer met ons. Al hebben we de laatste tijd geen doop-candidaten gehad, toch is het een vreugdetijd geweest. Op de Jeugddag, die hier gehouden is, mochten we er getuige van wezen, dat er na afloop van de vergadering acht jonge mensen neerknielden en hun hart overgaven aan de Heer.

In December hadden we drie avonden br. Sevensma van Amsterdam in ons midden. Alle drie avonden werd het zaad des Evangelies met volle overgave gebracht; vruchten bleven dan ook niet uit want de laatste avond gaven zich twee, nog jonge mensen, aan de Heer.

De Kerstdagen liggen al weer achter ons. Onze eerste dienst hadden we reeds om zes uur. Door de Kerstboodschap, declamatie en zang werd de kerstliturgie: „Een kind is ons geboren”, naar voren gebracht. 10 uur andermaal dienst, met medewerking van de zangvereniging. Na de middag op 4 plaatsen Zondagsschoolfeest; ja waarlijk feest voor de kinderen, maar toch ook vreugde voor hen, die onder hen werken.

De beide Kerstavonden werd er door de muziekvereniging een uitvoering gegeven; voor deze gelegenheid was de kerk te klein. Hetgeen geboden werd viel zeer in de smaak.

Uw br. in Christus K. V.

NOORDBERGUM

Geliefde broeders en zusters. We willen enige klanken laten horen uit het leven onze gemeente. Wij hebben redenen genoeg om God dankbaar te zijn voor de vele zegeningen, die Hij ons geeft.

Op 27 en 28 Nov. mochten we hier Evangelisatie-samenkomsten houden. De opkomst had beter kunnen zijn, gezien het mooie weer en de propaganda, die gemaakt was. Ds. Huizinga was in ons midden en heeft beide avonden een ernstige en dringende boodschap van zijn Meester gebracht. De laatste avond sprak onze eigen voorg. br. Tammeling een kort maar ernstig slotwoord. De Heer Hof van Drachten vergastte ons op orgelmuziek, br. Mosterd van Groningen op solozang; ook het eigen muziekcorps en zangkoor werkten mee om Gods Naam te loven.

Op Zondag 21 Dec. werden drie jonge broeders door de doop aan de gem. toegevoegd. Ze hadden beleden zondaren te zijn, maar gereinigd door het bloed van het Lam.

Het was een feestdag voor de gemeente en voor onze jonge broeders een dag, die ze hun leven lang bij blijft. Na de dienst vierden we het Avondmaal, waarbij de drie nieuwe leden een hartelijk welkomswoord werd toegesproken door br. ouderl. T. Sikkema.

Het feest van de geboorte van onze Heer en Zaligmaker werd door jong en oud gevierd. Op de avond van de eerste dag hadden we een Kerstdienst, die door de jongemensen verzorgd werd. Samenspraken, voordracht, zang en een tableau maakten deze avond tot een goed geheel.

Op de tweede dag des middags vierden de kinderen van de Zondagsschool hun kerstfeest, waar ook vele ouders aanwezig waren. Kerstfeest is een kinderfeest, een feest met blijde, glunderende gezichtjes naar de kerstboom met de twinkelende kaarsjes, en naar de... tractatie's, die ruim werden uitgedeeld. Ook de bijdragen, die de kleinen brachten in voordrachtjes, zang en tableau waren af. De leiders en leidsters hadden eer van hun werk. 's Avonds gaf ons muziekcorps een uitvoering voor een stampvolle kerk, die ook goed geslaagd mag heten. Voegt men daar de Kerstdiensten nog bij dan ziet men dat de mensen zich hier in de kerstdagen niet behoeven te vervelen.

Na hier nog niet helemaal twee jaar met veel liefde en ijver gewerkt te hebben gaat onze broeder voorg. I. Tammeling ons weer verlaten. De E.C.U. meende aan de roep om een werker van de gemeente te Drachten gehoor te moeten geven en zag in br. Tammeling de man voor de arbeid daar. Moge God onze broeder daar straks tot rijke zegen stellen. Hierdoor moest onze gemeente weer gaan beroepen; ze bracht een beroep uit op Ds. K. Prins van Deventer. Moge God deze broeder helpen zijn keuze te doen naar Zijn wil.

God geve ons allen, brs. en zrs., een gezegend 1948. Dat Hij ons moge bewaren in Zijn wegen, temidden van deze ontredde wereld.

A. K.

HOOGKERK

zag een autobus vertrekken met 30 knapen en meisjes. Ze gingen kerstfeest vieren in Groningen. De opmerking werd gemaakt: „En dat zijn allen jonge Baptisten? Wat een toekomst heeft het Baptisme hier!” Alzo een buitenstaander en schrijver dezes, die niet mee kon, omdat een andere plicht in de gemeente hem riep, kon dankbaar stamelen: Heb dank Heere Jezus. Onder de vertrekkenden bevonden zich ook twee doopcandidaten.

Het jaar is weer ten einde; twee jongemannen werden het afgelopen jaar in onze gelederen opgenomen en reeds meldten zich genoemde twee.

Alle medeverbondenen groeten wij recht hartelijk.

N.

VALTHERMOND

Geliefde broeders en zusters. Zondag 21 Dec. was voor ons een blijde dag. Drie jonge mensen werden door de doop de gemeente toegevoegd. De Heer zij geprezen.

We hebben gezegende Kerstdagen gehad. Op het liefdemaal is een jongeman tot overgave gekomen. De Heer zij de dank. Deze zegeningen sterken ons weer en brengen ons tot aanbidding van Hem, die de Heer der gemeente is.

De gemeente te Valthermond wenst al de gemeenten een rijk gezegend 1948 toe.

H. VAN OOSTEN.

AMSTERDAM

vierde de eerste Zondag in het nieuwe jaar met een doopdienst. Een zuster had de goede belijdenis afgelegd en wenste haar Heiland ook in de doop te belijden. Br. J. Goezinne sprak over de doop naar aanleiding van het bad der wedergeboorte. Titus 3 : 5. Ds. Planting verrichtte de doophandeling. Een grote schare nam deel aan het Avondmaal, waarbij de pasgedoopte zuster een hartelijk welkom ten deel viel.

Gaarne vestigen we — vooral voor onze schippers — de aandacht op onze diensten in Amsterdam Noord, Laanweg 26 k, dicht bij de Tolhuispont:

Dinsdags 8 uur nam. Bidstond en Bijbellezing.

Zondags 7.30 uur nam. Evangelieprediking.

W. V., secr.

ZUTPHEN

Zo God met ons is, wie zal tegen ons zijn?

Zondagmiddag 4 Januari zijn we met onze eerste Zondagmiddagdienst begonnen. Naar aanleiding van bovenstaand Schriftgedeelte bepaalde ds. Prins ons in een gloedvolle en overtuigende toespraak, dat God met Zijn kinderen is, ook wanneer in het nieuwe jaar moeilijkheden en zorgen in ons persoonlijk en geestelijk leven ons deel zullen zijn. Ook in verband met de pasbegonnen Zondagsdiensten zal de satan ons niet rustig laten voortgaan maar, dat zo God met ons werk is, en dat is Hij zeker, de duivel machteloos staat en God ons Zijn zegen zal schenken. Een 50 tal toehoorders luisterde met aandacht en overgave.

Over ons pas begonnen werk valt een zware schaduw, want ds. Prins heeft een beroep ontvangen naar Noordbergum. Voor de voorganger zal dit een moeilijke beslissing zijn, maar wij stellen alles gelovig in Gods hand, want Hij zal niet laten varen het werk, dat Zijn hand begon.

Z.

H. J. S.

De Zaaierverkoop
in de Z.-W.hoek van Friesland

We kregen allemaal een bundeltje mee en hadden allemaal onze eigen route. Vol enthousiasme werden ze uitgedeeld en vol enthousiasme begonnen we. Eerst in Staveren zelf. Het ging prima! Bijna ieder kocht zo'n schitterend Kerstnummer! En de enkelen, die er niets

van wilden weten en de deur voor onze neuzen dicht-sloegen, zullen er vast eens spijt van krijgen.

De scheepvaart is erg druk en vooral met stormweer vluchten de schepen de kleine haven van Staveren binnen. Dus namen we de gelegenheid waar en verkochten aan de schippers, zoveel we konden.

Ook de reizigers in de treinen werden niet met rust gelaten, tot de conducteur het ons verbood.

Toen iedereen hier voorzien was, gingen we, in groepjes verdeeld, naar de naburige dorpen. In sommige ging het best. Vooral de R. K. vielen niet tegen. In andere meenden de mensen, dat we Jehova-getuigen waren en deden de deur bij voorbaat op slot. Ook stuurden sommige moeders hun kinderen naar deur met de mededeling: „Moeder is niet thuis”. Maar we werden hierdoor niet ontmoedigd, integendeel. We gingen vastberadener voort met deze gedachte: „Het Evangelie moet de wereld in en wij kunnen hierdoor daaraan meehelpen”. Tegen de avond stelde één van onze groep voor om naar de Vlijt te gaan. Dat is een boerenstreek, heel ver van de bewoonde wereld. Daar staan de boerderijen honderden meters uitelkaar en de wegen laten veel te wensen over. Het stormde en regende die avond en we zakten tot de enkels in 't slijk. Bijna overal verkochten we, maar 'k geloof, dat de boerinnen het meer deden, omdat wij zo'n verre reis hadden gemaakt, dan om het Kerstnummer. Enfin, ze hebben het Evangelie in huis gekregen, en daar komt het toch op aan!

Een week voor Kerstmis waren nog tweehonderd Kerstnummers over. Hoe moesten we die verkopen? Waar moesten we daar mee heen? Naar Balk! Ja, naar Balk, maar hoe kwamen we daar? Op de fiets was veel te ver! Eén van de leden der gemeente bracht uitkomst door zijn auto beschikbaar te stellen. In Balk ging het boven verwachting! We stapten na de gewone huizen, de postkantoren (hoeveel wel? E.R.), smederijen, garage's en kantoren binnen, en 't was geweldig! Wie niet kon betalen, kreeg er een. We hielden alle fietsers aan en bijna allen wilden graag een Kerstnummer hebben. Ook een kerel, die er eerst niets van wilde weten. „Zie je”, zei hij, ik ben Communist en dat past niet bij Kerstmis”. „Maar waarom niet? Waarom past dat niet?” Hij haalde z'n schouders op. „Jullie zijn nog jong, maar je voelt toch wel aan, dat juist die twee scherpe contrasten zijn?” Het gesprek eindigde hiermee: „Neemt u maar één, 't zal u vast niet spijten”. „Geef dan maar hier, misschien kan me dit tot nut zijn”.

We beleefden allerlei. Een van ons verkocht zelfs een Kerstnummer aan de pastoor. Nadat we heel Balk doorgetrokken waren, gingen we met de auto naar Staveren terug. We hadden echter nog 22 over. En weet u waar we daarmee naar toe gegaan zijn? Naar een evacuatiekamp in Gaasterland.

Als u gezien had, hoe de mensen daar wonen! Gezinnen van zeven of acht personen in een hok, wat een kamer behoorde te zijn. Wasgoed, babywagens, broodtrommels, alles stond doorelkaar. Daar tussen door kroppen smerige kleuters. De vader lag lui een cigaret te roken, de oudste zoon speelde straatdeuntjes op een mondorgel en de moeder stopte de overige kinderen in een wastobbe. Als je de deur opendeed, stond je er middenin. Ze keken verschromt naar zo'n vreemde, maar als je zei, wat je kwam doen, waren ze gerustgesteld. De meesten waren arm en natuurlijk kregen ze dan een, waar de hele familie om zat te vechten.

Alle barakken waren gelijk en we wisten niet meer, welke we gehad hadden en naar welke we nog moesten. Maar geen nood! In een ogenblik stonden tien, vijftien, twintig jongens en meisjes om ons heen, die ons alle-

maal tegelijk de weg wilden wijzen en die allemaal tegelijk vertelden, dat hun huis kapot was, dat ze een hond hadden en dat ze 't zo fijn vonden dat hun mam-mie ook een Kerstblaadje gekocht had. Nadat we alle nummers kwijt waren, hebben we met deze jongens en meisjes „Er ruist langs de wolken” gezongen, midden in de bossen met de sterrenhemel boven ons. 't Was ontroerend. Dit was 't mooiste, wat we beleefd hebben met de Zaaierverkoop.

Jammer genoeg moesten we nu naar huis, maar met de belofte om gauw eens terug te komen. (Dan met de hele Jeugd natuurlijk!) Hier wacht ons weer een nieuwe taak. Komaan dan N.B.J.B.ers: Fier 'en blijde, op ten strijde. Moedig voort!

Een N.B.J.B.ster van Staveren.

Naschrift. Dat was nu juist iets voor Jong Leven, zal Ds. Brongers zeggen. Maar Ds. Vegter zal menen, dat het hem toekomt, want het betreft de Zaaier. Om onenigheid te voorkomen zullen we het in De Christen opnemen. En deze ene vraag stellen: kan zulk een goed werk alleen met duurdere Kerstnummers gedaan worden en niet met de gewone Zaaiers? Fier en blijde! En niet alleen Staveren, maar ook Leeuwarden, Stadskanaal. En zo voort! Het nieuwe jaar begint. Waartoe zal de dankbaarheid u drijven?

E.-R.

Een preek

midden in de week

(Geschreven door een leek, ter lezing aanbevolen. E.-R.)

Wij waren met vakantie in Makkum, en hebben daar een bezoek aan het Makkumer aardewerkfabriek gebracht. Of zoals Jer. 18 vers 2 het zegt: in het huis des pottenbakkers. En daar heeft God ons Zijn woorden doen horen; dat was zeer de moeite waard. Wij werden rondgeleid door een man van het vak, die ons eerst buiten de fabriek bracht, waar wij de verschillende kleisoorten zagen, op zichzelf een dood element, beeld van de mens, die zich niet laat bewerken door Christus, de grote Werkmeester.

Want in het pottenbakkershuis gekomen zijnde, zagen wij het verschil tussen het leem buiten en het leem binnen, in bewerking in de kleimolen. Daar zien we het leem voor gebruik gereed.

Eenmaal in Gods werkplaats zijnde is het heerlijk; ik denk hierbij aan de gemeente en het werk daarin. Kind van God, ken daar uw plaats. God wil daar aan uw hart werken. Verzuim de diensten niet, en gij, jeugd, misschien nog onbekeerd, geef u in de hand van de Meester, gelijk leem in de hand des pottenbakkers, opdat Hij van u make een vat tot Gods eer.

Van de molen gaat het naar de schijven, waar met vaardige hand de potten en kruiken of vazen gemaakt worden. Het is heerlijk te zien hoe uit die klei door de vingers van de werkmeester, het werkstuk klaar komt. Zien wij in dat beeld de mens, die zich stelt onder Gods leiding, die zich geeft in Gods hand; die gewillig als het leem zich laat bewerken door Zijn liefde om van hem — van u en mij — te maken een vat tot Gods eer, en tot heil van elkaar.

Van de schijven gaat het naar de glaszuur- en profielafdeling en van daar naar de oven. Alles, wat gemaakt is,

gaat 36 uur in de oven, om gereed te worden voor het gebruik. Daar moet de kruik, die te water moet ten dienste van de mens, gehard worden om dat vol te houden; maar dat moet ook de mooie vaas ondergaan, die te pronk staat op uw dressoir.

Ook gij, broeder of zuster, wij ontkomen daar niet aan. Nog een voorbeeld — wij zagen daar een prachtige vaas, een lust voor de ogen, doch een zeer klein vlekje ontsierde haar. Wij zagen in gedachten Naäman, met alles wat hij was en had, doch melaats; het was nog maar een klein vlekje maar de vaas moest nogmaals 36 uur in de oven om genezen te worden van dat kleine vlekje.

Deze week kregen wij uit Indië bericht van een soldaat, een broeder. Hij schreef ook: „Ik had nog zo'n plek in mijn leven, en nu ben ik hier in de oven, maar één troost: God is bij mij”.

Wij zijn in de afgelopen oorlogsjaren in de oven geweest. Zijn de plekken nu weg? Bij u, bij mij?

O, de grote Werkmeester wordt niet moede te werken aan u en mij.

Het laatste dat wij zagen was, dat alles gereed stond — van het eenvoudige etensbord tot de mooiste vaas.

Daar zagen we de gemeente, allen ten dienste van elkander en in dienst van de Meester, één mooi geheel.

Maar wij zagen nog iets hoger, naar de gemeente, die boven is, en die zonder vlek of rimpel zich bevindt voor de troon des Vaders, waar de gelovigen glanzen als paarden aan Zijn kroon. Broeders en zusters, dat is onze bestemming. Leven wij daarnaar?

En gij, die nog buiten zijt als die dode klei — Jezus Christus nodigt u om te komen tot Hem en u te stellen onder Zijn leiding tot eer van Zijn Naam.

K.

Y. d. B.

Van de boekenplank

Waarom? Israëls verleden, heden en toekomst. Door Dr. G. Wasserzug—Traeder.

Ons werd een boekje van 38 bladz. toegezonden, waarin onder bovenstaande titel over Israël wordt geschreven. Eigenlijk bevat het boekje meer één grote aaneenschakeling van bijbelteksten, waarvan de beheersende gedachte ontnomen wordt aan Gen. 12 : 1—3, waarin aan Abram beloofd wordt: een volk, een land, een zegen. Voor wie een weinig in deze materie thuis is, brengt het boekje geen nieuws. Het is verkrijgbaar bij „t Brandpunt” te Doorn en wordt tegen storting van f 0,80 franco per post toegezonden.

E. R.

Ons werd een exemplaar van een Bijbelse Almanak voor 1948 toegezonden. Het boekje van bijna 120 bladz., zakformaat, wordt uitgegeven door het Ned. Gods. Genootschap „De Lichtdrager. De prijs is f 0,50 per stuk; gereduceerd bij grotere bestellingen, die men richten kan aan Fa W. ten Have, Kalverstr. 154, A'dam-C. Het boekje geeft voor elke dag een Schriftgedeelte aan, heeft enige plaatjes en bevat naast een lijst van feestdagen ook nog enige levensberichten van mensen, wier werken en lijden voor het Evangelie niet vergeten moeten worden.

„Onze jongens” en „De Christen”

De Militaire Commissie moet wel weer de grote klok gaan luiden, want de giften voor het werk, dat voor onze jongens gedaan wordt, komen niet zo rijkelijk binnen als we wel gedacht hadden. Enkele gemeenten, en meest ook nog de kleinere, hebben gehoor gegeven aan onze oproep om een collecte voor ons werk te houden. Hoe zit dat, raden der gemeenten, mogen we dit jaar ook op u rekenen? Heus, als allen wat doen, dan maakt u ons het mogelijk het werk naar behoren te verrichten.

Zoals u weet is er al meerdere malen door onze jongens gevraagd om ook ons weekblad „De Christen” in de Chr. mil. tehuizen te plaatsen. Na overleg met onze administrateur meenden wij er goed aan te doen om voor 1948 een abonnement op „De Christen” en „De Zaaier” te nemen voor alle Chr. mil. tehuizen, zowel hier als in de Oost, d.i. plm. 50 in getal. Doordat ook de Unie ons werk ten zeerste genegen is, krijgen wij de bladen voor gereduceerde prijs, maar niettemin is er toch een bedrag van f 175,— mee gemoeid per jaar. Daarom hadden we graag dat alle gemeenten eenmaal per jaar een flinke collecte voor ons hielden en als daarbij dan nog de giften van particulieren komen, dan komt het best voorelkaar.

Uit al onze gemeenten zijn toch wel jongens onder dienst, daarom kan en mag niemand achterblijven.

Het vele werk, dat er te doen is, doen wij met alle liefde, maar maak ons dat werk dan ook a.u.b. mogelijk.

Wij geloven, dat wij niet tevergeefs een beroep op u doen, en verblijven gaarne in hoopvolle verwachting, namens de mil. comm.,
K. PRINS, secr.

Nog iets over de Tabitha-kalender

Het propaganda-comité van Tabitha beschikt nog over een partij dagkalenders 1948. Alleen wanneer alle kalenders verkocht zijn, kunnen we met dit mooie werk doorgaan en voor het jaar 1949 de uitgave van een *eigen* kalender weer voorbereiden.

Denkt u toch eens in: Wat een prachtgelegenheid om uw onbekeerde familieleden en vrienden dagelijks met het Evangelie in kennis te brengen door hun deze kalender te schenken.

Hebt gij er al eens aan gedacht om uw naaste buurman een kalender te verkopen of, als het niet anders kan, een te schenken?

Wanneer een ieder, die dit leest, nu eens één kalender nog aan de man brengt, zijn wij door de oplaag heen, en is de verdere uitgave van onze eigen kalender verzekerd. Het nieuwe jaar is nu begonnen. Begint u het met een geloofsdaad! Schrijf meteen een kaartje aan het bekende adres:

G. A. BUITENHUIS,
Vaillantlaan 47², Den Haag.

Mededelingen

LEIDSTERS VAN HET MEISJESWERK

in Almelo, Apeldoorn, Arnhem, Deventer, Enschede en Hengelo worden verwacht op de Leidstersvergadering, Zaterdag 17 Januari te Hengelo 's middags 3 uur (in de zaal achter de kerk, Jacob Catsstr.).

Kennismaking en theedrinken vanaf half drie (suiker meenemen). Veel belangrijke dingen moeten we bespreken. Komt zo mogelijk allemaal. Ook uit gemeenten waar geen speciaal meisjeswerk wordt gedaan, verwacht ik een paar belangstellenden.

Zij die logies wensen, kunnen dit opgeven bij Mej. B. Visscher, Oelerweg 1, Hengelo.

Ook leidsters van jongedochtersver. zal ik graag in Hengelo ontmoeten.

Neem papier en potlood mee.

Tot ziens, zo de de Heer wil.

L. SPEELMAN—KRUIT.

LEIDERS EN LEIDSTERS VAN ONZE KNAPEN EN MEISJES!

Kent u „De Roerganger”? Neen?

Neem dan direct een abonnement.

Dat kost u f 2.— per jaar.

Bent u zeer voorzichtig uitgevallen, vraag dan eerst een paar proefnummers.

Ons eigen voorlichtingsblad!

L. SPEELMAN—KRUIT.

Boerv.mond 19, Stadskanaal.

„GOEDE ZAKEN, M'NEER”....

Natuurlijk denk je aan een handelsreiziger wanneer iemand bij je in een treincoupé zit met twee grote handkoffers.

En stapt zo iemand uit aan een of ander dorpje, dan is het minste wat je hem wenst, dat hij die dag „goede zaken” mag doen.

Zó vergaat het de heer T. P. Plantinga, conservator van het Bijbels Museum van Oudheden, wanneer hij met z'n beide handkoffers het land doortrekt voor zijn lezingen, aan de hand van een uitvoerige collectie Bijbelse Oudheden.

Twee koffers vol „goede zaken”.

Wat er in zit? Model van: de Hogepriester, borstlap, rok zonder naad, doornenkroon, Oosters graf, kleitabletten, sieraden, lijkbeeldjes, mummie-fragment, enz., enz.

Beleg een morgen, middag of avond voor uw school, uw gemeente, uw vereniging; men zal er u dankbaar voor zijn.

De voorwaarden? Vraagt u het even aan de Centraal Bond voor Inwendige Zending, Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z., tel. 26410.

Vergeet u vooral niet *tijdig* aan te vragen?

Verantwoording

De slot-maand van 1947 leverde de volgende giften op:

1. Voor het Pensioenfonds: Delfzijl f 50.—; Enschedé f 10.—; Noordbergum f 33.68; Harlingen f 62.66; Pernis f 13.26; Exloërmond f 108.25; Den Haag—Oost f 19.58; Valtermond f 6.33; Haarlem f 75.—; Nieuwe Pekela f 75.—; Muntendam f 94.56; Treebeek f 50.—.

2. Voor „onze jongens”: Bapt. gem. te Groningen f 164.49; zr. A. B. te M. f 5.—; G. H. t. B. te H. f 1.—; C. V. te H. f 1.—; N. B. S. te E. f 2.50; wed. P. te H. f 2.50; C. T. te G. f 10.— (abonnement op De Christen voor 2 mil. tehuizen. Goed zo! Wie volgt?); H. de J. te S. f 25.—; H. E. te R. f 5.—; F. B.—G. te A. f 25.—.

3. Voor de E.C.U.: G. H. t. B. f 2.50; E. d. H. te H. 20 schuldacten der Bouw-Stichting (f 1400.—).

4. Voor onze „theologische school”: Staveren f 50.—.

5. Voor de Bouw-Stichting: B. T. te D. f 5.20.

Het mag voorzeker een goede slot-maand genoemd worden! Aan alle gevers en geefsters hartelijk dank!

Het kan voorwaar met 1948 ook een heel goed begin worden. Overziet u eens de rij van mogelijkheden, waarvoor u uw geld (hetzij veel of weinig) kunt besteden. Wat denkt u van dit nieuw aspect: het bekostigen van een abonnement op De Christen en De Zaaier ten name van een militair tehuis! Er zijn ongeveer 50 zulke tehuizen in Nederland en Indië. Zouden 50 Baptisten dat niet voor elkaar kunnen krijgen? Op soortgelijke wijze moeten we ook alle leesalen van onze bladen kunnen gaan voorzien! Het is maar een tip. Aan u nu de daad! Laat het in Jan. 1948 een waarlijk goed begin zijn!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.

KINDERVRIEND en ZAAIER

In het bericht betreffende De Kindervriend in het vorige nummer van De Christen is bij het drukken een regel uitgevallen, waardoor 2 zinnen ineenvloeiden.

Beide worden hier nog eens ter rectificatie en voor de duidelijkheid gegeven:

„Uiterlijk Woensdag 14 Jan. moeten bij mij dus de gewenste aantallen van de nummers 5—8 bekend zijn. Het zal in het algemeen wel geraden zijn om het benodigde aantal tijdig (10 dagen voor de verschijning) te laten weten, daar het overschot-aantal voortaan zo gering mogelijk zal zijn, zodat op uitvoering van nabestellingen niet zonder meer gerekend kan worden”.

Tevens wil ik hierbij de Zaaier-agenten of Zaaier-actie-comité's, die de Kerstnummers nog niet betaalden, vriendelijk verzoeken, dit nu te doen, daar immers de Kerstdagen reeds 14 dagen tot het verleden behoren.

De adm. T. J.

Advertentiën

Vrijdag 9 Jan. '48 hopen
D.V. mijn geliefde pleeg-
ouders
B. Blauw
en
J. Blauw—
van der Zwaag
hun 35-jarige echtvereni-
ging te herdenken.
Hun dankbare
pleegdochter
Hilda
Groningen, Jan '48
Oosterbadstr. 47
Receptie van 4—5 uur

Voor uw deelneming, ons be-
toond bij het verlies van onze
geliefde man en vader, danken
wij hartelijk.

Fam. T. HOF.

Meisje, oud 21 jaar, zag zich
gaarne geplaatst als

dienstbode

Brieven aan E. v. d. Steen,
Vrijlandestr. 17, Pernis.

PLAATS UW
FAMILIEBERICHTEN
IN
„DE CHRISTEN”

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2880

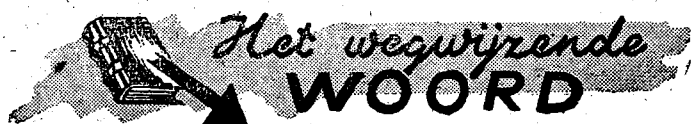
VRIJDAG 16 JAN. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESSE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUTTENLAND P. JAAR F 6.80

Verliezen om te vinden

Wie scherp zijn oor te luisteren legt, hoort allereigen de sombere ondertoon der teleurstelling in het leven en de wereld. Men had aanvankelijk zulke hoge verwachtingen en is tenslotte zo bedrogen uitgekomen. Er is zoveel holheid en leegheid, zo weinig inhoud en zin. De een wordt cynisch, de ander onverschillig, een derde koel en berekenend. En diep in het hart ligt het onbevredigend verlangen naar rijkdom, volheid en blij geluk.

Waar ligt de schuld? In het leven en de wereld zelf? Zo dat het geval ware vervluchtigt alle hoop. Laat dan maar varen de geringste verwachting, geniet dan wat er nog te genieten valt — zo gij het tenminste kunt — en ga straks ten onder in vertwijfeling en eeuwige nacht, o sterveling! —

Goddank, dat dit het geval niet is. De Schepper van hemel en aarde speelt geen ruw of wreed spel met ons, mensenkinderen, zoals een kat dat doet met een muis. Hij, Die het oor geplant heeft, laat ons ook horen, evenals Hij ons laat zien met het oog, door Zijn hand zo wonderschoon gevormd. Als er dus een machtig sterk verlangen in ieders hart gelegd is naar levensblijheid en levensvolheid, zal God die ook bevredigen. Zoek niet de schuld bij het leven of de wereld, doch in uzelf! Want wat wij vinden in de wereld en in het leven, hangt af van de aard der dingen, waarnaar ons verlangen uitgaat en voorts van de ernst en de volharding, waarmede wij zoeken. Christus is gekomen om ons de weg te wijzen. Vóór mij liggen Zijn woorden: „Want zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen”. Deze diepe gedachte is een waarschuwing. Als een fel rood licht moet ze ons oog treffen. 't Is een weg, die tenslotte dood loopt, zegt de Heer. Pas op dus, dat gij hierop niet verder wandelt. Helaas doet de mens vaak zijn ogen dicht en stopt zijn oren om noch het rode licht te zien noch de waarschuwend stem te horen. Men zoekt zichzelf! De innerlijke drijfveren zijn geweldig zelfzuchtig. Alles moet draaien om eigen zin, begeerte en wil. En nimmer wordt de mate van geneugten en genoegens vol. Zoals alle rivieren uitmonden in de zee en nochtans de zee nooit vol wordt —

zo laat men de stromen van zelf gezochte en begeerde genoegens, uitlopen in eigen leven zonder dat dit ooit komt tot een ware levensvolheid. Men drinkt zout water en de dorst wordt steeds groter. Geen wonder dat teleurstelling het einde is. Doch Jezus zegt nog meer n.l. „maar zo wie zijn leven zal verliezen om Mijnen wil en om des Evangelie's wil, die zal het behouden”. Dit is de juiste weg. Het groene licht brandt en nodigt ons voort te gaan tot het overvloedige leven. Het lijkt zo dwaas. Zich opofferen, zijn leven prijs geven en te sterven; wie zou er ooit ook maar aan denken om dit te doen? „Ik heb het gedaan” zegt Jezus. „Ja”, antwoorden wij maar al te gaarne, „dat geloven wij als christenen ook en daarin ligt onze zaligheid — maar wij zijn nu verlost en kunnen vrijuit gaan. Uw sterven is immers ons leven.” — Dan wordt voor ons oog de doop in haar volle betekenis geplaatst. „Wij dan zijn met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijkertijds Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid des Vaders, alsoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.” Zonder dat kruis van onze Heiland, dat ook op Zijn discipelen wordt gelegd, kan de mens geen oprechte volgeling zijn. Het volgende lied laat het zo duidelijk tot uiting komen:

Leer ons dagelijks, leer ons duizendwerven
In Uw kruisdood meegekruisigd sterven
En herboren, opgestaan
Achter U ten hemel gaan.

Florence Nightingale bezat alles wat een mens maar wensen kan. Toen beging zij een dwaze daad. Zij gooide n.l. haar leven weg. Moedwillig ging zij haar vroeger lustig leventje verliezen in de vreemde, op Russische bodem, om gewonde en zieke soldaten te verplegen en te vertroosten. Om Christus' wil en om des Evangelie's wil. De wijsheid dezer wereld schaterlachte. Wat een dwaas! Doch in de arbeid, zo moeilijk en alles eisend aan tijd, kracht en liefde, vond zij levensblijdschap en levensvolheid.

Hemel en aarde mogen voorbijgaan, maar Jezus' woorden zullen geenszins voorbijgaan. Het leven verliezen om het te winnen is nog steeds de Goddelijke wijsheid. Zalig degene die het Woord verstaat en doet.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Gemeente- Als de gemeente niet vervloeien zal, gestalte. moet ze een gestalte hebben. Ze moet vorm aannemen. Men moet weten, wat het haar eigene is; waar haar grenzen liggen. Ze moet, als ze recht zal hebben op een eigen plaats en bestaan, een eigen aanzicht dragen. Ze moet zich openbaren als iets, wat er elders, niet is. —

Dat eigene ligt niet in haar grootte. Niet in de kwaliteiten harer leden alleen. Een groep gelovigen is nog geen gemeente. Gemeente zijn enkele gelovigen eerst dan, als ze hun samenzijn gestalte geven; het eigene van deze mensen aan het licht brengen. Het eigene der gemeente ligt in het ambt. Dat wil zeggen, dat er mensen boven zich zelf geplaatst worden en iets worden, wat ze van zichzelf niet zijn, maar krachtens de relatie, waarin Christus hen tot zichzelf plaatst. Gemeente is dus daar, waar Christus domineert — neen —: het alles bepalende en de alléén Regerende is.

Het ambt maakt niet groot, maar doet juist de mens geheel wegvallen. Die het ambt draagt, cijfert in de uitoefening van dat ambt zichzelf totaal weg. Hij handelt niet en spreekt niet als broeder Die en Die of zuster Zo en Zo, maar hij is louter instrument, orgaan, stem. Daarom is de „eer” die iemand, die met een ambt bekleed wordt, wel een heel zonderlinge: het is de „eer” van te worden weggecijferd, te worden onderuit gezet tot volstrekte onzelfstandigheid. Hoe groter „niets” hij wordt, hoe verder zijn „ik” wegsmielt, des te beter drager van het ambt kan hij zijn. Staat hij recht tegenover het Hoofd der gemeente dan is dat inderdaad zijn grootste vreugde. Het ambt moet de drager zo volledig bedekken, dat men nog slechts de vage omtrekken van zijn gestalte zien kan.

Het ambt te hebben is niet een opdracht te bezitten van de gemeente. De gemeente is niet een democratie, maar een Christo-cratie. Wel wijst Christus door de mond der gemeente hen aan, door wie Hij orde wil houden en zijn verlostten wil leiden en zegenen, maar Hij eigent ze daarmede voor die bijzondere dienst zichzelf toe. De christenen kunnen overal bevoegdheden verstrekken en besturen kiezen en mandaten uitreiken — in de geheel-onthoudersver., in de voetbalclub, in de zendingsver., enz., maar in de gemeente, die Christus formeerde en in stand houdt, kan alleen Hij bevoegdheden verstrekken en is ieder aan Hem verantwoording schuldig. Ieder staat daar onder het Woord. De ambtsdrager vooral. En aan dat Woord heeft de gemeente hem te toetsen, want ook het ambt stelt ons niet buiten de tucht van het Woord. Het aftreden met het zich aan een nieuwe verkiezing moeten onderwerpen is de beoordeling van de gemeente, waarin de Geest woont en werkt en die derhalve mondig is, van de ambtsdragers. En als de gemeente vervuld is met de Heilige Geest, zal iedere ambtsdrager het op prijs stellen, als zijn ambtsleven op gezette tijden getoetst wordt.

Ambt en zon- De vrees voor het ambt, die wel eens digheid. onder ons gevonden wordt, vloeit o.i. daaruit voort, dat de ambtsgedachte in sommige kerken — en de Kerk van Rome voorop — een onbijbelse inhoud gekregen heeft. Eerst bracht men de gemeente tot ontarring door de kinderdoop en toen werd het ambt van betekenis veranderd. De gemeente werd onmondig

gemaakt en het ambt werd alles. Het werd boven en buiten de gemeente geplaatst. Het werd een aparte grootheid die boven de gemeente zweefde.

Wij gaan uit — en naar wij menen met de Heilige Schrift — van de mondigheid van de gemeente. Door haar spreekt Christus. Door haar stem en het door de Geest geheiligd oordeel, wijst hij de mannen en vrouwen aan, die Hem in de leiding en opbouw van Zijn werk bijzonder en met macht zullen ten dienste staan. Aan het oordeel van de Heilige Geest, gelijk dat in de uit Hem geboren en levende gemeente gevormd wordt en leeft, moeten de ambtsdragers zich van tijd tot tijd onderwerpen en voortdurend gaat dit Geestesoordeel over heel het ambtswerk.

Zo staat het ambt midden in de gemeente. Krijgt zij in het ambt gestalte als een bijzondere schepping van de Christus en het voorwerp van Zijn aanhoudende zorg en liefde.

God is een God van orde en daarop moet ieder lid der gemeente erkennen dat ieder, die in gehoorzaamheid aan het Woord, het ambt draagt, volmacht heeft. Erkent dezulken!

De „Binnen- „Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw kamer”. binnenkamer”, zeide de Heere Jezus tot Zijn discipelen. Matth. 6 : 6. Deze „binnenkamer” is, zo vernemen we nader, de voorraadskamer, verbonden aan de boerenwoning in Palestina, waar geen licht invalt en het enige vertrek, dat men kan afsluiten. In dat vertrek viel dus geen natuurlijk licht en kon het leven daar buiten niet vrijelijk binnentreden.

• We hebben o.a. Christelijke Woningbouwverenigingen. Wordt er wel eens aan gedacht, dat er in de woning één plaats moet zijn, waar men zich kan afzonderen voor het gebed? Er zijn mensen „die meer met God spreken dan met enig mens”, en een christelijk leven is zonder „binnenkamer” niet goed denkbaar. De Heere Jezus heeft ons nu eenmaal de binnenkamer bevolen in te gaan.

Voor vele jaren stonden we te tekenen naast een jonge man, die een enthousiast amateur-fotograaf was en wat hij ook moest ontwerpen — nooit ontbrak er in zijn ontwerp een „donkere kamer”, zoals de fotograaf die nodig heeft om zijn opnamen te kunnen ontwikkelen. Denken enthousiaste christen-architecten er wel aan, dat een „binnenkamer” nog noodzakelijker is voor de christen, dan een „donkere kamer” voor een amateur-fotograaf? — is dit iets om bestuurders van Christelijke Woningbouwverenigingen eens onder de aandacht te brengen! Zou het hun epitheton „christelijk” geen ere aandoen, als ze met dit Bijbelwoord rekening hielden?

L.

HOUT of GOUD

Dictatuur. U huivert. Er is één, die dicteert en de anderen hebben maar te schrijven. Er is één, die spreekt en de anderen hebben maar te zwijgen. Eén stem, één wil, één pers, één radio. En verder geheime politie en deportatie.

Democratie. U zucht. Van verlichting of radeloosheid. Zoveel hoofden, zoveel zinnen. De helft plus één heeft gelijk. Verdeelde vreugd is dubbele smart.

Meen niet, dat ik u de voor- en nadelen der bovenvermelde systemen ga uittrekken. We hebben van beide genoegzaam ervaringen en door schade en schande worden maar weinigen wijs.

Het woord synode is voor velen belast met dezelfde gedachtenvrachten als het eerste, waarmee we startten. Synode: machtsinstituut, en daaruit vanzelfsprekend voortvloeiend: machtswellust, machtsmisbruik. En dan heel in de verte: revolutie. Ik ben niet sterk in dode talen, maar heb er eens een grieks woordenboek op nagekeken, vermoedend dat mij daar een licht zou opgaan. Dat syni kennen we allemaal wel uit synthetische rubber en symphonie — daar is 't wel een m en geen n, maar het komt op hetzelfde neer; syn(m) betekent: samen. Nu de tweede helft: ode, komt van odos = straat, pad, baan, bedding. Om kort te gaan, synode betekent dat je samen op de weg bent. Het is een samenkomst, en in 't verlengde daarvan: onderhoud, beraadslaging.

Baptisten hebben een grote vrees voor een synode, waaronder dan verstaan wordt een kerkelijke vergadering. Waarom ze bevreesd zijn is hun zelf wel niet duidelijk, maar, men zij gewaarschuwd, het is zoiets als dictatuur.

Wij begrijpen de vrees. In de historie was een synode namelijk niet steeds zo onschuldig als het woord: samenkomst, beraadslaging laat vermoeden. Reeds heel in het begin van het bestaan der gemeenten komen wij zulk een samenkomen der gemeenten tegen (Hand. 15). De afgevaardigden van Antiochië, Paulus en Barnabas, komen samen met de apostelen en ouderlingen van Jeruzalem om een diepinsnijdende kwestie te bespreken. Men komt tot een besluit, waarmee beide partijen zich kunnen verenigen. Later heeft men meer van dergelijke bijeenkomsten gehouden, maar die staan niet meer in de Schrift. Daarvan lezen we in de kerkgeschiedenis. Naar die eerste vergaderingen werden ouderlingen, diakenen en gemeenteleden afgezonden ter beraadslaging met de anderen. Later kwamen alleen maar meer de ouderlingen (bisschoppen), toen nog wel door het volk gekozen, bijelkaar om de zaken te regelen. De verdere ontwikkeling laat zich denken. Men kwam tenslotte uit bij een kerk, waarin de gemeente zweeg en alleen de leiders nog spraken. Vele concilies, het latijnse woord, zijn berucht geworden door hun besluiten en uitspraken.

De reformatie heeft ook hier zuiverend willen werken, waarbij de scherpe Calvijn verder doordrong dan de sterke Luther. En onder de invloed van de eerste stonden de Nederlanden. Het zou nu te ver voeren na te gaan, hoe zich de betekenis der kerkelijke vergaderingen der hervormde kerk, en later ook die der daaruit getreden gereformeerde kerk, ontwikkeld heeft. De Chr. Encyclopaedie zegt, dat de gereformeerde beschouwing van een dergelijke bijeenkomst staat tussen de roomse ener- en de independentische beschouwing anderzijds. „Nadat ze eerst tegenover het hiërarchisch en onfeilbaar karakter der synoden bij Rome het ministerieel en feilbaar karakter had vastgesteld, heeft zij anderzijds tegenover de Independenten, die de Goddelijke instelling, de noodzakelijkheid en het bindend gezag bestreden en ze slecht als conferenties met adviserend karakter beschouwden, met kracht op grond van Hand. 15 het jus divinum positivum (Voetius), het positief Goddelijk recht der synoden, haar noodzakelijkheid en het bindend karakter harer besluiten gehandhaafd.”

En waar staan de Baptisten met hun Algemene Vergadering? Van Rome en haar regeersysteem is geen sprake. De gemeenten vaardigen broeders af met de broeders van andere gemeenten samen te beraadslagen over het gezamenlijke werk. De afgevaardigden kunnen ouderlingen, diakenen maar ook leden zijn, die geen ambt of functie in de gemeente bekleeden. De besluiten, ter vergadering genomen, zijn niet onfeilbaar en kunnen ten allen tijde herroepen worden, indien mocht blijken, dat een vergadering misgetast had. Zijn wij dan de

Independenten, die dergelijke vergaderingen alleen maar als conferentie, als ruggespraak met gelijkgezinden willen beschouwen, zonder tot conclusies te komen, die als een besluit, waaraan allen zich zullen houden, kunnen gelden? Volledige onafhankelijkheid en zelfstandigheid dus van iedere gemeente en een weren van elke overeenkomst met gelijkgezinden. Want elke overeenkomst, elke samenwerking kan een prijsgeven betekenen van dat, wat door sommigen als het kenmerk der zelfstandigheid wordt aangezien.

Elk jaar komen de gezonden samen. Zij kiezen samen een voorzitter, in de plaats van aftredende, besturende broeders worden ook door verkiezingen, die volkomen vrij zijn en waarvoor elke gemeente kandidaten mag vragen, anderen gekozen. Elke gemeente mag voorstellen indienen en deze worden gepubliceerd. Elke gemeente kan de voorstellen overwegen en er voor zijn, blanco stemmen of er tegen. Over het door de gekozen broeders gevoerd beleid mag elke afgevaardigde zijn dank uitspreken of ook zijn twijfel. Allen zijn daar bijeen om het werk te dienen, wel doorgrondend dat een bloeiend gemeenschappelijk werk (opleiding, E.C.U., pers) slechts ter ere van God en tot zegen der plaatselijke gemeente kan strekken.

Het kan niet anders — er worden soms voorstellen aangenomen, waarbij sommigen zich van stemming onthouden of zich tegen verklaren op grond van ander inzicht. Zelfs bij een vrijwillige samenwerking — en die hebben wij toch in onze Unie en Algemene Vergadering; geen gemeente wordt verplicht zich met ons te verenigen of weerhouden zich af te scheiden —, juist bij een vrijwillige samenwerking zal de minderheid zich bij het besluit der meerderheid neerleggen en loyaal aan de uitvoering daarvan meewerken; terwijl haar het recht verblijft er in een volgende bijeenkomst op terug te komen.

Hoe kon ik toch met dictatuur en synode beginnen? Ik moest spreken van democratie en coöperatie. De woorden zijn u te profaan. U wil zeggen: oprechte samenwerking terwille van het werk Gods, met name op die terreinen waar een enkele gemeente tekort schiet in kracht. Wij mogen dankbaar zijn voor wat in het verleden onder Gods zegen door deze samenwerking tot stand kwam.

Hout? Accoord, maar dan sfeigerhout van Zijn tempel.
HUIZINGA.

Gebedsverzoeken

Ieder, die bidt, kent de verzoeking om het gebed maar na te laten. Zou het niet met het oog hierop zijn, dat de Heere Jezus zo vaak en zo nadrukkelijk gewezen heeft op de noodzaak, om in het bidden te volharden? Er is blijkbaar niets, dat zo zwaar valt en waarin we onze vervreemding van God zo bitter beleven, als in het gebed. Want nergens is de tegenstand groter, nimmer valt het moeilijker christen te zijn, dan wanneer het op bidden aankomt. In dit wegzakken, dit inzinken, beleven we de verdorvenheid van ons hart sterker en smartelijker dan op enig ander terrein van het christelijke leven. Er kunnen wel bidstonden gehouden worden, waarbij het „huis bewogen” wordt, maar het is heel moeilijk om bidstonden te houden, waarbij het huis in beweging blijft.

Welke zijn dan de verzoeken inzake het gebed, in welke wij en zo velen met ons vallen?

Bidden lijkt iets onbeduidends

1. Het lijkt zo onbeduidend, haast op het onnozele af, te bidden. Wat wordt daarbij nu verzet? Daarbij vallen geen hamerslagen; daarbij klinkt niet iets als de donder van het geschut of het gieren van bommen. Dán gebeurt er in ieder geval wat. Dárbij is kracht-vertoon. Dáarin breekt energie los. Dát moet gevolgen hebben! Wie zou daaraan twifelen, — Maar bidden? Wat lijkt dat anders te zijn dan wat lucht in circulatie brengen? Een praten in de ruimte? Zei de wijsgeer Kant niet, dat een volwassen man zich schaamt, wanneer hij verrast wordt bij zijn gebed? Volwassen zijn; over lichaamskracht, denkkraft, wilskraft te beschikken en dan... de handen te vouwen en te spreken tot iemand, die met geen zintuig wordt waargenomen!

„Ik doe ijdel werk.” Dát is de verzoeking, waarmee de Vijand velen van het bidden afhoudt. Welk resultaat kan dát nu hebben...? Dat is de vraag, waarmee de duivel van het ongeloof de engel van het geloof zoekt te verdrijven. Ja, wat geeft dat nu: dat ogen sluiten, dat lippen bewegen, dat lucht verplaatsen?

De Roomse Kerk geeft haar volgelingen déze tegemoetkoming om die verzoeking te overwinnen, dat ze hun een heiligenbeeld voor de ogen stelt. Met het gezicht daarheen gekeerd en met dat beeld voor ogen, valt het bidden gemakkelijker. Deze verzinnelijking der onzichtbare wereld komt onze, aan het zinnelijke verkleefde ziel, te hulp.

Zullen we een beeld in kerk en kamer plaatsen? Een crucifix ophangen in de bidstondzaal en de binnenkamer?

Hoe zullen wij deze verzoeking overwinnen?

Moet er een „tabernakel” met altoos brandend licht aan de achterkant der kerk bevestigd worden om de gebedsgeest in de gemeente te onderhouden?

De Heere Jezus, Die wist wat maaksel wij zijn, heeft ons dit gezegd:

„Bidt gij dan aldus: Onze Vader, die in de hemelen zijt”.

Daarmede treedt Hij ons tegemoet om de verzoeking, die uitgaat van het „ledige” om ons heen, te overwinnen. Gij bidt, zegt Hij, tot de Vader, die in de hemelen is.

De Heidelbergse Catechismus heeft naar ons gevoelen, de tweede helft van deze aanspraak des gebeds, niet juist uitgelegd, ofschoon de gedachten, die daar worden ten beste gegeven, op zichzelf schriftuurlijk en schoon zijn. Maar wat de Heere Jezus met die woorden „die in de hemelen zijt”, wilde zeggen, is o.i. iets anders. „De hemelen” staat hier niet om de majesteit Gods ons in gedachten te brengen, Zijn Verhevenheid; Zijn ver boven en van ons Zich bevinden, maar deze uitdrukking wijst integendeel op Zijn nabijheid. Staat het woord in het enkelvoud, zoals in de derde bede, dan wordt het gebruikt als tegenstelling met de aarde en duidt dus op de verhevenheid van die plaats. De „hemelen” echter zijn eerder, wat wij het heelal noemen. Het Koninkrijk Gods is een Koninkrijk „der hemelen”, een Rijk, dat alle delen der schepping omvat.

De woorden „Onze Vader, die in de hemelen zijt”, nemen het ledige om ons heen weg; zij plaatsen ons midden in de Tegenwoordigheid Gods. God onze Vader is „in de hemelen” d.w.z.: Hij is overal. Wáár gij uw knieën ook buigt, wáár ge uw gebed ook stamelt: God vervult uw omgeving. Zijn armen omsluiten u. Zijn oor hoort u, Zijn hart slaat voor u.

Wij hebben geen heiligenbeeld nodig, geen tabernakel, geen crucifix: de Vader Zelf is rondom ons, want Hij is „in de hemelen” en gij zijt direct bij Hem, wanneer gij bidt „in Geest en Waarheid”.

De tegenstand is zo groot

2. Een andere verzoeking vloeit voort uit de blik op de grote tegenstand, die moet worden overwonnen. Eigenlijk denken we minder aan die tegenstand, dan aan hetgeen daarvan het praktische resultaat is: het uitblijven der verhoring, zoals het ons althans schijnt. Als we gebeden hebben zien we uit naar het resultaat. En waar blijft het?

In Daniël 10 hebben we daarover een zeer leerzame onderwijzing.

Daniël heeft voor zijn volk gebeden, maar de tekenen van verandering, waarom hij dringend gebeden heeft, blijven uit. Dan komt er een engel tot hem en zegt dat hij onmiddellijk, nadat Daniël zijn gebed had opgezonden, een engel opdracht had ontvangen om te gaan doen, hetgeen tot verhoring van dit gebed zou leiden. Gehoord had God het dus direct en ook verhoord. God had tot vervulling der bede een engel uitgezonden naar het hof van koning Darius. Maar gedurende drie weken had deze engel tevergeefs gestreden om door het cordon van boze geesten, die Darius omringden, heen te breken. Zijn „ingeving” bestemd voor het hart van Darius kon niet doorkomen, omdat de boze geesten, die die troon omringden, hem overstemden. Hún inblazingen werden vernomen — níet de zijne. Toen was de Aartsengel Michael uitgezonden om deze engel te helpen in zijn doorbraakpogingen naar het hart van Darius en toen was hij geslaagd en had zijn stem het oor van Darius bereikt, en toen had hij in dat oor de goddelijke opdracht kunnen spreken. Toen, ná de verdrijving der boze geesten, had Darius in zijn hart Gods boodschap vernomen.

Het uitblijven der verhoring wijst niet op gemis aan goddelijk meeleven, maar op de ernst van de tegenstand, die moet worden overruimd, aler de verhoring zich kan verwelijken en de begeerte vervuld kan worden.

Dat duurde in het geval van koning Darius drie weken. Het kan langer duren. Weet gij hoeveel hindernissen verwijderd moeten worden, hoeveel voorbereidende arbeid de engelen moeten doen, om, op Gods bevel, tot stand te brengen, wat gij van God begeerd hebt? Kunnen daar geen jaren voor nodig zijn? God is — zeer zeker — almachtig, maar dat wil niet zeggen, dat Hij de wetten verbreken zou, overeenkomstig welke het leven functioneert. Ongetwijfeld:

Weg heeft Hij allerwegen

Geen middel, dat Hem faalt.

Maar hoe lang die wegen zijn en hoeveel middelen. Hij moet aanwenden om de begeerten, door u in uw gebed aan Hem bekend gemaakt, dat kunt gij niet verstaan. Maar wees hier zeker van: elk goed gebed wordt onmiddellijk verhoord en aan de uitvoering daarvan wordt onmiddellijk begonnen. Blijf bidden, want ook uw gebeden behoren tot de middelen, welke God gebruikt om de vervulling úwer begeerten te bewerkstelligen.

Onze onwaardigheid

3. De derde verzoeking heeft haar uitgangspunt in onze onwaardigheid. Zodra we ons aanschikken om te gaan bidden, vliegt er een bos over onze ziel. Wie kan

er wonen bij een verterend vuur? De duivel houdt ons onze vuile klederen voor en hoort: gij wilt gaan bidden? Gij?! Gij wilt u wagen in de tegenwoordigheid Gods? — Daniël stond voor God, bevende. Dan. 10 : 11. Geen gebed kan worden opgezonden, zonder dat de bidder zich voor God verootmoedigt. De engel zeide tot Daniël:

„Vrees niet, Daniël! want van de eerste dag aan, dat ge uw hart begaaft, om te verstaan en om uzelve te verootmoedigen voor het aangezicht uws Gods, zijn uw woorden gehoord”. Dan. 10 : 12.

Geen gebed zonder schuldbekentenis. Geen gebed, anders opgezonden, dan onder het schijnsel der genade. Als ge onder verootmoediging bidt, diep voor uw God in het stof buigende, zal de Heere u doen „staan op uw standplaats” en u Zijn aangezicht doen ontmoeten.

We zijn „vol van zonden, vol van vlekken”, maar in de Middelaar aangenomen. Het is door Christus, dat we tot God gaan en om tot Hem te naderen is niemand te vuil: Hij zal in géén geval de middelaarsdienst weigeren aan wie in Zijn Naam bidt. Hij zal de diepste afgrond van verdorvenheid toedekken; Hij zal elke schuld, welke ook, uitdelgen in Zijn bloed. Wie immer tot Hem gevloeden komt; — Hij zal hem geenszins, in geen enkel geval, afwijzen. Hij heeft het rantsoen gevonden voor de grootste zonde. Eens voor eeuwig, heeft de genade overmocht. Niemand is in staat te zondigen zó, dat z'n zonde boven de genade uitklimt. Niemand heeft kunnen zeggen of zal kunnen zeggen, hóe hoog, als wij gena verkrijgen, gena kan stijgen.

Christus is overgroot.

Christus zit overhoog.

Daar wil Hij uw Middelaar wezen.

Kind van God, bezwijk niet!

Bid en volhard met bidden, en wie nalatig geworden zou zijn, neme de dienst der gebeden opnieuw op.

L.

Gemeenteberichten

SNEEK

't Kerstfeest ligt weer achter ons. 't Waren rijk gezegende dagen. Het kinderfeest met plm. 240 kinderen, alsmede een goed bezocht liefdemaal, waren hoogtepunten. Op het liefdemaal waren de verschillende verenigingen der gemeente ingeschakeld en leverden mooie bijdragen tot verhoging der feestvreugde. Er was voldoende ruimte gelaten voor een woord van hart tot hart, waarvan veelvuldig gebruik werd gemaakt. Velen getuigden wie God in hun leven was geweest en nog dagelijks is. Zondag 28 Dec. werden in de avonddienst twee jongens van br. en zr. H. v. d. Werf—Folkerts gedoopt. Dit gezin is 2 Jan. ons gaan verlaten en scheep gegaan naar Grand Rapids (N. Am.) Nieuwjaarsmorgen na de morgendienst kreeg de gemeente gelegenheid van dit gezin afscheid te nemen. 't Waren ontroerende ogenblikken, immers de kans op een wederzien hier beneden is zeer gering. 't Waren getrouwe leden onzer gemeente en wij zagen ze dan ook met droefheid in het hart vertrekken. Moge God hun veilige overkomst geven en hen verder met Zijn zegen vergezellen.

Zondag 4 Jan. in de avonddienst werden een echtpaar

benevens een jongeling op hun belijdenis door de doop in de gemeente binnen geleid. Een gezegend avondmaal besloot deze dag. Deze eerstelingen in het pas begonnen jaar: het stemt hoopvol voor de toekomst. Weer meldde zich een jongeling voor de doop. Er heerst een opgewekte geest in ons midden. Moge onze God in 1948 in alle gemeenten krachtig door Zijn Woord en Geest werken tot heil van zondaren, tot bevestiging Zijner kinderen, maar bovenal tot eer van Zijn Naam.

G., secr.

ALKMAAR.

Zondag 4 Jan. was voor onze gemeente een grote dag. In de morgendienst hadden we een broeder en zuster, die voor de gemeente hun getuigenis aflegden van hetgeen ze reeds aan voorganger en kerkeraad kenbaar hadden gemaakt. 's Middags om 5 uur was in de dienst, die gehouden werd in de overdekte zweminrichting, een grote schare opgekomen. Aan plm. 200 personen mocht onze voorganger br. Hofhuis de boodschap des heils verkondigen. Hij bepaalde de schare bij Hand. 16 vs. 31: „Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden, gij en uw huis”. Br. Hofhuis wees er op, dat de doop voor de gelovige een daad van geloofsgehoorzaamheid is en daarom is het verblijdend, dat ook nu weer een broeder en zuster gehoorzaam wilden worden. Na de doopdienst werd in gebouw Nw. Doelen een avondmaaldienst gehouden. Ouderling Planting heette de nieuwe leden hartelijk welkom. Wat hebben we allen genoten.

De gemeente te Alkmaar hoopt 15 Jan. haar jaarverg. te houden. Ze mag met grote dankbaarheid terugzien, de Heere maakt alle dingen wel. De opkomst in de Zondagdienst is nog steeds goed; wij verlangen naar een ander gebouw, maar dit zal ook ter Zijner tijd komen. Nooit kan 't geloof te veel verwachten!

We gaan voorwaarts, roemend in des Heilands kracht.

H. KRUIZE.

STEENWIJK

Nogmaals willen wij iets van onze kleine gemeente hier uit Steenwijk laten weten. We hebben heerlijk gezegende Kerstdagen en Oud en Nieuw weer achter ons liggen. De Kerstdagen zijn voor ons allen gezegende dagen geweest; 's morgens 10 uur hadden we een gewone dienst, doch de eerste Kerstdag hadden we 's middags een liefdemaal met een flinke opkomst. We hebben met zang en getuigenis een gezegende uren gehad. De tweede Kerstdag hadden we een Kerstfeest voor kinderen, die nooit een Zondagsschool bezochten. We hadden ongeveer 75 kinderen. We hebben ze meteen uitgenodigd voor onze Zondagsschool, welke 4 Jan. begon.

Zondag 4 Jan. hebben we voor het eerst in onze gemeente de dood des Heeren herdacht; we waren aanwezig met 16 personen en hebben toen ook de innige band der gemeenschap gevoeld.

's Middags 2 uur hadden we onze eerste Zondagschool. We werden niet teleurgesteld; er kwamen namelijk 27 kinderen. Wij hopen dat ook dit werk onder de jeugd rijke zegen mag afwerpen.

Zo gaan wij dan met Gods hulp moedig voort, want het is toch alles voor de Heer.

Wij willen hier nog iets aan toevoegen, namelijk dit: door middel van De Christen willen wij allen, die in de periode, toen wij geen voorganger of Evangelist hadden, ons met hun beste krachten hebben gediend,

van harte voor deze diensten bedanken en hopen dat u niet voor de laatste maal in ons midden hebt gediend. Wij geven Gode alle eer!

Namens de brs. en zrs. te Steenwijk,
K. WIND, secr.

ZAAIER-ACTIE ROTTERDAM—ZUID

Brs. en zrs. ontvang hiermede een groet en een bericht uit Rotterdam—Zuid.

In „De Christen” van 9 Jan. mochten we een fijn bericht lezen over de Kerstzaaierverspreiding in West-Friesland. Meer van die berichten! Nu, wij mochten dit doen in onze havenstad en dan het zuidelijk gedeelte. In 3000 en 100 gezinnen mochten we de Kerstboodschap brengen door middel van het Kerstnummer. Zes maal reed de geluidsauto uit, een prachtige aankondiger. Vele avonden achtereenvolgende ging een trouw groepje er op uit. Een half uur voor elk bezoekuur stonden ook al enkelen bij het Zuider-ziekenhuis. Eén broeder zorgde voor de schippers. „Stille nacht, heilige nacht” klonk het over straat en plein.

We mogen terugzien op heerlijke advents- en Kerstdagen. Want God heeft ons hier rijk gezegend. Wij noemen natuurlijk geen namen, maar het doet je goed met zo'n actie juist die broeders en zusters te zien arbeiden in des Meesters dienst, waarvan je weet dat vele moeilijkheden hen — menselijkerwijs gesproken — zouden kunnen weerhouden hebben. Maar zij kwamen! God gaf hun kracht en gelegenheid. Wij hadden veel meer Zaaiers besteld. We hebben er (maar) 3100 verspreid. Wij vertrouwen en geloven, dat God ons verder Zijn hulp en zegen niet zal onthouden. Moge alle arbeid hier in de lande met de Kerstzaaiër gedaan er toe leiden, dat er velen Het Licht deelachtig zullen worden.

Hartelijk gegroet van uw brs. en zrs. van de gem. R'dam—Zuid.

De Zaaieractie.

Uit ons Unie-bureau

Naar aanleiding van de lijst met tabellen over wat in de Unie gelezen werd en gezonden aan secretarissen, voorgangers en agenten ontving ik verschillende reacties. Twee daarvan wil ik u niet onthouden.

Eén uit een geslacht van volboed-Baptisten schrijft: „We zijn geweldig geschrokken van de lijst met cijfers die U hebt samengesteld, en het lijkt ons noodzakelijk direct een actie te beginnen om het aantal abonné's op *De Christen* omhoog te krijgen. Zou U zo vriendelijk willen zijn ons een lijst te zenden van de namen der .... abonné's, die we hier hebben?”

Ik voldeed natuurlijk aan dat verzoek en het resultaat was een mooie serie van een 10 tal nieuwe abonné's!

De secretaris ener gemeente met impulsen en stuwkracht schrijft: „Naar aanleiding van Uw overzicht van lezers en abonné's onzer periodieken, waarvan wij als Kerkeraad met belangstelling kennis namen, kwam bij ons de gedachte naar voren, of het niet gewenst en uitvoerbaar zou zijn *De Christen* ter kennismaking toe te zenden aan alle daarvoor in aanmerking komende nieuwe gemeenteleden gedurende een 4 à 6 weken, zulks aan de hand van de door de diverse gemeentesecretarissen op te geven adressen. Bij leden, waar het blad

reeds in het gezin gelezen wordt, is het natuurlijk overbodig.”

Inderdaad: deze stelling móét werkelijkheid worden: **IN ELK BAPTIST GEZIN „DE CHRISTEN”**.

De Unie-secretaris heeft dan ook overleg gepleegd met de administrateur van *De Christen* en deze gaf spontaan zijn volle medewerking, zeggende, dat hij gaarne zo'n lijst met dergelijke adressen van de secretarissen verwacht! De Unie-secretaris doet dan ook bij dezen op zijn collega-schrijvers der gemeenten een dringend beroep om de administrateur van *De Christen* deze begeerde lijst te verstrekken! En gij, mijn lezers, vergeet vooral niet op de eerstvolgende gemeentevergadering de vraag te doen, of door de gemeente-secretaris deze lijst reeds verzonden is! Want: **IN ELK BAPTIST GEZIN „DE CHRISTEN”**!

Voorts, mijne broeders, schenkt goede aandacht aan het berichtje „Gemeenten, ontwaak!”. Ja, maak van die zaak een agenda-punt der kerkeraads- en gemeentevergadering. Ik geloof, dat dit punt zeker niet het minst belangrijke zal zijn!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

BRIEF UIT

Zweden

Jeugdwerk! Dat woord houdt voor vele navolgers van Christus een wereld van gedachten in. Jeugdwerk! Hoe te werken onder de jeugd met het Evangelie? Hoe de rijpere jeugd uit de maalstroom van het kokende bruisende leven te grijpen, te plaatsen voor het kruis, voor Jezus de Verlosser, voor Jezus de weg tot God?

Hoe maakt men samenkomsten aantrekkelijk voor kinderen van 4—12, 12—16 en jongelui van 16—30 jaar? In Nederland worstelt men met dit probleem (ja, we strijden toch zeker nog, of zijn sommigen er bij gaan zitten?), in Zweden, Engeland, Amerika, Duitsland, ja ik ben er van overtuigd dat men in ieder land christenen kan vinden, door God daar gesteld, die hun geweten pijnigen met de vraag: „Hoe win ik de jeugd voor Christus?” Dat hierboven enige landen met name vermeld worden, komt, doordat wij het voorrecht hadden op het seminarie lezingen bij te wonen, gehouden door personen uit verschillende landen, waarin zij allen meer of minder het jeugdprobleem ten opzichte van het evangelie naar voren brachten.

Wat Zweden betreft, we hebben op het seminarie iedere week een uur les over de aanpak van het jeugdwerk. Al het mogelijke wordt er gedaan, om de toekomstige voorgangers bekwaam te maken voor dit moeilijke werk. Het is hier in Zweden dan ook wel nodig alle zeilen bij te zetten om de „hoog gecultiveerde jeugd” te interesseren voor het evangelie. Men vindt hier grote gemeenten met naar verhouding een heel klein aantal jongemensen als lid of als bezoeker der gemeentelijke vergadering. Naar wij hopen een volgende keer meer over het werk hier in Zweden.

Een Amerikaanse predikant, de heer Johansson, heeft ons een blik gegund op de arbeid in Amerika. Dr. Rockel (Rektor van het Duitse Bapt. Sem.) heeft iets verteld over Duitsland op dit terrein en Ds. Cowlan, Bapt. pre-

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2881

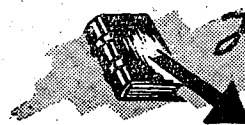
VRIJDAG 23 JAN. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Het wegwijzende
WOORD

De Immanuelsboodschap

- God is in het midden van haar.
Psalm 46 : 6.

De Brug is geslagen; God is tot ons gekomen. Dit geeft een gevoel van veiligheid en maakt de blik op de toekomst rustig, ook al schijnt alles op de ondergang te wijzen. Ja, de beloften van de heilstijd, van de uiteindelijke en eeuwige verlossing Gods, komen dan juist krachtiger door in onze harten.

Daarvan spreekt de Immanuelsboodschap: God is in het midden van haar.

De dichter zag zich staan temidden van een krakende wereld, van een wereld, die terug dreigde te keren tot de chaos, het „woest en ledig” van de beginne. Temidden van deze dreiging staat hij daar — zoals elke met God verzoende en van God verzekerde staan kán — rustig. Zijn lot ligt elders vast dan in deze waggelende wereld. Er ligt een waas van heilige geheimzinnigheid, van verborgen vreugde in dit lied. Het is de verborgenheid der godzaligheid zélf: God in het vlees! God in het midden van haar!

Eerst stelt de dichter-profeet de werkelijkheid der zichtbare werkelijkheid vast. De volkerenwereld is een zee, die door geweldige, onzichtbare krachten opgezweept, de aarde en de bergen beukt, verplaatst en verzwelgt. Deze zee is de woonplaats van de Leviathan, de lang-wemelende slang (Jes. 27). Uit haar diepte zag Johannes het Beest opkomen (Openb. 13), waarover de gehele aarde in verwondering kwam en vroeg: wie is aan het Beest gelijk? Wie kan er oorlog tegen voeren?

Daarom ziet heel de Schrift in de zee het Godevijandige element; de macht, die Gods werk bedreigt. Na de uitbanning van de duivel en de vernietiging van zijn macht, ziet Johannes een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, maar géén zee!

Er is er Een, die machtiger is dan deze altijd on-

rustige, altijd gevaarlijke zee. Dat is God. Hij heeft haar in de morgenstond der schepping in boeien geslagen en in perken gebannen, die ze niet kan overschrijden, hoe ze ook woeden moge. Hij is het, die het bruisen der zee stilt, het bruisen harer golven. En eens vernietigt Hij haar — deze verschrikking der mensheid.

Zoals de zee in haar rusteloze wenteling, is de volkerenmassa in haar zonde onrust. Ze is als een voortgedrevene zee: zij kán niet rusten. Maar God stilt het bruisen der zeeën, het bruisen harer golven en het rumoer der volken.

De christen weet van nog iets anders, dan van het woeste op en tegen elkaar aan slaan der volken.

Er vloeit door het midden der Stad Gods een rivier. Dat is de Paradijsstroom: de onzichtbare, aan Gods Troon ontspringende Levensstroom. Deze stroom geeft veiligheid en vruchtbaarheid. Waar hij vloeit, ontstaat leven. Hij vertakt zich in beekskens, die door de zielen der afzonderlijke gelovigen stromen. Elk van hen ontvangt leven en levensvolheid. Het heil is hun deel.

In het midden der Gemeente — want zij is die Godsstad — is God. Haar fundamenten liggen in de eeuwigheid — té diep, dan dat de zee — de ziedende volkerenmassa haar zou kunnen doen wankelen. „God zal haar helpen in het aanbreken van de Dageraad”, wanneer Christus verschijnt in heerlijkheid en de Eeuwige Dag doet aanlichten. Dan wordt ze weggenomen „tot God en Zijn Troon”. De stervensure der wereld wordt het ogenblik van haar openbaring en heerlijkheid.

Wanneer het u benauwen zou, het aanschouwen en doorleven van de wereldnood, dan gedenk, kind van God, dat God uw Toevlucht en uw Sterkte is. Hij is rijkelijk bevonden een Hulp in benauwdheden te zijn.

God zal verhoogd worden.

Alle knie zal zich voor Hem buigen.

Alle tong zal belijden, dat Jezus de HEERE is.

Begin er mede, met u te buigen voor God.

God is met ons, heden, morgen — ja, eeuwig en altoos.

L.

Losse Schakels

Ziekten De profeet zegt van de Heere Jezus, dat en smart. Hij onze krankheden op zich genomen en onze smart gedragen heeft. Mattheus heeft dit woord uit de profetiën van Jesaja aangehaald. Hij sloeg de Heiland gade in Zijn werk en zag op een zekere dag hoe Hij bezig was allen te genezen, die kwalijk gesteld waren. Toen bracht de Heilige Geest hem de voorspelling van Jesaja te binnen. Mattheus spreekt dan van krankheden en ziekten, maar de woorden van de profeet zelf liggen ons beter. „Krankheden” en „ziekten” zijn elkander toch wel zo ongeveer gelijk. Van betekenis daarentegen lijkt ons het onderscheid dat de profeet maakt. — De tweede helft van het vers herhaalt en verduidelijkt, naar Hebreeuwse trant — de eerste. In de herhaling ligt een kleine nuance, een zeker kleurverschil met de eerste uitspraak. Nu spreekt de profeet van ziekten en van smart. Het laatste woordt drukt de betekenis van het ziek-zijn uit. Het wijst op de uitwerking van het ziek-zijn op het gemoedsleven; het duidt aan wat de mens geestelijk doormaakt als hij lichamelijk ziek is. — Niet de ziekte, doch het lijden in de ziekte, de pijnigende gedachten en gemoedsbeweging, die begeleidende verschijnselen zijn, zijn voor de zieke mens het voornaamste en het ergste van het ziek-zijn.

De Heere Jezus De Heiland heeft onze ziekten op en ons ziek zijn. zich genomen. Dat wil niet zeggen, dat Hij onze ziekten overnam. De Heere Jezus is niet melaats geweest, niet verlamd, niet kreupel — in een woord: heeft niet één van de ziekten gehad, waarvan Hij mensen genezen heeft. Wat heeft Hij dan voor de zieken gedaan? Hij heeft hun smart gedragen. Door Zijn mateloze en zuivere liefde heeft Hij door-voeld wat het voor de melaatse, die zich voor Hem neer-wierp of Hem aanriep, betekende melaats te zijn; wat de verlamde doormaakte in zijn gemoedsleven. Zijn heilige ziel gevoelde en leed de pijn, de levenspijn, verbonden aan het ziek-zijn. Die ging op hem over, verdween daarmede uit de ziel der zieken. — En vanwege dit diep en zuiver doorleven van onze toestand als we ziek zijn, was Hij in staat de ziekte weg te nemen of op zich te nemen. Zijn ziel nam het over. — Altijd en altijd weer, waar we de Heere Jezus werkzaam zien, merken we dat Zijn heilsarbeid plaatsbekledend is. Heel het zondaar-zijn heeft Hij doorgemaakt, schoon Hij persoonlijk de zonde volkomen vreemd bleef. Hij leed het zondaarsleed; Hij droeg daarin het zondaarslot. Christus was onze Plaatsbekleder gedurende heel Zijn leven, schoon in steeds verschillende vormen. Hij was het ook aan het kruis en daaraan voltooide Hij Zijn plaatsbekledend lijden.

De vormen na te speuren, waarin Christus plaatsbekledend werk zich voltrok, ware een lonende bijbelstudie.

Schake- Een rij van jaren maken wij schakels — grote len. en kleine. Zij vormen geen geheel. De tijd van rustig rangschikken en bouwen van een gedachtengeheel ontbreekt ons alsnog. De gemeentelijke arbeid gaat voorop en in de gebroken uren, waarin we voor De Christen schrijven, is geen gelegenheid tot geordend en stelselmatig schrijven. Daarom liggen er allerlei schakels doorelkaar. Allerlei onderwerpen zijn aangesneden. Belangrijke wijzigingen hebben zich in onze opvattingen in de dertig en meer jaren, dat we ver-

moedelijk Schakels schrijven, voor zover we weten, niet voorgedaan. Nu ligt in het woord „schakels” wel de gedachte aan verbinden. We hopen door hen onze lezers steun gegeven te hebben bij het vormen van hun oordeel. We vonden niet altijd instemming en dat gaf ons menigmaal aanleiding ons gevoelens nog eens te toetsen. Wat we nodig hebben is een zekere overeenstemming van opvatting in die zaken, die ons in gemeenten en als gemeenten samen binden. Die eenheid van inzicht moet groeien. We hopen steeds voorzichtig onze weg te zijn gegaan. Voorlichting wilden we slechts geven; niets opdringen. We lazen en luisterden. We doorzochten in het bijzonder de Heilige Schrift. We trachtten te verstaan wat Nieuw-Testamentisch gemeentelijk leven is, want in de gemeente zien we een der grootste zegeningen des Heeren. We lieten anderen kuieren op bijpaden en waren slechts begerig zo mogelijk te voorkomen, dat onze gemeenten bijpaden voor hoofdwegen zouden gaan houden. Tegen gemeente-ontbindende bewegingen waarschuwdten we. Hun ijver en hun succes blinddoekten ons niet. De Ierse eland is te gronde gegaan aan de onevenredige ontwikkeling van zijn horen, en deze bewegingen gaan teniet door het onevenredige uitgroeien van één waarheid in hun schedel. We hielden de gemeente centraal, zonder de Kerk vóór Christus te schuiven, en in de gemeente op te nemen, wat Christus niet had aangenomen.

Inscha- We willen het wel eerlijk bekennen: we hielden. den van inschakelen. Daarom zijn we altijd tegen elke extreme richting geweest. We moeten ruim zijn. We voelden er niet voor om voor orthodox door te gaan en evenmin wilden we als vrijzinnig gedoodverfd worden. We zijn vlak voor geheel-onthouding, maar verschuiven daarom de gewichten niet. Wie moet niet even glimlachen als hij denkt aan het christelijk stof, dat sommige broeders hebben laten opwaaien, toen de gekleurde kousen in de mode kwamen en de vrouwen — die nog jong waren en het weer wilden worden — zich de haren kort lieten knippen? De Christen is een beginselblad; geen beginselen-blad. Het gaat om het grote beginsel der Heilige Schrift — beter nog gezegd: om het nieuwe begin: de wedergeboorte, zonder welke niemand het Koninkrijk Gods zien kan. Van dat beginsel — het beginsel van de Heilige Geest, hebben we steeds willen uitgaan. De betrekking tot de Heere Jezus Christus is voor de gemeente centraal. Die betrekking moet voorhanden zijn in het bewustzijn van de leden. Langs deze lijn wensten en wensden wij alle gelovigen in te schakelen.

Uitscha- We houden niet van uitschakelen. We hielden. den er gemeentelijk niet van. Elke broeder en elke zuster moet in de arbeid en zijn zegen delen. Geen bewerkte slechts, doch een ook werkende gemeente is het ideaal. Er mag wel een leider en voorganger zijn, maar niet iemand, die de anderen verdringt en hun geen plaats laat. Hij moet niet de arbeid der anderen overnemen, maar anderen hun arbeid aanwijzen. Er zullen in elke gemeente nuances zijn van geloven en leven, maar wat we van elke broeder en zuster verlangen, is, dat de gemeente in hun werken centraal zal zijn. Buiten gemeentelijke arbeid heeft in ons altijd — ook op deze plaats — een tegenstander gehad. We zijn vurige vijanden van elke gemeente-ontbindende activiteit — hoe goed bedoeld ook. Wie zich daaraan schuldig maakt, bezondigt zich aan de geslachten — dat is onze overtuiging. We begeren een

gemeente, erkend als schepping Gods, stabiel vanwege aller onderschikking aan haar en haar belangen.

Moeilijkheden in een gemeente, doen haar niet ophouden gemeente des Heeren te zijn. Openbaren zich in haar misstanden, doen zich verkeerde verschijnselen in haar voor, dan bedenke men, dat een gemeente op aarde, samengesteld uit verlorene zondaren, ook haar gebreken kan hebben, ziek kan worden. Maar daarom haar verlaten? — dat niet. Het ergste is almede het zich aan de gemeente te onttrekken. Dat is erger dan dat iemand „uit zwakheid valt”. De gemeente moet stabiliteit hebben, daarom mogen haar leden niet uit hun plaats lopen en hun post niet verlaten.

Zeker: er zijn er, die wij zijn kwijtgeraakt. Ze hebben zichzelf uitgeschakeld. Beter ware het allicht te zeggen: een boze macht heeft hen uitgeschakeld. Ze zijn der wereld weer toegevalen. Zulken, die zichzelf door zondediens afscheiden, zullen wij uitschakelen. Maar ons uitschakelen is dan in feite niet meer, dan een vaststellen, van wat ze zichzelf deden.

Gelijk- Elke gemeente draagt haar eigen aangezicht schakelen. Dat is varzelsprekend. Ieder christen heeft in zijn wezen eigen lijnen. God drukt de persoonlijkheid niet dood, maar zuivert die en redt haar. Zo zal op de duur elke gemeente een eigen stempel gaan dragen. We hebben dat nooit anders gewenst. Wanneer men zegt, dat wij er anders uitzien dan b.v. de gemeente te Korinthe er uitzag, dan antwoorden wij, dat we dat vanzelsprekend vinden. We wensen geen copie te zijn van die gemeente noch van een andere. We wensen onszelf te zijn — te dragen dat aangezicht, waaraan men ons, in onderscheid van anderen, herkent. De vraag is niet of de gemeente van Korinthe of welke gemeente ook, beter of minder goed was of is dan wij zijn, maar dat wij onszelf zijn, gelijk zij het waren of zijn. En dan wordt God in alle geprezen. We wensen te staan in het geloof onverschillig in welke verschijnselen en gedaante zich dat bij ons zal uitdrukken. We willen elkander slechts waarschuwen voor vergroeiingen. Elk blad aan de eikeboom moge een andere vorm hebben, dan elk ander blad — men zal nochtans aan elk blad kunnen zien, dat het een eikeblad is.

L.

Pastorale Mijmeringen

Juffrouw... ja, hoe heet ze ook weer, nu 't doet er ook niet toe — kwam me laatst eens raadplegen over de betekenis van natuurverschijnselen, die verleden jaar in recordsnelheid alle records hebben geslagen. Een bar koude en lange winter, een bar hete en droge zomer, een bar lange herfst, die z'n eind maar niet kan vinden eer genegen schijnt, met voorbijzien aan de aarzelende winter anno 1948, de lente van dit jaar persoonlijk de hand te komen drukken. Haar angstige ogen reeds vroegen, of dat geen verband hield met de stand van de wijzers van de wereldklok. Er zijn toch immers zoiets als tekenen der tijden? Welnu „vakman”, wat is uw mening?

Er is in het verkeer onder de medemensens iets, dat plotseling een licht kan doen opgaan over het hele complex van gevoelens en bedoelingen van de naaste, dat niet in het woord van die mens een tolk vindt of zelfs kan vinden, en dat nochtans met meer trefzekerheid dan het woord het innerlijk beeld bloot legt. Zo kan

men door het woord van de naaste soms tot waardering genoopt worden terwijl het „zeker iets” een gevoel van onbevredigdheid oproept. Zo ging het mij ook in dit geval. Het woord van de bekommerde dreef tot een overtuigende uiteenzetting. Het *zekere iets* stelde op een of andere manier teleur. Het scheen of de bekommerdheid niet echt, althans niet zuiver afgestemd was. Uit het daarop volgende gesprek werd ik niet onbelangrijk in mijn vermoeden gesterkt. Het bleek meer een soort „test” te zijn dan een vragen uit belangstelling voor het onderwerp; want het kwam nogal gauw tot een botsing van meningen. M.a.w. mijn mening bleek een andere gevestigde meening te ontmoeten (anders krijg je geen botsing). Nu kan ik dat wel verdragen, maar ik verwacht dan geen camouflage van die opvattingen onder het mom van bekommerdheid. Dat lijkt me niet eerlijk. Zoiets doet men alleen als men niet weet wat bekommerdheid in werkelijkheid is. Maar in zulk een geval ontaardt al het geestelijk denken tot stokpaardjesrijderij. Ik vermoed dat dergelijke belangstelling (of moet ik zeggen beunhazerij?) bij Jezus steevast het antwoord zou krijgen: „Strijd gij om in te gaan!” Dat is belangrijker.

Tijdens het gesprek bleek een gedachtegang, die ik voor een Christen moeilijk kan waarderen. Ik zou er zelfs uitdrukkelijk tegen willen waarschuwen. De termen „vergaan van de wereld” en „Christus' komst” werden op een wijze door elkaar gebruikt als betekenden zij één en het zelfde. Alles in mij verzet zich tegen zulk een beschouwing. Eerst daar kan waarlijk orde en dus blijdschap en vrede zijn waar Hij komt. De geschiedenis der wereld zal haar laatste hoofdstuk niet als een fiasco van Gods scheppingsplan hebben te beschrijven, maar juist als een welslagen in weerwil van de vijandschap der duistere machten. Als de begaafdste mens — helaas als antichrist — de laatste kans om met menselijke middelen der wereld het verloren paradijs terug te geven gefaald heeft, juist omdat hij het zonder God wil doen, dan zal het Goddelijk „Nochtans” triomfantelijk weerklinken: Christus keert weder. Angst zal er dan slechts bij de antichrist zijn en bij het beest. Maar de vijandschap tegen Christus zal stukgeslagen zijn. Wat willen wij meer? Dat Rijk, waar de liefde regeert, zal een Godsgeschenk zijn in de ware zin des woords. Een geschenk voor de Zoon Wiens vijanden God zal hebben neergeworpen en een geschenk voor de mensheid. Dat wil dus zeggen, dat het Rijk zich niet ontwikkeld zal hebben uit de inspanning van de christenheid. Het is niet het product van onze trouwe toewijding. Het is dus niet het laatste punt van een evolutie.

Hiermede kom ik tot een volgend punt in de voormalige gedachtenwisseling. Mijn vriendin had het over een gemis aan verantwoordingsbesef onder de Christenen — een klacht, waarmee ik helaas in vele opzichten accoord moet gaan. Maar als dan deze omstandigheid gelaakt wordt met de woorden: „Zó komt er van Gods heerschappij op aarde niets terecht!” dan wijs ik dit af om reeds genoemde reden. Het doel van alle gelovige arbeid is niet een machtige organisatie van vuurvliegjes, die met elkaar het licht der wereld daarstellen om daarmee tegelijkertijd het Licht der wereld overbodig te maken. Ons lichtdragen heeft naar die zijde wel betekenis, maar slechts voorlopige betekenis in afwachting van de komst van Het Licht. Wij hebben slechts de taak en dus ook slechts het vermogen om het verlangen naar dat Licht te wekken bij hen, die Christus nog niet kennen. Verder gaan kunnen wij uiteraard niet. Verder willen gaan is treden buiten Gods bestek, is dus ongehoorzaamheid!

Het is duidelijk, dat deze beschouwing ons in genedele ontheft van onze verantwoordelijkheid. Alleen de verantwoording wordt aan haar grenzen herinnerd. Maar deze beperking zal toeneming van kracht betekenen. Dat beperking toeneming van kracht betekent leert ons het volgende. De zon straalt elke seconde zoveel energie uit als de gehele steenkoolvoorraad van de aarde kan leveren. Wilt u nog verder duizelen? Dat kan! Van die geweldige hoeveelheid krijgt de aarde een fooi van één driehonderdmillioenste deel. Dat enorme verlies bedraagt per duizend jaar nogal heel wat. Rekent u't maar even na met papier en potlood. Welnu, dit geweldige verlies wordt opgeheven als de zon een tienduizendste van haar uitgebreidheid prijs geeft. Het gevolg zou in de aanvang echter zijn, dat dit hemellichaam plotseling twee maal zoveel warmte en licht zou afstralen. — Beperking is toeneming van kracht!

Wat dit betekent in ons geval? Dat de Christen meer de kwaliteit dan de kwantiteit van zijn geloofsleven moet bedenken. Wij willen niet alle mensen bereiken, maar dié we bereiken moeten een levende indruk van ons krijgen, wat de Heer voor ons betekent. Wij moeten verlost, blijde mensen zijn, die weten, wat zelfverloochening is. Een waarachtig geloof, dat alle hinken op twee gedachten heeft afgelegd. Een liefde tot de Heer, die alle vrees uitsluit. Een hope, die ook in de bitterste nood kan wachten. Een kwalitatief treden, buiten dit bereik achten wij slechts geoorloofd bij bijzondere roeping van Godswege. Ik denk hier aan het predikambt en het zendingswerk. Wil onze liefde ook daar een taak zien dan denke men aan de mogelijkheid met liefdegaven die arbeid te ondersteunen.

Maar dit alles bij elkaar zal de triomf van het Licht niet geven. Die wordt geschonken. De taak die wij met al onze inspanning kunnen vervullen mag slechts gezien worden als het onophoudelijk gebed der Christenheid: „Heer Jezus, kom!” Zijn komst dus geen resultaat van ons werk, maar verhoring van 't gebed der Christenen.

Nog één vraag werd gesteld: „Worden de Christenen vóór of na de grote verdrukking ontruikt?” — Ik weet het niet! Maar is dat werkelijk zo belangrijk? Ik meen het zó te moeten lezen, dat wij uit de verdrukking getild zullen worden. Van nood zal dus wel sprake zijn. Kan het „lichaam des Heeren”, de dienaar een beter lot verwachten dan zijn Heer? Wij zouden Hem volgen met het kruis. Laten we dus niet beven maar willig volgen. Niet alleen Zijn smaadheid, doch ook Zijn verheerlijking zal ons deel zijn. Neen, we zullen het programma der gebeurtenissen niet aan Zijn hand ontfutselen, doch ons laten leiden, opdat de lijdensschuwheid geen woning in ons hart kan maken en wij daardoor verachten.

BRANDT.

Om God te behagen

Goede voornemens

Het begin staat altijd in het teken van goede voornemens. Dat moge misschien niet het geval zijn met de onverschilligen en oppervlakkigen, maar geldt terdege voor allen, die het leven ernstig nemen en daarvan iets schoons en moois willen maken. Zij toch voelen altijd hun grote tekortkomingen en schuld zodra zij aan het eind van een periode een blik terug werpen op de afgelegde baan. Het had vaak zo anders en veel beter

kunnen zijn! Omdat de Christen de meest serieuze mens in de wereld is, geldt dit in het bijzonder voor hem. De aanklacht nog zo ver van het volmaakte af te zijn grijnst hem tegen. — Met het aanbreken van het Nieuwe Jaar worden dan ook nieuwe voornemens en de allerbeste bedoelingen geboren. Hoopvol gaat hij de toekomst tegemoet. Het kan, het moet, het zal gelukken! Maar ach, zo spoedig reeds blijkt, dat het goede besluit weer ergens strandt, zoals ook zo dikwijls in het verleden — niet zo zeer op de onwil dan wel op de zwakheid van de wil. De strijd tegen de duistere machten van het kwade, de zonde, de innerlijke driften, in één woord gezegd, tegen de Satan, schijnt schier hopeloos. Bij tijd en wijle lijkt het alsof dit nooit veranderen zal en zo gebeurt het soms dat de ernstige mens, gedachtig aan het spreekwoord: „de weg naar de hel is met goede voornemens geplaveid” voortaan er van afziet om bij het begin van een nieuwe levensperiode een kloek en vast besluit te nemen tot vervolmaking van het leven. Men durft het niet meer aan. De eis van Christus blijft echter onveranderlijk voor Zijn volgelingen: „Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader in de hemelen volmaakt is”.

De zwakke wil

Niemand heeft de zwakheid van de wil dieper aan gevoeld dan de Apostel Paulus. Zijn uitroep: „want het goede dat ik wil doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik” is overbekend. Zó diep peilt hij 's mensen onvermogen, dat hij vervolgt met de woorden: „Zo vind ik dan deze wet in mij: als ik het goede wil doen dat het kwade mij bijligt”. Dezelfde gedachte, die men terugvindt in het lied: „k Was machteloos gebonden! Dit beeld van de machteloze ziel, gebonden door de strikken van Satan, is verschrikkelijk en oneindig troosteloos. Velen zijn daartegen in opstand gekomen en predikten met vuur een vrije wil. De mens kan het goede doen, als hij maar wil! Men moet de wil opzweepen, voortdurend en altoos. Nimmer kamp geven, de strijd volhouden en telkens weer goede en vaste besluiten nemen, is hun mening. Met alle eerbied voor zulke personen van „goede wil”, geloven wij toch dat Paulus de waarheid gesproken heeft. Hij toch was een man met een sterke, ijzeren wil. Zie hoe hij in eigen voortvarendheid, in de veronderstelling God aan zijn zijde te hebben, de christenen vervolgde en daarvoor de lange reis van Jeruzalem naar Damascus ondernam. Hij was toch zeker een man uit één stuk. En hij wist het! Niet zodra heeft het verblindende licht hem beschenen of hij merkt op zijn verdere levensweg, dat dat hemelse licht de diepste diepten van zijn ziel aan hem heeft geopenbaard. Deze openbaring was ontstellend. 't Was de wet der machteloosheid, en gebondenheid. Als dat zo is, is het geen wonder dat de wereld zulk een vreselijk schouwspel biedt van herhaalde broedermoord, van bloed en tranen en chaos. Als in een ijzeren greep ligt heel de mensheid met al haar wijsheid en kennis gevangen: 't is de ijzeren greep van de duivel. Zijn wil is wet en het tragische noodlot van menselijke ellende is het resultaat.

Gods behagen

Het Kerstfeest predikt ons dit verblijdende nieuws: God heeft in de mens behagen! Dat behagen is in Christus, de Zone Gods, geopenbaard. Zijn behagen is niet een werkloos toezien, maar een machtig ingrijpen. Wat wij niet kunnen, vermag Hij. Ik lag machteloos gebonden, mijn wil was verkocht, de ijzeren wet, waarvan Paulus spreekt, hield ook mij gevangen. Maar Hij

komt en maakt mij vrij! Christus is Overwinnaar over graf en dood, hel en satan. Hij spreekt: ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de doden. Hij gebiedt de overspelige vrouw, in wie de machteloosheid van de wil het goede te doen en de reinheid te bewaren zo zichtbaar aan de dag treedt, niet meer te zondigen. Dat was wellicht al lang haar begeerte, zij had al zo vaak het goede voornemen gehad te breken met de zonde, maar iedere keer ondervonden: het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik. Nu kwam God in haar leven door Jezus en Hij sprak Zijn welbehagen uit zelfs over haar, die zo diep was gevallen. Niemand had een goed woord voor deze vrouw, doch Jezus' ontfermende liefde kwam onverwacht haar leven binnen stromen. Wat toen? Als zij die liefde heeft versmaad zal haar later leven erger geweest zijn dan het vorige. Wie en wat zou dan nog ooit in staat geweest zijn zulk een leven van de ondergang te redden? Als zij daarentegen geloofd heeft in die liefde (en wie zou daaraan twijfelen) is haar dat tot redding en genezing geworden!

Om God te behagen

Wat zou de bron van inspiratie geweest zijn voor deze zondares? De vurige wens tot een rein leven? Haar wil was immers onmachtig deze wens te verwezenlijken. — Neen: 't was Jezus! Zijn welbehagen in haar ziel, Zijn liefde voor haar verloren leven, Zijn machtig woord van vergeving over al haar vorige zonden deed een kracht in haar ontwaken, om op haar beurt Hem te behagen en zo die liefde te beantwoorden. Geen goede voornemens meer, die steunden op eigen wil en kracht, maar een machtig verlangen om te doen, wat Hij gaarne van haar wilde hebben. Zij had dit lied kunnen zingen:

Hoe wordt mijn wil door U bewogen!
Ja, zo verlangt Uw hart naar mij,
Dat Gij mij trekt van uit den Hogen,
Opdat ik gans Uw eigen zij.
Wat heerlijk lot is mij beschoren
Uw liefde heeft mij uitverkoren.

Ik heb eens gelezen van een bruid van een mens die niemand en niets ontzag. Gevangen genomen, ontdooide hij in de cel door de warmte van menselijk gevoel, die hem tegenkwam in de persoon van een dienaar van Christus. Gevraagd naar zijn vreselijke daden bekende hij: niemand heeft mij ooit liefgehad, zelfs mijn vader en moeder niet, en niemand kon ik ooit behagen! Waarom zou ik dan niet doen wat ik gedaan heb? — De wereld kan Gode niet behagen, omdat zij in de Vader van onze Heere Jezus Christus niet gelooft. En zonder dit geloof is het ook onmogelijk Gode te behagen (Hebr. 11: 6). Zo blijft dan de wereld gebonden in onmacht, in de chaos, in het verderf. Dit geloof moet gepredikt worden als de enige redding voor de mens en de mensheid. De wens tot een wereldvrede, en al de goede plannen, die daarvoor uitgewerkt worden, zijn gedoemd tot mislukken. Op voor evangelisatie, op voor de zending! Aan de christenen de opdracht: Gaat dan heen in heel de wereld en verkondigt het evangelie van Gods welbehagen in de mens — en weet, Ik ben met u, al de dagen, tot aan de voleinding der wereld.

Die Christen weet te zijn, zal er op uit zijn God blij te maken. Zoals kinderen, die de zorg en liefde hunner ouders waarderen, hun vader en moeder niet gaarne willen bedroeven, maar veeleer alles willen doen

om de blijdschap van hun leven te zijn, zo ook de kinderen van de hemelse Vader. Spreek en doe alles in dit Nieuwe Jaar om God te behagen. En Hij zal het u doen gelukken.

A. A. HARDENBERG.

HOUT of GOUD

Er kwamen weer enige brieven binnen, die misschien het best maar hier beantwoord worden. Ik beken, dat ze al meerdere weken bij me liggen, maar er is in de regel nogal veel voor ons weekblad en dan blijven deze dingen gauw achterwege. Br. N. B. M. uit K. prijst hen, die elke Zondag maar kunnen opgaan onder het gehoor van een onzer predikanten. — „Nu weet ik niet of dit altijd gewaardeerd wordt; er zijn immers altijd van dezulken, die een predikant volmaakt willen zien...” Dat zijn de besten niet br. M.; ze meten zichzelf met anderen en de voorganger met God. Zo stijgen zij (in de verbeelding natuurlijk) en schrompelt de dominee ineen. Je mag er niet aan denken. „Maar er zijn ook gemeenteleden, die het voorrecht niet hebben geregeld onder het gehoor te komen; dat zijn onze verspreide leden uit verschillende gemeenten. Voor hen is dit een groot gemis, ook al gaan ze soms naar een andere kerk. Je mist de gemeenschap, bijv. Avondmaal. Het zou voor deze leden geen overdaad zijn hun eens per jaar een persoonlijke brief te zenden. Zij hebben behoefte aan contact met hun gemeente. De penningmeester is de man, die zijn verspreide leden altijd kan vinden, en dat is maar goed ook, maar dan ook eens een briefje....” Als ik wist waar u lid is, br. M. zond ik uw brief door aan de voorganger. Hij moge dan nog zo bezet zijn, maar hij is zeker in staat u eens te schrijven; opzoeken ware natuurlijk nog mooier. Maar misschien zegt de voorganger: „Ik heb dertig buiten-leden. Moet ik die dan allemaal een brief schrijven?” Laten we zeggen: één in de week. Dan krijgt ieder zeker eens per jaar een persoonlijk woord. De Heer zij met u, broeder in de verstrooiing.

Een onzer mensen is van mening — ik zal u de brief gedeeltelijk laten lezen: „Dezer dagen werd ik er opnieuw bij bepaald, dat naar mijn bescheiden mening onze voorgangers teveel in vreemde talen spreken en schrijven. Bij deze brief sluit ik een kalenderblaadje in, waarop veel gebruik gemaakt wordt van vreemde woorden. Ik neem heel gaarne aan, dat dit zonder opzet of bijbedoeling gebeurt, maar toch meen ik hiertegen te moeten appelleren.” De brief gaat nog verder, maar tot zover genoeg. Dat laatste woord moest ik toch nog citeren, aanhalen bedoel ik. De broeder, of spot hij met ons, maakt geen bezwaar tegen de invasie van vreemde woorden, maar appelleert. Is-ie-goed? vroegen ze een paar jaar geleden na een of andere verkwikkende grap. Dat neemt niet weg, onze broeder heeft gelijk. Ik laat dat kalenderblaadje nou maar rusten — vindt u niet dat de Tabithakalender het dit jaar maar best doet? — maar geef aan alle schrijvers en schrijfsters de raad door: gebruikt de schone nederlandse taal. Nog dit broeder. Ik heb de meeste last van mensen, die hopeloos knoeien en bijvoorbeeld met grote vreugde over een zweer schrijven als ze sfeer bedoelen. Zal ik u eens een verzameling tonen? Tot van zeer voorname komaf hoor.

Tenslotte een ernstigere zaak. Een zuster, die ook maar weinig in de gemeente kan komen, daar ze wat veraf woont, maar zeer meeleeft en onze bladen leest en herleest, heeft blijkbaar ook een blik geslagen in De

Blijde Boodschap, een evangelisatieblaadje, dat vroeger onder ons ook nogal gelezen werd, maar nu wel overal heeft plaats gemaakt voor De Zaaier. Onze zuster stuurt mij het volgend uitknipsel.

Vraag: Ik ben als kind gedoopt, aangenomen bij de Hervormde Kerk, geloof dat mijn zonden mij vergeven zijn door het verzoenend bloed van Jezus Christus. Nu ben ik terecht gekomen in een club bijbelonderzoekers, die beweren dat de kinderdoop geen waarde heeft en wij in gehoorzaamheid aan God ondergedompeld moeten worden. Ik heb hun gezegd dat het offer op Golgotha voldoende is.

Antwoord: U staat niet alleen bij hen, die onzeker worden gemaakt in hun geloof door deze zogenaamde Bijbelonderzoekers. Wees voor dezulken op uw hoede. Dit zijn geen Bijbel-uitleggers — maar Bijbel-inleggers. Wel gebruiken zij vele Bijbel-teksten, maar die moeten hun gedachten gezag verlenen, alsof die Gods Woord waren. Zo verontrusten zij met hun redeneringen (vaak ook bedreigingen) vele oprecht gelovigen. Lees maar eens de Heidelb. catechismus (te vinden achter in uw psalmboekje) dat antwoord op de vraag: wat is uw enige troost in leven en in sterven?

Houd u daaraan en laat u niet verwarren door allerlei dwaalleer.

Uw vraag richt zich bijzonder op de kwestie: kinderdoop? of doop aan volwassenen?

Beide zijn mogelijk, maar beslissen niet over onze eeuwige zaligheid. De kinderdoop berust op de bijbelse gedachte, dat onze kinderen niet als heiden-kinderen geboren worden, maar er reeds bij behoren van Gods wege. Dat God hen in het teken van de doop reeds verzekert van Zijn genade en hun alles toezegt wat voor hun eeuwige zaligheid nodig is.

Lees het doopsformulier maar eens na.

Ons geloof mag rusten op wat God in de doop — dus reeds vóór wij naar Hem konden vragen — toezegde.

De volwassen-dopers verleggen de doop naar het ogenblik van de toetreding tot de gemeente.

Uw getuigenis in uw vraag uitgesproken is wel „het éne nodige”.

Uw Vriend.

Het bovenstaande werd afgedrukt in het nummer van 3 Januari 1948. Zuster W. schreef zelf onder meer: „Ik vind het toch zo jammer, dat hier Gods Woord, dat eeuwig is en onveranderlijk, toch zo onbarmhartig aan de kant wordt gezet en menselijke instellingen er voor in de plaats worden gezet”.

Wij delen de verontrusting van onze zuster. Waarheen verwijst de beantwoorder der vragen? Naar de Heidelb. catechismus en het doopsformulier. Waarom niet naar Gods Woord? En van in- en uitleggers gesproken: waar wordt van de kinderdoop, of eigenlijk kinderbesprenging, in de Schrift gerept? En wie van ons spreekt ooit van de doop aan volwassenen? En wat is bedoeld met „er”, als geschreven wordt: „..... maar er reeds bij behoren van Gods wege.”?

Wanneer dit onder de ogen van de beantwoorder zou komen, wij zouden op deze vragen graag een antwoord.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

GRONINGEN

Zondag 4 Jan. was voor de Gemeente Groningen een dag van meer dan gewone betekenis.

13 jonge mensen werden door de doop de gemeente binnengeleid.

In de morgendienst, die geleid werd door Ds. Louw, werden we aan de hand van de voorschriften bij de priesterwijding uit het O. T. bepaald bij het persoonlijk priesterschap der gelovigen.

Onze doop is hiervan het sluitstuk.

In deze morgendienst werden 5 jonge mensen gedoopt. 's Middags hadden we een gemeenschappelijke dienst van Noord en Zuid. Ons kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet.

Ds. Louw opende en sloot de dienst, terwijl Ds. Vegter tot taak had de predikatie te houden en de doophandeling te verrichten.

Acht keer klonk nu de ons zo welbekende doopformule door de gevulde kerkruimte.

Na een korte pauze schaarde zich de gemeente om de „Dis des Heeren”. Hier werden onze nieuwe leden hartelijk welkom geheten en in 't bezit gesteld van hun doopkaarten.

We hadden samen in 's Heeren en elkanders gemeenschap een goede Zondag gehad en mochten met een dankbaar hart de hand drukken van 13 jonge zrs. en brs, die in en met de gemeente dragers willen zijn van „de Boodschap” die Christus heeft voor een verloren wereld.

de Corr.

MUSSELKANAAL

Het gaat de gemeente hier goed. Zondag 4 Januari was een hoogtijdag voor onze jonge gemeente. Br. W. Veenstra werd des morgens door Ds. Vegter van Groningen hier tot zijn werk ingeleid. Des middags deed Br. Veenstra zijn intrede. Afgevaardigden van de Ned. Herv. Kerk, Ger. Kerk, Leger des Heils, Vrije Evang. gemeente, E.C.U., zustergemeenten etc., heetten br. Veenstra welkom. Br. S. Mets sprak namens onze gemeente. Des avonds hadden wij een begroetingssamenkomst, waar diverse afgevaardigden van onze verenigingen het woord van welkom tot onze voorganger richtten. Hier sprak br. Alferink, ouderling, namens de gemeente en schriftelijke felicitaties werden voorgelezen. De Heer heeft ons gezegend, dies zijn wij verblijd. Wij gaan bemoedigd voort, in 't vast vertrouwen op Zijn woord.

De secr. T.

VRIESCHELOO

De Kerstdagen, zowel de oude- als de nieuwjaarsdag behoren weer tot het verleden. Als we terug blikken op het achter ons liggende jaar, dan vervult dankbaarheid onze harten. Er is droefheid en er is vreugde geweest en strijd. Moge dit geweest zijn tot versterking en tot verdieping van ons geloof in onze Heiland. De Kerstdagen zijn goed en bemoedigend geweest. Jonge mensen kwamen tot overgave en beleden de Heiland die voor ons kwam in Bethlehem.

Zondag 11 Januari was voor de gemeente een dag van vreugde. Drie jonge zusters en twee jonge broeders

wisten zich met Christus gestorven en wensten dit in 't openbaar te belijden. Door de doop werden ze in 't midden der gemeente opgenomen. Bij de viering van het Avondmaal werden de pasgedoopten namens de gemeente door ouderling Hamster hartelijk welkom geheten.

Het nieuwe jaar 1948 is begonnen met blijdschap en staat in het teken van opwekking en opbouw van de gemeente van Christus. De wens en bede is veel van zulke dagen te mogen beleven in al onze gemeenten.

G. Derks, secr.

DEVENTER

Het is nog maar kort geleden dat Deventer goede klanken van zich liet horen. Nu, dat kunnen we bij de intrede van het nieuwe jaar weer doen.

Zondag 4 Jan, was voor ons een feestdag, daar er een echtpaar, nog jonge mensen, zich lieten dopen op hun belijdenis. De kerk was vol en Gods nabijheid werd gevoeld.

Zo zien we dat God het werk Zijner handen niet laat varen. Daarom zullen wij ons oog op Hem richten, Die ons leiden zal door alle moeiten heen, ook door het jaar 1948.

Met dank in ons hart gaan wij voorwaarts in de heilige strijd, biddend dat er meerderen mogen komen aan des Heilands voeten, waar hun leven veilig en geborgen is.

H. T., secr.

Adreslijst van de militaire tehuizen in Nederland

Alkmaar: Doelestraat 29b
Amersfoort: Lange Beekstraat 28, tel. 4451
Amsterdam: Oostenburgergracht 77
Apeldoorn: Deventersestraat 38
Arnhem: Velperweg 25c
Assen: Vaart Z.Z. 97
Bergen op Zoom: Auvergnestraat 27, tel. 644
Breda: Keizerstraat 3a, Tel. 8446
Deventer: Singelstraat 10
Doorn: Dribergseweg 6
Dordrecht: Veersteiger 1—3
Ede: Maanderweg 2
Eefde: „Sonnehoek”
Ermelo: Leuvenumseweg 29, tel. 186
Gorinchem: Krabsteeg 21
's-Gravenhage: Riouwstraat 59
's-Gravenhage: v. Hoogenhoucklaan 98
Grave: Brugstraat 6, tel. 76
Groningen: Heereweg 3
Haarlem: Jansweg 34
Harderwijk: Stationslaan 121
Harskamp: Laarweg 31
Den Helder: Kanaalweg 106, tel. 2178
Hilversum: Boschdrift, hoek Nieuweg
Kampen: Nieuwe Markt 16a, tel. 397
Leeuwarden: Voorstreek 36
Maastricht: Tongerseweg 102
Nieuw Milligen: Rijksstraatweg 91
Naarden: Cattenhagestraat 6
Nijmegen: Borneostraat 2, tel. 23626
Oldebroek: Het Harde G 1
Roermond: Zwartbroekstraat 14
Schoonhoven: Koestraat 80
Rotterdam: Wolphaartsbocht 70
Steenwijk: Meppelerweg 53, tel. 2277

BAPTISTEN

Wereld Verbond Zondag

Wij zenden groeten op de Baptisten Wereld Verbond Zondag, 1 Febr. 1948. Laten wij ons verblijden in onze wereld-gemeenschap. Laten wij bidden dat al de volken der aarde gezegend worden met vrijheid van godsdienst. Laten wij doen wat wij kunnen doen om leed en lasten te verlichten. Laten wij bidden om een rijke en heerlijke uitstorting van Gods Geest, opdat vele zielen voor Christus gewonnen worden.

OSCAR JOHNSON, president
WALTER O. LEWIS, secretaris.

Tilburg: v. Lennepstraat 3
Utrecht: Wed 3a, Tel. 12045
Weert: Kerkstraat 15
Weesp: Waagplein 1
Wezep: Zuiderzeestraat T 54
Woerden: Kruisstraat 6
IJmuiden: Neptunusstraat 27
Zuidlaren: de Millystraat 8

Adreslijst van de militaire tehuizen in Indië

Batavia: Pedjambon 4
Meester Cornelis: Matramanweg 77
Tjimahi: zonder nader adres
Bandoeng: Tjiboenoetplantsoen 1
Medan: Residentsweg 14
Den Passar: Corpsbureau 12e Bat. Inf.

Over het vraagstuk der

CREMATIE

ontvingen we twee brieven, waarin bezwaren tegen de crematie worden ingebracht. We hadden geschreven, dat we geen steekhoudende argumenten tegen de crematie hadden ontmoet op onze weg. De schrijvers van bovengenoemde brieven brengen de volgende bezwaren naar voren. We geven ze hier ter overweging verder. De eerste schrijft:

„De kern van Uw betoog is, dat een mens, ook een christen, het zelfbeschikkingsrecht heeft over zijn lichaam en dus over wat daarna, na de dood zal gebeuren, in afwijking van het natuurlijke begraaf, dat dan ook bij de wet is geboden. Geheel subjectieve motieven, b.v. hygiënische, veranderen er m.i. niets aan, dat een mens dat recht niet heeft, ook niet al heeft de Hoge Raad uitgesproken, dat crematie niet is verboden.”

De tweede brief geeft de volgende beschouwing ten beste:

„1. Het menselijk lichaam is langzaam ontstaan voordat het tot uiterlijk leven kwam. Dit noemt ieder een wonder. Na de geboorte is het langzaam gegroeid tot het geheel volgroeid was.

De natuurlijke dood is meestal een bij leven langzaam afsterven. Is ook dit niet een wonder? Na de dood, wanneer het lichaam weer aan de aarde is toevertrouwd, vindt dit proces zijn voltooiing. Waarom dan het gehele aardse worden, zijn en ontbinding op krachtadige wijze verhaast door lijkverbranding? Misschien zouden we ons ook kunnen toelagen op het verkorten van het geboorteproses. Waarom doen we dat dan niet?

2. In het Oude Testament werden de lijken der vervloekten buiten de tenten verbrand ten teken van het vervloekt zijn. Nergens in de Bijbel is de lijkverbranding een teken van een zegen.

3. Ofschoon men in die tijden zeer zeker bekend was met lijkverbranding is Christus' lichaam niet verbrand maar begraven en zelfs gebalsemd*). Hoe veel groter zou het wonder der opstanding lijken wanneer Jezus na een crematie was opgestaan. M.i. omdat het verbranden van een lijk synoniem is met er een vloek over uitspreken.

4. Wat doet men na de crematie? De urn met de as begraven!

Wat is de bedoeling van begraven? Het lichaam aan de aarde toevertrouwen ter algehele ontbinding en om hygienische redenen in de aarde inplaats van het er op te leggen. Om de urn met de as te begraven is dus zinloos.

Beschouwt men het als een eerbetoon, dan zou het veel plechtiger zijn een heel mooie vaas te laten maken en deze een plaats te geven op een of andere hoogte inplaats van de as diep weg te stoppen.

5. Wanneer er geen steekhoudende argumenten vóór crematie zijn te vinden, waarom dan dit tegen-natuurlijk proces van lichaamsontbinding toe te passen? Crematie lijkt mij een moedwillig vergriep aan het door God geschapene, al is het dan ook slechts het lichaam."

*) O.i. niet juist. L.

Secretarissen!

1. Hebt u de vragenlijst voor de statistiek per 1 Jan. '48 reeds duidelijk en volledig ingevuld? Nog niet? Dan verzoek ik u vriendelijk dit nu zo spoedig mogelijk te doen. Want **UITERLIJK 31 JAN.** moet de lijst weer in het Unie-bureau ontvangen zijn. Als allen zó medewerken, krijgen we een statistiek zonder leemte. En dat zal uzelf en ons allen genoeg doen!

2. Denkt u er om de verspreiding van het magnifieke evangelisatie-geschriftje „Gods Boodschap voor Allen", waarvan u een zicht-exemplaar is toegezonden, op de agenda van de kerkeraadsvergadering te zetten? Dan zal ik vanzelf het resultaat binnenkort bemerken!

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Beroepingswerk

Ds. K. Prins te Deventer heeft voor het beroep van de gemeente te Noordbergum bedankt.

Mededelingen

VAN ALG. SECRETARIS N.B.J.B.

Uit Amerika is via de Ned. Jeugd Gemeenschap een kist ontvangen van de World Festival for Friendship met snuisterijen, die Amerikaanse kinderen verzameld hebben voor hun onbekende vrienden in Holland. De kist arriveerde vlak voor Kerstmis, maar de tijd was te kort, om de inhoud nog voor de Kerstdagen te verdelen, hoewel het goed als Kerstcadeautje was bedoeld.

De Jeugdraad besloot de betrekkelijk heel kleine voorraad te verdelen onder die gemeenten (voor hun Zondagsscholen), die daarvoor in aanmerking wensen te komen. De vracht- en overige kosten zullen evenredig onder de liefhebbers verdeeld worden.

Gemeenten, die iets wensen te ontvangen, moeten dit vóór 1 Febr. a.s. *schriftelijk* berichten aan ondergetekende. Verzoeken, die ná 1 Febr. binnenkomen, worden terzijde gelegd, daar de verdeling direct plaats vindt.

J. BROERTJES,
Stationsstraat 25, Sneek.

Advertentiën

Voor uw deelneming ons betoond bij het verlies van mijn geliefde vrouw dank ik u hartelijk.

P. de Jong,
Schoolstr. 17, Musselkanaal.

Dank aan allen, die 9 Jan. '48 ons tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

B. Blaauw
J. Blaauw—v. d. Zwaag.
Groningen, Oosterbadstr. 47.

BIEDT ZICH AAN

net Meisje

15 jaar, voor dag en nacht, liefst in Baptist gezin; kinderen geen bezwaar.

Brieven aan M. Dijken, Kerkstraat 38, Den Hoorn (Texel).

Weduwe, 47 jaar, met zoontje van 8 jaar, Baptist, zoekt plaats als

huishoudster of hulp in de huishouding
in burgergezin

Brieven onder no. 48-1 aan de adm. van De Christen.

Gemeenten, vergeet niet

een **HERINNERINGSKAART** aan de dopelingen mee te geven,

het **BAPTISTEN VADEMECUM** aan de catechisanten en belangstellende vrienden ter hand te stellen,

GODS BOODSCHAP VOOR ALLEN in massa te verspreiden.

Alles te verkrijgen bij het

Lectuurfonds, Tetterodestr. 47, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2882

VRIJDAG 30 JAN. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Onze redelijke godsdienst

Rom. 12 : 1—6.

Redelijk is, dat theorie en praktijk elkaar dekken; dat bestek en tekening de volle vervulling vinden in het bouwwerk; dat belijdenis en leven parallel lopen. Redelijk is, dat een nieuw verworven inzicht openbaar wordt in de navolgende daden; dat diepe godsdienstige ervaringen openbaar worden aan de oppervlakte van het leven.

Wat is wereldgelijkvormigheid? Ja, een taal kan werelds zijn, en een kleeft ook en voorts heel de levensstijl van een mens. Maar wat zou het betekenen, wanneer iemand gewoonte, kleeft en spraak op een hoger niveau bracht? Wij zouden dat toejuichen, doch was daarmee de wereldgelijkvormigheid doorbroken? Wij bemerken, dit is niet een kwestie van de oppervlakte, maar van de ondergrond. Wel zal deze ondergrond nu en dan door de oppervlakte heen breken.

Wordt hervormd door de vernieuwing van uw verstand en verstaat daardoor de wil van God. Dat verbreekt het schema, waarnaar de natuurlijke mens leeft en waarvan hij een slaaf is. Drie dingen zegt Paulus in deze verzen. Een christen staat onder God, boven de wereld en in het midden der broederen.

Stelt uwe lichamen tot een levend, heilig en Gode welgevallig offer. Wij laten het lichaam er nogal eens buiten. Wij denken aan de ziel, de geest, het gemoed. Alsof wij ons zouden kunnen verdelen. Alsof wij bijvoorbeeld de Zondag aan de Heer en de Maandag aan de satan zouden kunnen geven. Alsof wij met het hart oprecht godvruchtig zouden kunnen leven en met het lichaam gelijk het andere hart maar wilde. Dan zouden wij erg veel op de schriftgeleerden en farizeën gaan gelijken, waarvan de Heer zeide, dat ze dille, munt en komijn vertienden — salaris, emolumenten, renten en andere baten — maar barmhartigheid, oordeel en trouw nalieten. Dan zou het een dubbel leven schijnen en toch maar een enkelvoudig leven — wereldgelijkvormig —

zijn. Al leek het in niets op de wereld. Integendeel, het zou Godgelijkvormigheid schijnen. Wie denkt niet aan Ananias en Saffira? Wij moeten heel het leven brengen en niet in de schijn blijven steken, al is die nog zo vroom. Schijn is eigendunkelijke godsdienst en het kleeft van hen, die God en mensen willen bedriegen. En dikwerf dragen zij het, die zeggen, dat men niet wereldgelijkvormig moet worden. Wie zichzelf geheel ten offer geeft en zijn belijdenis, in de doop zo duidelijk uitgesproken, uitleeft, komt in de wereld anders terug dan hij er uit ging. Hij is een opgestane. Zijn lichaam is ook gedoopt en al wat met het lichaam te maken heeft.

Zo staat hij boven de wereld. Niet in hoogmoedige zin, gelijk de man daar voor in de tempel. Ook niet als de priester en de leviet, die aan de verslagen wereld voorbij stappen. En evenmin als de kluizenaar, die in vrome overpeinzingen de dagen doorbrengt. De christen staat midden in de stroom, in de handel, op het werk, met wiel en spade, maar leeft nochtans boven de omringeling der dingen. Een kinderhand is gauw gevuld, een arbeider is minder gauw tevreden. Een christen is critisch geworden. Hij waardeert de wereld en haar voortbrengselen anders. Hij is niet meer in haar macht, past niet meer in haar schema. En heeft waarachtig medelijden met hen, die nog gevangen zijn in de waan, verbijstering en verleiding.

Midden in de broederen staat de christen, die zichzelf Gode gaf, door de ervaring van Gods barmhartigheid. Hij ziet zich omringd van hen, die diezelfde barmhartigheid roemen. Er is wel een grote verscheidenheid in de schare, maar zij drinken uit dezelfde beker en eten van hetzelfde brood. Eén Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen. In hun midden verkeert hij in vreugde en verbeidt de dag, dat er zijn zal één kudde en één Herder. Dat hij zal staan onder de onafzienbare scharen, staande om de Eeuwige en het Lam, om te danken voor de grote barmhartigheid, waardoor de ijzeren ring van zonde, wereld en satan verbrijzeld werd.

Wij leven onder God, boven de wereld en in het midden der broederen.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Dopen en We ontvingen twee uitknipsels, beide uit **dompelen.** art. geschreven door Ds Nomes, een Ger. predikant. Ze behandelen beide in het kort de kwestie van de onderdompeling. Erkend wordt, de apostelen doopten door onderdompeling, maar daarna komen de bekende argumenten ter verschoning van de besprenging. We zeggen: verschoning — want anders kan men het niet noemen. Wat daar tegen in te brengen is, hebben we meerdere malen uiteengezet. Men raadplege maar onze geschriften over het doopvraagstuk: De Kinderdoop en de H. Schrift en Het Genadeverbond.

De Kerk een Het heeft het Hoofdbestuur **gemeenschap van....** van het Nederl. Bijbelgenootschap goedgegemaakt om in zijn Maandbericht over December 1947 de inleiding weer te geven, die Ds Bijlsma van Amsterdam gegeven heeft op het Bijbelhuis over de verhouding tussen Kerk en Bijbelgenootschap. — Ds Bijlsma begint met te zeggen, wat de Kerk is:

„De Kerk is de *Gemeenschap* van zondaren, die door Jezus Christus zijn samengeroepen tot Zijn dienst.... Deze mensen zijn geen heiligen, maar gewone zondige mensen. Dát bedoelen wij hier met Kerk.”

We zijn dankbaar wanneer de verdedigers van de Kerk ons zeggen, wat de Kerk nu eigenlijk is en we kunnen slechts wensen, dat alle, die de Kerk dienen en verdedigen, het over het volgende eens werden:

1. dat de Kerk beantwoordt aan de definitie van Ds Bijlsma;
2. dat dat iets anders is, dan de gemeenten, zoals de Apostelen die gesticht hebben;
3. dat de Kerk dus niet als gemeente moet optreden en de ambten en inzettingen creëren en handhaven, die de gemeente toekomen;
4. dat er naast de Kerk behoefte bestaat aan de gemeente der gelovigen, waarin Doop en Avondmaal bediend worden.

In deze richting moge zich dan de reformatie, die men allerwege gevoeld, dat nodig is, voltrekken: men onderscheide de Kerk goed van de Nieuw-testamentische gemeente en zij behulpzaam dat de laatste weer de haar toekomende plaats krijg.

De gemeenten In tegenstelling met hetgeen Ds Bijlsma **der heiligen.** zegt van de Kerk, n.l., dat ze een **gemeenschap** is van mensen, die „geen heiligen, maar gewone zondige mensen zijn”, is de gemeente de vergadering der heiligen, of, zoals de Nederl. Geloofsbelijdenis zegt: een vergadering van ware Christ-gelovigen. — Dat de Apostelen de gemeenten anders zagen, dan Ds Bijlsma de Kerk, blijkt wel uit zowat alle briefhoofden in het Nieuwe Testament. Het zou heel gevaarlijk zijn van de gemeente te zeggen, dat zij (die het Lichaam van Christus is) een gemeenschap zou zijn van „gewone zondige mensen.” Dat zijn degenen, die Christus zijn ingeplant en nu zalig worden, juist niet meer. Hun Doop gaf uitdrukking aan de nieuwe werkelijkheid, in welke ze door het geloof in Christus binnen traden. Ze zijn der zonde gestorven. Men lette er slechts op met hoe grote klem de Apostel in de tweede helft van

hoofdst. 6 van de Brief aan de Romeinen die verandering beschrijft. De christen is niet meer de mens van voorheen. De bekering is niet een waan, een gevoelsbeweging, zonder werkelijkheidsachtergrond; het geloof niet een menselijke daad, aan dewelke geen goddelijke realiteit te grondslag zou liggen en niets buiten de mens zou beantwoorden.

Christen De christen (en zulken toch alleen vormen **en mens.** de gemeente) is geen „gewoon zondig mens”. Het schijnt zelfs, dat de Heilige Schrift hem helemaal niet meer tot de „mensen” rekent — tenminste niet tot de mensen in de gewone zin van het woord. Het N. Testament is er zorgvuldig op bedacht het onderscheid tussen de christen en de niet-christen duidelijk te trekken. Zij ziet het onderscheid heel groot. Wat Christus deed is iets ontzaggelijks. Die christen is, is een „nietuwe schepping”, die is wedergeboren uit onvergankelijk Zaad. Wanneer de Schrift de christen een mens noemt, dan voegt zij er toch iets aan toe; dan spreekt zij van „de mens Gods” of: de „nieuwe mens”. — Wij protesteren tegen alle Schriftvervlakking waaraan men zich ten gerieve van de onbijbelse praktijken schuldig maakt. In gehoorzaamheid aan de Schrift willen we handelen — gemeenten vormen, en we handhaven, gelovig, al wat de Schrift over de gemeente en haar leden zegt.

L.

Pastorale Mijmeringen

Op het platteland heeft men de gewoonte om de klompen bij de achterdeur uit te doen. Dat is een goede gewoonte. Zo immers bereikt men, dat hetgeen buiten hoort ook buiten blijft. Het slijk uit de tuin mag op zijn eigen plaats, d.w.z. in de tuin, goede diensten bewijzen aan de groei van de veldvruchten, in de kamer hoort het niet. Zo hebben de landbewoners zich onbewust leren schikken naar de regels van een misschien wel even onbewuste wijsheid, die mogelijk onbewust onder de wijde open hemel is vergaard. —

Ik vermoed, dat de stylist onder mijn lezers naar zijn blauwe potlood zoekt, om de veelvuldige herhaling van het woord „onbewust” met een grimmig gezicht te tekenen als een mislukking. Maar wend u liever van mij af — naar onze dorps- en streekbewoners en prijs hun wijsheid! Vergeet niet, dat dit mensen zijn, die de zonnebaan kunnen volgen van zijn opgang tot zij in 't westen daalt. Alle mensen, dieren, dingen en daden worden van alle kanten door de zon bekeken. Deze omstandigheid maakt de buitenman eerlijk en bedachtzaam. Immers, er kan niets aan het daglicht onttrokken worden, dat niet eenmaal zal worden ontsluit. Daarom zal hij dan iets verbergen voor een ander? Hij verlangt alleen zo te zijn en te doen, dat het zonnelicht mag komen met zijn ontdekkende stralen. Bovendien komt het geduld als derde deugd de eerlijkheid en bedachtzaamheid gezelschap houden. Het vertrouwen, dat veel door Gods genade vanzelf — zonder menselijke inmenging — in orde komt, ontleent de man van het land aan de telkens hernieuwde ervaring, dat wat nu in de schaduw de groeibringende, heilzame zonnestralen moet ontberen, straks in een zee van licht zal baden. Daarom kan hij wachten als hij niets kan doen. Hij weet precies de grenzen van zijn kunnen. Tot daar aaf

toe gaat hij; dan wacht hij op 't ontbrekende dat gegeven wordt.

En daar de buitenman zó wijs is, zet hij, als hij zijn huis binnengaat of wanneer hij op bezoek gaat, z'n klompen bij de achterdeur....

Hebben wij altijd die tact, dat wij buiten laten staan wat niet binnen, in de kring van huisgenoten of vrienden, hoort? 't Komt me voor, dat we op dit gebied nog wel eens wat kunnen leren. Ons ontbreekt zo af en toe iets van die fijne beschaving der buitenlieden, die zij met een natuurlijke vanzelfsprekendheid in toepassing brengen.

Dat ook in praktijk te brengen, maar dan op alle terreinen van het leven, waar we ook met medemensen in aanraking komen, zij voortaan ons doel. Waarom? Omdat we ons van Godswege geroepen weten voor onze medemensen een winst te zijn. De klompen aanhouden staat gelijk met zich de weg te versperren aan die roeping gevolg te geven.

Maar 't wordt tijd, dat ik meer licht maak in deze aangelegenheid. Laat me dat mogen doen door middel van een paar momentopnamen.

Zo gezegd tot meerdere glorie van de reddende macht van de Heiland vertelde iemand in een groot gezelschap iets uit z'n „vroegere” leven. Blijkbaar had de betrokkene nogal een scheve schaats gereden, maar 't werd met zoveel smaak verteld, dat zowat iedereen zat te schudden van het lachen. Het leven naar de eigenwillige normen werd hierdoor veeleer een koddige aangelegenheid dan een gevaarlijke dwaling. De waardering toonde dit dan ook duidelijk aan. „Ha! die Jansen!” Maar het daarna aangeheven lied: „Wilt gij van zond' en van schuld zijn verlost, daar is kracht in het bloed van het Lam”, klonk dun en benepen, en misschien ook daardoor een beetje vals!

Jansen, makker, trek je klompen uit!

„....Ja, en zo heeft ie me vaak uit de moeilijkheid geholpen”, beeindigde het oude moedertje haar verhaal. Dankbaar denkt ze aan de goede afwezig. Maar Gijsen heeft over hem een ander oordeel en, eerlijk als hij is, steekt hij het niet onder stoelen of banken. „Mens, die zwarthandelaar heeft alleen z'n geweten willen geruiststellen....” Hij merkt niet, dat de vreugde in een oud hart ineenschrompelt en kletst door over „Vest op prins-geen betrouwen”, alsof dit schone bijbelwoord door de psalmist is opgeschreven om achterdocht giftig voedsel toe te dienen.

Gijsen, kerel, trek je klompen uit!

„Man, je doet niks dan utopieën najagen. Je verbeuzelt je tijd met al je idealen, en je vordert niks. Je vergaapt je aan wat je voor je taak houdt net as....as....as.... „Als Mozes”, help ik geduldig. Helaas, 't ontgaat hem en de woordenvloed gaat al weer bruisend verder. „Wanneer je altijd tegen de stroom ingaat en bereiken wilt wat je niet bereiken kunt, kom je helemaal alleen te staan. Man, iedereen verklaart je voor gek as....as....as.... „Johannes de Doper”, waag ik een tweede voorstel. Maar ook dat scheen de bedoeling niet te zijn. Vreemd dat iemand, voor wie meevaren-met-de-stroom als hoogste wijsheid geldt, zo gauw met de kant in botsing raakt! Want boos, dat hij al z'n kruit voor niets had afgevuurd, verliet hij de schemerige kamer. Maar had hij mijn vriend niet kunnen overtuigen, gekwetst had hij hem zeker. Er blonken tranen in z'n ogen.

Daarom....trek je klompen uit!

Trek je klompen uit en breng het vuil van een gistende, konkelende wereld niet in het harte van een ander. Wat heeft die andere aan uw ongelouterde er-

varingen, aan uw vertrappen van liefde tot anderen, wanneer de stralenbundel „toevallig” langs u heen glijdt? Wat baat hem uw rechthoekige minachting?

Trek je klompen uit.

En als je ze niet uit wilt trekken, ga dan liever niet naar binnen! Want is het niet schending van gastrecht, als men zijn gastheer iets ontsteelt of iets van of in de gastvrouw breekt?

Tot zegen, d.i. tot winst voor de naaste zouden we zijn!

C. BRANDT.

Schaduwbeelden

van de Antichrist

In een vorig artikel (zie nr. 2870, 7 Nov.) schreven wij over de grote verdrukking. Wat wij daar schreven, bevatte niet meer dan een enkele aanduiding. De hoeveelheid stof, die zich aan onze geest voordoet, als wij over „de laatste dingen” nadenken, laat zich niet in één artikel samenvatten.

Wij wezen er op, dat Christus in Zijn profetische rede teruggreep naar het boek Daniël, dat voor Hem bewijskracht bezat. Er is dan ook verband tussen het Oude en Nieuwe Testament. Zonder het O.T. is het Nieuwe niet te verstaan. Hoe zal men b.v. het boek Openbaring kunnen begrijpen, zonder kennis van het boek Daniël, Zacharia en andere meer? Hoe de Judas-brief, zonder kennis van het boek Genesis? — Deze opmerking maak ik, omdat vele gelovigen het met een halve bijbel menen te kunnen doen. —

In het boek Daniël vinden we schaduwen van komende gebeurtenissen. Dat is geen bewering van mij, doch het boek Daniël zelf zegt ons dat. Wij lezen in Daniël 8, waarover wij het in dit artikel willen hebben, deze woorden: „want dit gezicht zal zijn tot de tijd van het einde” (: 17). Nog duidelijker volgens de vertaling van Aage Bentzen¹⁾: „versta, o mens dat dit gezicht de eindtijd geldt!

Daar wij als kinderen Gods op de tekenen der tijden hebben acht te geven, is de bestudering van het profetisch woord een gebiedende eis. Geen menselijke fantasie of ijdele speculaties mogen het Schriftwoord op zij dringen. —

De Antichrist komt, — en de geest van de Antichrist is nu alrede in de wereld. De Antichrist wordt getekend met het beeld van een *kleine hoorn*, welke uitnemend groot werd! D.w.z. deze persoon komt uit de nevelen zijner verborgenheid naar het voetlicht van zijn openbaring. Hij wordt steeds duidelijker zichtbaar. Hij is: „de koning, stijf van aangezicht, en raadselen verstaande (: 23)”. Deze woorden verdienen nadere verklaring. Stijf van aangezicht, wil zeggen: „hard, onbuigzaam, zonder gevoel, brutaal. En verder: „raadselen verstaande”, d.w.z. „kundig in listen”, en die zijn bedoelingen weet te verbergen, om z'n doel te bereiken. Aldus behorend tot de familie der slang, die listig was.

Daniël's beeld van de Antichrist is *niet zo maar* komen opduiken. Er is voor profetie steeds een bepaalde aanleiding. De Openbaring Gods gaat altijd langs een middellijke weg. Wij moeten niet vergeten, dat er voor de mededeling Gods altijd een middel, een weg, een persoon,

¹⁾ Handbuch zum Alten Test. uitgave van Otto Eissfeldt.

nodig is. In dit geval Daniël, die in een bepaalde tijd leefde, en wiens profetie dus ook door historische omstandigheden gekleurd is.

In Dan. 8 ontvangt de profeet een gezicht: De strijd tussen een ram en een bok. De ram had twee hoornen. Met een grote vaart stormt de bok op de ram los, en „in de ram was geen kracht, om voor zijn aangezicht te bestaan”. De beide hoornen van de ram werden verbroken. —

De uitleg van dit gezicht wordt de profeet bekend gemaakt. De ram stelt vóór het rijk der Meden en der Perzen, dat door de bok onder de voet gelopen wordt. Die bok is Griekenland met zijn machtige koning, door mensen Alexander de Grote genaamd.

De lotgevallen van de bok zijn als volgt. Aan de macht van Alexander de Grote komt een eind. De grote hoorn verdwijnt en zijn rijk valt in meerdere stukken uit één. Daniël spreekt van vier delen. „Vier koninkrijken zullen uit dat volk ontstaan”. De ongewijde geschiedenis deelt ons mede, welke delen, en welke personen ze geschonken werden. Wij zullen de lezer er niet mede vermoeien. Van meer belang is wat vers 23 zegt: „door op het laatste huns koninkrijks als de afvalligen het op het hoogste zullen gebracht hebben, zo zal een koning (Antiochus Epifanus) staan, stijf van aangezicht en raadselen verstaande”.

Hier wordt de tijd van de Antichrist nader bepaald als een tijd van afval. De tijd van het einde zal de tijd van afval zijn. „De Geest zegt duidelijk, dat in de laatste tijden sommigen zullen afvallen van het geloof, zich begevende tot verleidende geesten en leringen der duivelen” (1 Tim. 4: 1).

Aan de komst van Christus gaat vooraf de afval — en aan die afval is verbonden de komst van „de koning, stijf van aangezicht”; of met Paulus' woorden: „de mens der zonde, de zoon des verderfs, die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genaamd, of (als God geëerd wordt”.

De afvalligen zullen, als de Amorieten eertijds, de maat hunner ongerechtigheid vol maken! Het moet alles rijp worden. De afval neemt toe, de macht van de Antichrist neemt toe, de kleine hoorn groeit, ook nu! Die afval moeten we niet te ver weg zoeken. Wie midden in de afval, in het „afglijden” zit, bemerkt het vaak zelf niet. Is die afval niet juist in eigen boezem, in eigen hart en in onze eigen gemeenten te bespeuren? Neemt het getal gelovigen, dat dagelijks de Schriften onderzoekt, niet af? Het bijbellezen, het gebed, het bezoeken der bidstonden, het bidden en danken aan tafel, het geloof, staat het niet bij velen in het teken van afval? —

Dat is het nu juist wat ook Daniël zag. Die afvalligen waren zijn volk, sterker nog: Gods volk was in de afval, helaas niet in de aanval! In Daniël's tijd verlieten vele Joden de God van Abraham. „Zeer velen onder hen hadden de Griekse cultuur gretig aanvaard”, zelfs de meerderheid.

Daartegenover stonden de getrouwen (het overblijfsel!). Zij vormden „de kleine kudde”, aan wie eens het koninkrijk zal beschoren worden. Doch deze „minderheid” kreeg het hard te verduren.

De Antichrist, steeds groter wordend, spaarde ook het „sierlijke land” niet. Palestina heeft voor de eindtijd betekenis! Dit hebben we reeds in het vorig artikel aangeduid. Daniël verklaart verder, dat de Antichrist zich zal verheffen tegen de Heere zelf, of in beeldspraak „hij werd groot tot aan het heir des hemels: en hij wierp er van dit heir, n.l. van de sterren ter aarde neder, en hij vertrad ze” (: 10). Dat zelfde zegt Johannes ook in Opb. 12, en wel van de draak. De draak, de oude slang,

de satan „trok met zijn staart het derde deel der sterren des hemels en wierp die op de aarde”. — Wij hopen later gelegenheid te hebben op dit moeilijke hoofdstuk verder in te gaan.

Die verheffing richt zich tot „de Vorst des heirs”, tegen Hem. Die de sterren hun plaats gaf aan het hemelgewelf. De Antichrist is in de aanval. Deze richt zich óók tegen de eredienst. Het gedurig offer, het „bestendige”, d.w.z. het avond- en morgenoffer werd van Hem weggenomen! — Zullen wij het niet waarderen, dat ons nog de eredienst gelaten is; dat nog het morgen- en avondoffer onzer gebeden en dankzeggingen gebracht mag worden in Zijn tempel, door Zijn gemeente, door Zijn volk?

In de eindtijd zal het niet meer mogelijk zijn. Zult gij u zelf dan moeten verwijten, de tijd dat het wel kon, nagelaten te hebben?

In die tempel — zo ze al niet verwoest wordt — zal naar Paulus' woord „hijzelf gaan zitten, zichzelven vertonende dat hij God is”.

Op nog één vers willen we ten besluite wijzen en wel op Dan. 8: 12, dat Obbink aldus vertaalt (in Tekst en Uitleg): „En het heir werd tezamen met het bestendig offer prijsgegeven in misdaad, en de waarheid werd ter aarde geworpen — en wat hij deed, gelukte hem”. Daar wordt de triomf van de Antichrist bezongen.

Verstaan wij onder het heir, de getrouwe Joden uit Daniël's tijd, dan worden de trouwe Getuigen gedood, en vallen als martelaren onder de misdaad van Antiochus Epifanus, het schaduwbeeld van de Antichrist! Het is vanzelfsprekend, dat het O. T. spreekt over Israël. Het N. T. gaat verder en ziet de Gemeente (Jood en Heiden verenigd tot één lichaam) in de eindtijd als een schare, waaronder velen als „martelaar” hun Heer zullen belijden.

Doch de Antichrist zal door Gods ingrijpen, als „zonder hand verbroken worden”, welke de Heere verdoen zal en teniet maken door de verschijning Zijner toekomst. Jezus is Overwinnaar! En met Hem, al die de waarheid liefhebben en doen.

D. SLORT.

Gemeenteberichten

TREEBEEK

Wederom mochten wij goede dagen beleven. Zondag voor Kerstmis was br. Zipp in ons midden; hij vertoonde enkele evangelisatiefilms. Deze waren zo aangrijpend, dat 13 jongemensen zich overgaven aan de Heer.

We vierden gezegende Kerstdagen. Het kerstfeest van gemeente en verenigingen werd opgeluisterd door zang en muziek en verder door voordracht en samenspraak, waarvan de bases op de kerstvreugde steunden.

Zaterdag na Kerstmis heeft onze voorganger, met medewerking van zang-, muziek- en reciteervereniging, de gedetineerden in hun kamp een kerstfeest geboden. De dankbaarheid was groot en het is bij velen in goede aarde gevallen.

Het oude jaar ging heen en als gemeente kwamen we bij elkaar, om God te danken voor de zegeningen, die Hij ons geschonken heeft in 't verleden. Het nieuwe jaar begonnen we met God te eren en Hem te vragen ons in dit jaar te zegenen, Zijn liefde en genade te schen-

ken en ons trouw te maken. Zijn zegen mochten we al ondervinden; vier jongemensen meldden zich voor de doop.

Wij groeten alle broeders en zusters in de Heere.

Namens de gemeente,
J. A. OOSTERLOO, secr.

Een belangrijke

VERHUIZING

Een gebeurtenis,
om nooit weer te vergeten

Op Dinsdagavond 7 October 1947 vond er in de eerste Baptisten Gemeente in Washington, U.S.A., een dienst plaats ter gelegenheid van de verplaatsing van het Hoofdbureau der Baptisten Wereld Alliantie van Londen naar Washington. Deze verplaatsing was goedgekeurd door het 7e Baptisten Wereld Congres te Kopenhagen.

Deze dienst was zó belangrijk, dat President Truman aanwezig was en elfhonderd Baptisten, merendeels uit Washington en omgeving en verder leiders van de vier voornaamste Baptisten organisaties uit de Verenigde Staten. Ook vertegenwoordigers uit Canada, Australië, Noorwegen en Denemarken woonden de dienst bij.

President Truman hield een korte toespraak en noemde deze gebeurtenis een grote dag in de geschiedenis van de Ver. Staten en van Washington. Hij heette de Baptisten Wereld Alliantie officieel welkom. De President riep zijn toehoorders op te bidden voor een rechtvaardige en eerzame vrede. „Dat heeft de regering van de Ver. Staten altijd gewild”, zo voegde hij er aan toe. „Wij gebruiken alle middelen, die tot onze beschikking staan, om de nodige morele steun te krijgen”. Hij gaf uitdrukking aan de teleurstelling, dat die vrede zo langzaam komt, vervolgende: „We komen er steeds dichterbij, maar we moeten alle steun hebben van al die organisaties, die in de wereld staan in dienst van God”.

Vertegenwoordigers van verschillende Baptisten organisaties brachten hun groeten over: Dr. C. J. Tinsley van Australië, Prof. A. T. Ohrn van Noorwegen, Dr. Bredhal Petersen van Denemarken, Dr. H. H. Bigham van Canada en Dr. W. H. Jernagin, Dr. Louie D. Newton, Dr. Joseph C. Hazen van de Ver. Staten.

De beide vertegenwoordigers uit Europa legden de nadruk op hetgeen de Baptisten Wereld Alliantie waarschijnlijk meer zou kunnen bereiken dank zij deze verhuizing. Prof. Ohrn verklaarde, dat de organisatie in zijn nieuwe huis niet minder, maar meer voor Europa zou kunnen betekenen dan in het verleden. Met de bronnen van de Ver. Staten achter zich zal de B.W.A. Europa kunnen dienen, niet alleen in het relief-werk, maar ook in de opbouw van het geloof, de hoop en de liefde. Dr. Petersen sprak over de zegen, die de Alliantie zal kunnen verspreiden door de historische positie in de Ver. Staten voor wat betreft de scheiding van Kerk en Staat. Hij voorspelde, dat de Wereld-Zending van de Baptisten bijzonder versterkt zou worden.

Rede Dr. C. Oscar Johnson

De nieuw gekozen President van de B.W.A., Dr. C. Oscar Johnson te St. Louis, U.S.A. hield een krachtige en ernstige rede, waarin hij zeer dringend zijn mede-

broeders opriep tot de volgende programma-punten: 1. Relief; 2. Evangelisatie; 3. Vrijheid; 4. Samenwerking.

Het woord „relief” legde hij uit als „re-live” (herleving) en hij verklaarde „relief” als het centrale woord in de B.W.A.-gedachten op dit ogenblik. Er zal niet minder nadruk gelegd worden op onze historische beginselen en meningen, zo zei hij, maar wij moeten de hongerende, stervende wereld helpen, en wij moeten dat nu doen! Sprekend over de Evangelisatie, zei Dr. Johnson, dat we in dit uur moeten tonen, dat we een Chr. natie zijn, in daden zowel als in woorden. Met betrekking tot de vrijheid wees hij op het recht van ieder mens, om te staan voor God, zoals ieder zelf meende te moeten staan. „Wat we wensen voor onszelf, dat wensen we voor alle mensen overal in de wereld”. Over samenwerking sprekend, meende Dr. Johnson, dat er geen plaats voor verdeeldheid is in de Baptisten familie. We moeten samenwerken met andere Chr. groepen en met alle andere krachten, wier doel het is goed te doen aan de mensheid.

Verdere berichten

De uitvoering van het eerste programma-punt door Dr. Johnson genoemd, kwam de volgende dag in de vergadering van het dagelijks bestuur. Dit bestuur keurde de aanbeveling goed van het Relief-comité, om alle samenstellende organisaties van de B.W.A. te vragen samen te werken in een actie onder het motto: „Kleren voor een miljoen mensen, een miljoen dollars voor voedsel!”

Het tweede programma punt vond uitvoering in de goedkeuring van het rapport van het Evangelisatie-comité, waarin werd voorgesteld een Evangelisatie-campagne te houden in Z. Amerika in 1948 en in andere landen in de volgende jaren in samenwerking met de zendingsgenootschappen en landelijke organisaties. Een en ander zonder onkosten van de B.W.A.

Het derde punt had de aandacht gehad van het Comité voor Godsdienvrijheid, dat voorstelde het in Kopenhagen aangenomen „Manifest over Godsdienvrijheid” te laten drukken en zo veel mogelijk te laten verspreiden. Het zou moeten worden afgedrukt in alle Baptisten kranten met commentaar van de redacties. Verder moest er een blaadje gedrukt worden, waarin een drievoudig programma uiteengezet zou worden voor relief, evangelisatie en godsdienvrijheid. Dit zou klaar moeten zijn en moeten verschijnen in verband met de B.W.A. Zondag. Besloten werd de voorzitter van dit sub-comité te benoemen als officieel waarnemer bij de Verenigde Naties.

Onder het vierde punt werden besluiten genomen tot uitbreiding van de staf van de B.W.A. en tot verkrijging van een gebouw in Washington, om alle Baptisten krachten in die stad onder te brengen. Het daarvoor aangewezen comité beval de benoeming aan van Dr. A. T. Ohrn van Noorwegen tot opvolger van Dr. W. O. Lewis als Algemeen Secretaris, na het aftreden van Dr. Lewis op 30 Juni 1948. Deze benoeming moet worden goedgekeurd door het Uitvoerend Comité van de B.W.A. Tevens stelde dit sub-comité voor, om Dr. Lewis na zijn aftreden te benoemen tot verbindingsecretaris, onder wiens verantwoordelijkheid Europa zou vallen, en om Dr. Edward H. Pruden, voorganger van de Eerste Baptisten Gemeente te Washington, te vragen Dr. Lewis te vervangen, als deze afwezig mocht zijn in Europa.

Bij het einde van de samenkomsten op deze dag gaf

Dr. Johnson uitdrukking aan zijn geloof, dat er een nieuwe tijd aanbrak voor de B.W.A. „Deze nieuwe dag is voor ons hier aangebroken. Er is geen middel, om hem weer terug te duwen. Wat we doen, is belangrijk. We kunnen vele dingen samen doen, maar slechts weinig alleen!”

Als Baptisten overal in deze geest willen samenwerken, zal de officiële verplaatsing van het Hoofdbureau van de B.W.A. van Londen naar Washington inderdaad een gebeurtenis zijn, om nooit te vergeten.

Berichten overgenomen uit
„Baptist Leader” van Januari 1948.

Het bovenstaande werd ons door Ds. J. Broertjes van Sneek toegezonden. Wij danken hem voor deze voor ons vertaalde mededelingen. Zij moeten maar de plaats innemen van de Nieuwjaarsboodschap, die wij in andere jaren altijd toegezonden kregen. E.R.

Zendingsrubriek

Onlangs ontving ik een brief. Dat zegt op zichzelf niets, want de postbode weet mij aardig goed te vinden. Doch deze brief kwam uit hollands Nw. Guinea, uit het land der Papoea's dus. Denk mijn verbazing in. Ik had, voor zover ik het wist, daar absoluut geen relatie. Bedoelde brief was geschreven in het engels. De schrijver hiervan was een Canadees, drager van een goedklinkende hollandse naam. Nalezing van ditschrijven moest ik even een paar maal diep ademen.

Een goede zes maand terug had ik op verzoek een artikeltje geschreven over de plannen van onze buitenlandse zending in een canadees Baptisten maandblad. Dit maandblad, waarin mijn artikeltje opgenomen was, werd vanuit Toronto gestuurd naar Nw. Guinea, waar een canadees Baptisten zendingspaar aan de slag denkt te gaan. Ondertekend met mijn naam en voorzien van huisadres, was het zo dus niet moeilijk om uit Nw. Guinea mij te vinden.

Nu de zeer interessante brief zelf: „We hebben juist uw artikel gelezen, waarin ook de naam genoemd werd van onze ex.-voorganger Ds. John. F. Holliday. Daar we medearbeiders in het werk des Heeren zijn, zouden we het op prijs stellen met u kennis te maken. Ongetwijfeld zult u zich interesseren, op welke wijze God ons geroepen heeft om hier iets voor Hem te doen. We zijn een jong echtpaar, dat God geroepen heeft om voor Hem te arbeiden in hollands Nw. Guinea. Gedurende de dienst van vier jaar, die ik doorbracht in Indië, heeft God mij het gebrek van een gefundeerde, evangelische zending, voornamelijk in Nw. Guinea getoond. In de zomer van 1946, nadat ik was teruggekeerd naar Canada, het land waar ik voor de oorlog al 15 jaar gewoond had, deed God mij beseffen dat het op mijn weg lag om Zijn grote opdracht uit te voeren door naar het zendingsveld te gaan. Dit besef bewoog mijn vrouw en mij om H. te verlaten, tegen de vermaning van haar hoog gewaardeerde christenvrienden in, volkomen in het geloof, God vertrouwend, dat Hij ons naar Nw. Guinea zal brengen. Voorheen had ik daar in Hollandia gewerkt in N.I.C.A. verband, en ik voelde dat God deze weg wilde benutten om toegang tot Nw. Guinea te geven. Zo begon ik dus met verscheidene brieven te schrijven

naar Den Haag en Batavia. Vele vrienden in Canada verzochten ons om te blijven tot ons de weg geopend zou worden, „maar geloof zonder werken is dood” en „geloof is een vaste grond der dingen, die men hoopt en een bewijs der zaken, die men niet ziet”.

Op wonderlijke wijze leidde de Heer ons eerst naar V., dan naar H., Engeland en tenslotte Holland, juist op tijd om in Den Haag te solliciteren daar het de laatste dag van de termijn was dat er werkers gevraagd werden voor Nw. Guinea, wat ik helemaal niet wist. Slechts een almachtige God is in staat om autoriteiten te bewegen om mij als buitenlander te accepteren. En zo vertrok ik dan 28 December 1946 met de „Oranje” en liet mijn vrouw alleen achter in een goddeloos huis van een tante, niet in staat om hollands te spreken, zonder christelijke kennissen, zonder een enkele gedachte, wanneer zij mij zou kunnen volgen en bovendien in verwachting van onze eerste baby.

U kunt zich wel indenken, hoe moeilijk wederzijds het voor ons geweest is. Pas een paar maanden getrouwd en dan weer een scheiding. Menselijkerwijs gesproken was het onmogelijk om mijn vrouw in Nw. Guinea te hebben voor de geboorte van de baby. Ongelovigen halen de schouders op en gelovigen weten dat Gods macht het onmogelijk doen kan. Mijn vrouw werd door Den Haag geadviseerd om maar naar Canada terug te gaan, daar er een jaar lang wel geen scheepsgelegenheid zou zijn en zij als nummer 1193 op de passagierlijst geboekt stond. Gedurende deze vijf maanden hadden mijn vrouw in Holland en ik in Indië geheel en al op de Heer Zijn kostelijke beloften te staan. Menigmaal moest mijn vrouw van Haarlem naar Den Haag gaan, maar met iedere gang had God een bepaald doel. In April werd haar voorrang verleend om met de „Oranje” te kunnen vertrekken. Maar God wenste, dat Zijn Naam nog meer verheerlijkt zou worden en verhardde de harten der autoriteiten door haar de visa te weigeren. Er werd hierover speciaal naar Batavia getelegrafeerd en even spontaan kwam van mijn commandant te Hollandia een brief. Dit alles had tot gevolg dat mijn vrouw een extra prioriteit gegeven werd om aanstonds met het volgende vliegtuig naar Hollandia te gaan.

Zoals u merkt is het alles Gods werk geweest. Die ons hier in dit land heeft doen komen. We zijn Baptisten uit overtuiging en leden van de Ch. Gemeente te H., ofschoon we door geen enkele organisatie „gesteund worden.”

Dan volgen in de brief enkele mededelingen, minder geschikt voor publicatie. Daarna lezen we: „Tot op heden hebben we nog geen toestemming van de Gouverneur Generaal gekregen om te prediken, daar we nog eerst het district bepalen moeten waar we wensen te arbeiden. God heeft dit ons ook nog niet geopenbaard, maar we zijn er zeker van dat op Zijn tijd Hij het doen zal, want Hij kan zichzelf niet verloochenen.

Zoals u wellicht weet is hier de nood groot in Nw. Guinea. Deze 300.000 Papoea's, levend in het heidenom, zijn nog niet geraakt door het Woord van God. Niet ver het binnenland in zijn er nog kannibalen en koppensnellers, voor wie Jezus ook stierf en dit moet hun verkondigd worden. De tijd om deze dienst hun te kunnen bewijzen is zeer kort, uitstel houdt in dat zielen voor altijd verloren zullen gaan; we moeten het hemels gezicht niet ongehoorzaam zijn; we moeten gaan, we moeten bidden, dat de Heer van de oogst maaiers uitzende om de sikkel te slaan in de reeds rijpende oogst.

Moge God u en de uwen onophoudelijk zegenen.

De uwe in dienst van Christus,
J..(en dan volgt de naam).”

Zending moet gedreven worden. Christus roept ons daartoe. De Unie wil daarmee ook ernst maken. Daartoe heeft zij de U.Z.C. ingesteld. En deze commissie wil graag haar best doen. Gij ook? Werkelijk? Bewijst het! Br. W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek, giro 382183 zal gaarne uw gaven in ontvangst nemen. Een stevige handdruk voor degenen, die hun liefde voor de zending daadwerkelijk in een daad betonen.

Met hartelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

EXTRA BERICHT

alleen voor de zendingscorrespondenten:

De U.Z.C. heeft twee zendingsfilmen uit Denemarken in bruikleen ontvangen. Zendingscorrespondenten aan de slag nu!

Stadskanaal startte op Donderdag 29 Januari; Haulerwijk op Woensdag 18 Februari; Nw. Weerdinge in Februari (datum in nader overleg te bepalen). Deze data inspireren al de andere zendingscorrespondenten tot het organiseren van een zendingsavond; de U.Z.C. wil graag op zulk een avond aanwezig zijn door één van haar leden om het zendingswoord te spreken. De U.Z.C. heeft hier slechts één voorwaarde: overleg vroegtijdig met haar secretaris. Broeders zendingscorrespondenten: laat de plaatselijke zendingsmotor op volle toeren, desnoods met overbelasting, draaien. De Meester roept en gij moet paraat zijn!

Uit ons Unie-bureau

Eerst een belangrijk bericht: de Unie-Commissie komt op Woensdag 11 Febr. 1948 in vergadering bijeen. Een vergadering van de Unie-Commissie heeft niet alleen uw belangstelling, maar vooral ook uw gebed nodig. „Broeders, bidt voor ons”.

Dan een dringend verzoek: de secretaris, die toch nog niet de vragenlijst voor de statistiek ingevuld en aan het Uniebureau toegezonden heeft, ga dit nu onverwijld doen! Het kan nog net!

Ten slotte een vriendelijke herinnering: denken de penningmeesters er aan de Unie-contributie op te zenden?

De Unie-secr.-adm.,
T. JANSMA.

Onze Jongens

Zojuist ontvingen wij onderstaande brief, die we gaarne publiceren, temeer omdat we een gegronde klacht beluisteren. Willen vooral de Jeugdleiders daarvan goede nota nemen. Zoiets moet toch niet voorkomen, dat een jeugdafdeling niet schrijft naar een vriend, die in Indonesië is.

Onze jongens rekenen op het medeleven van hun jeugdafdeling. Zult u het niet vergeten?

Semarang, 8-1-'48.

Geachte Ds. Prins.

Zo, nu zal ik dan maar even wat schrijven. Het is wel wat laat maar daar kan ik niets aan doen. Wij hebben het erg druk met rijden en zijn dan ook haast nooit thuis. Toen ik vlak voor de Kerst thuis kwam was het pakje er al, alles goed overgekomen. Voor die verrassing mijn oprechte dank, ik was er wat blij mee. Ik zit nu ruim een jaar in Indië en heb het best naar mijn zin. Wij hebben al heel wat van dit wonderlijke land gezien; ik ben bijna door heel Java geweest. Dit komt door de actie die geweest is en nu rijden wij ook overal naar toe. Wij moeten overal voedsel en wat dies meer zij brengen. Soms valt dat wel eens niet mee, want dan moeten er wat obstakels uit de weg geruimd en zo nu en dan een beschieting getrotseerd worden. Maar tot nu toe hebben wij veel geluk gehad en nog maar twee gevallen met dodelijke afloop.

Zo God wil hopen wij dit jaar nog thuis te komen, maar alles hangt van de politieke toestand af, dus het is maar rustig afwachten wat of het wordt. Het is hier een mooi land, vooral wanneer je in de bergen komt; daar is het schitterend. Zo iets zie je in Holland niet, maar toch zal ik blij zijn als mijn tijd er op zit.

De mensen in Holland hebben een hele verkeerde opvatting van de toestand hier; de jongens, die hier naar toe komen, worden ook verkeerd ingelicht. Maar als zij hier een tijdje zijn, gaan ze er anders overdenken.

De contactbrief lees ik altijd graag en ben dan ook blij als er weer een komt, zo ook met het maandblad Jong Leven. Maar een beetje meer meeleven van de eigen afdeling had ik wel verwacht, maar dat valt mij bitter tegen; zolang als ik hier ben heb ik nog niet een brief van hen ontvangen, dat is toch wel erg. Maar ja, als zij niet willen schrijven, ik vind het best hoor; zonder die brieven kom ik er ook wel.

Mijn adres is veranderd zoals u wel zult gemerkt hebben. Na veel omzwervingen zijn wij eindelijk in Semarang aangekomen. Hier zitten wij nu alweer bijna drie maanden, dus in het vervolg geen Batavia meer maar Semarang.

Hier in de stad is niets te beleven. Alles is even dood en duur, net als in Holland, en vermaak heb je hier ook haast niet. Nu, mijn nieuws is ook alweer uitgeput, dus ga ik maar eindigen.

Ontvang hier mee de hartelijke groeten van een dankbaar soldaat, en zo God wil tot een spoedig weerzien in het vaderland.

Als Nieuwjaarsgroet hebben wij aan onze jongens in Indonesië een keurige zakagenda gezonden.

We zitten nog op enkele adreswijzigingen te wachten en dan hebben we reeds 110 van onze jongens in het Verre Oosten, die wij allen opnieuw in aller voorbede aanbevelen.

En denkt u eraan om ons ook dit jaar de arbeid mogelijk te maken door uw geldelijke steun? Bij voorbaat dank.

Namens de Mil. Com.,
K. PRINS, secr.

Tien puntigheden

„The Expositor” gaf uit een ander Amerikaans blad ook de volgende tien puntige gezegden door:

1. Als een kerklid rust, roest hij.
2. Het is des Heeren grote onderneming om Zijn kerk de wereld in te krijgen zonder de wereld in Zijn kerk te krijgen.

3. De grootste leugenaar ter wereld is de Christen, die zich verontschuldigt over het niet vervullen van zijn roeping.

4. Rip van Winkle is de enige man, die ooit beroemd geworden is door zijn slapen.

5. De duivel is een kunstenaar. Hij schildert de zonde in zeer aantrekkelijke kleuren.

6. De hemel is een toebereide plaats voor toebereide mensen.

7. Doe wat ge doen moet en ge zult geen tijd hebben voor wat ge niet moet doen.

8. De Bijbel heeft geen verdediging nodig, maar onderzoek en bestudering.

9. Als ge niet zeggen kunt of iemand een Christen is, weet ge dat hij het niet is.

10. Hij die ophoudt met beter te worden, houdt op met goed te zijn.

Rip van Winkle is een Hollander uit een boek van een Amerikaans schrijver, die uit een gevonden vat te veel geestrijk vocht gebruikte, daardoor geheel versuft raakte en enige jaren buiten westen was. Toen hij weer bij kwam, zag hij hoeveel er intussen in Amerika veranderd was.

De andere gezegden hebben geen toelichting nodig. Ze slaan de spijker alle op de kop.

Uit: Kerknieuws.

Mededelingen

AAN DE N.B.J.B.ERS VAN N.-O. EN Z.-O. GRONINGEN

Op 31 Januari wordt een Jeugddag gehouden in Winschoten, en daar gaan we natuurlijk allemaal heen. Deze Jeugddag wordt gehouden in Zaal Smit in de Langestraat. Bij de trein en de bus, die om ongeveer half vier aankomen, zullen gidsen staan om jullie naar Zaal Smit te brengen. Vinden jullie dat niet reusachtig?

Hieronder volgt het programma:

Middagvergadering	Avondvergadering
Aanvang 4 uur	aanvang 7 uur
Leider Ds. Vegter	Leider Ds. de Neef
Opening	Opening
Gebed en Schriftlezing	Gebed en Schriftlezing
Openingswoord	Openingswoord en appel
Zang van Groningen	Zang van Winschoten
Declamatie van Vrieschelo	Declamatie van Hoogkerk
Inleiding door Stadskanaal,	Jeugdraadsvertegenw.
onderwerp: Algemene roeping	Samenzang
Samenzang	Azarja
Inleiding door Groningen	Inleiding door Muntendam,
en Nw. Pekela, onderwerp:	onderwerp: De roeping
Heeft het meisje een roeping	Gods en ons antwoord
in het maatschappelijk	Zang van Winschoten
leven buiten de huishouding?	Declamatie van Martenshoek
Bespreking	Samenzang
Zang van Groningen	Getuigenisdienst
Declamatie van Delfzijl	Sluiting
Hersengymnastiek	Deze avond staat onder
Samenzang	het motto: Gods roeping
Sluiting.	en ons antwoord.
	Wijziging voorbehouden.

Tot Zaterdag 31 Januari. Willen jullie niet vergeten deze Jeugddag in jullie gebed te gedenken?

Met vr. gr., Anny v. d. Baaren.

FRIES BAPTISTEN RUSTHUIS!

De Friese Bond van Baptisten Gemeenten besloot in de najaarsvergadering '47 tot oprichting van een Rusthuis voor ouden van dagen.

Hiervoor werd een commissie benoemd, die een plan en begroting opstelde.

Ook kwamen er reeds aanvragen tot opname binnen. Besprekingen werden gevoerd over een tehuis. De bezwaren ten opzichte van een zeker pand waren echter te groot, zodat hiervan voorlopig werd afgezien.

De commissie bestaat uit de volgende personen:

K. Fennema, Leeuwarden
Mej. A. v. d. Heide, Heerenveen
W. Modderman, Sneek
R. v. Netten, Sneek

terwijl als voorlopige correspondent optreedt:

H. de Boer,
Dr. E. Halbertsmastr. 24, Heerenveen.

Wie kan de administratie helpen aan het nieuwe adres van Mej. J. Heres, voorheen Hellingwerf F 40, Muntendam?

Advertentiën

Tot onze diepe droefheid overleed zeer onverwachts onze innig geliefde zoon, broer, behuwd broer. en oom

Joop

in de bloeiende leeftijd van ruim 22 jaar.

Zijn heengaan was vrede.

J. Groeneveld
I. Groeneveld—Kroeze
L. Groeneveld
T. Groeneveld—de Vries
en kinderen

Hendrik en Grietje
Fenny en Jacob
Hendrikes

N. Weerdinge, 23 Jan. '48

Heden overleed zacht en kalm in haar Heer en Heiland onze geliefde moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

Abeltje Bootsma

wed. van Jacob Zoethout
in de ouderdom van bijna 87 jaar.

Workum

A. Zoethout
G. Zoethout-van Velden
Grand Rapids U.S.A.
G. Lautenbach-Zoethout
R. Lautenbach

Amsterdam

C. Vulling-Zoethout
M. Vulling

Musselkanaal

P. de Jong

Doetinchem
M. Zoethout

Hoorn

R. Leene-Zoethout
J. Leene

Heeg

L. Zoethout

J. Zoethout

Franeker

S. Doeve-Zoethout
E. Doeve

klein- en
achterkleinkinderen

Heeg, 24 Jan. '48

Wie is genegen als

huishoudster

te komen in een net gezin waar een man met 2 kinderen alleen is. Brieven onder nummer 48-2 aan de administratie van De Christen.

Gevraagd tegen 1 Mei a.s. een

nette huishoudster

in klein gezin van twee personen door G. Nijland, Odoorn.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2883

VRIJDAG 6 FEBR. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Er valt een ander licht op . . .

Joh. 9: 3.

Wonderlijk, wat men op het toneel met verwisseling van lichteffecten kan bereiken! Voorwerpen, die bescheiden op de achtergrond in schemering gehuld waren, kunnen plotseling, zonder dat zij zelf iets aan hun stand veranderen, door het licht der toneellampen verheven worden tot de alles beheersende hoofdzaak, terwijl andere dingen, eveneens zonder eigen toedoen, tot een bijzaak worden gedegradeerd, die men veilig kan verwaarlozen.

Voor zulk een toneel stelt ons de grote Evangelist Johannes.

Wij zien de bedelaar zitten aan een der toegangspoorten van de tempel. Zijn doffe ogen staren zonder iets te zien en zijn handen strekt hij uit in de volslagen duisternis, die als een boosaardige kwelgeest hem van alle kanten insluit. In zulk een nacht houdt geen vreugde stand. We moeten deze man wel tot de meest beklagenswaardigen rekenen. Waar men zulk een opeenhoping van ellende ziet, wordt men stil. Maar in die stilte rijzen soms vreemde vragen.

„Rabbi, wie heeft gezondigd, deze of zijn ouders?”

De lichten flitsen aan. Het „waarom” van dit droevig schouwtoneel moet worden opgespoord. De discipelen vermoeden hier de straffende hand van Gods gerechtigheid. Maar is deze werkzaam in het leven van de ongelukkige, dan moet de straf wel zijn oorzaak vinden in een bijzonder zondig verleden. Dat was toch wel zonder meer duidelijk! God is niet onrechtvaardig. Alleen, hoe nu schuld en straf in elkaar grijpen, dat wilden de discipelen wel eens precies weten. En daarom richten ze de stralenbundels van hun lampen op de ongelukkige. Volstrekt niet omdat ze zo onbarmhartig zijn als hun lampen! Welnee, maar het geval schijnt hun bijzonder leerzaam te zijn.

Ja, een „geval”! Man, krom je rustig onder de harde vraag der discipelen! Wat geeft het, als de discipelen maar van je kunnen leren? Misschien zinken nu voor

een ogenblik je bedelende handen wel verslagen terneer. 't Mag zijn dat je stem zo vreemd schor wordt, dat je je bedelbede een poosje niet kunt herhalen. Mogelijk ga je een ogenblik tobben over die vraag, die je daar net even vernam. Maar straks ben je 't vergeten: en wie weet, heb je vanavond niet veel meer bij elkaar geschooid dan gisteren en eergisteren. Zijn je gevoelens gekwetst? Kom, wat doet een bedelaar nu met gevoel? Te grote luxe voor een arme. En overigens, wij willen jouw geval eens van nabij bekijken, vat je?

„Meester, wie heeft gezondigd?” . . .

Maar nu komt het wonder. Plotseling werden de harde onbarmhartige lichten van het „zakelijk” onderzoek gedoofd. Jezus spreekt! Er valt een ander licht op. . . . Het is het Licht van Zijn Liefde. In dit licht beginnen we ons te schamen over de onbescheidenheid van de vraag der discipelen, die wij tot onze vraag gemaakt hebben.

„Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders!” Horen wij dat wel goed? We zijn er min of meer aan gewend geraakt om ieder mens een zondaar te noemen. En nu zegt Jezus iets heel anders. Is dit niet een afwijken van de waarheid? Waarom verwaarloost Hij hier de zonde? Is dit niet de meest verwoestende factor in het leven van de mens? We willen er echter aan denken, dat Jezus hier geen dogmatiek doceert. Iets heel anders dreef Hem toen Hij dit woord sprak. Iets heel anders bepaalde Zijn keuze van de lichtstralen. Hij laat de zonden van de man in het duister en de leergierige discipel doet goed, zijn zaklantaarntje niet aan te knippen om te willen doorgronden, wat de Meester als te verwaarlozen bijzaak onbelicht laat. Hij gaat stil zien naar het toneel, zoals de Heer het belicht en verheugt zich over het liefelijke rood en het hoopgevende groen. Hij sticht zich aan het wonderbare blauw van de trouw van de Heer, dat de ellendige omvloeit en prijst Hem voor de genade die thans zichtbaar wordt in plaats van de zonde en ellende, de verlorenheid van de bevende mens.

„. . . . maar de werken Gods moesten in hem openbaar worden”. Kijk, daar gaat het om! De diagnose van de ellende acht de Heelmeester geen stof ter bespreking. Het gaat om de genezing! Hier treedt Hij bewust en met wil buiten de wegen van de praatgrage mens, die zich door zijn voorliefde voor diagnosen het voorkomen van belangrijkheid wil verschaffen. — Bent u wel eens in een wachtkamer van een dokter geweest? 't Zal u dan wel opgevallen zijn, dat daar meer „wijsheid” wordt gedistribueerd dan in de spreekkamer van de arts. Maar worden de beschadigingen verholpen?

Het zaligmakende Evangelie heeft het over hulp en redding! Het gaat zwiigend aan de diagnose voorbij. Het stelt die wel, maar laat het voor anderen in het duister. De hemelse Geneesmeester bewaart Zijn „ambtsgeheim”.

Vermijden wij de vaak zo stekelige diagnose. Wij kunnen en daarom mogen die niet stellen. Wij kunnen alleen maar constateren, dat men Jezus nodig heeft en dat Jezus redden wil. Dat zegt ons het „andere licht” op des mensen nood: het Licht van genade. Ook bij de diepste val in zonde, de hevigste angst voor het naderend gericht, de ergste nood van eigen schuld is niet de toestand van de mens het voornaamste. Want die bepaalt niets in de vraag of redding mogelijk is. De beslissing van het al of niet geholpen worden ligt in de hoe-grootheid van Gods Liefde en Macht! Maar dan is ook niets meer te vrezen. God zoekt in Christus het verlorene. Dat is Zijn eer, dat de mens trots zijn verkeerdheid en kommer zich met geloofsvertrouwen vastklampt aan Hem.

De blindgeborene, die moe zijn handen liet zinken en het bedelen vergat bij de woorden der discipelen, strekte ze dan uit naar Jezus om van Hem te verwachten het reddende blijk van de macht van Zijn liefde. En hij werd ziende.

Zijn er zulke lieden in uw omgeving, of .... bent u zelf zo een? Dan vat moed! Hij zoekt naar mogelijkheden Zijn macht te bewijzen. Zijn eer is uw leven. Uw leven, uw verlossing, Zijn eer!

BRANDT.

Rondom het

Doopvraagstuk

Vóór mij ligt het laatste nummer van „De Hervormde Kerk” van 31 Jan. 1948. Onmiddellijk werd mijn oog getroffen door wat geschreven staat op de eerste pagina. Deze is n.l. geheel gewijd aan de dooppraktijk en de doopgang. Eerlijk en onomwonden wordt toegegeven, dat het er daarmee erg slecht voorstaat in practisch alle kerken. Om met de doopgang maar te beginnen.

Ik citeer: „In de volkswijken van ons land neemt het aantal kinderen gestadig toe, maar 't aantal dopeling neemt even regelmatig af. In talloze gezinnen zijn slechts de oudsten gedoopt: daarna had men er genoeg van. Wat is hiervan de oorzaak?” En dan volgen enkele verklaringen van de betreffende ouders. De een zegt: we hebben geen kleren om de kinderen te laten dopen. Een ander: we begrijpen geen steek van wat er in de kerk gezegd wordt en dan moet je ineens „Ja” zeggen op iets waar je niets van snapt. Een derde: we wilden dopen, maar niemand zei ons hoe laat de kerk begon en we kwamen toen de dienst afgelopen was. Toen dachten we dat ze nog wel eens zouden komen, maar we hebben sindsdien — acht jaar geleden — niemand meer gezien. — En zo regent het klachten en verontschuldigen. De van de kerk vervreemde ouders maken het de dienaren dezer kerk niet gemakkelijk! Zij breken met een gewoonte, die voor hen geen enkele betekenis meer heeft. Waarom zou men ook nog de schijn ophouden wanneer het wezen ontbreekt? 't Kost maar moeite en .... men is oneerlijk bovendien! Ergens anders op deze voorpagina lees ik deze woorden uit een artikel van een andere predikant. „Hoe heb ik mij altijd verbaasd over het feit, dat aan volkomen onkerkelijke ouders,

die zó uit het rauwe Rotterdamse leven kwamen, die nooit een Bijbel meer opendeden, gevraagd werd: „of zij de leer, die in het Oude en Nieuwe Testament en in de artikelen des Christelijken geloofs begrepen is, en in de Christelijke Kerk alhier geleerd wordt, niet bekend, de waarachtige en volkomen leer der zaligheid te wezen?” De schrijver vervolgt dan met te zeggen: „De Bijbel kenden ze niet, van de artikelen wisten ze niet en in de kerk kwamen ze niet. Dit gebeurde in Rotterdam. En dit gebeurt in heel Nederland.”

Die Kerk wordt wakker geschud door .... de onkerkelijken. God gebruikt het ongeloof om het geloof zijn zwakke plek te openbaren. Wij hebben ons niet neergezet om in ons weekblad de loftrumpet te steken over onszelf en te jubelen: „Heer, wij danken U dat zoiets in onze Gemeenten niet voorkomt. Wij hebben dan toch maar een bijbelse doop, wij verstaan Uw wil beter inzake Gemeentevorming, wij ....” Want onmiddellijk zou ons oor de woorden horen van Paulus: „die meent te staan, zie toe dat hij niet valle”. Onder ons is er ook nog veel puin, dat opgeruimd dient te worden. Wij die belijden „bekeerd en wederomgeboren” te zijn missen ook vaak de kracht van het geloof, de bezieling, het vuur des Heiligen Geestes. In ons midden is vaak nog heel wat benepenheid, kleinzieligheid, afgunst en alle andere vormen van menselijke zwakheden en zonden. Wij zijn geen vijanden van de Hervormde kerk en evenmin concurrenten. Tezamen belijden we toch immers: Jezus, de Heer! — Doch juist daarom bedroefd het ons te meer, dat de weg, die de Heilige Schrift aanwijst om aan die nood inzake de dooppraktijk te ontkomen, nog niet is gevonden of althans niet wordt ingeslagen. 't Is goed dat de ogen open gaan voor de nood. De volgende stap zou echter moeten wezen een onderzoek naar de eigenlijke betekenis en de vorm van de doop. Dit laatste wordt niet gedaan. Men tracht n.l. een andere weg te vinden: om toch de kinderdoop te behouden. Deze wordt aldus voorgesteld.

a. Vóór de doop. Er moet meer contact zijn tussen de doopcandidaten en de predikant. De nieuwe kerkorde stelt vast, dat minstens 10 dagen vóór de doopdienst, de ouders zich moeten melden. Zij moeten n.l. weten, wat het doopformulier inhoudt, hoe de orde der dienst zal zijn, en welke vragen zij bevestigd dienen te beantwoorden. Zó zal de eerlijkheid en de heerlijkheid van de doop hoog worden gehouden.

b. Ná de doop. De predikant zal de ouders een mooie doopkaart brengen en hun voorts aansporen om de diensten te bezoeken, een cursus te volgen of op de belijdenis-catechisatie te komen.

Wie eerlijk de dingen wil zien, zal hierop toch moeten antwoorden: 't is lapwerk. Mogelijkerwijs zal hierop een tijdelijke opflukkering volgen — maar daar zal het dan wel bij blijven. Bovendien: moet de dooppraktijk een middel zijn om de onkerkelijken weer een weinig kerkelijk te maken? Is daarvoor de doop ons geschonken? Luidt niet het zendingsbevel om uit te gaan in de gehele wereld en discipelen van Jezus te maken, die dan als ware volgelingen van Hem, de doop in de naam van de drieënige God zullen ontvangen?

Onwillekeurig denken wij een eeuw terug aan onze moedige pionier: Dr. Feisser. Zelf dienaar der Hervormde Kerk zag hij het euvel, de nood van de dooppraktijk. Maar hij dóórzag het ook! D.w.z. bij het licht van Gods Woord wees hij de weg tot herstel. Zijn stem was die van de roepende in de woestijn. Zijn kloppen op de deur was tevergeefs. Voor hem was er geen plaats meer in de kerk. Welk een tragische gang van zaken. De Hervormde kerk duldt geen hervorming!

Zo werd het Baptisme geboren als plant van eigen bodem en als vrucht van een geestelijke strijd en zware beproevingen voor de man, die op de bres wilde staan. En de bres is er nog heden ten dage: wijder, dieper, verontrustender. Weer tracht men met alle macht de grote breuk te helen. Maar is zij wel te herstellen op een andere wijze dan die, aangegeven in de Schrift? Wij menen van niet.

Als Baptisten zijn wij dankbaar voor de Gemeente. Wij willen in haar leven, voor en door haar leven tot eer van God en tot redding van verlorenen. Dat de Heilige Geest onze Gemeenten maar doorwaait gelijk de wind een hof. — En toch: er is weemoed in ons hart als wij denken aan Jezus' gebed: opdat zij allen één zijn, gelijkterwijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn — opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezondend hebt. — Wat zien wij in weerwil van dat gebed van onze Heiland? Juist dezer dagen had ik nog een gesprek met een onkerkelijk iemand. Een van de eerste dingen, die hij opmerkte, was over de gescheurdheid der kerk. Men kan er zijn schouders over ophalen. Men kan ook een steek in het hart gevoelen. De wereld ziet de dingen vaak beter dan de gelovigen. Soms lijkt het, alsof wij ziende blind en horende doof zijn geworden. Broeders, laten wij bidden met Jezus om die eenheid. Geen kunstmatig gewrocht, doch een door de Geest Gods geboren eenheid. En laat ons werken zolang het dag is. Dat wij als kleine minderheid in het midden van ons volk staan, moeten wij bezien *niet* als een hoogmoedig gevoel: wij *zijn* het — maar veeleer als in nederigheid en ootmoed: wij zijn er desondanks. En wij hebben onze opdracht te vervullen. Ons weekblad De Christen heeft tot taak orgaan te wezen van de beginselen van N.T. Christendom. En ieder Baptist heeft tot taak deze beginselen te verspreiden. Moge de Heer ons allen daarin helpen.

A. A. HARDENBERG.

HOUT of GOUD

In het nummer van 23 Jan. namen wij onder hetzelfde hoofd een vraag en antwoord over uit de Blijde Boodschap, waarin de doop ter sprake kwam. Naar aanleiding daarvan stelden wij aan de beantwoorder enige vragen. Deze was zo vriendelijk ons een brief te schrijven, die wij hier niet zullen opnemen, daar dit wellicht niet de bedoeling geweest is van de schrijver. De broeder had namelijk niet ons op het oog, evenmin als de vraagster. Laatstgenoemde werd namelijk „gekweld door de zogenaamde „ernstige Bijbelonderzoekers” meer bekend als „Jehova-getuigen”. Met deze toelichting valt er tenminste zeker licht op de uitdrukking: een club bijbelonderzoekers. Zonder meer was die benaming niet direct duidelijk en daaronder zou ook een groep van belijders van de Christus Gods kunnen begrepen worden, eventueel een groepje Baptisten. En wie de schoen dan past, die trekt hem aan. In dit geval paste ons de schoen ook wel met het bekende gevolg.

Wij zouden nu de zaak kunnen laten rusten, en ook de beantwoorder wil dat wel, maar dan moet het ons toch van het hart, en dat zal onze broeder begrijpen, dat wij wel moeten reageren op een zin als: De kinderdoop berust op de bijbelse gedachte, dat onze kinderen niet als heiden-kinderen geboren worden, maar er reeds bij behoren van Gods wege. Dat God hen in het teken van de doop reeds verzekert van Zijn genade en

hun alles toezegt, wat voor hun eeuwige zaligheid nodig is.

We zullen ook geen „theologisch debat over kinderdoop of gelovigendoop” beginnen, maar toch enige dingen opmerken. Daar wij geen belijdenisgeschriften bezitten — en ik betreurt dat niet — zal ik in het enkelvoud moeten gaan schrijven. Achter het: berust op de bijbelse gedachte, dat onze kinderen niet als heidenkinderen geboren worden, meen ik de Oudtestamentische verbondsgedachte te kunnen ontwaren. Ik zie duidelijk, dat onze kinderen bevoorrecht zijn door het feit, dat zij onder het geklank der heilmaars zijn geboren en opgevoed. Het kind, drie huizen of drieduizend kilometer verder, dat het Woord Gods niet verneemt, derft daardoor een grote zegen. Want het geloof is uit het gehoor. Meer kan ik op grond van het Nieuwe Testament niet schrijven. Wat uit het vlees geboren is, is vlees. En alle vlees behoeft de wedergeboorte, hoe godsdienstig het geleefd moge hebben, of gepoogd moge hebben te leven. (Joh. 3). Daarom kan ik geen kind het teken van Gods genade, de doop, laten ontvangen, daar de Geest, gelijk de wind, gaat, waarheen Hij wil. Ik kan een „gedoopte” nooit bevelen te geloven. Ik kan een gelovige bevelen zich te laten dopen. Immers, de „gedoopte” hoort „er bij”. Waarbij? en krachtens wat?

Maar we zullen erover zwijgen. Verder kan ik de broeder beantwoorder verzekeren, dat onze enige troost, beide in leven en in sterven, deze is, dat wij Jezus' eigendom zijn en dat Zijn dierbaar bloed ons reinigt van alle zonden. Wij zien alleen op Jezus. En wij verheugen ons over en in de gemeenschap met hen, die met ons in Hem de Zaligmaker kennen. Geprezen zij Zijn naam.

Een broeder in Utrecht is eigenlijk wat ontsticht over de rebus der studenten. Die rebus is niet verkeerd, maar dat er nu prijzen aan de oplossing verbonden worden, teneinde zo de mensen aan te sporen toch maar vlug en vele oplossingen te zenden, zo spelend op de begeerte des mensen, dat is het wat hem hindert. U weet broeder, ik ben ook tegen loterijen en bazars en al die andere kunstmatige middelen, die met kunst- en vliegwerk de zaak draaiende moeten houden. Waar liefde is, verkoopt men desnoods een akker. Maar van een pretje houd ik wel. Ik heb zelf de broeders in Utrecht verblijd met een stuk of wat inzendingen, maar ik moet u eerlijk zeggen: ik weet niet of en welke prijzen eraan verbonden zijn. Kon het dan niet zonder die prijzen? Natuurlijk wel. Maar de broeders zijn even onder de indruk van de machtige reclame van ziekenhuizen en stichtingen gekomen, die op die wijze kapitalen bijelkaar speculeren. Zendt u de broeders zo een kwartje of gulden en schrijf erbij, dat ge geen prijs begeert. En de broeders in Utrecht geschiedde niet naar hun geloof, maar naar hun liefde.

HUIZINGA.

ACHTEN WIJ DE BIJBELSE DOOP NOG LANGER nodig?

Misschien zijn er onder de lezers van „De Christen”, die zich bij het lezen van dit opschrift de ogen eens uitwrijven. Het is eigenlijk ook een onder ons als Baptisten, ongehoorde vraag. Voor hen, die er niet mee bekend zijn, wil ik in 't kort de aanleiding tot het stellen van deze vraag weergeven. Misschien is het U bekend dat er te Steenwijk bestaat de Vrije Evangelische Zen-

dingsgemeente. Het is een gemeente, die aan onze gemeenten verwant is, die ook dopen na gedane geloofsbelijdenis. Echter niet volgens de Bijbelse vorm: door onderdompeling, maar door *begieting*.

Nu is het voorgekomen, dat leden van deze gemeente te Steenwijk opname verzochten in één onzer Unie-gemeenten. Bij die gelegenheid is hun niet de voorwaarde gesteld, zich volgens het Bijbels voorschrift te laten dopen, maar deze gelovigen zijn, zonder gedoopt te zijn, ingeschreven als lid der Baptisten-gemeente. Dat is het begin geweest. Later hebben een naar ik meen zestigtal leden van de gemeente te Steenwijk zich aldaar onttrokken en een Baptisten gemeente gesticht, ook zonder zich Bijbels te laten dopen. Nu is het eigenaardige, dat deze mensen wel van de Bijbelse doop overtuigd zijn, ook wat de vorm aangaat. Zij zullen in hun nieuw-gestichte gemeente voortaan niet anders dopen, dan door onderdompeling. Voor zichzelf schijnen zij deze gehoorzaamheid aan de Schrift echter niet nodig te achten. Deze gemeente is (nog) niet opgenomen in Unie-verband, maar wel werkt er een werker van de E.C.U.

Ziehier dus het verschijnsel, dat er een „Baptisten

gemeente” is, die bestaat uit ongedoopten, dus uit niet-Baptisten! En dat van Unie-wege deze zaak gesteund wordt en van een Voorganger voorzien, waar wij zelf herderloze gemeenten hebben, voor wie er geen Voorganger disponibel is.

Ik betwijfel heel sterk of deze gang van zaken naar het hart van alle Baptisten is. Ik ben van het tegendeel overtuigd. Nu is dit niet het belangrijkste. Waar het op aankomt is, of wij deze praktijk voor Gods aangezicht kunnen verantwoorden. Het antwoord op deze vraag is voor mij niet twijfelachtig, zolang wij nog Gods Woord hebben als richtsnoer voor ons gemeentelijk leven. Tot voor kort stond in de „kop” van „De Christen” de tekst gedrukt: „Eén Heer, één geloof, één doop”. Past deze tekst ons misschien niet meer zo goed? Maar dat mag en wil ik toch niet geloven!

Ziehier de argumentatie van een der vertegenwoordigers van de nieuwe richting onder ons, voor hun wijze van handelen:

„Als in onze gemeente een gelovige van een andere gemeente, die op zijn geloof gedoopt is, zij het dan in andere vorm, opname aanvraagt, dan mogen wij zo iemand niet vragen, zich bij ons te laten onderdompelen,

De werken des Duivels verbroken

Een Bijbellezing over I Joh. 3:8—10a

Die de zonde doet is uit de duivel; want de duivel zondigt van den beginne. Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.

Een iegelijk, die uit God geboren is, die doet de zonde niet, want zijn Zaad blijft in Hem, en hij kan n'et zondigen, want hij is uit God geboren.

Hierin zijn de kinderen Gods en de kinderen des duivels openbaar.

I Joh. 3:8—10a.

Deze woorden van de Apostel Johannes vallen ons op door een schijnbare hardheid. Ze hebben iets over zich, dat onmiddellijk zou kunnen afstoten. Er zijn gelovigen, die, door het hetgeen hier gezegd wordt over de betrekking, waarin de kinderen Gods tot de zonde staan, in verlegenheid zijn gebracht.

Nu staat dit vast dat, wanneer een Schriftwoord ons wanhopig maakt én wanhopig láát, we het niet goed verstaan hebben. Door heel de Schrift heen trekt het Evangelie. Ze is in haar wezen in al haar uitspraken een blijde Boodschap. Zij toch getuigt van Christus, die gekomen is om ons zalig te maken.

Hier wordt gesproken over kinderen Gods en over anderen, die worden aangeduid als kinderen des duivels. Zoals Johannes in zijn geschriften eigen is, wordt hier de tegenstelling, die er bestaat tussen deze groepen van mensen, in haar laatste diepte blootgelegd.

De naam „kinderen Gods” voor hen, die het eigendom van de Heiland zijn, klinkt ons niet vreemd, maar de aanduiding: „kinderen des duivels” vinden we opvallend. Toch kunnen we wel weten, waar Johannes geleerd heeft het onderscheid zó te zien en in deze benamingen uit te drukken. De Heiland zeide tot bepaalde mensen: „Gij zijt uit de vader, de duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen”. Joh. 8:44.

Wanneer wij nu goed verstaan hebben, waarom de Apostel hier die benamingen gebruikt, en hebben overwogen, waarin het verschil uitkomt, dan zullen we merken, dat deze woorden van de Apostel vol rijke vertroosting zijn voor alle gelovigen. In werkelijkheid stelt de Apostel hier een waarheid in het licht, die hen mag doen opspringen van vreugd in God. En de ongelovige wordt hier niet weg gestoten, maar ontvangt een dringende waarschuwing om op te waken, teneinde die verandering te zoeken, waardoor heel zijn lot en toekomst zich van de dood naar het leven keert. Immers: midden in ons Schriftgedeelte staat de verklaring: „Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou”. In die waarheid verheugen zich allen, die Jezus als Heer en Heiland roemen, en die waarheid spreekt tot elke zondaar van een door God opengezette deur naar een leven, vrij van de macht van de Boze.

We hebben alle reden om ernstig te luisteren naar dit woord van Johannes, dat een Evangelie is, én voor de verlorenen én voor de christen.

Waarom kent men de mens?

Waarom weet men, wat men aan hem heeft?

Aan zijn zonde? De zonde, die hij heeft? De zonde, die hij doet?

Of aan zijn *verhouding* tot de zonde?

Aan het laatste.

Zodra ge weet hoe iemand staat tegenover zijn zonde, weet ge ook, hoe hij staat tegenover God en tegenover de Boze. „Die de zonde doet, is uit de duivel”, staat er. En de tegenstelling ontbreekt ook niet: „een iegelijk, die uit God geboren is, doet de zonde niet”.

Hier wordt duidelijk gezegd, dat, uit God geboren zijn, verbinding met God hebben, zich openbaart in niet-zondigen. Hoe dat te verstaan is, bespreken we straks nog. We stellen hier slechts vast, dat de Apostel uit onze verhouding tot de zonde, onze betrekking tot God afleidt. En verbinding met de Boze hebben uit zich in de-zonde-doen. Hoe wij dat moeten opvatten, zullen we later ook nog zien.

want, dat zou voor hem gelijk staan met wederdoop. Voor zijn besef is deze persoon n.l. indertijd gedoopt".

Dit is de redenering en nu kan men zich er alleen maar over verwonderen, dat men zelf het voze van deze hele redenering niet terstond inziet! Hier wordt niet meer gevraagd: *wat zegt Gods Woord?*, maar *hoe is het voor het besef van de betrokkene*. Ik heb altijd gemeend, dat het feit, dat de doop door onderdompeling alleen Bijbels is, behoorde tot die dingen, die onder ons volkomen zekerheid hebben! Hoe heb ik mij vergist, helaas. Willen de vertegenwoordigers van de nieuwe richting onder ons er het boekje van Pengilly nog eens op nalezen? Beter nog, willen zij zich niet liever in eenvoud houden aan de Schrift?

Geloven wij nog, wat zo dikwijls bijv. door Ds. Louw in zijn „Losse Schakels” betoogd is: dat de doop de deur is tot de gemeente? Of is dit niet meer Bijbels? Indien het wel Bijbels is, dan mogen wij er niet mee „schipperen”, omdat de doop nu eenmaal niet een uitvinding van ons als Baptisten is, maar de heilige opdracht van het Hoofd der Gemeente!

Zijn de Steenwijker brs. overtuigd van de doop, waarom laten zij zich dan niet dopen, maar volharden zij

in hun zondige houding? Het is nu eenmaal zo: men is gedoopt... of men is het niet!

En moeten wij het oor lenen aan het bezwaar van wederdopers door te gaan? Is dit woord niet de ere naam, die hen sierde, die voor onze beginselen goed en bloed hebben veil gehad?

Alleen al het gebruik van dit woord is het duidelijkste bewijs, dat men de doop misverstaat!

Is het voor ons een nieuwe ontdekking, dat wij meer leden kunnen krijgen, als wij de deur tot de gemeente uit het hengel lichten? Wisten wij dan nog niet, dat de doop voor velen een belemmering is, om tot onze gemeenten toe te treden? Maar wie geeft ons het recht, de doop niet meer te handhaven en aldus ons karakter van Baptisten gemeente prijs te geven?

Bovendien, waar belanden wij, als wij ons op dit spoor begeven? Het is als een glijbaan; men glijdt al verder af! Als wij begoten zonder meer als lid aanvaard, met welk recht mogen wij dan „op hun geloof besprengden” weren? De doop behoeft voor niemand meer een bezwaar te zijn, zich bij een Baptisten gemeente te voegen! Men gebruike slechts het volgende recept: Men ga ter catechisatie bij een Hervormde,

We mogen niet blijven staan bij hetgeen hier op het eerste gehoor *schijnt* gezegd te zijn, maar moeten letten op wat hier *inderdaad* gezegd wordt, want met nadruk wordt ons op het hart gebonden, dat er gevaar bestaat op dit punt „verleid” dat is: *verkeerd* geleid te worden. En we zijn dan verleid, wanneer we het Woord niet meer tot ons *heil* horen, maar het de Zaligmaker voor ons verduistert.

Gelijk we hier voor „verleiding”, *verkeerde* leiding gewaarschuwd worden, zo had de Apostel ons in hoofdst. 1 : 8 gewaarschuwd voor *zelf*-misleiding: het gevaar te menen, dat we geen zonde hebben.

De waarschuwing, daar gegeven, n.l. niet te zeggen, dat we geen zonde hebben, wordt hier niet terug genomen, maar hier wordt iets anders gezegd.

Wat de Apostel hier zegt, is dit: wie de zonde *blijft* doen, wie *dóór* gaat met zondigen, is uit de duivel. Dat wil zeggen: zo iemand legt verwantschap met de duivel aan de dag. Het is dus de noodzakelijkheid der bekering, waarop hier alle nadruk valt. Het *dóór*-zondigen betekent in verbinding blijven met de duivel. Wie, ondanks het licht, dat hem in Christus beschijs, ondanks alle wekstemmen tot bekering, door gaat met zondigen inplaats van met de zonde te breken, zal als laatste consequentie van zijn houding, de plaats van wening en wroeging moeten delen met hem, uit wiens macht hij zich hier niet wilde laten verlossen: dat is met de duivel en diens engelen. De zonde wordt vaak gemakkelijk bedreven; de roepstem van de Heiland onbedacht in de wind geslagen, maar *niet* wordt bedacht, dat men daardoor met de duivel verbonden blijft en eens — als berouw uitblijft — in diens schrikkelijk lot zal moeten delen. Wie *dóór*-zondigt en aan de kant der zonde blijft staan, blijft onder de ontzettende invloed van de oude Slang. — Denk *dóór*, aler ge door-zondigt, o mens! Dat blijven staan aan de kant der zonde leidt tot gevolgen, waaruit ge eens niet meer losgemaakt zult kunnen worden. Ge bouwt — al door-zondigende — de muren van uw eigen gevangenis steeds hoger op en straks sluit zich dat zelf opgetrokken gebouw boven uw hoofd. Dat volharden met zondigen is DE zonde — de zonde, waaruit ge ten slotte niet meer vrij komt.

Met de verschijning van Christus is er een nieuwe verantwoordelijkheid geboren. Nu is de vraag voor ieder, die door het Evangelie vóór Hem geplaatst wordt, deze: wat wilt ge? breken met de zonde of erin voortgaan? De laatste keus brengt, als men daarin verhardt door haar telkens en telkens te herhalen, over de ziel de tweede dood.

Waarom wordt nu van zo iemand, die, ondanks alle waarschuwingen en uitnodigingen des Hemels, doorgaat met zondigen inplaats van zich te bekeren, gezegd, dat hij uit de vader, de duivel is? Dat verklaart de Apostel met de onmiddellijk volgende woorden: „want de duivel zondigt van de beginne”. Deze uitspraak omtrent het zondigen van de duivel moet ge goed verstaan. Het gaat bij de Apostel niet daarom, ons in te lichten omtrent het tijdstip, dat de duivel is begonnen te zondigen. Daartoe gaf het doel van zijn schrijven hem geen aanleiding. Van geen belang is het in het tekstverband, wannéer de duivel met zondigen begon, maar wel dat hij van het ogenblik af, dat hij begon te zondigen, het *ononderbroken* gedaan heeft. Hij zondigt van de beginne af. Sedert hij begon te zondigen hield hij nooit met zondigen op, kwam hij nooit tot een breuk met zonde, trad nimmer berouw in. En het is daarom, dat de Apostel zegt: de mens, die *dóór*-zondigt, die zondigt zonder af te breken, zonder zich van de zonde te bekeren, toont daarmee aan de duivel verwant te zijn. Zo iemand leeft uit de gezindheid van de duivel, want het is des duivels aard te zondigen, zonder af te breken.

Ondanks alles, wat er gebeurd is sedert de duivel begon te zondigen, ondanks het feit van Christus' geboorte en openbaring op aarde, is de duivel dezelfde gebleven. En de mens, die nu, ondanks het feit, dat Christus op aarde kwam en voor de zondaren stierf, onveranderd blijft is — en dit ziet een ieder — een „kind” des duivels; leeft uit diens geest en deelt eens, als hij in die houding volhardt, in diens lot.

Slot volgt.

Gereformeerde of wat voor soort dominee, doet er belijdenis des geloofs en laat zich besprengen (indien men n.l. deze behandeling niet reeds als kind heeft ondergaan). Dan is men in het ongelukkige geval, dat de vlieger niet opgaat. Na deze belijdenis en besprenging wacht men enige tijd (anders loopt het in de gaten) en vraagt dan het lidmaatschap aan der Baptisten gemeente. Als wij de onder ons toegepaste practijken handhaven, is het succes van de gebruikers van het hierboven opgegeven recept verzekerd!

Licht gij, broeder? Mij is het echter ernst! Denkt u er eens over na?

Dokkum, 11 Jan. 1948.

H. VLASMA.

We kunnen m.i. niet beter doen, dan de raad, waarmede br Vlasma sluit, ter harte nemen. We moeten over de zaak, door hem aangesneden, maar eens ernstig gaan nadenken. Dat nadenken zij breed en diep en sluite alle factoren, die tezamen de kwestie vormen, in, opdat er geen manke conclusie getrokken worde. Bij dat alles houde men het baptistisch hoofd koel en het dito hart warm. Soms is een bevredigende oplossing reeds daarom uitgesloten, dat men, van aanvang af, de zaak in de gevoelsfeer trok en voor redelijk luisteren en verwerken ongeschikt werd. — Ik voel er nooit veel voor om met bindend mandaat naar een vergadering te gaan. Dan kan men er wel een grammofoonplaat heen sturen. Dan behoeft men niet meer naar elkander te luisteren en hoe zou men er dan nog wat bij kunnen leren?

Deze kanttekening kon deze of gene lezer wel eens teleurstellen, maar we moeten niet spreken over dingen, die in ons binnenste nog aan het rijpen zijn. — We hebben (wist U het al?) op de laatstgehouden predikantenverg. gevormd een „Werkgemeenschap” van enkele studie-ijverige voorgangers, die zouden beginnen met het doopvraagstuk van alle kanten te bezien. Ze zullen de aangeroepte kwestie ook wel onder de loupe nemen. Laat ons eens afwachten, wat zij te berde zullen brengen en ondertussen zelf de Schrift blijven studeren — met gewassen ogen. — En .... mogen we er bij de gemeenten vriendelijk op aandringen, geen overhaaste daden te doen, maar ook wat geduld te oefenen? Geen enkele gemeente is alleen in de wereld. De ouden overlegden tezamen te Jeruzalem (Hand. 15), waarom zouden wij dat niet doen en een gemeenschappelijke gedragslijn pogen vast te stellen? Men zij in de zaken Gods voorzichtig!

L.

Genk - Belgisch Limburg

Kerstmis en Nieuwjaar behoren weer tot het verleden. Voor Genk is er sinds het vorig jaar weer heel wat veranderd. Genk is een plaats met afwisseling en somstijds ongekende mogelijkheden.

In April kwamen de eerste Displaced Persons aan. Een weinig later werden alleen reeds te Genk een 500-tal contracten afgesloten door Duitsers, die in de mijnen bleven werken. En nu .... 't lijkt wel of het oude Babel onder een andere naam, ten onzent is verrezen uit haar as. En .... 't Pinksterfeest zouden we o zo graag zien herhaald, zodat een iegelijk, Russen en Oekraïners, Kroaten en Polen, Italianen en Duitsers, Letlanders en Lithauers, Estlanders en Roemenen, Hongaren en Joego-Slaven, Tsjechen, Slowaken, Fransen, Vlamingen en Bulgaren in eigen taal de grote wonderen Gods konden

beluisteren. Uitgezonderd Zweden, Finnen en Grieken, ontmoetten we te Genk reeds vertegenwoordigers van alle volkslagen en groepen uit Europa. Zelfs uit Japan en China. Dat is Genk, het kolenbekken van Belgisch Limburg op dit ogenblik. Helaas .... 't oude Babel met zijn opstand tegen God is meer op weg om te gelukken dan de N. T. gemeente. De immoraliteit groeit met de dag. Het samenhokken van duizenden en nog eens duizenden in haast onmogelijke woningruimte, het gebrek aan rustige plaatsen verpozing zonder de walgelijke lucht van tabak en alcohol, alles werkt mee om de machten der duisternis te doen triomferen; om hen in staat te stellen hun zwarte klauwen uit te strekken naar deze jonge mensen met hun bewogen leven. Hadden we maar goede bibliotheken in de diverse talen, zalen voor samenkomsten en jeugddiensten; jonge mannen en vrouwen, die zich wilden geven voor dit samengeraapt volk.

Weet toch, dat te Genk sinds 9 maanden reeds 10.000 dezer vreemdelingen kwamen wonen, en dat nog steeds transporten van deze paria's van Europa onderkomen en werk zoeken in onze gewesten. Duizenden van huizen en barakken zijn als paddestoelen uit de grond gekomen en hele nieuwe dorpen, te midden van heide en bos verzezen. Wie zal de geestelijke verzorging op zich nemen? Wie zal het zich als taak voelen hier een zendingveld te openen?

Wij hebben gedaan wat ons mogelijk was. Twee broeders uit Beatenberg, Zwitserland, stonden ons ter zijde en werkten dag aan dag mee. Meer dan 10.000 tractaten in de verschillende talen hebben we verspreid. Honderden van gezinnen zijn bezocht, zoveel Bijbels als we konden bemachtigen zijn geplaatst. En .... overal hebben we geopende deuren gevonden. Te vroeg is het, om reeds van bekeringen te spreken, hoewel we reeds enkelen aan Jezus voeten mochten brengen. Het werk onder deze verplaatste personen is mooi, doch men zou er zijn hele tijd aan moeten besteden. In de verschillende plaatsen, zoals Beeringen, Heusden, Zolder, Houthalen, Eisden, Waterschei, Zartberg en Winterslag vonden we Evangelische Christenen, onder wie Baptisten, waarvan sommigen ons met tranen in de ogen verwelkomden. De lijdensweg van al deze mensen te beschrijven is ondoenlijk. Families zijn uitelkaar gescheurd, bijzonder dezulken, die onder het Russische regiem hebben geleefd. Anderen hebben op de vlucht, dierbare panden als tol aan het oorlogsmonster moeten betalen. En nu .... we hebben ze ontmoet, dokters, advocaten, ingenieurs, vliegers, wevers, bontwerkers, fabrieksmensen, boeren en arbeiders van het land. Allen moeten in de donkere mijn afdalen om voor ons het zwarte goud te delven. Maar .... als ze 's avonds niet te moe zijn, kunnen we aan hen toch noch een goed woord van de Heiland kwijt.

Maar we staan niet alleen voor het werk onder de D.P. Eigen gemeente vraagt ook aandacht. We hebben in 1947 een goede tijd gehad. Meermalen is ons zaaltje te klein geweest. Eens hadden we een Internationale landdag. In 5 verschillende talen werd de blijde boodschap gebracht aan een gehoor, dat 13 natiën vertegenwoordigde. We mochten getuige zijn van de doop der eerstelingen der D.P. 5 Oekraïners en Russen werden in onze beek gedoopt en de gemeente toegevoegd. Onze traditionele conferentie op 4 en 5 Dec. was als andere jaren een hoogtepunt van geestelijk leven.

Op Kerstavond hadden we meer mensen dan ooit in het verleden. Ons schoollokaal was veel te klein, zodat we het veel grotere lokaal der naaischool moesten gebruiken. Ook het Kerstfeest der school stemde hoogst tevreden. Dank zij hulp uit Amerika konden we de

BRS. EN ZRS. VAN DE GEMEENTEN DER NOORDELIJKE BOND

vergeet u vooral niet de Bondsdag, op de 2e Paasdag in de Bapt. Kerk te Groningen.

Laten wij ons verblijden in de gemeenschap, die wij als Noordelijke gemeenten hebben! Laten wij tonen dat wij de gemeenschap als kinderen Gods waarderen.

Laten wij bidden om de gemeenschap des Geestes voor die dag, voor een rijke en heerlijke uitstorting van Gods Geest, opdat zondaren mogen knielen bij het kruis van Golgotha.

Het programma? Enkele bijzonderheden daarover.

In de morgenvergadering:

Inleiding met bespreking: „De omstanders en wij”, door Ds. v. Beek.

Bijbelbespreking over Hebr. 4: 1—12, door Ds. J. Louw.

Des middags:

Lekenspel „Kaf tussen koren”, door J. v. d. Baarn, opgevoerd door de reciteervereniging „Excelsior” van Hoogezand.

Liefdemaal. Uw getuigenis wordt er verwacht. God rekent op u!

Rest mij nog aan te bevelen de bidstond!

Bid en u zal gegeven worden! Wat?

Stromen van zegen vallen als plasregens neer.

Wij rekenen op u — de 2e Paasdag in Groningen.

Namens de N. B. v. B. G., de secr.,
JOH. KOK.

De 10e Febr. hopen onze
geliefde ouders

K. Baptist
en

A. Baptist-Smalbil

de dag te gedenken, dat
zij voor 25 jaar terug in
het huwelijk zijn getreden.

„De Heere is uw be-
waarder, de Heere is uw
schaduw aan uw rechter-
hand” (Ps. 121 : 5) is de
bede van hun liefhebben-
de kinderen

Aaltje de Vries-Baptist
Hendrik de Vries
Lammert
Jan
Greta

Pernis, Cremerstr. 159.

Het Baptisten Zangkoor
„IMMANUEL”
te HENGLO (O.)

hoopt op Zaterdag 14 Febr.
a.s. in het Jeugdgebouw in
intieme kring haar

**25-jarig bestaan
te herdenken**

Het nodigt hierbij de oud-leden
buiten de stad hartelijk uit,
doch verzoekt beleefd, indien
men wenst te komen, dit op
te geven voor 13 Febr. bij

Mej. G. ter Braak,
Bornsestr. 28, Hengelo (O.)

Er is nog slechts een 100-tal

tekstbundels van „LOFZANGEN EN GEBEDEN”
voorradij. Alleen een gemeente, die er vlug bij is,
zal daarvan nog kunnen profiteren!

LECTUURFONDS, Tetterodestraat 47, Haarlem

Advertentiën

Parrega, 30 Jan. 1948

In volle overgave ging
van ons heen naar de
Eeuwige Heerlijkheid onze
geliefde dochter, zuster,
behuwdzuster en tante

Durkje E. Eekma

echtgenote van H. Jongstra
in de ouderdom van ruim
31 jaar, hem nalatende
5 kindertjes.

Zeër zwaar is deze slag,
doch wij wensen Gode
te zwijgen, Wiens doen
enkel wijsheid is.

Parrega

E. Eekma

H. Eekma—de Haan

Geleen (Limburg)

Gr. Eekma—Wijnja

Tj. Wijnja

Medemblik

P. Eekma

S. Eekma—v. d. Wal

Parrega

S. Eekma

R. Siërsma, verl.

Hyppolitushoef

A. Reinstra—Eekma

J. Reinstra

Parrega

A. Eekma

Zo de Heere wil hopen
onze geliefde ouders

Jan Baptist
en

Aaltje Plenter

op Woensdag 11 Febr.
a.s. de dag te herdenken,
dat ze 50 jaar geleden
in de echt werden ver-
bonden.

Dat God ze nog vele
jaren voor elkander en
voor ons moge sparen,
is de wens en bede van
hun kinderen, behuwd-,
klein- en achterkleinkin-
deren.

E.E.veen

W. Baptist

T. Baptist—Vriezema

Pernis

K. Baptist

A. Baptist—Smalbil

E.E.veen

J. Baptist

J. Baptist—Boes

H. Baptist

E. Baptist—Naaijer

J. Naaijer

P. Baptist

K. Baptist

Receptie van 3—5 uur
in het Gereformeerde
Jeugdgebouw

Emmererfscheidenveen.
Kan. B.

Heden nam de Heere tot
Zich, na een langdurig,
geduldig gedragen lijden,
onze lieve vrouw, moe-
der, behuwd- en groot-
moeder

Hendrikje Martens

echtgenote van K. Middel-
veld, eerder van T. v.
Klinken, in de ouderdom
van 48 jaar.

Haar heengaan was rust
en vrede.

„Al de weg leidt mij
mijn Heiland” (lied 5
van Joh. de Heer).

K. Middelveld

Grietje v. Klinken

Tiny v. Klinken

R. v. Klinken

R. v. Klinken—Diepstra

Workum:

H. Zoethout—v. Klinken

L. Zoethout

Tamme v. Klinken

Aaffina E. Middelveld

en kleinkinderen.

Emmen, 1 Febr. 1948.

Valtherzandweg 23.

Op Vrijdag 13 Febr. a.s.
hopen D.V. onze geliefde
ouders

Harm Trip

en

Grietje Trip—

Drenth

de dag te herdenken, dat
zij voor 35 jaar in het
huwelijk zijn getreden.
Dat God hun nog lange
tijd voor en met ons
moge sparen is de wens
van hun dankbare kin-
deren. Psalm 103 : 1.

Roelof Trip

Margtje Trip—Bootsma

en kinderen

Vrouktje Kuiper—Trip

Willem Kuiper

en kinderen

Almelo, Nieuwstr. 86.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2884

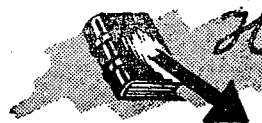
VRIJDAG 13 FEBR. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Het wegwijzende
WOORD

Ziende op Jezus

Laat ons oog daarbij alleen gericht zijn op Jezus.

Hebr. 12 : 2 a.

Wij spreken en schrijven soms over de helden van Hebr. 11. Dat is onjuist, want de bijbel kent geen helden. De mannen en vrouwen, die daar genoemd worden, waren helemaal geen helden. Ook zijn ze uit de eindeloze optocht der voortspoedende mensheid niet gelicht, omdat ze een bijzonder voorbeeldig leven leidden, leraars of leiders konden heten; het enigste wat wij van hen vernemen is dat zij geloofden. Eenvoudig geloofden. Volkomen God vertrouwden. In elke situatie op Hem zagen en voorttrokken. Zij geloofden God. Daarom schaamde God Zich niet hun God te heten.

Wij worden opgewekt op Jezus te zien. Zo op Hem te zien als vroeger de gelovigen op God, Die tot hen sprak in droom en gezicht. God gaf in deze laatste dagen niet meer een opdracht aan een mens, maar werd Zelf mens. Al de volheid der godheid woonde lichamelijk in Jezus Christus. Op Hem zouden wij zien.

Zal een ziel ooit en eindelijk rust vinden, dan zal dat zijn door het zien op Jezus. Petrus zegt wel tegen de ellendige aan de Schone Poort: „Zie op ons!”, maar even later roept hij: „Mannen van Israel, wat verwondert gij u hierover en wat staart gij ons aan, alsof wij door eigen kracht of godsvrucht dezen hadden doen lopen?” Geen ziel zal tot rust komen door te zien op een medemens; al zou die medemens ook volkomen verdorven leven. Wij weven geen kleed der gerechtigheid uit de rafels van een gescheurde rok. Dat poogden eens de „vromen” van Jeruzalem, toen ze Jezus een vrouw brachten, maar gij weet hoe ze zijn heengegaan. Wij mensen worden alleen gered door het zien op Jezus. Op Hem, Die daar hangt aan het ruwhouten kruis en de zonden der wereld wegdraagt. Hem treffen de slagen. Hij wordt verbrijzeld. En de mens, die dit ziet en doorziet, voelt vrede en rust het hart binnenstromen. Op Hem heeft God het doen aanlopen. Op het Godsram rust mijn ziele. Kom tot Mij en Ik zal u rust geven.

Wanneer wij zo tot Hem gekomen zijn, moeten wij voortgaan met te zien op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof. Hij is ons geworden tot een Bron van eeuwige vreugde, maar ook voor de dagen, die komen, moet het oog op Hem gericht zijn. Zie, hoe Hij in gehoorzaamheid aan de Vader Zijn weg wandelt. Zie, hoe Hij luistert in de stilte van de nacht en Zijn Vader volkomen vertrouwt en elke weg wil gaan, die Hem voorgehouden wordt. Laten wij zo zien op Jezus en vernemen wat Hij wil, dat wij doen zullen.

Zie, hoe Hij met de Zijnen verkeert. Met liefde en wijsheid, met vertrouwen en voorzichtigheid. Heeft Hij ze niet liefgehad tot het einde? Heeft Hij ze niet allemaal de voeten gewassen, Zijn verrader gegroet en die Hem verloochende, teruggetrokken door de blik van Zijn oog. Zie op Jezus in Zijn liefde tot de Zijnen. En merk ook op met welk een omzichtigheid en tedere ontferming Hij de zondaren tegenkwam. Hoe Hij tegelijk feilloos scherp en oneindig mild sprak en de hand uitstak ter redding. Zie op Jezus, uw Leidsman, en volg Hem na. En zie op Hem, wanneer de strijd in en om u ontbrandt en gij geen kracht meer hebt, de reserves verbruikt zijn en vreest af te zullen glijden — zie dan slechts op Hem en Hij zal bij u zijn.

Jezus is niet slechts de grond, het fundament; Hij is niet alleen de Leidsman, Hij is ook de Voleinder des geloofs. Straks zinkt de zon door de horizon en zeggen de mensen, dat wij gestorven zijn. Dan zullen wij door de wateren moeten gaan. Doch „de diepte van de rivier staat in verband met de mate des geloofs in de Koning”. Dan willen wij zien op Jezus en op niemand anders, op niets anders. Zijn verzoenend sterven blijft het rustpunt. Het enige rustpunt. Christen ziet Hem weer voor zich, ofschoon hij haast onderging. Maar hij hoort de Stem: „Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn; en door de rivieren — zij zullen u niet overstromen”. Zien op Jezus, wat is het anders dan het: door het geloof van Hebr. 11? Totdat het oog Hem ziet en al het hopen verlangend vervulling heeft gevonden.

HUIZINGA.

Laat u redden — hoe vele jaren ge misschien reeds onder de heerschappij der zonde hebt doorgebracht!

Wie tot Hem komt, die zal Hij geenszins afwijzen.

Wie tot Hem komt, die kan er zeker van zijn, dat hij wordt aangenomen.

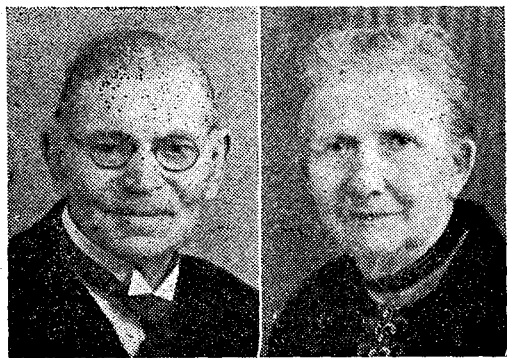
Kinderen Gods! uw strijd gaat ten einde!

Straks wordt Satan, nu reeds onder uw voeten *gelegd*, onder uw voeten *verpletterd*. Zonde, strijd en dood, zijn eenmaal voor eeuwig achter u. Gij blijft geen zondaar; er blijft geen spoor van zonde in uw leven achter. Dat kan niet! Troost u daarmee! De Geest van God, die u geschonken is, is het onderpand van een leven in heerlijkheid, dat u niet kan ontgaan!

Dat slechts de Geest in u blijve, door het Woord, en uw zaligheid is ten volle verzekerd.

De grond, waarop ik eeuwig bouwe,
ligt niet in mij, maar in Gods trouwe!

L.

EEN DIAMANTEN ECHTPAAR

is het, dat ge u op bovenstaande foto's zo vriendelijk ziet aankijken. Het zijn twee leden der gemeente Groningen: G. ten Wolde en G. Nieborg. Zij vieren de dag zeer blijde, want het is de goedheid des Heeren, die zij smaken mochten in hun lang huwelijksleven. En wij verheugen ons met hen en hun kinderen en kleinkinderen. En tezamen danken we God, die Zijn genade glansen liet over dit gezegend Echtpaar. De eeuwige God is hun een Woning en van onderen zijn Eeuwige armen! Meer dan vijftien jaar is de Bruidgom en haast vijftien jaar is de Bruid lid der gemeente. Gezegend leven. Zestien Febr. is de feestdag.

L.

Bij de statistiek

Bij de in dit nummer verschenen statistiek van de Unie per 1 Jan. 1948 wil ik gaarne enkele opmerkingen maken. Want cijfers lezen is een moeilijk werk. De vraag rijst ook hier „Verstaat gij, hetgeen gij leest?”. Er moet vooral ook gelet worden op de relatie en groepering, waarin een bepaald cijfer staat.

1. Het is een groot genoegen en tevens van groot belang, dat van ALLE secretarissen deze keer de ingevulde vragenlijsten terug zijn ontvangen. Daarom hulde aan onze broeders schrijvers! Alleen een enkele laatkomer verbeterde zich een volgend jaar. Daartoe heb ik nu reeds goede hoop!

2. Verleden jaar werd de statistiek op 15 Febr. gepubliceerd, maar door de nog nadien ontvangen gege-

vens kon pas op 21 Maart het „definitieve” totale getal gemeld worden, n.l. 6004 leden per 1 Jan. '47. Evenwel geven nu, zoals u ziet een aantal secretarissen een verbeterd aantal per 1 Jan. '47 eendeels wegens herstel van telfouten en anderdeels wegens herziening der ledenlijst. Hiermee gerekend is het aantal op die datum 5992. Door de opname van 4 gemeenten in de Unie — Alkmaar, Daarlerveen, Pernis en Valthermond — is in de huidige statistiek ook het ledental dezer gemeenten per 1 Jan. '47 geteld, zodat daarnaar het totaal aantal 6097 is.

3. Wanneer u nu per 1 Jan. 1948 als totaal vermeld ziet 6013 leden, is uw eerste indruk: dat is een achteruitgang. Evenwel moet u met de factor rekenen, dat de nog niet in de Unie opgenomen gemeenten Musselkanaal, Winschoten en Zwolle „van ons zijn uitgegaan” (in de goede zin!). Voor een vergelijking moet dus wel het ledental dezer gemeenten (tezamen 184) eigenlijk bijgeteld worden. Dan komen we op 6197, dus precies een vooruitgang van 100 leden in 1947. Willen we gaan vergelijken met een jaar eerder, dan moeten we natuurlijk eveneens met dezelfde factoren rekening houden bij de statistiek per 1 Jan. '47; dan blijkt, dat de vooruitgang in 1946 was: 107 leden. Er zit dus in de groei een vaste lijn.

4. Dit blijkt ook weer uit de vergelijking van het aantal gedoopten: in 1946 256, in 1947 278. Laat ons de Heer des oogstes bidden, dat 1948 daar ver boven uit moge stijgen! En laat ons daartoe arbeiden met ijver!

5. Op grond van de wijziging door de secretarissen van eens opgegeven getallen (herstel van telfout of herziening ledenlijst) zou de overweging de moeite waard zijn om een nieuwe tabel aan de bestaande toe te voegen. Naar ik mij n.l. herinner had daartoe de Duitse Bond van Baptisten Gemeenten de tabel „Berichtigung”, zowel bij de toename als bij de afname. Daarin kwam dan de wijziging door correctie of herziening. Doordat nu de herziening eendeels bij „zich onttrokken” en anderdeels bij „uitgesloten” wordt vermeld, zijn die tabellen dus eigenlijk niet „zuiver” te noemen.

6. Twee zaken zijn belangrijk en verblijdend: dat het aantal zondagsschoolleerlingen 400 méér is dan het vorig jaar en dat het aantal catechisanten is toegenomen met pl.m. 125! Zondagsschoolarbeid toch is directe evangelisatie overeenkomstig de opdracht „te beginnen bij Jeruzalem”! En de fundering onzer jongeren door de catechisatie zal van gewicht zijn voor de innerlijke sterkte der toekomstige gemeente.

7. Dat we ook van verschillende nog niet bij de Unie aangesloten gemeenten gegevens mochten ontvangen, verblijdt ons zeer! Zoals u ziet zijn het een 2-tal gemeenten, die al wat langere tijd bestaan, en een 6-tal, die in leeftijd baby's zijn; Emmen is eigenlijk een vereniging tot stichting van een Bapt. gemeente, waarvan de leden aangesloten zijn bij de omringende gemeenten, voornamelijk Emmer-Erfscheidenveen en Nieuw-Weerdinge. Wij verheugen ons er over, dat we al deze gemeenten in dit verband genoemd en in het gelid gesteld zien! Er is een dergelijke verwantschap en geestesgemeenschap, dat we verstaan, dat we bijeen horen. De Unie toch wil zijn een samenvoeging van alle gemeenten, die één Heer, één geloof en één doop belijden. De Unie wil elke gemeente haar eigen aard laten en haar in de ruimte doen leven, en alle gemeenten onder de genade des Heeren in de betuiging des Heilige Geestes gesteld weten! Zo diene de Unie mee ter realisering van wat de Heer bedoelde, toen Hij bad: „Ik bid, opdat ze allen één zijn”!

De Unie-secr. T. JANSMA.

Secretaris : Ds. T. JANSMA, Teldersstraat 47, Haarlem. Tel. 18032

[illegible]

Lijst van belangrijke adressen en gegevens

bij de Statistiek der Unie van Bapt. Gemeenten per 1 Jan. 1948

I. UNIE-COMMISSIE

Dagelijks bestuur:

K. Reiling, Rotterdam, voorzitter.

H. Bakker, Emmer-Erfscheidenveen

J. Louw, Groningen

Leden:

F. E. Huizinga, Leeuwarden

W. Modderman, Sneek

D. Olijslager, Alteveer

G. J. van Rekum, Amstelveen

G. W. Tijman, Utrecht

Secr.-adm. der Unie:

T. Jansma, Tetterslootstraat 47, Haarlem

Giro 9260 ten name van de Unie.

II. SUB-COMMISSIES

1. Evangelisatie-Commissie der Unie (E.C.U.)

J. W. Weenink, Haarlem, voorz.

G. W. Tijman, Stadhouderslaan 90, Utrecht, secr.

D. Olijslager, Alteveer

K. Prins, Deventer.

2. Curatorium

J. Louw, Groningen, voorz.

A. A. Hardenberg, Oelerweg 22b, Hengelo, secr.

H. Bakker, Emmer-Erfscheidenveen

G. J. van Rekum, Amstelveen

J. W. Weenink, Haarlem.

3. Unie Zendings-Comm. (U.Z.C.)

L. de Haan, Apeldoorn, voorz.

H. D. Hooghwinkel, Da Costastr. 7, Arnhem, secr.

W. Modderman, Sneek, penn., giro 382183.

4. Unie Radio-Commissie (U.R.C.)

C. Brandt, Rotterdam

L. de Haan, Apeldoorn

W. Modderman, Sneek.

5. Bouw-Stichting

J. W. Weenink, Haarlem, voorz.

Mr. P. J. Paets tot Gansoyen, Berkstr. 22, Den Haag, secr.

J. Boiten, Den Haag, penn.

E. Moerke, Arnhem

D. Olijslager, Alteveer.

6. Zangbundel-Commissie

J. W. Weenink, Haarlem, voorz.

C. Brandt, Moerkerkestr. 151c, Rotterdam, secr.

Joh. v. d. Baaren, Stadskanaal

G. W. Tijman, Utrecht.

7. Lectuur-Commissie

F. E. Huizinga, Leeuwarden

J. Louw, Groningen

D. Slort, Almelo.

8. Bestuur Pensioenfonds

F. Bos, Utrecht

P. de Boer, Ter Apel

K. Drent, Hengelo

J. H. Gorter, Deventer

K. Reiling, Rotterdam

G. Vegter, Groningen

J. W. Weenink, Haarlem

Secr.-adm. T. Jansma, Haarlem.

9. Relief-Comité

L. de Haan, Apeldoorn

T. Jansma, Haarlem, secr.-penn.

J. Scholte, Vrieschelo.

10. Vertegenwoordigingen door of namens de Unie-Commissie:

a. bij I.K.O.: K. Reiling, Rotterdam en J. de Jong, Den Haag

b. bij Gemeente-Commissie: C. Brandt, Rotterdam

c. bij Oecumenische Raad: K. Reiling, Rotterdam

d. bij Reconstructie-Comité: dezelfde

e. bij „Tabitha”: G. W. Tijman, Utrecht

f. bij N.B.J.R.: G. W. Tijman

g. bij Ned. Zeemans-centrale: K. Baptist, Pernis.

11. Afgevaardigden naar de Vergadering van de Wereldraad der Kerken in Amsterdam 1948: J. W. Weenink, Haarlem en A. A. Hardenberg, Hengelo.

III. NEVEN-ORGANISATIE'S

1. Ned. Bapt. Jeugdbeweging (N.B.J.B.)

F. E. Huizinga, Leeuwarden, voorz.

G. W. Tijman, Utrecht, vice-voorz. (tevens namens de U.C.)

J. Broertjes, Stationsstr. 25, Sneek, secr.

Mevr. L. Speelman—Kruit, Boerveensemond 19, Stadskanaal, adm.trice, giro 78792, leidster Meisjeswerk

G. Brongers, Enschedé, leider Jongenswerk

G. Vegter, Groningen, voorz. Landelijke Kampcommissie

H. v. d. Werf, 2de Exloërmond, leider Zondagsschool-conferentie's

Voorlichtingscentrale voor Zondagavondjeugdwerk: J. Fischer, Geraniumstr. 8, Hengelo.

2. Ned. Bapt. Vrouwen Beweging „Zusterhulp”

T. Weenink—Dethmers, Haarlem, pres.e

A. Boiten—Attema, Den Haag, vice-pres.e

S. Steenbergen—Brandt,

Da Costastr. 11, Leeuwarden, secr.e

IJ. de Haan—Engelsman, Apeldoorn, penn.e, giro 511940

T. Olijslager—Hardenberg, Groningen.

3. Diaconessentehuis „Tabitha”

J. W. Weenink, Haarlem, 1e voorz.

J. Louw, Groningen, 2e voorz.

A. Boiten—Attema, Abrikozenstr. 188, Den Haag, secr.e

Jac. Boiten, Den Haag, penningm.

C. Huyzer, Haarlem

T. Weenink—Dethmers, Haarlem

T. Olijslager—Hardenberg, Groningen

Besturend zuster: A. Daniëls, Schouwweg 79, Wassenaar.

Tabitha-propaganda-Commissie

C. Huyzer, Haarlem, voorz.

G. Buitenhuis, Vaillantlaan 47², Den Haag, secr.

T. Olijslager—Hardenberg,

de Sitterstr. 44, Groningen, penn.e.

4. Broederschap van Bapt. Voorgangers

J. W. Weenink, Haarlem, voorz.

G. Visser, Noorderhaven 49, Harlingen, Secr.

T. Jansma, Haarlem, penningm.

IV. PERSONALIA

1. Zendeling met verlof: G. Reiling, Drouwenermond.

2. Zendingen in opleiding:

H. Jut, Groningen
R. D. Veenhoff, Groningen
Mej. W. Zerbst, Antwerpen.

3. Studenten:

J. Reiling, Groningen
M. G. Boeschoten)
H. de Boer)
J. van Dam)
J. Kiewiet) Maliesingel 30, Utrecht
F. Lindeman)
G. Molenaar)
R. Reiling)

4. In dienst der E.C.U.

K. Baptist, Pernis
Mej. L. J. van Beek, Amsterdam—N.
B. Fabrie, Zandbulten
H. Ploeger, Ter Apel
F. G. J. Hofhuis, Alkmaar
G. J. Metz, Steenwijk
I. Tammeling, Noordbergum
W. Veenstra, Musselkanaal.
5. Emeriti
B. Planting, Amsterdam
H. Visser, Sneek.

V. UITGAVEN

1. Landelijk.

„De Christen”

Redactie: F. E. Huizinga, Achter de Hoven 105, Leeuwarden, Eind-Redacteur
C. Brandt, Rotterdam
A. A. Hardenberg, Hengelo
J. Louw, Groningen
Adm.: T. Jansma, Tettersrodestr. 47, Haarlem, giro 9260

„De Zaaier”

Redactie: G. Vegter, Tuinbouwstr. 44, Groningen
F. E. Huizinga, Leeuwarden
Adm.: T. Jansma, Haarlem.

„De Kindervriend”

Redacteur: L. de Haan, Zw. Kijkerweg 18, Apeldoorn
Adm.: T. Jansma, Haarlem.

„Jong Leven”

Redacteur: G. Brongers, Janninksweg 158, Enschedé
Adm.: vacature.

„De Roerganger”

Redacteur: G. Brongers, Enschedé
Adm.: L. Speelman—Kruit, Boerv.mond 19, Stadskanaal.

„De Kandelaar”

Redactie: I. Jansma—v. d. Heide, Haarlem
Adm.: E. Dijkman—de Vries, Zwanestr. 30, Groningen.

2. Districtsbladen.

„Friese Gemeentebode”: Friesland

Red.: J. Broertjes, Stationsstr. 25, Sneek, tel. 2408
Adm.: H. Leenstra, Zuid C 12, Workum.

„Ons Gemeenteblad”: Veenkoloniën

Red.: H. Bakker, Emmer-Erfscheidenveen
Adm.: R. Reintsema, Kan. B Z.Z. 110, E.-E.veen.

„Contactblad”: Groot-Rotterdam

Red.: C. Brandt, Moerkerkestr. 151c, R'dam, tel. 78827
Adm.: G. H. de Neef, Mijnsheerenlaan 39, Rotterdam.

3. Gemeentebode's.

„De Koepel”: Amsterdam

Red. en adm.: G. J. van Rekum, Bors v. Waverenstr. 26, Amstelveen, tel. 2568.

„Gemeente-Leven”: Eindhoven

Red.: S. J. Zijlstra, Frankrijkstr. 47, Eindhoven
Adm.: N. Zerbst, Buys Ballotstr. 33, Eindhoven.

„Kerkbode”: Den Haag—Zuid Binnensingel

Red.: J. de Jong, Valkenboskade 25, Den Haag
Adm.: A. Landheer, Apeldoornselaan 55, Den Haag.

„Mededelingenblad”: Den Haag—Oost

Red. en adm.: J. Bruinsma, v. Miereveltstr. 30.

„Gemeentebode”: Groningen

Red.: J. Louw, Parkweg 6a, Groningen
Adm.: J. G. J. Vrijen, Jacobstr. 42, Groningen.

„De Hand”: Haarlem

Red.: J. W. Weenink, Pijntorenstr. 5, Haarlem, tel. 14630
Adm.: K. Baartse, Nagtzaamplein 2, Haarlem.

Onze Gemeentebode”: Hengelo

Red.: A. A. Hardenberg, Oelerweg 22b, Hengelo, tel. 2967
Adm.: L. Vegter, Jac. Catsstr. 34, Hengelo.

„Ons Gemeente-erf”: Leeuwarden

Red.: F. E. Huizinga, Achter de Hoven 105, Leeuwarden
Adm.: R. de Boer, Lindebuurt 6, Leeuwarden.

„Ons Maandblad”: Nieuwe-Pekela

Red. en adm.: J. B. de Neef, Bapt. pastorie, N.-Pekela.

„De Klopper”

Red.: G. W. Tijman, Stadhoudersl. 90, Utrecht, tel. 14533
Adm.: F. Bos, v. d. Goesstr. 17.

„De Klopper”

Red.: J. A. Scholte, Bapt. past., Vriescheloo, tel. 463789
Adm.: A. Nobbe, Kappershuis, Vriescheloo.

HAULERWIJK

Waarde brs. en zrs. in Christus. Vrijdag 23 Januari 1948 hield onze gemeente haar jaarvergadering en mochten we met dankbaarheid een terugblik werpen op het jaar, dat achter ons ligt. De kerkdiensten werden goed bezocht en vertonen tot heden een stijgende lijn. Ook het jeugdwerk gaf reden tot tevredenheid. De vrouwenver. hield getrouw haar samenkomsten en de zangver. haar oefeningen. De eerste Kerstdag werd Kerstfeest voor de leerlingen der Zondagsschool, ongeveer 150 in getal, gehouden, terwijl op de 2e Kerstdag het Kerstfeest voor de ouderen werd georganiseerd, alles onder de zeer goede leiding van br. R. Veenhoff. Bij beide gelegenheden was het kerkgebouw geheel bezet. In Sept. j.l. ging onze tijd. voorganger, br. R. Veenhoff, wegens studieredenen ons verlaten en is onze gemeente tot heden vacant. De predikbeurten worden waargenomen door brs. studenten, alsmede brs. ouderlingen van andere gemeenten. Hier-voor brengen we deze brs. langs deze weg onze harte-lijke dank.

Gedurende 1947 had in onze gemeente één doopsbe- diening plaats. Zr. Gertje de Vries en br. O. Huisman werden tot heerlijkheid bevorderd. Hun nagedachtenis zal bij ons in ere blijven.

Op 1 Januari 1948 bedroeg ons ledental 75.

Dankbaar zijnde voor al de zegeningen ons in het afgelopen jaar geschonken, gaan we het nieuwe jaar in, vertrouwend, dat Hij, Die alles regeert en bestuurt, ook in dit jaar ons Zijn zegen niet zal onthouden.

De secr. J. BOS.

ALMELO

liet in het jaar '47 niet vaak iets van zich horen en dit vond zijn reden in het feit, dat wij eigenlijk geen bijzondere gebeurtenissen hebben beleefd. Wij zouden gaarne regelmatig in „De Christen” schrijven, dat wij weer een doopdienst hebben gehad, of dat zondaars hun hart aan Jezus hebben gegeven, maar helaas het zijn maar weinigen geweest die de goede keus hebben gedaan. Het verheugt ons dat dit niet overal zo is, maar dat wij mogen lezen van verschillende gemeenten, waar velen zich aan de Heer hebben gegeven en anderen schrijven, dat een groot aantal broeders en zusters zich hebben laten dopen en aan de gemeente zijn toegevoegd. Zoals reeds vermeld hadden wij in '47 geen bijzondere gebeurtenissen, maar wij hebben toch ook daarom wel vele zegeningen genoten. Onze diensten werden goed bezocht, alhoewel onze avonddienst beter bezocht werd dan de morgendienst; deze dienst kon nog wel beter bezocht worden; ditzelfde moeten wij van onze bidston-den zeggen. Onze verenigingen mochten zich allen verheugen in een flink ledental. Ook de Zondagsschool is in stijgende lijn, een groot aantal jongens en meisjes komen des Zondagsmiddags bijeen, waar hun dan van de grote Kindervriend verteld word.

In het najaar werden een grote en kleine meisjesvereniging en een knapenvereniging opgericht, waarvoor veel belangstelling is.

Enkele keren mochten wij Maranatha- en Evangelisatiesamenkomsten houden, waarvan de Maranathasamenkomsten beter bezocht werden dan de evangelisatiesamenkomsten; wij hebben van deze samenkomsten wel niet direct vruchten gezien, maar wij willen geloven dat ook dit terzijner tijd vruchten zal afwerpen voor de eeuwigheid. Tenslotte nog de Kerstdagen, waarvan gezegd mag worden, dat alle diensten goed bezocht zijn geworden. De 1ste Kerstdag begonnen wij 's morgens om 6 uur met een kerstwijding. De kerk was bijna geheel gevuld; de dienst om tien uur was heel goed bezocht terwijl 's middags het kerkgebouw de bezoekers voor het kerstfeest der Zondagsschool nauwelijks kon bergen; 2de kerstdag-morgen was de opkomst bij de dienst minder goed; doch het kerstfeest 's avonds voor jong en oud was weer heel goed bezocht.

Onze voorganger br. Slort kon (enkele keren uitgezonderd wegens ziekte) geregeld ons voorgaan in de prediking des Woords, waarvoor wij dankbaar zijn. Wij willen voor het nieuwe jaar ons vertrouwen stellen op Hem, die ons niet zal beschamen. Zegene de Heer al de broeders en zusters met ons verbonden.

Met hartelijke br. gr., namens de gemeente,
B. DE ROO, secretaris.

Correspondentie

Wegens plaatsgebrek moesten enkele artikelen en berichten blijven overstaan.

Verantwoording

In de begin-maand van 1948 mocht ik de volgende giften boeken.

1. a. Voor „onze jongens”: Vrouwenver. „Looft de Heer”, Groningen f 25.50; H. de J. te N. W. f 5.—; B. B. te M. f 10.—.

b. Abonnement voor mil. tehuizen: P. v. d. W. te U. f 5.—; B. te W. f 5.—; C. A. H. te G. f 5.—; Mej. J. M. G. F. te W. f 5.—; Wed. K. K. te N. f 5.—.

2. Voor Pensioenfonds: Zr. P. te Den H. f 10.— (via penn.).

3. Voor de E.C.U.: „Zusterhulp” te Staveren f 12.20.

4. Voor de Bouw Stichting: S. A. te A. f 10.—.

Van onze dank kunnen de gevers en geefsters verzekerd zijn!

Deze inzet van 1948 is niet overmatig best, vindt u wel? Nu, als u dat ook zo vindt, laten we ons dan voor-nemen het beter te maken. En dat komt ook inderdaad wel zo, geloof ik. We moeten alleen maar eerst een beetje op dreef komen. Als Baptisten eenmaal op dreef en warm zijn, dan zijn ze ook niet meer te houden. Nu, wat mij betreft, laat mij maar gebukt moeten gaan onder de „last” van de vele boekingen die ik te doen krijg wegens de te verwachten stroom van giften! Ik houd me bereid en klaar voor de dankbare ontvangst van uw milde gift!

De Unie-adm. T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.

Advertentiën

Heden is in vol vertrouwen en blijdschap des geloofs, na een kortstondige ziekte, zacht in Jezus haar Heiland ontslapen, onze innig geliefde echtgenote, zuster, behuwdzuster en tante, mevrouw

Aleida Sieverdina
van der Laan
geb. van der Horst

in de ouderdom van 68 jaar.

Haar leven en lied was:
„Al de weg leidt mij
mijn Heiland”.

Uit aller naam,
A. van der Laan.

Scheveningen, 4 Febr. '48.
Wassenaarsestraat 107.

GEVRAAGD

Jongmens

om opgeleid te worden in schoonmaakbedrijf. Met kost, inwoning en vergoeding in Baptist gezin.

J. Hennipman,
Torenlaan 25, Laren (N.H.)

GEVRAAGD

door gelovig heer, met winkel-zaak, een

nette huishoudster

(Christin) leeft. 30—40 jr.

Brieven onder No. K.D. aan boekh. J. Pik Dzn., Emma-weg 15, Hengelo (O.).

Neem een abonnement op
De Christen

Wie van dit belangrijke STATISTIEK-NUMMER extra exemplaren wenst, zende mij voor 1 exemplaar 15 ct. en voor elk meerder exemplaar 10 ct. óf in de vorm van postzegels óf per postwissel óf per giro 9260.

De administrateur T. JANSMA.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2885

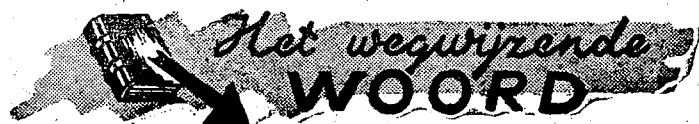
VRIJDAG 20 FEBR. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Wat God ons overlaat . . . .

Aangrijpend is het verhaal van Naomi's terugkeer. Gebogen door het leed, vereenzaamd door het verlies van haar man en beide zonen en vergrijsd door het verdriet, komt zij met trage tred en zuchtende ziel haar vroegere woonplaats binnen. „En het geschiedde”, zo lezen wij in het eerste hoofdstuk van het boek Ruth, „als zij te Bethlehem inkwamen, dat de ganse stad over haar beroerd werd en zij zeiden: Is dit Naomi? — Maar zij zeide tot henlieden: „Noemt mij niet Naomi, noemt mij Mara; want de Almachtige heeft mij grote bitterheid aangedaan”. En zij gaat voort in haar bittere klacht: „Vol toog ik weg, maar ledig heeft mij de Heer doen wederkeren, waarom zoudt gij mij Naomi noemen, daar de Heere tegen mij getuigt en de Almachtige mij kwaad aangedaan heeft?” Zó ziet deze arme weduwe zichzelf. Zij kijkt achterom naar het verleden. Zeker, er waren wel moeilijke tijden geweest, vooral toen zij met haar gezin door de hongersnood gedreven het plan hadden opgevat te emigreren. Tengevolge van die nood hadden zij hun volk verlaten, hun huis en haard, de vertrouwde omgeving en vele vrienden vaarwel gezegd, om als vreemdelingen te verkeren in de velden Moabs onder de heidenen. Maar zij had haar naam Naomi, d.w.z. Lieflijkheid, eer aangedaan. Vol liefde had zij haar man en jongens toegeknikt en als een moedige vrouw en moeder op hun reis naar het buitenland gezegd: Heb maar vertrouwen op de Heer. De Almachtige is met ons en wie zal dan tegen ons zijn?

Hij kan en zal ons bewaren. En als Hij ons zegent, dan keren wij spoedig met ons viertjes en al de have en het goed, dat wij zullen verwerven, naar ons huisje in Bethlehem terug. 't Is maar voor een korte tijd en dan . . . En hun terugkeer spiegelde zij haar geliefden en zichzelf zó mooi voor, als slechts een vrouw met een groot, liefhebbend en troostrijk hart dat kan doen. „Vol toog ik weg”. Ja zeker, vol moed, vol verwachting, vol geloof en vertrouwen op God en Gods Liefde. En met haar gezin!

„Maar ledig heeft de Heere mij doen wederkeren”. Geen man meer en geen zonen. Oud van dagen en zat van verdriet. Geen toekomst of hoop meer, geen have en goed, en bovenal: geen geloof en vertrouwen meer in God en Gods liefde. Alles was stukgeslagen. Alles haar ontnomen. Niet door mensenheden, ruw en wreed, doch door de hand van de Almachtige. Dát was juist het bittere, dat Hij haar al dit kwaad had aangedaan. Dat Hij het juist moest zijn, Die haar wegen, plannen, toekomstdromen en al haar schone verwachtingen doorkruist had. Welk een beker moest zij uit 's Heeren hand ontvangen en leegdrinken! Welk een kruis moest zij, door Hem opgelegd, torsen!

Als ik goed mijn oor te luisteren leg, is het alsof ik een toon van zelfverwijt en zelfbeklag hoor. Een toon van zelfverwijt, doordat deze vrouw zich beschuldigd te veel vertrouwen in Gods liefde te hebben gesteld. De Heer is immers niet zo goed als wij mensen ons Hem voorstellen. Hoe had zij ooit kunnen geloven, dat God hen in den vreemde onder de heidenen zou zegenen. Hoe had zij ooit zo tegen haar man en kinderen kunnen spreken. Ze hadden niet moeten emigreren — 't ware beter geweest met elkaar desnoods de hongerdood te sterven te Bethlehem. Een toon van zelfbeklag, omdat zij zich Mara noemt. God heeft mij *niets* overgelaten: alleen slechts bitterheid in mijn ziel.

Ogen, die vertroebeld zijn door tranen van zelfverwijt en zelfbeklag, zien nooit de dingen, die God Zijn kinderen overlaat. Ruth stond aan haar zijde. Zij was een jonge vrouw, die in volle overgave van haar hart en leven aan Naomi zeide: „Val mij niet tegen dat ik u zou verlaten — want waar gij zult heengaan zal ik heengaan, waar gij zult vernachten zal ik vernachten: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God”. Waar werden ooit woorden gesproken van groter toewijding en liefde. Waar een offer gevonden, die het offer van deze heidense vrouw evenaarde? Mocht de Almachtige met de ene hand slaan en kwaad doen en de vraag naar het waarom onbeantwoord laten — met de andere hand zegende Hij en gaf oneindig veel terug. Door Ruth werd weer aan de toekomst gebouwd, een gezin gesticht, mocht grootmoeder Naomi haar kleinkind Obed in de armen nemen en koesteren — een kind, dat stamvader werd van een koninklijk geslacht, waaruit David en Salomo ontsproten: en tenslotte ook de hemelse koning Jezus Christus.

Af en toe ontmoet men een mens die zich Mara wil noemen. God ontnemt veel, soms het allerliefste wat men heeft. Is de Almachtige wreed en meedogenloos? —

Er is geen reden voor zelfverwijt, zelf beklag of bitterheid. Wat God de mens overlaat... is altijd nog véél meer dan Hij ooit wegnam. Want naast elk menskind staat Jezus, de Heiland. Hij is onze Hoop, onze Toekomst. Al mocht ook alles de mens ontvallen: Hij blijft. Zijn offer, trouw, liefde en gemeenschap zijn voor eeuwig. Zelfs over graf en dood heen.

Als wij de doodsvallei betreën
Laat ons elk aardse vriend alleen.
Maar Hij, de beste Vriend in nood.
Verzelt ons over graf en dood.

Is er iets van Mara in uw ziel? Wrijf de tranen van verdriet uit uw ogen en merk op wat God u heeft overgelaten. En gij zult het moeten erkennen met grootmoeder Naomi:....en toch is God Liefde!

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

„Gauw, gauw”. Er zijn mensen, die houden van snelle reacties. Dat deze dan niet altijd even bezonnen zijn, ligt wel voor de hand. Het valt velen blijkbaar moeilijk iets te lezen, waarmede ze het niet eens zijn. Daarop moet direct van repliek gediend worden. Ze vrezen het dieper doorwerken van ideeën, die de hunnen niet zijn. Nu is het wel goed overal op tijd bij te zijn, maar overhaasting schaadt. Men heeft een zaak vaak al een grote dienst bewezen, door, na een kokend betoog, een pauze te laten intreden. Om de dingen goed te kunnen beoordelen, heeft men nu eenmaal afstand nodig. Men moet eens om een kwestie heenlopen, aler men ze beoordeelt. En, waar niet iedereen dat doet of doen kan, is het goed, dat anderen de „andere kanten” van het vraagstuk eens naar voren draaien. Meestal liggen de dingen toch niet zo eenvoudig als een strijdvaardige broeder meent.

„Baptisten-gemeente”. Het pleit niet tegen ons, wanneer er groepen gelovigen zijn, die de naam „Baptistengemeente” willen dragen. Ze zullen die begeerte koesteren, omdat die naam een goede klank heeft en naar hun gevoelens uitdrukt, wat zij voor juist houden en ook zelve zoeken te belichamen. — Terecht? — Wij zullen wel geen gemeenschap kunnen beletten die naam aan te nemen, tenzij het zou zijn in dezelfde burgerlijke gemeente als waarin reeds een Baptistengemeente gevestigd is, die die naam draagt en onder hem bij de Regering bekend is. In dat laatste geval zou die gemeente iets onderscheidends aan haar naam moeten toevoegen. Zo veronderstellen wij althans. — Natuurlijk zouden wij (geunieerde Baptistengemeenten), als we met zulk een gemeente, die o.i. ten onrechte zich de naam „Baptistengemeente” had aangematigd, in correspondentie zouden treden, haar moeilijk zo kunnen aanspreken. De vraag is echter: wanneer is een gemeente een Baptistengemeente?

Kenmerken. Wij moeten een maatstaf aanleggen, overmits wij in een Unie van Baptistengemeenten georganiseerd zijn. Het Unie-statuut bevat een korte omschrijving van wat de opstellers van dat statuut onder

een „Baptistengemeente” verstaan. Wil een gemeente in de Unie worden opgenomen, dan zal ze aan die omschrijving moeten beantwoorden.

Nu zijn hier echter grensgevallen.

En met zo'n grensgeval hebben we het m.i. te doen inzake de jonge gemeente te Steenwijk. Met zulke grensgevallen hadden we het al vaker te doen.

Grensgevallen zijn daar, waar ongewone situaties ontstonden.

Het wezen- Ook bij de beoordeling van grenssituaties lijke.

komt het er op aan het wezenlijke te handhaven. En waarin bestaat dat nu? Is het niet hierin, dat we gemeenten van gelovigen zijn? De Doop staat bij ons niet voorop. De gemeente-gedachte is in ons werk centraal. Het gaat ons om het herstel van de Nieuw-testamentische gemeente. Daar behoort de Doop bij, en wel is waar de Doop der gelovigen. Ons negatieve kenmerk is onze verwerping van de kinderdoop. De kinderdoop maakt de gemeente bewust onzuiver, omdat door hem niet-gelovigen in de gemeente worden opgenomen — met de inconsequentie bij vele Kerken, dat men hun het Avondmaal onthoudt.

Bij de beoordeling van gevallen van gemeente-stichting als te Steenwijk heeft plaats gehad, houde men dit voor ogen. Is daar een gemeente van gelovigen geïnstitueerd? Wenst deze gemeente dit karakter te handhaven door de kinderdoop uit te sluiten? Ziet ze dus in haar vergadering-van-gelovigen-zijn haar wezenlijk kenmerk, dan is ze — strikt genomen — een Baptistengemeente.

Gemeente Ze is echter dan, wanneer ze ongedoopten en Doop. in deze gemeenschap opneemt, een Baptistengemeente met een tekort. Natuurlijk bedoelen we hier niet, dat ze mensen als leden aanvaardt, die wegens lichamelijke gesteldheid niet gedoopt kunnen worden. In zulke gevallen is overmacht duidelijk voorhanden en laten we de Doop achterwege en volgen niet het voorbeeld der Oude Kerk om zulken op andere manier dan door onderdompeling te dopen. Dat doen wij niet, omdat wij aan de Doop niet die heilsbetekenis toekennen, die in de Oude Kerk aanleiding gaf om, in gevallen van lichamelijke overmacht, inplaats van door onderdompeling door overgieting te dopen.

Stelt zulk een gemeente, als wij in bovenstaande op het oog hebben, in haar statuut of belijdenis vast, dat ieder, die in haar wil worden opgenomen en kan worden opgenomen, zich moet laten dopen door onderdompeling, dan staat zij direct al heel dicht bij ons.

We zitten dan echter nog hiermede: bij de instituering dier gemeente is niet geëist, dat allen, die daartoe wilden medewerken, zich zouden laten onderdompelen — (het woord, dat in het Unie-statuut tussen haakjes achter „dopen” staat). Men bezie de situatie, waarin zulk een gemeente ontstond: een groep gelovigen — misschien reeds vóór die tijd als gemeente samengevoegd — wenst Baptistengemeente te worden. De kring besluit dat allen zullen kunnen worden opgenomen in de te stichten gemeente, zonder van de leden van de bestaande kring te eisen, dat ze zich allen eerst laten onderdompelen. Wel stelt zij vast — in het gevoelen dat de onderdompeling de oorspronkelijke doopvorm geweest is en de symboliek van de Doop die eist — dat die gevraagd zal worden van ieder, die, ná het institueren van de gemeente, zich bij haar zal willen voegen. — Er worden dus allicht bij de overgang van „kring” tot gemeente enkele leden opgenomen, die er niet aan toe zijn om zich te laten dompelen. Moeten deze daartoe nu verplicht worden?

Sommigen zeggen: ja. De betrokkenen geven toe, dat die doopvorm correct is en dat in de te stichten gemeente uitsluitend zó gedoopt zal worden. Voor zichzelf kunnen ze er echter niet, althans niet direct, toe komen, hun doop, eens ontvangen misschien wel op belijdenis van een oprecht geloof, als Doop te annuleren.

Zeker: sommigen zullen het doen. Radicaal. Voor anderen echter ligt daarin iets zo vreemds, dat ze het niet kunnen verwerken.

De historie. In Haulerwijk is de gemeente zo ontstaan:

„Twee jonge broeders, die een doopbediening in de gemeente Weerdingermond hadden bijgewoond, waren overtuigd geworden, dat de doop door onderdompeling, op belijdenis, alleen bijbels was. Deze zaak werd in de gemeente besproken en slechts door enkelen bestreden. Nu werd besloten een doopvont te maken, ieder die begeerte er toe gevoelde te dopen, de anderen niet uit te sluiten van het Avondmaal, maar geen nieuwelingen zonder doop der gelovigen toe te laten.”

En hoe ging het in de gemeente te Amsterdam en te den Haag?

In Amsterdam bestond een Baptistengemeente. Vooranger van Meerloo van de beide Vrije Evangelische gemeenten, die te Amsterdam en te den Haag, werd van de Doop overtuigd en hij en nog enkele anderen uit Amsterdam en den Haag ontvingen de Doop. De Baptistengemeente te Amsterdam was voor die doophandeling uitgenodigd. Nu zegt Wumkes verder:

„In beide gemeenten (n.l. de Vr. Evang. Gemeenten te Amsterdam en te den Haag) waren er echter, die, hoewel de kinderdoop als onbijbels verwerpende, toch niet tot de Doop der gelovigen konden besluiten. Volgens de oude regel, die ook door Kloekers in Sneek was aangeraden, wilde men deze lieden bij wijze van overgangsmaatregel nog dragen en tot het Heilige Avondmaal toelaten, maar in 't vervolg geen nieuwe zonder de Doop der gelovigen aannemen”.

Te Sneek was een kring van gelovigen, die onder leiding van Horn vol ijver het Evangelie verkondigde. De Doop trad niet op de voorgrond, maar werd ook niet doodgezwegen. Er werd „wild” gedoopt. Kloekers van N. Pekela bezocht die kring en toen werd het anders.

„Hij stelde het zuiver Baptistisch beginsel van het gemeetewezen, met het gesloten Avondmaal scherp in het licht. Hij vergeleek hen, die in deze kring de doop der gelovigen nog niet hadden ontvangen, bij kostgangers, die tijdelijk in huis geduld werden, maar wie voortaan binnen gelaten zou willen worden, moest zonder feil aan de eis des Doops voldoen.”

Dat was dus de regel, naar welke onze vaders handelden. En het lijkt ons een goede regel, *waardoor de gemeente-gedachte, als het onze Beweging karakteriserende, de haar toekomstige plaats krijgt in de gemeentestichting en opbouw.*

Naar deze regel is, als we het ons goed herinneren, ook geadviseerd bij de stichting der gemeente Rotterdam—Zuid en zo geschiedde thans te Steenwijk.

Vrijheid der gemeenten. Wat moeten geunieerde gemeenten nu doen, wanneer zich een lid van zulk een pas gestichte gemeente, die „meegenomen” werd, zonder dat hij verplicht werd zich te laten dopen, op het terrein

van die Uniegemeente vestigt? We zouden willen aanraden: laat die br of zr lid blijven van de gemeente, geboren uit een ongewone situatie, en in de geunieerde gemeente van hun nieuwe woonplaats het Avondmaal vieren. Weigeren doen wij gelovigen, die wegens de afstand niet in eigen gemeenschap het Avondmaal kunnen vieren, immers de Tafelgemeenschap niet!

Zouden ze graag ingeschreven willen worden, dan beslisse elke gemeente zelf. In abnormale gevallen kan men wel richtlijnen en adviezen geven, maar moeten we ons van bindende voorschriften onthouden. Het blijve gelaten in de vrijheid van elke gemeente, zulk een „onvolwaardige” baptist al of niet in haar leden-register in te schrijven — misschien doe ik beter van te schrijven: „incomplete” baptist.

Ook bovenstaande betrekke men in zijn overweging van het onderwerp dat anderen aansneden.

L.

HOUT of GOUD

Al tijden lang voel ik behoefte om ergens te vertellen hoe groot mijn respect en dankbaarheid is, wanneer ik aan de P.T.T. denk. Wanneer ik des Zaterdagsmiddags ongeveer de helft van De Christen aan een enveloppe toevertrouw, en daaronder soms kopy is, die ik met grote waardering gelezen heb, en die schatten deponeer in de een of andere bus in de stad, dan vaart plots de vrees in mij: en als dat nou eens niet overkomt? Wat zou dat jammer zijn van het geschrevene; en, niet te vergeten: wat zou je bang zijn Vrijdag niet of maar half te kunnen verschijnen. Welnu, in al de jaren, dat ik ons „weekblad in wording” naar Workum stuur, en dat is nu ruim tien jaar, (wat een tijd — daar mag ook wel eens verandering in komen) is er nog nooit een brief zoek geraakt. Ofschoon het er meer dan duizend waren.

Na de bevrijding kregen wij uit Amerika van allerlei Baptisten en ook anderen, allen onbekend, pakjes toegezonden met kledingstukken en voedsel. Langzaam nam die stroom af, maar zelfs tot nu toe druppelt er soms een nakomertje binnen. Wat was de verpakking nu en dan verschrikkelijk slecht. Je kon de inhoud zo maar in je zak steken, zonder een touw los te maken. Zal ik zeggen, dat er honderd of tweehonderd pakketjes geweest zijn met de meest uiteenlopende inhoud? Van al die „tokens of sympathy”, die van te voren door een brief werden aangekondigd, is niet één verloren gegaan. En dat terwijl niet alleen hebzucht maar ook nood zo licht tot toeigening kon verleiden. Wij hebben ons dikwerf verbaasd over de betrouwbaarheid der postmannen. O ja, er is wel eens gestolen. En ze staan goed onder controle. Maar dit woord van hulde en dankbaarheid moest mij een keer van het hart. Je hoort van corruptie, fraude, bedrog, smokkel, steekpenningen, diefstallen en zo maar voort. Het is ook goed eens te laten horen, dat er nog eerlijke mensen in het kleine Nederland rondstappen. Zelfs zorgzame. Ik zie nog het pakje van daarginder met nederlandse kruidenierszakjes. Hoe bestaat het. Plus een briefje van de douane: het pakketje was beschadigd en de havermout zweefde door de oude schoenen (vrij vertaald), maar we hebben het maar wat gesorteerd. Is het niet aardig? Haast te mooi en toch waar.

Trouwens, om nog een dergelijk bedrijf te noemen, heeft een van ons te klagen over de mannen van de

spoorwegen? Over de service, die we van dit impone- rend en fascinerend bedrijf genieten? Misschien hebt u ook wel eens het gevoel gehad: nou moest ik toch eens de machinist en die andere kolenman met hem gaan bedanken voor het stoken, het uitkijken, het voorzichtig passeren van oorlogsbruggen, het zo juist op tijd binnenlopen. Wee hem, die zegt: hij wordt er toch voor betaald. Zulk een woord kan alleen maar opkomen in iemand, wiens ziel de klank en de kleur van zinken munten heeft. Geef de mannen voorop ook eens een groet.

Over de viering van de Zondag lopen de meningen wel uiteen. Ik heb mij door hen, die het ondergingen, laten vertellen, dat zij als kinderen op die dag niet buiten mochten spelen; en binnen evenmin. Dat ze drie keren naar de kerk gingen, waar de diensten ruim twee uren duurden. Dat de gordijnen in elk geval dichtgetrokken werden, zo niet de blinden van buiten gesloten, op deze dag des Heeren; waarschijnlijk om elke wereldse verzoeking, neiging in de kiem om te brengen. Zie, zo iets is net zo erg, als de voormiddag op bed liggen, de namiddag op het sportveld doorbengelen en de avond in de bioscoop zitten. In beide gevallen heeft men de feestdag gemist en heeft de ziel niet met verwonderend oog de vrije gunst, de liefelijkheid en schone dienst aanschouwd. In het Friesch Dagblad van Zaterdag 7 Febr. las ik een kleine bijdrage over de Zondag. Waarin veroordeeld wordt de stijlloze en rommelachtige ontspanning. Waarin min. Vos wordt becritiseerd, omdat hij het reizen op Zondag, door autobusverkeer uit te breiden, bevordert. Waarin o.i. in elk geval een foutje sloop, toen men schreef: „Er is een gebod van den Zondag. Het vierde gebod. Dat gebod Gods maakt dezen dag tot een bijzonderen dag.” Wij schreven „foutje”, het zal fout moeten zijn. Wellicht doelt de schrijver op de tien geboden, die voor vele duizenden jaren aan de Israelieten zijn gegeven en waarin ook een gebod voorkomt, dat luidt: Gedenkt de sabbatdag, dat gij dien heiligt. Bovendien werden hun nog vele aanwijzingen gegeven omtrent de viering van die dag. Maar het komt ons verkeerd voor ons naar dit gebod terug te verwijzen, daarbij het onwezenlijk verschil sabbat—Zondag verwaarlozend. Over dat laatste kan ik wel heenkomen, ofschoon ik mij voor kan stellen, dat er velen zijn, die hier al in de struiken blijven hangen en zeggen: sabbat? dat is de Zaterdag; en daarmee uit. Ik moet zeggen, ik houd van zulke consequente lui, al weet ik ook, dat ze er helemaal naast zijn en het Evangelie nog nooit begrepen hebben. Maar zij nemen tenminste dat bevel aan de Joden letterlijk over en ik neem aan, dat zij zich ook houden aan de verdere bepalingen omtrent de sabbat. Dat zou tenminste helemaal consequent zijn. Maar wat mij in dit artikeltje van het F. D. niet aanstaat is, dat men de feestdag der christenen, waarvoor geen gebod gevonden wordt wil gelijkschakelen met de bevolen rustdag voor Israel. Daaruit ontstaan conflicten, waarvoor ons en Petrus en Paulus reeds wilden bewaren. Voor N.T. christenen is elke dag een dag des Heeren en er is principieel geen verschil in de dagen, die God ons geven wil. De vader der gelovigen kende dat verschil evenmin.

Ds. Broertjes, de secr. der N.B.J.B. zendt prachtige circulaire rond en ik kan de lezing daarvan niet hartelijk en dringend genoeg aanbevelen bij de voorgangers, gemeenteraden en jeugdwerkers. De N.B.J.B. snijdt een nieuw stuk werk aan, waarbij wel iedere gemeente en jeugdwerker belang moet hebben. Van Dinsdag 30 Maart

tot Zaterdag 3 April wordt in Utrecht de eerste jeugdleiderscursus gehouden. Het curatorium heeft daarvoor het internaat aan de Maliesingel afgestaan. Het is niet nodig, dat ik hier de boeiende inhoud der uitgebreide aankondigingen herhaal. Onze jeugdleiders(sters) kan ik alleen maar zeggen: zorgt, dat ge er bij zijt. Er wordt veel goeds geboden.

Tenslotte nog een uitknipsel uit Kerknieuws van 31-1-'48. Onder de berichten van Gereform. Kerken las ik het volgende:

Arnhem heeft ook een z.g. zaaiweek gehouden. Er werden 850 bezoeken gebracht, niet meegerekend die bij meelevende Ned. Herv., R. Kath. etc. Tweederde werd gevoerd binnenshuis en een derde bij de deur, op de stoep of in de gang. 290 adressen komen blijkens ingekomen rapporten ernstig in aanmerking voor verdere bearbeiding. 300 huisbezoekers trokken er in de zaaiweek op uit. Volgens voorzichtige schatting is de dienst voor iedereen door 300 niet-kerkelijke personen bijgewoond. Aan bioscopen, schouwburgen, sportvelden en in sommige wijken huis aan huis, werden 25000 folders verspreid, door ruim honderd personen, waarvan meest jongeren. Uiteraard werd een berg administratief werk verzet.

Wie denkt niet aan: Gods boodschap voor allen!? En aan de oude, verbleekte?, spreuk: Iedere Baptist een evangelist!

HUIZINGA.

De Unie-Commissie

vergaderde

Daarover wilt u wel wat horen, denk ik.

Laat me daartoe dan in vogelvlucht een en ander mogen mededelen. Want het was weer een vol-geladen agenda, waar de U.C. zich in Amersfoort te goed aan deed — soms zegt men ook wel: zich door worstelde! Er was zóveel, dat ik u werkelijk niet alles kan vertellen.

Het zal u zeker interesseren te horen, dat de E.C.U. reeds pogingen deed tot vorming van een werkgroeporganisatie ter inzameling van gelden voor een Evangelisatieauto. Ze zag deze pogingen echter nog niet met succes bekroond.

De deviezen-moeilijkheid blijkt wel een erge handicap te zijn voor een zekere studie-gang onzer adspirantzendingen. Wat toch een onevenwichtige wereld waarin we leven!

Via onze Unie-Radio-Commissie (U.R.C.) is er een nader contact met de N.C.R.V. gekomen, dat bevredigend werkt.

De geschiedsschrijving van het Nederlands Baptisme kwam ook ter tafel. Deze is wel zéér nodig na de verschijning van het boek van Dr. Wumkes, nu bijna 36 jaar geleden. Maar nog ziet de U.C. daartoe niet de rechte mogelijkheid. Het komt hierbij heel erg aan op „de rechte man op de rechte plaats”.

Het „Tabitha”-bestuur gaf te kennen de verhouding Tabitha-Unie in een nieuwe ontwikkeling te willen brengen. Gaarne wordt van de zijde der U.C. de gezonde verhouding nagestreefd en de weg gezocht, die

tot heil van ons aller werk dient. Natuurlijk wordt een en ander nog nader overlegd.

Met blijdschap en dank aanvaardde de U.C. de uitnodiging der gemeente Nieuwe-Pekela tot het ontvangen van de Algemeene Vergadering der Unie! Die kunst verstaan de „Pekelders“ wel: in mijn ambtsperiode is tot 2 maal toe de Alg. Verg. door N. Pekela ontvangen. De Pekelders kunnen wat! En ze doen wat ze kunnen! De Alg. Verg. wordt volgens stilzwijgende afspraak in de 1ste volle-week van Juli gehouden en wel op 7 en 8 Juli. Noteert deze data en houdt ze vrij! Allen op naar de Alg. Verg. te N. Pekela.

Het leven heeft zeer gevarieerde vormen. Dat is ook zo op het gebied van de gemeente, de schepping van de H. Geest. De H. Geest wekt leven en doet een groep van gelovigen langs banen, anders dan de oud-vertrouwde, uitgroeien tot en kennen als gemeente. Doch Ds. Louw zal hierover zijn gewaardeerde uiteenzetting in ons blad ten beste geven. Men leze die met aandacht en bepeinzing!

Betreffende een bouwplan, dat het gehele Unie-terrein bestrijkt, is het wachten nog steeds op de onthulling door 'de Bouw-Stichting. „Reikhalzend“ wordt daarnaar uitgezien, ook van de zijde van buitenlandse instanties.

We zullen het genoeg hebben broeders van overver in ons midden te hebben in samenhang met de vergadering van de Wereldraad van kerken. Mogelijk, dat een ter ontmoeting dienende bijeenkomst wordt georganiseerd omstreeks die tijd in het verband, dat bedoeld wordt.

De secretaris verzocht en verkreeg vervroegde en verlengde vacantie. Daarmee opende de U.C. op een spontane wijze voor hem de mogelijkheid om gevolg te geven aan de uitnodiging van Amerikaanse zijde aan hem en zijn echtgenote gedaan om een paar maanden in de U.S.A. door te brengen. U kunt zich voorstellen, dat uw secretaris hartelijk dankzegde voor het verlenen van deze mogelijkheid! Wanneer de formaliteiten (die zijn o, zo vele!) gunstig verlopen, hoort u vanzelf nader van deze zaak en van de vervanging gedurende de afwezigheid.

Verder werden nog verschillende interne zaken afgedaan en een paar aanvragen om subsidie overgedragen aan de E.C.U., de daarvoor aangewezen instantie.

Deze voltallige vergadering kenmerkte zich door een aangename geest en een vlot verloop. Toch moesten nog een paar agenda-punten naar de volgende vergadering verschoven worden. Zo is er en wacht er altijd weer werk! Moge de geest en de genade des Heeren bezieling en stuwung, bezinning en wijsheid geven!

De Unie-secretaris T. JANSMA.

Gemeenteberichten

STAVEREN

De Heer heeft grote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd. Zo was het Zondag 1 Febr. j.l. in Staveren, toen des middags een jonge dochter door de doop in de gemeente werd opgenomen.

Onze voorg. Ds. Bosma bepaalde ons bij Rom. 6 : 4: Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat gelijkertijds Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.

De apostel Paulus spreekt veel in de brief aan de Rom. over zondaar en genade, want zondaar is de mens zonder God, en genade is, dat God de mensen opzoekt — aanspreekt, en de zonden vergeeft.

Onze voorg. legde de nadruk op: de doop als getuigenis van onze nood; als belijdenis van onze zonden; als erkenning van Christus voor ons en als belofte om voortaan met Christus te wandelen.

Na de doopplechtigheid schaarden wij ons aan de dis des Nieuwen Verbonds, waar door een der ouderlingen ons nieuw gem.lid, de eersteling in het pas begonnen jaar, een hartelijk welkom en een bemoedigend woord werd togesproken.

Onze kerk was meer dan vol, en vele toehoorders, die gekomen waren om dit grote wonder van Gods genade te aanschouwen, hebben niet alleen gezien hoe wij dopen, maar boven alles gehoord, wie er gedoopt mogen worden volgens het Woord van God. Nu brs en zrs wij zijn blij, dat wij weer goed nieuws kunnen vermelden en al kunnen wij niet spreken over een grote doorbraak, toch geloven we dat de Heer steeds meerdere schapen in de schaapskooi zal brengen.

R. S.

HEEG

Geliefde brs. en zrs. Er is uit onze kleine gemeente niet veel te vermelden. 28 Jan. hebben we onze oudste zuster Wed. J. Zoethout grafwaarts gedragen. Volgens haar eigen getuigenis was zij wachtend op „de Bootsman“, Die haar naar het Godspaleis zou dragen. Zij bereikte de leeftijd van bijna 87 jaar en was reeds 65 jaar lid van de Bapt. Gem. te Heeg. Ons ledental is nu tot 10 gedaald. We houden Zondags eenmaal leesdienst. Een keer in de maand komt Ds. Visser Sr. van Sneek tot ons over, om ons twee keer met het Woord te dienen en het Avondmaal met ons te vieren. Onze bede is: Habakuk 4 : 2 m. ged.

Wij groeten alle brs. en zrs. in de Heer.

Namens de gem.,
Tj. v. NETTEN, secr.

2e EXLOERMOND

Geliefde broeders en zusters. Laat ik u nu weer eens deelgenoot mogen maken van de vreugde, die wij hebben als kinderen des Heeren, wanneer Zijn werk een gezegende voortgang heeft. Dat heeft ook de gemeente te Exloërmond de laatste tijd ondervonden. De kerstdagen, die al weer een maand tot het verleden behoren, waren rijkgezegende dagen voor de gemeente; vooral ons liefde-maal was een rijkgezegende avond, want aan het slot van deze avond gaven twee jongelingen hun leven aan de Heer en vroegen ook dezelfde avond de doop aan. Groot was de blijdschap in de gemeente en de ouders van de twee jeugdigen. Ons Zondagsschoolkerstfeest was goed te noemen; ons kerkgebouw was bij dit feest overvol. Zondag 4 Januari hadden we als gemeente een hoogtijdag, want op die dag werden drie jonge broeders door de doop aan de gemeente toegevoegd. Geliefden, wat hebben we deze dag weer genoten. Onze geliefde voorganger liet ons de heilsschatten zien uit Zijn dierbaar Woord. Wat hebben we als gemeente een vaste grond onder de voeten in deze zo bewogen tijd.

Zondagavond 25 Januari hadden wij een Zaaieravond in de gemeente. Deze werd door de jeugdverenigingen verzorgd; al het gebodene was goed verzorgd. De eerste Zondag in Februari hadden wij weer een doopdienst, want een jeugdig echtpaar werd in de morgendienst

door de doop de gemeente binnengeleid. Na deze dienst schaarden we ons om de dis des Nieuwen Verbonds, om bij brood en beker 's Heeren dood te gedenken. Een ouderling sprak de pasgedoopten een hartelijk welkomswaard toe. En ook nog een broeder, die wederom was opgenomen in de gemeente. Ja, druppelen vallen reeds neder, stromen heeft de Heer ons beloofd.

Daarom brs. en zrs., komt voortwaarts in de heilige strijd, komt, brs. en zrs., niet versagen, met Jezus kunnen wij altijd de felste worsteling wagen.

En nu geliefden, ik ga eindigen. De Heere zegene u persoonlijk en gemeentelijk met Zijn goedertierenheden.

Namens de gemeente,
D. WEVER.

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN

Geliefde brs. en zrs. Het is met blijdschap in ons hart, dat we goede berichten mogen doorgeven. Begin Dec. hadden we hier samenkomsten met als spreker Ds. Zijlstra en zanger br. Pape. Het waren goede avonden.

De kerstdagen waren ook gezegende dagen voor ons, het begon de eerste dag al om zes uur en het eindigde met een feest van vrienden en gemeente en daar tussen in niet te vergeten de Zondagsschoolfeesten. Zo zijn we dan het nieuwe jaar weer ingegaan, verwachtende het van onze overste Leidsman.

De 25e Jan. mochten we de belijdenis van een tiental, nog meest jeugdige mensen, waaronder een echtpaar uit Emmen; allen hadden ze de Heer lief nu wilden ze Hem ook graag volgen in de doop. 1 Febr. mochten we dan getuige zijn, dat ze allen werden gedoopt. De kerk was bij deze gelegenheid overvol en sommigen moesten zich tevreden stellen met een staanplaats. Namiddags vierden we met een grote schare het Avondmaal en werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten en een doopkaart uitgereikt.

Maar ook droefheid is ons deel. Onze zuster Middelveld uit Emmen is uit haar lijden verlost; ze is ingegaan in de eeuwige rust die daar overblijft voor hen, die in Hem geloven; moge de achtergebleven familie dat tot troost zijn.

Onze voorganger gaat ons verlaten. Wij hopen en bidden van God, dat de Heer hem daar tot een grote zegen mag stellen en dat door zijn arbeid nog velen mogen komen aan de voet van het kruis. En dat de Heer een arbeider in Zijn wijngaard moge uitstoten om hier de gemeente te leiden en te dienen met het Woord. Dat geve de Heer.

Met hart. br.groet de Secr.

STADSKANAAL

Het is al weer enige tijd geleden, dat Stadskanaal iets van zich liet horen. Ofschoon we geen melding kunnen maken van grote bijzonderheden, toch gaat het ons goed. De godsdienstoefeningen worden goed bezocht; onze broeders studenten zijn ons hierbij vaak behulpzaam en stellen zich steeds des Zondags disponibel. De bidstonden worden geregeld gehouden en zijn ook zeer leerzaam. Zondagsschool en verenigingsleven gaat goed. Vooral zusterhulp mag zich in een gestadige groei verheugen. 20, 21 en 22 Jan. hadden we onze samenkomsten, waarvoor Ds. Tijman van Utrecht tot ons was overgekomen. Zichtbare vrucht mochten we zien in een jongedochter, die beleed haar Heiland te volgen. En 29 Jan. hadden we een Zendingsfilmavond met medewerking van de U.Z.C., die goed bezocht was. Dit was een propaganda-avond voor onze Zending, die nog al-

lerwege voorlichting en toelichting vraagt. Het was een goede avond, die, naar wij hopen, bij velen meer liefde voor de zending heeft teweeggebracht.

Maar bij al het goede bleven ons ook niet de beproevingen bespaard. Sinds October moesten we twee zusters en twee broeders grafwaarts dragen. Ook onze broeder Metz, waarin wij zulk een trouwe werker hadden, werd elders geroepen in 's Heeren dienst. Maar wij gaan moedig verder, wetende dat de Heer ons wil helpen in al onze arbeid, en ons die gaven en krachten wil schenken, die juist van node zijn.

Namens de gemeente,
G. K.—B.

Nogmaals: de Statistiek

Hier volgen nog enkele aanvullingen.

1. De functies bij de Unie-Radio-Commissie zijn als volgt:

Ds. C. Brandt, Rotterdam, voorz.

Ds. L. de Haan, Zwarte Kijkerweg 18, Apeldoorn, tel. 3891, secr.

W. Modderman, Sneek, lid.

2. Secundus bij de Oecumenische Raad is: Ds. G. W. Tijman, Utrecht.

3. Een enkele gemeente noemde bij haar station een nader adres. Dat is niet bedoeld als „officiële functie”, maar slechts voor eventueel contact.

4. Het telefoonnummer van Mr P. J. Paets tot Gansoyen, Berkstr. 22, Den Haag (secr. Bapt. Gemeente en secr. Bouw-Stichting) is 394877 (kantoor).

5. Het telefoonnummer van „Tabitha”, Schouwweg 79, Wassenaar is 9779.

6. Bij de studenten zijn tot mijn spijt onvermeld gebleven de namen van de in het buitenland studerende. Hier volgen ze met volledig adres:

H. Th. Plevier, Betelseminariet, Engelbrechtsgatan 18, Stockholm, Zweden.

C. van Wier, Praedikantskole, Tollöse, Denemarken.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

Kruidnagels

Om een gemeente op de been te krijgen, moet men haar eerst op de knieën brengen.

Er zijn drie antwoorden voor een gebed: ja, neen en wachten.

Smeed het ijzer als het heet is; velen slaan als het hoofd heet is.

Scheld niet op de duisternis; steek een kaars aan.

Sommige mensen zijn als losliggende tegels in het voetpad. Als men er even op trapt, spat de modder rondom.

Correspondentie

Br. A. de B. te L. zond een brief, waarvan de inhoud tamelijk wel gelijk is aan die van br. Vlasma uit Dokkum, onlangs geplaatst. Wat br. de B. verontrust is het naschrift van L. Hij vreest, dat buitenstaanders beginnen te vermoeden, dat wij zelve niet meer zo overtuigd zijn van de deugdelijkheid van ons standpunt inzake de doop, temeer daar de „Werkgemeenschap” dit stuk als eerste in handen heeft genomen. Hetzelfde nummer had br. de B. enigszins kunnen geruststellen, want onopzettelijk schreven twee redacteurs, die niet de gewoonte hebben dogmatische onderwerpen aan te roeren, over de doop, zoals wij die lezen in de Schrift en beoefenen in alle gemeenten. Misschien geven de L. S. van L. in dit nummer de rust terug, die sommigen haast verloren.

E.-R.

Handboek voor de Protestantse Verpleegster

Tijdelijk gebrek aan vrouwelijke verpleegkrachten doet bezinnen op middelen om de meisjes dicht bij het mooie verpleegwerk te brengen. Daartoe behoort zeker inzicht in het perspectief, dat dit werk biedt, vooral als men daarbij de schaduwzijden mede laat spreken en zodoende de vorming van ongegronde illusies vermijdt.

Voor de toekomstige verplegenden is technische vakopleiding — die in ons land op een hoog peil staat — niet voldoende. Zij hebben bovenal behoefte aan morele en geestelijke voorlichting en bijstand. Helaas bestaat er op dit terrein een grote leemte in de literatuur. Wel heeft men van R.K. zijde in die leemte voorzien, maar van Protestantse zijde verscheen nog geen handboek ter morele en geestelijke voorlichting van de Protestantse verpleegsters bij haar taak, moeilijk maar zo rijk aan perspectieven.

Thans heeft de Redactie van „Protestantse Gezondheidszorg”, het actieve maandblad voor de geestelijke en lichamelijke gezondheidszorg (speciaal door stimulering van de Protestantse ziekenverzorging), het initiatief genomen door het uitschrijven van een *prijsvraag* voor een handboek op dit terrein, waarvan de copy voor 1 November 1948 in het bezit moet zijn van de „Stichting Protestantse Gezondheidszorg” te Amersfoort.

De eerste prijs f 1000.— (troostprijzen tot een gezamenlijk bedrag van f 500,—), terwijl verdeling van die

prijs niet tot de onmogelijkheden behoort. Het is trouwens ook geoorloofd, dat twee of meer personen samen een handboek (van ongeveer 250 blz.) samenstellen. Immers naast ethische en religieuze vraagstukken als roeping, godsvrucht, het probleem van het lijden komen ook tactische vragen als de omgang met patiënten, collega's en doctoren, en ten slotte medische en morele problemen (beroepsgeheim, moraliteit, misstanden) aan de orde en slechts weinigen zullen al die zijden van dit veelzijdige vraagstuk kunnen overzien.

De genoemde Stichting is gaarne bereid belangstellenden in deze prijsvraag nader in te lichten omtrent de bedoeling. Wij wensen de ziekenverpleging gaarne een goed handboek toe op dit terrein en de Protestantse ziekenverzorging zal er zeker wel bij varen, indien velen mededingen naar deze prijzen. Het adres is:

Protestantse Gezondheidszorg,
Bergstraat 8, Amersfoort.

Studentenactie 1948

Dagelijks nog komen er rebus-oplossingen binnen! Wij zijn dankbaar voor de toegestoken hand. Wij weten, dat het niet in de allereerste plaats om de prijzen gaat. Dat laatste is, maar een pretje.

Wij hebben echter gemeend, diverse mensen dat pretje nog te moeten bezorgen, door de inzendingstermijn met een maand te verlengen.

U kunt dus uw oplossingen nog t/m 14 Maart inzenden. Ons adres: „Studentenactie 1948”, Maliesingel 30, Utrecht. Giro 514671 t.n.v. penningmeester „Studentenactie 1948”. Vermeld de oplossing op het girostrookje!

H. P. de B.

Beroepingswerk

De gemeente te Noordbergum bracht een beroep uit op Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden.

Mededelingen

Van br. Plevier bericht ontvangen, dat hij uit het ziekenhuis is ontslagen en bijna weer geheel hersteld. Wij zijn met hem de Heer daarvoor dankbaar. Moge God de beide broeders in de Scandinavische landen zegenen en tot hulp en sterkte zijn. Zijn zij uit het oog, zij zijn niet uit ons hart.

A. A. HARDENBERG,
sectr. Curatorium.

JEUGDSAMENKOMSTEN IN ARNHEM

Zondag 29 Februari a.s. zullen 's midd. (van 3—5.30 uur) en 's avonds (van 6.30—8.30 uur) jeugdsamenkomsten in Arnhem worden gehouden. De Arnhemse jeugdgroep verwacht vele jongeren uit Zwolle, Deventer, Zutphen, Apeldoorn en Ede. Voor het programma zie men het laatste nummer van „Jong Leven”.

RADIO KERKDIENTST

in het programma van de N.C.R.V. vanuit de kerkzaal van de Bapt. Gem. te 's Gravenhage—Singel op Zondag 29 Februari van 17—18.30 uur.

Voorganger: Ds. J. de Jong van 's Gravenhage.

1. Votum
2. Gemeentezang. Gez. 106. (Gezongen wordt uit Lofzangen en Gebeden.
3. Schriftlezing Joh. 11 : 1—45.
4. Koorzang van „Gode zij ons lied” (dir. br. A. Gebel) „Op de rustdag” van P. A. Zwijsig.
5. Gebed.
6. Gemeentezang Gez. 269.
7. Preek. Onderwerp: „Ik ben de opstanding en het leven....geloof jij dat” Joh. 11 : 25 en 26.
8. Koorzang: „Vertrouwen” van Jac. Boekhoud en gedeelte van Psalm 146, Adr. H. Bähler.
9. Dankgebed.
10. Gemeentezang Ps. 89 : 4 en 5.
11. Zegenbede.

De secr. van de Unie Radio Comm., d. H.

BONDS DAG „GEWEST HOLLAND”
OP 2e PAASDAG

Waar?
In Den Haag!
En u komt ook?
Fijn!

Vele zangeressen en zangers gaan er ook heen, want het programma zal o.m. vermelden: samenzang der koren o.l.v. br. A. Gebel. Ja, onder meer. Wat er dan nog meer op het programma staat? Nog even geduld. 't Wordt goed, dat is vast.

De redacteuren van de Gemeenteboden in ons gewest gaan dit bericht doorgeven door middel van hun blad en de voorgangers der betrokken gemeenten zorgen ook voor de bekendmaking ervan.

Opdat een ieder het weet!

Het comité v. d. bij het „Gewest Holland” aangesloten gemeenten.

ADRESWIJZIGING

Ds. H. Hornstra woont nu in de Meteorstraat 10, Treebeek. Telef. K 4448—818.

Verantwoording U.Z.C.

In dank ontvangen van:

Prot. Zondagsschool Meerssen (L.)	f 3.05
P. v. d. W. te U.	- 2.50
N. N. te H.	- 10.—
F. B. G. te Arum (Fr.)	- 10.—
Bapt. Gemeente Noord Bergum	- 25.08
Utrecht	- 81.—
D. de B. te V.	- 2.—

Zendingscorrespondent Hoogezand	- 35.—
Zondagsschool Harlingen	- 31.51
H. I. te G.	- 100.—
Bapt. Gemeente Alkmaar	- 25.15
„ „ Vrieschelo	- 20.—
Zondagsschool Deventer	- 25.—
Bapt. Gemeente Workum	- 172.50
Jaarfeest Moederkrans Arnhem	- 60.—
Bapt. Gemeente Utrecht	- 62.—
Zondagsschool Apeldoorn	- 10.—
Bapt. Gemeente Staveren	- 50.—
H. S. te T.	- 10.10
Zondagsschool Den Haag Singel	- 6.36
Bapt. Gemeente Zandbulten	- 39.—
„ „ Nieuwe Pekela	- 65.63
„ „ Haulerwijk	- 125.—
H. J. H. te 's Gravenhage	- 2.—

Dit is in één maand ongeveer f 1000.—. Laat ons hopen dat elke maand f 1000.— kan worden verantwoord. Wanneer het jaar dan voorbij is zal er grote reden tot dankbaarheid zijn.

Uw. dw. dn. W. MODDERMAN.
Postrek. 382183.

Advertentiën

Maandag 23 Febr. a.s. zullen D.V. onze geliefde ouders

K. Fennema
B. Fennema-Kievit

de dag gedenken, dat zij voor 25 jaar gehuwd zijn. Dat God hen nog lang moge sparen is de wens van hun kinderen

Piety en André (verl.)
Tiny

Leeuwarden,
Kalverdwardsstr. 15.

Gelegenheid om hen te feliciteren is er 23 Febr. van 4—5.30 uur in de bovenzaal van Stadszicht, Groningerstraatweg.

Bij dezen betuigen wij onze hartelijke dank aan allen die ons 25-jarig huwelijksfeest tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

K. Baptist
A. Baptist—Smalbil

Pernis, Cremerstr. 159.

Wegens omst. te koop:

pracht eiken
Huisorgel

(merk Kröger). Ook zeer geschikt voor zaal of kl. kerk. 25 reg. (tuimelaars) 2, 4, 8 en 16 voets. Klavieromvang $5\frac{1}{2}$ octaaf. Prijs f 1250.— (geen handelaar). Brieven onder nummer 48—3 aan de adm. van De Christen.

Bij dezen betuigen wij onze hartelijke dank voor de vele blijken van medeleven ons betoond bij de herdenking van onze 50-jarige echtvereniging.

J. Baptist
A. Baptist—Plenter
E.-E.veen, Kan. B.

Plaatst Uw Familieberichten in „De Christen”

Nog zijn er een aantal exemplaren van het belangrijke

STATISTIEK-NUMMER
van De Christen verkrijgbaar

Zend 15 ct. voor 1 ex. en 10 ct. voor elk meerder ex. of in de vorm van postzegels of per postwissel of per giro 9260.

De administrateur T. JANSMA.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2886

VRIJDAG 27 FEBR. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. NO. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

De naïviteit der liefde

... zij zullen immers mijn Zoon ontzien!

Mark. 12 : 6.

Is naïviteit niet een der sprekende kenmerken der liefde? En vinden we haar niet in de Evangeliën? Vinden we haar niet bij onze Heer?

Het is vreemd, zo vreemd, dat we het haast niet aandurven, te spreken van de naïviteit der liefde, waar het Hem betreft, Wiens ogen zijn als vuurvlammen.

In deze wereld van schampere en handige mensen, klinkt het niet als lof, wanneer men iemand naïef noemt. Dit echter hoeft ons niet te weerhouden om te spreken van de naïviteit Gods. Paulus sprak van de zwakheid en van de dwaasheid van God. Hij wist, dat hij God daarmede in de ogen van de wereld zijner dagen verachtelijk maakte. Toch deed hij het, want de God en Vader van onze Heere Jezus Christus is nu eenmaal een ander dan de God der wijsgeren.

God is liefde.

En is liefde denkbaar zonder naïviteit?

Luisteren we naar het overleg, dat God bij Zichzelf hield, aler Hij Zijn Zoon in de wereld zond.

De Heere Jezus maakt ons van dat overleg getuige.

De Eigenaar van de wijngaard had dienstknecht na dienstknecht gezonden om vrucht van zijn wijngaard te ontvangen. Maar de landlieden hadden de eerste geslagen en ledig heen gezonden; een tweede gestenigd en mishandeld! „En wederom zond hij anderen, en die doden zij; en vele anderen, van wie zij sommige sloegen en sommige doden”. — De Eigenaar had dus ruimschoots ervaring opgedaan van de mentaliteit van de huurders van Zijn wijngaard. En wat zegt Hij nu bij Zichzelf? Hij had nog een Zoon, die Hem lief was, en Die heeft Hij ten laatste tot hen gezonden. Dat is op zichzelf al opvallend. Maar heel vreemd wordt het door het overleg, waarvan die uitzending de vrucht was: Zij zullen immers Mijn Zoon ontzien!

Is dat nu niet het toppunt van naïviteit?

Hoe kan men nu van zulke mensen — mensen, met zó'n verleden, zóiets verwachten?

Trouwens: het kwam ook helemaal niet uit!

De landlieden zeiden onder elkander: „Deze is de erfgenaam; komt, laat ons hem doden en de erfenis zal onze zijn”.

Petrus zegt, dat in de dagen van Noach de lankmoedigheid Gods was verwachtende.

God verwachtte in die dagen iets. Daarom stelde Hij de zondvloed honderdentwintig jaar uit. Hij liet Noach prediken in de verwachting, dat de mensen zich zouden bekeren. Deze verwachting, dit uitzien Gods, is de verklaring van de interimperiode, waarin we leven. Alle dingen zijn gereed. Het gericht kon elk ogenblik beginnen. Toch schuift God het op omdat Hij niet wil, dat iemand verloren ga. De gemeente moet lijden, omdat Hij lankmoedig is over de goddelozen. Luk. 18 : 1—8.

Het is beschamend, dat God in zo menig geval in Zijn verwachting teleurgesteld wordt. Is dat niet de Smart der Liefde?

De Gezegende zegt het niet met zoveel woorden, dat de Vader (Luk. 15) elke dag de terugkeer van de verloren zoon verwachtte, maar het ligt wel opgesloten in de mededeling, dat de Vader de weerkerende zag, toen deze nog verre was. En toen? Toen...rende hij hem tegemoet. U stelle zich dat voor!

Hoe sterk spreekt deze houding van de naïviteit van de Heer. Zo is de liefde.

En wij?

Als de naïviteit der liefde ons niet draagt en voortstuwt in ons werk, kunnen we het niet goed doen. De liefde gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen.

Naïef, niet waar!

Me dunkt: dat leert het leven haar wel af!

Neen!

De liefde kan niet anders!

Zó, met die kostelijke naïviteit, moet gij, prediker van het oude Evangelie, Zondag op Zondag en keer op keer, uw Boodschap brengen: in de verwachting, dat die horen, uw Zender en hun Zaligmaker zullen aannemen.

Zo moet gij, zondagsschoolonderwijzer en jeugdwerker, voor uw klas, voor uw jongens en meisjes staan: in de stellige verwachting, dat geen offer te groot is of ijdel gebracht wordt. Vast overtuigd, dat uw uitnemende boodschap vrucht zal scheppen.

Nooit, nooit moogt ge uw naïviteit verliezen. Ge zoudt er de Liefde zelve door kwijt raken. En zonder haar blijft alle arbeid immers waardeloos!

Hij slaagt door de liefde of hij slaagt niet.

Heer, maak ons naïef, als Gij!

L.

Losse Schakels

„Mensen- werk” Wanneer wij spreken van „mensenwerk” dan heeft dat een ongunstige klank. We veroordelen daarmee niet, dat de mens wat doet, maar dat hij doet of poogt te doen, wat alleen God kan doen. We moeten dus onze grenzen weten. God heeft ons ingeschakeld in Zijn werk op aarde. De engelen ook, maar overmits wij geen engelen zijn, wordt ons daaromtrent niet veel geopenbaard. Paulus spreekt over de andere Evangelieverkondigers als zijn medearbeider (II Kor. 6 : 1). de één plant, de andere maakt nat en God kroont aller inspanning door de wasdom te geven.

Nu is het zaak zuiver te weten: dat vraagt God van ons. Dat geldt van alle arbeid, doch in het bijzonder in de Evangelisatie-arbeid. Hoever moet ons bemoeien gaan? Natuurlijk mogen we uitnodigen. We vragen de kinderen dezer wereld om de opwekkingssamenkomst te bezoeken; we spreken hun toe, hun de Boodschap van het Heil brengende en hen wijzende op de schrik des Heeren. We trachten hen zodoende te bewegen tot het geloof. — Mogen we nog verder gaan? Mogen we ook een persoonlijk woord tot hen spreken? Mogen we hen uitnodigen om, wanneer ze nog nader onderwezen willen worden, behoefte hebben aan voorbede, of begeren om tot vrede te komen, zij dan onder de gelovigen moeten blijven, nadat de anderen huiswaarts gegaan zijn?

„Bewegen”. Hier moet men uiterst voorzichtig worden. Hier liggen grote gevaren. Hier kan het zeer licht gebeuren, dat de mens begint te doen of probeert te gaan doen, wat alleen God machtig is te bewerken. Hier kan het gebeuren, dat men vóór God uitloopt en de zielen schade doet. Beslistheid en schuchterheid moeten hier hand aan hand gaan. Maar het gevaar van „mensenwerk” te gaan doen daardoor te willen voorkomen, dat men dit persoonlijk contact buitensluit en geen „nasamenkomst” houdt, is een gemakkelijke, maar geen bevredigende oplossing. We moeten de gevaren weten te mijden zonder onze taak te verwaarlozen. Zo goed als er een openbare prediking nodig is, is er ook behoefte aan een persoonlijk woord. — Daarmee is niet ontkend, dat de Heere niet zal loslaten wat Zijn hand begon. Daarin schuilt ook geen gebrek aan vertrouwen in de werkzaamheid van de Heilige Geest. Het is een kwestie van gehoorzaamheid aan onze opdracht. De Heer wil door middel van onze diensten Zijn werk aan de zielen doen. Ook in de nasamenkomst. De Heilige Geest wil onze mond gebruiken om de zielen te helpen uit hun onzekerheid en onkunde en hen trekken over de bergen van moeilijkheden, waar de Boze hen voor plaatst.

Niet for- ceren. Er moet eens een prediker geweest zijn, die een gemeente aanbood tot haar te komen tot het houden van Evangelisatie-samenkomsten en daar-

bij de garantie gaf, dat er mensen bekeerd zouden worden. De gemeente ging dat te ver en ze schreef de IJveraar, dat ze van zijn aangeboden diensten afzag. — Er schijnen bekende predikers te zijn, die geloven het aan hun reputatie schuldig te zijn, dat ze op geen Evangelisatie-campagne spreken, zonder dat er „zielen tot overgave komen”. Dat moet dan worden gepubliceerd, opdat ze hun roep behouden en deze steeds roemruchtter worde. — Er zijn gelovigen, die onder de suggestie van deze mannen gekomen zijn, en er voor elke samenkomst de naam van zulk een beroemdheid op de lippen hebben. Als dié maar komt, dan is het succes verzekerd. — En zo bederft men elkaar: de Evangelist bederft de gelovigen en deze gelovigen stijven de man steeds verder in zijn hoogmoed.

Onutte dienstknechten. Wanneer wij het onze gedaan hebben, moeten wij zeggen: wij zijn onnutte dienstknechten. Dat wil niet zeggen, dat onze arbeid wel ongedaan had kunnen blijven, maar dit: dat we ons goed bewust moeten blijven, dat de wasdom op al ons werk alleen door God gegeven kan worden. Het is niet desgenen, die wil, noch desgenen, die loopt. De beslissing ligt in Gods ontferming. En met elke lezer van De Christen, die bij deze waarheid wil waken en in deze roem „in de Heere” volharden wil en ons wil zien volharden, zijn we het van harte eens. Ons werken baat niets wanneer God het niet in genade aanvaardt, zuivert en zegent. Gode alleen zij de eer. God is de enig Onmisbare. — We moeten vurig bidden om vrucht op de verkondiging, maar spruit die niet uit, dan ons hoeden voor „zelfhelp”.

Actie en Activiteit in de gemeente is zeer goed. Maar opbouw. wat niet mag worden vergeten, is de opbouw van het geestelijke leven. Louter evangelisatiepreken — nog liever — toespraken, hollen de gemeente uit. — Het is mogelijk, dat dat laatste te weinig bedacht wordt. Het Woord moet „recht gesneden” worden en denkend worden verwerkt. Dat kost meer inspanning dan te luisteren naar een smakelijk gekruide evangelisatie toespraak. De uitwerking in geloofsgroei is ook minder opvallend dan de aanblik van zielen, die naar voren komen om Christus aan te nemen als hun Zaligmaker. De gemeente mag de actie op de wereld gericht niet slap voeren, maar moet door het bezoeken van prediking en bidstonden tonen, dat ze is begonnen te smaken, dat de Heere goedertieren is. Als levendgemaakte zielen zullen de bekeerlingen zeer begerig zijn naar de onvervalste melk. Is dat niet het geval, dan hapert er wat aan de gezondheid van de jonge ziel. En zijn oudere gelovigen niet verlangend om „te vervolgen de Heere te kennen” (Hosea 6 : 3), noch om „voort te varen tot de volmaaktheid” (Hebr. 6 : 1), dan zijn ze ook niet gezond in het geloof. Mijn broeder en zuster: verwaarloos uw eigen hart niet! Blijf etende en drinkende aan Gods tafel (Jes. 25), laaf u voortdurend aan de Heilsfontein (Jes. 12). Onderzoek de Schriften. Gebruik alle hulpmiddelen, die daartoe binnen uw bereik zijn. Er zijn gemeenteleden, die nog niet weten waar ze de verschillende bijbelboeken kunnen vinden. Ze zijn slecht op de hoogte van de hoofdzaken van de Gewijde Geschiedenis. Ondanks deze onkunde kan men wel zalig worden, maar toch moet ze weggenomen worden. Het Lectuurfonds probeert in deze behoefte te voorzien. Wijzen de Ouderlingen op hun huisbezoeken wel op deze dingen? Peilen ze de Schriftkennis der leden wel? Dringen ze wel aan op Schriftonderzoek en het bezoeken van verenigingen, waar de Bijbel besproken wordt?

Kerkgebouw — We hebben bezwaar tegen de benaming en Godshuis. van „Huis Gods” van het gebouw, waarin we als gemeente samen komen. Dat is een veruitwendiging en een wegzakken op Oud-testamentisch niveau. De tempel was een Huis Gods, maar er zijn nu geen tempels meer van hout of steen. Wij, die de gemeente vormen, zijn nú de tempel Gods; wij vormen te samen het Huis Gods, gebouwd uit levende stenen. In verband daarmee komt aan het kerkgebouw geen bijzondere eerbied toe. Alles, wat op zichzelf goed is, mag in het kerkgebouw gedaan worden. Maar we zouden daarbij slechts deze beperking willen maken: het moet in verband staan met de taak der gemeente en het doel, waaraan het gebouw is overgegeven. Dus geen politieke vergaderingen in de kerk. Ook geen vergaderingen van zuiver maatschappelijke of staatkundige aard. — Zijn er organisaties, waaromtrent de gevoelens der gelovigen verdeeld zijn — dan daarvoor de kerk niet beschikbaar gesteld! — Maar wat in de dienst van de evangelisatie gesteld kan worden, kan in de kerk gebracht worden. We mogen gerust gebruik maken van middelen, die in de dagen der Apostelen nog onbekend waren. We stellen toch ook de drukpers in de dienst der evangelisatie? Waarom dan de film niet? — Over bazaars lopen de meningen uiteen. Is een gemeente over het al of niet wenselijke van het houden van bazaars verdeeld, dan houde men ze niet. Zijn de niet-sympathiserenden slechts enkelingen, dan hure men een ander gebouw. Men kome elkander in deze dingen zoveel mogelijk tegemoet, en die meent het te mogen doen, tone, dat hij het ook kan nalaten „om de broeder geen aanstoot te geven”.

Wereldgelijk- De Schrift zegt ons, dat we deze we-
vormigheid. reld niet gelijkvormig zullen worden, maar door verandering van binnen, andere levensvormen zullen aannemen. Deze veranderingen moeten dan inderdaad van binnen uit plaats vinden. Men moet niet een model aanleggen en daarnaar de anderen willen modelleren. Door innerlijke vernieuwing wijzigt zich het inzicht en gevoel voor het betamelijke en voor het ongeoorloofde. Er zijn dingen, handelingen, die bij een christelijke levensinhoud niet passen. Er is een manier van feestvieren, die niet strookt met het geloof in Christus. Het gevoelsleven moet dat zeggen en zal het gaan zeggen, indien Christus slechts door het geloof in de harten woont.

L.

Pastorale Mijmeringen

„Eén, twee, drie .... zes, zeven! Zeven snoepjes papa!” Even kijk ik op van m’n werk in het verkouden snuitje van m’n jongste. Een verkreukeld zakje in haar ene handje, de zeven heerlijkheden in het andere, zo zit ze op de divan bij ’t raam. „Tjonge, wat een massa!” doe ik begerig, om haar een beetje erover te troosten, dat zij haar uitstapje met moeder misloopt. „Ja”, komt dan weifelend haar instemming. ’k Merk aan de toon, dat ze me maar gelijk geeft, omdat ik nu eenmaal niet wijzer ben. Niet waar? je moet je vader in zijn zwakheden een ontzien. Maar ze kan mijn voorstelling van zaken niet onderschrijven. Ik mag de grote hoeveelheid zoetigheid zien, zij ziet duidelijk de grenzen van het geluk. ’t Zal heus niet hoeven te duren tot moeder terug is, dan zal het laatste dropje al lang in haar keeltje

gegleden zijn. „Zeven snoepjes.... en dan is het voorbij....”, dat waar haar kijk op ’t geval.

Waarlijk, daar schiet een brok in mijn keel. Wat ben ik toch een rare kerel. Hoe is ’t? Tekenen van toenevende nerveusiteit? Kan ik me niet veroorloven! Wie prakkiseert er nou over zeven snoepjes — of nee, ’t zijn er nu nog maar zes. — Toch ligt er niet veel deprime-rends in, dat je overal botst tegen de grenzen van het geluk van je kinderen? Zeven snoepjes, en dan.... Hoe graag zou je niet tegen de loodgrijze, schuimende golven je willen keren, die het verdriet brengen aan je kind, wanneer het laatste „snoepje” is verorberd. „Ha! hierheen, golven! Hierheen! Spat maar over mij heen. Hierheen teleurstelling, ramp — maar laat mijn kind met rust!”

Een zware hoestbui, daar bij het venster. Gelukkig, er is nog een dropje, dat verlichting kan bieden. Het papier ritselt — de hoestbui mindert. Maar nu zijn er nog maar vijf over.

Ja, wat kun je eigenlijk voor je kinderen doen? Wat baat het je, wanneer je front maakt tegen de golven van moeite, die je kind bedreigen? Ben ik machtig genoeg om hun kracht te breken? Stumper, die ik ben. — ’t Is waar, ze mag graag naar school, en over ’t algemeen hoef ik daarover niet te tobben. Maar laatst was er een opdringerig hondje, dat boosgeluimd haar afkefte.... en ik was er niet bij om haar in die moeilijke ogenblikken bij te staan. Zeker, ’t is goed afgelopen — toen — en als ze wat groter is, zal ze om zulk een avontuur geen traan meer laten. Maar tegelijk met haar zullen ook de moeilijkheden en gevaren groeien. Het hondje kan, bij wijze van spreken, een wolf worden.... (kijk, daar gaat het derde dropje!)....en dan ben ik er misschien ook niet bij.

Onberoerd door mijn ietwat sombere bespiegelingen, speelt ze nu met pop. „Speel maar schat, het geluk is nog niet op!” — Zou ze later ook die misère in haar leventje krijgen als ik? Dat soms hopeloze zoeken naar de juiste weg: dat geen-raad-weten met jezelf zonder dat je iemand in vertrouwen durft te nemen; kortom dat niet-weten waar je zult belanden omdat je de bewegende en hinderende factoren in en buiten je persoonlijkheid niet kunt overzien? Zou ze het vieste lachje van de zelfspot ook leren lachen bij de ervaring, dat je het goede vaak meer *ondanks* dan *door* je geaardheid tot stand brengt, terwijl het goede, dat je werkelijk wilt, in een klamme mist van misverstand hopeloos verloren gaat? Speel nu maar, mijn kind, speel maar zo lang je kunt. O, lust pop geen dropje uit je klevrige handje? Dan zal ’t het beste zijn, dat jij ’t maar even op eet. Hoeveel heb je nu nog? Twee? Ja, ik hoor ze in het nu te groot geworden zakje rollen. ’t Lijkt wel of ze samen beven van angst voor het vreselijke lot wat hen wacht....

Het bijna lege zakje schijnt de gedachtengang van het meisje een bepaalde richting in te stuwten. Steelsgewijs kijkt ze af en toe uit het venster. „Waar blijft moeder toch?” Adventsstemming pleegt te ontstaan als het purper het westen kleurt en de nacht bezit neemt van de wereld. Maar niet het verlangen wijst het moment van de vervulling. Dat was ook de ervaring van de kleine. En min of meer teleurgesteld wendde zij zich af. Er viel voor haar nog wel wat te doen in de kamer, alleen wat — dat wist ze niet. In zo’n geval doe je het beste, als je even tegen je vader aanleund, terwijl je je ogen door de kamer laat dwalen. „Papa, wil je ook een dropje?” Voor de gezelligheid stak ze al vast zo’n zwart verrukkelijkheidje in haar mond. Natuurlijk zag ik er van af, de laatst overgeblevene van haar aan te nemen.

Ik zou geen vader zijn en — overigens ik houd niet van dropjes. — Meteen had m'n dochterje hem al uit z'n zielige eenzaamheid verlost door hem de weg van alle dropjes te doen gaan.

„Nou is alles op”, constateerde ze. Ik knikte en wist het fatale ogenblik gekomen. Maar de dramatische ontknoping, die mijn fantasie er als passend bij geflanst had, bleef uit. Zoals wel vaker had de op hol geslagen fantasie mij parten gespeeld door een microscopisch kleine onderbreking in het prettige op te kloppen tot een geweldige tragedie. Wel klein was die onderbreking, want bijna tegelijkertijd werd de sleutel in de voordeur omgedraaid en kwam moeder thuis. En terwijl heel het huis vol was van nieuw geluk en vrolijke stemmen stopte ik al mijn onnodige angst voor de blijdschap van mijn kind maar gauw in een vergeten hoekje.

Wat praten we gauw en veel over de broosheid van het geluk! Misschien vinden we dat wel een teken van degelijke afgewendheid van de wereld — een openbaringsvorm van vroomheid dus! 't Is moeilijk te zeggen, of we dan altijd wel strikt eerlijk zijn. Maar al zijn we eerlijk, wijs lijkt het me niet. En misschien doen we dan ook wel te kort aan de goedheid van Hem, Die het leven leidt. Niet met me eens?

Een jong paartje gaat trouwen. Rozen, sering en wat niet al verspreiden hun geuren door 't ganse huis. Een stralend bruidje en een bruidegom, die van louter aanminnig lachen kramp in z'n achterhoofd krijgt. Toespraken, veel toespraken — natuurlijk! Maar waarom leggen wij, feestredenaars, er ons zo op toe zo kranig te zinspelen op stormen, die komen zullen en de vele blinde klippen die, als je ons geloven mag, ieder huwelijk tot een hachelijke bootreis maken? O zeker, het flatteert het bruidje wel als ze met haar gaten (of kanten) handschoentje een traantje wegpinkt. Maar — rantsoeneert de goede God het geluk werkelijk zo krap? Met andere woorden: zijn we onder het masker van de degelijke ernst niet vaak bezig Gods trouwe vaderlijke liefde tekort te doen? Is ons ernstig gezwam over stormen en klippen niet vaak hetzelfde als ernstige ondbaarheid en ernstig ongelooft? Waarom dat „dropjes tellen” als zou het geluk met die dropjes een einde nemen? Waarom het zó voor te stellen, als zou na het licht van het heden een eindeloze nacht wachten? Kent u de toekomst van het jonge paar? Ken ik die misschien? Welaan, laten we dan ook niet doen, alsof! Misschien weten meerderen nog niet of ik hun een nieuwe dageraad aankondig, dan wel of het de bekende sterretjes zijn die een welgemikte vuistslag kan veroorzaken. Weest niet bang, ik ben een vredelievend mens. Maar u is nog niet gerust. De proef ondervindelijk geconstateerde stormen zitten u in de maag. En u vraagt mij hoe ik zo resoluut durf te spreken.

Och, u raadt het reeds.... Ik ben bij m'n jongste dochter in de leer geweest. „Nou zijn alle dropjes op, papa!” Ze kon het zonder tranen zeggen. Waarom!? Omdat ze wist, dat dit povere rantsoentje geluk slechts plaats maakte voor oneindig rijker geluk. En ze had gelijk: moeder kwam thuis!

Ze had me een levensles ingeprent, die ik zelf al meerdere malen aan anderen had willen inscherpen: *Niet de omstandigheden beslissen over het gelukkig of ongelukkig-zijn, doch onze waardering van de omstandigheden!*

We vatten samen. Het geluk is niet gerantsoeneerd! Het gaat niet angstig opzij, wanneer van stormen gesproken moet worden. Gods goedheid is eindeloos; Zijn

trouw en Zijn macht kennen geen grenzen. En daar Zijn liefde eeuwig is, kan het geluk niet eindigen voor de mens, die in Zijn gemeenschap leeft.

Verdoezel ik hiermee de stormen en alle andere nood?

Neen! De realiteit van mijn eigen leven ontnemt mij daartoe de mogelijkheid en de begeerte. Een verdovingsmiddel in alle pijn reik ik u niet. Maar mijn geloof schenkt mij een waardering van de omstandigheden, die de oppervlakkige beschouwing der feiten mij niet schenken kan. Ook in de nood blijft de Christen zich bewust, dat — juist dan — de Vader in de hemel bezig is grotere blijdschap voor te bereiden. Slechts het tafereel in het schouwspel is somber gelaten. Maar dezelfde grote Regisseur houdt de gang van de gebeurtenissen in Zijn hand.

En tenslotte, moe geworden broeder, de sleutel knarst reeds in het slot! Schijnt het „rantsoen” geluk opgebruikt, Hij komt, die aller tranen afwist!

BRANDT.

Töllöse, 22 Januari 1948.

Zoals de Kalverstraat voor de Amsterdammer, is Töllöse voor iedere Deense Baptist een overbekende naam. Immers, in Töllöse, op het eiland Zeeland, plm. 70 km. van Kopenhagen, staat „Baptisternes Höjskolen”. En niet zonder reden, zijn de Denen trots op dit mooie gebouw. Op de klank af vertaald, zou „Höjskole” in 't Hollands „hogeschool” luiden, en dan denkt u natuurlijk aan een hogeschool, zoals wij die bezitten in Leiden. De Denen verstaan onder „Höjskole” echter heel iets anders. De „Höjskole” is een typisch Deense onderwijsinstelling, een z.g. „volkshogeschool”. Gedurende het winterhalfjaar kunnen daar de jongens, en in de zomer maanden de meisjes, hun kennis van de lagere school wat oprispen en eventueel uitbreiden met bijbelkennis en een cursus voor Zondagsschoolwerk. De meisjes krijgen tevens les in weven. Deze school kan eventueel worden bezocht met subsidie van de regering. Hoewel deze school aan het gebouw dus de naam „Höjskole” heeft gegeven, zijn in het schoolgebouw nog twee andere scholen ondergebracht, n.l. een driejarige cursus, die zo ongeveer schommelt in de buurt van onze Mulo, en last not lest: de „Praedikantskole”.

Verreweg de meeste leerlingen van deze drie scholen zijn intern, zodat het gebouw, dat 100 leerlingen huisvesten kan, geheel bezet is. De leerlingen van de beide eerste scholen bezitten dan ook samen een kamer, d.w.z. twee leerlingen per kamer; maar de theologen in de dop, genieten het voorrecht ieder een eigen kamer te hebben, wat natuurlijk zulke „diepe vorsers” ook wel toekomt!

In de linkervleugel, afgescheiden van de rest, is de „Praedikantskole” gevestigd. Op de tweede verdieping woont de rector met zijn gezin, en op de eerste en derde hebben de studenten hun residenties. Wij zijn momenteel met veertien studenten, waaronder een Pool, een Rus en een Hollander, maar binnenkort zullen er nog drie bijkomen. In tegenstelling met andere scholen (Seminarie durf ik niet te zeggen, uit vrees onze gewaardeerde E. R. koude rillingen te bezorgen) hebben wij hier slechts één klas. Pas na drie jaar, wanneer deze lichting is geperfectioneerd, komen er weer nieuwe leerlingen. U merkt dus wel, dat alle zorg en aandacht der leraren aan ons wordt besteed, en om eerlijk te zijn moet ik zeggen, dat dit bij tijd en wijle niet geheel overbodig genoemd mag

worden, omdat zelfs a.s. „dominé's" niet altijd even stil zitten.

Onze dagindeling is als volgt: 7 uur opstaan (zelfs in Denemarken zijn 's morgens slaperige gezichten), 7.30 uur ontbijt, 8 uur morgenwijding in de kapel, verzorgd door de studenten, en bijgewoond door de leerlingen der andere scholen, 8.15—11.30 lessen, 11.30 middageten, 12—1.45 weer lessen en daarna studeren op de kamer. 's Middags om half drie koffie (!) en 's avonds om half zes avondeten. Half tien weer koffie met brood en daarna dagsluiting in de vorm van bijbellezing met gebed.

Al onze lessen worden begonnen met het zingen van een lied en gebed, want immers, wanneer er iets is waarbij men Gods genade en kracht nodig heeft, dan is het toch zeker te worden opgeleid tot Zijn dienst-knecht. Gebed is een groot voorrecht en een grote kracht, en geregeld hebben wij als leraren en studenten daarom onze bidstonden, waarin alles aan God wordt opgedragen. Meer dan ooit wordt dan de band gevoeld, die ons bindt ondanks verschil in taal en nationaliteit. Zich afhankelijk van God te mogen gevoelen is een groot voorrecht.

Het zal de meesten van u verwonderen, dat leraren en leerlingen elkaar aanspreken met „du" (jij). Als Hollander moest ik daar erg aan wennen, en nog gebeurt het vaak, dat ik me vergis en „De" (u) gebruik. (Hollanders zijn nu eenmaal zo beleefd.) Maar, hoewel het zeker niet alleen daaraan ligt, is de verhouding tussen leraar en leerling mee daardoor erg joviaal en kameradschappelijk, wat prettig aandoet.

Het leven in Denemarken verschilt niet veel van dat in Holland, noch in gewoonten, noch in levensomstandigheden. Evenals in Holland is ook hier nagenoeg alles gedistribueerd, levensmiddelen en kleding, en minstens even streng. Rookartikelen zijn zonder bon maar schaars, duur en slecht van kwaliteit. (Baptisten in Denemarken roken zeer weinig, en in vele gemeenten helemaal niet. In kerkgebouwen wordt onder geen voorwaarde „gewierookt".) Melk, kaas en eieren zijn vrij, maar daarom niet overvloedig verkrijgbaar. Bijna alles is veel duurder dan in Holland, maar daartegenover staan ook hogere lonen, hoewel 't verschil niet evenredig is. Denemarken, het land, overvloeiende van melk en boter, merkt de gevolgen van de oorlog even zeer als de rest der wereld. Toch staat Denemarken met 2900 calorieën per dag bijna het hoogst op de lijst der Europese landen. (Nederland 2500?)

De natuur hier in de omgeving is bijzonder mooi, met zeer veel heuvels en bosjes, die, vanuit mijn kamer gezien, zich aaneen schijnen te sluiten tot grote bossen. Er is weinig of geen water in de omtrek. Schaatsenrijden is dan ook vrij onbekend, maar de skisport wordt des te meer beoefend.

Töllöse is slechts een klein dorp, met weinig bezienswaardigheden. De Höjskole en de prachtige nieuwe kerk der Baptisten gemeente zijn ongeveer de grootste gebouwen.

U weet nu het een en ander over de omstandigheden en de omgeving waarin één van uw studenten verkeert, en een volgende keer hoop ik u iets naders te vertellen over de Deense Baptisten.

Dankbaar voor de gelegenheid om hier bij de gast-vrije en hartelijke Deense broeders en zusters te mogen worden gevormd tot een soldaat voor onze grote Koning, groet ik u allen hartelijk, in 't bijzonder voorganger en gemeente te Harlingen.

Uw broeder C. VAN WIER.

Gemeenteberichten

TREEBEEK

Zondag 1 Febr., een Zondag, waarin Gods trouw en genade aan de gemeente werden geopenbaard. Zes jongemensen werden door de doop aan de gemeente toegevoegd.

Ds. Hornstra had deze middag een rijk en aandachtig gehoor. Voor elk der dopelingen had de voorganger een speciale tekst, die betrekking had op het karakter of de plaats van hem of haar, die zij in de gemeente gingen innemen.

Na afloop van de dienst vierde de gemeente het Avondmaal, waar de pasgedoopten welkom werden geheten door Ds. Hornstra en waarbij hun een doopkaart werd overhandigd.

Ziende op de zegeningen die ons reeds zo vroeg in het nieuwe jaar werden geschonken, kunnen wij niet anders dan met moed voorwaarts gaan.

Namens de gemeente,

J. A. OOSTERLOO, secr.

DEVENTER

Onze jaarverg. is achter de rug en er is die avond veel behandeld. De terugblik door ons jaarverslag deed ons veel zegeningen zien, die we in 1947 mochten ontvangen. Vooral het aantal gedoopten en het bedanken van onze voorganger Ds. Prins voor het beroep dat Noordbergum op hem uitbracht, schonk ons grote vreugde. De hand aan de ploeg en niet omzien naar hetgeen achter is. Maar toch mogen we wel omzien naar de zegeningen en de tellen een voor een. Dat zal ons sterken bij het vooruitzien. Zo zijn er op onze jaarverg. weer verschillende plannen gemaakt en met Gods hulp en bijstand zullen wij die trachten uit te voeren.

1 Febr. mochten we ook weer een doopdienst houden, waarin een jonge zuster de gemeente werd binnengeleid. Het was een goede dienst.

Zo gaan wij verder, ons oog gericht op Hem, die 't al gebiedt, dan alleen zullen wij zegen en leven ontvangen.

H. T., secr.

ZANDBULTEN

Sinds onze nieuwe voorganger, br. Fabrie, zijn intrede deed in onze gemeente, lieten we niet veel van ons horen.

Ons gemeentewerk ging echter geregeld en gezegend door; grote zegeningen waren in de afgelopen tijd ons deel; zielen kwamen tot overgave.

De diensten worden alle goed bezocht. Ons kerkje is elke Zondag vol.

Ook nu willen we u allen gaarne deelgenoot maken van de zegeningen, welke de Heere ons schenkt. Zondag 8 Febr. hadden we het voorrecht om een broeder en vijf zusters op hun geloof te dopen. Dit was een dag van grote vreugde, die besloten werd door met de nieuwe leden het Avondmaal te vieren. Na afloop van de dienst gaven zich tot onze grote vreugde weer een drietal op, om ook onze Heer in gehoorzaamheid te volgen, zo dat we nu spoedig weer een blijde dag mogen beleven. Zo ervaren we, dat onze Heer ons dagelijks overlaadt met Zijn gunstbewijzen. Voor deze doopdienst was zoveel belangstelling, dat lang niet allen in ons kerkje konden,

velen moesten zich getroosten met een staanplaatsje. Alle handelingen vonden plaats in goede orde, de aanwezige schare was zichtbaar ontroerd. De Heere schonk ons een zeer gezegende middag.

Met dank in onze harten gaan wij voorwaarts in de heilige strijd, biddende en verwachtend, dat er meerderen mogen komen aan des Heilands voeten, waar we veilig en geborgen zijn.

Met hartelijke br.groet,
namens de gemeente,
N. LOURENS, secr.

ZWOLLE

Misschien heeft deze of gene lezer van „De Christen” zich wel afgevraagd: „Hoe zou het te Zwolle gegaan zijn na de instituering als gemeente?” Het antwoord daarop kan luiden: „Niet slecht!” De diensten worden geleidelijk beter bezocht, ook de varende broeders en zusters beginnen steeds beter te beseffen, wat te Zwolle hun werkelijk geestelijk thuis moet zijn. De diensten worden geleid door onze studenten, telkens afgewisseld door br. Bouritius. Zondag 8 Februari was een bijzonder mooie dag. In de morgendienst ging br. Bouritius voor, de opkomst was uitstekend, de daarop aansluitende Avondmaaldienst, geleid door br. Bouritius, zeer gezegend.

De Maranathadienst 's avonds, geleid door Ds. K. Prins te Deventer, deed ons lokaal in de Hortensiastraat vol belangstellende toehoorders stromen, die vol aandacht luisterden naar de boeiende wijze, waarop Ds. Prins zijn onderwerp behandelde. Op aangename wijze werd de dienst afgewisseld door solozang van de sopraanzangeres mej. ten Brink en de baszanger de heer van Keulen, die ons reeds eerder diende. De begeleiding was in de bekende handen van de muzikleraar, de heer Kunnen Jr., de zoon van onze gemeentezangbegeleider. Voortaan hopen we elke 2e Zondag in de maand een dergelijke avond te hebben. In de hoop op voorbede van u allen voor de arbeid ook te Zwolle, met broedergroeten,

H. PAALMAN, secretaris,
Trompstraat 19, Zwolle.

NW. WEERDINGE

't Is al geruime tijd geleden, dat we wat van ons hebben laten weten. De reden is niet, dat we hier zijn ingedommeld. Integendeel, de arbeid wordt hier onverdroten voortgezet. Dank zij de bereidwilligheid van onze broeders studenten en van enkele voorgangers hadden we elke Zondag een broeder in ons midden om Gods Woord te verkondigen; voor deze hulp zijn wij de betrokkenen hartelijk dankbaar. We hebben in de afgelopen maanden 4 x 2 avonden bijzondere samenkomsten gehouden waar de boodschap van verlossing op duidelijke wijze werd gebracht.

De Kerstdagen waren goede, gezegende dagen voor ons. Onze jaarvergadering kenmerkte zich door een gezellige en vertrouwelijke sfeer; de aftredende bestuursleden werden allen herkozen, waardoor de gemeente het vertrouwen in deze broeders bevestigde; uit de jaarverslagen bleek, dat de Heer ons in 1947 rijkelijk heeft willen zegenen.

8 Febr. was een bijzondere feestdag voor ons, omdat we het voorrecht hadden een zuster en twee broeders op hun hartelijke belijdenis te dopen. Ds. Vegter was die dag in ons midden; de kerk was geheel bezet en we zijn allen rijkelijk gezegend geworden. Bij het Avond-

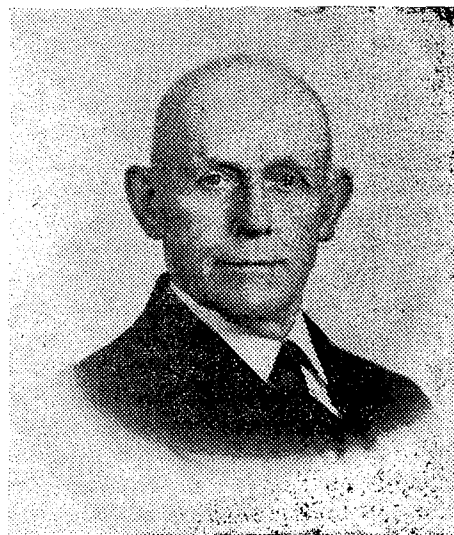
maal werden de pasgedoopten hartelijk welkom geheten, alsook een broeder, die na jaren buiten de gemeente geleefd te hebben, op zijn begeerte weer als lid werd aangenomen.

De verschillende verenigingen en het Zondagsschoolwerk vinden eveneens geregeld voortgang en mogen zich in een goede belangstelling verheugen; wij geloven dat al deze arbeid op Gods tijd vruchten zal dragen.

Dat we, ondanks herhaald beroepen, nog steeds geen voorganger hebben is nu niet bemoedigend, doch we gaan vol vertrouwen de toekomst tegen, want onze verwachting is van Hem, die het Hoofd der gemeente is en Hij zal ons gebed om een voorganger op Zijn tijd verhoren.

Wij groeten allen met de groet der gemeenschap en bevelen ons in aller voorbede aan.

De Secr.

Br P. H. Deursen is, ook buiten de gemeente Groningen, bij velen bekend. Hij is een bewegelijke figuur. Op verschillend terrein van de gemeentelijke arbeid heeft hij zich gedurende de vele jaren, dat hij onzer één is, bewogen. Hij deed wat zijn hand vond om te doen en steeds ging er een stimulerende invloed van hem uit. Hij werkte en hij bad en hij offerde voor het heil der zielen van klein en groot. — Het zal niemand verwonderen, dat iemand, vaardig van geest, als br P. H. C. Deursen is, op het terrein van het Zondagsschoolwerk verscheen. En... daar aangekomen, bleef hij er. Met een liefde die van geen wijken wist, bracht hij vijftig jaren aaneen de jongens en meisjes het Blijde Nieuws van Jezus' zondaarsliefde. Geslachten heeft hij door zijn klassen zien gaan en velen ontmoette hij later aan de voet van het kruis, en dan verheugde zich zijn hart „als een, die een grote buit verkrijgt”.

Vijftig jaren heeft hij in voorbeeldige trouw dit werk gedaan en wij danken hem als zulken, die evenals hij, het werk van de Meester liefhebben. Wij danken de Heer voor het sierkleed van de trouw, dat Hij br Deursen heeft aangetrokken. God zegene br Deursen en zijn vrouw, die, één van ziel en één van zin met hem, hem steunde door haar meeleven in zijn arbeid.

A.s. Woensdag 3 Maart wordt op de Jaarvergadering van „De Goede Herder” dit jubileum gevierd.

L.

Wij vragen Uw aandacht

voor onze

evangelisatie-auto

Wat dat is? Ja broeder, dat is een gewone auto, voorzien van geluidsversterker en grammofooninstallatie enz. met achter het stuur een prima evangelist, die stad en land afreist om de blijde boodschap uit te dragen.

Is dat niet even fijn?

Vind ge ook niet, dat we daarop eigenlijk allang gewacht hebben? Zo hebben de broeders afgevaardigden op de laatste Algemene Verg. der Unie te Leeuwarden het ook gevoeld; vandaar dat het besluit genomen is om zo'n auto aan te schaffen.

En dat besluit moet uitgevoerd worden, waar of niet?

Of dacht ge, dat deze zaak de bekende weg naar de doofpot gevonden had. Wis en zeker niet, hoor!

Maar deze zaak moest eerst eens even overwogen worden, hoe we dat nu het beste zouden doen. Immers gaat het er in eerste instantie om, om het nodige kapitaal daarvoor bijeen te krijgen.

Nu zult ge misschien zeggen: dat is een koud kunstje, of ge zegt: dat zal u niet meevallen. Zeker, ik geloof het graag, dat wij mensen in ons midden hebben, die wanneer ze samen de hoofden eens bij elkaar staken, het best konden financieren. Ze zouden dit ongetwijfeld ook wel gaarne willen doen, maar is onze bescheidenheid in dezen niet spreekwoordelijk geworden?

Vandaar dat de E.C.U. dan ook het besluit heeft genomen om enkele gewestelijke correspondënten te benoemen, die deze zaak van de evangelisatie-auto voor ons zullen behartigen.

Hieronder volgen hun namen en adressen:

Voor Groningen en Drenthe: ds. J. B. de Neef te Nieuwe Pekela.

Voor Friesland: ds. J. Bosma te Stavoren.

Voor Overijssel en Gelderland: br. W. Pots, Waarberweg 84, Hengelo (O.)

Voor Utrecht, Holland en het Zuiden: ds. S. Zijlstra, Frankrijkstr. 47, Eindhoven.

Wilt u meteen deze adressen maar even noteren in uw zakagenda? Mooi, dank u!

Eén van deze broeders zal thans wel spoedig een schriftelijk of persoonlijk bezoek bij u komen brengen. Ze zullen op een bondsdag of iets dergelijks een collecte laten houden, enfin, wat ze doen zullen, zult u gauw genoeg merken.

Ontvangt hen met liefde en laat ze niet met lege handen staan.

Het gaat voor een goed doel, voor de zaak van Gods Koninkrijk, en daaraan hebben we toch ons hart verpand, nietwaar?

Even gemeenschappelijk de schouders eronder gezet, een flinke greep in de beurs en laat dan uw rechterhand niet weten wat uw linker doet, dan zal het heus niet zolang meer duren of „onze evangelisatie-auto”, rijdt door ons dierbaar Vaderland, om alom de blijmaar van Gods zondaarsliefde te laten horen.

Wij wensen onze broeders correspondenten veel zegen en arbeidsvreugde toe en groeten u allen in trouwe verbondenheid.

Namens de E.C.U.,
K. PRINS.

Mededelingen

JEUGDLEIDERS(STERS)!

Van Dinsdag 30 Maart tot Zaterdag 3 April wordt er door de Jeugdraad een cursus voor Jeugdleiders(sters) georganiseerd. Deze vindt plaats in Utrecht, Maliesingel 30.

Dat was al bekend? Fijn, want dan is de tijd daarvoor al vrij gemaakt.

Is de opgave ook al verzonden naar de Alg. Secretaris van de N.B.J.B., Ds. J. Broertjes, Stationsstraat 25, Sneek, tel. 2408?

Wat er geboden zal worden, is van prima gehalte en zal een werkelijke hulp voor ons betekenen, als we straks weer voor de jeugd staan. We zijn dan niet zo erg onbekend meer met de dingen. Wat zal het werk ons dan veel beter aangaan!

's Morgens is de Bijbel het onderwerp van gesprek, zodat we daarvan de rijkdommen beter leren zien. 's Middags zijn de praktische onderwerpen aan bod: Ds. Brongers over het werk onder de jongere jeugd. Ds. v. d. Werf over het Zondagsschoolwerk en Ds. Broertjes over het Zondagavondwerk.

Verder zullen besproken worden: de Gemeente, de Doop en het Avondmaal in het Nieuwe Testament. Ook de geschiedenis van de Gemeente zal onder de loupe komen.

Ds. Louw en Ds. Bakker zullen ook hun krachten geven, waarvoor we hen zeer dankbaar zullen zijn. De avonden bieden gelegenheid voor onderlinge discussie, zodat dan de deelnemers een flinke duit in de zak kunnen doen. Het geheel zal staan onder leiding van Ds. Vegter.

Het spreekt vanzelf, dat zij, die er komen — en dat zullen vooral onze actieve jeugdleiders(sters) zijn — bereid moeten zijn, zich *flink* in te spannen!

Dit is slechts een korte flits. Het gehele programma zal uitvoerig aan de deelnemers worden toegezonden.

De deelnameprijs bedraagt slechts f 10.—. Het reisgeld zal over de deelnemers worden omgeslagen, zodat ieder even veel betaalt.

De eerste deelnemers meldden zich reeds!

Opgaven kunnen nog ingezonden worden tot 3 Maart met een aanbeveling van de plaatselijke voorganger. We wachten ....

AFSLUITING DER BOEKEN

is door de Unie-Commissie vastgesteld op 15 Maart, zulks in verband met mijn afwezigheid wegens het verblijf in de U.S.A. Ik nodig bij dezen dan ook een ieder, die nog iets aan de Unie schuldig zou zijn — contributie, studiegeld, bijdrage voor E.C.U.-werker, lectuur enz. — vriendelijk uit, dit nu aan mij toe te zenden door storting op giro 9260 ten name van de Unie. Wie daarmee nu niet tot de laatste dag wacht, maar het zo spoedig mogelijk doet, verleent een gewaardeerde medewerking! Ik vertrouw in elk geval, dat niemand door nog iets schuldig te blijven op de „zwarte lijst” geplaatst moet worden.

Tevens verzoek ik vriendelijk aan een ieder, die nog enigerlei vordering op de Unie heeft uit welken hoofde dan ook, dit ten spoedigste aan mij te laten weten. Want ik wil er gaarne mijnerzijds zorg voor dragen, dat de Unie bij niemand in het krijt staat.

Ik houd mij er van verzekerd, dat allen door een vlotte en bereidwillige medewerking een goede gang van zaken willen bevorderen.

De Unie-administrateur T. JANSMA,
Giro 9260 ten name van de Unie.

Van Emmer-Erfscheidenveen komt nog de volgende mededeling voor de statistiek binnen: er zijn 50 catechisanten.

De Unie-secr. T. JANSMA.

PROGRAMMA JEUGDDAG

op 29 Februari a.s. te Valthermond in zaal Mulder, tegenover de Bakkerslaan.

Middagvergadering van 3.30—5.30 uur. Leider br. Veenstra van Musselkanaal.

Solo-zang br. van Oosten, Valthermond.

Inleiding: „Wat kunnen wij als Christenjongeren in ons persoonlijk leven doen voor het verlorene?“, br. P. de Boer, Ter Apel.

Twee-minuten-toespraakje door 4 jongeren over: „Mijn kiezen en volgen van Jezus“.

Duet van 2e Exloërmond.

Declamatie Emmen.

Toespraak Ds. Bakker.

Solo-zang br. van Oosten, Valthermond.

Avondvergadering van 6.30—8.30 uur. Leider Ds. van der Werf, 2e Exloërmond.

Korenzang.

Zangkoor Valthermond.

Muziek Bazuinkwartet 2e Exloërmond.

Vertelling Ds. van der Werf: „Tussen twee vuren“.

Declamatie Valthermond.

Muziek Bazuinkwartet.

Zangkoor Valthermond.

Declamatie 2e Exloërmond.

Muziek Bazuinkwartet.

Toespraak br. Ploeger, Ter Apel.

Getuigenisdienst.

SNEEK

Er heeft zich hier een comité gevormd ter voorbereiding van onze Nat. Jeugd Conferentie, waarin onderstaande personen zitting hebben genomen:

W. Modderman, voorzitter

S. J. Schuil, secretaris

A. Wielinga, penningmeester

S. v. d. Werf Jr. en J. Hamersma, bureau aanmelding en registratie.

R. v. Netten en W. Wielinga, huisvesting

A. Blom en R. Ouendag, Technische commissie

Ds. Broertjes als verbindingsman met de Jeugdraad.

Bovengenoemd comité zal krachten noch moeite sparen om onze jonge mensen een paar onvergetelijke dagen te schenken.

Onze leuze is daarom:

N.B.J.B.ers schenkt attentie

Sneek nodigt U ter conferentie.

De secr. S. J. SCHUIL.

TABITHA-ONTVANGSTEN

In hartelijke dank ontvangen:

Voor het toekomstig tehuis voor bejaarden, de som van tweeduizend gulden van N. N.

God zegene uw gave!

J. BOITEN, penningmeester.
Abrikozenstr. 188, Den Haag.
Giro 223958.

DE KINDERVRIEND

De oplage van de juist verschenen nummers 9—12 is geheel uitverkocht; ik kan aan navraag dus helaas niet meer voldoen.

Bijbestellingen voor de nummers 13—16 moet ik uiterlijk Woensdag 10 Maart ontvangen hebben.

De adm. T. JANSMA.

Relief-Comité: dringend!

1. Willen de Raden der gemeenten, voornamelijk van die gevestigd in de steden, mij ten spoedigste de adressen van die gezinnen volledig en duidelijk opgeven, die een voedselpakket behoeven? Dinsdag 2 Maart hoop ik die individuele adressen te hebben; zijn er meer dan het beschikbare aantal pakketten, dan vindt er een evenredige verdeling plaats.

2. Uit Canada is bericht ontvangen, dat gebruikte kleding naar de Baptisten in Holland en hun vrienden verscheept is. Deze zal evenredig onder de gemeenten verdeeld en onder rembours toegezonden worden. Indien voor deze relief-goederen geen speciaal ontvang-adres is of wordt opgegeven, worden ze aan de voorganger geadresseerd.

De secr.-penn. T. JANSMA.

Advertentiën

Zo de Heere wil hopen
onze geliefde ouders

Gerrit Gringhuis
en
Aaltje Folkerts

op Maandag 1 Mrt. a.s.
de dag te herdenken, dat
ze 50 jaar geleden in de
echt werden verbonden.
Dat God ze nog vele jaren
moge sparen is de wens
en bede van hun kinde-
ren, behuwd-, klein- en
achterkleinkind.

N. Weerdige:

T. Dol-Gringhuis

G. Dol

H. Gringhuis

E.-E.veen:

J. Gringhuis

G. Gringhuis-Wolters

G. de Jonge-Gringhuis

J. de Jonge

N. Weerdige:

J. Venema-Gringhuis

R. Venema

H. Gringhuis

T. Gringhuis-Barenkamp

B. Gringhuis

R. Gringhuis-Onrust

G. Gringhuis

H. Gringhuis-Visser

P. Gringhuis

H. Gringhuis-Venema

N. Weerdige, Febr. '48

No. 62, 3de Kruisdiep

De Visioenen

van de
profeet

Jeremia

Deze bijbelstudie van
Ds. D. Slort van Almelo

**is in voldoende
voorraad bij het**

Lectuurfonds

te verkrijgen

Laat u deze gelegen-
heid niet ontgaan!!!!

Prijs slechts 40 ct.

LECTUURFONDS

Tetterodestr. 47

Haarlem

Giro 9260 ten name van de Unie

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2887

VRIJDAG 5 MAART 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

De grote verkwisting

„Want deze olie had verkocht kunnen worden voor meer dan driehonderd schellingen.”

Marc. 14 : 5.

Bezit heeft menigeen bezeten gemaakt en er zijn maar weinige bezitters, die er zo los van zijn als Paulus het aanduidt in: die kopen, als zouden zij er niets van behouden, en daarom zo ver zijn als zij, die niets hebben en toch alles bezitten. Jezus heeft een scherp oog gehad voor de bekoring en de macht van het bezit en uitdrukking gegeven aan Zijn bezorgdheid over hen, die zich vermeien in de gistende macht van het hebben.

In de eerste verzen van Marcus veertien vinden we een vrouw, die geeft wat zij kan, een man, die neemt, wat hij kan en een groepje verburgerlijkten, die noch tot het ene noch tot het andere, de liefde en de moed hebben.

Op weg naar de stad, die de profeten doodt, rust Jezus uit in het huis van Simon, de melaatse. De bijnaam is waarschijnlijk een erfenis van het verleden. Tijdens een maaltijd komt een vrouw binnen. Hier geen namen noemen. Bij wat nu volgt moet men de naam weglaten. N. N. In haar hand draagt ze een albasten fles, een flacon van een soort zachte steen. Staande bij Jezus, breekt ze de dunne hals stuk en giet de inhoud, echte, kostbare nardusolie, uit op het hoofd van Jezus. De mannen zien in verbazing dit voorval en één van hen, met half dicht geknepen ogen, snuift de geur in, taxeert en laat zich ontvallen: „Daar gaat een heel jaarloon van een arbeider”. Doch om een eventueel verkeerde indruk weg te wissen: „Wat zou men daarmee veel armen hebben kunnen blijmaken”. „Ja”, zegt de middengroep, „het is wel erg. 't Is eigenlijk zonde. Een, paar duizend gulden in vijf minuten naar de maan. Nee, dit gaat te ver.”

Er zijn mensen, die de liefde Gods ervaren hebben en deze betrachten dag en nacht. Steeds weer verrijst voor hen het wonder, gaat stralend de zon dezer liefde op over de donkere velden van hun ziel en zij barsten

uit in een jubelzang. Het Hooglied der liefde wordt door de ziel aangestemd en zij heeft niet eens meer nodig te zingen: laat nu bereek'ning en zelfzucht vergaan. De vervaarlijke macht der liefde is over haar gekomen en bezit haar. Wat kan ik de Heer vergelden? Hoe kan ik mijn liefde uitdrukking verlenen? Zal ik beloften plengen? Een lied dichten? Deze vrouw heeft thuis aan tafel gezeten. Haar overvloedig hart heeft gezocht naar iets, waarin zij al de liefde kon uitdrukken. Toen is ze naar de kast gelopen en heeft het vaasje genomen. Ze heeft zichzelf gereed gemaakt en is heengegaan om het uiterste woord der liefde, dat niet gesproken kan worden, uit te drukken in het verbreken en uitgieten. Daar gaat de fles, onherstelbaar verbroken. Daar gaat de olie, de echte, van grote prijs. En later: daar gaat de vrouw, waarvan Jezus toen sprak, dat ik nog van haar schrijven moest en gij aan haar denken. Wondere macht der liefde, die niets sparen kan. Die alleen maar geven kan. Gelijk Hij gaf, verbroken werd en vergoot. Dat is goddelijke liefde, de restloze toewijding, de juichende ondergang.

De middengroep zit met het hoofd te schudden. Verburgerlijkte elementen, die niets van het extreme, meeslepende moeten hebben. „Waartoe is dit verlies der zelf geschied?” Ja, dat zou ik ook wel eens willen weten. Wat een woord, wat een geest. Hier gaat u bepaald het licht uit? Mij ook. Daar ligt de Heiland aan. Nimmer vroeg Hij iets voor Zichzelf. Altijd heeft Hij voor anderen en hen geleefd. En nu hier een ziel is, die dankbaarheid en liefde zo teer en schoon vermeldt, zitten zij te mopperen over de meer dan tweeduizend gulden, die daar over de balk gesmeten worden. Onbegrijpelijk. En men komt diezelfde gasten nog zovaak tegen. Er zal geëvangeliiseerd worden. De boodschap van Jezus moet den volke kond gedaan worden. Maar de samenkomsten moeten uit kunnen. We kunnen toch geen honderden gulden aan bekendmaking besteden. Het moet niet op geldwegsmijterij gaan lijken. De gemeente stelt prijs op een zuinig beheer. Het kost al allemaal zoveel vandaag. En wie zal dat betalen? En inmiddels vertimmeren wij ons huis, besteden naastiglijk het bijeenvergaderde, leggen het vast, zo vast als maar mogelijk. O arme ziel, kleine mens. God erbarme Zich over u, want wie zou u willen benijden.

En moeten wij nu nog over die man spreken, die eieren voor zijn geld koos? Die heel deze affaire de rug toedraaide en er nog uit poogde te halen, wat er in zat? Hij verdiende voor zichzelf zo ongeveer een derde van de prijs van de olie. Laten wij over hem zwijgen.

Ik zie twee gebroken vazen. De een in de hand, in de tedere hand van God, Die zich verbaast en verheugt over zoveel liefde. De andere in de hand van de Verdervver, die geen andere muziek kent dan het geluid der scherven, die over de rotsen in de akker des doods schuren.

HUIZINGA.

NACHT

Nacht volgt dag, dag volgt nacht. Dat is het stage rytme, waarmede God de tijden druppelt in de oceaan van de eeuwigheid. Nacht — dag — nacht — dag... Zo wil God het en daarom is dit goed.

Waarom geklaagd, als de schaduw van de nacht ons kleine leven beroert? Wel kan het licht wijken, maar niet Gods trouw. Men zegt, dat de wingerd 's nachts het meeste groeit en dat zijn vruchten 's nachts rijpen. Ik weet het niet, maar 't kan wel zijn; want in de nacht geschieden de wonderen, die het leven tot zijn bestemming voeren. De dag zou minder luisterrijk zijn, als de nacht er niet was. God werkt in de nacht: de dag nodigt de mens om Zijn werk te loven. Aan de avond ligt de akker nog grijs en doods, des morgens is hij met een groen waas overtoegen. Het wonder voltrok zich in de nacht. En wijl God der wereld nooit zo nabij is als in de nacht, mag juist dan de mens hopen en geloven. Hoop noch geloof zal ijdel blijken! Sluit dat in uw hart! mensenkind!

Zo is de nacht een gave Gods, althans... wanneer het rytme nacht — dag — nacht — dag niet wordt onderbroken. Maar is dat mogelijk? Neen! Want het einde der tijden komt met de Dag, waarop heel het Goddelijk Plan met de wereld zal zijn volvoerd. Het einde zal een dag zijn!

Of...!?

Ja toch: naast het ononderbroken rytme van nacht en dag, dat God schenkt, bestaat de mogelijkheid, dat die eeuwige keten breekt, zodat het nacht blijft!

Johannes beschrijft ons in zijn Evangelie zulk een tragisch geval, dat het voor een mens nacht werd en nacht bleef. Het gold Judas Iskariot.

Drie jaren lang had deze ongelukkige de wisseling van dag en nacht medegemaakt. Jezus' aanvankelijk stijgende populariteit had hem willig gemaakt een tijdlang de moeiten en zorgen te torsen, die het volgen van de jonge Leraar met zich meebracht. Straks zou het anders worden, wanneer alom Jezus' grootheid zou worden gekend, en vooral, als de Meester beter zou verstaan met „takt” de leiders van het volk aan Zich te binden! Ja, dat was een stralende dag, toen men zelfs uit de voornaamste kringen Zijn oordeel vroeg! En nimmer had de koningskroon zo voor het grijpen gelegen als toen Hij de vijfduizend had gespijzigd! Zeker, Judas is blij geweest met dit prachtige succes van Jezus. Maar de stormnacht op het Galileïsche meer had een verandering ingeluid! Waarom? Omdat Jezus al Zijn kansen vergooide. Ja, vergooien, dat was het enig juiste woord daarvoor! En nu? Men hoefde er werkelijk geen profeet voor te zijn om te zien, dat het mis ging met Jezus. Inderdaad, 't was nacht geworden!

Dat echter ook de nacht een gave God kon zijn, ontging helaas die man volkomen. Teleurgesteld, gegriefd was het hem onmogelijk, zich tot nieuwe hoop en nieuw geloof in Christus op te werken. En daar het hopen

en geloven hem ontviel, brak voor hem elke band, die hem met het Goddelijke gebonden had gehouden. Daarom brak ook het Goddelijk rytme van nacht en dag. Voor hem zou de nacht geen dageraad meer kennen. Meesterlijk heeft Johannes deze situatie gekenschetst met de sobere woorden: „En het was nacht!”

Waarom zullen we nog stilstaan bij de droeve tragedie van het verraad? Zoveel is daarover al gesproken, dat de kans niet mag worden onderschat, dat vanuit een donker hoekje van ons hart het „dankgebed” gaat oprijzen: „Heer! ik dank U dat ik niet ben als deze verrader!” We hebben de hand in eigen boezem te steken. Wellicht draagt de deemoed betere vruchten.

Vragen wij ons daarom af, hoe het geloof in Judas' hart kon worden uitgeblust.

Misschien kunnen we het het best zeggen, dat zijn geloof in Christus strandde, omdat een ander geloof in hem sterker was. Want daarover kunnen we het wel eens zijn, dat geloof door niets dan door een geloof kan worden uitgewist. Laat het maar uit zijn met het gepraat als zouden ongelukkige omstandigheden daarvan de schuld dragen! Welnu dan, het geloof, dat het geloof in Christus vernietigde was het geloof in de onfeilbaarheid van zijn eigen gedachten en plannen en daden. Toen hij voor de keuze gesteld werd, om of Jezus of zichzelf te vertrouwen koos hij het laatste. Zo was er geen plaats meer voor geloof in God en verwierp hij Jezus. Het moest hem wel een dwaasheid toeschijnen, Jezus anders te zien dan als een wereldvreemde fantast. En Die zou hij zijn vertrouwen schenken! Neen, meer dan dertig zilverlingen is Hij met al Zijn plannen hem niet waard! Maar zelfs die zou hij niet anders dan uit de hand van Jezus' vijanden kunnen verwachten!

Staat ook ons niet eens een ander geloof in de weg, waardoor het geloof in Christus gevaar loopt? Laten wij dit dan voor Hem prijsgeven, opdat die nacht, die om ons zijn kilheid legt, niet eeuwig duurt. Opent het hart voor Hem!

BRANDT.

Gemeenteberichten

AMSTERDAM

hield haar jaarvergadering, waarbij hoopvolle klanken werden gehoord. Een negental personen konden worden gedoopt, terwijl slechts twee leden, na lang lijden, overgingen naar de triomferende Gemeente. — Met smart delen we mede dat een tweetal leden zich onttrokken aan de tucht der gemeente.

Vele verslagen werden gehoord, terwijl het zendingsveld in Noord zich hoopvol laat aanzien.

De broederraad werd uitgebreid met één broeder, waarvoor door de gemeente broeder Jan Duursma werd gekozen.

Men zoekt thans ijverig naar een woning voor de voorganger. Eénmaal was het bijna gelukt, doch op 't laatste nippertje grepen sterkere machten in.

Voor de statistiek vermelden we nog even, dat het secretariaat voortaan berust bij: G. J. van Rekum,

Bors van Waverenstraat 26, Amstelveen.

W. V.

Een auto, die, zoals uit de discussie bleek, wij niet voor ons alleen wilden opeisen, maar die we bij gelegenheid ook gaarne eens aan bijv. Limburg zouden afstaan.

We praten nog even over onze Bondsdag, die dit jaar in Noordbergum gehouden zal worden en keerden daarna blij gestemd weer huiswaarts.

Wij kwamen met verlangende harten, dankbaar gingen we heen, omdat de Heer ons Zijn zegen gegeven had.

H. SIKKEMA.

Zendingsrubriek

Het doet bepaald weldadig aan om telkens te kunnen lezen welk een activiteit op zendingsgebied er heerst. Voor mij zijn de voorbeelden zo maar voor het grijpen, want zendingsbladen van overzeese geloofsgenoten worden mij grif en regelmatig toegezonden. Overal klopt en bruist het, de zendingsfronten worden voortdurend versterkt, een stroom van adspirant zendelingen melden zich nog altijd aan, vol brandend verlangen en ijver om er op uit te trekken.

Hebt u het gelezen in uw lijfblad, dat Generaal Mac. Arthur voor Japan een duizendtal zendelingen vroeg? Of interesseren dergelijke berichten u niet? Dan is er iets bij u niet in orde, want wie goed christen is draagt de zending een warm hart toe.

Dus zouden de Baptisten van nederlandse bodem alle warme zendingsvrienden zijn? Wordt dat soms uw conclusie? Laat de secretaris der U.Z.C. zijn pen niet scherpen, want .... voor als u dan geschrokken mocht zijn van deze kleine, maar duidelijke wenk, gaarne is hij altijd bereid om zijn conclusies te wijzigen, mits br. W. Modderman, Willemstraat 9, Sneek. Giro 382183 goed en regelmatig door u bedacht wordt. Begrijpen wij elkaar?

Zendingsactiviteit in alle sectoren van het wereldfront. Dat is een verblijdend feit, waarover we ons intens verheugen. Want het zegt immers, dat het Evangelie gepredikt wordt, de naam des Heeren groot gemaakt en naar Hem heen gewezen wordt.

Een zendeling is een avonturier, een pionier voor het koninkrijk Gods, een soldaat van Jezus Christus.

Ik denk hier aan George Youn uit het spannende boek: „The king Christ in modern China” (De levende Christus in modern China). Dit boek wint aan spanning van welk detective verhaal dan ook. Het doet je alles vergeten, het boek laat je niet los, je moet het in één ruk lezen.

Hier is zijn levensgeschiedenis. Op een Zondagavond in Bloomsbury deed hij de goede keus. „De innerlijke worsteling was geëindigd. Christus had het gewonnen. Ik was voor altijd van Hem. En ik wist het zo goed, want Zijn niet te beschrijven vrede en vreugde kwam in mijn hart en ik leerde de les, die ik nog altijd leer, dat in het betrachten van Zijn wil onze vrede gelegen is. Ik zou iedere jonge man willen verzekeren dat het belangrijkste van het leven is om te weten te komen, welke taak God voor hem in de wereld weggelegd heeft”.

Met volle ernst ving broeder G. Young als zendeling zijn werk aan. Om het Chinees te beheersen zat hij aan de voeten van Mr. Lu, een geleerde van de oude stempel, die goed thuis was in de klassieken van Confucius.

In het begin trachtte Mr. Lu G. Young te overtuigen dat Confucius de meerdere was van Jezus — en onze jonge zendeling moest in het debat de vlag strijken. Maar wanneer hij niet op kon tegen de argumenten van zijn leermeester, begon hij voor hem te bidden. En deze gebeden misten haar uitwerking niet. En wanneer de Chinese geleerde Confucius aanpreekt, dan hield de leerling zijn leermeester het Evangelie van Lucas voor. Tot op zekere dag Mr. Lu naar zijn leerling kwam met de belijdenis: „Ds. Young, ik ben een discipel van Jezus geworden”. Hierover schreef hij: „Deze openbaring van de kracht van het Woord van God, die levens weet te veranderen verdiepte mijn overtuiging en vermeerderde mijn geloof in de inspiratie van de Bijbel”.

Avonturen en evaringen, die hij beleefde! Teveel om hier te besommen.

Laat ik er één verhalen. In 1944 maakten bandieten het platteland onveilig, toen George Young hier fietste. Hij werd opgewacht door drie bandieten met revolvers in hun handen. Een plotselinge ingeving volgend, begon hij met overslaande stem te zingen:

Vertrouw en gehoorzaam!

Want daar is geen andere weg

Om gelukkig te worden in Jezus:

Vertrouw en gehoorzaam!

De hoofdman der bandieten liet zijn revolver zakken, toen hij hen voorbij fietste en zeide tot zijn kameraden: „Hij is gek!!!” Br. Young maakte dat hij thuis kwam en zong luider dan ooit te voren.

Zo zult u meerdere spannende gebeurtenissen in dit prachtboek beschreven vinden. Wat mij echter het meest getroffen heeft en mij heel stil maakte, was het rotsvast geloof van deze zendeling, van deze moderne Paulus. Zijn devies was: „ik heb een levende Christus”.

De lust bekruipt mij om meerdere voorbeelden naar voren te brengen. Doch laat ik zeggen, wat de U.Z.C. hartstochtelijk beoogt: Stel ons in staat om zendelingen uit te zenden. En God zal hen maken tot mensen van groot formaat. *Doet gij echter wat uw plicht is!* Afgesproken?

Met hartelijke zendingsgroet voor U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

ZENDINGSCORRESPONDENTEN

De maand Maart is volgeboekt wat de zendingsfilmen betreft. April is nog voor een groot deel vrij. Wees paraat! Zendingscorrespondent van een plaatselijke gemeente te zijn betekent niet op de lauweren te rusten. Daarboven volgt de rust en beloning. Doch hier geldt: maak uw gemeente actief, laaiend van enthousiasme voor de zending.

Uit ons Unie-bureau

De Unie-Commissie achtte het goed om Ds. J. de Jong aan het Relief-Comité te verbinden betreffende de behartiging van de zaak van de zogenaamde I.K.O.-kinderen op Unie-terrein. I.K.O.-kinderen zijn de Nederlandse kinderen in Duitsland, voor welke tijdelijke onderbrenging in Nederland het I.K.O. het initiatief nam. Van Ds. J. de Jong is nu bericht ontvangen, dat hij de daartoe strekkende benoeming aannam. Van dezen zult U dus in dit opzicht méér horen.

De Unie-secr. T. JANSMA.

Waar Ds. Louw alleen de overeenkomst in het licht stelt, meen ik dat het goed is, ook het verschil eens aan te tonen. In de drie door Ds. Louw uit „Opkomst en Vestiging” van Dr. Wumkes geputte voorbeelden, hebben we te doen met bestaande gemeenschappen, waar enkelen overtuigd worden van de bijbelse doop. Zij worden dan gedoopt en de anderen wordt het aan hun eigen goeddunken overgelaten, zulks wel of niet te doen. De overeenkomst met Steenwijk is alleen hierin gelegen, dat men aan nieuwelingen wel de bijbelse eis stelt, die men zelf voor kennisgeving aanneemt.

Steenwijk is een nieuw opgerichte (of om het dure woord „geïnstitueerde” te gebruiken) gemeente. Men heet daar overtuigd te zijn van de bijbelse doop, maar dan alleen voor anderen; niet met toepassing voor zichzelf! Op gevaar af, dat u het mij kwalijk neemt, wil ik u toch verklappen, dat ik zo’n standpunt hoogst ongegrond vind.⁵

Hoe kan de Unie zo’n standpunt sanctioneren, door met deze gemeente te handelen, alsof zij reeds kind in huis ware? In de hoop blijkbaar, deze gemeente mettertijd in Unieverband te zien opgenomen!

Wat ons geopenbaard is door H. S. en historie is beiden tot onze lering geschreven. Echter is elk voorbeeld er niet een tot navolging.

In de historie van het Baptisme in Nederland is veel, ontzettend veel, waarover wij ons moeten schamen. Ik zeg dit met alle respect voor onze vaders. Denk echter alleen maar aan de ruziemakerij, die de Baptisten uit de eerste tijd in het bloed scheen te zitten.

De door Ds. Louw aangehaalde gevallen zou ik willen noemen „de kinderziekten” van het Baptisme. Het zijn abnormale gevallen, die wij nu stellig niet als normgevend kunnen beschouwen. Wij staan nu, na 100 jaar, niet meer in de kinderschoenen. Kinderziekten zijn bij mensen op gevorderde leeftijd gevaarlijk!

Grensgevallen

Een dame bezag een fabriek, waarin verschillende interessante machines te zien waren. Voor haar komst was op de vloer bij een dezer machines een krijtstreep aangebracht. Men waarschuwde haar, er niet over te gaan, omdat zij dan gevaar liep, dat haar mooie japon door het afspattende vet zou worden bevuild. Deze dame liep echter niet tot aan de krijtstreep, maar bleef er een halve meter vandaan.

Zou dit niet ook de juiste houding zijn voor ons tegenover „grensgevallen”? Leest U ook nog eens in het Baptisten Vademecum onze geloofsverklaring, die begint op blz. 9 en die de Uniecommissie overweegt, apart gedrukt, aan nieuwe leden enz. ter hand te stellen. Iets voor de nieuwelingen te Steenwijk. Op blz. 11 kunt u lezen, onder het hoofd „Haar Openbaring” (van de hand van Ds. Louw) „Hoe komen we nu de gemeente binnen? Door het geloof — zeer zeker, maar op welke manier? Door middel van de Doop. Gelijk het geloof de voorwaarde is om te worden opgenomen, zo is de Doop het middel, waardoor de opneming plaats vindt, enz.”

Moet er soms achter gedrukt worden: „Zo kan het, maar het kan ook anders, n.l. in „grensgevallen”?”

Dokkum, 22 Febr. 1948.

H. VLASMA.

Aantekeningen

Een professor zei op zijn afscheidscollege: mijne heren, onder al mijn studenten is er maar één geweest, die

mij verstaan heeft en die ene heeft mij nog verkeerd verstaan. — Zal mij nu ook zo iets overkomen?

1. Niets anders. Maar wat leren de bijbel en de ervaring ons over de doop? Mocht de „Werkgemeenschap” daarover maar meer licht verspreiden.

2. Ik heb mij er nooit over verheugd, dat wij de naam dragen van Baptisten. Te veel legt deze naam de nadruk op wat bij ons niet voorop staat. Hij verwekt de indruk, dat het bij ons om de doop als zodanig zou gaan, terwijl het wezenlijke van onze beweging ligt in de begeerte de Nieuw-Test. gemeente tot openbaring te brengen. Vanuit deze waarheid heb ik de handelingen als te Steenwijk en elders verricht, bekeken en beoordeeld, en gezegd — en dit, als de conclusie van mijn betoog — cursief laten drukken: *dat de regel, die de ouden volgden bij het veranderen van één kring of gemeenschap in de gemeente, goed was, wijl daardoor de gemeentegedachte, als het onze beweging karakteriserende, de haar toekomstige plaats krijgt in de gemeentestichting en opbouw.*

De doop neemt voor ons besef en in ons streven niet die plaats in, die de naam, die wij dragen, zou doen vermoeden. Het gaat bij ons niet om de doop, maar om de gemeente. Het wezen der gemeente berust niet in het gelovig én gedoopt zijn van haar leden. Deze opvatting is Rooms. Evenmin als het tot het *wezenlijke* van het christen zijn behoort gelovig én gedoopt te zijn, evenmin behoort dat tot het wezen der gemeente. Het behoort wel bij elkaar als het wezen en de openbaring van dat wezen. Het gelovig zijn in zijn waarde als met Christus gestorven en opgewekt zijn, komt op de zuiverste, wijl meest schriftuurlijke wijze tot openbaring in de doop door onderdompeling. Maar een ongedoopte gelovige is inderdaad lid van het lichaam van Christus — ook al is hij, om welke reden ook, niet gedoopt. Sommigen kunnen niet gedoopt worden als liggende op ziek- of sterfbed. Sommigen blijven ongedoopt uit onkunde, anderen uit verkeerde Schriftopvattingen en weer anderen wegens psychische belemmering. — Zouden wij zeggen dat de Doop tot het wezen der gemeente behoort, dan moesten wij in het voetspoor der vroeg-middeleeuwse Kerk, ieder dopen, die we beschouwen lid te zijn van het Lichaam van Christus. Kon het niet door onderdompeling, dan maar door besprenging of begieting. De plaats en betekenis, die deze Kerk aan de Doop toekende, kennen wij echter niet aan hem toe. We hebben geen zorg voor hen, die ongedoopt sterven, als zou daardoor hun zaligheid in gevaar zijn en nemen zulken, die uit overmacht ongedoopt bleven, in de gemeente op.

Het geloven constitueert de gemeente. De doop is slechts openbaringsmiddel. Waar geen geloof is, is geen gemeente. Waar de doop anders dan op het geloof bediend wordt, is de gestalte der gemeente onzuiver. En waar de doop niet door onderdompeling bediend werd, heeft haar vormgeving op onzuivere wijze plaats gehad.

3. Het is niet onze wens een gemeente naast andere gemeenten te zijn, doch DE gemeente, de Una Sancta tot openbaring te zien komen. Dat stelt ons — gezien de abnormale toestand, waarin de Christenheid verkeert — voor moeilijke vragen, die met een simplistisch rechtlijnig denken, niet zijn op te

lossen. Dat deed Elia ook niet ten opzichte van Naäman noch Paulus b.v. ten opzichte van de sla-vernij. *Het wezenlijke moet gehandhaafd blijven* en dan zal moeten worden overlegd, hoe wij, uit de vergroeide toestand der Christenheid, de weg terug kunnen vinden — de weg naar het Woord — de weg door het openbaringsgeheel ons gewezen.

4. De broeders te Steenwijk vormden voordien met anderen ook een gemeente.
5. Die broeders menen, dat de doop door onderdompeling een zuiverder doopvorm is, dan zoals zij hem ontvingen, vandaar hun verlangen a.g. degenen „die na hen komen”.
6. Nieuw ontstane gemeenten zullen veelal eerst deze „kinderschoenen” moeten aantrekken!
7. We achten het steeds onze roeping om pogingen om de zin van de doop onzuiver te bepalen te bestrijden, en hen, die de besprenging als een even goede vorm van dopen verdedigen, te weerleggen. We hebben er echter altijd voor willen waken, dat onze broeders het zwaartepunt van onze Beweging in de Doop zouden gaan zien.
8. Bij elke gedachtenwisseling over dit onderwerp vermijde men toon en houding, als zouden we niet uit één beginsel leven.
9. Er liggen reeds weken antwoorden op plaatsing te wachten betreffende vragen, reeds lang geleden ingekomen. We moesten de bespreking van boven behandeld vraagstuk nu eerst maar eens laten rusten, en over hetgeen geschreven is een poos nadenken. Anderen krijgen dan eerst weer eens een beurt en ons oordeel over de zaak-Steenwijk krijgt tijd om te bezinken.

L.

Grijp toch de

kansen

Hoe meer mijn ogen opengaan voor de liefde van God, die ieder moment in Christus ons wordt geopenbaard, hoe meer ik besef, dat ik dat niet voor mezelf mag houden, maar overal, waar ik mensen tegenkom, die onrustig zijn, dus Christus niet kennen of uit het oog hebben verloren, moet uitdelen de rijkdom, die Christus mij schenkt.

Toch word ik mij er ook hoe langer hoe meer van bewust, dat ik daarin faal en vele malen per dag om vergeving moet vragen voor de kansen, die ik voorbij heb laten gaan, doordat ik niet volkomen openstond voor die liefde Gods en daarom mezelf in de weg stond om er anderen op te kunnen wijzen.

Wat mij echter is opgevallen en mij steeds weer opvalt, is dat, alhoewel de moderne mens afkerig is van alles wat Kerk en Christen heet, er diep in hun hart een begeerte is naar Christus, naar rust, al beseffen ze het zelf niet. En waarom zijn er dan maar zo heel weinig mensen, die vinden waar ze naar verlangen: geluk en vrede?

Het antwoord is een beschuldiging van mezelf! 't

Gebeurt maar zo heel zelden, dat ik de aandacht van mijn omgeving afleid van mijzelf om die te richten op Christus. En daarom blijven er velen ronddolen met hun zorgen, moeiten en onrust.

Ik heb nog maar weinig ervaring op dit gebied, maar heb toch al gezien, dat, hoe meer kansen ik aangrijp, hoe meer kansen er geboden worden. Niet altijd door mijn woord, méér zelfs door de daad. Soms zelfs is het mogelijk om het zaad uit te strooien, zonder dat de zaaier (in dit geval met een kleine z) gezien wordt.

Er zullen velen zijn, die al veel meer mogelijkheden hebben ontdekt dan ik, maar misschien kan ik degenen, die dikwijls reizen nog een mogelijkheid aan de hand doen, n.l. om in iedere coupé waarin u hebt gezeten een Zaaier, een tractaatje of iets anders achter te laten, wat uzelf heeft getroffen.

Ondertussen hoop ik, dat ons aller oog meer en meer open mag gaan voor de nood in en buiten de Kerken.

Een beginnening.

Geen belangstelling in gemeente, evangelisatie, zending?
Geen wonder. De belangstelling voor de koers der aandelen komt eerst als men zelf aandelen heeft.

Correspondentie

Gemeenteberichten e.d. moeten steeds naar de redacteur. Zij bevatten, naar hun naam alleen mededelingen uit de gemeenten en geen beschouwingen van secretarissen. Bekendmakingen voor N.B.J.B. jeugddagen kunnen wij, wegens voortdurend plaatsgebrek, geen ruimte garanderen. Bedoeld zijn vooral de uitgebreide programma's. Die plaatse men in Jong Leven.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

De Bapt. gem. te Haulerwijk beriep als voorganger Ds. H. D. Hooghwinkel te Arnhem.

VERANTWOORDING U.Z.C.

In dank ontvangen van:

Bapt. Gem. Groningen	f 41.32
" " E. Erfscheidenveen	- 99.83
" " Stadskaanaal	- 116.50
" " Haulerwijk	- 27.70
" " Den Haag (Singel)	- 50.—
N. N. te S.	- 25.—
N. N. te N.	- 21.—

De maand Februari heeft zich niet zo goed gehouden als Januari. In Januari kon f 1000.— verantwoord worden terwijl nu voor Februari nog niet eens de helft is bereikt. Ik neem aan, dat in vele gemeenten nog veel geld voor de zending aanwezig is, dat tot dusver niet opgezonden is. Daar nog bij de vele giften, die diverse broeders en zusters nog van plan waren te gireren geeft goede hoop, dat voor Maart de f 1000.— ver zal worden overschreden.

Wie is de eerste in Maart met een flinke overschrijving?
Gaarne in afwachting uw dw. dn.,

Willemstr. 9, Sneek.

W. MODDERMAN.
Postrekening 382183.

DRACHTEN

Op Zondag 21 Maart vindt om 9.30 des morgens de bevestiging plaats van br. I. Tammeling van Noordbergum door de Weleerw. Heer Ds. J. Hekhuis van Muntendam. Des namiddags 2.30 uur intrede van br. I. Tammeling en 's avonds 7 uur een begroetingssamenkomst.

Een of twee afgevaardigden van de omliggende gemeenten worden hierbij hartelijk uitgenodigd. Zij, die nachtlogies wensen, moeten zich uiterlijk 14 Maart opgeven bij br. B. Frieswijk, Fabriekslaan 20, Drachten.

Br. Baptist, Pernis, zendt mij een krant, waarin een advertentie. In de adv. worden aangeboden: zware rubber landingspakken voor f 135.00. Is daarvan iets te maken voor gemeenten zonder doopbroek?

Adres: Gebr. Faber, Singel 23, Amsterdam. Aan br. Baptist onze dank en groet. E.R.

Wie helpt de adm. van ons blad aan het nieuwe adres van abonné mej. Sj. Wijgers, voorheen Velperbuitensingel 20, Arnhem?

Verbetering

Wie beticht ik van het *vieste* lachje in mijn laatste Pastorale Mijmering? Noch mijzelf, noch mijn dochtertje. Ik beschuldig met klem het beruchte Zetfoutenduiveltje van dit snode werk! Wat ik u smeken mag, lezer, lees de gelaakte zinsnede in P. M. van Vrijdag 27 Febr. j.l. 2e kolom 27ste regel van onder aldus:

Zou ze het *trieste* lachje van zelfspot ook leren lachen....

Ik dank u!

BRANDT.

Aandacht a.u.b.!

Het komt nog steeds voor, dat bedragen ontvangen worden, zonder dat een nadere bestemming aangegeven wordt. Dat veroorzaakt, zo al niet verwarring, dan toch in elk geval onnodig tijdsverlies! Daarom nogmaals dit vriendelijke, maar dringende verzoek aan een ieder, die geld zendt: vermeldt **VOLLEDIG** en **DUIDELIJK** de **BESTEMMING!** Wie een nota betaalt, vermeldde het **NUMMER**, de **DATUM** en de **SOORT** van de nota! Dan is een en ander zo klaar als een klontje en loopt alles vlot en naar wens! De administrateur is u dan dankbaar!

De Unie-dienaar T. JANSMA.

Advertentiën

Zo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde ouders, behuwd- en grootouders

Berend Pleijsier

en

Jantje Pleijsier-List

Zondag 14 Maart a.s. hun 45-jarige echtvereniging te herdenken.

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun liefhebbende kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Deuteronomium 31 : 8.

Receptie: Zondag 14 Maart van 2.30—4.30 uur n.m., Hoogakkerlaan 52.

Apeldoorn, Maart 1948.

Na een langdurige ziekte ontsiep heden in volle vrede in het Diaconessenhuis Tabitha te Wassenaar onze geliefde dochter en tante

Albertha Afiena Koerts

in de leeftijd van juist 25 jaar.

Uit aller naam,
J. Koerts,
kinderen en
kleinkinderen.

Delfzijl, 27 Febr. 1948.
Kroonstad B 112.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gevonden te Delfzijl.

In Jezus ontslapen mijn liefste vriendin

Bertha Koerts

Haar laatste woord: „Tot weerziens bij Jezus”, trooste mij in dit verlies.

Janke Veenstra.

„Tabitha”, Wassenaar
29 Febr. '48.

Op haar 25ste verjaardag nam de Heere tot Zich onze lieve patiënte

Bertha Koerts

Haar getuigenis was: „Ik ga naar Jezus”.

De „Tabitha”-zusters.
Wassenaar, 29 Febr. '48.

Heden behaagde het de Heer na een int overgave gedragen lijden plotseling van onze zijde weg te nemen onze innig geliefde echtgenote en zorgzame moeder mevr.

Jantina de Jong—geboren Boiten

in de leeftijd van 42 jaar. De zekerheid, dat zij bij Jezus is, troost ons in ons groot verdriet.

G. de Jong
Fred.

's-Gravenhage,
24 Febr. 1948.
Abrikozenstraat 160.

Heden nam de Heere plotseling van ons weg onze lieve zoon, broer, zwager en oom

H. G. Snuverink

Dat we hem zullen weerzien is onze troost.

„Het leven is mij Christus, het sterven mij Gewinn”.

Uit aller naam,
J. G. Snuverink.

Hengelo, 25 Febr.
Lansinkweg 64.

Heden nam de Heere plotseling van ons weg onze schoonzoon, zwager en oom

H. G. Snuverink

in de leeftijd van 25 jaar.

„Mijn wegen zijn niet uwe wegen en Mijn gedachten niet uwliedergedachten, spreekt de Heere”, Jes. 55 : 8.

Fam. R. Lindeman.

Hengelo, 25 Febr.
Wilgenweg 46.

Heden nam de Heere plotseling van mij weg mijn innig geliefde verloofde

Herman

in de leeftijd van 25 jaar. „Wat God doet, dat is welgedaan”.

Henny.

Hengelo, 25 Febr.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2888

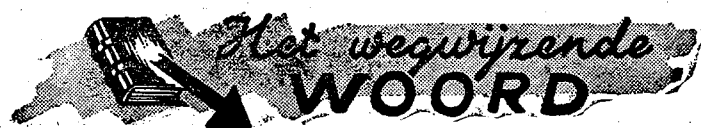
VRIJDAG 12 MAART 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Wederom nacht

Het was een bittere druppel in de lijdenskelk van onze Heer: het verraad van Judas Iskariot. Doch nog een tweede zou worden toegevoegd. Ook Simon Petrus, een van Jezus' vertrouwelingen, zou de droefenis van de nacht van het lijden doen toenemen. Aan het verraad ging de verloochening zich paren. Ook Petrus moest staren in de zwarte duisternis van de nacht, van een nacht, die veroorzaakt was door eigen schuld.

Waar schortte het aan bij hem?

Ontbrak het hem aan liefde tot de Meester? Neen!

Wij mogen geloven, dat Petrus eerlijk meende, wat hij zei, toen hij de woorden uitstiet: „Heer, al worden ook allen aan U geërgerd, ik geenszins!... Met U ben ik bereid ook gevangenis en dood in te gaan!” Voor hem was een leven zonder Jezus niet meer waard geleefd te worden. En bij de gedachte aan komende strijd terwille van de Heer rammelt hij met zijn twee zwaarden: „Hier Simon Zelotes, pak aan dit staal! Sta je man, als 't ooit zover mocht komen!” Neen Petrus had de Meester lief en was inderdaad stervensbereid.

Had hij het geloof verloren? Neen! Judas mocht met de schouders trekken ten aanzien van Jezus, voor Petrus was en bleef Hij de Zone Gods. Aan de uiteindelijke zege twijfelde hij ook nu nog geen ogenblik. Hij zou Zijn werk beënden. Het stond voor de discipel vast, dat op de een of andere machtige wijze aan de nacht van het heden een einde zou komen, al kon hij zich niet voorstellen, hoe dit gebeuren moest. En juist omdat hij het niet wist, wilde hij geen afstand laten ontstaan tussen de Heer en hemzelf. Dat was een goed besluit.

Toch ontbrak er juist wat aan dat besluit: het was te zeer een verlangen om doelbewust en daadkrachtig een oogje in het zeil te houden voor het geval, dat Jezus hem nodig mocht hebben.

Maar juist die doelbewuste en daadkrachtige houding werd zijn val! Reeds bij de eerste botsing met de vijand in de Hof van Gethsemané, als Jezus hem verbiedt, de strijd op zijn wijze voort te zetten, stort heel het bouw-
werk van zijn plannen ineen. Hij weet niet meer wat hem te doen staat. Maar nog wil hij, wat het kosten

moge, bij Jezus blijven. Er zou zonder twijfel een andere gelegenheid zich voordoen om voor de Meester te strijden. Waakzaam volgt hij daarom de bende, die Hem in het midden wegleidt. Moeilijk is het niet om beveiligd door de schaduwen der eeuwenoude olijfbomen de tierende stoet onopgemerkt te volgen. Als hij de stadspoort binnengaat, zijn de wachters veel te erg in beslag genomen door het rumoer van de menigte om Jezus, dan dat ze aandacht besteden kunnen aan Petrus, die op enige afstand de troep nasluipt.

Het wordt hem duidelijk, dat de leiders van het volk zijn Meester aan een gerechtelijk onderzoek willen onderwerpen. Welaan, Petrus is gereed om te getuigen van Jezus' heiligheid en goedheid. Zijn fantasie-rijke geest heeft hem een alleszins aannemelijk beeld voor ogen getoverd. Men zal Hem trachten te beschuldigen van allerlei verkeerde dingen. Maar daarna zal het zijn tijd zijn. Dan zullen ze luisteren naar hem, wien Jezus de erenaam „Petrus” had gegeven! Nu, hij zou bewijzen, dat hij een rotsman was. Met zijn getuigenissen zou hij aan de snode plannen van Jezus' haters een roemloos einde bereiden. Ha! wat zullen ze onthutst kijken, als door zijn getuigenis het die huichelaars onmogelijk wordt gemaakt Jezus te vonnissen! Hij vergast zich al bij voorbaat op de machteloze woede, die ze tentoon zullen stellen.... Zo droomt hij terwijl hij zijn handen houdt boven het warmende vuur in de binnenhof.

„Ben jij ook niet een van die?”....

De stem klinkt haast vertrouwelijk, maar er ligt tevens een dreiging in. Verbijsterd ziet Petrus op. „Neen!” is zijn korte antwoord. Maar weer komt de vraag en nog eens. Doch na de eerste ontkenning heeft hij geen moed meer op zijn verloochening terug te komen. Het blijft „neen”.

En als voor de dageraad de roep van de haan weerklinkt, stoot Simon Bar-Jona de deur open om in de stille, verlaten straat zijn ellende uit te wenen.

Wederom is het nacht in een mensenhart!

Nog eens vragen we: hoe is de verloochening mogelijk geworden bij Petrus, wien het noch aan liefde, noch aan geloof ontbrak?

Het antwoord is ons tot waarschuwing.

De val van Petrus was het gevolg van een overrompeling. Als de geschiedenis zich had afgespeeld, zoals hij het zich had voorgesteld, dan was de kans tot de val veel kleiner geweest. Gethsemané had al duidelijk genoeg bewezen, dat hij moedig kon zijn. Neen, hij was maar niet een „praatjesmaker”, die er bang tussen

uit kneep, als 't gevaarlijk werd. Maar — de aanval kwam van zulk een onverwachte kant. De hogepriester zou hij frank hebben geantwoord. Maar die riep hem niet voor de vierschaar: een slavin slechts was het, ergens achteraf, met een hatelijk vraagje. Juist daar, waar in het harnas van de strijder een onverzorgd open plekje was, trof de verraderlijke pijl doel. Dat werd zijn onheil!

Als wij eens wisten, op welke wijze de Satan ons de volgende maal zal bespringen, zouden wij dan ook niet vaker dan nu de overwinningskroon verwerven? Maar steeds wijzigt hij zijn aanvalstactiek, en hoe waakzaam we ook zijn en hoe moedig, te vaak loopt het verkeerd met ons. Zal het parool nu zijn: „Nog waakzamer en nog moediger”. Vergeefs! Het baat ons niet; tegen zijn listen zijn we niet bestand!

Als we nu eens de plaats innamen, die Jezus ons wijst?

Misschien ontbreekt het ons ook niet aan liefde, aan geloof en zelfs niet aan moed en doortastendheid; maar wellicht is ook onze fout, dat we in geloofsovermoed vergeten rekening te houden met de duivel. We willen alles voor Jezus doen, maar onderwijl kunnen we niets voor Hem doen, omdat wij met al onze goedbedoelde plannen geen oog hebben voor de tegenstander, die gierig wacht op het ogenblik, dat wij Jezus een stap vooruitlopen. Dan slaat hij toe en altijd met succes! *Alleen achter Jezus zijn wij onkwetsbaar!*

Dat onze liefde, ons geloof en onze geloofsmoed dan worde voorafgegaan door gehoorzaamheid aan de Heer, dan flonkert zelfs in de somberste nacht een ster der hope!

BRANDT.

Losse Schakels

Het week- Weekdieren zijn die schepselen. die geen dier. wervels, geen ruggegraat hebben. Ze hebben niets in zich dat hard of vast is. Het is alles slap, week, griezellig. —

De Christen wenst er aan mede te werken, dat we een gevulde, geestelijke gestalte krijgen, doch ook niet te vergeten, dat we ruggegraat nodig hebben. Er moet vastheid in ons zijn. Het geloof is geen verstandsaak, doch het is ook niet goed om met het hart een christen en met het verstand een heiden te zijn. Het geloof is een werkzaamheid. Dat in de eerste plaats. Maar het heeft ook een inhoud; het richt zich ergens op. Daarvan moet men zich rekenschap geven. Als anderen de zaak scheef trekken en het geloof eigenlijk zien in het-geen men gelooft, het geloof tot voornamelijk verstandsaak maken, dan mag ons dat uit reactie er niet toe verleiden om daarin nalatig te zijn, dat we onszelf en anderen rekenschap geven van de geloofsinhoud; van de vraag, wie Hij is en wat Hij deed, op Wie het geloof zich richt: God, en dan nader: God, gelijk Hij zich in Christus profetisch en historisch geopenbaard heeft.

Niet alleen Daarom wenst De Christen niet alleen zachte kost. zachte kost te geven. Er moet ook beendervormend voedsel in opgediend worden. Zonder Evan-

gelisatiesamenkomst kan de gemeente niet leven, maar als ze alleen Evangelisatietoespraken te horen kreeg, stierf ze ook. Ze werd een log lichaam en het beeld van de pilaar kon zeker niet voor haar gebruikt worden. Er moet in de gemeente vastigheid zijn. Paulus verblijdde er zich over, die op te merken bij de Kolossensen. Wanneer iemand weet wie Jezus was en wat Hij deed, dan heeft het zin hem op te wekken om tot Jezus te komen en Hem aan te nemen. Maar wat moet iemand, die dienaangaande onkundig is, met de uitnodiging doen? Hij kan er niets mee beginnen.

Dogmatisch Nu moet dan het hoge woord er uit: we prediken? kunnen niet prediken zonder leerstellig te worden. — Dit moet nu goed worden verstaan. We moeten geen dogma's prediken, maar de levende Christus. Het doel is niet dan bereikt, wanneer de toehoorders een inzicht in de christelijke leer verkregen hebben en die leer voor de ware houden. We waarschuwen onvermoeid voor een Christendom, waarin de levende Persoon van Christus aan de rand is komen te staan en men de mensen, die lid willen worden, een soort leerstellig examen afneemt zonder te vragen naar hun persoonlijke betrekking tot de Heiland — zonder deze betrekking althans beslissend te laten zijn voor de opneming in de Kerk. Deze huiver voor persoonlijk Christendom is een product (en het is een wrang product) van de massakerk. De massa-kerk kan slecht leven in het halfdonker: een besliste, duidelijke lijn, van wie bij haar horen en wie niet, mag zij niet trekken. Zij omvat een volk, met al de heterogene bestanddelen, die een volk bevat, of zij droomt van een „Verbond” waarin gelovigen en hun „zaad” (en nu weer goed verstaan: niet het zaad, dat ze in de hoedanigheid van gelovigen hebben, zoals de Schrift in Gal. 3 : 27 spreekt van Abrahams zaad) maar hun natuurlijke nakomelingen, omvat.

Nochtans: dogma- Met open ogen voor bovengenoemd tisch prediken. gevaar zullen we er ons voor wachten in het andere uiterste te gaan leven, opdat we niet, de ene afgrond mijdende, in de andere vallen. Docent Hess te Hamburg zeide eens: het is niet de mooiste man, wiens ribben men kan tellen. Dat is waar, maar zonder ribben gaat het ook niet. Er moet op de openbaringswaarheid in haar verschillende aspecten gewezen worden; de gemeente moet kennis hebben; leerstellig onderlegd worden en dit „geraamte” moet met vlees bekleed worden. Zo verkrijgt ze niet slechts een mooie, maar ook sterke geestelijke gestalte.

Hulpmid- Aan dat doel hebben ook de Losse Schakels delen. dienstbaar willen zijn. Misschien werd in hen het zwaard wat meer gehanteerd dan de truffel. De omstandigheden deden het ons gewenst voorkomen om het eigene sterker te laten uitkomen dan het gemeenschapelijk bezit. Dat loochenden we daarom niet. Maar we hopen door voortdurend uiteen te zetten, wat wij leren, d.w.z., wat naar onze overtuiging de Schrift leert, geholpen te hebben aan beendervorming in het Baptistische lichaam. Voor het andere is dunkt me wel steeds overvloedig gezorgd in de andere rubrieken — ofschoon „Aan zeer stille wateren” als complement op „Losse Schakels” mij meer lokt dan het „Wegwijzende Woord”. De werker, die de grazige weiden en de stille wateren verwaarloost, zal dat merken in krachtverlies. Laat ons toch niet over-actief worden en verzuimen te smaken hoe goed God is! Het is goed op vlugge voeten te gaan, maar vergeet de verzorging van uw hart niet!

Vanuit ons kerkje, waar haar stof was opgebaard, werd zij door familie en gemeente ten grave gebracht.

Onze voorganger sprak naar aanleiding van een woord van Jezus uit Joh. 14: „Uw hart worde niet ontroerd; gelooft in God, gelooft ook in Mij”.

Zuster Ali vertolkte haar dank Bertha te hebben mogen leren kennen. Haar hartewens was steeds dat haar ouders, broers en zusters Jezus zouden toebehoren.

Wanneer wij na de ter aarde bestelling nog een ogenblik tezamen waren, gaven drie zielen zich aan de Heer. Heerlijke vrucht van een toegewijd leven. Zo zegent onze Heiland in alle omstandigheden.

Ten slotte is het ons een behoefte onze hartelijke dank uit te spreken aan „Tabitha”, voor de onbaatzuchtige en tegemoetkomende houding, die ons in staat stelde, deze jonge zuster onzer gemeente te helpen en haar leed te verzachten.

J. A. H.

NOORDBERGUM

Het is al een tijd geleden dat u iets uit Noordbergum hoorde. Dit is niet de oorzaak dat er niets was te melden. Integendeel. In Jan. hielden we jaarvergadering. Hier bleek dat het de gemeente in 1947 goed was gegaan. Door de dood gingen twee broeders en een zuster de eeuwige Heerlijkheid binnen. Tien jonge mensen gaven hun hart aan Jezus en werden de gemeente binnengeleid.

Op Donderdag 4 Maart hadden we 's avonds in ons midden Ds. G. Visser van Harlingen. Het was een Evangelisatie-avond, met als onderw.: „Wat hebben wij met de Joden te maken”. De opkomst voor deze avond was zeer bevredigend. Velen waren door onze Evangelisatie-comm. uitgenodigd, die nimmer ter kerke kwamen. Naar aanleiding van dit onderw. werden we bepaald bij het schriftgedeelte uit 2 Petr. 1 : 19. Wie zegt niets met de Joden te maken te hebben, voor die heeft ook de Bijbel geen waarde. Ook de bezetter meende niets met de Joden te maken te hebben. Wat is tot op de dag van vandaag van het derde rijk overgebleven? In en door dat Joodse volk zal de wereld gezegend worden. De Bijbel gaat in vervulling. Wat hebben ze met Jezus gedaan? Wat riepen ze daarna? Zijn bloed kome over ons en onze kinderen. Dit gaat thans in vervulling. God heeft met dit volk nog grote dingen voor. Israel zal weer een volk worden en moet een land hebben. En er is hun een land toegewezen. Er is geen macht ter wereld, die dit zal kunnen tegenhouden. God de Heer zal aan Jacob de erfenis terug geven. Het was ons goed deze broeder nog eens weer in ons midden te hebben.

Het afscheid van onze voorganger, wegens vertrek naar Drachten, is bepaald op Zondag 14 Maart. De gemeente, die een beroep had uitgebracht op Ds. F. E. Huizinga, werd teleurgesteld. Deze broeder had nog niet de vrijmoedigheid het werk in Leeuwarden los te laten.

Wij gaan moedig voorwaarts, ziende op de overste Leidsman die de Herder der gemeenten is, onze noden en behoeften Hem opdragend. De Heer geve Zijn zegen over alles wat gedaan werd en nog gedaan zal worden.

R. VEENSTRA, secr.

HENGELO

Als je 's Zondags een goede dienst hebt en je gezegend wordt, kan dat een oase worden in je leven. Als het dan ook nog Avondmaalszondag is en de gemeente

zich verenigt om de tafel des Heeren, je inwendig vuur daardoor aangewakkerd wordt en de gemeenschappelijke liefde tot de Heiland ook tot uiting komt in liefde tot elkaar, dan is de Zondag dubbel goed. Maar als er dan bovendien nog doop is en iemand daardoor in onze rijen treedt, achter onze grote Koning aan, dan is het feest in de gemeente. Het was niet alleen feest in het hart van onze broeder in wiens hart Jezus Christus kwam, maar ons hart vierde mee en er was grote blijdschap.

Onze voorganger sprak 's morgens over de onzekerheid van alle aardse dingen tegenover de grote zekerheid van hen, die Jezus volgen en bracht dit in verband met de gekozen zekerheid door de bewuste jongeman. Deze was gegrepen uit de wereld en overgeplaatst in het Koninkrijk Gods. Overgegaan van de duisternis in het licht. Uit de onzekerheid in de zekerheid. En wij allen danken God met hem.

S. W. VIS.

Gods Boodschap voor allen

Zorg dat ieder die boodschap ontvangt.

Voor mij ligt een boekje met bovengenoemde titel. Daarnevens de rapporten der teams van de huis-aan-huis-evangelisatie. Wij hebben in Groningen sinds enige tijd z.g. Commando's. Twee aan twee trekken de broeders, ieder in een aangewezen wijk, van huis tot huis, als gezanten van Jezus Christus. Hoe het ontstond? Wel, in de boezem der Zaaier- en tractaatverspreiders! En nu wilden wij u eens iets over dit werk melden, mogelijk vindt deze methode navolging.

De brochure „Gods Boodschap voor allen” is onze broeders als het ware de contactsleutel om huizen en harten in Gruno's veste te openen. Wat moeten wij doen, voortgaan op het platgetreden pad der gewoonte, met het in huis werpen van een tractaat? Neen! Persoonlijk contact zoeken, het boekje aanbieden. Wij geloven dat de gemeente een beweging is met Goddelijke stuwkracht. Doordat zij haar taak als zendingsbeweging verstaat en verricht, versterft zij niet, doordat zij in beweging blijft. Ieder Baptist zij een Evangelist.

Gij zult Mijne getuigen zijn. Dit woord van de Meester dringt ons tot dit schone werk. Zielen te trekken binnen de eeuwige vesting van Gods koninkrijk. Werkend voor dit heerlijke doel worden wij, gerechtvaardigd zijnde door het offer van onze gezegende Heiland, nu gesterkt en bekwaamd hen die nog verre zijn ook binnen deze lichtcirkel te brengen. Of het gemakkelijk is? Zien de op ons zelf, neen! Maar onze bekwaamheid is uit God. Wat Paulus' motto was en het thema van heel zijn werk en levensbeschouwing is, moet althans ook de onze zijn (Gal. 6 : 14). Wij mogen de mensen uit onze eigen ervaring zeggen: Door dat kruis vonden wij en vindt iedere zondaar: troost in het lijden, vrede voor het hart, toegang tot God als tot de Vader. Door dat kruis werkt de Geest aan onze heiligmaking en het geeft ons vreugde als wij ons voorstellen de eeuwige heerlijkheid die ons wacht na volbrachte reize in dit jammerdal. En door dat kruis wordt deze huis-aan-huis-evangelisatie een heilig moeten.

Onze maandelijkse rapportavonden zijn openbaringen van de nog vele sluimerende krachten in de gemeente.

Van de vaak eerst schuchtere broeders komen nu rapporten die boeien van begin tot eind (4 à 5 pag.)

Bovenvermeld geschriftje en de omschreven methode is volgens onze mening het meest doeltreffend, vandaar deze mededeling. Brs. kerkeraadsleden, Evangelisatie-commissie's wilt u nadere beschrijving, gelieve te schrijven aan de secr. huis-aan-huis-evangelisatie

Meeuwerderweg 23a,
Groningen.

Ter inleiding

Het is nu reeds een jaar geleden, dat de Eindredacteur van „De Christen” op een avond in de vertrouwelijke sfeer van Maliesingel 30, de aanwezige studenten suggereerde om eens in overweging te nemen op gezette tijden een bescheiden ruimte van ons weekblad te vullen met hun pennevruchten. Er werden enige tegenwerpingen gemaakt, maar het resultaat was toch, dat men het er over eens werd, dat de Eindredacteur gelijk had. De gevolgen, die er uit voortkwamen, kunnen de getrouwe lezers zelf controleren: er werd niet geschreven.

Wat was het geval? Toen wij weer „onder ons” waren bleken er steeds meer bezwaren te rijzen. Was het lot van „de Christen” niet veilig gelegd in de koesterende armen van vier bekwame redacteurs? Waren daar niet de gemeenteberichten, mededelingen en, niet te vergeten, de ingezonden stukken met actuele gebeurtenissen en problemen? Wat voor zin zou het hebben om ons flakkerende kaarslichtje te ontsteken te midden van zoveel flonkerende sterren? De enige mogelijkheid scheen, dat de heerlijkheid van anderen groter zou worden door de openbaring van onze nietigheid. Dit gebaar van zelfop-offering wilde ons vlees niet accepteren en zo komt het, dat noch de Eindredacteur noch de lezers iets van ons vernamen.

Maar enige tijd geleden trad er een verandering in en na enig overleg stelden we ons in verbinding met de redactie, die minder veranderlijk bleek dan wij en nog steeds dezelfde mening was toegedaan. Daarmee kon dus een begin gemaakt worden en ondergetekende ontving de opdracht om als eerste een stukje te schrijven. 't Moest zoiets worden als een inleiding.

Zonder het voorgaande stuk had u dit waarschijnlijk overbodig gevonden, maar onzerzijds is er toch nog de behoefte om te motiveren waarom wij schrijven en wat u zoal van ons kunt verwachten; dit om teleurstelling te voorkomen.

Het is met een zekere beklemming, dat wij aan dit „werk” beginnen, omdat wij beseffen, dat studenten eigenlijk niet de personen zijn, die in De Christen moeten schrijven. Schrijft een student in een studentenblad, dan is dat enigszins anders. Daar komt het er niet zo zeer op aan en kan men wel eens gewichtig doen zonder iets te zeggen te hebben. De lezers zijn daar op ingesteld en verwachten iets dergelijks. Het is zonder meer duidelijk, dat in ons weekblad de verhoudingen anders liggen. In De Christen kan men elkaar niet vermoeien met onbenulligheden; daarvoor is er te weinig plaats. En wij vrezen met grote vreze, dat eventuele publicaties onzerzijds over belangrijke onderwerpen niet diepgaand genoeg zullen zijn om ernstig genomen te worden. Dus schrijven we daar niet over.

Er zijn evenwel nog allerlei dingen, waarvoor vele broeders en zusters zich zullen interesseren en waarover wij kunnen schrijven. Dingen, die u zelfs moet weten,

omdat ze van vitaal belang zijn voor ons Uniewerk. En die dingen betreffen ons werk, onze omgeving, onze persoon. Die dingen bedoelde Ds. Huizinga toen hij ons vroeg om iets te schrijven en u zult u nu kunnen indenken, dat we ook daar tegen op gezien hebben. Stellen we daarmee ons zelf niet al te veel in het middelpunt? Het gevaar is inderdaad groot. Toch zullen we het proberen, niet omdat we voor u willen poseren, maar omdat we voelen, dat het nodig is, dat iedere Baptist op de hoogte is van de opleiding, waarvoor zoveel offers gebracht moeten worden.

We willen proberen om geregeld iets van ons te laten horen en u dan een kijkje te laten nemen in onze dagelijkse bezigheden. Daar valt veel moois over te zeggen, want wij vormen een hechte gemeenschap, bijna een familie. Maar in ieder geval een broederschap, die al onze studerende omvat, waar ze ook wonen. We hopen eens iets te vertellen over ons werk op de collegebanken en aan de Maliesingel, over onze Zondagen in de gemeente en thuis. Moge het zo zijn, dat daardoor nog veel meer liefde voor onze opleiding mag ontstaan en dat er nog meer voor geofferd wordt. Want er is nog zo veel te doen. Ons ideaal van een eigen opleiding is nog niet voldoende werkelijkheid en wellicht zouden we nog meer jonge mannen kunnen opleiden als we een eigen seminarie hadden.

Zo hopen we op deze wijze een steentje bij te kunnen dragen tot de opbouw van ons werk en bevelen ons in uw aandacht aan. En niet alleen in uw aandacht, maar ook in uw gebed.

Utr.

R. REILING.

De 68ste Algemene Vergadering

der Unie van Baptisten gemeenten in Nederland

Daarvoor wordt nu reeds Uw aandacht gevraagd. Speciaal de raden onzer gemeenten moeten zich al met de voorbereiding bezig houden. Voor hen is het volgende van bijzonder belang.

I. Deze 68ste Alg. Verg. der Unie wordt gehouden op Woensdag 7 en Donderdag 8 Juli a.s. te Nieuwe-Pekela. In Nieuwe-Pekela zijn we op historische bodem, want de pionier onzer beweging, Dr. J. E. Feisser, heeft daar een aantal jaren gewerkt en ligt daar begraven. De ontvangende gemeente was reeds meermalen gastvrouw van de Unie-Vergadering. Dit zijn zeker redenen, waarom de trek naar Nieuwe-Pekela groot zal zijn.

II. VOORSTELLEN. Voorstellen kunnen gedaan worden door de Unie-Commissie, door de sub-commissies der Alg. Verg. en door de gemeenten (Art. 2e huish. reglement). Voorstellen zullen „ten einde in de agenda te kunnen worden opgenomen, in schrift en getekend en van toelichting voorzien, aan de Commissie der Unie moeten worden gezonden *minstens acht weken* voordat de Alg. Verg. gehouden wordt” (Art. 2d huish. regl.). Dit sluit dus in, dat uiterlijk Maandag 10 Mei alle voorstellen in het Unie-bureau ontvangen moeten zijn.

III. CANDIDATEN. 1. Betreffende de Unie-Commissie. Dit jaar treden als leden van de Unie-Commissie af: Ds. H. Bakker, Ds. K. Reiling en br. D. Olijslager. Volgens art. 3b van het huish. regl. zijn ze niet herkiesbaar. „Elke gemeente als ook de Commissie der Unie heeft het recht om voor iedere vacature één candidaat te stellen. De namen der kandidaten moeten *minstens*

acht weken voor de Alg. Verg. aan de secretaris bericht worden" (Art. 3d huish. regl.). Uiterlijk 10 Mei moeten de kandidaten dus in het Unie-bureau bekend zijn. Men vergete niet de candidaat vooral om zijn toestemming te vragen en de door de candidaat eigenhandig geschreven toestemming mee in te zenden!

2. Betreffende de redactie der Unie-bladen. Alle redacteuren zijn herkiesbaar, maar er mag voor elke redacteur een tegen-candidaat gesteld worden. Dit betreft dus de redacteuren van DE CHRISTEN: Ds. C. Brandt, Ds. A. A. Hardenberg, Ds. F. E. Huizinga en Ds. J. Louw; de redacteuren van DE ZAAIER: Ds. F. F. Huizinga en Ds. G. Vegter; de redacteur van DE KINDERVRIEND: Ds. L. de Haan. Wie dus een tegen-candidaat in deze zeven gevallen wenst te stellen, late dit uiterlijk op 10 Mei in het Unie-bureau bekend zijn en zende de schriftelijke toestemming van de candidaat meteen mee in.

IV. AFGEVAARDIGDEN. De gemeenten moeten volgens Art. 2c huish. regl. de afgevaardigden zes weken voor de Alg. Verg. bekend doen zijn, dus uiterlijk 24 Mei. Doch wanneer de gemeente vergadert met het oog op het stellen van kandidaten of het indienen van voorstellen, kunnen de afgevaardigden immers ook gekozen worden, zodat een en ander tegelijk aan het Unie-bureau bekend gemaakt kan worden. — „Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan benevens haar predikant of voorganger één afgevaardigde zenden" zegt art. 2b van het huish. regl. Volgens art. 6 der statuten zijn hier erkende predikanten bedoeld; deze zijn als zodanig lid der Alg. Verg. Iedere gemeente kan nu volgens de statistiek per 1 Jan. 1948 zelf het aantal afgevaardigden nagaan, dat ze naar de Alg. Verg. kan zenden.

Noteert bovenstaande dadelijk even in uw agenda en op de eerstvolgende vergadering van de kerkeraad brengt u het ter sprake. Zorgt er voor, dat ook deze zaken eerlijk, tijdig en met orde geschieden!

De Unie-secr. T. JANSMA.

In gesprek

met onze lezers

Geachte Redacteur,

„U schrijft in de Losse Schakels van 16 Febr. „En als de gemeente vervuld is met de Heilige Geest, zal iedere ambtsdrager het op prijs stellen als zijn ambtsleven op gezette tijden getoetst wordt.”

U schijnt zich dus ook een mogelijkheid te denken, dat een gemeente niet meer vervuld is met de Heilige Geest. Paulus schijnt daar ook mee gerekend te hebben. 2 Tim. 4 : 3: „Want er komt een tijd, dat de mensen de gezonde leer niet meer zullen verdragen, maar, omdat hun gehoor verwend is, naar hun eigene begeerte zich tal van leraars zullen bijeen halen, dat zij hun oor van de waarheid zullen afkeren en zich naar de verdichtselen keren”.

Zou het deze werkelijkheid niet geweest zijn, die in de historie de ambtsdragers genoopt heeft van dit, zich laten toetsen door de gemeente, af te zien?

Wilt U in een volgende schakel eens Uw gedachten uitspreken over deze mogelijkheid. Wilt U eens over-

wegen in hoeverre in dit geval de zustergemeenten verantwoordelijkheid kunnen en moeten dragen?”

d. J.

Wanneer een gemeente naar een andere, d.w.z. principieel andere prediking verlangt, dan kan dat én aan haar én aan haar voorganger liggen. We leggen hier de nadruk op *principieel* anders. Het is best mogelijk en ook wel te vergeven, dat zij eens een ander de oude Waarheid wil horen verkondigen. Dan gaat het er dus om, dat de oude dingen op een andere wijze onder ander licht en met andere klemtoon gezegd worden. Geen gemeentelid zal vanwege die begeerte echter ontrouw worden en de samenkomsten verzuimen. Wie goed gedisponeerd is en het om de spijze en niet om de saus te doen is, kan in elke gezonde prediking vol-doening vinden.

Maar als men het nu eens principieel anders wil — en daarop schijnt toch het woord van Paulus in de 2de brief aan Tim. betrekking te hebben — wat dan?

Is de dienaar weggeleden van het beproefde pad en los geraakt van de Heilige Schrift, dan betreft dat een tuchtgeval, zoals in de betrokken Schakels door ons bedoeld. De, met de Heilige Geest vervulde gemeente, weert een zodanige prediking. Het is in de regel zo, dat de niet-gestudeerde gelovige, die dicht bij zijn Heiland leeft, een zuiver gevoel heeft voor datgene, waarop het aankomt en het Evangelie eigenlijk uitmaakt. De prediking, die zuiver wil blijven, moet naast eerbiedige Schriftstudie en gebed, vooral de omgang met zulke broeders en zusters niet verzuimen.

Is echter een toestand ingetreden, dat de Heilige Geest de gemeente niet meer vervult en andere gevoelens de overhand krijgen dan zulke, die uit God zijn, dan zal dat een gevolg zijn van en een straf voor afwijking van het Woord bij de opbouw der gemeente. Zo was het in de kerkhistorie. Men maakte de gemeente onzuiver door haar op te bouwen, ook met andere dan levende stenen, en door de kinderdoop kreeg men elementen in de gemeente, die geen dragers konden zijn van de Heilige Geest.

Het is ook denkbaar, dat, onder vreemde invloeden door lectuur of lezingen, een deel der gemeente afdwaalt. Misschien, op een zeker moment, het grootste deel. Dan make men zich niet te ongerust. Is de gemeente in haar kern gezond, dan zweert dat boze er wel uit. Men hebbe geduld. Men verhitte de gemoederen niet, maar geve de Heilige Geest ruimte door gebed en getuigenis in liefde. Dan vooral toezien, dat de vrome mens er zich niet voorspant! Hij is er niet bij nodig. Men make slechts ruimte voor de Geest van God.

Natuurlijk vrage men hulp en raad bij de andere gemeenten en handele voorzichtig. Die op enige afstand staan, zien de dingen soms beter, dan die er in betrokken zijn. Tenminste in sommige richtingen. Vooral echter zich niet aan de gemeente onttrekken!

* * *

Een andere brief over de inhoud van De Christen werd aan Ds Jansma gericht. Hij is voor de inhoud echter niet aansprakelijk.

Een lezer, B. V. te Sch., weet niet goed weg met een gemeentebericht uit Sneek. Nu kan men niet alleen Ds Jansma niet, maar ook de redactieleden niet alleen spreken voor hetgeen in gemeenteberichten medegedeeld wordt. De schrijvers daarvan, meestal secretarissen der gemeenten, moeten daarvoor verantwoordelijk gesteld worden door hun kerkeraden eerst en dan door hun

gemeenten. Maar over de medegedeelde feiten kan iedere lezer zich een oordeel vormen.

De schrijver van bedoelde brief is Ned. Herv. en heeft sedert ongeveer een jaar „De Christen” gelezen. Blijkbaar is dat toch nog niet lang genoeg om te weten, wat wij willen en verdedigen, want hij zegt, dat bij ons altijd de nadruk gelegd wordt op de volwassenendoop. Dat is nu precies onjuist. Daarom is het ook uit onkunde, wanneer hij verder schrijft: „Men behoort van Uw standpunt uit gezien toch zeer zeker een leeftijdsgrens te stellen, waarop men mag verwachten, dat iemand verantwoordelijk gesteld kan worden voor zijn daden”. Hij is van mening dat deoop van een tienjarige en een twaalfjarige, in dat gemeentebericht vermeld, niet plaats had moeten hebben. „Uw hele doopsbeschouwing heeft voor mij aan kracht verloren. Ik kon niet nalaten U met mijn mening in kennis te stellen. Waarom? Omdat ik intens Uw schrijven over de doop volgde”.

We zullen met de doop van zeer jonge personen de grootste voorzichtigheid in acht moeten nemen. Vooral in tijden van opwekking. Dan drijven wel eens zielen mee, die het eerlijk menen, maar aan wier begeerte om de Heer te dienen en zich te laten dopen, niet voorafgegaan is dat onderricht des Geestes, dat nodig is zal deze handeling realiteit hebben. Dat ligt niet aan de oprechtheid der belijders, maar achter hun bewustzijn.

Men bedenke, dat de Doop niet de onmisbare voorwaarde voor zaligheid is en men is tegenover de Heer verantwoord om een doopaanvraag op te schuiven. Ofschoon de psychische rijpeidsgrens niet overal dezelfde is, moeten we met die grens toch wel rekenen. Regel is, dat deze rijpeid valt tussen het 15de tot misschien het 18de jaar. Natuurlijk blijft God vrijmachtig en willen we Zijn genadewerk ook erkennen in jongere personen, maar met uiterste voorzichtigheid. Daden als de gemeente Sneek deed, zullen bij gezonde uitleving van het Schriftuurlijke beginsel van Doop en — gemeente, grootste uitzonderingen blijven. Nimmer overhaaste men. Het gaat bij de doop niet om dat genadewerk alleen, maar ook om de verantwoorde belijdenis er van.

Br Gr. te A. las „met de grootste instemming” de Schakels in „De Christen” van 9 Jan. 1948. Waarom zouden we dit ook niet eens vermelden? Het wil niet zeggen, dat hij de enige zou zijn of dat het alleen goed zou zijn, als dat altijd gebeurde. We wekken ook gaarne tot nadenken en toetsen van eigen gevoelens op. Maar het verheugt ons toch, als we onder woorden mogen brengen en in wijder kring bekend maken, wat er leeft in de geesten, die met ons begeren Nieuw-Testamentisch te denken en te leven.

L.

Van de boekentafel

'n Beproefde Hulp

Een getuigenis van Gods getrouwheid, gegeven door Luit.-Generaal Sir William Dobbie.

Dit boekje van ruim honderd bladzijden is een vertaling van A very present help, geschreven door een engelse soldaat, wiens hoge rang u reeds verteld werd. Wij zijn niet gewend om uit de soldatenhoek boeken te lezen, die een krachtig getuigenis geven van geloof

en gebed. Er zijn zelfs christenen, die een en ander onmogelijk kunnen combineren. De schrijver zegt er het zijne van en het is voor de sceptici in dezen een zaak van belang, dit woord te lezen. Bij het doornemen moest ik telkens weer naar het schutblad zien om mij te vergewissen met een soldaat te doen te hebben en niet met een theoloog. Die het boekje ziet, verwacht een spannende beschrijving van de lotgevallen van het eiland Malta in de jongste oorlog — zulke verwachtingen worden door de tekening gewekt, en men hoort ook daarvan het een en ander, maar daaromheen lezen wij beschouwingen over: De Christen en de wereld; Christendom en militaire dienst; Het gebed; De Bijbel; Dienen; De natie en God; Christus, onze Vriend. In het hoofdstuk: Mijn levensloop — vertelt hij, hoe hij als christen militair kan zijn. Het kost gebonden f 3.25 en is in mooi versierde band door de Uitgeverij W. ten Have te Amsterdam in onze hand gelegd.

E.R.

1948 Hervormd Kerkelijk Vademecum. Uit de aard der zaak zullen in dergelijk werk, uitgegeven bij het Boekencentrum, 223 bladz. tellend, f 3.90 kostend, niet zo velen onder ons belangstellen. Maar hij, die met genoemde kerk of een van haar commissies, stichtingen of bonden, te maken heeft, zal ongetwijfeld met dankbaarheid dit uitgebreid adressenmateriaal begroeten. Nu weet hij tenminste de weg en dat is immers de bedoeling van een vademecum. Wel klaagde ook deze redactie over onvoldoende medewerking van sommige instanties (onder ons kwam het ook voor), maar een buitenstaander heeft respect voor wat bijeenkwam. En constateert tevens, en met dankbaarheid, dat er „leven in de brouwerij” is.

E.R.

Mededelingen

PROGRAMMA BONDS DAG 2e PAASDAG TE GRONINGEN

Morgenvergadering:

9.30—10.00 uur	Bidstond. Leider br. Schultz van Haulerwijk.
10.00—10.15 uur	Opening door de voorz. Ds. Vegter.
10.15—10.30 uur	Evangelisatiekoor van Groningen.
10.30—11.00 uur	Inleiding en bespreking over het onderwerp: „Wij en de omstanders” door Ds. v. Beek.
11.00—11.15 uur	Zangkoor van Haulerwijk.
11.15—12.00 uur	Bijbelbespreking over Hebr. 4: 1—13. door Ds. J. Louw.
12.00—13.30 uur	Pauze
13.30—15.00 uur	Lekenspel: „Kaf tussen koren” door J. v. d. Baaren, opgevoerd door de reciteerver. „Excelsior”, Hoogezand.
15.00—15.15 uur	Zangkoor Delfzijl.
15.15—16.15	Liefdemaal en sluiting.

Wij verwachten u allen.

Brood en suiker mede nemen.

PAAS-BONDS DAG IN ZUTFEN

Op tweede Paasdag (29 Maart a.s.) zal er D.V. vanwege de gemeenten Zwolle, Deventer, Apeldoorn en Arnhem een bondsdag in Zutphen worden gehouden. De samenkomsten zullen zijn in de Doopsgezinde kerk aan de Leeuwerikslaan.

Nadere bijzonderheden volgen nog.
Dit is slechts een voorlopig berichtje.

d. H.

BONDS DAG „GEWEST HOLLAND”

2e PAASDAG TE DEN HAAG

De Zusterhulpafd. Den Haag, die de zorg voor de consumptie op onze a.s. Bonds dag op zich nam, vraagt de deelnemers(sters) om *melkbonnen* en enige *koffiebonnen*. Suiker neme men die dag zelf mee.

De bonnen zende men aan zr. Gebel, Vaillantlaan 49, Den Haag. Laten we afspreken dat onze plaatselijke Zusterhulpafdelingen in ons Gewest hier bemiddelend gaan optreden. Geef uw bonnen aan de Zusterhulpsecretaresse in uw gemeente. Deze zuster zal dan wel voor doorzending aan zr. Gebel willen zorgen.

Zangkoren, denkt aan het instuderen van de beide opgegeven liederen voor de samenzang!

Het Comité.

JONGELUI VAN ZUID-OOST DRENTE

Denkt om 21 Maart 1948!

Onze eerste Jeugddag te Musselkanaal moet iets geweldigs worden!

Bid er voor! Houdt die dag vrij!

Werpt de lijn uit, neemt iemand mee!

Wordt vissers der mensen!

Beroepingswerk

Bedankt voor het beroep der gemeente te Noordbergum Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden.

Radio-uitzending

Morgendienst voor de N.C.R.V.-microfoon op Woensdag 17 Maart a.s. van 10.30—11.00 uur, te leiden door Ds. J. Broertjes te Sneek.

Overzicht van de dienst:

1. Zingen Nr. 428 uit „Lofzangen en Gebeden”.
2. Gebed.
3. Schriftlezing 2 Cor. 1 : 3—7, Luc. 22 : 31—34.
4. Toespraak n.a.l.v. Luc. 22 : 31—32.
5. Dankgebed.
6. Zingen Nr. 432 : 3, 6 uit „Lofzangen en Gebeden”.

VERBETERING

Pernis, 6-3-'48.

Waarde br. Huizinga,

Als ik mij niet vergis (br. B. vergist zich niet, E.R.) was de prijs van die landingspakken slechts f 35.—. In ons weekblad van verleden week staat precies f 100.— meer vermeld.

Met hartelijke br.gr.,
K. BAPTIST.

VERBETERING

In De Christen van 5 Maart j.l. moet onder punt 2 van aantekeningen bij het stuk van br. Vlasma in het cursief gedrukte gedeelte op „een” kring enz. geen klemtoonteken staan en „in de gemeente” zijn: een gemeente.

L.

Verantwoording

In Febr. mocht ik de volgende giften ontvangen.

1. Voor het Pensioenfonds: Vriescheloo f 20.—; Haulerwijk f 25.—; E.-E.veen f 95.90; Stadskanaal f 57.87; Drachten f 30.72; Zusterhulp Groningen—Noord f 5.—.
2. Voor de E.C.U.: Staveren f 50.—; Drachten f 30.72.
3. Voor onze theolog.school Zandbulten f 15.50.
4. Voor „onze jongens”: Zandbulten f 20.—; Heerenveen f 5.50; Den Haag—Singel f 50.—; H. J. H. te D. H. f 2.—; J. T. f 5.—; Zr. v. H. te D. f 5.—; fam. D. te D. f 3.— (deze 3 giften via Ds. Prins); H. de J. te D. H. f 6.84. Met bemerking „abonnement De Christen”: Zusterhulp Apeldoorn f 5.—; N. N. te D. f 25.—.
5. Voor Vergadering Wereldraad van Kerken: Heerenveen f 6.20; Haulerwijk f 5.—; Den Haag—Oost f 11.—; Rotterdam—Z f 9.25.

Dat is al weer beter dan de eerste maand! We hebben goede moed, dat het aantal giften stijgt. Waarlijk, er is werk aan de winkel: laat uw gave mee het werk steunen en uitbreiden! Is in elke gemeente al een collecte voor de vergadering van de Wereldraad van Kerken op de agenda?

De Unie-administrateur T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.

P.S. Een paar giften, voor de buitenlandse zending ontvangen, heb ik doorgezonden naar de penningmeester der U.Z.C. Deze zal ze t.z.t. in ons blad verantwoorden. Let op: gelden voor de buitenlandse zending moeten naar br. W. Modderman in Sneek!

T. J.

Advertentiën

Heden heeft de Heer na een langdurige ziekte tot Zich genomen onze geliefde broer, zwager en oom

Arend Raadsveld
in de leeftijd van 76 jaar.
Zijn leven was Christus.

Uit aller naam:
T. Raadsveld.

Sneek, 5 Maart 1948.
a.b. „Oeral thús”,
Woudvaartskade.

Bij ons vertrek naar Zuid Afrika groeten wij u allen hartelijk.

fam. H. de Jong.
den Haag.

Nieuw adres:
Lanercost Avenue 21, Durban.

Biedt zich aan
net Meisje
voor huishouding, 20 jaar, in plaats waar Bapt. gemeente is. Brieven onder No. 5 aan Evang. W. Veenstra, Schoolstraat 55, Musselkanaal.

U wenst een nieuwe wereld?
Minder architecten, meer bouwers!

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2889

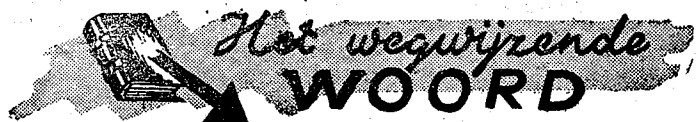
VRIJDAG 19 MAART 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. NO. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Hosanna! - Kruist Hem!

Palmzondag herinnert ons aan de zegevierende intocht van Jezus te Jeruzalem. Wie in de geest dit gebeuren meemaakt, geraakt in grote vervoering en geëstdrift, gelijk de aanzwellende schare op de weg naar de heilige stad. Die hoort de jubel des volks in zijn oren weerklinken. Gezeten op het veulen ener ezelin, werd de Zone Gods en Heiland der wereld de lof om strijd bezongen. „Hosanna, heil de Zone Davids! Gezegend is Hij die komt in de Naam des Heeren! Hosanna, heil in de hoogste hemelen!” Welke Christen zou deze dag niet gaarne hebben willen meemaken? De twaalf discipelen waren het meest in verrukking. Had de Heer voorheen vaak verboden om Zijn roem te verkondigen, Zijn wonderbare genezingen ruchtbaar te maken en Zijn andere wonderdaden het ganse volk te vermelden: nu kwam dan eindelijk de bekroning. Jezus liet Zijn incognito varen om Zijn Koningschap te laten uitroepen. Welk een dag van heil en zaligheid. Zó moet het gaan. Alles en ieder moet zich buigen voor Hem, de Zone Gods.

Hoe licht geraakt de mens en ook de schare in extase. Het gevoel ontvlamt zo gemakkelijk. Enkele leuzen en slagzinnen, pakkend en sprekend; wat muziek en zang; bovendien enige kleurenparade van bonte doeken of vlaggen en de doorsneemens staat niet meer met beide benen op de aarde, maar voelt zich voor een ogenblik boven het gewone, vaak eentonige leven verheven. Het werk komt stil te liggen. De zorgen en moeilijkheden zijn een korte wijle vergeten. Zelfs lichaamsspijn en harteled schijnen de vlucht te nemen. Alles jubelt: heil, heil! —

Zulke momenten zijn niet zonder gevaar. Op zichzelf genomen schuilt er geen kwaad in gevoelsuitingen. God heeft ons alzo geschapen dat dit mogelijk is. En deze mogelijkheid te onderdrukken kan zelfs schadelijke gevolgen met zich meebrengen. Een Stoicijnse geest is geheel vreemd aan de christelijke geest. Als Jezus, onze Meester, Zijn gevoelens van droefheid of blijdschap niet onderdrukt, maar hun vrije loop liet, zullen Zijn volgelingen dan een andere weg inslaan? Geenszins. En

toch...toch kunnen zulke momenten van gevoelsuitingen gevaarlijk zijn. Het rode lampje brandt en brandt niet tevergeefs. Die bovenop de berg staat, moet oppassen er niet met een geweldige vaart af te rollen. En hoe hoger de berg, hoe sneller en dieper de tuimeling naar beneden kan zijn. Galmt de schare de ene week: Hosanna — krijst zij de volgende: Kruist Hem. Vanwaar deze plotselinge wending?

Gevoelens waaraan een deugdelijke grond ontbreekt, die daarom geplant zijn op een dun laagje aarde, waaronder de granieten rots verborgen ligt, verliezen spoedig alle levenssappen en verdwijnen. Zij hebben geen blijvende waarde, en brengen geen bloesem en vrucht voort. Even snel als zij opschieten wanneer de omstandigheden daartoe gunstig zijn, even snel sterven zij weer. Zo was het het geval met deze massa, die spontaan haar hulde bracht. Elke deugdelijke en diepe grond van innerlijke overpeinzing en overtuiging, van toewijding en liefde ontbrak. Een koning wilden zij wel hebben. Maar dan moest hij er een zijn van wereldlijke macht, die de gehate onderdrukkers zou verpletteren en de aardse glorie van de koning David herstellen en overtreffen. In hun enthousiasme doorschouwden zij niet het symbool van het veulen ener ezelin. Zij zagen alleen slechts hun eigen wens, die in Jezus tot vervulling moest komen. Door hun geroep hoorden zij niet het klaaglied van Jezus: „O Jeruzalem, Jeruzalem, hoe gaarne had ik uw kinderen bijeen willen vergaderen...maar gij hebt niet gewild. Uw huis worde u woest gelaten”. Zij hoorden alleen slechts hun eigen stem: heil, heil! Deze kreet zwol aan tot een machtige orkaan, zodat geheel Jeruzalem er door beroerd werd.

Als deze dag voorbij is en de gemoederen enigszins tot rust gekomen — slaat het Sanhedrin zijn slag. Jezus is hun gevangene. Dit feit kon alleen geschieden, omdat de Heiland, uit menselijk standpunt bezien, zo dwase-lijk handelde. Had Hij maar doorgestoten, had Hij het ijzer maar gesmeed, toen het heet was — had Hij althans voor kortere of langere tijd grote macht gehad. Als in blinde geëstdrift de menigte een aanvoerder volgt, wat zouden zelfs de weinige gewapende Romeinse soldaten hebben kunnen doen? Die dan de vlucht niet had genomen was in letterlijke zin des woords onder de voet gelopen. Maar Jezus liet Zijn schone kans voorbijgaan. De massa volgt de sterkste. En het Sanhedrin bleek de schranderste en sterkste te zijn. Dáárom de kreet: kruist Hem, kruist Hem. Zijn bloed kome over ons en onze kinderen! Wéér zwol de kreet tot een machtige orkaan. Nu tegen Jezus.

Wat heeft dit alles ons te zeggen?

Twee dingen. Ten eerste: massabetogingen houden geen stand, mits welgefundeerd op innerlijke overtuiging van iedere demonstrant. En zelden of nooit vinden zulke betogingen plaats.

Ten tweede. Het geloof is een strikt persoonlijke zaak. Volkeren kerstenen heeft weinig waarde. De mens moet innerlijk aangeraakt worden en wederomgeboren door de hemelse invloed der Goddelijke liefde. Als dan het gevoel zich baan breekt in rijpe overtuiging, zal de hulde schoon en welkom zijn. Maria brak de fles met kostelijke olie ook niet tevergeefs. Of zij bij de massabetoging aanwezig geweest is, is niet bekend. Maar wel dit: al heeft zij ook nimmer het heil in koor geroepen, het kruist Hem is ook nooit van haar lippen gekomen. Zij was getrouw. Haar gevoelens echt en zuiver. Daarom werd zij geprezen door Jezus.

Zo dan, gewaarschuwd zijnde voor oppervlakkig huldebetoon aan Jezus, worden wij aangemoedigd diep in ons hart Hem te beminnen en aan deze oprechte liefde spontane uiting te geven.

Alles Hem ter eer!

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Gebed en medicijnen. Het een vreemd geval, dat, waar de Apostel Jacobus in hoofdst. 5 : 14 en 15 van zijn brief, wijst op de noodzakelijkheid om aan zieken niet, óf medicijnen te verstrekken, óf voor hun herstel te bidden, maar beide samen te voegen, men zijn woorden vaak gebruikt heeft en nog wel aanhaalt om de dokter buitenshuis te houden en het medicijnflesje uit de ziekenkamer te weren. — Jacobus wenste, dat men in de gemeente het gebruik, in zijn dagen in de Synagoge werd aangetroffen, zou overnemen, en dat in geval van ziekte van een gemeentelid, ouderlingen de patiënt zouden bezoeken en zouden uitzoeken welke zalf in het voorliggende ziektegeval het werkzaamste geacht kon worden, en de zieke daarmee zouden behandelen. Zij mochten het echter bij die behandeling niet laten, maar moesten ook bidden voor de patiënt. — Onze medicijnkast is gelukkig wat ruimer voorzien dan die der oude Joden, zodat wij ons niet tot zalven behoeven te beperken. Bovendien is de openbare verzorging van de volksgezondheid nu beter dan toen en hebben we vele en bekwaame artsen, wier raad we in geval van ziekte kunnen inroepen. Zij kunnen het beste de medicijnen voorschrijven en de behandeling aangeven, terwijl de ouderlingen zich in onze dagen, bij de zo gewijzigde omstandigheden, het best kunnen beperken tot het gebed voor de zieken. Op deze wijze treffen wij precies wat Jacobus bedoelde met zijn voorschriften. — Heeft men ouderlingen, die ook arts zijn, dan heeft men de combinatie, die Jacobus voor ogen stond.

„De Christen”. „De Christen” is een onafhankelijk weekblad, dat niet anders beoogt dan het Nieuw-Testamentische Christendom te onderwijzen. Juist daarom leggen we ons niet vast op welke theologische richting ook. We wensen niet negatief te zijn en slechts bezwaren te opperen tegen de leringen en handelingen van anderen, maar wel vrij te staan tegenover alles, wat zich

voordoet op het terrein van het Christelijke leven. We dienen geen „partij of secte”, maar wensen de Schrift tot ons te laten spreken. Héél de Schrift. We wensen de Schrift te verstaan, d.w.z. naar haar zin en bedoeling en in haar openbaringskarakter. Wie de woorden kent, kent het Woord nog niet. — Het is een zaak van luisteren naar alle kanten en van grote voorzichtigheid. Orthodoxie en vrijzinnigheid kunnen hardhorend maken ten opzichte van de Waarheid Gods. Wanneer Wumkes zegt, dat het Baptisme in Nederland het product is van de Bijbel in de Hand van handwerkslieden, dan betekent dat, dat het een reactie-verschijnsel is van uit de beleefde geestelijke realiteit, waarvan de Schrift getuigenis geeft tegen de theorie. De Schrift is niet het laatste, is niet grootheid op zichzelf, maar getuige, teken van een werkelijkheid, die de natuurlijke mens niet kan waarnemen, doch die de Geest door middel van het Woord de geestelijke mens betuigt. Geloof gaat vóór theologie. De gemeente is een geloofsgemeenschap; geen gemeenschap van theologisch gelijk gestemden.

Wanneer we nu zeggen, dat het bijzondere van „De Christen”, het eigene van dit weekblad, waarin zijn bestaansrecht gegeven is, daarin bestaat, dat het Nieuw Testamentisch Christendom onderwijst, dan hebben wij het oog op deze waarheid, dat ze de gemeente ziet, als van Boven geboren, en levende — in onderscheid van alles wat tot de eerste schepping behoort — op de vertikale lijn. Als van Boven geborene en levende uit hetgeen van Boven komt, heeft de gemeente slechts raakpunten met deze wereld, maar behoort ze haar niet toe. Ze laat zich niet opnemen in welke politieke of theologische stroming ook. Ze is getuigenis van Christus en als zodanig protest van Christus en in zoverre ze dat is, is ze in woord en wandel het geweten der wereld.

Daarom, broeders en zusters! isoleert u! houdt u van de wereld onbesmet! weest heilig; van de wereld afgezonderd en de Heere gewijd. Zijt ge niet een heilige priesterschaar; een uitverkoren en gekocht volk, opdat ge zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht?

Mechanisch Toen God Abraham riep en tot ge-Schriftgebruik. hoorzaamheid lokte, zeide Hij o.a. tot Hem:

„En Ik zal zegenen, die u zegenen, en vervloeken, die u vloekt, en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden”. Gen. 12 : 3.

Wanneer men deze woorden overbrengt op het tegenwoordige Jodendom, heeft men zich dan wel eerst afgevraagd, of dat wel klopt? Twee vragen doen zich hierbij voor. De eerste is: wie was de Abraham, tot wie dit gezegd werd, en: wat zijn de Joden van heden?

De Abraham, die hier door God werd toegesproken, was de drager van de Christus. Hetzelfde vers zegt het. En het was niet tot Abraham, de zoon van Terah, de vader van Ismael en de kinderen van Ketura, dat dit gezegd werd. Met andere woorden: niet de natuurlijke mens Abraham wordt hier in zulk een uitzonderingspositie geplaatst, maar de Abraham, die aan de wereld de Christus zou geven.

Het was vanwege de Christus, dat God deze woorden van zegen en vloek tot Abraham sprak. De Christus moest ten koste van alles bevestigd worden. En de verhouding tot de Christus — toen nog in Abraham besloten — is beslissend voor ons lot. Zegenen wij de Christus dan zegent God ons, vloeken wij Hem, dan treft ons de vloek Gods. En vóór de vleeswording gold

dit ten opzichte van hem, in wie God de Christus verborgen had.

De Joden en Nu weten wij, dat — over het geheel Abraham. genomen — de Joden aan de Christus geen deel hebben — dus ook geen deel hebben aan dié Abraham, die God toesprak in Gen. 12 : 3. De Heere zelf heeft dat duidelijk gezegd:

„Zij (de Joden) antwoorden en zeiden tot Hem (Jezus): Abraham is onze vader. Jezus zeide tot hen: Indien gij Abrahams kinderen waart, zo zoudt gij de werken van Abraham doen; maar nu zoekt gij Mij te doden, een mens, die u de waarheid gesproken heb, welke ik van God gehoord heb: dat deed Abraham niet. Gij doet de werken uws vaders .... Gij zijt uit de vader, de duivel, en wilt de begeerte uws vaders doen”. Joh. 8 : 39, 40—44a.

De Joden, door de Heere Jezus hier toegesproken hebben de Christus verworpen, gevloekt en daarmede ook dié Abraham, tot wie God de woorden van Gen. 12 sprak. Hen heeft daarom ook de toorn Gods getroffen „tot het einde toe.”

Daarmede is niet gezegd, dat de Joden individueel zouden zijn verworpen. Hand. 2 : 39 zegt dat anders. En Paulus in Rom. 11 : 1 ook. — Maar wanneer men nu de woorden, eens tot Abraham gesproken, gaat overbrengen op de houding, die men aanneemt ten opzichte het tegenwoordige Jodendom, heeft men toch wel vergeten, dat de nakomelingen van de Abraham van Gen. 12 : 3, niet de tegenwoordige, ongelovige Joden zijn, maar, naar Gal. 3 : 29....nu, lees u dat zelf maar.

Niet het Jodendom, maar de gemeente, „het Israel Gods”, Gal. 3 : 29 en 6 : 16, is de norm Gods in deze wereld, wijs Draagster van de Christus. Wie haar zegent, zal God zegenen, en die haar vloekt, zal God vloeken.

Wij hebben wel eens het gevoel, dat in de beoordeling van, en houding ten opzichte van het Jodendom onder vele christenen meer humanistisch gedoezel zich uit, dan scherp profetisch-apostolisch licht. We bedoelen dit: er wordt meer van de mens uit geredeneerd dan van Christus uit. Men ziet God zo weinig achter het gebeuren — die God, dien het Jodendom verwierp, toen het de Gezegende in de ban sloeg en uitwierp. Met menselijke deernis is het Jodendom niet geholpen; het heeft goddelijke erbarming nodig. En deze kan het niet vinden buiten de Christus om.

Waar uw De Heere Jezus heeft eens gezegd: waar schat is.... uw schat is daar zal ook uw hart zijn. Daarom komt het er op aan, over wat voor soort dingen we ons verheugen. — Er zijn meer afwijkingen in het leven, die verklaard kunnen worden uit dezelfde oorzaak. Een meisje schreef eens aan haar verloofde een briefje. Op haar weg naar huis was ze aan een etalage voorbij gekomen, waarin een jurk uitgestald was. Ze schreef nu:

„Lieve jongen!

Ik zag in de voorstad een allerleukste zwarte jurk. Het was een gladde stof met een uitgesneden hals, omzoomd met zachtgroen om de teint van het gezicht op te halen. Er zat een fijne ceintuur op, in het midden versierd met schitterende sequins. Ze had driekwart mouwen en een recht schootje. Het is het mooiste wat je ooit gezien hebt. Een snoes van een jurk. Ik móét hem eenvoudig hebben!”

Deze jonge dame had enkele ogenblikken voor die

etalage gestaan en was zo verzonken en verdronken in die ene zwarte jurk, dat ze thuis gekomen, haar tot in de bijzonderheden haar verloofde kon beschrijven. Duidelijk stond dat kledingstuk haar voor ogen. Ze wist er werkelijk nog alles van.

Datzelfde meisje klaagde altijd, dat ze geen bijbel-verzen kon onthouden. Als ze uit de kerk kwam, wist ze zich zelfs de tekst niet meer te herinneren.

Vreemd? Helemaal niet! De dingen, waarover het in de kerk ging, maakten haar schat niet uit. Mooie kleren — dat was alles voor haar. Die vormden haar schat en waar uw schat is, daar is ook uw geheugen.

Een jongen kwam een paar Zondagen na zijn bekering bij de voorganger en zei met een gelukkig gezicht: „Nou begrijp ik de preek ook veel beter”. De dingen van de preek waren nu zijn schat geworden en....waar uw schat is, daar is ook uw verstand.

Zeg mij, wat ge gemakkelijk onthoudt, gauw begrijpt en ik zal u zeggen, waar uw schat is.

Vonten gevonden Een broeder bezocht onlangs de — Vonden gezocht. Cineac, waar het wereldjournaal vertoond werd. De opgraving van de oude stad Tunis, in Noord Afrika, kwam op het doek. In deze stad, vermoedelijk gesticht ten tijde van Julius Caesar, had men de fundamenten van een oude kerk blootgelegd. Daarbij was een oude, in de begane grond ingemetselde doopvont aan het licht gekomen. Zowel de filmreportage als de Nederl. spreker vestigden daar speciaal de aandacht op. De vont was cirkelvormig, voorzien van vier trapjes en circa 1.50 meter diep. Die diepte staat mij aan. Bij zo'n diepte behoeft men niet in de knieën te zakken als men moet dopen. Het zij nogmaals allen, die met kerkbouwplannen rondlopen onder de aandacht gebracht. En....de broeders van de bouwstichting!

Zulk een vont vindt men ook in de Romeinse catacomben, de onderaardse gangen, waarin de christenen samen kwamen in de tijden der vervolging. Een nabootsing van deze catacomben vindt men te Valkenburg in Limburg. U kunt zich daar persoonlijk overtuigen van de vont en zijn afmetingen, waarin de Romeinse christenen de doop bedienden.

Overigens kunt u ook eens een kijkje nemen in de musea van oudheden, waar men vaak een risje oude vonten aantreft, maar dan uit de tijd, dat de kinderdoop al was ingevoerd. Maar de kindertjes werden gedompeld, dus heus gedoopt.

Om aan het klemmende voorbeeld der Schrift, bevestigd door de oude vonten, te ontkomen, hebben onze kerkelijke theologen ijverig naar vonten gezocht. Welke vonten zij gevonden hebben leest ge zo af en toe, wanneer ze ontruste kerkelijke gemoederen moeten sussen: klimaat, tere kindertjes, het hoofd geldt voor het hele lichaam, enz.

Wanneer ze eens ronduit zeiden: eigenlijk moeten we onderdompelen en in duizend-en-een gevallen kan dat ook heel goed. De Grieks Orthodoxe kerk bewijst, dat het óók kan waar het kleine kinderen betreft en dus gaan we dat doen, dan konden ze in uitzonderingsgevallen nog begieten, zoals bij zieken, die niet ongedoopt wenssen te sterven. Ofschoon wij in dat laatste geval zeggen: het water brengt aan onze zaligheid niets toe, wanneer het hart recht staat, en wie dan door overmacht niet werkelijk gedoopt kan worden, sterve in vrede, zonder door het water te zijn heengegaan. Zijn heil is verzekerd.

L.

HOUT of GOUD

Onze lezers(essen) zullen zeer zeker dankbaar zijn te vernemen, dat door de Jeugdraad van onze N.B.J.B. een jeugdleiders(sters)-cursus is georganiseerd, die D.V. van Dinsdag 30 Maart tot Zaterdag 3 April in een Jeugdherberg te Meppel zal worden gehouden. En u zult verbaasd zijn te horen, dat niet minder dan een 50—60 jonge mensen tussen 18 en 35 jaar zich hebben aangemeld. Het kan ons alleen maar verheugen, dat zoveel jongemensen er tijd en geld voor over hebben zich een week lang bezig te houden met onderwerpen, die hen in staat zullen stellen nog meer te zijn voor de jongelui, die zij op de een of andere wijze dienen, of willen dienen. Vele uren zullen worden besteed om hen in de bijbel in te leiden, terwijl daarnaast enige uren over gemeente, doop en onze geschiedenis zal worden gesproken. Bovendien is nog aan het praktische jeugdwerk gedacht. Een vol maar zeer aantrekkelijk programma. God zegene u, leraren en leerlingen, en zij uw bijeenkomst tot zegen van heel ons werk. De levende Heer zij in uw midden.

Een broeder vraagt mij of de deur-aan-deur-actie, zoals die in Groningen gaande is, het Zaaier-werk moet vervangen. Hij vreest, dat de colportage-arbeid met ons Evangelisatieblad naar de achtergrond zal worden gedrongen. Waaruit blijkt welk een liefde de broeder heeft tot juist dit werk. Ik zal trachten hem gerust te stellen. Het komt mij voor broeder, dat de deur-aan-deur-actie lang niet door ieder kan worden verricht, omdat het immers gaat om een gesprek. En wij weten allen wel hoe moeilijk het soms is zulk een gesprek op gang te krijgen. Voorts, hoe wijs en voorzichtig men moet zijn bij het voeren daarvan. Men komt met allerlei mensen in aanraking; met afgedwaalden, critici, ongelovigen; met hen, die God al het leed verwijten; die over politiek willen spreken; men moet zelf tamelijk op de hoogte zijn met allerlei godsdienstige en ideologische stromingen. Voor dit werk zullen in het algemeen slechts rijpere mannen in aanmerking kunnen komen, die al meerdere veldslagen hebben meegemaakt. Naar zulke mannen zal de bezochte ook gauwer gaan luisteren. Hier ligt inderdaad een groot en goed arbeidsveld voor onze mannen, die het leven kennen. Mannen, praat er eens met elkaar over en geeft elkaar een duwtje. Voor het Zaaier-werk kan men natuurlijk jongere krachten gebruiken. En dit werk stelle men niet ten achter bij het voorgaande. Het verkochte blad ligt in de kamer, waar ook soms anderen komen, die men niet in een gesprek bereiken kan. Bovendien is de mogelijkheid tot een goed gesprek ook hierbij helemaal niet uitgesloten. Mij valt wel op, dat wij niet zoveel stoottroepen hebben. De achterhoede, keuken of reparatie, schijnen velen te verkiezen boven de aanval. En dan zijn er nog, die het allerliefst op de strozak liggen. Ja, lacht u maar; de dominee zal wel zuchten.

Een vlammeende brief kreeg ik van een strijdbare broeder, die zich bedroeft over een artikel van Ds. J. J. Buskes Jr in het Evangelisatieblad: De open deur. Deze dienaar des Woords, die wij ook wel eens tegenkomen in De Waagschaal — een blad, waarin over de kinderdoop zeer harde en bijbelse woorden geschreven worden nu en dan — heeft aan de lezers van De open deur verteld, waarom wij onze kinderen laten dopen. Kort en goed, of beter: heel kort en heel vrijmoedig: omdat God het zo wil. Even later zegt Ds. B.: „Maar

God zegt nog meer. God zegt: jij, kleine jongen, jij, klein meisje, jij behoort tot de donkere en schuldige wereld, maar jij behoort ook bij Mij!” Dit zegt God namelijk, nadat God gezegd heeft bij de doop van een kind: „Jij, kleine jongen, jij, klein meisje, jij bent midden in de wereld geboren en je behoort tot de wereld, jouw leven is een klein stukje van die donkere en schuldige wereld!” Het gaat niet aan heel dat artikel, dat zo vrijmoedig van Gods gedachten en woorden vol is, ons een weinig te vrijmoedig, gevaarlijk vrijmoedig, om niet te zeggen: vrijpostig, hier over te nemen. Haast vinden wij achter die herhaalde betuigingen van: God zegt.... de onrust, de onzekerheid, die op deze wijze uit de wereld, uit het hart moeten worden gejaagd. Nog een paar regels uit het slot: „Wanneer een kind groot geworden is en het is moe van het zwerven langs vele wegen, gekneusd en gewond, dan staat Gods huis open. Dan behoeft het alleen maar te kloppen en God zal Zijn belofte, die Hij bij de doop deed, houden.” Want, en nu nog een regel uit het midden: „Het doopformulier zegt, dat God met ons en onze kinderen een verbond opricht....” Nu lacht niemand meer onder ons, nu zuchten wij allen. En denken aan Jezus, Die wel de kinderen zegende, maar ook sprak: „Wat uit vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest”. Die zeide: „Ik ben de deur der schapen”.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

GRONINGEN

Het zij ons vergund in telegramstijl te vermelden, wat we de laatste weken in de gemeente Groningen hebben ervaren aan zegeningen, die ons dankbaar stemmen en met blijde moed vervullen voor de toekomst. We gebruiken het woord „telegramstijl”, niet omdat we het te druk hebben om te schrijven, maar omdat we menen de redactie er een dienst mee te bewijzen.

Zondag 1 Febr. 12 jonge mensen werden op hun belijdenis door de doop de gemeente binnengeleid.

Na de middagdienst gemeenschappelijk avondmaal van Zuid en Noord, waaraan een grote schare deelnam en de nieuwe leden een hartelijk welkom werd toegesproken.

Vrijdag 6 Febr. Huishoudelijke jaarvergadering der gemeente, in hoofdzak gewijd aan de financiën en bespreking en vaststelling van de begroting voor 1948.

Uit de verslagen blijkt een gezond financieel beheer, waarvoor de penningmeester, br. L. van Dam, onder dankzegging decharge wordt verleend.

Maandag 16 Febr. Openbare jaarverg. der gemeente. Hierbij zijn uitgenodigd alle verenigingen, die werken onder de naam der gemeente (hoeveel er zijn kan ik niet precies zeggen, ik ben de tel kwijt, maar zeker een 20-tal). Uit de verslagen sprak een geest van opgewektheid en lust tot arbeiden in de wijngaard des Heeren, op het erf der gemeente.

Woensdag 3 Maart. Br. P. H. C. Deursen herdenkt het feit, dat hij 50 jaar Zondagsschoolonderwijzer is geweest. De Zondagsschoolvereniging heeft onze voortvarende, ijverige broeder op waardige wijze gehuldigd, en ook zijn echtgenote hierbij niet vergeten. De gemeente nam van harte, door een afvaardiging uit de kerkeraad, aan deze huldiging deel.

We danken onze God voor wat Hij aan de gem. arbeid in br. Deursen heeft gegeven, en onze bede is: voor hem een levensavond, waarin het licht van de hemel hem helder omstraalt.

Zondag 7 Maart. 5 jonge mensen, die vol blijdschap hun hart aan de Heer gaven, werden in de middagdienst gedoopt.

Moet ik, na deze korte opsomming van gebeurtenissen, nog een lange rede houden over onze blijdschap en dankbaarheid? Immers neen.

Geve de Heer ons maar allen genade, om op de plaats waar we staan, het licht des Evangelie's helder te laten schijnen.

Zijn Naam ter eer.

De Corr.

ALKMAAR

In Alkmaar gaat het nog steeds goed. De opkomst is best te noemen. Elke Zondag wordt het Woord rijkelijk verkondigd. Onze voorganger, br. Hofhuis, geeft zich volkomen om de taak, die hem is opgelegd, te volbrengen. Dagelijks gaat hij er op uit om te spreken van de liefde Gods. We mogen dan ook de vruchten hier zowel als in den Helder zien. Kwamen daar eerst plm. 8 bezoekers, Zondag waren het 30. Zo langzamerhand zijn we dan ook geen onbekenden meer in Alkmaar.

Er is hier veel werk; vergeefs wordt het hier niet genoemd: het donker N. Holland. We zijn dankbaar, dat we ook hier als Baptisten de hand aan de ploeg mogen slaan om zielen te winnen voor het Koninkrijk Gods. Maar de middelen ontbreken ons. We beschikken niet over een eigen zaal. Alleen Zondagsmorgens kunnen we deze gebruiken; stoelen zijn er niet voldoende, en die er zijn, zijn meest wrak en haast ongeschikt om er met goede kleren aan op te zitten; Zondag zaten er al enkele op kisten. Dit kon de opkomst wel eens tegenwerken en dat zou jammer zijn. Ons hart gaat uit naar iets beters. Dit is een zaak, die niet alleen ons aangaat, maar allen. En ook is dit een zaak des gebeds en wij geloven aan gebedsverhoring.

Onze br. Hulsebos is aan de beterende hand; 1½ jaar was hij ziek; nu mag hij al lopen en de Heer zal hem aan de gemeente terug geven.

Met hartelijke groeten,
H. KRUIZE.

HOOGKERK

„k Wil U, o God, mijn dank betalen”,
U prijzen in mijn avondlied”

was de slotzang van het grote gezelschap, dat per autobus terug kwam van een doopdienst in Groningen. Onder hen waren er die „zulk dopen” nooit eerder hadden gezien. Voor de 2e maal dit jaar mochten we optrekken met 2 dopelingen, zodat er nu reeds in dit jaar 4 personen van hier in de gemeente werden opgenomen. U begrijpt, dat het feest voor ons was. Ons zangkoor mocht in deze dienst twee liederen zingen, hetgeen we heel graag deden. De kerk was vol en met ontroering werd door onze mensen de prediking en vooral de handeling des doops gevolgd. Wij gaan hoopvol voorwaarts; meerderen deden reeds de goede keuze.

Geprezen zij Zijn Naam!

Correspondent.

Zendingsrubriek

Wij doen mee!

Zo luidde de veelzeggende titel in het Februarinum-mer van „de Roerganger”. Wie doen er mee? Als u dat eens wist...., dan zou u zich met de U.Z.C. verheugen. Dan zoudt u zeggen: nee maar, dat is prachtig. Dat belooft wat voor de toekomst. En nu móet onze zendingsactie slagen!

Maar wat is het waarover u zich mee met de U.Z.C. verheugen moogt? Dat is dit *feit*, dat de jongeren voortaan ingeschakeld zullen worden bij onze zendingsactie. U kent toch het solide hollands gezegde: jong geleerd, oud gedaan?

Daar wordt een loffelijke poging ondernomen om een geslacht van Baptisten op te kweken met open oog voor de zending.

De enigste raadsvrouw van de Jeugdraad heeft het woord gesproken, beter gezegd geschreven in „de Roerganger”. En nu citeert de secretaris van de U.Z.C. enkele brokstukken uit haar betoog: „Wij doen mee!”

Waarom?

Wij gaan onze meisjes inschakelen bij onze zendingsactie. Veel te lang reeds hebben wij verzuimd onze „kinderen” warm te maken voor de zending.

Daaraan gaan we nu beginnen.

Van onze leidsters mag ik vrij veronderstellen, dat haar liefde voor de zending sterk is, want ze behoren bijna allen bij onze N.B.J.B. En dat zegt alles. Aan haar de taak, ook de meisjes hiervoor warm te maken.”

De schrijfster vervolgt met een droom te verhalen. „Van een kale plant, helemaal kaal. Elke vijf gulden, die de meisjes bij elkaar brengen: een bloem aan de kale plant. En elke vijf gulden van de knapen: een blaadje aan die kale plant. *Wij doen mee!*”

Van ganser harte wenst de U.Z.C. dat deze droom verwerkelijkt moge worden in een forse boom, ongekend rijk aan blad en bloem.

En wat doen de ouderen? Glimlachen zij enkel en alleen over zulk een enthousiaste jeugd? Mogen we u ongevraagd adviseren? *Wees de jeugd en blijf de jeugd hier altijd één stap voor.* En dus?! Verras ons met een klinkende gift. Br. W. Modderman, Willemstraat 9, Sneek, Giro 38218 is hierbij uw adres. Zorg er voor, dat men nooit van u zeggen kan: Hij/zij glimlacht maar, doch doet nimmer iets voor de zending.

Een goede christen heeft een wereldvisie en houdt er ook niet van om de hand op de beurs te houden. Is dat een groot woord? De U.Z.C. poneert en handhaaft in alle gemoede deze stelling. Zullen we beschaamd worden?

De U.Z.C. in Sneek

Donderdag 11 Maart was de U.Z.C. in vergadering bijeen in de stad van de zeilsport. Niet om deze schone sport te beoefenen — daarvoor, was het nog wel wat te vroeg — maar om het een en ander te bespreken. Sneek had ook nog een zendingsavond georganiseerd. En dus heeft zij meteen haar aandeel geleverd door op deze avond ook het een en ander te zeggen. De avond verliep naar wens, want de opkomst en stemming was goed. Een van de ouderlingen verklaarde zelfs: het was een gezegende avond. En deze taal mag het drieman-

schap graag horen, want dan zijn we immers op de goede weg.

De zendingsfilm

Het wordt zo langzaam tijd, dat de zendingsfilm, ons welwillend verstrekt door onze Deense geloofsgenoten, weer geretourneerd wordt. Half April zal dat gebeuren. Dan heeft deze film gedraaid in tien gemeenten. Onbegrijpelijk! En hoeveel gemeenten telt onze Unie niet.

Mochten er gemeenten zijn, die principiële bezwaren hebben tegen het vertonen van zendingsfilmen, welnu, dan nog is er niets verloren, mits deze gemeenten maar hun taak jegens de zending verstaan. Wat blijkt? Noch het een noch het ander geschiedt. Wel te rusten!

Zendingscorrespondenten, staat op uw post en werkt! Maakt uw gemeente wakker en actief. Maakt het goed, wat gij verzuimt hebt.

Een Zondag, die nu reeds al uw aandacht vraagt

Zondag 23 Mei Wat betekent deze Zondag?

Zondag 23 Mei Wat is dat....?

Zondag 23 Mei Onthoud nu reeds deze datum, want hij is o zo belangrijk.

Zondag 23 Mei Dat is de **Uniezendingszondag**

de dag des Heeren, waarin al de Uniegemeenten het grote zendingsbevel in het bijzonder herdenken door te offeren voor Zijn akker buiten ons land.

Met hartelijke zendingsgroet, voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Van de boekentafel

Waarom wij Protestant zijn en blijven.

Elke Protestant kan dit boekje lezen, want het is heel populair geschreven. Elke Protestant kan dit boekje lezen, want de prijs is werkelijk heel laag. Het kost maar F 1,90 ingen. Elke Protestant moet dit boekje lezen, want hij moet op de hoogte zijn van zijn toekomstige moeilijkheden, die verre van denkbeeldig zijn. Ds. C. D. Moulijn, predikant bij de Ned. Herv. Kerk te Leeuwarden heeft alle Protestanten een goede dienst bewezen door „de opdracht, een boekje te schrijven over Rome, bedoeld voor ex-katholieken en voor weifelende Protestanten” te aanvaarden. Al lezende is men geneigd hele bladzijden over te nemen, maar dat is ondoenlijk. Hier volgen de titels der hoofdstukken: 1. Begrijpen en toch kiezen. 2. De lof van Rome. 3. Bijbelse fundering. 4. De gevolgen in de organisatie. 5. De sacramentsopvatting. 6. Der profeten dood. 7. Machtsmisbruik. 8. Hoe funderen wij ons geloof (Welk gezag). 9. De verering van Maria en de heiligen. 10. Geloof en goede werken. 11. De eenheid der Kerk. 12. Het gemengd huwelijk (Gesprek tussen vader en zoon). Naschrift.

Het is volbracht

Het is Gods eigen Vaderhart,
dat zacht
verbloeden gaat aan 't hoge kruis
en eind'lijk breekt,
als Jezus hijgende •Zijn laatste
woorden spreekt:
„Het is volbracht”.

En met dit grote hart breekt
onze schuld,
die ons de weg versperde naar
Gods heerlijk huis.
Het brandend heimwee aller
eeuwen vindt zijn thuis
en wordt vervuld.

Jo Kalmijn-Spienburg

Wij bevelen de lezing zeer hartelijk en dringend aan.
Het is een uitgave van Het Boekencentrum te Den Haag.
E. R.

24 PAASLIEDEREN. Voor een zangstem met piano-begeleiding. Bewerking en toonzetting door Adr. C. Schuurman. Uitg.: J. N. Voorhoeve, den Haag.

Met bijzondere ingenomenheid maken we van deze bundel melding. Deze bundel Paasliederen steekt wel zeer gunstig af tegen het vele middelmatige en vaak muzikaal-minderwaardige, dat op het gebied van het geestelijke lied in ons land verschijnt. De heer Schuurman bewerkte een aantal bekende en minder bekende Paasliederen met merendeels Hollandse teksten en gaf bovendien een zestal eigen composities, waarvan Hosanna (Gezelle), Nabetrachting (de Mérode) en Staakt uw rouwen, Magdalene (Gerard Wijdeveld) wel zeer de aandacht zullen trekken. De bewerkingen zijn prachtig in stijl geschreven en de klavier-partij is zeer zelfstandig, maar niet erg moeilijk geschreven. Misschien is het mogelijk de Duitse tekst van een zevental, bij een eventuele herdruk door een Hollandse vertaling te vervangen. Tevens moge dan de correctie van de muziek nog wat nauwkeuriger geschieden. Aan 't slot mist men een proeve van bewerking van een proza-tekst uit 1 Cor. 15 voor gemeente, koor en orgel. Ook deze bewerking lijkt ons zeer geslaagd.

Leeuwarden.

R. BEINTEMA.

U interesseert zich toch óók voor het

Zondagsschoolwerk ?

Gij en het kind

Wat is het een feest, dat er ook kinderen in de wereld zijn.

Wij zouden anders omkomen van zwaarwichtigheid. Kinderen zijn als lichte zonnevlekjes in een donker bos.

Maar wat kan het je soms ook even *verontrusten*, dat er kinderen zijn. Want waar groeien ze voor op? Wat zal het leven, wat de maatschappij, wat de staat van hen vragen? Zullen al die dappere, vrolijke kereltjes straks moeten soldaatje-spelen en vechten als ze groot zijn? En hun zusjes? Zullen zij misschien ook eens, als ze groot geworden zijn, geuniformd aan het thuisfront moeten staan? En strijden?

Wat zullen straks al die aardige kinderen, als het leven eens onherbergzaam wordt (en dat wordt het toch immers?!), of als het de gedaante aanneemt van een eindeloze steppe, of een hele grote stad, met een kruisvuur van verkeer, en een eeuwige dreun van wagens, waarin ze geen weg kunnen vinden?

Hebt U zich wel eens afgevraagd, of al die kinderen daar bij U in de straat, wel klaargemaakt worden deugdelijk klaargemaakt, voor het leven?

Zeker, de meesten van hen zullen een goede school- en vakopleiding krijgen. Dáaraan zal het niet mankeren. Maar verder, zullen ze verder niet veelal weerloos in het leven staan, wanneer de donkere grootmachten van leed, verzoeking en dood op komen duiken uit onvermoede afgronden?

Ik moet hierbij denken aan de duizenden ouders, die hun kinderen van harte liefhebben, maar die hen de geestelijke wapenen tegen en in dit alles niet in de kleine handen kunnen drukken, omdat ze ze zélf niet bezitten. Zij hebben hun kinderen misschien veel te geven, alleen .... het Beste niet! Christus! Die met met ons wil zijn, ALLE dagen ....

Ik geloof, dat hier het grote belang van de Zondags-school naar voren komt.

Van U, als kind van God, mag ik aannemen, dat U de Heere Jezus liefhebt.

Ik hoor U ook zeggen, dat U *van kinderen houdt*. (En is dat verwonderlijk van een kind van God?)

Ik geloof dat het goed is dat wij die liefde voor onze Heere Jezus, en voor het kind daarin gaan tonen, dat niets ons te veel is, om hen het allerbeste mee te geven op hun reis door het leven: De boodschap van onze Heiland, die de Goede Herder is.

Beste zuster: Hebt U wel eens tegen uw buurvrouw gezegd, dat ze haar kinderen naar de Zondagsschool moet sturen, omdat ze daar het *allerbeste* meekrijgen voor het leven?

Waarde broeder: Bent U wel op de hoogte met het Zondagsschoolwerk in Uw gemeente en steunt U het wel met al de krachten, die in u zijn? Met Uw medeleven, Uw gebed, eventueel Uw tijd, Uw talent, Uw geld?

Beste vaders en moeders: Gaan Uw eigen kinderen wel op de Zondagsschool? Het valt mij soms op — en wat is dat reuze jammer — dat het Zondagsschoolwerk nog zo weinig gemeente-werk is; dat het zo weinig leeft in de harten van de brs. en zrs.

Als U van kinderen houdt, en zegt God lief te hebben, toont U dat dan door eens een klein beetje dieper door te denken over het lot van die kinderen, waarmee U zich soms zo aardig kunt (of die U soms zo aardig kunnen) vermaken, en help mee zorgen dat er voor hen een tijd komt, waarin zij Jezus ontmoeten en God geve het een dag, waarop zij Jezus aanvaarden als de Grote Bewaarder-door-alles-heen!

Begin eens met U daadwerkelijk te interesseren voor het Zondagsschoolwerk!

2e Exl.mond.

H. v. d. WERF.

Kruidnagels

Wees geen boomblad, dat achter elke auto aandwarrelt.

Beter een man zonder titel, dan een titel zonder man.

De bijbel is het venster in deze gevangenis, waardoor wij in de eeuwigheid zien.

Mededelingen

B.W.A. CONGRESSISTEN

Door bemiddeling van br. K. Kolbe te Groningen is aan de dames, die hun goede zorgen betreffende de maaltijden tijdens het Wereld-congres te Kopenhagen aan ons besteedden, een souvenir toegezonden. Dr. Bredahl Petersen berichtte onze bemiddelaar de goede ontvangst daarvan en drukte zijn waardering voor deze geste uit.

Uw dienaar T. JANSMA.

BONDS DAG „GEWEST HOLLAND“

OP 2e PAASDAG

te houden in het Kerkgebouw
Zuidbinnensingel 10, Den Haag

Leider morgenvergadering: Ds. K. Reiling, voorz.
van het gewest.

Opening 10 uur.

Bidstond.

Declamatie.

Solo zang.

„Wat maakt de doop tot doop“. Inleider Ds. J. de Jong.
Pauze 12.30—2 uur.

Leider middagvergadering: Ds. G. W. Tijman.

¹/₂ uur gemeenschappelijk zingen o.l.v. br. A. Gebel.

„Van de akker“. Praatje door zr. L. J. v. Beek.

Samenzang der koren. Declamatie.

„.....“. Inleider Ds. J. W. Weenink.

Sluiting pl.m. 5 uur.

Gezongen wordt uit de bundel van Joh. de Heer.

De vorige week gaven we reeds door dat Den Haag
gaarne *melkbonnen* en enige *koffiebonnen* wil ontvangen,
welke men zende aan zr. Gebel, Vaillantlaan 49. Suiker
neme men zelf mede.

Vertrek- en aankomsttijden:

Alkmaar .	8.10—	Den Haag H.S.	10.01—	lijn 10
Amsterdam	8.35—	„	H.S. 9.31—	„ 10
Haarlem	8.53—	„	H.S. 9.31—	„ 10
Utrecht	8.45—	„	S.S. 9.45—	„ 6 en 13
Rotterdam D.P.	9.14—	„	H.S. 9.40—	„ 10

De afstanden Station H.S.—Zuidbinnensingel en Sta-
tion S.S.—Zuidbinnensingel zijn resp. 20 en 30 min.
gaans. Per tram kunnen alle bezoekers, behalve de
Alkmaarders, dus tijdig aanwezig zijn.

Tot ziens dan in Den Haag!

Het Comité.

BONDS DAG 2e PAASDAG TE STADSKANAAL

Om 10 uur komen de gemeenten 2e Exloërmond,
Musselkanaal, Vriescheloo, Winschoten, Muntendam,
Nw. Pekela en Stadskanaal zich verenigen in het kerk-
gebouw van laatstgenoemde gemeente.

Ds. v. d. Werf van 2e Exloërmond leidt de morgen-
vergadering, die zal dienen van 10 tot 12 uur. De na-
middagvergadering, die om 13.30 uur begint en zal
worden beëindigd om 16.15 uur staat onder leiding van
Ds. Feenstra van Musselkanaal.

Het programma is rijk aan afwisseling en zeer aan-
trekkelijk gemaakt, zowel voor de jeugd als alle ouderen.
Allen worden dan ook verwacht. Vergeet u niet brood
en suiker mee te nemen.

BESTURENCONFERENTIE

OP ZATERDAG 27 MAART 1948

15 uur te houden in het kerkgebouw der
Baptisten gemeente, Binnensingel 36, Deventer

De volgende onderwerpen zullen behandeld worden:

1. Persoonlijke activering. Inleider br. S. W. Vis te
Hengelo (O).

2. Onze catechisaties. Inleider Ds. L. de Haan,
Apeldoorn.

De broeders bestuursleden van de gemeenten in Over-
ijsel en Gelderland worden vriendelijk uitgenodigd deze
conferentie te bezoeken.

De secretaris.

VERBETERING

In „De Christen“ van Vrijdag 20 Fr. staat onder ge-
meentebericht Heeg een fout, en wel: Habakuk 4; er
is geen Hab. 4. Dit moet echter Hab. 3 : 2 m. ged. zijn,
waar wij lezen: „Uw werk, Heere, behoud dat in het
leven“.

Tj. v. N.

TABITHA

In hartelijke dank ontvangen de spontane collecte,
die gehouden werd op de gewestelijke conferentie van
„Zusterhulp“ te Eindhoven op 11 Maart j.l., zijnde een
bedrag van f 53.50.

God zegene uw gave zusters.

J. BOITEN, penn.
Den Haag.

Giro 223958.

Beroepingswerk

De gemeente te Nieuwe Pekela bracht een beroep uit
op Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden.

Het adres van br. I. Tammeling, vroeger te Noord-
bergum is nu:

STATIONS WEG 193, DRACHTEN.

ABONNEMENTSGELDEN

voor het 2de kwartaal (f 1.25) worden gaarne op giro
9260 tegemoet gezien. Wie de laatste 3 kwartalen ineens
betaalt (f 3.75), bewijst de administratie een goede dienst
en bespaart zichzelf incassokosten. De abonne's worden
vriendelijk verzocht spoedig te gireren. Per 1 April gaan
de kwitanties in zee, verhoogd met 20 cent incassokosten.

De administrateur.

Advertentiën

De Heere verblijdde ons weder-
om met de geboorte van een
dochtertje en zusje

Lutsche Louke

H. Frankes
T. Frankes—Jager
Harmke en
Tjeerd Jeen.

Zuidhorn, 8 Maart 1948.
Jellemaweg 65.

Met grote blijdschap ontvingen
wij van God ons dochtertje en
zusje

Elizabeth

Ds. G. Brongers
R. Brongers—v. d. Werf
Willy
Ankie
Hans
Piet

Enschede, 15 Maart '48.
Janninksweg 158.

So de Heer wil en zij
leven hopen onze geliefde
ouders en grootouders
H. de Vries
H. de Vries—Visser
Donderdag 25 Maart de
dag te gedenken dat zij
voor 35 jaar in het hu-
welijk traden.
Dat zij nog lang gespaard
mogen blijven is de wens
van hundankbare kinderen
en kleinkinderen.
Eindhoven,
Ranonkelstr. 59.

Geen regel....
zonder Zendingszegel

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2890

VRIJDAG 26 MAART 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

De Christus - dood geweest

En die leef, en Ik ben dood geweest;
en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid.
Amen.

Zo spreekt Christus. —

„En die leef” — Amen!

„en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid” — Amen,
Halleluja!

„en Ik ben dood geweest”....

Wat? — Hoe? — Gij? Dood geweest? GIJ?

Wanneer wij de klanken niet horen, die er *achter* het Nieuwe Testament langstrekken, dan verstaan wij ook niet hetgeen er *in* het Nieuwe Testament gezegd wordt.

Het Nieuwe Testament is een boek van troffel en zwaard. Het voert een zware strijd op verschillende fronten. Met alle kracht die in hen was hebben de Apostelen gestreden voor de waarheid, dat Christus.... gestorven was.

Was dát nodig?

Twijfelde iemand dáaraan?

Als er iets gewoon is, dan toch, dat iemand *sterft*?
Dat overkomt toch állen? Iederéén gaat toch dood?

Inderdaad! Maar er is twijfel gerezen aan het gestorven zijn van Jezus. Meer: het is ontkend; bestreden. Hij is *niet* gestorven. Hij *kon* niet sterven is er gezegd.

Dat zijn de klanken, die achter het Nieuwe Testament ruisen.

Vreemde, héél vreemde klanken?

Betrekkelijk.

Laat ons niet vergeten, dat we in het nadeel staan, dat er tussen ons en het gebeuren met en rondom Jezus eeuwen liggen. Vóór ons — in vage verten ligt het leven dat door het Nieuwe Testament heen golft en de kusten van het wereldleven beukte.

Het was geweldig. Overweldigend. God was op aarde, God van de heerlijkheid des ontoegangbren Lichts.

Gestorven zou HIJ zijn? HIJ zou zijn dood gegaan? HIJ?

Nee!

Het was geenszins vanwege de opstanding, dat men het moeilijk met Jezus had. Men ontkende Zijn dood-gaan niet, omdat de opstanding een te zwaar stuk was. Men ontkende het dood-gaan van Jezus omdat men dit vanwege Zijn *leven* niet kon verteren.

En lees nu nog eens de verklaring van Johannes:

Maar een der krijgsknechten doorstak Zijn zijde met een speer en terstond kwam er bloed en water uit.

En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig; en hij weet, dat hij zegt, hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt. Joh. 19 : 34, 35.

Met welk een klemmende nadruk wordt hier gewezen op de waarheid der verkondiging, dat Jezus op Golgotha stierf! Het is een ooggetuige, die het neerschrijft. Hij heeft voor zijn betrouwbaarheid de getuigenis van anderen: zijn getuigenis is waarachtig.

Let wel: het gaat hier niet over het weder-levend- worden van Christus, maar over Zijn sterven.

Op dat gestorven zijn van Christus wordt eveneens door de Apostel alle nadruk gelegd in zijn eerste brief, I Joh. 5 : 6—8.

Was Jezus te groot om te sterven?

Inderdaad! Was het o n mogelijk? Ja!

En nochtans is het gebeurd.

Het Wonder heeft zich voltrokken. Het grootste Wonder der geschiedenis.

Hoor het uit de verklaring van de lippen van de Verheerlijkte:....en Ik ben dood geweest!....

Waarom hebben Jezus' jongeren met hand en tand het gestorven-zijn van hun Meester gehandhaafd, waar ze vóór dien aan Zijn dood zulk een aanstoot namen?

Christus heeft de ergernis van Zijn dood voor hen weggenomen en Zijn dood tot een Wonder gemaakt.

Hij, die naar Zijn wezen onsterfelijk was, is dood gegaan.

Verklaren kan niemand dat. Maar het is ontraadseld geworden.

Het Wonder van Zijn dood verklaart een ander wonder: de verzoening der zonde. Zo, zó alleen kon de zonde vernietigd worden. Zo en zó alleen kon de verzoening der wereld met God worden voltrokken.

Daarom sloeg voor de discipelen het Kruis om in

zijn tegendeel: van een ergernis werd het een oorzaak van roem. En daarom streden ze om het geloof aan het dood-gegaan-zijn van Jezus te bewaren. In die dood wortelt, en uit hem bloeit op onze zaligheid.

Heere Jezus: Gij zijt dood geweest?....
Amen! Halleluja!

L.

Losse Schakels

Onder In een onzer gemeentebleden wordt het oorkerktijd? deel der lezers gevraagd over de gedachte om des Zondagsmiddag onder kerktijd een knapenvereniging te gaan houden. „Stel eens”, zegt de voorsteller, „er zijn dertig jongens, waarvan 10 de kerk bezoeken. En neem eens aan, dat deze 30 jongens wel hun vereniging bezoeken!”

De Secr. der betrokken gemeente ziet in de geest een bloeiende knapenver., en hij ziet haar groeien en bloeien des Zondagsmiddags, juist onder kerktijd. Of zichzelf en andere broeders, of anderen zonder hem, ziet hij in dat uur naast de kerk de jongens aangenaam en leerzaam bezig houden, en 20 van de 30 knapen-in-de-voorstelling worden zodoende van de straat gehouden en 10 uit de kerk.

Daar de lezers van dat blad om hun gevoelen gevraagd wordt en niet alleen de leden der gemeente, en wij het genoeg hebben ook die gemeentebode te lezen, staan wij bij de opgeworpen vraag ook even stil. Het is toch niet een onderwerp van zuiver plaatselijk belang. Ook andere gemeenten hebben belang bij de vraag of het goed is gedurende kerktijd verenigingswerk te doen.

Tellen of Over de vraag, boven doorgegeven, mag **wegen?** wel wat dieper worden nagedacht. Hoe zullen wij onze Zondagen besteden? Hoe hebben wij de samenkomsten der gemeente te zien? Als we verenigingswerk op Zondag zetten — waar is dan de grens? We kunnen in het algemeen deze grens trekken: het moet Evangelisatie- of althans geestelijk werk zijn. Dan vallen voetbalpartijen en andere sportbeoefeningen op Zondag er direct al buiten. Over dat laatste, nemen we aan, heerst geen verschil van gevoelen. Dat doen we niet en daaraan doen onze sportclubs niet mee. Door Evangelisatiewerk wordt de Zondag zeker niet besteed in strijd met de bestemming, die die dag zal hebben. We houden Zondagsschool — het woord zegt in dit verband genoeg. We roepen op de Zondagavond de rijpende jeugd samen. Zullen we des Zondags ook doen, wat, in strikte zin van het woord, verenigingswerk is? Ons gevoelen is, indien men dat even kan nalaten, dan moet men dat niet doen. De Zondag blijve gemeentetag en familiedag. Hij krije niet het karakter, van een verenigingsdag. Men houde zijn verenigingen op een dag in de week. De jongens, die men Zondags op een knapenvereniging kan krijgen, zijn allicht op een werkdag niet zo goed te pakken vanwege avondschoon of cursussen, maar dat geve niet direct de doorslag. Men zoeken, mete, passe en peile, of het dan beslist onmogelijk is met zo goed als hetzelfde resultaat, ze in de week te verzamelen. Er zijn immers wel steden, waar

men in de week een mooi getal jongens in de club vergadert? Waarom zou dat in de stad, waarin bedoelde gemeente haar terrein van leven en werken heeft, niet kunnen?

Niet tellen, Blijkt nu wel, dat iedere kans, om op maar wegen. een werkdagavond jongens bij elkaar te krijgen, die men Zondags in zijn stad of dorp ziet rondzwerven, afwezig is, dan — ja, dan moet het misschien maar op de Zondag. Het belang, dat hier op het spel staat, kan zo zwaar wegen, dat men een stukje van de Zondag er voor moet inruimen, dunkt ons. Maar: niet een van de stukken, die vastgesteld zijn voor de samenkomsten der gemeente! Daaraan mag niet getornd worden! Ieder lid behoort de samenkomsten der gemeente te bezoeken. Slechts in geval van overmacht gaat het vrij uit. Die dienst gaat vóór elke andere dienst. De eredienst gaat voor de dienst onder de jongens. Het is volstrekt nodig, dat de gemeente een goed aaneengesloten geheel is en op haar samenkomsten mag geen inbreuk gemaakt worden door andere arbeid. Wie Zondagswerk moet doen om in het onderhoud van zijn gezin te voorzien of om noodzakelijke werkzaamheden te verrichten, losse deze botsing van plichten in eigen geweten op. Maar uitgaan onder kerktijd of op visite gaan juist in dat uur, is geen plicht. En een knapenvereniging leiden in die uren evenmin. In de hoop 20 jongens te vangen zou men andere zielen laten wegzwemmen. De eenheid der gemeente in haar erediensten worde niet gebroken door onverschillig welk jeugdwerk. Moét het op Zondag, dan op een uur, dat de dienst er niet om behoeft verzuimd te worden. Een offertje meer, broeder!

Waar ligt Hoe loopt nu de scheidslijn tussen de het verschil? christen en de niet-christen? Dat eens het onderscheid openbaar zal worden, staat vast. Reeds Maleachie voorspelde zulk een dag, waarin men zien zal het onderscheid tussen de rechtvaardige en de goddeloze, tussen die, die God dient en die, die Hem niet dient. Mal. 3: 18. Hierin ligt wel opgesloten, dat dat onderscheid thans nog onbevredigend aan de dag treedt. Dat is inderdaad zo. Geen christen is daarover voldaan. Hij wacht op, wat Paulus noemt, de openbaring der kinderen Gods. Nu nog is zijn leven met Christus verborgen in God. Nu nog is hij als christen een „verborgen” mens. Zijn positie is geloofspositie. Toch is er een onderscheid — waarin bestaat dat dan? Niet in zijn heerlijkheid, want de heerlijkheid van zijn leven is nog bedekt. Waarin dan?

In staat om Het verschil is niet een verschil in heerlijkheid maar van gehalte — zou ik willen zeggen. De christen is nog in het vlees, d.w.z. hij is nog een verzwakt wezen. Hij is nog „zondig”. d.w.z. hij kan nog zondigen. Zijn toekomstige staat zal zijn: niet-kunnende zondigen. Hij gaat een levensvorm tegemoet, waarin het hem onmogelijk zal zijn om te zondigen. Dat zal de vrucht zijn van zijn algehele vernieuwing. In een andere lichamelijkeheid zal hij dan bestaan. — Maar nu staat hij nog in een groot doodverband. Hij is alle uur in gevaar. Zorgeloosheid ware zijn dood. Gelijk bij iedere zondaar, blijft de mogelijkheid om zonde te doen voor hem open staan. Voor hem geldt: waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt.

Geneigd om Hij mag zeggen, dat hij een vermaak te zondigen. heeft in de wet Gods, mits hij er dan maar onmiddellijk aan toevoegt: naar de inwendige

mens. Paulus zegt tot de kinderen Gods, dat ze de zonde niet zullen laten heersen in hun sterfelijk lichaam om haar te gehoorzamen in de begeerlijkheden van dat lichaam. Die begeerlijkheden zijn er. Ze kunnen zich bijwijken met grote kracht laten gelden. Ze vragen om bevrediging. Daarom botst er in de gelovige voortdurend wat. Hij leeft in bestendige tweestrijd. Hij moet „ja” en „neen” zeggen. Het kan het kwade wel overwinnen door het goede, maar het kwade is er dus toch en maakt zich merkbaar. Zijn „vlees” is niet anders dan dat van welke zondaar ook. — Daarin, dat hij vrij van aanvechtingen zou zijn, moet hij dus niet de verandering zoeken, die de bekering en overgave aan Christus hier en nu bewerkt.

Niet overheerst Waar Paulus zegt: dat dan de zonde door de zonde, niet heersse in uw sterfelijk lichaam, stelt hij meteen vast, dat ze er is. De christen is vrij van de zonde in deze zin, dat hij niet door haar geregeerd wordt. Hij gehoorzaamt haar niet, terwijl de mens buiten en zonder Christus, haar slaaf is. Hij zondigt en hij móét zondigen. De christen behoeft echter de zonde niet verder te doen. Hij is uit haar macht verlost. Die hem verlost en los van de zonde houdt, is Christus, die door de Geest in Hem woont en werkt. De genade is machtiger dan de zonde. Gods kind laat zich voor de zonde bewaren.

Nu moeten we er ons wel voor wachten de genade te verkleinen. Paulus wist dat we leefden in sterfelijk vlees. Hij gebruikte die waarheid niet om er de zonden mee te vergoelijken. Wij mogen op de zwakheid van het vlees nimmer wijzen als een verontschuldiging voor onze zonden. Dat klemeert de genade, want waar de zonde machtig geworden is, is de genade nog veel meer overvloedig geworden.

Paulus koesterde de wens, om in zijn sterfelijk vlees het leven van Christus te openbaren. Wij hebben onze leden „te nemen” en te maken tot wapenen der gerechtigheid. Hier, in dit vlees, moeten we het leven van de Heiland openbaren — dat leven, dat boven de zonde stond. Indien iemand zegt, dat hij in Hem blijft, die moet zelf alzo wandelen als Hij gewandeld heeft. I Joh. 2 : 6.

L.

NACHT en DAGERAAD

Nacht volgt dag en dag volgt nacht. Eeuwige goedheid en wijsheid liggen aan dit Goddelijke rythme ten grondslag. Het loflied van de dag wordt voorbereid door het wonder, dat in de nacht gewrocht wordt. Daarom, wacht mijn ziel, wanneer ge u omsloten weet door kille duisternis; wacht in hope en houd in geloof vast aan God, Die alles zal leiden tot verblijden. Eenmaal komt het ogenblik, dat ongedacht het einde van uw treuren daar zal zijn en uw verwondering zal uitgroeien tot aanbidding! Houd vast; volhard tot het einde!

De nacht heeft Judas als een buit meegevoerd, wijl hij de duisternis liever had dan het licht. Over Petrus is de nacht gekomen omdat hij sterker was dan diens toewijding en listiger dan zijn eerlijke moed. Maar Jezus heeft zijn grenzen overschreden... omdat Hij het Goddelijk rythme verstond en Zijn Vader wilde gehoorza-

men tot het uiterste. Hij geloofde in het wonder van de nacht. Daarom aanvaardde Hij het zware kruis.

Is het waarlijk nacht geweest voor de Man Gods? Er zijn er, die uit eerbied dit zouden willen ontkennen. „Waar de Koning van het Licht verscheen”, zo zeggen ze, „moesten de zwarte schaduwen van de duisternis wijken! De zekerheid van de te behalen overwinning was bij machte om met opgerichten hoofde de strijd tegemoet te treden!” Het is schoon gezegd, maar is het waar?

Waarom dan de bloeddruppelen uit de poriën? Waarom de aangrijpende woorden: „Eli! Eli! lama sabachthanie?” Zijn die woorden dan alleen maar een demonstratie, een vrome misleiding? Neen, nooit! Het was de hartekreet van Iemand, die in de duisternis onderging, die alle bitterheid van de hel van Godverlatenheid heeft geproefd, maar die nochtans wilde geloven en trouw wilde blijven aan God en Die, al ging het ten dode, de onzichtbare God Zijn Vader bleef noemen. Hij is in die volslagen duisternis getreden, omdat Hij onze plaats wilde innemen. Daar Hij ons lot wilde dragen, kon het niet anders, dan zo!

Het Kruis was de algehele ontluistering van Gods Zoon, en Hij heeft die ontluistering gewild! Heen was de macht, waarmee Hij der blinden ogen had geopend, waarmee Hij doden uit de grafspelonk had geroepen. Weg was de wijsheid, waarmee Hij tot dusver elke moeilijkheid had doorzien. Hem was niets overgebleven dan in gehoorzaamheid de weg der smarten te gaan, die Zijn geloof in Zijn God Hem gewezen had.

Verbleekt nu Zijn luister voor ons geestesoog? Zou dit zo zijn, dan staan we naast de Jood, die geërgerd werd door het gemis aan uiterlijke glans en zich derhalve van Hem afwendde en het kruis voor Hem begerde. Maar wij willen niet staan naast hen, die het doodsvonniss voor Hem gepast achtten. Neen, we weten het: Jezus is Zijn weg in gehoorzaamheid gegaan, omdat Hij ons lief had tot de dood toe. Alleen Zijn Liefde kan ons alles verklaren! Door liefde alleen kon Hij de nachtzware weg der Godverlatenheid opgaan, een omstandigheid, die onvergelykelijk zwaarder was dan al het gekrijt van dwaze en ondankbare mensen, wie Hij zonder vrucht Zijn goedheid had geschonken.

En heeft die nacht de wording van een wonder omhuld?

In de nacht wordt het wonder gewrocht, waarover men juicht in de nieuwe dag! Zo zeiden we telkens.

Is dit ook van kracht ten aanzien van Christus' nacht? — Gode zij dank: ja! De gehoorzaamheid van Jezus is niet te vergeefs geweest. De Goddelijke regemaat deed een dag opbloeien, zo schoon, als slechts in de Dag der dagen weer mag worden verwacht. De duisternis week. Toen Gods dag begon te lichten, bleek, dat het wonder van de overwinning van de Dood zich had voltrokken. **HET GRAF STOND OPEN.** De zonde der mensheid, saamgetrokken tot de ene misdaad der kruisiging, was de mindere gebleken in de strijd tegen de Levensmacht van Christus! De satanische opzet om Jezus voor eeuwig te kluisteren was vrijdeld! De Boze moest zijn prooi loslaten!

Christus Triumphator! En voor Hem in het stof gekniel liggen de Dood, de Satan en de Zonde der ganse mensheid! Nu geldt voortaan niets meer dan de wil des Heeren. Die wil hebben zij te gehoorzamen. Voortaan zullen zij slechts zover hun krachten kunnen tonen, als Christus het toestaat: de Christen mogen zij zijn

aardse leven vaak benauwen, maar.....Niets kan ons scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere!" De prikkel van de dood is weggenomen; de Satan kan niet meer doorbreken door het beschermende cordon, dat de Heer om ons heen stelt en de zonde kan geen eeuwige scheiding teweeg brengen tussen de mens, die Hem lief heeft en God.

Kortom, de nacht van Jezus Christus bracht ons vergeving, eeuwig leven en eeuwigheidsleven reeds hier!

Laat ons daarom bij de geopende groeve in Jozefs tuin juichen en Gode danken voor het wonder, dat in de Lijdensnacht van Jezus ons verlossing bracht!

BRANDT.

HOUT of GOUD

Wat moet het leven vroeger rustig geweest zijn. Met vroeger bedoel ik het tijdperk, waarin men nog geen aansluiting had op de wereld rondom. Toen de berichten nog niet per of zonder draad door de wereld stoven en geen vliegtuigen hoog boven alle menselijke muren uit, op de onmetelijke luchtzee kruisten. Toen de dorpelingen nog leefden in hun dorp en de stedelingen in hun stad. Die tijd is voorbij. Wij zijn de wijde wereldzee opgedreven en ten prooi van onberekenbare winden en stromingen. Ik ben geen Leeuwarder meer en geen Fries, maar evenmin een Nederlander. Eer ik besepte een Beneluxer te zijn, ben ik uitgegroeid tot West-Europeër, straks ben ik opgenomen in de Verenigde Staten van Europa, terwijl ik in principe, door de alle grenzen overschrijdende uitvindingen, reeds innerlijk rijp ben voor het wereldburgerschap. Er zijn nog maar weinige weeën nodig om die ene wereld te laten geboren worden. Dat wil zeggen, het zal er wel om spannen: één wereld of geen wereld. Maar dan is gelukkig die tijd voorbij, waarin de mensen zeiden, dat ze nog wat waren. Immers, daar ligt de bron van alle strijd. Er zijn er nu nog altijd, die maar dat persoonlijke, eigene, ondeelbare, individuele niet prijs willen geven teneinde het massale, egale voort te brengen. Wij leven desondanks naar die ene wereld toe; en dat zelfs zeer snel. Dan zal van één centrum uit deze tot dusver gespleten mensheid geregeerd worden. De huidige landstregeringen zullen de rol van Provinciale Staten vervullen. Het wereldparlement zal ergens zijn tenten opslaan, terwijl de volken zullen juichen als ze met hun televisie-apparaat de president en zijn geweldigen met een of andere gouden koets naar de openingszitting zullen zien rijden. Heil die man en heil de volkeren. Of dacht u dat het zo niet zou gaan? Er zijn voorbeelden in de geschiedenis, dat het zo wel kan, zij het dan ook op even kleiner schaal. Allemaal generale repetities. Tenslotte de grote uitvoering. Mij dunkt, dat deze ruwe schets, wel enigszins overeenkomt met bepaalde gedachten, uitgesproken in de Openbaringen aan Johannes. Ik geef toe, dat woord gedachten is onjuist. Visie, gezicht, blik op de tijden van het einde moest ik schrijven. Merkwaardig, dat die Johannes, ofschoon van herkomst toch maar een heel eenvoudig vissersman uit een heel klein vissersdorpje aan een onbeduidend meertje, gezicht krijgt op, gezichten ontvangt over de bewegingen der volkeren in de volheid der tijden. Deze provinciaal, hij moge dan later wat verder gereisd hebben, ziet een wereld aan zijn voeten liggen. Een bewogen wereld. Schuimende zeeën, brandende hemels. Als Daniël ziet

hij beesten, hij spreekt van oorlogen en wonderlijke macht. En volslagen onderworpenheid der massa. Op allen staat het stempel der dienstbaarheid. En geen mens zal nog kunnen kopen of verkopen, die dit stempel niet op zijn papieren, lichaam en ziel draagt. Vindt u nu dat de huidige wereld nog een heel eind afligt van die wereld? En dan?

Het is Goede Vrijdag. Volslagen ondergang van de Koning der Joden, Jezus van Nazareth. Wat zal vanavond het paaslam lekker smaken. Het is toch beter, dat één sterft dan dat het ganse volk omkome! Ja, hoe raken soms de uitersten elkaar. Zelfs in zo'n hogepriester. Dus is Jezus dood. En daarmee ook de enkeling. De wereld zit dicht en er is geen uitzicht meer. Doch God staat op en haalt uit. Tenslotte regeert toch Hij en Hij heeft Zijn Koning gezalfd. Wat zeggen zegels, stenen en soldaten. God lacht om Jeruzalem en Rome en zal beide steden vervullen van de lof van de opgestane Jezus, door de heren der steden omgebracht. God laat Zijn werk niet los. Ook nu niet. En gelijk in gindse dagen alle dingen moesten medewerken tot de volvoering van Zijn Raad, zo zien wij ook nu alle dingen aan Hem onderworpen. De wereld haakt, hijgt, hunkert naar de ene wereld van vrede en gerechtigheid en komt terecht in de dictatuur en de onderdrukking. De ganse schepping zucht als in barensnood. En wanneer het dan hopeloos geworden is en de wereld een slechte Vrijdag beleeft, zal de verlossing komen. Die eens een tempelgordijn scheurde zal dan ijzeren en gouden gordijnen uiteen doen waaien als spinrag. Want God is een God van: En toch! De aarde zal vol zijn van Zijn heerlijkheid. Alle knie zal zich buigen, elke tong de naam des Gezegenen uitspreken. Het Paasfeest ligt achter ons. En het ligt voor ons. En wij leven er midden in.

Hoe graag zouden we meer en meer ervaren, dat Jezus, de Heer, leeft. Vooral aan ons moet het in de wereld openbaar worden. „In steeds meer landen van Europa moet men erkennen, dat de Kerk de greep op het volk in haar grootste samengesteldheid heeft verloren en dat de Kerk steeds meer tot kleine groepen teruggelopen is, die kleine eilanden zijn te midden van een omringende watervloed van heidendom. In de kampen van de Duitse krijgsgevangenen in Engeland heb ik nog slechts de schaduw, de schamele resten gevonden van wat eens de Evangelische Kerk in Duitsland was. In kampen van 500—800 krijgsgevangenen telden de Lagergemeinden, wat de vaste stam aangaat zelden meer dan 5—12 mannen, terwijl de indirecte invloed zich dan nog wel eens iets verder uitstrekte. — Met de R.K. Lagergemeinden was het in doorsnee weinig beter gesteld". Zo lees ik in De Waagschaal in een artikel onder: Verval en vernieuwing in de Kerk van Christus. De schrijver, Dr. M. v. d. Linde, merkt op, dat er tussen protestantse en roomse geestelijken soms haast een broederlijke verhouding bestond. „De wederzijdse broederlijke dienst en steun, zonder verdoezeling van de wederzijdse geloofsposities, lijkt mij een zuiverder beeld van wat ons in de toekomst in Europa te wachten staat, dan de bekvechterij en de ondoordachte agressiviteit, die bijna alle protestantse kringen in Nederland zich aan gaan wennen".

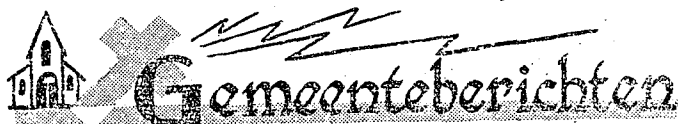
Wanneer Dr. M. v. d. Linde hier een klein lansje wil breken voor samenwerking met de roomsen, vrees ik, dat hij tevergeefs het veld betreedt. Wanneer hij zich ergert over de verschrikkelijke kleinzieligheid en de benauwende lust der godgeleerden mitsgaders hunne volgelingen om elkaar vliegen af te vangen, dan zeggen

wij uit de grond van ons hart: amen. Terwijl de wereld op punt staat uit elkaar te spatten en elke gemeenschap ineens stort, de mens van heden geen rustplaats meer vindt voor zijn voet en geen hemel meer boven zich weet, zit vroom Nederland te dogmatiseren, pijpen te roken en elkaar in de ban te doen. In ons Jeugdblad vertelde ik reeds van het bezoek van Ds. Arndt, vroeger predikant te Berlijn, nu voorzitter der vrijkerkelijke jeugdgroepen. Hij vertelde hoe allen daar, van de Luters-Evangelische Kerk en de Vrije Kerken samenwerken. Hoe zij zich als het ware samen onder een oppercommando weten. Hij gebruikte een beeld, dat in die ene ijsweek wel sprak: „Wanneer nu straks dat dunne ijs bezwijkt en de daarop schaatsende mensen er door gaan, dan zullen wij, die op de wal staan, toch wel moeten en willen helpen. Gaan we dan eerst aan hen, die daar in het water liggen, vragen: hoor je wel bij een kerk? hoor je wel bij mijn kerk? zul je wel naar mijn kerk gaan, als ik je eruit haal? Wat zou het. Wij redden. Dat andere redt zich wel.”

Een enkeling huivert misschien bij zulk een gemis van liefde tot de eigen zaak. Lieve mensen, daar zit de kneep. We hebben allemaal liefde tot de eigen zaak. We vinden het prachtig als er mensen tot bekering komen, mits ze maar bij ons in de gemeente willen opgenomen worden. Stel je voor, dat bij één interkerkelijke samenwerking — wanneer zal heel godsdienstig Nederland dat nog eens beleven?? — er tien tot bekering kwamen. Ik blijf bij dat ouderwetse woord bekering. Stel je voor. Wat moest er dan toch wel gebeuren? In de eerste plaats zouden sommige dienaren des Woords misschien met de handen in het haar zitten bij zulk een verontrustend gevolg van het verkondigde Woord, maar vervolgens zouden ze dra hevig vechten over hoeveel kerken die tien nu wel verdeeld moeten worden. Is er een weg in Nederland, die zo vol voetangels en klemmen ligt, als deze, waarop de Evangelieboden zeggen te wandelen? We vieren Paasfeest. De Heer leeft. Zijn Zaak zet zich voort. In de verste verte niet dank zij ons. Wanneer zal de gemeente gaan leven met en voor de Heer, Die geen tempelgordijnen en grafstenen op Zijn weg dult, maar uit wil gaan over de gehele wereld? Zullen deze elkaar bijtende en bindende kerkelijken nu nog niet ophouden elkaar buiten de deur te zetten? Nu al bidden wij: Geest des Heeren, kom! Heere Jezus, verschijn aan Uw volk! Het zit weer achter gesloten deuren.

HUIZINGA.

DRACHTEN

Brs. en zrs. Zondag 14 Maart was voor ons een belangrijke en gewichtige dag. In de namiddagdienst nam onze geliefde voorganger br. Veldman afscheid van de gemeente en vrienden, na een periode van 9 jaar als leider en 25 jaar als voorganger van onze gemeente. Wij geven u verkort hier weer de toespraak, zoals die door onze br. voorganger is uitgesproken naar Ps. 103 : 2.

Het past mij, aldus br. Veldman, persoonlijk de Heer te loven en te danken; Hij was wonderbaar goed voor allen, maar in 't bijzonder voor mij. Afgezien van al

het andere is het voor mij wel een wonder van Gods genade, toen Hij mij 34 jaar geleden riep voor de arbeid in Zijn Wijngaard en dat Hij mij wilde gebruiken, mij eenvoudige — naar de mens gesproken ongeschoolde — in Zijn dienst stelde; het was waarlijk geen gemakkelijke taak.

Alleen dit maakte mij sterk: „Hij, Die mij riep, is getrouwd”; ofschoon ik niet altijd getrouwd was, heeft Hij Zijn getrouwheid aan mij betoond. Gods hulp aan mij geschonken — mede aan hen die mij de helpende hand boden — God heeft geholpen — door mannen en vrouwen, welke Hij mede naast mij stelde tot het doen van Zijn werk. Mozes was de leider van Israël, doch er waren mensen nodig om zijn armen te ondersteunen, zou het komen tot overwinning.

De kracht en de gaven en ook de uitkomsten waren van Hem alleen. Wanneer wij onze ganse levensweg mogen nagaan, wat God ons gegeven heeft, dan is het niet ongepast om op een dag als deze te jubelen: „Looft de Heere mijn ziel, en vergeet gene van Zijn weldaden”. Deze dag, 14 Maart 1948, past mij in 't bijzonder een „Eben Haezer” op te richten — de almachtige Schepster van hemel en aarde, die grote God die met majesteit en eer bekleed is, Hem komt alle lof en aanbidding toe. Niet ons, maar Zijn naam zij al de eer. Die God, voor Wiens voeten de sterren des hemels opgaan, zoals het stof voor de voet van de wandelaar, op Wiens wenk alle Engelen gehoorzamen, en die te midden van al die macht en majesteit ons nimmer vergeet, en mij persoonlijk nooit heeft afgewezen.

Wat Hij voor Petrus is geweest, was Hij nog veel meer voor mij, daarom: Looft de Heere mijn ziel, en zij vergeet gene van Zijn weldaden.

Hem, Die ons niets schuldig is. Wij, die Hem niets kunnen brengen en van wie Hij ook niets behoeft en toch ons nooit vergeet, zouden wij Hem dan vergeten? En in 't bijzonder hij niet die zoveel jaren Zijn ondersteunende kracht en genade ondervonden heeft in zijn drukke leven — maar nog veel meer in Zijn dienst. De schoonste lelie drinkt wel de dauw des hemels en offert haar geuren, maar weet niet vanwaar haar verkwikking komt — maar ons oor en hart wordt geëist om in ons lied de lofzang te onderscheiden tot de Allerhoogste. Zijn lof moet gedurig in onze mond zijn, want van dag tot dag moeten wij uitroepen: „Hij doet ons niet naar onze zonden, en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden”.

En wanneer dan alle bloemen, vogelen en sterren des hemels Hem loven zonder dit te weten, hoe veel te meer wij, wij, die Hem mogen kennen, niet alleen als God, maar in Christus ook als onze Vader.

Hoe betaamt het ons allen, en wij persoonlijk het meest, om op een dag als deze uit te roepen: „Gij, mijn ziel, looft Gij Hem bovenal”.

Bovenal voor de hoogste weldaad aan ons bewezen — wij moeten bij het Kruis van Jezus een danklied leren zingen. De roem van Paulus was alleen gelegen in Christus' kruis. En waar we nu gekomen zijn aan het eind van de ambtsbediening als voorganger dezer gemeente, kan ik, achterom ziende, van niets anders gewagen dan van de genade Gods, mij geschonken.

Het was niet in een welsprekende taal wanneer ik tot u sprak. Mijn boodschap was voor onbekeerden: Jezus Christus en die gekruisigd — hoogst eenvoudig; de boodschap voor de gelovigen: wij vermogen alle dingen door Christus die krachten geeft en die gisteren en heden en tot in alle eeuwigheid Dezelfde is en nooit laat varen het werk Zijner handen.

Mogelijk denkt u: is dit nu een woord van afscheid?

Begrijp dan, dat ik het nooit eerder heb gedaan; het is het neerleggen van dat wat God mij in dezen had opgedragen; wat, gezien lichamelijke gesteldheid en 70-jarige leeftijd, tot de gewone dingen van het leven behoort.

Wij gaan Drachten niet verlaten om ons elders te vestigen. Persoonlijk blijf ik een broeder onder de broeders om met u neder te zitten en te luisteren naar het woord der prediking, dat onze komende voorganger ons heeft te brengen. Laten wij de komende periode biddend en gelovend tegemoet gaan. Gods werk begint of eindigt niet met mensen, maar het wordt door de Heer der gemeente zelf begonnen en voortgezet.

Met diepe ontroering werd dit afscheidswoord door allen aangehoord, en onder tranen en bewogenheid stonden velen op, om hun liefde en dank aan de scheidende voorganger uit te spreken.

Nog schoner moment was het toen een zuster naar voren kwam en haar hart overgaf aan Jezus.

Moge God onze scheidende broeder zegenen en ondersteunen in het verdere van zijn leven.

K. L. ONGERSMA.

EINDHOVEN

Geliefde broeders en zusters. Zondag 14 Maart was voor de gemeente in de lichtstad een hoogtijdag. In de morgendienst werden twee broeders en een zuster op de goede belijdenis van hun geloof de gemeente binnengeleid. Door ziekte moest de doop van een jong echtpaar enkele maanden worden uitgesteld. De Heer schenke onze zuster veel genade op haar ziekbed en geve spoedig herstel. Onze voorganger, Ds. Zijlstra, mocht aan een stampvolle kerk het Evangelie des kruises op een duidelijke wijze vertolken. Naar a.l.v. 2 Corinthe 5: 15 en Gal. 5: 14 bepaalde zijn eerw. de doopcandidaten, gemeente en vrienden bij het „kruisdragen”. De prediking werd met de volgende woorden besloten: Het water wast onze zonden niet af, doch door deze symbolische handeling, getuigen wij van het nieuwe leven, dat we deelachtig zijn geworden. God geve dat ook gij ware „kruisdragers” moogt worden achter Jezus Christus, onze Koning en Heer”. Dankbaar gestemd voor de ontvangen zegen keerden we huiswaarts.

Des middags kwam de gemeente met de nieuwe leden samen, om de dood des Heeren te verkondigen. Onze broeders en zuster werden bij deze gelegenheid toegesproken door br. ouderling de Jonge. Met enkele goede getuigenissen werd deze avondmaalsviering gesloten. Andermaal keerden we gezegend naar huis, versterkt, bemoedigd en met een danktoon in aller hart. Hem alleen komt de lof, de dank en de aanbidding toe, tot in alle eeuwigheid. Broeders en zusters in ons vaderland: Bidt mede voor de arbeid in deze stad en daarbuiten, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe en verheerlijkt worde. In deze dagen van druk en zorgen, willen we elkander herinneren aan de woorden van onze Heer: „Ziet, Ik ben met ulieden, alle de dagen, tot aan de voleinding der wereld”. De Heere schenke u allen een zeer gezegend Paasfeest, rondom de gekruiste en opgestane Heer.

H. DE JONGE, Secr.

STADSKANAAL

Op 29 Maart kwamen we als gemeente bijeen om onze jaarvergadering te houden. We waren met vele broeders en zusters tezamen en we mochten een goede

vergadering houden. Uit het jaarverslag van onze secretaris bleek, dat, hoewel we in ledental achteruit zijn gegaan door het zelfstandig worden van Musselkanaal, we toch dankbaar kunnen zijn voor de vele zegeningen, die God ons heeft geschonken. Onze gedachten werden nog even bepaald bij diegenen, die het tijdelijke met het eeuwige moesten verwisselen, en wel in 't bijzonder bij onze oude broeder de Vries, die voor onze gemeente zulk een trouwe werker en vurig pionier is geweest. Ook werden twee nieuwe bestuursleden gekozen.

Op Zondag 14 Maart was Ds. Prins in ons midden; toen werden deze beide broeders bevestigd in hun ambt, waarna we met een grote schare des Heeren dood mochten gedenken. Het was een goede morgen en bemoedigd en gesterkt door de band des Geestes, die ons samenbindt, gingen we huiswaarts, wetende dat de Heer ons leidt op al onze wegen. Des avonds werd nog onder leiding van Ds. Prins een avond geïhouden ten bate van onze militairen. Br. Molenaar was zo welwillend zijn medewerking te verlenen met de film: Indië werkt weer. De meesten kunnen zich nu een voorstelling maken in wat voor omgeving onze jongens daar leven. Het was een mooie avond en Ds. Prins kon tevreden zijn.

G.K.—B.

In gesprek met

onze lezers

P. te L. a/d V. De E.R. en ondergetekende hebben Uw brief gelezen. U is pen-vaardig, broeder! We houden van mensen, die over de dingen nadenken. Probeer U maar zich een eigen mening over de vragen te vormen. We moeten ons voortdurend vrij houden van het verleden. „Vrij” in de zin waarin Paulus zegt, dat we vrij van de Wet zijn. „Vrij” dit is niet los van, maar zelfstandig tegenover het verleden staan. We zijn geen traditionalisten. — Nu, daarover zijn we het wel eens met elkaar. Heil, broeder.

T. R. Probeer U de kortste weg eens te nemen. Men moet in deze zaak uiterst voorzichtig zijn want het accent kan in de prediking zeer verschillend gelegd worden, zonder dat verschil van uitgangspunt voorhanden is. Onze woorden en uitdrukkingsvormen zijn vaak overgenomen. Eigenlijk is het woord „overgenomen” nog te sterk uitgedrukt. Zonder er zich rekenschap van te geven, uit men zich in woorden en termen, die in de omgeving gebruikelijk zijn. Probeer door de woorden heen te luisteren. Ieder, die spreekt, moet zijn woordbezit voortdurend zuiveren en....rekening houden met de klankbodem, die voorhanden is in de geest zijner toehoorders.

In een persoonlijk gesprek kunt U er beter achter komen, hoe de betrokkene de Waarheid verstaat. We kunnen het in wezen eens zijn, zonder ons in dezelfde

Galilea

Wij kwamen aan Zijn graf: Hij was er niet. Gods engel zei, dat Hij was opgestaan, naar Galilea ons was voorgegaan: Hij was ons voorgegaan, Hij was er niet.

Toen is Hij ons verschenen en Zijn stem heeft ons dit wonder teken doen verstaan: naar Galilea is Hij voorgegaan, Hij is ons voorgegaan, wij volgen Hem.

Hij is verschenen, maar Hij ging weer heen. Hij is verschenen en weer heengegaan ten hémel, en wij bléven eenzaam staan: wij bleven eenzaam, want Hij ging weer heen.

Maar wie met Hem naar Galilea ging heeft Hij dit wonder teken doen verstaan: Hij is hier niet, Hij is ons voorgegaan als een vertroostende herinnering.

voorstellingen te bewegen. De Schrijvers van het N. Testament hebben het werk van Christus op verschillende wijze verduidelijkt. De visie van de brief aan de Hebreërs b.v. is niet die van Paulus — wat niet wil zeggen, dat Paulus haar onjuist zou achten.

In de diepe lagen, waar het gaat om de geestelijke werkelijkheid als zodanig, verstaan alle gelovigen elkander.

L.

Leestafel

Dr H. Robbers, S. J. Wijsbegeerte en Openbaring. Uitgave „Het Spectrum”, Utrecht—Brussel.

De Schrijver van dit werk is hoogleraar aan de Rooms Katholieke Universiteit te Nijmegen. Als R. K. wijsgerig denker heeft hij zijn uitgangspunt in de wijsbegeerte van Thomas van Aquino, de gevierde leraar der middeleeuwse Roomse Kerk. Wat Thomas leerde moet doorgroeien en in levend contact gebracht worden met het wijsgerige denken van deze tijd. „Neo-Thomisme” noemt de Schrijver dit.

Onder de lezers van De Christen zullen er weinigen zijn, die de lust hebben zich in deze niet lichte lectuur te verdiepen. Maar degenen onder ons, die op de hoogte

moeten zijn, óók van hetgeen het, op het geheel gerichte menselijke denken, voortgebracht, zullen deze Roomse visie op de verhouding van wijsbegeerte en openbaring misschien kennis willen nemen.

L.

Kruidnagels

Even glimlachen! Een groep leerlingen moest, nadat het verhaal verteld was, een tekening maken van de doortocht der Israëlieten door de Rode Zee. Een der jongens leverde zijn papier helemaal schoon weer in. „Wat betekent dit?” vroeg de meester. „Doortocht door de Rode Zee, meester”. „Waar is de zee dan?” — „O, die is nu teruggedreven Meester!” — „Maar waar zijn de Israëlieten nu?” — „Die zijn er al door, meester!” — En de Egyptenaren?” — „Die komen er aan, meester!”

Een klein scheurtje maakt een grote kruik lek. Een „kleine” zonde verzwakt de „grootste” christen.

Mededelingen

PAASBIJEENKOMSTEN TE ZUTFEN

Vele leden en vrienden van de Gemeenten *Arnhem, Deventer, Zwolle* en *Apeldoorn* hopen elkaar op 2de Paasdag in Zutfen te ontmoeten.

Wat daar in Zutfen zal gebeuren?

Ziehier de bijzonderheden.

Plaats van samenkomst is de *Doopsgezinde kerk* aan de *Leeuwerikslaan*. Zij, die met de G.T.W. reizen, moeten uitstappen aan de halte: weg naar Laren. Dan is het nog enkele minuten lopen.

Boterhammen meenemen en ook wat suiker, indien ge nog al zoet zijt uitgevallen.

10—10.30 uur begroeting. Voor de bezoekers van overver wordt koffie geserveerd.

Leider van de morgenvergadering is Ds. Prins.

10.30—10.45 uur gemeenschappelijk zingen onder leiding van br. W. de Vries van Arnhem.

10.45—11 uur bidstond. Leider br. H. Schuppers van Zutfen.

11—12 uur Zangkoor van Deventer.

Bijbelinleiding met bespreking door Ds. Prins over 1 Kor. 15 : 35—49. Thema: „Het Opstandingslichaam”.

Muziek van Apeldoorn.

12—1.30 uur Pauze. Broodmaaltijd. Koffie.

1.30—4 uur Middagvergadering. Leider Ds. de Haan.

1 Zangkoor van Deventer.

2 Declamatie van Deventer.

3 Muziek van Arnhem.

4 Onderwerp van Ds. Hooghwinkel: „De film als evangelisatiemiddel”.

- 5 Bijdrage van Zwolle.
- 6 Kwartet van Arnhem.
- 7 Getuigenisstonde.
- 8 Sluiting.

Voordat men gaat scheiden, wordt er nog thee geschonken.

God schenke ons in Zutfen gezegende samenkomsten.

d. H.

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENTEDAG

tussen de gemeenten Eindhoven—Treebeek op de 2de Paasdag, te houden in de vergaderzaal van de Bapt. Gemeente te Treebeek.

Morgenvergadering 9.45—12 uur. Leider Ds. H. Hornstra

- 9.45 Begroeting door plaatselijke voorganger
- 10.00 Gemeenschappelijk zingen
- 10.15 Zangkoor Treebeek
- 10.30 Inleiding met bespreking door Ds. Hornstra, onderwerp: „Kunnen wij de opstanding der doden bewijzen uit de H. Schrift?”
- 11.30 Vrije bijdrage Eindhoven
- 11.45 Gemeenschappelijk zingen
- 12.00 Sluiting der morgenvergadering

12.00—14.00 Pauze

Middagvergadering 14.00—17.30. Leider Ds. S. Zijlstra

- 14.00 Opening
- 14.15 Zangkoor Treebeek
- 14.30 Muziek
- 14.45 Inleiding met bespreking door Ds. Zijlstra, onderwerp: „Wat de opstanding te betekenen heeft voor het heden en de toekomst”.
- 15.45 Theepauze
- 16.45 Getuigenissen
- 17.30 Sluiting

JEUGLEIDERSCURSUS

Allerlaatste belangrijke mededelingen

1. Alle deelnemers hebben nu een programma met circulaire ontvangen. Wie meent deelnemer te zijn, maar nog geen circulaire heeft gekregen, wordt verzocht zich telefonisch in verbinding te stellen met Sneek, nr. 2408.

2. De Hoofdleider schreef dat het noodzakelijk is, dat de cursisten ook hun Bijbel meenemen. Natuurlijk! Dit was niet vergeten in de laatste berichten, maar verondersteld werd, dat ieder die altijd wel bij zich had, dus ook op de cursus.

3. De Jeugdherberg-vader vroeg, of we onze vorken wel wilden meebrengen. Die waren niet voldoende aanwezig.

4. Alle dingen zijn nu gereed.

We hopen elkaar dus Dinsdagmorgen a.s. in Meppel te ontmoeten.

Sn.

J. Br.

N.B.J.B.-AFDELINGEN!

Emmer Erfscheidenveen, Foxhol/Hoogezand, 's-Gravenhage-Oost, Haulerwijk, Rotterdam-Zuid, Borne, Workum, Zandbulten.

Jullie namen hadden in het laatste Jong Leven moeten staan met een zwarte rand er om heen. Maar de Redacteur van Jong Leven is een zachtmoedig man en heeft jullie een reprimande willen besparen. Maar ver-

diend hebben jullie die toch, want nog steeds hebben jullie de statistieklijst niet opgezonden!

Daardoor is er ernstige stagnatie in de afwikkeling gekomen. Jullie schuld!

Dringend verzoek ik jullie dus te zorgen, dat jullie secretaris(esse) mij vóór 1 April, dat is vóór Donderdag a.s., de lijst zendt.

Ik wacht!

Aan de Redacteur van „De Christen” vriendelijk dank voor de afgestane plaatsruimte voor deze berichten.

Sneek, Stationstraat 25.

J. BROERTJES.

ZONDAGSSCHOLEN

De oplage van „De Kindervriend” stijgt „onrust-barend”, beter gezegd verblijdend. Ook de oplage van No. 13—16 is reeds weer uitverkocht. Bijbestellingen voor de nummers 17—20 moeten uiterlijk Woensdag 7 April in mijn bezit zijn.

De administrateur T. JANSMA.

Advertentiën

Met dank aan God geven wij U kennis van de geboorte van ons Zoontje

Sipke

S. v. d. Werf Szn.

M. v. d. Werf—v. d. Veen.

Sneek, 20 Maart 1948.
Kleinzand 9.

Hiermede betuigen wij onze hartelijke dank voor alle hulp en bewijzen van deelneming ondervonden tijdens de ziekte en het overlijden van onze lieve dochter Bertha Koerts. In het bijzonder onze dank aan directrice en personeel van „Tabitha” en Dr. Boer voor de liefderijke verpleging en behandeling.

Verloofd:

D.V. Vrijdag 2 April

Jantien Knigge
en

Harm Fietje

Stadskanaal,
Van Boekerenstr. H 100
Musselkanaal, Verbindingsweg 5
Receptie van 3—4.30

Uit aller naam:

J. Koerts
D. Koerts—Smit.

Delfzijl, Maart 1948.

Geen regel....

zonder Zendingszegel

Wij maken van Uw afleveringen en los Studiemateriaal

SMAAKVOLLE BANDEN

met Titel bedrukt

SPREEUWERS' BINDERIJ

Oeverstr. 54 - Arnhem - Tel. 22663

Wilt U dit jaar eens een heerlijke rustige *vacantie?*

Kom dan naar het „MOOIE GAASTERLAND” in Friesland.

In 't voorjaar bijzonder geschikt voor herstellenden en rustbehoevenden

DIRECT BIJ BOS EN ZEE

Aanbevelend

Mej. G. LEENSTRA

217A - Pension - Oudemirdum

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2891

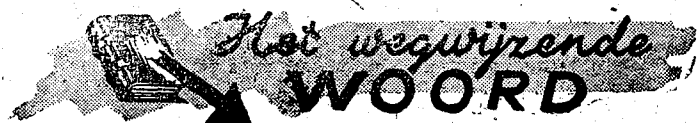
VRIJDAG 2 APRIL 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL: 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUTTENLAND P. JAAR F 6.50

Victorie

Wat zoekt gij de Levende bij de doden?

Nu en dan ziet u nog op een muur of schutting de onduidelijke resten van een V, geflankeerd met lauwer-takken. Verbleekt, uitgewist Victorieteken. In deze sombere dagen, die de mensheid huiverend doorleeft, is het ons goed te denken aan Gods overwinning, die openbaar wordt in de vraag: Wat zoekt gij de Levende bij de doden?

De Heere Jezus had in Zijn dagen vele V-tekenen geschreven. Hij overwon op alle fronten. Totdat de ure der duisternis aanbrak en Hij weggeveegd werd. In één slag werd heel Zijn werk geliquideerd. De zaak Jezus Christus had afgedaan. Stil stond de wacht voor een graf. Zwaar rustte de steen en onaantastbaar lag het zegel.

Toen stond God op tot de strijd. Toen zei God: En toch! Toen herinnerde de Almachtige Zich de tweede psalm, waarin iets staat van het woeden der heidenen en van hun bruut gebaar. Toen toog er een lach over Zijn heilig gelaat — de lach van de Heer aller dingen; Die de werelden dacht en zij waren; van Wiens rijk recht en gerechtigheid de grondslagen zijn. Toen schreef God Zijn V-teken: Victorie!

God schreef dat teken op de tempelmuren. Voor Hem zaten die muren al vol scheuren en het gordijn hing in tweeën. Hoe zou God, na Christus, nog kunnen wonen in het duister? Verlaten is deze woning en vergeefs is het sterven der dieren, de oneindige herhaling uwer plechtigheden, o priesters. Verwoest zal worden dit bouwwerk, daar gij hebt willen verwoesten Mijn waarlijke tempel. En men zal niet meer hier aanbidden noch bepaald daar, maar in de ganse wereld zullen de gebeden als wierook opstijgen. Victorie voor God.

God schreef dat teken op de paleismuren. Herodes was maar teleurgesteld en Pilatus in de war geraakt, maar beiden vonden in wederzijdse vriendschap een weinig het evenwicht weer. Zij stierven en anderen volgden hen op. Deze streken ook tegen elkaar, sloten verdragen en verbraken die. Zo zetten zij de wereld

ononderbroken in onrust. Toen sprak God: Ik toch heb Mijn Koning gezalfd! En Hij zal als Koning heersen. Victorie voor God.

God schreef dat teken op de grafstenen. Roerloos waakte de wacht en geen sterveling zou het graf durven naderen. Hier regeerde de dood, ook zonder soldaten. Geen traan of kreet zou deze Kruiseling weer wekken. Doch God leefde nog. En: Gij zult niet toelaten, dat Uw Heilige de verderving zie. God zegt Neen! tegen het neen der mensen. Zijn toorn straffe wel de met zonden Beladene, maar was Deze niet de Rechtvaardige? Voor God bestaat geen onmogelijkheid, geen dood zonder overwinning van die dood. Hij is eindelijk dood, zeiden allen. Hij leeft, sprak God. En het was victorie voor God.

God schreef het op de muren van Satans rijk. Machtig waren en zijn de wapenen van de Verleider. Hij strooit met zilverlingen, werkt met leugens, gebruikt geweld en list en schrikt voor niets en niemand terug. Bezeten van boosheid raast hij door de straten en harten der mensen en zet een wereld in brand. Maar God werkt naar het gemaakt bestek en schrijft weer: geteld, gewogen, verloren. Die in de hemel woont zal lachen. Aan Hem is de victorie. Beef Satan; Hij, Die ons geleidt, zal u de vaan doen strijken. En gij zult met uw geld en geweld ten verderve varen.

God schreef Zijn V-teken in de harten der gelovigen. Dan moge verder komen wat wil. De verlorenen, verslagenen, die samenhokten achter gesloten deuren, zullen, wanneer de kracht Gods in hen gekomen is, uitgaan en overwinnen. Ze zullen sterven, ondergaan, maar overwinnen. Want zij hadden Gods Victorie gezien. Wat zullen wij nog zeggen? De wereld wankelt en de volken vrezen. Geloof gij in de victorie van God? Die het Paasfeest gevierd heeft en het wonder der opstanding in eigen leven bespeurt, ziet het steeds sterker doorbrekend V-teken Gods op alle muren en schuttingen.

HUIZINGA.

God had niet veel tijd nodig om Israel uit Egypte te halen, maar veertig jaren om Egypte uit Israel te krijgen.

Losse Schakels

De Heilmag- Mag men zich door een heilmagnetiseur netiseur. laten behandelen? Op medisch advies, ja — zou ik zeggen. Verboden terrein betreden we daarmee niet. We weten van de werking der medicijnen ook niet alles en nemen ze op deskundig voorschrift — en ook nogal eens op de raad van niet-deskundigen — toch in. Dat is een kwestie van vertrouwen en vaak voor een deel een kwestie van radeloosheid. Nu loopt iemand, die voelt dat er aan zijn lichaam wat hapert, in de regel niet direct naar een heilmagnetiseur toe. Hij probeert het later eens, als de andere middelen niet hielpen. Er schijnen mensen te zijn, die begiftigd zijn door hun Schepper met een bepaalde kracht. Vroeger werden die zwart aangekeken. Die behandeling zo zonder poeders en pillen leek velen maar wat verdacht. — Nu kan de duivel overal gebruik van maken, maar daaruit volgt niet, dat we nu alles moeten laten staan. Op zichzelf zijn dergelijke bijzondere genezende krachten niet verkeerd. De Schepper heeft ze gegeven aan wie Hij wil. We hebben graag een gelovige dokter en eventueel een gelovige magnetiseur, maar als we die niet kunnen krijgen, dan zullen we de hulp van een niet gelovige helper voor het herstel van onze gezondheid niet afwijzen. — Ik herinner mij hoe oude Scheveningse vrouwtjes, toen ze voor het eerst de elektrische tram door hun dorp zagen rijden prevelden van „duivelswerk”. Maar het onbegrepen is niet demonisch. Toen de Israëlieten voor het eerst man zagen liggen in de woestijn, vroegen ze elkaar ook: „wat is dat?” Ze vernamen, dat het het brood was, dat de Heere voor hen had doen nederdauwen en aten het en werden verzadigd met het onbegrepen!

Het grote Het is een gunstig teken, dat de kinder-gezin. rijkdom van ons volk weer toeneemt. Het plaatst ons voor moeilijkheden. Deze treffen allereerst de ouders, wier taak zwaarder wordt bij de groei van het gezin. We hebben gelukkig echter een Overheid, die oog heeft voor deze toenemende zorgen bij de gezinswasdom en allerlei maatregelen neemt, om deze door heel het volk mee te laten dragen. Uit gezinnen bouwt zich ons volk op en we mogen het leven niet anders zien, dan — naar zijn bestemming en goddelijk oogmerk — een zegen. De vrees voor het leven deed geslachten uitsterven en bracht volken ten onder. Een ijdele voorzichtigheid deed systemen opkomen, die als een last wilden wegwentelen, wat de Schepper als zegen bedoeld heeft. Maar de „lasten” moeten gedragen worden — gemeenschappelijk gedragen, opdat de moraal in het volk niet zinke.

Niemand, die bij zijn Bijbel leeft, zal smalend spreken over het grote gezin. Het is gebleken dat er mogelijkheden in Gods schepping liggen, waarvan onze voorouders niet gedroomd hebben. En we menen toch zeker niet, dat wij de schatkamers der schepping al zowat leeg gehaald hebben? Overbevolking is er niet, maar wel vaak een overmaat van zonden, waardoor moeilijkheden ontstaan. God heeft het leven op vertrouwen gebaseerd; wie op deze bodem niet leeft of haar uit vrees verlaat, wandelt in duisternis.

Het kind en De Schrift richt zich tot hen, die haar het heil. horen kunnen. Ze geeft geen theorie, maar is op de daad afgestemd. Ze spreekt van de grote daden Gods en plaatst de mens voor de beslissing. Hij

moet antwoorden; zijn houding bepalen, uitgaande van de daad Gods, die in Christus volbracht is. Deze houding heet „geloof”.

Nu zijn er velen, die het Woord Gods niet vernemen. Sommigen omdat ze nog behoren tot degenen „die verre zijn”, tot de heidenen, die nog niet bereikt werden met de Boodschap en anderen, omdat ze nog onbereikbaar zijn vanwege hun ontwikkeling. Ze kunnen nog niet „horen”, nog geen gehoor geven. Deze beide groepen: de verre zijnden en de nog jong zijnden, worden nog niet voor de beslissing geplaatst.

Wat zal hun lot zijn bij het sterven?

Het ligt voor de hand, dat daarover vragen zijn opgekomen, maar de Schrift geeft daarop geen rechtstreeks antwoord. Zij geeft geen theorie, maar richt zich tot hen, die haar horen. Zij staan daarmee voor de beslissing; over hen gaat het oordeel ten leven of ten dode. Daarom doet men verkeerd met te gaan speculeren aangaande de weg, waarlangs God hen zal leiden, die hier, of vanwege hun „verre” zijn of vanwege hun leeftijd, het Woord niet horen en zo in deze onwetendheid sterven. Van hun kant bestaat geen geloofsbetrekking tot Christus, en hoe God ze ziet in de Middelaar, is ons niet geopenbaard. Onze roeping is het om het Evangelie allen volken te verkondigen en de ouders te helpen om hun kinderen tot Christus te brengen. Wat God doen zal met hen, die door ons niet bereikt kunnen worden heeft Hij zich Zijn eigen macht voorbehouden. Te zeggen, dat we op grond van Johannes III moeten veronderstellen, dat de kleintjes, wanneer ze jong sterven, wedergeboren zijn, zullen ze zalig kunnen worden, heeft geen grotere waarde dan een logische constructie. Ze is geen directe Schriftleer. Wij widerspreken haar niet; we ontkennen nog minder haar mogelijkheid, maar leren haar evenmin, want we hebben geen behoefte aan een theorie, die voor de jong gestorvenen de hemel opent. Gods barmhartigheid en wijsheid zijn ons genoeg om ook dan getroost te zijn, als onze kinderen sterven, nog voor dat ze konden „horen”.

Bindende De behoefte om schriftelijk contact te houden. De leden der gemeente en de met haar meeleven, wordt blijkbaar allereerst gevoeld. Den Haag—Singel geeft een blaadje uit en Vrieschelozond „De Kloppe”. — waarbij men even vreemd opkijkt omdat het maandbladje der Utrechtse gemeente onder dezelfde naam zich aandient. Groot-Rotterdam zendt een „Contactblad” aan leden en vrienden toe. Pernis hoort daar ook bij. Het laatste nr bevat de dankbaar gestelde verslagen van de doopdiensten in Rotterdam—C. en Pernis gehouden, waarover de bezoekers van de vergadering van de Broederschap indertijd reeds mondeling het een en ander mochten horen. Rotterdam—Z. is een gemeente, die druk zaai-arbeid doet. Eindhoven heeft een gemeenteblaadje en andere gemeenten overwegen tot uitgifte van een dergelijk orgaan over te gaan. Misschien willen de secretarissen dezer schrijvende gemeenten toch wel bedenken, dat ook de leden van andere gemeenten heel graag kennis nemen van hun werk en in De Christen nog eens, al is het dan ook wat beknopter, hun gemeentenieuws publiceren? — Niet alle baptisten zijn zo bevoorrecht als schrijver der L. Schakels, dat zij de meeste maandorganen der gemeenten geregeld ontvingen.

Of — zou dit de oplossing zijn: een der redacteurs van De Christen geve in De Christen een overzicht van de inhoud der verschillende gemeente-blaadjes? Wat dunkt u, broeder Eind-redacteur?

L.

Wat dunkt u, broeders redacteurs? E.R.

HOUT of GOUD

Het paasfeest is weer gevierd. De voorgangers zullen nog enige Zondagen onderwerpen behandelen, die enigszins in betrekking staan tot de opstanding en daarna zich spoeden naar het Pinksterfeest. En ook dat gaat voorbij. Ik wil mij onthouden van over anderen te spreken. Ik zal niet vragen wat er in hun dagelijks leven in overeenstemming is met wat zij horen op Zon- en feestdagen. Maar ik kan mij soms niet aan de indruk onttrekken, dat de verkondiging van het Woord niet steeds werkelijk ernstig genomen wordt. Het komt mij voor dat de kennis der heilsfeiten nu en dan meer een kwestie is van herinnering en verstand en het dagelijks leven niet beheerst en reformeert. Zoiets als met een papiertje van honderd bij de deur staan en de melkboer niet te kunnen betalen, omdat er geen wisselgeld is. De vraag, die telkens opstaat, is deze: in hoeverre is mijn leven waarsachtig geraakt door God? Hoe diep is het bij mij ingeslagen? Zijn er nog hele delen van het leven, die niet onder de tucht en de leiding en de zegen van God staan? Hoe vruchtbaar zou een eerlijk en grondig onderzoek van eigen leven in dezen zijn. Wat heeft anders ons godsdienstig zijn voor zin, indien niet openbaar zou worden, dat Jezus leeft en mijn Koning is? Legt u De Christen nu eens vijf minuten terzijde en denkt u na over wat daar juist geschreven werd. Is het in mijn leven hout of goud?

* * *

Er zullen de volgende week zeker verslagen van de bondsdagen gelezen kunnen worden. Wij bezochten die der friese gemeenten. Honderden waren bijeengekomen in de ruime kerk te Noordbergum, die toch te klein bleek. Het bestuur mag wel in overweging nemen of niet een groter gebouw moet worden gehuurd voor een volgende bijeenkomst. Verheugend was, dat zoveel jongeren deze dag meemaakten. Er is gesproken over de toekomst van ons werk. Ik herinner mij onlangs ergens gelezen te hebben, dat er niet van de resoluties der apostelen een boek was volgeschreven, maar van de handelingen. Men heeft geen resoluties genomen. Niemand heeft zich tot iets verplicht. We hebben alleen maar geluisterd. En zijn toen gezegend huiswaarts gekeerd. Dat laatste kwam dan vooral door de getuigenisdienst. Het is niet mijn taak een verslag te schrijven. Doch ik was zojuist haast in herhaling gevallen en zou bijna bovenstaande nog eens gerepeteerd hebben. Grote dingen zijn ons gezegd. Nu is het weer stil geworden in de kerk te Noordbergum. Ook in de kerk te Leeuwarden en Treebeek en Apeldoorn. Is het ook stil in de bonden, de gemeenten? Als we nu eens werkelijk geloofden, dat het waar was wat wij zeiden, wat zou er dan gebeuren? Leg De Christen nu eens vijf minuten weg en poog een antwoord te vinden. Gij, die luistert naar het Woord des Heeren!

* * *

Br. Metz van Steenwijk sprak in Noordbergum een schoon woord, dat ik eerst als kruidnagel wilde gebruiken; maar 't kan ook deze spijze kruiden. „Haast u als ge tijd hebt, opdat ge tijd hebt als er haast is!” Of een ander groot man dit woord eens vallen liet weet ik niet, maar het is een waar woord. Ik houd van zo'n opvatting en stijl. Onze Heer waarschuwde al voor de nacht, waarin niemand werken kan en die gedachte ligt ook op de achtergrond. Vrees kan verlammen, net zo goed als de slaap. Wij vrezen dat sommigen slapen.

Misschien dromen ze zelfs van overwinningen. Dat is natuurlijk heel mooi, maar onwaar. Anderen schijnt de vrees in de benen te zijn geslagen. Zullen we ons niet liever haasten en alles in de strijd werpen? Waarom zullen we nog langer onze zaak als onze zaak beschouwen, ons geld als ons geld, onze bezittingen als onze bezittingen, onze capaciteiten als onze capaciteiten? Waarom weerhouden wij nog zoveel van het altaar? Waarom hebben wij nog steeds geen evangelisatieauto? Waarom nog altijd geen kerken in de grote steden? Waarom nog verlamme schulden op onze gebouwen? Waarom zo weinig mannen en vrouwen tot de dienst? Waarom geen totale inzet voor de Verheerlijkte, Die weerkomt in glorie? Legt u De Christen eens vijf minuten weg en denkt u erover na.

U hebt De Christen natuurlijk niet drie maal vijf minuten uit de hand gelegd om eens werkelijk na te denken. Wie heeft daar nu de tijd voor? Alsof er geen werk wachtte. En tenslotte wil men ook de krant nog wel even inzien. En waarvoor heeft men dan een radio, als men er niet naar luistert. Zo stormen de stemmen op ons in en is deze wellicht veroordeeld de stem des roependen in de woestijn te zijn. Men vrage vooral niet aan de mens een kwartier stil te zijn. Met dat al vervlakt ons leven deërlijk. Met de vervlakking komt de verarming en de verveling. Deze moeten worden verdreven door feestjes, avondjes, uitstapjes en sensaties van net-gelijk welke soort. Zo tracht men de honger met toetjes te stillen en maakt men de maag helemaal ongeschikt om waarsachtig voedsel op te nemen. Geestelijk gesproken, en we keren tot het punt van uitgang terug: in hoeverre worden wij innerlijk geleid, bewogen door de Geest en het Woord van God? In hoeverre heeft God inderdaad iets te zeggen in ons leven? Nee, ontduik nu eens niet de vraag, maar probeer er een antwoord op te geven. Heeft de Heer inderdaad de laatste lagen van het leven mogen bereiken? Is Hij doorgeslagen tot de onderste diepten en doorgedrongen in de verborgenste bergplaatsen van ons leven? Laten wij Hem aan de randen van het leven wandelen of resideert de Heer als Koning in het hart? Zou het u vijf minuten waard zijn over zulk een vraag te denken?

* * *

Misschien denkt u wel: ze kunnen het maar mooi zeggen, die dominees. Gelukkig dan maar. 't Is altijd mooi als iets dat waard is gezegd te worden, mooi gezegd wordt. Maar u bedoelde: zou de schrijver zelf ook een kwartier over dergelijke dingen nadenken? Wat dacht u? Daarenboven maakt hem anders het roepen van een gemeente wel wakker. Alsof niet altijd door alle gemeenten riepen. Ook die niet roepen, roepen. Al het werk roept. Hoe moeilijk zulk roepen voor die het hoort, ook worde, het dwingt hem in elk geval telkens weer positie te kiezen tegenover zichzelf, tegenover de arbeid en tegenover de Heer, Die hij tracht te dienen. Nu is het niet gemakkelijk zichzelf te zien. Het best hervindt men zich wellicht in zijn werk, dat kracht en zwakheid openbaart en soms een scherp spiegelbeeld vertoont. Overigens, die ons oordeelt is de Heer, Die de motieven kent en ze toetst. Die wel begrijpt wat anderen ook begrijpen, maar dan toch weer anders. Die instemt met de instemming van anderen, doch meer omdat Hij de geheime clausules kent van het verdrag, dat voortdurend verlengd wordt. Maar dat is iets voor voorgangers om er vijf minuten aan te wijden. Want hun Lastgever is de Heer.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

DRACHTEN

Brs. en zrs. Hebben wij u in het vorige nummer het afscheid van de gemeente door br. Veldman weergegeven, thans delen wij u de bevestiging en intrede van onze nieuwe voorganger, br. Tammeling, mede. Het geschiedde op 21 Maart j.l.

Het was voor Ds. Hekhuis een aangename taak, nadat hij op 23 Maart 1923 br. Veldman als voorganger had bevestigd, nu br. Tammeling aan de gemeente te mogen verbinden. Ds. Hekhuis sprak n.a.v. Matth. 28 : 20 „En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld”.

Zich ook richtende tot br. Tammeling sprak Ds. Hekhuis: „Nu gij u weet geroepen voor deze gemeente, is ook voor u de belofte naar Matth. 28 : 20”.

Na de prediking werd br. Tammeling aan de gemeente verbonden. Hoe treffend klonken de woorden op de gebruikelijk gestelde vragen als antwoord: „In de kracht van Hem die gezegd heeft: Ik ben met u, zeg ik ja.

In de middagdienst deed onze nieuwe voorganger zijn intrede met de woorden van 2 Kor. 5 : 20: „Zo zijn wij dan gezanten van Christuswege, alsof God door ons bade: wij bidden u van Christuswege, laat u met God verzoenen”.

„Ik heb geen vrij mandaat willekeurig tot u te spreken. Ik ben gebonden aan het Woord van God en ik mag zijn de gezant van mijn grote Koning en wijzen de weg van bekering en behoud.

Onder de kerken in Drachten hebben wij als kleine groep van Baptisten een eigen geluid, taak en roeping, na persoonlijk geloof en belijdenis de doop te bedienen aan gelovigen.

Moge het werk in Gods kracht door br. Veldman gedaan, door mij in dezelfde kracht worden voortgezet, en mogen zondaars komen tot Jezus”.

Hierop volgden toespraken der afgevaardigden van de Geref. kerk, Chr. Geref. kerk, Herv. Evangelisatiever. en van de zustergemeenten te Zandbulten, Noordbergum, Leeuwarden, Heerenveen en Haulerwijk. Schriftelijke felicitaties kwamen binnen van B. en W., de E.C.U. en de gemeente te Sneek.

Deze dag werd besloten met een begroetingssamenkomst. De gemeente mag terugzien op een grote, gezegende dag. Alle diensten waren zeer druk bezocht.

K. L. ONGERSMA.

Maliesingel 30

Als ik de auteur van het vorig artikeltje goed begrepen heb, dan belooft hij daarin, dat wij u, door middel van onze pennevruchten, zo iets zouden laten zien als een schilderij, dat het leven van de predikanten in spe in beeld brengt. Dat is nogal wat. In de regel hang je niet alle was buiten en bovendien is niet ieder even bekwaam om het penseel te hanteren. Maar dat neemt niet weg, dat er heel wat te vertellen is.

Toen de zusters van de N.B.V.B. hier in Utrecht vergaderden en zij zich een ogenblik konden losmaken van alle zakelijkheid en verdere bezigheden, duurde het niet zo heel lang of ettelijke dames stonden op de stoep

van Maliesingel 30. Zij wilden nu wel eens zien waar de studenten terecht waren gekomen: Dit is vast en zeker meer geweest dan enkel vrouwelijke nieuwsgierigheid.

Zo zullen er wel meer zijn, en heus niet alleen dames, die wel eens willen weten waar de studenten nu eigenlijk wonen. Sommigen vertellen dat ze in een seminarie zijn, anderen, dat ze op school zijn en weer anderen vertellen, dat ze in een gewoon huis wonen. Laat mij u dit keer vertellen waar en hoe we wonen.

Die mensen, die u verteld hebben, dat we in een gewoon huis waren, hebben gelijk gehad. 't Is een heel gewoon huis waarin we wonen. D.w.z. zo gewoon als een huis aan de Maliesingel kan zijn. Een Utrechenaar hoort iets in de naam Maliesingel. De singel is maar niet een dood-gewone straat. U moet weten, dat er nog al wat dokters en tandartsen wonen. Zelfs kunt u de naam van een professor op het naambordje lezen. Ons huis moet dus tussen de anderen passen — nu, dat doet het heel aardig. Nu moet u niet denken, dat het om de luxe ging, toen dit huis voor ons in gebruik werd genomen. Het kwam op de ruimte aan en ruimte is er. En staat de school er nu naast of hebben ze van dat huis een schoolgebouw gemaakt? Nee, 't is gebleven zoals het was. Er behoefde ook niets veranderd te worden, omdat het er alleen maar om gaat de studenten te herbergen en van studeerkamers te voorzien. Onze „lessen” krijgen wij n.l. grotendeels buitenshuis en wel op de universiteit, een gebouw niet ver van de Maliesingel vandaan.

Het kwam op kamers aan. Welnu, die zijn er. Al heeft niet ieder van ons een kamer voor zich alleen, omdat daarvoor het aantal studenten te groot was. Daarom delen enkelen van ons de kamer met hun studievriend. Onze kamer heeft niets van een salon! Luxe zoekt u er tevergeefs. Een tafel, enige stoelen en wat luttel versierselen aan de wand. Al moet gezegd worden, dat enkelen de kunst verstaan er iets van te maken. De mooiste „versiering” voor ons zijn de boeken. Een kachel zoekt u tevergeefs, om dat wij in de gelukkige omstandigheid verkeren centrale verwarming te hebben. Behalve studie- en zitkamer is de kamer tegelijkertijd slaapkamer. Dus u vindt er ook een bed, tevens dienstdoend als divan.

Die twee-persoonskamers zijn een ware uitkomst. Komt bijv. ds. Peiling hier om z'n lessen te geven (naast de spraaklessen de enige lessen, die binnen deze muren worden gegeven) dan wordt zo'n kamer omgetoverd tot college-zaal in zakformaat. Moet er geconverseerd worden, dan dient meestal zo'n twee-persoonskamer voor conversatiezaal. U ziet, mogelikheden te over.

Behalve slapen en studeren is er natuurlijk ook nog zo iets nodig als eten. Ook de eetkamer ontbreekt niet en de huiskamer van de fam. v. d. Berg leent zich daarvoor uitstekend; met gemak bergt het de gezonde eters.

Is er iemand jarig of is er een andere reden voor feestelijkheidje, dan nodigt de fam. v. d. Berg ons in de salon en weldra zijn het allemaal vriendelijke gezichten vanwege de gezelligheid en de lekkernijen door mevr. v. d. Berg bereid. (Ze kan het!)

Het gaat niet aan elk vertrek binnen deze muren apart te noemen, doch het voornaamste weet U.

Wij zijn meer dan tevreden hier te mogen studeren en dankbaar dat Baptist Nederland het mogelijk maakt. Voor ons is Maliesingel 30 geworden tot een tehuis, waarin ieder van ons gaarne terugkeert na een spreektbeurt of vakantie, en waar wij ons kunnen voorbereiden op het werk, dat ons straks wacht.

H. P. DE BOER.

Een onzer soldaten zond mij het navolgende, dat ik gaarne ter lezing doorgeef. Werd het koningschap van Jezus niet in drie talen van die dagen vanaf het kruis verkondigd en zorgde de Geest op de Pinksterdag niet voor een wereldwijde verbreiding? Wij verheugen ons te vernemen, dat Jezus Christus overal volgelingen heeft, die Hem liefhebben en dienen. Dat nog maar velen uit de blanke en gekleurde volken tot de Heer mogen komen.

E. R.

Het Christen-zijn

van blank en bruin

Kort geleden sprak ik met een mijner kameraden over het Christendom in Indië en hij vertelde mij een zijner belevissen aangaande het genoemde onderwerp.

Dit trof mij diep en daarom wilde ik het doorgeven aan een ieder die het lezen of horen wil, omdat er veel van te leren is.

Het was n.l. de 2e Kerstdag van het jaar 1946; wij lagen toen in het detachement P. B. en er zou geen patrouille gelopen worden, omdat het Kerstmis was. De Kerststemming werd echter wreed onderbroken door het bevel van onze Commandant, dat er een patrouille moest uitrukken. Bij die patrouille behoorde ook mijn kameraad en met wrevel in het hart ging hij weg. De vraag kwam bij hem op: „Waarom moet ik nu op deze kerstdag een patrouillegang gaan maken?” De Heere had er echter een bedoeling mee, wat ook mijn kameraad ondervonden heeft. Men was al een goed uur op pad, zonder dat men iets gezien had, doch dit zou niet lang meer duren.

De verkenner, die voorop liep, kreeg een Inlander in het oog, die met een karabijn over zijn schouder, — een eind voor hem, — op de weg liep. Hij nam zijn geweer in aanslag en ging recht op de man af. Zodra de Inlander hem zag, liet deze zijn karabijn vallen en kwam met de handen omhoog naar de verkenner toe. De man rilde over geheel zijn lichaam, want hij wist, dat hij aan de rand van het graf had gestaan. De tolk, die bij de patrouille was, vroeg hem wat of hij daar doen moest, en waarom hij een wapen had. Onze bruine vriend vertelde hem dat hij het hoofd was van de dichtbijzijnde kampong en dat er reeds meerdere malen sampokkers in de buurt waren geweest, die de mensen beroofd hadden.

Men ging met deze man mee naar zijn huis en bleef daar even rusten. De Loera — zo noemt men in Indië een kamponghoofd — ging naast mijn kameraad zitten en vroeg hem, of hij die dag geen Zondag had. Het kostte mijn kameraad daar hij nog maar kort in Indië was en de Maleise taal nog niet goed beheerste, heel wat moeite, om de man te verstaan en het was dan ook zeer moeilijk om een gesprek met de Loera te beginnen. Hij antwoordde op de aan hem gestelde vraag, dat zij, al was het Zondag, evengoed op patrouille moesten. Daar kon deze man niet bij en zei dan ook tegen m'n kameraad: „Maar Jezus is ook voor jou op deze aarde gekomen”. Een verrassend woord en het was dan met mijn kameraad ook zo, dat hij niet wist, of hij droomde of dat het werkelijkheid was, wat hij hier hoorde. De man ging verder en vertelde hem, dat hij reeds enige jaren

Christen was en dat hij de enigste was in de gehele kampong. De familie had hem in de steek gelaten, omdat die niets met het Christendom te maken wilden hebben, maar onze vriend had zich vast geklemd aan de Rots van zijn behoud. Daar zaten ze naast elkander, blank en bruin. Zeer verschillend van huidkleur en adat, maar beide vrijgekocht door het bloed van het Lam, dat de zonde der wereld wegnam. Weinig woorden konden ze wisselen, daar de ene een Hollander en de ander een Javaan was. Maar toch mochten zij het gevoelen: wij zijn ondanks dat grote verschil broeders in Christus, en behoren beide tot de kudde van de goede Herder.

Geliefde lezer(es), misschien zegt U dit voorval iets; want er zijn onder ons zo velen, die niet recht voor hun Heere en Heiland uit durven komen. Maar deze bruine Javaan, die door zovelen veracht wordt, is voor ons een voorbeeld. Laten wij hem volgen in zijn daden, want hij wist wat zijn Heiland van hem vroeg. Jezus sprak tot deze man, en dat geldt ook voor ons: „Wie Mijn naam zal belijden voor de mensen, die zal Ik belijden voor Mijn hemelse Vader”. Deze man zag niet naar het verschil in kleur en dacht ook niet: ik heb hier een vreemde voor mij, neen, hij sprak vrij uit, zonder camouflage van Zijn Heere en Heiland Jezus.

Uw br. in Chr. W. Z.

Neem mij gevangen, Heer

Neem mij gevangen, Heer — dan ben ik waarlijk vrij;
mijn zwaard leg 'k aan uw voeten neer, dat 'k

overwinnaar zij

Als ik moet gaan alleen, slaat mij de overmacht:

houd uwe armen om mij heen en leid mij door den
nacht.

Mijn hart is arm en bang, een riethalm in den wind,
in weerloos wank'len ondergang — tot het zijn Meester
vindt.

Het kan in vrijheid gaan, als Gij 't gebonden houdt,
door uwe liefde rond omvaan, door angst noch dood
benauwd.

Mijn arm is zwak en moe — ik heb slechts kleine
kracht,
maar in het armlijkst dat ik doe, wordt uwe kracht
volbracht.

Opdat ik iets vermoog' .... ga in de strijd vooraan;
uw heil'ge adem van omhoog ontplooi' de
kruistochtvaan.

Ik ben niet meer van mij: ik weet mij de uwe, Heer;
mijn wil in mij gestorven zij in lijden bitterzeer.
Houdt Gij uw kracht bereid — ik ben mij moegegaan;
dan zal 'k in 's levens ruwen strijd onoverwonnen
staan.

Uit: „Lofzangen en Gebeden”.

In de trein

Het zou wel belangwekkend zijn, om eens na te gaan, waarover zo de gesprekken van de mensen in het algemeen lopen.

De beste plaatsen, om dat te beluisteren, zijn mogelijk wel de tram en de trein. En als dat werkelijk een basis is, dan meen ik, dat politiek en economie de meest besproken onderwerpen zijn. Het is onbegrijpelijk, hoeveel iedereen daarvan weet, of meent te weten.

Ik moest deze week een behoorlijk lange reis maken, en zat al heel gauw midden in zo'n gesprek. Dat wil zeggen: iemand sprak, en ik moest beleefdheidshalve wel luisteren. O, het was een heer! Bereisd, zeer veel kennis, een goed schrijver, een prima naam, een vlot spreker. En hij wist het, er was geen speld tussen te krijgen. Dat probeerde ik dan ook niet, en bepaalde mij tot luisteren. Totdat deze heer tenslotte vroeg: „Hoe denkt u over deze dingen?” Ik antwoordde hem, dat ik zijn uiteenzettingen met belangstelling gevolgd had, maar dat het niveau mij te laag was. „Maar meneer”, zegt hij, „dat is toch alles van het grootste belang, dat alles raakt immers het leven! U, als zakenman, moet daar toch rekening mee houden!” „Natuurlijk, meneer, de zakenman en de huisvrouw, en de kantoorbediende en de soldaat, en de werkman en de kerk, en iedereen en alles moeten daarop ingaan en daarin opgaan, en er maar altijd mee bezig zijn. Maar ver boven de politiek staat de wetenschap en de godsdienst, de Bijbel, en boven alles staat Christus.”

En de Heiland staat te wachten op de mensheid, die Hij wil zaligmaken. De Heiland staat te wachten op de mens, die met ontledigde handen en een open hart tot Hem komt, opdat Hij richting en leiding kan geven, ook in de dingen van alle dag. Ook in de wanorde, de chaos en de ellende van deze wereld. De mensheid meent, dat dit alles haar terrein is, en de gevolgen daarvan ondervinden wij dagelijks aan den lijve. En de een weet het natuurlijk nog beter dan de ander. En na al het gepraat en geprobeer is het vandaag zó, dat we alleen uit de ellende kunnen komen door een nog grotere ellende in te gaan.

Ziedaar het resultaat van zesduizend jaar menselijke bemoeienis en satanisch drijven. Laten wij toch, als Zijn kinderen en Zijn Gemeente, de dingen goed onderkennen: *het niveau is te laag.*

Christus alleen is in staat, om ons en de gehele wereld, de vrede te schenken, waar zo intens voor geijverd wordt buiten Hem om.

En alle dingen zijn gereed daarvoor — door Hem — want alles is volbracht — door Hem — en daarom willen wij ook alleen leven en vrede bezitten — door Hem.

F. G.

Aardse rechtspraak

Een jong onderwijzer beriep zich één dezer dagen op de dienstweigeringwet. Hij had gewetensbezwaren. Uit een binnengekomen rapport blijkt, dat deze jonge man veel liefde heeft voor het kind en bijzonder geschikt is voor onderwijzer. Hij heeft geen last met de orde.

Uit het verslag van de rechtszitting, dat „Tijd en Taak” geeft, knippen we de volgende gedeelten:

De president vraagt, of hij veel strafte.

„Ik straf nooit!”

De president: „Maar als een jongen nu lastig is?”

Bierman: „Dan ga ik met hem praten en geef hem extra-werk.”

De president: „En als dat niet helpt?”

Bierman: „Dan laat ik hem nablijven, bespreek de dingen met hem en dan zoeken wij samen naar de oorzaak.”

De president: „Maar als dat niet helpt?”

Bierman: „Dan ga ik naar de ouders en daarna met het Hoofd praten.”

De president: „En als het Hoofd je dan opdraagt de jongen een draai om zijn oren te geven, wat doe je dan?”

Bierman: „Nee, ik straf niet.”

De president: „Dan kan het wel eens zijn, dat jij voor onderwijzer niet deugt.”

Later wordt de moeder gehoord. Nee, zij heeft van haar zoon nog nooit veel last gehad.

De president: „U heeft hem verwend!”

Moeder Bierman: „Er viel niet te straffen, ons gezin is goed.

De president: „U heeft hem verwend!”

Moeder Bierman: „Er viel niet veel te verwennen. Mijn man is diamantbewerker. Hij was veel werkloos. Wij moesten rondkomen van een heel laag inkomen. Hans vroeg wel eens of hij een weekeinde mocht trekken. Daar had ik niets op tegen.”

De president: „Nou u heeft hem verwend.”

Moeder Bierman: „Ja, maar er viel niet veel op hem aan te merken. Hij was een oppassende jongen.”

De president: „U heeft hem alles maar toegegeven.”

Het vonnis, uitgesproken op 16 Januari 1938, luidt: drie jaar gevangenisstraf met aftrek, ontzetting uit het recht om te dienen; ontzetting uit het recht tot het bekleden van het ambt van onderwijzer, leraar, of hoogleraar bij het openbaar of bijzonder onderwijs voor de duur van acht jaar.

Overgenomen uit „Kracht van Omhoog”.

Een mens, en nog geen man, die het wat moeilijk had, jammerde: „Ik wilde wel, dat ik nooit geboren was!”

„O”, antwoordde een ander, „maar jij bent nog niet geboren; je bent er pas mee bezig!”

Eén slechts is Koning

Eén slechts is Koning, de Heer aller heren!
Komt, laat ons knielen, Hem eren als God!
Machtig troont Hij in Zijn eeuwige woning,
en daar bestuurt Hij met wijsheid ons lot.
Wie ons op aarde ook moge verdrukken,
uit zijne handen zal niemand ons rukken.

Ach, waarom zoudt ge in uw smarten zo wenen?
Waarom verheft gij niet blijde uw hoofd?
Al staat de duisternis dicht om u henen,
daar is toch licht voor een elk, die gelooft!
Ook als hier tronen en kronen bezwijken,
zal God een rots voor zijn kinderen blijken.

God hoort het klagen van die Hem verwachten;
Hij is hun hulp en hun steun in de nood.
't Zwakke der wereld zal Hij niet verachten,
die ons zijn hart in de Heiland ontsloot.
Hem kan ons niemand ter wereld ontroven.
Volken, rijst op, om die Koning te loven!

Uit: Lofzangen en Gebeden

In het Rooms-Katholieke *ziekenhuis*

Hoe het toegaat in een Rooms ziekenhuis, is niet ieder bekend. Daarom willen wij er hier iets van vertellen: geen kwaad, neen o neen, daaraan hebben we geen behoefte en daarvoor hebben we gelukkig ook geen stof. Alleen maar, het gaat er Rooms toe. Dat weten velen nog niet, die zo lauw zijn als Protestanten en die geen stap verzetten om te geraken tot meer Protestantse ziekenhuizen.

In een brief van een Protestants arts lees ik: „Ik heb zo wel eens het een en ander gezien van de practijk van de nooddoop. Gezien de zeer grote waarde, die in de Roomse mechanische opvatting van de doop aan de doopsformule wordt gehecht, verbaast mij de door u gewraakte raadgeving in Het Schild niet, al wist ik niet dat dit inderdaad de officiële opvatting is. Ik heb wel gezien, dat bij een moeilijke stuitextractie aan het kind driemaal de nooddoop werd toegediend, eerst door de arts op het geboren voetje, bij het vorderen van de extractie nog eens op de buik, toen het hoofd niet snel volgde, en tenslotte vlak na de geboorte nog eens door de zuster, die het kind wassen moest, op het voorhoofd, daar dit de aangewezen plaats is. Zo bang is men om het niet goed of voldoende te doen. Kan men het dan eigenlijk wel kwalijk nemen, dat het in geval van nooddoop bij een niet-katholiek kind gedaan wordt? Al blijft het altijd verkeerd dit te doen tegen de uitdrukkelijke wil van de ouders in”. Tot zover deze arts. Hetgeen deze echter hier zegt, geldt te meer, wanneer

men bedenkt, dat in het boek „De Katholieke Verpleegster” staat: „want die (niet-R.K.) kinderen zijn, door hun Doopsel, ook verplicht nadien als Katholieken te leven; en dat maakt men hun soms onmogelijk”. (Zie Mei-nummer P.G.Z.)

Ik kan het met deze arts eens zijn, dat de Rooms en vanuit hun leer konsekwent doen, maar alleen moesten zij dit dan duidelijker zeggen. Nu zijn er velen van Protestantse huize, die denken: „o, in een Rooms ziekenhuis is alles zo, dat er nooit een Protestant enige aanstoot aan behoeft te nemen”. Dat is dus toch niet geheel onaanvechtbaar. De Rooms en zeggen, en zeer terecht: „Wie bij ons komt, moet zich maar onderwerpen aan de regels van ons huis”, maar ze moesten die regels wat beter en meer bekend maken, wanneer er zich iemand voor opname meldt, vooral wanneer er in de kraamvrouwen-afdeling Protestantse vrouwen voor opname zich opgeven.

Overigens is het niet alleen dit punt van de doop, die zonder aankondiging of goedvinden van de ouders aan de kinderen toegediend wordt, maar er is een belangrijker punt, waarop deze arts ons wijst: „Belangrijker punt is m.i. de dagelijkse sfeer, waarin Protestanten verkeren in een Roomse inrichting, de gebeden, die overluid door patiënten en zusters gedaan worden,

de processies in het huis af en toe. Ik kan mij wel voorstellen, dat men zich daar niet op zijn plaats gevoelt, zeker niet in de dagen van ziekte. Het zou voorwaar prachtig zijn, wanneer Protestants Nederland evenveel even mooie en goed geoutilleerde ziekenhuizen bezat als Rooms Nederland. De verwezenlijking van deze vrome wens zal nog wel even moeten wachten".

Overgenomen uit:
Prot. Gezondheidszorg.

Beroepingswerk

De gemeente te Stadskanaal heeft tot haar herder en leraar Ds. G. W. Tijman te Utrecht beroepen.

Mededelingen

VERANTWOORDING „TABITHA"

Ontvangen voor ons te stichten tehuis voor bejaarden duizend guldén van N. N.

Onze hartelijke dank.
God zegene uw gave.

J. BOITEN, penm.
Den Haag, Abrikozenstr. 188. Giro 223958.

RADIO-BIJBELLEZING

In het programma van de N.C.R.V. zal Donderdag 8 April a.s. 's middags van 4—4.45 uur een

bijbellezing

worden uitgezonden, waarin hoopt voor te gaan Ds. J. Bosma van Staveren.

Secr. U.R.Comm.,
d. H.

Br. H. JUT

die in verband met verdere zendingsvoorbereidingen enige tijd in België vertoefde, is weer in het vaderland teruggekeerd. Hij wil de tijd, die nog rest tot de uitzending naar Centraal Afrika (wanneer???) gaarne productief maken door in het werk in Nederland-zelf te dienen.

Voor spreekbeurten, evangelisatiesamenkomsten, zendingsavonden, inlichtingen etc. is zijn adres voorlopig: Rijnlaan 128 bis, Utrecht.

De Christen voor abonné H. A. Oosterloo, van Putterstr. 9, Amsterdam—Z. komt terug met de opmerking: „straatnaam niet te Amsterdam". Wie helpt mij aan het juiste adres?

De administrateur T. JANSMA.

Correspondentie

Wegens het uitblijven van copie verschijnt dit nummer te laat.

Advertentiën

Door Gods goedheid werden we verblijd met de geboorte van ons zoontje en broertje

Dirk

D. Swama
D. Swama—Börger
Grietje

Wildervank, 25 Maart 1948
Oosterdiep B 115

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een zoon

Pieter Hendrik

P. H. Roosen
M. W. Roosen—Börger

Haarlem, 25 Maart 1948
v. Zeggelenstr. 20

Sipke A. Wijchers

en
Grietje Noordijk

geven mede namens hun ouders kennis van hun voorgenomen huwelijk op Donderdag 8 April a.s. des namiddags 2 uur te Hoogkerk

Kerkelijke inzegening 2:30 uur door de weleerw. heer Ds. G. Vegter in het lokaal der Bapt. Gem. te Hoogkerk

Nijmegen, mil. hosp. „Nebo"
Hoogkerk, Koningsweg 3

Receptie van 4—5 uur,
Koningsweg 3

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde ouders en grootouders

P. Jongsma

en
A. Jongsma—Grasman

Woensdag 7 April de dag te herdenken, dat zij voor 25 jaar in het huwelijk traden. Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen

Ruigahuizen 27 bij Balk

10 April 1948 hopen D.V. onze geliefde ouders

Tjibbe Rozema en Aaltje Bos

hun 45-jarige echtvereniging te gedenken. Dat zij nog lang in ons midden mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen

Leeuwarden, Noordyl. 11

Gelegenheid tot gelukwensen van 3—4.30 uur

Heden overleed in het R.K. ziekenhuis te Delden onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

Aukje Drent geb. Westenberg

in de leeftijd van 86 jaar
Haar leven was Christus, het sterven gewin

Hengelo:

K. Drent

Enschede:

F. Brouwer—Drent
S. Brouwer

Hengelo:

J. Drent
F. Drent—van Druten
kleinkinderen en
achterkleinkind

Hengelo (O), 27 Maart '48

Geeft een

passend geschenk!

Dus een nieuwe muziekuitgave van de zangbundel Joh. de Heer Prijs gebonden in geheel linnenband f 8.—

Franco toezending na ontvangst van het bedrag per postwissel

Beleefd aanbevelend

Boekhandel

HOOGTEYLING

Kattensingel 19, Gouda, tel. 3457

BINDWERK

op elk gebied wordt door ons uitgevoerd o.a. verzorging van verhuur- en particuliere bibliotheken, alsmede drukkerij- en uitgaafbindwerken

SPREEUWERS' BINDERIJ

Oeverstr. 54 - Arnhem - Tel. 22663

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2892

VRIJDAG 9 APRIL 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDÉLEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Licht in de donk're nacht bracht Hij!

Luk. 24 : 13—35.

Een mens kan geweldig grote dingen zeggen; en nog grotere zingen. Een voorbeeld: Zie, hoe 't geloof door steen en staal Gods macht te grijpen weet! Of, om een wat bekender woord te citeren: Een vaste burcht is onze God. Machtige liederen, indrukwekkend, aangrijpend, ontroerend, inspirerend. Maar o zo vaak alleen maar woorden. Geen werkelijkheid. De enige werkelijkheid is: De vijand rukt vast aan met opgestoken vaan! En wat een werkelijkheid. Waar ieder van ons elk uur mee te rekenen en te doen heeft.

Totaal overweldigd, ontredderd wandelen de twee vrienden langs een verlaten weg. Met gedoofde lichten varen zij hun schepen over zeeën, die geen kusten hebben. Er valt niets meer te geloven, te hopen en lief te hebben. Zij zijn als drenkelingen, die geen houvast vinden voor hand en voet. Ze zitten in een volslagen chaos. Is er nog één mens te geloven? En waar is God, Die gezwezen heeft, toen de Redder des volks naar Golgotha ging om daar te sterven? Zij zien zon, maan noch sterren en gelijken daarin op zovelen onzer dagen, die er ook niet meer uit komen. Die ook door de daverende dingen dezer dagen uit de koers geslagen zijn en slot noch zin kunnen vinden in wat zich om en over hen voltrekt. Die geen mens meer geloven en niet begrijpen, dat God zwijgt. Ze wandelen van Jeruzalem naar Emmaüs, de nacht tegemoet. Niet spelend met problemen, maar somber, zonder inzicht en uitzicht. Het schijnbaar zinloze van al wat zich voltrekt heeft hen beroofd van alle hoop en veerkracht.

Tot deze twee mannen kwam een Derde. Hij voegde zich bij hen, die met brandende hoofden en gedoofde harten in eindeloze cirkels ronddoolden. En Hij luisterde, terwijl zij hunne overladene harten uitgoten. Toen nam Hij het woord en verschafte doorzicht. Hij nam de tekening in de hand en wandelde langs het uitgevoerde bouwwerk, hen tonend, dat toch alles naar een gemaakt

bestek was opgetrokken. Langzaam ontwarde Hij de knopen en in het grondeloos duister brak het licht door. Broeders, de Schriften spraken toch van al deze dingen. Zij spraken toch van de plaats Zijner geboorte, van Zijn weg door het volk, van Zijn lijden en ondergang. En van Zijn opgang. Wat is uw hart toch onrustig nu deze dingen geschied zijn! Geloofd toch de Schriften. Het is u voorzegd. Achter de boze raad der mensen staat de Raad des Heeren, die eeuwig stand houdt. Achter de verwoestende handen der mensen de Hand van Hem, Die alles leidt naar Zijn wil. Zo sprekende richten zich de ranken op aan deze boom des levens. En wij worden weggetrokken van de ineenslopende wereld, van de bezetenheid der volken, van de vaart naar de vernietiging. Hij, Die met ons wandelt in deze vurige oven, zegt: Zie naar de Schriften of niet alle deze dingen u voorzegd zijn. Spreken zij niet van de nacht, die komen zou over de ganse aarde? Van de weg der gemeente in de wereld? Waarom zijt gij dan zo onrustig en vervaard? Ook in deze regen staat Gods boog.

Hoe begrijpen wij hun woord: „Blijf met ons, want het is bij de avond en de dag is gedaald!” De stormen waren gaan liggen. Maar zouden ze niet opnieuw opsteken, als deze Wandelaar straks zou vertrokken zijn? Eet met ons. En Hij gaat met hen naar binnen en het brood wordt neergezet. De Derde neemt het brood, dankt God er voor en breekt het voor hen. Zij weten niet wat het is, maar het bliksemt door de ziel en het oog wordt ontsluit: Het is de Heer! Dan is Zijn plaats ledig. O, soms zeggen wij toch ook: Het is de Heer! Het is Gods vinger. Hij is er in. Ook nu, in deze stormen. En Hij gaat Zijn gang. Doch Hij wil, dat wij hier in geloof zullen wandelen. De Schriften zijn het, die getuigen. Wij hebben het profetisch Woord, dat zeer vast is. Zo sterke ons de Heer op onze tocht, tot wij bij Hem aan tafel zitten en wij Hem zullen zien en wij verzadigd zullen worden met Zijn beeld.

HUIZINGA.

Zondag 23 Mei

Unie-zendingszondag

De dag waarop Baptist Nederland
spontaan offert voor de zending

Liever Russisch dan Rooms?

Niet meedrijven

In het internationale leven vormen zich fronten. Als men gelooft in de grote vraagstukken partij te moeten kiezen, vrage men zich maar eens rustig af, of men daartoe voldoende georiënteerd is. Ons lijkt het beter ons als christenen, wier burgerschap in de hemelen is, buiten deze frontvormingen te houden. We hebben andere belangen dan door wereldlijke machten in het oog gevat worden. Sprekende over Rusland schreef een broeder o.a. „Laten wij, en met ons de redacteuren van Christelijke bladen, die op het Nieuw-Testamentisch standpunt staan, toch liever God danken, dat er een geopende deur is in die landen, waardoor nog velen uit die landen gered zullen worden door het „bloed des Lams“.

Drijven we met de Rooms-Katholieken in casu „De Linie“ en al het andere, wat zich daarom heen groepeer, dan drijven we naar de derde wereldoorlog, die we dan voorbereiden door een onbijbelse houding. Niet blind zijn voor de tekenen der tijden, maar ze bekijken met de rustige blik van de hemelburger. Dan wekken we ook geen ergernis bij degenen, die buiten zijn. We moeten de totalitaire macht van Rome onder het oog durven zien.”

Alle gevaren onderkennen

Wie voorstander is van de vrije geloofsuiting, moet de vraag maar eens onder het oog zien, of hij er goed aan doet met Rome de teugels in handen te geven. De z.g.n. anti-communistische actie heeft een grote steun in Rome — wanneer men zelfs niet zou mogen zeggen, dat ze van Rome uitgaat. Rome ziet haar macht over de volken in het Oosten gebroken: de Polen, de Tsjechen, de Slowaken, de Joego-slaven, de Hongaren — het waren volken, onder welke de Kerk van Rome oppermachtig was. Om deze macht te herwinnen moet Moscou verdreven en de Sovjetmacht gebroken worden. Rome is niet tevreden met een plaats naast andere Kerken, want het kent andere Kerken geen recht van bestaan toe. Om naar deze opvatting te kunnen handelen, heeft het Overheden nodig, die aan Rome's leiband lopen. Dat wil de Sovjet niet, en nu moet de wereld in beweging komen tegen die boze Sovjetmacht.

We zeggen niet, dat we bewonderaars zijn van enige totalitaire macht. Integendeel. Maar juist daarom willen we ons niet laten opzweepen tegen Rusland, omdat we daarmee Rome de kans geven als totalitaire macht de volken te knechten.

„Liever Turks dan Paaps“

Zo luidde de leus van onze vaders. Ze wilden liever onder Turkse, d.i. Mohammedaanse heerschappij leven dan onder Roomse. En zij wisten wel wat dat laatste betekende. En het was geen goedkope leus, die zij aanhieven, want de Turken stonden voor de poorten van Weenen en het Mohammedaanse gevaar was dus dreigend. —

Is Rome veranderd? Wie dat meent vergist zich. Wij zullen er ons voor wachten ons leven in te zetten voor een actie, die wel eens kon neerkomen op het „liever Rooms dan Russisch“. We zijn van gevoelen, dat we

als Baptisten, en als Protestanten in het algemeen, wel eens ruimer zouden kunnen ademen onder Russische dan onder Roomse heerschappij. Wat we de laatste tijd uit het Rooms geregeerde Spanje vernemen, stemt ons in dat opzicht niet pro-Rooms.

Het Roomse beginsel

In een Nr van Het Vrije Volk schreef de heer J. Huisman, thans andermaal Hoofdredacteur van het Roomse dagblad „Ons Noorden“, een art. waarin hij het Roomse standpunt uiteenzet en verdedigt en dit naar aanleiding van de Roomse maatregelen in Spanje. — Hoe graag we het zouden willen, zo kunnen we het hele, zeer leerzame stuk, hier niet overnemen. Het verdiende anders wel in alle Protestantse bladen te verschijnen. Het zou allicht de ogen van vele Protestanten, die politiek nogal graag naar Rome kijken en de tijd van samengaan met die macht op politiek gebied wel terug zouden wensen, openen voor de ware aard van deze politieke macht.

Het citaat

De Heer Huisman schrijft o.a.:

„Wanneer twee personen hetzelfde beweren, dan is het wezen van beide beweringen nog niet hetzelfde. Immers, de Katholieken kunnen in beginsel geen godsdienstvrijheid erkennen, omdat zij krachtens hun leer pretenderen op het gebied van geloof en zeden de waarheid te bezitten. Niet op grond van eigen mening, maar krachtens het woord van Christus zelf. Niet een mens, niet de Kerk, maar de H. Geest, die niet dwalen kan, spreekt door de mond der Kerk.

De Kerk bezit dus de waarheid en zij heeft de opdracht, dezelve ongerept voor alle tijden te bewaren. Van dit standpunt uit is het dus logisch, dat zij afwijkingen van deze waarheid, dus dwalingen, niet dezelfde rechten kan geven, teneinde deze vrij te verkondigen.

Wij kennen geen vrijheid voor allerlei godsdiensten, die volgens ons ketterijen zijn, maar wij aanvaarden wel de gewetensvrijheid.

Bovendien is ons beginsel inzake de gewetensvrijheid niet doctrinair in deze zin dat het absoluut is. In de onderhavige kwestie n.l. de brief van Kardinaal Sugara, ging het om Spanje, een land, dat vrij overwegend katholiek is en waar van katholieke zijde maatregelen werden gevraagd tegen propaganda van buitenlandse propagandisten teneinde het kath. geloof in Spanje te vervangen door het protestantisme.

Dat een katholieke Staat hier geen taak zou hebben, valt moeilijk te betwisten. De Staat heeft ten doel het algemeen *welzijn* te behartigen. Dit welzijn is niet gediend, wanneer in een overwegend katholiek land, dwalingen worden verspreid, welke bovendien onder het kath. volk onrust en onzekerheid scheppen”.

Niet van deze wereld

Wij kunnen moeilijk zeggen, dat ons voor ons Protestants geloofsleven van de Russen groter gevaar dreigt dan van de Roomsen. Alles, wat we tot nu vernamen van het godsdienstig leven van onze broeders in Rusland en in zijn vazalstaten, geeft ons de indruk, dat ze hun overtuiging mogen propageren. En feden om voor

een bepaald economisch systeem te ijveren hebben wij als Baptisten niet. Het is mogelijk, dat het kapitalistische systeem „geordend” of niet geordend beter is, dan welk ander ook, maar om daarvoor te gaan strijden, met de kans straks als nevenresultaat het hoofd door de Roomse strop te mogen steken, lokt ons niet aan. — Rome is bezig in ons land de macht te herwinnen, die het door de Hervorming verloor. Reeds moet 42 % der „gedoopten” in ons vaderland Rooms zijn. Er is een groep mensen, met wie Rome helemaal geen moeite heeft. Die roeit zichzelf uit: het zijn de aanhangers van het tweekinderstelsel. Wat, als deze van het toneel verdwenen zullen zijn, overblijft, is een Protestantse minderheid. Rome moge het grote gezin propageren als machtsmiddel — waarom zouden wij dat gezin niet steunen, als blijk van vertrouwen in de Schepper van alle leven?

En laat ons vooral ijveren om ook onze communistische landgenoten bekend te maken met de Liefde van Christus. Hen niet afstoten niet mijden, maar een liefde doen kennen, die niet van deze wereld is, zij ons werk. Gebrek aan de kennis van deze liefde, is oorzaak van zoveel verbittering.

L.

Pastorale Mijmeringen

Alsof ik er zelf bij was, zo heeft tot me gesproken de verbijstering van de discipelen, toen zij op de opstandingsdag Christus waarnamen. Een visioen — geen visioen; een spooksel — geen spooksel; het zelfde lichaam — en toch ook weer niet herkend en blijkbaar gesteld onder andere voorwaarden dan voor het sterven .... Ziedaar de uitersten, tussen welke het bevattingsvermogen der Jongeren zich moeizaam de weg tot begrip moest banen. We zullen niet ver van de waarheid af zijn met de veronderstelling, dat ze nooit de ontsluiting van dit wonder hebben ervaren.

Zullen we er om treuren? Ach, waarom? Is het niet een steeds weerkerend feit, als het aanvankelijk heet begerde aan het kind van God ontzegd, dat dan hetgeen daarvoor in de plaats komt meer waard blijkt te zijn dan een antwoord op een nieuwsgierige vraag? 't Komt er maar op aan, de ogen geopend te houden!

Het Wonder van het Opstandingslichaam zal dus ook voor ons wel niet ontraadseld worden. Maar wat biedt zich ons dan als waardevoller geschenk aan, als we peinen over de schoonheid van het aan het graf ontrezen lichaam?

Het is vooral één gedachte, die tot ons spreekt, als we aan het lichaam denken, dat drager mocht zijn van de machtige geest van Christus-Triumfator. Het is de vrijheid van de stof. De angstige discipelen hebben hun deuren gesloten. Immers zouden de geruchten van de verrijzenis van Jezus de woede der tegenstanders opnieuw doen ontbranden. En deze zou zich ongetwijfeld het eerst wenden tegen de vrienden van de Galileër, die een makkelijk te overmeesteren prooi zou blijken. Zo verschansen zij zich achter hun gesloten poort. Maar toch, in weerwil van de grëndels, staat Jezus plotseling in hun midden! Hem treedt geen hindernis in de weg, die groot genoeg was, om Zijn wil aan banden te leggen. Hij gaat waar Hij wil. Hij is Meester in en van iedere omstandigheid. Wanneer het Hem lust, zal heel de natuur, de ganse schepping zich aan Hem onderwerpen. Het opstandingslichaam toont aan, dat de ver-

rezen Christus, meer dan tijdens de dagen, dat Hij onder de wet was gesteld, Heer en Koning is!

En dat is de toekomst van de gelovige! Ook hem wacht het heerlijk leven van te mogen heersen over de stof, die nu nog elk uur, elk ogenblik vaak onder tranen moet worden gediend. Want nu betekent stof nog menigwerf teleurstelling, lijden en val. Dan zijn zij allen voorbij! Waarlijk, het is een heerlijk lot, waarin ons Christus is voorgedaan. En wellicht mag ik eraan toevoegen, dat de wijziging in ons leven dan nog duidelijker in het oog zal vallen dan in de betrekkelijk weinige berichten, die ons over Christus' wandel na Zijn opstanding zijn bewaard gebleven. Want terwijl de overgang voor Jezus betekende een overgang van smetteloze zuiverheid naar een openbaring van licht zal het beginpunt van de in ons te voltrekken verandering een gebonden en verzondigd leven zijn!

Doch daarmee is slechts naar onze toekomst gewezen! .... Er moet veel strijds gestreden zijn ....

Tussen ons en ons opstandingslichaam staat een kruis. Dit kruis is een even waar als meedogeloos symbool. Het verzinbeeldt uw en mijn Heden! Hoe?

Het kruis van heden zegt ons duidelijk: „Gij behoort niet meer aan de wereld. Die heeft u uitgestoten. Gij behoort *nog niet* tot de overwinnaars. De Hemelpoort heeft zich nog niet voor u geopend!” Wie zal zeggen, hoe vaak ook aan dit kruis het gebed door zwarte duisternis heenbreekt: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten”? Voorwaar, het gesteld zijn onder de voogdij van de stof brengt bitter lijden.

Ik heb vaak in ogen gezien, die door een groot verdriet verdoft waren. Dikwijls was het dezelfde vraag, die er in leefde: „Waarom kan ik zo weinig spreken van zegepraal over de stof en zijn verzoeken?” Is de verlossing van onze Verlosser dan nog niet volkomen? En — om het nu maar onomwonden te vragen — waarom is daar altijd weer die wanhopige strijd tegen de zonde, die we zo uiterst zelden tot een gelukkig einde kunnen brengen?

Vrienden, laat mij het kort mogen zeggen: al die angst komt voort uit een verkeerd gerichte zedeleer, die de vrees voor God als een striemende gesel hanteert. „Handel rein, opdat God Zijn genade u niet onthoudt!” Is het Christelijk gedacht, een tobber, die krachteloos neergezonken is onder de last van alles, wat met stof iets heeft uit te staan, voort te zwepen? Ik meen, neen! Een gedachte, zo tegenovergesteld aan het: „De liefde sluit de vrees uit”, kan moeilijk anders dan heidens genoemd worden!

Wat ons de richting kan doen hervinden als de nood over de zonde en struikelingen ons bedroeft, is te bedenken, dat aan de beheersing van de stof het kruis vooraf gaat. Wij zijn verlost, zeker! Maar nu nog alleen van oordeel en verdoemenis. Reeds is dit een genade, die we niet naar waarde kunnen prijzen. Doch te torsen blijft het lot, dat we wel niet meer tot de wereld behoren, maar evenmin reeds kunnen juichen over de volkomen verlossing. Dit kruis dragen en aan dit kruis te sterven wil zeggen, dat we moedig de gespletenheid van ons huidige wezen aanvaarden. Dit is de tragiek, dat de zichtbare stof, ons aardse leven, de wil van het hart, dat de hemel toebehoort, saboteert.

Als Jezus ons door woord en voorbeeld gebiedt het kruis op ons te nemen en Hem na te volgen, dan heet dit dus, dat we deze gespletenheid van ons wezen voor lief nemen, zelfs zover, dat wij de bede kunnen herhalen: „Eli, Eli, lama sabachtanie!” zonder nochtans van het kruis weg te treden. Ziet ge nu, dat kruisdragen meer

betekent dan willig de speldeprikken van de wereld, haar hoon en vijandschap te trotseren; dat het meer is dan de gewone moeilijkheden, waarvan elk sterveling zijn deel krijgt, zonder morren te verdragen?

Wie echter ook dan waarachtig Christen wil blijven, als hem ontzègd is zich te scharen onder de Christenhelden, die de ene zonde na de andere overwint en de ene verzoeking na de andere vertreedt, mag er van verzekerd zijn, dat na de zwarte duisternis van het „nog niet volkomen verlost-zijn” eenmaal het tijdstip aanbreekt, dat hij in vertrouwen aan Gods Liefde mag uitroepen: „Het is volbracht!”

Wilt u een samenvatting?

Christen-zijn is niet een zich kunnen verheffen boven de zuigende kracht van de stof.

Christen-zijn is Christus trouw zijn ook in de nacht van de gespletenheid van onze natuur.

Christen-zijn is zich verheugen over de genade, die ons de verlossing bracht van een rechtvaardig oordeel en een geloven in de volkomen verlossing, de beheersing van de stof, die ons eenmaal zal worden geschonken als onze trouw aan Christus ongebroken is gebleven ook bij alle nederlagen.

Houden we daarom vast! De lange reeks van tekortkomingen wordt eindelijk onderbroken, als op 's Heeren tijd wij het woord mogen uitroepen: „Het is volbracht!”

BRANDT.

Tussen hoop en vrees

Toen ons land en volk betrokken werd in de jongste broederkrijg (want God heeft uit enen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt en één is onze Vader n.l. God) leefde iedereen in grote spanning. Wat zou men nog moeten meemaken en doormaken? Hoe zou het einde komen en wie de overwinnaar zijn? De ene keer zat men in zak en as als de berichten ongunstig waren, de andere keer veerde men weer op en werd de hoop levendig op een spoedige bevrijding. En toen die dag naderbij kwam, hoe zwaar de druk ook mocht worden, was er maar één gedachte: straks als de vrede er is, komt alles weer prachtig voor elkaar en loopt alles weer gesmeerd. 't Zal nog véél beter worden dan vóór de oorlog, want nu hebben de mensen en de volkeren toch wel iets geleerd. Nu gaat het vooruit en omhoog.

Hoe naïef kunnen wij mensen soms wezen in ons denken en redeneren. Achteraf bezien lachen wij er om. De een kon de ander van alles op de mouw spelden en men geloofde elkaar. De tijd zal ons echter wel leren; en velen komen beschaamd en bedrogen uit.

Wederom tussen hoop en vrees

De geschiedenis rolt met een sneltreinvaart voort. Elke dag komt met een verrassing tot ons. Doch 't zijn geen verrassingen als van een Sinterklaas. De goede Sint is reeds lang geleden gestorven en begraven.... en zo schijnt het ook te zijn met de deugden van goedheid, gaafheid, zuiverheid en naastenliefde. Of is dit een te somber beeld, en moeten wij veeleer geloven, dat, wat wij nu te zien en te horen krijgen over corruptie, zwendel, vandalisme en machtsstreven, er altijd geweest is? In ieder geval, wij zitten middenin de chaos en voelen ons bedreigd door twee grootmachten, die als vuur en water tegenover elkaar staan. Kunnen zulke

gebeurtenissen als plaats gevonden heeft in Tsjecho-Slowakije ons geheel koud laten? Gaat het ons niet aan wat Finland zal doen? Moet dit tenslotte niet weer op een oorlog uitlopen? En dan te horen, dat een van Englands vooraanstaande politici verkondigt dat, als er een volgende oorlog uitbreekt, deze zeer onverwachts en plotseling zal zijn en in genen dele gelijken op de vorige, doet je toch stilstaan en nadenken. Wij hopen het beste, en vrezen het ergste.

Wat zegt de Bijbel?

In het laatst der dagen zullen er oorlogen zijn en geruchten van oorlogen, aardbevingen, pestilentiën.... Met andere woorden: het zal er niet beter op worden, veeleer erger. De grote afval staat voor de deur. De anti-Christ zal komen en als een godheid worden aanbeden. Voorwaar geen troostende woorden! Wij kunnen wel doen, alsof zij nog niet voor onze tijd bedoeld zijn. We kunnen een soort vals optimisme gaan kweken om onszelf wat moed en geruststelling te verschaffen. Doch, die de ogen niet sluit maar open houdt, ziet de tekenen der tijden. Wij leven in een bezeten wereld, en wij weten het! Bezetenheid is een aanduiding van de Satanische inwerking op de mens. De mens is zichzelf niet meer, maar een speelbal geworden van de duistere macht. Men meent zichzelf in de hand te hebben, de dingen om zich heen te besturen en in de macht te hebben — doch 't is slechts een waandenkbeeld. In feite heeft de machtsovername door de vorst der duisternis al lang plaats gehad. Plaats voor ongegrond optimisme is er niet. Wat dan blijft over? Overgave aan een grenzenloos pessimisme?

Maranatha

Dat is de kreet van de ware Christen. Jezus komt terug op de wolken en aller oog zal Hem zien. Gelijk Hij is henengevaren naar de hemel, also zal Hij wederkomen. Als de mensen het hart zal bezwijken van vrees (omdat er gans geen hoop meer is) en van verwachting der (verschrikkelijke) dingen, die het aardrijk zullen overkomen — want de krachten der hemelen zullen bewogen worden — dan zullen zij de Zoon des mensen zien komen in een wolk, met grote kracht en heerlijkheid. Terwijl dan de ongelovigen zullen uitroepen: Bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons — zo is Jezus' woord voor Zijn volgeling: Als nu deze dingen beginnen te geschieden, zo ziet omhoog en heft uw ogen opwaarts, omdat uw verlossing nabij is. (Lucas : 25—28).

Welk een geweldig, rijke belofte en troost voor een kind van God.

Een opmerkelijke tekst

Leest u eens 2 Petrus 3 : 10. Eerst in de Statenvertaling en daarna in de nieuwe vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap. Ziet u het verschil? De eerste vertaling heeft: „Maar de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden.” — en de andere: „Maar de aarde en de werken daarop zullen blijven.”

De oude handschriften spreken elkaar dus tegen. Hierover uit te wijden is niet mijn bedoeling. Wel wil ik er van zeggen, dat de laatste vertaling de juiste schijnt te zijn, dus als de oorspronkelijke lezing moet worden beschouwd. Eigenlijk staat er: „zullen gevonden worden”. Als dat zo is, dan zal de aarde nooit en te nimmer door atoom-bommen, of welke andere bommen de wetenschap ook moge vervaardigen, verwoest worden. God spreekt het laatste woord en niet de wetenschap of de duivel.

En waarom zal God dit niet toelaten? Juist hierom — daar God al de menselijke werken en handelingen, hoe verborgen ook, in Zijn licht zal stellen en oordelen. Hij komt om de aarde te richten, Hij zal de wereld richten met gerechtigheid en de volken met Zijn waarheid.

Onze wandel

Als deze dingen zo zijn — en als de tekenen der tijden in het licht van de snelle vooruitgang der wetenschap, die gelijke tred houdt met de sneltreinvaart der menselijke geschiedenis hier beneden, ons dan niet bedriegen — hoe behoort dan onze handel en wandel te zijn? Zeker geen paniekstemming. Ook niet een bij de pakken neerzitten of een koortsachtig doelloos heen en weer jagen. Doch een rustig voorwaarts gaan in vol vertrouwen en onszelf laten heiligen door de Geest van God. Wie heilig is, hij worde nog meer geheiligd. Zie, Jezus komt spoedig en Zijn loon is bij Hem om een ieder te vergelden, naardat zijn werk is. En wat is ons werk? Durven wij ons werk straks aan God te laten zien? Werkloos mag geen enkel Christen zijn, en niemand is het ook. Die *niet* werkt voor Koning Jezus in deze tijd van chaos en duisternis, is een dief! Die lauw en traag is, zal uit 's Heeren mond gespuwd worden. Die uitgaat als een geredde en verlorene ziel om in de laatste ure te redden en te verlossen wat verloren is, die zal de kroon uit Jezus' hand, door genade geschonken, niet ontgaan.

Kunnen wij dan redden en verlossen? Geenszins. Doch gewapend met het Evangelie van Gods liefde, wandelend in Zijn licht, en liefde verspreidende, doe een ieder, wat zijn hand vindt om te doen.

A. A. HARDENBERG.

HOUT of GOUD

Wij geloven in de theorie, maar het gaat om de praktijk. Dat we in de theorie geloven bewijzen we voortdurend, want we zenden onze kinderen naar dag- en avondscholen. Maar we zenden ze er alleen maar heen, om ze voor hun later werk geschikt te maken. Theoretiseren alleen ter wille van het theoretiseren is waardeloos, onwaardig. Zo zou onze godsdienst waardeloos zijn, wanneer we slechts theoretiseerden, theologiseerden, dogmatiseerden. We herinneren ons hoe wij als studenten soms revolteerden tegen die wijze van leven. We wilden de praktijk in. Alsof die niet van uur tot uur in elke omstandigheid voor het grijpen ligt. Maar dat zie je pas later.

Het moet tot de goede werken komen. Die uitdrukking: goede werken, kan een Protestant de rillingen over het lijf jagen. Woorden als werkheiligheid, eigen verdienste flitsen door het brein! Luther verrijst op de achtergrond, heft waarschuwend de vinger op en vermaant, dat het door geloof alleen gaat en door genade. Dat bevestigen wij zonder reserve.

Maar Jezus sprak reeds van goede werken. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uwe goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken. Toen dacht de Heer niet alleen aan Dorkas en diakenen, maar aan de gehele levenshouding en -wandel, op grond van het feit, dat de gelovigen het licht der wereld en het zout der aarde zijn. De goede werken zijn opzichzelf staande daden, incidentele verrichtingen, maar onafscheidelijke werkingen van het innerlijk wezen. Zout is zout en een christen is een christen.

Dat christen-zijn openbaart zich niet in het kunnen debateren over de raad Gods, die nu een keer geen raad der mensen is, maar in voortdurende openbaringen van het nieuwe, uit God geboren, leven.

Wat struikelen vele ongelovigen over de gelovigen. De eersten wijzen de theorieën der laatsten van de hand, omdat hunne praktijken de schone woorden doodslaen. En de Vader in de hemelen wordt niet verheerlijkt. Een vader las een boek. De zoon informeerde naar de inhoud. „Daar snap jij toch niks van. Het gaat over heiligen”, was het antwoord. „O jawel, vader, dat zijn die figuren in het kerkraam, die het licht zo mooi door laten”. De zoon wist het zeker zo goed als de vader. De heiligen, gelovigen, kinderen Gods op aarde laten het licht van boven door.

* * *

We waren ook even in Meppel om enige uren te genieten van de gemeenschap met jeugdwerkers uit onze N.B.J.B. Dat was met recht ook theoretiseren, maar met het innerlijk voornemen meer licht te verwerven voor het werk, dat ze verrichten in de gemeenten. We hebben buitengewoon genoten van de prettige sfeer. Het liet denken aan onze prachtige kampen van voorbije zomers. Met dit verschil, dat men hier minder voor ontspanning samenkwam. De voorgangers gaven uit wat ze hadden en de cursisten namen het in de hand en bekeken het van alle kanten. Hier werd niets opgelegd, ingestampt, alleen maar aangeboden. Sommigen was het nieuwe nu en dan als een aardbeving, maar ook het suizen van een zachte stilte werd vernomen. Wij kunnen slechts hopen, dat dit samenzijn een volgend jaar herhaald zal worden, opdat ook anderen onder onze jongeren de gelegenheid krijgen hun inzicht te verrijken. Velen ontvangen nieuwe gezichten en zijn dankbaar, dat ze van hun eigen doodlopend spoor weggetrokken zijn op nieuwe banen.

* * *

Het contact met Franeker is tot onze spijt nimmer werkelijk tot stand gekomen. Wij betreuren dat. Er is daar een gemeente van broeders en zusters, die met ons één Heer, één geloof en één doop belijden. Het accent moge in de ongeschreven geloofsbelijdenis en in de prediking dan op een ander „stuk” vallen, wij geloven toch met hen in de verzoening door het bloed van Jezus Christus. Wij hopen ook met hen door genade zalig te worden. Door genade alleen. Hun voorganger, broeder Willem Metselaar, is in de ouderdom van 63 jaar opgeroepen. Met hem hadden wij nu en dan eens een gesprek. Zijn hart ging uit naar de gemeenschap met de kinderen Gods en wij voelden ons niet vreemd van elkander. Hij wist dat die kinderen Gods her en der gevonden werden en verheugde zich, wanneer hij met hen spreken kon. Nu spreekt hij niet meer met ons. Hij is aan de andere zijde, ontslapen in zijn Heer en Zaligmaker. Hij kan nu ook niet meer de *trait d'union* — de schakel — tussen ons en de broeders in Franeker zijn. Of misschien juist nu eerst? Onze medegelovigen daar mogen weten, dat ons hart verlangt naar een oprechte gemeenschap met hen. Al ware het alleen maar, dat we elkander eens mochten ontmoeten.

Br. Metselaar sprak steeds met vreugde over zijn werk, over de prediking van het Woord; over de genade, die God hem daarin bewees. Wij hebben met droefheid kennis genomen van zijn verscheiden. Omtrent zijn eeuwig lot is in ons hart geen onzekerheid. Mogen zij, die achterbleven, in Gods gemeenschap versterkt worden.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

DRACHTEN

De gemeente vierde op 23 Maart j.l. haar 25-jarig bestaan. Dit zilveren jubileum is in de kring van leden, oud-leden en bezoekers der gemeente feestelijk herdacht. Leider van deze bijeenkomst was Ds. Hekhuis uit Muntendam. Na de gebruikelijke opening sprak Ds. Hekhuis zijn feestrede naar Matth. 16 : 12—18 en Hebr. 10 : 39 uit. Wij willen nu gedenken, aldus Ds. Hekhuis, hoe voor dezen ons de Heer heeft gunst bewezen. Nadat uw oude voorganger, br. Veldman, in 1914 reeds met de prediking was begonnen, rustte Gods zegen op dit werk, en geleidelijk breidde het zich uit. Ondanks zijn drukke werkzaamheden vond br. Veldman nog tijd zijn predikaties voor te bereiden, met daarnaast het gemeentewerk.

Uit het overzicht van de secretaris br. Folkerts vernamen wij hoe br. Veldman en echtgenote de enige Baptisten in Drachten waren. Zij begonnen in 1914 met huissamenkomsten, die uitgroeiden tot een evangelisatiepost van de gemeente te Haulerwijk; in 1921 werd het kerkgebouw „Bethel” aan de Vogelzang gebouwd. Br. en zr. Loonstra werden als eersten gedoopt in Drachten door Ds. Hekhuis.

Op Zondag 28 Maart 1923 werd een zelfstandige gemeente gesticht; zij telde toen 15 leden. Op 4 Juli 1928 werd de gemeente opgenomen in Unieverband.

Thans telt de gemeente 59 leden. Voorts heeft zij diverse verenigingen als Zusterhulp, Zondagsschool, N.B.J.B.-afd., jongens- en kleine meisjesvereniging.

Na woorden van dank en waardering aan het adres van br. Veldman te hebben gericht, constateerde de secretaris met blijdschap de zorg van de E.C.U. De E.C.U. zegde ons een voorganger toe, en br. Tamming kwam tot ons over, die heden als onze voorganger in ons midden mag zijn.

Met de gemeente jubileerde ook onze oud-voorganger br. Veldman. De huldiging in onze eigen kring was buitengewoon hartelijk.

Felicitaties van oud-leden, uit de gemeenten te Leeuwarden en Sneek waren binnengekomen; ook waren enige oud-leden aanwezig, die gelukwensen uitspraken.

Tot slot sprak onze oud-voorganger br. Veldman en bracht veel dank, mede namens zijn echtgenote, voor de vele blijken van liefde, en zinspelend op de aangeboden leeslamp zeide onze oude broeder: „Wij zijn gekomen in de schemeravond, doch wij wandelen in het Licht. Dankbaar zijn wij voor de geschenken, doch nog dankbaarder zijn we wanneer we nog zielen deze avond mogen leiden tot Jezus.”

Hiermede waren we aan het eind van deze feestavond waarin gezongen, gedeclameerd en getraceerd is.

K. L. ONGERSMA

HENGELO

Het verheugt ons u een verblijdend bericht uit onze gemeente te kunnen mededelen. Zondag 4 April werd n.l. een der onzen in het werk te Borne officieel ingeleid. Reeds jaren wordt door onze gemeente daar gearbeitet en er is een kleine groep ontstaan. Vele niet-Baptisten bezoeken onze samenkomsten. Speciaal het

Zondag 23 Mei

Unie-zendingszondag

De dag waarop Baptist Nederland spontaan offert voor de zending

jeugdwerk bloeit en groeit er. Br. J. H. Blenkers met zijn verloofde Truus Mentstege, hebben daar reeds geruime tijd hard en goed gewerkt. Er was in deze broeder een sterk verlangen zich geheel aan de arbeid in Gods koninkrijk te geven. Na overleg met en onderzoek door de E.C.U. was het mogelijk aan deze roeping gehoor te geven en zo werd bovengenoemde Zondag voor ons allen een belangrijke dag. Ds. Hardenberg leidde hem in met de woorden uit Rom. 1 : 14: Grieken en niet Grieken ben ik een schuldenaar, er op wijzende dat wij, gelijk Paulus, zelf verlost zijnde, schuldig zijn aan allen en hun de blijde boodschap moeten brengen, welke een kracht Gods is tot behoud. Het was een goede dag. God zegene onze broeder en geve hem de genade tot heil van zondaren te kunnen werken.

S. W. VIS.

DEN HELDER

Gel. brs. en zrs. in onze Heer Jezus Christus! We willen u weer gaarne iets laten horen van het werk in Den Helder. Na de Kerstdagen is er met veel enthousiasme doorgewerkt. Kregen wij toen plm. 12 mensen in onze samenkomsten, wij kunnen u nu melden, dat het de laatste maanden steeds om en bij de 30 mensen is. Met de Kerstdagen vierden we Kerstfeest met 16 Zondagsschoolkinderen. Wij konden nu Paasfeest vieren met 50 kinderen, die elke week trouw opkomen. Zij verkopen ook trouw „Kindervrienden”. De laatste week werden er 500 verkocht. Onze vrouwenkrans groeit ook nog steeds. Zij telt nu 14 vrouwen.

Met Pasen hielden we een „Paasavond voor iedereen”. Ongeveer 60 mensen waren in onze zaal. Onze voorganger, broeder Evangelist Hofhuis, bracht die avond met klem de Paasboodschap. Verder werd er gezongen, gedeclameerd, getuigd en onze mondaccordeonclub (in oprichting) gaf enkele nummers ten beste.

Verder kunnen wij melden, dat een broeder de doop heeft aangevraagd. Aan B. en W. alhier is verzocht gebruik te mogen maken van de Gemeentelijke Badinrichting voor het houden van een doopdienst. Een zuster kwam tot overgave des harten. Halleluja!

Verder zijn we met nieuwe plannen bezielde voor de toekomst. Met een Jeugdclub voor jongens en meisjes van 13 jaar en ouder willen we nu ook beginnen. In de toekomst moet hier een afdeling van de N.B.J.B. uit ontstaan. Onze Zondagsschool konden we nu split-

sen, daar we er een nieuwe kracht bij kregen. Wij bidden ook voor dit werk om meerdere arbeiders(sters).

Elke maand worden er 1000 ex. van „De Zaaier” verkocht. Vaak denken wij aan het devies van onze grote voortrekker William Carey: „Onderneem grote dingen voor God, verwacht grote dingen van God”. Waar wij echter schreeuwend behoefte aan hebben, is een eigen vergaderruimte, waarover wij de hele week kunnen beschikken. Dan kan er hier nog veel meer gebeuren. Onze verwachting is van de Heer.

Na zeer hart. gr.

Uw br. in Chr.,

G. VAN LEEUWEN Dz.

ZUTPHEN

Donderdag 11 Maart hebben we weer een goede evangelisatie-avond gehad, waarin ds. Huizinga ons de vraag voorlegde, of onze schulden uitgewist waren door het bloed van het Lam. Spreker had een aandachtig gehoor, waaruit we menen te mogen concluderen, dat deze vraag de toehoorders tot nadenken bracht. De boodschap is weer verkondigd, geve de Heer Zijn zegen.

Ds. H. werd ingeleid door Ds. Prins, terwijl het Deventer zangkoor zijn medewerking verleende.

Uit ons Unie-bureau

Belangrijk

Wanneer U dit leest, ben ik waarschijnlijk reeds op weg naar de U.S.A. Het vertrek is n.l. vastgesteld op Vrijdag 9 April, terwijl ik om 16.55 van Schiphol start met het vliegtuig van de American Overseas Airlines, dat uit Frankfurt komt. Na een tussenlanding in Shannon (Ierland) en Gonder (New-Fondland, Canada) hoop ik Zaterdagmorgen om 7.45 in New-York te arriveren (het is in Nederland dan trouwens al 13.45).

In New York wordt ik „opgevangen” door iemand van het Amerikaanse Zendingsgenootschap, die mij wegwijs zal maken naar Syracuse. Daar zal ik de volgende morgen spreken in de kerk van Dr. E. Dahlberg, voorzitter van de Northern Convention. Washington zal de volgende pleisterplaats zijn. Wat verder volgt, zal dan wel geopenbaard worden. Ook zal ik het voorrecht hebben de Jaarvergadering van de Southern Convention bij te wonen.

Zoals U bemerkt, zal ik alleen reizen. Tot mijn grote teleurstelling kan mijn vrouw niet meetrokken. Kopie voor De Kandelaar kan dus naar haar adres blijven gezonden worden.

Let wel: plaatsvervanger gedurende mijn afwezigheid zal betreffende het Unie-secretariaat zijn br. G. J. van Rekum, Bors van Waverenstr. 26, AMSTELVEEN.

Naar diens adres moeten dus alle stukken bestemd voor de Unie-Commissie en de Unie-vergadering gezonden worden. Onthoudt goed:

a. Voorstellen voor de Unie-Vergadering uiterlijk 10 Mei.
b. Candidaten voor de Unie-Commissie en de redacties uiterlijk 10 Mei.

c. Afgevaardigden naar de Unie-Verg. uiterlijk 24 Mei.
De uitvoerige berichten hieromtrent vindt U in De

Christen van 12 Maart. Vergeet niet de door de candidaat eigenhandig geschreven toestemming mee in te zenden.

De administraties zullen door Mevr. C. Huyzer—Meester waargenomen worden. Daartoe kunnen de verschillende administratieve berichten gewoon aan het adres: Tetterodestr. 47, Haarlem blijven gezonden worden. Ook de betalingen op giro 9260 gaan gewoon door. Daar de gezamenlijke administratiën een omvangrijke arbeid vormen (velen hebben daar eenvoudig geen idee van), zou ik hier wel in het algemeen een verzoek willen doen: geeft a.u.b. gedurende deze tijd zo weinig mogelijk wijzigingen en bijzonderheden op. Ik vertrouw, dat allen uit goed begrepen Unie-belang hun medewerking zullen verlenen. N.B.: geef bij betalingen vooral duidelijk en volledig aan waarvoor het bedrag bestemd is!

Nog een vriendelijk verzoek aan alle sub-commissies: zendt Uw jaarrapport voor de Mei-vergadering der U.C. eigener beweging in, alvorens mijn vervanger br. van Rekum U daarom moet verzoeken. Ik geloof, dat hij verzekerd mag zijn van deze Uw medewerking.

Nu neem ik dan voor een korte tijd afscheid van U om gedurende een 2-tal maanden onder te duiken in het Amerikaanse Baptisten leven. Ik weet niet, of ik gedurende die tijd gelegenheid vindt om van mij te laten horen. Doch zodra ik ben opgedoken, hoort U er in elk geval een en ander van.

Weest allen hartelijk bevolen in de hoede van de Heer, aan Wien ik mij ook toevertrouw. Moge deze nauwere relatie met de Amerikaanse Baptisten op enigerlei wijze de arbeid in ons vaderland bevruchtend beïnvloeden!

De Unie-secr. T. JANSMA.

Zendingsrubriek

In „Pniël” van Zaterdag 13 Maart schreef Ds. A. A. Wildschut van Amsterdam het volgende: Wij kennen onze Bijbel en vooral allerlei teksten. Maar soms moeten wij de huiveringwekkende werkelijkheid van deze teksten zien om te verstaan wat nu eigenlijk de inhoud is. Soms is confrontatie met de realiteit veel beter exegese dan welke andere ook. Omdat deze realiteit door God wordt gegeven, ons wordt voorgeworpen. En dan legt God zelf zo'n tekst uit.

Kent u met mij de tekst over de „weinig arbeiders” en de „grote oogst?” En mag ik u dan nu eens vertellen hoe ik onlangs deze tekst ben gaan „zien”, door te luisteren naar het zeer indrukwekkende relaas van een Afrikaan (u weet wel: zo'n echte zwarte, met gekruld haar) over dat grote werelddeel, dat teveel verwaarloosd wordt of... te erg geëxploiteerd, al naar gelang de gezichtshoek van waaruit we Afrika bezien. Onze Afrikaan, een gestudeerd man, maar wat veel belangrijker is, een Christen-in-hart-en-nieren, zei o.a. als terloops: „De zending heeft zich op veel plaatsen gevestigd, maar niet bij de koper- en goudmijnen en bij de diamantvindplaatsen. Deze laatste laat zij alleen exploiteren.” Dat was een felle aanklacht, welke terecht

diende om duidelijk te maken, hoe gevaarlijk de door-dringing van dat werelddeel is met „westerse” invloeden, wanneer het motief niet is: dienende liefde, maar verdienende eigenbaat!

Welnu: deze Afrikaan vertelde o.a. dat er onder de vele duizenden „blanken” die daar wonen en werken, maar een heel erg klein percentage werkelijke Christenen is! Daar zijn heel veel „arbeiders”, de Afrikanen van Liberia en Congo en de vele andere staten en staatjes, die veelal slecht betaald worden; verder „de blanken” die meer laten werken dan dat zijzelf arbeiden; maar — „arbeiders” in de zin van onze bijbeltekst zijn daar maar heel weinig. En nu doet zich het geval voor, dat door de penetratie van de „blanken”, de inheemse bevolking in grote mate wordt losgerukt van haar oereigen, veelal heidense bodem en — in het luchtledige komt te staan, vooral op moreel en religieus gebied. Dit luchtledige is zo overheersend, dat we van een „grote oogst” niet of nauwelijks kunnen spreken, want er moet eerst gezaaid worden en — dat gebeurt niet! Alweer: omdat de „arbeider” in bijbelse zin, er *veel en veel te weinig* zijn.”

Wanneer wij bovenstaande dingen rustig op ons laten inwerken, dan beluistert de U.Z.C. een felle aanklacht tegen allen, die zich Christenen noemen. En dat ook tegen ons als Baptisten! Waar is de laaiende gloed van een brandende zendingsijver? De felle vlammen van ons hart om het Evangelie te verkondigen of te laten verkondigen aan alle creaturen? Waar het imperialisme van onze liefde jegens de Heer? Waar de gebiedende overtuiging, dat wij verantwoordelijk zijn voor „de zaak des Koning”?

Debateren en theologiseren, och ja, daar zijn we sterk in. We vertroebelen de belangen van de dagen, dierbare gemeente, precies zoals een oud moedertje dat zo aandoenlijk weet te doen met haar poes. Onze visie is enghartig, wij missen te veel de bewogenheid om anderen, die in het vreemde leven, te helpen met het Evangelie van Jezus Christus. Theoretisch denken we er alleen aan, maar praktisch ....!

We .... ach, ik zie al een glimlach op uw gezicht te voorschijn komen — we hebben een U.Z.C. en die zal de zaak voor de zending wel opknappen!

Dacht u dat werkelijk? Als *gij* volkomen passief blijft? Dat de U.Z.C. dan in staat is om het een of ander voor elkaar te krijgen?

We — neen, *gij*, zijt *gij* ijverig-gehoorzaam aan de wereldwijde opdracht van Christus? Hoort *gij* niet de jammerklacht, die tegelijkertijd een noodkreet, een angstschreeuw is van heidenvolken, die roepen om het „grote geluk”?

Christus is het antwoord, niet alleen voor ons, maar ook voor *hen*!

De U.Z.C. apelleert hier op uw geweten en vraagt u: wat doet *gij* voor de zending?

Daar moet een spaans spreekwoord zijn, aldus luidende: dat een mens voor God alleen over heeft, wat hij zelf niet kan opeten. Maar dan begrijpt de U.Z.C. meteen de reden. waarom onze zendingsactie niet beter verloopt. „Ik” is „ik” en Gods zaak krijgt t.z.t. wel eens wat.

Of is dat niet waar? Stel u dan onverwijld in verbinding met de penningmeester der U.Z.C.: Br. W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek, Giro 382183.

Onthoud één ding: de U.Z.C. wordt er zelf geen cent beter van, maar zij werkt voor de zaak van Gods koninkrijk onder de afmattende tropenzon.

Met hartelijke zendingsgroet, voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Beroepingswerk

Ds. Huizinga heeft het beroep naar Nieuwe Pekela niet aangenomen.

De gemeente te Nieuw Weerdinge heeft Ds. G. Brongers te Enschede beroepen tot haar voorganger.

Wie kan de nieuwe of juiste adressen van de volgende abonné's verstrekken?

P. Manrho, Brugkade 4 c, Nieuw-Buinen.

Mej. Sjoukje Wijgers, Velperbuitensingel 20, Arnhem.

Administratie DE CHRISTEN.

Advertentiën

12 April 1948 hopen D.V.
onze geliefde ouders

J. Kuiper

en

B. Kuiper-Kruithof

hun 35-jarige echtvereniging te gedenken. Dat zij nog lang in ons midden mogen blijven, is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Hengelo (O),

Jac. Catsstr. 20.

Hiermede betuigen wij onze hartelijke dank aan familie en vrienden voor de vele blijken van belangstelling betoond bij ons 45-jarig huwelijksfeest

B. Pleijsier

J. Pleijsier—List

Apeldoorn, Hoogakkerlaan 52

Wie heeft een klein

radiotoestel

beschikbaar, tegen betaling, voor een zuster, die in het ziekenhuis ligt

Brieven te zenden aan Ds. G. Visser, Noorderhaven 49, Harlingen

Onze lieve ouders

H. de Jong

R. de Jong-Gorter

hopen D.V. Dinsdag 13 April hun 45-jarig huwelijksfeest te vieren. Moge de Heer hun nog vele jaren sparen te midden van hun kinderen en kleinkinderen.

Hun dankbare kinderen:

P. Slump

W. Slump—de Jong

S. de Jong

C. de Jong—Verhoef

S. de Jong

H. de Jong—van Dijk

En de kleinkinderen:

Heiny, Manny, Frits,
Heinyen Tjalling-Jan

Sneek, April 1948

SPECIAAL ADRES

SNEE-, HAND-, PERSVERGULDEN

LINNEN-, LEDER- en PERKAMENTBANDEN
in luxe uitvoering met titel bedrukt

BOEKBINDERIJ P. J. SPREEUWERS

Oeverstr. 54 - Arnhem - Tel. 22663

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2893

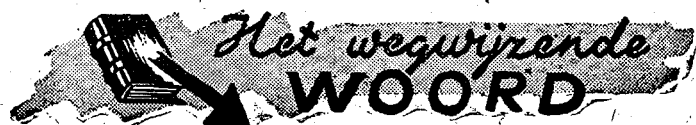
VRIJDAG 16 APRIL 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Een regenboog om de Troon

Het gezichtsvermogen is nimmer naar waarde te schatten. Jammer dat wij mensen de grootste gaven van de Schepper vaak zo heel gewoon aanvaarden, zonder telkens opnieuw de diepste gevoelens van dank en aanbidding te beleven en uit te spreken. Worden wij in dit opzicht misschien verwend door onze hemelse Vader? Nimmer waarderen wij 's levens grootste gaven zo zeer als in tijden van gemis. De blinde Bartimeüs zond S.O.S. seinen uit naar Jezus: „Gij Zone Davids, ontferm U mijner” schreeuwde hij zo hard hij kon. Hij was dan ook een mens, die verkeerde in de nood van de angst der volslagen duisternis. Velen bestraffen hem opdat hij zwijgen zou, maar hij riep zoveel te meer: „Gij Zone Davids ontferm U mijner”. Hoe zouden mensen met gezonde ogen de nood van deze blinde ook verstaan? — Jezus echter voelde zich altijd één met de lijdende mensen. Hij begreep Bartimeüs reeds vóórdat hij duidelijk de innigste wens zijner ziele had blootgelegd met de woorden; „Rabboni, dat ik ziende mag worden”. Het is goed dat wij ons deze dingen eens bewust voor ogen stellen, opdat wij de zegeningen Gods niet zonder meer aanvaarden, doch in ons lied en leven oprechte lof brengen Hem, die waardig is al onze hulde en dankbaarheid te ontvangen.

Nu leven we in een z.g.n. „verlichte eeuw”. Verlicht, omdat de triomphen der wetenschap ons in een uiterlijk gans andere wereld hebben geplaatst. Wij zitten niet meer bij een klein kaarsje, doch baden ons in een zee van electrisch licht. — Moge dit echter waar zijn, het is aan de andere kant even waar, dat wij leven in een z.g.n. „verblinde eeuw”. Onrust, ontevredenheid, haat en jalouzie hebben de lichten van vrede, liefde en trouw uitgedoofd. Zekerheid en veiligheid zijn verdwenen. De mensheid danst als op een vulkaan, die elk ogenblik vuur, zwavel, stof en stenen kan uitbraken. De oppervlakkigen zingen: „Scheep vreugde in 't leven zolang er een lampje brandt”. De meer serieuzen houden hun hart vast en zouden wel gaarne naar de einden der

aarde willen vluchten om aan het oordeel der a.s. verdoemenis te ontkomen. Wat een wereld! Waar vindt men nog enig houvast? Wat kan de angstige en opgejaagde mens nog troost, uitzicht, rust en vreugde schenken?

Er is voor ieder rondtastende, in nood en wanhoop verkerende serieuze mens een blijde boodschap n.l. deze: Jezus gaat voorbij en Hij kan blinden de ogen openen. En als Hij die geopepd heeft door het geloof in Hem als de Zone Gods, dan gaat de hemel open. Ongelooflijke dingen worden dan gezien en een nooit gedroomde werkelijkheid wordt dan aanschouwd. „Na dezen zag ik en zie, een deur was geopend in de hemel” zo zegt de ziener van Patmos in Openbaringen 4 : 1. En door die opening van de deur zag hij, in geestvervoering en verrukking, dat er een troon gezet was in de hemel en dat er Een zat op de troon, Wiens aanzien was als de steen Jaspis en Sardius — en een regenboog was rondom de troon. O zalige verrukking! De hemel is niet gesloten! De hemel is ook niet leeg! En rondom de troon van God een regenboog. Uit alles straalt de volmaaktheid, en uit alles schittert de heerlijkheid van het volkomene. Maar wat betekent die regenboog? — Om dit te verstaan leze men de geschiedenis van de zondvloed en daarop volgend het verbond Gods met Noach en al zijn nageslacht (Gen. 9). De boog in de wolken zal voortaan het teken zijn, dat de Heer de mensheid nimmermeer zal verderven door het water. Donkere, dreigende, onheilspellende wolken mogen er komen — zij worden verlicht door deze kleurige boog. Gods genade gaat over allen en ieder, dwars door stroom en noodgetij heen. Gods genade is evenredig en zeker niet minder dan Zijn majesteit, en Zijn liefde is ook evenredig en geenszins minder dan Zijn macht. Gods troon is een troon van genade!

Wij stervelingen en zondaars kunnen nimmer dankbaar genoeg zijn voor zulk een Evangelie. Het is de meest blijde boodschap, ons ooit medegedeeld.

Zo wij als gelovigen de hemel geopend zien, zo dus ons met Johannes op Patmos de ogen voor deze dingen verlicht zijn geworden en zo wij dan weten dat het beste nog komen zal, hoedanig behoort dan ons leven te zijn? Dankbaar en liefdevol. Blij en vertrouwend. Verwachtend en uitziend. En voorts altijd bereid en vaardig geestelijke blinden tot Jezus te brengen. Hij, Die het Licht der wereld is, kan duistere ogen verlichten. Zalig degene, die door de grote Heelmeester is aangeraakt en ziende is geworden.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Gemeente of Zending drijven is taak der gemeente. Genootschap Dat heeft ze echter niet altijd beseft. De nieuwere zending, ongeveer honderdenvijftig jaar oud, kon in de gemeenten van die dagen geen bedding vinden. Datzelfde lot trof toentertijd haast alle Evangelisatiearbeid. Denk maar aan het ontstaan van het Leger des Heils en de Methodistenkerk. William Carey was een goed Baptisten predikant. Hij gevoelde de zendingsroeping van de gemeente en wakte zijn broeders in het ambt op, om er mee te beginnen. Zij waren daarvoor echter niet te vinden. Ze waren merkwaardig doof in dat opzicht. Het gevolg was, dat de zending buiten gemeentelijk, d.i. genootschappelijk werd. Een noodwoning dus. In de aanvang was het wachten op de dag, dat de gemeente zich haar roeping ten opzichte van de heidenen bewust zou worden en haar taak opnemen. Wachten met te beginnen tot dat ogenblik was aangebroken — dat durfden de broeders met hun zendingsroeping niet. Ze begonnen maar vast, en ze begonnen zo, als het toen alleen kon: in genootschapsvorm.

De soldaat en Het gebeurde eens in het keizerlijke de bloem Rusland, dat de Tsaritsa een wandeling maakte door de grote tuinen van het keizerlijke paleis. Daar werd haar blik geboeid door een in eenzaamheid bloeiende bloem. De pracht van dit exemplaar bekoorde haar, en om nu te voorkomen dat een onvoorzichtige wandelaar de bloem zou vertreden, werd er een soldaat bij op wacht geplaatst. — Die bloem ging echter de weg van alle bloemen: ze verwelkte en stierf af. Maar de paleiswacht bleef haar opdracht trouw en plaatste steeds een wacht — nu bij de plaats, waar eens de bloem gebloeid had. Dat ging zo door. Trouw werd de wacht afgelost, maar niet opgeheven, en ten laatste wist niemand meer, waarom er nu juist op dat verloren plekje van de uitgestrekte paleistuin altijd een soldaat op wacht moest staan. —

De goudsmid en Te Rotterdam bestaat (of bestond) de horlogekast de gewoonte, de beste leerling van de ambachtsschool een gouden horloge cadeau te geven. Toen dat voorwerp voor de eerste maal onder het oog van de betrokken autoriteit op het gemeentehuis kwam, was het oordeel: de deksel is te dun. Bijgevolg werd het volgend jaar de opdracht tot het leveren van een gouden horloge voor dit doel, verstrekt met de mededeling, dat de deksel dikker moest zijn. Zo werd blijkbaar hier of daar ten gemeentehuize ook aangetekend, want voortaan kreeg de horloge leverancier jaar op jaar de opdracht tot levering van een gouden horloge, voorzien van de opmerking: deksel dikker. Ten laatste werd de leverancier er verlegen mee en antwoordde, dat de deksel niet dikker kon.

Dwaal Nee! Het is n.l. met die Zendingsgenootschap-ik af? pen precies als met die soldatenwacht in het keizerlijke paleis te Leningrad (thans genaamd), en de deksel van het Rotterdamse horloge. Men beveelt of schrijft of doet maar iets omdat... ja, omdat men het nu eenmaal doet. De gemeente heeft reeds lang ingezien, dat zij zending moet drijven — en indien ze dat nog niet helder genoeg inziet, moet het haar worden voor-

gehouden. Maar men make de zendingsarbeid toch niet tot een liefhebberij van bepaalde christenen. Zij is opdracht aan de gemeente verstrekt. Wij Nederl. Baptisten en ook wel buitenlandse, denken te weinig gemeentelijk, te sterk individualistisch. Evangeliseren? Opdracht aan de gemeente. De verkondiging van de Blijde Boodschap aan de heidenen? Opdracht, aan de gemeente verstrekt. Wij allen hebben in dit opzicht een roeping. Alle onze gemeenten moeten daarin medewerken, en zo samen doen, wat boven de krachten van een enkele gemeente ligt.

Een stem van „In De Christen las ik tot mijn het Zendingsveld schrik, dat men van de zending weer een „liefhebberij” wil maken, inplaats van een opdracht aan de Gemeente. Zendingsvrienden moeten dit organiseren en financieren heet het. Nu kan het zijn, dat de technische kant door een bepaald aantal mensen behartigd moeten worden voor een vlotter beloop, maar daar is toch geen aparte vereniging voor nodig, m.i. Volgens mij is het de taak van Gemeente als Gemeente in haar geheel en wil verder nog iemand bijdragen en er in meeleven, van harte welkom, maar geen organisatie apart vormen, die los van de Gemeente staat”.

Nu: er zal wel een vorm gevonden kunnen worden, dat we de zending gemeentelijk houden en daarmee buiten de sfeer van „liefhebberij” of roeping van enkele christenen, en toch óók vrienden als medewerkers en helpers kunnen inschakelen. Maar laat ons de gemeente eren. Wij pleiten voor de gemeente van het N. Testament en zoeken die te verwerkelijken. Welnu: haar beeld vindt ge ook in de gemeente te Antiochie, die als gemeente Barnabas en Paulus uitzond onder de heidenen. Tot deze gemeente keerden die mannen terug en brachten aan haar verslag uit van hun handelingen.

Rome en on- Uit Italië komt berichten, dat de onderdrukking derdrukking van de Protestanten daar al weer even openlijk plaats vindt als voorheen. De bladen hebben ons bericht, dat de minister-president van dat land een devote Roomse is. — Dat het ook in Spanje lang niet gemakkelijk is voor de Protestanten, delen de bladen ons mee. — In die landen openbaart Rome zijn aard. Het is thans even grote vijand van de vrijheid van geloofsuiting als het dat was in de middeleeuwen. Het is verdraagzaam, waar het minderheid is. In Het Vrije Volk van voor enkele weken publiceerde een vooraanstaande Roomse in het Noorden van ons land — oud-hoofdredacteur van het Rooms dagblad „Ons Noorden” — een art. waarin hij frank en vrij uiteenzette, dat Rome, waar het een minderheid is, voor godsdienstige verdraagzaamheid is, doch krachtens zijn pretentie, te beschikken over de goddelijke waarheid, niet toe kan staan, dat andersdenkenden hun ideeën openlijk verkondigen, wanneer het in staat is Overheidsmaatregelen uit te lokken, die dat verhinderen.

Rome en Rome is — als het Communisme — Communisme een totalitaire macht. Het motiveert zijn aanspraken anders, maar ze komen in wezen op hetzelfde neer. Dat maakt voor ons, uit godsdienstig oogpunt gezien, de keus niet gemakkelijk. Laat ons daarom doen wat we kunnen om nooit praktisch voor deze keus geplaatst te zullen worden en het Evangelie aan zovelen als maar mogelijk is bekend maken en daardoor voorkomen, dat Rome kans krijgt ons de adem af te snoeren. — En gelijk we voor weken schreven: laat ons de gebeurtenissen in Oost-Europa, en vooral in die landen, waarin voorheen de priesters het volk regeerden

den met het feit, dat een enkele aanwijzing soms grote onheilen kan voorkomen. Want hebben kleine oorzaken grote gevolgen, dan hebben grote onheilen allicht kleine oorzaken, die, tijdig ontdekt, bezworen kunnen worden.

BRANDT.

HOUT of GOUD

Een varende zuster — zo ondertekent zij voor u de brief — heeft haar hart uitgestort. Boven de hartekreet staat het alleszeggende: Zangbundelwee! Hier haar brief: „Wij als varende leden voelen ons altijd gelukkig en blij als we met de gemeente kunnen opgaan en met haar onze gezangen mogen zingen tot Gods eer. Sinds enige tijd is dat anders geworden. We gevoelen ons nu vaak niet geheel thuis. Hoe dat komt?? Wij kunnen niet meer meezingen!! Eigenlijk moesten we een actentas mee ter kerke nemen, waarin: Lofzangen en gebeden, Zangbundel Joh. de Heer, Oude Hervormde Bundel, Nieuwe Hervormde Bundel.... Dat doen we natuurlijk niet, met als gevolg, dat we alleen maar kunnen luisteren en niet zingen. Waarom niet onze eigen bundel? Wil men bij het oude blijven? Goed! Maar waarom als er nieuwe gezangen worden aangeschaft, niet de onze? Kunnen de gemeenten niet een lijst plaatsen in De Christen, uit welk boek men zingt? Men zou er ons zwervers mee dienen. Of kunnen we binnenkort eenheid verwachten?”

Deze brief demonstreert duidelijk de situatie. Een situatie, die wij niet tot in verre geslachten moesten continueren, maar waaraan men met mannenmoed een eind moest maken. Is onze huidige bundel, de eigene, niet geschikt, is herziening praktisch onuitvoerbaar en een tweede editie dus niet te verwachten, dan ga men in alle gemeenten over tot een andere bundel. In kleinere bijeenkomsten kan men eigen bundel blijven gebruiken, totdat de voorzichtige hand van de archivaris de laatste redt voor zijn verzameling van gewijde schatten. Is er wel kans op revisie en herverschijnen, dan worde zulks bekend gemaakt en aangegeven het jaar, waarin de tweede nieuwe bundel vermoedelijk het licht ziet. Dan zullen tot dat jaar sommigen zich nog met de oude gezangen willen behelpen, terwijl ze anders op de nieuwe overgaan, noodgedwongen. Wie hakt de knoop door? Opdat wij onze varende zuster mee zullen zien zingen. En horen vooral.

* * *

In Leeuwarden zingt men nog uit de oude hervormde bundel. Zingen is ook een kunst. Ik zit wel eens verbaasd op de kanselstoel. Men heeft op de Zaterdagmiddag, terwijl de gemeente door veld en beemd, maar vooral op de markt wandelde, het ganse psalm- en gezangenboek van voren naar achteren en toen weer terug en weer heen en weer zitten door te bladeren om maar liederen te vinden, die enigszins met de toespraak in verband konden worden gebracht. Hoor dan hoe de gemeente zingt. Niet juist alleen in Leeuwarden, maar de gemeente overal. Ze zingen de regel, die daar als regel afgedrukt staat, met verachting voor alle mogelijke leestekens onderweg; rustend wanneer de regel ophoudt, al gaat de werkelijke zin in de volgende regel ook verder. Ik ben ervan verzekerd, dat ze er niet bij nadenken, want dan zouden ze het uitschateren en zich daarna voor 't hoofd slaan. Wie zingt nu nog werkelijk de zin van de woorden? Dan zouden ze anders zingen. Dan

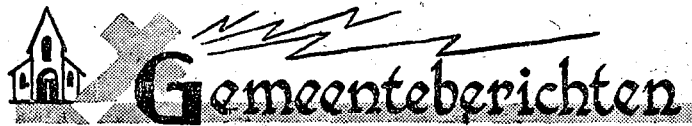
zou de gemeente soms helemaal niet zingen, maar snikken — zo doorvoeld de waarheid van een lied vol schuldbelijden; dan zou zij nu en dan zeer zacht zingen, maar ook op een andere keer het uitjuichen en spontaan er bij gaan staan, wanneer het ging om de eer van God te bejubelen. En hoort u dan het afzingen, zingen is eigenlijk een te goed woord — het afdreunen der liederen. Zingt de gemeente nog wel?

Ja, ik weet wel, wat u wilde zeggen: de organist moet daarin het woord hebben, de leiding nemen. Hij moet weten wat er komt, de woorden kennen van het lied, dat hij nu gaat spelen. Dat moest hij. Het komt mij voor, dat hij het notenboek voor zich heeft en die noten wegtikt, zoals ik de letters op de machine. Drie verzen, dat is drie keer dezelfde melodie, met enige versieringen voor en er tussen en er achteraan. Och ja, kritiek is gemakkelijk en daarom geef ik ze ook. Want moest de speler nu driemaal dezelfde melodie spelen? Welneen. Er stonden niet drie keer dezelfde woorden. Ieder vers is weer anders en daarom moet de muziek weer anders zijn. Geen andere noten, maar andere muziek. Zet ze open de registers en laat het dreunen door het kerkgewelf, maar heb ook de moed om zo goed als geen muziek te brengen, doch slechts te klagen met vermoeide stem. Maar iedere organist is geen kunstenaar. Nee, jammer genoeg niet. Maar hij zal, wanneer hij weet waarom het gaat, zien de psalmen en gezangen reeds op de Zaterdag machtig te worden, opdat hij ze kan doorlezen, zodat hij weet wat hij met zijn orgel doen moet. Dan preekt hij mee en bedient ook het Woord en wie weet, misschien spreekt hij dringender dan de man, die niet zoveel tongen of pijpen tot zijn beschikking heeft.

* * *

Wanneer u dit gelezen hebt is het bijna Zondag. Wilt u eens op uzelf en op de organist letten? Bedenk onder meer ook nog, dat de voorganger misschien wel een uur heeft zitten zoeken naar het juiste lied; en het toch niet heeft kunnen vinden. Maar wanneer gij dan zingt, zing dan ook. Niet alleen omdat het zo hoort, of omdat het zo mooi gaat, maar omdat gij zo met de gemeente uw hart kunt uitgieten in een lofzang of gebed. De Heer luistert naar ons lied. En naar ons spel.

HUIZINGA.

HOOGZAND

Gel. brs. en zrs. Wij willen ook eens weer iets van ons laten horen. Het eerste kwartaal 1948 doet ons, hoewel wij een voorganger missen, toch 's Heeren rijke zegen ervaren. Wij gaan onder leiding van onze brs. studenten, die ons iedere Zondag dienen met het Woord, moedig voort. En het Woord, dat gebracht wordt, wordt gezegend: Reeds werden een drietal broeders door de doop de gemeente binnengeleid en anderen hebben het heil in Jezus aangenomen, zodat wij Gode dankbaar zijn voor Zijn zegeningen. En toch, hoewel rijk gezegend, blijven toch ook de begeerten niet uit. Gaarne hadden we weer zo spoedig mogelijk een eigen voorganger, die zijn gehele kracht en tijd aan de gemeente kan besteden.

voorgangers de collecte ingezameld, maar het scheen dat ze het toch niet goed gedaan hadden, want toen 's middags het resultaat bekend werd, was het eenstemmig oordeel: veel te weinig, zodat een tweede collecte werd gehouden, waardoor de Zutphenaren van hun financiële zorgen werden ontheven.

Zr. S. kreeg van het comité IJselgewest een mooie azalea voor al het werk dat zij en de anderen hadden verricht om deze dag te doen slagen.

En nu valt er een schaduw over deze dag. De kosteres, van wie we alle medewerking hadden, beklagde zich er over dat sommige bezoekers kans hebben gezien in alle mogelijke en onmogelijke hoeken hun afval te deponeren. Zelfs broodresten (winter '44-'45)! werden achter de gasradiatoren weggestopt. 'k Heb me geschaamd.

Z.

H. J. S.

36e Bondsdag van de Baptisten Gemeenten in Friesland

Onder een stralende voorjaarszon trokken een groot aantal Friese Baptisten 2e Paasdag naar Noordbergum.

Als de voorzitter even over 10 uur de vergadering opent, is de kerk reeds geheel gevuld met jongeren en ouderen. Uit volle borst en met overtuiging wordt er gezongen: „Ik weet dat mijn Verlosser leeft”.

In de korte bidstond beluisteren we de dankbaarheid voor de opstanding van onze Redder Jezus Christus; van Hem worden zegeningen gevraagd.

De eerste spreker van deze dag, Ds. G. Visser van Harlingen, bepaalde ons bij de „Toekomstverwachting” der Gemeente van Christus. Spr. zag voor de wereld geen licht meer, zij dreigt te verzinken in wanhoop en wee, doch voor Gods kinderen is de grote dag van Jezus Christus in aantocht, Die komt om Zijn Bruid tot zich te nemen.

Even voor twaalf sluit Ds. Bosma de morgenvergadering, waaraan het zangkoor van Noordbergum medewerking verleende.

Boterhammen komen te voorschijn, koffie wordt geserveerd en de kerk is omgeschakeld tot één grote eet-salon.

In de middagvergadering hanteerde Br. Metz het voorzittersmes, niet omdat we in een van ouds beruchte vechtershoek waren, maar wel bij gebrek aan een voorzittershamer.

Ds. Bosma sprak tot ons over onze taak in de toekomst. Spr. trok enkele grote lijnen, waarlangs volgens zijn inzicht onze arbeid zich in de toekomst zal moeten bewegen.

Hoewel we ruimchoots de tijd hadden genomen voor onze getuigenisdienst, bleek die toch nog te kort te zijn. Spontaan kwamen ze naar voren, jongeren en ouderen, om een goed woord voor Jezus te zeggen.

Het mooiste was wel, toen br. Metz aan het slot van de vergadering uit tijdnoed gelegenheid gaf aan allen, die sedert de Bondsdag van verleden jaar tot Jezus gekomen waren, samen zich uit te spreken in een lied. Het was een machtig mooi gezicht, daar een 50 mensen te zien staan, die samen hun vreugde in Jezus' dienst uitzongen.

Weet u wat zo bemoedigend was op deze Bondsdag? Dat er zoveel jonge mensen waren. Neen, wij strijden in Friesland niet voor een verloren zaak. Er zit gelukkig nog dynamische kracht in de gemeenten.

20 jaar geleden kon een klein kerkje met een honderd zitplaatsen nog de Bondsdag ontvangen.

Dit jaar is het vrij zeker de laatste keer geweest, dat wij in één van onze kerkgebouwen samen kwamen op deze grote dag, want Frieslands grootste Baptisten kerk was op die dag te vol.

H. SIKKEMA.

Zondagsschoolconferentie Gewest Friesland

Op 13 Maart mochten wij onze voorjaarsconferentie houden in Leeuwarden; het bezoek was gunstig. Ook Steenwijk mochten we begroeten en zelfs het verre Haulerwijk was aanwezig. Enige „kreupele afdelingen”, zoals in Kind en Zondag stond, waren niet aanwezig.

Kind en Zondag schreef dat er kreupele leiders en leidsters zijn, die niet in een trein kunnen klimmen; die het niet mogelijk is om een andere Zondagsschool te bezoeken enz. Wij hadden zo gehoopt dat onder ons Baptisten zulke kreupele mensen niet gevonden werden; in ieder geval ze hebben een zegen gemist!

De onderwerpen die behandeld werden waren:

- 1 Vertelling over de uitstorting van de Heilige Geest.
- 2 Eerst zelf zien, dan vertellende laten zien.
- 3 Wat is het verschil tussen Christelijke dagschool en Zondagsschool.

Hierop volgden besprekingen, afgewisseld door vele bekende Zondagsschoolliederen.

Onder het nuttigen van een kopje thee en iets erbij werd in de pauze doorgewerkt met contributiebetaling, verkiezen enz. Het was voor ons allen als Zondagsschoolmensen een leerzame middag, waaruit bleek dat dergelijke vergaderingen voor het Zondagsschoolwerk van zeer groot nut zijn. We gingen dan ook weer van elkaar met deze gedachte: wij moeten ons meer ten offer geven in dienst van onze Goede Herder. Hij helpe ons daartoe.

Hartelijk groetend,

P.Z.B. Gewest Friesland.

P.S. Wilt u er om denken dat het adres van de nieuwe secretaresse is: Mev. P. Fennema, Kalverdwarstr. 15, Leeuwarden.

Maliesingel 30

Wat alle verstand te boven gaat . . .

U hoorde wel eens van een vader, die met zijn kleine zeun (drie turven hoog) in Artis wandelde om de „levende” natuur in hokken en Ersatz-berglandschappen te bewonderen. De traditie wil dat het een leergierige zoon was, die zijn vader met zijn „waarom zijn ijsberen wit, Pa?” niet losliet voor hij wist waarom (naar zijn vaders bescheiden mening) ijsberen wit plegen te zijn.

We bedoelen te zeggen dat de kleinste en de grootste mensen graag het naadje van de kous zouden willen weten.

Zin tot critiek (lees s.v.p. niet: in in critiek) is een van die dingen die een student door zijn (hoog)leraren worden bijgebracht.

Waarom zijn de dingen zus en waarom zo?

Er gaat bijna geen college-uur voorbij of er wordt met veel kritische zin een of andere grootheid smadelijk ten val gebracht.

„Toets elke bewering, elke uitspraak, van wie ook, aan Uw eigen oordeel en vraag naar de waaroms!”

Zo wordt er stelselmatig getwijfeld aan alles en iedereen om te komen tot een eigen oordeel. „Niemand napspraken, zelf vinden!”

Elke dag een injectie kritische zin gaat een gewoon mens niet in de koude kleren zitten. Meestal wel in het koud-redenerende verstand.

Men wil de dingen in hun juiste proporties zien en soms krijgt men ineens een drang om Alles te verklaren.

Ook en wie deed het nooit?, om God de „waaroms?” voor te leggen, ook om God te verklaren....

De kleinste en grootste mensen willen immers het naadje van de kous weten!

God verklaren .... Maar dan valt ineens alles weg! Je tracht God te grijpen en te vangen in een klein menselijk schema. Het wil niet. Je rekt je arm uit om Hem te betasten en dan uit te tekenen. Maar je rekt te ver en je tuimelt in een bodemloze put. Dan „uit de diepe nood roep ik tot U!”

Je ontdekt je kleinheid en Zijn Majesteitelijkheid, die Zich niet passen laat in je schema. Het Wonder van Zijn Wezen blijft een Wonder.

Je roepen wordt een schreeuw. En Hij hoort. Het Wonder opnieuw.

Hij plant het Kruis der Liefde op Golgotha. Hij geeft je Zijn Zoon. Het Wonder, waarvoor je niet anders dan neer kunt knielen in stille aanbidding. Al je grootheid valt voor dat wonder in puin en wordt tot gruis.

Een ergernis is dat Kruis der Liefde voor hen, die het niet kunnen verklaren. Punt.

En een Kracht Gods is dat Kruis der Liefde voor hen, die niet kunnen verklaren en er nochtans in geloof, dat is overgave aan Hem, Die daaraan leed en stierf, neerbuigen.

Verworven kennis valt je uit handen. Daar sta je met lege handen, die je kunt uitstrekken tot Hem.

Wat geeft daar elk „waarom” omtrent Zijn Wezen? Dan is Hij gerechtigheid, dan is Hij Liefde....

Critische zin is niet nutteloos. Zeker niet. Maar we zijn blij dat we door alles heen telkens weer houvast vinden in het Onverklaarbare, in het alle verstand te boven gaande, in het wonder van Gods Liefde voor ons persoonlijk. Daar lossen alle „waaroms” op in een heerlijk Hallelujah Amen.

En ook dit is een aspect van het leven uwer studenten.

U.

J. v. D.

INDRUKKEN

van de Jeugdleiders(sters)cursus op de „Parkhoeve” te Meppel

Uit alle delen van ons land waren ongeveer een vijftigtal jeugdleiders(sters) samengekomen om niet alleen met elkaar te spreken over ons jeugdwerk, maar ook om aan de voeten van de Heiland te zitten en te luisteren naar Zijn stem, die ons roept tot de arbeid.

De morgenuren waren hoofdzakelijk gewijd aan Bijbelstudie, terwijl we in de middaguren de verschillende takken van arbeid de revue lieten passeren. Er werd gewerkt en stevig ook; allen waren we beziel met het voornemen om het beste er van te maken. Maar de boog kan niet altijd gespannen zijn! 's Avonds waren

we op echt gezellige wijze bij elkaar. Lied, voordracht en muziek schiepen een voortreffelijke stemming. We leverden het bewijs, dat een vrolijk Christendom mogelijk is, zelfs in deze tijd van allerlei nare dingen.

Immers als Christenen zijn wij bevrijd van zonde en schuld en daarom hebben we als jeugdwerkers de opdracht aanvaard om de grote blijdschap, die we in Jezus bezitten, uit te dragen aan de jeugd.

Deze dagen gaven ons veel. We werden toegerust met nieuwe kennis, maar bovenal beseften we steeds beter de grote verantwoordelijkheid, die we hebben voor de jongens en meisjes, die ons zijn toevertrouwd. We weten, dat we bij de jeugd de grootste kans hebben om het Evangelie wortel te doen schieten. Bij de besprekingen merkten we, dat veel beslist onkerkelijke ouders wel hun kinderen naar onze clubs en Zondagsscholen sturen. Dit te vernemen gaf ons vooral nieuwe moed. Wij zullen zaaien, God zal de wasdom geven.

Gemeenten, steunt toch vooral uw jeugdwerkers met raad en daad, ook financieel! Wij willen met blijdschap onze tijd er voor geven. Maakt u het ons dan mogelijk opdat wij het werk zo goed mogelijk kunnen doen.

Zeër zeker zal de gehouden cursus ten gevolge hebben, dat het Jeugdwerk weer met frisse moed zal worden aangepakt!

Bij deze verse indrukken wil ik het eerst laten. Veel belangrijke dingen zijn besproken, die hier niet vermeld kunnen worden. Misschien doet de gelegenheid zich wel eens voor, om u hiervan wat meer te laten weten.

Een deelnemer.

Van de boekentafel

Open dat luik! Een frisse titel voor een fris boekje, waar de zeewind dwars door heen waait. Geschreven door J. H. Sillevius Smitt, Hoofdvlootpredikant en redacteur van het marineblad „De Roerganger”, en uitgegeven door J. N. Voorhoeve. Heb het met groot plezier gelezen. Enkele stukjes zijn prachtig origineel. Nu en dan heeft de Reader's Digest iets afgestaan. Iets voor iemand, die wel eens wat wil voorlezen en buitengewoon geschikt om aan soldaten te land, ter zee en in de lucht cadeau te doen. Uit hun wereld werd het meeste genomen. Het telt ruim 200 bladz. en kost f 3.90. Best gebonden, prachtig schutblad, vele tekeningetjes.

E. R.

Beroepingswerk

De gemeente te Hoogezand heeft onder biddend opzien tot God tot haar voorganger beroepen evangelist W. Veenstra van Musselkanaal.

Mededelingen

HOE KRIJGEN WIJ „LOFZANGEN EN GEBEDEN” IN HILVERSUM?

Ongeveer een week voordat Ds. Bosma zijn bijbel-lesing zou houden voor de microfoon, werd ik vanuit Hilversum opgebeld. Men verzocht mij *per expresse* een exemplaar van onze Baptiste bondel naar de N.C.R.V. te willen sturen, opdat het N.C.R.V.-koortje de door

Ds. Bosma opgegeven nummers tijdig kon instuderen. Aan dat verzoek werd onmiddellijk voldaan.

Doch nu is er een verzoek, dat ik doorgeef aan u allen, die dit leest. De N.C.R.V. wil gaarne de beschikking hebben over 5 exemplaren van onze bundel. Niet de tekstbundeluitgave maar die met de notenbalkjes.

Juist omdat deze uitgave uitverkocht is, kom ik hier vragen: *wie wil of wie willen mij de toezending van 5 ex. toezeggen?* De boekjes worden betaald. Men gelieve mij eerst even te schrijven, waarop ik dan wel van mij zal laten horen.

Wie de uitzending van de bijbellezing, gehouden door Ds. Bosma, gevolgd heeft, zal met mij van gevoelen zijn, dat „Lofzangen en Gebeden” met eer z'n plaats kan innemen onder de andere bundels.

d. H., secr. U.R.Comm.

Adres: Zwarte Kijkerweg 18, Apeldoorn.

Zondag 25 April 's nam. 3 uur zal Ds. de Neef afscheid nemen van de Baptisten gemeente te Nieuwe Pekela. Gemeenten in de omgeving worden uitgenodigd bij die gelegenheid zich te laten vertegenwoordigen door twee afgevaardigden.

De secretaris.

Ds. JANSMA

telegrafeerde zijn vrouw, dat hij gezond in New York was aangekomen. Door een landing op IJsland had men drie uur vertraging gehad.

Wij vernemen met blijdschap dit bericht en zullen gaarne verder nieuws omtrent onze administrateur plaatsen. God zegene hem.

E.R.

STUDENTENACTIE 1948

En nu dan de uitslag van de rebus. De juiste oplossing was eenvoudig, en wel: wij werken allen mee aan de actie in Emmen en Winschoten door direct een kwartje (25 cent en geld is ook goed) te sturen. Zij die de oplossing inzonden werkten inderdaad mee!! Wij zeggen hen er van harte dank voor. Velen stuurden meer dan 1 kwartje. Maar .... we hadden veel meer verwacht. Allen werkten lang nog niet mee. Maar nog kunt u meewerken aan de actie in Emmen en Winschoten door (direct) uw deel (meer is niet nodig) te doen. Ons gironummer is 514671 t.n.v. de penningmeester der Studentenactie. 1948, Maliesingel 30 te Utrecht. Er is wel geen prijs meer te verdienen, maar uiteindelijk ging het daar ook niet om.

T.o.v. van Ds. K. Reiling, voorzitter der U.C., werden de drie prijswinnaars van de rebus-actie uitgeloot.

De eerste prijs won Annie Frieswijk te Drachten. Zij won f 15.— waardoor haar hartewens, een autopod te bezitten, in vervulling kon gaan.

De tweede prijs ging ook naar Drachten. K. L. On-

gersma ging strijken met f 10.—, die hij besteedde om een concordantie aan te schaffen.

De derde prijs was voor Yffe van Dam te Groningen. Dat was een dames-portefeuille.

Alle drie, van harte gefeliciteerd!

Utrecht, 1-4-'48.

J. v. D.

Advertentiën

Met dankbaarheid aan God en grote blijdschap, geven wij u kennis van de geboorte van onze zoon

Pieter Bauke

B. v. d. Heide

G. v. d. Heide—Kuurstra

Den Haag, 6-4-1948
Oudemansstraat 131

Met blijdschap en dank aan God geven wij u kennis van de geboorte van onze zoon

Walter Brian

B. L. Cooper

R. Cooper—Reiling

9 April 1948

11a Sundridge Parade
Bromley-Kent (Engeland)

Verloofd:

Ans Huijzer

en

Frans H. Steffers

Haarlem, 18 April 1948
Prinsen Bolwerk 48
Jansstraat 20rd

Receptie en afscheid wegens vertrek naar Br. Indië 3—5 uur
Jansstraat 20rd

Heden overleed zeer onverwacht in het Diaconessenhuis te Leeuwarden onze beste pleegvader, oom en pake

Tjipke Bouma

in de ouderdom van bijna 73 jaar.

Uit aller naam:

R. Zeilstra.

Akkrum, 8 April 1948

Heden overleed na een langdurig lijden onze gel. broeder

Tj. Bouma

in de leeftijd van bijna 73 jaar.

Hij was 25 jaren lid van onze gemeente.

Zalig zijn de doden die in de Heere sterven.

Namens de gem.:

R. Folkerts

Drachten, 8 April 1948

Hiermede betuigen wij onze hartelijke dank voor de vele blijken van belangstelling bij ons 45-jarig huwelijksfeest on-dervonden

Tj. Rozema

A. Rozema—Bos

Leeuwarden, Noordvliet 11

GEVRAAGD

een net eenvoudig
meisje

voor hulp in de huishouding bij man, vrouw en schoolgaand kind.

Brieven aan F. Beuneker, Hofstraatje 30, Leeuwarden.

BIEDT ZICH AAN

een nette Huishoudster

m. l., bij man alleen of klein gezin.

Inlichtingen aan 't adres Hoogstraat 2, Harlingen.

Maandag 26 April a.s. hopen onze geliefde ouders en grootouders

G. C. Brussee

en

A. A. Brussee—

v. d. Splinter

de dag te herdenken, dat zij voor 25 jaar in het huwelijk traden.

Wij zijn de Heer dankbaar voor wat Hij ons in hen heeft geschonken.

Hun kinderen en kleinkinderen.

Heemstede, Vijfherenstr. 9

Gelegenheid tot feliciteren 's avonds van 20 tot 22 uur in gebouw „Salem” Baknessergracht 65, Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2894

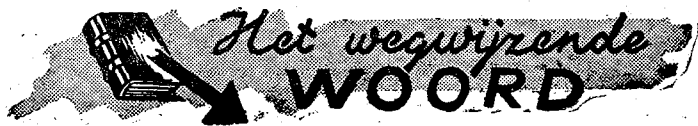
VRIJDAG 23 APRIL 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 106 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Het woord der Verzoening

Toen zeide Jezus tot Maria Magdalena:
... Gaat heen en bericht mijn broeders...

Matth. 28 : 10.

In één woord kan een wereld open gaan.

Zulk een woord is in het afgeschreven versgedeelte het woord: „broeders”.

Het is een openbaringswoord van de eerste grootte. Het is het woord der verzoening. Van dit woord zegt Paulus, dat God het in ons gelegd heeft. 2 Kor. 5 : 19.

Tweemaal lezen we in de opstandingsberichten, dat de Heere Jezus Zijn discipelen „broeders” genoemd heeft. Vóór dien deed Hij dat niet. Er moet dus in de tijd tussen Zijn dood en het wederzien in opstandingsheerlijkheid iets gebeurd zijn. Er moet een verandering zijn ingetreden in de verhouding tussen de discipelen en Hem. En deze verandering vindt haar uitdrukking in de betiteling „broeders”, die de Heiland na Zijn opstanding voor Zijn jongeren gebruikt.

Het moge uw aandacht hebben, dat de oudste zoon in de gelijkenis van Luk. 15 de weergekeerde, jongste zoon, de broedernaam onthoudt. Hij spreekt tot de Vader over hem als „Uw zoon”. De Vader antwoordt met „uw broeder”. De weigering van de broedernaam betekende, dat voor hem de jongste zoon een verbannene bleef: een, met wie hij niet in gemeenschap wou treden. De uitdrukking „uw broeder” in het antwoord van de Vader, is niet anders dan de bede, de ban over de verdoolde, die berouwvol wederkeerde, op te heffen.

De broedernaam is, bijbels verstaan, van de rijkste inhoud. Wie broeder zei, zei vergeving, leven en vrede.

Leerzaam ter onderrichting van de betiteling, die de Zaligmaker voor Zijn jongeren gebruikte na Zijn verrijzenis uit de doden, is een voorval uit de geschiedenis van Achab.

Als koning Benhadad van Syrie door Israel verslagen

is en van kamer tot kamer vlucht, gaan zijn knechten heen om voor zijn behoud te pleiten bij Achab. Zij komen in diepste ootmoed: met zakken om de lenden en koorden of stroppen om de hoofden en boodschappen: „Uw knecht Benhadad zegt: laat toch mijn ziel leven”.

Van het grootste gewicht voor de boden — en ter lering van ons om de naam te verstaan, die Christus ons geeft — is Achabs antwoord: „Leeft hij dan nog? Hij is mijn broeder!”

„De mannen nu namen naarstiglijk waar en vatten het haastig, of het van hem ware”. Ze konden hun oren nauwelijks geloven: „broeder” en dat van dié lippen en dat nú, na de door Benhadad verloren oorlog. Onmiddellijk zijn ze er bij om Achab op dat woord vast te leggen: „Uw broeder Benhadad”.

De Statenoverzetting verduistert de zin van deze uitroep, wanneer ze er cursief achter zet: leeft. Want niet daarop kwam het aan, dat Benhadad nog leefde, maar dat de overwinnaar hem „broeder” noemde.

De betekenis van dit woord ervoer Benhadad dan ook onmiddellijk. Alle straf werd hem kwijtgescholden. Hij werd onmiddellijk weer in eer en rang hersteld. Achab sloot een verbond met hem. Er ontstond vriendschap.

Die waarde heeft het, als de Levensvorst over Zijn discipelen spreekt, als over Zijn broeders.

Dat hoorden de jongeren er in: vergeven zijn uw zonden, ge ontvangt genade en ere! Ik ga een Verbond met u aan!

Het was het woord der verzoening, dat hiermede in hen gelegd werd.

Vól van dit woord trokken ze de wereld in.

Vól van dit woord werden ze Boodschappers der Verzoening en baden de Christenheid deze genade niet tevergeefs te ontvangen.

Omdat we door Hem als „broeders” aanvaard zijn, zijn we nu kinderen Gods. We zijn aangenomen in de Geliefde. Daarom heeft God de Geest der aanneming gezonden, die in onze harten getuigt, dat we kinderen Gods zijn. Door deze Geest, die de Vader ons geeft, omdat Jezus ons na Zijn opstanding broeders genoemd heeft, geeft onze geest getuigenis, dat we Gods kinderen zijn.

Ziet welk een liefde!

Heel het Evangelie, gans de Heilsboodschap vloeit samen in, en straalt uit van dit éne woord: broeders,

dat na de verrijzenis van de lippen van de Gezegende vloeide.

Na Zijn opstanding heeft de Christus de Vader-naam Gods verkondigd aan Zijn broederen, en de Geest op hen geblazen. In het midden der gemeente heeft Hij Gods Vadersnaam lofgezongen. Hebr. 2.

De ban, die op ons lag, is opgeheven. Gal. 3 : 13.

Heere Jezus, die uit de Dood zijt opgerezen en dit Woord der Verzoening in ons gelegd hebt — hoogge-loofd zijt Gij in Eeuwigheid!

En die het leest en er in deelt, zegge: Amen!

L.

Van over de **oceaan**

Neen, dit zal niet een „getrouw verhaal van de lot-gevallen” worden. Daartoe hoop ik later de gelegenheid te vinden en die dan ook te benutten. Nu slechts een hartelijke groet van over de oceaan en wel vanuit Washington, de hoofdstad van wat wel 't machtigste land ter wereld mag genoemd worden. En tevens om u met verblijding te doen weten, dat 't alles naar wens gaat!

Het vertrek van Schiphol, de reis en de aankomst verliepen voorspoedig. De tocht naar Shannon geschiedde in alle warmte. Was het in Nederland nogal bewolkt, donker en kil geweest, wij hadden daarvan boven de wolken gans geen last. Integendeel: een ononderbroken zon bestraalde het vliegtuig voortdurend en maakte 't wolkendek beneden ons tot 'n glinsterend, onregelmatig golvend sneeuwveld. Alleen door enkele gapingen kwamen er zo nu en dan brokstukjes van Engeland en later van Ierland zichtbaar. Na een goede maaltijd in Shannon werd vandaar weer gestart, nu voor de reuzensprong over de oceaan. Maar... na een uur of drie gevlogen te hebben, maakte 't vliegtuig aanstalten om te landen, kenbaar aan de schommelingen, veroorzaakt door het komen in lagere luchtlagen, en aan de order „zitting-riemen vastmaken”. Wat nu? Een landing op de oceaan? Doch neen: onder ons verschenen al de vele lichten van een vliegveld. Het bleek Reykjavik op IJsland te zijn! Waar je al niet terecht komt, als je eenmaal Europa hebt verlaten! IJsland deed zijn naam eer aan: op het vliegveld lag een spiegelglad laagje en resten sneeuw. 't Grondpersoneel was gestoken in uniformen met pels-kragen. Verder konden we van IJsland niets zien, want het was pikdonkere nacht. Alleen het schouwen van 't Noorderlicht zal ons heugen!

Na een verblijf van omstreeks 2 uur aldaar begon dan de lange reis naar Newfoundland. Dit „ommetje” via IJsland was volgens inlichtingen veroorzaakt door de weersomstandigheden boven de oceaan voor de Canadese kust. We hebben daarvan verder niets gemerkt en landden, na aan een stuk door 8½ uur gevlogen te hebben, behouden in Gander (New-Foundland). Dat zo'n machinale vogel het nest zo goed kan vinden! Ook daar was de sneeuw nog niet verdwenen.

De laatste spurt voerde ons dan over de rustig „kabelende” oceaan — het was ondertussen daglicht ge-worden, zodat we, daar ook de wolken verdwenen waren, alles goed konden zien — en daarna over Amerikaanse dorpen en steden naar New York, dat zich reeds door zijn uitgestrektheid en zijn wolkenkrabbers aankondigde.

Zaterdagmorgen half 11 (Ned. tijd half 5 's middags) had de landing plaats. Door de formaliteiten duurde het nog 1½ uur voordat we „buiten” stonden. Daar werd ik begroet door een paar, die ik reeds kende: Dr. Farums, secr. van 't Amerik. Baptist Zendingsge-nootschap en Dr. Stubert. Wonderlijk is het toch: de vorige dag uitgeleide gedaan door Ds. Reiling, voorzitter onzer Unie, in de Nieuwe Wereld door deze 2 begroet — is toch waarlijk een verbondenheid, die geen grenzen kent door oceaan en taal! Ook was er nog een begroetings-telegram van Dr. Dahlberg, voorz. van de Northern Convention, die mijn eerste gastheer zou zijn. 's Avonds mocht ik deze ontmoeten, mij aan het station te Syracuse begroetende na een treinreis van 483 K.M.

Zoals u ziet, is dit slechts een summier bericht. La-ter hoop ik uitvoeriger te zijn. Alleen wil u nog ver-tellen, dat ik de volgende dag (Zondag) sprak in Dr. Dahlbergs kerk — gelijk een kathedraal! — voor een gehoor van 1000 mensen en 's avonds in een andere kleine Bapt. kerk in Syracuse voor een gehoor van 100. Vandaag spoorde ik 860 K.M. en arriveerde een paar uur geleden in Washington en schrijf nu omstreeks 12 uur deze groet. Volgens plan zal ik in 15 steden ver-spreid over 10 staten komen.

Washington zal ik de komende dagen nader bezien. Vanavond zag ik 't hel verlichte capitol de glorie van Amerika's heerlijkheid uitstralen.

Doch wij verwachten een stad, waarin zelfs de zon niet meer van node zal zijn, want God zelf is haar licht!

T. JANSMA.

Washington, 12 April '48.

Losse Schakels

Verandering - Tegen elke verandering mag men niet **Verbetering?** opzien. Wordt een boek opnieuw uit-gegeven, dan kan het nodig zijn er verbeteringen in aan te brengen. Gaat het om een zangbundel of kerkboek, dan moeten dergelijke veranderingen echter wel heel ernstig overwogen worden. Immers zulk een boek is meer dan een leesboek, het is een stuk geestelijk bezit van de gebruikers geworden. Het is niet meer alleen van de uitgever, maar ook van de gemeenten, kerken, kringen, die het in gebruik namen bij hun samenkom-sten. Al zingende is de boodschap der liederen er in gegaan en daarom horen de zielen heel vreemd op, wan-neer ze in een nieuwe uitgave of een andere bundel, het bekende lied in nieuwe woordkeuze voor zich vin-den. — We zeggen daarom niet, dat men nimmer en in geen geval iets aan een geestelijk lied of psalm mag veranderen, maar wijzen er slechts op, dat, wie dat on-derneemt, er heel ernstige reden voor moet hebben. Hij raakt aan de zielen der gebruikers.

Psalm 89 : 7. Enkele patiënten luisterden naar een uitzending, waarbij dit bekende vers werd opgegeven. Ze schrokken even, toen ze de eerste regel hoorden voorlezen. Inplaats van de bekende woorden

Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort! golfde dit het kleine ziekenvertrek binnen:

Hoe zalig is het volk, dat luistert naar Uw Woord! Het was uit onze schone Lofzangen en Gebeden — de

Unie-bundel, door voortvarende mannen aan de Unie-Commissie en door deze de Unie-gemeenten aangeboden. — Veel voortreffelijke liederen zijn in deze bundel saamgebracht. Wanneer hij in de samenkomsten der gemeente, waartoe men behoren mag, al niet gebruikt wordt, kan men hem toch tot persoonlijke stichting heel goed gebruiken.

Was het nodig deze zo bekende regel van dit psalm-vers te veranderen?

Het is misschien wat duidelijker voor de zingende christen, dit luisteren „naar Uw Woord” dan het: naar Uw klanken hoort. Maar is het juist? Bedoelde de schepper van psalm 89 met de klanken of het geklank, het Woord Gods? — Was het geklank, waarop hier gezinspeeld wordt, niet het bazuin geklank? En was het niet op de grote Verzoendag, dat Israel in al zijn steden, dorpen en vlekken met de voltrekking der verzoening bekend gemaakt werd door middel van het geklank der bazuin? Verkrijgt de regel daardoor niet zijn diepe en schone zin? Is het niet speciaal de boodschap der Verzoening, waarbij we door deze psalmregel bepaald worden? Met het verdwijnen van de „klanken” van de oude berijming, wordt de regel enigszins armer.

Ook „dierbare” dingen moeten soms gewijzigd worden, maar dan toch alleen, wanneer de zuiverheid het vereist. Ze zijn zielsbezit der schare geworden, en daarmee moet men heel voorzichtig omgaan.

Nieuwe Bijbelvertaling. Het is mede om bovengenoemde reden, dat we er niet voor voelen om de Nieuwe Vertaling van de Bijbel, bewerkt op initiatief van het Nederl. Bijbelgenootschap, al op de kansel te gebruiken. Men late deze nieuwigheid wat betijen. Laat eerst de bijbelliefhebbers er thuis in persoonlijk gebruik maar wat aan gewend raken, voor dat men haar gebruikt in de godsdienstoefeningen. Beter dan haar daar al in te voeren is het te wachten tot een algehele revisie van deze nieuwe vertaling heeft plaats gehad en de tekst een vorm gekregen zal hebben, die een eeuw b.v. stand houdt. De Vertalingscommissie heeft alle kerkgenootschappen gevraagd om kritiek op haar werk. Voor zover wij konden nagaan, is deze kritiek nog niet verwerkt in de vertaling. We vermoeden echter, dat de vertalingscommissie te zijner tijd wel gebruik zal maken van de opmerkingen en aanmerkingen, die zijn binnengekomen. Tot zolang gewacht met het officiële gebruik van de Nieuwe Vertaling — is ons gevoelen. Het zou kunnen gebeuren, dat de gemeente over vijf en tien jaar al weer wat anders te horen kreeg.

Laatste bericht. Uit Wildervank ontvingen we de mededeling dat Paulus gedoopt is in het huis van Petrus met als bewijsplaats Hand. 9 : 18. „In een gewoon huis” wordt er aan toegevoegd. Wij waren met deze bijzonderheden niet op de hoogte, maar menen ze niet voor ons te mogen houden.

1) Later bericht meldt, dat het huis van Judas was.

Kerk en arbeider. Na dertig jaar predikant te zijn geweest, besloot een dominé inspecteur te worden in een autofabriek. Hij wilde uit eigen ervaring weten, hoe de arbeiderswereld in haar geheel staat tegenover Kerk en Godsdienst. Hij merkte, dat deze grote menigte van de grondbegrippen van het Evangelie totaal onkundig was. Ze gaan niet naar de Kerk, ja zijn de Kerk meer of minder vijandig gezind.

Een man stierf in de fabriek aan een hartaanval. Nie-

mand van de arbeiders dacht dat de man voort zou leven. Zij verbonden aan de dood geen enkele ernstige, laat staan schokkende gedachte.

Vanwaar deze grote vervreemding der arbeiders van het Evangelie?

Kerk en De inspecteur, vermomd predikant, schrijft leven. deze onkunde en vijandschap van de gemiddelde Amerikaanse arbeider ten opzichte van Godsdienst en Kerk toe aan de geïsoleerde positie, die de Kerk in het leven eeuwen lang heeft ingenomen. De scheiding van leken en geestelijken heeft hier funest gewerkt. De geestelijken staan buiten het werkelijke leven. Ze lezen boeken, geschreven door mensen, die het leven ook niet kenden. Op de scholen, waar zij voor hun werk gevormd werden, doceerden professoren, die evenmin contact met het leven hadden.

Zo kwamen deze leidlieden verzeild in een wereld, waarin zij, die ze moesten onderrichten en winnen niet leefden. Ze kenden de begrippen niet, die het geraamte van het dagelijkse leven van duizenden uitmaken.

Het oudste voorbeeld. Hoe geheel anders was het in de dagen der oudste Christenheid. De Heere Jezus wies op in een timmerwerkplaats en oefende zelf dat beroep uit. Paulus was tentenmaker, ook nog tijdens zijn arbeid als Apostel en van de andere apostelen waren enkelen vissers geweest. Ze kenden het leven van alle dag. Ze spraken de taal van de gewone man. Er gaapte geen kloof van onkunde tussen hen en de mensen, die zij het Evangelie brachten. Zij kenden de wereld hunner toehoorders. Ze kenden hun zorgen en verwachtingen en konden hen inderdaad „aanspreken”.

„Volks”gemeente. De gemeente moet in zekere zin midden in het volk staan. Geen gemeente vóór het volk, maar ván het volk zijn, d.w.z. gevormd, niet voor het volk, maar door het volk — het volk, dat Christus zich reinigde. Alle leden kunnen en moeten de verantwoordelijkheid dragen voor het werk. Natuurlijk kan men de verantwoordelijkheid niet op de leden leggen, wanneer men onbekeerde mensen tot leden aanneemt. Dan moet er een clerus gevormd worden: een aparte stand van geestelijken, die alle rechten alleen heeft. En het resultaat is, dat de schare van de Kerk en de Godsdienst vervreemdt. Schoon de Roomse Kerk heel het leven der mensen omspant en beweert tot zelfs nog over het graf zeggenschap over hen uit te oefenen, ziet men toch in de haast uitsluitend Roomse landen, hoe ontzettend weinig invloed de Godsdienst en de Kerk op het werkelijke leven der mensen uitoefenen. Italië en Frankrijk (de „oudste dochter der Kerk”), zijn geen volken met een rijk godsdienstig leven.

We zullen voorkomen, dat er dwars door de gemeente een scheiding ontstaan zou wat een vervreemding der schare van het Evangelie ten gevolge zou hebben. Geen geestelijke „kaste” met bijzondere voorrechten. Ontwikkeling is goed en voor een vruchtbare bediening haast onmisbaar, maar mag niet leiden tot het onmondig maken der andere leden. Het mag niet zó worden, dat de eenvoudigen en onbemiddelden zich de kans zien afgesneden om de Heer in de prediking te dienen. De gemeenten kunnen en moeten dat voorkomen door de gelden op te brengen, die voor de opleiding nodig zijn.

L.

Niet tevergeefs

....vanzelf vrucht....

Mc. 4 : 28.

Een kleine, haast onopvallende gelijkenis, maar groot van betekenis en diep van inhoud! Zaad wordt aan de akker toevertrouwd. Voorwaar, een eenvoudige handeling, die al eeuwen door eenvoudigen en naamlozen is verricht. Er is letterlijk niets geweldigs, niets heroieks in die handeling. Ze kan verricht worden terwijl de gedachten elders zweven en terwijl de verlangens van de zaaier naar heel andere dingen uitgaan. Het doet er niet toe, want de zaaier heeft in dit gehele proces een ondergeschikte rol. Als hij maar zaait!

Maar als hij gezaaid heeft, begint het wonder! De grond brengt vanzelf vrucht voort; eerst een halm, daarna een aar, daarna het volle koren in de aar.

Het Wonder begint, nadat de mens zijn taak volbracht heeft.

Het Wonder begint, als de mens ophoudt!

Dit zijn twee zijden van een grote waarheid.

Straks zullen de discipelen uitgaan in de wereld om het Zaad des Evangelies te zaaien. Als een verloren groepje, ondergaand in de miljoenen van de Romeinse samenleving, zullen zij zich hebben te kwijten van de opdracht, welke hun Meester hun gaf. De harten van al die miljoenen moesten bekeerd worden tot de levende God, opdat zij allen door de in Christus gebleken Goddelijke liefde van de ondergang mochten worden gered. Hun boodschap was heerlijk genoeg, maar de macht van het ongelofte was neerdrukkend groot. Wat zouden zij vermogen tegen die duistere macht? Het wordt hun bang, als ze elkaar aanzien.

De gelijkenis, die Jezus hun nu verhaalt, is als een bemoedigende glimlach: „Het Wonder is de bondgenoot van de zaaier! Het begint zijn werk, als gij, vermoeid en teleurgesteld wellicht, uw werk hebt beëindigd!”

We zullen allen wel eens de neerdrukkende gedachte hebben gehad, dat al onze pogingen om iets goeds tot stand te brengen veroordeeld scheen, op niets uit te lopen. We gaven ons getuigenis, maar we merkten niet, dat de blikken zich richtten op Jezus. We lichtten mensen voor met raad, maar deze werd in de wind geslagen. Tijdens stormachtige meningsverschillen trachtten we olie op de golven te gieten, maar de verstorende elementen werden niet in hun woeden gestuit. En op het gebied van de opvoeding .... Ach, op al ons streven, het ware, het goede, en het schone te doen triomferen, bleef het verwachte antwoord uit. Hoe verlangden we er naar, dat Christus zou winnen op al die terreinen, waarop wij voor Hem onze taak hadden volbracht; maar alles is gebleven, als hadden we niets gedaan. Wij voelden ons op dood spoor!

Maar ook voor ons is de bemoedigende glimlach van onze Heer! „De grond brengt vanzelf voort eerst de halm, daarna de aar en daarna het volle koren in de aar!” Het Wonder begint als wij aan het eind van ons werk — aan de grenzen van onze mogelijkheden zijn gekomen. *Het begint eerst goed, als wij ophouden!* Het is Goddelijk normaal, als we geen spoor van onze arbeid kunnen ontdekken. Waarom? Ik weet het niet, maar misschien komt die andere gelijkenis ons te hulp, die spreekt van vogelen des hemels, die de zaadkorrels, welke aan de weg gezaaid zijn, wegpikken. Hetgeen zichtbaar blijft, is zo licht een prooi van het tijdelijke,

voordat eeuwigheidswerk kan ontstaan! Laat ons daarom ophouden met treuren en geloven, dat hetgeen voor de Heer is gedaan zijn waarde behoudt, dat tenslotte vrucht zal dragen. Maar die vrucht is werk van het Wonder. Die waarheid lere ons deemoed, daar hieruit blijkt, dat niet aan ons werk de scheppende factor is ontleend. Maar aan de andere kant vervult ons die waarheid met blijdschap, daar toch het Wonder zich wil verbinden aan dat, wat wij doen.

Dus gaan wij door met zaaien! En laat dit werk in 't geloof geschieden! Juist geloof zal ons tegen moedeloosheid beschermen.

Prijzen we God, dat Hij niets boven onze krachten vraagt. Prijzen we Hem daardoor vooral, dat wij ook niets boven het ons gestelde willen bereiken. Zo laten wij de weg vrij aan het Wonder Gods, waarmee Hij Zijn plannen wil verwerkelijken. Later zal blijken, dat Zijn plannen overeenstemmen met de verlangens, die wij in ons hart koesterden vanaf het ogenblik, dat wij door genade ons Zijn kind mochten weten.

Doch nog niet alles is bereikt, al hebben we de ontmoediging zien vervagen en al zijn we opnieuw tot verdere arbeid willig. De onzekerheid, hoe we onze taak moeten volbrengen, overschaduwde menigmaal onze vreugde. De verantwoordelijkheid drukt ons neer. Bedenkt echter dat waar verantwoording drukt, de duivel er zich bovenop heeft genesteld! Geen wonder, dat het dan zwaar valt, het pak te torsen. Door toedoen van die vijand slechts wordt onze taak tot een onoplosbaar probleem. Zien we naar een roos. Haar taak is levensgeur te verbreiden. Welnu, ze doet het, omdat ze eenvoudig niet anders kan! — Wie Christus in het harte draagt zal evenzo op al die levensterreinen zijn taak verrichten, welke Hij onder Zijn regering wil brengen. Weest daarom niet verslaagd!

BRANDT.

Wij Baptisten

Ofschoon het de Christen niet oorbaar is te roemen, (want staat er niet zeer duidelijk geschreven; „die roemt, roeme in de Heere”?) gaan wij Baptisten desondanks niet weinig prat op het feit, dat in onze gemeenten de democratische vorm en geest heerst. Een hiërarchisch stelsel is ons een gruwel, terwijl wij ook een soort synode voor geen geld ter wereld willen aanvaarden. De vrijheid tot zelfbestuur is ons boven alles dierbaar. De gemeenten moeten autonoom zijn en de leden gelijkberechtigd. Wij wensen niet dat er van boven af iets gedecreteerd wordt en er mag zelfs geen enkele schijn van heerschappij zijn. Met de Bijbel in de hand kunnen wij Baptisten ons standpunt verdedigen en bewijzen dat dit in overeenstemming is met Gods wil. Heeft niet Jezus zelf eens gezegd: „doch gij zult niet Rabbi genaamd worden, want Eén is uw Meester n.l. Christus; en gij zijt allen broeders”. Zie je wel, deze éne uitspraak: „gij zijt allen broeders” toont ons dat ieder in de gemeente evenveel recht heeft en niemand enige aanspraak kan laten gelden op een of ander bevoorrechte positie of naam. Zo waren er in vroegere jaren dan ook vele leden die de titel „dominee” nimmer op hun lippen zouden nemen. De voorganger was eenvoudig huns gelijke, hun broeder. En wilden zij hem toch op een of andere manier onderscheiden van de andere broeders dan spraken men hem aan als „mijnheer”. Doch dit leek al iets op een concessie en enkelen hielden zelfs dáár niet van.

In het licht der historie worden deze dingen zeer duidelijk verklaard en begrepen. Door de „kerkelijke” macht, die de Paus gedurende de eeuwen tot zich getrokken had, werd hij in staat gesteld de banvloek over een z.g.n. halsstarrige en eigenwijze zoon der kerk uit te spreken (Luther) en alle andersdenkenden desnoods met martelwerktuigen tot de en een ware belijdenis van de moederkerk terug te brengen. En naast de kerkelijke macht bestond ook nog de wereldlijke macht, macht om koningen en keizers te dwingen de wil der Kerk te volbrengen. Terecht huiveren wij voor zulk een machtspositie, gesteund door wapenen van list en geweld. Christus kende alleen toch slechts één wapen: het wapen der liefde en waarheid! Geen wonder dat er protest werd aangetekend en de Protestanten zich distancierden van Rome. Is eenmaal zulk een breuk ontstaan, hoezeer die ook te betreuren valt, dan volgen er meerdere. Wij zullen ons daar niet in verdiepen, alleen nog opmerken, dat ook de Protestanten op hun hoede moeten zijn. Waarom is Dr. Feisser uit de Ned. Hervormde kerk gestoten? Licht achter deze geschiedenis ook niet de „kerkelijke macht”, die geen ander geluid duldt en geen andere inzichten tolereert dan haar eigen? Zo zijn wij Baptisten dan de voorstanders van een democratische vorm. Elke gemeente kiest haar eigen voorganger en ambtsdragers, en de gemeenten tezamen kiezen de leiders in de U.C. En mochten dezen al niet geschikt zijn voor hun taak of zich te veel aanmatigen naar de smaak en het gevoel der leden of gemeenten, welnu, zij hebben het recht hun dit duidelijk te maken en bij de verkiezingen andere personen naar voren te schuiven. Zonder leiding en leiders gaat het ten enen male nu niet in dit leven. Organisatie moet er zijn. Doch van mensen met dictatorische neigingen hebben wij een hartgrondige afkeer. Wij willen vrij zijn en blijven, ook in onze godsdienst. En mocht de Unieband al te zeer knellen, welnu, dan ontstaat er een z.g.n. Vrije Baptisten Gemeente. Vrijheid boven alles!

Het Koninkrijk Gods

Soms heb ik het gevoel dat wij Baptisten te ver de andere kant zijn uitgegaan. Gelijk een slinger van de klok van links helemaal naar rechts schommelt, zo geschiedt het ook vaak in het leven. Een reactie is daarom nog niet alleen goed, omdat het een reactie is. Zo het terrein overziende merken wij op dat er wel eens te veel democratie geweest is. Wie schaamt zich als Baptist niet, als hij in de annalen leest over gemeentevergaderingen waarin het zo stormachtig toeging, dat de wereldling er zich voor zou hebben gegeneerd? En soms moest de politie er bij te pas komen. Hoe droevig! Ik zou over deze dingen niet gaarne willen uitweiden. Wij, die zo broederlijk met elkander willen omgaan; wij, die onze gemeente beschouwen als Nieuw Testamentisch; wij, die toch vaak „roemen” dat te bezitten in onze gemeente wat andere kerken missen, ook wij staan schuldig voor God. Om ooit de Baptisten Gemeente te willen beschouwen als exponent van of, nog verder afglijdend, identiek met het Koninkrijk Gods, zou dwaas zijn. Ik zeg niet dat wij dit ooit gedaan hebben of zullen doen, ik wil alleen waarschuwen toch nimmer te roemen op iets dat in of aan of van ons is — noch ooit in de vrijheid, die wij in onze gemeenschap dan bezitten, doch slechts te roemen in onze Heiland. En nimmer te vergeten, dat Hij onze Leidsman is aan Wie wij algehele gehoorzaamheid verschuldigd zijn. Jezus zegt terecht: Gij hebt Mij niet uitverkoren, doch Ik heb u uitverkoren. M.a.w. wij hebben Jezus niet bij

stemming verkozen, doch Hij heeft ons als discipelen geroepen. En nu is er een heilig moeten. Wij moeten Hem getrouw blijven, wij moeten Hem volgen, wij moeten Zijn bevelen gehoorzamen. Onlangs stootte zich een jonge Baptist aan het feit, dat de leider tegen hem zei: dat moet je eigenlijk doen. Het was een zekere taak, die hij op zich behoorde te nemen. Het antwoord luidde prompt van deze jonge, vrije Baptist: als je zegt dat ik moet doen, doe ik het helemaal-niet meer. Als je mij het beleefd vraagt, nu dan zal ik er eens over denken. Natuurlijk klappen wij Baptisten in de handen. Dat is nog eens echte mannentaal. Wij kunnen ons ook bedroeven als wij bedenken, dat de leider in dit geval het woordje „moeten” heeft bedoeld als „behoort” en dat dit al werd misverstaan. Ach, wij begrijpen elkaar zo spoedig verkeerd, alleen daarom, omdat wij uit reactie zo grenzeloos bang zijn dat de een ook maar iets over de ander zal „heersen”. Al is dit „heersen” ook maar in de zin zoals ouders over hun kinderen doen. Er is een heilig moeten! Moet ik naar de kerk? Moet ik naar de bidstond? Moet ik er zijn als er een Evangelisatieavond is? Ja, als ik wil! En anders... Wij zijn toch vrij om te doen en te laten, te geven of te behouden, mij in te zetten of terug te trekken al naar het mij belijft? Er is toch geen gemeente, geen voorganger, geen ouderling of medelid, die mij kan dwingen? — Neen, gelukkig niet. Maar Christus kan dit wel. Hij is onze Koning. En een Koning moet men op Zijn bevel gehoorzamen. Hij is de Koning der Liefde en Waarheid. En nu de grote vraag: dienen wij die Koning, die ons geroepen heeft tot Zijn dienst? Wij behoren wel tot de Baptisten Gemeente, maar behoren wij ook tot Zijn Koninkrijk? Is Jezus' wil onze wet? Hij heeft ons gesteld in deze wereld niet om onszelf te behagen, maar Hem en Zijn dienst — en om vruchten te dragen. Alle rank, die geen vrucht draagt, wordt afgehouden en in 't vuur geworpen. Jezus' Koninkrijk heeft niets te maken met democratie. God is onze Heerser. Jezus is onze Leidsman, niet bij acclamatie onzerzijds verkozen, maar krachtens Zijn eigen wezen. Hij is de Zone Gods.

Wij Baptisten. Zijn wij waarlijk vrij? Neen, wij zijn gebonden. Dat geen enkele Baptist en geen enkele Christen dit ooit vergete. Eer vergete men alles wat ons lief en dierbaar is op deze aarde, dan dat ene feit: Wij zijn verbonden aan Christus in tijd en eeuwigheid en verbonden met elkander als broeders: door de liefde. Hieraan zal de wereld bekennen dat wij Jezus' discipelen zijn — niet dat wij z.g.n. vrij zijn of de democratische geest in onze gemeente huldigen: wij hebben er soms te veel van — doch n.l. zo wij liefde hebben onder elkander. Die het meest van deze liefde van Christus bezit is de meest vrije Baptist en de beste Christen. Die zal ook het diepst aanvoelen deze woorden van Paulus: „Want de liefde van Christus dringt mij”. Er is geen andere vrijheid dan de vrijheid in Christus.

A. A. HARDENBERG.

Een dominee schreef aan een welvarend mens om enig geld ter ondersteuning van een bepaald werk. Hij kreeg ten antwoord: „Voorzover ik het nu begrepen heb bestaat het christelijk geloof uit: geef, geef, geef!” Geld ontving de dominee niet, Maar hij antwoordde de zakenman: „Ik dank u hartelijk voor de beste definitie van het christelijk leven, die ik ooit hoorde”.

Gemeenteberichten

STAVEREN

Wat is *sterven*, en wat is *leven*?

Als God ons oproept, dan moeten wij bereid zijn om te komen. Wij hebben niets te zeggen; 't past ons wel of niet; wij kunnen er niets aan veranderen. God roept, en Christen of niet-Christen, zij hebben geen keus, zij moeten terstond komen.

Zo werden wij Zaterdagmorgen zeer vroeg opgeschrikt, toen wij hoorden, hoe God een der onzen, gelukkig een Christen, heeft geroepen om te komen, en hij moest terstond, en had geen tijd om afscheid te nemen, ja zelfs niet een blik te richten naar zijn vrouw en kinderen. Br. R. de Boer was niet meer; zo uit het leven in de dood, en zo van de dood in het leven.

Hij is de dood ingegaan om het eeuwige leven te beërven.

Wat een troost voor zijn vrouw, kinderen en familie, maar ook voor ons als gemeente.

Br. R. de Boer heeft vele jaren de gemeente gediend als koster, en wij kunnen het ons niet indenken zonder hem. God vraagt ook ons niet of het past. Wij willen toch God danken, dat wij br. de Boer zo vele jaren in ons midden mochten hebben.

Moge dat ook zijn vrouw en kinderen tot troost zijn, ziende op al die zegeningen, die God ook hem heeft geschonken. God sterke zuster de Boer, de kinderen en ons, en geve ons allen genade, opdat wij de loopbaan volbrengen, en de kroon zullen beërven; want die in Hem gelooft en uit Hem leeft, zal niet sterven maar leven, al ware hij ook gestorven. Dan is sterven leven, want het leven was Christus.

R. SMITS.

ZANDBULTEN

Het is mij een groot voorrecht u weer eens wat nieuws uit onze gemeente te vertellen. Sinds begin Febr. lieten we niets meer van ons horen. Toch mocht ons werk gezegend voortgang hebben.

Zondag 7 Maart was het voor onze gemeente en voorganger een feestdag; we mochten getuige zijn dat twee zusters en een broeder door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. We zijn op die dag rijk gezegend, en mochten met een jubel in het hart, ter eer van onze Meester naar huis gaan, ook omdat vier zich na de plechtigheid melden om ook de Heiland volkomen toe te behoren.

In de loop van de maand Maart gaven zich nog vier personen op, zodat we Zondag 4 April in de middagdienst, met velen die gekomen waren van elders, getuigen mochten zijn, dat vijf zusters en drie broeders door de doop tot de gemeente werden toegevoegd. Bij deze plechtigheid had onze voorganger het voorrecht aan een stampvolle kerk het Evangelie des Kruizes op een duidelijke wijze door te geven. Ook deze middag gaven zich weer enkelen op om ook gedoopt te worden. Het was weer feest, niet alleen voor de broeders en zusters die gedoopt waren, maar ook voor ons allen. Er was grote blijdschap. Gods Geest werd op duidelijke wijze merkbaar; ook nu zien we al reeds weer uit naar de volgende doopdienst, die we D.V. de eerste Zondag in Mei hopen te houden.

De gewone diensten worden alle goed bezocht. Ons kerkje is elke Zondag vol; we mogen ons erover verheugen, dat we er een 50-tal zitplaatsen bij gekregen hebben, die ook Zondagsmiddags bezet zijn.

Het verenigingsleven gaat heel goed; er volgt zegen op zegen.

Zo gaan we dan weer moedig de toekomst in, ons oog op Hem gericht. Voorwaarts steeds!

N. L., secr.

Bondsdag Gewest Holland 2e Paasdag in Den Haag

Ook in „Holland” was het die dag stralend weer. Dat was fijn, want zonneschijn verhoogt altijd de feestvreugde. Of het een feest was dat samentreffen van Hollanders en Utrechters in Den Haag? Nou en of! Het ontmoeten van je broeders en zusters medestrijders uit zustergemeenten is op zich zelf al een grote vreugde.

De gemeenten Eindhoven en Treebeek, die ook tot ons Gewest behoren, moesten, wegens de grote afstanden tussen hen en ons, en zeer tot hun en onze spijt tezamen een Paasbijeenkomst houden.

De voorzitter van ons Gewest Ds. K. Reiling, die de morgenvergadering leidde, gaf al dra na de opening velen de gelegenheid de Heer een zegen te vragen voor de dag. Ds. J. de Jong had tot taak het onderwerp: „Wat maakt de Doop tot Doop” in te leiden. Met belangstelling werd hiernaar geluisterd en aan de nabespreking namen velen deel.

De goede koffie, door de Haagse afd. Zusterhulp in de pauze, die onder gezellige kout verstreek, geserveerd, bleek een welkome lavenis te zijn.

De gemeenschappelijke $\frac{1}{2}$ uurs zangdienst, geleid door br. A. Gebel droeg zeker bij tot het welslagen der Bondsdag. Br. Gebel zorgde voor de inspiratie echter ten koste van veel eigen transpiratie. Steeds opnieuw werden liederen door aanwezigen opgegeven, maar Ds. G. W. Tijman hield als leider der middagverg. de klok goed in de gaten.

Ds. J. W. Weenink bepaalde ons bij „het Avondmaal” en wierp aan het einde der nabespreking enkele vragen ter overdenking op. Zr. L. J. v. Beek, E.C.U.-werkster in Amsterdam-Noord vertelde onder het opschrift „Van de Akker” van haar werk. De samenzang der koren mag ook beslist geslaagd heten. Ter afwisseling hoorden we 's morgens en 's middags declamatie.

Vele jongeren maakten deze goede Bondsdag mee. Zij gaven daardoor blijk belang te stellen in de gemeentelijke arbeid. Dit stemt ons tot grote dankbaarheid.

Wat zegt U? Had U deze Bondsdag toch wel mee willen maken? Ja, U hebt wat gemist! Nu, volgend jaar komen we D.V. weer bijeen. Bij gezondheid tot ziens dan!

De Heer zegene U en onze gewestelijke arbeid.

F. B.

Toen H. W. Beecher het paard prees, dat hij wilde huren, zei de eigenaar: „Mijnheer, dit paard zal alles doen, wat u maar wilt!” Toen bekeek Beecher het edele dier nog nader en zei: „Ik wilde dat het een lid van mijn gemeente was. Zulke werkers heb ik nodig”.

Van de boekentafel

In geen ding bezorgd. Door de firma Voorhoeve, den Haag, in keurige, rustige band uitgegeven. Toespraken van Dr H. A. van Andel, gehouden in een interneringskamp te Solo. Met een foto van de prediker, die spreekt, nadat hij is heengegaan. Ontroerend is telkens de aanvang: Ik herinner u aan Psalm 62 : 1, 4, 5. Of: Ik herinner u aan Gezang.... Waaruit wij moeten ontnemen, dat het zingen niet werd toegestaan. Dr S. U. Zuidema schrijft dat deze schetsen ons dichter bij de Schrift en Christus brengen. Ze zijn, juist door de diepe eenvoud, zeer geschikt in de stilte te worden gelezen; ter onderwijzing, ter vertroosting en ter vermaning. Er zijn 24 overdenkingen op ruim 150 bladz. De prijs is f 3.25. E.R.

Vluchtheuvel in gevaren. Tenslotte zij uw aandacht gevestigd op een derde uitgave der reeds genoemde firma Voorhoeve. De mooie band, bedoeld is vooral de tekening, doet ieder grijpen naar het 80 bladz. tellend boekje, dat uitgegeven is ter ere van het 100-jarig jubileum van „het dorp der barmhartigheid”. Een verhaal over de pioniersarbeid van Ds O. G. Heldring, Dr H. Pierson e.a., die met barmhartigheid bewogen en in onwankelbaar geloof een eeuw lang ijverden voor de Heldring Stichtingen. Die meer wil weten van deze mannen en hun opvolgers, van het werk der inwendige zending in Zetten, trachtte dit boekje aan te schaffen, dat ook door de 25 foto's spreekt. Als u weet, dat een deel van de opbrengst ten goede komt aan de Heldring Stichtingen, zult u er nog gemakkelijker toe komen een rijksdaalder uit te geven. U moet tenslotte toch iets weten van deze arbeid, „een teken van het Rijk”, een vluchtheuvel voor hen, die in gevaren zijn. E. R.

Mededelingen

Br. M. N. Looije heeft vroeger als E.C.U.-werker onder ons geleefd en gediend. Ongeveer anderhalf jaar geleden herinnerde Ds. Tijman ons aan hem en merkte op, dat men deze broeder zeker eens zou kunnen vragen voor een vacante Zondag. Hierbij wordt nog eens zijn adres vermeld: Bergweg 7, Doorn.

DIT JAAR DE I.P.L. TE ASSEN

Zoals elk jaar houden de Noordelijke Gemeenten hun Landdag op de tweede Pinksterdag; en wel te Assen in het mooie Asserbos.

Baptisten van het Noorden, houdt nu reeds rekening met deze gemeenschapsdag en houdt 17 Mei vrij voor de LANDDAG!

Er wordt met inspanning gewerkt aan een aantrekkelijk programma. Verschillende sprekers; muziek van het muziekgezelschap „Elad”; zang van verschillende koren o.a. het Gronings Mannenkoor „Gloria Dei”; soli; declamatie etc.

Zoals u ziet belooft het een gezellige dag te worden! Maar het gaat niet alleen om de gezelligheid. Het moet ook een toogdag worden waarop de Baptisten hun getuigenis laten horen aan de Assenaren. Daartoe dient ook de OPTOCHT DER JEUGD vanaf het stationsplein te 9.30 uur naar het Landdagterrein. Jonge mensen, het moet een mars zijn met vliegende vaân en slaande trom! Zorgt voor de afdelingsvaandels en

-vlaggen. Het corps „Elad” zorgt voor de slaande trom. Oude en jonge Baptisten, allen op naar Assen op de tweede Pinksterdag. Voorverkoop van de toegangskaarten bij de secretaris van uw gemeente. Nadere bijzonderheden zullen in een van de eerstvolgende nummers geplaatst worden.

Secr. I.P.L.,
L. v. DAM, Groningen.

De gemeente te Winschoten maakt bekend, dat Ds. J. B. de Neef op 9 Mei a.s. bevestigd zal worden door Ds. J. Louw van Groningen en 's middags zijn intrede zal doen in de gemeente.

De bevestigingsdienst, die aanvangt te 9.30 uur v.m., wordt gehouden in het kerkgebouw der gemeente, Mr. A. J. de Sitterstraat, en de intrededienst, die aanvangt te 3 uur n.m., in het kerkgebouw van de Lutherse gemeente aan de Vissersdijk.

's Avonds 7 uur zal er een begroetingssamenkomst zijn in het eigen kerkgebouw in de Mr. A. J. de Sitterstr.

De omliggende zustergemeenten worden uitgenodigd zich op die samenkomsten te doen vertegenwoordigen door het zenden van afgevaardigden.

De secretaris der gemeente,
H. MEIJER.

ADRESWIJZIGING

Vanaf 27 April is het adres van Ds. J. B. de Neef: Burgemeester Venemastraat 7 te Winschoten. Tel. 405.

ZONDAGSSCHOOLCONFERENTIE TE STADSKANAAL

op Zaterdag 1 Mei. Aanvang 3.30 uur

Programma als volgt:

Middagverg. 3.30—5.30 uur.

1. Opening Ds. G. Vegter, voorz.

2. De Westhill methode. Ds. H. v. d. Werf?

5.30—6.30 uur pauze. Gezamenlijke broodmaaltijd.

Avondverg. 6—7.30 uur.

3. Mededeling Jeugdbundel.

4. Verkiezing nieuw comitélid.

5. Inleiding Ds. v. Beek? Ond.: „Onze verantwoordelijkheid voor de kinderen die de Zondagschool verlaten”.

7. Rondvraag.

8. Sluiting.

Wij nodigen allen, die werken in de Zondagsschool of belang stellen in deze mooie arbeid, hartelijk uit voor deze belangrijke conferentie. Heel gaarne zouden we ook de voorgangers en kerkeradsleden eens op onze conferentie zien. Het Zondagsschoolwerk is gemeentewerk. En de jeugd van heden is toch de gemeente van morgen.

En laten we niet vergeten te bidden om rijke zegen voor deze conferentie.

JO BOITEN, secr.esse.

Verantwoording U.Z.C.

over Maart 1948

In dank ontvangen van:

Bapt. Gem. E.-Erfcheidenveen

f 83.05

„ „ Ter Apel

- 70.—

„ „ Pernis

- 14.70

Zusterhulp Afd. Hengelo (O.)	- 72.50
Bapt. Gem. Apeldoorn	- 32.13
Prot. Zondagsschool Meersen (L.)	- 5.80
Bapt. Gem. Nw. Weerdinge	- 78.21
" " Deventer	- 25.—
Zendingscorrespondent Sneek	- 22.20
Ver. tot stichting Bapt. Gem. Emmen	- 46.22
Van Ds. L. de Haan, Apeldoorn van oplossingen Raadselwedstrijd	- 20.67
Bapt. Gem. Nw. Weerdinge	- 250.—
Zondagsschool Veensloot	- 30.50
B. T. te D.	- 30.—
Zusterhulp afd. Staveren	- 12.20
Bapt. Gem. Treebeek	- 61.—
Zr. A. S. te H.	- 10.—
Bapt. Gemeente Stadskanaal	- 500.—
M. M. te G.	- 5.—
Gemeenteavond Staveren	- 41.—
Bapt. Gemeente Sneek	- 211.25

Dit is deze maand ruim f 1600.—, voorwaar een record. De Zendingsavonden hebben er ook toe medegewerkt, dat deze maand zoveel door de gemeenten voor de Zending is bijgedragen. In de toekomst zal ook veel van de gemeenten worden gevraagd voor de Zending, want de Unie komt voor de Zending voor grote uitgaven te staan.

Bijdragen worden gaarne in ontvangst genomen op postrekening 382183.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN,
Willemstr. 9, Sneek.

Correspondentie

G. T. te E. We kunnen met geen enkel totalitair systeem instemmen — onverschillig, hoe dat zijn aanspraken motiveert. Onder hen, die gevangen zijn in, onverschillig welk systeem, zullen wel goede mensen en oprechte gelovigen voorkomen, maar dat maakt voor ons het systeem niet aanvaardbaar. Ten slotte zien we maar daarop, waar ons als Baptisten nog de meeste mogelijkheden gelaten worden om onze overtuiging uit te leven. Die schijnen thans in het Oosten nog wel zo groot te zijn, als, naar beginsel en praktijk te oordelen, in de door Rome overheerste landen, het geval is.

Overigens: lof, voor de zorgvuldigheid, waarmee U De Christen leest! Moge U daar nog menige zegen uit ontvangen!

L.

Advertentiën

Door Gods goedheid werden we verblijd met de geboorte van een zoontje

Jan

G. Ottens
G. Ottens—de Raaf

Exloërkijl, 12 April '48
I 34

Mede namens onze kinderen betuigen wij onze hartelijke dank voor de betoonde belangstelling bij onze 25-jarige echtvereniging ondervonden

P. Jongsma
A. Jongsma—Grasman

April, 1948
Ruigahuizen 27 bij Balk

Heden behaagde het de Heere, zeer plotseling, uit ons midden weg te nemen onze innig geliefde man, vader, behuwd- en grootvader

Ruurd de Boer

in de ouderdom van 66 jaar

Zwaar valt ons dit verlies, doch wij wensen Gode te zwijgen

Namens de
diepbedroefden:

Wed. F. de Boer-Visser
kinderen, behuwd- en
kleinkinderen

Staveren, 17 April 1948

Geheel onverwachts nam de Heer tot Zich onze br.

Ruurd de Boer

in de leeftijd van 66 jaar
Vanaf 1903 lid der gemeente

Namens de Bapt. gem.

Staveren, 17 April 1948

Maandagmorgen half vijf nam de Heer tot Zich onze zeer geliefde moeder, behuwd- en grootmoeder

Jantien Heusema

sedert 2 Nov. '36 weduwe van de heer H. Hardenberg

in de ouderdom van 76 jaar en 6 maanden

Stadskanaal:

B. Hardenberg
T. Hardenberg-Topper

Groningen:

T. Olijslager-Hardenberg
H. H. Olijslager

N. Klooster-Hardenberg
D. Klooster

Hengelo (O.):

A. A. Hardenberg
E. Hardenberg-Zuithoff
en kleinkinderen

Groningen, 19 April 1948

De begrafenis vindt plaats op de Noorderbegraafplaats op Vrijdag 23 April 1948

Heden nam de Heere tot Zich, na een kortstondig ziekbed, onze innig geliefde moeder, behuwd- en grootmoeder

Adriana Harmanna Paree

sinds 19 Jan. 1920 wed. van Christiaan Mostert

in de ouderdom van 70 jaren

Groningen:

Chr. Mostert
G. Mostert-Munneke

J. H. Steenhuis-Mostert
L. E. Steenhuis

Eindhoven:

J. v. Duinen-Mostert
G. v. Duinen

Groningen:

H. A. Mostert

P. Mostert
F. Mostert—Hut

W. Mostert
G. Mostert-de Jong

H. A. Mostert
S. Mostert-Aeijlkema

Haren:

H. Mostert
G. Mostert-Hofman

Groningen:

J. Mostert
E. Mostert-Schoonhoven
en kleinkinderen

Groningen, 21 April 1948
Meeuwerderbaan 21

De begrafenis zal plaats vinden Zaterdag a.s. op de Zuiderbegraafplaats om pl.m. 11.45 uur. Vertrek van het sterfhuis om 11.30 uur

Onze hartelijke dank voor de belangstelling getoond op ons 45-jarig huwelijksfeest

H. de Jong en fam.

Sneek, April 1948

Gevraagd in Groningen een
net dienstmeisje

voor dag en nacht, ook wel dagmeisje

Brieven onder no. 64 aan Tetterodestr. 47, Haarlem

ADVERTEERT

IN

DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2895

VRIJDAG 30 APRIL 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Geroepen

1 Petr. 5 : 10.

Een groot woord, dat tot aanbidding dringt.

Een lauwe lentewind vaart door de donkere nacht en strijkt over de van dauw vochtige grashalmen. Er geschiedt een wonder. Millioenen droppeltjes ontstijgen, bevrijd van de zwaartekracht, de aarde. Door niets laten zij zich weerhouden, al had ook een geurende bloemkelk hun gastvrijheid geboden. De geest van het licht heeft het heimwee in hen gewekt om hun woning te zoeken in het blauw van de hemel, als eindelijk de zon zal zijn verschenen. Zo stijgen ze hoger en hoger in hun geruchtloze tocht. Een leeuwrik doet jubelend hun uitgeleide. Geroepen tot hemelse heerlijkheid....

In de nacht van aardgebondenheid liggen millioenen en millioenen zielen en velen bewenen hun onmacht, niet te kunnen loskomen van de kluisters, die hen binden. Wat baat het heimwee naar het licht, de hunkering naar de zon, die het leven de schittering en blijheid moet geven waartoe zij zich geschapen wanen? Steeds ontbreekt er iets aan de kracht, zich aan het trieste heden te ontworstelen. Nu ontbreekt het aan wijsheid, dan blijkt de wil te zwak en tenslotte verschrompelt de hoop onder klagen en zuchten ineen tot murw aanvaarden van het lot, dat men verlorenheid weet.

Maar over die verlorenheid vaart eveneens een wonderbare lenteswoelte, die, uitgaande van Hoger Licht dan dat van een aardse zon, roept tot heerlijkheid welke die der dauwdroppels verre overtreft. Deze lenteswoelte, machtige bondgenoot van het heimwee der menselijke zielen, verlevendigt echter niet slechts de hoop, maar overwint tegelijk voor haar de zwaartekracht, die haar aan de aarde bindt. Er is verlossende kracht in de Geest, Die de warmende Liefde van Christus naar ons toedraagt, reeds dan, als de duistere nacht der zonde en der verlorenheid ons nog omvangt! Legerscharen engelen jubelen welkomsliederen de naderende verlost tegemoet!

Geroepen tot eeuwige heerlijkheid....

„Hoe zal ik ooit het wonder kunnen vatten,
Dat Gij ook mij een Vader wildet zijn....”

Maar lang is de tocht en lang toeft het ogenblik, dat het volle licht van het aanschouwen van Christus, Zon van de genade, ons geschonken zal worden. En op die lange tocht begeleidt ons niet slechts de hope; aan onze andere zijde wiekt de twijfel mede omhoog. Och, ik weet het wel, dat hij in opdracht van de aardse gebondenheid de vreugde der zielen over hare verlossing moet doden, zodat haar vleugelslag vertraagt en de neertrekende machten haar opnieuw in hun ban brengen. Ik weet zelfs, dat de twijfel met dit pogen zich opstandig gedraagt jegens de Geest, Die de zielen omhoog wil stuwen de Hemel tegemoet. Maar als zijn ingetogen stem mij in de oren femelt over ingebeelde vrijheid en verlossing, dan komt dit schijnbaar zo verwarrend overeen met mijn ervaring aangaande zonde, die zelfs het edelste in de mens ontluijstert tot een grijnzende caricatuur.... Dan haakt de twijfel vast in het ontruste hart en steeds weer herbegint het dreinende refrein: „Ben ik wel verlost? Ben ik wel verlost?!”

Dan is het goed naar de andere begeleider te luisteren, die ons mee wil voeren naar het Licht. Vraag Hem, de Geest, naar de toestand en de toekomst van uw ziel! Luisteren naar Hem betekent Hem toe te laten in uw hart, even goed als dat luisteren naar de stem van de twijfel een woningbereiden was aan de afgezant van de wereld.

„O, Geest van God, wie ben ik en waarheen leidt mij de weg?”

„Ge zijt een geroepene! Want allen zielen geldt de roeping tot het Licht van Christus. En waar Mijn adem het heimwee van uw ziel tot koen en gelovend grijpen naar het hoogste goed heeft gebracht, heeft de aarde haar worgende greep op u verloren! Van een geroepene zijt ge geworden tot een, die verlost naderen mag het komende licht van Gods volkomen barmhartigheid in Jezus Christus!”

„Maar kan dit geluk mij niet ontgaan?”

„Uw angst is kleingeloof! Ware het, dat ge het geluk en uw toekomst in eigen handen moest houden, ze zouden u kunnen ontvallen. Maar beide worden voor u bewaard door Hem! Vertrouw daarom slechts op Hem, op Wiens verschijning ge hoopt!”

„Hoewel Uw woord mij troost blijft de neiging tot het verkeerde mij plagen. 't Is, als of ik dagelijks moet voelen, dat ik, in weerwil van mijn gelovend beginnen,

nog tot de aarde behoort. Nog maant de de zwaartekracht mij niet te vroeg te juichen. Mijn tekortkomingen houdt hij mij voor als bewijzen, dat ik nog steeds niet geteld kan worden onder de ware kinderen Gods!"

"Noch uw deugd, noch uw zonden beslissen over dit kindschap Gods. Het is God Zelf, die de poort tot gemeenschap met Hem openstelt. Het is de poort van het geloof in Zijn Zoon. Wel mag uw onvolmaaktheid u dikwijls kwellen, maar bedenk, dat de verbondenheid met God u thans nog niet ontheft van de zuigkracht der aardse zwaarte. Nog wijlt ge in het gebied van de Natuur. Doch uw strijd met de oude natuur behoeft u niet neer te drukken als maakte deze uw verlossing tot een illusie! Aanvaard de strijd als grond van uw hopen op de volkomen verlossing waarmede Christus, het Komende Licht Zijn werk in en aan u zal voleinden."

Ziet om u heen, medekinderen Gods. Nog gaat het vaak door duisternis voorwaarts en omhoog. Vertwijfelt echter niet. God zal in Christus en door Zijn Geest het werk in ons volenden!

Wendt uw blik naar het oosten! Ziet het Licht kleurt de kimmen. Als baande het barmhartige Licht zich een weg door heilig bloed, zo vloeit het uit over de dorpel van Gods Dag!

BRANDT.

Losse Schakels

Betamelijk Van de zijde van hen, die bij de doop zwijgen. terecht zeggen, dat hij voor de gelovigen is en dus slechts gelovigen gedoopt mogen worden, en die nochtans de kinderdoop bedienen, is ons wel eens voorgehouden, dat als geloof niet bij kindertjes voorhanden kon zijn, ze ook niet zalig konden worden. Ze veronderstelden de voor de doop onmisbare voorwaarde: de wedergeboorte, bij de zuigelingen. Ze veronderstelden die — naar ze zeiden — op grond van Gods beloften. God wil — also hun redenering — dat de kindertjes van de leden der kerk gedoopt zullen worden. Nu eist God echter vóór de Doop geloof, bijgevolg mogen wij veronderstellen, dat dat geloof reeds in een of andere vorm in die kindertjes voorhanden is.

Nu is geloof veronderstellen bij zuigelingen een moeilijke zaak, derhalve sprak men maar liever van de wedergeboorte, waarmede alle andere gaven, dus ook die des geloofs, gegeven zijn.

In ons verweer tegen het pogen om zo de kinderdoop te kunnen handhaven, zonder geloof en doop van elkander los te maken, hebben we steeds daarop gewezen, dat God ons daaromtrent niets heeft geopenbaard en wij slechts rekenen met de geopenbaarde dingen. Die, en niet de verborgene dingen, zijn regel voor ons handelen.

Hoe kunnen dan kinderen — zo vroeg men ons — zalig worden, die in hun prille jeugd sterven, wanneer ze niet wedergeboren zouden zijn, daar niemand zonder wedergeboorte het Koninkrijk Gods kan zien? — Wij antwoordden: daarvoor behoeven wij geen mogelijkheid te construeren. Als God een klein kind zalig wil maken, dan heeft Hij daartoe een weg. Wij geven onze jeugdige doden rustig en vol vertrouwen in Zijn Vaderhand, ook

zonder te weten langs welke weg God hun wél wil doen.

„Aan God De doopsbeschouwing der Vrijgemaakte overlaten". Ger. Kerken is de onze niet. Zij hebben weer een andere weg gevonden om kindertjes te dopen zonder in botsing met de Schrift te komen, naar ze menen. Dat laten we nu rusten. Maar het interesseerde ons, dat een hunner predikanten de grond voor de bediening van de doop aan zuigelingen, in Synodaal Ger. kringen vaak verdedigd en door ons in bovenstaande schakel afgewezen, ook bestrijdt en wel op dezelfde overwegingen als wij dat steeds deden. De predt van de Ger. Kerk, art 31, zei er o.a. dit van:

„Waar de Schrift en de Belijdenis spreken over de wedergeboorte of bekering, richten zij zich tot mensen, die kunnen luisteren, niet tot kleine kindertjes. Dit op kleine kinderen te betrekken, is forcering van de Schrift, die ons niet openbaart hoe kleine kinderen zalig worden. We moeten dit maar aan God overlaten. Door steeds de wedergeboorte op de kleine kinderen te betrekken, hebben wij vergeten, dat Schrift en Belijdenis, zich tot ons, die het kunnen horen, richten. We zijn daardoor op dwaalwegen geraakt in getwist over dingen, die ons niet aangaan."

Niet Centraal. In een correspondentie, naar aanleiding van Schakels' verschenen voor al weer ongeveer twee maanden (we kunnen niet vlugger reageren, De Christen is niet groter), schrijft een lezer:

„Maar er zijn ook andere gevallen bekend. Gelovigen, die in hun jeugd de Heiland leerden kennen; die de Kerk, waarin zij waren, als Gemeente van Jezus Christus liefhadden en ootmoedig dienden. Maar die op latere leeftijd het onschriftuurlijke van de Kinderdoop met al wat daaraan vastzit, inzagen, en die zich toen lieten dopen en tot de Bapt. Gemeente toetraden. Sommigen gevoelden zich daar niet thuis, omdat het Woord van God, dat hun lief en enigst motief tot toetreden was, in veel dingen daar niet centraal was, en zij gingen henen."

Wat zullen wij daarvan zeggen? Het Woord van God in de Bapt. Gemeente in vele dingen niet centraal? We zouden dat graag bewezen willen zien. Wat zegt Gods Woord? Wij wensen inderdaad niet anders dan onder het Woord te leven. Maar we wensen geen stokpaardjes te berijden. We streven er naar heel de Raad Gods bekend te maken. Dat is een zwaar werk en vereist grote voorbereiding en voortdurend, ernstig en biddend onderzoek der Heilige Schrift. Maar we weten, dat sommige gelovigen ons graag willen meenemen op wat, naar ons oordeel en onze Schriftkennis, bijpaden zijn. Ik denk hier b.v. aan de uitleg der profetieën, waarbij sommige christenen een bepaalde opvatting, over wier juistheid bij ons ernstige twijfel heerst, centraal stellen. Nu hebben wij tegen het belijden van zulk een bepaald inzicht geen bezwaar, maar verzetten er ons tegen, dat men verlangt, dat dat verkondigd en centraal gesteld zal worden als Woord van God.

We willen luisteren naar alles, wat Gods Woord zegt, maar aanvaarden geen opvatting zonder kritiek. Wie daarom onder ons teleurgesteld werd en heen ging, handelde niet recht. — Men moet niet centraal gesteld willen zien, wat niet centraal is.

Niet ge- De briefschrijver gaat verder: duld.

„Anderen, die trots dat bleven; gelovigen,

met een diepschriftuurlijk gemeentebesef, maar die niet geduld, zonder waarschuwing of censuur geschrapt werden als lid".

Heeft er ooit zo iets plaats gehad, dan keuren wij dat af. Onmogelijk kunnen we het, helaas, niet achten. Er is, somwijlen roekeloos met het lidmaatschap van gemeenteleden omgesprongen. Mensen werden afgesneden zonder gehoord te zijn. Er werd maar gekeken op wat ze gedaan hadden en zonder dat gepeild werd hoe hun ziel er onder stond, sneed men ze af. Anderen kon men niet goed zetten; ze betaalden niet of kwamen niet in de kerk en dan klonk de koude vraag: „Wat hebben we aan zulke leden?" (hartelijkheid is maar alles!) en ontnam hun hun lidmaatschap. Of ze ondanks hun nalatigheden nog leden waren van Christus' Lichaam; of ze geestelijk ook in gevaar waren, werd niet onderzocht. — Of men hun ziel aan het grote gevaar geheel onder te gaan in de wereld, prijs gaf, door hen het lidmaatschap der gemeente, de gemeentelijke en persoonlijke zielszorg, te onthouden, werd niet overwogen. „De wereld spoeft er schande van" zeide men, doelende op het gedrag der leden, en vroeg niet, wat de Hemel er van zei. Haar reputatie in de wereld scheen de gemeente hoger te zitten, dan haar reputatie bij de Heer.

Wanneer we als gemeente ons herinneren, dat we in het verleden broeders of zusters het lidmaatschap der gemeente ontnomen hebben, zonder de eis der liefde geheel ten hunnen opzichte te hebben vervuld — hen geschrapt hebben, omdat we niet met ze overweg konden, of om andere ongegronde redenen, dan moeten we als gemeente heengaan, en tegenover die mensen schuld belijden. Ook schuld belijden tegenover de Heer, die eigenaar der Gemeente is en dus alleen over het lidmaatschap beschikt.

Buitengemeente- Door onrechtmatig afsnijden kan er **lijke arbeid.** buitengemeentelijke arbeid ontstaan. Goed is zulk buiten de gemeente om werken niet, maar het komt er van, wanneer men gelovigen berooft van het lidmaatschap der gemeente. Wij wensen zulke ongezone toestanden niet, maar moeten dan ook alles mijden, waardoor ze ontstaan.

Omgekeerd moeten leden der gemeente met hun apartigheidjes nu ook weer niet buiten de gemeente gaan werken of naar kringen lopen, die naast de gemeente arbeiden.

Broeders! laat ons de gemeente zuiver houden:

a. niet aannemen of handhaven, wat niet gelooft in de Heere Jezus Christus;

b. niet afsnijden, wat lid van Zijn lichaam is.

Zeker: alles kan, alleen reeds om de goede orde, niet gedoogd worden. Maar er is immers ook censuur, en er zijn in de censuur toch trappen? Een lid, welks werkzaamheid de gemeente als geheel schadelijk is, moet worden ingekapseld, zodat zijn actie geen schade kan veroorzaken. Voorts houde men de gemeente door gezonde prediking en voortdurend toezicht en leiding van nabij, gezond. En dan zal een excentrieke broeder niet veel schade kunnen doen. De preventieve geneeskunde is nog altijd de beste.

Ouderlingen! kent uw taak.

Orderschat die vooral niet.

Ze bestaat niet allereerst in het opruimen van kwesties, maar in een zodanige geestelijke verzorging der zielen, dat ze onvatbaar worden voor wat buiten de weg van het Woord ligt. Doet geregeld huisbezoek. Maakt daarvan een uur van geestelijk onderzoek en samenspreking. Ouderlingen zijn geen „bestuursleden" maar herders der kudde.

L.

HOUT of GOUD

Het opschrift past deze keer niet bij de inhoud, maar de Losse Schakels zitten ook wel eens aan elkaar vast. Eigenlijk moest ik het onderstaande naar de leestafel verwijzen, want ik wilde uw aandacht vestigen op twee boeken van de overbekende schrijver E. Stanley Jones. Van hem komen we in haast elke boekenkast wel wat tegen. De uitgeverij H. J. Paris te Amsterdam heeft ervoor gezorgd, dat we nu: Christus langs de Amerikaanse heirweg — en: Is het koninkrijk Gods werkelijkheid? kunnen lezen. Het leven is duur en uw salaris schijnt aldoor in te krimpen, maar men zal geen berouw hebben van geld uit te geven voor de boeken, die van de hand van deze zendeling komen.

De Jansma zit nu in Amerika en hij zal er wel heel wat zien, maar ons werd vroeger geleerd, dat een mens alleen maar ziet, wat hij weet. Dat bleek mij achteraf een waar woord te zijn. Onze broeder had eerst het eerst-vermelde boek zullen lezen. Niet, dat hij niet veel weet, maar ik heb de indruk, dat men Amerika beter zou zien na het lezen van dit 238 bladz. tellend boek, dat F 4.50 kost. Maar u gaat niet naar Amerika en daarom moet u het zeker lezen. Men kan deze boeken van Stanley Jones mogelijk classificeren. Hij is nu eenmaal een man van groot formaat en reist daarom door continenten van gedachten, uit elke wereld wegplukkend, wat zijn geest op dat ogenblik behoeft. Bij niemand leest men zoveel citaten, ervaringen, verhalen. U weet hoe letterlijk hij geboden en beloften neemt en ook, hoe heerlijk de man daarom leeft. In zijn boek over Amerika spreekt hij uitvoerig over de democratie, de politieke uitdrukkingsvorm van het Christendom. Ik sta aldoor in de verleiding hier citaten uit het boek te brengen, maar dat gaat niet. Natuurlijk komt op het rassen-vraagstuk. Amerika steekt er nog midden in, maar deze Christen wijst de weg. Wij kennen de Amerikaanse werkelijkheid te weinig, maar kunnen ons voorstellen, dat velen hem een idealist noemen. In dat verband moet ik denken aan de inleiding in zijn: Is het Koninkrijk Gods werkelijkheid? Daarin staan de woorden: „.... want de meesten van ons hebben Hem tot nu toe als een verheven, maar zeer onprachtische idealist beschouwd. Wanneer wij tot de ontdekking komen, dat Hij een realist is, een Realist, die ons zover vooruit is, dat wij Hem voor een idealist gaan houden — dan moeten wij onze hele houding tegenover het evangelie grondig herzien." In beide boeken, maar vooral in het: Is het K. G. werkelijkheid?, wordt gewezen op de samenhang tussen wrok, haat, angst en ziekte. Uit andere boeken van de schrijver weten wij, dat het menselijk lijden hem een probleem is, dat hij, evenals alle andere problemen vanuit het Evangelie van God, Christus en Heilige Geest, tracht op te lossen. Men moet gedurig denken aan Radicale Therapie van Dr Paul Tournier, een boek, waarop wij eerder de aandacht vestigden. Bevestiging van de door deze Dr uitgesproken gedachten vindt men bij Stanley Jones, die in het boek van Gods koninkrijk een geneesheer-directeur en eerste chirurg inleidende woorden laat schrijven, die overduidelijk uitdrukken, dat de mens een eenheid is en dat de levensgebieden niet door oceanen gescheiden zijn. „Gebrek aan geestelijke harmonie kan allerlei functionele storingen veroorzaken...."

Nog wel moet ik de aandacht vestigen op hoofdstuk 14 in Christus langs de Am. heirweg. Amerika, beter: de verenigde Staten, „E pluribus unum" — van velen én — motto van het machtige U.S.A., is hem het

ZONDAG 23 MEI UNIEZENDINGZONDAG

Heel Baptist Nederland
offert met milde hand
voor de zending

voorbeeld voor samenwerking van alle kerken. Dat zou dan zijn: de Kerk van Christus in Amerik. Waaraan de Baptistische tak, de Lutherse tak enz. Elke tak met zelfbestuur. Misschien zouden wij hier van Provinciale Staten moeten spreken. U glimlacht. Misschien kan dat nog eens in Amerika. Hier zeker niet. Is dat nu idealistisch of realistisch?

Het is natuurlijk, dat men bij een man, die zo ontzettend veel schrijft en toch steeds weer verontrustend schrijft, die als een korzel rondom het logge lichaam jaagt en voortdurend tot reformatie en heroriëntering oproept, wel eens uitspraken tegenkomt, die men ook in een ander boek reeds las. Maar rijk zijn zijn boeken. Hij weef het ons bij te brengen, dat idealisme gerealiseerd moet worden, kan worden. Hartelijk aanbevelen. Ik vergat nog te zeggen, dat: Is het K. G. werkelijkheid? F 550 kost. Het boek telt 254 bladzijden.

HUIZINGA.

TÖLLÖSE

(Via Maliesingel 30)

„Belofte maakt schuld”, beweert men in deskundige kringen, en daar ik u destijds beloofd heb een en ander over de Deense Baptisten te vertellen, kom ik hierbij die belofte dan inlossen.

Op de 30ste October van het jaar 1839 werd in de Deense hoofdstad de eerste Baptisten gemeente gesticht. Dit laat zich heel gemakkelijk neerschrijven en lezen, maar in werkelijkheid was het een gewaagde, moedige daad van de Deense pioniers. In die tijd was de Lutherse kerk de officiële Deense Staatskerk (evenals thans ook nog het geval is), en de rechten van deze kerk waren bij de grondwet vastgelegd. Daardoor was het practisch onmogelijk voor andersdenkenden, om, zonder medeweten en toestemming van de Lutherse geestelijkheid, godsdienstige samenkomsten te houden. Nu gebeurde het, dat in deze zelfde periode de golf van evangelische vernieuwing, die na de Napoleontische oorlogen verscheidene Europese landen overspoelde, ook Denemarken bereikte, en opbotste bij de muren van de staatskerk, waarbinnen het ware Christelijk geloof aangevreten en grotendeels vermolmd was door het rationalisme. Allereerst in kleine, piëtische kringen spoelde deze golf veel van de uitwendige godsdienstigheid weg, en men begon met herleeft de liefde de bijbel weer te lezen. Daardoor viel men in ongenade bij de kerk, maar dit was een reden te meer om ijverig te zoeken naar de wil van Christus, zoals die in Gods Woord te vinden is. Al spoedig kwamen deze bijbelonderzoekers tot een ge-

heel andere kijk op geloof, doop en kerk, dan de algemeen gangbare, en zij staken hun mening niet onder stoelen en banken.

In 1835 vertrok een Deense Jood naar Hamburg, en hier kwam hij al spoedig in contact met de pionier van het Baptisme op het vasteland van Europa, J. G. Oncken. Deze Deense Jood, Julius Köbner, (hij doopte bij Gasselster Nijveen de zeven eerste Nederlandse Baptisten) werd Baptist, en in 1839 keerde hij naar Denemarken terug, teneinde contact te zoeken met groepen bijbelonderzoekers, die het met de Lutherse Staatskerk niet langer eens konden zijn. In Kopenhagen kwam hij in aanraking met zulk een kleine groep, die geleid werd door de begaafde goudsmid P. C. Münster, en uit deze groep werd kort daarna de eerste gemeente van Baptisten gevormd. Een teleurstelling was het, dat de andere lekengroepen niet bereid waren om dit, zonder twijfelmoedige, voorbeeld te volgen. Zodoende moest de jonge gemeente alleen de strijd aanvaarden tegen de machtige staatskerk, terwijl ze voor de wet geheel zonder rechten stond. De strijd was zwaar en duurde ruim tien jaar. De Lutherse geestelijkheid liet geen enkel middel ongebruikt, teneinde deze groep „dwepers” onschadelijk te maken. De Baptisten werden bespot en gelasterd, en een Baptist te zijn betekende automatisch, dat men gemeden werd als een melaatse. Men werd door de politie gedwongen zijn kinderen te laten dopen, en velen werden geruïneerd door de zware boeten die men moest betalen, omdat het een „misdad” was, ontrouw te worden aan de kerk met haar dood geloof. En alsof dit alles nog niet genoeg was, werden de leiders der gemeente, P. C. Münster en zijn broer Adolf, meer dan een jaar gevangen gezet.

Maar stonden de Baptisten ook totaal zonder menselijke hulp, God zelf hield hen staande en juist door de strijd werden de strijders genoodzaakt geheel op God te vertrouwen. En dat vertrouwen werd niet beschaamd. Ondanks het fanatieke verzet van de Lutherse bisschop Mynster, kreeg Denemarken bij de nieuwe grondwet in 1849 vrijheid van godsdienst. Ondertussen neemt dit niet weg, dat de Lutherse kerk staatskerk is gebleven, en de andere kerkgenootschappen meer of minder „geduld” worden.

Honderd jaar geleden schreef bisschop Mynster aan de Deense regering, dat de Baptisten geen lange toekomst beschoren was. Maar God maakte zijn profetie tot een leugen, en vandaag aan de dag omsluit „det Danske Baptist samfund” (Deense Bapt. Unie) een hechte, goed georganiseerde gemeenschap van ruim 7000 Baptisten, op een bevolking van 4 miljoen zielen. (Nederland ruim 6000 op ruim 9 miljoen.) Bij de Unie zijn nu 36 gemeenten aangesloten, die tezamen beschikken over 77 kerkgebouwen, waaronder prachtige nieuwe, o.a. de hyper moderne „Köbnerkirk” in Kopenhagen, met een eigen carillon.

Vanuit de gemeenten wordt op 212 zendingsposten geregeld het evangelie gebracht door predikanten, waarvan er 50 in de Unie werken, en door studenten, ouderlingen, enz. Iedere Zondag ontvangt een staf van 700 onderwijzers de schare van meer dan 7500 kinderen, en de grote Kindervriend wordt volgens gezonde en moderne paedagogische begrippen aan de kinderen getoond. Het jeugdwerk is zeer goed georganiseerd, en geen middel wordt ongebruikt gelaten, om de jeugd door de invloed van het Evangelie, beter toe te bereiden voor haar plaats in de samenleving. Zo is er een prima georganiseerde padvindersonderorganisatie met in totaal meer dan 2000 jongens- en meisjespadvind(sters).

Op het terrein der geheelonthouding hebben de Bap-

tisten pionierswerk gedaan en de geheelonthoudersvereniging telt 3000 leden. Ander sociaal werk verrichten de Deense broeders en zusters door de exploitatie van een tehuis voor verwaarloosde en weeskinderen. En na de oorlog is, in samenwerking met Noorwegen en Zweden en met financiële steun van Amerika, het reliefwerk in de voormalige oorlogsgebieden krachtig aangepakt. Nederland kreeg o.a. belangrijke zendingen voedselpakketten, en vooral Polen profiteert van deze actie, doordat er verschillende kindertehuizen enz. geopend zijn, waarin Deense, Noorse en Zweedse Baptisten werken. Voor deze arbeid gaf de Deense regering twee maal Kr. 20.000.—. In 1946 brachten de Deense Baptisten zelf 62.000 kronen voor dit werk bijeen, d.w.z. plm. 34.000 gulden. Ook uit het feit, dat de Denen een bloeiend zendingswerk in Urundi (Belg. Congo) in stand houden, met een hospitaal en verscheidene scholen en kerken, blijkt hun liefde voor 's Heeren werk. In 1946 (jongere gegevens zijn er nog niet) werd voor de zending bijeengebracht ..... 828.366 kronen oftewel

455.600 gulden!! (Zei u iets, ds. Hooghwinkel? Of zuchtte br. Modderman?)

Tijdens en na de oorlog kwamen er duizenden Duitse vluchtelingen over de grenzen. Allen werden geïnterneerd, en onder deze mensen is met veel liefde het zendingswerk ook ter hand genomen. Tot nu toe werden ruim 200 van hen gedoopt op hun geloof in Christus. In streken waar de Baptistische beginselen nog onbekend zijn wordt door de z.g. „nieuwlands“ evangelisten met toewijding gewerkt, en ook hun pogingen worden gezegend.

U ziet dus, broeders en zusters, dat ook de Deense geloofsgenoten, door Gods genade gered, de blijde boodschap willen doorgeven. „Gered om te redden“. Vanzelfsprekend is het voorgaande overzicht zeer beknopt en wellicht zelfs onvolledig. Maar hopelijk heeft u toch enigszins een indruk gekregen van de toestand en verhoudingen in de gemeenten hier.

Met hartelijke groeten,
uw C. VAN WIER.

De Wereldraad van Kerken

en het aanstaande Congres, Amsterdam 1948

Er staat een grote gebeurtenis voor de deur: Er is een Wereldraad van Kerken in de maak; en van 22 Aug. tot 4 Sept. a.s. houdt deze Wereldraad D.V. in Amsterdam een groot Congres.

Sommigen menen, dat die Raad er al is, maar dat klopt toch niet helemaal. Hij is nog in de maak. Officieel wordt er nog steeds gesproken van de „World Council of Churches in process of formation“. Wat er thans is, behoort strikt genomen alles nog tot de voorbereiding.

Het komt mij voor, dat het nodig tijd wordt om ook in ons Orgaan De Christen eens een beetje van deze dingen te vertellen. Velen hebben nog maar ter nauwernood iets van de Wereldraad van Kerken gehoord en toch is onze Unie er ook bij betrokken. Welaan dan, indien de Redactie mij enkele weken aaneen een beetje ruimte wil afstaan — en dat zal zij ongetwijfel wel willen — dan zal ik mijn best eens gaan doen.

Vele van de Christelijke Kerken over de gehele wereld zoeken met elkaar in contact te komen en proberen dat contact vaste vormen te geven in Oecumenische Raden van Kerken in de verschillende landen en uiteindelijk in een Wereldraad.

Sommige mensen zien in dit streven naar eenheid een groot gevaar en waarschuwen er heftig tegen. Zo heftig zelfs, dat het soms meer lijkt op „strijden tegen“ dan op „broederlijk vermaan“. Zij menen, dat we hier in de grond van de zaak alleen te doen hebben met een streven naar macht in wereldse zin. Voor Christus zou praktisch in deze eenheid geen ruimte zijn. Dat zijn zeer ernstige woorden en het spreekt vanzelf, dat wij die niet achteloos in de wind mogen slaan.

Gelukkig is er ook wat beters te vertellen. En ik geloof, dat op dit betere zelfs het accent mag worden gelegd. Deze beweging heeft een geschiedenis en die geschiedenis heeft recht op onze aandacht. Wij staan hier niet voor dingen, die plotseling door bepaalde mensen willekeurig in het leven worden geroepen, maar voor de resultaten van de arbeid van velen, die gevoeld hebben, dat de grote gedeeldheid van het Christendom

in strijd is met de uitdrukkelijke bede van de Zaligmaker om de eenheid der gelovigen. Het zou in ons blad veel te veel plaatsruimte vragen, indien wij de voorgeschiedenis van het tegenwoordige streven naar eenheid hier een beetje nauwkeurig wilden behandelen; maar op enkele dingen moet toch wel even gewezen worden.

Reeds in 1806 heeft William Carey de bekende Baptisten Zendingspionier, het voorstel gedaan, dat alle Zendingarbeiders eigenlijk op één grote Zendingconferentie moesten samenkomen, om gemeenschappelijk een plan van arbeid te overzien. Hij had gehoopt, dat deze conferentie in 1810 gehouden zou zijn. Helaas is het pas in 1910 werkelijkheid geworden; doch we zien hieruit, dat de behoefte aan eenheid reeds lang gevoeld is. En Carey was niet eens de eerste, die met gedachten en gebeden om eenheid bezielde was. Het verdient zeker onze bijzondere aandacht, dat vooral van de zijde der Zending de behoefte aan eenheid gedurig opnieuw is geaccentueerd.

In elke kerkelijke gemeenschap zit veel menselijks. Het spreekt vanzelf, dat het ook in deze eenheidsbeweging niet alles goud is, wat er blinkt. Maar ik houd er mij van overtuigd, dat het gevoel van schuld over de bestaande gescheurdheid hier de belangrijkste factor is. En ik hoop van harte, dat in onze gemeenten het aanstaande Congres in de gebeden niet zal worden vergeten.

Rotterdam.

K. REILING.

ZONDAG 23 MEI

Uniezendingszondag

Heel Baptist Nederland offert met
milde hand voor de zending

Gemeenteberichten

STEENWIJK

Ook in onze gemeente is leven en groei. Wij mochten er ons in verheugen, dat een oude broeder en zuster van over de 70 jaar hun resterende levensdagen aan onze Heiland toevertrouwen, en tegelijk hun geloof bevestigen wilden door het ondergaan van de doop. Zo zijn we dan Zondag 11 April met de gehele gemeente naar Heerenveen geweest, en hebben daar te samen met de broeders en zusters een heerlijke dienst gehad, waar onze voorganger br. Metz het Woord bediende, waarna onze broeder en zuster werden gedoopt.

Na deze dienst hebben we gezamenlijk met de broeders en zusters van Heerenveen de dood des Heeren herdacht.

Wij zeggen de gemeente van Heerenveen dank, dat ze belangeloos haar kerkgebouw voor deze dienst beschikbaar stelde. Het was goed gevuld.

Ook waren aanwezig een twintigtal mensen van de Vrije Zendings Gem. te Ossenzijl.

Wij hopen en bidden dat onze kleine gemeente zo voort mag groeien en bloeien, en wij in Gods kracht op deze weg voort mogen gaan.

Namens de gemeente K. W.

Besturenconferentie

gehouden op Zaterdag 27 Maart in het kerkgebouw der Bapt. Gem. te Deventer

Nadat de bezoekende broeders door de gemeente te Deventer onthaald waren op thee en Deventer koek, werd deze conferentie circa 15 uur geopend door het zingen van lied 113 uit de bundel van Joh. de Heer en gebed door de voorzitter Ds. L. de Haan uit Apeldoorn. Vervolgens wordt gelezen uit 1 Cor. 15, waarna de voorzitter de broeders hartelijk verwelkomt en hoopt, dat deze conf. vruchten mag afwerpen, zowel voor de broeders persoonlijk als ook voor de gemeenten, die zij vertegenwoordigen.

Nu volgt de inleiding van br. Vis uit Hengelo: Persoonlijke activering. Als hoofdpunten uit deze inleiding worden genoemd: Wat het persoonlijk activisme kan bereiken in de gemeente. Als alle ambtsdragers meer actief waren en ook de leden der gemeente meer ingeschakeld werden, zou er heel wat meer bereikt kunnen worden. Wij moeten meer gaan bedenken dat wij gered zijn om te redden en steeds vragen: wat kan ik meer voor mijn Heiland doen. Wij mogen ons nooit laten neerdrukken door teleurstellingen, en in alles actief zijn en niet passief.

Op deze inleiding volgt een levendige en leerzame bespreking en verschillende broeders nemen hieraan deel. De conclusies uit deze inleiding waren: Wij moeten het persoonlijk activisme meer in de gemeenten toepassen. Wij moeten ons als ambtsdragers schamen, zo weinig actief te zijn. God moet in en door ons in de gemeente verheerlijkt worden. Dus meer werken voor Hem, dat werk heeft eeuwigheidswaarde. Na deze leerzame bespreking wordt gezongen lied 705 : 2, waarna punt 2 in behandeling kwam.

Er wordt besloten in de gemeenten overleg te plegen om de 2e Pinksterdag gemeenschappelijk door te brengen in Deldenerbroek, en de gemeente te Hengelo uit te nodigen deze plannen uit te werken.

Als punt 3 komt thans de inleiding van Ds. de Haan over het onderwerp: Onze catechisaties.

Het onderwerp wordt in 3 punten verdeeld.

1. Cat. onderwijs vraagt meer aandacht in onze gemeenten dan tot nu toe. Er is nodig een uniforme regeling voor dit onderwijs. In dit onderwerp moeten wij onze jonge mensen wijzen op hetgeen wij bezitten. Wat de leerstof betreft, verschillende boekjes worden genoemd o.a. van Ds. Louw en Ds. Reiling.

2. De verantwoording der ambtsdragers in dezen. Komen deze broeders wel eens kijken, om zo op de hoogte te blijven van deze tak van arbeid?

Doel van deze arbeid:

a. Zielen tot Christus brengen; b. tot de gemeente brengen; c. met de jongelui spreken over de gemeente. Inleider zegt verbaasd te zijn over de onkunde der rijpere jeugd. Bij de bespreking van dit onderwerp komt sterk naar voren de behoefte die er gevoeld wordt naar een uniforme regeling. Er wordt besloten, dat de gemeente te Deventer een desbetreffend voorstel op de e.k. Unievergadering zal indienen.

Na deze bespreking werd besloten om de eerstvolgende conferentie te houden in Almelo en wel op 25 Sept. Als onderwerpen worden genoemd:

1. Hoe maken wij onze leden actief?, inleider Ds. M. de Jong, Hengelo.

2. De Maranathaprediking, inleider Ds. Slort, Almelo.

De voorzitter dankt de broeders inleiders voor hun werk, de gemeente te Deventer voor haar onthaal en spreekt de wens uit dat het gehoorde van deze middag mede mag werken tot opbloei onzer gemeenten en tot uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Aanwezig 23 broeders, vertegenwoordigende 7 gemeenten, terwijl 1 gemeente met kennisgeving afwezig was.

G. HULLEMAN, secretaris.

Ingezonden

Liever Russisch dan Rooms ?

Aan de Redactie van „de Christen”

Geachte Redacteur.

Lezende het onder bovenstaand opschrift in „de Christen” van 9 April '48 voorkomende artikel, moest ik mijzelf even de ogen uitwrijven. Hoe ter wereld is het mogelijk dat ontwikkelde Christenen in deze tijd zó kunnen schrijven!! De redactie van „de Waarheid” zou, zo zij het zou lezen, dit stuk met grote dankbaarheid overnemen.

Moeten wij dit alles nu zó maar voor kennisneming aannemen? Is bovenbedoeld artikel de vertolking van de mening van de Baptisten in Nederland? Ik geloof toch van niet.

Ik wil de broederlijke toon trachten te bewaren, hoewel dat wel eens moeilijk valt, vooral bij het lezen van dergelijke artikelen.

Br. L. heeft het boek „Ik verkoos de vrijheid”, van Kravchenko of soortgelijke boeken niet gelezen, en evenmin vernomen wat in vele voorheen vrije landen,

met *vrije* mensen is geschied in het Oosten van Europa. Bij hem gaat het alles om de vraag of wij nog een „open deur” hebben, waardoor nog „velen gered kunnen worden”. De rest komt er niet zoveel op aan. Dat bekijken wij met rustige blik, want dan wekken wij ook geen ergernis.

Geachte Redactie, ik kan voor een dergelijke mentaliteit geen woorden vinden. Ik vind maar één woord, en dat is „verschrikkelijk”. Ik kan er ook niet zoveel over schrijven want hier raakt men *nooit* over uitgepraat of uitgeschreven. En: dergelijke artikelen worden maar opgenomen en goedgekeurd en men denkt dan blijkbaar dat men op deze wijze *leiding* geeft aan de lezers.

Kijken, toekijken met rustige blik en oppassen, dat wij geen ergernis geven. Is dat de taak van de Gemeente van Jezus Christus, van Zijn Kerk, in deze wereld, en van elk gelovige? Het onrecht en bedrog, en het *satanisch* gewroet, maar stil laten passeren, zonder daartegen vanuit Gods Woord te gaan getuigen? Is zo onze taak?

En wat die „open deur” betreft. Het is zeker dat het *volle Evangelie* zeer zeker niet gepredikt mag worden in de dictatuurlanden. Het volle Evangelie, dat individuen en toestanden oordeelt, beoordeelt of veroordeelt en dat scherp is als een tweesnijdend zwaard, dat mag niet gepredikt worden. Dat kan immers ook niet in een politiestaat, waar de mens als mens, als beeldrager Gods, niet de minste achting geniet en waar hij nog minder beschouwd wordt dan een hoop vodden? En waar hij rechteloos overgeleverd is aan Satans werktuigen. Kan een gelovige, kan de schrijver van ons artikel, *rustig* ademhalen in een dergelijke verstikkende atmosfeer? Heeft hij er wel eens over nagedacht, dat deze onwaardige en onbijbelse houding ook aangenomen werd indertijd door het gros van de *Duitse* Christenen, waardoor Hitler aan de macht kon komen en (wij spreken naar de mens) de oorlog werd voorbereid en tenslotte een feit werd?

En tegen al dat mensonterende dat zich aan ons voordoet zouden wij niet behoeven te toornen, doch alleen maar „rustig bekijken” met de blik van een hemelburger. Geachte Redacteur, ik weet dat er in onze gemeenten mensen zijn, die er zo over denken, misschien wordt deze groep de laatste tijd wel groter, ik weet het niet, maar ik heb deze geestesgesteldheid nimmer kunnen begrijpen en ik gevoel vooral in dit ontzaggelijk tijdsgewricht, hoever ik (mens van deze aarde) afsta van deze brs en zrs. Ik gevoel mij *niet thuis* in zulk gezelschap.

De opmerkingen en critiek ten aanzien van de Roomse Kerk, heeft met het bovenstaande, hoegenaamd niets te maken. Wij zijn geen antipapisten en behoeven gelukkig ook niet te kiezen tussen Rooms of Russisch. Het is onzin om Rome er bij te halen. Het maakt op mij ongeveer dezelfde indruk als het onzinnige gekalk op schuttingen en muren gedurende de bezettingsjaren in deze stad; van de opschriften Mussert of Moscou. En — ook Rome telt onder haar aanhangers vele kinderen Gods. Is Titus Brandsma, om maar een naam te noemen, onbekend bij de schrijver van Russisch of Rooms? Vergeet niet br., dat fanatici *overal* worden gevonden, ook onder Protestanten, en hoewel wij moeten afkeuren, hetgeen wij uit Spanje vernemen, wij kunnen dit niet als maatstaf nemen voor het optreden van *alle* Roomsen, gezien de verhoudingen in Spanje, welk land ook staatkundig immers een dictatuurland is.

Hoewel ik met dit schrijven, bij lange na, niet alles heb gezegd wat ik graag zou willen zeggen (ik kan niet teveel ruimte vragen) heb ik gemeend door middel van

deze eenvoudige woorden te moeten wijzen op de m.i. zeer gevaarlijke tendenz, die in het door mij gewraakte artikel ligt besloten. De „kracht der dwaling” is groot, en de dwaling van de *lijdelijkheid* is vooral in onze tijd buitengewoon gevaarlijk. De tegenstander is actief en onze lijdelijkheid komt hem zeer ter stade. God behoeft de volkeren van West-Europa voor de demonische machten der dictatuur.

A.

F.

Uit ons Unie-bureau

De data voor de Mei-vergadering van de Unie-Commissie zijn vastgesteld op Maandag 10 en Dinsdag 11 Mei.

Zij, die nog iets aan de Unie-Commissie hebben te melden of te vragen, kunnen dus nog juist bijtijds zich schriftelijk wenden tot de waarnemend secretaris

G. J. VAN REKUM,

B. v. Waverenstr. 26, Amstelveen.

Zendingsrubriek

Het recht van de zending. Onlangs kwam er een boek uit met de veelzeggende titel: Kerk, drijf zending! Dit boek is een grootse, hartstochtelijke opwekking daartoe.

En hoe kan het ook anders? Het gehele N. Testament is er immers vol van. Wat moeten we met het grote zendingsbevel van de Heer? Naast ons neerleggen? Met zovele andere opdrachten handelen alsof er niets geschreven is? Rustig en onbewogen in de tredmolen van het daagse leven doorgaan? Dat zou beneden alle peil zijn. Een christen, die struisvogelpolitiek beoefent — hoevelen doen dat niet?! — mag onder ons niet gevonden worden.

Zo blijft ons niets anders over dan om de onweersaanbare oproep van het N. Testament tot het drijven van zending *onverwijd* uit te voeren. Hoe veel te meer klemt ons dit als Baptisten, die gaarne en bij voorkeur zich N. Testamentische christenen noemen. Zullen we eindelijk!! eens wakker worden?

Zie naar het zendingsboek bij uitnemendheid: de Handelingen der apostelen. Hier vinden we de beschrijving van hen, die in gehoorzaamheid en gebondenheid aan de opdracht van de Heer in rusteloze actie gekomen zijn. Op aantrekkelijke en inspirerende wijze beschrijft de auteur hiervan de dynamische expansie van het christendom.

We zijn verloren, wanneer we vergeten dat elke gemeente een zendingsgemeente behoort te zijn. Het Evangelie is niet lokaal te binden. Het breekt aan stukken alle grenzen van egoïsme, nationalisme en superieure rasgevoelens. Zending is het imperialisme van de goddelijke liefde, die niet rusten kan en wil voordat aan alle creaturen de heilsboodschap van genade en verlossing, van hemeluitzicht en levenszekerheid verkondigd is ge-

worden. We verarmen ontegenzeggelijk zo we aan de zending geen recht doen. De wil van Christus bindt en verplicht ons tot het drijven van zending. Wee ons, zo we het nalaten!

Zodoende roept de U.Z.C. al onze gemeenten die van goede wil zijn toe: Gemeenten, drijft zending! Het recht van de zending is onweerlegbaar neergepenseeld in het N. Testament.

Liefde voor de zending. De U.Z.C. heeft haar interne organisatie gereed. Door middel van plaatselijke zendingscorrespondenten, die steeds nauw behoren samen te werken met de raden der gemeenten, houdt zij contact. Deze vertrouwensmannen doen hun best — jammer genoeg niet alle; wie de schoen past trekke hem aan!! — om in de locale gemeente de liefde voor de zending te activeren.

Onlangs kreeg de man, die voor de U.Z.C. in 't bijzonder de pen hanteert, van een zendingscorrespondent het volgend berichtje: „Dezer dagen ontving ik van een kleine jongen 650 opgespaarde halve centen. Deze daad was voor mij en dus voor de zending een blijde verrassing”.

Inderdaad. Dat doet de U.Z.C. goed. Glimlacht u? Wat doet gij voor de zending? U doet toch niet onder voor die kleine, mij onbekende kameraad? De penningmeester der U.Z.C., br. W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek, giro 382183 zal hier als uw dienstwillige dienaar gaarne willen optreden. U stort en hij „boek” dat bedrag met plezier in.

Een feit is het, dat hoofdzakelijk de liefde voor de zending in geld uitgedrukt wordt.

De Uniezendingszondag. Toen de U.Z.C. in haar huidige samenstelling voor het eerst bijeenkwam, werd breedvoerig de kwestie besproken om de eerste Zondag na Pinksteren voortaan steeds te zullen beschouwen als de Uniezendingszondag. De bedoeling hiervan was en is om tot uitdrukking te laten komen, dat onze zending uitgaat van de gemeenten. Een ander motief wat er bij kwam was om onze verbondenheid jegens dit gemeenschappelijk werk zo naar buiten te demonstreren. Trefend was hierbij de gezonde solidariteitszin van onze gemeenten. Met voldoening mag opgemerkt worden, dat vrijwel alle gemeenten aan het verzoek van de U.Z.C. gehoor gegeven hebben.

Dit jaar valt de Uniezendingszondag op 23 Mei. Een vraag houdt de U.Z.C. in spanning: zullen de leden van deze subcommissie de vlag kunnen uitsteken bij het vernemen van het resultaat? Het woord is aan de predikanten, evangelisten en...aan de gemeenten.

Met hartelijke zendingsgroet, voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Mededelingen

„LOFZANGEN EN GEBEDEN” IN HILVERSUM

Mijn oproep in ons weekblad, veertien dagen geleden, bleef niet onbeantwoord. Van verschillende kanten ontving ik aanbiedingen; waarvoor ik bijzonder erkentelijk ben. Een broeder uit Sneek wilde direct de gevraagde 5 exemplaren toezenden. Ik heb hem verzocht de bundels maar direct naar de N.C.R.V. te willen sturen.

Dan zijn we in één keer klaar. En deel ik hier mede, dat ik van de andere aanbiedingen geen gebruik hoef te maken. Wel wil ik hen allen recht hartelijk danken voor de toegezegde medewerking. Welk een paraatheid en hulpvaardigheid schuilt er toch onder de lezers van „De Christen”! Een saluut!

d. H., secr. U.R.Comm.

BELLINGWOLDE GEEFT HET GOEDE VOORBEELD

Het personeel van onze Zondagsschool te Bellingwolde is wel bijzonder actief. En de leerlingen schijnen uit hetzelfde goede hout gesneden te zijn.

Een dezer dagen kreeg ik één enveloppe met vijf oplossingen van het bijbelse raadsel no. 2, benevens 5 x 25 cent aan postzegels, toegezonden. Men spaart dan 4 x 10 cent aan porto uit. Bovendien kan op deze wijze onze actie voor de zending, waarover ik al enkele keren in „De Kindervriend” schreef, heel goed slagen.

Welke Zondagsscholen volgen dit goede voorbeeld?

OOM LUC.

APELDOORN

Thans fungeert als secretaris:

J. M. Vulling, Lammerweg 21, Apeldoorn. Tel. 2296.

N.B.J.B.ERS VAN N.-O. GRONINGEN

Ik herinner jullie nog even weer aan onze Jeugddag op Hemelvaartsdag te Delfzijl.

's Morgens van 10—11.15 uur Liturgische Jeugddienst onder leiding van Ds. van Beek. Daarna bij gunstig weer een boottocht.

's Middags verzorgt de ontvangende afdeling het programma. Hier mag ik jullie nog niets van mededelen.

N.B.J.B.ers(sters), zorgen jullie er voor dat de kerk in Delfzijl te klein blijkt voor onze Jeugddag.

De secretaris J. H.

Advertentiën

Cornelis Steenberg

en

Dientje Vosselman

hebben het genoegen u, mede namens wederzijdse ouders kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Dinsdag 11 Mei a.s. om 11 uur ten Stadhuize

Kerkelijke inzegening des voormiddags om 11.30 uur in Eigen Gebouw door de Weleerw. heer Ds. C. Brandt, Baptist predikant te Rotterdam—Z.

Zwolle, April 1948

De Ruyterstraat 27

Receptie op de trouwdag van 4—5.30 uur in Eigen Gebouw, Badhuiswal

Toek. adres: De Ruyterstr. 27

Zaterdag 8 Mei D.V.
hopen mijn lieve pleeg-
ouders

G. J. Metz
en

W. Metz—Lamain

hun 25-jarige echtvereni-
ging te herdenken. Dat
zij nog lang samen ge-
spaard mogen blijven is
de wens van hun dank-
bare pleegdochter

Sien

Steenwijk, April 1948
Mr. H. Tuttelstraat 7

ABONNEERT U OP
DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2895

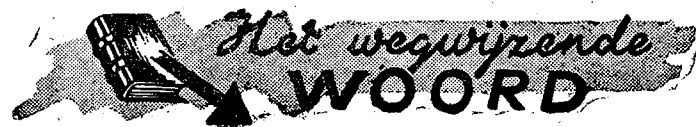
VRIJDAG 7 MEI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 8.— - BUITENLAND P. JAAR F 8.50

De jammer van Jeruzalem

Nehemia 1.

Nehemia, hoog in aanzien bij de koning Arthahsasta, welvarend in het land der ballingschap, hangt met heel zijn hart aan volk en stad aan gene zijde van de Jordaan. En wanneer een van zijn familieleden overkomt uit het eigen land, dan vraagt hij naar het volk en naar Jeruzalem. Hij informeert met een door de liefde gescherpte geest. Het beeld, dat hem getekend wordt, ontroert hem. Het volk is in grote ellende en versmaadheid; Jeruzalem's muur is verscheurd en hare poorten zijn met vuur verbrand. Nehemia ziet in de geest de geblakerde muurruïnes; halfverbrande deuren hangen scheef in berookte poorten. Stil zit hij neer. Dan begint hij te wenen. Hij weigert voedsel. Hij zondert zich af tot gebed.

De stad Jeruzalem staat weer in het centrum der historie, maar daaraan denken wij nu niet. De aandacht der gelovigen is voortdurend gericht op de gemeente van Christus. Ten slotte hebben wij maar één interesse: hoe gaat het met het volk des Heeren? En terwijl wij het vragen, schieten onze gedachten uit naar het geweldige land der Chinezen, naar geheel Azië, naar Indië, voormalig geregeerd door Engelsen en Nederlanders — hoe zal daar het werk der zending voortgaan? Even bezorgd als over gindse werelddelen, zijn we over de gemeente van Christus in Europa. Hoe zijn de muren verscheurd en de poorten verbrand. De kracht der stad is gebroken. Een volk, dat in zichzelf verdeeld is, kan niet bestaan. Hoe diep zijn de scheuren en hoe talrijk. Is het terrein der gemeente dan tenslotte alleen nog een slagveld van intellectuelen, die in de dogma's hun wapenrusting gevonden hebben? Niemand kan de liefde tot de waarheid betreuren, maar wel te bewenen valt, dat men in waarheid niet meer liefheeft met de liefde van Christus. Welk een houding nemen de zonen van hetzelfde Vaderhuis tegen elkander aan. Met angst zien wij de bewapening der volken, maar met veel grotere

ATTENTIE

Van de nog in deze maand verschijnende nummers van ons weekblad zal de eindredactie berusten bij Ds J. Louw, Parkweg 6a, Groningen.

Uwe artikelen, gemeenteberichten, verslagen, verantwoordingen en mededelingen dus aan zijn adres.

smart moesten wij constateren, dat, ondanks de duisternis der tijden, de gemeente van Christus fel verdeeld is en de kerken als concurrenten naast elkaar leven, enige uitzonderingen voorbehouden. Is dan de Heere Jezus Christus niet voor ons gestorven en is de Heilige Geest niet uitgestort? Hoe zijn de muren gescheurd en de poorten verbrand. Hoe is de kracht gebroken.

Nehemia leed onder de toestand en trok zich terug. Hij ging bidden. Hij deed belijdenis. Toen sprak hij niet van de vaders alleen en van hun schuld, maar zeide ook: ik en mijns vaders huis, wij hebben gezondigd. Het is zo gemakkelijk de anderen de schuld te geven. De andere kerken, de voorouders. Nehemia sprak: ik ben tekortgeschoten. Ik ben verantwoordelijk voor de huidige situatie. Misschien moeten wij ons herzien en zeggen, dat wij nu en dan uit het oog verloren hebben, dat Hij nog andere schapen heeft, die van deze stal niet zijn.

De bouwer van Jeruzalem koesterde hoop. God zou dit leed zien, de schuldbelijdenis vernemen en Hij zou Zijn eer oprichten onder de volken. Zullen wij nog eens de dag beleven, dat al de belijders van Jezus Christus elkaar de hand reiken en samen Zijn naam zullen verheerlijken? Dat behoeft toch ons geweten niet te verkrachten. Dat betekent daarom toch nog niet de verloochening onzer beginselen. Dat wil toch niet zeggen, dat wij daarom ons inzicht in de waarheid moeten verdoezelen. Het zou alleen demonstren, dat wij geloven, dat ook elders dezulken gevonden worden, die als basis van leven en zaligheid Hem erkennen, Die geboren werd in Bethlehem als Zoon van God en Die Zijn leven offerde voor het heil van allen, die de handen uitstrekken naar de Zaligmaker. Zouden alleen demonische machten in staat zijn de schapen op een hoop te drijven of zou zelfs de stem van de Herder het bereiken ons te verenigen achter Hem?

Bidt voor de vrede van Jeruzalem.

HUIZINGA.

houding niemand naar de ogen. — We zien de vrijheden, die Rusland en zijn vazalstaten heden onze broeders geven in hun godsdienstig leven, gelijk wij die kort na de bevrijding beschreven vonden door voor-aanstaande geloofsgenoten, die weken lang in Rusland vertoefden. De erkentelijkheid voor die vrijheden sluit sympathie met het totalitaire systeem geenszins in. We wijzen op de onderdrukking, waaraan Protestanten bloot staan in overwegend of schier uitsluitend Roomse landen — een onderdrukking, die voortvloeit uit het feit, dat Rome eveneens een totalitaire macht is en principieel geen godsdienstvrijheid duldt.

Zoveel krachtiger alarm te slaan voor het Russische gevaar dan voor het andere, kan een uiting zijn van het feit, dat men voor zichzelf het eerste zoveel meer dreigend acht, maar spreekt dan niet daarvan, dat men intens genoeg meeleeft met hen, die van het tweede gevaar thans reeds te lijden te hebben.

L.

Suggestie en

Geloof

Sprekende over het geloof, maakte iemand eens de volgende opmerking: „Och, het geloof is niets anders dan suggestie. Men laat zichzelf iets wijs maken, omdat men nu eenmaal gaarne wil, dat zekere dingen, die mooi lijken en tot troost en hoop kunnen dienen in deze vaak droeve wereld, waar zullen zijn. Ik voor mij houd er niet van voor de mal te worden gehouden of bij verbeelding te leven, maar verkies verreweg de nuchtere werkelijkheid, hoe hard die dan ook moge zijn. Dat is bovendien ook eerlijker”.

Zoiets te horen doet soms even een schok door je heengaan. Zou het dan toch mogelijk zijn, dat ons geloof slechts suggestie, dus een inbeelding is? Zo ja, laten wij dan wijzer zijn en niet langer in een droomwereld leven, doch de tanden op elkaar klemmen en de naakte feiten, hoe pijnlijk, teleurstellend of droevig ook, maar onder de ogen zien. In dit geval blijft er weinig anders over dan de korte spanne lijden, die ons is toegemeten, zo goed mogelijk uit te buiten. „Carpe diem” zeiden de oude Romeinen, d.w.z. Pluk de dag, leef, eet, drink en wees vrolijk — want morgen sterven wij en is alles voorbij.

Als het geloof echter toch iets anders is dan suggestie, laat ons dan ook in dat geloof staan: blijmoedig en in volle verzekering. En trouw zijn tot het einde in de praktische uitwerking van dat geloof.

Suggestie

Wat betekent dat woord eigenlijk en wat houdt het in? Letterlijk vertaald betekent het: Het brengen onder, m.a.w. het brengen onder een bepaalde invloed van een opgedrongen gedachte of een zekere voorstelling. Onwillekeurig denken wij aan hypnose, een soort slaap, waardoor het bij uitstek mogelijk wordt gemaakt iemand iets te suggereren of in te blazen. Zulk een gehypnotiseerde persoon zal in zo'n toestand geheel anders handelen, gevoelen, denken en reageren dan gewoon. Het critische bewustzijn is uitgeschakeld, het niet-critische onderbewustzijn neemt gedachten of voorstellingen van de hypnotiseur klakkeloos over. Voor suggestie is echter niet beslist een zichtbare hypnose nodig. Ook met de

ZONDAG 23 MEI UNIEZENDINGZONDAG

**Heel Baptist Nederland
offert met milde hand
voor de zending**

ogen wijd open is dit mogelijk. Het proces blijft niettemin hetzelfde, n.l. om langs iemands persoonlijk en eigen oordeel heen hem een zekere gedachte op te dringen. Denk b.v. aan een reclamebiljet. De waarde van zulk een biljet is niet gelegen in zijn artistieke schoonheid. Het moge nog zo mooi zijn, maar het kan daarom zijn doel geheel missen. Als zulk een biljet er op uit is iemand iets te doen kopen moet het niet spreken tot de schoonheidszin van de kijker, maar tot het voordeel van zijn beurs. De beproefde zakenman weet dit en zal niet met logische argumenten aan komen dragen, doch rechtstreeks, door de voorstelling van een plaat, trachten door te dringen naar de onbewuste verlangens van de klanten. Want onbewust is ieder op voordeel uit. — Bij de verkiezingscampagne in Ialië werd gebruik gemaakt van foto's van Stalin en Truman. De communisten wisten zulke trekken in het gezicht van Truman te leggen, dat ieder wel een afschuw van hem moest krijgen (dus van het kapitalisme). Prompt antwoordde de andere partij door een plaat op te hangen met het gelaat van Stalin, met nog afschuwelijker trekken — (dus: stem nimmer op het communisme). Zijn dan de Italianen zulke kinderen, dat zij zich door dergelijke platen in hun verkiezing laten beïnvloeden? Stellig niet. 't Is alles een kwestie van suggestie. Het oog is een snelle geleider. Als het ergens door getroffen wordt, brengt het bliksemsnel een gedachte of voorstelling van de geest over, het verstand daarbij passerend. Het oor is daarbij zijn partner. Denk aan de vele leuzen, slagzinnen en korte, pittige rijmpjes. Als student reisde ik op en neer naar Leeds. Ergens langs die weg op een stuk weide was een ontzettend groot aanplakbord geplaatst, waarop met koeiletters geschreven stond: „Yorkshire Post gives most”. — Yorkshire Post (een dagblad) geeft het meest. Ieder die deze weg voorbijkwam moest het wel zien en lezen. De leuze suggereerde: Geeft het meeste nieuws. In deze zin las en verstond iedereen het en hij nam deze gedachte telkens bij het passeren als een soort injectie op. Maar men kon er ook iets anders van maken, b.v.: Geeft de meeste onzin, of iets dergelijk. De zakenlui en politieke partijen weten heel goed wat ze doen en geven geen geld uit voor pure liefhebberij. Zij willen munt slaan uit handige reclame, uit goed opgestelde advertenties — in één woord: uit suggestie.

Geloof

Met geloof staan de dingen geheel anders. Geloof sluit het verstand en de critische zin niet uit, doch schakelt die in. Geloof leidt naar eenheid van geest in een staat van bewuste overtuiging. Verenig mijn hart in de vreze van Uw naam! Geloof is nauw verwant met wetenschap. Ik weet dat mijn Verlosser leeft! Ik ben overtuigd (er van verzekerd), dat niets mij zal

scheiden van de liefde Gods in Christus Jezus! Geloof stoelt op innerlijke wetenschap en overtuiging. De man van de wetenschap beoefent geloof, wanneer hij een zekere theorie koestert en gaat uitwerken, die de actuele kennis vooruit is. Zijn wetenschappelijke geest ziet vooruit en in groot vertrouwen zwoegt hij verder — totdat de dag aanbreekt, waarop zijn arbeid beloond wordt door de praktische resultaten. Welk een blijde dag, waarop zijn vast geloof in aanschouwen is veranderd. Alleen door het geloof in de wetenschap als één vorm van de waarheid kan de wetenschap beoefend worden en vooruitgang boeken. Het geloof in God de Vader en in Jezus Christus Zijn Zoon, is een andere vorm van waarheid. De mens komt met zijn denken over de oorsprong en het einde aller dingen, evenals over het doel der ganse schepping, spoedig tot een gestelde grens: de grens van ruimte en tijd. Verder kunnen wij niet gaan. Achter deze grens ligt het oneindige. Men kan de schouders ophalen en zeggen: Wij weten niet en zullen nooit te weten komen, wat achter deze grens verborgen ligt. Men kan ook deze niet in kaart gebrachte regionen betreden in het geloof. Suggestie moge een zekere rol spelen in het geloof, maar uiteindelijk is geloof niet een passief ontvangen van ideeën. Indien zulks wel het geval is, is het geen echt geloof. 't Is een tweedehands geloof, dat even gemakkelijk ontutseld kan worden door een handige dief op geestelijk terrein, als de beurs door een zakkenroller. Het persoonlijke, zuivere geloof is van een geheel ander gehalte. Het is een bewust vertrouwen, een bewust aanvaarden van de openbaring Gods in Jezus Christus. Men kiest Hem als Zaligmaker, wel overwogen en wel doordacht. Men belijdt Hem trouw na geestelijke worsteling en strijd. In leven en in dood, men weet Hem Koning te zijn. Koning over het heelal, Koning over zijn persoonlijk leven. —

Tenslotte. Hoe moet de prediking zijn? Iets in de geest van de handige marktkoopman? Met allerlei kwinkslagen en uitvallen rond de critische zin van de mens heendraven, om daarna te appelleren op zijn onbewuste wensen en driften, om zodoende zijn waar aan de man te brengen en er zelf zijn voerdeel uit te slaan? Dus door suggestie? Geenszins. De prediking van het Christelijk geloof zij altijd in overeenstemming met de verhevenheid, schoonheid en waarheid van zijn inhoud. Wij prediken Jezus Christus en Die gekruisigd. Overtuigd zijnde van Hem, Die ons door Zijn lijden verzoend heeft met de Vader en ons de vrede daardoor heeft gebracht, trachten wij ook anderen te overtuigen door met hen te spreken over de eeuwigde dingen der zaligheid van ieder mens betreffende. Overtuigen is iets anders dan overreden en een oprecht getuigenis is geenszins een schetterende leuze. Wie deze dingen niet weet te onderscheiden zal gemakkelijk in de fout vervallen suggestie en geloof in één adem te noemen. Degene, wiens critisch vermogen voldoende is ontwikkeld, zal nimmer een opmerking maken, noch door zulk een opmerking geschokt worden, als waarmee wij dit artikel begonnen. Geschokt wordt de oprecht gelovige nimmer, al werden ook de bergen verzet in het hart der zee. Er blijft echter altijd over de spanning, die ligt tussen het geloof en het aanschouwen. Wij wandelen nu nog in dit aardse tranendal, vol pijn, droefheid en teleurstelling, maar zien in 't geloof uit naar de komst van Gods Koninkrijk. Wij bewonen nu nog in het vleselijke lichaam ons huis op aarde — maar weten, dat we hier geen blijvende stad hebben en zoeken daarom de toekomstende. Welk een blijde dag zal het zijn, wanneer wij zullen kennen gelijk wij geleerd zijn! Intussen stemt

iedere vrome in met het volgende couplet:

'k Zal door 't geloof gespannen staan;
'k Zie uit met vol vertrouwen.
Had 'k niet geloofd — ik was vergaan;
Nu zal ik Hem aanschouwen.
Ik mag aan 's Heeren zijde gaan.
Geen onheil raakt de Zijnen aan.
Met God zal 'k niet versagen.

A. A. HARDENBERG.

HOUT of GOUD

Voordat ik het nu vergeet ga ik eerst even met de ouders van onze jongelui praten. Met onze jongelui zijn die jongeren bedoeld, die onze Zondagavondbijeenkomsten bezoeken. Of moesten bezoeken.

In de regel hebben we geen klagen over dat bezoek. De meesten van onze jongemensen gaan graag naar die samenkomsten. D'r zijn natuurlijk overal zwartkijkers, sputteraars, gifmengsters — u vult de rij nog maar wat aan — maar de echte jongeman en -dochter vermaakt zich er wel en van tijd tot tijd steekt men er ook eens af naar de diepte. Ik wilde trouwens over die bijeenkomsten helemaal niet schrijven, maar nu ik er toch aan begon, kan dit er nog wel bij: bezoekt uw zoon, uw dochter die vergaderingen?

Het lag even in mijn bedoeling wat te zeggen over ons best verzorgd jeugdblad: Jong Leven. Het is niet het enige jeugdblad, dat ik in handen krijg, maar wel zo ongeveer het beste. Volmaakt zal het wel niet zijn, maar kunt u mij een beter zenden? Ik zou de ouders willen vragen: welke dagbladen, periodieken vallen bij u door de bus? Licht het niet op uw weg uw kinderen ook dit goede blad in de hand te geven? U is toch verantwoordelijk voor de opvoeding van uw kind! Wij geven daaraan in de regel niet zoveel bewust de aandacht. Schrijft u, vader, eens naar Mej. W. Kruit, Semskaade 272 te Stadskanaal en verzoekt u om Jong Leven te mogen ontvangen.

Waar ik wel even de aandacht op wilde vestigen is, dat de jongelui deze zomer weer een prachtige gelegenheid zullen hebben om te kamperen. Het terrein ligt ergens op de Veluwe. Jonge predikanten en studenten geven zich een week aan het werk. Ze spelen, zingen, springen met de jongelui. Ze houden een oogje in 't zeil. Ze leiden besprekingen, duiken met de kampeerders(sters) onder in de zwaarste problemen en leven mee in die onvolprezen gemeenschap van het kamp op de hei, tussen de bossen en onder de sterren. Ik las in het orgaan der Vrije Evang. gemeenten, dat men ook daar de jongemensen gelegenheid tot kamperen wil geven in samenwerking met de kampcommissie der Oecumenische Jeugdraad. De prijs van één week kamperen is daar f 22.50. Het zal u bevreemden en verblijden, dat wij onze jongelui voor f 16.— een week lang ligging, voeding, ontspanning en onderwijzing verschaffen. Vader en moeder. U staat voor de opvoeding van uw kind. Uw kind wil er deze zomer op uit. Maar u wilt het niet maar zo de wijde wereld laten ingaan. Schrijft u er eens over aan br. L. Siesling, Billitonstr. 80 te Groningen. Hij weet alles wat u in deze aangelegenheid graag zoudt willen weten.

* * *

Wij hebben in een vorig nummer geschreven over gemeentezang en orgelgespeel, maar voorzichtiglijk de

dominee buiten schot gelaten. Want er wordt al genoeg op hem geschoten. Wat verwachten wij van hem als hij min of meer in yrees en vreugd de kansel opklimt? Misschien niets. Zou iemand inderdaad niets verwachten, dan loopt hij(zij) groot kans ook niet te ontvangen. Wat verwachten wij? Een woord Gods. Wij gaan uit van de veronderstelling, dat de voorganger in de voorbije week zo met God geleefd heeft, dat Deze hem een boodschap gaf voor de kudde, die zich Zondag in de schaapskooi bevindt. Wij nemen aan, dat, ofschoon hij ook maar een mens is, en daarom onderhevig aan kiespijn, getuige van herrie, voorwerp van vele beschouwingen, die hem toch wel ter ore komen, wij nemen aan, dat hij Gods Woord zal horen om dat der gemeente mee te delen. Wij weten, dat hij er geen prijs op stelt het vergaderd volk een uur lang bezig te houden, maar dat het zijn oprecht verlangen is namens God aan de bijeengekomenen woorden te zeggen, die de weg wijzen, troosten, vermanen. Het gaat hem er niet om op stokpaarden rond te rijden tot verbazing der aanschouwers, maar om door te geven wat tot heil is der zielen. Soms zal hij het rechte woord niet kunnen vinden, ja, naarmate de boodschap zwaarder is zal hij moeilijker uitdrukking kunnen verlenen aan wat hij moet zeggen. Maar daarom zal hem niemand lastig vallen. Niemand zal op de preek storten als een gier op het aas. Niemand zal de vier-schaar spannen, alleen of met z'n vieren, over de man, die aarzelend de opgevangen boodschap binnen bereik der gemeente brengt. Ieder zal zeggen: hij is de dienaar van God en het gaat niet aan zijn woord te verwerpen, beleefd te weigeren. De mogelijkheid bestaat natuurlijk, want hij is ook een mens; dat hij God op een gegeven ogenblik verkeerd verstond. Dat zullen we hem dan eens in een vertrouwd uur onder vier ogen vragen. En heb ik nog gisteren niet ergens gelezen, dat een jonge en niet geheel bekwame dienaar van het Woord uitgroeide tot een van de gezegendste predikers van het Evangelie, omdat de gemeente besloot biddend mee te strijden? Dat besluit namen ze zeker op de dag van zijn intrede, maar vernieuwden het daarna. En dat is het misschien wat gij ook moest gaan doen voor de man, wiens ambt zo zwaar is en zo mooi.

HUIZINGA.

voor Zijn zegeningen; wij geloven dat de Heer nog steeds toevergaderen zal tot de gemeente die zalig worden.

H. J. V.—T.

MUSSELKANAAL

Het is al een poos geleden dat wij iets van ons lieten horen. Het gaat nog steeds goed in onze gemeente; verscheidene kerken mochten wij onze doopvont openen en bracht onze voorganger voor een overvolle kerk op treffende wijze het rijke Evangelie.

De eerste Zondag in April was het niet mogelijk vanwege de ruimte om allen in een dienst te dopen en moesten wij op die dag in twee diensten dopen.

Nu zien wij al weer uit naar de doopdiensten in Mei en Juni. Ja, de Heere zegent ons kennelijk; zondaren komen tot bekering en de gemeente wordt gebouwd.

Ook de overige diensten worden heel goed bezocht, het verenigingsleven bloeit; overal is geestelijk leven en actie in onze jonge gemeente.

P. T., secretaris.

Iets over de

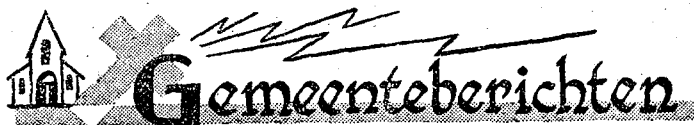
wording en groei van de

Oecumenische Beweging

De Oecumenische Beweging bedoelt te zijn een de gehele kerkelijke wereld omvattende en samenbindende beweging. Zij vond haar ontstaan in het geloofsleven van enkelen, niet van kerken maar van personen, die met verontrusting de steeds verder gaande versplintering van de kerk aanzagen. Zij waren er diep van door-drongen, dat zij iets moesten doen, om de gelovigen nader tot elkander te brengen. Helaas, hun succes was gering. Niet dat men direct vijandig tegenover de gedachte stond, maar de moeilijkheden bleken te groot. Van de Schot John Dury, die bekend is als een vurige eenheidsapostel, schrijft Dr. H. v. d. Linde: „Hij ontmoette overal sympathie maar hij vorderde nergens.... Moe en teleurgesteld is hij gestorven, zich troostend uit het boek der Openbaringen, dat de eenheid der kerk bij Christus' wederkomst toch eens werkelijkheid zou wezen.” De vorige week vertelde ik, dat Willem Carey reeds in 1806 plannen maakte voor een soort Wereld Zendingsconferentie, om die in 1810 te doen houden, terwijl pas in 1910 te Edinburgh zulk een conferentie gehouden is. Er is lang en veel gewerkt, maar het ging slechts langzaam voorwaarts.

Intussen waren er hier en daar zichtbare resultaten te boeken. In 1804 kwam het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap tot een samenwerking van Christenen van verschillende belijdenissen. Dat betekende niet, dat zij de eigen overtuiging opofferden, maar zij hadden een sterk punt van gemeenschap in het besef, dat de verspreiding van de Bijbel hun aller taak was en dat zij die het best gemeenschappelijk konden volvoeren.

Ook is van grote betekenis, dat in de vorige eeuw verschillende landelijke jeugdverbanden uitgroeiden tot wereldverbanden. Zo werd in 1878 het wereldverband van Christelijke Jongemannen gesticht (World's Y.M.C.A.), dat grote invloed heeft gehad. En van niet minder betekenis is de in 1895 opgerichte Wereld Christen Stu-

HAARLEM

Zondag 4 April was een onvergetelijke dag voor de gemeente in Haarlem. Per advertentie was bekend gemaakt, dat wij een doopdienst zouden houden in het Sportfondsenbad. De voorganger Ds. Weenink sprak een ernstig woord tot alle aanwezigen, zijnde ongeveer een 500-tal belangstellenden. Hij bepaalde zijn gehoor bij de betekenis van de gelijkenis van het grote Avondmaal naar Lukas 14. Er werd met grote aandacht geluisterd. Een zevental jonge mensen werden door Ds. W. gedoopt. Voor de doopsbediening zong een jonge broeder een toepasselijk lied. Daarna kwam de gemeente bijeen voor het houden van het Avondmaal, alwaar de nieuwe leden een hartelijk welkom ten deel viel.

Het Evangeliewoord, onder ons uitgedragen, draagt reeds rijke vruchten. Geprezen zij des Heilands Naam

dentenfederatie (World Student Christian Federation). Verschillende personen, die in de latere tijd grote invloed zouden krijgen, hebben elkander in dit verband leren kennen en hebben in dat werk hun bepaalde blik op de verdeeldheid van het Christendom gekregen.

Intussen is er — ik noemde dat in mijn vorig artikelje reeds — een grote stootkracht uitgegaan van de Zending. Zij heeft in de Oecumenische arbeid baanbrekend werk verricht en op meer dan een terrein interkerkelijke samenwerking tot stand gebracht.

Van de latere tijd moeten twee grote Congressen in dit verband genoemd worden. Vanwege de geringe ruimte, die ons blad voor dit onderwerp kan geven, volsta ik met enkele mededelingen er over. In 1925 kwam te Stockholm de eerste grote Oecumenische Conferentie voor praktisch Christendom bijeen; 660 vertegenwoordigers van kerken uit de gehele wereld waren tegenwoordig. Men wilde vooral tot samenwerking komen, want men dacht, dat de leer scheiding brengt maar dienst verenigt. Natuurlijk kwamen er teleurstellingen, want ingrijpende verschillen in de leer dwingen tot ongelijk werken; maar er was toch iets gedaan, dat blijvende betekenis had. Deze conferentie staat bekend als de conferentie voor leven en werken (Life and Work). Een tweede soortgelijke conferentie werd in 1937 te Oxford gehouden.

Naast deze moet ik wijzen op een andere grote conferentie, die in 1923 te Lausanne bijeen kwam. Zij is bekend als de conferentie voor geloof en kerkorde (Faith and Order). Vierhonderd afgevaardigden van kerken kwamen daar bijeen op de basis van de erkenning van Jezus Christus als God en Heiland. Het was een grote verscheidenheid van hoogwaardigheidsbekleders: Quakers, priesters uit de Griekse- en Oosters Orthodoxe kerken, Duitse en Scandinavische Lutheranen, Amerikaanse en Continentale Calvinisten, Baptisten, Disciples of Christ en Presbyterianen, Oud-Katholieken en Congregationalisten. In deze conferentie ging het om belijdenisvragen en het spreekt wel vanzelf, dat men niet klaar kwam. Toen in 1937 te Edinburgh een tweede conferentie werd gehouden, worstelde men daar in hoofdzaak met de zelfde vragen. Maar ook deze conferenties hebben blijvende resultaten afgeworpen.

Deze congressen, die van Leven en Werk en van Geloof en Kerkorde, zijn de directe voorlopers van hetgeen thans gebeurt, n.l. van de oprichting van de Wereldraad van Kerken, het a.s. Congres te Amsterdam.

Rotterdam.

K. REILING.

Onze Jongens

't Wordt meer dan tijd om u eens te berichten, dat het met „onze jongens” nog G. z. d. prima gaat. De brieven, die wij van hen ontvangen zijn allen zeer opgewekt en spreken van grote dankbaarheid, ook voor datgene wat het thuisfront voor hen doet.

Allen zijn zeer dankbaar en enthousiast voor de Tabithakalender en de zakagende, die wij hen gezonden hebben.

Negen van „onze jongens” zijn gedemobiliseerd en allen behouden thuis gekomen. Anderen zijn naar Indonesië vertrokken. Momenteel sturen we elke 14 dagen een contactbrief naar 122 adressen in 't verre Oosten en naar bijna 30 in het vaderland.

ZONDAG 23 MEI

Uniezendingszondag

Heel Baptist Nederland offert met milde hand voor de zending

Hierbij geven we gaarne een plaatsje aan de laatste contactbrief, zodat u weet wat voor brieven hen gezonden worden.

Niet kankeren of ankeren

Beste jongens in Indië en in het Vaderland.

„Niet ankeren, levensgevaarlijk!”, dat lezen we soms aan de kant van een vaart of rivier, zulks in verband met een kabel van het electrisch net, aldaar gedeponeerd. Het gevaar daar te ankeren is niet denkbeeldig.

Met een kleine variant op bovenstaand wil ik jullie een belevenis doorgeven uit de mobilisatie 1914—1918; toen mocht ik 2½ jaar soldaat zijn. 'k Heb er ook iets geleerd en wel dit, dat kankeren levensgevaarlijk is, zelfs zo, dat het de verhouding tussen mens en mens stuk maakt en ook tussen mens en God. Ik had een slapie; we hadden hem de naam gegeven „kankeraar No. 1”. Het brood werd uitgedeeld, met een zuur gezicht werd het in ontvangst genomen. „Weer zo'n ellendig droog ding, boter net wagensmeer, portie kaas natuurlijk veel te klein, kan wel in een holle kies” volgens kankeraar's mening; „thee net zeepwater”, het waren allemaal volgens die tijd heel normale dingen, wij waren er allemaal blij mee. Het zaakje werd op tafel gezet, de handen gevouwen, de ogen gesloten. Onze lieve Heer moest toch gedankt worden. Tegenover hem zat een echte Hollandse jongen, die de kankeraar een ouderwetse muilpeer gaf, die klonk als een klok en zei: „Als onze lieve Heer jou niet slaat, dan zal ik het doen; eerst alles verkankeren en dan heel vroom de Heer danken, dat gebeurt hier niet”. Verder werd niet over het geval gesproken.

't Werd 10 uur, kerktijd; als naar gewoonte vroeg ik aan mijn slapie: „Ga je mee naar de kerk?”. „Nee”, was het antwoord, „ik moet de preek van vanmorgen overdenken, voor vandaag heb ik genoeg”. Hij is er beter van geworden; een preek zonder woorden helpt soms meer dan een gewone.

Nu nog iets over ankeren. Wij mogen niet afzakken en opdat wij niet afzakken, moeten wij ook wel eens ankeren. We kunnen niet altijd stroomopwaarts. Laten we toezien waar we ankeren, jongens! Wij kunnen ankeren aan de kaarttafel en wel zozeer, dat we er verkommeren; wij kunnen ook ankeren in Bar of Toko en opgaan in Bar- en Tokoleven. Levensgevaarlijk, doe het niet, het zijn wegen des doods, dat heeft Salomo eeuwen geleden reeds gezegd. (Zoek het maar eens op, het staat in „Spreuken”).

Geniet van de natuur, geniet van goede vrienden, geef veel vriendschap en probeer, al is het nog zo weinig, iets voor Jezus te doen en de rest komt wel in

orde, God zal jullie bewaren overal. Dit wil niet zeggen, dat er geen moeilijkheden zullen zijn of komen, maar hierin zullen wij dan meer dan overwinnaars zijn. Tot ziens jongens!

Houdt moed in de geestelijke strijd,
Hoe groot ook des vijands geweld
Door 't leger van God, steeds bereid.
Wordt iedere vijand gevelde.

En zing het koor ook maar dikwijls. Het is een best middel tegen kankeren en verkeerd ankeren.

Uw vriend en broeder,
G. J. METZ.

Correspondentie

Slechts aantekeningen op het Ingezonden stuk van br F. te A.

1. Hij vraagt, „hoe ter wereld het mogelijk is, dat ontwikkelde christenen in deze tijd zó kunnen schrijven?” — Om dat te kunnen begrijpen zal hij zijn geest wat moeten uitzetten. Zijn horizon zal dan ruimer worden.

2. „Br L. heeft het boek „Ik verkoos de vrijheid” niet gelezen en evenmin vernomen wat in voorheen *vrije landen*” enz. Hoe weet br F. dat? Men kan die dingen weten met en zonder hun achtergronden, en dat bepaalt hun waardering.

3. „Het onrecht, bedrog en *satanisch gewroet*, maar stil laten passeren, zonder daartegen vanuit Gods Woord te gaan getuigen? Is zo onze taak?” — Neen br F.

4. „En wat die open deur betreft” enz. — In geen dictatuurstaat zijn de verhoudingen, zoals wij die wensen. Daarom zijn we tegen dat systeem. 't zij Rooms of bolsjewistisch of nog anders gemotiveerd.

5. De opmerkingen van br F. ten aanzien van Rome getuigen van gebrek aan inzicht. Onder elk systeem zal men wel kinderen Gods aantreffen — ook wel als aanhangers van dat systeem. (We herinneren aan de verklaring van onze bapt. geloofsgenoten in Rusland ten aanzien van hun Regering kort na de bevrijding, in *De Christen* gepubliceerd).

„*Fanatici* worden overal gevonden”. Inderdaad: zowel in Rusland als in Rome. De vraag is echter niet of er fanatici onder bepaald systemen schuilen, maar wat de aard van het systeem is. En dat Rome geen godsdienstvrijheid erkent en, zo mogelijk verhindert bleek wel uit het stuk van de Heer Huisman. Het blijkt ook daar, waar Rome zich tonen kan gelijk het is.

6. „De „kracht der dwaling” is groot en de dwaling van de lijdelijkheid is vooral in deze tijd buitengewoon gevarieerd”. — Br F. peinzde eens over het verschil tussen lijdelijkheid en lijdzaamheid. Als hem dat enigszins duidelijk geworden zal zijn, zal hij gaan beseffen wat onze „tendenz” is. Het risico van het Evangelie ligt er in.

L.

Beroepingswerk

Evangelist Veenstra van Musselkanaal heeft voor het beroep der gemeente Hoogezand bedankt.

Van de leestafel

De uitgever A. G. Schoonderbeek te Laren zond ons een nummer van *De Wandelaar*, een maandblad, gewijd aan de schoonheid van de natuur, opdat wij kennis zouden kunnen nemen van de mooie foto's en tekeningen van mensen, viervoeters, vogels, bomen en meren. Deskundige schrijvers zingen hun liefde tot het heerlijke in de schepping uit. Voor natuurliefhebbers een pracht blad. Verschijnt iedere maand in 24 pagina's en kost per nummer f 0.90, per jaar f 10.—.

E.R.

Ds. C. W. Coolsma, gevangenispredikant te Groningen bundelde zijn ervaringen met de gevangenen en gaf deze verzameling uit onder de treffende titel: *Gekooide vogels*. Van het boek, dat ruim 200 bladzijden telt, is reeds de vijfde druk verschenen. Natuurlijk zullen vooral mensen van de reclassering belangstelling hebben voor de inhoud, omdat zij herhaaldelijk herinnerd worden aan hun eigen „klanten”. Maar het is ook goed voor u kennis te nemen van het leven der gekooide vogels. Ook in hun leven breekt soms heerlijk de kracht van het Evangelie door en wie zou zulke verhalen niet willen lezen? Vele aardige tekeningen brengen u de wereld achter de gesloten deuren dichterbij. Het boek is uitgegeven door de firma J. N. Voorhoeve. In keurige band kost het f 3.90.

E.R.

Het Gebed des Heeren. Dit is een vertaald werkje van Romano Guardini en verschenen bij de Uitgeverij Het Spectrum te Utrecht.

Ingeleid wordt met de bede: Uw wil geschiede, als de „sleutel” tot dit gebed. De bekende en moeilijk te verklaren bede: „leid ons niet in verzoeking”, die hier zo luidt: „leid ons niet in bekoring” wordt uitgelegd als: bewaar ons voor de bekoring. Daardoor wordt dat: „niet leiden in”, echter tot iets anders. De bede: „Verlos ons van de Boze” wordt hier weergegeven als: „verlos ons van het kwade” — geen betere vertaling dunkt ons. Het geheel blijft wat vlak.

L.

Het goddelijk Moederschap van Maria, door Dom Anscar Vonier, O.S.B. Uitgave als boven.

Een boekje dat we met tegenzin hebben gelezen. Hier is de bodem van het Nieuwe Testament praktisch geheel verlaten. Aan Maria wordt een betekenis toegekend, die haar zover van het schepsel af plaatst en zo dicht in de nabijheid van de Schepper brengt, dat het ons tegen de borst stuit. Theoretisch wordt het onderscheid tussen dit schepsel en God wel beleden, maar praktisch behoeft men zich daaraan in zijn verering van Maria niet te storen, omdat haar macht toch buiten de grenzen ligt van ons tastvermogen. Het welk in de vroomheidspraktijk der Roomsden daarop neer komt, dat ze met Maria afgoderij bedrijven. Laat ons toch ook ten opzichte van deze begenadigde vrouw, de nuchterheid van het Nieuwe Testament bewaren. Als de Apostelen hun ogen opsloegen tot God en tot Christus zagen ze Maria niet. Ze trad terug onder de gelovigen als hunner een.

L.

Mededelingen

WIE KAN ONS HELPEN?

De Baptisten gemeente (in oprichting) te Den Helder zit dringend verlegen om een bruikbaar orgel voor de begeleiding van de samenhang in haar samenkomsten en Zondagsschool, enz. Het behoeft niet mooi of groot te zijn, als het maar bruikbaar is. Gaarne zouden wij aanbiedingen met de uiterste prijs ontvangen. U doet daar onze gemeente een groot genoegen mee en steunt daardoor het werk des Heeren in Noordhollands noordpunt.

Na zeer hart. gr., uw br. in Chr.,
G. VAN LEEUWEN Dzn.

Den Helder, Californiëstr. 8, telef. 2456.

ATTENTIE!!!

Het comité ter voorbereiding van de Nat. Jeugdconferentie te Sneek is ter ore gekomen, dat er ook nog vele oudere mensen met een jeugdig hart onze Conferentie willen bezoeken.

Voorzover deze „Jong Leven” niet lezen is het toch gewenst aan hen nog enkele inlichtingen te verschaffen. Ook die jongemensen, in wier plaats geen Jeugdafd. is, nemen goede notitie van het onderstaande:

We hebben n.l. aan onze Conferentie als attractie een boottocht verbonden over de Friese meren, zodat het dus een ware invasie belooft te worden; stel u voor een vloot van mogelijk 8 à 10 boten met N.B.J.B.ers beladen.

Maar nu het cardinale punt: aan al deze mensen moet logies verstrekt worden, en wat dat betekent in een plaatsje als Sneek, zal ieder begrijpen.

Het huisvestingscomité is zich deze moeilijkheid wel bewust, maar toch hoopt hij het wel klaar te spelen. Nodig is echter, dat ieder, die de Conferentie wenst te bezoeken, een *aanmeldingskaart* aanvraagt bij S. v. d. Werf, Kleinstrand 9, Sneek. Deze kaart is zo gesteld dat zij nauwkeurig ingevuld kan worden en niets aan duidelijkheid te wensen over laat. Wanneer u dus deze kaart zo spoedig mogelijk aanvraagt, invult en weer opstuurt, kunt u verzekerd zijn van onderdak. Helpt allen mee om een goede organisatie te bevorderen.

Namens het comité,
S. J. SCHUIL, secr.

STUDENTENACTIE 1948

Met dankbaarheid verantwoorden wij (op verzoek) een gift aan de Studentenactie 1948 ad f 12.80 onder het motto: ererondje 35-jarig jubileum bij de Molen Wedderbergen.

J. v. D., pennm. Studentenactie 1948.
Utrecht, Maliesingel 30, giro 514671.

PROGRAMMA VAN DE TE HOUDEN LANDDAG TE ASSEN OP 2e PINKSTERDAG

9.30 uur Mars vanaf Station door het muziekgezelschap „Elad”. (Onze jeugdgroepen worden verzocht zich daar op te stellen.)

10—10.30 uur Concert van „Elad” op het landdagterrein.

1. 10.30 uur opening van onze Landdag door de voorzitter.

2. Gemeenschappelijk gezang.
3. Zang v. d. koren Nw. Pekela en Stadskanaal: 't Kruis blijft staan.
4. Bijbellesing door Ds. H. v. d. Werf.
5. De beide koren zingen: Jezus geeft vrede, met samenzang van het publiek.
6. Spreker Ds. H. v. d. Werf, 2e Exloërmond, onderwerp: Reiziger waarheen?
7. Zang Nw. Pekela en Stadskanaal: Daal op mij Heilige Geest.
8. Accordeon met zang van de heer en mevr. Eisinga.
9. Koor van Nw. Pekela: Zomernacht.
10. Gemeensch. zang: Rijst op, rijst op voor Jezus. Sluiting eerste gedeelte.
Pauze van 12—1.30 uur.

Van 1—2 uur kinderuurtje verzorgd door Mevr. Speelman—Kruit. Zorgt dat uw kinderen aanwezig zijn, het belooft iets goeds te worden.

1.30—2 uur Concert van „Elad”.

11. 2 uur aanvang 2e gedeelte door gemeensch. gezang.
12. Zang van het Evangelisatiekoor, dir. R. Venema: Troost en De schoonste.
13. Declamatie van de heer B. Huberts uit Groningen.
14. Evangelisatiekoor: Aanschouw het Lam en Houd goede moed.
15. Spreker Ds. J. Louw, Groningen, onderwerp: Een wereld in weeën en een wereld in wording.
16. Zang van het mannenkoor „Gloria Dei” uit Groningen: Prijst Jehova en De Hemel.
17. Geestelijke liederen te zingen door het publiek met muziek van „Elad”.
18. Spreker Evangelist W. Veenstra, Musselkanaal, onderwerp: Instappen reiziger!
19. Zang van het mannenkoor „Gloria Dei”: Boven de starren en Dankt nu allen God
20. Gemeenschappelijk gezang.
21. Sluiting.

Op het terrein is een rijwielbewaarpplaats onder controle aanwezig.

Wijzigingen en veranderingen voorbehouden.

Gaat allen op naar Assen op de 2e Pinksterdag en geniet in Gods vrije natuur van muziek, zang en een goed woord.

Neemt uw kinderen mede. Ook voor hen valt er te genieten.

De I.P.L. commissie.

Advertentiën

Zo de Heere wil en wij leven, hopen we met onze kinderen Woensdag 12 Mei de dag te herdenken, dat we voor 25 jaren in de echt verbonden zijn. Moge de Heere ons een blijde maar ook dankbare dag geven.

L. v. Wieren
Gebke Dijkstra
Renze, Roelof

Zwaagwesteinde, Mei 1948

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2896

VRIJDAG 14 MEI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Pinkstervrucht

Die dan zijn woord gaarne aannamen, werden gedoopt. Hand. 2 : 41.

Het werk der Verzoening was volbracht, het ambt der Verzoening ingesteld, en de vrucht was de verzoende Gemeente: de nieuwe schepping.

Deze ontstaat door het Woord, wanneer het gepredikt enerzijds en aangenomen anderzijds is.

Daarom staat de mededeling van het boven afgeschreven tekstgedeelte in direct verband met het Pinkstergebeuren. Het is een schakel in het Pinksterverhaal van Hand. 2, maar ook — en dat zegt meer —: het staat in wezenlijk verband met de uitstorting van de Heilige Geest. Waar en wanneer immer mensen het Woord aannemen en zich laten dopen, wordt de werkzaamheid van de Heilige Geest openbaar, zien wij, dat Hij er is.

Het uit de hemel aanstormende geluid, het gekliefde vuur, het wonderbare spreken der discipelen had velen gegrepen. Wat betekende het? — Het was, daarvan waren ze zeker, een „stem”, een Stem, die van Boven, uit de hemel kwam. Maar ze verstonden die Stem niet. Dat maakte hen verslagen en radeloos. Wat, wát werd hun van de hemel uit geboodschapt?

Ze konden het zelf niet verklaren. Niet één was er onder hen, die het wist. Toen stond Petrus op met de andere Apostelen en vertolkte hen, wat deze „Stem” beduidde. Het geheim van het gebeurde was Jezus, de Zoon van de Levende God, door hen verworpen, door God verheerlijkt.

Dit woord werd aangenomen. Petrus en zijn medeapostelen kenden de diepe achtergrond der gebeurtenissen: achter de uitstorting van de Geest lag de vleeswording van de Koning der eeuwen, lag het wegbereidende, zonde en dood doorstotende werk van Jezus Christus.

‘t Waren harde dingen, die Petrus moest zeggen: dingen, die de toehoorders door de ziel sneden en hun leven van zijn oude fundamenten lichtten. En zo ging

ATTENTIE

Van de nog in deze maand verschijnende nummers van ons weekblad zal de eindredactie berusten bij Ds J. Louw, Parkweg 6a, Groningen.

Uwe artikelen, gemeenteberichten, verslagen, verantwoordingen en mededelingen dus aan zijn adres.

de voorspelling van de Heer in vervulling, dat de Geest gekomen zijnde, zou overtuigen van zonde, omdat ze in Hem niet geloofden.

Neen: geloofd hadden ze niet in Hem. Integendeel: ze hadden Hem verworpen en uitgebannen, afgesneden van het Heilsvolk. En deze Jezus had God opgewekt en had uitgestort, wat die Dag boven de andere dagen uithief. Toen was er geen tegenweer meer, maar een rechtstreeks op het licht inlopen, een zich gewonnen geven en vragen naar de weg ter ontkoming.

Zo doet God de mens wederkeren tot verbrijzeling en dan klinkt Zijn almachtswoord tot de verbrijzelden: keert weder, (tot Mij) gij, mensenkinderen!

Want, als het verbrijzeld heeft, is het Woord, dat we te bedienen hebben, oprichtend.

Hoe worstelt nu de Apostel om de zielen! Hoe strijdt hij om een doorbraak, om een invasie van de Hemel in deze harten! Hoe lieflijk lokt hij de verslagenen opdat het schuldgevoel omgezet worde in een daad van belijdenis. Geen uitstel, want hoe licht trekt het licht dan weer weg!

En hij bezwoer hen: laat u redden! Laat u scheiden van het geslacht der verlorenen. Er moet een breuk, een scheiding plaats vinden.

En die dat woord gaarne aannamen, werden gedoopt. Zo ontstaat de Nieuwe Gemeente; zo wordt verworrelt het Nieuwe Verbond met zijn eigen tekenen, die van betere dingen spreken dan besnijdenis en Pascha.

Zij, die daar luisterden waren eens in een Verbond opgenomen, dat nu oud geworden was en verouderde; welks middelaar Mozes was.

Nu, nu het Ambt der Verzoening het Werk der Verzoening betuigde, kwamen deze in een nieuwe relatie, een beter Verbond met God.

Dit Verbond ontving zijn bevestigend teken in de Doop.
L.

Uit het Unie-bureau

Teneinde met een volledig college te kunnen vergaderen, is de Mei-vergadering van de Unie-Commissie

uitgesteld tot 18 en 19 dezer.

De commissie hoopt in Deventer samen te komen. Er is veel werk te verzetten, en zij vraagt aller voorbede om de Unie-zaken zodanig te mogen behartigen, dat de arbeid onzer gemeenten in Unieverband vruchtdragend moge voortgezet worden.

G. J. VAN REKUM, wnd. secr.
Amstelveen, Bors v. Waverenstr.

Losse Schakels

Belijdenis- In het weekblad „In de Waagschaal” schrijft **misère** een predikant van de Herv. Kerk over „voor en na het doen van belijdenis”. Het is geen opwekkend verhaal. Er zit zo weinig in en achter deze plechtigheid. Het belijdenis doen was, zo zegt hij:

„voor velen niet meer dan een officiële, al of niet eigener beweging gedane stap, waaraan zij geen consequenties verbinden, ook niet na de bevestigende beantwoording van de derde vraag. Van onwaarschijnlijkheid in dat beantwoorden kunnen wij deze jonge leden nooit beschuldigen, omdat het waarachtige van de zaak, waar het om gaat, hen dikwijls onvoldoende of in het geheel niet is bijgebracht”.

Op grond van deze dingen pleit de schrijver voor een laat „belijdenis-doen” — zo omstreeks het dertigste jaar.

„De Kerk zou meer hebben aan een jonge bewuste gemeente, die mondig wordt verklaard, als zij het ook ten volle zijn kan, dan aan allerlei groep tot de „jonge leden” die hen niet bereikt, omdat zo oneindig veel, dat daaraan had moeten voorafgaan, achteraan is geplaatst.”

Wankel De Kerk leeft uit traditie en uit de Schrift. **gang** Ze wordt gedragen door de Rooms-middeleeuwse geloofsopvatting en de Nieuw-Testamentische, en daarom is haar gang zo wankel. Ze wil blijven wat ze is en probeert nu, daar een bijbelse bodem onder te schuiven. Wat betekent nu een verschuiving van het belijdenis doen van de twintigjarige naar de dertigjarige leeftijd? Zeker: verstand is bij het geloven nodig, niet als heersende instantie, maar als middel tot het opnemen van de Boodschap. En op dertigjarige leeftijd kan de mens wat zuiverder oordelen over wat hij hoort en ervaart dan als hij tien jaar jonger is. Maar kan dat nu uitgangspunt zijn voor Kerkbouw? Moet daarbij niet iets anders de doorslag geven, n.l. het geloven?

Doopmist De bedenkingen die van kerkelijke zijde, op het voetspoor van de bekende theoloog Karl Barth, geopperd worden tegen de kinderdoop, veroorzaken veel

deining. Opnieuw wordt deze instelling van alle kanten bekeken en wordt nagegaan, hoe zij gehandhaafd zal kunnen worden in een Kerk, die zegt naar de Schrift te willen luisteren en leven. — In het Groninger Kerkblad van 21 Maart wijdt een predikant een art. aan dit onderwerp, waarin hij verwerkt wat de schrijver van de „Kleine Dogmatiek”, Prof. van Niftrik, gezegd heeft ter verdediging van dit kerkelijk gebruik.

In het gedeelte, waarin de vraag behandeld wordt: „Maar is dan de Doop het heil?”, wordt o.a. gezegd dat men op Calvinistisch erf, tegenover Rooms en Lutherse en Anglicanen, die in de Doop het middel zien, waardoor God de genade ingiet, is doorgeslagen naar de andere eenzijdigheid, „waarbij het sacrament praktisch alle betekenis heeft verloren”. Dan gaat de Schrijver zo verder:

„Neen, zowel in de prediking als in de sacramenten wil Christus, de gehele Christus zich aan ons geven; er gebeurt iets in de doop en het is stellig niet ons geloof, dat de Doop tot Doop maakt. De Doop is primair een werk Gods; hoe ik er ook aan toe ben, de Doop is de Doop.”

Dooprecht Er zal toch altijd enig verband moeten zijn tussen de objectieve werkelijkheid, waarop de Doop wijst, waarvan hij getuige is, en de mens, die de Doop ontvangt. Die relatie is, zeggen sommigen: de belofte. De belofte komt de gedoopte toe. Dat is de grond, waarop aan het kleine kind de Doop wordt bediend. Wanneer anderen, op het voetspoor van Aulén zeggen: de Doop komt hen toe, die onder het Woord geboren worden, dan komt dat wel op hetzelfde neer, als hetgeen de Ger. Kerken, art. 31, leren. Schlatter leerde het feitelijk ook zo.

De vraag naar het dooprecht is dus een vraag naar de betrekking, die moet bestaan tussen de gedoopte en het heil, waarvan de Doop een teken is. — Is, naar bijbelse gegevens, de belofte die relatie? Wordt ook maar ergens in de Schrift de Doop verbonden met de belofte, dat God de zondaar zaligen wil?

In geen van zijn uitspraken over de Doop noch in zijn voorbeelden leert het Nieuwe Testament, dat de Doop tot degene, die hem ontvangt, zegt: gij hebt recht op het heil (het komt u toe), maar: gij hebt het heil. En dit kan alleen gezegd worden tot iemand, die gelooft.

Op grond der belofte mag men zich bekeren, dat houdt Petrus op de Pinksterdag de schare voor, Hand. 3 : 38 en 39. Vol vertrouwen mag de overtreders zich tot de Heere wenden als hij het Evangelie hoort. Voor de twijfel: zou het ook wel voor mij wezen?, is geen grond, zovelen er de Heere, onze God immer toeroepen zal, mogen zich de belofte of het beloofde heil, toeëigenen. En het is op grond daarvan, dat de Apostel uitriep en iedere Evangelieverkondiger mag uitroepen: bekeert u en een iegelijk van u late zich dopen tot vergeving der zonden en gij zult de Heilige Geest ontvangen!

Doopmagie Het gevaar, dat men op Protestantisch christelijk erf de magie er in gaat halen teneinde de kinderdoop te kunnen handhaven, is niet denkbeeldig — ook al bestrijdt men de magie met zoveel woorden. Wanneer in het bewuste artikel gezegd wordt: „er gebeurt iets in de Doop en het is stellig niet ons geloof, dat de Doop tot Doop maakt”, dan vragen wij: wát gebeurt er in de Doop van een zuigeling? Wat doet God bij dit waterbad buiten het bewustzijn van de mens om? Wanneer men de Doop zo sterk objectiveert, is men niet ver van het opus operatum — waarvoor men bang is.

ZONDAG 23 MEI UNIEZENDINGZONDAG

Heel Baptist Nederland
offert met milde hand
voor de zending

Hoe het geloven ontstaat in de ziel, zegt de Schrift in Rom. 10 met klare woorden: het geloof ontstaat uit het gehoorde en het gehoorde ontstaat door het Woord Gods.

Men zegge duidelijk, wat er in de Doop in of aan een zuigeling gebeurt. Wanneer men zegt, dat het kind door de Doop op de bodem van het Verbond geplaatst wordt, dan zouden we willen opmerken: het is op die bodem of het is er niet op. De Doop kan hoogstens daarvan *teken* zijn: erkenning van de kant van de ouders en van de Kerk, dat de zuigeling daar is.

En wanneer de Schrijver dan verder verzekert, dat de Doop „ons krachtens het universele verbond Gods zet op de bodem van Gods beloften en Christus' verdiensten", dan vragen wij: waar zegt Gods Woord dat?

De bijbelse relatie tussen de gedoopte en de in de Doop zich aftekenende werkelijkheid van ons heil, is niet de belofte, niet de christelijke sfeer, of het „blij geklank" waaronder wij zijn geboren, maar het persoonlijke geloof.

Bij deze leer is de Kinderdoop niet te handhaven. Maar daarom kan het bij Protestanten toch ook in laatste instantie niet gaan?

Goed nieuws Wie van onze lezers zou nimmer **ge-uit Burma** hoord hebben van Burma, het land, bekend geworden in Christelijk Europa en Amerika door de zendingsarbeid van Adoniram Judson? Wie een prachtboek wil lezen en zendingskennis wil opdoen, neme het boek ter hand „Christus of Boeddha", in twee delen verschenen. — Het werk, daar door deze zendeling begonnen en door hem en anderen onder ongelooflijke moeilijkheden voortgezet, heeft de jaren door rijke vrucht gedragen. In de Baptisten gemeenten in dat heidenland zijn in het laatste jaar 20.337 mensen gedoopt. Dat betekent een zuivere vooruitgang van 12.621 zielen. Volgens de statistiek van het jaar 1941 — het jaar vóór de Japanse invasie, bedroeg het aantal leden onzer gemeenten aldaar 146.351. In enkele plaatsen is als gevolg van de Japanse inval achteruitgang geconstateerd, maar in verreweg de meeste delen van het land, was er sindsdien sterke groei. — De Christelijke Kerk heeft in Burma diep wortel geslagen en groeit er bij de dag.

Zouden we — voorlopig in verbinding met onze Amerikaanse geloofsgenoten, niet als Nederl. Baptisten in Burma kunnen beginnen onze zendingsroeping op groter schaal uit te leven? Zeker: we geven aan Indonesië de voorkeur. Maar als dat niet kan en deviezenbezwaren verhinderen ons plannen te maken voor de Congo, waarom zouden we dan in dat deel der aarde niet gaan werken? — We hopen dat de Unie-administrateur ook hierover wat licht meebrengt uit het land van de zonsondergang.

Wanneer „Amen" De Kerkeraad van de Ger. Kerk, zegt „Kerknieuws" art. 31, te Kampen verzocht — in verband met het feit, dat er twee ochtenddiensten in het kerkgebouw gehouden moeten worden. De predikanten weigerden op dat verzoek in te gaan, „omdat ze weigerden Amen te zeggen, als de preek nog niet af is, ook al is de klok vijf kwartier rond. Bovendien: de ziel van de prediker moet in de preek en niet in de klok zitten." Sommige lezers van De Christen zullen dit antwoord misschien wat vreemd vinden, maar er zit heus wel wat in. Wie preekt is niet gelijk iemand, die een zakje met suiker staat te vullen en dus gevoeglijk elk ogenblik kan ophouden. De preek is een geheel, een organisme. Het valt heus niet mee om die wanneer ze eenmaal opgesteld is — hetzij in veel of met weinig zinnen te gaan bekorten. Inderdaad: de ziel zit er in — moet er althans in zitten. Wie er een stukje afsnijdt, verminkt zijn ziel. En die vermindering doet wel degelijk pijn. Allereerst de prediker, maar ook de aandachtige toehoorder. — Maar ondanks deze instemming, lijkt ons de weigering dier predikanten onredelijk. De preek kan immers net zo goed een geheel zijn, wanneer ze dertig minuten duurt, dan wanneer ze wordt gehouden in vijftienveertig minuten. En beziel niet minder!

Preekwerk, preekwee, preekweldaad — het zijn haast drie punten voor een preek over de preek.

L.

Pastorale Mijmeringen

Het is weer lente. In duizendvoudige kleurenpracht bloeien de geurende bloemen. Is het misschien een heimwee naar ongekende schoonheid en vreugde, die de droom mij slechts nader schijnt te kunnen voeren, dat mij de lentebloemen altijd met een milde weemoed vervullen? Of is het de ervaring, dat het meeste schone toch tenslotte in plaats van de verwerkelijking van een blij belofte zelden anders dan teleurstelling blijkt te kunnen schenken? Mogelijk is het ook de vergankelijkheid van de praal die in het voorjaar onze zinnen streelt.... Maar waarom mijn lentelied in mineur begonnen? Zo verder te gaan zou ondankbaar zijn! Kijk daar die rode tulpen op hun hoge stelen bedachtzaam wiegen, alsof ze 's levens zin reeds hadden leren doorzien in de korte tijd, dat ze deze aarde tooien! Kom-aan, dat lijkt toch wel een beetje op koketterie, vind je niet? Maar al die bloemen zijn nog slechts een prelude voor het eigenlijke feest, als sering en gouden regen hun paars en geel penselen in het stille landschap en de meidoorn zijn zoet riekende omheining trekt om de hofsteden in de polder, waar stadige populieren hun zang aan alle winden toevertrouwen. Neen, de lente is nog niet aan het einde van haar scheppend kunnen....

Waarlijk, achter de lente staat een rijke en milde God! En wijl God achter al deze rijkdom en schoonheid staat, heeft de lente ook de waarheid, die ons op onze tocht door het leven wil bijlichten. Luisteren we slechts!

Er is een waarheid, die moedelozen troost.

Is het leven werkelijk een kleurloze grauwhed, die alleen in dromen en idealen de sombere sluiers licht? In droeve dagen schijnen we gedwongen, dit te geloven. Dan schijnt het kleurenspeel der idealen een hatelijke leugen, waartegen de droefenis der ontgoocheling alleen maar troostelozer en hardvochtiger uitkomt. Maar dan komt de lente, en met haar toverhand stelt ze in de

bloeiende twijg onze hartewens als grijpbaar voor ons. En terwijl we luisteren naar merelzang en nachtegalslag weten we, dat het waarachtig schone nog niet van deze duistere aarde is weggevlucht. Nieuw hopen geen dwaasheid, doch gehoorzaam achten op de boodschap van de lente! En dit hopen zal het hart blijven vasthouden ook als de laatste bloem zou zijn verwelkt!

Er is een waarheid, die oproept tot de arbeid!

Geen vogellied is denkbaar zonder het trouwe zwoegen aan de bouw van een nest, zonder onverpoost zorgen voor tjlpende jongen. Geen bloementooi zonder gonzende bijen. 't Mag zijn, dat kleur en geur en lied de gekoesterde idealen wettigen, maar hun kleuren zullen we niet als werkelijkheid mogen begroeten zonder toegewijd streven. Het gulden licht van de dag dient gebruikt tot het ogenblik, dat het door de purperen poort in het westen van ons afscheid neemt. Zo wil God het: zo laat Hij het in Zijn goedheid en wijsheid verstaan in het geheimvol gerucht van het voorjaar. Deze door Hem ons gewezen taak willen wij onze krachten schenken.

Maar ook het „hoe” van ons werken toont ons de lente. Wel zwoegen de bijen om de honing uit iedere bloem te puren, en ook de vogels gunnen zich nauwelijks rust. Toch blijken geen tekenen van vermoeidheid. Hoe dit wonder te verklaren? Het geheim van deze kleine schepselen is, dat hun de idealen niet in de weg zitten. — ??? — Kunnen idealen dan nadelig werken? Inderdaad! Wanneer de schone kleuren der idealen slechts gebruikt worden als achtergrond, waartegen te neerdrukkender de kleine vooruitgang van één dag streven uitkomt, dan kunnen ze ongelukkig en ongeduldig maken en zo de werklust lamleggen. In dit geval wordt men niet door zijn idealen *gestuwd*, maar *torst* men zijn idealen. Dan zijn ze een last! Maar vogels en bijen werken, zonder dat zelfs het ideaal hun bewust is en ze doen alleen, wat ze in dit ogenblik als hun taak verstaan. Daardoor worden zij in hun werk niet gestoord en hun kracht vloeit niet voortijdig weg bij de overpeinzing, wat er alles gebeuren moest. De harmonie tussen taak-van-het-ogenblik en kracht-van-het-ogenblik wordt niet verbroken. Dat is *hun* geheim; dat is *onze* les! Moedig constateren we, dat ons ideaal niet vandaag reeds is te bereiken. Even moedig weigeren we echter, om daarom de vlag te strijken. Het doelwit geven we niet prijs, maar breken er als het ware juist dat stukje van af, dat heden verwerkelijkt kan worden en zetten daaraan onze ongedeelde kracht. Dan kan het wel zwoegen worden, maar het wordt nooit tobben! De blijheid gaat niet verloren en de veerkracht blijft op peil. Wellicht is men na zo'n dag maar een klein stukje verder gekomen, maar men is verder gekomen! En voor men zich ter ruste begeeft, wisselt men met zijn ideaal een stille glimlach zonder bitterheid.

Maar de heerlijkste waarheid, die de lente ons heeft is die, welke onze gemeenschap met God bestemt. De lente roept tot werken op. En juist als we werken, zien we, dat Hij alles *geeft* in Zijn oneindige barmhartigheid. Alles wat wij kunnen, laat het leven nog niet ontstaan. Dat blijft een Goddelijk geschenk. Maar trots de onvolkomenheid van het door ons bereikte, kent Hij ons als Zijn medewerkers! Laat ons over die goedheid dikwijls peinzen.

BRANDT.

Een studenten-brief uit Zweden (Via Maliesingel 30)

Na grondige bestudering van het inleidende artikel over onze studenten-schrijverij in „De Christen”, in het nummer van 12 Maart j.l. waagt ondergetekende het om u langs deze weg iets aan te bieden vanuit Noords Venetie. Zo immers wordt Stockholm wel genoemd en deze schone stad verdient die naam voor honderd procent. Vooral als de zon haar gouden stralenbundels over de stad werpt en de vele betoverend schone natuurtaferelen, die men in het centrum en de buitenwijken vindt, werkelijk in het zonnetje gezet worden. Dan is alles zo mooi en heerlijk, dat men totaal eigen en 's werelds problemen vergeet. Vergeet?.... Ja, u heeft gelijk, de zon schijnt niet altijd en daarbij zijn er duizend en één andere omstandigheden, die ons eenvoudig verhinderen dat te vergeten wat onszelf en anderen betreft, zodat de narcose door Stockholms schone natuurbeelden weer snel voorbij is.

Nee schrikt u niet, ik zoek niet voor u en mij naar narcotische middelen om onze ziels-, wereld- en andere problemen in de vergetelheid te stellen; zelfs niet door zo'n onschuldige narcose als natuurschoon. Wel echter willen wij elkander bekennen dat we soms van die dingen hebben waar we over piekeren; zaken, die we wel eens een ogenblik vergeten (zoals b.v. toen we Stockholm bekeken), maar die toch zo bewust in ons vastzitten dat ze telkens weer naar boven komen.

Laat ik u één van m'n persoonlijke piekergevallen openbaren. Dat wat zich steeds weer aan mij opdringt is de gedachte aan een seminarie. Het seminarie! Die bestemde vorm wil zeggen het seminarie van Baptistisch Nederland. Vooral toen ik in bovengenoemd artikel van student R. Reiling las: „Ons ideaal van een eigen opleiding is nog niet voldoende werkelijkheid en wellicht zouden we nog meer jonge mannen kunnen opleiden als we een eigen seminarie hadden”; kwam weer met een geweldige vaart het seminarieprobleem bij me boven.

O, m'n beste broeder en zuster, u moest eens een kijkje komen nemen hier bij ons in de predikanten- en zendelingschool van de Zweedse Baptisten. U moest eens kennis maken met rektor, leraren en leerlingen; hoe eenvoudig en hartelijk, hoe bekwaam en geschikt onze leermeesters zijn, hoe ernstig de jongens zich op de studie werpen. En ondanks de gewichtigheid van onze opleiding kan het er soms zo bont toe gaan, dat u, m'n eerwaarde heren, die eens student zijt geweest en er wel wat van af weet, de grijze haren ten berge zouden rijzen als u, die grappen en vechtpartijen zou meemaken. Hier op deze school, kunnen we echter niet alleen studeren en soms grappen maken, maar vooral ook onze Baptistische beginselen uitleven en beleven. U moest er eens bij zijn als de rector vertelt over de geschiedenis van het Baptisme en van het seminarie, over de vele jongelui, die er gestudeerd hebben en waarvan vele tot grote zegen zijn of zijn geweest.

Ja, ziet u, ik ben jaloers en jaloezie is een vijand van gemoedsrust. Telkens als de sterke en zegenrijke invloed van de Zweedse Baptisten predikantschool, mij door, door mijzelf beleefde feiten, overduidelijk wordt, dan heb ik zo'n gevoel van .... o, wat zijn we in Holland toch nog arm!

*****
ZONDAG 23 MEI**Uniezendingszondag****Heel Baptist Nederland offert met
milde hand voor de zending**
*****

Nee, geen gedachte maar een gevoel is het, wat ik na enig onderzoek geplaatst heb onder de afdeling „jaloerie”. Vandaar m'n gemoedsonrust die ik niet langer voor mijzelf kan houden, maar die ik uiten moet, anders toch zou ik een innerlijk conflict kunnen krijgen en dat zou niet goed zijn voor de regelmatige studiegang.

Ja, maar nu belooft ik u dat ik echt trachten zal niet afgunstig te zijn op onze broeders hier, want dat is zo lelijk.

Maar of u en ik bevrijd zullen worden van die kwelende seminariegedachte, dat is een andere kwestie. Denk toch eens hoe onze harten van vreugde zouden hameren als we die dag beleven dat jongemannen en jongedochters zich spoeden naar een plaats ergens in Nederland om op onze eigen school opgeleid te worden!

Opleidingscursussen voor jeugdleiders (hoera, die zijn er al!), voor evangelisten, zendelingen, predikanten.

Ik ervaar hoe fijn het op een seminarie is waar je geheel en al afgestemd wordt op de arbeid in een gemeente hier of op het zendingsveld ginds.

Zo dit wilde ik u vertellen. Nu ben ik enigermate bevrijd van m'n onrust. Zou die onrustige geest soms in andere varen die dit lezen bijvoorbeeld? Je kunt nooit weten waar die geesten zich weer innestelen. Ik hoop het allerbeste voor u en mij en voor ons....!

Stockholm.

H. PLEVIER.

De Wereldraad van Kerken**Amsterdam 1948**

Van 22 Aug. tot 4 Sept. a.s. zal dan — zo God wil — het Congres gehouden worden, waar de Wereldraad naar we hopen de tijd van voorbereiding (van formatie) achter zich zal laten om als een erkende organisatie verder te gaan. We mogen dit gerust rekenen als een van de meest belangrijke dingen op het terrein van de Kerkgeschiedenis in deze tijd. Nog afgezien van de vraag, wat er bereikt wordt is reeds het feit, dat er zulk een groot opgezette poging wordt gedaan om te komen tot meer contact en meer eenheid in de Christelijke kerken, een zaak van grote betekenis.

Eenvoudig is dit alles niet. We moeten ook van dit Congres geen wonderen verwachten. Het zal niet gemakkelijk zijn tot meer werkelijke eenheid te komen. Sommige groepen hebben zéér scherpe kritiek op andere groepen. Hier en daar vraagt men zich af, of het vanwege de grote verschillen wel goed is, dat men naar eenheid streeft en of men niet veel eer die anderen kort en bondig afwijzen moet. Men kan in geloofszaken niet tot eenheid komen door allemaal een beetje te geven

en te nemen. Er zijn dingen, waarvoor men staan moet ... om Christus' wil.

Het is daarom een verheugend feit, dat dit in de Wereldraad reeds in zijn periode van wording wordt erkend en dat hij geen eenheid wil, waaraan men in enige kerk om des gewetens wil geen deel kan nemen. Elke kerk plaatst zich voor Christus om te vragen wat Hij wil. Dat moet het uitgangspunt zijn. Het gaat niet om enig politiek doel. Het gaat om de gehoorzaamheid aan Christus.

Om nu te vertellen, wat de Wereldraad bedoelt te zijn, wil ik enkele regels voor u overschrijven uit het boekje: De Wereldraad van Kerken. Uitgegeven door G. F. Callenbach te Nijkerk, te koop voor f 2.—, geschreven door Dr. H. v. Linde, studiesecretaris van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland:

De Wereldraad is een ontmoetingsplek, waar de Kerken samenspreken. Hij is een gemeenschap van kerken, waarbinnen men verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar wil dragen, waar men elkander om raad en inzicht vraagt, wat de roeping van Christus' Kerk in de wereld is. Waarbij men tegelijk elkander de vraag voorlegt, of men wel volledig gehoorzaam is aan de wil en aan de opdracht van Christus. (blz. 62)

Gemeenschappelijk staande in de nood van de wereld is het vanzelfsprekend, dat men elkander vraagt, wat hierin concreet en nuchter het woord van de Kerk van Christus is. Daarbij wil elk der deelnemende gemeenschappen zich openstellen voor de mogelijkheid, dat de Heilige Geest ons door het woord of door de daad der andere iets te zeggen heeft. (blz 62, 63.)

Een plek, waar gebeden wordt, dat elke Kerk van Christus steeds dieper en dichter tot Christus moge groeien, en zó dichter tot elkander. Van buiten gezien is hij een groep elkaar tegensprekende gemeenschappen. Van binnen uit gezien is hij de plek, waar elke Kerk verticaal dichter tot Christus mag komen en zo ook horizontaal de andere meer en meer mag naderen. Opdat de Una Sancta in elk van hen en door hen allen heen steeds meer volkomen gestalte mag aannemen. (blz. 63, 64.)

In Augustus komt dan D.V. het eerste Congres van de Wereldraad van Kerken te Amsterdam bijeen. Dat is een grote gebeurtenis: Als dat Congres mislukt, als men daar een verkeerde kant uitgaat en Christus niet werkelijk centraal ziet, of als men elkander afstoot en wondt inplaats van elkaar te vinden, dan is er iets vreselijks gebeurd. Maar als dit Congres staat onder de tucht van de Heilige Geest, als Christus triumpheert en de deelnemers elkander in Christus verstaan, dan is er iets kostelijks tot stand gekomen, dat zich nauwelijks in woorden laat omschrijven.

Daarom vraagt het comité van voorbereiding om ons aller gebed. Het vraagt ook om op Pinksterzondag in de kerk dit Congres in het gemeenschappelijk gebed op te nemen. Ik hoop, dat men in al onze kerken aan dit verzoek zal willen voldoen. En ik hoop tevens, dat ook zeer velen in onze bidstonden en in hun persoonlijk gebed het Congres van de Wereldraad van Kerken zullen willen gedenken.

Rotterdam.

K. REILING.

Het is wel erg met de man, die veel meningen heeft en weinig overtuigingen.

Zaaieractie Rotterdam-L.

Broeders en zusters,

Ons werk te R'dam-Zuid vindt gestadig voortgang. Elke maand worden er 1000 Zaaiers verspreid en wel op de volgende wijze. We hebben plm. 230 vaste abonné's, plm. 250 mogen we gratis verspreiden. Met de rest colporteren wij huis aan huis. Een zevental gemeentelieden geven maandelijks een bedrag, waarvoor wij dan gratis kunnen verspreiden. Dat is mooi. Zodoende kunnen toch de Zaaiers in de huizen komen, waar deze anders — om welke redenen dan ook — niet kwamen. Alhoewel wij dankbaar zijn, vinden wij dat er toch meerderen doordrongen moesten zijn van de taak welke elke Christen wacht. Vele zaken worden dikwijls aangevoerd, waarom men dat prachtige werk, het uitdragen van het Evangelie, niet zou kunnen doen. Meestal zegt men: „Ik heb geen tijd!” Haast, tempo, tijdnood!

O broeders en zusters van alle gemeenten, *er zal een tijd komen, dat wij inderdaad geen tijd meer hebben en dan is het te laat!*

Helpt de enkele broeder of zuster van uw Zaaier-

actie mede met deze arbeid; niet om hen een plezier te doen, maar tot redding van een verloren gaande wereld.

25 April hielden wij onze laatste Zaaieravond. Het was een mooie avond. Er werd geluisterd naar het zusterkoor, solozang, declamaties en de toespraak van Ds. C. Brandt. „Lenteklanken” heette het onderwerp deze avond. Jong leven, nieuw leven. We mochten een rijke zegen ontvangen.

Het tableau was geheel in overeenstemming met het overige, hetwelk deze avond genoten werd. Moge ook onze Zaaieravond leiden tot uitbreiding van Gods Koninkrijk.

September hopen we weer te beginnen met de Zaaieravonden.

Onze ogen zijn nu weer gericht op de openluchtsamenkomsten, die we spoedig hopen te houden. In een grote stad ook een prachtige gelegenheid om het Evangelie uit te dragen.

Allen in de lande hartelijk gegroet.

Namens de Zaaieractie R'dam-Zuid,
de uwe in Christus, T. Jr.

EEN BRIEF UIT SURINAME

ONZE GEVANGENISDIENST

....Om de gevangenen te prediken
loslating....

Lucas 4 : 9a.

Sinds 1906 werd aan onze Gemeente toegestaan zowel in het Huis van Bewaring in het fort Zeelandia te Paramaribo, als in de Strafgevangenis te Nw. Amsterdam aan de Commeivijne de Blijde tijd van bevrijding en loslating te brengen aan de van hun vrijheid beroofden.

Het Huis van Bewaring herbergt verdachten in preventieve hechtenis en veroordeelden met lichte vrijheidsstraffen. De Strafgevangenis te Nw. Amsterdam wordt „bewoond” door personen met langere vrijheidsstraffen, schuldig bevonden aan misdrijven en misdaden van allerlei soort.

In het Huis van Bewaring was oorspronkelijk slechts celbezoek toegestaan en geen gemeenschappelijke bijeenkomst, met het oog op ongewenst contact van verdachten, die in dezelfde zaak betrokken waren. Later werd onder toezicht van één of meer cipiers een gemeenschappelijke bijeenkomst toegestaan, waarbij gezorgd werd, dat verdachten in dezelfde zaak niet bij elkaar kwamen te zitten. Om de 14 dagen wordt thans 1 á 1½ uur in lied, woord en gebed de dolenden en gestranden, in Satans strikken verward, de weg gewezen naar Jezus Christus, Die de banden der hel en der zonde verbroken heeft, Die alleen gelukkig kan maken, Die harts-tochten en onreine begeerten aan banden kan leggen.

De sterkte van het „Huis” varieert tussen 40—50 mannen; en enkele vrouwen; helaas soms ook jonge Op de bijeenkomst verschijnen 20 à 30, alleen mannen. De vrouwen en meisjes worden in haar cellen opgezocht. Na de dienst worden tractaten, evangeliën en andere geschriften uitgedeeld, persoonlijke wensen aangehoord, menig keer troost gebracht aan een bezwaard gemoed. Soms komen er personen naar voren, die te kennen geven Jezus te willen volgen; met dezen wordt er apart

gebeden en een bijbel of testamentje aan ze gegeven, zo zij er geen hebben. Bij uitzondering echter worden ze na ommekomst van hun straftijd weer gezien, in de zaal of bij de openluchtdienst. De eeuwigheid zal de de thans ongeziene vruchten moeten uitwijzen. Er is hier grote behoefte aan reclasseringswerk, maar .... de middelen!

Maakt met mij mee een dienstvocht naar Nw. Amsterdam. Enkele minuten vóór half twee 's middags begeven we ons aan boord van de „Maratakka” (genoemd naar de grootste zijrivier van de Nickerierivier, de hoofdwaterweg van ons gelijknamig Westelijk district), de veerboot, die Suramento met de grote vestigingsplaats aan de rechteroever der Suriname rivier verbindt. Een bont gezelschap van Kleurlingen, Hindostanen, Indiërs, Blanken, begint zo zoetjes aan de boot te vullen, die vijf minuten voor het vertrek een schel geluid de stad inblaast. Eén of twee auto's moeten ook mee, en het is daardoor soms erg krap met de ruimte, vrouwen en kinderen moeten maar de zitplaatsen bezetten, terwijl het manvolk zich met een staanplaats moet behelpen. We zijn er toch zo. Hebben we wind en water mee, dan zijn we er na 12 à 15 minuten, anders wordt het wel eens een half uur. Op Meerzorg (Surinaams „Ansoe of Abrasei is Overkant geheten) met zijn uitgestrekte rijstvelden en groenteakkers, wachten auto's, trucks en een enkele bus van C. Kersten & Co, om de passagiers langs de Suriname- en Commerivijneoevers verder te vervoeren. De rijweg is vrij goed, en in een flink vaartje gaan wij nu naar Nw. Amsterdam. Ik bespaar u maar de troosteloze aanblik, die de in onkruid en bos opgaande koffiëaanplantingen tonen; het tropische woud neemt snel zijn rechten, als de mens het de kans geeft. Aan weerskanten van de weg staan hier en daar huisjes en hutten van Hindostaanse en Indonesische klein-landbouwers. Na een half uur rijden stopt de chauffeur aan de ingang van de rijweg naar de gevange-

nis. Over 1½ uur zal hij ons weer daar ophalen. We bellen aan en de wachtgebende cipier opent een deur in de lange, dikke en hoge voormuur, waarboven scherven en scherpe stalen pinnen zijn ingemetseld, terwijl daarboven nog 2 rijen prikkeldraad zijn geplaatst, om eventueel ontvluchten onmogelijk te maken.

De begroeting is vriendelijk; de hoofdcipier en zijn helpers waten, dat er „Zaaiers”, „Zoeklichten” en tractaten voor hen meegenomen zijn. Na enkele woorden met ze te hebben gewisseld, gaan we een trapje op, dat leidt naar een werkkamer, des Zondags tot kerkzaal improviséerd. Intussen worden de cellen van onze „vrienden”, die de dienst willen bijwonen, open gemaakt en beginnen ze 2 aan 2 het zaaltje binnen te komen. De zaal raakt vol; We hebben er meestal 30 à 40 man in de dienst. Zangblaadjes komen voor de dag. We beginnen met een lofzang; de meeste mannen hebben een krachtige, zuivere stem. Allen zingen flink mee met uitzondering van enkele Indonesiërs en Hindostanen, die geen Nederlands kunnen lezen of verstaan. Na het openingsgebed, zingen we nog een mooi nummer, daarna volgt de toepasselijke Schriftlezing (b.v. Luc. 4: 17—30, waar het doel van Christus' komst wordt uiteengezet). In een korte toespraak wordt de boodschap van bevrijding en behoud doorgegeven, wordt op de onmacht van de mens, om verzoeking en zonde te weerstaan in eigen kracht gewezen, wordt de kracht van Christus' bloed gesteld tegen de kracht der ongerechtigheid.

Hier pinkt er een traan weg, daar slaakt een ander een diepe zucht. De aanblik ontroert en stemt weemoedig. Jongelingen, nauwelijks de kinderschoenen ontwassen, mannen in de kracht van hun leven; maar ook ouden van dagen, recidivisten, die tientallen jaren in de gevangenis gesloten hebben. Naar hun straftijd en naar de soort van straf is hun kleding witgrijs, bruin, lichtblauw, donkerblauw, soms in 2 kleuren: links bruin, rechts blauw .... Een enkele keer, als er velen van Aziatische oorsprong aanwezig zijn, wordt ook in het Surinaams (Neger-Engels) gesproken, opdat ieder zal verstaan de Blijde Boodschap voor alle naties en tongen.

Als aan het eind van de dienst gevraagd wordt, wie het zou willen wagen met Christus, komen 2 of 3 naar voren, vallen op hun knieën en belijden hun zonden. Voor Gods genadetroon neergeknield roepen wij Christus' erbarming voor hen in, smeken om licht en kracht voor deze zoekende zielen. Als ze geen bijbel hebben, worden ook hier testamentjes of bijbels verstrekt, met de vermaning naarstig Gods Woord biddend te onderzoeken en te lezen. De rest krijgt tractaatjes, Zaaiers, Zoeklichten, enz. Om kwart vóór vier staat de auto weer voor en gaat het terug naar Meerzorg. Af en toe, vind ik gelegenheid en in de auto en aan boord van de „Maratakka” de medepassagiers een tractaatje aan te bieden, hen wijzend op de Gekruisigde Christus, onze enige Hoop.

*****

ZONDAG 23 MEI

Uniezendingszondag

Heel Baptist Nederland offert met milde hand voor de zending

*****

Baptisten studenten vergaderden

De broederschap van Baptisten studenten heeft de zeer goede gewoonte om enkele keren per cursusjaar een broederschapsdag te beleggen.

Wij deden dit ook weer j.l. Vrijdag, 30 April en het verloop van deze dag bevestigde opnieuw, dat het een zeer goede gewoonte is.

Hoe zouden wij deze dag beter kunnen beginnen dan met een bidstond? Wij spraken in onze gebeden onze dankbaarheid uit. Dankbaarheid, omdat wij de genade in Jezus Christus, onze Heer, kennen. Dankbaarheid omdat wij bij elkaar mochten zijn. In onze gebeden uitten wij onze afhankelijkheid en vroegen de Heer ons te willen zegenen.

Br. Veenhoff leidde deze bidstond in.

In deze morgenvergadering waren zakelijke dingen aan de orde, die zakelijk werden afgedaan, maar waarin toch ook leven te bespeuren viel. Een van de dingen betrof de studentenactie 1948. In onze circulaire, gericht aan de zakenmensen in Nederland, schreven wij: „De actie kost geld. Wij bezitten niets anders dan geestdrift voor de zaak van het Evangelie”. In onze besprekingen ontbrak dit laatste gezinszins.

't Is zeker mijn bedoeling niet, om u een volledig verslag van deze dag te bieden. Een ding, genomen uit onze zakenvergadering, verdient echter aandacht. Wij riepen nl. een „spreekbeurtcentrale” in het leven. Ik hoor uw vraag al: „wat is dat voor een ding?” Laat een voorbeeld het duidelijk maken.

In de vacantie, als de brs. studenten op hun vacatiebasis vertoeven, moet een secr. van een vacante gemeente een spreker hebben voor die en die Zondag. Hij gaat vissen. Eerst een brief aan br. A. Deze kan niet, doch suggereert br. B. te vragen. Br. B. geniet echter met z'n verloofde van het prachtige vacantiweer ergens aan zee.

En gaat u maar door. Aan dit gegeven zijn schone verhalen te verbinden. En dat de gemeente Zondags met de beste wil van de wereld niemand in de kansel of op het platvorm kan ontdekken. Een br. die voor 't eerst in z'n leven moet preken en 2 dagen met buik-, hoofd- en zenuwpijn rondloopt.

Onze „spreekbeurtcentrale” voorkomt zoiets en maakt een vlotte afwerking van zaken mogelijk.

De secr. stuurt een brief aan de „administrateur” van meergenoemde centrale. Deze man beschikt over gegevens aangaande de vrije Zondagen der br. studenten en zeer vlot heeft onze secr. bericht wie die en die Zondag zal spreken. Stuurt daarom uw aanvragen aan br. R. Reiling. Zijn adres is: Maliesingel 30, Utrecht, telefoon 19533. In de vacaties, die in de Christen bekehd worden gemaakt, stuurt u de aanvragen aan dezelfde persoon: Claes de Vrieselaan 69 b, Rotterdam—C. telefoon K 1800 36964.

In de middagvergadering luisterden wij naar een inleiding van br. Ph. Lindeman, met als onderwerp: „Christus als Hogepriester” terwijl ds. Vegter daarna voor ons en de uitgenodigde Vrij-evangelische collega's, het onderwerp: „De Bijbel als Gods Woord” inleidde.

Beide inleidingen werden druk besproken. Of we het allemaal met elkaar eens zijn? Nee! Maar door wrijving ontstaat immers warmte!

Over een ding zijn we het telkens weer eens. Dat is: Jezus is de Redder en de levende Heer van ons leven. Onze lezingen en discussies hebben tot doel meer van Zijn glorie te doen zien. En ook als discussierende jonge mensen staan wij naast elkaar als jonge mensen met één taak: ons leven in dienst te stellen van de Heer des levens.

Deze laatste gedachte wordt door een broederschapdag gestimuleerd en daarom zijn we blij ze mee te mogen maken. Daarom ook is het zo'n goede gewoonte enkele keren per cursusjaar een broederschapdag te beleggen.

Iets hiervan meenden wij u te moeten vertellen.

Uw br. in Chr.,
H. P. DE BOER, secr.

Verantwoording U.Z.C.

over de maand April 1948

In dank ontvangen van:

Zendingscorrespondent Utrecht	f 25.—
N. N. te Deventer via Ds. K. Prins	- 10.—
Gew. Zusterhulpverg. Nw. Pekela	
via Ds. de Neef	- 3.80
Bapt. Gemeente Nieuwe Pekela	- 32.74
" " 2e Exl. mond	- 100.—
" " Alkmaar	- 35.61
" " Rotterdam—Zuid	- 50.—
H. V. te S.	- 3.—
Zondagsschool Den Haag—Singel	- 7.52
Bapt. Gemeente Deventer	- 83.—
" " Harlingen	- 27.03
" " Hengelo (O.)	- 76.84
" " "	- 156.75
Zendingscorrespondent Sneek	- 23.15

Dit is in de eerste maand van het nieuwe boekjaar ruim f 600.—. Gemeenten en vrienden der zending laten wij trachten elke maand totaal f 1000.— voor de zending bijeen te brengen. Gireert uw bijdragen op postrekening 382183.

In de verantwoording over Maart is een fout begaan. Er is n.l. een gift van f 25.— verantwoord als afkomstig van de gemeente Deventer. Dat is niet juist. Het bedrag is niet van de gemeente maar van een broeder uit de gemeente. Rectificatie geschiedt op verzoek van de gever.

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN.
Willemstr. 9, Sneek.

Mededelingen

ZUSTERHULP

De secretaresse van „Zusterhulp” afd. Deventer, wekt alle afd. van „Zusterhulp” op om zoveel mogelijk op de Alg. Verg. present te zijn, welke wordt gehouden, D.V. op Donderdag, 24 Juni, te Deventer in de Gereformeerde kerk aan de Smedenstraat.

Wil iedere afd. zo spoedig mogelijk laten weten, met hoeveel zusters ze denkt te komen en wie er nachtlgies wenst?

Zijn er nog zusters die een bonnetje te missen hebben voor deze verg.? 't Zij koffie- of theebon, of boter- of keuzebon. Brengt u uw kopje en suiker mee?

Namens het bestuur,

J. A. TIJMAN—VAN OOST, secretaresse.
1e Weerdsweg 39, Deventer.

ADRESSEN

Secr. der gemeente Haarlem is F. Oosterwijk, Kleverpark 83 rood, Haarlem.

Secr. der gemeente Sneek is thans R. v. Netten, Bothniakade 39, Sneek, telef. 2706.

J. Visser, voorg. evangelisatie „Jezus leeft”, te Amsterdam, woont thans De Peerelstraat 23¹, Amsterdam.

TER PERSE

is een geschriftje „Leidend Licht” wegwijzer voor jonggelovigen.

Verschijnt Juni a.s.

Advertentiën

Zo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde broeder en zuster

Schelte van Netten
en
Gepke van Netten
—Hofstra

de 17e Mei de dag te herdenken dat zij voor 35 jaar in de echt werden verbonden.

Dat God hen nog menig jaar tot deze moge toedoen, en hen voor elkan- der en voor de gemeente moge sparen is de innige wens en bede van de

Bapt. gem. te Heeg.
Heeg, Mei '48.

Vrijdag de 21e Mei '48 hopen zo de Heere wil onze geliefde ouders

E. Timmer

en
A. Timmer—Kanon
hun 40-jarige echtvereni- ging te herdenken.

Hun dankbare kinderen en kleinkind.

Groningen, Mei '48.
a.b. Alida bij Parkweg- brug, Hoornschediep.

D.V. hopen wij met onze geliefde ouders

H. J. Hamer

en
T. Hamer-Terpstra
de 18e Mei hun 30-jarige echtvereniging te geden- ken.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Sneek, Mei 1948.

Gelegenheid te feliciteren in het gebouw Aere Peren- nius, Kleinzand 10 van 4.30 tot 6 uur.

Heden nam de Heere van ons weg, onze lieve vrouw, moeder en groot- moeder

Harmke Beuker

echtgenote van J. Dost.
Haar leven was Christus en het sterven gewin.

Ter Apel, Viaductstr. 23.

Zieke N.B.J.B.er, 25 jaar, wil graag

corresponderen

met N.B.J.B.er of N.B.J.B.ster.
Adres: Tramwijk Z.Z. 153, Nw. Weerdinge, gem. Emmen (Dr.)

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2897

VRIJDAG 21 MEI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

't Lijkt zo simpel

Met opzet dit opschrift. Ik vrees dat, wanneer ik er boven zet, wat er eigenlijk moest staan, sommigen zeggen: lezen we later wel eens; dat wil zeggen: dat lees ik niet. Wij mensen hebben een geweldig vermogen, dat niet te zien of te horen, wat ons innerlijk prikt of duwt. Het is werkelijk mijn bedoeling niet u innerlijk te prikken. Wat ik ga schrijven is u zo bekend als de woorden: Wie onder u groot zal willen worden, zal uw dienaar zijn, en wie onder u de eerste wil zijn, zal uw slaaf zijn; gelijk de Zoon des mensen niet gekomen is om Zich te laten dienen, maar om te dienen en Zijn leven te geven als losprijs voor velen.

Wanneer is de padi rijp?

Er is een boekje verschenen, dat we u wel eens zullen aanbevelen, waarin een hoofdstuk voorkomt onder die vraag: Wanneer is de padi rijp? U begrijpt die vraag niet. Deed ik ook niet. Een inheemse godsdienstleraar vroeg eens midden in zijn toespraak aan zijn hoorders — wanneer zullen onze luisteraars eens reageren, wanneer wij een vraag stellen? —: „Kan iemand mij zeggen, hoe je kunt weten, wanneer de padi, de rijst, rijp is?” Diverse antwoorden klonken uit de vergadering op, maar ze waren er naast. Eindelijk gaf hij zelf het antwoord: „De padi is rijp, als de aar het hoofd buigt”.

U hebt toch zeker ook wel eens een roggeveld bewonderd eer de sikkel er in geslagen werd. Zo nu en dan zag je hier en daar een halm heerlijk recht overeind staan. Ver boven de andere uit. Fors, fier, zacht wiegend op de wind. Die aar was leeg. De volle bogen zich.

Een vrouw, vol geloof, sprak over het Koninkrijk en over de zetels, die er te verdelen waren. Een moeder, vol liefde, vroeg of niet haar beide zonen de beide beste plaatsen mochten hebben. Dat is nog altijd zo in de wereld. Het gaat om de beste plaatsen, naast of niet naast Jezus. Discipelen, benauwd, dat ze er naast grepen, pikten de beide broers maar flink in de kuif. En Jezus moet weer de strijd aanbinden tegen de onsterfelijkheidse gedachte, dat een mens dan pas wat is, als hij op de beste stoel zit, in de mooiste kamer, met alle

draden in de handen. Dat een mens dan pas meetelt, als de beurs zwaar is en goederen opgelegd zijn voor vele jaren. Als op zijn wenk de schoven neigen en de sterren terzijde schuiven. Als hij als een god door de schare schrijdt en ieder hoofd eerbiedig buigt.

Jezus erkent, dat het in de wereld zo is. Maar Hij zegt, dat het in Zijn rijk anders is. Dienen, zegt Hij. Buigen. De voeten, die u trappen, wassen. Doen zoals Ik gedaan heb. Altijd bedenken, wat de andere baten kan. Altijd maar weer omzien naar de andere. Moeilijk is het.

Wij rekenen allen op een plaats in de woning daarboven. Wat kunnen we er van zingen. Kleine kinderen vraag je soms: hoe lekker is het? Vergeeft u mij deze ontsparing, maar ik zit mijzelf en anderen hoofdschuddend te bekijken: als Jezus waarlijk een dienst van ons vraagt, wanneer wij nu werkelijk eens het hoofd moeten buigen en het kruis moeten dragen, dan geven we niet thuis, alle bijbelwoorden en geestelijke liederen ten spijt. Tenslotte: al te goed is buurmans gek. Zie, zo goed was Jezus inderdaad. Niet, dat Hem alles goed was; maar Hij was goed en zocht Zichzelf niet. Hij geloofde in de liefde, in de vurige kolen, in de zachte krachten. Hij geloofde in God en niet in de vuist, met of zonder handschoen. Der mensen symbool is de vuist; ik bedoel juist niet die van Rusland, maar die van u. Maar God erkent geen vuisten; alleen doorboorde handen, doorstoken harten.

Het lijkt zo simpel Christen te zijn.

En het is zo simpel, als de Gekruisigde tot ons mag spreken. En het was immers alleen Hij, Die verrees en een naam ontving, boven alle naam.

O Gij, zo onbesmet,

Gij zijt mijn Hoofd en Wet:

HUIZINGA.

*****

ZONDAG 23 MEI

Uniezendingszondag

Heel Baptist Nederland offert met milde hand voor de zending

*****

Over de

Godsdienstvrijheid

„Verdraagzaamheid”

We herinneren ons, dat tijdens ons bezoek aan de Algemene Vergadering van de Unie van Baptisten gemeenten in Engeland, bij de begroetingssamenkomst o.a. ook Dr Robertson sprak, de geleerde van het Baptisten Seminarie te Louisville in de Verenigde Staten. Naar we begrepen hebben, is in de Engelse grondwet vastgelegd, dat de non-coformisten — dat zijn degenen, die niet zijn aangesloten bij de Engelse Staatskerk — getolereerd zullen worden. Ze worden in hun vaderland „geduld”. De Amerikaan zeide in zijn toespraak, dat hij er voor bedankte, om, wegens zijn godsdienstige overtuiging, in zijn Vaderland *geduld* te worden. — In dat „geduld” worden zit nog een stuk onderdrukking, een uit de hoogte op anderen neer zien. Wie „geduld” wordt, wordt, niet als gelijkwaardige aangezien en behandeld. Zou het ons als Nederlandse Baptisten aan staan, wanneer wij, omreden van ons baptist-zijn, in ons eigen Vaderland door onze mede-Nederlanders zouden worden *geduld*? Neen: gelijke rechten voor allen, is ons standpunt. Maar... dat is niet Rooms gedacht.

Knielen of „zitten”

In „Getrouw” lezen we het volgende:

„Op 12 Mei 1945 zwoeren de recruten van dat jaar in de barakken van Montafrio trouw aan de vlag. In Spanje is deze plechtigheid van groot gewicht en wordt altijd voorafgegaan door het opdragen van de mis.

Broeder José Morado verklaarde aan zijn commandant dat in zijn militair getuigschrift zijn godsdienst als Evangelisch vermeld stond en daarom verzocht hij vrijstelling van het bijwonen van godsdienstoefeningen van de Rooms Katholieke Kerk.

Dit werd niet toegestaan en hij moest naar de militaire parade gaan. Ondanks zijn protest werd hij gedwongen te blijven, maar op het ogenblik van het opheffen van de hostie, toen de hoornblazer het signaal blies om neer te knielen, bleef broeder Morado staan. Zijn commandant gebod hem te knielen, maar hij bleef staan, alleen te midden der menigte knielende soldaten, met gesloten ogen. Hij opende ze niet voordat de hoornblazer het signaal om op te staan blies.

Aan het einde van de plechtigheid werd hij opgesloten in de gevangenbarakken. Hij was en is nog steeds lijdende aan longafwijkingen, na te zijn ontslagen uit het hospitaal om zijn militaire plichten te vervullen. Op 30 Oct. 1946 werd hij voor de krijgsraad gedaagd „wegens ongehoorzaamheid aan het signaal van de hoornblazer”. De auditeur-militair eiste zes jaar tuchthuisstraf. De verdediger verzocht het op een jaar terug te brengen. Verscheidene Spaanse christenen hebben Franco om gratie voor hem verzocht. Men kan zich het antwoord, dat zij zullen krijgen wel voorstellen.”

Spaans Protestantisme

Daarover lezen wij in The Christian van 15 April j.l.:

„Het bulletin van de Oecumenische Persdienst te Genève verhaalt dat iemand, die onlangs Spanje bezocht, vertelde, dat het Protestantisme daar groeide door de onderdrukking, en de achting van vele mensen gewonnen heeft. Gedurende de burgeroor-

log vluchtte 30 % der Protestanten uit Spanje, hetwelk ten gevolge had, dat de achterblijvenden verdenking tegen zich opwekten bij de hoge autoriteiten. De Protestanten moeten in kleine verborgen lokalen samen komen en hun Voorgangers moeten voor eigen levensonderhoud zorg dragen. Openbare samenkomsten mogen zij niet houden en bij het bestuur van het land wordt naar hun gevoelen niet gevraagd. De gelegenheid om de jeugd protestants op te voeden is ongelooflijk beperkt. Scholen, in 1870 door de familie Flödner opgericht, zijn nu gesloten. De openbare scholen hebben Roomse onderwijzers en de Protestantse kinderen, die de scholen bezoeken, moeten het Roomse godsdienstonderwijs volgen. De reiziger, wiens verhaal hier wordt doorgegeven, bezocht 15 Prot. godsdienstoefeningen, waarbij in slechts twee geen politie aanwezig was, en een oude predikant zeide: „Wij kennen geen vrede noch veiligheid. We leven en werken bij de dag en weten niets omtrent ons lot op de dag van morgen.” Eigenaren zijn bevreesd om hun gebouwen aan Protestanten te verhuren. Nochtans kwamen wij op een bidstond, die bezocht was door 190 mensen, waaronder 150 jonge mensen. Zulken, die willen weten wat de Roomse Kerk is, moeten een kijkje nemen in Spanje.”

Houding bepalen

In Tsjecho-Slowakije zijn rare dingen gebeurd. De Communisten hebben zich daar baas-boven-baas gemaakt. We kunnen dat speciaal van dat land slecht verdragen, omdat het een volk woning biedt, dat werkelijk een democratische gezindheid bezat. Het was rijp en geschikt voor democratisch samenleven. Vrije meningsvorming, vrije meningsuiting en vrije meningsuitleving, zijn ons, Protestanten en Baptisten dierbare beginselen. Wilt U het horen? Hier volgt de

Resolutie omtrent Godsdienstvrijheid

aangenomen op het Wereldcongres, gehouden te Atlanta, Ver. Staten, in 1939 (het voorlaatst gehouden Congres).

„Echte godsdienst berust op de overtuiging, dat elke ziel bekwaam is tot onmiddellijke gemeenschap met God en aan deze directe gemeenschap behoefte heeft en er recht op heeft. Aan enige ziel het recht te ontzeggen om dit voorrecht ten volle uit te leven is de enkeling beroven van zijn ingeschapen en heiligst recht en hem te krenken in zijn ere en waardigheid als mens. Elke vorm van gewelddadige beperking opgelegd aan of dwang uitgeoefend op een mens in zijn omgang met God, is zowel een zonde tegen de enkeling als een aanslag op het welzijn van het menselijk geslacht.

Vrijwilligheid bij persoonlijke en gemeenschappelijke aanbidding, institutie en dienst, is een wezenlijke voorwaarde voor een levende godsdienst en voor de geestelijke groei der samenleving.

Geen mens, geen Regering of Instituut, van godsdienstige of burgerlijke, sociale of economische aard, heeft het recht te bepalen, hoe een mens God moet dienen en of hij Hem zal dienen.

Daarom komt geen burgerlijk Gezag het recht toe een wet te maken, een decreet of regeling uit te vaardigen, daartoe strekkende, een godsdienst wettig te verklaren of invloed uit te oefenen op vrije uitoefening der religie.

Staatskerken en Kerk-Staten zijn beide in regelrechte tegenspraak met het vrijheidsbeginsel. Het ideaal is een vrije Kerk in een vrije Staat elkander vrij latende, elk op eigen terrein, en elkander helpende, maar zonder financiële of administratieve afhankelijkheid ten opzichte van elkander.

In voortzetting van onze oude Baptistische praktijk voelen wij de kracht der noodzaak te staan op de volledige handhaving van volstrekte godsdienstvrijheid van ieder mens, van elke godsdienst, en van de vrijheid om niet te geloven.

We zeggen nogmaals: we beoordelen hier die daad niet, maar constateren haar slechts en menen dat men er een vraag aan toe moet voegen. En wel deze: „Hoe denken de hier te lande woonachtige Rooms en over de daden hunner kerkgenoten in Spanje bedreven en bedrijvende tegenover de daar wonende Protestanten?” Deze vraag moest ons nu gesteld worden door hen, die de hier te lande gedomiceerde Communisten gevraagd hebben naar hun oordeel over daden van Partijgenoten in het naar het Westen vooruitspringende Oost-Europese land. En wanneer de Rooms en hier de daar door Rooms en aangenomen houding tegen Protestanten goedkeuren — ja, wat staat ons hier dan te doen ten aanzien van onze Roomse mede-burgers?

Men kan wat A doet toch niet afkeuren en wat B doet tolereren? Ondertussen hebben wij grote achting voor de Spaanse geloofsgenoten die daar vervolging verdragen om hun geloofswille. Men moge God standvastig doen blijven en het ons doen zijn als de verdrukking over ons zal komen.

Roomse onrust

In „Ons Orgaan” het blad der Vrije Evangelische gemeenten, wordt iets overgenomen uit „De Kruisbanier” a.g. onrust, die er in Roomse kringen in Frankrijk heersen zou ten opzichte van de houding der Roomse Kerk in Spanje. De aartsbisschop-Kardinaal van Sevilla heeft indertijd een ophitsend art. geschreven tegen de Protestantse propaganda in Spanje wat tengevolge had, dat er een paar protestantse kerkgebouwen in Madrid verwoest werden. Door Engeland daarover vermaand, heeft Franco, de dictator, de aartsbisschop gestraft met een halve papiertoewijzing voor zijn blad, welke hoeveelheid de aartsbisschop nu voor hetzelfde doel gebruikt als eertijds de totale toewijzing. Hij eist dat er maatregelen genomen zullen worden tegen de bijbelverspreiding in Spanje.

Nu bevatten het R. K. weekblad „Témoignage Chrétien” (d.i. Christelijk getuigenis) een art. over deze aanlegenschap, waarin o.a. gezegd werd:

„Het wordt tijd dat we gaan beseffen, dat willen de mensen samen kunnen leven, iedere aanval op de gewetensvrijheid een aanval is op de mens in het algemeen en daarom ons allen persoonlijk treft.

We stellen ons hier niet op de plaats van de Kerk, noch op die van de Staat, die de plaats van de Kerk wil innemen. Doch wij stellen ons naast de menselijke gemeenschap, die juist nu zich opnieuw gaat bezinnen op haar wezen en op haar eisen. Terzelfdertijd, dat de Commissie voor de rechten van de mens, die in December in Genève vergaderde, in het Verdrag van de Verenigde Naties de onbetwistbare rechten invoegt van „godsdienstvrijheid, gewetens- en geloofsvrijheid” is het van het grootste belang, dat wij steunende op dit recht aandringen op gewetensvrijheid.

Voor de Protestanten in Spanje in het bijzonder eisen wij, dat zij niet gedwongen worden om hun kinderen te laten onderwijzen in het R.K. geloof, maar dat zij hun godsdienstonderwijs kunnen laten geven naar eigen overtuiging. Wij wensen, dat deze overtuiging geëerbiedigd wordt, ook in de militaire dienst, in de ziekenhuizen en in de gevangenissen.

Wij wensen, dat zij hun doden begraven kunnen volgens de opvattingen van hun geloof en dat hun een behoorlijke begraafplaats wordt toegewezen.

Dit zijn naar onze opvatting de minste rechten, die hun gegeven dienen te worden en die zij op het ogenblik slechts nu en dan of in het geheel niet genieten”.

Sympathieke houding

We kunnen niet nalaten over deze woorden onze voldoening uit te spreken. We lezen ze met genoegen. Het bewijst o.i. wel, dat de Franse Rooms en onder humanistisch christelijke invloed staan. Ofschoon de Protestanten zich niet altijd van geloofsdwang onthouden hebben, hebben ze toch leren inzien, dat dat met de Schrift in strijd was: een rest van hun Rooms verleden. Het ongewijzigde en het gewijzigde art. 36 der Ned. Geloofsbelijdenis, een der formulieren van enigheid, bewijst zowel het een als het ander.

De Franse Rooms en bewogen zich met hun eis van geloofsvrijheid niet in de lijn van hun Kerk. Die gaf de Heer Hulsman te Groningen zuiver aan. En tenslotte helpen ons dergelijke verklaringen van partikuliere Rooms en niet, omdat tenslotte de Kerk haar eigen weg gaat en ook deze Rooms en dan onder het gezag der Kerk zich buigen.

L.

VERGISSEN

Vergissen is menselijk, zegt het spreekwoord en zeer terecht. Wie zal, aan het einde van de dag zijn balans opmakende, niet tot het inzicht komen zich hier en daar op een bepaald punt of in een zeker persoon vergist te hebben? Zolang het maar geen diep ingrijpende dingen betreft, is het heus zo erg nog niet. Het behoort zo bij het leven en men leert het best door de fouten die men maakt, inzielt, corrigeert en er in het vervolg op bedacht is niet meer in dezelfde dwalingen te vervallen.

De grootste vergissing

Duizendmaal erger is het, zodra iemand de koers heeft vastgesteld van de weg die hij in het leven zal bewandelen: als deze koers veel later blijkt de verkeerde te zijn. Hier is immers het leven zeker mee gemoeid. Bovendien zal het geen eenvoudige zaak zijn zulk een koers plotseling te veranderen. Daarvoor is een ware bekering nodig. En wat vastzit aan een algehele bekering weet slechts die persoon die het zelf ervaren heeft.

Ik denk aan de levensbeschouwing van een doorwinterde Nationaal Socialist. Door dik en dun heeft hij de Führer gevolgd. Alles en iedereen was volgens hem het spoor bijster wat en wie niet in blinde gehoorzaamheid zich onderwierp, gold als vijandig totdat het onderworpen was. Eindelijk zou het gestelde doel verwezenlijkt worden: natuurlijk door een oorlog. Toen andere machten sterker bleken, werd toch op blinde en fanatieke wijze vastgehouden aan de koers. Die wijfelde werd uitgestoten

en was verloren. De leuze „wij capituleren nooit” was een slagzin, waarin de angst zichtbaar naar voren trad, de angst n.l. om de vergissing te erkennen, de koers te wijzingen, het roer geheel om te gooien en zich te bekeren.

Het einde is één grote ontgoocheling, bankroet en wanhoop. Staande bij de ruïnes van de vergane glorie en vroegere geluk is de Nationaal Socialist een verslagen mens.

Ik denk aan de Farizeër. Hij had een godsdienst opgebouwd zoals men een hecht en imposant gebouw opwekt. De fundamenten waren diep gelegd. God is een heilig God. Hij is de God van zijn vader Abraham, Izaäk en Jakob: de God van Israël. Allen die zijn God niet eerden waren heidenen, gojim. Zij golden als vijanden en het vurige gebed mocht wel luiden: Zou ik niet haten, Heere, die U haten? Ik haat ze met een volkomen haat. Roei Gij hen uit en verdelg ze allen! Het beeld van deze God was als die van een oosters Potentaat. Men moest Hem naderen met een offer in zijn hand. Met welgevallen ziet Hij neer alléén op hen die de wet kennen en betrachten. Wee het volk en vervloekt de mens, die die wet niet kent, die de Sabbath niet eert, de tienden van de dille en de komijn niet geeft en van de wassingen der schotels niet afweet of niet betracht: want God is een jaloerse God. De Farizeër was verzekerd van zijn eigen zuivere godsdienst, zijn blinde toewijding, zijn hartstochtelijke ijver. De koers was bepaald, het doel zeker. Ook zij hieven de leuze aan: wij capituleren nooit voor niets en niemand in de wereld. God regeert te Jeruzalem en beschermt de heilige stad. Hij is onze God. Zelfs Jezus kon geen bekering tot stand brengen. Hij werd vijand van God verklaard, en als de grootste Godslasteraar uit de weg geruimd. Zij dansten om zijn kruis. „Kom af van het kruis als Gij Gods Zoon zijt” zo riepen ze in koor — totdat het grote hart stil kwam te staan. Doch het einde? Jeruzalem viel 70 jaar na Christus' geboorte. Staande bij de geblakerde ruïnes van Jeruzalem was ook de Farizeër een verslagen mens.

Jezus: de weg, de waarheid en het leven

De gelijkenis van de verloren zoon is even treffend in eenvoud als in zuiverheid. Hierin wordt uitgebeeld de dwaze jongeling die het zonder God kan stellen. Hij bepaald een eigen koers en stelt zijn levenshouding vast. De vader wordt bij zijn leven als dood beschouwd. De erfenis wordt opgeëist en... o, wonder, ook verkregen. Is dit geen onverantwoordelijke zaak? Toch is het de werkelijkheid. God houdt de mens niet vast aan een loopriem, doch geeft hem de vrijheid. De jongeling meent zich beter te kunnen ontplooien, meer geluk te smaken, een heerlijker toekomst te veroveren door zich los te maken van alles wat hem bindt aan zijn herkomst, dan daaraan vast te houden. Als het dan toch mis gaat roept ook hij uit: „Ik capituleer nooit”. Bij de ruïnes van het vergane geluk is echter ook hij een verslagen mens.

Nu tekent Jezus ons de jongeling als een die zijn grote vergissing eindelijk wil inzien en erkennen. „En tot zichzelf gekomen zijnde...” Dan volgt de daad, dat is, de weg terug. Wat zulk een bekering gekost heeft aan de laatste kruimels moed en vertrouwen, wordt ons niet verteld. Wel echter de ontvangst. De vader staat op de uitkijk, rent zijn zoon tegemoet, kust hem en richt een feest aan. De vader blijkt heus geen oosters potentat te zijn. Thuis is het werkelijk niet ongezellig, doch er heerst blijheid en vrijheid. De godsdienst die Jezus brengt is de godsdienst der liefde. Liefde onbegrijpelijk in haar diepte, lengte en breedte.

Hoevele mensen hebben zich vergist? Hoevele zijn geen verkeerde richting ingeslagen, een doodlopende weg gevolgd? Hoevele houden er geen levens- en wereldbeschouwing of godsdienst op na, die tenslotte voert naar één eindpunt: de grote verlatenheid ener ruïne? De Nationaal Socialist en de Farizeër zijn slechts een paar typen. Er zijn er veel meer. Die Jezus niet ziet en aanvaardt als de enige weg en waarheid en het leven, zal verkeerd aanlanden. Die Hem verwerpt, bedriegt zichzelf en verwerpt het leven. Jesaja zegt: „wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een iegelijk zijn eigen weg — doch de Heere heeft ons aller onrechtigheid op Hem doen aanlopen. Door Zijn striemen is ons genezing geworden.” Zonder bekering is er dus geen heil. Want vergissen doen wij ons allen... totdat het grote licht der wereld voor ons opgaat n.l. Jezus Christus: de Heer.

A. A. HARDENBERG.

Brief uit Suriname

Openluchtsamenkomst op »Poelephantje«

Wij zijn gezanten van Christus wege en bidden u: „Laat u met God verzoenen”.

2 Cor. 5 : 20.

Sinds 1896 houdt onze gemeente vrij geregeld straatdiensten te Paramaribo en omgeving. De eeuwigheid zal uitwijzen, hoevele mede door de getuigenissen op de hoeken onzer straten tot Christus' lichtend kruis geleid zijn.

Voor Donderdagavond 7.15 was nu „Poelephantje” aangekondigd. „Poelephantje” is een buurt ten Zuiden, liever in het Zuiden van onze goede stad, want al een poosje is een groot deel ten Zuiden van Paramaribo tot „stad” verklaard, dus door onze hoofdstad „genaast”. Genoemde buurt ligt pl.m. 4 km. van ons kerkgebouw aan de Wagenwegstraat af. De naam herinnert aan de slaven-tijd, toen mannen en vrouwen op boodschappen uit in de stad, bij terugkeer hun „stadse” dracht, een „panje” (is een nauwsluitende lendendoek in rokvorm bij vrouwen, en over de schouders gebonden bij mannen) weer moesten uittrekken, om zo goed als naakt het platteland weer te betreden. „Poeloe” of „poeroe” is uittrekken; poeroepanje is lendendoek uittrekken. Thans is dit buurtschap één der mooiste gedeelten van Paramaribo, met een moderne, stenen markt, een centrale halte voor de landbussen, kapitale gebouwen voor grote zaken en welgestelde gezinnen, een politiestation met nette agentenwoningen, een ophaalbrug, de watertoren van de stadswaterleiding (Surin Waterleiding Maatschappij), enz. Zowel bij dag als 's avonds is het er vrij druk, ook door de aanwezigheid van een aanlegplaats voor boten van kleine landbouwers, die er hun producten tef markt brengen.

Omstreeks kwart over 7 's avonds staan er een 6 à 8 broeders en zusters onder een verlichte luifel „klaar voor de dienst”. We zetten in met enkele opgewekte „Sankey's”. De zang lokt onmiddellijk de lui uit hun huizen, hun erven, hun boten en ook van uit vele winkels. Na een kwartier hebben we een 50 à 60 tal toehoorders (soms ook wel 90 à 100) om ons heen verzameld. De

leidende broeder gaat voor in het gebed. Een zuster leest daarna een opgegeven Schriftgedeelte voor, als regel over zonde en verlossing. Dan wordt er nogmaals een opwekkingslied ingezet, waarna een broeder het bepaalde onderwerp, met heenwijzing naar Christus, inleidt.

Na de inleiding volgen nu de getuigenissen, steeds eindigende in een dringende oproep om tot Christus, onze enige Hoop, toevlucht te nemen. Deze getuigenissen worden afgewisseld met zang en solozang. Soms zingen lui uit het publiek mee. Dit publiek wisselt af tijdens de meeting. Busconducteurs, die op de minuut af weg moeten; landbouwers, die dezelfde avond moeten terugkeren naar hun grondjes; jongelui, die op de wandeling zijn... trekken spoedig weer heen, maar wij hopen en bidden, met een ernstig vermanend couplet nog in de oren, of een dringende tekst in het onrustig hart... „Mijn woord zal niet ledig tot Mij wederkeren (Jes. 55: 11). Dan komen er weer anderen staan luisteren.

De orde wordt als regel niet verstoord, ook de vele kinderen en opgeschoten jongens houden zich goed, misschien ook, omdat de politie zo dichtbij is.

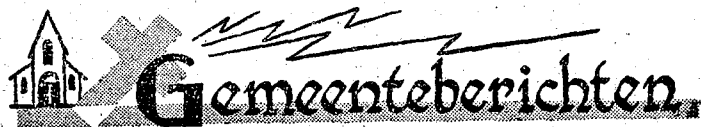
Een enkele keer heeft een vrijmoedigheid om na, soms ook tijdens de dienst vragen te stellen, betrekking hebbende op de behandelde bijbeltekst, of op de Nieuw Testamentische beginselen. Zo verklaarde een vrouw laatst: „A pikien-negré dopoe a no zuiver” (de kinderdoop is niet je ware). „Meneer, ik ga mijn beide kinderen brengen, om ze te laten dopen”. Ik vroeg haar, of de kinderen oprecht in de Heiland geloofden. „Meneer, ala soema dé bribie, dem pikien vo mie toe” (Meneer, alle mensen geloven, mijn kinderen ook). Daarmee ging ze.... Moge Gods Geest haar en haar kinderen tot het waarachtige Licht leiden....

Gedurende de slotzang deelt een broeder of zuster Zaaiers, tractaten en evangeliën uit. In het slotgebed worden alle luisteraars en de hele buurt voor Gods genadetroon gebracht; de Grote Naprediker gesmeekt bekommerde zielen te achtervolgen en ons, verlost, getrouw makende genade te schenken, zolang het dag is.... gezanten van Christuswege te zijn.

We keren tegen half negen per bus, op de fiets of te voet huiswaarts.... de luisteraars verspreiden zich.

H. J. HEILBOON,

Secr. Bapt. Gem. Paramaribo.

AMSTERDAM

Op 4 April en 2 Mei heeft de gemeente doopdienst gehouden. In totaal werden 5 personen gedoopt, waarvan er 3 behoren tot gezinnen van gemeenteleden.

Voor beide diensten was Ds. H. Bakker tot ons overgekomen. Hij bepaalde zijn talrijk gehoor achtereenvolgens bij de geestelijke achtergrond van de waterdoop, en bij het leven onder een geopende hemel, het laatste in verband met de doop van den Heere Jezus door Johannes de Doper.

Het waren rijk gezegende dagen, en reeds hebben zich weer een tweetal doopcandidaten gemeld. Dit zijn blijde verschijnselen in het gemeente-leven, en door de gehele gemeente wordt dit meebeleefd.

Voor Amsterdam—Noord waren deze dagen eveneens feestelijk, aangezien Ds. Bakker ook daar des avonds met het Woord diende, en goede opkomsten blijk gaven van grote belangstelling van hen die daar tot onze arbeidsfeer gerekend kunnen worden.

Met hartelijke groet aan onze zust.-gemeenten namens de Amsterdamse gemeente de secr.

DRACHTEN

We mochten op Zondag 2 Mei j.l. ons doopvont weer geopend zien, doordat een zuster de wens te kennen had gegeven om door de doop aan de gemeente toegevoegd te mogen worden.

Onze voorg. sprak uit Hand 22: 16.

Na deze dienst mochten we de dood des Heeren gedenken, waarna onze nieuwe zuster door onze br. ouderling een welkomswoord werd toegesproken.

Dit was een heerlijke dag voor ons te meer daar er ook nog twee broeders en zusters waren, die zich jaren hadden teruggetrokken, en nu weer gaarne in de gemeenschap wensten opgenomen te worden.

Zo brs. en zrs. ziet ge, dat er reeds druppelen van zegeningen neerkomen, maar wij verwachten niet alleen druppelen, maar stromen van zegen.

R. FOLKERTS, secr.

2e EXLOERMOND

Geliefde brs. en zrs. Het is met blijdschap in ons hart, dat we goede berichten kunnen doorgeven. Zondag 2 Mei was voor onze gemeente weer een rijk gezegende dag, want op die dag werden twee zusters en een broeder aan de gemeente toegevoegd. Wat hebben we deze dag genoten. Ons kerkgebouw was bij deze gelegenheid tot in alle hoeken gevuld. Onze voorganger bepaalde ons bij de geschiedenis van Fillippus en de Kamerling en zo werden geloof en Doop op duidelijke wijze verklaard. Na deze dienst schaarde de gem. zich in grote getale om de Dis des Nieuwen Verbonds, waar door één der ouderlingen de nieuwe leden een hartelijk welkom en een bemoedigend woord werd toegesproken. — Ook de andere takken van de gem. zijn uitgebreid. Zo is er in het dorp Exlo een Zondagsschool en een afd. van „Zusterhulp” opgericht. Wij bidden van God, dat hij deze verenigingen zijn onmisbare zegen wil schenken.

De verbouwde pastorie zal binnenkort door onze voorganger betrokken kunnen worden. Ook hierin heeft de Heer ons rijk gezegend. Nu gaan we weer moedig voort, ziende op Hem die ons dit alles heeft gegeven.

D. W.

ZONDAG 23 MEI UNIEZENDINGZONDAG

Heel Baptist Nederland
offert met milde hand
voor de zending

Jongens-leiders! Meisjes-leidsters!**ATTENTIE!!**

Op ZATERDAGMIDDAG 29 MEI a.s. is er in ZWOLLE een

Landelijke Vergadering

om zo mogelijk te komen tot één landelijke organisatie voor het jongens- en meisjeswerk als onderafdeling van de N.B.J.B.

OPGELET!

Deze vergadering is zo belangrijk, dat daar van iedere afdeling minstens één leider en één leidster verwacht worden als afgevaardigden.

RESERVEER deze Zaterdagmiddag daarvoor en wijs alvast uit de afdeling deze afgevaardigden aan!

Deze vergadering vindt niet plaats in gebouw Odeon, zoals in de circulaire is vermeld, maar in het Speeltuingebouw, Hortensiastraat 130 van 4.30—7.30 uur. Niemand hoeft dus thuis te blijven!

Buiten de afgevaardigden zijn ook andere leiders(sters) hartelijk welkom, maar ter vergadering hebben alleen de afgevaardigden stemrecht.

Nadere en uitvoerige berichten volgen per circulaire aan de afdelingen en leiders(sters), maar: HOUDT ZATERDAGMIDDAG 29 MEI ALVAST VRIJ!!!

DE JEUGDRAAD.

KAMPEREN**Aan ouders van kinderen van 10—15 jaar**

Evenals het vorige jaar gaan de N.B.J.B.ers boven de 15 jaar ook dit jaar weer kamperen en evenals het vorige jaar kunnen de N.B.J.B.ertjes van 10—15 jaar ook dit jaar kamperen.

In verschillende delen van het land hopen we deze zomer jongens- en meisjeskampen te houden.

Enkele jongens- en meisjesclubs gaan kamperen op boerderijen e.d. en willen ook jongens en meisjes die niet op een club gaan of waarvan de club niet gaat kamperen opnemen in hun kamp. Dit kan natuurlijk maar zolang, totdat een kamp is volgeboekt.

Kosten voor één week f 12.50. Reiskosten NIET inbegrepen.

Lijkt het u iets voor uw kind(eren)? Meldt u dan direct aan.

Hoe eerder hoe beter.

U hoort dan nog wel, bij welk kamp uw kind is ingeschreven. Hebt u voorkeur voor een bepaalde streek, dan mag u dit gerust opgeven. Zo mogelijk wordt er met uw wensen rekening gehouden.

Aanmelden bij: Mej. M. L. DE JONGE
Adm. de Ruyterweg 256 hs
Amsterdam—W.

Met opgave van geslacht en leeftijd.

Tweede-jeugd kamp**Gevraagd:**

Gehuwde paren, niet ouder of zich niet ouder voelende dan 40 jaar, om gemeenschappelijk te kamperen, eind Aug. 1948, in het N.B.J.B.kamp.

Toen ik verleden jaar eens even een kijkje nam in het N.B.J.B.kamp te Epe uitte ik tegenover de Kampco., vr. Siesling, de wens dat we zo iets nu ook eens voor oudere-jeugdige mensen moesten hebben, en... hij was er direct voor. Er waren al meerderen geweest die zich in dezelfde zin hadden uitgelaten en naar zijn mening moest het er in 1948 maar eens van komen. We spraken meteen af dat we dit plan verdere bekendheid zouden geven en onderget. het initiatief tot een en ander zou nemen.

En nu is na bespreking komen vast te staan dat de mogelijkheid bestaat een dergelijk kamp te houden in de week van Zaterdag 21 tot Zaterdag 28 Aug. en dat daarbij al het prima materiaal van de N.B.J.B., de Kampco met zijn echtgenote inclusief, tot onze beschikking staan à raison van f 16,— per persoon, alles inbegrepen, uitgezonderd de reiskosten.

Een koopje vindt U niet?

Een week kamperen, midden in Gods mooie schepping, ergens op de Veluwe, in prima tenten en op goede strozakken. Echt wat je noemt. Bokspringen, touwtrekken, enz. enz.

Wie doet mee?

Ja zult U zeggen, maar ....

Nu, wat maar?

Kinderen. Wel kleine kinderen, b.v. tot een jaar of tien, zult u kunnen meenemen en er zal naast de mannen- en vrouwen tenten (dames en heren apart) ook een kindertent zijn. Het oppassen en verzorgen, zomede de prijs voor kinderen moet nog nader worden geregeld; dat hangt af van de aanmeldingen.

Het slapen. Uw vrouw kan niet op een stroozak slapen. Dat valt best mee. Maar voor wie dat beslist niet zouden kunnen zijn er een beperkt aantal prima veldbedden.

U hebt van de jeugd wel gehoord hoe zij het in de kampen hadden. U hebt misschien de N.B.J.B.-film gezien en genoten van de lolijt der jeugd. U hebt gehoord van hun mooie en leerzame bespreking, hun dagsluiting, enz.

Welnu, zo doen wij het ook.

Wandelen, zwemmen, springen, praten en mediteren. Lichamelijke en geestelijke retraite. We krijgen ook een Geko, net als de jeugd. Vanzelfsprekend, wij zijn ook nog jeugd immers?

Maar ....

Er is maar beperkte gelegenheid want het is de bedoeling het kamp niet te groot te maken.

Dus, als de kippen erbij. Allen die mee willen doen

of er nog meer van willen weten kunnen zich omgaand bij mij opgeven. Wacht niet, want volgeboekt is volgeboekt en U zou er later spijt van hebben niet direct te hebben geschreven.

Wie gaat mee naar het tweede-jeugd kamp?

In afwachting en met br.gr.

J. DE JONGE Pzn.

Adm. de Ruyterweg 256, Amsterdam (W.)

Ecu nieuws

Bij het samenstellen van een overzicht van de arbeid onzer Commissie viel het mij op, dat er door de Ecu toch altijd nog een zeer belangrijk werk verricht wordt. Zeker, als Commissie laten we niet zo vaak iets van ons horen, maar door de berichten die er af en toe in ons weekblad verschijnen, kunt u weten, dat er gewerkt wordt.

Of heeft u nooit iets gelezen van Drachten, Pernis, Alkmaar, Zandbulten, om maar eens enige posten te noemen. Behalve genoemde gemeenten is er een Ecu werker in Musselkanaal, Steenwijk en Borne, terwijl Valthermond, Hoogkerk en Emmen ook op de lijst staan. Verder zijn wij overtuigd, dat er in de toekomst meer plaatsen zullen komen die voor het Evangelie en onze bijbelse boodschap open zullen gaan.

Wist u verder reeds, dat er te Amsterdam een gemeente zuster werkt. De eerste! 't Was een proef, maar we kunnen nu reeds zeggen, dat deze tot volle tevredenheid is uitgevallen, zodat we vrijmoedigheid hebben ook met deze arbeid in onze gemeenten voort te gaan.

En nu opletten! D.V. zullen wij over enige maanden een tweede zuster uit kunnen zenden, n.l. onze Tabitha-zuster Pia v. d. Werf, die binnenkort haar opleiding te Utrecht voltooid zal hebben. Er zijn al aanvragen om een werkster binnen gekomen, maar we wilden graag alle gemeenten de gelegenheid geven hun wensen bekend te maken. Natuurlijk zullen wij voorlopig slechts één gemeente kunnen helpen, maar wij krijgen door uw aanvraag tevens een overzicht van wat er leeft in de gemeenten en van de mogelijkheden voor dit werk in de toekomst.

Moge de Heere de arbeid die ons lief is zegenen tot heil van vele zielen.

G. W. TIJMAN,

Utrecht, Stadhouderslaan 90.

Mededelingen

RADIO-KERKDIENTST

Vanwege de N.C.R.V. zal D.V. op Zondag 30 Mei a.s. 's morgens 10 uur een kerkdienst vanuit de Bapt. kerk te Hengelo (O.) worden uitgezonden.

Nadere bijzonderheden de volgende week.

d. H., secr. U.R.C.

OPENLUCHTMEETING

op Zaterdag 12 Juni a.s. in de Emmer Dennen te Emmen

Aanvang middagverg. om 3.30 uur. Pauze van 5 tot 6.15 uur. Aanvang avondverg. 6.15 uur. Op de middagverg. heeft Ds. Bakker van Emmer Erfsch.v. de leiding en in de avondverg. Ev. Veenstra van Musselkanaal. Medewerking van het muziekgezelschap „Laus Deo” van Emmen. Zang van de zangkoren Emmen en Emmer Erfscheidenveen. Toespraken van Ds. v. d. Werf van 2e Exloërmond over: „Jongeren, de ogen open”, van Ds. Vis, Ger. predt te Emmen over: „De prijs van uw leven”. Decl. mevr. Speelman—Kruit. Solozang van br. H. v. Oosten van Valthermond. Getuigenissen door enige N.B.J.B.ers(sters).

Alle N.B.J.B.ers van alle afdelingen: kom zelf en neem anderen mee. Laten we lichtende lichten zijn in deze duistere wereld. Laten we alle mensen het verlossende heil van onze Heere Jezus Christus brengen. Laten we Jezus de eer brengen.

N.B.J.B.ers, tot ziens in de Emmer Dennen op 12 Juni.

De secr. der N.B.J.B. van Z.-O. Drente,

A. J. DE RAAF.

2e Exloërmond, Kijl 7, I 34.

Wie kan ons helpen aan de tegenwoordige juiste en volledige adressen der navolgende abonné's:

J. Cock, Borgweg, Foxhol.

H. J. Mulder, B 211 A, Den Ham.

Jan Maat. Meer en Bosch, Heemstede.

O. Manrho, Brugstr. 4, Stadskanaal.

H. Alting, Weerd. Kan. Z.Z. 77, Nw. Weerdinge.

Bij voorbaat onze hartelijke dank.

De Adm.

ZONDAG 23 MEI: UNIEZENDINGZONDAG

Heel Baptist Nederland offert
met milde hand voor de zending

'n KOSTELIJK BÉZIT

wordt voor U de Jeugdleiderscursus!

Te Meppel werd de cursus gehouden en de deelnemers waren vol geestdrift gekomen en gingen welvoldaan huiswaarts. Wat er geboden is, zal U in boekvorm worden voorgelegd zodat zij, die er waren, het gebodene nog eens kunnen overpeinzen en degenen, die niet konden komen, toch ook van de vruchten kunnen genieten.

Raadpleeg de ingelegde circulaire nauwkeurig en bestel het boekje!!

L.

Van de boekentafel

SURINAME, LAND MIJNER DROMEN.

Geschreven door P. M. Legêne en uitgegeven door de firma J. N. Voorhoeve te Den Haag in een prachtige band, bevattend ruim 200 bladzijden en te koop voor f 4.90. Verlucht met vele foto's.

Niet in de eerste plaats een zendingsboek, gelijk sommigen zouden denken, wanneer ze des schrijvers naam lezen. We maken echt eens kennis met de geschiedenis, de herkomst van de bewoners van deze „parel in het Nederlands Rijksverband”. Legêne heeft dit land lief en daarom is er nu eens jubel en dan weer smart als hij het rijke voorwerp van zijn liefde beschrijft. Vooral in de eerste helft spreekt hij herhaaldelijk over de stofelijke rijkdommen van deze gebieden. „Heel dit rijke land ligt te wachten op ondernemende geesten, kapitaal en durf...” En tegen het eind: „Wij zien Hollandse jongens trekken naar Canada en Australië... Suriname, dit meest Nederlands gewest over zee, wordt opengezet voor oost-europese Joden... Waarom voor hen en niet voor kloeke, stoere, Nederlandse jongens en meisjes?”

Natuurlijk komt de zendingsarbeid der Ev. Broedergemeente ter sprake. Het laatste hoofdstuk is uitsluitend aan de historie van het werk aldaar gewijd. Met eerbied slechts kan men van de zware worsteling kennis nemen. Leest u het boek. Het is hier en daar aangrijpend van het ongeloof en van het geloof te lezen.

Bij een herdruk vermijde men zetfoutjes, waarvan er zelfs twee op pag. 146, terwijl ook enige jaartallen waarschijnlijk herziening behoeven (pag. 92 en 114). Die het werk Gods op aarde ter harte gaat, neme en leze.

Niemand ontkomt aan de stem, die opklinkt uit de mededelingen en verhalen en die zegt: „Kom over en help ons!”

HALLO MANNEN!

Van dezelfde firma Voorhoeve kwam een klein, handig boekje, geschreven door Kol. Ds A. T. W. de Kluis, Hoofdlegerpredikant. In één woord een prachtboekje voor onze mannen in het verre Oosten. Geen geleerd gezeur, geen bijbelteksten zonder meer bijelkaar geraapt, maar vrome, frisse, woorden, gesproken uit een hart vol liefde tot de zielen der mannen. In totaal twaalf korte stukjes, eens als radiotoespraakjes uitgezonden. Bij informatie bleek mij het boekje f 0.80 te kosten. Het telt ruim 60 bladz., hier en daar versierd met aardige tekeningen.

HUIZINGA.

„Geef aan Uw Roode Kruis”

13—20 Juni 1948

Correspondentie

Br B. v. H. te H. heeft nog een uitvoerige nabetrachting op de ingezonden stukken, verschenen in De Christen van 23 en 30 April j.l. — We zullen haar niet opnemen. De br wijst op de ongunstige toestanden, zoals die in het Rusland van voor 1917 gevonden werden. Hij vraagt of wij als christenen wel onze plicht gedaan hebben en veroordeelt „westerse” hoogmoed. Redding zal er voor deze ontredde wereld komen als het „geestelijk element” gaat spreken. Hij raadt het Christendom van West-Europa aan contact te zoeken met de broeders en zusters in het Oosten, opdat door samenwerking de tegenstellingen verzacht kunnen worden. — De inzender vergeet dunkt me, dat het uiterst moeilijk is, met de gelovigen in het Oosten contact te krijgen.

L.

Advertentiën

God verblijdde ons met de geboorte van een zoontje. Wij noemen hem

Sjoerd

Alles wel.

Ds. J. Bosma
H. Bosma—Stokkers.

Staveren, 15 Mei 1948.
Voorstraat 36.

Zo de Heer wil hopen onze geliefde ouders, behuwd- en grootouders

Jannes Vis

en

Pietertje Engelsman

de 3e Juni a.s. hun Gouden huwelijksfeest te vieren.

Hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen
Borne, Mei 1948.
Aanslagweg 13.

Receptie in het St. Josephgebouw, Ennekerdijk des middags van 3—5 uur.

De 26e Mei a.s. hopen onze geliefde ouders

Jan Katuin

en

Jantina Woldhek

hun 40-jarige echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen
Enschede, Eversstraat 39.

DANKBETUIGING

Hiermede zeggen wij U hartelijk dank voor de vele gelukwensen en medeleven betoond bij ons 25-jarig huwelijksfeest.

G. C. Brussee

A. A. Brussee-v. d. Splinter.

Heemstede, Vijfheerenstraat 9.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2898

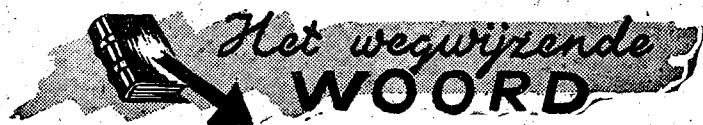
VRIJDAG 28 MEI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Christus' Gemeente - Pinkstergemeente

En Petrus zeide tot hen: Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden, EN . . . .

Hand. 2 : 38.

Ofschoon de Heilige Geest op de Pinksterdag overvloedig werd uitgestort, waren er slechts weinigen, die Hem ontvingen. Bij slechts enkelen was het beleven der dingen een ervaren tevens.

Die Hem ontvingen waren mensen, die reeds in een bepaalde betrekking tot Christus stonden. Ze waren groepen en gekomen, hadden Hem gevolgd en waren ingewijd in de schatten van het Koninkrijk. Ze hadden de invloed van de omgang met de Heer ondergaan, waren er door gezegend geworden, geloofden in Hem en hadden Hem lief.

Kon het leven nog rijker worden?

Ze wachtten in der daad op een nog grotere zegen.

Die verwachting had de Heere zelf in hen opgewekt en gezegd, dat het nut was, dat Hij heenging, omdat anders de GROTE ZEGEN niet kon komen.

Wat was die grote zegen?

Wat is en heeft een christen meer dan een vrome Israëliet?

Mozes heeft ons veel kwaad gedaan.

Groot is het gevaar Oud-testamentisch te leven.

Wat hadden de ouden veel! Ze genoten de vergeving der zonden. Ze bejubelden de rijkdom der genade. Ze wisten dat de Heere barmhartig was en een Ontfermer.

Dat was genade, maar in het Nieuwe Verbond gaat het om de overvloed der genade.

Genade ervaren is vergeving der zonden ontvangen, maar de overvloed der genade brengt ons verder.

Naar dat andere leerde Christus hen uitzien.

Om zonden te vergeven behoefde Hij niet op te varen naar de hemel; dat deed Hij op aarde reeds. Maar toen Hij opgenomen was in de troon Gods ontving Hij de

ATTENTIE

Ds J. Louw, Parkweg 6a, Groningen zal voorlopig nog de Eindredactie waarnemen.

Heilige Geest, en deze uitgestort zijnde, maakt zondaren tot kinderen Gods.

Dat is het werk van Christus: zovelen Hem aangenomen hebben, die hebben macht ontvangen, kinderen Gods geïaamd te worden. Dat is de liefde, die de Vader ons gegeven heeft. „Hij maakt zondaars tot Gods kinderen”.

Dat is de betekenis van het Pinksterfeest.

Geloven in Jezus deden de discipelen al vóór Pinksteren. Ze konden vóór die tijd reeds belijden, dat ze Hem liefhadden. Maar ze zouden méér ontvangen. Ze zouden in een nieuwe betrekking tot God gebracht worden: in de innigste, de duurzaamste. Kinderen Gods zouden ze worden. Dat is iets anders dan een behoeftige iets geven tot leniging van zijn nooddrift; dat is meer dan een ellendige uitredde! dat is meer dan een schuldige vergiffenis schenken. Het is die nood, die ellende, die schuld definitief en voorgoed opheffen.

Het is iets anders een bedelkind, zo vaak het aan de deur komt, een boterham te geven en van kleren te voorzien, óf dit kind in huis op te nemen en aan te nemen als eigen kind. Die laatste daad betekent verlossing voor altijd, voor altoos veilig te zijn.

Dank zij Jezus Christus zijn we nu kinderen geworden en dat wil zeggen: volkomen verlost, en voor eeuwig buiten gevaar.

Zij, die verslagen de ogen op de apostelen richtten en vroegen: wat moeten wij doen? ontvingen ten antwoord: Bekeert u, laat u dopen tot vergeving der zonden....

Houdt het daarmee op?

Zullen we, mogen we tevreden zijn, als we vergeving der zonden ontvangen hebben?

Het is veel, maar is het DE gave van de Christus?

Neen, Petrus spreekt dóór .... En wij moeten dóór luisteren en dóór gaan. Het Nieuwe Verbond is opgericht. Dat staat hoger en geeft meer dan het Oude. Het is het Verbond der Vervulling. Als vergeving het hart gereinigt heeft, dan zal het gevuld worden.

Dan kan de Schat er aan worden toevertrouwd. Dan kan en wil Christus er de Geest Gods in doen wonen, die ons leert roepen: Abba, Vader! Dan krijgen we het getuigenis in ons, dat we kinderen Gods zijn.

Dat is het hoogste.

Dat is de Kroonzeggen, die al het Heil in zich bevat. Als deze Geest in u woont, zal Hij, die Jezus uit de doden heeft opgewekt, uwe sterfelijke lichamen mede levend maken met Hem.

Wij zijn er.

We hebben de eindstreep gehaald.

We zijn aangenomen in de Geliefde.

Op ons zijn de einden der eeuwen gekomen. De laatste dagen zijn ingeluid.

De GROTE zegen is ons geschonken.

God kan ons niet meer geven.

HEBT ge de Heilige Geest ontvangen?

Wij zijn gemeenten van gelovigen? Het is schriftuurlijk.

Wij zijn gemeenten van gelovig gedoopten? Zo wil de Schrift het.

Maar we moeten méér zijn dan dat!

Christus' gemeente is Pinkstergemeente!

Wordt vervuld met de Heilige Geest.

L.

Losse Schakels

Grote ge- Ook deze en volgende schakels zijn ant-
zinnen woorden op ingekomen stukken. Een broe-
der vraagt ons oordeel kenbaar te willen maken over
grote gezinnen. Hij hoorde menigmaal, zelfs bij Bap-
tisten, „met afschuw” spreken over de grote gezinnen.
Hij schrijft er nog meer bij, als door hem bij zulke ge-
legenheden gehoord, maar die uitdrukkingen kan ik hier
bezwaarlijk doorgeven. Wanneer onze broeder dat hoort,
plus de besprekingen van de mogelijkheden om hieraan
te ontkomen, dan vraagt hij zich wel eens af wat die
uitspraken der H. Schrift betreffende kinderzegen dan
toch betekenen.

Nu: over dit onderwerp hebben we wel vaker ge-
sproken. We moeten echter wel eens „in herhaling
vallen” omdat onze lezerskring zich voortdurend uitbreidt
en ook verjongt.

We houden het afwijzen van de kinderzegen voor een
uiting van ongeloof en kortzichtigheid. De straf op deze
zonde staat in formidabele gestalte voor ons. Er zijn
stervende volken, die niet vanwege hun geboortebepor-
king het nog eens recht goed hebben, maar het gaat
hun erg slecht. De toekomst is aan hen, die vertrouwen
hebben in de Schepper van alle leven. We zeggen niet,
dat de zonde, die overal disharmonie te voorschijn riep,
het ook niet vaak zo maakt dat grote gezinnen in moei-
lijkheden komen, maar de zegen van het grote gezin
dringt ondanks dat door alles heen.

Het is moeilijk te zeggen, wanneer er overbevolking
is. Voor een honderdenvijftig jaar telde ons land een
twee miljoen inwoners en de armoede was groot. Thans,
met een bevolking, die vijf maal zo groot is, is de wel-
stand veel hoger dan toen. Wie zal zeggen, hoeveel
God nog heeft weggelegd in Zijn voorraadskamers en

Zijn mensenkinderen zal doen ontdekken, wanneer Hij,
de Bestuurder van het leven — de tijd er voor geko-
men zal achten?

Kinder- De kinderbijslagregeling is een tegemoetko-
bijslag ming aan het grote gezin. Sommigen achten
haar onjuist, omdat daardoor de regel doorbroken wordt
van loon naar prestatie. Het wordt nu loon naar be-
hoefte. — Ongetwijfeld kan door deze regeling het ver-
antwoordelijkheidsgevoel worden verzwakt. De prikkel
tot uiterste inspanning kan worden weggenomen door
al te gemakkelijk verkregen steun. — Men bedenke
echter, dat, waar verantwoordelijkheidsgevoel ontbrak,
ook voorheen het grote gezin niet achterwege bleef.

Maar overigens moeten wij wijzen op een verkeerd
uitgangspunt, waarvan dit bezwaar getuigt. Het gaat
uit van de idee, dat we werken om brood. Dat nu is
verkeerd, d.w.z.: onchristelijk gezien. We werken niet
om ons brood. We werken om God te dienen en te
verheerlijken. Het gaat bij onze arbeid niet om de bo-
terham maar om het volbrengen van de wil van God.
Anders zou hij, die over genoeg middelen beschikt, niet
behoeven te werken. En tot werken zijn we als beeld-
dragers Gods geroepen. „Mijn Vader werkt tot nu toe”.
Wij moeten ook werken. Niet de maag mag ons regeren,
maar onze Schepper hebbe de heerschappij over ons.

Het brood ontvangen we uit Zijn hand als antwoord
op onze gehoorzaamheid. We eten om te werken, maar
we werken niet om te eten. Daarom behoeven loon en
prestatie niet op elkaar te kloppen. Vervult iemand de
wil van God, dan mag hij eten, en dat net zoveel als
hijzelf en zijn gezin nodig heeft. Dient hij de wil van
God als professor, als landbouwer, als metselaar of hoe
ook — hij mag tot verzadiging toe eten — hij en de
zijnen. Het eten is niet het loon op zijn werken, maar
antwoord Gods op zijn gehoorzaamheid.

Ik meen, dat de christelijke economie is, omdat
dat de blik op de aard van ons leven is, volgens de
Heilige Schrift.

De grootte van het gezin mag dus nimmer een kwestie
wezen van salaris. Soms kan het een kwestie van ge-
zondheid zijn. En dan raadplege men een concientieus
christen-arts.

Dankbaar- Toen, na het beëindigen van de oorlog,
heid in Amerika de grote nood bekend werd,
die hier heerste, heeft men daar, ook onder onze geloofs-
genoten, de handen ineens geslagen om Europa enigszins
te helpen met het eerst-nodige. Grote pakketten kleding-
stukken kwamen aan. Ze waren niet allen voorzien van
eerste klas goed. Het waren gedragen kleren; sommige
stukken afgedragen reeds. Dat ook zulken er onder ge-
raakt waren, was wel te verstaan. Men had gehoord,
dat de nood van de onderdrukte Europese volken zo
bitter was, dat men dacht dat ook het goed overigens
van weinig waarde, in deze nood toch voorlopig wel
enige dienst zou kunnen doen. Het waren niet onze
rijke geloofsgenoten, die die stukken er bij deden, maar
de armere. Ook hún liefde wilde zich uiten in mede-
leven en afstaan van wat ze konden missen. — Maar
... is het steeds zo gezien en gewaardeerd? Heeft men
de liefde van de armen aan de overzijde opgemerkt en
bedacht dat dit liefdemotief de oude goederen een aparte
kwaliteit verschafte? Heeft men als christen de kleding-
stukken betast en er de liefde, ook der armere
Amerikaanse Baptisten, in gevoeld? Dan zou men nim-
mer smalend gesproken hebben over „die voddën, die
ze zelf wel hadden kunnen houden”. — Kan de arme
de liefde der mede-armen niet meer waarderen? Kunnen

wij niet meer geestelijk zien en geestelijk tasten? Kunnen we het kleine niet waarderen, vanwege de bedoeling, waarmee het werd gegeven? Het smalend spreken over de kwaliteit van enkele kledingstukken, ingesloten in sommige pakketten, heeft ons bedroefd. God geve ons gewassen ogen om het mooie in het eenvoudige op te merken en te zien, wat de wereldling ontgaan moet. Is een tuin met bloeiende bloemen der dankbaarheid, gedoopt in het zonlicht, niet een rijker bezit, dan een koel leven, waarover de vale mist der vitterigheid hangt?

L.

Pastorale Mijmeringen

Het Pinksterfeest, dat nu weer tot het verleden behoort, vestigt onze aandacht op een gebeurtenis, waarvan de betekenis nog steeds te weinig beseft wordt. De oorzaak daarvan is, vrees ik, droevig genoeg. Het komt me namelijk voor, dat we te weinig de stuwende kracht van de Heilige Geest in ons leven ervaren. Daardoor heeft ons gesprek over de gave des Geestes te veel van een gedachtenwisseling van blinden over vormen en kleuren van de hen omringende voorwerpen, die ze nooit hebben gezien. En het diep tragische is dan, dat naar mate men meer op gissingen is aangewezen het discours pleegt te onttaarden in een woordenstrijd. Slechts op een wijze zou men zulk een ontsparing kunnen voorkomen, als men zich n.l. deemoedig wist te beperken tot het misschien geringe van de eigen ervaring. Daarna zou men ontvankelijk zich open moeten stellen voor het licht, dat de bijbel over deze Goddelijke gave wil verspreiden. Mogelijk zou met de opklaring van de alom heersende duisternis leiden tot een sterker en waarachtiger geestelijk leven.

Een onklarheid moeten we eerst noemen. Het is de verwarring, die veelvuldig voorkomt, als zou met „geest” het hele complex van het innerlijke leven van de mens aangeduid worden. De fout daarbij is, dat men het verschil tussen „ziel” en „geest” volledig over het hoofd ziet. Haast onbegrijpelijk is dit trouwens, als men rekent, hoe men dit verschil wel degelijk aanvoelt wanneer men de beide afgeleide vormen „zielig” en „geestig” naast elkaar plaatst. Niemand zal het in z'n hoofd halen om de man, die in de stromende regen zijn tuintje staat te begieten voor geestig te houden, ook al weet men, dat hij poogt tegemoet te komen aan een zeer nadrukkelijke wens van zijn echtvriendin die deze tijdens stalende zonneshijn had uitgesproken. Ondanks zijn voorbeeldige gehoorzaamheid zou men hem een „zielige” pantoffelhield noemen, die niet meer in staat is, zelf een oordeel te vormen over hetgeen goed en nodig was. Evenmin zal men iemand, die met een puntige opmerking een moeilijke situatie weet te overwinnen, waardoor een heldere lach een zwoele onweersstemming gaat vervagen, houden voor een „zielige” figuur.

Het is dus wel nodig beide begrippen scherp tegen elkander af te tekenen, hoewel er direct op gewezen moet worden, dat het spraakgebruik ons niet mag verleiden om de „ziel” als iets „zieligs” te beschrijven. Helaas verbiedt de plaatsruimte mij, deze eigenaardige afwijking op de voet te volgen. Er staat wat belangrijkers op spel.

Het geheimvolle, dat zowel aan de ziel als aan de geest eigen is, treedt al direct in de uitdrukkingen, die de antieke mensheid voor die begrippen vond, aan de dag. De ziel vergeleek men bij de zucht of de adem, die

het wonderbare organisme van een lichaam tot iets levends maakt. De geest werd aangeduid met hetzelfde woord, dat „wind” betekent. Het is de onzichtbare macht, die nochtans geweldige zichtbare gevolgen hebben kan. Merkwaardig is zowel de overeenkomst als ook het verschil in beide oude uitdrukkingen, die tot op de huidige dag bruikbaar zijn. Het waarlijk geniale vermoeden, dat de oudheid tot de vorming van deze begrippen geleid heeft, is later ongeveer als volgt gepreciseerd. De ziel is het vermogen om de indrukken tot een eenheid te verwerken. Met behulp van de aanwezige kennis worden bepaalde klanken tot een zin of een melodie „samen”-gehoord. Lijnen en kleuren worden als een vorm herkend. Doch niet alleen het concluderen, ook de waardering is de taak van de ziel. Ze gaat na, of het haar gebodene overeenkomt met de maatstaven van Waarheid, Schoonheid en Goedheid, die in haar liggen en stoot dat af, wat daarmee niet in harmonie is terwijl het het ware schone en goede aanvaardt.

De geest is het eveneens onnaspeurlijke vermogen om zekere impulsen op gang te brengen, die of het eigen leven of dat in de omgeving beïnvloeden wil. De functie van de geest is het, de waarheid, schoonheid en het goede ter beschikking van andere levende wezens te stellen. Dit gebeurt door het woord van lering en van vermaning en wat schoonheid betreft door de kunst in al haar verschillende vormen. Hoe sterker dit plaats vindt, hoe meer men spreekt van een grote geest. Hoe zuiverder dit geschiedt, hoe meer men spreken kan van een goede geest.

We kunnen dus de ziel vergelijken met de ingangspoort van het leven en de geest met de uitgangspoort. En om het beeld wat vollediger te tekenen kunnen we bij beide poorten de controleur, die over het ingaan en uitgaan van het leven waakt en alles mede weet — het geweten — stellen.

Deze misschien wel wat erg eenvoudige voorstelling laat toch zonder twijfel uitkomen, dat ziel zonder geest en geest zonder ziel beide invalide levensvormen zijn. Ze kunnen het niet buiten elkaar stellen. Een „ziel” zonder geest is een zielige verschijning. (Denk aan de pantoffelhield!) En geest zonder ziel... Ik spaar u liever de nachtmerrie van grote en kleine dictatoren!

Bovendien is wel duidelijk geworden, hoe belangrijk het is, dat de ziel de zuivere maatstaven van waarheid, goedheid en schoonheid bezit. Dit beslist over het toekomstig innerlijk bezit. Zuivere maatstaven beslissen er tenslotte over, of we innerlijk een rommelkamer of een schathuis zijn! M.a.w. onze ziel moet rein zijn. De wisselwerking, die er tussen ziel en geest is, vereist een reine ziel. Mankeert die reinheid dan kan ze niet zuiver aanvoelen en verwerken, terwijl tevens de functie van de geest, dus hetgeen van dit leven uitgaat, onvolkomen wordt.

Hoe komt die reinheid der ziel dan tot stand.

Uit het voorgaande kan men het antwoord construeren: de geest, die op de ziel werkt en zijn invloed laat gelden, moet zuiver zijn. Zijn diens leringen juist en diens vermaningen zuiver, wekt zijn schoonheid waarlijk harmonie, dan zal de invloed van die geest ook goed zijn, d.i. de ontvankelijke ziel verkrijgt daardoor zuivering van haar maatstaven waardoor haar conclusies en haar waarderingen goed worden.

Vatten we nu iets van de grote genade, die God ons bewijst, als Hij ons Zijn Geest schenkt? Waarlijk, een nieuw leven doet zich voor ons open, als Zijn Heilige Geest in ons wil binnengaan. Niets minder dan een proces van zuivering en heiliging, die uiteindelijk tot het volkomen leven leidt, wordt daarmee een aanvang geboden.

En nu is dit het Pinksterevangelie, dat die Geest ons geschonken is! Ons, armzalige of beter nog „armzielige” mensen! Wie nazint over lering, troosting en leiding verstaat iets van de rijkdom, die met Pinksteren tot ons komt. Het Wonder heeft woning gemaakt bij de mens! Zie hen daar staan! Woord en daad zijn tot wonder geworden dat wonderen werkt! De schatten, die God aan de wereld wil schenken, zijn gevloeid door de zielen van eenvoudigen en door hun geest als het ware getransformeerd aan eenvoudigen doorgegeven. Dat ook onze geest in dienst mocht staan van Gods genade. Stel daartoe heel uw ziel open voor Gods Geest!

BRANDT.

Zending

De voornaamste taak van de Gemeente is de evangelisatie van de wereld.

Wanneer deze zin gemeengoed van alle christenen zou zijn, bezaten de christenen een wereldwijde visie en liefde jegens al het verlorene. En de wereldwijde visie verleent oog voor de verkondiging van het Evangelie aan de gehele mensheid.

Het grote zendingsbevel van de Heer omarmt moeder aarde. Gods intense interesse gaat uit naar alle mensen. Zijn Woord is niet plaatselijk te binden. Onbegrijpelijk is het daarom, dat zij die zich met de naam van Christus sieren, zo weinig op hebben met de buitenlandse zending. In de zending gaat het Evangelie op reis tot aan de uiterste einden der aarde. Onze taak is het om het reisgeld daarvoor te betalen. Doch misleidende kortzichtigheid en een gevaarlijke, kleine horizon doet de plaatselijke gemeente te veel zien als een grootheid, waarnaar al de liefde behoort uit te gaan.

Een „kleine” gemeente is groot wanneer zij visie heeft voor de wereldwijde strekking van het Evangelie en een „grote” gemeente klein, wanneer zij de zending stiefmoederlijk bedenkt en bedeeft.

De zending is o.m. de weegschaal of een gemeente in de rijkste zin des woords leeft, d.w.z. of zij een gemeente van Christus is. Gemeenten met deze waarde-bepaling, is de vraag wel gewettigd hoe dat dan uit ziet in onze gemeenten.

Is het vuur, dat op het Pinksterfeest van Handelingen 2 de wereld in brand stak, in onze gemeenten een smeulend brandje, een binnenbrandje? Het wordt tijd, hoog tijd, dat alle binnenbranden ophouden en plaats maken voor een felle, uitslaande brand, wat de gemeente moet een laaiende vuurhaard in de wereld en voor de wereld zijn. Zij is dat haar Heer verplicht.

U hebt het in uw hand. Volgens de laatste statistiek telden we op 1 Januari 1948 6013 leden. Voegen we daarbij het ledental van die gemeenten, die nog niet bij de Unie zijn aangesloten, dan verkrijgen we een cijfer van 6416. Intussen mogen we gerust aannemen, dat het cijfer thans schommelt om de 6500.

De penningmeester der U.Z.C., br W. Modderman — u kent toch zijn adres wel uit het hoofd, niet?!: Willemstraat 9, Sneek, Giro 382183 — heeft als voorlopig bedrag voorgesteld, dat elke maand f 1000.— door hem verantwoord zal kunnen worden. Dat is f 12000.— in een jaar. Met dit bedrag wordt voorwaar niet hoog

gemikt. Dit bedrag moest eigenlijk een striemende belediging voor onze mensen zijn. f 12000.— op 6500 leden maakt een bedrag uit van f 1.85 of te wel $3\frac{1}{2}$ cent in de week.

$3\frac{1}{2}$ cent per week per Baptist! Dat is dus genoeg voor God! U snoept? U rookt? Wat kost één ons snoep, een pakje sigaretten, een goede sigaar?

Hoe zullen we deze $3\frac{1}{2}$ cent noemen? Een footje? Dat is nog een te groot woord. Hoe?

$3\frac{1}{2}$ cent per week per Baptist. Dit getal biedt de U.Z.C. nederig al de lezers van „De Christen” ter overdenking aan. Zo niet het schaamrood uw gezicht tekent, wenst zij u toe: goede nacht, wel te rusten!

Voorts worde de zangbundelcommissie in overweging gegeven om de bestaande bundel: „Lofzangen en Gebeden” zo te revideren, dat vooral geen gezang gevonden worde, dat maar enigszins op de zending slaat. Dit ter voorkoming van eventuele zonde in het zingen!

En toch, Baptist Nederland, u hebt het in uw hand!

De Uniezendingszondag. Bij het verschijnen van dit nummer is de grote slag voorbij. Zondag 23 Mei was de Uniezendingszondag voor dit jaar. Hebben alle gemeenten er aan gedacht?

Mocht door de een of andere omstandigheid een onzer gemeenten daartoe niet in staat zijn geweest, dan verwacht de U.Z.C. zonder meer dat deze Zondag door de betrokken gemeente alsnog gehouden zal worden.

Onze buitenlandse zending gaat uit van al onze gemeenten. Onze gemeenschapszin en vrijwillige coöperatie kome vooral hierin tot uiting.

Onrust. Het is de man, die voor de U.Z.C. de pen hanteert, uit correspondentie en persoonlijke gesprekken gebleken, dat een zekere onrust zich heeft meester gemaakt over onze zending. Deze zou vastgelopen zijn.

Vastlopen is een heel groot woord. Gods arbeid kan nimmer vastlopen. De situatie is momenteel zo, dat vooralsnog achter de schermen gewerkt moet worden, doch wij gaan zending drijven ergens in een sector van het wereldfront. Daar is absoluut geen reden om de vlag halfstok te hangen. Evenmin hier behoefte aan de marche funèbre van Chopin.

Met hartelijke zendingsgroet voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

Gemeenteberichten

ALKMAAR

Gaarne willen we U iets vertellen, maar deze keer is er niet veel te melden.

In onze gem. gaat het nog steeds goed, de opkomst is best. Elke Zondag wordt in de oude zaal van de Nw. Doelen het rijke evangelie verkondigd, hier worden we verkwikt en gezegend.

Eens in de maand houden we een Evangelisatieavond, waar div. sprekers het woord brengen. Ook deze avonden worden goed bezocht. Br. Pape uit Haarlem verleende enkele keren zijn medewerking.

Uit het Unie-bureau

Aan de secretarissen der gemeenten wordt vriendelijk verzocht, op de gebruikelijke wijze te willen medewerken aan het jaarverslag onzer Unie over het afgelopen Uniejaar, door het inzenden van een kort overzicht aan de waarn. secr. G. J. van Rekum, Amstelveen, Bors van Waverenstraat 26.

Mag hij er op rekenen, dat (voorzover dit nog niet eigener beweging reeds is geschied) dit even terstond wordt ter hand genomen? Bij voorbaat dank.

Voorts wordt nog eens herinnerd aan de bekendmaking van Ds. T. Jansma in het nummer van 9 April j.l.: tijdens zijn afwezigheid worden behandeld:

Alle zaken betr. het SECRETARIAAT VAN DE UNIE en alle GELDELIJKE UNIE-AANGELEGENHEDEN door G. J. van Rekum.

Al het overige (administratie van periodieken etc.) als altijd aan het adres TETTERODESTRAAT 47, Haarlem.

De waarn. secr.

De eerste en tweede week in September hoopt onze voorganger met vacantie te gaan. Welke voorganger, die b.v. ook met vacantie hier in de omgeving is, stelt zich beschikbaar om één dezer Zondagen de gemeente Alkmaar met het woord te dienen.

Gaarne ontvang ik hierover bericht.

Hartelijke groeten,

H. KRUIZE,

Kievitstraat 34, Alkmaar.

NOORDBERGUM

Het is al weer enige maanden geleden dat u door middel van ons weekblad iets van ons hoorde. Welnu: al zijn we herderloos, de Heer zegent ons boven bidden en denken. We hebben iedere Zondag een voorganger. Het stud.corps werkt op volle toeren. De brs. voorgs. zijn ons zeer toegedaan. Het kerkbezoek is bevredigend. Zondag 11 April hadden we in de n.m.dienst, waarvoor tot ons was overgekomen onze oud-voorg. br. Tammeling van Drachten, Doop en Avondmaal. Een jonge br. werd die middag de gem. binnengeleid. Met een toepasselijk woord van ouderling br. v. d. Meer, werd de jonge br. welkom geheten. Zondag 9 Mei hadden we weer een doopdienst. In n.m.dienst werd een jonge zr. op haar goede en vrijmoedig getuigenis gedoopt. Deze dag was in ons midden Ds. Hekhuis van Muntendam. Na deze dienst zat de gem. aan, aan de dis des Nieuwen Verbonds, waarbij onze jonge zr. door Ds. Hekhuis welkom werd geheten. Het was voor voorg. en gem. een rijk gezegende dag. Zondag 30 Mei D.V. komt totjens over Ds. Visser van Harlingen. We hebben dan een openlucht Evangelisatiesamenkomst te Noordbergum op Zaterdagavond.

Onze oude zr. wed. Sj. Kloetstra werd opgenomen voor een operatie in het Diac. Huis te Leeuwarden. Naar de toestand thans is, keert ze weer terug naar haar fam. Haar getuigenis was, naar Hem te gaan op Wie alle hoop en verwachtig is gevestigd.

Brs. en zrs. we waren blij goed nieuws te kunnen laten horen, en dat de Heer mag geven, dat we weer spoedig een herder en leraar in ons midden mogen hebben om de gem. te leiden en te dienen met het

Woord, en beziel met die gaven en krachten die juist van node zijn.

Met hart. br.gr.

R. VEENSTRA, secr.

Bergum 293

WINSCHOTEN

Zo de Heer het huis niet bouwt, tevergeefs bouwen de bouwlieden daaraan.

Dat Gods zegen aan geen plaats of tijd gebonden is, mocht ook de gemeente Winschoten ondervinden in een tijdsbestek van enkele maanden.

Dinsdag 25 Nov. 1947 werd een vergadering gehouden. Deze stond onder leiding van een broeder. Tijdens die vergadering heeft Winschoten afd. van de gemeente Nw. Pekela, de stoute schoenen aangetrokken en een poging gedaan om tot een zelfstandige gemeente te komen. Een eigen gemeente, en een voorganger dan? Diezelfde avond is een stemming gehouden over het al of niet beroepen van Ds. de Neef. Reeds ettelijke jaren mocht deze door de genade Gods Winschoten bearbeiten door verkondiging van het Evangelie, en dat tussen hem en de gemeente een band groeide, mocht blijken uit de schriftelijke stemming, geen enkele stem tegen, voor het beroepen van Ds. de Neef. Een danktoon doorvoer ons allen toen later bekend werd dat het beroep was aanvaard.

1 Jan. '48 de gemeente Winschoten bestaande uit 52 leden is zelfstandig geworden.

Op 28 Jan. werd bekend gemaakt dat de gemeente Nw. Pekela het kerkgebouw aan de Mr. A. J. de Sitterstr. aan de gemeente Winschoten overdraagt.

Op 15 Febr. vond plaats de instituering der gemeente en bevestiging van ouderlingen en diakenen.

Zondag 9 Mei een vreugdevolle en gezegende dag welke lang in onze geheugens moge blijven. 's Morgens bevestiging van de voorganger in eigen kerk, 's middags intrede in de Evang. Luth. kerk en 's avonds begroetingssamenkomst weer in eigen kerk.

Weken ja zelfs maanden lang werd getracht een woning te verkrijgen voor de voorganger, veel is er gebeden, en dat God een verhoorder der gebeden is mochten we beluisteren op 6 Apr. toen bekend werd gemaakt dat een woning in de Burg. Venemastr. No. 7 gedeeltelijk ter beschikking van de voorganger stond.

Ds. Louw predikant der gemeente Groningen, plm. 24 jaar geleden voorganger van de gemeente Nw. Pekela en daardoor tevens bedienaar van het Woord ook te Winschoten, bevestigde Ds. de Neef in zijn ambt.

Des middags in een tot de laatste plaats bezette kerk las Ds. de Neef 1 Kor. 3 : 9—23 en hield zijn prediking naar aanleiding van Zach. 4 : 6 „Niet door kracht of geweld, maar door Mijne Geest zal het geschieden” wijzende op 3 punten: 1. de betekenis van het Schriftwoord voor het oude volk Israël, 2. voor de Nieuw-Testamentische gemeente en 3. voor de plaatselijke gemeente.

Aanwezig waren afgevaardigden van de zustergemeenten, de plaatselijke gemeenten en de Burgemeester.

Het zangkoor der gem. dir. de heer A. Buikema, zong de voorganger een hartelijk welkomstlied toe.

Evenals 's morgens en 's middags was ook de kerk 's avonds gevuld met leden en belangstellenden om de dominee, echtgenote en dochter te begroeten. Die dag waren het gezegende uren waar we kennelijk Gods zegen aan onze harten mochten ervaren.

Broeders en zusters, laten we vooral onze voorgangers niet vergeten in onze gebeden, want op hen worden de

eerste en meeste aanvallen van de tegenpartijder gericht. God geve dat wij allen trouw blijven aan Hem die ons eerst heeft liefgehad. Trouw in Zijn werk.

De secr. H. MEIJER.

VRIESCHELOO

Het verheugt ons u goede berichten uit onze gemeente te kunnen melden. De laatste maanden doet de Heer ons Zijn rijke zegen ervaren: 3 zusters en 3 broeders werden in de afgelopen maanden door de doop de gemeente binnengeleid. We willen omhoog zien, en bidden dat er meerderen mogen komen, die zich vastklemmen aan het kruis, waarvan we weten dat het vast staat, in deze onzekere en gevaarlijke tijd. Laat ons bidden voor al Gods kinderen, maar bovenal voor de pas-gedoopten en de jonge mensen, die het moeilijk hebben in deze tijd.

In de komende zomer zal er weer tijd en gelegenheid zijn om openluchtsamenkomsten te houden, om ook aan vreemden die we anders niet kunnen bereiken, de verlossende boodschap te brengen. Geve de Heer ons ieder persoonlijk genade, om te staan waar de Heiland ons plaatst om het licht des Evangelies helder te laten schijnen.

G. DERKS.

Gewestelijke Baptisten Landdag 2e Pinksterdag te Deldenerbroek

Het onbekende gehucht Deldenerbroek wordt zo langzamerhand in geheel Nederland bekend. Tenminste in Baptistisch Nederland. Reeds enkele jaren achter elkaar wordt daar onze Gewestelijke Landdag gehouden en

trouw wordt deze verslagen in De Christen. Ook dit jaar kunnen we u daarover goede berichten doorgeven. Van bijna alle gemeenten in Gelderland—Overijsel kwamen we samen om de 2e Pinksterdag als één grote familie met elkaar door te brengen. Plm. 750 Baptisten hebben die dag met elkaar gespeeld, gezongen en geluisterd in Gods heerlijke natuur. Het was prachtig weer en we genoten volop van bos en heide. De gezamenlijke zangkoren zongen gemeenschappelijk, het fanfarecorps uit Enschede gaf een concert en begeleidde de gemeenschappelijke zang. Ds. Hardenberg leidde voortreffelijk, student Jut hield een bezielende toespraak en wees op de noodzaak van zending, beginnende bij Jeruzalem, maar ook naar buiten.

Ds. Hooghwinkel wekte ons op de leuze „gered om te redden” in de praktijk te brengen. Ds. van Loon hield ons voor dat wij getuigen moeten zijn van Christus. Ds. Brongers getuigde dat wij wel vaak een grote mond hebben, maar toch niet veel kunnen omdat wij niet gereed zijn de Heilige Geest te ontvangen. Wij zijn vol van allerlei dingen die ons moe maken en verlangen er uit te komen. De enige mogelijkheid daartoe is vol te worden van de H. G. want dan is Jezus Christus onze kracht.

Velen maakten van de gelegenheid, die gegeven werd, gebruik om hun getuigenis te geven. Op deze dag werd tevens de nieuwe geluidsinstallatie, aangeschaft door de evangelisatie commissie Hengelo, ingewijd, zodat alles tot in alle hoeken van het grote terrein doordrong. De blijde boodschap van Gods liefde galmde door bos en veld.

Aan het slot werd nog een collecte gehouden voor de zending die in ons blad verantwoord wordt. Moe, doch dankbaar voor de goede dag keerden we huiswaarts en dankten onze God voor alles.

S. W. VIS.

Een wereld in weeën, *een wereld in wording*

Sterk is het gevoel, dat we leven in een overgangstijd. We bevinden ons in een crisis, een crisis van grote omvang.

Een crisis is een tijds gewricht, een knooppunt in de ontwikkeling van het leven. —

In de natuur merken we, dat na elke ontwikkelingsfase een korte stilstand intreedt, waarop een nieuwe periode van groei intreedt. Het zaad, d.i. het eindresultaat van de ene ontwikkelingsperiode is het begin, het uitgangspunt van een nieuwe.

Nu heeft in de natuur niet anders plaats dan een eindeloze herhaling. Daarom worden „alle dingen zo moe, dat niemand het zou kunnen uitspreken” (Pred.). Ons betrokken zijn in het natuurproces heeft op onze geest een vermoeiende invloed. We worden door dit bestendig herhalen van hetzelfde gebeuren, onuitsprekelijk moe. Het hart verlangt naar de voleinding, de afsluiting, het duurzame eindresultaat. —

Anders dan in de natuur is het echter op het terrein van het geestesleven. Ook dat kent zijn knooppunten, ook daarin gaan we van tijd tot tijd, persoonlijk of met velen, door een crisis heen, maar hier in niet de kleurloze herhaling, die het heden niet uitstuwst boven de dag van gisteren. Haar ontwikkeling is gekarakteriseerd met het woord uit Openb. 22 : 11: Wie onrecht doet,

dat hij nog meer onrecht doe; wie vuil is, hij worde nog vuiler; wie rechtvaardig is, hij bewijze nog meer rechtvaardigheid; wie heilig is, hij worde nog meer geheiligd.

In onze dagen schijnt een ontwikkelingsfase in het mensheidsleven tot rijpheid te zijn gekomen en een andere staat op doorbreken.

Dat veroorzaakt spanning onder de mensen. Dat is ook oorzaak van een zekere indolentie.

„Hoop doet leven”, om te leven en het leven te kunnen voortzetten, is hoop nodig. We moeten zien, dat we verder kunnen. We tasten naar de fundering voor deze verwachting. Velen kunnen haar niet vinden.

De reactie daarop is het zich overgeven aan verdovings- en genotmiddelen. De vlucht in de irreële wereld van de bioscoop. Men zoekt afleiding van hetgeen te komen dreigt, en waarvan men de aard niet kent, doch het ergste vreest. Goede moed ontbreekt. Het Boek Prediker, met zijn: de mens sterft en geeft de geest — waar is hij dan? beheerst de situatie. Schopenhauer, de wijsgeer van het pessimisme, hield ten laatste niet anders over dan „een goede maaltijd” en het schijnt laatste wijsheid te zijn, die eens door Joodse lichtzinnigheid verkondigd werd als levensfilosofie: laat ons eten en drinken en vrolijk zijn, want morgen sterven wij. De jeugd ziet geen waarde, waarvoor het zich lonen zou zich in te spannen. Ze is lusteloos, presteert weinig en leeft voor gemak en genoegen. De arbeidsprestatie blijft beneden het vooroorlogse peil.

Slot volgt.

Unievergadering te Nieuwe Pekela

Waarde brs afgevaardigden
en eventuele gasten,

Het wordt zo zoetjes aan tijd om onze aandacht te vestigen op onze e.k. Algemene Vergadering.

De regelingscommissie is reeds actief. Is er in gewone omstandigheden al heel wat werk voor zo'n commissie, nog meer is dat thans het geval, nu wij nog altijd met de distributiemoeilijkheden hebben te kampen. Wij verzoeken u daarom beleefd ons spoedig te willen berichten:

1e datum en uur van aankomst alhier;
2e of men logies verlangt, een of meer nachten ja of neen;

3e zo mogelijk nu reeds bonnen in te zenden als men wil deelnemen aan de gemeenschappelijke maaltijd.

Misschien is hier of daar nog wel een zuster of broeder, geen afgevaardigde, die wel een suiker-, brood-, boter- of vleesbonnetje kan missen. Onze penningmeester, br E. Hamster, A 20 alhier, zal u voor een zending zeer dankbaar zijn.

Vertrek Gado bussen:

Stadskanaal richting Doorsnede Nw. Pekela
9.50, 12.30, 14.55, 17.45
Groningen id. 8.30, 10.30, 12.30, 16.30, 20.30
Winschoten id. 7.25, 8.50, 11.30, 13.45, 16.35, 18.45

Namens de regelingscom.,
H. BONNES.

N.B.J.B. Zomerkampen

Preludiën

Terwijl de film over het kampwerk van het vorige jaar nog draait, wordt druk gewerkt aan de organisatie van de komende kampen. Dat geschiedt in alle stilte, omdat veel nog te onzeker is om er reeds ophef van te maken, maar die tijd komt spoedig.... We sparen er onze krachten voor. Maar ook het voorspel is belangrijk.

We hopen vurig, dat we de N.B.J.B. een eigen kamp-terrein kunnen aanbieden, maar....we moesten juist een aanbod van de hand wijzen, omdat we met het oog op de toekomst van ons kampwerk hoge eisen moeten

stellen. Maar we geloven, dat we het beloofde land straks met veel gejuich en trommelslag in bezit zullen nemen. Nu al zien we in de verte de contouren van een idyllisch conferentie-oord, zo verlokkelijk dat we ongemerkt de pas versnellen.

Makkelijker dan het zoeken van kampeergelegenheid is het vaststellen van de data van onze zomerkampen.

Dat is het echter juist, waarop je zit te springen hé? Nu, kampers en -sters, voor de dag met je agenda en genoteerd! Voor de duidelijkheid zal ik ze in een blokje zetten en je belooft me zelf het blokje rond te lopen en dan elke dag één van je vrienden of vriendinnen mee te nemen. Afgesproken?

17 Juli—24 Juli
24 Juli—31 Juli
31 Juli—7 Aug.
7 Aug.—14 Aug.
14 Aug.—21 Aug.

Wanneer je het blokje rondloopt, moet je er aan denken, dat de week van 14—21 Aug. gereserveerd wordt voor jongens en meisjes van 15—17 jaar. Voor de andere kampen geldt de leeftijd van 18 jaar en ouder. In geval zich hier moeilijkheden voor doen vanwege vaststaande vacantieweek, overleg dan met de L.K.C. Deze commissie helpt jullie wel aan een goede oplossing.

En nu maar het blokje om en een besluit genomen. Aanmeldingen bij L. Siesling, Billitonstr. 80, Groningen. Gironummer 250591. Het laten inschrijven kost f 2.— en dat bedrag wordt bij terugtrekken niet gerestitueerd. In de kampen betaalt elk dan nog f 14.— De regeling der financiën is dus gewijzigd. Let er daarom even op!

De Land. Kampcommissie.

Conferentie

De Centraal Bond voor Inwendige Zending en Chr. Phil. Inrichtingen organiseert van 19—22 Juli a.s. zijn jaarlijkse conferentie, ditmaal op „De Horst” te Dribergen, thans onder de titel: „KWADE DAGEN”.

Allerlei problemen, samenhangend met ziekte en ouderdom komen zowel pastoraal, psychologisch als practisch ter sprake.

Bekwame inleiders als Dr S. P. Dee, Ds A. Hijmans, Prof. Dr L. v. d. Horst, Mr J. Everts, Prof. Dr A. A. van Ruler zullen het woord voeren.

Nadere bijzonderheden verstrekt het Bureau voor Inw. Zending, Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z.

De deelnemersprijs is f 17.—, f 18.50 of f 20.— naar keuze.

Belangstellenden raden wij aan circulaire aan te vragen: Bureau van de Centrale Bond voor Inwendige Zending, Stadhouderskade 137, Amsterdam—Z. Tel. 26410.

Verbetering

Br. J. Visser, De Peerelstr. 23¹ te Amsterdam, deelt ons mede dat hij voorganger is van de Baptisten gemeente (niet Evangelisatie) „Jezus leeft”. Hij deelt voorts mede, dat het in de gemeente uitstekend gaat. Ze mochten het laatste halfjaar 32 broeders en zusters dopen.

L.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Beroepen te Ter Apel, *Ds. Jac. de Jong* van 's-Gravenhage (Singel).

RADIO-KERKDIENST ZONDAG 30 MEI 1948

's morgens 10 uur vanuit de kerk van de
Bapt. gemeente te Hengelo (O.), *Jac. Catsstr.* 35

Deze dienst wordt gehouden in het raam van het N.C.R.V. programma.

Voorganger: *Ds. A. A. Hardenberg.*

Organiste: *Mevr. L. v. d. Velden—Reiling.*

Medewerking verleent het kerkkoor „Immanuël” o.l.v. de heer *J. Drent.*

1. Votum.
2. Zingen: Ps. 103 : 1, 2 en 5.
3. Schriftlezing: 2 Samuel 18.
4. Kerkkoor: God is en blijft getrouw.
5. Gebed.
6. Zingen: Gez. 9: Groot en verheven en hoog te loven.
7. Prediking over 2 Sam. 18 : 29 en 33.
8. Kerkkoor: Welk een vriend is onze Jezus.
9. Dankgebed.
10. Zingen: Gez. 408: Jezus is wachtend, o zondaar, op u.
11. Zegenbede.

De gezangen zijn uit „Lofzangen en Gebeden”.

De Unie Radio Comm.,
d. H., secr.

STUDENTENACTIE 1948

Wij ontvingen door bemiddeling van br. E. Hamster voor onze actie f 15; gecollecteerd op een vijfenzestig jarig huwelijksfeest te Bellingwolde. Bruid en bruidegom, hartelijk gefeliciteerd! Bruiloftsgasten, hartelijk bedankt! (Verantwoording op verzoek).

J. v. D., pnm. Studentenactie 1948.
Maliesingel 30, Utrecht, Giro 514671.

De gemeente Deventer maakt u bekend dat *Ds. K. Prins* met ingang van 22 Mei 1948 zijn ambt als voorganger heeft neergelegd.

Namens het bestuur,
H. TIJMAN, secr.

Ontvangen voor onze Unie-Evangelisatie-auto:
van de gemeente Makkum f 58.50
" " " Heeg - 33.95

J. BOSMA,
propagandist afd. Friesland.

JONGENS- EN MEISJESLEIDSTERS VERGADERING

29 Mei te Zwolle in Speeltuingebouw, Hortensiastraat.
20 min. lopen van het station. Ook te bereiken met de stadsbus. Het is naast ambachtschool. Er wordt voor thee gezorgd.

BRONGERS.

Leestafel

TWENTIETH CENTURY REFORMATION, door *Carl Mc Intire*. Uitgave Christian Beacon Press, Collingswood, New Jersey.

Met de „twintigste eeuwse Reformatie” is bedoeld de actie, die er door de A.C.C.C. (Amerikaanse Raad van Christelijke Kerken) gevoerd wordt en zich o.a. uit, of wel hoofdzakelijk uit, in de bestrijding van de „Wereldraad van Kerken” die in deze zomer in Amsterdam in Congres bijeen zal komen.

Men leest zo'n boek met gemengde gevoelens. Veel van wat daarin betoogd en bestreden wordt, gaat aan ons voorbij. We vernemen dat de Unie van Baptisten-gemeenten in de Zuidelijke Staten van de Ver. Staten (Southern Convention) niet aangesloten is bij De Wereldraad, daarentegen de Unie van de Noordelijke Staten (Northern Convention) wel, en eveneens de Unie van Kleurlingen-Baptisten-gemeenten, de „National Baptist Convention”. We kunnen met het uitgangspunt van de bestrijders van de Wereldraad niet instemmen, omdat wij hun fundamentalistische opvattingen niet kunnen delen. Daarnaast is er veel in hun kritiek op uitlatingen van vooraanstaande personen in de Wereldraad, dat we onderschrijven. We houden niet van ketterijen, maar... we houden net zomin van Orthodoxisme! Wat moeten wij nu doen? Is het wellicht het verstandigste, dat we de voetstappen van „thé Southern Convention” maar gaan drukken en de Wereldraad de Wereldraad laten en de Amerikaanse Raad enz. ook maar op eigen gelegenheid verder laten ageren? — Zoals de zaken nu liggen, is een beslissing moeilijk te nemen: geen van beide lichamen bekoren ons. Maar niets doen? Dat valt ook moeilijk. Wie schaft raad?

L.

Advertentiën

God schonk ons een dochttertje.
Wij noemden het

Trijntje

J. v. d. Meer
E. v. d. Meer—Miedema

Warns, 11 Mei 1948.
Z 50.

Zo de Heere wil hopen
onze lieve ouders

Luitzen Dikkens

en

Jantje Bergsma

op 1 Juni a.s. hun 25-jarige echtvereniging te herdenken.

Hun dankbare kinderen,

Sijbren
Grietje.

Haulerwijk, 338.

Maandag 31 Mei D.V.
hopen onzegeliefde ouders

G. ten Wolde

en

H. ten Wolde— Rozema

de dag te herdenken dat ze voor 25 jaar in het huwelijk zijn verbonden. Dat ze nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare kinderen

P. J. Abbring
Tj. Abbring—ten Wolde
Joh. de Jong
H. de Jong—ten Wolde
A. ten Wolde en Verl.
K. Snijder
L. Snijder—ten Wolde
Jacoba
Dirkje.

Groningen, Mei '48.

Gelegenheid te feliciteren van 3.30—5.30 uur, Kanaalstraat 18.

dachtenwereld en verlaten, hopeloos eenzaam dáár staan als een arm, berooid wezen.

Daarom: in ál ons denken, doen en laten zij Gods Zoon, onze Heiland, de levende Christus het ene en waarachtige middelpunt.

Middelpunt van ons verlangen
Trooster van 't ontrust gemoed
Jezus onze dank'bre zangen
Loven Uwe liefdegloed.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Nogmaals de heilmagnetiseur In de Christen van 2 April j.l. schreven we iets over de heilmagnetiseur. Op een desbetreffende vraag antwoordden wij, dat we tegen de behandeling door zulk een persoon geen godsdienstige bezwaren konden inbrengen. — Naar aanleiding daarvan wordt ons nu weer gevraagd: „bestaat heilmagnetisme wel? Ik ken wel heilmassage; ook dat dit door doktoren aanbevolen wordt. Maar dit is mij onbekend van een magnetiseur. M.i. wordt dit niet erkend. Is bovendien dit magnetisme werkelijkheid? M.i. is het een hypothese. Ook wetenschappelijk. Vraag U maar eens een dokter”.

Nu, de artsen zullen over deze vraag wel verschillend denken. Ook op het uitgebreide terrein hunner wetenschap bestaat geen eenheid van inzicht. Wel staan we voor het feit, dat men in het algemeen eerbiediger staat tegenover niet-fysieke krachten en invloeden. Men geeft toe, dat hun betekenis voor ziekte en genezing veel groter is dan vroeger wel werd aangenomen — als men er toen al enige betekenis aan toekende. Maar de tijd van oppermachtig materialisme is voorbij.

In het Maart—April Nr van het tijdschrift „De Natuurgeneeskunde” schrijft Dr J. L. C. Wortman, voormalig Geneesheer-Directeur en Directeur van de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst in Amsterdam een art. over „Zielgeneeskunde contra technische geneeskunde” en daaruit citeer ik het volgende:

„Moeilijker nog te begrijpen, dan de wijze, waarop de ziel het lichaam en omgekeerd het lichaam de ziel beïnvloed is het een begrip te vormen van de wijze, waarop de éne ziel de andere beïnvloedt, als bij de suggestie het geval is; een gebeuren, dat van eminent belang voor het medische optreden aan het ziekbed is. Het ligt voor de hand daarbij aan magnetische krachtsinwerking te denken. Door Schrijver dezes is getracht aan te tonen, dat de universele electro-magnetische kracht uit de kosmos ook ons organisme bestuurt, om als motor te dienen voor alle levensprocessen”.

De heilmagnetiseur De heilmagnetiseur heeft dus een bedrieger niet als bedrieger te worden aangekeken. Er zijn krachten, die wij moeilijk kunnen verklaren en dan geven we ze maar een naam: We stellen daarmee slechts vast, dat we ze geconstateerd hebben. We kunnen misschien nog de wijze beschrijven, waarop ze werken, maar beseffen heel goed, dat beschrijven nog niet hetzelfde is als verklaren. We wandelen nu eenmaal in raadselen op aarde. We zijn omringd door

het onbegrepene en zullen trachten het ons dienstbaar te maken. Waarom oefenen medicijnen een gunstige werking op een ziek lichaam uit? Waarom meer als ze door de éne arts worden gegeven, dan wanneer een andere ze toedient? Geconstateerd is dat. Maar wie verklaart het volkomen? Psychische factoren werken mee, waar het gaat om de genezing van een zieke mens — we schrijven mens, want dat is een begrip, dat altijd nog wat gecompliceerder is dan „lichaam”.

Of iemand, die optreedt als heilmagnetiseur nu beweert de gave van de Heer te hebben ontvangen, is van minder gewicht. Van geloofsleven in bijbelse zin is het bezit van deze krachten niet afhankelijk. Het zijn gaven, die de Schepper uitdeelt, en die misschien in sommige gevallen onder bepaalde religieuze gebeurtenissen worden opgewekt. Wie ze heeft, bestede ze ten nutte van anderen en bedenke, dat hij ook daarvan eenmaal Gode rekenschap zal moeten geven. Dat de Heere, als Hij ons wil helpen, dat niet evengoed door zulk een tussenpersoon zou kunnen doen als door een geneeskundige, is dunkt me moeilijk aan te nemen.

Ook op dit terrein zij echter ieder in zijn eigen gemoed verzekerd van wat hij doen mag en nalaten moet. Terwille van de beoogde genezing geven wij de voorkeur aan een gelovig arts en helper.

De bijbelse De waarheden der Heilige Schrift moeten volgorde aanvaard, beleden en gehandhaafd worden. Bovendien moet men ze handhaven in de goede volgorde, want óók als dat vergeten wordt, werken ze zielsverwarrend. Welke is de volgorde van geloof en Doop? Moet men eerst geloven voordat men gedoopt mag worden? Of moet de Doop aan het geloof vooraf gaan? — Het onderwijs der Heilige Schrift is wel zó duidelijk, dat niemand deze beiden van elkander wil scheiden. Bij het geloof behoort de Doop en bij de Doop het geloof — dat stond ook voor de reformatoren vast. Maar hoe zijn die beide op elkander betrokken? Veronderstelt de Doop het geloof in hem, die de Doop ontvangt?

Alle uitspraken der Heilige Schrift bevestigen deze opvatting. En, voorzover we in de Schrift voorbeelden van doopsbedieningen aantreffen, is ook daarbij steeds de regel geweest: eerst geloven en dan dopen.

Achterste- Duidelijker dan een andere Kerk laat de voor Ger. Kerk, art. 31, geloof en Doop van plaats verwisselen. Men beredeneert de Doop alsof de Heere Jezus gezegd zou hebben: Wie gedoopt zal zijn en geloofd zal hebben, zal zalig worden. — Op een vraag, hoe het met zijn opvatting te rijmen was, dat de sacramenten tekenen zijn om het geloof te versterken, antwoordde Prof. Schilder eens, dat een mens, die als kind gedoopt is, wanneer hij ouder wordt, in zijn Doop een aanmoediging kan vinden om te gaan geloven. Voor hem was dit sacrament er dus niet om het geloof te versterken maar om het op te wekken. — Hetzelfde zegt nu Ds Keizer in een preek, uitgegeven ten behoeve van die Kerken, over Zondag 27 van de Heidelberger Catechismus. — Hij schrijft daarin:

„Zo komt de doop tot zijn doel, niet slechts als hij *bediend* is, maar als hij *gebruikt* wordt en ons regelrecht naar Christus leidt, zoals de apostel Petrus schrijft: de doop is niet maar een aflegging van de vuilheid des lichaams (niet slechts een beeld), maar verwekke in ons een vrijmoedige bede tot God om een goed geweten. I Petr. 3 : 21.”

Petrus echter zegt in het aangehaalde vers, dat de doop een vraag is van een goed geweten tot God. De

verklaring van dit vers is niet gemakkelijk, maar van het „verwekken” van zulk een bede door de Doop is zeker geen sprake. Hij *verwekt* die vraag niet, maar is die vraag.

De Christel. In „Kerknieuws” worden cijfers gepu-
Ger. Kerken bliceerd over de Chr. Ger. Kerken. Men telt er in totaal 146 (vorig jaar 144) met 76 dienstdoende predikanten (77), 75 vacatures (72), 24.921 belijdende leden en, de gedoopte kindertjes medegeteld, zijn er 52.611 leden. In totaal 924 leden meer dan een jaar eerder. Van het aantal belijdende leden wordt geen cijfer gegeven over het voorafgaande jaar. Een toewas van een kleine duizend leden, waar de zuigelingen bij inbegrepen zijn, lijkt niet groot.

Ze hebben vier predikant-zendingen, 3 legerpredikanten en 24 rustende, waaronder begrepen de professoren hunner Theol. School. Naast de predikanten werken er 5 oefenaars. Op het zendingsterrein dezer Kerken (in Indonesie) telt men 26 gemeenten met 26 Voorgangers en een zielental van 11.207. Ze hebben er 37 scholen met 75 leerkrachten en 3719 leerlingen. De mannen laten zich bij hen beter verenigen dan bij ons: men telt er 37 mannenverenigingen met 677 leden. Hun Zondagsscholen tellen 6700 leerlingen, 400 leerkrachten en 200 assistenten. Bij het Verband van Evangelisatie-commissies zijn aangesloten 56 commissies. Er zijn 115 jongelingsver. en 114 gr. Meisjesver., 62 knapenver. en 60 kl. meisjesver. De laatste ver. hebben een 1000 leden, geleid door 110 leidsters.

De Theol. School, te Apeldoorn gevestigd, telt 3 hoogleraren en 4 lectoren, terwijl 8 curatoren de belangen der School verzorgen. Hoe groot het aantal studenten is, vernemen we niet. Onlangs lazen we in de bladen dat een Chr. Ger. student als eerste van die kerk aan een onzer Universiteiten doctoraal examen gedaan had.

Het is ongetwijfeld van groot belang voor een Kerk of Gemeenschap de opleiding in eigen hand te hebben en, kan ze dat niet, dan toch er een belangrijke invloed op uit te oefenen. Hoe zullen wij dit vraagstuk oplossen?

Met de Er zijn steeds schrijvers, die met hun laatste trein kopy komen aandragen met de laatste gelegenheid. Er komt dan een verzoek bij, het gezondene toch vooral nog te plaatsen in het e. k. Nr van De Christen. Ze bedenken niet, dat dat extra kosten veroorzaakt, extra moeite voor de redactie en extra werk op de drukkerij. Menen zij misschien dat de redactie het tot op het laatste ogenblik kan riskeren, of er nog wat kopy zal komen binnenvallen? We zullen deze laatkomers, die geen redelijke verontschuldiging hebben, moeten laten wachten, in de hoop dat ze hun leven verbeteren zullen. Men moet niet uitstellen tot morgen, wat men vandaag kan doen. Als men het er op zet zal men zijn kopy evengoed Vrijdags kunnen posten als Maandags. Zaterdag gaat de kopy voor De Christen op de post en moet alles binnen zijn. Voor buitengewone berichten, b.v. aangaande beslissingen, Zondags genomen, maken we een uitzondering.

Jeugdlei- Het gebodene op de Jeugdleiderscursus te derscursus Meppel dit jaar, zal in boekvorm verschijnen. Dat is te zeggen: wanneer er voldoende belangstelling blijkt te bestaan. Nu, wij voor ons twijfelen daaraan niet. De direct bij zulk een uitgave betrokkenen zijn natuurlijk de eersten, die bestellen. Maar daarnaast houden wij er ons van verzekerd, dat

al onze leden, die graag beter op de hoogte willen zijn met de Schrift, haar ontstaan en inhoud, graag een exemplaar van deze cursus in hun bezit willen hebben. Zo'n boekje is zo handig. Men heeft er de belangrijkste dingen bij elkaar en kan het ten allen tijde geredelijk naslaan. Het zal een 130 bladzijden tellen en in stevige omslag slechts twee gulden kosten. We verwachten dat een oplaag van zeker 1000 exemplaren nodig zal blijken te zijn en na kennisneming van zijn inhoud, zullen allen, die dit boekje bestelden, aandringen op een tweede deel. Maar een vraag: waarom het Lectorfonds niet gevraagd om voor de uitgave te zorgen?

L.

Roeping en beroep

Een ieder weet dat zo men spreekt over het ambt van een voorganger of predikant, men in één adem spreekt over „roeping”. Stelt u zich eens voor dat in een onzer gemeenten een jonge broeder zich meldde die gaarne studeren wilde voor het „beroep” van predikant! Zoiets is natuurlijk ondenkbaar, maar als het eens gebeurde, zou hij stellig prompt worden afgewezen. Smalend zou hem worden toegevoegd: „als je een vak wilt leren moet je ergens anders zijn, maar om een gemeente te dienen en het Woord Gods te verkondigen, daarvoor is iets anders nodig dan theologische scholing alléén”. — Zeer terecht. Broodpredikers zijn geen echte predikers. En dat dezulken er altijd geweest zijn en soms óók nog succes (of zegen) op hun arbeid hadden, wel, dat toont hoogstens dat God met een kromme stok nog wel een rechte slag weet te slaan.

Nu het omgekeerde geval. Wat zou u er van denken of zeggen als eens een winkelier, een bediende, een kantoorklerk of draaier in een fabriek zou spreken over zijn „roeping” als zodanig? Misschien niets, want u zou op dat ogenblik te verbouwereerd zijn om zulk een gezegde onmiddellijk door te denken of te beantwoorden. Doch later, ietwat van de schrik bekomen, zou u het hoofd gaan schudden over zulk een vreemd gepraat. Neen: het staat als een paal boven water dat er een groot verschil is en *blijft* tussen roeping en beroep.

Is het verschil werkelijk zo groot?

Voor ons gevoel: ja. Maar in wezen dan?

Laat ons eens nagaan welke gedachte in deze beide woorden ligt opgesloten. Neem b.v. eerst het woordje „roeping”. Nu, dat is eenvoudig genoeg. Het betekent dat iemand de roep ontvangen heeft, of anders gezegd, de roepstem van God gehoord heeft om zich geheel in Zijn dienst te stellen. Geen kleinigheid. Toen Abraham de roep van de levende God ontving om uit te gaan, alles achterlatende om in 't geloof voorwaarts te gaan naar een onbekend land, zal hij stellig eerst gearzeld en gehuiverd hebben. Dat hield nog al wat in! Toch deed hij het en was gehoorzaam. Zó is dan hij gerechtvaardigd door zijn geloof.

En nu het woordje „beroep”. Het woordenboek open slaande lees ik de volgende verklaring: le de uitnodiging aan een predikant, een predikantsplaats te bekleden; 2e maatschappelijke werkring of betrekking: ambacht. Tot zo ver. Dit overdenkende, kom ik tot de conclusie dat men ook hier te maken heeft met een roepstem. De gemeente roept, de maatschappij roept om... een werker. Als een gemeente roept, doet zij dat onder

„biddend opzien tot God". Als de maatschappij roept ....welnu, dan staat God er buiten. 't Is alles zo heel eenvoudig, zo simpel. Een ieder moet toch wel aanvoelen, dat er ook in wezen een groot verschil is tussen „roeping" en „beroep".

Al te eenvoudig?

Toch ben ik er nog niet mee „klaar". Men kan de dingen ook al te simpel voorstellen en zien. Zou God door de „mensen in de kerk" wel kunnen spreken — en, laat ons eens veronderstellen, door diezelfde „mensen buiten de Kerk" ineens machteloos staan? Als b.v. een directeur van een fabriek binnen de kerkmuren meestemt in de keuze van een predikant, en dat z.g.n. onder Gods leiding doet — is dan ineens alle leiding van boven verdwenen als hij een jongen aanneemt op zijn kantoor? M.a.w. werkt God alleen binnen de muren van de kerk en niet daarbuiten? Hoe was Jakob niet verrast toen hij in Bethel God ontmoette. Zo maar op het open veld en in de vrije natuur: ver van 's vaders tent en moeders nabijheid. Neen, God is overal, Hij werkt op iedere plaats, de wereld is Zijn werkplaats. Hij geeft aan ieder een taak en heeft voor ieder mens een bepaalde opdracht. Men kan en mag Hem nimmer buitensluiten. Dat is onze fout. En daarom bezien wij onze dagelijkse arbeid vaak als een „baantje" waardoor wij ons geld verdienen — maar waarin elk sprankje vreugde verdwenen kan zijn. De wereld is in nood. Staking en ontevredenheid is schering en inslag. Men wil wel zijn „recht" en „deel in de aardse en stoffelijke goederen" — doch vergeet z'n „plicht" en heeft „geen

vreugde in de arbeid" omdat elke visie te werken voor de Heer is verdwenen.

Opnieuw bezinnen

Waarom zou men zijn beroep niet als roeping beschouwen? Is dat zonde? Is dat verkeerd? Ik meen van niet. Zou Christus dit ook niet hebben gedaan als timmerman in Zijns vaders werkplaats? Ik meen van wel. Alles wat Hij maakte, maakte Hij voor mens en beest, 't zij een tafel of een juk. Maar tevens maakte Hij alles zó, als doende voor Zijn aardse en hemelse vader tegelijkertijd. Hij zou Zich geschaamd hebben een slecht en onafgewerkt artikel af te leveren. 't Zou geen reclame zijn nóch voor Jozef, nóch voor God. „Want mijn juk is zacht" zegt Hij ergens. Waarom? Omdat Hij wist ook zelfs een juk zó passend en gemakkelijk dragend te maken, dat het niet anders als zacht kon zijn.

Welk een omkeer zou er in deze wereld komen als iedere werkgever en iedere werknemer zich eens ging bezinnen op zijn plaats en taak in deze wereld, als gegeven van God. Als ieder zich dus geplaatst wist in de werkplaats van de Schepper, Die ons geen wereld heeft toevertrouwd waarin alles kant en klaar is, waarin dus geen arbeid meer te doen is; maar een wereld waarin wij hebben te zaaien alvorens te kunnen maaien. Welk een schone verhouding zou er komen tussen de mensen onderling. Als ieder het geloofsgeheim kende: ik ontvang mijn werk (via een werkgever misschien) van God, ik doe mijn werk (al is het ook voor een medemens) voor God en ik doe mijn werk dagelijks (in gemeenschap met anderen) met God. Die dan getrouw en met blijd-

Een wereld in weeën,

een wereld in wording

Slot

De zucht om te emigreren — is ook zij niet uiting van „de vrees en verwachting van de dingen die komen"? Niet alleen maatschappelijk minder goed gesitueerden zoeken een ander vaderland, maar ook welgestelden. Ze hopen, dat zij, door Europa te ontvluchten, de dreigende ondergang ontkomen kunnen. Velen zijn door de oorlog en de gevaren, die hij nabij bracht, tot nadenken gekomen, doch slechts weinigen tot vrede. Vandaar de goeddeels onbewuste drang naar om te ontkomen aan de werkelijkheid van het heden.

We typeren de toestand reeds christelijk, wanneer we, op deze dingen ziende, spreken van een wereld *in weeën*.

Het Heidendom sprak van „de jongste Nacht"; de Schrift spreekt van de jongste Dag.

Dat tekent het onderscheid in de levenshouding tussen hen, die staan in het licht der openbaring en hen, die aan zichzelf overgelaten, niet anders hebben dan het licht der rede.

Het Heidendom spreekt uit menselijke ervaring van de overmacht van het kwade. Ten laatste zal der eeuwen strijd tussen licht en duisternis eindigen met de ondergang van het licht. Het zal door de duisternis voor altoos worden verzwolgen en heel het mensheidsleven zal tevergeefs geleefd zijn. Ijdelheid der ijdelheden — alles ijdelheid! Maar Johannes stelt dit voorop, wanneer hij te boek gaat stellen, wat de ogen gezien, de oren ge-

hoord en de handen getast hebben van het Woord des levens: Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet overmocht! Joh. 1 : 5. Het licht overwon. De duisternis wordt verslonden en een Eeuwige Dag wacht ons.

Gericht en verlossing, crisis en weldaad liggen naar het getuigenis der Schrift dooreengestrengeld. In het gericht gedenkt God des ontfermens. De smarten van het tegenwoordige leven zijn weeën. Ze treden op vanwege de werking van het in haar binnenste nog verborgen leven. Er is leven aanwezig, verborgen leven, dat naar openbaring en voltooiing dringt. De wasdom van dat verborgen leven veroorzaakt de wereld in deze haar tegenwoordige gedaante, smart. Zij wordt als gescheurd; zij vertoont breuklijnen.

De beslissingen die er vallen in en over dit leven, hebben hun oorsprong in het verborgen gedeelte der schepping. In de onzienlijke sferen wordt de strijd gestreden en haar hevigheid en verloop bepaalt de verschuivingen, inzinkingen en verheffingen van het leven aan de zichtbare zijde der schepping.

Ieder kan uit eigen ervaring weten, dat hij niet de maker en bepaler van eigen lot is. Er werken factoren op in, die buiten zijn wil en machtsbereik liggen, die hij niet kan uitschakelen en niet kan neutraliseren. Of hij heeft contact met God, de Heilige en zijn leven krijgt gestalte en inhoud, die het eeuwige duur verzekeren, óf hij heeft onbewust en ongewild contact met Machten en Krachten, die hem degenereren, leeg roven en verderven.

Het is de strijd tussen God, de Heilige en deze Machten, die gevoerd wordt in de onzichtbaarheid, die de gang van het wereldleven bepaalt. En dit met volle

schap zijn taak vervult, zal steeds promotie maken. Een visser van vissen, zal misschien een visser van mensenzelen worden. Dat is ook een promotie. Maar toch: 't is en blijft ten allen tijde een „roeping”. God roept ons tot het één of tot het andere: maar nochtans is en blijft Hij het die in laatste instantie ons roept tot de arbeid. Zo wordt een ieder werkzaam en getrouw bevonden: totdat Jezus eens zichtbaar wederkeert en het loon zal zijn van ons allen.

A. A. HARDENBERG.

Mededelingen

ZUSTERHULP

Het H.B. van Zusterhulp stelt voor de gelden aldus te verdelen:

Voor de baby's in de Congo	f 690.—
(de helft van de dankofferweek)	
Voor de Zending	f 800.—
Rustbehoevende zusters	f 500.—
E.C.U.	f 600.—
Tabitha	f 200.—
Seminarie	f 100.—

S. STEENBERGEN—BRANDT.
Secr.esse.

handhaving van elke verantwoordelijkheid voor eigen daden en houding. Want geen Macht kan de mens anders gebruiken dan hij is. Geen Johannes kon gebruikt worden om Jezus te verraden. Ieder wordt gebruikt „naar zijn aard” en draagt daarom de verantwoordelijkheid voor zijn daden.

Er komt een wedergeboorte der schepping.

Macro- en micro-cosmos zijn daarin op elkander afgestemd.

Er is in deze schepping een kiem gelegd.

Heél de mensheid is begrepen in haar Hoofd, Jezus Christus. Heel de mensheidsgeschiedenis is samenge trokken in de geschiedenis van Jezus Christus. In Hem zijn alle dingen geschapen en zij bestaan tezamen door Hem. Kol. 1 : 17. Hij is de vóór-geborene van alle schepselen. In Hem is de schepping verankerd, geworteld; Hij is haar Eenheid. Zijn lot is het mensheidslot. In Zijn dood is de oude ontwikkeling, die onder de invloed der zonde stond en beheerst werd door Satan, tot haar eindpunt gekomen en uitgebloeid. In Zijn sterven is de wereld gestorven! Deze gedaante der wereld — de gedaante, waarin we haar nú nog zien staan, is in Hem en door Zijn sterven, voorbijgaande. Er is iets nieuws ontstaan.

In Zijn opstanding is dat-nieuwe aan het licht getreden. De verrezen Christus is het geheim der schepping, haar verborgen kracht en leven. Zij is, in Hem, door de laatste crisis heen gekomen: zij is in Hem, haar Hoofd, ondergegaan en verrezen. Verborgen alsnog achter deze gedaante der wereld is een andere wereld voorhanden, die God in de maak heeft. Haar bestaan, vol van levensheerlijkheid, brengt deze wereld in weeen.

Machtig is het woord, waarmee Paulus het majes-

BELANGRIJK!!!

De Commissie ter Voorbereiding van de 18e Nationale Jeugdconferentie te Sneek, maakt nog op het volgende attent:

- 1e Het is raadzaam lakens en slopen mee te nemen, omdat bij de nog heersende textielschaarste de meeste huisgezinnen nog zeer schaars in deze textiel-producten zitten.
- 2e Neem vooral broodbonnen mee, en daarbij in natura ook boter, suiker enz.

Het is dringend nodig, dat men zich aan bovenstaande regelen houdt, aangezien wij ook de logiesadressen er kennis van hebben gegeven en men er dus op rekt.

De Commissie van Voorbereiding
voor de 18e Nat. Jeugdconferentie.

15 JUNI

is de **laatste** dag dat men zich kan aanmelden voor deelname aan de Jeugdconferentie te Sneek

N.B.J.B.ers schenkt hieraan Uw aandacht!!!

tueuze eerste hoofdstuk van de 1ste brief aan Korinthiers besluit: Hetgeen er niet is, heeft God uitverkoren om het bestaande te verdringen. Dat is het, deze wereld tijd tekenende proces. Het (nog) onzichtbare is bezig het zichtbare te verdringen. Wanneer dat voltooid zal zijn treedt de Christus uit zijn verborgenheid te voorschijn en met Hem de Zijnen en met de Zijnen de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Wij weten, dat terwijl onze uitwendige mens verdorven wordt, de inwendige vernieuwd wordt van dag tot dag.

Wij leven niet van de zienlijke dingen uit, want we weten, dat de dingen, die men ziet, tijdelijk zijn, en de dingen die men niet ziet, eeuwig. Aan de „onzienlijke” dingen, die wereld in wording, zijn wij verwant. Onze ontwikkeling als kinderen Gods doorloopt dezelfde banen als die van de wereld om ons heen, waarmee wij verbonden zijn door onze schepping uit haar stof, en onze plaats aan haar hoofd.

De oude wereld is in Christus afgebroken.

De nieuwe wereld is in Christus verrezen.

Onze oude mens is met Hem gekruisigd en wij zijn met Hem opgestaan tot een wandel in de sfeer van het nieuwe leven.

Dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aandoen en dit verderfelijke onverderfelijke.

Zo heft dan uw hoofden opwaarts.

De afbraak dezer wereld deert ons niet wezenlijk — als voelen ook wij haar weeen.

Want we weten, dat deze wereld in weeen een wereld in wording is.

L.

Gemeenteberichten

ALMELO

Al hebben wij nu niet bepaald iets bijzonders te melden, wij willen toch eens weer iets van ons laten horen, daar anders misschien de gedachte bij sommigen wel naar voren zou kunnen komen, dat wij in Almelo zijn ingesluimerd, wat toch niet het geval is, alhoewel vele Christenen daar wel eens last van schijnen te hebben in deze tijd, wat helaas diep te betreuren valt, daar het toch zo nodig is om klaar wakker te zijn en te gaan werken, omdat er nog zoveel werk te doen is voor de Meester.

Wij hebben enkele maanden zonder Voorganger gezeten. Dat wil niet zeggen, dat deze ons in de steek had gelaten, doch wegens ziekte moest Ds. Slort het werk neerleggen en z'n bed houden. De gemeente heeft veel voor hem gebeden en de gebeden zijn verhoord.

Het heeft God behaagd om Ds. Slort na een ziekte van ruim 3 maanden weer te doen herstellen, zodat hij thans weer in de gemeente kan werken. 1ste Pinksterdag 's morgens mocht onze Voorganger ons voor het eerst weer de boodschap brengen en wel van de uitstorting van de Heilige Geest. De kerk was overvol. Het zangkoor zong een paar toepasselijke liederen. Er was dank en blijdschap in onze harten dat wij onze Voorganger weer in ons midden hadden. Voorlopig mag Ds. Slort nog maar een keer per Zondag voorgaan, maar wij willen geloven, dat God hem de kracht zal geven om spoedig geheel zijn werk weer te kunnen doen.

Langs deze weg willen wij nog hartelijk dank zeggen de predikanten en broeders van de verschillende gemeenten die ons tijdens de ziekte van Ds. Slort hebben gediend in de prediking des Woords; zegene de Heer hun hiervoor en ook al de broeders en zusters met ons verbonden.

Met hart. gr. namens de gemeente,
B. DE ROO, secretaris.

De Jeugdleider

Voor misschien al anderhalf jaar werd te Groningen een bespreking gevoerd van de verschillende jeugdwerkers, die deze gemeente telt. Op verzoek heeft ondergetekende daar het bovenstaande onderwerp ingeleid. — Aan het slot heeft hij de wenselijkheid uitgesproken van een leiderscursus. Het is hem een genoegen, dat — schoon zonder oorzakelijk verband met zijn inleiding — het tot het houden van zulk een cursus gekomen is. Zoals hij toen sprak, geeft hij zijn woorden hier weer. Natuurlijk hoopt hij, dat ook hetgeen hij verder over jeugdleidersvorming uitsprak, ook nog vervuld zal worden en daar misschien deze winter mee begonnen zal worden. Ieder schaffe zich daartoe de in boekvorm verschijnende leidraad aan!

Mij is verzocht iets te zeggen over de jeugdleider.

Wat moeten zijn kwaliteiten zijn?

Wie is tot jeugdleider bekwaam?

Immers: jeugdleider is minder een kwestie van jaren dan van hoedanigheden.

Welke moeten dus de hoedanigheden zijn van hart, karakter en verstand? —

Is het resultaat van onze bespreking, dat je zegt: ik kan niet, dan is er veel gewonnen, mits het maar gepaard gaat met een: „o, hoe graag wil ik! Heer help mij en geef bij het willen het volbrengen!”

1. Het hart van de jeugdleider moet eerst beluisterd worden.

Duidelijk zegt de Schrift, dat het geheim voor het gelukkig volbrengen van een taak, ligt in de gesteldheid van het hart. — Het is niet het heldere verstand, niet de krachtige wil, maar het zuiver gestemde hart, dat eerste en beslissende voorwaarde is voor het welslagen van het werken aan een hogere taak.

Zo lezen we van koning Hiskia: „en alle werk dat hij begon in de dienst van God, deed hij met zijn ganse hart en had voorspoed”. 2 Kron. 31 : 21.

Zijn voorspoed wordt nadrukkelijk in verband gebracht met het feit, dat hij AL zijn werk deed „met zijn ganse hart”.

Mij dunkt, het wil dit zeggen: al wat je goed zult doen, moet je doen uit liefde. Er zijn er die menen, dat ze voor hun arbeid bedankt moeten worden en er zijn anderen, die dankbaar zijn voor de arbeid, die ze in staat gesteld zijn te doen. Zij voelen, dat de arbeid hen verrijkt. Ze zijn gelukkig met de gelegenheid, hun geboden, om zich uit te leven, hun drang tot werken te bevredigen. — Dat zijn de gelukkige werkers. Ze vinden in de Heer van hun werk de bevrediging, die ze zoeken.

Over dat hart ware nog veel te zeggen, maar het te doen lijkt mij overbodig. We stelden slechts even vast, waarop we vooral moeten letten! Uit het hart zijn de uitgangen des levens.

2. *Het karakter.* De ene hand kan zo licht omstoten, wat de andere opbouwde. Het ontbreekt niet altijd aan liefde, wanneer het verkeerd gaat, maar het ontbreekt aan die eigenschappen, waardoor de liefde productief werk kan doen. Er is stoom en stroom genoeg, maar de machine is van slechte constructie. Er moet zijn geduld in zijn dubbele gestalte van lijdzaamheid en volharding. — Lijdzaamheid, dat is het taaie verdragen; letterlijk: er onder blijven. Niet zwikken, niet naar links of rechts de druk zoeken te ontwijken, maar op de eenmaal ingenomen plaats blijven staan, hoe groot gewicht er ook op je gelegd wordt; hoe zwaar de last ook wordt.

Je moet van kinderen en jonge mensen wat verdragen kunnen. Ze zijn soms erg lastig en .... weten het zelf drommels goed. Ze hebben soms een ware plaaggeest in zich. Hoe ver zullen we kunnen gaan? schijnt hun vraag te zijn. Dan komt het er maar op aan, wie het het langste volhoudt.

(Slot volgt).

Studenten in nood ?

In ons weekblad is er al eens meer op gewezen, dat opschriften eventueel met hun vraagtekens gelezen moeten worden.

Ook hier gaat het om een vraag en wel een die nog al eens gesteld wordt aangaande onze opleiding.

De omstandigheden hebben ook in onze opleiding ons genoodzaakt tot het inslaan van andere wegen.

Het grootste deel van uw studenten studeert thans niet aan een Baptiste theologische school, doch aan de Universiteit, die: a. wetenschappelijk en b. niet speciaal Baptist georiënteerd is. Velen achten dit zonder meer een noodtoestand, vooral wanneer ze verschrikkelijke verhalen horen over professoren, die de Bijbel behandelen als een profaan boek, waar je aan mag twijfelen voor zover je daar behoefte toe gevoeld en waar je alles uit mag schrappen wat je een beetje onwaarschijnlijk voorkomt.

Professoren ook, die de persoon van Jezus durven te vergelijken met „andere” godsdienststichters en natuurlijk onze inzichten aangaande de Nieuw-testamentische gemeente niet delen.

Dit zijn zo enkele grepen over hetgeen men wel eens hoort van de Universitaire opleiding.

Hoe kan van zo'n Universiteit voor de gemeente iets goeds voortkomen?

Zo is het echter gelukkig niet.

Alle studie is er op gericht, dat wij juist Gods woord beter leren verstaan. Als een professor (wil hij verantwoord) ons ook de meningen van hen die in onze ogen lichtvaardig met de bijbel omspringen, mede moet delen, dan betekent dat niet dat hijzelf het zó ziet en nog veel minder, dat uw studenten aan de autoriteit van de schrift zouden gaan twijfelen.

Wat is er schoner; bevooroordeeld, al is het door het geloof, een gedachte ondanks alles vasthouden, of een gedachte, nog meer winnen door alles?

Wat is beter: het geloof te behouden *ondanks* de schrift, of het geloof verdiept en verrijkt te zien *door* de schrift?

Ongetwijfeld het laatste.

De professoren, die wij ook van zeer nabij als waarachtige christenen hebben mogen leren kennen, zeggen ons:

„Bestudeer de Schrift, want je hebt het nodig voor je toekomstig ambt.

Doe het kritisch opdat je oude en nieuwe dingen uit die schat voorbrengt.”

Die critiek kan ook twijfel verwekken.

Wat geeft het, wij behoeven Gods Woord niet te beschermen, het beschermt zichzelf, of beter, Gods Woord brengt het woord van Jezus tot ondervinding n.l.: „Onderzoek de Schriften. Zij zijn het die van Mij getuigen”.

Stel de persoon van Jezus naast Boeddha, Mohammed etc. en ge zult veel overeenkomst zien, doch méér dan dat; juist door de overeenkomst springt het volkomen eigen karakter van de openbaring van Jezus Christus naar voren.

Het geloof moet de moed hebben om Jezus te stellen onder de felle lampen van de menselijke critiek.

Wist U reeds

dat er in de week van 7 tot 14 Augustus te ANNEN (Dr.) een tentenkamp wordt gehouden voor JONGENS van 12 tot 16 jaar?

De kosten voor een hele week bedragen slechts f 12.50 (dit is natuurlijk zonder reiskosten).

Ouders die hun jongens aan dit kamp willen laten deelnemen, worden verzocht dit zo spoedig mogelijk mede te delen, aan de Kampleider J. Haak, Sluisstraat 21 te Groningen.

Zijn licht overtreft alles en Hij blijkt te zijn, en voor ons nog meer te worden: God geopenbaard in het vlees.

Zo wordt het geloofsleven gesterkt en verdiept, open ogen zien meer en zeker ontwaren ze niet alleen stof tot twijfel.

Wat onze gemeentebeginselen betreft, zouden we haast zeggen:

Nergens worden wij ze beter bewust dan juist hier, waar een groot aantal studenten onze principes geheel of gedeeltelijk deelt en waar de onhoudbaarheid van een andere dan onze gemeentevorming steeds duidelijker aan het licht treedt.

Zelfs al was het niet zo, dan moeten wij de moed hebben om onze principes aan die van anderen te toetsen, omdat de waarheid elk onderzoek verdragen kan.

Laten we niet vergeten de waardevolle lessen van Ds Reiling, die ons vanuit zijn rijke ervaring, wijst op de belangrijke dingen van ons werk in haar geheel en ons toekomstig ambt in het bijzonder.

Studenten in nood?

Gode zij dank neen!

Wij mogen een ruime blik ontvangen in veel dat misschien anders voor ons gesloten zou blijven.

Wij mogen met andersdenkenden vriendschap en geestelijke gemeenschap hebben.

Wij mogen ervaren, hoe in deze korte tijd velen ons Baptisme hebben leren kennen en waarderen.

M. G. BOESCHOTEN.

Studenten Spreekbeurtencentrale

S.S.C.

Zoals U enige tijd geleden in een verslag van onze broederschapsdag hebt kunnen lezen, besloten de studenten om over te gaan tot oprichting van een z.g. spreekbeurtencentrale. Het doel, dat ons daarbij voor ogen stond, was om door een vlotte organisatie de vele gemeenten, die een beroep op ons doen, beter te kun-

nen helpen. Naar het zich laat aanzien na de eerste weken, wordt dat doel inderdaad bereikt. Verschillende gemeenten, die op korte termijn geholpen moesten worden, konden per omgaande een goed voorziene sprekerslijst ontvangen.

Hier en daar werd de vrees geuit, dat de gemeenten nu niet meer konden uitnodigen wie ze wilden. Dit is zeer zeker onjuist, daar wij de gemeenten op hun verlangen, wenssen te dienen en niet andersom. Van verschillende gemeenten ontvingen we trouwens ook reeds, blijken van hartelijke instemming.

Bij dezen doen wij een beroep op de gemeenten, die van onze diensten gebruik willen maken, zich tijdig met ondergetekende in verbinding te stellen en hun wensen duidelijk kenbaar te maken. Het is vooral belangrijk om dit zo vroeg mogelijk te doen, daar het anders meestal moeilijk is om nog een regeling te treffen. Wij rekenen in dezen op aller medewerking en sympathie.

De buitenlandse studenten zijn voor zover het hun vacantie betreft eveneens bij de S.S.C. aangesloten, terwijl uitnodigingen aan br. Jut aan hem zelf gericht moeten worden per adres Rijnlaan 128 bis, Utrecht.

Het adres van de S.S.C. is gedurende de cursus:

R. Reiling, Maliesingel 30, Utrecht, tel. 19533;
vanaf 10 Juni a.s.:

R. Reiling, Cl. de Vriesel. 69b, R'dam-C., tel. 36964.

In de hoop op deze wijze onze gemeenten beter te kunnen dienen, groeten wij allen, die met ons in hetzelfde geloof en dezelfde belijdenis verbonden zijn.

Namens de studenten uw br. in Chr.,
R. REILING.

BIJ DE SPRINGBRON

Lang was de weg dit voorjaar naar een goed kamp-terrein. Ons streven is immers: ieder jaar een ander en zo mogelijk beter terrein, waar we onze tenten kunnen neerzetten totdat we het ideale plaatsje vinden waar we permanent zullen blijven en naar we hopen, eens ons Conferentie-oord zal verrijzen. 't Zal aan ons zelf liggen als het een luchtkasteel blijft!

We weten dat de oude en nieuwe kampers zeer nieuwsgierig zijn naar de plaats waar we dit jaar zullen heen-gaan. Wil je 't weten? Welnu het is één van de mooiste op de Veluwe, gelegen tussen Loenen en de Woeste Hoeve, temidden van uitgestrekte bossen en heidevelden. Gemakkelijk te bereiken en toch rustig gelegen. Natuurlijk is er zwemgelegenheid in de buurt. Voor heerlijk zuiver water zorgen de beken, die direct achter het terrein ontspringen, de „Sprengkoppen” zoals men op de Veluwe zegt.

We zullen dit jaar met recht aan de Springbron zijn. Hij, die zijn hart en leven openstelt, zal ook dit jaar niet onverzadigd of onbevredigd naar huis gaan uit onze

kampen. We gaan weer menigmaal afsteken naar de diepte. Vragen van tijd en eeuwigheid zullen in onze praatkringen besproken worden. Geen moment zal „ledig” aan ons voorbijgaan. De kampgemeenschap zal ons omsluiten en alle egoïsme uitbannen. Neerzittend bij het kampvuur en luisterend naar het zachte lied dat de wind zingt in de dennen, waaruit de roep klinkt van een verre vogel, zal er een vreemde bekoring over ons komen en 't zal stil worden in ons.

Houd je van een goed lied, sport en spel? Ook dát wordt niet vergeten. Stort f 2.— inschrijfgeld op giro 250591 en je krijgt de fijnste vacantie die je je kunt wensen, want je weet:

**Voor een prettige en zinvolle vacantie
naar het N.B.J.B. Zomerkamp!**

De Landelijke Kampcommissie.

Br H. JUT

onze Zending van straks, heeft zijn Academische studie voltooid. We wenssen hem hiermede hartelijk geluk en hopen dat de U.Z.C. spoedig een terrein vindt, waarop onze eerste zending tropenervaring zal kunnen opdoen.

Advertentiën

DANKBETUIGING

Hiermede betuigen wij u hartelijk dank voor de vele gelukwensen en blijken van belangstelling bij ons 25-jarig huwelijksfeest.

G. J. Metz
W. Metz—Lamain.

Steenwijk, Mr. H. Tuttelstr. 7.

PLAATS UW

FAMILIEBERICHTEN

IN ONS BLAD

Zo de Heere wil, hopen onze geliefde ouders

J. G. Brongers

en

**A. Brongers—
Lomeijer**

op Zaterdag 12 Juni a.s. de dag te herdenken, dat zij voor 35 jaar in de echt zijn verbonden.

Hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Veendam, Juni 1948.
Nummero Een no. 23

Gelegenheid tot feliciteren 's middags van 4—5 uur.

15 JUNI

is de laatste dag dat men zich kan aanmelden voor deelname aan de Jeugdconferentie te Sneek

N.B.J.B.ers schenkt hieraan Uw aandacht!!

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2900

VRIJDAG 11 JUNI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

De liefde en het kwaad

.... de liefde denkt geen kwaad.

1 Kor. 13 : 5.

De liefde doet geen kwaad.

Rom. 13 : 10.

Niet elkander lief te hebben is het nieuwe gebod, dat Christus de Zijnen gaf, maar elkander zó lief te hebben, als Hij hen heeft liefgehad.

De liefde van Christus tot de Zijnen was nieuw in haar geaardheid en daarom ook nieuw in haar vruchten. Hij verlangde, dat ze die liefde op elkander zouden overdragen. Daaraan zou de wereld merken, dat ze „Zijn” discipelen waren.

We zetten die woorden „Zijn” tussen aanhalingstekens, want de verbinding dier woorden is in de uitspraak van de Heer wat ongewoon. Ze is wat sterker. Aan de Christus-geaardheid hunner liefde zou de wereld kunnen merken, dat ze bij Hem behorende, Hem verwante mensen waren, mensen van Zijn geaardheid, van Zijn „geslacht”, aan Zijn stam ontsproten. In deze uitspraak des Heeren ligt wellicht de wortel van de belijdenis van de gelovigen der eerste tijden, dat ze „een nieuw geslacht” het „derde geslacht” waren. En al zou de wortel van dit bewustzijn niet in deze woorden des Heeren gelegen hebben, het strookt nochtans met hetgeen de Verlosser hier tot de Zijnen zegt.

Van deze liefde zegt Paulus, dat ze geen kwaad denkt en dat ze geen kwaad doet. Door de beoefening dezer liefde dient men elkander. Zo, door de beoefening dezer liefde, wordt de Wet vervuld, ontvangt de Wet zijn inhoud.

De liefde denkt geen kwaad.

De liefde *verdenkt* niet. Ze denkt er geen kwaad van. Ze gelooft alle dingen. Ze vertrouwt de ander.

Dat is van groot belang.

God heeft het leven op vertrouwen gegrondvest. Daar, waar Christus in de sfeer van Zijn vriendschap heeft

opgenomen, is dat vertrouwen herboren. Vertrouwen richt zich op de persoon en wordt niet gebroken door hetgeen wij bij hem menen waar te nemen.

Twee vrienden wandelen samen. Over één van hen werd kwaad gesproken en hij wist dat. Hij begon het gesprek daarover en wilde de ander de ongegrondheid van de veroordeling van zijn houding aantonen. Maar de vriend viel hem in de rede en zei „dat hoeft je niet te doen; ik *kén* je immers!”

De liefde geeft aan de daad en de houding van de ander geen kwade uitleg.

Ons vertrouwen moet gegrond zijn in de persoon van de ander en niet in onze subjectieve waarneming.

Door de zo beleefde en toegepaste liefde dient men elkander.

Vertrouwen is altijd een waagstuk, maar we moeten het bestaan.

De liefde *bedenkt* geen kwaad.

Dat is het tweede.

Ze reageert niet van de zondaar, maar van Christus uit. Ze bederft het geweten van de andere niet door zonde geen zonde te noemen. Ze heft de moraal niet op. Ze is niet ongevoelig. Ze zet de zedewet niet opzij, wist geen grenzen uit om het leven gemakkelijk te maken. Neen: ze lijdt het kwaad. Ze doorlijdt het. Ze werpt het niet terug, opdat het de ander met verzwaarde heftigheid zal treffen.

We zullen het speeksel afwissen, dat ons in het gezicht gespuwd werd zonder het af te keren. Jes. 50 : 6.

Ze verlangt niet te vergelden.

Ze tracht het kwaad te doen doodlopen in zichzelf. Daartoe wreekt ze zichzelf niet.

De liefde *denkt niet na* over het kwaad.

„God heeft mij doen vergeten”, zegt Jozef, als zijn broeders bij hem komen, beducht voor zijn wraak.

„Doen vergeten”. Het betekent niet, dat Jozef aan geheugenzwakheid leed. Hij herinnerde zich de gebeurtenissen van zijn leven heel goed. Ook het kwaad, dat de broeders hem hadden aangedaan. Maar zegt nochtans, dat hij het vergeten heeft — duidelijker nog: dat God het hem heeft doen vergeten. — Dit „vergeten” staat tegenover het bijbelse „gedenken” dat meer is dan eraan-denken. Gelijk, dat „gedenken” wil zeggen, er naar handelen, betekent het bijbelse „vergeten” er niet naar handelen.

In deze zin denkt de liefde geen kwaad.

De liefde doet geen kwaad.

Dat is het andere, waarin de liefde zich waar maakt. Ze vermijdt, wat de ander schaden kon. Ook de op zichzelf onschuldige dingen. Dat is het „zuivere goud der geheel-onthouding”. Dat is het nobele in de onthouding van veel dingen, die men voor zichzelf wel zou kunnen doen en genieten, maar die men nalaat, teneinde te voorkomen, dat men anderen zou schaden. — Wie lief heeft, heeft het belang van de anderen als gezichts- en uitgangspunt van zijn leven. Het geeft de doorslag in elke beslissing, die hij neemt.

De liefde doet, wat de ander heilzaam is.

Ze is gelukkig over het geluk van de ander. Ze maakt, die haar in zich draagt en uitdraagt, tot medewerker van anderer blijdschap. Kan het vermogen, het geld, de tijd, de lichaamskrachten, de vermogens van de geest, besteed — neen: geheiligd worden tot hoger doel!

L.

Losse Schakels

Ds M. J. Mooij. Het laatste Nr van „Ons Orgaan” het weekblad van de Vrije Evangelische gemeenten in Nederland, is gewijd aan de nagedachtenis van Ds M. J. Mooij, die 21 Mei j.l. op 65-jarige leeftijd in Christus ontslapen is.

Veel contact met onze Vrije Evangelische broeders hebben we tot nu nog niet gehad. Pogingen in de jaren der bezetting aangewend, hebben geen resultaat opgeleverd. Daarom staan we nogal vreemd tegenover deze beweging. Slechts voor zover er plaatselijk contact is, weten we iets meer van hen, én door hun orgaan. Ds Mooij was Rector van de herrezen Opleidingsschool van de Vrije Evangelische gemeenten. Reeds onder Ds Winckel namen ze zelf de opleiding hunner predikanten ter hand. Na diens overlijden en tijdens de bezettingsnood, lag dat werk stil. Toen namen ze het weer op en thans in Utrecht. Ds M. J. Mooij afstammeling uit een geslacht, dat onder hen terecht hoog in ere staat, was doorkneed in de opvattingen, die de Vrije Evangelische veelal kenmerken. Door geboorte en opvoeding voelde hij aan, wat het eigene dezer gemeenten is. Daarom is het te verstaan, dat hij verzocht werd de voornaamste last der opleiding der toekomstige Voorgangers dier gemeenten op zich te nemen. Hij deed het met liefde en wist de jonge mannen aan zich te binden. Men mist hem zeer. Maar hetgeen hij achterliet in de harten van hen, die hij mocht beginnen theologisch op te leiden, moge God gebruiken voor een vruchtbare bekendmaking van het Evangelie in Nederland en in Indonesie.

Archiefbe-

langen. Als een gemeente geruime tijd bestaan heeft, ontluikt er belangstelling voor de geschiedenis van het ontstaan en van de vestiging. Zij, die aan het begin staan, hebben hun gedachten uit de aard der zaak wel bij andere dingen, dan bij het vastleggen van de gebeurtenissen, uit welke nog eens een gemeente zal ontstaan of reeds bezig is te worden. Men handelt niet met een bepaald overleg, dat zich uitstrekt naar verre horizonten, doch in gehoorzaamheid aan een drang of behoefte. Gemeenten worden niet „gemaakt” maar „geboren”.

De vraag naar het „hoe” van het ontstaan komt eerst later op. Maar kan het dan bevrediging vinden? Vaak maar gedeeltelijk. Schriftelijke bronnen zijn er niet en getuigen niet altijd meer te raadplegen.

Vandaar ons dringend verzoek, dat die broeders en zusters, die hebben deelgenomen aan de eerste werkzaamheden in een plaats of streek, waaruit een gemeente gegroeid is, de hoofden zo nodig eens bij elkaar steken en de dingen op schrift gaan stellen. Ze behoeven niet meer te doen, dan de feiten, het liefst met data en de namen van personen, opschrijven. Ze kunnen dan onderling vergelijken en elkander aanvullen, en zo nodig verbeteren. De een weet allicht nog, wat de andere is doorgewaaid. Ze moeten hun verhaal dan aan de Voor-ganger ter hand stellen of opzenden aan Ds T. Jansma, de Unie-archivaris.

Schrijvers Secretarissen zijn schrijvers. Ze moeten schrijven! hun titel eer aan doen. Ze moeten er voor zorgen, dat de notulen goed gesteld en volledig zijn. Dat wil niet zeggen, dat het iets anders dan notulen moeten zijn. Volstrekt niet! Geen verhalen maken en geen verslagen opstellen! Notulen moeten objectief en strikt-zakelijk gehouden worden. — Maar daarnaast moet de secr. elk jaar een volledig jaarverslag opmaken, en dat in een boek, opdat er niet zo gemakkelijk een verslag tussen weg raakt. Deze boeken moeten zorgvuldig worden bewaard. Niet in een brandbare kast of kist, maar in een brandkast of kluis. Heeft hij die niet en beschikt zijn gemeente er niet over, dan sture men het op aan de Unie-archivaris. Bij overlijden van zulk een functionaris zorg de gemeente er voor dat de gemeentelijke bescheiden niet blijven liggen tussen de familie-papieren en misschien door niet geïnteresseerde familieleden worden vernietigd. Iedere secr. die aftreedt is *verplicht* alle bescheiden, op het gemeentelven betrekking hebbende, af te dragen aan de Raad zijner gemeente. Men lette er op, dat dat inderdaad gebeurt.

De notulen plus de jaaroverzichten leveren stof, waarmee in later tijden een geschiedenis der betrokken gemeente kan worden opgebouwd en eventueel een vervolg op Wumkes' boek zal kunnen worden geschreven.

Boekhouders Vaak is de boekhouder ener gemeente **aangetreden!** dezelfde persoon als de penningmeester. Welnu: ook de penningmeesters geldt deze oproep. Broeders van de penningen: uw functie is van belang voor de vaststelling van de ontwikkeling van het gemeentelijke werk. Bewaar uw boeken en als ze vol zijn, vernietig ze dan a.u.b. niet, maar stel ze uw Raad ter hand voor het gemeentelijk archief in kluis of brandkast of laat deze zorgen voor opzending naar het centrale Unie-adres!

Nageslachten zullen u dankbaar zijn, brs en zrs functionarissen! Het boven gevraagde geldt natuurlijk ook voor grotere en aanverwante organisaties als Zusterhulp en N.B.J.B.!

Het Evangelie De Evangelien zijn in hun huidige in de brieven vorm eerst te boek gesteld, nadat de brieven, die wij in het Nieuwe Testament bezitten, geschreven waren. Nu heeft het meermalen de aandacht getrokken, dat in de brieven zo weinig „Evangelie” voorkomt. Daarmede werd bedoeld, dat er zo goed als niets werd verteld uit het aardse leven van de Heere Jezus. Waren de schrijvers van de brieven daarmede niet op de hoogte? — Zou het niet juist zijn de verklaring hiervan niet te zoeken in de onkunde der briefschrijvers a.g. deze dingen, maar in het feit dat de ge-

meenten, die de brieven ontvingen, van al deze dingen wisten? De Evangelisatie-arbeid der Apostelen en hun helpers, bestond in het bekend maken van hetgeen Jezus begonnen was te doen en te leren. Men neemt aan dat uit deze eenvoudige mededelingen uit het aardse leven van de Heer, het Evangelie van Markus ontstaan is. Markus was de metgezel van Petrus en zou — zelf geen oog- en oorgetuige van 's Heeren daden en woorden — opgeschreven hebben, wat hij Petrus overal had horen vertellen. — Zo zat dus achter het ontstaan der gemeenten een evangelisatie-arbeid, een bekend maken van hetgeen Jezus deed en leerde, zodat deze dingen in de brieven als bekend verondersteld mochten worden. Johannes kon toch moeilijk schrijven:

Wie zegt, dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf zó te wandelen, als Hij gewandeld heeft. (I Joh. 2:6.)
wanneer zijn lezers niet wisten hoe hun Meester gewandeld had.

Vruchtbaar We kunnen de bijbel lezen uit plichtsbijbellezen besef. Dat behoeft volstrekt geen onnut lezen te zijn. Maar het is toch niet de vruchtbaarste manier van omgang met de Schrift. In het uur op de Hamburgse school, gewijd aan de Duitse literatuur lezen we o.a. Goethe's „Hermann en Dorothea", maar we lezen het stuk heel anders toen we wisten dat we van een der daarin ten tonele gebrachte figuren een karakteristiek zouden moeten geven. We wisten niet van welke, dus probeerden we door alles heen te kijken. En toen het de apotheker bleek te zijn wiens karakter we moesten ontleden, kenden we de man als een huisgenoot. Hij had voor ons geen geheimen meer.

Zo het epos „Hermann und Dorothea" omploegen, is wel wat anders, dan wat men gewoonlijk onder „lezen" verstaat.

Lees nu zó ook uw bijbel! Lees de brieven eens, en streep eens aan, waar bekendheid met het aardse leven van de Meester wordt verondersteld. En zoek dan in de Evangelien eens op, op welke woorden of daden van de Heer de citaten of vermaningen in de brieven betrekking hebben. Ge zult dan ook merken, dat de Apostelen bekend geweest zijn met gezegden van Jezus, die de Evangelisten niet hebben opgenomen.

L.

UIT AMERIKA

Vanuit de verre Wild-West van Amerika groet ik u, mijn broeders in Nederland. Eens vierde de romantiek van de cow-boy hoogtij in de onmetelijke steppen van Texas, de grootste staat van de U.S.A. Nog trekt de cow-boy er op uit om in de bestruikte steppen zijn zorg te besteden aan de verspreide koeien van minder vet aanzien, daar de droge grond niet een rijke groei van voedsel mogelijk maakt. Het uiterlijk is echter veranderd. De rijkdom bleek diep in de bodem te zitten. Nu verheffen zich ontelbare olieboortorens in deze streken in 't westen van Texas! Oliebronnen worden hier in ongekende hoeveelheid gevonden. Het Perian-bekken beslaat een oppervlakte als die van Nederland! Wat een rijkdom wordt daardoor geproduceerd. Het is dan ook niet te verwonderen, dat Odessa, waar ik nu verblijf, in de laatste 25 jaar van een gehucht is gegroeid tot een stad van 40.000 inwoners. De woningen zijn verspreid ge-

bouwd — er is immers ruimte genoeg — en wel van hout, gelijk de meeste huizen in dit land, daar dit materiaal in overvloed aanwezig is. In Odessa zijn een 7-tal Baptisten kerken. Verleden Zondag, 23 Mei, sprak ik in de grootste van deze, tellende 2300 leden, terwijl de dienst over de radio werd uitgezonden. Dit was de tweede keer, dat ik in Amerika voor de radio sprak; de eerste keer vanuit de kerk van Dr. L. E. Newton te Atlanta, toen nog president van de Southern Baptist Convention.

Verleden week had ik 't grote voorrecht om de vergadering van deze conventie (wij gebruiken in Nederland 't woord Unie) bij te wonen. Deze machtige Unie-vergadering werd gehouden in Memphis, gelegen aan de Mississippi. Om echter van Memphis naar Odessa te komen moest ik een afstand van 1400 K.M. afleggen! Memphis is in ruim honderd jaar gegroeid van een gehucht van 500 tot een stad van over de 300.000 inwoners. Er worden veel Baptisten kerken gevonden, waarvan de grootste 7700 leden telt (meer dan in heel Nederland!). De in grootte daarop volgende Baptisten kerken in Memphis tellen 3400, 3250, 2400, 1580, 1050 leden, enz. De Baptisten beweging in Amerika heeft dan ook de stand op te houden van te zijn de grootste protestantse kerkgenootschap. Een machtige indruk geeft dan ook de Unie-vergadering van de genoemde Conventie van de Zuidelijke Staten. Er waren ruim 9800 afgevaardigden! Dat overtreft verre 't Wereld-Congres in Kopenhagen. De vergaderingen werden gehouden in het stads-auditorium, dat 12.000 zitplaatsen heeft. Doch in verschillende vergaderingen stonden bovendien honderden, terwijl andere honderden de gemeenschap in de wandelgangen of op 't voorplein beoefenden. Alles is machtig, groots en imposant. Het is dan ook een gebeurtenis van onschatbaar voorrecht en belang en tevens van bezielende inspiratie, dat ik deze vergadering bijwoonde en tevens de gelegenheid had om namens onze Nederlandse Baptisten de groeten over te brengen en de band tussen onze 6000 en de 6.000.000 van de Zuidelijke Conventie te demonstreren en te versterken. Dat moment werd vereeuwigd door fotografie, terwijl ik met Dr. O. C. Johnson, Dr. W. O. Lewis, Dr. L. E. Newton en Dr. G. W. Sadler in één rij op 't platform stond, symboliserend de wereldwijde Baptisten gemeenschap van geloof, liefde en hulp.

Enkele slagwoorden proclameerden de mentaliteit en de doelrichting der vergaderden. „Elke Baptist een tiener". Men stelt zich ten doel om elke Baptist op te voeden tot een meelevend lid, dat 10% of meer aan het Baptiste werk offert. De grote offervaardigheid is wel één van de geheimen van de groei en de sterkte der Baptisten in Amerika. Een ander slagwoord, dat als motto en leidster van de arbeid opgang maakte, was: „50—50 in 1948". Dat wil zeggen, dat de inkomsten van de plaatselijke gemeente voor 50 % voor 't werk ter plaatse worden besteed en dat de overige 50 % voor het nationale en het zendingswerk bestemd worden. De Amerikaanse Baptist weet, dat, als men grote dingen wil bereiken men hoog moet mikken. En voor het grote doel: Gods koninkrijk op aarde uit te breiden, heeft hij wat over, neen, heeft hij veel over! In de Amerikaanse Baptist leeft en werkt een zendingsdrift. De gloed der verzamelde duizenden vertolkt de warmte van de grote zendingsliefde.

Ondertussen nadert voor mij het einde van het verblijf in de U.S.A. rijk aan ongekende indrukken. Dat wil zeggen op 't programma staan nog Nashville, St. Louis, Arkadelfia en New York. Maar op 20 Juni zal ik toch weer vertrekken en op 21 Juni hoop ik op Schip-

hol te arriveren. Dan wenkt en wacht de Unie-Vergadering onzer Nederlandse Baptisten. Moge met kloekmoed en groot geloof en stuwende voortvarendheid een arbeid verricht worden dat een uitstraling mag zijn van de onpeilbare liefde van God, waarin wij en de wereld door Christus zijn opgenomen. Moge de vrucht van onze ongereserveerde toewijding door 's Heeren genade zijn, gelijk het nu in Amerika is: elke 10de inwoner een Baptist! Of nog beter, gelijk het in de staat Georgië is: elke 3de inwoner een Baptist! En uiteindelijk zij de aarde vol van 's Heeren heerlijkheid!

T. JANSMA.

Odessa, Texas (U.S.A.)

Eens komt toch het geluk

„Goud of zilver hebben wij niet!”

Ja, hij was wat in z'n schik met dat plaatsje bij de schone poort van de tempel. Mooi in de schaduw van de oude muur, juist daar, waar de tempelwacht de ravottende kwajongens nog op een afstand hield, zodat die hem geen overlast aandeden. En een macht tempelbezoekers daar alle dag voorbij kwam! Mensen, mensen, als die hem allemaal een aalmoes gaven, dan was z'n bedelzak te klein! Och, zover kwam het natuurlijk nooit, maar toch, vooral bij de grote stroom feestgangers tijdens de heilige dagen was het niet mis!

„Och, heer, een aalmoes! Gedenk de ongelukkigen.... Juist, dank u; moge de Allerhoogste u zegenen!” Ja, je leerde heel wat soorten van mensen onderscheiden als je daar jaar in jaar uit zat. Van te voren kon je de omvang van de gave al becijferen als je de mensen in de verte maar zag aankomen. Je leerde ook heel aardig je gevoelens te verbergen. Als zo'n extra vrome farizeër zonder naar je om te zien ineens God ging prijzen, omdat Hij als de Gerechte het kwaad weet te straffen, dan dacht je bij jezelf: „Och man, ik kan je lesje wel opdreunen: „Geloofd zij de Rechtvaardige, die de zonde bezoekt aan het derde en vierde lid dergenen die Mij haten!” Dat kan me te pas komen, als jij eens in die troostwoorden blijft stikken!” .... Maar je zei: „Moge God u uw mildheid belonen!” al waren er maar een of twee van de kleinste koperen munten op de slonzige doek voor je geworpen. Och, je leerde het leven wel te nemen, zoals het kwam, en misgund brood voedt toch ook, nietwaar? Neen, dat plaatsje aan de Schone Poort was zo kwaad nog niet!

Wat een armzalig leven als zulke kleine ervaringen de grijze stof van zijn vulling uitmaken! Waarlijk, een bedelaar!

Kan tot zulk een armzalig mens nog het geluk inkeren?

Kan het geluk ergens anders zijn intrek nemen dan waar het bewust verlangd wordt? Geluk wil toch verwelkomd worden door de hunkering van het hart? Waar het heimwee sterft, verschrompelt het streven; en waar het streven is vergaan, daar is de mens niet meer te redden!

Niet meer te redden, tenzij.... Tenzij een nieuw verlangen kan worden gewekt.

Doch om een andere reden zou ik nog eerder twij-

De Jeugdleider

Er kwam jaren geleden op een Jongeliedenverg. iemand, die eeuwig en altijd zat te lachen en anderen in zijn rumoerige vrolijkheid betrok. Een echt mispunt zou je zo zeggen. De leider hield er zich echter van overtuigd, dat dat jongmens meer last van zichzelf had, dan hij hem veroorzaakte. Jaren nadat deze jongeling de jeugdsamenkomsten verlaten had, hoorde hij van zijn ziek-zijn en zocht hem op. De zieke begon met een belijdenis: „dominé, het waren allemaal maar zenuwen; ik kon er niks aan doen, maar het spijt me wel erg. Ik ben nu zelf jeugdwerker en nu moet ik nog vaak aan U denken, dat U zoveel geduld met me gehad hebt.”

Inderdaad: 't zijn vaak „niks dan zenuwen”. Daarom, geef er niet teveel acht op. Dat hebben ze zelf in de regel ook het liefste. Een belangrijk middel om het kwaad te overwinnen, is het te negeren. Niet alles zien en niet alles horen.

Lijdelijk zijn, dat is lankmoedig kunnen verdragen. „Er onder blijven” — de trein rijdt wel door en straks behoeft die pilaar weer zoveel minder te torsen.

En dan geduld! Geduld is het uithoudingsvermogen in andere vorm. Ze bestaat niet in het verdragen van het kwade, maar in het wachten op het goede. Ieder die gezaaid heeft, hunkert naar het ogenblik dat de eerste groene waas over de akker zichtbaar wordt. Welk een heerlijkheid is dat! Je hoort enige ritseling van leven in je kring. Een vraag, die van nadenken, van belangstelling getuigt. Misschien eens een heel intieme

vraag. Misschien een opmerking tegenover anderen, waaraan je merkt: ik heb een bondgenoot gekregen!

Nu zou ik op de waarde van elke deugd voor de jeugdwerker kunnen wijzen, maar dat zou een uitgebreide beschouwing worden en de deugd der lankmoedigheid is wel een der meest noodzakelijke. — Wie die mist, zal niet slagen. De Heere Jezus wees Zijn discipelen op de noodzakelijkheid daarvan. Lankmoedigheid toch gaat gepaard met ootmoed, ze is niet opvliegend. Deelt geen klappen uit naar links en rechts, met woorden noch met handen.

Beschouw uzelf als de dienaar van hen, die ge leiden wilt. Vooral niet als hun baas! Bazigheid wekt verzet. De Heiland was in ons midden als dienaar. Daartoe was Hij gekomen. Wij zijn er om de anderen. Niet omgekeerd. Zoeken we geen koninkrijk dan zullen we als Saul een koninkrijk vinden. Maar het moet ons daar helemaal niet om te doen zijn. Het belang van anderen moeten we tot het onze maken. Daartoe meeleven met onze vrienden; blijde zijn met de blijden en wenen met de wenen. Er behoeft voor ons niets af te vallen: „mijn loon is, dat ik mag dienen!”

Wie het te doen is om een koninkrijkje vindt een plaats der steniging. In plaats met een kroon, komt hij met een dweil om zijn hoofd thuis. Wie de minste is, die is de meeste. „Als het jullie maar goed gaat, ben ik gelukkig”, dat is de mentaliteit van de jeugdleider van Gods genade.

3. Het verstand. Gebrek aan ontwikkeling maakt het leven klein. Hart en karakter moeten gezond zijn,

felen aan de mogelijkheid tot redding van deze man. Reeds jaren heeft hij daar aan de schone poort gelegen. Maar door die schone poort zijn niet slechts farizeërs naar binnen gegaan, die meer met zichzelf en hun eigen deugden dan met God vervuld waren. Heeft hij die stille gestalte nooit opgemerkt, wiens ogen straalden als het morgenrood van een hemelse dag? Weet hij niet, dat eens Jezus' blik op hem gerust heeft? Die blik was een klop aan de deur van zijn hart; het was de klop van het geluk, dat de hemelse ontferming en mededogen binnen de kleine kring van zijn leven wilde voeren. Maar de bedelaar hoorde niet en zo ging de kans voorbij! — En nogmaals klopte het Geluk aan, want God kan het niet verdragen, wanneer de mens te gronde gaat terwijl Zijn genademacht onuitputtelijk is. Het was op die wonderlijke dag voor het Paasfeest, toen weinigen de weg door de schone poort vonden en het felle gedruis der massa's van de andere zijde van de tempelplaats slechts vaag tot hem doordrong, toen — op die eenzame middag van die verlaten dag — de zon haar luister verloor en alles om hem heen in een naar-geestige duisternis werd gehuld. Ja, toen was daar de klop weer, die onrust ten aanzien van het vergankelijke wilde wekken en een vragen naar blijvend goed, dat zelfs in de schemer van het graf zijn glans niet zou verliezen. Maar op de klop bleef het antwoord uit. Bij de wederkeer van de zon vluchtte de zegenrijke angst weer heen. De zatte tevredenheid van de bedelaar had het pleit gewonnen.

Zo zien we hem voor ons liggen als de man met de verspeelde kansen. Heeft zo iemand niet alle kansen verbeurd? Ongetwijfeld, tenzij .... Tenzij Gods genade een *verbeurde* kans wil aanbieden.

Twee mannen in eenvoudig habijt naderen de schone poort tegen de tijd, dat het avondoffer in de tempel zal worden aangestoken. De verweerde gelaatstreken van de een, maar vooral de blijde ernst die uit beider ogen straalt, tonen aan, dat het leven niet stillekens aan hen is voorbijgegaan. Als door nood en strijd gestaalden, zo gaan ze huns weegs. Maar klaarblijkelijk heeft het leven hen niet hard en gevoelloos gemaakt voor het lot hunner medemens. Voor het eerst wellicht bleven tempelgangers bij de bedelaar stilstaan! Dat was inderdaad een grote belevenis. Door dit stilstaan maakten zij zich deelgenoot van de ongelukkige. Zij lieten toe, dat hij een ogenblik aan hen verbonden werd. Iets van zijn troosteloos bestaan kwam op hun schouders te liggen, en zo werd voor hem de last wat lichter te dragen. De zegen van de gemeenschap mocht hij ervaren. — Zijn wij ons wel altijd goed bewust van die zegen? — Maar die mannen doen meer! Ze wekken ook nieuwe hoop in het hart, dat het hopen verleerd had; en ze verbinden die hoop aan de naam van Jezus. En als dat is geschied dan reiken zij de hand aan de man en het blijkt een handreiking te zijn, die hem het geloven mogelijk maakt: niets dan genade op genade gestapeld in de naam van hun Heer! Dat werd het nieuwe geluk voor de bedelaar, die eindelijk het kloppen had verstaan. Ik meen, ook bij U wordt geklopt, vriend. Doe open voor Gods blijde genade!

BRANDT.

maar wat helpt een goed gemikte slag, gegeven met een gespierde arm, als geen andere hamer ter beschikking staat dan die uit het speelgoeddoosje? Daarmede drijft men geen zware nagel diep in het hout.

Onze ontwikkeling moet algemeen zijn, maar dan zich gespecialiseerd hebben op de aard van het werk, dat we te doen hebben.

De jeugdleider in christelijk jeugdwerk moet speciaal op christelijk terrein een gids kunnen zijn. Hij moet de bijbel kennen en verstaan naar zijn inhoud en georiënteerd zijn op algemeen christelijk terrein. Waardoor, langs welke wegen is de wereld om hem heen geworden, wat ze is? Hoe is een ander ontstaan? Waarom hebben we juist deze politieke partijen en wat willen ze? Waarom hebben we naast de openbare scholen christelijke? Waar komt dat vandaan? Waarom zijn er zoveel christel. kerken? De ontwakende mens voelt die vragen in zich opkomen. Hij moet anders dan zo te hooi en te gras daarvan op de hoogte komen, teneinde zelf positie te kunnen bepalen en anderen er doorheen te kunnen leiden. We zullen elkander daarin moeten helpen en moeten omzien event. naar hulp van buiten. Er zullen cursussen moeten komen met een uitgebreid en vast omlijnd program, dat in enkele jaren kan worden afgevoerd met b.v. één les per week. Onderwerpen zouden moeten zijn:

Onze Bijbel. a. hoe komen we aan hem, b. wat is de inhoud der enkele boeken, c. wat de strekking van heel de Schrift?

Dan: onze belijdenis. a. God en de Schepping, b. de mens en de zonde, c. de Verlosser en de verlossing, d. de verlost en hun gemeenschap.

Dan, e. de kerkgeschiedenis 1. groei en vergroeiing,

2. weldaad en wandaad, 3. herstel en stagnatie, f. zielkunde en zedekunde.

Aardrijkskunde van Palestina en omgeving en oudheidkunde.

Voor zulk een cursus moeten we een leidraad volgen. Misschien is bruikbaar de Kader-cursus van de Ned. Herv. Kerk. Misschien is geschikter de Ontwikkelingscursus van ger. zijde uitgegeven. De eerste kost meen ik f 10, de tweede f 30. Ze konden als leidraad gebruikt worden onder leiding van een voorlichter en leraar.

Eenmaal per week samen komen: overhoren, schriftelijk werk inleveren en dat van de vorige week bespreken, nieuwe lessen bespreken met event. ingekomen vragen. Opstellen maken over de behandelde stof en na goedkeuring, deze voorlezen op de betrokken jeugdgroep.

Paulus zegt: Onze bekwaamheid is uit God. Slechts voorzover Hij ons gebruiken wil, zullen we bruikbaar zijn. Rijkdom van welke soort ook zal niet in staat zijn, om ons tot gelukkige en gezegende werkers te maken in zijn wijngaard — hetzij onder jong of oud. Wees gelukkig, d.w.z. verblijd u in de Heer. Mij dunkt, dat is het eerste gebod voor wie wil dienen in het bekend maken van de Blijde Boodschap: We hebben een goede Meester — dat moet aan ons te merken zijn.

Leef dicht aan de boezem van Hem, Wier Hart de eeuwige Bron van liefde is en smaak Zijn goedheid. En ge zult lopen en niet moede, wandelen en niet mat worden. — Wees van het Kruis de blijde bood!

L.

De a.s. Algemene Vergadering 15 JUNI

De data voor de Alg. Verg. waren oorspronkelijk vastgesteld (naar oud gebruik) op Woensdag 7 en Donderdag 8 Juli a.s.

Toen bekend werd, dat op 7 Juli de stemplichtigen ter stembus zouden moeten gaan, heeft de Unie-Commissie gemeend, de vergadering één dag te moeten uitstellen.

Nu is bekend geworden, dat op 7 Juli voor de Tweede Kamer, en op 8 Juli voor de Eerste Kamer zal moeten gestemd worden. Slechter had men het voor ons niet kunnen uitzoeken. De vergadering vervroegen gaat niet, en later stellen kan evenmin; omstreeks 15 Juli is de Nationale Jeugdconferentie, en weer een week later kan met het oog op de oogst menig vertegenwoordiger niet zijn werk in de steek laten.

Daarom (en ook vanwege de voorbereidselen te Nieuwe Pekela) zullen wij de oorspronkelijke dagen: 7 en 8 Juli moeten vasthouden, en dan moet elke stemplichtige bezoeker(ster) der Alg. Verg. maar de maatregelen treffen, om in Nieuwe Pekela zijn(haar) stem uit te brengen. Er wordt rekening gehouden met de tijd, die ieder voor het stemmen nodig heeft. U hoort daar nog van.

De waarn. Unie-secr.

Zending

Wie de zending een warm hart toedraagt verheugt zich altijd over de goede communiqué's van het zendingsfront. Deze communiqué's zijn dikwijls opwindender en spannender dan welk goed boek ook.

Ook de zending kent een bepaalde tactiek en strategie. De opzet en aanpak van het zendingswerk in een bepaalde sector van het wereldfront wordt bepaald door het karakter der mensen en de vorm van „godsdienst” die zij daar belijden. De zending moet met deze factoren rekening houden.

Arabië, Saudi Arabië, waarover koning Ib'n Saud de scepter zwaait, is een uitgesproken mohammedaans land. De „heilige” stad Mekka heeft een magische klank voor elke Moslem. De Koran is zijn „bijbel”.

Misschien krijgt u reeds een indruk hoe hard de zending het daar heeft, bij het vernemen van de volgende cijfers. Acht miljoen mensen leven hier. Daarvan zijn er vijftig christenen. Hoeveel is dat in procenten uitgedrukt?

Lange tijd heeft de zending Arabië veronachtzaamd. Was het daar niet een ploegen op rotsen? Zelfs niet min of meer gesperd gebied? En toch kon men Arabië niet vergeten. Men had er last, hartzeer van. Ook de Arabier moet gewonnen worden voor Jezus Christus. Hoe? Welke methode moest men hier toepassen om de weg te vinden tot het hart? Het verlossende antwoord op deze benauwende vragen werd gevonden door in Arabië de medische zending voorop te laten gaan. De Moslem verzet zich heftig tegen het Evangelie des kruises. Maar de medische zorg heeft hij ten zeerste nodig. Zó zeer zelfs, dat hij een christen-arts toestaat om in zijn

is de laatste dag dat men zich kan aanmelden voor deelname aan de Jeugdconferentie te Sneek

N.B.J.B.ers schenkt hieraan Uw aandacht!!!

woning te komen. Maar daardoor krijgt deze laatste ook de zeldzame kans om te spreken en te getuigen van de Heer. De medische zending opent zo een deur. Onderschat de Islam niet. Daar zijn 300.000.000 Mohammedanen, die belijden: Daar is geen andere God als Allah, en Mohammed is zijn profeet. Dat is $\frac{1}{7}$ van het mensensreservoir dat moeder aarde bevolkt, verdeelt over drie continenten.

De Islam kent geen waar en diep zondebesef, geen daadwerkelijke Heiland of soterologie, geen adequate anthropologie en een zeer vleselijke eschatologie.

Dr. Zwemer, een bekend amerikaans zendingsexpert, heeft gezegd: De ontkenning van het kruis in de Koran is de ontkenning van de verzoening. Het kruis is de ontbrekende schakel in het islamitische geloof. De enige weg, waarop God hier een zondaar vergeven kan, is door de wet in te trekken en schuld te vergeven zonder straf.

De gemiddelde Arabier weet weinig van de Koran af en niets van het christelijk geloof. De korte, vaak herhaalde geloofsbelijdenis: Daar is geen God als Allah en Mohammed is zijn profeet, de mechanische herhaling van zijn vijfdaagse gebeden, indien hij godvruchtig is en zijn bedevaart naar Mekka, indien hij welgesteld is — daartoe beperkt zich in hoofdzaak de kennis van de Arabier over zijn godsdienst. Daar is iets sterker dan leer en dogma wat hem bindt aan de Islam. Dat is het feit, dat een breuk met de Islam een breuk betekent met het systeem, waarvan zijn levensonderhoud afhankelijk is.

Zending en zendeling Callaway weten van een geval af, dat een jonge christen-arabier bij twee gelegenheden door familie en vrienden vergiftigd werd.

Een bekeerde Moslem doet daarom verstandig door weg te gaan uit de vertrouwde omgeving. Of zoals Dr. Zwemer zich uitdrukt: De Islam noemt iedere bekeerde een afvallige en iedere afvallige is des doods schuldig.

De Islam is totalitair. Ze duldt geen vrijheid van gedachte, geen vrijheid van het geweten. Afval aan de Islam betekent verraad aan het gezin, aan de gemeenschap, soms zelfs aan het land.

Mohammed, die vijf eeuwen na Christus leefde, is de profeet van de Islam. Honderd jaar na zijn dood waren zijn volgelingen meester van een rijk groter dan Rome op het hoogtepunt van haar macht bezat. De christelijke kerk van Noord Afrika verdween bijna geheel, die van Kl. Azië werd weggevaagd. Een blik op de wereldkaart toont de grootheid van de Islam en geeft opschrikkende cijfers.

De Islam is één van de moeilijkste problemen van het zendingsveld. En Arabië is de ruggegraat van de islamitische wereld, de vesting van de Islam.

Maar in het hart van de Islam poogt men — zij voor eerst nog op bescheiden schaal — de kruisvaan te ontplooien. Onze amerikaanse geloofsgenoten van the Sout-

hern Baptist Convention pionieren hier voor het Koninkrijk Gods.

„God roept ons, tot de daad.

Zijn werk wacht, treedt dan aan.”

Dit besef doet de U.Z.C. tot u zeggen: Trekt met ons op! Wij stellen ten zeerste prijs op Uw medewerking en hulp! Hoor, de lokkende roep van het zendingsveld! Op twee manieren kunt gij dat doen. Door met Uw gebed achter ons te staan. Al voor ons en voor de buitenlandse zending gebeden? Hartelijk dank!

En door de penningmeester der U.Z.C. te verrassen met Uw gift. Zijn adres is nog altijd ongewijzigd: br. W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek. Giro 382183. Hem al eens bedacht? Hier een stevige vijf!

Met hartelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

TWEDE-JEUGD KAMP

Op onze oproep voor deelnemende echtparen enz. aan het tweede-jeugd kamp hebben zich reeds verschillende echtparen (met of zonder kinderen) en enkele eenbaren gemeld en het staat reeds vast dat ons kamp van 21—28 Aug. D.V. doorgaat.

Het zal nu zo worden geregeld dat er voor gezinnen — tot een bepaald aantal — gezinstenten zullen zijn. Verder een tent voor heren en 1 voor de dames. Zoals in de vorige oproep reeds meegedeeld bedraagt de prijs f 16,— per persoon, excl. reiskosten. Voor kinderen hebben we de prijs gesteld op f 1,— per leeftijdsjaar, voor een kind van zes jaar dus f 6,—, 8 jaar f 8,—, 2 jaar f 2,—. We weten niet of we daarmee uitkomen maar we hebben gemeend dat dit een billijke regeling is en voor ieder aanvaardbaar.

Het kamp komt in een der mooiste delen van ons land, op de Veluwe tussen Loenen en de Woeste Hoeve, temidden van honderden hectare's bosch, heuvels, wattervallen en sprengen. Er is een zwembad in de buurt, het natuurreservaat „de Hooge Veluwe” is niet veraf.

Een unieke gelegenheid om de vakantie door te brengen, om lichamelijk en geestelijk in retraite te gaan. Voor behandeling van verschillende onderwerpen zullen versch. spr. worden gevraagd, één onzer voorgangers zal als „Geko” worden aangezocht, er zal worden gewandeld, gezwommen, gevoetbald, enz. enz. Voor de kinderen komt er een apart programma, kortom het zal prima voorelkaar komen.

Aan hen die zich reeds opgaven zal spoedig een invulformulier worden toegezonden, waarbij tevens wordt opgegeven waarvoor men te zorgen heeft.

Zij die het vorige bericht niet gelezen hebben of zich eerst nog eens hebben willen bedenken raden we aan zich nu omgaand aan te melden vóór we moeten mededelen dat de inschrijving gesloten is. Het is nl. de bedoeling niet het kamp zo groot mogelijk te maken, integendeel zal het een beperkt karakter houden om een gezellige, intieme sfeer mogelijk te maken.

Men melde zich omgaand of vrage inlichtingen bij

J. DE JONGE Pzn.

Adm. de Ruyterweg 256, Amsterdam. Tel. 83902.

EEN HOUVAST

Jesaja 54 : 10.

Als heel de wereld wankelt
Ja, alles om mij heen,
Dan moet 'k een „houvast” hebben;
Maar waar vind ik er een?
Hoor 'k enkel aardse klanken,
'k Kom bij de wanhoop uit;
Nu moet ik „houvast” vinden
In zekerder geluid.

Nu heel de wereld wankelt,
Zie 'k op naar hoger sfeer,
Niet „iets” waar 'k op kan bouwen,
Wél „Iemand” 't is de Heer!
't Is Christus, de Getrouwe,
Ik weet op Hem kan 'k aan!
Die Rots van alle eeuwen
Blijft onbewogen staan.

'k Mag op die Rots nu bouwen,
Met beide voeten staan;
Als heel de wereld wankelt,
Zal 'k toch niet ondergaan.

J. v. A.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Ds. de Jong bedankte voor het beroep naar Ter-Apel en nam het beroep naar E.-Erfseidenveen aan, onder voorbehoud, dat wederzijds op 1 Oct. 1948 het ja-woord wordt teruggeven als op die datum de woning niet zou beschikbaar zijn.

De gemeente Hoogezand heeft onder biddend opzien tot God tot haar voorganger beroepen Ds. D. Slort van Almelo.

ALGEMENE VERG. „ZUSTERHULP”

te houden 24 Juni a.s. te Deventer
in de Ger. kerk aan de Smedenstraat

Willen de zrs. der div. afd., die tot nog toe geen bericht zonden, zo spoedig mogelijk dit doen. In ieder geval voor 20 Juni. Hoeveel zrs. er komen en wie nachtlogies wenst.

De afd. die 24 Juni voor 's morgens halfelf aankomen, kunnen zich melden aan de Bapt. kerk, Binnensingel, daar op die plaats koffie wordt geserveerd. Zij, die per spoor komen, zullen worden afgehaald. De zrs. zullen kenbaar zijn aan het maandblad „De Kandelaar”. Allen dus op naar Deventer. Ook hier zal God Zijn Zegen ons in rijke mate willen schenken.

Namens het bestuur,
zr. J. A. TIJMAN—VAN OORT, secr.
1e Weerdsweg 39.

ARNHEM

Wie van de brs. voorgangers die in de maand Augustus de vakantie in Arnhem of omstreken hoopt door te

brengen is genegen onze gemeente de 1e, 8e of 15e dier maand met het Woord te dienen. Eventueel bericht gaarne spoedig aan het adres van ondergetekende.

B. HENDRIKSEN, secr.

TE LANG UITGEBLEVEN

In de laatste Nrs van De Christen moesten tot onze spijt art. worden opgenomen, die niet in een keer geplaatst konden worden. Oorzaak daarvan was het feit, dat verwachte kopy te lang uitbleef.

L.

15 JUNI

is de laatste dag
dat men zich kan
aanmelden voor deel-
name aan de Jeugd-
conferentie te Sneek

N.B.J.B.ers schenkt hieraan Uw
aandacht !!

In gesprek

met onze lezers

J. F. te M. Werken, die u inlichten a.g. het Amerikaanse fundamentalisme kan ik u helaas niet verstréken noch noemen. We hebben Fundamentalisme Orthodoxisme genoemd en Orthodoxisme is naar ons gevoelen daar, waar men leerstellig is doorgeslagen. Waar men de Waarheid als intellectueel begrip naar voren brengt ten koste van Raliteitszin en waarde; waar de Waarheid als verstandszaak eenzijdige nadruk krijgt ten koste van haar werkelijkheidskarakter, ontstaat naar mijn bedunken fundamentalisme. Het is het ombuigen van het bijbelse geloofsbegrip naar het Rooms-middeleeuwse

„Band des Vredes”. In deze „Gemeenschapsbode voor kinderen Gods” schrijft A. K. H. een reeks Schakels, waarin Losse Schakel- uit verschillende Nrs van De Christen besproken worden. De schrijver deelt onze gemeente-opvatting niet. Hij ziet het „Nieuw-testamentische” in de gemeente ook in het kled, waarin de apostolische gemeenten wandelen. Maar daarover schrijven we nu niet. We brengen nu slechts een bezwaar naar voren en onder de aandacht van deze broeder. Het gaat over het feit, dat in onze gemeenten regel is, dat we het Avondmaal éénmaal per maand vieren. Daarover zegt hij o.a. „Elke Zondag zich te scharen aan de Tafel des Heeren is Bijbels gefundeerd. Dit te doen alleen maar elke eerste Zondag in de maand is menselijke willekeur in goddelijke dingen. Het doet denken aan de goddeloosheid van Jerobeam, die het

Loofhuttenfeest verschoof van de zevende naar de achtste maand, de maand, die hij *uit zijn hart bedacht had*”. (I Kon. 12 : 33). — Dat lijkt ons nu werkelijk wat te kras. Waar onze Heer geen bepalingen gemaakt heeft a.g. de vraag, hoe vaak het Avondmaal gevierd moet worden en het zelfs niet waarschijnlijk lijkt, althans niet zeker is, dat het van den beginne elke Zondag gebeurde, te zeggen dat dat eenmaal per maand te doen, „doet denken aan de goddeloosheid van koning Jerobeam”. (cusivering van ons) gaat, dunkt ons, wel wat over de schreef!

Zenders van bladen wilt gij zo goed zijn om in de bladen, die ge mij doet toekomen, aan te strepen, wat ge vooral onder mijn aandacht wilt brengen? Dank voor Uw medewerking!

L.

Advertentiën

John E. Thenu

en

Agnes L. F. L. Eilers

hebben de eer u kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking bij volmacht zal plaats hebben op Woensdag 16 Juni a.s. te 3.30 uur namiddags ten stadhui-ze, Javastraat 26 te 's-Gravenhage

Mei 1948

Semarang (Java),

Nieuwe Tjandiweg 71
's-Gravenhage, Ananasstraat 85

Gelegenheid tot feliciteren:

Woensdag 16 Juni van 7—8.30
uur n.m. Ananasstraat 85

Toek. adres: Semarang (Java)

Gevraagd een nette

huishoudster

Bij man alleen. Chr. beginselen
Br. aan de heer O. Wijbrands
p.a. Oostersingel 1, Groningen

Gevraagd per 1 September e.k.
aan de Christelijke Nationale
School te Musselkanaal, Ver-
bindingsweg

een onderwijzeres

van beslist chr. beginselen

Sollicitatie in te zenden bij de
secretaris der schoolvereniging
S. Westers, Schoolstraat 156
Musselkanaal

Gevraagd

1 bekwame stucadoor

Voor serieuze gegadigde wordt
een woning beschikbaar gesteld

Fa. Hartman & Huisman
Heerenwal 2, Heerenveen
tel. 2098 en 2146

EMMEN

Bos - Heide - Dierenpark

Gedurende de zomermaanden

pension aangeboden

in Baptist gezin. Gevraagd voor
plm. een week

woningruil

Adres:

Molenstr. 11. W. H. Wiersema

PLAATS UW

FAMILIEBERICHTEN

IN ONS BLAD

Heden overleed zeer onverwachts, in de volle verzekering des geloofs, mijn innig geliefde vrouw, moeder, behuwd- en grootmoeder

Lieuwina Nijland
geb. Venekamp

in de ouderdom van ruim
70 jaar

Haar leven was Christus,
het sterven gewin

Klijndijk:

G. Nijland

J. H. Nijland

G. E. Nijland-Manrho

Valthermond:

E. R. Venema-Nijland

H. E. Venema

Valthe:

E. M. Grooten-Nijland

K. Grooten

en kleinkinderen

Klijndijk, 7 Juni 1948

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

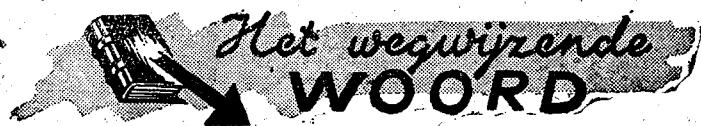
JAARGANG 65 - Nr. 2901
VRIJDAG 18 JUNI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Voor wie geen hoop meer is . . .

Matth. 12 : 20.

Voor wie geen hoop meer is, is Jezus gekomen!

Dat is de blijde boodschap, die Mattheus met de woorden van de gewijde Schrijver ons geeft. De gewezen tollenaar weet wat het is, om door medemensen veracht te worden. De vromen van zijn dagen waren schouderophalend aan hem voorbijgegaan. Zo'n goddeloze uitperser, zo'n landverrader bood aan Gods genade geen aanknopingspunt meer. De hel was het enig mogelijk einde van zijn leven! En nu zag hij de Meester omringd door mensen, die evenmin als hijzelf door de godsdienstigen erbarmen waardig gekeurd werden. Maar tot zijn vreugde ziet hij, dat Jezus anders oordeelt. Het is alsof dit liefdebetoon aan al die onwaardigen een sterking van zijn eigen zaligheid inhoudt, een zaligheid aan hem — ook een onwaardige — geschonken!

Wat betekent dit voor ons? Dat ieder van ons in de reikwijdte ligt van Jezus' erbarmen!

Onwillekeurig hecht zich de vrees aan het oordeel, dat we over onszelf moeten uitspreken. Niets in of aan ons, geen deugd of goede hoedanigheid is bij machte, Hem aan ons te verplichten. Nooit kan Hij Zijn goedheid ons als loon uitkeren. Maar het is ook niet onze verdienstelijkheid waarnaar Hij vraagt, het is juist onze armoede, ons verloren-zijn, dat Zijn mededogen gaande maakt. Zijn hulpe keurt Hij die waardig, die Zijn hulpe nodig heeft!

Beseffen wij wel goed, hoe heel anders Jezus oordeelt dan de mens? Hoe vaak gaan we niet kommerlijk gebogen onder ons kleingeloof, dat te klein denkt en te weinig durft te verwachten van Zijn goedheid! En dwars door de sombere wolken van ons kleingeloof komen als lichtstralen van een nieuwe dag de woorden van het gekrookte riet en van de rokende vlaswiek ons pad verlichten. Dat opent nieuwe vergezichten. Laat mij er enige mogen noemen.

In de nieuwe schepping, die de Heer formeert, is

niet het materiaal doch Zijn scheppermacht de hoofzaak! Het speelt geen rol, of de mens veelbelovend is of niet. Als we naar de vlinders zien of naar de merel luisteren weten we, dat God ze met een glimlach geschapen heeft. Wanneer we eenmaal de herschapen mens zullen zien, zullen we weten, dat ze door weergaloze liefde, die zich door niets heeft laten weerhouden, geschapen zijn! Geen wrange gedachte aan menselijke tekortkoming heeft daarbij remmend kunnen werken. In zijn geheel zal hij het toonbeeld van genade zijn. Drukt daarom de staat van ons eigen leven ons terneer, dan hoeft de moedeloosheid ons nog niet als een prooi met zich meevoeren.

Als laatste gedachte zou ik aan ons tekstwoord willen ontleenen de vermaning, juist die moedeloosheid als werpelijk terzijde te stellen. Het is niet de bezorgdheid over het welslagen van onze herschepping eigenlijk een vreemde zaak. Deze bezorgdheid is feitelijk een ziekte, zelfs een gevaarlijke ziekte. Maar het is een ziekte, die alleen voorkomt bij mensen, die bij ervaring iets weten van het geestelijk leven. En nu ga ik iets vreemds zeggen: ziekte is een bewijs van nog aanwezig leven! In de bezorgdheid ligt dus in werkelijkheid het begin van haar eigen ondergang! Wanneer u dus eens moedeloos is, wanhoop dan niet. Uw enige taak is, dat ge weer gezond wordt. En daar die taak uit het Leven zelf voortspuit, behoeft ge niet te vrezen. Alleen hebt ge weer op Jezus te zien. En dan moogt ge bedenken, dat het — wellicht langzaam, maar zeker — weer in de goede richting gaat. Bent u een gekrookt riet of een rokende vlaswiek, evenals ik? Weet dan, dat u, van de Heer uit gezien verder gevorderd bent dan degenie, die moedeloos zich van Hem en Zijn blijdschap afwendt, mits ge maar Hem in het oog houdt. Want het kleine, dat met Hem en Zijn genade durft te rekenen, leidt Hij tot die toestand, waarover Hij kan spreken, evenals over het geschapene van de eerste dagen dezer aarde: „Zie, het is zeer goed!”

BRANDT.

Men bidt en houdt op van zondigen of zondigt en houdt op van bidden.

HELDEN

Het is een bekend feit, dat mensen door al de eeuwen heen een grote verering hebben gekoesterd voor helden en heldenfiguren. Men denke in dit verband maar aan de listige Odysseus van het gelijknamige Griekse epos, alsmede aan een der dictatoren van deze tijd. De helden behoeven geenszins rechtschapen, eerlijke en deugdzame exemplaren van het menselijke ras te zijn om op de gunst en zelfs de aanbidding hunner medescheepselen te kunnen rekenen. Zij mogen sluw, onrechtvaardig en ook wel uiterst wreed zijn, dat doet er niet toe, als zij tenminste die kenmerkende eigenschappen maar bezitten, die hen uitheffen boven hun soortgenoten. Alledaagse en gewone mensen zijn er zoveel in aantal, dat hun bestaan daardoor schijnbaar minder in waarde is. Een veld vol paardebloemen wordt achteloos voorbijgereden of vertreden, een zeldzame bloem daarentegen wordt bewonderd en met een zekere eerbied behandeld. Of dit juist is, is voor een ieder een vraag ter beoordeling.... een feit is het echter wel!

Als jongen las ik gaarne de avonturen van John Raffles. Hij was een gentleman-dief: Geslepen, geraffineerd en vingervlug als een goochelaar wist hij alles te ontvreemden van de rijken, wat hem welkom was, zonder ooit ingerekend te worden door Scotland Yard. De beroemdste detectives bleek hij n.l. altijd de meester te zijn. Hoe heeft mijn jongenshart vaak niet wild gebonsd als de politie mijn held op het spoor was en hem bijna in haar strikken te pakken had. En met een zucht van verlichting legde ik het goedkope romannetje weer weg, als op de laatste bladzijde weer tot openbaring kwam, dat geen enkele yal, hoe handig ook in elkaar gezet, de val van mijn held werd. Bij tientallen heb ik deze boekjes gelezen of liever verslonden. Tot op zekere dag al de animo om deze lectuur te verorberen totaal verdwenen was, mede omreden het uitgesloten was en dus bij voorbaat vaststond, dat de bekende John ooit iets zou mislukken of iets ergs zou overkomen. Hij had daardoor opgehouden in mijn verbeelding een echte mens van vlees en bloed te zijn, zodat elke spanning in zijn verdere avonturen bij mij voortaan ontbrak.

Maar zo niet....

Er waren eens drie grote helden. Hun namen behoren door alle gelovigen in ere te worden gehouden: Sadrach, Mesach en Abed-nego. Hun was bevolen voor het grote gouden beeld, dat de machtige koning Nebukadnezar had opgericht, te knielen, zodra het teken daartoe was gegeven. Bij voorbaat weigerden zij op godsdienstige gronden. Het was hun n.l. niet geoorloofd om voor iemand of iets anders te knielen dan voor de levende God alleen. Het vreselijke oordeel werd hun aangekondigd, zo zij zich durfden te verzetten tegen de wil hunner heerser, n.l. verbranding in een vurige oven. Voorwaar geen aantrekkelijk levenseinde. Maar zij vertrouwden op de bescherming van hun God en antwoordden aldus: „Zal het zo zijn, onze God, die wij eren, is machtig ons te verlossen uit de oven des brandenden vuurs, en wie zal ons uit uwe hand, o Koning, verlossen”. Zij vertrouwden, d.w.z. zij waren innerlijk overtuigd, dat God machtig genoeg was om zulks te doen en twijfelden aan die heerlijke werkelijkheid geen enkel ogenblik. God staat boven alles en allen! Voorts vertrouwden zij ook, dat Hij zulks zou doen om daardoor Zijn Naam onder de heidenen te verhogen. Zo beschouwd, waren deze drie jongelingen gans geen helden.

Zij zetten hun leven immers niet op het spel en waagden zelfs niet de verschroeiing hunner lichaamsdelen. Elke spanning was verdwenen. Maar neen, er volgt nog een andere gedachte. „Maar zo niet, u zij bekend, o Koning, dat wij uw goden niet zullen eren, noch het gouden beeld, dat gij hebt opgericht, zullen aanbidden”. Maar zo niet.... In dit woord ligt hun heldendom besloten. God kan het wel, God doet het echter niet altijd. Als God het ook altijd deed, zou er van de gelovige geen enkel offer worden gevraagd. En het is juist het offer, dat gevraagd wordt en de bereidheid om het te brengen, dat mensen tot ware helden maakt. Nu heeft God het leven dezer jongelingen op wonderbaarlijke wijze gespaard. Daarentegen het leven op bloedige wijze laten eindigen van de ontelbaar vele martelaren. Is het nodig om namen te noemen? Men denke slechts aan Stefanus, de eerste Christen-martelaar.

Nogmaals: Maar zo niet....

Het is deze gedachte, die menigeen bij tijd en wijle kwelt. Wij weten wel, dat de werkelijkheid zo is, zijn, tevens dankbaar voor de vele „helden van het kruis” die ons tot lichtende voorbeelden strekken, en zijn ook nog wel bereid om het opgewekte en vrolijke lied als een mars te zingen: Rijst op, rijst op voor Jezus, Gij helden van het kruis”, doch als het aan ons persoonlijk toekomt, schrikken wij van angst en vrees terug. Wij willen dan maar liever behoren tot die alledaagse en gewone mensen, die niet in het oog lopen en daardoor de kans krijgen om ongestoord ons leven verder rustig te leven. Natuurlijk zou het ons zeer welkom zijn als held vereerd te worden, doch alleen wanneer wij van te voren zeker zouden zijn, dat de bedreiging, die ons boven het hoofd zou hangen, tijdig door God zou worden afgewend, zoals bij de drie jongelingen. Ons gebed is toch immers, dat de Heer ons en de onzen, die wij lief hebben, mag sparen als Zijn kinderen, die daarom geen enkel groot onheil of ramp zal treffen. Wij deinken terug voor iedere vorm van pijn en lijden. De gedachte alleen al dat ons iets ergs zou kunnen overkomen bezorgt ons kippevel. Gelukkig dat onze Schepper ons kent. Hij weet wat maaksel wij zijn, hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten. Hij zal ook nodeloos van ons geen enkel offer vragen, en als Hij het dus wel doet, mogen wij er van verzekerd zijn dat het voor een bepaald doel is, al blijft dat doel ons misschien ook verborgen. Na dezen zullen wij eens alles zien in hoger licht en onze Schepper prijzen voor de weg, die Hij ons hier op aarde heeft laten bewandelen, hoe pijnlijk en moeilijk soms ook. Wij zullen ons echter moeten wachten voor een of andere goedkope uitweg of phrase als: „ik ben er nu eenmaal niet voor in de wieg gelegd of uit zulk hout gesneden om een soort martelaar te worden in het klein of in het groot”. God heeft in het verleden even goed tengere en broze lichamen, waarin huiverige en angstige zielen woonden, uitverkoren om door foltering Zijn eeuwige Naam en Zaak te dienen, als stoere en krachtige, van wat minder bevreesde gelovigen. In feite schrikt elk mensenkind terug voor gewelddaden.

Bereid worden en zijn

De gelovige zal bereid moeten worden bevonden voor het offer, dat God vraagt, ongeacht hoe zwaar. Hij kan en mag het van een ieder vragen, omdat Hij het allergrootste offer, ooit gebracht, inderdaad gebracht heeft in de smadelijke en uiterst pijnlijke kruisdood van Zijn geliefde Zoon. Niemand mag speculeren of coquetteren

met de gedachte: God zal en moet mij uit elke hachelijke situatie redden. Wel moet men dit vertrouwen vasthouden dat God het kan en mag men bidden of Hij het wil. Maar steeds zal onze wil aan de Zijne moeten worden onderworpen, gelijk ook Christus bad: „indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan; doch niet Mijn wil, maar Uw wil geschiede”. Daar blijft over deze zinsnede: maar, zo niet....

In het kleine zullen wij bereid moeten worden gemaakt. Misschien dat een bepaalde zonde of karakterfout moet worden uitgerukt. Of dat wij ons moeten verzoenen met onze naaste op deze wijze, dat wij oprechte vergiffenis moeten schenken, voor iets waarvan wij gezegd hebben: dat vergeef ik hem of haar nooit. Of dat wij meer tijd, energie of geld in de dienst van Jezus moeten besteden. Of dat wij een zekere schroom moeten overwinnen om kleur te bekennen, wetende dat de vinger van spot en hoon op ons gericht zal worden en gichelend zal worden gezegd: wat is hij (zij) vroom, hè? Wat het ook moge zijn, het offer moet gebracht. Wellicht valt het heel erg mee. Tenslotte werden de drie jongelingen toch niet verbrand. Maar zo niet.... ziende op de Meester zal de discipel Hem moeten volgen en het kruis opnemende, doen wat Hij van een iegelijk onzer vraagt.

Hij geeft kracht naar kruis! Als eenmaal dan de grote verdrukking zal komen, zullen wij bereid worden gemaakt voor elk offer dat mogelijkerwijs dan gevraagd zal worden. Die in het kleine getrouw is bevonden, zal het ook in het grote zijn. De tijden spitsen zich toe. Nog is Jezus niet teruggekomen. De duisternis wordt groter. Maar Hij komt. Houdt aan. Hebt goede moed. De wereld is in beginsel al overwonnen door de Heiland der wereld. De veldslag duurt echter nog voort. In de strijd wil Jezus ons helden maken. Stichten wij ons daarom niet met lectuur als vroeger vaak op de achterkant van de bekende scheurkalenderblaadjes werd gegeven. Daar ontbrak iedere spanning, de afloop was altijd een wonderbaarlijke redding, de held liep nimmer in de val en het steeds terugkerende thema was: God kan en verlost ook inderdaad op tijd Zijn kind van iedere moeilijkheid. Menige lezer heeft de zucht geslaakt: 't is wel mooi, maar waarom is het in werkelijkheid bij mij of een mijner geliefden dan anders? Zijn wij misschien minder gelovig of behoren wij niet tot Gods kinderen en uitverkorenen? Geenszins. In laatste instantie verlost God altijd.... doch niet immer van het kruis (zelfs Zijn eniggeboren Zoon niet), noch van de nood of van de dood; maar wel dwars door het kruis, de nood en de dood heen. Zo wil Hij ons eens opnemen als ware helden van het kruis in Zijn Koninkrijk, alwaar wij voor eeuwig verlost zullen zijn van alle pijn en lijden. In het heden geldt het nog: Onze God is machtig ons te verlossen; maar zo niet.... het zij een ieder bekend dat wij geen andere goden zullen eren dan de enige, ware God alleen.

A. A. HARDENBERG.

Pastorale Mijmeringen

Er was eens een mier.... Kom aan, dat bevalt me: 't Klinkt als een sprookje. En om u nog meer in de sprookjesachtige sfeer te dompelen, haast ik me, nog een mier op te laten treden. Er waren dus welgeteld twee mieren, die elkaar ontmoetten aan de zoom van een groot bos. Naar mierengewoonte maakten ze met elkaar kennis door heel geweldig met hun voelhorens te

gesticuleren. De eerste mier scheen echter niet bijster ingenomen met de nieuwe kennis en stak dit niet onder stoelen en banken.

„Je bent toch eigenlijk maar een klein en nietig mormel!” zei hij op minachtende toon, „Wat doe je me zo voor de voeten te lopen?” 't Moet gezegd, de confrater was alles behalve een model-mier. Had alleen deze mier de weg van de spreukendichter gekruist, zo vrees ik, dat we een schone spreuk minder rijk waren gebleven. Trouwens, aan een stel van z'n pootjes kon ik duidelijk een paar platvoetjes waarnemen, zodat hij niet half zo vlug als andere mieren uit de voeten kon komen. Zoals dat wel vaker gaat wanneer er zeker defect is, werd dit tekort vergoed door een ander vermogen, dat meer dan normaal was ontwikkeld. In dit geval was het een zeldzame gebektheid. „Kijk jij maar naar je zelf!” klonk het snibbige antwoord, „Jij bent ook maar een doodgewone mier! Je hoeft je helemaal niet aan te stellen, alsof je zoveel meer betekent als ik!” Daar had je 't lieve leven aan de gang. Een paar kirrende tortelduiven in de spar boven m'n hoofd hadden me anders de menselijke vechtzucht doen vergeten. Helaas, vrede bleek ook hier een bedriegelijke illusie. Ik zou me juist teleurgesteld omwenden om het mierengevecht over wie van beiden de grootste was te vergeten, toen de zware bosgeuren mijn ademhalingsorganen begonnen te prikkelen. Een uitbundige hoestbui wervelde over het miniatuurlandschap voor me en joeg dennenaalden en zandkorrels van hun plaats, zodat meergenoemd landschap als bij toverslag was gewijzigd. He! waar waren nu mijn beide mieren gebleven? M'n kleine en m'n grote mier? Zowaar! daar ging de grootste, nog angstig omkijkend naar de plaats, waar de natuurcatastrophe over hem was komen losbarsten. En ginds ging de andere, de staart tussen de benen! Beiden even klein en even benauwd voor het onbekende en onberekenbare! Voor mij was het probleem van de mieren opgelost: Er is geen groot verschil tussen een grote en een kleine mier.

Nu gaan we de mieren uit ons betoog maar schrappen. We hebben er lang genoeg mee opgetrokken. Om te beginnen uit onze laatste zin, weg met de mier! Wat blijft er dan over? *Er is geen groot verschil tussen klein en groot.* Ik zou kunnen glimlachen over die nieuwe gedachte. Wonderlijk! 't Lijkt haast wel een verminking van de gedachte. Maar plotseling besterft die glimlach! Als dat toch eens de naakte waarheid is?... Slechts een klein verschil tussen dat, wat als klein en groot wordt gewaardeerd! Als je dat goed bekijkt is dat niets minder dan een revolutie, die alles onderst boven keert. Onzin, die genoegelijke discussies: „Wie van ons is de meeste?” Onzin al die sterretjes en streepjes en lintjes, waarmee we ons zo graag sieren! Nauwelijks verschil tussen hetgeen in hoog aanzien staat en het verachte, althans voor degene — Degene — Die hoog boven ons verheven is!

Wat doen we vaak dik met onze grootheid! Wat verdedigen we naarstig onze voortreffelijkheid! Wat zijn we vaak verloren in zulke mier-interessen! Wat zijn we dikwijls bezeten van ons hoogheidsbewustzijn zonder er bij stil te staan, dat we juist daardoor onze pietluttigheid manifesteren!

„Heer, ik dank U, dat ik niet ben als andere mensen.... als deze dronkaard, als gindse zwarthandelaar!”

Is het dan werkelijk zo belangrijk, hoe we onszelf taxeren? Hoe ziet God ons? Hoe ziet God de door ons geminachte? Ik er ben niet zo heel erg zeker meer van, dat ons menselijk oordeel met het Goddelijke overeenkomt.

Een burgerjuffrouw klom eens in de stoffige ruimte

van een kerkorgel. Ze trok heel haar fijne neusje op tot tussen haar fraai gebogen wenkbrauwen. Ba, je kon wel overal je naam schrijven in het stof. Voor ze heel haar misprijzend gevoel had overwonnen, wickete plotse-ling een vleermuis om haar hoofd. Met een elegant gillette redde ze zich uit dit oord van verschrikking. Hu, dat kerkorgel .... In 't schip van de kerk stond met milde glimlach haar begeleider, de orgelstemmer. „Een pracht-instrument!” zei hij met warme toon, zon-der op de bevreemding van de burgerjuffrouw te letten.

Wat een verschil! De juffrouw zou op haar best mis-schien het orgel met spons en zeem te lijf willen gaan, zoals ze haar spiegel en haar dressoir „op-fatsoenlijkt”. Maar de orgelpijpen zouden even schrill geklonken heb-ben. De stemmer echter grijpt naar het hart van het instrument, opdat dit zuivere tonen voortbrengt. De accoorden, die hij aan zal slaan, zullen zijn vakbekwaam-heid prijzen.

Misschien dat hierdoor verklaarbaar wordt, dat be-zoedelden als David en bijv. Petrus mannen konden zijn naar Gods hart! Onze burgerjuffrouw-mentaliteit ziet niets dan stof en vuil. Als echter de Meester Zijn accoorden aanslaat, glijdt een glimlach over Zijn trekken. Want zuiver klinkt het op: „Heer, tegen U heb ik ge-zondigd, reinig mij met hysop!” En „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb!” Hij weet, dat deze stoffige instrumenten in de hemel een bruisend loflied zullen laten horen, om zo Zijn goedheid en de grootheid van Zijn alles vernieuwende Meesterhand te prijzen.

Veracht het kleine en het verdorvene, veracht de ver-lorene niet! Het wordt door de Heer gezocht. Vooral dat kleine en zwakke, voor het moreel verschovene is Zijn genade werkzaam. Als Hem de kleinste dit liefdevolle zorgen waard is, wat zal ik mij dan nog op de borst slaan over mijn vermeende grootheid!?

BRANDT.

Uit het Unie-bureau

Allereerst dit. En men lette er wel op, opdat er geen mis-verstand kome. Het bericht uit ons Unie-bureau, geplaatst in De Christen van 11 Juni op bladzijde 6 links-boven, berust op een misverstand, waarvoor wij beleefd excuus vragen.

Aan de verkiezing van de leden der Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft bijna niemand van ons deel te nemen, zodat we dit voor onze Unievergadering wel kunnen negeren.

Met het oog op de verkiezingen op Woensdag wordt dit jaar onze Unievergadering D.V. gehouden op Don-derdag 8 en Vrijdag 9 Juli.

Door velen is met verlangen uitgezien naar de agenda onzer Algemene Vergadering. We zijn er helaas een beetje laat mee, doch wegens overbelasting met werk konden we niet eerder. We hopen, dat men ook dit wil excuseren. Gelukkig zijn we nu zo ver. De punten van behandeling worden in Uw aller belangstelling aan-bevolen.

Er zijn bij deze agenda enkele opmerkingen te maken:

Indien op de eerste dag de agenda niet geheel zal kunnen worden afgewerkt, wordt de zakenvergadering op Vrijdagmorgen voortgezet.

Voorts mist U onder punt 5 van de agenda de be-spreking van het jaarverslag van de secr. der Unie. Aan Ds. Jansma zal n.l. bij zijn terugkeer worden verzocht,

dit verslag samen te stellen, aangezien het mij daarvoor aan tijd heeft ontbroken.

Bij het verschijnen van dit bericht zullen de finan-ciële verslagen reeds in het bezit zijn van de secretarissen.

LOGIES. Niemand mene: dat gaat mij niet aan. Want aan hen, die reeds bij de opgave van de afgevaar-digden verzochten, voor logies te zorgen, wordt hierbij meegedeeld, dat zij zich hiervoor moeten wenden tot de regelingscommissie te Nieuwe Pekela. Hun verzoek aan mij werd niet naar Nieuwe Pekela doorgezonden.

VOOR DE UNIE-COMMISSIE-LEDEN. Willen deze er op rekenen, dat de commissievergadering op Dinsdag 5 Juli des namiddags om ca. 6 uur zal aan-vangen? Nader bericht volgt.

CONFERENTIE-DAG. De finesses van het program-ma voor deze dag hopen wij in het volgende nummer bekend te maken. Een inleiding (in aansluiting waarop een bespreking) over: „Zending als Bijbelse Opdracht” zal door br. H. Jut worden gehouden, terwijl een tweede onderwerp door Ds. H. Bakker zal worden ingeleid.

Inmiddels met hartelijke broedergroet,
de waarn. secr.,
G. J. VAN REKUM.

AGENDA van de 68e Algemene Vergadering

van de Unie van Baptisten Gemeenten
in Nederland, te houden op DONDER-
DAG 8 en VRIJDAG 9 JULI 1948 te
NIEUWE PEKELA

Woensdag 7 Juli:

19.30 uur. Begroetingssamenkomst in de kerk der Bapt. gem.

Donderdag 8 Juli:

9 uur. Teken van de presentielijst en inleveren van de stembiljetten.

9.30 uur. Aanvang van de Vergadering.

1. Opening.

a. Korte bidstond.

b. Openingswoord door de voorzitter van de Unie-Commissie Ds. K. Reiling.

2. Mededelingen.

3. Opname van de presentielijst.

4. Verkiezing van een leider der Vergadering.

Deze moet worden gekozen uit de leden van de Unie-Comm. Zie het betr. stembiljet.

5. Bespreking van de Financiële Jaarverslagen.

a. van de Unie.

b. van de E.C.U.

c. van het Curatorium.

d. van De Christen.

- e. van De Zaaier.
- f. van De Kindervriend.
- g. van het Lectorfonds.
- h. van het Pensioenfonds.
- i. van de Unie-Zendingscommissie.

6. Vaststelling van de begroting 1948/1949.

7. Verkiezingen.

- a. 4 leden van de Unie-Commissie. Aftredend zijn: Ds. K. Reiling, Ds. H. Bakker en D. Olijslager, en Ds. J. Louw wegens tussentijds bedanken om persoonlijke redenen.

Candidaten: P. de Boer, Ter Apel;
L. van Dam, Groningen;
K. Drent, Hengelo;
E. de Haan, Heerenveen;
Ds. L. de Haan, Apeldoorn;
Ds. A. A. Hardenberg, Hengelo;
Ds. G. Vegter, Groningen.

- b. 4 redactie-leden van De Christen. Aftredend zijn: Ds. C. Brandt, Ds. A. A. Hardenberg, Ds. F. E. Huizinga en Ds. J. Louw.

Candidaten: dezelfde, en bovendien:
Ds. H. Hornstra en Ds. D. Slort.

- c. 2 redactie-leden van De Zaaier. Aftredend zijn: Ds. F. E. Huizinga en Ds. G. Vegter.

Candidaten: dezelfde.

- d. redacteur van De Kindervriend. Aftredend Ds. L. de Haan.

Candidaat: dezelfde.

8. Voorstellen van de Unie-Commissie.

- a. voorlopig op te nemen in de Unie: de gemeenten te Musselkanaal en te Winschoten, met dien verstande dat de opneming definitief wordt, zodra de erkenning door de Regering feit is geworden.

- b. aan de Unie-Commissie mandaat te geven tot het aankopen van, resp. deelnemen in een drukkerij, eventueel annex uitgeverijbedrijf.

Toelichting. Naar aanleiding van een aanbieding tot overname van een drukkerij-uitgeverij heeft de Unie-Commissie zich in het afgelopen jaar reeds bijzonder met deze kwestie beziggehouden. Op het betr. aanbod is de U.C. (daarin voorgelicht door een met onderzoek belaste studie-commissie) niet verder ingegaan, aangezien een accountants-onderzoek aantoonde dat het gevraagde bedrag voor „goodwill” veel te hoog lag.

Indien de Vergadering dit mandaat wil geven, houdt zulks nog niet in, dat de U.C. tot een dergelijke aankoop of deelneming zal overgaan. De U.C. wil zich beraden, op welke wijze onze Unie zich het eenvoudigst de officiële erkenning als uitgeefster kan verwerven. Indien er echter handelend moet worden opgetreden, dient zij daartoe door de Alg. Verg. gemachtigd te zijn.

- c. te besluiten tot het overnemen van de Stichting Diaconessentehuis „TABITHA”, en tot voortzetting van haar arbeid.

Toelichting. Het Bestuur van „Tabitha” heeft een verzoek van deze strekking bij de Unie-Commissie ingediend. Hierop heeft de U.C. zich met het „Tabitha”-bestuur in verbinding gesteld via een subcommissie. Het uitgebrachte rapport heeft de U.C. doen besluiten, dit verzoek als voorstel aan de Alg. Verg. voor te leggen.

De overname zal omvatten alle baten en verplichtingen van Tabitha, inclusief de door de Diaconessen verkregen rechten en de toezeggingen aan de proefzusters.

9. Voorstellen van gemeenten.

APELDOORN. De Alg. Verg. besluite, een jaar lang wekelijks in een Chr. dagblad, b.v. Trouw, een advertentie te plaatsen met een dusdanige inhoud, dat daardoor meer bekendheid wordt gegeven aan onze beginselen. Men begrote de kosten op f 500.— en drage de redactie van deze advertentie bij voorkeur op aan Ds. J. Louw.

Prae-advies. Voor een dergelijke advertentie zouden de kosten minstens f 2000.— bedragen. In verband met deze hoge kosten kan de U.C. er niet voor zijn.

GRONINGEN I. De Alg. Verg. besluite, art. 2b van het Huishoudelijk Reglement, waar men leest: „Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan benevens haar Predikant of Voorganger één afgevaardigde zenden,” dusdanig te wijzigen, dat men leest: „Gemeenten mogen voor elke 100 leden of gedeelte daarvan” enz. enz.

Eenzelfde voorstel werd ingediend door de gemeente Leeuwarden. De voorstellende gemeenten geven hierbij de volgende

Toelichting. De bepaling dateert uit de tijd, dat onze gemeenten nog kleiner in omvang waren. Langzamerhand is de A.V. een kostbare aangelegenheid en een zwaar hanteerbaar geval geworden. De voorgestelde wijziging leidt tot kosten besparing. Er zal vlotter en overzichtelijker en mitsdien ook effectiever gewerkt kunnen worden, terwijl tevens de telkens terugkerende problemen van voorbereiding: logiesverstrekking, gemeenschappelijke maaltijden etc. vrijwat eenvoudiger zouden worden. Bovendien zullen meerdere plaatsen de Vergadering kunnen ontvangen. (Geen prae-advies.)

GRONINGEN II. De Alg. Verg. besluite:

- a. de prijs van het Evangelisatieblad „De Zaaier” van 3 cent te verhogen tot 4 cent per nummer.

- b. de abonnementsprijs van De Christen van f 5.— per jaar te verhogen tot f 6.—.

Toelichting. ad a. Bij een maandelijks oplage van ong. 17500 exemplaren betekent deze geringe verhoging over 11 maanden (Kerstnummer niet meegerekend) een winstvermeerdering van ongeveer f 2000.— per jaar.

ad b. De indertijd toegepaste verlaging van het abonnementsgeld heeft niet de verwachte stijging van het aantal abonné's tengevolge gehad. Dit doet ons concluderen, dat het getal der abonné's stabiel is, zodat bij een prijsverhoging geen noemenswaardige daling hiervan te verwachten is. Bij een oplage van ongeveer 1800 ex. betekent de voorgestelde verhoging een winstvermeerdering van ong. f 1800.—.

Het feit, dat de gemeenten zich met moeite financieel staande houden, noopt ons tot dit voorstel. Waarom de gemeentekassen teveel te belasten, terwijl er meerdere winst is te maken uit de periodieke uitgaven der Unie? Het lijkt ons niet gezond, de contributies op te voeren en tegelijkertijd winst op reële basis voorbij te laten gaan. De meerdere inkomsten door de verhoging der prijzen, genoemd onder 2a en 2b verkregen, zal een lage Unie-contributie tengevolge hebben.

Geen prae-advies. In de U.C. zijn de meningen hieromtrent verdeeld.

GRONINGEN III. Voorwaarde ter verkrijging van subsidie van Uniewege zij, dat de betreffende gemeenten zich bij vacante predikbeurten houden aan de door de Unie samengestelde sprekerslijst.

Toelichting. Gesubsidiëerde gemeenten hebben uiteraard weinig ervaring aangaande personen, welke de be-

diening van het Woord kan worden toevertrouwd. Het ligt voor de hand, dat de Unie bevordert, dat alleen dezulken voorgaan in de gemeenten, waarvoor zij een bijzondere verantwoordelijkheid draagt (welke verantwoordelijkheid ook in het toekennen van subsidie tot uiting komt).

Prae-advies. De U.C. is er tegen.

GRONINGEN IV. Een maandblad uit te geven ten dienste van de arbeid onder de zieken, en daartoe over te nemen „Troostend Licht”, dat door de gemeente Groningen onder zieken wordt verspreid.

Toelichting. „Troostend Licht” wordt uitgegeven in het formaat van „De Christen” en omvat 4 pagina's. De raming van de onkosten voor het lopende jaar bedraagt f 460.— terwijl de inkomsten zijn begroot op f 380.— (abonnementen en advertenties). Wordt „Troostend Licht” Unie-uitgave, dan zal het aantal betalende abonné's o.i. nog dit jaar zó opgevoerd kunnen worden, dat de exploitatie een batig saldo oplevert.

Prae-advies. De U.C. is er voor, met dien verstande dat het eerste jaar proefjaar zal zijn, en nadien definitief beslist zal worden.

LEEUWARDEN I. Zie onder Groningen I.

LEEUWARDEN II. De Alg. Verg. besluite art 9a van het Huishoudelijk Reglement aldus aan te vullen: „HERkiezing van de Commissieleden van redactie is na vierjarige functie als zodanig, tenminste voor het volgend jaar, NIET mogelijk”.

Toelichting. Het betreft hier dus de redactie-leden van De Christen. Het voorlichtende en beschouwende karakter van dit blad maakt het noodzakelijk dat meerderen, en met name de jongeren in ons midden, de gelegenheid krijgen om van hun inzichten en kwaliteiten blijk te geven. Bovendien zal het zijn nut hebben, dat de redactieleden op tijd voor het feit gesteld worden, dat ze de dingen alleen als „buitenstaander” mogen beoordelen, terwijl tijden van „zelfinkeer” voor hen ook heilzaam kunnen zijn. Met de huidige reglementsbe-paling zijn de MOGELIJKHEDEN tot dit alles zeker ook voorhanden, maar lettende op de sleur in vele handelingen en dus ook in de verkiezingen, moet het juist worden geacht, dat door een passende reglements-aanvulling de zaken in de gewenste zin worden GEDWONGEN. Een begin kan worden gemaakt, door in de eerstvolgende jaren bij stemming of loting of anderszins te bepalen, wie het eerst niet herkiesbaar is.

Prae-advies: de meerderheid van de U.C.-leden voelt er wel voor.

TER APEL. De Bapt. Gem. te Ter Apel stelt aan de Alg. Verg. voor, de volgende motie aan te nemen: „Het in de motie Stadskanaal (zie Alg. Verg. 1946) genoemde minimum van f 2.200.— voortaan te brengen op f 2.650.— benevens vrij wonen”.

Toelichting: Verhoging van dit minimum lijkt ons nodig, mede gezien de gestegen kosten van levensonderhoud en de verhouding ten opzichte van salarissen en lonen.

Toelichting van de U.C.: Indien dit voorstel wordt aangenomen, kost dit de Unie-kas jaarlijks wel minstens f 6.000.—.

ZANDBULTEN. De Algemene Vergadering besluite, de GOEDE VRIJDAG voor Baptist Nederland te erkennen als christelijke feestdag, in die zin, dat in al haar gemeenten op die dag een morgendienst gehouden

zal worden, gevolgd door de bediening van het Heilig Avondmaal;

dat de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland haar besluit ter kennis brenge van de Nederlandse Regering, en er bij haar op aandring, dat de Goede Vrijdag door haar als christelijke feestdag zal erkend worden, en deze dag voor werknemers gelijk te stellen met andere erkende christelijke feestdagen.

Toelichting: In de meeste Baptisten gemeenten in ons vaderland is het gebruikelijk, dat op de Goede Vrijdag alleen in de avonduren een dienst gehouden wordt met of zonder viering van het Heilig Avondmaal, tengevolge waarvan Baptiste werknemers op de dag moeilijk of in sommige gevallen in het geheel geen vrijaf kunnen krijgen, terwijl velen daaraan, in verband met de wijding van die dag, grote behoefte hebben.

Toen deze aangelegenheid onlangs besproken werd op een vergadering van de Bond van Christelijke Werknemers, werd besloten, dat werknemers, die gemoedsbezwaren hadden tegen het verrichten van werkzaamheden op de Goede Vrijdag, bij hun eigen kerkgenootschap deze aangelegenheid aanhangig zouden maken, met de bedoeling dat elk kerkgenootschap afzonderlijk, ten behoeve van deze leden, een daartoe strekkend verzoek bij de Nederlandse Regering zou indienen, dat ook de Goede Vrijdag als christelijke feestdag erkend zou worden.

Prae-advies. De U.C. is er niet voor.

10. Op verzoek toelichting namens de Unie-Commissie van:

a. de gevolgde gedragslijn bij de oprichting en instituering van de Baptisten Gemeente te Steenwijk. (Gevraagd door Harlingen en Haulerwijk.)

b. onze verhouding tot de Wereldraad van Kerken in verband met het geestelijk standpunt dat die Raad inneemt. (Gevraagd door Harlingen.)

11. Rondvraag.

12. Voorlezing der notulen en sluiting.

17.30 uur GEMEENSCHAPPELIJKE MAALTIJD.

19.30 uur AVONDMAALSVIERING.

Vrijdag 9 Juli: Conferentiedag.

Opening van de morgenvergadering 10.30 uur precies. Gemeenschappelijke maaltijd om 13.00 uur.

Onze Militairen

Aan allen, die iemand in Indië of in Nederland „onder de wapens” hebben!

Het nieuwe adres van de secretaris der Commissie voor de Militairen is: Ds. H. Hornstra, Meteorstraat 10, Treebeek!

Hij doet een dringend beroep op u die dit leest om de actie niet te doen verslappen en er allen aan mee te werken dat het werk voortgang kan vinden. Met gebed, woord en daad.

Het is hem gebleken dat de verzorging door middel van de contact-brieven en lectuur zeer door de mannen op prijs gesteld wordt en daarom verwacht hij van u medewerking in elk opzicht. U weet hoe u dit doen kunt:

a. als er een der uwen „op moet komen” en later

misschien zelfs naar Indië gaat, dan is het nodig, dat zijn adres bekend is in Treebeek. Wijzigt zijn adres zich, dan geeft u dat ook even op. Hij doet het ook wel, maar 't is beter dat er twee opgaven komen dan helemaal geen;

b. door hem zelf niet uit 't oog te verliezen;

c. door het werk te steunen met uw gebed en met uw offer. Alweer om geld? Och ja, waarom niet. Als u 't in uw bezit houdt, brengt 't geen rente op. En dit komt met rente terug, in deze vorm dat uw man, uw zoon, uw verloofde uw vriend geregeld de handdruk voelt die uit Nederland hem wordt gereikt. En in die handdruk merkt hij uw liefde tot hem en de anderen, die, uit hun gewone doen gehaald, een heel ander leven hebben, vol van gevaren voor lichaam en geest. En de laatsten zijn misschien wel erger en groter dan de eerste.

Daarom: u helpt hem die de contactpersoon is van Unie-wege en hij is bereid hen en u te helpen.

U hoort wel meer van de secretaris der Militaire Commissie.

HORNSTRA,

Meteoorstraat 10, Treebeek (L.).

Mededelingen

VACANTIE-ADRESSEN

De vacantie voor de Utrechtse studenten is begonnen. De vacantie-adressen zijn:

R. Reiling, Claes de Vrieselaan 69b, Rotterdam
H. P. de Boer, Oudeweg 21, Ter-Apel
G. Molenaar, Verlengde Semsstraat G 135, Stadskanaal
Ph. Lindeman, C. H. Peterstraat 55a, Groningen
J. van Dam, Paterswoldseweg 101, Groningen
M. G. Boeschoten, Dongestraat 5, Utrecht
J. Kiwiet, Uitslagweg 66, Hengelo (O.)

TER ATTENTIE S.V.P.!

Het secretariaat in de gemeente Leeuwarden is van br. C. Visser, Wissesdwinger 18, overgegaan naar br. K. Fennema, Kalverdwaarsstraat 15, Leeuwarden, tel. 7026 (K 5100).

CONTACTGROEP VOOR EMIGRATIE IN BAPTISTISCH VERBAND

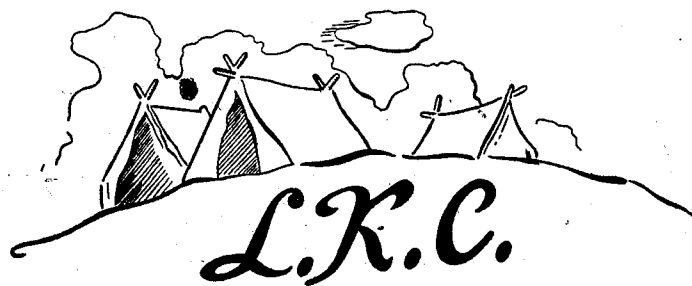
vergadert Zaterdag 26 Juni a.s. te Zwolle. Ontmoeting in de 3de klas Wachtkamer, uiterlijk 2.30 uur. Vergaderpl. wordt daar bekend gemaakt. — Toegankelijk voor leden „en allen, die zeer ernstige plannen hebben om te emigreren”. Reiskosten worden omgeslagen. — Er zijn belangrijke mededelingen. De landb.groep zal deze zomer kunnen oversteken naar Canada!

K. BAPTIST.

„ZUSTERHULP” TE DEVENTER

Beide kerkgebouwen liggen 7 minuten van Station. Bezoeksters! kopje en suiker meebrengen!

J. A. TIJMAN—VAN OORT.

N.B.J.B.er leef!

Alweer de tenten! Mis: natuurlijk weer de tenten. Want het zou kunnen zijn, dat je het nog niet wist. We gaan naar de Sprengkoppen, tussen Woeste Hoeve en Loenen. Een schitterend terrein, alles, wat een kampeerder nodig heeft bij de hand. Wat wil je nog meer? Ja, wat nog meer? 'k Hoor het jullie zeggen en ik zeg het met jullie: wij willen wel eens echt leven. De wereld is rommelig en ons bestaan lang niet altijd even plezierig. Daar willen we wel eens uit, om dan zoveel te ontvangen, dat we er met nieuwe moed weer in kunnen stappen.

Kom dan bij ons. In onze kampen leef je werkelijk. We spelen ons moe en raken zo een heleboel ballast, die het leven op onze nek duwt, kwijt. We praten ons met elkaar uit over alle vragen, die we hebben en worstelen samen ons er door, omhoog naar de ontmoeting met Jezus Christus, die ons mens maakt. En als we naar huis gaan, dan zijn we andere mensen geworden, omdat we Hem hebben gehoord.

Kijk, N.B.J.B.er, dit is, wat jij zoekt. Daarom nog eens de aandacht op de tenten gericht. Zorg, dat je er bent.

En hoe je er komt? Eerst uitzoeken, wanneer je vacantie hebt. Je kunt bij ons terecht

van 17 Juli tot 24 Juli
van 24 Juli tot 31 Juli
van 31 Juli tot 7 Aug.
van 7 Aug. tot 14 Aug.
van 14 Aug. tot 21 Aug.

Heb je uitgezocht, welke week je vacantie hebt, dan meteen naar het postkantoor en f 2.— storten op giro no. 250591 van L. Siesling, Billitonstr. 80, Groningen, onze kampco. Zet op het strookje, welke week je wilt komen. Wat je verder weten moet, hoor je dan wel van ons. En vergeet het niet: bij de Sprengkoppen leef je op.

De Land. Kampcommissie.

Jongens- en Meisjeskampen

Thans kan de L.K.C. afd. Jongens- en Meisjeskampen U vertellen, waar en wanneer de diverse kampen gehouden zullen worden en bij wie men zich kan melden.

Indien er geen prijs bij vermeld is, is de kamp prijs f 12.50. Alle prijzen zijn zonder de reiskosten.

Jongenskampen:

Diever (Dr.). Leeftijd 12 tot en met 15 jaar van 7 tot 14 Augustus. Aanm.: J. Haak, Sluisstraat 21, Groningen.

Diever (Dr.). Leeftijd 8 tot 11 jaar van 14 tot 21 Augustus. Aanm.: J. Haak, Sluisstraat 21, Groningen. Dit kamp kan alleen doorgaan bij voldoende deelname.

Zeegse (Dr.). Leeftijd 10 tot en met 15 jaar. Datum:

3, 4 en 5 Juli. Prijs f 7.—. Aanm.: J. Bok, 171a Gasselternijveen.

Buurse (Overijssel). Leeftijd 12 tot en met 15 jaar van 7 tot 14 Augustus. Prijs f 10.—. Aanm.: M. J. ter Braak, Bornsestraat 28, Hengelo (O.).

Ermelo (Gld.). Leeftijd 10 tot en met 15 jaar van 17 tot 24 Juli. Aanm.: M. L. de Jonge, Adm. de Ruyterweg 256hs, Amsterdam—West.

Meisjeskampen:

Hooghalen. Leeftijd 10 tot en met 15 jaar van 24 tot 31 Juli. Aanm.: Mej. G. van Veen, Kapelstraat 7, Emmen.

Ermelo (Gld.). Leeftijd 10 tot en met 15 jaar van 24 tot 31 Juli. Aanm.: Mej. M. L. de Jonge, Adm. de Ruyterweg 256hs, Amsterdam—West.

Jongens- en Meisjeskamp:

Heelsum bij Arnhem. Voor jongens en meisjes van 10 tot 15 jaar van 24 tot en met 31 Juli. Aanm.: A. Tulp, Ruurlostraat 31, Eindhoven.

Zoals U ziet is er keus genoeg.

Meldt Uw zoon of dochter zo spoedig mogelijk. Nu kunt U nog kiezen, naar welk kamp U Uw kind wilt zenden. Velen hebben zich reeds gemeld en hoeven dit niet nog eens te doen. Zij waren U reeds voor en lopen geen kans meer terug gestuurd te worden, wanneer de kampen volgeboekt zijn.

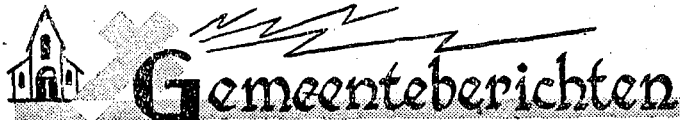
Wenst U nog inlichtingen? Ondergetekende is gaarne bereid alle gewenste inlichtingen te verstrekken.

Horen we spoedig iets van U?

Met vriendelijke groeten,

Mej. M. L. DE JONGE,

Adm. de Ruyterweg 256hs, Amsterdam—West.

STAVEREN

De gemeente genoot in rijke mate de zegeningen des Heeren.

't Vorig jaar hadden wij het voorrecht dat student J. Bosma het beroep naar Staveren aannam.

Wij kunnen ons gelukkig prijzen, dat wij na een herderloos tijdperk van 2 jaar, Ds. Bosma als onze voorg. mogen bezitten.

Voorg. en gemeente werken gezamenlijk aan het grote doel, de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

De jeugd is actief, en helpt dapper mee.

Onze voorg. staat natuurlijk bovenaan, en pakt met groot enthousiasme het werk hier aan.

Zondaren vonden vrede aan de voet van het Kruis en werden gedoopt.

Wij gevoelen steeds meer en meer de rijkdom en heerlijkheid die wij bezitten in Christus.

Moge het ook zo blijven, opdat de Heer kan zeggen: gemeente van Staveren gij zijt klein, maar gij hebt Mijn Woord bewaard en hebt Mijn Naam niet verloochend.

Wij sluiten met de bede: *Excelsior*.

R. SMITS.

Terug naar Nederland

Nog slechts 2 weken en 2 dagen scheiden mij heden van mijn terugkeer naar Nederland. Op 't ogenblik vertoef ik in St. Louis, de grote stad met uitgestrekte parken aan de brede Mississippi. Hier zal ik a.s. Zondag 2 maal spreken en wel in de St. John's Baptiste kerk en in de kerk van Dr. C. O. Johnson, de president van de Baptiste Wereldalliantie. Dan wachten mij nog een aantal spreekbeurten in Arkadelfia (Arkansas) en op de studentenmeeting in Ridgecrest (Noord-Carolina). Via Richmond (Virginia) reis ik daarna naar New York, 't punt van vertrek van Amerika.

Zondag 20 Juni 10 uur Amerikaanse tijd (16 uur Nederl. tijd) start ik van La Guardia Airfield bij New York en hoop Maandagmorgen 21 Juni om 7.40 (Ned. tijd) op Schiphol de vaderlandse bodem te betreden en met mijn vrouw verenigd te zijn! Een bijzonderheid zal dan zijn, dat ik die Maandagmorgen de welwillende organisator van mijn reis in hotel Krasnapolski te Amsterdam hoop te ontmoeten, die dan al een week in Europa vertoef.

In de tot heden in alle opzichten voorspoedige reis zie ik de verhoging van de gebeden van velen. Ook voor de grote tocht terug van Amerika naar Nederland beveel ik mij ten zeerste in uw voorbede aan! In de hoede van de Bestuurder van al onze wegen zijn wij veilig!

St. Louis, 4 Juni 1948.

T. JANSMA.

Advertentiën

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland, na een kortstondige ziekte, onze lieve moeder, behuwd- en grootmoeder

Klaaske Groenland
in de ouderdom van 75 jaar.

Sedert 30 Maart 1941 wed. van Albert Raadsveld.

Sneek:

M. Raadsveld
E. Raadsveld-van Komen

Stadskanaal (W.):

H. van Komen-Raadsveld
Tj. van Komen

Musselkanaal:

A. A. Raadsveld
A. Raadsveld-Hulshof
en kleinkinderen.

Stadskanaal, 15 Juni '48.
H 137.

Met dezen betuigen we onze hartelijke dank voor het medeleven bij ons gouden huwelijksfeest ontvangen van nabij en van ver.

J. Vis

P. Vis—Engelsman.

Borne, Aanslagsweg 13.

KEURIG . . .

Ja, dat zegt U ongetwijfeld wanneer Uw drukwerk door ons wordt verzorgd
Gaarne verstrekken wij vrijblijvend prijsopgaaf

Drukkerij

BRANDENBURGH

MARKT — WORKUM

Abonneert U op »De Christen«

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2902

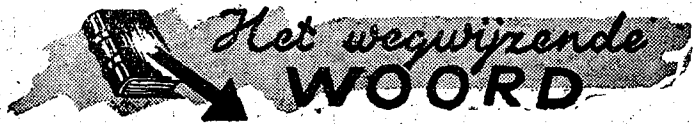
VRIJDAG 25 JUNI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Is het leven de moeite waard?

De Bijbel is een bron van troost en kracht. Hoevele vermoeide zielen door al de eeuwen heen hebben dit niet als een heerlijke ervaring mogen ondervinden! Zij dronken van het water des levens en werden verzadigd door het hemelse manna. Zij vervolgden hun levensreis met lichtere tred en hadden weer hoop voor de toekomst. De moeiten en zorgen waren door het lezen van Gods Woord niet eensklaps weggenomen, want indien dat het geval zou zijn, zou de Bijbel meer op een toverboek gelijken dan op een blijde boodschap der Allerhoogste. Welk een een handelswaarde zou dit wonderboek dan vertegenwoordigen, vooral als het recht van drukken en uitgeven aan één firma ware toevertrouwd! Slechts de rijksten der wereld zouden zich de weelde kunnen veroorloven een exemplaar aan te schaffen. Zoals het is, is het binnen ieders bereik. Enkele luttele centen stellen een ieder in staat een Bijbel te kopen. Daarover kunnen wij niet anders dan ons ten zeerste verheugen.

Maar met het bezit van een Bijbel alleen is de mens nog geenszins gebaat. Immers, men kan hem als een erfstuk te pronk leggen en slechts ter hand nemen om er de stof af te nemen. Men zal hem moeten lezen! Denk echter niet, dat het lezen zonder meer zijn nut zal afwerpen. Al lezende zal men de boodschap moeten verstaan en wat meer zegt, ter harte nemen! Alleen zó zal het tot spijs en drank worden. De lezer wordt dan gewaar hoe diep menselijk en tevens echt goddelijk dit boek is. Het spreekt zonder schromen over het zondige leven. Niets wordt verbloemd of vergoeilijkt. Ook de geloofshelden worden niet gespaard, doch hunne zwakheden en tekortkomingen in het volle daglicht gesteld. In dit opzicht is de Bijbel wel een verrassend eerlijk boek.

Men vraagt zich wel eens af: Is het nodig geweest om verschillende daden op te tekenen zoals die geschied zijn, b.v. de zonde van David, de man naar Gods hart of de verloochening van Petrus, de geliefde discipel?

Is het voorts nodig geweest om verschillende uitspraken neer te schrijven, zoals die geuit zijn door waarlijk vrome mannen? Dan denk ik aan Elia die onder de jeneverboom uitriep: „Het is genoeg; neem nu Heere mijne ziel, want ik ben niet beter dan mijne vaderen”; en aan de spreekwoordelijk geworden geduldige Job die in vertwijfeling schreeuwde: „Waarom ben ik niet bij mijn geboorte gestorven, waarom gaf ik niet de geest toen ik het levenslicht zag?” en wederom aan de grote profeet Jeremia, die in verbijstering en angst meermalen heeft geklaagd: „Wee mij, mijne moeder, dat zij mij het leven gaaft!”

Zulke daden en uitspraken kunnen een mens schokken en zich doen afvragen of het verzwijgen van deze dingen niet beter geweest zou zijn dan het doorgeven derzelve. En toch, bij nader doordenken moeten wij voor deze openhartigheid van Gods Woord dankbaar zijn. Het toont ons dat het menselijk hart altijd hetzelfde geweest is, dat de zonde en de moedeloosheid dit hart altijd heeft belaagd en dat het uitnemendste van het leven moeite en verdriet is. Maar het toont ook dat Gods genade en kracht onuitputtelijk zijn, en dat, als de mens haast bezwijkt van de last die hij moet torsen, de Heer nabij is om alle schuld te vergeven en nieuwe moed, hoop en geloof te schenken. „Sta op en eet” zo luidde 's Heeren bevel aan Elia, „want de weg zou voor u te veel zijn”, en omziende zag de profeet aan zijn hoofdeinde een koek op de kolen gebakken, benevens een fles met water. Toen stond Elia op, at en dronk — en nadat de Heer hem op de berg in het suizen van een zachte stilte was verschenen, ging hij terug naar zijn volk om de hem opgelegde taak tot het einde toe te vervullen. —

Het is de boodschap van de Bijbel ons duidelijk te maken dat het leven zonder God niet waard is geleefd te worden. Zonde, nood en dood bedreigen ons van alle kant. Wij worden er door ingesloten, en niemand mag de gedachte koesteren, dat sinds de zondeval het ooit anders geweest is. De tijden mogen naar het aanzijn veranderen, de geslachten elkaar opvolgen, doch in wezen is er niets nieuws onder de zon. Al de menselijke pogingen ten spijt om een soort Paradijs op aarde te scheppen, blijft moeite, zorg, angst, nood en dood ons omringen. Zij zijn het resultaat van de zonde die zo diep geworteld is in ieders hart. Als dit duidelijk gemaakt is, volgt echter een tweede boodschap. Dat is de blijde, verrassende tijding dat God ons lief heeft en bevrijden wil en kan uit al onze menselijke ellende. Hij spreekt het verlossende woord. Hij zegt: „Gij zijt

Mijn. Ik heb u gezocht en gekocht door het kruis van Mijn geliefde Zoon." —

Die op zijn eigen lijden en smart staart is verloren. Het graf is het tragisch verlossende einde van de ongelovige. Het leven is stellig de moeite niet waard. Die echter op het plaatsvervangend, verzoenend lijden en smart van de Heiland der wereld ziet in kinderlijk vertrouwen, grijpt moed en hoop. Het leven is stellig wel de moeite waard, want het lijden van deze tegenwoordige tijd valt niet te waarden tegen de heerlijkheid die aan ons zal worden geopenbaard. Door de duisternis gaat het naar het eeuwig licht. Door het lijden naar het verblijden. Door de dood en het graf heen naar het eeuwige leven. De Bijbel is het boek van de werkelijkheid. Het verbloemt niets. Het spreekt van het naderend oordeel. Het spreekt ook van genade en een herschepping aller dingen. De laatste hoofdstukken beschrijven ons het Nieuwe Jeruzalem dat neerdaalt vanuit de hemel op aarde. Dat is het grote geschenk van God aan de gelovigen. Het is geen resultaat van menselijke strevingen, doch het werk van Hem die alles schept en herschept. Ziende op dat hemelse vaderland wat ons wacht, grijpt de Christen moed. Al wandelende op de pelgrimsweeg hier beneden zingt hij in blij geloof het heerlijke lied:

O denk aan het huis bij de Heer!
Aan het oord waar geen nacht is of leed —
Waar Gods heil'gen hun Koning ter eer,
In het smetteloos wit zijn gekleed.
Bij de Heer, bij de Heer —
O denk aan het huis bij de Heer.

A. A. HARDENBERG.

Pastorale Mijmeringen

Twee dames, wier wegen elkander op onze vismarkt kruisten, hadden laatst samen een geanimeerd gesprek. Helaas was het het talrijke publiek, dat hartelijk meeleefde, ontzegd de gelukkige afloop te ervaren. Naar mate het onderhoud vorderde werd de toon harder dus onverstaanbaarder en het onderhoud eindigde dan ook prompt in een serieuze proef op spankracht van mal-kanders hardos.

Wat leven we toch in een bedroefde wereld! Daarvoor heb je nog niet eens het boek „Ciske de Rat” te lezen; dat weet iedereen zo wel!

Maar als ik zo over zulke dingen nadenk, kom ik toch tot een merkwaardige conclusie: In deze bedroefde wereld merk je eigenlijk weinig van droefheid. Tja, daar kijkt u een beetje van op. 't Is ook een wel wat vreemde gedachtencombinatie. Maar dan vermoedt u al het antwoord op uw onuitgesproken vraag. Natuurlijk, de mensen zoeken immers overal met vertier en plezier aan de greep van de ellende te ontkomen. Hier een kroeg, daar een danshuis, ginds het sportveld. Ja, ja, u begrijpt me wel. Och, wat gaat het er in de wereld soms raar naar toe!... Pardon, u begrijpt me toch verkeerd!

Ik heb in mijn leven veel horen klagen over allerlei vormen van wereldwee. Aan alle fronten trok de duisternis zegevierend op. Al het schoons, dat op aarde het kommervolle bestaan trachtte te rekken, werd al te wreed onder de voet gelopen, soms blijkbaar door blinde machten van het noodlot, soms ook door kwaadaardig opzet. Hoeveel idealen moesten niet opgegeven worden, hoeveel tere banden rafelden niet uitelkaar, omdat ze

onder de stage druppel van de grijze eentonigheid hun elasticiteit verloren hadden. Hoeveel ontroerend schoons moest niet de toegang tot de eigen levenskring ontzegd worden, daar het schone niet tegelijk het goede was. Niet spoedig zal ik de tranen vergeten van die eenzame moederlijke vrouw, wier liefde voor een buurkind haar door de jaloerse moeder werd euvel geduid. Ze offerde deze liefde op, omdat ze een kern waarheid ontdekte in het verwijt: „Je ontsteelt me m'n kind!” Neen, dan is het hard om te vertreden, dat opzichzelf misschien bovenaards mooi is.

Toch moet ik bij mijn conclusie van zoeven blijven: in deze bedroefde wereld merk je weinig van droefheid! En zoals gezegd, niet, omdat men elders compensatie voor het verstoorde geluk zoekt om zo zijn droefheid te vergeten. Neen, die droefheid is er in werkelijkheid helemaal niet! Ik kan, naar ik meen zeggen, dat de wereld daarom zo bedroevend is, omdat er zo weinig droefheid is. Ware er meer droefheid, dan zou droefheid waarschijnlijk eerder haar dwingende greep op de mensheid verliezen. Doch ook nu haast ik me de grenzen te sluiten voor de groep, die thans als onheilsprofeten mij te gauw hun bijval zouden willen betuigen. Ik behoor niet tot degenen, die de wereld een nog steviger pak slaag toedenken, omdat ze daardoor tot inkeer mocht komen!

Wat ik als een tekort zie is veeleer het feit, dat de slagen van het lot wel *boosheid, toorn en haat* oproepen, maar geen *droefheid*.

Kan men in waarheid op verbetering hopen, als de haat met flikkerend oog zichzelf tot ordebewaarder proclameert? Kom, dat gelooft niemand van u! Van een slechte boom kan men nu eenmaal geen goede vruchten verwachten. En de haat is slecht in heel haar wezen. Wat is haat anders dan gekwetste eigenliefde? Als het Ikje op de troon vermoedt, dat niet al zijn wensen in vervulling gaan, wrekt het zich op hen, die het aan zich en zijn belangen heeft willen dienstbaar maken. Kon dat eigenwijze Ikje met z'n scheefgezakt kroontje op de domme kop z'n despotisch willetje altijd doorzetten, dan zou er van de vrijheid der „onderhorigen” weldra niets overblijven. Het vermeende geluk van die onwaardige kroonpretendent zou zonder uitzondering uitlopen op verminking van de vreugde van de ander. Eigenliefde, hoe handig ook gecamoufleerd, is het zelfde als naasten haat! Het Recht echter neemt onafwijsbaar zijn loop. Als „Ik” zijn grootste overwinning boekt, vernietigt het zijn eigen bestaansmogelijkheid, omdat het in dit ogenblik zijn laatste vazal keelt!

Maar als de laatste vazal zich niet laat kelen en plot-seling de gehoorzaamheid opzegt?... Dan nog zijn de wrange vruchten van de boosheid verderfelijker!

Inderdaad kan het voorkomen, dat de wrevelige blik iets opmerkt, dat werkelijk verkeerd is. Wat gebeurt er dan? Met felle bijslagen hakt de wrevel op dit verkeerde in. Dat zou nog niet zo gek zijn als ik me niet de uitdrukking herinnerde: „duivelen uitwerpen door Beël-zebul”. Terecht! Waar wrevel de boosheid bekampt, slaat hij de takken ervan af maar voedt hij tegelijkertijd de wortels!

En zo blijft de droefheid in de wereld ondanks veel actie.

Als er eens meer droefheid gevoeld werd over het droeve in de wereld ....

Vertegenwoordigt droefheid dan een zo grote macht, dat het wrevel overschaduwet? Stellig! Droefheid is een uiting van liefde, die een echo van liefde oproept zelfs daar, waar men het niet zou verwachten. Daardoor voedt zij de wortel van de boosheid niet; die wortel,

die uit pure zelfverdediging dieper in de aarde grijpt als haat en wrevel het verkeerde willen overwinnen. Er gebeurt niets minder dan een wonder, als in de droefheid de liefde haar strijd begint. Misschien is er slechts op lange termijn resultaat te verwachten, maar ze laat zich niet afbrengen van haar geloof in de goede kiemen, die God ook in het hart van de overtreder gelegd heeft. Het leeft uit de waarheid, die we al eerder gevonden hebben, dat groot en klein, goed en verkeerd onder mensen niet zo hemelsbreed verschillen, althans van God uit gezien. Daarom kan de liefde nooit de overtreder verachten en blijft hopen ook dan, als de beterschap soms lang op zich laat wachten. Ware liefde blijft hopen, al zou de zege van het goede ook eerst komen met het tijdstip, waarop alles in een punt des tijds veranderd wordt en het volmaakte van Hogerhand een feit wordt. De verschijningsvorm der liefde, die we „droefheid” noemden, heeft echter een schone taak. Ze is als de lenteson, die met haar warmte nieuw leven tot aanzijn roept.

Ik zie er af om bewijzen voor de juistheid van onze stelling bijeen te brengen. Ze liggen voor het grijpen. Doch op een feit zou ik de aandacht willen vestigen. De droefheid der liefde is heilzaam ook voor degene, die haar gevoelt. De reine aandacht der liefde heeft een geopend oog voor de omstandigheid, dat het boze der omgeving in het eigen hart eveneens op sprong staat om zijn slag toe te brengen. Zo sterkt de droefheid de waakzaamheid over eigen levensgang. De wonderbare wisselwerking tussen ootmoed en geloofsmoed heeft haar beslag gekregen, waarmee een machtige voorwaarde tot de zege van het licht in deze bedroefde wereld is verkregen!

BRANDT.

„Ons Christelijk Geloof”

Op verzoek van de Algemene Verg. schreven wij in Febr. 1940 een Lesboekje voor Geloofsleer. Daarvan verscheen in 1946 een derde druk. In het voorbericht voor die druk zeiden we o.a.:

„De belangstelling, die voor dit boekje blijkt te bestaan, schrijven we aan het onderwerp toe: Geloofsleer, en wijst allicht op een behoefte aan een bredere en dieper gaande behandeling van dit onderwerp”.

Daar we het van belang achten, dat men weet wat in Baptistische kringen geloofd wordt, hebben we ons gezet om aan boven geconstateerde behoefte tegemoet te komen, en een eenvoudig handboekje over de Christelijke Geloofsleer samengesteld. Het maakt geen andere aanspraak, dan belangstellende gemeenteleden en zulken, die buiten deze gemeenten staan, maar zich van haar geloofsopvattingen op de hoogte willen stellen, voor te lichten.

We geven hier de inhoudsopgave:

Afdeling I SCHEPPER EN SCHEPPING.

- Hoofdst. I Het Godsbesef.
- II De Openbaring Gods.
  - a. De Kennis van God uit Zijn Werken.
  - b. De Openbaring Gods in Christus.
- III Hoe God is.
- IV De Schepping.

- V De mens.
- VI De zonde.
- VII De engelen.

Afdeling II DE VERLOSSING.

A. De Verlosser.

- Hoofdst. VIII De Persoon van de Verlosser.
  - a. De Zoon des mensen.
  - b. De Zoon van God.
- IX Het werk van de Verlosser.
  - a. Zijn Woord.
  - b. Zijn daden.
  - c. Zijn kruis.
- X De Verhoging van Christus.

B. De Verlosten.

- Hoofdst. XI De toegeëigende Verlossing.
  - a. De bekering.
  - b. De wedergeboorte.
  - c. Het nieuwe leven naar zijn aard.
  - d. Het nieuwe leven in zijn openbaring.
  - e. De uitverkiezing.
- XII De Gemeente der Verlosten.
  - a. Haar wezen.
  - b. Haar inrichting.
  - c. De Doop.
  - d. Het Avondmaal.
  - e. De tucht.

C. De Voltooiing der Verlossing.

- Hoofdst. XIII De Verschijning van de Verlosser.
- XIV De Verheerlijking van de Verlosten.
- XV De Vernieuwing der Schepping.

Het boekje zal ongeveer 65 á 70 bladz. bevatten, formaat 21 x 14 centimeter, en gecartonneerd geleverd worden.

De verschijning zal mogelijk zijn in de maand October en de prijs zal niet hoger gesteld behoeven te worden dan f 1.10.

L.

Ingezonden

Zeer geachte Ds. J. Louw,

Naar aanleiding van „Het wegwijzende woord” in ons weekblad door U geschreven, heb ik enige vragen en opmerkingen. U schrijft daar o.a.

1. Ofschoon de heilige Geest op de Pinksterdag overvloedig werd uitgestort, waren er slechts weinigen, die Hem ontvingen.
In Hand. 2: 3 en 4 kunnen wij lezen:
En het zette zich op ieder van hen; en zij werden allen vervuld met de heilige Geest.¹⁾
2. En waren ingewijd in de schatten van het Koninkrijk.
Hand. 1: 3. En tot hen sprekende over al wat het Koninkrijk Gods betreft. (Prof. Brouwer; het-

- geen met het koningschap Gods verband houdt). Zie ook Luk. 24 : 44 en 45.
3. Ze wachtten inderdaad op een nog grotere zegen. Hand. 1 : 4 lees ik van „gebood hij hen”. Hand. 1 : 8 Maar gij zult kracht ontvangen. Luk. 24 : 49 En zie Ik zend wat mijn Vader beloofd heeft, over u uit; doch gij moet in deze stad blijven, totdat gij bekleed wordt met kracht uit de hoge.
  4. Omdat anders de Grote Zegen niet kon komen. Joh. 16 : 7. Ik zeg u evenwel de waarheid; het is u nut dat ik wegga, zo zal de raadsman tot U komen: maar wanneer ik heengegaan ben zo zal Ik Hem tot u zenden.
  5. Wat was die grote zegen?
Ik kan niet begrijpen waar U de vrijheid vandaan haalt om de heilige Geest te wijzigen in grote zegen.²⁾
Dan moet U toch wel onkundig zijn wat de heilige Geest is.
De heilige Geest is de Geest Gods.
En Gods Geest is een:
Raadsman, Trooster, Rechter en Leider.
Het is dezelfde Geest, waarvan wij lezen in het oude testament, o.a. Num. 11 : 17, Num. 27 : 16 t/m 23, Deut. 34 : 9, 2 Kon. 2 : 9 en 16, 1 Sam. 19 : 20—24.
  6. Mozes heeft ons veel kwaad gedaan.³⁾
Welk kwaad heeft hij ons gedaan?
Ik heb daarvan nog nooit iets in de bijbel gelezen! Misschien kunt U mij teksten aanwijzen?
Wel lees ik in Luk. 16 : 29:
Ze hebben Mozes en de profeten naar hen moeten zij luisteren.
Luk. 24 : 44: Dit zijn mijne woorden, die ik tot u sprak, toen Ik nog bij u was, dat alles wat over Mij geschreven staat in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen moet vervuld worden. Jezus zegt hier niet dat het vervuld is, maar dat het moet vervuld worden, dus ook heden nog.
Luk. 16 : 17: Gemakkelijker zouden hemel en aarde vergaan, dan dat er van de wet één tittel zou vallen.
Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek der wet. Gal. 3 : 13. Zie ook Matth. 5 : 17 t/m 20, in vers 17 staat vervullen, (pleroo in het Grieks wat betekent zich voegen naar).
  7. Maar toen Hij opgenomen was in de troon Gods ontving Hij de heilige Geest.
Kunt U mij vermelden waar het staat dat Jezus in de troon Gods opgenomen is?⁴⁾
En dat Jezus de heilige Geest ontving in de hemel?⁴⁾
Mij is wel bekend bij de doop in de Jordaan.
Matth. 3 : 16 en hij zag de Geest Gods nederdalen als een duif en op Hem komen.

Ik wil het om der tijds wille hierbij laten.

Uw antwoord tegemoet ziende, teken ik met br.groeten

Uw br. in Chr.,

J. C. KIP.

1. Niet meer, dan er in het huis gezeten waren.
2. De reden van deze vrijmoedige vraag is ons niet duidelijk. Het gaat op de Pinksterdag niet om wat de Heilige Geest zelf is, maar om de relatie, die toen door die Geest gelegd werd tussen de zondaar, die in Christus geloofde en de Vader.

Deze mededeling des Geestes zette de zondaar in de zoonspositie. Dat is de grote zegen.

3. De zin van deze woorden is, dat onder de invloed van het Oude Testament, christenen gekomen zijn tot een beneden-christelijk leven. Daartegen streed Paulus in zijn brief aan de Galatiërs. Inplaats van uit de vervulling te leven, plaatste men zich onder de belofte. Wij leven in een „beter” Verbond. Een „voor-pinksterlijk” Christendom is een arm Christendom.
4. Openb. 4 : 21; Hand. 2 : 33.

L.

Bede om een goed geweten

Zeer gaarne zou ik u naar aanleiding van „Losse Schakel” „Achterstevoor” in het laatste nummer van „De Christen” enige opmerkingen willen maken.

Weliswaar zal mijn schrijven u waarschijnlijk ook eerst met de „laatste trein” bereiken, doch daar ik pas gisteravond de gelegenheid kreeg, om „De Christen” te lezen, kon ik vanzelfsprekend niet eerder hierover schrijven.

U schrijft, dat het verklaren vers 21 van 1 Petr. 3 niet gemakkelijk is.

Dit zal dan ook wel de oorzaak zijn, dat uzelf niet met een verklaring voor de dag komt, hetwelk mij niet bevredigde.

Zeer zeker heeft die Geref. ds. het terdege mis, waar hij spreekt van „het verwekken van een vrijmoedige bede tot God om een goed geweten”. (Hoe komt hij erbij?) Gaarne zou ik hierover mijn stellige overtuiging mededelen.

Het is in ons Nederlands spraakgebruik wel meermalen gebruikelijk, dat we zeggen: De zaak is zus of zo of het gaat om de vraag zus of zo, ook wel de kwestie is deze enz.; waarmee ik zeggen wil, dat de woorden als vraag, zaak, kwestie in dit verband alle dezelfde betekenis hebben.

Als u het aangehaalde Schriftwoord dus zo leest in in opvolging van vers 20: Waarvan het tegenbeeld, de doop ons nu ook behoudt, niet die een aflegging is van de vuilheid des lichaams, maar die een zaak (kwestie) is van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden, dan komt m.i. dit woord in het juiste licht te staan, zelfs zo, dat ieder waarachtig gelovige het begrijpen en beamen kan.

Erg jammer vind ik het dan ook, dat in de nieuwere vertalingen het woord vraag is vervangen door bede, hetwelk dit woord veel onduidelijker maakt. We moeten niet uit het oog verliezen, dat de Apostel hier aan de doop als tegenbeeld van de ark, waarin acht zielen behouden werden — een reddende kracht toekent.

Dit zou ongerijmd zijn, wanneer er enkel sprake was van een bede om een goed geweten tot God.

Geheel in overeenstemming echter met de geest en inhoud van ons Nieuwe Testament en de leer en praktijk der Apostelen is de behoudende kracht van de doop, als hij is de zaak van een goed geweten tot God.

Doop en geloof, doop en heiliging worden hier m.i. door de Apostel vereenzelvigd. Daarom behoudt hij.

Niet wanneer enkel het lichaam gereinigt wordt. Zo reinigt en behoudt de doop, door genade ook mij! Ook u en velen met ons. Ik hoop, dat u deze regelen kunt gebruiken. Ze worden u uit een medebiddend en medegeloovend broederhart toegezonden.

De uwe in de Heere Jezus.

W. GRAASKAMP.

Uit het Unie-bureau

Aan allen, die een financieel overzicht ontvingen, wordt medegedeeld, dat op blad 13 in het Kas-verslag van de U.Z.C. door het copieer-bureau een bedrag van f 2500.— werd weggelaten. Wilt U wel zo goed zijn, dit onder de ontvangsten in te vullen achter: N.B.J.B.?

Voorts volgt hieronder, voorzover door mij opgaven werden ontvangen, de

lijst van afgevaardigden

naar de 68e Algemene Vergadering.

Alkmaar:
 Almelo:
 Amsterdam: P. Berkhout Sr., J. Duursema, J. de Jonge, A. Spaargaren, W. Veenstra.
 Arnhem: H. D. Hooghwinkel, S. van Gelderen, H. de Vries.
 Apeldoorn:
 Daarlerveen:
 Delfzijl: N. J. van Beek, H. Engelsman, J. Oldenburg, P. W. Brongers, J. A. Heijnen.
 Deventer: H. J. Groothedde, F. Hupkes, W. de Vries.
 Drachten: I. Tammeling, B. Vrieswijk.
 Eindhoven: S. Zijlstra, J. de Jonge, H. Knigge.
 Emmer-Erfscheidenveen: W. Baptist, G. de Boer, J. Folkerts, D. Jongbloed, H. Tabak. Reserve: H. Huijzing en G. J. Olijslager.
 Enschedé: G. Brongers, J. Dokter, I. R. Neef, St. v. d. Velde.
 2e Exloërmond: H. v. d. Werf, F. Niemeier, D. Wever.
 Foxhol:
 Groningen: J. Louw, G. Vegter, L. van Dam, J. Doornkamp, P. H. C. Deursen, W. Balsters, M. Schut, H. A. Mostert, J. G. J. Vrijen, G. Weersing, J. van Dam, H. Bolman, F. Lindeman, C. Staal, B. Hof, T. Huberts, C. Mostert.
 Den Haag—Singel:
 Den Haag—Oost: J. Dreves.
 Haarlem:
 Harlingen: G. Visser, P. Slump, J. F. van Wier, E. de Vries.
 Haulerwijk: L. Jansma, G. Vegelien.
 Heeg:
 Heerenveen: H. Sikkema, W. de Lange.
 Hengelo: A. A. Hardenberg, J. H. Blenkers, D. ter Braak, H. Brouwer, J. Germeraad, H. J. van Hennekeler, B. J. Kuipers Hzn., W. Lindeman. Reserve: H. Kiwiet, F. Diepstra, P. Koster.
 Hoogezand:
 Leeuwarden: F. Beuneker, R. de Boer, K. Fennema, O. Koster, J. Prins.
 Muntendam:
 Nieuwe Pekela:
 Nieuw Weerdinge: R. Boonstra, K. Kruit, H. Lever, A. Pruim, R. Reiling, H. de Jonge.
 Noordbergum: S. v. d. Meer, H. Veenstra, R. Veenstra, C. de Vries.
 Pernis: K. Baptist.
 Rotterdam—C.: J. J. Pabon, A. Zwarts.
 Rotterdam—Z.:
 Sneek:
 Stadskanaal: Tj. van Komen, B. Kruit, P. Wijnsema, J. v. d. Baaren, Wh. Smit, G. Rozema, J. Reiling Jzn.
 Staveren: J. Feenstra, J. W. Zwaan.
 Ter Apel: P. H. de Boer, Br. Oude, H. de Vlas.

Treebeek: H. Hornstra, R. v. d. Berg, N. Ensing, C. Scholten. Reserve: G. Fietje en A. Poutsma.
 Utrecht: F. Bos, A. v. d. Heuvel, A. H. Zerbst. Reserve: J. Ph. Zwart en H. G. Boeschoten.

Valthermond:

Vriescheloo: J. A. Scholte, R. Hamster, H. Blank, Jur. Kruizinga. Reserve: G. Derks en H. Prenger.

Workum: H. Leenstra.

Zandbulten:

N.B.J.B. Jeugddag in de Emmerdennen

Het was niet alleen mooi weer, maar ook een goede jeugddag die Zaterdag 12 Juni door de jeugd van Z.O. Drenthe in de Emmerdennen gehouden werd. Als je geen kerk hebt en toch een jeugddag wilt houden moet je dit maar in de openlucht doen, zo denken wij er in Emmen over en hebben dit ook gedaan.

't Leek eerst niet veel op het meetingsterrein, hier en daar wat groepjes, die zich het liefste in deze hof wilde verschuilen, maar men had buiten de waard gerekend, ditmaal in de vorm van onze br. Scholte.

Deze ijverige broeder liet het er niet bij zitten, hij wist zijn toehoorders te verzamelen in het midden der tempel van onverkorven hout, waar hen met heilig vuur de aloude tijding werd gebracht.

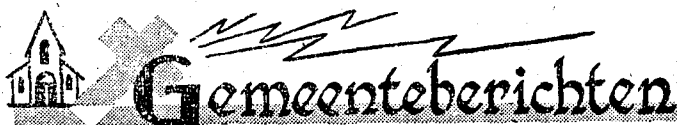
De mede-arbeiders Ds. H. v. d. Werf en br. Veenstra stonden hem trouw ter zijde.

In de avondvergadering bracht Ds. H. Visch, Geref. predikant ons zijn boodschap en sprak over „De prijs van uw leven”.

Door een drietal jonge mensen werden getuigenissen gegeven, waarna op uitnodiging van br. Veenstra een jonge ziel Jezus wilde kiezen.

De beide zangkoren van Emmer-Erfveen en Emmen, declamatie van Mevr. Speelman—Kruit van Stadskanaal en muziek van het chr. muziekcorps „Laus Deo” hebben veel tot het welslagen van deze dag bijgedragen.

D. M.

PERNIS

Nu er is weer eens een bericht uit Pernis. Nu is het zo, geen tijding goede tijding, want dat de Heilige Geest in ons midden is dat merken en ondervinden wij, want wij mochten op Zondag 30 Mei weer een doopdienst houden waar een jonge broeder gedoopt werd. Hij had te kennen gegeven dat hij niet meer buiten de Heiland kon en daar de Heiland hem er ook in voor was gegaan wilde dat bij hem ook de afwassing der oude zonden moest geschieden.

Wat de belangstelling aangaat viel het wel wat tegen want wat zijn er toch nog een mensen die angst hebben voor de kerk en niet de vraag stellen hoe kan ik de Heiland dienen, dan valt toch al het andere in het niet.

secre. K. VAN OPSTAL.

Uit het Unie-bureau

Aan allen, die een financieel overzicht ontvingen, wordt medegedeeld, dat op blad 13 in het Kas-verslag van de U.Z.C. door het copieer-bureau een bedrag van f 2500.— werd weggelaten. Wilt U wel zo goed zijn, dit onder de ontvangsten in te vullen achter: N.B.J.B.?

Voorts volgt hieronder, voorzover door mij opgaven werden ontvangen, de

lijst van afgevaardigden

naar de 68e Algemene Vergadering.

Alkmaar:
 Almelo:
 Amsterdam: P. Berkhout Sr., J. Duursema, J. de Jonge, A. Spaargaren, W. Veenstra.
 Arnhem: H. D. Hooghwinkel, S. van Gelderen, H. de Vries.
 Apeldoorn:
 Daarlerveen:
 Delfzijl: N. J. van Beek, H. Engelsman, J. Oldenburg, P. W. Brongers, J. A. Heijnen.
 Deventer: H. J. Groothedde, F. Hupkes, W. de Vries.
 Drachten: I. Tammeling, B. Vrieswijk.
 Eindhoven: S. Zijlstra, J. de Jonge, H. Knigge.
 Emmer-Erfscheidenveen: W. Baptist, G. de Boer, J. Folkerts, D. Jongbloed, H. Tabak. Reserve: H. Huijzing en G. J. Olijslager.
 Enschedé: G. Brongers, J. Dokter, I. R. Neef, St. v. d. Velde.
 2e Exloërmond: H. v. d. Werf, F. Niemeier, D. Wever.
 Foxhol:
 Groningen: J. Louw, G. Vegter, L. van Dam, J. Doornkamp, P. H. C. Deursen, W. Balsters, M. Schut, H. A. Mostert, J. G. J. Vrijen, G. Weersing, J. van Dam, H. Bolman, F. Lindeman, C. Staal, B. Hof, T. Huberts, C. Mostert.
 Den Haag—Singel:
 Den Haag—Oost: J. Dreves.
 Haarlem:
 Harlingen: G. Visser, P. Slump, J. F. van Wier, E. de Vries.
 Haulerwijk: L. Jansma, G. Vegelien.
 Heeg:
 Heerenveen: H. Sikkema, W. de Lange.
 Hengelo: A. A. Hardenberg, J. H. Blenkers, D. ter Braak, H. Brouwer, J. Germeraad, H. J. van Hennekeler, B. J. Kuipers Hzn., W. Lindeman. Reserve: H. Kiwiet, F. Diepstra, P. Koster.
 Hoogezand:
 Leeuwarden: F. Beuneker, R. de Boer, K. Fennema, O. Koster, J. Prins.
 Muntendam:
 Nieuwe Pekela:
 Nieuw Weerdinge: R. Boonstra, K. Kruit, H. Lever, A. Pruim, R. Reiling, H. de Jonge.
 Noordbergum: S. v. d. Meer, H. Veenstra, R. Veenstra, C. de Vries.
 Pernis: K. Baptist.
 Rotterdam—C.: J. J. Pabon, A. Zwarts.
 Rotterdam—Z.:
 Sneek:
 Stadskanaal: Tj. van Komen, B. Kruit, P. Wijnsema, J. v. d. Baaren, Wh. Smit, G. Rozema, J. Reiling Jzn.
 Staveren: J. Feenstra, J. W. Zwaan.
 Ter Apel: P. H. de Boer, Br. Oude, H. de Vlas.

Treebeek: H. Hornstra, R. v. d. Berg, N. Ensing, C. Scholten. Reserve: G. Fietje en A. Poutsma.
 Utrecht: F. Bos, A. v. d. Heuvel, A. H. Zerbst. Reserve: J. Ph. Zwart en H. G. Boeschoten.

Valthermond:

Vriescheloo: J. A. Scholte, R. Hamster, H. Blank, Jur. Kruizinga. Reserve: G. Derks en H. Prenger.
 Workum: H. Leenstra.
 Zandbulten:

N.B.J.B. Jeugddag in de Emmerdennen

Het was niet alleen mooi weer, maar ook een goede jeugddag die Zaterdag 12 Juni door de jeugd van Z.O. Drenthe in de Emmerdennen gehouden werd. Als je geen kerk hebt en toch een jeugddag wilt houden moet je dit maar in de openlucht doen, zo denken wij er in Emmen over en hebben dit ook gedaan.

't Leek eerst niet veel op het meetingsterrein, hier en daar wat groepjes, die zich het liefste in deze hof wilde verschuilen, maar men had buiten de waard gerekend, ditmaal in de vorm van onze br. Scholte.

Deze ijverige broeder liet het er niet bij zitten, hij wist zijn toehoorders te verzamelen in het midden der tempel van onverkorven hout, waar hen met heilig vuur de aloude tijding werd gebracht.

De mede-arbeiders Ds. H. v. d. Werf en br. Veenstra stonden hem trouw ter zijde.

In de avondvergadering bracht Ds. H. Visch, Geref. predikant ons zijn boodschap en sprak over „De prijs van uw leven”.

Door een drietal jonge mensen werden getuigenissen gegeven, waarna op uitnodiging van br. Veenstra een jonge ziel Jezus wilde kiezen.

De beide zangkoren van Emmer-Erfveen en Emmen, declamatie van Mevr. Speelman—Kruit van Stadskanaal en muziek van het chr. muziekcorps „Laus Deo” hebben veel tot het welslagen van deze dag bijgedragen.

D. M.

Gemeenteberichten

PERNIS

Nu er is weer eens een bericht uit Pernis. Nu is het zo, geen tijding goede tijding, want dat de Heilige Geest in ons midden is dat merken en ondervinden wij, want wij mochten op Zondag 30 Mei weer een doopdienst houden waar een jonge broeder gedoopt werd. Hij had te kennen gegeven dat hij niet meer buiten de Heiland kon en daar de Heiland hem er ook in voor was gegaan wilde dat bij hem ook de afwassing der oude zonden moest geschieden.

Wat de belangstelling aangaat viel het wel wat tegen want wat zijn er toch nog een mensen die angst hebben voor de kerk en niet de vraag stellen hoe kan ik de Heiland dienen, dan valt toch al het andere in het niet.

secre. K. VAN OPSTAL.

Laatste bericht

Unievergadering te Nieuwe Pekela

Belanghebbenden worden er nog even aan herinnerd om, voor zover dat nog niet gebeurd is, onmiddellijk aan de regelingscommissie op te geven, wat gedurende de algemene vergadering verlangd wordt (zie „De Christen” van 28 Mei j.l.).

Wil de regeling een vlot verloop hebben dan dient de commissie tijdig over de nodige bescheiden te kunnen beschikken.

De onkosten per persoon zijn als volgt:

1e dag:

Warme maaltijd, met inbegrip van koffie, thee en broodmaaltijd	f 6.50
Alleen koffie, thee en broodmaaltijd	- 2.—
Alleen koffie en thee met wat daarbij aangeboden wordt	- 1.25

Voor alle deelnemers(sters) zijn de onkosten voor de 2e dag gelijk aan die van de eerste, met uitzondering van de warme maaltijd.

Stuur a.u.b. zo spoedig mogelijk bericht met wat vlees-, brood, koffie- en suikerbonnetjes.

Namens de regelingscommissie
H. BONNES.

Zending

Een bijbel, die schipbreuk leed

Alexander Duff, de grote zendeling, zeilde naar India op de „Lady Holland”. Zijn kleding, zijn prima bezittingen en zijn bibliotheek bestaande uit acht honderd delen waren aan boord. Doch op enkele mijlen van India af verging het schip.

De passagiers werden alle gered, maar hun bezittingen verloren zij aan de bodem der zee. Van het strand af keek Alexander Duff naar de zee, hopende tegen beter weten in dat het een en ander van zijn bezit op het strand geworpen zou worden.

Daar zag men iets wat heel klein leek, drijvend op de oppervlakte van het water. Het kwam hoe langer hoe dichterbij. Wat zou 't zijn? Onze zendeling waadde door het water, greep het drijvende voorwerp en keerde weer terug. Wat was het?

De Bijbel! Van al zijn boeken, van al zijn bezittingen was dat boek het slechts waard om gered te worden. Alexander nam het Boek als een geschenk van zijn Heer aan.

Zo bemoedigd begon Alexander Duff zijn werk als zendeling in India. De volgende dag al gebruikte hij zijn Bijbel om een groepje van vijf jongens daaruit te onderwijzen onder een heilige indische vijgeboom. Een week later was de klas al gezwollen tot drie honderd hoorders.

En vele jaren later stond een pracht van een boom op de plaats waar eens de heilige indische vijgeboom gestaan had — en lieten een duizendtal studenten van het Evangelie hun lofzangen en gebeden horen ter ere van Jezus Christus.

Toepassing! Lezer(es) stel de U.Z.C. in staat om de

Bijbel, het Woord van de levende God te brengen bij hen, die daarvan nog verstoken zijn. Mogen we op u rekenen?

Om er over na te denken. Als er over Amerika gesproken wordt, denken we aan het land, waar de mogelijkheden onbegrensd zijn of anders uitgedrukt waar de onmogelijkheden begrensd zijn. Alles gaat daar groots toe. Wat zegt u hiervan? Het zendingsgenootschap van de Southern Baptist Convention (de Zuidelijke Baptisten Unie) nam een programma aan om 1750 zendelingen uit te zenden met een jaarbegroting van 10.000.000 dollars. Momenteel bezit dit zendingsgenootschap 663 zendelingen in actieve dienst met een begroting van 4.000.000 dollars. Men streeft er dus naar om het getal der zendelingen zo ongeveer te verdrievoudigen. Wat een geloofsoptimisme!

Toepassing! De U.Z.C. weet waaraan zij toe is. Hersenschimmen jaagt zij absoluut niet na. Zij beoogt slechts u warm te maken voor de zending. En als heel Baptist Nederland hart en oog hiervoor heeft gekregen, dan garandeert de U.Z.C. onze Amerikaanse geloofsgenoten, dat wij binnen de grenzen van ons vermogen, voor hen zeker niet onder zullen doen in zendingsliefde.

Lezer(es) help de U.Z.C. dit waar te maken! U hebt het in uw macht! U doet toch ook mee?

Ter navolging. Het voorbeeld van een emeritus Baptist predikant in de staat South Carolina, die al zijn vrije tijd benut om godsdienstige lectuur te verkopen en de opbrengst daarvan afstaat aan de zending, wordt hierbij onder uw ogen gebracht. Als jonge man zou hij gaarne als zendeling naar China gegaan zijn, maar wegens zijn zwakke gezondheid kon hij zijn hartewens niet volbrengen. Meerdere jaren ondersteunde hij met een deel van zijn inkomen een Chinese Evangelist. Onlangs zond hij zelfs een flink bedrag van zijn levensverzekering naar de Chinese Baptisten Unie.

Toepassing! Woorden wekken, voorbeelden trekken! Hoe staat u tegenover de zending? U mompelt: ik voel er veel voor?! Bewijst het dan op de een of andere wijze. Staat er zo iets niet van „dader des woords” in de Jakobusbrief?

Opgedragen aan ouders. Hij was een jongeman van 19 toen hij zich meldde bij de Marine. Een aardige, ietwat wilde jongeman, maar met een goed hart en van goede familie.

Men plaatste hem in een gevechtstoren van een oorlogsschip en hij bleef daar tot het einde van de oorlog. Heel wat gebeurde er in deze drie jaar. Dikwijls werd het schip gebombardeerd, bedreigd door onderzeeboten en tot twee maal toe getroffen door „kamikaze” (een japanees woord, dat zelfmoord betekent) vliegtuigen. Hij zag mannen sterven en leerde de betekenis te verstaan van zulke woorden als loyaliteit en dapperheid en devotie.

Toen hij in 1946 thuis kwam, was hij geen jonge man meer. Hij was een man geworden.

Op zekere dag, nadat hij een week thuis was geweest, zei hij iets vreemds tegen zijn moeder. Hij zeide: „Moeder, u liet mij gaan”.

Verrast keek moeder hem aan. „Hoe zo, Bob?” vroeg zij. Hij antwoordde: „U liet mij opgroeien tot mijn 19e jaar zonder mij naar een Zondagsschool of kerk te sturen. Ik miste dit niet totdat ik wegging. Maar toen het ging spannen, wist ik dat ik God nodig had”.

Hij keek haar vervolgens een ogenblik aan en voegde er aan toe: „Ik heb Hem nog altijd nodig”.

Er viel een lange stilte en toen zei de moeder: „Ja Bob, het is zo. Ik liet je gaan. En ik denk dat ik Hem ook nodig heb”.

Toepassing! Ouders, breng uw kinderen vroeg tot de grote Kindervriend. Vertel hun voortdurend van Jezus. De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid. Maar voed uw kinderen ook zo op, dat zij iets beginnen te verstaan wat de zending beoogt. Dan krijgen we een enthousiast geslacht, met een grote en ruime blik jegens al het verlorne. Wie weet, misschien wordt uw spruit later een zendeling!

Cijfers, welke u niet vergeten mag.
Kent u deze cijfers? „Dieren kijken u aan”. Zo is de titel van een bekend boek. Een kleine verandering en dan wordt het: Cijfers kijken u aan. U glimlacht? Accoord! Maar zult u ook handelen? Het gironummer van de penningmeester der U.Z.C., br. W. Modderman, Willemstraat 9, Sneek, mag nimmer door u vergeten worden.

382183

Met hartelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Nogmaals: de Jeugdleiderscursus

Overall is het bericht over het boekje van de Jeugdleiderscursus met veel instemming ontvangen. Zo lezen we in de Groninger Gemeentebode: „Nu is het zeer gewenst, dat ouderen *niet* denken, dat dit boekje niet voor hen is. Ze zouden zich deerlijk vergissen. Verschillende onderwerpen zullen hen boeien en onderrichten in de waarheid, die ze liefhebben.

Dit boekje zou in het komende winterhalfjaar gebruikt kunnen worden ter bespreking in kleine groepen in woningen bijeen gekomen, én op onze verenigingen.

We geloven, dat het onbewuste wachten reeds lang op zo'n leidraad was. Welnu: ONTWAAK en beken: HIER IS ZE DAN. En bestel zulk een boekje direct”.

„IN ELK GEZIN DEZE LEIDRAAD!”

Dat is duidelijke raal.

Hoofden van gezinnen, hebt U al zo'n boekje besteld? U kunt het doen bij Mevr. L. Speelman—Kruit, Boerveensemond 19, Stadskanaal. Voor slechts f 2.— (betaling volgt bij verschijning) kunt U er staks over beschikken. Een enkel briefkaartje naar Stadskanaal en U ontvangt het als een der eersten direct na de verschijning.

Lang niet alle afdelingen zien nog voldoende de gróte waarde van dit werkje. Sommige kleinere groepen en Gemeenten zijn daarin de grotere afdelingen vóór!

Wat zegt U van de nog kleine afdeling Borne, waar men samen 17 stuks bestelde? Daar hebben ze zeker in elk gezin gezorgd voor bestelling. Wat zegt U van die Gemeente-secretaris, die direct maar 20 ex. opgaf? Hoe vindt U het idee van die jongelingsvereniging, die eveneens voor alle leden de cursus wilde aanschaffen? De studenten bestelden het zonder uitzondering.

Moet ik nog meer noemen, voor U overtuigd bent, dat ook U beslist een kaartje aan Mevr. Speelman moet zenden?

Waarom schrijf ik er nog over, als er zoveel zijn, die hun belangstelling al toonden?

Voor Uw bestwil, want U kon het anders eens vergeten te bestellen.

Voor die *cursisten*, die hun intekenlijsten nog niet inzonden.

Voor die *afdelingen*, die achterbleven in het bezoeken van alle leden in de Gemeente, om ze te vragen en om ze aan te raden het boekje aan te schaffen.

Blijf niet langer achter, maar zendt Uw bestelling, Uw lijsten of Uw andere opgaven vóór 4 Juli aan Mevr. Speelman.

Doe het direct!

Sn.

J. Br.

Beste neven en nichten,

Weer een kort briefje van je tante Elkacé. Wat zeg je? Nooit van die tante gehoord? Kijk dan maar eens naar het plaatje van m'n huis, dat boven deze brief staat! Nu begrijp je zeker wel, wie ik ben. En tenslotte is het zo: als het kind maar een naam heeft.

Maar wat ik zeggen wou: kom je deze zomer ook logeren. Je weet, dat ik alle N.B.J.B.ers uitgenodigd heb, om een week te komen tussen 17 Juli en 21 Augustus. Nu hebben al heel wat jongelui geschreven, dat ze komen, maar ik heb nog steeds geen antwoord van jou. Daarom schrijf ik nog maar een keer. 'k Zou graag zien, dat je niet te lang meer wachtte, want je begrijpt, dat ik zo vlug mogelijk moet weten, hoeveel er komen, om mijn huis er op in te richten. Als je wilt weten, wat er te beleven valt, lees dan mijn vorige brieven in de Christen maar eens. Daar hoeft geen woord meer bij. Wacht dus niet langer maar schrijf me even, dat je komt.

Ik logeer deze dagen bij m'n neef Kampco, die je natuurlijk wel kent. Voor de postbode heet hij L. Siesling en woont Billitonstr. 80, Groningen. Z'n girono. is 250591. Stort daarop even twee gulden en zet op het strookje welke week je denkt te komen. Twee gulden, zeg je. Ja dat moet wel, want ik moet ook rondkomen en heb tenslotte geen inkomen van mezelf. Krijg ik nog deze week een berichtje?

Hartelijke groeten,
je liefhebbende tante
ELKACÉ.

Boekbespreking

Jos Hagen. *Die Bildersprache und das Afbousystems der Offenbarung des Apostels Johannes*. Uitgave W. A. Welling, Accaciastraat 20, Leiden.

In dit geschriftje wordt een poging gedaan om de beeld-taal van het laatste bijbelboek over te zetten in begripstaal. Gegeven wordt de zin van elk der vele beelden in de Openbaring en de juistheid van de gevonden betekenis aangetoond door de mogelijkheid zo de verschillende beelden onderling te verbinden. Als voorbeeld worden de „Wolken” genomen: „Ziet Hij komt met de wolken” (I : 7) wordt dan: „de belofte van een naderende vruchtbare ontwikkeling van het zaad van de Zaaier, Jezus Christus, of, kort gezegd: Heilsbelofte”.

We geven nog een proef van de waarde van deze overbrenging van beeld-taal in begripstaal: Openb. 8 : 7, dat luidt:

En de eerste engel blies de bazuin, en er kwam hagel en vuur, vermengd met bloed, en het werd op de aarde geworpen; en het derde deel van de aarde verbrandde en het derde deel van de bomen verbrandde en al het groene gras verbrandde.

wordt dan:

En de eerste engel klaagt de aardse koningsmacht van de wereld van de tot het Christendom geroepen mensen aan vanwege hun gebrek aan liefde tot Christus en tot hunne onderdanen, omdat zij de mensen in zondige wijze („gemengd met bloed”) de voortzetting van het leven („hagel”) in het geloofsleven bemoeilijkten en hun gemoed verstokten (vuur is in ongunstige zin verstokking: „gemengd met bloed”), zodat een derde deel van allen in het geloof sterk geworden christenen („bomen”) en geheel de jonge Christenheid („al het groene gras”) van hun geloof beroofd werden.

We kunnen ons niet vinden in de opvatting, die de beelden in dit boek niet als beelden neemt, maar zegt dat we alles „letterlijk” moeten opvatten. Die opvatting mist kent toch wel erg het karakter van deze openbaringsvorm. — Of de schrijver van deze brochure er in geslaagd is, van elk beeld de juiste zin aan te geven en daardoor dit ingewikkelde boek voor ons Westerlingen te vereenvoudigen, zal verschillend beoordeeld worden.

De prijs van dit geschrift is f 1.05.

L.

Een veilig Kompas op de onveilige wereldzee. Dit is een groot blad waarop een korte bespreking gegeven wordt ten dienste van het onderscheiden van enkele anti-christelijke stromingen en dwalingen. Het oriënteert kort maar goed. We vinden de prijs: 30 cent per exempl. wat hoog. Maar wie goedkoper uit wil zijn, kope 100 exempl., hij betaalt dan slechts f 15.—. We bevelen het geschriftje aan.

Het is een uitgave van „HET ZOEKLICHT” te Driebergen.

L.

Belangrijke mededeling voor hen, die gaarne de Nationale Jeugdconferentie op 13, 14 en 15 Juli te Sneek willen bezoeken, doch verzuimden zich aan te melden!

De commissie tot voorbereiding van de Nat. Jeugdconferentie te Sneek deelt mede dat het aantal aanmeldingen tot dusver meer dan 450 bedraagt.

Dank zij de grote medewerking van de Sneker burgerij is er nu nog logiesgelegenheid beschikbaar voor meer dan 200. Wie dus de oorspronkelijk gestelde termijn van 15 Juni voor de aanmelding heeft laten voorbijgaan, heeft nu nog de gelegenheid tot 1 JULI zich te melden.

Aanmeldingskaarten zijn nog te verkrijgen bij S. v. d. Werf Jr., Postbus 55 te Sneek.

Ook kan men zich schriftelijk melden, doch dan met vermelding van alle gegevens. De commissie.

Advertentiën

Geen kaarten.

23 Juni hebben zich verloofd:

Free Warntjes

en

Jaap Middelkamp

Vriescheloo, L 74 I.

Winschoten, Engelsestraat 27a.

VERLOOFD:

Jannie A. M. Koers

en

Henk v. Dam

A.b. „Concordia”, Eemskanaal.

Bilderdijkstraat 8a.

Groningen, 26 Juni 1948.

SOLI DEO GLORIA

Zo de Heere wil en zij leven hopen mijn geliefde ouders

Barteld Klunder

en

Maria Anna

Klunder-Bolman

op Woensdag 30 Juni

a.s. de dag te herdenken

dat zij voor 25 jaar in

de echt werden verbonden

Dat God hen nog menig

jaar tot deze moge toe-

doen en hen voor elkan-

der mag sparen, is de

innige wens en bede van

hun dankbare dochter

Riena.

Muntendam, Juni '48.

Middenweg E 68.

In Jezus ontslapen onze geliefde zuster, behuwdzuster en tante

Bijka Forsten

in de ouderdom van ruim 89 jaar.

Uit aller naam:

J. Reiling

L. Reiling—Forsten.

Drouwenermond,

21 Juni 1948.

J 145.

Heden overleed na een kortstondig, hevig lijden in Jezus haar Heiland onze innig geliefde vrouw, moeder en grootmoeder

Ymkje Bouma

geb. Zwaan

op de leeftijd van 59 jaar.

Haar vast vertrouwen in Jezus' spoedige wederkomst is ons tot rijke troost.

1 Thess. 4 : 13—18.

De diepbedroefden,
D. Bouma

Bergum:

A. de Jong—Bouma
H. de Jong

Heerenveen:

A. de Boer—Bouma
H. de Boer

Leeuwarden:

M. Jellema—Bouma
M. Jellema

Leeuwarden, 22 Juni '48.
Brahmstraat 1.

Baptist meisje, 19 jaar, zag zich tegen half Sept. gaarne geplaatst als

winkeljuffrouw of als ass. bij arts.

Intern.

Brieven onder letter G aan
Drukkerij Brandenburgh
Workum.

Een jongetje van ruim 2½ jaar moet op advies van de dokter een tijd in een bosrijke omgeving met hoge lucht doorbrengen.

Wie is bereid te helpen? Stel niet uit tot morgen, wat ge heden doen kunt.

Gaarne bericht aan: Ds. J. Bosma, Bapt. Pastorie, Staveren

Plaats Uw

FAMILIEBERICHTEN

in „De Christen”

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2903

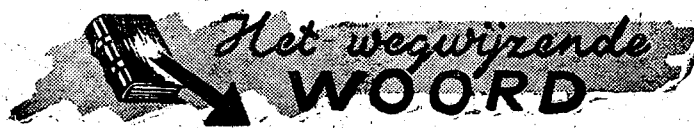
VRIJDAG 2 JULI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Met Christus bekleed

Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.

Gal. 3 : 27.

Maar doet aan de Heere Jezus Christus.

Rom. 13 : 14.

Het is zowel een duidelijk als rijk beeld, dat hier gebruikt wordt om ons de betekenis van de Doop voor ogen te stellen: gij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijt, hebt U met Christus Jezus bekleed.

Misschien is dit woord van de Apostel oorsprong geweest van de gewoonte, die niet lang na de Apostolische tijd in de gemeenten bestond: men gaf de dopeling, onmiddellijk na zijn doop, een wit kleed. In dat kleed gehuld verscheen hij in het midden der gemeente. Dat witte kleed getuigde van de reiniging die zijn hart had ondergaan door het geloof en van de roeping, om voortaan in nieuwhed des levens te wandelen.

Van de vernieuwing, die het hart door 't geloof onderging, moet de wandel getuigenis afleggen. De wandel is het „kleed” waarin de mens verschijnt. De christen kan niet verborgen blijven. Zijn nieuwe leven is een ingaan, elke dag, in de gestalte van Christus. Dat is zijn „aan doen” van de Heere Jezus Christus.

Voorwaar een verheven taak en een zalige werkzaamheid. Christus is het kleed van de christen.

Zijn feestkleed, wit en blinkend, dat hij onbesmet moet bewaren. Door dat te dragen heeft hij recht op een plaats aan het grote bruiloftsmaal.

Dit, zich met Christus bekleden, sluit drieërlei in.

I. Door Christus te belijden voor de mensen, neemt ge dat kleed in ontvangst.

De Heere Jezus heeft aan dat belijden grote waarde toegekend. Hij verbond er veel meer aan, dan wij gewoonlijk bedenken. Die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, die in de hemelen is! — Veronderstel eens, dat dat laatste

De Eind-redactie wordt met ingang van het Nummer van a.s. week weer waargenomen door Ds F. E. Huizinga, Achter de Hoven 105 te Leeuwarden.

niet gebeurde! Veronderstel eens, dat de Heere Jezus uw voorspraak niet was bij de Vader! Wie moest daar dan uw Middelaar zijn? Ge zoudt er een vreemde zijn, en er straks geen toegang krijgen. — Maar nu stelt de Heiland de eis van wederkerigheid. Verbindt door uw belijden de Naam van Christus aan uw leven. Dat uitroepen van die Naam is de bede om aangenomen te mogen worden. Door dat uitroepen onderscheidt ge uzelf van anderen; verklaart ge wie uw Heer is en krijgt ge het kleed.

De Heere belijden, belijden dat ge van Hém zijt, dat Hij uw Heer en Zaligmaker is, dat is de eerste stap tot het zich bekleden met Christus.

II. Door u te laten dopen, doet ge dat kleed aan.

Wie zich laat dopen, zegt: Heer! neem wat het Uwe is. En Christus doet het. Ongetwijfeld! Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. Maar wanneer ge Hem hebt aangenomen, moet ge ook iets met Hem doen. Ge moet Hem aan doen. U met Hem bekleden. Onder Zijn Naam gaan leven. Het leven van Jezus moet openbaar worden aan uw sterfelijk vlees. Gij moet wandelen, gelijk ook Hij gewandeld heeft. — Héél de Christus moet gij aandoen. Al het Zijne is het uwe. Hij is de Erfgenaam van alles en gij zijt Zijn mede-erfgenaam. Ge zijt deelgenoot van Zijn gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid.

De verhouding tussen u en uw Heiland moet inniger worden, zo uw leven beheersend, zo duidelijk naar buiten tredend, zo zichtbaar dat Zijn wonen in uw hart aan elk uwer woorden, aan heel uw houding opgemerkt wordt.

Gelijk een roos haar geur geeft en verspreidt, waar ze ook geplaatst wordt, omdat de geur tot haar wezen behoort, zo zal de tegenwoordigheid van Christus blijken, naar mate Hij het Leven van uw leven is.

III. Door Hem na te volgen groeit ge in dat kleed in, totdat het U geheel bedekt.

Hij heeft ons een voorbeeld nagelaten, opdat we in

Zijn voetstappen zouden wandelen. Hij gaf ons een „schrijvoorbeeld”, dat we met woord en daad moeten nabootsen. Het gaat eerst nog onzuiver, maar we moeten volharden met de Heere na te volgen, opdat, gelijk Hij was, ook wij zijn in deze wereld. Grote stukken van eigen leven zijn soms nog onbedekt door Christus. In menig woord hoort men ons — niet Christus. In menige daad treedt het eigene naar voren — zij is niet „naar Christus”. „Zij kenden hen, dat ze met Jezus geweest waren” en dat Jezus in hun hart was.

Zo raken we met Christus bekleed. Een kostelijk levenskleed, geschikt om er mee te verkeren in het Vaderhuis en om te gaan met de vele duizenden der engelen.

Zo wordt dit hemels sierkleed, waarin we deel zullen mogen nemen aan het Bruiloftsmaal van het Lam, het onze.

Zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.

Vergeet het niet!

L.

Losse Schakels

Kinderdoop en We lezen in dezelfde preek van Ds N. Testament Keizer, Ger. Predt. Art. 31, reeds aangehaald in De Cristen Nr 2899, ook dit:

„Daarom moet ge u niet in verwarring laten brengen door ijdele vragen als: „Waar leest ge van de kinderdoop in het Nieuwe Testament?”

Ge zoudt beter kunnen vragen: „Waar leest ge dat God onder het Nieuwe Verbond de kinderen der Gemeente heeft afgesneden van het deelgenootschap aan de beloften Israels”.

De vraag naar de aanwezigheid van de kinderdoop in het Nieuwe Testament is niet ijdel. Wanneer de Gereformeerde Verbondstheorie schriftuurlijk zou zijn in zijn opbouw en consequenties, dan moest ze de Apostelen bekend geweest zijn en zouden wij daarvan in het Nieuwe Testament, dat ons hun leer en handelen bekend maakt, de sporen vinden. Dan moesten de Apostelen zó over de doop gesproken hebben, dat het paste bij de doop van zuigelingen! Dat hebben ze echter niet gedaan, zoals wel daaruit blijkt, dat de Gereformeerden om hun Verbondstheorie te kunnen handhaven, de waarheden der Schrift achterste-voor plaatsen en de Doop laten dienen om later in de gedoopte het geloof of de bede om een goed geweten te verwekken.

We hebben geen geloof in een Verbondsleer, die geen steun vindt in het onderricht noch in het voorbeeld der Apostelen. Wij zijn Apostolische gemeenten, d.w.z. voor ons leven en regeren de Apostelen in hun Woord voort. En anders het Oude Testament te verstaan en uit te leggen dan zij gedaan hebben, achten wij niet geoorloofd. Elke Verbondsleer is onschriftuurlijk, in strijd met Gods bedoelen, die niet strookt met het onderwijs en het handelen der Apostelen.

Een nieuw motief Een nieuw motief voor de verdediging van de kinderdoop vindt Dr H. Berkhof in het feit, dat men gedoopt wordt. „Aan het Avondmaal neemt

men actief deel, de Doop ondergaat men. In de Doop is de mens passief. Ook dat is allerm minst vanzelfsprekend. Het Griekse woord „baptizoo” wordt zeer veel reflexief gebruikt: „Zichzelf wassen”. De meeste rituele wassingen voltrokken de mensen aan zichzelf. Maar in het Nieuwe Testament zijn woordgebruik en begrip streng passief. Ook hierover heeft de Kerk steeds streng gewaakt. In de R.K. kerk, waar het heilsnoodzakelijk karakter van de doop in spoedgevallen tot grote vrijheid in de bediening verlof geeft (doop door leken), is toch het „zichzelf dopen” ongeldig en ongeoorloofd.”

Vreemd argument Nadat we juist in het Maartnummer van The Expository Times een art. gelezen hadden, waarin de schrijver betoogt, dat de oorspronkelijke vorm van dopen in de Christelijke gemeente gelijk was aan die, welke de Joden volgden bij hun proselyten-doop, n.l. dat de candidaat zichzelf doopte, keken we van het betoog van Dr Berkhof eerst wel even vreemd op. Wat zo onzeker is, als de wijze, waarop de Apostelen de Doop hebben voltrokken, zal nu dienen als argument voor de kinderdoop?! Naar het gevoelen van de schrijver van bedoeld art. in The Expository Times zou men omstreeks de helft der eeuw zijn overgegaan tot het gebruik, dat nu algemeen is n.l. dat de candidaat zich liet dopen. Dit zou bevorderd zijn door het verschil van taalgebruik in de Aramese en Griekse koiné (volkstaal).

Dat de Roomse Kerk het zichzelf-dopen veroordeelt, bewijst toch wel niets a.g. de betekenis van baptizoo. Wij wijzen er liever op, dat Nieuwe vertalingen de oude vorm van: „zij werden gedoopt”, vervangen hebben door: „zij lieten zich dopen”. En ons lijkt dat de vertaling, die het meest strookt met het doopgebruik der eerste eeuw. Men is bij de doop niet passief, maar de eigenlijk handelende is aan de ene kant God en aan de andere de mens. De mens laat zich dopen, d.w.z. niet: hij laat het toe, maar: geeft er aanleiding toe. Hij geeft zich over aan God, opdat God aan hem handele door de handen van de Doper.

Niet bang maken Een der wapenen, dat op het terrein der Evangelisatie nogal eens gehanteerd wordt, is dat der bangmakerij. We kunnen het niet anders noemen. We weten wel, dat het Evangelie een zeer ernstige ondertoon heeft, maar we weten ook dat men die grote Boodschap soms erg klein maakt, door te speculeren op de angst van de mens voor de dood. De waarheid dat er een hel is en dat er helse smarten geleden kunnen worden, mag zeker niet worden verzwegen. Het ware oneerlijk, dat te verbergen. Maar deze waarheid als achtergrond te hebben, én haar te gebruiken om bekeringen te forceren is heel iets anders. Het middelpunt van het Evangelie is niet de hel, maar Christus in Zijn heilige zondaarsliefde. Men maakt het Evangelie als genadeboodschap zeker zinloos, wanneer men de „schrik des Heeren” loochent. Waar geen gericht dreigt, wordt het woord genade uitgehold. Maar die waarheid geloven en tot haar recht laten komen is iets anders, dan speculeren op de angst voor pijn en lijden, die de mens, gelijk elk schepsel, nu eenmaal eigen is.

„Bang maken geldt niet” In onze Hamburger tijd doceerde aan het Baptisten-seminarie aldaar ook A. Hess. Deze br was Luthers predikant geweest. Tot bekering gekomen en na enkele jaren in de gemeente Stuttgart gediend te hebben, was hij leraar geworden. Hij vertelde eens, hoe hij als vrijzinnig Luthers predikant tot nadenken gekomen was door de hem herhaal-

delijk gestelde vraag van een jong meisje, dat onherstelbaar t.b. patiënte was, naar de zekerheid, dat ze zalig zou worden. Haar vraag, die voor haar van zo groot belang was, bracht hem tot nadenken over zijn antwoord. Hij beloofde haar de zaligheid wel, maar welke grond had hij daarvoor? Zijn onrust werd groter en groter omdat hij geen bevredigende grond voor zijn verzekering kon vinden, terwijl het meisje op zijn geruststellende verzekering zou sterven. Hij werd zoekende. Honger en dorst naar zekerheid van zaligheid dreef hem van de ene tentsamenkomst naar de andere. Hij maakte er hele reizen voor om zulke samenkomsten, die zijn ziel de zo sterk begeerde zekerheid zou kunnen schenken, te bezoeken. Hij kwam na een lange reis in een tentsamenkomst en hoorde de Evangelist spreken. Maar het woord van die ijveraar bracht hem niet het gezochte licht. Het ontbrak niet aan menselijke gloed in het betoog, maar het was niet anders, dan dreigen met de gevolgen van het uitblijven der bekering. Als die nacht de dood eens kwam....enz. De uitwerking van dat dreigen met hel en dood in wellicht allernaaste toekomst had de tegenovergestelde uitwerking: „bang maken geldt niet”, zei hij zich.

„Dwingen” Het „dwingen” om in te gaan is zoveel als zijn best doen om te overtuigen. Men kan het Evangelie zo brengen, dat men de indruk verwekt zijn „plicht” te doen en daarmee uit. Er zit geen drang achter; geen innerlijk bewogen zijn en bewegen willen. Het gaat niet om resultaat. Dat is een manier van werken, die de Heere Jezus afkeurt. Er moet goddelijke liefdedrang achter zitten: de liefde van Christus dringt ons. Zo verkondigde Petrus in Hand. 2 de Boodschap: en met nog meer andere woorden betuigde hij en vermaande hij hen, zeggende: Laat u behouden uit dit verkeerde geslacht. Het „dwingen” dat de Evangelieverkondiger is opgedragen, is een overtuigend spreken; een zoeken om de toehoorder te overtuigen. Het gevoel behoeft niet verwaarloosd te worden, maar mag niet de boventoon hebben. Het geweten moet gewekt worden; het inzicht verhelderd. Dan mag het gevoel ook wel een woord meespreken, maar eerst als derde macht.

Jacht naar succes Elke edele kruidsoort heeft haast zijn eigen onkruid naast zich. Dat lijkt bedriegelijk veel op het echte. De Heere Jezus wees in een Zijner gelijkenissen op dat feit, en vermaande tot zorgvuldig onderscheiden. Naast de oprechte en innige begeerte zielen tot de Heer te leiden, marcheert de jacht naar succes mee. Komt er niemand „uit” dan heeft men het gevoel van mislukking. De gemeente gaat teleurgesteld naar huis en de Evangelieboodschapper is ontmoedigd.

Wanneer we niet goed uit elkaar houden de zuivere liefde, begeerte de zielen tot bekering te zien komen en de jacht naar succes, zullen we licht komen tot verkeerde praktijken. Ongemerkt vaak vloeit het kwaad kerkgebouw of zaal binnen. De laatste spreker (als er meer het Woord brengen) weet van geen ophouden. Hij verlaat de zuivere Evangeliebanen en begint menselijk te dreigen. De dood, „die ieder uur wenkt” wordt te hulp geroepen. De deuren worden gesloten; het is „nu of nooit”. Men zoekt de zielen in een gevoelsengte te drijven. Sommigen „beker” zich, hetzij om eindelijk naar huis te kunnen gaan, hetzij omdat ze het zekere toch maar voor het onzekere willen nemen en zich zo tegen het doodsgevaar „nog deze nacht” te dekken.

Deze manier van „evangeliseren” die wel sterk ontspoord is, troffen we in onze gemeenten gelukkig maar zeer zelden aan. We zeggen „gelukkig”, want de vruchten,

die zo binnen gehaald worden, verrotten gauw. Wanneer zulke bekeerlingen opgenomen worden, varen ze in ballast mee. Maar zover komt het vaak niet. Toch blijft het resultaat van zulke ijver schadelijk. Want een ziel, die zo tot bekering gedreven is, en dus niets bezit, is heel moeilijk nog tot werkelijke overgave te bewegen. Ze vertrouwt zichzelf niet meer. De vorige mal was het een schijnbeweging; zal het nu wat anders zijn?

2de blijven We moeten maar achter de Heer aan blijven lopen. Aan de verzoeking om de Heilige Geest het werk uit handen te nemen, biede ieder weerstand. Recht onderworpen zij ons leven. Wie evangeliseert, diene en doe anders niets. Hij diene in volle overgave zijner ziel; in volle overgave van zijn lichaam. Hij diene met al wat binnen in hem is. Maar het blijve dienen. Niemand lope voor de Heer aan. Heilige gloed vervulde de ziel, maar geen warmte „naar de mens”. Hoe minder „mens” er in ons werk zit, des te beter. Maar de mens er buiten te laten is wel een heel zware taak. Paulus was Paulus en toch was Paulus Paulus niet. Het was Christus-Paulus. Men zag Christus in Paulus en Paulus in Christus. Ze waren nog wel te onderscheiden, maar men zag niet Paulus van Christus gescheiden — en als het al eens gebeurde, dan was Paulus even ondergedoken in Saulus.

L.

Waarheen?

In ons bezit kwam „Enige Beschouwingen tegen aansluiting bij de Wereldraad der Kerken” van de hand van J. Maidland Jones. Het is vertaald en verbreed door onze gewaardeerde broeder Jan R. Fijn uit Maastricht. We hebben de indruk, dat het geschrift onder veler ogen is gekomen en menen daarom goed te doen naar aanleiding daarvan een paar aantekeningen te maken. Het getuigenis van onze broeder, en niet het minst de zaak is het waard.

Het ligt niet in de bedoeling om tegen het massieve „anti” een krachtig „pro” te laten horen, maar toch is het wel goed, het betoog eens wat nader te bekijken. Trouwens het begeleidend schrijven geeft er al aanleiding toe. We beginnen met het laatste, daar hieraan de vraag van ons onderwerp is ontsproten.

Het verlangen naar eenheid, dat o.m. in kerkelijke kringen is op te merken, kan br. F. blijkbaar alleen maar waarden als voorbereiding van de regering van de Anti-Christ. Wanneer dat waar zou zijn, is daarmee de komende Wereldraad der kerken doodeenvoudig gebrandmerkt als Anti-Christelijke beweging. Als het verlangen naar eenheid echter al voldoende is om zulk een banvloek uit te spreken over de Wereldraad der Kerken, hoe moeten we dan denken over het pogen van de internationale groep van Bijbelgelovige Christenen, die eveneens in Amsterdam zal gaan vergaderen? We mogen toch niet met twee maten meten? Tweeërlei weegstenen zijn de Heer een gruwel, zo staat het ergens in de Bijbel, nietwaar?

Op genoemde basis het oordeel over de Wereldraad uit te spreken lijkt me echter om een andere reden nog meer een hachelijke onderneming. Wie herinnert zich niet de woorden van Jezus uit het Hogepriesterlijk gebed: „....Ik wil, dat zij allen een zijn!”

In het artikel van Maidland Jones klinkt een zelfde waarschuwend toon. We kunnen daarvoor dankbaar

zijn, want in een gevaarvolle tijd als de onze zijn waarschuwingen levensvoorwaarde. Het wekt ons uit de dommeling. Daarmede is echter nog niet gezegd, dat we het in alles met de waarschuwing eens zijn. Het zou in dit bestek te ver voeren om Maidland Jones' artikel op de voet te volgen, maar ik geloof, dat dit kan worden samengevat als oppositie tegen de aansluiting bij de Wereldraad der Kerken op grond van het feit, dat het klimaatverschil in die kerken onderling zo groot is. Voor ons komt het er echter op aan zelf uit te maken, of dit verschil van geestelijk klimaat werkelijk de samenwerking uitsluit of niet. Volgens Jones houdt de samenwerking een sanctie in van diametraal tegengestelde leerstellingen en politieke opvattingen. M.i. zou dit slechts het geval zijn, als de nagestreefde eenheid vervloede in een drabbige verenerleijng. Kan zoiets plaatsvinden? Ja zeker! Doch alleen dan, wanneer men Christus loslaat en zich verliest in een zatte gelukzaligheid van dromen als: „Is dit niet het Babel, dat ik gebouwd heb?” Is er anderzijds niet het gevaar, dat men tot kleingelovig vrezan vervalt doordat men te weinig de scheppende en vormende kracht van de Heer in de leiding van Zijn volgelingen — waar dan ook — zich realiseert? De weifeling is wel eens wijzer dan de vurige proclamatie! Denk eens aan Gamaliel en het overige deel der joodse raad.

Pijnlijk beroerde mij de onverzoenlijke toon ten aanzien van de „andersdenkenden” onder de Baptisten. Volgens de schrijver van het artikel zijn ze die naam niet waard. „Wat zij denken of doen mag niet als een argument gelden tegen de rest van ons!” Klaar! Waaraan ontleent men de moed om zo bout te spreken? Wel, aan het feit, dat zij zich op de borst durven slaan en durven zeggen: „Zij (Wij!) hebben er zich (ons) altijd over verheugd het „Volk van het Boek” te zijn!” Kan zulk een uitroep dienst doen als bewijs van hoogste geestelijke adel, of, om het anders te zeggen, als hoogst bewijs van geestelijke adel? Mij dunkt slechts in de eigen kring, maar dat overtuigt de ander niet en is dus waardeloos! De kans is groot, dat men van die zijde tegenwerpt: „Gij zegt te geloven in de Bijbel; in werkelijkheid gelooft ge slechts uw interpretatie van het Woord!” En er kon een korrel of twee waarheid schuilen in dit verwijt.... Maar vooral, ligt in die uitroep niet een wantrouwen jegens de anderen, als zouden zij het Woord veronachtzamen? Men mag de *moed* hebben, zo te spreken, maar het *recht* daartoe zie ik niet! Op deze wijze heeft men vaker, minder gevoelvol dan wel pathetisch, de andersdenkende in de ketterhoek geworpen, waar de Liefde sterft! Ik zie zeer wel in, dat uit de afneiging tot samenwerking, zoals die bij de z.g. Fundamentalisten zich openbaart, geen argument is te winnen, het nu juist wel te doen. Maar een boom, die als vrucht de onverdraagzaamheid en het vonnis heeft, kan ik evenmin mijn vertrouwen en gehoorzaamheid schenken. M.a.w. deze geestesgesteldheid heeft mij persoonlijk niets te zeggen in deze aangelegenheid!

Zoals men merkt heb ik in dit schrijven niet zozeer de gedachten als wel de sfeer van het artikel proberen te benaderen. Welnu, de sfeer acht ik niet dezelfde als die wij inademen. Over de gedachteninhoud, die feitelijk niets anders is dan een critiek op bepaalde geciteerde stellingen van de voorstanders van de Wereldraad der Kerken, moet ik wel zwijgen, daar de toestanden in Canada resp. U.S.A. mij niet helder genoeg zijn tot mijn spijt. Zonder twijfel zou Ds. Jansma er ons meer van kunnen vertellen.

Toch moet ik zeggen, dat juist die geciteerde stellingen mij niet zo koud op het lijf zijn gevallen als Br.

Maidland Jones. Sterk vind ik ze ook niet overal, maar wat kan men in gemoede voor fanfarestoten verwachten? De Wereldraad is in feite nog niet geboren. Het element van onzekerheid veroorzaakt natuurlijk een zoeken en tasten in de uitspraak. Ware dit niet het geval, ik zou moeilijker van de eerlijkheid van het streven overtuigd kunnen worden!

De schuimende golven staan aan de kruin van de dijk. De zwarte machten der duisternis stellen zich in slagorde om de ganse wereld te veroveren. Zal het hen lukken? Maar stoere kerels stellen zich te weer. Met spaden en zandzakken en met grote dekzeilen en vooral met verbeterd moed en wil te zegevieren. Zo hebben zij elkaar gevonden; zo hebben zij elkaar de hand gereikt. Vanwaar de eenheid van die zo verschillend georiënteerden? HUN LIEFDE VOOR DE GROTE ZAAK! En door die liefde hebben ze geleerd elkaar lief te hebben. Wat de wereld in dit noodlotsuur nodig heeft is niet eenheid van leer, maar de Liefde van en tot de Heer, die haar eerste manifestatie beleeft in de liefde tot de andere Broeder. Of de Wereldraad ons die zal geven? Wachten we af, maar wachten we *biddend* af!

BRANDT.

Open brief

Aan de leden (Predikanten en afgevaardigden) der Algemene Vergadering der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, bijeen D.V. 8 en 9 Juli 1948 te N. Pekela.

Waarde broeders!

Door onze zeer geachte voorzitter Ds. K. Reiling werden wij, als lezers van „De Christen” door middel van een drietal artikelen ingelicht over de opkomst, groei en doelstelling van de z.g. Oecumenische beweging of wel de Wereldraad van Kerken.

Deze artikelen hebben wij allen met grote belangstelling gelezen, natuurlijk, en wij zijn de schrijver dankbaar voor hetgeen hij ons daarin gezegd heeft.

Nu is deze beweging een nog niet erkende organistie (zie „De Christen” van 14 Mei j.l.) maar er wordt gehoopt dat zij dit wel zal zijn na sluiting van het congres dat zal worden gehouden te Amsterdam van 22 Aug. tot 4 Sept. a.s.

Geen wonder dat Ds. R. dan ook schrijft: „We mogen dit gerust rekenen als één van de meest belangrijke dingen op het terrein van de Kerkgeschiedenis in deze tijd.” En verder: „Dat is een grote gebeurtenis: Als dat congres mislukt, als men daar een verkeerde kant uitgaat en Christus niet werkelijk centraal ziet, of als men elkander afstoot en wondt inplaats van elkaar te vinden, dan is iets vreselijks gebeurd. Maar als dit congres staat onder de tucht van de Heilige Geest, als Christus triumpheert en de deelnemers elkander in Christus verstaan, dan is er iets kostelijks tot stand gekomen, dat zich nauwelijks in woorden laat omschrijven”.

Inderdaad is dus deze a.s. vergadering te Amsterdam van grote en gewichtige betekenis, maar zij is dat niet zonder meer, maar is dat ook in bijzondere mate voor ons als Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, want wij zijn niet langer alleen toeschouwer, doch wij

zijn bij dat gebeuren betrokken daar wij toch sinds 1946 als Unie zijn toegetreten als lid van de Oecumenische Raad van Kerken. Krijgt dan in Augustus de „gewenste” organisatie haar beslag dan zijn wij daarvoor als Unie deelgenoot van de Wereldraad van Kerken en zullen dus ook mede verantwoordelijk zijn voor hetgeen deze Raad IS, LEERT en DOET.

In verband met dit laatste zal het zijn nut kunnen hebben dat wij weten dat er rondom deze Wereldraad van Kerken nog al één en ander te doen is in de wereld. Het mag ons niet onbekend blijven dat er een sterk groeiend verzet is opgekomen tegen de wereldraad, welk verzet vooral in Amerika en Canada, doch ook in andere delen der wereld zich uitsprekt.

Deze verzetsbeweging heeft zich ook georganiseerd en wel onder de naam van: Amerikaanse Raad van Christelijke Kerken (The American Council of Christian Churches). Deze organisatie wordt numeriek in ledental wel zeer vele malen door de Wereldraad overtroffen, en zou, wanneer het op stemmen zou aankomen, het dan ook moeten verliezen, doch dat mag ons niet verhinderen ook naar die stem te horen.

Wij vragen dan: vanwaar en waarom dat ernstig en heftig verzet? En daarop vinden wij het antwoord in de geschriften van A.C.C.C.

Het verzet vindt n.l. zijn grond in de modernistische en vrijzinnige geest die blijkbaar in de wereldraad zeer sterk op de voorgrond treedt, ook al daardoor dat de eigenlijke leiders van de Wereldraad mannen zijn die de Bijbel NIET MEER aanvaarden als Gods woord; die NIET MEER geloven dat Jezus Christus is de Zoon van God; die NIET MEER geloven dat het bloed van Christus noodzakelijk was tot verzoening van onze zonden; die NIET MEER geloven in de persoonlijke wederkomst van onze Heere Jezus Christus.

Dat zijn heel ernstige woorden en zware beschuldigingen welke de A.C.C.C. publiceert in „Getrouw”, maar, voorzover mij bekend, werden deze nog nergens tegengesproken of gelogenstraft.

In het laatste nummer van „Getrouw” staat te lezen o.a.:

VERMANING

aan Bijbelgelovigen over de ganse wereld.

De volgende resolutie werd aangenomen gedurende de halfjaarlijkse Conventie van de Amerikaanse Raad van Christelijke Kerken, gehouden te Atlanta, U.S.A., van 9—12 Mei 1948.

AANGEZIEN de Wereldraad van Kerken (de Oecumenische beweging) onder leiding staat van het Modernisme, en

AANGEZIEN de Grieks Orthodoxe Kerken in vol lidmaatschap in de Wereldraad zijn opgenomen, en

AANGEZIEN de Rooms-Katholieke Kerk openlijk uitgenodigd is om zich aan te sluiten,

ZO WORDT HIERBIJ BESLOTEN: dat de Amerikaanse Raad van Christelijke Kerken een beroep doet op de broeders in Christus in Europa en over de ganse wereld om te weigeren de ere van Christus te verzaken terwille van stofelijke voordelen of beloofde politieke gunst; en dat wij voorts onze broeders op het hart binden om onze Heere en Zaligmaker niet te bedroeven door zich bij de Wereldraad van Kerken aan te sluiten en daardoor een verbond met de vijand te maken,

maar dat wij hen daarentegen uitnodigen en er op aandringen om in biddende overweging te nemen zich aan te sluiten bij degenen, die een even kostbaar geloof verkregen hebben en die opzien naar God om een Raad van waarlijk Christelijke Protestantse Kerken in het leven te roepen.

Als het inderdaad waar is wat de A.C.C.C. beweert dan zullen wij wel genoodzaakt zijn tot het besluit te komen dat wij, met ons aan te sluiten bij de Wereldraad van Kerken, ons in een gezelschap hebben begeven waar wij, krachtens onze beginselen, in het geheel niet thuis behoren.

Broeders, wij zijn „schuldenaars”. „Schuldenaars” zijn wij aan het verleden, n.l. aan onze voorvaders en pioniers, die met opoffering van ALLES weer terug zijn gekeerd naar het Nieuwe Testament, opdat zij God zouden dienen in Zijn Gemeente naar eis van Zijn woord. Wat zij ons hebben overgeleverd hebben wij te bewaren in het heden en wij moeten het ongeschonden verder geven aan hen die na ons zullen komen. Zo zijn wij dan ook „schuldenaars” aan het heden en aan de toekomst. Bovenal zijn wij „schuldenaars” aan onze Heere Jezus Christus aan Wie wij zo onuitsprekelijk veel te danken hebben: Hij is onze Grote God en Zaligmaker, Die ons Gode gekocht en van onze zonden gewassen heeft met Zijn dierbaar bloed.

Hoe zullen wij dan, zonder ernstige schade te doen aan onze heilige zaak, in één kerkelijke organisatie verbonden kunnen zijn met hen die de genoemde grondbeginselen loochenen en verwerpen???

Wij zullen op de a.s. Algem. Verg. zeker gelegenheid hebben om over deze zaak tot klaarheid te komen.

De Heere geve aan de vergadering en vooral ook onze leiders de Geest der wijsheid om hierin de zuivere en Gode gewilde positie te kiezen.

Er werd u een folder toegezonden, die licht ontsteekt in deze. Sommigen zullen wellicht beweren dat het alleen negatief en dus éénzijdig licht is. Welnu wie een beter licht heeft, die ontsteke het en wij zullen gaarne daarin wandelen.

Ik durfde niet langer te zwijgen.

Daarom bied ik u dit aan ter ernstige overweging.

Met broedergroeten

in Christus en Zijn dienst uw

G. VISSER.

Harlingen.

Is God rechtvaardig?

Oorlog en distributie behoren bij elkaar, tenminste, zo voelen wij het aan. Als er geen oorlog is, is er ook geen distributie — maar nauwelijks is de strijd der volkeren ontbrand of de autoriteiten gaan ogenblikkelijk tot deze maatregel over. En was het niet vanwege de nasleep van de vorige oorlog zowel als van de voorbereiding en bedreiging van de volgende, waren wij met het aanbreken van de vrede onmiddellijk van de distributie verlost. Wij brengen deze gedachten, dus met elkander in nauw verband en spreken de woorden in één ademtocht uit.

Oorlog en distributie! Een wonderlijke combinatie, als men er even bij stil staat. Waarom toch worden oorlogen gevoerd? Is de eigenlijke achtergrond niet steeds

weer de ongelijke verdeling der goederen en de hebzucht? De minder bedeelde volkeren zien met jaloerse blik naar de beter bedeelde, en wachten tot zij de kans schoon zien om hun slag te slaan in de hoop de rollen om te keren. Zo in het groot, zo ook in het klein. De geweldige deiningen in eigen boezem van het volk vinden hun oorsprong in dezelfde oorzaken. Hoe verklaart men anders de concurrentiestrijd, de stakingen, de vele twisten — in één woord gezegd, de geest der ontevredenheid en oppositie? De eerste broedermoord werd veroorzaakt door jaloerie en koning Achab doodde zijn buurman uit hebzucht. En zie, terwijl de wereld vol is van een schijnbaar nimmer eindigende broederstrijd vanwege de onbillijke verdeling der aardse goederen en de daarmee nauw verbonden indeling in klassen, standen en rangen — gaat men ten tijde van een bloedige oorlog over tot een rechtvaardige distributie van het noodzakelijke levensonderhoud. Natuurlijk wordt er dan ook veel geknoeid. Bonnen worden gestolen of vervalst. De zwarte handel tiert welig. Een zekere categorie mensen wordt bevoordeeld. Desondanks ontvangt een rijke niet meer boterbonnen op zijn distributiebonkaart dan een arme dagloner en een bankdirecteur krijgt niet meer textielpunten toegewezen dan de kantoorclerk achter het loket. Terwijl de vuist beslechten zal wie in de toekomst aan het langste eind mag trekken, zorgt het recht voor een rechtmatige verdeling. Wonderlijke maatschappij! Wereld vol tegenstellingen!

Vrijheid, gelijkheid en broederschap

Met deze leuze op aller lippen dansten een goede eeuw geleden onze voorvaders rond de vrijheidsboom en om dit symbool in werkelijkheid om te zetten pakte de vroede burgervader de visvrouw in de arm en hoste met haar door de straten. Het was alles een koddige vertoning, waarom een buitenstaander hartelijk lachte. Nochtans vergete men niet, dat velen in groot verlangen uitzagen naar een rechtvaardiger samenleving. De burgerzin moest aangekweekt worden. Ieder werd geboren met gelijke rechten. Het was deze gedachte, die de Franse Revolutie voedsel gaf en wijd en zijd gepropageerd werd. Het sociale gevoel ontwaakte. Weg met de standen, die de mensen zo ver van elkander deden leven. Men sprak elkander aan met de naam Burger. Deze revolutionaire gevoelens stierven geen natuurlijke dood, zoals velen hoopten, doch schoten diepe en levende wortels. De opkomst van het Communisme, waar de leden elkaar Kameraad noemen, en voorts van het Fascisme en Nationaal-Socialisme is daarvan het bewijs. De eenheid en gelijkheid der mensenkinderen en daaruit voortvloeiende de ware vrijheid, was het geestelijk streven. Helaas is het meestal bij klinkende leuzen gebleven. Figuren als Napoleon en andere dictators, voortkomende uit het volk, tonen aan, dat, zodra de ene stand is opgeruimd, er anderen klaar staan hun plaatsen in te nemen. Waarlijk, er is geen nieuws onder de zon!

En wat predikt ons het Christelijk geloof? Staat dat geheel los van dit streven? Zo men dat denkt, grijpt men er geheel naast. Immers, er is geen enkele godsdienst op aarde zo revolutionair als de Christelijke. Paulus werd er voor in de gevangenis geworpen. Duizenden martelaren om deze reden gedood. De dienst-knecht is niet meerder dan zijn Heer en het was onze Meester, die het kruis droeg, juist omdat Hij alle verdeeldheid in Zijn Persoon wilde opheffen. De vurige patriot Simon Zelotes, zowel als de tollenaar Mattheus, werden in de discipelenkring opgenomen. Kan men ooit een groter contrast vinden dan deze twee, die elkander broeders leerden noemen in Christus? Alle leerlingen deelden hetzelfde leven in gemeenschap met hun Heer.

Zij aten van hetzelfde brood en dronken uit dezelfde beker. Later lezen wij deze woorden: „En zij verkochten hun goederen en have en verdeelden ze aan allen, naardat elk van node had”. De eerste Christelijke Gemeenschap was zuiver communistisch van aard. Welk een machtige aanhef van een wonderschoon lied. Hier was waarlijk wat nieuws onder de zon, zodat er vreze kwam over alle ziel. De harmonie van het lied werd aanstonds weer verstoord, gedenke Annanias en Saffira. Steeds groter werd de disharmonie en na enkele eeuwen was er een geestelijke stand van priesters, machtig en rijk, in een door de Staat erkende en vaak gevreesde Kerk. Wat was er overgebleven van de ware Christelijke geest? Het bederf van het beste is het ergste! Als het zout smakeloos geworden is, waarmee zal het gezouten worden? Nochtans bleef de Bijbel, schoongemaakt van stof en spinrag en opnieuw gelezen en gepredikt door de reformatoren, zijn invloed uitoefenen. Waar krijgt de wereld haar schone idealen van vrijheid, gelijkheid en broederschap vandaan? Waar vindt de natuurlijke mens zijn revolutionaire gedachte, dat ieder met gelijke rechten geboren wordt? Waar anders dan uit het Woord van God! Vaak wordt dat Woord veracht, verguisd en op de mestvaalt geworpen als waardeloze rommel. Desondanks bewijst het telkens weer een levend Woord te zijn. 't Woord van God blijft eeuwig waar!

Wat zegt ons Gods Woord?

Lezen wij in verband met het voorgaande eens de gelijkenis v. d. talenten. Daar vertelt Jezus ons van een zeker mens, die, op 't punt staande een verre reis te maken, zijn dienaren zijn goederen overgaf. Hoe nobel zou deze man geweest zijn, indien hij alles eerlijk had verdeeld. Daar is echter geen sprake van. Juist het grote verschil springt een ieder onmiddellijk in het oog. De een kreeg 5, de ander 2 en de derde slechts 1 talent. Realiseert men zich deze grote ongelijkheid goed, dan huivert men er van. Ja maar, antwoordt menigeen, de eigenaar is toch gerechtigd te doen wat hij wil! 't Moge zo zijn — doch waar deze man in de gelijkenis God voorstelt en Jezus ons leert, dat God alle mensen lief heeft met een oneindige liefde en tevens de Rechtvaardige is, plaatst het de mens voor een groot raadsel. Als van een aardse vader verwacht wordt, dat hij zijn kinderen gelijkelijk goed verzorgt, met hoeveel te meer klem geldt dat van de hemelse Vader. Dat Jacob voorliefde had voor Jozef, is begrijpelijk. Dat hij het zo demonstratief liet blijken op allerlei wijze was een grove fout, waarvoor hij dan ook, naar ons gevoelen terecht, deerlijk geboet heeft in al die jaren, waarin hij hem als dood gewaand betreurde. Zo iets bij God te moeten constateren doet een rechtschapen persoon pijn. Ja, hij komt er tegen in opstand, als hij niet vermag er een deugdelijke grond ter verklaring voor te vinden. En die is nog nooit gevonden! Het grote waarom blijft als het grootste vraagteken staan. Gelovigen en ongelovigen staren met angst naar dit mysterie. Job zegt: „Och of ik wist waar ik hem kon vinden, dat ik kon komen tot zijn rechterstoel! Dan zou ik Hem mijn zaak voorstellen en mijn mond met verdedigingen vervullen...” De Psalmist klaagt: „Waarom ga ik in het zwart vanwege des vijands onderdrukking?” en wederom: „Want ik was jaloers op de dwazen, ziende der goddelozen voorspoed”. De ongelovige mompelt: „Als er een rechtvaardige God is, hoe kan Hij dan zulk een onrechtvaardige wereld scheppen en gedogen?”

Predestinatie

Dat de Bijbel ons de leer der Voorbeschikking predikt is duidelijk genoeg. God reikt geen distributiestamkaart

uit, zodat een iegelijk weet, hoeveel hij zal ontvangen in zijn leven aan zuur en zoet en allen daarin gelijkelijk delen. Hij handelt naar eigen goeddunken. Voorspoed en tegenspoed, ja geheel het menselijk lot ligt in Zijn hand geborgen. De mens wikt, God beschikt. Narekenen vermag Hem niemand. Waarom viel de toren van Siloam juist op die mensen, die er door gedood werden? Was het vanwege hun opgestapelde zonden, groter dan van al de anderen die er niet door getroffen werden? Dit ontkent Jezus ten stelligste. De anderen werden echter ook niet gespaard vanwege hun rechtvaardigheid. Wel moesten zij leren zich te bekeren, omdat het oordeel Gods altijd dichtbij is. Het was alles Gods wil! Achttien werden verkozen te sterven, de rest werd verkozen te leven. Predestinatie! In dit licht staat ieder mensenleven. Of moet het woord licht vervangen worden door het tegengestelde n.l. duisternis? Terwijl het socialisme bezig is baan te breken en men juicht bij elke maatregel, die naar dat doel heenleide, schijnt God met dit menselijk gevoel te spotten. Terwijl toch juist deze gedachte aan de Schrift ontsproten is.

En toch... is God rechtvaardig

„Zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?” zegt Abraham. Zijn antwoord is bevestigend. De schijn moge Hem tegen zijn, de afloop aller dingen zal het bewijzen. 't Is waar, God bepaalt de omstandigheden der mensen naar eigen goedvinden. De een wordt door de wereld gesleept, de ander op de handen gedragen. De grote vraag is echter, hoe men het leven ziet en wat men er van maakt. Bij het knikkeren gaat het niet om het aantal knikkers, zoals menigeen helaas vaak denkt, maar om het spel. Zo heeft de mens te leren, dat het kortstondig bestaan hier op aarde niet gaat om tijdelijke voorspoed of tegenspoed, maar om het geloof. Dat leert ons de gelijkenis van de talenten. Wie veel gegeven is, van die zal ook veel geëist worden. Het gevaar voor een ellendige afloop bestaat niet alleen in het verkwisten van de toevertrouwde talenten, doch ook in het onbenut laten van de kansen ons daarin geschonken. De gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus vertolkt deze gedachte zeer duidelijk. „Hebt gij in die bedelaar aan de poort van uw aardse woning uw broeder niet herkend?” hoort men de Rechter vragen. „Wist gij niet, dat hij daar lag om u er aan te herinneren en de kans te geven te woekeren met uw gaven? Is er nooit liefde in uw hart geboren tot uw naaste? Heeft de Wet u niet geleerd, dat de tijd der afrekening eens zou komen? Welnu dan, gij hebt goede dingen in uw leven ontvangen en Lazarus de kwade dingen, nu wordt hij vertroost en gij lijdt smarten. Uw smart is de vrucht van uw leven!” Zo predikt ons de Bijbel de uitverkiezing der omstandigheden van het menselijk lot hier beneden — maar tevens de verantwoordelijkheid van iedere ziel betreffende zijn eeuwig wel of wee. De minst bedeelde zij dit tot vertroosting en opbeuring. De meest bedeelde tot waarschuwing en vermaning. God schijnt zich de schrille tegenstelling van het menselijk lot niet aan te trekken — in werkelijkheid doet Hij het wel. Hij vraagt geloof en vertrouwen. Hij eist de Christelijke naastenliefde. Wee de mens, die met deze dingen spot of ze geheel verzaakt. Niet te vergeefs staan de volgende woorden in het laatste hoofdstuk van de Heilige Schrift beschreven n.l. „En ziet, Ik kom haastelijk en Mijn loon is met Mij, om een iegelijk te vergelden gelijk zijn werk zal zijn.” Men zij op zijn hoede en vergadere zich geen schat van toorn op de dag des gerichts — doch een schat van vreugde en vrede in de hemel. God vraagt geloof van de mens in Zijn enig geboren Zoon en opent in Hem de weg der zaligheid. Die niet gelooft en in zijn hart zegt: „Zou God het weten en zou er wetenschap zijn bij de Allerhoogste?” zal eens tot zijn grote smart moeten onder-

vinden dat de schijnbaar onrechtvaardige God, Die naar willekeur geeft of ontnemt, in wezen de Rechtvaardige is.
A. A. HARDENBERG.

UIT HET UNIE-BUREAU

De agenda voor de 2de dag der Unie-Vergadering heeft nog de volgende aanvulling.

't Onderwerp, dat Ds. H. Bakker van Emmer-Erfscheidenveen zal inleiden, luidt: „Israël en het heil”. Ds. T. Jansma zal een en ander over zijn reis vertellen.

Zoals u ziet ben ik weer goed en wel in Nederland gearriveerd. De terugreis verliep voorspoedig, zodat ik precies op tijd op Schiphol arriveerde.

In de Verenigde Staten vertoefde ik precies 10 weken. In die tijd sprak ik 67 keer in kerken, schoollokalen, collegezalen, enz. Ik bezocht een 27-tal steden en dorpen in een 10-tal staten. Daartoe reisde ik per trein 12.139 K.M., per auto 722 K.M., per vliegtuig 563 K.M., per bus 398 K.M., totaal 13822 K.M., welk aantal nog met een paar honderd K.M. vermeerderd moet worden door de verschillende uitstapjes, die ik met vrienden maakte. Dit reizen bracht met zich mee, dat ik 9 nachten de slaap in Pullman-slaapwagens genoot.

Met dit beknopte resumé in cijfers moge ik nu volstaan. Later na 't uitwerken van mijn dagboek hoop ik tijd en gelegenheid te vinden om iets weer te geven van deze reis onvergelijkelijk rijk aan ervaringen en indrukken, imponerend en inspirerend!

De Unie-secretaris T. JANSMA.

Mededelingen

RADIO-UITZENDINGEN

Het spijt mij, dat ik juist te laat was met het laten plaatsen van een berichtje, waarin had moeten staan, dat Vrijdag 2 Juli van 10.30—11 uur de *morgendienst* voor de radio door Ds. H. Bakker van E.-E.veen zou worden verzorgd. Zij, die de radioprogramma's van de N.C.R.V. benutten, hebben natuurlijk van deze uitzending geweten.

Thans nog enkele mededelingen.

De *derde Zondagse kerkdienst*, die dit jaar vanuit één onzer Gemeenten via de N.C.R.V. over de radio wordt uitgezonden, zal plaats hebben vanuit de Bapt. kerk te Groningen op 12 September a.s. van 17.00—18.30 uur.

Voorts zullen in het kader van het N.C.R.V.-programma door ons verzorgd worden:

Op Zondag 1 Aug. a.s. van 8.30—9.30 uur een *morgenwijding* en

op Woensdag 25 Aug. van 10.30—11.00 uur een *morgendienst*. (De N.C.R.V. vroeg voor Vrijdag 25 Aug.; maar dat kan natuurlijk niet).

Met het oog op het plaatsen van een berichtje in „De Christen” ontvang ik van de betreffende personen gaarne tijdig — d.w.z. 14 dagen van te voren — de nadere gegevens.

Unie Radio Commissie

Adres: Zw. Kijkerweg 18, Apeldoorn.

d. H.

ADRESWIJZIGING

Secretariaat Noordbegum, tijdelijk van Bergum 293, naar Huize „Avondrust”, Noordbergum.

ABONNEMENTSGELDEN

voor De Christen worden gaarne door de administratie op giro 9260 ten name van de Unie tegemoet gezien. Wanneer U zo spoedig mogelijk en in elk geval vóór 6 Juli gireert (f 2.50 voor het 2de halfjaar of ook f 1.25 voor het 3de kwartaal), voorkomt U het aanbieden van een kwitantie en daarmee 20 ct. incassokosten.

De administratie.

In gesprek met onze lezers

Br. S. W. V. te H. vraagt hoe hij Matth. 19 : 12 moet verstaan.

We vinden daar een uitspraak van de Heiland over gesnedenen. Met dat woord treden we een voor ons vreemde wereld binnen. In de oudheid was dit gebruik onder heidenen en helaas ook onder christenen bekend. De kamerling uit Hand. 8 was een gesneden of eunuche. In dat feit school het probleem en het bijzondere van zijn Doop en daarom werd zijn doopgeschiedenis in de Heilige Schrift beschreven. Met dezelve werd een zwaar probleem door de Heilige Geest opgelost.

Nu moeten we, om de woorden van de Heere Jezus in Matth. 19 te verstaan, er in de eerste plaats rekening mee houden, dat van gesnedenen in eigenlijke en oneigenlijke zin gesproken wordt, zoals in de Schrift in eigenlijke en oneigenlijke zin gesproken wordt over doden en levenden, 8 : 22 en kinderen, 18 : 1—7.

De Heiland spreekt over drie klassen van gesnedenen, maar het is Hem om de derde te doen. Hij spreekt over mannen, die zonder geslachtsdrift geboren zijn, dan over zulken, die door de mensen verminkt werden, ontmand. Dit te doen was de Israeliet verboden en kwam dan ook onder Israël niet voor.

Maar iets anders is het wanneer iemand de belangen van het Koninkrijk Gods stelt boven zijn natuurlijke begeerte; hij het huwelijk mijdt uit zuiver geestelijke overwegingen, omdat hij zijn roeping beter zal kunnen vervullen. Die heeft zichzelf „gesneden” n.l. in oneigenlijke zin. Gedwongen daartoe wordt niemand. Geëist wordt het ook niet, maar die het doet uit zulk een overweging, handelt goed. Men zou kunnen zeggen: de Heer verwacht het van hem.

Een christen moet vrij staan ten opzichte van zijn bezit, vrij staan ten opzichte van zijn leven en vrij staan ten opzichte van zijn natuurlijke verlangens. Hij moet alles aan zich laten onderwerpen en tot dienstbaarheid aan God brengen. I Kor. 9 : 27.

Nam van Uw mededelingen met belangstelling kennis.
L.

N.B.J.B.ers opgelet!

Nog 2 weken, dan zullen N.B.J.B.ers van Noord en Zuid hun kampspullen bijeen pakken en per fiets, bus en spoor optrekken naar Loenen. Dan is voor hen de week gekomen, waarnaar ze een jaar lang hebben uitgezien. De nieuwelingen zullen wat onwennig zijn, de „oudgedienden” vol branie komen. 't Zal een grote en blijde ontmoeting zijn!

Met de aanmeldingen gaat het goed alhoewel we nog veel meer verwachten. Ik ken nog tientallen, die willen komen, maar nog geen inschrijfgeld storten. We hebben 't hen een beetje gemakkelijk gemaakt. Alle afdelingssecretarissen hebben invulformulieren en inschrijfbiljetten ontvangen. Wat je nu doen moet?

Direct naar jullie secretaris gaan, formulieren ophalen, invullen, posten en ook meteen f 2.— inschrijfgeld storten. Nee, niet morgen, maar nu direct!

De week van 31 Juli—7 Aug. is eigenlijk al vol. Mocht je echter anders niet kunnen, dan zeg je 't maar en we schrijven je ook daarvoor nog in. Je weet 't adres: L. Siesling, Billitonstr. 80, Groningen. Na 7 Juli: N.B.J.B. Zomerkamp, Loenen (op de Veluwe).

Landelijke Kamp Comm.

Correspondentie

Doordat officiële, half officiële en on-officiële personen vorige maal te laat waren met hun bijdragen en nieuwsberichten, kostte de verzending van de kopy 66 cents, terwijl het voor 16 cent gekund had. — Wie maken nu het leven duur?
L.

Advertentiën

God schonk ons een lief dochtertje, dat we

Jansje

noemden, en waarmee we erg blij zijn.

H. v. d. Werf
en Echtgenote.

2e Exloermond, Bapt. Pastorie.

Heden overleed in de Stichting „s Heerlo” te Ermelo onze geliefde zoon, broer, zwager en oom

Albert

in de ouderdom van 24 jaar en negen maanden.
Jesaja 35 : 6.

Uit aller naam,

Albert Stadman
Jantje Stadman-
Huizing

Valthermond, 23 Juni.

Schultz—Heersma

hun 30-jarige echtvereniging te gedenken.

Onze wens voor hen staat in Ps. 91 : 16 (meerv. vorm).

Rienk
Jetty
Christiaan
Nel
Henk
Roswita.

Veenhuizen II
„Bitter en Zoet”.

Mede namens onze kinderen betuigen wij onze hartelijke dank voor de vele blijken van belangstelling op onze 35-jarige echtvereniging ontvangen.

J. G. Brongers
A. Brongers—Lomeijer.
Veendam, Juni '48.

GEVRAAGD

een Huishoudster

bij man alleen 50—60 jaar.
Ook wel samenwonen.

Kl. Beuker,
Spoorstr. 14, Stadskanaal.

Tractaten voor openluchtsamenkomsten

„Gesprek in de cel”

„Zou U willen emigreren?”

„Vrede past mensen, strijd wilde beesten”

Prijzen: 2 ct. per ex.; f 7.50 per 500 ex.;
f 12.50 per 1000 ex.; f 20.— per 2000 ex.

LECTUURFONDS, Tetterodestr. 47, HAARLEM
Giro 9260 ten name van de Unie

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2904

VRIJDAG 9 JULI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Onze verantwoordelijkheid

**speciaal ten opzichte van hetgeen
God aan ons doet**

Vooraf lezen Luk. 19 : 41—47a.

Het is niet mijn voornemen, om te spreken over onze verantwoordelijkheid in het algemeen. Dat terrein is veel te groot voor een openingswoord in onze Unievergadering. Ik zou dan weinig of geen tijd hebben, om te spreken over dat onderdeel van onze verantwoordelijkheid, dat mij de laatste tijd gedruig bezig houdt. Wat ik bedoel is vrij dicht te benaderen, als we letten op het tweede deel van Luk. 19 : 44. Jezus zeide, dat er veel gebeuren zou . . . „omdat gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag“.

Het grote in de geschiedenis van Israel is, dat God zich met dat volk zeer speciaal bemoeide. En het komen in het vlees van Gods Zoon — vóór heel de wereld van eindeloze betekenis — was toch in de eerste plaats voor Israel van belang. God zag naar Zijn volk om!

Voor Israel was de tijd, toen Jezus op aarde was, zeer ernstig. Het werd regelrecht een crisistijd! Want het feit, dat God naar zijn volk omzag, legde op dat volk een heel bijzondere verantwoordelijkheid.

Helaas, zij hebben dit grote niet onderkend. Wenende heeft de Heiland gezegd: „Och of gij ook nog op deze dag verstondt, wat tot uw vrede dient; maar nu is het verborgen voor uw ogen“. En dan worden er verschrikkelijke dingen in uitzicht gesteld met de motivering.... „omdat gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag.“

Wij kunnen er als gemeenten zeker van zijn, dat God zich met ons bemoeit en naar ons omziet. Mijn bedoeling is niet, hier een onderscheid te maken tussen ons en andere gemeenschappen, die Christus als Zaligmaker belijden. Wij mogen onszelf vooral niet zien als het door God uitverkoren volk onder de gelovigen. Daar is geen enkele reden voor. Ik zeg dus niet — met opzet niet — dat God speciaal naar ons omziet; maar wel, dat God naar ons omziet. Daar kunnen we als gemeenten en als Unie zeker van zijn. God ziet naar ons om en doet iets aan ons en in ons. En dat plaatst ons voor een grote verantwoordelijkheid. Stel u eens voor, dat ook wij niet

zouden opletten op wat God aan ons doet, en dat wij daardoor de zegen zouden missen, die Hij ons geven wil! Dat zou een grote schade veroorzaken.

Het komt mij voor, dat er bijzondere redenen zijn om ons af te vragen, of God ons in bepaalde dingen iets zeggen wil en wat dat mag zijn. Het feit, dat wij telkens groter hiaten krijgen in de rijen onzer voorgangers, maakt mij dikwijls stil en dringt tot denken en vragen. En dan weet ik heel goed, dat bijna voor elk geval een behoorlijke verklaring gegeven kan worden, maar dat maakt mij niet gerust. Denkende aan de leiding Gods, waarin ook teleurstellingen en droeve ervaringen een plaats hebben en dus niet op zich zelf staan, is er reden voor de vraag: Heeft God ons hierin ook wat te zeggen? Doet Hij hierin ook iets aan ons? Of hebben wij deze dingen alleen maar te zien als moeilijkheden, die er zijn om overwonnen te worden?

Ik vind, dat we hier maar beginnen moeten. Immers ook als we onze moeilijkheden zo zien, heeft God er ons iets in te zeggen. God plaatst ons door de omstandigheden, waarin we verkeren, voor een moeilijke en grote taak. In bijzondere mate is dat zo voor de gemeenten, die een voorganger missen, maar het raakt ons allemaal. Het is de grote vraag van de dag, of wij geloof en liefde en daardoor ook de nodige toewijding hebben, om te volharden tot het einde.

Dit is heus geen kleine zaak. In moeilijke omstandigheden komt het telkens voor, dat iemand iets doet, waardoor onze positie moeilijker wordt en dat hij naar onze mening niet had moeten doen. We zijn dan allen licht geneigd om te oordelen en te veroordelen. Hoewel geen mens ons kan garanderen, dat het ook werkelijk zo is, vanwege het onvolledige van ons oordeel, zien we bepaalde dingen dan toch maar al te licht als onrecht. En als de ongerechtigheid vermenigvuldigd wordt, dan heeft de liefde het hard te verduren. Dan komt het er op aan, of wij vrij kunnen worden van dat, wat ons in anderen verkeerd lijkt; of wij over alles heen kunnen opzien tot God; of wij geloof en liefde en daardoor ook toewijding hebben en kunnen volharden.

Het is voorwaar geen kleinigheid! Zullen onze broeders en zusters daar, waar het werk met grote moeilijkheden te kampen heeft, getrouw bevonden worden? En zullen de anderen getrouw bevonden worden in liefde en waar mogelijk ook in hulp? Dat zijn ernstige vragen en wij zullen daarin alleen dan de goede levenshouding vinden, als we ook de moeilijkheden zien als een deel van hetgeen God ons geeft en dus voor ons nodig oordeelt.

Maar ik ben met deze opmerkingen niet klaar. Mij dringt de vraag, of God ons ook nog iets anders te zeggen heeft. En die vraag is ernstig, want het mag ons niet gebeuren, dat wij niet opmerken, dat God naar ons omziet en met ons bezig is.

Waarom zitten wij met zo'n groot tekort aan voorgangers, terwijl we toch zo nodig meer moeten hebben? En terwijl we toch ook wel bereid zijn te offeren voor hun opleiding. Want er wordt wel eens een beetje zuur gekeken, als de begroting goedgekeurd moet worden — ach, men doet wel eens een ding zuchtende, terwijl men het maar moedig moest aanpakken — maar tenslotte doet toch elke gemeente haar best, om haar deel te betalen. En ik geloof zelfs, dat men bereid zou zijn om nog meer te geven, als men wist, dat de zaak daarmee geholpen was.

Zo zit ik dan nog steeds met de vraag: Waarom deze moeilijkheden? Waartoe moeten ze dienen?

Ik zie geen aanduidingen, die mij het recht geven tot het formuleren van een beslist antwoord, maar ik vind de dingen van deze tijd wel zo belangrijk, dat wij met elkander moeten gaan vragen en onderzoeken. En daarom noem ik hier enkele vragen, die mij heel ernstig hebben bezig gehouden. De wereld verkeert in nood. De openbaring van Gods werk in zijn kinderen schijnt van groter belang dan ooit. En toch worstelen wij met een groot tekort aan werkers.

Bij hetgeen mij getroffen heeft is in de eerste plaats dit, dat God niet op mensen vertrouwt. Het is Hem natuurlijk wel ernst met de komst van zijn Rijk; daar kan niet aan getwijfeld worden. Maar Hij kan het zonder ons. In elk geval wijst Hij hier en daar onze medewerking af — als we het eens zo heel menselijk mogen zeggen. Baptisten, denkt niet te hoog van u zelf! God heeft u niet nodig! Het is alleen maar een heel groot voorrecht, als Hij u gebruiken wil. En gij voorgangers onder ons, bedenkt dit vooral!

In de tweede plaats moet ik herinneren aan Jezus' woord in Matth. 9 : 38: „Bidt de Heer des oogstes, dat Hij arbeiders uitzende in zijn oogst.

Bidden en werken behoren bij elkaar. Ik zou niet willen zeggen: Staakt het werken voor de opleiding van jonge broeders maar en bidt om arbeiders. Want het ene sluit het andere niet uit. Waar men ernstig bidt, is toegewijd arbeiden vaak een levensbehoefte.

Maar het bidden moet toch wel voorop staan en voorop gaan. Wij vergeten misschien in de praktijk wel eens, dat het meer Gods werk is dan ons werk, wat we doen. Misschien is er meer gebed dan men zou vermoeden op grond van hetgeen waar te nemen is. Ik hoop het zeer. Maar ik verneem er maar weinig van. Gemeenten, waar is uw gebed om arbeiders? Nogmaals, ik zeg niet: Spaar u het werk! Integendeel! Waar veel en vurig gebeden wordt om arbeiders, daar zal ook grote offerbereidheid zijn, om de gezondenen te helpen, voor zover zij dat nodig hebben.

Natuurlijk past het mij, hier met de grootste bescheidenheid te spreken, want geen mens weet, wat er in het verborgen gebeden wordt. Maar ik acht mij verplicht om te herinneren aan het woord des Heeren: „Bidt de Heer des oogstes”. Ja, om u allen op te wekken om toch vooral van God te vragen, wat wij menen nodig te hebben.

We komen hier meteen voor een consequentie ten opzichte van onze opleiding. Wij zullen onze opleiding zo moeten inrichten, dat de gezondenen erdoor geholpen kunnen worden. Het mag natuurlijk volstrekt niet

zo zijn, dat alleen die als gezondenen worden erkend, die bij bepaalde opleidingsplannen passen. Wij zullen ons moeten aanpassen bij wat God doet. Dit geldt natuurlijk alleen maar voor hen, die nog een opleiding nodig hebben. Het is ook mogelijk, dat God ons personen geeft, die zo maar in het werk kunnen treden. Doch daarover kan ik in dit verband niet uitweiden; evenmin ook over de bijzonderheden van de opleiding en over de moeilijkheden om te onderkennen, wie door God is uitgezonden en wie — te goeder trouw of welbewust — zich zelf die roeping aanmatigt. Maar zeker is, dat al deze vragen gezien moeten worden in het licht van dit beginsel, dat God geven en zenden moet. En dat wij te bidden hebben!

Een derde vraag is bij mij opgekomen: Wil God ons misschien zeggen, dat wij teveel van voorgangers verwachten, terwijl dan vele van onze leden denken, dat zij van arbeid ontslagen zijn, als er een voorganger is? Ook hier mogen we natuurlijk niet tot een ander uiterste komen en de dienst van de voorgangers gering achten. Maar dat doet men onder ons meestal ook niet. Doch een gevaar is hier m.i. wel. Gemeentelieden moeten hen, die onder hen arbeiden, liefhebben en eren met woord en daad, maar daarmee is het niet alles in orde. De gehele gemeente moet des Heeren getuige zijn! Zelfs als God ons — b.v. in een revolutie — al onze voorgangers ontnam, blijft nog de roeping om Zijn getuigen te zijn.

Samenvattende zou ik willen zeggen, dat ieder van ons zich ootmoediger aan Christus moet houden. Dat wij ons ootmoediger naar zijn wil moeten richten. Meer ruimte maken in eigen gemoed voor de Heilige Geest.

Wij gaan echter niet voor niets door deze moeilijke weg. We mogen het ook niet alleen maar zien als door de omstandigheden zo geworden. God geeft ons deze dingen te verwerken en handelt er door aan ons. Laat ons elkander opwekken en helpen, om er de juiste lessen uit te trekken, Zijn naam tot eer.

Openingswoord van de voorzitter der Uniecommissie. D.V. uitgesproken in de Alg. Verg. 8 Juli te Nw. Pekela.

Gemeente en „Vergadering”

Om de Gemeente

Er zijn gelovigen, die omtrent gemeente, gemeentevorming en gemeente-leven andere opvattingen zijn toegedaan, dan vele hunner mede-broeders. Deze gelovigen zijn in groepen verenigd. Zij noemen die groepen „vergaderingen”, nader: vergaderingen van gelovigen. Ze wensen geen naam te dragen, waarmede ze zich zouden onderscheiden van gelovigen, die hun opvattingen niet delen. Ze vrezen daardoor te vervallen in de fout, die Paulus laakt in de Korintische gelovigen. I Kor. I en III. — Nu we echter leven in een Christenheid, waarin de gelovigen in groepsverbanden samen leven, die verschillend uitgangspunt en vorm hebben, kan men moeilijk zonder nadere aanduiding blijven. Men kan dat betreuren, maar het negeren, door eenvoudig geen nadere aanduiding te dulden, heft het feit niet op doch maakt de verwarring nog slechts groter. Zo hebben dan ook die broeders een naam gekregen, noem het een voornaam of een bijnaam, maar ze heten „Vrije Broeders”.

En naar we menen zijn er onder deze „Vrije Broeders” weer verschillende schakeringen, die hierin met elkaar overeenstemmen, dat ze zich „vergaderingen van gelovigen” noemen. Natuurlijk zijn b.v. de Baptisten-gemeenten ook „Vergaderingen van gelovigen” en zo zou men dus krijgen: Vergaderingen van gelovigen, genaamd de Vrije Broeders en Vergaderingen van gelovigen, genaamd Baptisten enz. enz.

Daaraan zit een minder mooie kant, maar het tekent de feitelijke toestand. Als we die eenmaal eerlijk vastgesteld hebben, kunnen we verder zien, hoe dicht deze „Vergaderingen” nu bij elkaar of hoe ver ze van elkaar af staan. Vanuit de feiten met elkaar te praten kan altoos nog vruchtbaarder zijn dan vanuit een fictie met elkander te gaan beraadslagen. Feit is de werkelijke eenheid aller gelovigen in Christus, met onderscheidene inzichten, die nopen tot afzonderlijk vergaderen, en fictie is dat we, als we onze voornaam maar weglieten, de eenheid der kinderen Gods een grote dienst zouden bewezen hebben. Waarom zouden we hetgeen ons onderscheidt, niet in een naam nader mogen aanduiden? Ons lijkt dat zelfs gewenst.

Licht en donker

De verdeeldheid onder de gelovigen werpt over de Christenheid een schaduw. Maar we zien niet alleen schaduwen van dit feit. Hun verdeeld optrekken, en hun gescheiden gemeentelijk leven, heeft ook een goede kant. — Darby kwam onder de bekoring van de eenheid in de Roomse Kerk. Ze trok hem machtig aan. Ons heeft die nooit zoveel gezegd. De Roomse apologeten maken met deze „eenheid” nog al druk propaganda. Ze weten, hoevele Protestanten de gunstige kant van de protestantse verdeeldheid niet zien. Die gunstige kant aan dit feit, is de ernst, die hieruit blijkt. Eerlijkheid is een onmisbare factor in het godsdienstige leven. Daarnaast de vorming van een zelfstandig oordeel. De Roomse eenheid, die berust op nazeggen, en voorwaarhouden wat de Paus ex cathedra leert, lijkt ons in strijd met het wezen van ware godsdienst. Hier moet zélf gewonnen inzicht, zélf doorworstelde strijd, zélf verworven bezit zijn. Met het Nieuw-Testamentische reformatorische geloofsbegrip kan men niet Rooms zijn. Maar daarmee riskeert men gedeeldheid, dat wil zeggen: afzonderlijk wonen van gelovigen. Voorzover dat uiting is van persoonlijk geestelijk leven, getuigt het van religieuze ernst. Helaas gaat het vaak gepaard met gebrek aan ootmoed, niet willen luisteren, betweterij. Dat maakt de gedeeldheid onzuiver en op dat punt afkeurenswaardig. Men moet het onderscheidende niet opblazen — een gevaar, dat uit de aard der zaak niet denkbeeldig is. We moeten er naar verlangen, dat we komen tot de eenheid des geloofs en der kennis van de Zoon van God. We moeten een vast centrum hebben, maar een bewegelijke periferie. Geen stijve schema's — al waren ze ook ontleend aan de gemeente van Korinthe. De gemeente vormt zich niet naar patronen, maar de levende Geest van God wijst haar de weg door middel van het levende Woord. Het principe van de eikeboom vindt men terug in elk blad, maar niet twee eikebladen zijn elkander geheel gelijk.

Misverstaan

Wanneer men met elkander gaat praten, blijkt er wel eens misverstand in het spel te zijn. In het maandblad „De Band des Vredes, Gemeenschapsbode voor kinderen Gods”, wordt in het Mei-Nr van dit jaar een bespreking gewijd aan verschillende Losse Schakels, die

in de loop van de laatste jaren in De Christen verschenen en dan in het bijzonder aan zulke Schakels, waarin over gemeente en doop gehandeld wordt. In dat art., samengevoegd uit „Schakels”, wordt a.g. onze naam gezegd:

„Maar zijn de Baptisten-gemeenten nu inderdaad Nieuw-Testamentische gemeenten?

Reeds de naam zegt wel anders. Spreekt de Bijbel van Baptisten? Zegt de Bijbel niet, dat het vleselijk is, zich naar Paulus of Apollos of enige andere dienstknecht van Christus te noemen? (I Kor. 3). Is het dan niet eveneens vleselijk, zich te noemen naar Johannes de Doper (John te Baptist)? Om van het zonderlinge maar te zwijgen, dat Johannes de Doper niet eens tot de gemeente behoorde!”

Stamvader Joh. de Doper?

Boven geciteerde afleiding van onze naam berust op een misverstand. De middeleeuwse voorstanders van de gemeente en de doopdergelovigen noemden zich „Täufer”, d.i. Dopers. Hun tijdgenoten noemden hen Wederdopers, ofschoon ze die naam ook wel op zich zelf schijnen te hebben toegepast.

Toen de beweging in Engeland aanhang vond, noemden ze zich daar Baptists. In de officiële Engelse Vertaling van die dagen werd, voorzover wij konden nagaan, voor dopen het vervormde Griekse woord gebezigd: John te Baptist, d.i. Johannes de Doper; Baptism: de Doop en to baptize: dopen. Ingevolge daarvan heetten de Dopers daar Baptists. De bedoeling was dus geenszins om daarmee een bepaalde betrekking aan te duiden met de Voorloper van de Heere Jezus.

Waarom of wij die naam nu ook dragen — ach: vanwege onze internationale verbindingen. „Doopsgezinden” zou verwarring geven en „Hersteld Doopsgezinden” lijkt ons historisch niet verantwoord. Dan moesten onze tegenwoordige Baptisten-gemeenten uit de bestaande doopsgezinde gemeenten zijn voortgekomen. En dat is niet het geval. Ze zijn een nieuwe belichaming van veelal dezelfde gedachten, waaruit in de eeuw der Hervorming de doperse gemeenten (hier later Doopsgezinde gemeenten genoemd) ontstonden.

„Het aannemen van een naam, die zijn dragers van andere christenen onderscheidt, stempelt hen tot een secte”, schrijft De Band des Vredes.

Hier ontvangen we nu een nieuwe definitie van het zo sterk betwiste begrip „secte”. Deze is buitengewoon simpel.

Er was in Korinthe ook een groep, die zeide: „ik ben van Christus”. I Kor. 1. Men neme het ons niet kwalijk, die broeders mogen het erg goed bedoeld hebben, maar wij vinden hen de meest onsympathieke van allen. Het was niet goed, dat anderen zeiden: „ik ben van Paulus” of „ik ben van Apollos” of „ik ben van Cefas”, maar mag men daar nu tegenover zetten of daarnaast roepen „ik van Christus”? Waren de anderen dan niet van Christus? Of wilden die anderen met hun roep: „ik ben van Paulus” enz. nu zeggen, dat ze niet van Christus waren?

Zonder een voor- of bijnaam gaat het nu eenmaal niet: hij duidt op een inderdaad bestaand verschil in opvatting van bepaalde geloofspunten en in levenshouding. Dewijl men daardoor de zuivere gemeenschap met Christus geenszins opheft, maar die naam juist ontstaat, omdat men die zuiver wil houden, maakt hij niet tot secte. Secte is dunkt ons daar, waar aan het subjectieve inzicht een waarde wordt toegekend, die slechts toekomt aan het objectieve werk van Christus. Men kan ook met

verwerping van een naam (partijnaam) een partij zijn en het is niet die naam „die als zodanig scheuring brengt in het Lichaam van Christus” maar het *partij zijn*. En dat zijn de „Vrije Broeders” zichzelf ten spijt, toch niet minder dan de „partijen” die een naam aangenomen hebben.

Wordt voortgezet.

L.

Pastorale Mijmeringen

Bij het opruimen van een oude lade kwam iemand eens een portret van hemzelf tegen. Lang zag hij naar de beeltenis, die een getrouw getuigenis gaf van zijn jeugdig voorkomen, nu veertig jaar geleden. Een tikje sentimenteel wellicht gingen zijn gedachten terug naar de dromen en wensen van zijn jonge leven en met een ietwat wrang lachje herinnerde hij zich de heftige roeringen, die indertijd zijn hart hadden vervuld. Misschien waren het wel tranen in zijn ogen, die de uitdrukking van het portretje vervormden, maar het scheen, dat uit de sterke jeugdige ogen een verwijt sprak. Een verwijt van zijn veertig jaren jonger Ik aan hem, de ouder wordende man gericht. Bezeerd wendde hij zich tenslotte af, want het was hem, alsof hij het antwoord moest schuldig blijven op de dringende vraag, welke uit zijn eigen portret sprak.

Het is niet altijd een prettige bezigheid de hand aan je jonger Ik te reiken en om een poosje met hem te converseren. Het gesprek wil dan nogal eens stokken! 't Is net alsof je vreemden van elkaar bent, terwijl je er niet zo heel zeker van bent, dat die andere je voorkomend en welwillend zal behandelen. Je herinnert je nog wel hoe hevig de sympathiën en antipathiën tot uitdrukking gebracht werden, en je ziet aankomen, dat je daarvan nu eens zelf de dupe zou kunnen worden! Zonder kleerscheuren zal 't wel niet gaan! — En toch is het misschien niet verkeerd om eens met die rechter van instructie te praten. Een goede voorbereiding voor de ontmoeting met de grote Rechter kan het zijn ....

„Goeden morgen Mr. Jonger-Ik, U komt me dus een verhoor afnemen als ik het goed begrijp”, begin ik een beetje geforceerd vriendelijk.

„Feminst, ik zou wel graag zo het een en ander van u willen horen”, klinkt het tamelijk onbewogen. Ik heb geen tijd om van mijn ergernis over het verwaten stemgeluid waarop het wantrouwen duimendik ligt, te bekomen. Mr. Jonger-Ik vraagt alweer verder: „Wat is er van mijn plannen terechtgekomen? Waar zijn de resultaten van de kansen, die ik je ter beschikking kon stellen? 't Komt me eigenlijk voor, dat er op het bouwterrein van je leven nogal een wild doorelkaar heerst, of om het korter te zeggen een chaotische bende, een rommel!” Zijn ogen steken en de stem ondergaat een hinderlijk crescendo in de richting van de kwaadheid. Nu weet iedereen, dat kwaadheid maar een vrucht kan voortbrengen, n.l. kwaadheid, ook al zou men ootmoed willen wekken. Ik voelde dan ook bij mezelf de temperatuur bedenkelijk stijgen. Gelukkig herinnerde ik me, dat kwaadheid eigenlijk altijd een bekentenis van zwakheid inhoudt. Ik zou me dus moeten beheersen, wilde ik niet opnieuw mij blootgeven aan het verwijt van Mr. Jonger-Ik. Op eens vonkte het door mijn brein, dat mijn rechter van instructie zelf op dergelijke wijze z'n zwakheid had toegegeven. Dat was mijn kans! Met een olie-achtige vriendelijkheid informeerde ik of hij dan met zijn geringe levenservaring er wel zo zeker van was, dat

zijn plannen goed en voor verwerkelijking in aanmerking kwamen en of de mogelijkheden, die hij me had geschonken, heus zo rijk waren geweest. Maar waarom u langer bezig gehouden met het gekibbel, dat zich hieruit ontspon? Ik kan wel zeggen, dat ik langzamerhand alle troeven in handen kreeg naar mate het dispuut voortging. Geen enkel verwijt of ik wist er een antwoord op dat mij rechtvaardigde. Maar vreemd genoeg: hoe meer ik Mr. Jonger-Ik in het nauw bracht, hoe minder mijn succes mij bevredigde. Ik wist al te goed, dat hier niet het recht, maar mijn strijdvaardigheid het pleit ging winnen. En toen Mr. Jonger-Ik met een ijzige koelte vertrok en ik dus heer van het terrein gebleven was, voelde ik me ongelukkig. Behalve de vraag naar het plan van mijn leven, hadden vragen naar recht en waarheid, naar eerlijkheid en moed hun scherpe weerhaken in mijn hart vastgeprangd. Mr. Jonger-Ik had zijn onderzoek gestaakt, maar zelf zocht ik nu naar een bevredigend antwoord. Tot de avond worstelde ik — vergeefs.

In die avond kreeg ik bezoek van een andere kennis, of eigenlijk is het woord kennis te veel gezegd. Hij is erg zwijgzaam, zodat ik meer naar zijn bedoelingen moet raden dan dat ik ze vrijuit mag vernemen. Het is mijn Ouder-Ik. Een gebogen grijsaard, die al heel wat heeft meegemaakt in het leven. Maar bepaald onvriendelijk is hij niet. Dat maakt het spreken gewoonlijk wat gemakkelijker.

„Wat denk jij er eigenlijk van, Ouder-Ik, is een leven verloren, als het niet is gelukt alle jeugdplannen te verwerkelijken? Jonger-Ik heeft me dat willen duidelijk maken”.

„Wij allen zijn wevers van een tapijt, waarvan we het patroon niet kennen. Al dat weten omtrent dit patroon, dat vertrouwend inzicht, waar het naar toe moet is slechts inbeelding en dus hoogmoed. Onze plannen kunnen nooit verder gaan dan het trachten, het kleine onderdeel dat wij weven moeten zo goed mogelijk te maken”.

„Heeft dan het plan van Jonger-Ik heel geen waarde?”

„Het heeft waarde in zoverre het de energie opwekt. Maar voorts ligt de kans op het welslagen van ons leven niet in de verwerkelijking van het patroon, wat wij hebben ontworpen, maar in onze gehoorzaamheid waarmee we ons aan de Heer onderwerpen”.

„Brengt deze redenering de eer van de mens niet in gedrang? Wat blijft er nu nog over van de waarde van het menselijk genie?”

„Als we de waarde van het menselijk genie te hoog waarderen, komen we wellicht in de verzoeking de niet-geniale mens te laag te schatten. Dat zou onrecht zijn! Want de taak van die niet-geniale mens is even belangrijk als van de hoger begaafde. Zij werken aan hetzelfde tapijt. Het verschil is alleen, dat de geniale een meer opvallend deel van het patroon mag weven en de niet-geniale knoop na knoop in het effen grijs moet leggen. Maar beider verantwoordelijkheid is even groot en beiden zullen, na trouwe arbeid door de Heer geeerd worden: „Goed gedaan, trouwe slaaf, over weinig zijt ge getrouwd geweest. over veel zal Ik u zetten: ga in in de vreugde uws Heeren!”

„Hoe ver liggen hemelse en aardse waardering toch uiteen!”

„Dit komt omdat het schitterend resultaat van het geniale werk ons verblindt, zodat we de zieleadel van het moedertje, dat aardappelen schilt en meubeltjes wrijft en kinderen vertroetelt, niet meer zien! Wij zouden het effen grijs van het patroon toewijzen aan dezulken, aan wie we een meer ingewikkeld deel niet durven toevertrouwen. God kiest die „onbegaafden” echter juist, om-

dat Hij weet, dat slechts *zij* voor dit onderdeel van het patroon geschikt zijn. Omdat Hij er geen beteren voor weet! Niet, omdat Hij hun geen ander en moeilijker werk kan toevertrouwen! Konden ook wij zo leren zien, dan zou ons klagen over sleurwerk een einde nemen en onze hoogachting voor de „kleine” zou onze liefde tot hem of haar sterken met een eeuwig, wijl Goddelijk element!”

Wuivend met de hand nam Oude-Ik van mij afscheid. En in de stille avond weefde ik het effen grijs van het onzichtbare patroon, vertrouwend, dat deze onnozele arbeid van mijn Pastorale mijmering niet volkomen vergeefs zal zijn.

BRANDT.

Batavia

Het is mij een groot genoegen u iets van de Bapt. gemeente van Batavia te laten horen. Zo'n heel enkele keer krijgt een soldaat in Indië verlof, om eens te genieten van waar hij zelf zin in heeft. Allereerst moet ik u namens de gemeente hier de hartelijke groeten doen. In Holland zongen wij veel „Nu vallen drupp'len reeds neder”. De gemeente hier laat u vertellen dat de Heer stromen van zegen heeft gegeven de laatste maanden. Vele keren moest de doopvont dit jaar gebruikt worden.

Zondag 7 Juni j.l. werden er 30 mensen op hun belijdenis gedoopt. Het was voor de gemeente feest en ze weten ook dat de Heer nog veel meer heeft om te geven. 14 dagen aaneen heeft een Bapt. pred. uit Sjanghai hier het Woord verkondigd. Het woord, dat deze broeder bracht, was zo geweldig, dat iedere keer moest er een groter gebouw worden gehuurd. De Baptisten hier hebben een grote veldslag geleverd voor de Koning der Koningen. In het laatst werd de slag interkerkelijk gehouden en de oogst was dat duizend mensen kozen die ene Koning te willen volgen.

Er waait een frisse wind over het geestelijk front van Batavia. In de Bapt. kerk worden nu Zondags twee diensten gehouden, een in het maleis en de andere in het Chinees. Ze willen graag nog een derde dienst gaan houden en wel in de Ned. taal. Jammer is het dat er nog geen broeder gevonden is die voor dat werk geschikt is, om dan meteen de zorg te besteden aan „onze jongens”. Sommige broeders in Holland hebben de dominee hier geschreven. Ik kan merken dat het hun echt goed doet contact met Holland te hebben.

Met het Kerstfeest mocht ik een pak Kerstnummers ontvangen voor de militairen in het hospitaal. Ik ben toen zo vrij geweest om er de helft af te nemen voor de gemeente hier. In deze dagen heb ik ook enkele van „onze jongens” kunnen ontmoeten.

Er liggen nu niet zo heel veel van „onze jongens” in Batavia, maar die er zijn tonen toch hun belangstelling voor de „Sidang-Kristoes”. Het ligt in de bedoeling om in 1949 een nieuwe Bapt. kerk te bouwen hier in de stad. De tegenwoordige kerk is een villa, waar muren en gangen uitgesloopt zijn. De gemeente telt 140 leden. In alle diensten nemen de mensen altijd bijbel en potlood mee. Als ik dat zie dan moet ik steeds denken aan die gemakzuchtige Hollanders, die nooit een bijbel mee naar de kerk nemen en voor het gemak nog het gezangboek aan de koster in bewaring geven.

Ter wille van de plaatsruimte moet ik nu eindigen. U kunt hier iets lezen hoe wit hier de velden zijn om te oogsten. Vergeet u nu niet om de zendingspenning-meester eens erg blij te maken en een flink bedrag te

geven voor het werk, dat straks aanvaard zal worden door eigen zendelingen onder die warme tropenzon.

Van vele van „onze jongens” hoor ik goed nieuws. Wij hopen en bidden dat God ons in dit mooie zonnige land wil sparen en ons t.z.t. veilig zal terug brengen in Holland. Morgen gaan ook weer van „onze jongens” huiswaarts. Wij wensen ook hen een prettige reis en een behouden thuiskomst toe.

Met hartelijke groeten van de uwen, verblijvende onder de tropenzon, uw br. in Chr.,

W. DIJKSTRA.

DEN HELDER

Onder flinke belangstelling werd op Zondag 27 Juni j.l. onze doopdienst gehouden in de Gem. zweminrichting aan de Dijkstraat. Een tweetal, te weten een broeder en een zuster, werden gedoopt nadat zij het Woord van Christus in het geloof hadden aangenomen. Onze voorganger, Evangelist Hofhuis, had voor deze dienst als tekst genomen Romeinen 6 : 4: Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat gelijkwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Onze voorganger sprak een kort en ernstig woord tot allen naar aanleiding van deze tekst. Maar zette bovenal op duidelijke wijze uiteen, wat het zeggen wilde: Wij zijn dan met Hem begraven.

Trots de regen waren er plm. nog 120 mensen opgekomen om getuige te zijn van deze plechtige handeling. De regen viel bij stromen neer, zodat velen een schuilplaats in de kleedhokjes zochten, daar het zwembad niet overdekt was. De schijn was of alles tegen ons was. Maar God stelt wel eens Zijn kinderen op de proef. Later klaarde het weer op, en toen de dopelingen in het watergraf afdaalden, brak zelfs de zon door. Geliefde lezer, wij hoeven u niet te vertellen, wat er toen in onze harten omging. Wij waren ontroerd. De bediening van de doop werd door minstens honderd personen, buiten onze gemeenschap staanden, mede met de gemeentelieden, in alle stilte en met eerbied aanschouwd. Alle handelingen vonden plaats in goede orde. Verscheidenden der aanwezigen waren zichtbaar ontroerd. Tot slot wees onze voorganger de aanwezigen nog met een kort doch ernstig woord op het Kruis van Golgotha, waarna twee zusters nog een uitnodigingslied zongen. Hiermede was het einde gekomen van onze eerste doopdienst hier ter plaatse. De Heere schonk ons een rijk gezegend uur. Wij weten dat het aanschouwen van deze schriftuurlijke handeling enkelen diep heeft getroffen en naar wij hopen tot nadenken zal brengen over deze door de Meester bevolen opdracht. En tenslotte was het een ure, waarin de Naam van onze gezegende Meester werd geëerd en groot gemaakt.

's Avonds half acht kwamen we weer samen met de twee nieuwe leden in ons midden om het lijden en sterven van onze Heiland te gedenken. Br. Hofhuis sprak onze broeder en zuster een hartelijk welkom toe en overhandigde hun de doopkaart. Enkele broeders en zusters gaven nog een kort getuigenis van hun Heer en Heiland. Na een korte dankstond keerden wij allen met een hart vol dankbaarheid voor deze nooit te vergeten dag huiswaarts.

Met hart. br.gr. C. K.

Zendingsrubriek

De zending en zijn bijbel. Het is opmerkelijk hoe vele levensbeschrijvingen van zendelingen goed laten uitkomen, dat zij voortdurend en altijd maar weer opnieuw zich gesterkt voelden door het Woord van God. David Livingstone, die in dreigend gevaar verkeerde omdat al zijn plannen vrijdeld werden door de vijandige stammen temidden waarvan hij werkte, schreef: „Maar ik las dat Jezus kwam en zei: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan heen, onderwijst al de volken. En ziet, *Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.* Dit is het woord van Hem, die absoluut te vertrouwen is en daarom gaat het altijd op”.

Merkwaardig dat ditzelfde Schriftwoord ook een blijvende inspiratie was voor John G. Paton, toen hij in de Nieuwe Hebriden als zending werkte. „Zijn woorden: „Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld”, werden voor mij een werkelijkheid en ik voelde Zijn steunende macht”.

Zo is het praktisch gesteld met alle zendelingen, die hun kracht en troost putten uit het Woord van God.

Doch daar is ook nog een andere relatie tussen de zending en zijn bijbel, n.l. voor degene, die het Evangelie uitdraagt onder mensen voor wie de H. Schrift in hun taal nog onbekend is. Zendelingen verrichten hier pioniersarbeid in het vertalen. William Carey's fijne bijdrage aan het Oosten was zijn vertaling van de H. Schrift in de verschillende talen van India.

Niettegenstaande zijn vele lijden was Adoniram Judson er steeds op uit om de kostbare vertaling die hij van de bijbel in het Burmees gemaakt had te vervolmaken.

Robert Morrison was het nimmer toegestaan om veel evangelisch werk in China te doen, maar door de bijbel te vertalen en het maken van een grammatica en lexicon legde hij het fundament voor het werk van alle zendelingen, die na hem zouden komen.

Daar is steeds een innig verband tussen de zending en zijn bijbel. Ook tussen u en uw bijbel? Dan begrijpt u meteen ook waarom de U.Z.C. haar hart verpand heeft aan de zending.

De zending en de geest, de kracht van Elia. Menigmaal raken zendelingen ook vermoeid en zij zijn ontmoedigd net als alle mensen.

Dan is de geschiedenis van Elia hier zeer leerzaam. Na zijn zegepraal op de berg Karmel in de strijd tegen de Baälpriesters, deed de voortdurende dreiging van Izebel hem vluchten naar de woestijn. Elia, deze krachtmens was „down”. „En ik ben alleen overgebleven”, luidde zijn klagend antwoord op de vraag van God: „Wat maakt gij hier, Elia?”

Voedsel en rust had hij het eerst nodig. Welnu, daarvoor werd gezorgd (2 Kon. 19). Fysiek moest Elia zich herstellen. Dan verzekerde God hem, dat er buiten hem nog zeven duizend anderen waren, die hun knieën niet gebogen hadden voor Baäl. Waarschijnlijk waren deze beïnvloed door zijn prediking en dienst!

Zo werd hij innerlijk vertroost en versterkt.

En tenslotte kwam Elia opnieuw aan de slag door o.m. Elisa tot profeet in zijn plaats te zalven.

Een van de grootste bijdragen, die een zending kan leveren voor de dienst in Gods Koninkrijk is, om anderen te winnen en hen klaar te maken voor het werk dat de pioniers begonnen zijn.

De zending en postzegels. Zo op het eerste gezicht lijkt dit een ongewone combinatie te zijn. Doch deze combinatie is zo vreemd nog niet.

De zendingscorrespondent van Rotterdam—Z. schreef mij eens of er onzerzijds bezwaren waren als hij een postzegelactie begon. De opbrengst hiervan kwam de zending ten goede. Natuurlijk had de U.Z.C. geen bezwaren. In het verleden plaatste hij een oproep in „De Christen”. Daarop kwamen een tiental pakjes binnen.

Naar aanleiding hiervan verzocht hij uw aandacht voor het volgende: Raad aan postzegelverzamelaars voor de zendingsactie.

„Scheur de zegels niet af, maar knip ze af, zodat de tanden niet beschadigd worden. Briefkaartzegels zijn waardeloos. Stuur uw zegels in een pakje op. Dat bespaart port.

Dank aan degenen, die reeds mij wat toezonden.

Deze actie moet algemeen worden, wil de kas van de U.Z.C. gevuld worden.

Werpt nimmer verbruikte postzegels weg, maar stuur ze s.v.p. op naar

G. H. DE NEEF
Mijnsheerenlaan 39 a
Rotterdam—Z.

De zending en vacantie. De maanden Juli en Augustus zijn de vacantie maanden bij uitstek. Het regenachtige weer van de laatste tijd brengt een ietwat gedrukte stemming over vele vacantie voornemens.

Nu is de U.Z.C. er op uit om u toch een prettig, warm gevoel van binnen te bezorgen. Dat wist U niet, hé? Luister! Niettegenstaande het regenwater geniet u absoluut van uw vacantie, indien u eerst de U.Z.C. bedacht hebt met een pracht van een gift. U weet het adres: br. W. Modderman, giro 382183, Willemstraat 9, Sneek. U kijkt verwonderd, ongelovig? Hoe dat kan? Het antwoord is heel eenvoudig: een zelfvoldaan gevoel maakt zich van u meester, als u weet, dat u uw *plicht* gedaan hebt jegens onze zending. En dit tevreden gevoel doet u dubbel genieten, want regen of zonneschijn, de arbeid in Gods Koninkrijk gaat altijd voort. Geniet en geniet dubbel door ook deze arbeid te gedenken!

Wie oren heeft, die ....

Met hartelijk zendingsgroet, voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Maliesingel 30

Vrolijke begroetingen klinken in de ruime marmeren gangen van het Universiteitsgebouw. Groepjes jongelui wandelen op en neer of leunen hier en daar tegen de muur om elkaar de laatste nieuwtjes te vertellen. Enkele zijn in druk gesprek, anderen plaatsen af en toe eens een opmerking. Jong en oud zijn hier bijeen; naast Indo's en Chinezen zijn er zelfs enkele Hongaren, die zich alle moeite geven de gesprekken te volgen.

Langzamerhand gaan allen de grote collegezaal binnen waar, achter lange, smalle tafels, de lege stoelen staan te wachten. Ieder zoekt zich een gemakkelijk plaatsje, maakt nog even een gesprek met z'n buurman en legt z'n dictaat klaar. Ondertussen laat de Dom zijn klokkespel horen over de stad; 't is tijd!

Voetgeschuifel achter in de zaal, ieder kijkt even op en gaat dadelijk staan. De professor komt over 't middenpad naar voren en bestijgt de kathedr. Een hoofdknikje en allen gaan weer zitten. Het college begint. Na enkele inleidende woorden komt de professor tot zijn onderwerp; betogend en bewijzend brengt hij zijn ideeën naar voren. De een na de ander gaat rechter op zitten, de ogen strak gericht op de spreker. Af en toe glijdt hun vulpen haastig over 't papier. De aandacht stijgt; 't wordt doodstil in de zaal, alleen de stem van de professor klinkt over de hoofden.

Buiten schijnt de zon heerlijk over het rustige Domplein. Soms lijkt het net of we hier enkele honderden jaren achter zijn. Die gezellige oude huizen rondom; een standbeeld en een toren; kinderen in hun spel, een oude gids, die de vreemdelingen rondleide langs de oude historische gebouwen ....

Ineens verbreekt het klokkenspel de spanning in de zaal. De professor begint naar een goed slotwoord te zoeken, de vulpen verdwijnen weer, dictaten worden dichtgeslagen, de professor heeft inmiddels het slotwoord gevonden en allen staan weer beleefd op om de professor uit te laten.

Dan komen de tongen los, ieder heeft zo z'n eigen mening. Er blijft nog veel over, wat niet geheel begrepen is en we praten er nog even over door. Langzamerhand is de hele zaal leeggelopen. Sommigen blijven nog voor een volgend college, anderen gaan weer huiswaarts, een ieder vervuld met z'n eigen gedachten en problemen. Als kleine nietige mensen staan we tegenover de wonderlijke schepping van God. Slechts een glimp van Zijn almacht vangen wij op en dit wordt reeds voor ons tot een probleem. Hoe zouden wij dan God binden in menselijke systemen en wetten?

J. J. KIWIET.

Van de leestafel

Bij J. N. Voorhoeve, Den Haag verschenen de volgende boeken:

Het gezegende dorp, geschreven door C. Baardman. Op het schutblad een zinnige tekening. Een raam, van de kamer uit gezien, waarvoor een horretje en zware overgordijnen. Om er achter te gaan staan en te zien wat er op het kerk-erf voorvalt. Op het boek zelf een vignet. De kerk plus een huis en schip onder een glazen stolp. De tekenaar heeft het boek wel gelezen. Inhoud? „... en vroeger dan de gewoonte is gaan de vrouwen terug naar haar sombere huizen, waarin geen zonlicht toegelaten wordt vanwege het stof, dat door de zon duidelijk zichtbaar losgemaakt wordt uit hoeken en gaten. Zonder zon en zonder Evangelie leven zij onder de bedreigingen van uitzichtloze somberheid en zij weigeren verlost te worden van het vonnis, waaronder zij wellustig zich kronkelen en misvormen. En Krijn is de grote jager, die hen drijft van onrust tot onrust.” — Een boek, waarin dat deel der „christenen” getekend wordt, dat onder de wet leeft, lijdt. Waarin vooral de voorman van het volkje, Krijn, een zeer onguur type blijkt te zijn. Waarin ook aardige gedeelten voorkomen, waar dan met name Flippie de hoofdrol op zich neemt. Tegenhanger van de duistere Krijn, Flippie, de natuurlijke, die christen, die ook Jan Hendrik wekt. Een aardig boek, dat zich in de vakantie gemakkelijk laat lezen. Het telt 188 bladz. en kost, in mooie band, f 3.90.

Het lijden en sterven van den Middelaar. Een boek van ruim 200 bladz., geschreven door I. Snoek. Van deze schrijver recenseerden we vroeger ook eens zijn Leerboek der heilige geschiedenis, dat inmiddels een negende druk beleefde, en met vreugde willen we dit nieuwe werk aanbevelen. Het is een uit de praktijk geboren boek. Dat bleek ons ook uit de aanbeveling, die de uitgeefster meegaf. „Zij (de verhandeling) vindt haar oorsprong in een serie lessen, door de schrijver aan groepen jeugdleiders gegeven.” We vinden een rangschikking van de stof, voorzien van korte verklaringen, die grote belezenheid verraden. Men zou kunnen spreken van een bibliotheekje in 't klein. Wat denkt u bijvoorbeeld van de volgende opmerkingen, die we op bladz. 42 vonden? Jezus heeft twee discipelen de opdracht verstrekt voor het pascha te zorgen. Ze moeten daartoe in de stad gaan en daar zullen ze een mens ontmoeten, die een kruik water draagt enz. Waarom zo'n omhaal. De Heer kon toch even de straat noemen. „Deze eigenaardige aanwijzing der plaats geschiedt zeer waarschijnlijk met het oog op Judas. Hij mag niet weten, waar het pascha gevierd zal worden. De Heere Jezus wil dit laatste pascha vieren, zonder dat er gevaar van overval te duchten is.” En: „Bij of in de stad gekomen zien ze een man, dragende een kruik water. Dat is iets ongewoons. Vrouwen droegen water in een kruik. Mannen gebruikten daarvoor steeds een waterzak. Een man, die een kruik draagt, valt dadelijk op.” Ieder, die opmerkzaam dit boek leest, vindt een schat van dergelijke kleine opmerkingen, die juist zo illustratief zijn. Jeugdleiders, die ernst maken met hun werk, zullen vooral veel kunnen opsteken. Het is mooi uitgegeven. De prijs is geb. f 5.90.

Ratten ruiken spek, door O. de Moor. Een jongensboek van ruim 160 bladz. voor f 2.75. Jongens tussen 12 en 14 jaar zijn gelukkig niet zo critisch als recensent. Want een klein beetje onwaarschijnlijk is het allemaal wel. Vooral de figuur van de organisator van de rattenclub. Het verhaal heeft de oorlog 40/45 op de achtergrond. Mij dunkt dat de bomen niet meer zo dik in het blad staan als op pag. 38, als 't Kerstfeest al zo dicht bij komt. Maar de kinderen zeggen, dat het een spannend boek is en voor hen is het geschreven. Maaral: de valse vriend is de ware vijand.

Bert van de tuinbaas, van de hand van D. Menkens—van de Spiegel. Een jongensboek, dat elke jongen graag zal lezen en dat wij graag in de handen zien van onze jongens. Spel en spanning, karakter en lafheid, vriendschap en vervreemding, zonde en berouw. Geef het uw jongen cadeau als hij straks met een goed rapport naar huis komt. Het heeft 160 bladzijden en kost geb. f 2.75.

Mededelingen

BEROEPINGSWERK

Ds. Slort van Almelo heeft voor het beroep van de gemeente te Hoogezand bedankt.

VERANTWOORDING

Ontvangen voor de Evangelisatie-auto:

Van de gemeente	Makkum (nagekomen gift)	f 5.—
„	Workum	- 17.60
„	Staveren	- 53.14
„	Steenwijk	- 8.05
St.		J. B.

RADIO-UITZENDING NAT. JEUGDCONFERENTIE

Woensdagavond 14 Juli a.s. vindt D.V. via de N.C. R.V. van 9.30—10.30 uur de uitzending plaats van de Dagslotbijeenkomst der Nationale Conferentie te Sneek. Deze bijeenkomst vindt plaats vanuit de Martinikerk, plaats biedend aan 1300 personen.

Programma:

1. Samenzang: Wij zijn N.B.J.B.ers.
2. Opening door Ds. J. Broertjes te Sneek, Alg. Secr. der N.B.J.B.
  - a. Gebed.
  - b. Schriftlezing Ef. 3 : 14—21.
  - c. Korte toespraak.
3. Samenzang: Grote God, wij loven U (Lofzangen nr. 15 : 1, 7 en 8).
4. Declamatie door Margreth Barendregt van Rotterdam: „Gebed omeenvoud” door Jan H. Eekhout.
5. Getuigenissen van Kees Mostert uit Den Haag en Mej. Chien van Beek, Evangeliste te Amsterdam.
6. Samenzang: Neem de Naam van Jezus mede (Lofzangen nr. 432 : 1 en 2).
7. Declamatie door Margreet Barendregt: „Ik ben mijn zonde moe” door Jacq. van der Waals.
8. Samenzang: Als de zonden u ontheil'gen (Lofzangen nr. 439 : 3).
9. Toespraak door Ds. F. E. Huizinga te Leeuwarden, Voorzitter der N.B.J.B.
10. Sluiting en samenzang: Heer, wij staan nu hand in hand (Lofzangen nr. 359 : 1, 2, 3 en 6).

MEDEDELINGEN VOOR DE BEZOEKERS DER NAT. JEUGDCONFERENTIE

Naast je eigen lakens en slopen, een behoorlijke voorraad bonnen, enz. moeten jullie ook de Kampbundel „Blijde Geluiden” meenemen. Daar zingen we uit. Vergeet ook de afdelingsvlaggen niet!

Meld je *direct* na aankomst in Sneek bij de Regelingscommissie, die van 's middags 4 uur af zitting zal hebben in het Gebouw voor Chr. Belangen, Westersingel (zie kaartje in „Jong Leven” van Juni).

Wanneer kun je naar je logiesadres gaan?

Allen, die door de Regelingscommissie een logiesadres krijgen, kunnen er *niet eerder* dan *na afloop van de Begroetingsavond* heen gaan. Neem dus je *eigen broodmaaltijd* voor Dinsdagavond mee. Sneek zal *trachten* voor thee of koffie te zorgen. Suiker zelf meenemen. Vergeet ook vooral jullie lakens, sloop, handdoek, toiletartikelen, bonnen en andere artikelen-in-natura niet!! Teer vooral niet op de kleine voorraad van je-gastvrouw neem zo mogelijk liever zelf iets extra's voor haar mee.

Zijn verder alle dingen gereed?

Kom dan met een *biddend* hart.

Sn.

J. Br.

EEN VERHEUGENDE MEDEDELING

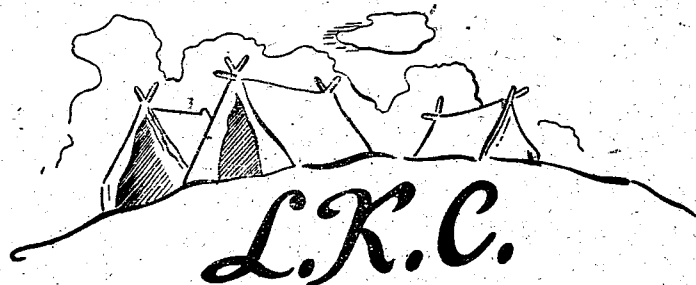
De bestellingen voor de Jeugdleiderscursus komen nog dagelijks binnen. Het aantal stijgt zo, dat we het boekje kunnen laten drukken. Wie het besteld heeft, behoort dus straks tot de gelukkige bezitters van één der nieuwste uitgaven op ons Baptistén erf.

Wie nog niet besteld heeft, kan dat nog steeds doen door een briefkaartje te zenden aan Mevr. L. Spielman—Kruit, Boerveensemond 19, Stadskanaal.

Het kost immers maar f 2.—.

Sn.

J. Br.

De kampen naderen!

In ons vorig praatje telden we nog de weken, maar het waren er maar twee meer, Als je dit krabbeltje onder ogen krijgt zijn er alleen nog dagen en die zijn zomaar verstreken. De achterblijvers worden daarom tot haast aangespoord, tenminste als ze er bij willen zijn. En dat willen ze toch?

Het zal niet aan ons liggen! We hebben vele tenten en nodigen alle jongemensen uit. Het komt werkelijk niet op een N.B.J.B.er(ster) meer of minder aan. Zelfs is er plaats voor jongelui, die niet eens tot de neven en nichten van tante Elkacé behoren. We sluiten graag nieuwe vriendschap.

Zullen we nog even weer herhalen wat er gebeuren moet? Punt 1 is aanmelden en nog eens *aánmelden*! De secretaris(esse) heeft inschrijfformulieren en ook wel girobiljetten, waarop je twee gulden (f 2.—) stort. Dat is het inschrijvingsgeld. In het kamp betaal je dan nog veertien gulden (f 14.—). Dat is minder dan in elk ander kamp. Wij leven van de verliezen. Dat is het wonder van de L.K.C.

Ben je een eenling in de lande? Schrijf maar aan L. Siesling, Billitonstr. 80, Groningen (na 7 Juli N.B.J.B. Zomerkamp, Loenen op de Veluwe) en stort de twee gulden op zijn rekening nr 250591 met vermelding van kampweek. Deze zijn:

17—24 Juli
24—31 Juli
31 Juli—7 Aug.
7—14 Aug.
14—21 Aug.

Hoor de trom roffelen en meld je. Nog enkele dagen en de kampvlag wordt gehesen. Zorg dat je er bij bent.

De Landelijke Kampcommissie.

Advertentiën

Hartelijk dank aan allen, die tijdens de ziekte en na het overlijden van onze geliefde zuster, behuwdzuster en tante

BIJKA FORSTEN

blijk hebben gegeven van hun belangstelling en medeleven.

Uit aller naam:

J. Reiling

L. Reiling—Forsten.

Drouwenermond, Juli 1948.

Tractaten voor openluchtsamenkomsten

„Gesprek in de cel”

„Zou U willen emigreren?”

„Vrede past mensen, strijd wilde beesten”

Prijzen: 2 ct. per ex.; f 7.50 per 500 ex.;
f 12.50 per 1000 ex.; f 20.— per 2000 ex.

LECTUURFONDS, Tetterodestr. 47, HAARLEM
Giro 9260 ten name van de Unie

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2905

VRIJDAG 16 JULI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Geen boot, wel brood

Vindt u niet, dat Lukas boeiend schrijven kan? Hij beschrijft in Handelingen 27 de tocht over de Middellandse Zee. Zoekt u eens een kaartje op en volg het schip op zijn laatste reis.

Het was bijna de laatste reis voor velen geworden. Er waren niet minder dan 276 personen aan boord. Toen het er op leek, dat het schip te pletter zou slaan, en dat had het scheepsvolk natuurlijk het eerste door, trachtten dezen stiekum van boord te komen. Ze zeiden, dat ze de sloep te water lieten om ook ankers van de voorstevens neer te kunnen laten. Maar Paulus wist beter. En hij zei tegen de hoofdmans: „Als die mensen van boord gaan, zult u nooit weer aan land komen”.

Dat was even een pijnlijk oogenblik daar, op die oude zee. Maar de hoofdmans had genoeg van het scheepsvolk gezien en nog meer van deze gevangene, deze Paulus en hij zei tegen de soldaten: „Kap de touwen door!” Dat was toch een daad des geloofs. Het lag veel meer voor de hand om hier te horen: „Laten we die sloep voor ons zelf houden. Als straks de zaak strandt, maken wij goede kans aan land te komen.” Waarom zouden ze die sloep eigenlijk ook laten afdrijven. Als ze zorgden, dat dat scheepsvolk een beetje uit de buurt bleef, was het immers voldoende. Zo’n mooie boot. Zo’n prachtige reserve voor het kwade uur. Maar zo was het niet. Paulus waarschuwt. Hoofdmans en soldaten kennen deze man nu wel en als het bevel gegeven is, hakken de bijlen de touwen door en daar gaat des zeemans laatste hoop. En verder huilt de storm, donker is de nacht.

Toen het dag werd zij Paulus tegen ieder: „Ga wat eten. Het is voorlopig het laatste wat je krijgt. Wees verder gerust. We komen allemaal aan land.” En dan lijkt het wel alsof we opeens inplaats van op het schip ergens tegen de groene heuvelen van Galilea liggen, waar iemand brood in Zijn handen nam. Het is, alsof we in een opperzaal verkeren, waar iemand het brood nam en het brak, inplaats van op een steigerend, ten dode drijvend, schip. Paulus nam het brood, dankte God in aller tegenwoordigheid, brak het en begon te eten. En zij aten allen.

Er was geen boot, wel brood.

Tussen het wrak van wereld en leven en de kusten Gods is geen boot van deze zijde. Er is maar een keer een boot geweest tussen een oude en nieuwe wereld, de ark van Noach. Maar dat was de eerste en laatste door mensenhands gebouwd. Er is van hier uit geen redding mogelijk. En zo iemand nog een bootje klaar mocht hebben liggen voor de laatste storm, met als opschrift: God zij met ons, of, Op hoop van zegen — verguld en omrankt van vele werken, men zij gewaarschuwd. Het is beter ze maar af te schrijven. De soldaten kapten de touwen door. Uiterste daad des geloofs. De rechtvaardige zal door het geloof leven.

Paulus vierde het laatste maal op de deinende bodem van een ten dode gedoemd schip. Hij at brood met hen. Want dat was goed voor hun redding. Zo zit nu nog telkens de gemeente aan de tafel. Onder hun voeten de diepten, rondom schuim en schreeuwende vogels. Het is in de kracht van die spijze, dat ze het zullen aankunnen. Vandaag of morgen breekt het schip. Dan rest alleen de genade; Zijn gebroken lichaam, Zijn vergoten bloed. Dan vallen ze in de kokende kolkende zeeën. Geen boot. Wel brood.

Heer, geef ons altijd dit brood.

HUIZINGA.

Gemeente en „Vergadering”

Gemeente en Lichaam van Christus

In De Band des Vredes, het orgaan van de Vrije Broeders wordt in een bespreking van hetgeen in de loop der jaren in deze rubriek a.g. de gemeente geschreven is gezegd, dat de Baptistengemeenten geen gemeenten zijn naar N. Testamentisch model, omdat het N. T. slechts één gemeente, de Una Sancta, de Christenheid, kent. — Nu is ons niet duidelijk geworden, waarom het een het ander uitsluit. Het N. Testament kent toch ook gemeenten zonder daarmede te zeggen, dat Christus meer dan een Lichaam heeft of dat Lichaam gedeeld zou zijn. Er zijn toch plaatselijke openbaringen van het Lichaam van Christus. De vraag is dunkt ons maar: hoe komt het Lichaam van Christus plaatselijk het zuiverst tot openbaring? Als we de schrijver van die „Schakels” in De Band des Vredes niet verkeerd verstaan hebben, dan kunnen wij hem tot zijn en ons genoeg verklaren, het met hem eens te zijn.

Geen Organisatie

Een N. T.-gemeente is, zegt dat blad, geen organisatie waarvan men lid kan zijn of worden. Dat wij eens per jaar een statistiek publiceren zou reeds bewijzen, dat we geen gemeenten zijn in N. T. zin. Nergens in het N. Testament lezen wij van leden van z.g.n. plaatselijke gemeenten. Gods Woord spreekt alleen van leden van Christus. Een z.g.n. plaatselijke gemeente als zelfstandige grootheid is in het N. T. onbekend. — Het ontgaat ons, waarom organisme en organisatie tegenstellingen zouden moeten vormen en men voor het een of voor het ander zou moeten kiezen. Waren de Apostolische gemeenten niet georganiseerd? Kan een organisme hier op aarde een taak vervullen, zonder enige vorm van organisatie aan te nemen? Onze statistiek zou tegen ons getuigen? We zouden geen ledenlijsten mogen aanleggen en bijhouden? — Maar toen Lukas Palestina afreisde om zijn boeken te schrijven, heeft hij zich toen niet op de hoogte kunnen stellen, van de groei der gemeenten b.v. te Jeruzalem. Hij vond toch hier of daar lijsten, aangevende het getal gedoopten.

Er werden in die gemeente toch stemmingen gehouden en waar dat gebeurde en met orde gebeuren moest, was het toch nodig te weten, wie stemrecht had? Was men niet al direct begonnen de gelovig gewordenen te organiseren? Zegt Lukas niet, Hand. 2 : 44: en allen, die geloofden, organiseerden zich? Statenvertaling: waren bijeen. Dat „bijezen zijn” ziet niet op een bepaalde vergadering of op het feit, dat ze vaker vergaderden, doch dat zij zich aanéén sloten, een naar buiten gesloten geheel vormden: een organisatie. Ieder had er zijn plaats en taak, hem door de Heer onmiddellijk of middellijk aangewezen. Als gelovige was men lid van het Lichaam van Christus en op grond daarvan was men toegelaten in de plaatselijke gemeente om daar deel te nemen aan de handelingen der gemeente. Op grond van het lid zijn van Christus' lichaam, was men lid van dié gemeente, waarin zich plaatselijk dat Lichaam openbaarde. En omdat de plaatselijke gemeente niet anders was, dan de Openbaring van het Lichaam van Christus daar ter plaatse, was ze een zelfstandige grootheid. Op grond daarvan wordt door ons elke plaatselijke openbaring van het Lichaam van Christus erkend als een volwaardige gemeente, autonoom.

Organisme en instituut

Omdat we in het N. T. de gemeente leren kennen als een levend *organisme*, het Lichaam van de verheerlijkte Christus, bezielde en bestuurd door de Heilige Geest, kan de gemeente geen *instituut* zijn, zegt De Band des Vredes. Een instituut veronderstelt rechtsregelen, waaraan men zich heeft te onderwerpen. Maar goddelijk leven kan zich niet aan rechtsregelen onderwerpen, het gehoorzaamt alleen aan God, aan Christus. Een ge-institueerde plaatselijke gemeente is in strijd met het wezen van het Christendom. Ze is niet dan een vereniging, een corporatie. — Waarom zou de Heer slechts buiten de mensen om en niet door de dienst der mensen, Zijn gemeente kunnen besturen? Moeten er in elke huishouding niet zekere regels zijn, opdat men wete hoe men erin verkeren moet? En houdt een gezin op een organisme te zijn, omdat er regels zijn, waarnaar alle leden zich moeten gedragen? I Tim. 3 : 15. Waarom maakt men toch telkens tot tegenstelling, wat naar zijn aard elkander niet tegengesteld is en niet uitsluit, ofschoon het tot uitsluitende tegenstelling *ontaarden* kan? Voorbeelden van dat *ontaarden* moge men velen kunnen

aanwijzen — daarmee is over het beginsel toch nog geen oordeel gevallen?

Hoe wordt men lid?

Lid van een Baptistengemeente wordt men door een menselijke daad: men treedt toe en wordt als lid ingeschreven, zegt De Band des Vredes, en gaat dan verder: Lid van de N. T. gemeente, het Lichaam van Christus, wordt men door een werk Gods in de ziel: wedergeboorte en doop met de Heilige Geest. Een Baptistenbroeder is een lid van Christus en tevens lid van zijn Baptistengemeente. Hij is dus lid van twee „gemeenten!” Van DE gemeente van Christus en óók nog van een menselijk gevormde corporatie, die ten onrechte de bijbelse naam gemeente draagt. —

Het is niet juist, dat men lid wordt van een Baptistengemeente door een menselijke daad als zodanig. Het ligt aan de Heer, aan de werkzaamheid van Zijn Geest, of men lid kan worden van een Baptistengemeente. Die de Heere ons niet geeft, niet „aan ons toedoet”, aanvaarden wij niet. Maar wel weten we, dat het werk Gods op aarde op *gehoorzaamheid* berust. Daarop, dat de mens van zijn kant vrijwillig en gehoorzaam, openbaar maakt en belijdt, wat de Heer Hem geworden is en wat hij door de Heer werd: n.l. lid van Zijn Lichaam. Doet hij dat, dan erkent de gemeente hem, doopt hem en eert hem als Lid van Christus' Lichaam. Zo is het de Heere, die Zijn gemeente bouwt. Wij staren ons daarmee niet blind op de menselijke schakels, waardoor Hij werkt maar schakelen ze ook niet uit. Precies op dezelfde manier, waarop men lid van de N. T. gemeente, het Lichaam van Christus wordt, wordt men lid van de plaatselijke openbaring van dat Lichaam, dat onder ons Baptisten gemeente genoemd wordt.

Lid van twee gemeenten?

Een Baptistenbroeder is een lid van Christus en als zodanig en om die reden, lid van zijn Baptistengemeente. Waar de laatste niet anders is, dan openbaring van het eerste, is het vreemd zo iemand te horen bestempelen als lid van twee gemeenten. Het ene is wat het andere is: het ene is plaatselijk en openbaar, wat het andere universeel en verborgen is. Het lid van een Baptisten-gemeente drukt zijn relatie tot het Lichaam van Christus daarin uit, dat hij lid is van een plaatselijke openbaring van dat Lichaam: „zijn” Baptistengemeente — deze, „zijn” gemeente is en ook die des Heeren. Ze is „zijn” gemeente omdat hij als mens van tijd en plaats, zich dáár openbaart als lid van Christus' Lichaam. Deze „menselijk gevormde corporatie” is niet anders, dan in aardse en tijdelijke vormen zich openbarende Gemeente van Christus. Zij is DE gemeente gelijk ze zich de geslachten door veelvormig openbaart — immer dezelfde in wezen.

Doop en gemeente

De Band des Vredes keurt het niet goed, dat wij de Doop verbinden aan ons Baptistisch gemeente-instituut, inplaats van aan de gemeente(ecclesia) van Christus. Wie niet bereid is tot de geïnstitueerde gemeente toe te treden, weigeren wij te dopen. — Ons standpunt ten opzichte van de bediening van de Doop houdt verband met het feit, dat voor ons de geïnstitueerde gemeente niet anders is, dan de plaatselijke openbaring van het Lichaam van Christus en dat de Heer gewild heeft dat dat Lichaam zich plaatselijk zal openbaren in vormen, passende bij de aard en het leven van dat Lichaam.

Door zich te laten dopen, maakt de mens kenbaar in welke betrekking hij staat tot Christus: dat hij met Christus verenigd werd in diens dood en opstanding. Daar zijn doop een openbaar-making is van zijn lid-zijn van het Lichaam van Christus voegt deze hem tegelijkertijd in in de gemeente, waarin dat Lichaam hier zichtbaar wordt: de geïnstitueerde gemeente — een gemeente, voor wier zuiverheid we hebben te waken en naar wier volständigkeit we hebben te staan. Een gemeente, wier zuiverheid wij handhaven, door niemand toe te laten, die niet gelooft en ieder uit te sluiten, die blijk geeft, geen lid te zijn van Christus' Lichaam; en wier volständigkeit we daardoor zoeken, dat we niemand het teken geven van het lid zijn van Christus' Lichaam, die niet als zodanig met de anderen openbaar wil zijn.

(Slot volgt).

L.

Onze Unievergadering

begint altijd vroeger dan het aangegeven tijdstip. Men heeft al begroetingen voor de begroetingssamenkomst. Zo was 't ook weer in Nieuwe Pekela.

De kerk was prachtig versierd met allerlei soorten bloemen. En de Unie-Commissie werd nog nooit zo in de bloemetjes gezet als nu, want én aan de voeten én, boven hunne hoofden pronkten de kinderen van de weker. Maar eer de U.C. er achter de tafels huisde, mochten we op de ontmoetingsbijeenkomst daar het zangkoor van N. Pekela bewonderen en beluisteren. Of omgekeerd, als u dat liever leest.

Daar N. P. een der vele gemeenten is, die geen voorganger hebben, leidde br. J. Wiersema, ouderling, de vergadering. We zongen „het” lied der Baptisten — Ps. 89 : 1 en 7 en luisterden naar de voorlezing van Ps. 146 en de hartelijke welkomswaarden, waarin ook een woord van dank gevlochten werd aan 't adres der gastheren en -vrouwen, die, ofschoon niet tot de Baptisten behorend, gaarne herbergzaamheid verleenden aan de afgevaardigden. Zelfs de burgemeester opende zijn huis voor een der onzen.

Ds. Reiling begon met een regel, door het koor gezongen: „Maar 't kruis blijft rustig staan!” En sprak verder over vreugde en dankbaarheid weer te vertoeven in de plaats, waar we al eerder vergaderd hadden. Hij gewaagde van de gemeenschap door het kruis. Ds. Jansma sprak, nadat nog eens het koor gezongen had, als oud-voorganger en vergeleek N. Pekela met Hamburg, Haarlem en New York. Nu weet u welk een plaats N. P. is — een plaats van parken, bloemen en torens. Of dat werkelijk zo is? Onze administrateur is soms gelijk een kunstenaar en zulke mensen zien de dingen altijd anders dan een nuchtere provinciaal.

Het was echt een avond van handen geven en nieuwsgierig aftrekken naar het huis, dat ons enige dagen zou herbergen.

De 68e Algemene Vergadering

van de Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland werd begonnen met het zingen van het: Wij hebben een machtige Heiland — en voortgezet met: Daar is een Helper, groot van kracht. Dat was op de morgen van Donderdag 8 Juli.

Buiten stonden in regen en zon de glanzende auto's en binnen glommen de aangezichten van vreugde over

de gemeenschap. Voor de stille beschouwer was het, wat de drukte betreft, een bijenzwerm zonder koningin.

Ds. Reiling las, toen de laatste binnen was en de stilte gekomen, uit het Evangelie van Mattheus, van hoofdstuk 9 de verzen 35 tot hoofdstuk 10 : 5a, welk Schriftgedeelte kennelijk teruggevonden werd in de openingsrede van de voorzitter. Met enige woorden werd de bidstond ingeleid. Een rij van broeders gingen voor in dankzegging en gebed. De stille ogenblikken werden afgesloten met het zingen van: „Wil U ter eer steeds meer en meer....”

De leider sprak daarna zijn openingsrede uit, die gij reeds hebt kunnen lezen. Daarop volgde het welkom aan de gezonden van Nederlands einden en midden. De administrateur, Ds. Jansma, die niets geleden had van zijn verre reizen, leest een brief van Ds. H. Visser, em. pred. te Sneek, en van Ds. Hornstra, Treebék, die door ziekte verhinderd is, voor. En deelt daarna mee dat Ds. Reiling tot leider gekozen is van deze vergadering. Er blijken ter vergadering 144 stemgerechtigden aanwezig te zijn.

Wat daarna volgde zal ik u sparen. Er zijn nu eenmaal mensen, die in cijfers zwelgen en eerst recht op dreef komen als 't om het financieel gedeelte gaat. Men heeft eens beweerd, dat Friezen idealisten, Drenten commune-mensen (communisten zou hier een verkeerde indruk geven) en Groningers materialisten zijn. Ik wil mij er buiten houden, want je hebt het er altijd goed, maar als er vragen over verslagen en begrotingen zijn, komen ze zeker ook van Groningen. En daarin zijn ze een voorbeeld voor de andere gemeenten, want waarvoor krijgen de secretarissen die boekwerken anders dan om de afgevaardigden duizelig te maken door talloze cijferkolommen? Als ik als leek de antwoorden van de administrateur hoor, dan heb ik de indruk, dat hij een geheime taal spreekt tot ingewijden. En dat zijn volgelingen niet talrijk zijn.

De verkiezingen leverden op: Ds. L. de Haan en Ds. A. A. Hardenberg worden in de eerste ronde tot lid der U.C. verkozen. In de tweede ronde sneuvelden enigen. Ten slotte overleefde br. P. de Boer van Ter Apel de slag.

Inmiddels groeide de Unie met twee gemeenten: Musselkanaal en Winschoten, beiden dochters van reeds bejaarde moeders, resp. Stadskanaal en N. Pekela. Ze werden met algemene instemming begroet.

Zullen we als afgevaardigde de U.C. mandaat verlenen om eventueel een drukkerij over te nemen, zo mogelijk verbonden met een uitgeverij? Wat zal dat gaan kosten? Dat was de vraag. Een levendige bespreking volgde. Met heel kleine meerderheid werd het voorstel verworpen.

Weer kwam het stembureau, nu met mededelingen over de verkiezing voor de redactie van ons weekblad. Het bleek, dat de „oude schrijvers” nog geprefereerd werden.

En groot voorstel was: overname Tabitha. Br. Modderman lichtte de vergadering in over de financiële positie van de Stichting. Daarop werd het wat stil. De voorzitter sprak een woord en gaf toen de materie in bespreking. De stilte week en een poosje waaide het. De wind nam weer af en de voorzitter liet alle handen omhoog gaan. Tabitha is nu Unie-zaak. Het huis is met vlag en wimpel, met slaande trom en vliegend vaandel enz., binnen de omheining onzer gemeenschap gekomen.

Koffiepauze.

De schrijver werd door een andere vergadering verhinderd het begin van de middagvergadering bij te

wonen, maar een vriendelijke hand deelde hem mee, dat het voorstel van Apeldoorn, behelzende een advertentiecampagne in een groot dagblad, was ingetrokken. Vervolgens, dat Groningen en Leeuwarden hun voorstel zagen aangenomen met een kleine wijziging. In de toekomst zullen onze Alg. Vergaderingen wat minder druk met afgevaardigden bevolkt zijn. Kleine gemeenten, d.w.z. gemeenten met minder dan honderd leden, mogen twee broeders zenden, maar verder zal men slechts voor honderd leden of een gedeelte daarvan maar één afgevaardigde mogen zenden. Wel jammer voor de broeders, die zo graag naar de Unievergadering gaan. Ze zullen er nu wat minder vaak op gemeentekosten mogen heengaan. Ik denk, dat sommigen 't nu op de fiets zullen gaan doen — want velen willen er bij zijn; dan maar als gast.

Nu is er een druk dispuut gaande over prijsverhoging van ons weekblad „De Christen” en „De Zaaier”. Weest u gerust: De Christen wordt niet duurder. De Zaaier wil men ook liever niet duurder kopen. Allicht! Maar de tijd zal 't leren.

Het derde voorstel van Groningen vond geen genade in de ogen van de U.C. Een broeder uit Groningen verklaart nu wat de gemeente eigenlijk bedoelde. „Er is een sprekerslijst. Laat nu de vacante gemeente, die gesubsidieerd wordt, niet her en der mensen vragen om te komen spreken, maar dat zij zich houden aan die lijst.” De voorzitter meent: laat het een motie zijn. Men kan de wenselijkheid daarvan uitspreken. Niet meer „banden” s.v.p. Groningen trekt het voorstel in, maar maakt er dan een motie van, waarmee allen heel gaarne instemmen.

Groningen heeft ervoor gezorgd dat er wat te doen was op de vergadering. Ze bracht tenslotte nog een voorstel: Troostend Licht! U hebt het blaadje toch gelezen onlangs? Een bespreking volgt. Ze, d.w.z. de gemeenten, zijn 't er wel weer over eens. Niet een apart blad. Men bringe de zieken het troostende licht via de periodieken die er zijn. Groningen „vegt” nog wel even, maar strijkt de vlag. De tegenstand was te groot. Evengoed blijft het blad wel, maar 't wordt geen „Unie-blad”. Zou u 't willen lezen, u schrijft Ds. Vegter maar en 't komt in orde.

Leeuwarden wil eens wat verandering in de „oude schrijvers”. Om de vier jaren zal een der redacteurs in elk geval een jaar mogen uitrusten en niet herkiesbaar zijn. Bijna zonder bespreking werd het voorstel in stemming gebracht en met enige stemmen meerderheid werd het voorstel aangenomen. Broeders, die nog niet schrijft, uw dag komt!

Ter-Apel wil zo graag, dat onze predikanten een goed salaris zullen hebben, althans een salaris, waarvan het predikantsgezin behoorlijk zal kunnen rondkomen. Zijn inkomen zou toch minstens f 2650.— moeten zijn. Ja, dat moest toch wel. Maar, de Unie heeft mensen in dienst en dan zullen de Unie-uitgaven stijgen. Het zal de contributie met een gulden verhogen. Dat kan voor sommige gemeenten bezwaarlijk zijn. Is er dan geen andere mogelijkheid om aan geld te komen? Vele zijn de sprekers die van goede wil zijn. Laten we 't kort maken: het voorstel — of eigenlijk de motie — wordt verworpen! Hoe verdelen we nu de armoede?

Theepauze.

De begroting komt na de lamenis ter sprake. Enige zaken ontvangen toelichting. Ze wordt in alle onderdelen geaccepteerd.

Zandbulten had een sympathiek voorstel: Goede Vrijdag zij een Zondag. De U.C. meent: zou deze dag

tot „Zondag” verheven kunnen worden, dan zou ook deze dag misschien tot een wereldse feest-, sportdag verworden. De vergadering betuigt bij monde van meederen, dat zij deze dag wenst te zien afgezonderd. Dat toch de Baptisten in elk geval deze dag wijden. Ook bij de regering wordt van steeds meerdere zijden aangedrongen om de dag te erkennen als christelijke feestdag. Moeilijk was het wel toen men tot een beslissing moest komen. Het werd aangenomen.

Steenwijk was aan de orde. U kent die naam, de stad en de gebeurtenissen, die aldaar een klein jaar terug plaatsgrepen. Als u De Christen geregeld leest, zult u weten dat de meningen nogal verdeeld waren, en zijn, over de kleine gemeente te Steenwijk. Elke godsdienstoorlog is fel. En beginselkwesties geven soms hete hoofden. Er was misschien een enkele, die daaraan leed, maar in doorsnee stond de discussie op een goed peil en van koude harten was geen sprake.

Kunnen wij rekenen op de steun van de Algemene Vergadering, wanneer wij deze mensen de hand reiken en zo nodig helpen? Op welke wijze dan ook? Nauwelijks werd enig bezwaar gemaakt tegen deze vraag van de voorzitter.

Gezamenlijke maaltijd.

Niets van te zeggen. Dat zegt natuurlijk niets.

In de avond werd het Avondmaal gevierd.

Nog de volgende dag spreekt men daarvan als van het hoogtepunt van het bijeenzijn.

Was het niet een bij Eén zijn?

Slot volgt.

HUIZINGA.

Quantiteit en Qualiteit

Als de beide laatste wereldoorlogen ons mensen vele dingen geleerd hebben, dan mag daaronder ook het feit vermeld worden, dat zeker een ieder in het oog springt, n.l. dat niets van het menselijk werken op aarde stabiel is. Neem b.v. het geld. Vroeger heette een gulden een gulden, een franc een franc en een mark een mark. Zulk een geldstuk had zijn waarde en behalve misschien de voortdurende kleine schommeling in de koerswisseling, bleef het zijn waarde behouden. Vandaag aan de dag weet men beter. Het geld devalueert en de koopkracht er van wordt minder. De z.g.n. reële goudbasis heeft plaats moeten maken voor de fictieve, met al de nadelige gevolgen daarvan. Het zwevende van deze hele zaak vindt zijn terugslag in de spaarzin. Wij Nederlanders stonden daarvoor bekend. Wie schafte er zich, als het maar enigszins mogelijk was, geen spaarbankboekje aan? En wie bracht niet met vreugde een kleinigheid weg naar de bank? En nu....? Ja, er is wel het een en ander veranderd in de loop der laatste jaren en het vertrouwen in menselijke instellingen en afspraken heeft een geweldige knoei gekregen.

West-Duitsland heeft een munthervorming gekregen. In deze zône werden alle Duitsers gelijkgeschakeld: iedere Duitser ontving 40 nieuwe Marken. Het gehele beeld is eensklaps veranderd en er is nu van alles te koop. Waren de winkels vóór die tijd practisch geheel leeg, nu zijn ze vol met allerlei begerenswaardige artikelen. Bloeide voorheen de zwarte markt, nu is die langeslagen. De mensen kijken hun ogen uit en men kan zich de omkeer nauwelijks realiseren.

Er is allerwege onder de brede lagen der werkende

stand weer een toon van optimisme te horen, een hoop voor een betere toekomst te bespeuren. Zo tenminste lazen wij uit de couranten.

Wat heeft ons dit alles te zeggen? Is het niet dit, dat het accent vroeger veel te veel op de quantiteit der dingen rustte? Die veel geld had was rijk, die weinig bezat was arm. Met de snelle devaluatie zag men in, dat er ook nog een andere zijde bestond, n.l. de kwaliteit. En dáár komt het tenslotte toch op aan. Dat is uiteindelijk de werkelijke basis, waarop alles steunt. Zonder een gezonde, vaste en betrouwbare basis der kwaliteit zegt de quantiteit weinig of niets. Het gaat in de eerste plaats altijd weer om de hoedanigheid, daarna volgt de hoeveelheid.

Kennen wij niet het verhaal uit Gideons leven? De strijd tegen de Midianieten was aanstaande. Reeds 22.000 Israëlieten hadden zich teruggetrokken, bevreesd als zij waren voor de veldslag. Toen zeide de Heere tot Gideon: „Nog is des volks te veel, doe hen afgaan naar het water en Ik zal ze u aldaar beproeven”. Het resultaat van deze Goddelijke test was, dat er van de 10.000 mensen slechts 300 overbleven! Zegge driehonderd! Doch met deze 300 beproefde en betrouwbare strijders werd de strijd gewonnen. — God beziet de dingen vaak zo heel anders als wij mensen. Wij letten zo veel op het uiterlijk, op de schijn; Hij daarentegen ziet het hart, het wezen der dingen en der mensen aan.

Deze voorbeelden uit de jongste wereldlijke geschiedenis en de oudere Bijbelse historie dienen wij ter harte te nemen. Immers, wat vergapen ook wij Christenen ons nog dikwijls aan getallen. Een gemeente wordt groot genoemd, als zij vele leden telt, klein zo er slechts enkele tientallen zijn. En toch, wat kon zo'n kleine gemeente „groot” zijn in onderlinge liefde, offervaardigheid, zendingssijver en geloof. En wat kan een grote gemeente soms teleurstellen, terwijl van haar zo veel verwacht kan en mag worden. Het gevaar van verslapping en achteruitgang van innerlijke kracht en geestdrift is bij toeneming van omvang en aantal zeker niet denkbeeldig. Men zij daarom op zijn hoede, nuchter en waakzaam. Vooral voor de Christen geldt deze waarschuwing.

Toen Jezus ten hemel voer liet Hij een handjevol mannen en vrouwen achter, aan wie de bovenmenselijke opdracht gegeven werd: „Ga dan heen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de naam des Vaders, en des Zoons en des Heilige Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb”. Was deze gang van zaken wel verantwoord? Er waren op aarde méér volkeren dan het aantal discipelen groot was. Nog niet één volgeling(e) van Jezus als zendeling(e) voor ieder volk. Het leek een dwaze en onuitvoerbare taak. Nochtans gelukte het en Paulus' woorden werden bevestigd in de praktijk: want het dwaze Gods is wijzer dan de mensen! Wat was het geheim? Lag die niet dáárin besloten, dat deze eerste Christenen in rijke mate de Heilige Geest ontvingen en de belofte van hun Meester in hun hart als het dierbaarst kleinood bewaarden, n.l. „En zie, Ik ben met u al de dagen tot de voleinding der wereld”? Bergen werk werden er verzet. Moeilijkheden getrotseerd. Goed en bloed opgeofferd. Liefde en geloof groeiden. Doch nauwelijks was de Kerk groot geworden in omvang en aantal, of het wezenlijk christelijke verdween hoe langer hoe meer. De quantiteit won het van de kwaliteit.

Wij verblijden ons in iedere aanmelding van een dopeling. Het is ons streven, onze wens en begeerte, dat de gemeente moge groeien. Dat is ook de wil van onze Heiland. Blijven wij echter op onze hoede!

De eerste bede zij niet: Heere, voeg meerderen aan onze gemeente toe. Dat zou betekenen het accent te leggen op de quantiteit. Ieder gelovige bedenke, dat dit de zichtbare boventoon is. Hoe belangrijk dit werk ook moge zijn, toch blijve onze eerste bede: Heer, vermeerder ons geloof, onze liefde, ijver en offervaardigheid. Laat ons leesbare brieven zijn van U. Help ons het zout der aarde te wezen en het licht in deze duistere wereld. Vervul ons met Uw Geest en bewaar ons er voor papieren leden te zijn van de gemeente, doch doe ons staan als levende getuigen. — De rest volgt dan vanzelf. Als gezegd kan worden van een plaatselijke gemeente, hoe klein ook: ziet hoe grote liefde er is voor God, voor elkander en de naaste — zal de zegen der toename nimmer uitblijven.

William Carey stond als eenling temidden der Indiërs. Wat moest hij beginnen? Arme stakker! Niettemin was de hoedanigheid van zijn leven, werken en spreken zó, dat de inlanders de zielenadel van deze Christen tenslotte proefden. Hij was geen stakker en stond niet alleen, want Jezus was met hem. Na zeven jaar volhard te hebben, mocht hij de vreugde smaken de eerstelingen van een grote oogst binnen te halen.

Er zijn ruim 6000 Baptisten in Nederland, d.w.z. nog niet één Baptist op de 1000 Nederlanders. De moed zou je bijna in de schoenen zakken. Dan denk ik echter weer aan de Jeugdconferentie in het kleine stadje Sneek. Wat zullen de inwoners van deze plaats opzien als de dappere honderdtallen onzer jonge N.B.J.B.ers door de plaats hunner inwoning marcheren. Dat geeft de burger, in casu de Baptist, weer een nieuwe injectie van moed en vertrouwen. Dat hebben wij zo af en toe eens nodig, niet waar? En toch.... hoe menselijk bekijken wij de dingen, hoe menselijk voelen wij de dingen nog vaak aan. Het voorbeeld van de munthervorming in West-Duitsland en voorts de wijze van Gods werken, zo typerend geïllustreerd in Gideons leven, geve ons een beter inzicht en zuiverder gevoelen. Wij zijn nimmer gering of klein als Baptist, mits iedere Baptist een oprecht en waarlijk vroom Christen is: vol van de liefde en de Geest van God.

A. A. HARDENBERG.

Ingezonden

Hoorn, 8 Juli 1948.

Aan de Redacteur van De Christen

Mijnheer,

In uw blad van 2 Juli verscheen een „Open Brief” van Ds. G. Visser, waarin hij waarschuwde tegen een te spoedige verbinding met de Wereldraad van Kerken. De redenen waarom men zo voorzichtig zou moeten zijn, zijn duidelijk aangegeven. En als deze waarschuwing op hechte grond stond, dan zou er reden zijn om tweemaal hier over te denken, of, liever gezegd, als deze gronden waar zouden zijn, moesten alle welmenende christenen dit verbond vermijden.

Mag ik daarom als predikant uit Canada de andere kant van dit vraagstuk presenteren. Ik zal mij uitsluitend tot Canada beperken, maar omdat Canada is genoemd als een van de plaatsen waar het verzet zeer sterk is, zal het toch van belang zijn enige woorden hierover te horen van iemand, die daar bekend is met het geestelijke leven.

Ds. Visser haalde twee punten aan. Ten eerste het feit,

dat er sterk verzet is, welk verzet zich heeft georganiseerd in een bond, de A.C.C.C. Ten tweede: De redenen waarom dit verzet zich heeft ontwikkeld, worden genoemd.

1. Van een sterk verzet in Canada tegen de Wereldraad der Kerken is geen sprake. Ik mag zeggen dat ik nog nooit een protest heb gelezen tegen de Wereldraad der Kerken, met uitsluiting van die welke verscheen in „De Christen” van 2 Juli. De A.C.C.C. is niet bekend in Canada.

2. Van meer belang dan het constateren van een verzet, zijn de redenen, die voor dit verzet aangehaald worden. Maar als ik deze redenen lees, dan vraag ik mij af: zijn de leiders van de A.C.C.C. — wie dat ook mogen zijn — dan zo onbekend met de geloofsbelijdenissen der Kerken, welke aangevallen worden? De kerk, waarvan ik een eenvoudig dienaar ben, is de grootste Protestantse Kerk in Canada. Daar geen leiders genoemd worden bij name, zullen wij mogen aannemen, dat de United Church de leiding geeft voor Canada. Haar leiders zijn mij bekend. Evenzeer de geloofsbelijdenis van de United Church. Maar noch de prediking onzer leiders noch die van onze predikanten, noch onze geloofsbelijdenis zou aanleiding kunnen geven tot zulke beschuldigingen als gemaakt worden in de Open Brief. Het feit is dat onze prediking is gevestigd op de punten genoemd in de Open Brief.

Ik ben ook bekend met verscheidene van mijn broeders in de Anglican Church, in de Presbyterian Church, in de Baptist Churches. Al deze staan in verbinding met de Wereldraad der Kerken. Hun geloofsbelijdenissen zijn mij niet onbekend. Maar nog eens moet ik herhalen: hun prediking is gevestigd op de punten genoemd in de Open Brief.

Onze tijd is een tijd van crisis; een tijd, waarin alle christenen moeten samenwerken om de grote taak, welke hun is opgedragen, te vervullen. Laat ons daarom voorzichtig zijn met beschuldigingen, die zo gemakkelijk tot tweedracht kunnen leiden. Laat ons alle beschuldigingen, voordat zij verspreid worden, ernstig onderzoeken, en laat ons vooral voorzichtig zijn met zulke beschuldigingen welke gemaakt worden door groepen, wier namen niet duidelijk worden voorgezet, en welke hunne beschuldigingen wikkelen in zulke vage termen als; „De eigenlijke leiders der Wereldraad zijn mannen, en....”, en „er is sterk verzet”. Laat ons duidelijke informatie vragen.

U dankend voor uw welwillendheid om mij te horen, verblijf ik uwe

Ds. P. J. HOMMERSEN,
Secretaris Presbytery of Algoma,
The United Church of Canada.
c/o Tweede Boomlaan 66, Hoorn.

NASCHRIFT.

Eigenlijk was voor ons, althans voorlopig, bovenstaande zaak niet meer aan de orde, maar de brief van deze predikant uit Canada menen we, volledigheidshalve, te moeten plaatsen. Onze dank aan de schrijver en tevens onze goede wensen voor zijn verblijf in dit natte land.

E. R.

Israël en het heil

Er is vandaag overal een vernieuwde en verdiepte belangstelling voor het oude volk. Wanneer het waar is, dat dit volk het centrale probleem der wereldgeschiedenis vormt, dan is deze waarheid in onze tijd wel duidelijk in het licht getreden. We zijn ons langzamerhand de grote schuld bewust geworden, die op het zogenoemde christelijke Europa drukt vanwege de lijdelijkheid, waarmede wij de langzame, maar toch radicale vernietiging van de Joden hebben geduld. We hebben in onze schijnvroomheid de satanische macht niet duidelijk genoeg herkend en ontmaskerd en hebben rustig en gelaten toegezien, hoe bepaling na bepaling hen de keel dicht snoerden en hen de verstikkingsdood in de gasovens deden vinden. We hebben ons getroost met het feit, dat wij er niets van wisten. Het overblijfsel keerde terug uit deze ballinschap. En vandaag vervult verbazing onze harten vanwege de enorme vitaliteit, die dit volk bezit. De geweldige vernedering, waaraan het was prijsgegeven, is veranderd in een niet minder geweldadige aanspraak op het heilige land, het erfgoed der vaders. Bij de beëindiging op 16 Mei 1948 van het Britse mandaat vond onmiddellijk de stichting van de Joodse staat plaats. Dit feit is door de Joden in alle landen en van alle richtingen met grote blijdschap gevierd en de slagzin „de wandelende Jood komt thuis” geeft de indruk weer van hun vreugde. Dit is niet uitsluitend te zien als een opgeschroefde propaganda van het Zionisme, maar hier komt het sluimerend verlangen, het heimwee naar het land der vaders tot openbaring.

Deze verschijnselen, hier slechts vluchtig genoemd, werpen licht op het aloude Jodenvraagstuk. Nu zien wij er af, om in een inleiding als deze en bij een gelegenheid als deze, ook maar bij benadering een inleiding tot dit geweldige vraagstuk te geven. Dit is een vraagstuk, waarover alleen maar heel weinigen onder de mensen kinderen een bevoegd oordeel te geven. Daarvoor is vrijwel een leven van studie nodig, omdat hier bijkans geen enkel terrein van wetenschap ongemoeid kan worden gelaten.

Onze belangstelling richt zich vooral op de Schrift. We bezitten in de Romeinenbrief een hoogst belangrijk gedeelte, waarin de apostel Paulus zich over het vraagstuk in bepaald opzicht uitspreekt. Enkele gedachten daaruit willen we wat nader bezien en ons afvragen, wat deze ons in deze merkwaardig ingewikkelde tijd hebben te zeggen. Hier staan wij al onmiddellijk midden in de moeilijkheden. We stellen vast, dat de Bijbel zich van Genesis t/m de Openbaring op de Joden betreft, meer nog dat het in vorm en wezen een Joodsboek is. (Wordt vervolgd).

Gemeenteberichten

EMMEN - STUDENTENACTIE 1948

Ja, Studentenactie, wat is dat?

Voor ons brs. en zrs. is dat de eenvoudigste vraag van de wereld. Wie van ons kent ze niet, onze jonge broeders, die zich voor de dienst des Woords bekwamen en die daarnaast gelegenheid krijgen hun studie in praktijk te brengen door verschillende van onze gemeenten des Zondags te dienen?

Maar voor Emmen?

Reeds weken van te voren hing er een waas van geheimzinnigheid over deze zaak, zo zelfs, dat de vroege vaderen en de politiecommissaris hun licht eens gingen opsteken over deze zaak. Immers, studenten zijn een slag mensen, die wel eens in hun jeugdige overmoed rare dingen uithalen.

Maar hoe dan ook, spandoeken, raam- en strooibiljetten kondigden voldoende aan, dat het hun bittere ernst was en het duurde dan ook niet lang of de studentenactie was het onderwerp van de dag.

Woensdagmorgen begon de strijd.

Met de stem des archangels trok men door de straten en wijkten, overal verkondigende welke grote dingen God aan de mensen had gedaan, een ieder uitnodigend te komen luisteren.

En niettegenstaande veel wind en regen bleek spoedig, dat Emmen de oren wijd had open gezet en dat men zich opmaakte om te komen luisteren naar wat er gezegd werd.

Brs. en zrs., men kwam om te horen en onze jonge broeders hadden tot tweemaal toe de gelegenheid aan een gevulde zaal met 400 personen het blijde Evangelie te verkondigen.

Naast dit werk noemen wij ook de machtige uitnodigingsliederen die gezongen werden door de zangkoren van Stads- en Musselkanaal, de openluchtbijeenkomst en het colportagewerk.

De boodschap is gebracht, ze hebben het met ijver en toewijding gedaan. Het ligt nu op de weg in stilte af te wachten of het zaad dat gestrooid is op zal groeien.

Maar al wat gedaan is in liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal eeuwig bestaan.

Van de leestafel

Van de uitgever J. N. Voorhoeve te Den Haag ontvingen wij drie boeken over twee der voornaamste figuren van het Oranjehuis.

1. *Prins Willem, Vader des Vaderlands*, door W. G. van de Hulst, met plm. 50 grote en kleine tekeningen en bandontwerp van W. G. van de Hulst Jr.

De schrijver is stellig bij velen onzer geen onbekende. Hij is een geboren verteller en weet de jeugd op pakkende wijze vast te houden met zijn verhaal. In dit boek doet hij Willem van Oranje echt leven, tekent hem als de heldhaftige strijder, die onverzettelijk is in de bange worsteling en met de inzet van goed en bloed alles op het spel zet om het geknechte volk der lage landen bij de zee te bevrijden van het Spaanse juk. Hoeveel wij Nederlanders aan de stamvader van het Oranjehuis te danken hebben, zullen onze jongens en meisjes nimmer uit de lesboekjes der Vaderlandse Geschiedenis kunnen leren.

Bij het lezen van dit boek, dat van begin tot het eind de jonge en stellig ook de oudere lezer(es) boeien zal, gaan hun de ogen open voor wat de geboorte van ons Vaderland aan liefde, offervaardigheid, inspanning en moed gekost heeft aan vele onzer voorvaderen en in het bijzonder aan Prins Willem, bijgenaamd de Zwijger. In keurige band kost het slechts f 2.90.

2. *Vorstin van Neerlands harten*, door Joh. van Hulzen, met talrijke tekeningen van Nora Schnitzer.

Geen wonder dat met het oog op het a.s. jubileum

verschillende schrijvers zich hebben opgemaakt een levensverhaal te geven van onze Koningin Wilhelmina. Aan stof tot schrijven behoeft het stellig niet te ontbreken, want wie meent, dat het leven van onze Vorstin ietwat saai en eentonig is geweest vergeleken met dat van andere regerende vorsten uit de laatste of vroegere tijden, slaat de plank geheel mis. De inhoud van dit boek laat ons dit duidelijk zien, vooral in de perioden van de twee wereldoorlogen. Waarlijk, het is voor onze Landsvrouwe geen gemakkelijke taak geweest om 50 jaar lang ons volk te regeren. Wat wij aan haar te danken hebben en wat zij voor ons allen geweest is, wordt ons op meesterlijke wijze verteld. Dit gedenkboek is ten eerste aan te bevelen, in 't bijzonder voor de jongeren, maar ook voor de ouderen.

Prijs f 3.90.

3. *Vijf kruisjes op een kroon*, door Jan Roelfs, eveneens verlucht met enkele kleinere en grotere tekeningen.

Ook dit jubileumboek kan men zeker aanbevelen voor de jeugd, ofschoon het minder biedt aan rijke gebeurtenissen uit het leven van onze Koningin dan het vorige. Het is aanmerkelijk beknopter van inhoud, maar niettemin prettig leesbaar — vooral voor de jeugd van 10—14 jaar. Gebonden kost het f 2.25.

Voorts werd ons nog toegezonden door de uitgeverij W. D. Meinema te Delft, *Wilhelmina van Oranje*, door H. te Merwe. Ook dit is weer een gedenkboek voor de rijpere jeugd, met plm. 25 prachtige, scherpe foto's. Het geeft op een uitstekende en boeiende wijze weer het vele werk, dat onze Koningin heeft verricht gedurende haar lange regeringsperiode. Ook leren wij de geschiedenis van Nederland onder haar bewind kennen — een geschiedenis van vooruitgang en bloei, maar niet minder van moeilijkheden en strijd. De auteur is er in geslaagd een boek te schrijven, dat u als een echt blijvend geschenk aan uw kinderen kunt geven. De prijs kan voor niemand te hoog liggen, want het kost in stevige omslag van duplex carton, bedrukt in zwart en oranje slechts f 1.40.

A. A. HARDENBERG.

Nog eens zond men ons een nummer van *De Waddelaar*, maandblad voor hen, die de natuur liefhebben. Het wordt uitgegeven door A. G. Schoonderbeek te Laren en de abonnementsprijs is f 10.— per jaar. Een buitengewoon mooi tijdschrift, dat zelfs een predikant, die wel wat anders te doen heeft, graag leest. En bekijkt, want de foto's en tekeningen zijn kleine schilderijtjes. U moest, als u enige belangstelling hebt voor vogels, vissen, bloemen, velden enz., eens een proefnummer vragen.

HUIZINGA.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING

Het adres van Ds D. Slort is nu:
Acaciaplein 33, Almelo.

BELANGRIJK VOOR ZONDAGSSCHOLEN

De eerstvolgende nummers van *De Kindervriend* (33—36) moeten wegens vakantie van de drukker vroeger

verschijnen. Wijzigingen in te ontvangen aantallen van die nummers moeten mij uiterlijk a.s. Dinsdag 20 Juli bekend zijn! Heb ik op die dag geen gewijzigde opgave ontvangen, dan ontvangt u t.z.t. het bekende aantal van die nummers.

De adm. T. JANSMA.

Van de Milcom.

Aan allen die er belang bij hebben

Er zijn een paar contact-brieven terug gekomen. De adressen kloppen niet volgens de post. Wie helpt me aan het juiste adres van:

Sold. B. Komduur, 3e Csk. 2de Pel., D. Adofskazerne, Amersfoort.

Marn. IIIde klasse R. Bijkerk, no. 41987, Bek. 16, afd. Mariniers, Volkel (N. Br.).

Sold. J. Schoonbeek, no. 261201200, L.S.K. 6de Comp., Boskamp, Huis ter Heide.

Korp. 2de kl. R. Feenstra, 2de art. Brig. adm. afd., Willem de Zwijger kazerne, Wezep.

U begrijpt wel dat dit de oude — en volgens tante Pos *onjuiste* — adressen zijn. Helpt u me even? Ik dank u!

Uit ontvangen brieven blijkt me, hoezeer onze jongens in Holland en in Indië deze handreiking op prijs stellen. Daarom doe ik maar weer een dringend beroep op uw hulp. U weet hoe u helpen kunt. En ik reken op u.

Nogmaals: als er iemand „in dienst gaat” krijg ik ook zijn adres he? Hij krijgt dan de contact-brieven, de Zaaier en Jong Leven geregeld toegezonden. En uw „veldprediker-met-papier” houdt contact met hen.

Treebeek, Meteorstr. 10.
Tel. 818 Hoensbroek K 4448.

HORNSTRA.

In gesprek met onze lezers

J. E. Z. te A. U vraagt mij een nadere uiteenzetting a.g. „Fundamentalisme”. Het is moeilijk daaraan te voldoen. De enkele trekken waarmee we het reeds in De Christen zochten te karakteriseren, voldoen natuurlijk niet. — Men moet het meer aanvoelen. Ik zou er nog wel een paar trekken bij kunnen maken, maar dan weet men toch ook nog niet wat nu het eigenlijke van het Fundamentalisme is. Het legt sterke nadruk op de woorden, of liever: scheve nadruk. Het Woord komt tot ons in woorden maar nu is het toch weer niet zo, dat de woorden het Woord vervangen of het Woord in de woorden zou opgaan. Ze zijn niet te scheiden: het Woord en de woorden, maar toch ook weer niet te vereenzelvigen. — Ook dit zijn maar weer aanduidingen. Men moet het eigenlijk aanvoelen; het is een stemming, een sfeer; een geesteshouding. In zijn bedoeling zeer te waarderen als uiting van trouw aan het Woord. Maar het verwart soms de schaal met hetgeen erin wordt opgediend, ofschoon het opgediende onnut werd, wanneer men de schaal liet vallen. De schaal heeft een liefde die eigenlijk slechts de inhoud toekomt en dat niet slechts vanwege de inhoud.

Het spreekt graag van „letterlijk” en „woordelijk” — en dat uit liefde tot het Woord, terwijl het Woord

vanwege de liefde tot de schaal, de „letter” wel eens niet meer goed gezien wordt.

We moeten toezien, dat het Woord niet verletterd wordt. Men kan, ondanks de grote ijver om de woorden te kennen en te bewaren, het Woord soms niet altijd onderscheiden.

Blijf u maar rondkijken en luisteren en uw gevoel wordt gevormd om te onderscheiden „wat daarvan verschilt”.

L.

Br H. J. G. te A. Dank u wel voor het uitknipsel. U hebt in ons blad wel kunnen lezen, dat wij Rome niet uit het oog verliezen.

E.R.

Advertentiën

In zijn Heer en Heiland
ontslapen onze geliefde
man en vader, behuwd-
en grootvader

Harm Huizing

in de ouderdom van ruim
67 jaar.

Ps. 23.

Namens de fam.,
H. Huizing-Oosterloo.

Musselkanaal, 11 Juli '48.
Sluiskade 31.

Na een langdurig en ge-
duldig gedragen lijden
nam de Heere van ons
weg onze geliefde vader,
behuwd- en grootvader

Gerrit van Dalfsen

weduwnaar van
Aaltje Nijmegen

in de ouderdom van ruim
81 jaar.

J. P. van Dalfsen
E. v. Dalfsen-Rozenberger
en kleinkinderen.

Apeldoorn, 8 Juli 1948.
Apollolaan 5.

De 11de Juli 1948 is in
Jezus ontslapen onze ge-
liefde broeder in Christus
en ere-ouderling

Harm Huizing

in de ouderdom van bijna
68 jaar.

Hij wist zich geborgen
in zijn Heer en Heiland.
De Heere trooste de na-
gelaten wed. en kinderen.

Namens de Bapt. Gem.
Musselkanaal,
de secr.

Musselkanaal, 11 Juli '48.

DANKBETUIGING

Hiermede zeggen wij u harte-
lijk dank voor de vele geluk-
wensen en het medeleven be-
toond bij ons 25-jarig huwe-
lijksfeest.

B. Klunder

M. A. Klunder—Bolman.

Muntendam, Middenweg E 68.

Binnenkort circuleren in Uw gemeente en omgeving
weder de PROEFSCHILDEN van de

Tabitha-kalender 1949

Stelt de propagandisten en colporteurs niet teleur, maar
bestelt direct één of meerdere kalenders. Denkt aan het
mooie doel, waaraan de baten besteed worden, n.l. op-
leiding van jonge zusters tot Diacones-evangeliste. De
kalender is weder prima verzorgd en zeer fraai in de
uitvoering. Prijs: f 1.75 per stuk.

Alg. bestel-adres: G. A. BUITENHUIS,
Vaillantlaan 47, Den Haag.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2906

VRIJDAG 23 JULI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Het navolgende artikel is het referaat van br. H. Jut, door hem op de tweede dag van de Algemene Vergadering gelezen. Wij zijn er van overtuigd, dat u gaarne kennis zult nemen van zijn gedachten over

Zending

als Bijbelse opdracht

Zending is vaak gezien als een persoonlijke aangelegenheid, waar je vóór kunt zijn, maar waar je met evenveel recht tégen kunt stemmen. Deze houding is dan ook tientallen jaren inderdaad aangenomen door kerkgemeenschappen en gelovigen, meestal „ter goeder trouw”, soms ook wel op grond van andere overwegingen.

Voor zover deze vaak te individualistische houding evenwel positieve resultaten afwierp, — en dat was vrijwel alleen het geval als er persoonlijk roepingsbesef bijkwam — kunnen we er wel waardering voor hebben, te meer wanneer we weten dat het individualisme ook wel een noodsprong, een niet-anders-kunnen was. Met dankbare herinnering denken we bijvoorbeeld aan mannen als William Carey en van Zinsendorf.

Carey, de man van het taaie volhouden, die bereid was alles op te geven, óók zichzelf, en er zo toe kwam grote dingen van God te verwachten en grote dingen voor God te doen.

Van Zinsendorf, wiens levensinhoud wordt getypeerd door zijn woord: Ich habe nur eine Possion: Jesus — Ik heb slechts één hartstocht, n.l. Jezus.

Het werk van deze mannen en hun helpers werd tot kanalen, stromen van zegen en we zijn er eerbiedig dankbaar voor.

Meestal was het resultaat van deze te individualistische houding, waarbij de gelovigen zich vrij waanden om zelf te beslissen of ze al of niet „aan zending doen” zouden, volkomen negatief. Wanneer we de geluiden in de 19e eeuw (en ook nog wel in de 20e eeuw!) beluisteren dan ontdekken we een modernistische tendens, die zendingswerk zoal niet officieel, maar wel in feite afwijst met als motivering o.a.:

- Zending is alleen maar Westerse bemoeizucht in het Oosten en dus verwerpelijk.
- God zal de heiden wel op Zijn eigen manier laten zalig worden.

- In eigen omgeving zijn we nog lang niet klaar, en „dus” (!) zijn we aan zending eenvoudig niet toe.
- Waarom zouden we zoveel geld uitgeven voor zendingswerk, terwijl we het zelf zo best kunnen gebruiken.

De negatief-individualistische houding ten aanzien van de zending onder „de heidenen” moeten we zeer beslist afwijzen als te menselijk gezien en als in feite verwant aan een ietwat modernistische tendens.

Immers bij deze negatieve redenering staat de mens, misschien wel de vrome mens, maar desalniettemin de mens in het middelpunt. De mens, die zelf wil beslissen wat gebeuren zal, en: wat *niet* gebeuren zal. Het is de mens, die in welke hoedanigheid en inkleiding dan ook, waarschijnlijk onbedoeld net als een berucht Grieks wijsgeer — bewust of onbewust — zichzelf in het middelpunt plaatst en zichzelf — zijn visie — tot maatstaf van alle dingen maakt.

Deze negatieve houding, waarbij ook in verband met de zending, *de mens* wikt en beschikt, moeten wij — het zij nogmaals met klem gezegd — ten enenmale afwijzen als zijnde in strijd met het bijbels getuigenis.

In de bijbel staat namelijk niet de mens in het middelpunt, ook niet de gelovige mens, maar *hier is en blijft Christus centraal.*

U bekent: dit wisten wij al.

Wij antwoorden: Prachtig, maar laten we ons daaraan dan óók houden als we spreken over de zending.

Christus is en blijft centraal! Nu is het in de bijbel zo, dat wie Christus zegt, ook *verkondiging* zegt. En omgekeerd: wie het woord „verkondiging” uitspreekt, die zegt ook Christus. Vanaf Christus' geboorte tot aan Zijn hemelvaart blijkt dit het geval te zijn, hetgeen enkele woorden mogen verduidelijken.

Geboorte: Luc. 2 : 10: Ik *verkondig* u grote blijdschap n.l. dat u heden is geboren de Zaligmaker. Luc. 2 : 17: En als zij het gezien hadden *maakten zij alom bekend*....

Opstanding: Joh. 20 : 17: Ga heen en *zeg*.... Luc. 24 : 9: Zij *boodschapten* alle deze dingen. Marc. 16: 7: *Zeg het*.... Matth. 28: 7: Gaat haastiglijk heen en *zegt het*.

Hemelvaart: Hand. 1 : 8: *Gij zult Mijn getuigen zijn* zo te Jeruzalem als in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde.

En alsof Christus elke vergissing, elke onzekerheid en elke menselijke eigenzinnigheid heeft willen buitensluiten, vat Hij, wat Hij bedoelt nog eens kort samen in de onmiskenbaar duidelijke zendingsopdracht: *Gaat dan*

heen in de gehele wereld, predikt het evangelie aan alle creaturen. Marc. 16 : 16.

Ik geloof dat we hier het hart van de zending als bijbelse opdracht getroffen hebben. Gaat heen in de gehele wereld.... Al het werken van de eerste discipelen moeten wij zien tegen de achtergrond van deze opdracht.

Hoe is deze opdracht door de toenmalige discipelen ten uitvoer gelegd? Het valt ons op dat ze niet direct met zendingswerk in eigenlijke zin begonnen zijn, maar zich bepaalden tot *verkondiging in het algemeen* (evangelisatie).

Het eigenlijke zending-werk was eerder een onontkoombaar — uiteindelijk en natuurlijk gevolg van hun evangelisatie-arbeid.

We merken een overigens voor de hand liggende driedelige volgorde op:

1. Evangelisatie.
2. Gemeentevorming.
3. Zending.

Het gaat bij de evangelisatie en gemeentevorming aanvankelijk heel simpel toe. Petrus geeft op een gegeven moment op één van de drukke punten van Jeruzalem een getuigenis van Jezus' opstanding, en hij vertelt, dat ieder, die de naam van Jezus aanroept, zal zalig worden. Dan komen er op die dag 3000 mensen tot bekering, de volgende dagen nog meer, want „de Heer deed dagelijks toe tot de gemeente die zalig werden” (Hand. 2 Vgl. H. 6 : 1—7).

O ja, er was ook tegenstand. De gevangenisdeuren gingen open en dicht voor Petrus en Johannes (H. 4 : 3). Reeds stierf Stephanus als eerste martelaar op het schavot (H. 7) en weldra braken zelfs massale vervolgingen los (H. 8). De nog zo jonge gelovigen vluchten naar het platteland. En wat deden ze daar? Dit: Ze gingen het land door en verkondigden het woord (H. 8 : 4). Ze lieten zich hiervan niet weerhouden. Zelf gegrepen door het Woord van Jezus, gingen ze uit om ook anderen te grijpen. Ze moesten getuigen, ze konden niet anders. Het „Gaat heen” van Christus bezielde hen. Wat ze deden en hoe ze het deden: Het maakt ons stil. Maar — en men lette hier wel op, ter voorkoming van heilloze begripsverwarring met al zijn negatieve gevolgen — toch was dit nog geen zendingswerk in eigenlijke zin. Dat kwam pas later. Zij hielden zich nu bezig met evangelisatie, d.w.z. *prediking binnen de grenzen* van hun vaderland. Ze verkondigden het evangelie het gehele land door; in alle provincies kwamen ze: Jeruzalem, Judea, Samaria en nog verder. — Philippus, Petrus, en anderen vinden wij bij Gaza, Azote, Lydda, Joppe enz. Ook een paar ons bekende vreemdelingen, een diplomaat en een militair, die in deze gebieden waren, werd het evangelie verkondigd. Wij denken aan de Kamerling (H. 8 : 37) en Cornelius (H. 10).

Evangeliseren en consolideren was de eerste vijftien jaren hun werk, d.w.z. *verkondiging en gemeentevorming*.

Maar hoe ontstaat nu zending?

„En het Woord Gods wies en vermenigvuldigde” (H. 12 : 24). De zegen was dus groot. Wie evenwel de gegevens van het boek Handelingen diep op zich laat inwerken, kan niet ontkomen aan de indruk, dat er toch nog een zekere onrust, een bewogen spanning moest overblijven.

Immers, de mensen waren uitgegaan op het woord van Christus: Gaat dan heen in de gehele wereld en predikt het evangelie aan alle creaturen. Dat woord kenden ze heel goed. Maar toen ze ongeveer 15 jaar gewerkt hadden, ontdekten ze, dat ze waren blijven steken in

binnenlands evangelisatiewerk en aan zending in eigenlijke zin eenvoudig niet waren toegekomen. Ze waren ijverig genoeg. Maar bij het opmaken van de balans, stonden ze voor het reële feit, dat ze maar de helft van Christus' opdracht hadden uitgevoerd, n.l. Gaat heen, en predikt.

Maar die andere helft. Dat: Gaat heen in de gehele wereld en predikt aan alle creaturen.

Daar zaten ze mee.

Hoe dáaraan te voldoen.

Ze hebben deze vraag blijkbaar in de gemeente te Antiochië besproken.

Ze konden er niet uitkomen....

Het werd een worstelen in 't gebed:

„Zij dienden de Heer en vasten”.... d.w.z. ze ontledigden zich voor God.

Daar in de gemeente van Antiochië.

En in deze ontroerend tere sfeer der aanbidding, waar het eigen onvermogen aan God werd uitgezegd en waar het hart deemoedig gehoorzaam wilde worden aan de opdracht van Christus — breekt als de stilte van een zachte wind weer iets van het wonder door, dat de psalmist deed getuigen: God laat niet varen het werk dat Zijn hand begon....!

Het wonder blijkt opnieuw: God neemt de leiding, Hij wijst de weg, daar waar mensen zich in gehoorzame overgave zich voor Hem neerbuigen.

Zo, in deze tere sfeer van aanbidding en overgave wordt plotseling de buitenlandse zending geboren.

In de gemeente van Antiochië waren enige profeten en leraars....

En als zij de Heer dienden en vastten, zei de Heilige Geest: Zondert Mij af beiden Barnabas en Saulus tot het werk, waartoe Ik hen geroepen heb.

Toen vastten en baden zij, en hun de handen opgelegd hebbende, lieten zij hen gaan.

Deze dan uitgezonden zijnde .... kwamen af .... en scheepten zich in .... (H. 13 : 1—4).

En hoe verwerkelijken wij nu vandaag zending als bijbelse opdracht?

Voorlopig slechts enkele punten ter overweging:

1. Onverkort blijve van kracht het woord van Christus: Gaat dan heen in de gehele wereld, predikt het evangelie aan alle creaturen.

2. Zending is een natuurlijke vanzelfsprekendheid in de gemeente van Christus.

Waar geen zending is, dient men dus naar de oorzaken van dit ontbreken ernstig te zoeken.

3. Zending werd geboren in de sfeer van nood en aanbidding.

„Alles in ons zwijge stille,

En doe ootmoedig Zijne wille ....!

Gemeente en „Vergadering”

Slot

Gemeente en Avondmaal

Natuurlijk heeft De Band des Vredes bezwaren tegen de onder de Baptisten gangbare Avondmaalsopvatting. De Baptisten binden de Avondmaalsgemeenschap aan de gemeente, als plaatselijke openbaringsvorm van het Lichaam van Christus. Men noemt dat het

„gesloten” Avondmaal. Achter de kwestie „Open” of „gesloten” Avondmaal, zit het vraagstuk der geïnstitueerde gemeente. Wanneer men de vraag of het Lichaam van Christus zich plaatselijk openbaren moet in een concrete vorm, en dit geschiedt door de Doop, ontkennend beantwoordt, komt men tot het z.g.n. Open Avondmaal. Het gemeentevraagstuk is achtergrond van deze kwestie. Daar we dat vraagstuk in de vorige Schakels besproken hebben in antwoord op de bestrijding door De Band des Vredes, behoeft het geschil over de wijze van Avondmaal houden, niet besproken te worden.

Het karakter onzer samenkomsten

De Schrijver in De Band des Vredes meent, dat in een geïnstitueerde gemeente de bediening des Woords naar wereldlijke trant georganiseerd moet worden. Waar DE gemeente van Christus samen komt, heeft de in haar wonende Heilige Geest de leiding. — Dit sluit volgens De Band des Vredes in, dat het gaan moet zoals beschreven wordt in I Kor. 14. Wij achten deze voorstelling van zaken in strijd met de vrijheid van de Heilige Geest. Als Hij het in de gemeente te Korinthe zou doen — waarom zou Hem dat verhinderen het in andere tijden en in andere plaatsen anders te doen? Verandert daarmee iets aan het *w e z e n* der gemeente? *M o e t e n* er in de samenkomsten der gemeente profeten zijn, die toekomstige dingen verkondigen? *M o e t e n* er mensen zijn die de gaven der gezondmaking hebben? *M o e t e n* er mensen opstaan, die in tongen spreken? *M o e t* dat allemaal? Waaruit vloeit dat voort? Is de Heilige Geest niet de Geest der wijsheid? Zal Hij zijn gaven niet geven gelijk Hij wil? Zeker, Paulus heeft die wijze van samenkomen te Korinthe niet afgekeurd, maar op uitzuivering van de ongeestelijke elementen er in, aangedrongen. Heeft hij ze daarmee voorgeschreven? Wanneer de Schrijver van de Band des Vredes zegt: maar hij (de Schakelredacteur van De Christen) weet toch wel, dat deze inrichting door Paulus gesanctioneerd wordt, en dat *overal* DE Gemeente op dezelfde wijze vergaderde? dan moet hij antwoorden: neen, dat weet hij niet. Hij twijfelt zelfs daaraan. Overigens „vertelt hij niet graag veel kwaad van die gemeente” (waarom zou hij dat doen?) maar vestigt hij er slechts de aandacht op, dat vele geestelijke gaven te hebben een gemeente niet vrijwaart van een geestelijk leven, dat op laag peil staat. We achten het nodig daarop te wijzen tegenover de overschatting van de gaven. We vinden het voorhanden zijn van de vruchten des Geestes een belangrijker bewijs voor de zuiverheid der gemeente, dan de aanwezigheid van veel gaven.

Opleiding en voorgang

Wanneer men het openbaar worden van de N. Testamentische gemeente ziet in het voorhanden zijn van bepaalde Geestesgaven en in een bepaalde manier van samenkomen, dan zoekt men het *w e z e n* der gemeente in het bijkomstige. Waarom zou elk eikenblad de vorm moeten hebben van een standaard-model eikenblad, om als eikenblad te worden erkend? Waarom zou het leven van Christus door de Heilige Geest zich in alle dorpen en steden, onder allerlei slag van mensen in alle eeuwen in dezelfde vormen moeten openbaren als eens te Korinthe geschiedde; zal een gemeente erkend kunnen worden als een Nieuw Testamentische?

„Waar haalt de Schakelredacteur toch de bijbelse grond vandaan voor de aanstelling van één persoon, liefst een gestudeerde en gegradueerde om in de samenkomsten der gemeente leiding te geven of met uitslui-

ting van anderen het woord te voeren?” vraagt De Band des Vredes. Die bijbelse grond is de erkenning van de vrijmacht en het werk van de Heilige Geest. Wanneer het de Heilige Geest belooft een bepaalde broeder voor een bepaalde taak te roepen en hem de daartoe bekwaammakende genade schenkt — wie zijn wij dan, dat we ons tegen de Heilige Geest zouden verzetten en afwijzen, wat Hij schenkt? Is Hij niet Christus' Vertegenwoordiger en werkt Christus niet door Hem, Zijn gemeente leidende en lerende? Of moeten wij een systeem boven de kennelijke aanwijzingen van de Geest stellen? Of een bepaald model Hem voorhouden en met het voorbijgaan van de broeders, die Hij bekwaammakende genade schenkt, anderen laten voorgaan?

„Hoe komen onze Baptistenbroeders toch aan hun „dominees” en „lekeprekers?” vraagt De Band des Vredes. „Dominees” is een titel, die we met alle genoegen willen inruilen voor een meer bruikbare en „lekeprekers” kennen wij niet. De volksmond moge zo al eens spreken — wij nemen die betiteling niet over. In principe mag bij ons elke broeder het Woord verkondigen en de inzettingen bedienen. Wij leggen de Heilige Geest niet aan banden, en zeggen niet, dat Hij maar door één mag spreken zo min als wij dat doen, door vast te stellen, dat Hij het niet door een en dezelfde broeder mag doen. We menen dat onder de Vrije Broeders wel zowat dezelfde lijn gevolgd wordt. In de regel is het wel dezelfde broeder, die voorgaat, zonder dat de Vrije Broeders nu zeggen dat het steeds die ene broeder moet zijn.

Het aftreden van Ouderlingen

Het aftreden van Ouderlingen heeft ook onder ons wel eens bevreemding gewekt. De Roomse idee van het onvergankelijke priesterschap van de door de Kerk gewijden, werkt in deze bevreemding, dunkt ons, nog na. — Wij geloven, dat de Heilige Geest in en door de gemeente spreekt. Door de mond of het stembriefje van de leden der gemeente wijst Hij de mannen aan.

Wij geloven n.l. in de persoonlijke tegenwoordigheid en trouw van de Heilige Geest. Maar waarom zou Hij iemand, die Hij eens aanwees voor het Ouderlingschap, daartoe altijd aanwijzen? Wie heeft het bewijs dat, wanneer hij eens tot dat werk geroepen is om daarin Christus te dienen in Zijn kudde, hij voor heel zijn leven geroepen is? Wanneer hij oud en invalide geworden zou zijn en niets meer doen kon, zou hij dus toch maar Ouderling moeten blijven? Er kunnen omstandigheden intreden, dat hij zijn ambt neer moet leggen. Waarom zouden we niet aan de Heilige Geest mogen vragen of Hij aanwijzingen wil geven a.g. de vraag wat ons te doen staat? Waarom zouden, als er in de tussentijd andere broeders met meer gaven en grotere geschiktheid gegeven zijn, dezen niet mogen intreden in het Ouderlingenwerk? — Dat zijn geen „menselijke bepalingen” maar dat is juist voortdurend luisteren naar wat de Geest tot de gemeente zegt. De Heilige Geest is toch niet slechts de Geest van het verleden, maar toch ook van het levende heden? Hij leidt ons gelijk Hij wil — nu. Om onder zijn leiding te staan, is het niet genoeg het verleden te kennen, maar te *leven* met Hem. We moeten de vrijheid van de Geest eren en niet met schablonen aankomen, en we moeten het leven de kans geven zich steeds eigen vormen te scheppen.

Ten slotte

We hebben met bovenstaande artikels gevolg gegeven aan de wens van De Band des Vredes, en schakel

voor schakel, in dat blad verschenen, besproken. De zaak waarom het gaat is er belangrijk genoeg voor.

„Had de broeder wel zo ongelijk, die na een gesprek over „gemeentelijke” dingen de opmerking maakte: „De hoofdzaak is toch maar, nietwaar broeder, dat we verlost zijn door het bloed van Christus?” De Band des Vredes meent: „Hij sloeg de spijker precies op de kop”.

Als dat het oordeel is van De Band des Vredes dan treedt duidelijk naar voren, wat ons scheidt van de Vrije Broeders. Bij hen is de hoofdzaak de mens, de vrome, de door Christus' bloed verlost mens. Bij ons gaat het om Hem, die Zijn bloed gegeven heeft, niet in de eerste plaats om ons te verlossen, maar om HEER der wereld te worden tot heerlijkheid van God. Om Zijn HEER-zijn gaat het in de openbaring Gods. Het andere — óók onze verlossing door Zijn bloed — is daaraan ondergeschikt. En als men ons dan zegt, wat die broeder opmerkte, dan zeggen wij: neen! dat is niet de spijker op zijn kop geslagen. Het is *mis*-geslagen. Hoofdzaak is dat Jezus de HEERE is. ONZE Heere. Hoofdzaak is dat wij Jezus gehoorzaam zijn en daarin Zijn HEER-zijn erkennen. Wat er van ons terecht komt is een zaak van de tweede orde, maar het gaat er bij God en het ga er bij ons om, dat *God ontvang wat Hem toekomt* en dit ontvangt Hij waar Jezus de HEERE is.

Zodra we elkander in deze hoofdzaak kunnen vinden, zullen we elkander toevloeien.

Onze eenheid ligt niet in ons subjectieve heil, maar in Heerschappij des Heeren, die ook onze zaligheid omsluit — voorzover we geloven.

L.

Uit ons Unie-bureau

Onthullingen

Eigenlijk vallen er niet veel onthullingen meer te doen. Want van wat de Unie-Commissie in haar Mei-vergadering in Deventer te verhandelen kreeg, is U het overgrote deel reeds geopenbaard in de agenda der Algemene Vergadering, die daarna gepubliceerd werd. En de vergadering gehouden op de dag vóór de Algemene Vergadering stond ook al weer hiermee in samenhang. U is dus al van de meeste zaken, die voor het voetlicht moesten komen, op de hoogte.

Toch zijn er nog wel enige aangelegenheden, waarin U allen ook sterk geïnteresseerd zult zijn, en die nu en dan — zij het dus wat vertraagd — ter algemene kennis worden gebracht.

Het heeft de Unie-Commissie goed gedacht om de taak van de Unie-Zendings-Commissie uit te breiden. Goed beschouwd was deze commissie niet veel meer dan een commissie voor het bijeenbrengen van zendings-gelden. Voortaan zal die commissie zich ook met de directe zendingsaangelegenheden bezig houden, waarmee dus haar taak verantwoordelijker is geworden. Met het oog op de uitbreiding der verantwoordelijkheid is ook uitbreiding van het aantal leden van belang en nodig geacht. De Unie-Commissie benoemde daartoe nog als leden der U.Z.C. zr. G. Reiling en Ds. F. E. Huizinga; beide namen de benoeming aan. Reeds ondernemen de voorz. en de secr. van de „oude” U.Z.C. stappen overeenkomstig de taak, die nu voor de U.Z.C. is weggelegd. Baptisten in den lande: houdt U gereed voor een krachtsinspanning ter wille van het heerlijke Evangelie!

De laatste jaren beleefden we een duidelijke verster-

king der internationale verbandingen der Unie. Dit zal nog eens onderstreept worden door een vergadering in Londen van 12—19 Aug., waar vertegenwoordigers van de Europese Unie's van Baptisten verwacht worden op een conferentie, belegd door de Bapt. Wereld Alliantie. De Unie-Commissie besloot om de Unie daar vertegenwoordigd te doen zijn door Ds. T. Jansma en Ds. G. W. Tijman. Waakzaam en wakker willen we zijn om als Baptisten in het verwarde Europa het geklank des heils met een volvaardig gemoed krachtig en zuiver te doen horen!

Tevens kan ik U meedelen, dat het in de bedoeling ligt om naar aanleiding van de vergadering van de Wereldraad van Kerken een ontmoetingsvergadering te beleggen voor de Baptisten, die dan vanuit allerlei landen daar aanwezig zullen zijn. Wie maar even kan, wone die broederschapvergadering bij, wanneer straks de uitnodiging daartoe klinkt!

Met onze zangbundel wil het nog maar niet vlotten.

De daarmee samenhangende kwesties zijn blijkbaar onoplosbaar. De Unie-Commissie besloot dan ook de taak van de Zangbundel-Commissie als afgedaan te beschouwen en deze commissie in afwachting van verdere ontwikkeling te ontbinden.

Op verzoek van de Jeugdraad besloot de Unie-Commissie de arbeid van de Zondagsscholen in onze gemeenten te doen ressorteren onder de N.B.J.B. De man, die door de Jeugdraad voor de behartiging van de landelijke arbeid is aangewezen — Ds. H. van der Werf van 2de Exloërmond — geniete de steun en sympathie en hebbe de gebeden van alle N.B.J.B.ers en van alle gemeenten!

De Unie-Commissie heeft met het curatorium een belangrijke samenspreking gehad. Deze vragen bewogen de harten van allen: waar zijn de (jonge) mannen, die de Heer roept tot Zijn arbeid? Hoe zullen deze geroepenen de passende opleiding krijgen overeenkomstig de aard en de behoefte van ons werk? Wanneer zal met die opleiding een aanvang gemaakt zijn? Laat mij hier dit ene mogen vertellen, dat er gewerkt wordt aan de precisering en detaillering van seminaristische opleidingsplannen, met de uitvoering waarvan naar wij vertrouwen het volgend jaar een begin gemaakt zal zijn. Dit zal voorzeker van ons allen vragen veel gebed en veel geld. En wie in de arbeid deelt en leeft, diens hart kent deze dagelijkse bede: Wie zijn het, Heer, die Gij zenden zult? Waar zijn ze, Heer? — En gij, (jonge) broeder, die dit leest, zijt gij misschien één dergenen, die zouden zeggen: „Heer, hier ben ik. Zendt mij”?

Nu Tabitha bij besluit van de Algemene Vergadering Unie-zaak wordt, heeft de Unie-Commissie voor een goede en vlotte gang van zaken bij de overdracht en de overname en voor de komende arbeid reeds een bestuur benoemd. Hierbij mag ik de leden van dat bestuur aan U voorstellen: Mevr. D. Bakker—Edam, Mevr. G. Huizinga—Schneider, C. Meijner, W. Modderman, D. Olijslager, Ds. K. Reiling en Ds. G. W. Tijman. Voortbouwend op wat reeds tot stand gebracht is, moge de arbeid van Tabitha in de toekomst gedijen en veel zegen verspreiden!

Door het bedanken van Ds. J. Louw als lid der Lectuurfonds-commissie zag de Unie-Commissie zich gesteld voor het benoemen van een nieuw lid. Ze meende dit gevonden te hebben in Ds. G. Vegter, zocht deze aan en deze nam de benoeming aan. Gij, Vegter, wees ook hierin een strijdbare held!

Op verzoek van de gemeente te Haulerwijk stelde de Unie-Commissie br. Jannes Reiling benoembaar tot hulpprediker voor genoemde gemeente. Aldus is de

mogelijkheid geschapen enerzijds dat deze gemeente geregeld verzorging heeft en anderzijds, dat br. J. Reiling zijn theologische studiën kan voltooien.

Tot slot het allerlaatste nieuws: de Unie-Commissie in haar nieuwe samenstelling organiseerde zich als volgt:

Ds. L. de Haan, voorzitter	} deze drie vormen het dagelijks bestuur
Ds. F. E. Huizinga	
Ds. G. W. Tijman	

De andere leden zijn: P. de Boer, Ds. A. A. Hardenberg, Ds. J. Louw, W. Modderman, G. J. van Rekum.

De Unie-secretaris T. JANSMA.

Jaarverslag

van de Unie van Baptisten Gemeenten
over het tijdvak 1 April '47—31 Maart '48

Zoals u bemerkt verschijnt dit verslag wat later dan voorgaande jaren. U weet echter reeds de oorzaak: de buitenlandse reis van uw secretaris. Toch zal menig een nu nog gaarne eens een en ander willen lezen om daarmee het voorbije Unie-jaar aan zich te zien voorbijtrekken. Wel zal ieder het met mij eens zijn dat het goed is, dat het in verkorte en beknopte vorm geschiedt.

Gestaag groeien onze gemeenten en ook dit jaar openbaarde zich daarin weer de vruchtdragende kracht van het Evangelie. De aanvang van de 2de eeuw van onze Baptisten beweging in Nederland kenmerkte zich door uitbreiding van het aantal gemeenten. Vier jonge gemeenten werden in de Unie opgenomen: Alkmaar, Daarlerveen, Pernis en Valtermond. Op twee plaatsen organiseerden de daar wonende Baptisten zich tot gemeenten: Musselkanaal en Winschoten. Mogen we geloven, dat er een wasdom in sneller tempo intreedt? Onze verwachtingen zijn van de Heer! Door Hem en van Hem verwachten we grote dingen.

Groot was het, dat voor dit groeiende werk een aantal jonge mannen zich geroepen wisten tot dienstbaarheid: 6 werden ter Algemene Vergadering als Unie-kwekelingen aanvaard. Ook naar het zendingsveld voelden zich enigen getrokken: 3 werden op dezelfde Algemene Vergadering als adspirant-zendingen aanvaard. Hier volgen hun namen: M. G. Boeschoten, J. Kieviet, H. Plevier, J. Reiling en C. van Wier; H. Jut, R. Veenhoff en mej. W. Zerbst. Wij weten, dat de Heer blijft zenden en uitstoten. Hij kent de namen van hen, die Zijn naam zullen uitdragen, van eeuwigheid tot eeuwigheid!

Hiermee is ook de verantwoordelijke taak van het curatorium belicht. De mannen, die daarin zitten, dragen de zorg voor de broeders studenten in hun hart. Hun toetsende en testende taak vraagt inzicht en doorzicht. Het curatorium vervolgde in dit jaar, waarin problemen door de verwarde na-oorlogse situatie zich aandienen, in dezen haar gang.

De E.C.U. verzorgde naar haar aard het binnenlandse evangelisatie-front. Waren er maar meer „frontiers”, dan zou de E.C.U. naar haar begeerte alle posten bezetten! Verliet br. S. Slort door zijn emigratie naar de U.S.A. de rij der E.C.U.-werkers, br. B. Fabrie en br. G. Metz kwamen die weer versterken, respectievelijk in Zandbulten en Steenwijk, terwijl reeds in het begin van het jaar br. F. G. J. Hofhuis de arbeid in Alkmaar ter hand nam. Wat de jongeren aangaat, ook die nemen hun plaats in: br. Ploeger, zr. L. J. van Beek en, juist op de grens van het jaar, br. J. H. Blenkers. E.C.U. werk

is pionierswerk. Laat ons het hoog houden en warm gedenken!

De U.Z.C. liet door haar volijverige secretaris herhaaldelijk van zich horen. Het „Slaat op de trommel” is daar welbekend! Dat is goed zo, want gemeente en zending is één. Daarom zal de gemeente altijd weer voor haar taak van het offer voor de zending gesteld moeten worden. Zending Reiling verbleef ook dit jaar in ons land en het ziet er naar uit, dat zij dit voorlopig niet zal verlaten. Ondertussen gaat de activiteit der U.Z.C. door! Want er wordt ruimte gezocht voor groter plannen.

De Bouw-Stichting deed stil haar werk. En toch valt er veel voor haar te doen. Het leggen van fundamenteën is echter niet een opzichtig werk. En de kerken onze gemeenten moeten goede fundamenteën hebben. Maar kerkbouw zal toch ook weer zichtbaar moeten zijn. De Bouw-Stichting zelf zou nu wel al aller verlangens willen bevredigen. Doch ieder wete: bouwen is (heden) een kwestie van geduld en van geld!

De Unie-Radio-Commissie deed haar werk, en wij en zij is het gemerkt, dat „we” in de aether zijn. In de loop van dit jaar is de beslissing gevallen, hoe de Unie in de radio-wereld zou georganiseerd zijn. De Unie is via de U.R.C. bij de N.C.R.V. aangesloten. Moge onze stem nog vaak alom in den lande gehoord worden!

Zal ik het Relief-Comité noemen? Ja zeker. Doch wat dit gedaan heeft, hebben de gemeenten goed gemerkt in de verwerking van zendingen Relief-goederen vanuit het buitenland. En de militairen-commissie? Natuurlijk. Die verzorgt onze jongens met lectuur en onze gemeenten verzorgen de commissie met geld, betuigende daarin hun sympathie. En de Zangbundel-commissie? Och arme daar valt niet veel van te zeggen; deze is op sterven na dood, en wie zal verhalen, waar ze het slachtoffer van is?

Eén ding moet nog speciaal opgemerkt worden: het pensioenfonds der Voorgangers is bij besluit van de Algemene Vergadering der Unie Uniezaak geworden. Daarmee is na jarenlange voorbereiding een goede zaak tot een begeerde consolidatie gekomen. Schoon is deze coöperatie met het oog op de verzorging van hen, wier leven was gewijd aan de dienst des Heeren!

De rij van onze voorgangers is in dit jaar uitgebreid met drie jonge broeders, die beroepbaar gesteld werden, n.l. N. van Beek, J. Bosma en H. v. d. Werf; zij dienen nu resp. de gemeenten Delfzijl, Staveren en 2de Exloërmond. Veel mutaties hadden dit jaar niet plaats, slechts twee: Ds. J. W. Weenink ging van Stadskanaal naar Haarlem, waar Ds. J. Hekhuis als bevestiger optrad, en Ds. J. B. de Neef ging van Nieuwe-Pekela naar Winschoten, aldaar bevestigd door Ds. J. Louw. Ds. J. Louw vierde zijn 30-jarig ambtsjubileum.

Onze bladen, uitgegeven door de Unie, De Christen, De Zaaier en De Kindervriend, verheugen zich in een stijgende oplage. De oplage van elk dezer bladen is de grootste van ooit. Broeders, laat ons allen ons verblijden over deze leeslust. Het spreekt van onze zin voor onze gemeenschap, van onze behoefte aan evangelisatie. Het spreekt ook van onze kansen en mogelijkheden! Laat ons Hem prijzen, wiens wij zijn en die wij dienen!

De uitbreiding van ons werk met de stijging van de omvang van de administratiën bleken het noodzakelijk te maken om geregelde hulp in het Uniebureau te hebben. Mevr. C. Meester-Huyzer is nu wekelijks in het Unie-bureau behulpzaam. Het is goed merkbaar, dat de uitbreiding doorgaat en nog steeds voortgaat. Gelukkig ook maar!

De N.B.J.B. met haar groots Jeugdwerk, dat in vele onderdelen vertakt is, is een verblijding voor ons hart, een lust voor onze ogen en een krachtige stimulans in ons gemeentelijk en ons landelijk werk. Het is een wonderwerk des geestes te zien hoe onze jongeren zich met enthousiasme aan de zaak des Konings wijden en de doelrichting van hun strevingen is om de gemeente van dienst te zijn. N.B.J.B., wij verstaan: Uw hart is bij ons. En gij verstaat: ons hart is bij u! Komt, allen op voor Jezus, de Heer der gemeente!

De N.B.V.B. Zusterhulp vaart voort in haar goede koers! Onze zusters schragen de Unie-arbeid op allerlei wijze, praktisch en ideëel. Waarlijk, Unie en N.B.V.B. wandelen hand in hand, dienend ons volk, opdat het onze Koning en Heer kenne!

Nu ga ik niet meer elke gemeente afzonderlijk noemen. Er is veel moois van onze gemeenten te zeggen. Doch dat is ook reeds in gemeente-berichten openbaar geworden. Zal ik dus kort en beknopt zijn, dan zal ik maar geen enkele gemeente afzonderlijk vermelden. Is er een gemeente, die toch iets heel bijzonders van zich te vermelden heeft, juist nu? Verblijdt dan de Eind-redacteur en ons allen met een gemeente-bericht in De Christen. Een stroom van gemeenteberichten zal dan een verkwikkende aanvulling zijn van dit Unie-jaarverslag.

Rest mij slechts nog om van het Wereld-Congres der Baptisten in Kopenhagen gewag te maken. Daaraan namen 66 Nederlanders deel. Ziet, welk een schone belevenis is dat geweest! De band der wereld-broederschap van Baptisten is verstevigd. De ruimte en de wijdsheid van het Evangelie is geschouwd. Hoe goed was het ook om Baptisten van over de oceaan op hun doorreis naar het congres in ons land te hebben. Broeders, onze visie zij: de wereld voor Christus! Hij moet als Koning heersen!

De Unie-secretaris T. JANSMA.

Israël en het heil

2•

Dat betekent, dat we het moeten leren kennen in deze bijzondere vorm en dit bijzondere wezen. Het is een dwaze onderneming om er deze bijzondere wezensbestanddelen uit te willen verwijderen, want dan berooft men de Bijbel van z'n bijzonder karakter. We moeten de Bijbel niet gaan veranderen, maar we moeten hem laten spreken, hem tot zijn recht laten komen. Want dan pas kunnen we vaststellen, dat we van doen hebben met het boek van de bijzondere Godsopenbaring. Dan komt er lijn en tekening in het voornemen van God, dat Hij met de wereld heeft. Maar we moeten nog verder. Lijn en tekening zeggen nog niet alles. De Bijbel is het boek van de zich op bijzondere wijze openbarende God. Die bijzondere wijze kunnen wij hier nader aanduiden als het van God uitgaande en zich mededelende leven. Dat is de Geest van God, De lijnen en de tekening worden tot de aanduidingen van het leven, de Geest van God. Waarmede wij bedoelen te zeggen, dat het boek — een dode letter op en in zichzelf pas door de Geest Gods tot leven wordt. Het interpreteren van de Schrift kan pas vanuit de Geest van God geschieden. Zonder de Geest van God mist men de Boodschap, mist men het leven. Ik hoop, dat duidelijk moge zijn, dat dit niets van doen heeft met het vergeestelijken van dingen en feiten. 't Is nodig, hierbij wat uitvoe-

riger stil te staan. Juist met betrekking tot Israël is dit vergeestelijken aanleiding tot herhaald en hardnekkig misverstand geworden. B.v. het spreken over het geestelijk Israël. M.i. kan dit niets anders betekenen dan dat het geestelijke deel van Israël, dus dat deel van het Israëlietische volk, dat geestelijk, dus waarlijk uit Gods Geest levend, bedoeld is. Hier is dunkt ons één der fatale grondstellingen, die de basis vormen voor de mening, als zou het met Israël gedaan zijn. Daarbij wordt te zeer de boven gewraakte methode van het vergeestelijken te hulp geroepen. Daarnaast dient evenwel direct te worden opgemerkt, om misverstand naar de andere zijde te voorkomen, dat we het zogenaamde „letterlijk nemen, zoals het er staat” als even gevaarlijk menen te moeten zien. Dat garandeert evenmin een juist begrip. Daarvoor vinden we de waarschuwing bij Paulus, dat de letter doodt, doch de geest levend maakt. Zowel het oudtestamentisch profetisme als de apocalyptiek zullen binnen het raam van de openbaring gesteld en gewaardeerd moeten worden. Bij het verzuimen hiervan vervalt men in de meest fantastische en onwerkelijke voorstellingen.

In Rom. 9 betuigt de apostel, dat het hem een grote droefheid, een gedurige smart is, te zien, hoe Israël zich afkeert van het Evangelie van Jezus Christus. Dat niettegenstaande het feit, dat Gods heilsopenbaring zich historisch met dit volk heeft verbonden. Wat ware anders te verwachten, dan dat juist Israël zich tot de Heer zou bekeren en het heil in Christus zou erkennen en aanvaarden? Paulus wilde wel van Christus verbannen zijn ter wille en ten gunste van zijn broeders, die zijn maagschap naar het vlees zijn. En daarna geeft hij de opsomming van een aantal feiten: zij zijn Israëlieten, en aan hen zijn gegeven de aanneming tot kinderen (zoonschap), de heerlijkheid, de verbonden, de wetgeving, de dienst, de beloften, zelfs de vaders en uit hen is — naar het vlees — de Christus. Historisch gezien staat het buiten twijfel, dat God zich op een geheel enige wijze aan dit volk heeft verbonden, met als hoogtepunt het feit, dat de Christus naar het vlees uit hen is geboren.

Na dit geconstateerd te hebben, bespreekt Paulus het grote motief van Israëls geschiedenis, n.l. de verkiezing. Telkens blijkt, dat God in nadere betrekking treedt tot het ware Israël, laten we het juist noemen geestelijk Israël. Dit wordt aan de aardsvaders nader verduidelijkt. Er komt deze lijn in, die van Abraham, via Isaäk naar Jacob loopt, in wie de naam Israël wordt vastgelegd. „Want gij hebt u vorstelijk gedragen met God en met de mensen en hebt overmocht”. Gen. 32 : 28.

Het gaat daarbij vooral om het voornemen (prothesis) Gods naar de verkiezing (ecloge). Wij denken hier in de ruimste zin aan de plannen en plaats, die God Israël toedenkt in de verlossing van mensheid en wereld. Altijd moet herinnerd worden aan de dienstbaarheid, waartoe Israël gesteld is. Zoals het Rebekka werd gezegd: de meerdere zal de mindere dienen. Daarbij gaat het om beide richtingen, waarin deze dienstbaarheid zich beweegt, in die van de Geest of die van het vlees, die uitmonden in barmhartigheid of verharding. Getuige de citaten van Paulus, n.l. de woorden aan Mozes en Farao, waarvan wij uit het laatste noemen: „opdat ik in u mijn kracht bewijzen zoude en opdat mijn naam verkondigd worde op de ganse aarde”. Hier wordt in het N. T. de enigste maal het klassieke voorbeeld genoemd uit Jesaja 29 : 16, n.l. dat van de pottenbakker, die immers macht heeft over het leem. Dit is een zeer principiële zaak, waarmede elke tegenspraak of rebellie tegen God moet doodlopen. Daarnaast ook een

zaak, die eventuele verrassingen met betrekking tot een onjuiste of onvoldoende interpretatie der profetenwoorden kan opleveren. Er blijft bij dit woord een grote voorzichtigheid geboden ten opzichte van de profetische visioenen. De lijn van Gods handelen is dan pas duidelijk te onderkennen, wanneer die tot openbaring komt, althans in bijzonderheden. God handelt niet automatisch volgens een ons bekend vastgelegd program, zodat tijden en feiten vooruit zijn op te maken en vast te leggen. We zien de Schriften niet als een waarzegboek, waaruit de toekomst valt te lezen. Wij ontdekken daarin de waarheid, die steeds duidelijker en lichtender wordt en in Jezus Christus zijn volle openbaring heeft.

Wordt vervolgd.

Onze Unievergadering

Tweede dag - 9 Juli

Uw verslaggever was al vroeg uit de veren — wie slaapt nu nog in veren? — en kwam toch te laat ter vergadering. In de agenda kon men lezen, dat de morgenbijeenkomst om half elf begon. Dus waren wij er al kwart over tien. Drie kwartier te laat. Simpel een fout in de aankondiging.

We kwamen binnen toen Ds. Reiling uitvoerig sprak over de Wereldraad der kerken. Organisatorische en dogmatische bezwaren werden aangesneden. De vergadering werd duidelijk gemaakt, dat we niet met een regerende organisatie te doen hebben noch met een synode, die de minderheid nopen wil allerlei overtuigingen te gaan accepteren. Hier is een pogen van de deelnemende kerken uit alle windstreken om een gesprek met elkaar te onderhouden, zo mogelijk ter verrijking van elkaar.

Een vraag uit de vergadering gaf de inleider gelegenheid nog eens over dit en dat erf van andere kerkgenootschappen in Nederland te wandelen en daarna te constateren dat Jezus Christus steeds duidelijker te voorschijn treedt.

Ds. Louw merkt op, dat niet alleen „orthodoxen” soms bevreesd zijn voor de Wereldraad, er zijn ook sommige „vrijzinnigen” in vreze. De basisformule is te vaag, want ieder kan zich het zijne daarbij denken. Het gaat bij basisformule om het woord: Jezus Christus, God en Zaligmaker.

Ds. Louw zou het toejuichen, indien men zou afzien van deze grondslag. Alleen elkaar ontmoeten, zonder uitspraken, die ieder wel kan uitspreken, daarbij innerlijk ver van de anderen staande. Zou een dergelijk voorstel ter vergadering in Amsterdam gedaan worden, zo zou spr. gaarne zien, dat ze daar vóór stemden.

Ds. Visser komt nog eens op zijn standpunt terug, bekend gemaakt in ons weekblad. Hij waarschuwt. Citeert „Getrouw” en een brief van een Amerikaanse vriend. De „kopstukken” van de Wereldraad geloven juist niet die zaken, die centraal zijn, het fundament zijn van ons geloof.

De leider sluit af, vat samen: wij nemen, ofschoon lid van de Wereldraad der kerken, een afwachthouding aan. Daarmee gaat ieder accoord. Niemand is voor onmiddellijk uittreden.

Koffiepauze

De notulen worden gelezen, van 11.32—11.42; enige broeders maken enige opmerkingen, die niet tot werkelijke wijzigingen leiden. Goedgekeurd en getekend en

de secretaris/administrateur wordt bedankt onder applaus. Einde van het officiële, zakelijke gedeelte.

Met het zingen van: Al de weg leidt mij mijn Heiland, werd het conferentie-gedeelte geopend. De eerste spreker was de man, die een bijzondere naam draagt: br. K. Baptist. Hij vertelde ons, dat de gekoesterde plannen nu zeer waarschijnlijk heel spoedig in vervulling zullen gaan. Br. Baptist emigreert. Hij spreekt van de jaren, die hij als broeder onder ons geleefd heeft, en gewerkt. Ds. Reiling neemt daarna het woord. U kunt zich voorstellen wat gezegd werd. Br. Baptist heeft zich door trouwe dienst ons aller sympathie verworven. „En vergeet niet, dat je je afscheidswoord sprak midden tussen de verzen van het lied: Al de weg leidt mij mijn Heiland”. Vaar wel!

Weer is een werker, een arbeider uit onze rijen gegaan. Wie zal ingaan tot de arbeid in de wijngaard des Heeren? Hoe zijn de manschappen gedund. „Wie zal ik zenden?” Wie onder ons antwoordt: „Zie, hier ben ik zend mij!”

Br. H. Jut vergastte ons op een echte „zendingstoespraak”. Daarvan hier een aftreksel te geven zou een onrecht betekenen tegenover de inleider. Deze verzekerde mij, dat we zijn referaat in extenso in dit blad te lezen zouden krijgen. Enige broeders stelden vragen of maakten opmerkingen. Bijvoorbeeld: kan men evangelisatie en zending scheiden? Moet men niet spreken van binnenlandse en buitenlandse zending? En vooral niet van zending onder de heidenen. Alsof die heidenen alleen daar ergens in de rimboe wonen en niet naast ons.

Koffiepauze

Zing, o zing van mijn Verlosser. Dit koor riep ons samen voor de laatste bijeenkomst in de gezellige kerk, die gelukkig nog steeds bezet was. Zo hier en daar gaapte een enkele lege stoel van verveling, maar 't waren er maar twee of drie. Sommige afgevaardigden moesten eerder vertrekken. Misschien móést niet ieder van hen en dan voelen we medelijden met hen. Want ze misten een mooi deel van de gemeenschap, die we al enige dagen genoten. Ds. J. de Jong leidde de middagvergadering op vriendelijke wijze in, herinnerend aan Joh. 13 : 34 en 35.

Ds. Bakker, die tussen twee werelden leeft: die van E.E.veen en Amsterdam, zegt ons iets over het onderwerp: „Israël en het heil”. Van louter luisteren vergat deze schrijver zijn werk en toen hij dat ontdekte was het al te laat om nog te beginnen. Hij is er echter zeker van, dat br. Bakker het manuscript zal afstaan voor u, opdat gij kennis zult kunnen nemen van dit werk. Leest u het, als het t.z.t. verschijnt, aandachtig.

Enige broeders stellen vragen; d.w.z. ze zeggen enige zaken, die nu en dan een beetje buiten het raam van het gehouden referaat vallen. En toen de thee kwam, kwamen de tongen eerst recht los en hebben ze het aangesneden onderwerp aan hun oordelen onderworpen. Maar daarvan hoorde onze gewaardeerde inleider niets. Merkwaardig dat „deskundigen” zo zwijgzaam waren.

Maar goed, dat het tweede onderwerp wat lichter lag. Ds. Jansma was gelijk de man, die verre reizen deed en daarom veel kon verhalen. We kunnen het verhaalde natuurlijk niet controleren, maar 't was niet te amerikaans. Wat praten we toch vaak onvriendelijk over die blanke nazaten van onze voorouders. En dat nog wel ofschoon ze onze ijverige administrateur zo'n mooi Kerstcadeautje gaven. Wij houden ons ook aanbevolen. De beschrijving van de reis volgt. De dominees hebben aan de andere kant allemaal een auto, soms

twee; een daagse en een voor de Zondag. En de kerk heeft er soms een hotelgebouw bij, Zondags gesloten, maar waarmee geld verdiend wordt. En de dominee heeft z'n studeerkamer in een gebouw bij de kerk. Br. Jansma verhaalt nu van de gemeente van Dr. Dahlberg, voorzitter van de Noordelijke Unie. Hij spreekt van de Zondagsschool, die bezocht wordt door het hele gezin, vanaf de baby tot de grijsaard; een ieder in z'n eigen leeftijd naar de eigen groepskamer. Wat een ontzettend aantal kamers moeten er bij zo'n kerk zijn. En veel personeel voor hun Zondagsscholen. Hij schildert de kledij der zangers(essen) van het koor. In soortement togas met allerlei „overgooiertjes”. Waarom dat nou? Opdat niemand pronke met z'n-schoon gewaad of zich schame voor 't schamel kleed. Onze „reiziger” vertoont ons verder de film. Mag ik maar ophouden? Br. Jansma zal wel tijd vinden om ons rustig eens te vertellen wat hij allemaal zag en hoorde. Nog één opmerking: men zegt soms dat de Noordelijke Baptisten wel eens „vrij-zinnig” zijn. Ons worden mededelingen gedaan die dat woord haast radicaal uit onze voorstellingen wissen.

Een slotwoord — een dankzegging aan God namens ons allen. Deze goede vergadering is voorbij.

HUIZINGA.

Verantwoording

Na de laatste verantwoording (over de maand Febr.) zijn gedurende de maanden Maart—Juni de volgende giften ontvangen.

1. Voor de E.C.U.: Veenk. Bond f 150.—; Härlingen f 29.68; Gewest Holland f 500.—; Deventer f 30.—; Heerenveen f 20.55.

2. Voor de Evangelisatie-auto: N. N. f 10.—; Meij. H. v. N. te H. f 33.95; Makkum f 58.50 en f 5.— (hulde aan die wakkere gemeente! Klein maar dapper!); Steenwijk f 8.05; Vriescheloo f 50.—; Valthermond f 20.—; N. Pekela f 100.—; Workum f 17.60; Staveren f 52.16; 2e Exl.mond f 50.—. Ik zou zo zeggen: de auto kan bijna beginnen te rijden, want ongeveer 1½ wiel is er nu al. Maar er moet toch nog wat méér binnen komen, zullen we de auto werkelijk zien rijden!

3. Voor „onze jongens”: J. C. te M. f 5.—; J. H. te A. f 5.—; Mevr. G. R. te A. f 10.—; N. N. f 10.—; H. te S. f 2.50.—; P. B. te A. f 2.—; Bapt. Gem. te Enschedé f 16.35; Sneek f 81.43; Delfzijl f 56.62; Pernis f 11.07; Staveren f 62.—; N. Pekela f 29.32; Hengelo f 75.50; Stadskanaal f 65.— (Indië-avond der N.B.J.B.); Noordbergum f 33.38; Deventer f 15.87; Zutphen f 9.52; Emmen f 10.—; Musselkanaal f 27.26.

4. Voor de Vergadering van de Wereldraad van Kerken in Amsterdam: Hoogezand f 8.95; Stadskanaal f 25.—; Sneek f 20.—; Noordbergum f 18.29; Amsterdam f 13.01; N. Pekela f 20.—; 2e Exloërmond f 18.45; Haarlem f 9.88; Pernis f 5.—; Delfzijl f 16.55; Deventer f 12.40; Staveren f 17.14; Groningen f 25.—; Hengelo f 36.—. Nog verwacht ik van een aantal gemeenten een gift ter deelneming in deze grote zaak.

6. Voor het Pensioenfonds: Valthermond f 15.—; Groningen f 125.—; Den Haag—Singel f 100.—; Zusterhulp Deventer f 6.30; N.B.V.B. Zusterhulp f 112.30.

6. Voor de Bouw-Stichting: E. de H. te H. f 5.—. Ook zijn er een paar giften ontvangen voor de buitenlandse zending; deze zullen naar de penningmeester der U.Z.C. doorgezonden en door deze verantwoord worden.

Dank aan alle gevers en geefsters! Voor de ontvangst van meerdere giften houd ik mij aanbevolen. Want de

arbeid der Unie met haar vele takken van arbeid gaat ononderbroken door. Uw milde en blijmoedige gift zal meehelpen aan het bereiken van de doelen, die we ons gesteld hebben.

De Unie-administrateur T. JANSMA.
Giro 9260 ten name van de Unie.

Mededeling betreffende

de Wereldraad van Kerken

Speciaal het a.s. congres

Verschillende bijeenkomsten van het Congres zullen voor het publiek toegankelijk zijn.

Voor de openingsdienst zijn de toegangskaarten kosteloos. Let wel: de kaarten! Zonder kaart komt er niemand in.

Voor de andere zittingen kost een kaart f 2.—.

Als vertegenwoordiger onzer Unie heb ik beschikking gekregen over enkele kaarten. Wie er gebruik van wenst te maken, vrage er om en zende meteen het geld, doch uiterlijk 28 Juli a.s. Daarna moet ik het gewenste aantal kaarten opgeven en worden de niet langs deze weg gevraagde kaarten ter vrije verkoop aangeboden en kan men alleen nog bestellen aan het Plaatskaarten Bureau Congres Wereldraad van Kerken. Dit Bureau is op onderstaand adres te bereiken: Kosterij der Doopsgezinde kerk, Singel 452, Amsterdam; telefoon 34588.

Bij mij zijn te krijgen enige kaarten voor de openingsdienst, Plenaire zittingen in het Concertgebouw, Public Meetings Concertgebouw, Visitors Conferenties Concertgebouw.

Met vriendelijke groeten,
K. REILING.

Claes de Vrieselaan 69b, Rotterdam-C. Tel. 36964.

Advertentiën

Hiermede geven

Aaf Doornbos

(wed. van Siert v. d. Veen)
en

Sietse Jan de Vries

(wedn. van Janke Fennema)

kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking plaats zal hebben de 28ste Juli a.s. te Koudum (Fr.).

Adverteert

in

De Christen

SOLI DEO GLORIA

Zo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde ouders, behuwd- en grootouders

Louw Jager

en

**Jacobje Jager—
van Dijk**

Zaterdag 31 Juli 1948 de dag te herdenken, dat zij voor 40 jaar in het huwelijk zijn getreden.

Dat de Heer hen nog lang in ons midden mag laten is de wens van hun dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Muntendam, Juli '48.
Nieuweweg B 166.

Gelegenheid te feliciteren
Zaterdag van 3—5 uur.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2907

VRIJDAG 30 JULI 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

*„Geloofd zij God, die ons vertroost
in al onze verdrukking, opdat wij
zouden kunnen vertroosten degenen,
die in allerlei verdrukking zijn.”*

2 Cor. 1 : 4.

Ieder mens heeft op sommige tijden in zijn leven troost vannode. Als de tegenslagen komen, als droefheid het hart vervult en verdrukking de ziel benauwt, is het een grote verlichting een opbeurend woord of een vriendelijke handdruk van iemand te ontvangen, die echt meeleven kan en wil. De grootste troost komt echter van God. Velen zijn voor deze troost huiverig. De welbekende leuze: godsdienst is opium voor het volk — of de verspreide gedachte: geloof is enkel maar suggestie, doet haar gevaarlijke invloed gevoelen. Liever de harde werkelijkheid onder de ogen zien en trotseren, dan ontvluchten en zich laten sussen door ijdele dromerij of valse voorstellingen der fantasie, zegt de mens van deze wereld. Is deze bewering juist? Paulus, de schrijver van deze woorden, heeft nimmer getracht de gevaren of moeilijkheden van het leven te ontwijken. Als er één mens dapper geweest is, dan was hij het! Godsdienst betekende voor hem geenszins een onttrekken aan de strijd. Veeleer spoorde het hem telkens opnieuw aan om de worsteling tegen de zonde en ellende hier op aarde manmoedig onder de ogen te zien. En wat het geloof betreft, verre van een soort dagdromerij te zijn, was het een ware bron van inspiratie, kracht en troost.

Troost. Wat zegt ons deze term eigenlijk tot twee andere, n.l. trouw en vertrouwen. Welke tegenslagen een mens ook te incasseren krijgt, de ergste van alle is ontrouw van een medemens. Dit te moeten ervaren, doet de ganse wereld a.h.w. ineen storten. Wat blijft er nog over aan vreugde, levenslust en moed als de trouw van de naaste en het vertrouwen in de maatschappij verloren is? Zo'n vaart loopt het niet, zult gij misschien zeggen. Teleurstelling krijgt een ieder op zijn tijd, maar voor het allerergste, zoeven genoemd, blijven de meeste mensen wel gespaard. Zou het? Na de beide wereldoorlogen meen ik een matheid te bespeuren, die bij

Unie Radio Commissie

In het N.C.R.V.-programma zal D.V. een

morgenwijding

worden uitgezonden op Zondag 1 Aug. 's morgens van 8.30—9.30 uur, welke geleid zal worden door Ds. G. W. Tijman van Utrecht.

1. Zingen Gez. 141 : 1—5.
2. Gebed.
3. Schriftlezing 2 Kor. 12 : 1—10.
4. Toespraak: „De levenslijnen van de christen”.
5. Dankgebed.
6. Zingen Gez. 157 : 1—4.

Gezongen wordt uit Lofzangen en Gebeden.

De secr. van de U.R.C.,
d. H.

menigeen in een zekere overschilligheid is overgegaan.

Wat kan de mens nog op dit ondermaanse tranendal verwachten? Eet, drink en maak zoveel mogelijk plezier, is het levensmotto der massa geworden. Of is dat in wezen wellicht altijd zo geweest? „Het ganse schepsel zucht”, lees ik in het oude boek. Zuchten doet een zieke, die pijn heeft. Zuchten doet ook een mens, die smart lijdt. En moge een schaterlach de blijdschap van een hart vertolken, 't is evengoed mogelijk, dat de zucht daarachter keurig gecamoufleerd wordt. Het uiterlijk is niet altijd in overeenstemming met het innerlijk! „En het meeste van alles is verdriet” hoor ik een oude man met veel levenservaring zeggen. M.a.w. de ondertoon van het ganse menselijke bestaan is een zucht, die soms aanzwelt tot een rauwe kreet. Wie is in staat te helpen? Wie is machtig genoeg die zucht of kreet te stillen in een gevoel van blij geluk en die vrede? Ja wie?

„Geloofd zij God” zegt Paulus. Hij is het, Die dat vermag en ook wil doen. Hij is de Getrouwe, Die een blijvend en ongeschokt vertrouwen kan geven. Maar Hij is dan ook de enige. Hij kan troosten als niemand anders. Bergen mogen verzet worden in het hart der zeeën, Hij blijft dezelfde te aller tijd. Bij Hem is geen schaduw van omkering. Zijn troost komt tot de mens door de blijdschap: Zie op Mij! Dat is geen gemakkelijke zaak. Van nature ziet de mens op zijn medemens. Wat zal mijn buurman er van zeggen of wat zou mijn

buurvrouw denken of doen? Niemand wil graag uit de toon vallen en uitgelachen te worden is het ergste wat een persoon kan overkomen. Dus loop maar met de grote stroom mee en houd je ogen horizontaal! Naar boven zien is een grote moeilijkheid. In feite moet het geleerd worden. Niet als een lesje op school, doch als een levensles. Die deze moeite er echter voor over heeft, wordt rijkelijk beloond, want hij leert afzien van de mens, bij wie uiteindelijk geen heil te verkrijgen is, en ontvangt zaligheid van de hemelse Vader. Die Vader stelt nooit teleur. Hij begrijpt het zuchtend hart en versterkt het op wonderbaarlijke wijze door Zijn voortdurende gemeenschap. Zó zelfs, dat Paulus en zijn metgezel liederen konden zingen onder lichamelijke pijn in de kerker. Gods troost komt voorts door Zijn tweede boodschap: Zie op Mijn koninkrijk! Ook dat is geen gemakkelijke zaak. Het rijk, waartoe een mens op aarde behoort, schijnt immers van veel groter gewicht te zijn. De machthebbers dezer wereld doen hun macht zo merkbaar gevoelen. Aan den lijve doen zij het gevoelen en daar zijn wij zo kwetsbaar. Vaak gaan zij nog verder en raken onze ziel aan. Naar lichaam en naar ziel moet men hun onderworpen worden. En wee degene die zich daartegen zou willen verzetten. Het koninkrijk Gods lijkt daarbij zo onwezenlijk. „Zoek eerst het koninkrijk Gods” mag een bevel van Jezus zijn, een order van de aardse overheid klemmt de mens van nature veel meer. Ook dat is dus een les, die geleerd moet worden. En wie komt daarmee ooit klaar in zijn leven? — Degene die het aandurft het te ondernemen, zal gelijk Paulus en vele andere getuigen ervaren, dat de belofte, die daarop volgt, geen ijdele klanken zijn. „En al het andere zal u toegeworpen worden” luidt die schone belofte.

Dat het geloof voor oude vrouwen en kleine kinderen is, is onwaar. Het vraagt moed en durf! Dat de troost door godsdienst verkregen een gemakkelijk verkregen en pijnstillend middel is, een echte en volwassen man onwaardig, is eveneens onwaar. Het kost inspanning en volharding. Geloof en godsdienst is geen goedkoop zaakje. Het vrijwaart de vrome niet van bange strijd of van het kruis. Jezus de Meester droeg het ruw houten kruis naar een naakte heuveltop, om tenslotte daaraan genageld te worden en te sterven. Hij spiegelt zijn volgelingen geen schoner beeld voor. „Die zijn kruis niet wil opnemen en Mij volgen, kan Mijn discipel niet zijn” zegt Hij onomwonden. Die Zijn genade echter wil ontvangen om het te doen (en genade is er voor nodig, want anders durf geen enkele sterveling dit te wagen) zal ook Gods troost ontvangen. Die komt te weten wat waarachtige trouw is. Trouw van de hemelse Vader, Die nimmer Zijn discipel in de steek laat, voor wie Hij eens Zijn leven in eeuwige liefde gaf. Tot aan en over het graf vergezelt Hij hem. Hij schenkt hem ook het vertrouwen in het leven. Wat deze wereld ook biedt aan smart, pijn en elke andere vorm van lijden, de gelovige mag hieraan vasthouden dat er een heerlijk doel achter verborgen ligt. De duisternis mag soms benauwen, het grote Licht Gods is in Christus ontstoken. En naar dit Licht gaat onze pelgrimsreis. In Gods koninkrijk zal het nimmer meer nacht zijn. Dat is waarachtige troost.

Boven de sterren, daar zal het eens lichten,
daar wordt uw hopen verlangen voldaan.
Daar zal het lijden des harten eens zwichten,
daar zal de vreugde voor eeuwig bestaan.

Boven de sterren verdwijnt eens het duister.
Daar ziet gij alles ontraadseld, onthuld.
Wat gij verwacht van Gods eeuwige luister,
wordt daar eens heerlijk en blijvend vervuld.

Tenslotte. Die deze troost kent en ervaart, is de rijkste mens der wereld. Niets en niemand kan die hemelse schat ontroven. Die heeft ook geleerd te zeggen: „Geloofd zij God!” m.a.w. Hem zij al mijn dank en aanbidding. En voorts verstaat zulk een hart zijn naasten te troosten onder allerlei omstandigheden. Welke verdrukking een medemens ook ondergaat de ware christen heeft een medicijn, een balsem die elke wonde kan helen. Hij kent een geheim tot genezing en nieuwe levenskracht. Het is de zoete naam van zijn Heiland: Jezus Christus, Gods Zoon.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Rome en ge- De gebeurtenissen in Spanje en Italië, loofsvrijheid waarbij Protestanten in de vrije uitoefening van hun godsdienst verhinderd werden, hebben opnieuw de aandacht bepaald bij Rome's afwijzen van het beginsel der godsdienstvrijheid. Het werpt een eigenaardig licht op de Roomse actie tegen Sowjetrusland, waar de godsdienst niet veilig zou zijn. — Men vraagt zich af hoe een macht, die in Spanje en Italië zich zo onverdraagzaam toont in godsdienstzaken, zich zo druk kan maken, wanneer in een ander land zich dergelijke verschijnselen voordoen. Wie voor werkelijke godsdienstvrijheid is, zal in geen van beiden een bondgenoot kunnen zien.

In ons artikel over Godsdienstvrijheid maakten we gewag van verzet tegen de praktijken der Roomse kerk in Spanje door Franse Roomsden. Dat was ons sympathiek, maar in een totalitair systeem betekent het tenslotte zo weinig, wat enkelingen zeggen. De vraag is hoe men aan de spits deze dingen beoordeelt. Tenslotte schikt iedere Roomse er zich in wat te Rome beslist wordt.

We mogen ons niet laten blinddoeken noch onszelf de doeken voorbinden, waar het gaat om de handhaving van zulk een groot goed als de vrijheid van godsdienst. We mogen ons ook niet blind houden, waar voorlopig nog slechts anderen onder godsdienstvervolg te lijden hebben.

Een Jezui- In de bladen verscheen een uittreksel tisch oordeel uit een art. van een pater F. Cavalli, Jezuit, geschreven voor het Italiaanse Jezuitische tijdschrift „La Civiltà Cattolica” en dat tot titel draagt: „De situatie van de Protestanten in Spanje”. Het citaat luidt:

Waarheid en dwaling

Naar aanleiding van de gebeurtenissen in Spanje van enige tijd geleden, waarbij Protestantse bedehuizen bloot stonden aan vernielzucht, rezen hier tegen ook protestanten uit de R.K. Kerk. Thans lezen wij in een artikel van Pater F. Cavalli, S.J. geschreven voor het Italiaanse Jezuitische tijdschrift „La Civiltà Cattolica” en dat tot titel draagt „De situatie van de Protestanten in Spanje”.

„De Katholieke Kerk, die door haar goddelijke voorrechten overtuigd is de enige ware Kerk te zijn eist alleen voor zichzelf het recht van vrijheid op, want dit recht komt alleen toe aan de waarheid

en niet aan de dwaling. Wat de andere godsdiensten betreft, zal zij niet het zwaard tegen hen opnemen, doch zij eist wel, dat door middel van wettige middelen verhinderd wordt om een valse leer te verbreiden. Daarom vraagt de Kerk in een land, waar de meerderheid van de bevolking R. Katholiek is, dat aan de dwalenden geen wettig bestaansrecht wordt verleend en dat indien er godsdienstige minderheden zijn, deze slechts de facto bestaan en niet in de gelegenheid worden gesteld om hun geloof te verbreiden. Waar materiële omstandigheden — hetzij vijandige houding van een Overheid of de numerieke sterkte van de afwijkende groepen — maken dat deze stelregel niet geheel en al ten uitvoer kan worden gebracht, eist de Kerk, dat zij alle mogelijke concessies zal verkrijgen, waarbij zij zich beperkt om de rechten van andere godsdiensten te dulden. In andere landen zijn de R. Katholieken genoodzaakt om volle vrijheid te vragen voor allen, waarbij zij zich er bij neer leggen om met anderen samen te leven, terwijl alleen zij zelf het recht hebben om te leven. De Kerk geeft op deze wijze haar grondslag niet op, maar past zich bij de gegeven toestand aan. Vandaar de ergernis bij de Protestanten, die de Katholieken verwijten, dat zij anderen de vrijheid onthouden wanneer zij in de meerderheid zijn en aan de andere kant deze vrijheid als hun goed recht opeisen, wanneer zij in de minderheid zijn.

De Katholieke Kerk zou haar opdracht verloochenen, indien zij hetzij in theorie of praktijk zou verkondigen, dat een dwaalleer de zelfde rechten kan hebben als de waarheid, vooral wanneer het gaat om de hoogste plichten en belangen van de mens. De Kerk schaamt zich niet over haar onverzoenlijke houding, al glimlacht de volkeren-areopagus medelijdend of woedt zij tegen deze „tirannie”.

De Geref. In „Kerknieuws” heeft een uitvoerige bespreking plaats van het jongste jaarboek van de Geref. Kerken in Nederland. Het blijkt, dat, na de uitdunning dezer Kerken door hen, die „De Geref. Kerken, onderhoudende art. 31 van de Kerkorde” stichtten, zij thans in totaal 649935 zielen tellen. Belijdende leden zijn daaronder 337379. Ze hebben 788 kerkgebouwen en 780 dienstdoende predikanten en 271 rustende. In totaal steeg het zielental in een jaar met ruim 10.000 en het aantal belijdende leden met een kleine 8000.

„Kerknieuws” zegt dat het boek zeer vele foutieve opgaven bevat. Nu, dat verbaast ons niet. Bij een werk van dit karakter, waarbij men de medewerking van zoveel mensen nodig heeft, kan dat, naar het schijnt, niet anders. Maar dat dat onder onder Gereformeerden op zulk een schaal voorkomt — neen — daarin vallen de Gereformeerde broeders ons toch wel even tegen.

Maar wie wel eens in zijn leven de opdracht ontving en uitvoerde om een Baptisten-Vademecum saam te stellen, weet er van mee te praten hoe droevig het daarbij gesteld is met de noodzakelijke medewerking van belanghebbenden. Ondanks officieel besluit zijn er bosjes functionarissen, die, hoe vaak ook gemaand, niet antwoorden! Maar als later de resultaten van zoveel laksheid openbaar worden, staat men stom verbaasd te kijken. Men maakt zich druk over drukfouten, maar prakkezeert niet over heel andere fouten, die uit het boekje putpuilen!

Geduld, statistici enz.: er is van dit geslacht niet veel te verwachten!

Bevordert ge het „Nieuwe cijfers bevestigen dat kan-

roken? ker van de longen bij mannen en vrouwen sterk is toegenomen; het enige houvast ter verklaring biedt de tabak, waarvan het gebruik is verdubbeld.” Zo schrijft volgens het Nederl. Tijdschrift voor Geneeskunde het Brit. Med. Journaal.

Over twee dingen moet men zich als christen wel verontrusten en dat zijn het toenemend drankgebruik, dat 50 % boven dat van voor de oorlog ligt en het sterk toegenomen verbruik van rookartikelen. Wat beiden aangaat, zo is de snelle en sterke vermeerdering van het gebruik van deze prikkels vooral toe te schrijven aan het feit, dat er door vrouwen en meisjes veel meer gebruik gemaakt wordt van deze prikkelende genotmiddelen, dan voorheen het geval was.

Millioenen werden er jaarlijks voor uitgegeven. In Engeland wordt $\frac{1}{8}$ van de Marshallhulp besteed aan de aanschaffing van rookartikelen. — Ook in ons land zijn de cijfers schrikbarend hoog. Na elke oorlog gaat het gebruik van deze genotmiddelen met sprongen omhoog. — Men moet zich toch wel afvragen of we ons niet ten opzichte van deze sterke vergroting van het drank- en nicotinegebruik, er niet op hebben te beraden of we daaraan mee mogen blijven doen.

Is dat nog geoorloofd? Is het niet een sociaal kwaad geworden? Is het verantwoord, dat men door daaraan mede te doen, mede verantwoordelijk er voor draagt? Moeten we hier geen protest aantekenen als tegen een vergroeiing van het leven? Is het moreel verantwoord, dat zoveel millioenen aan deze genotmiddelen worden besteed, terwijl kerken in puin blijven liggen, zendingsarbeid uitgebreid moest worden? Wanneer de rokende leden onzer gemeenten het gebruik van dat genotmiddel achterwege wilden laten en het geld, dat ze daarmee bespaarden, wilden geven voor kerkbouw, konden we dan niet elk jaar een behoorlijke kerk zetten?

Is het niet te begrijpen, wanneer onze geloofsgenoten aan de andere zijde van de Oceaan, die zelf praktisch niet roken, er niet veel voor voelen onze kerken te gaan betalen; als wij het geld, dat we daarvoor konden besteden, uitgeven voor wat zij niet kunnen billijken?

L.

Israël en het heil

Slot

Er valt nog te wijzen op de vraag der verantwoordelijkheid, die gesteld wordt door de verkiezing (tot dienstbaarheid) Gods. Hoe heeft Israël geantwoord op de bijzondere openbaringen Gods? We kunnen hier moeilijk in finesses afdalen en bepalen ons ook hier tot de grote leidende gedachten. Wij menen daarvan het volgende te kunnen zeggen. Israël geeft een geheel uitzonderlijk beeld te zien in zijn streven naar rechtvaardigheid, maar blijft daarbij als geheel binnen de grenzen van het vlees. De lijdensweg, die het tot dusver ging, heeft het een onuitwisbaar stempel opgedrukt. Temidden van alle volkeren blijft het een wonder, en dit in alle opzichten. Het heeft in alle tijden de weinig benijdenswaardige rol vervuld van de lijdende knecht des Heeren uit Jesaja 53. Toen het evenwel in Jezus Christus met God werd geconfronteerd, moest wel dé grote catastrofie voor hen aanbreken in de verwerping van God. Juist in het N. T. vinden we het hartverscheurende getuigenis van Israëls falen. Met hoeveel

ernst klinkt daar het geloofsgetuigenis aangaande Jezus Christus, de Zoon van David en de Zoon van Abraham. Maar Israël als geheel denkt en leeft vanuit een innerlijke dwang, n.l. die van het vlees, die van een zelf op te richten rechtvaardigheid, dus niet vanuit een Goddelijke dwang, en van hieruit moet wel de verwerping van Zijn Messias volgen. Dit is de barmhartigheid van God, dat het juist daarin medewerkt aan de wereldverlossing door Jezus Christus. Want de zaligheid is uit de Joden!

Er is nu een grote wending gekomen door de verlossingsdaad van Jezus Christus. Hij is de redder van Zijn volk Israël! Hij heeft het heil bewerkt. Het is alles volbracht! Nu komt de vraag in het geding: hoe wordt het heil door Israël aanvaard. Een nieuw gezichtspunt in de geschiedenis van de heilsopenbaring: de Heilige Geest. Zal de Heilige Geest daarin slagen? Het schijnt een vraag, opgekomen uit een ongeloofstheorie. Toch kan men deze vraag als een heel nuchtere vraag stellen vanuit de verschijnselen en ervaringen. In zekere zin zien we het antwoord in de dienst van Paulus belichaamd. Hij schijnt zich van Israël af te keren en tot de volkeren te wenden, die zo merkwaardig tegenover Israël in de vertalingen heidenen worden genoemd.

Paulus beantwoordt de vraag hier toch anders. Eerst herinnert hij aan de historische parallel. Elia en de 7000 mannen, die de knie voor Baäl niet hebben gebogen. Hierop volgt zijn geestvol en groots betoog over Israëls houding inzake de Christus Gods. Hier wordt Paulus tot ongekende hoogte opgevoerd, die van de profeet, die de openbaring Gods ten volle doorziet. Hun val, zegt Paulus, is de zaligheid der heidenen. De zaligheid is toch uit de Joden. En dit woord is duizendvoudig bewaarheid. Er mag m.i. geen twijfel over bestaan, dat de aanneming van Israël hier in het gezichtsveld van de de Apostel staat. Let maar op de uitdrukkingen: door hun val (misstap, overtreding) de redding der volkeren. Hun overtreding — de rijkdom der wereld; hun vermindering (zwakheid, verlies) — de rijkdom der volkeren; hun vervulling (volheid). Hun verwerping (verlies) — de verzoening (vergelijk) de wereld. Hun aanneming (opname) — leven uit doden. Het komt daar vooral aan op de uitdrukkingen volheid (of vervulling) en aanneming. Die maken het in dit verband niet mogelijk, hier aan de mogelijkheid te denken, dat Israël zou zijn opgeofferd (in de zin van verstoten) ten gunste van de wereld. Evenmin betekent de opoffering van Christus aan het kruis Zijn verstoting van Godswege. Zonder het Kruis van Christus is evenwel voor Israël geen redding denkbaar, maar dat kruis is er. Israël zal aan dit werk en deze openbaring van Zijn Messias moeten geloven, maar zal dit toch ook niet kunnen dan door Gods Geest. Dit is wel te verstaan uit de gelijkenis van de olijfboom, waarvan enige(!) takken zijn afgebroken, en op welke plaats een wilde olijfboom is ingeënt, die nu van de wortel en vettigheid van de olijfboom mede ontvangt. Deze gelijkenis sterkt nog meer de gedachte, dat de zaligheid uit de Joden is. En zelfs zó, dat de Gemeente van Jezus Christus nu leeft uit en deelt in de zegen van Israël. Bedoeld is hiermede zelfs, nog eens te waarschuwen voor de vergeestelijking, ook van de betrekkingen tussen Israël en de Gemeente. Het in „de plaats van” is hier noodlottig. De Gemeente is niet in de plaats van Israël gekomen, de doop niet in de plaats van de besnijdenis, de genade niet in de plaats van de wet, evenmin als de Zondag in de plaats van de Sabbath, noch Christus in de plaats van Mozes, of het Nieuwe Testament als geschrift in de plaats van

het Oude zou zijn gekomen. De betrekkingen tussen Gemeente en Israël en al wat daarmee samenhangt liggen principieel anders.

Wij letten nog op de afsluitende gedachtengang van de apostel, handelend over de verborgenheid (mysterion). Hier nog eens de vermaning, niet wijs te zijn bij zichzelf, nadat Paulus tegen hoge gevoelens heeft gewaarschuwd! Het grote gevaar is n.l. dit dat aan Israël geen plaats meer wordt toegedacht in de verdere geschiedenis van het Godsrijk! Paulus geeft nu de inhoud van de verborgenheid bekend. De verharding is voor een deel over Israël gekomen, totdat de volheid der volkeren zal zijn ingegaan. En alzó zal geheel Israël zalig worden (gered worden).

De beide begrippen „totdat” en „alzó” vragen om een duidelijke interpretatie. Er kan hier alleen maar sprake zijn van het tijdsbegrip. De verharding is een tijdelijke en vindt z'n einde in de ingang van de volheid der heidenen. En zó zal geheel Israël gered worden. Door middel van deze gelegenheid. In sommige gevallen wordt vertaald „alsdan”; hoewel dit in verband volkomen juist de bedoeling weergeeft, moet de meest zuivere betekenis toch in het woord „zó” worden gezien. Dit duidt aan, dat er een tijd zal zijn, waarin geheel Israël goed zal worden. Israël als volk. Zou er hier alleen maar gedacht zijn aan het geestelijk Israël, dan was hier geen sprake van een verborgenheid.

Paulus kan m.i. niets anders bedoeld hebben te zeggen dan dat het gehele volk tot de erkenning zal komen, dat Jezus waarlijk de Messias, de Christus is. Daarnaast worden Schriftbewijzen genoemd, n.l. woorden uit Jesaja en Jeremia: De verlossing zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob: en dit is hun een verbond van Mij, als Ik hunne zonden zal wegnemen.

Daarmede zijn we tevens herinnerd aan een nieuwe interpretatie der Schriften, n.l. die door de Geest van God. Dat wil zeggen, dat de Schriften uitgelegd en verstaan dienen te worden vanuit het verlossingswerk van Jezus Christus, zoals dit door de H. Geest verheerlijkt wordt.

Dan ontdekken we, dat Israël niet is uitgeschakeld, maar dat het Rijk Gods slechts vanuit Israël verstaan en ontvangen kan worden. Daarnaast dient nog te worden opgemerkt, dat men met de tijdsbepalingen zowel als met de ontwikkeling van de gebeurtenissen de grootste voorzichtigheid dient te betrachten. 't Is betrekkelijk heel eenvoudig een aantal Bijbelplaatsen samen te stellen en daarop een aantal voorstellingen te bouwen, die het raam van het Bijbels getuigenis en de verkondiging verre te buiten gaan. De historie van Israël zowel als de historie van de Gemeente van Jezus Christus uit de volkeren manen ons — zowel als het Woord dit zelve doet — tot steeds nieuwe waakzaamheid. Het geldt te achten op de tekenen der tijden. We zullen de tijden dienen te kennen en te verstaan, waar anders het begrip voor de tekenen zal ontbreken. Het nauwkeurig achten in onze tijd op de lotgevallen van Israël zal ons steeds weer de waarheid laten zien, dat God Zijn volk niet heeft verstoten, maar het gebruikt tot het heil der wereld. Het is onze taak niet vooruit te lopen op de gebeurtenissen, omdat deze alleen in grote lijnen in de Schrift zijn aangeduid. Worden deze tot leven door de Geest Gods, dan is er reden tot verheuging, maar m.i. niet minder reden tot bekering. Ons christendom wordt dan van een hinderlijke en lastige traditie bevrijd, het zal zich moeten losworstelen van zichzelf en moeten doorworstelen tot de dienstbaarheid van zijn Heer, die in de ware zin een eschatologische is, d.w.z. zich richt

op het komende Godsrijk.

Het zou ons kunnen blijken, dat Israël in zijn verstrooiing een toetssteen voor de volkeren betekende. 't Wil ons voorkomen, dat het christendom in 't algemeen gesproken een nóg diepere val heeft gemaakt dan Israël. Het christendom althans heeft Israël niet kunnen bewegen tot naijver, tot jalouzie, waarvan Paulus spreekt. De bekoring van het Evangelie heeft zijn hart niet kunnen treffen. Ons blijft geen roem. We zullen zelfs moeten erkennen dat Israël in zijn Nationale bestaan meer de rol gevoerd heeft van de lijdende knecht des Heeren dan de Gemeente. De geweldige worsteling tussen leven en dood schijnt op de rug van Israël te worden uitgevochten.

Besluiten wij met de wens, dat de ogen der Gemeente mogen opengaan voor dit bijzondere Godsvolk en wij het zullen betrekken in onze gebeden, in onze arbeid, maar evenzeer in ons zoeken van het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid. Om der wille van deze gerechtigheid begroeten wij de thuiskomst van de wandelende Jood en zullen met de meest hartelijke sympathie, doch alléén in de Geest van Christus, dus niet door legermacht of geweld, maar alléén door Gods Geest, hun pogingen begroeten, wanneer zij hun aanspraken op het land van Gods belofte laten gelden. Wij aarzelen niet om de belangenpolitiek van de grootmachten dezer wereld te veroordelen, waar wij menen, dat deze zich het oordeel Gods op de hals halen, door de kapitalistische oliebelangen veilig te stellen boven Israël. Moge zich niet weer de zonde herhalen, dat Israël door de Gemeente van Christus in de steek worde gelaten. Want de zaligheid is uit de Joden!

Het slotwoord uit Rom. 11 zij het onze: Want, uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in eeuwigheid!

Draech fierder

Dat betekent: draag verder.

Daarmee begint een der friese koren van onze jeugd.

Het is een mooi lied en het spijt mij dat u woorden en melodie niet kent. „Wij hebben een boodschap te brengen, een tijding van vree en behoud. Het klinkt als een zang uit de hemel zoet en vol vreugd over de wereld. — Het lied begon in Gods harte en de eeuwen door klinkt het zo blij. 't Geeft hoop aan de harten vol smarte en gebondenen maakt het vrij. — Hoe diep kwam dat lied uit Gods harte, toen Jezus Zijn werk hier begon.... Die klank moet alles doortrillen, dat geluid klink' overal in 't rond. — Ruis verder, gezang van de Liefde, doorbeef onze ziele en zin. Ruis verder tot d' einden der aarde. Ruis verder, al verder, verwin. —" En dan maar telkens het koor:

Draag verder, draag verder,
draag verder de hemelse klank.

Draag verder, draag verder,
draag verder het god'lijk gezang.

Aan dat lied moest ik denken toen ik las van het vuur, dat door Europa gedragen is. Op een der bergen van Griekenland werd de fakkel aangestoken door het licht van de zón. Zwaar beschermd tegen „opstandelingen" werd de vlam uit dat oude land weggetransporteerd. Als ik het wel heb, bevindt de toorts der vriendschap zich nu ongeveer in België en weldra zal het vuur in Brittannië ter ere van de Olympische spelen

ontstoken worden, om eerst bij de sluiting daarvan te doven. Ja, ik ben het met u eens, het krijgt een tikje teveel plechtigheid. Het wordt haast een godsdienstig ceremonieel. Als er dan ook nog een omroeper van de radio met gewijde stem reportage van gaat geven kriebelt het nog meer. Wie weet gaat men ook nog stilte gebieden. Ik moest opeens aan de vrienden van Daniël denken, die ook in zo'n plechtigheid terecht kwamen. Toch wel wat anders, zegt u. Ja, een beetje wel. Maar misschien ook niet meer dan een beetje.

Maar ik wil terug naar die fakkeldragers. Telkens weer werd, na zoveel kilometer de fakkel overgegeven in de handen van een nieuwe loper, die op zijn beurt de vlam verder bracht. Wat zal zo'n jongeman trots geweest zijn dat te mogen doen. Hij heeft geen mens en geen boom gezien, alleen maar de weg en de vlam. Hij heeft voor niemand halt gehouden en ik geloof niet, dat er iets op de wereld hem had kunnen tegenhouden op zijn weg. Er was maar één zaak, die hem vervulde: de vlam moet verder.

Draag verder, draag verder....

Er is maar één zaak, die sommige mensen heeft gedrongen de moeilijkste wegen te bewandelen, wildernissen binnen te gaan, dood noch duivel vreemd. Die maar alléén de vlam zagen en zeiden: Draag verder....

We willen deze keer geen namen noemen, omdat wij tekort zouden doen aan de miljoenen, die evenzeer maar één hartstocht hadden. We denken aan hen, die de naam van Jezus Christus noemden aan kinderen, misdadigers, gevangenen, blanken en kleurlingen. Zij waren de fakkels, ontstoken aan de brand Gods, laaiend op de heuvel daarginds. Zij leefden van dat offer en kenden, zonder het te weten, voortaan alleen nog het offer, het leven van het offer. Zij doorkruisten sloppen en zeeën, stegen en woestijnen, huiskamers en nog eenzamere oorden, steeds maar met de toorts in de handen, met het Woord van God in hart en mond om te verkondigen allen, die nabij en die verre waren.

Draag verder.... Gaat heen! Mannen en vrouwen. Door uw kantoren en magazijnen, door uw fabrieken en zalen, vanaf de kansels en tractoren. Welk een zegen zou ontspruiten, wanneer wij allen zulke lichtwormen Gods in de donkerde der tijden wilden zijn. Zulke allesvergetende fakkeldragers. Die alleen maar meer de vlam zien. Zal er onder ons een geslacht opstaan, dat van onze vaders en uit onze handen de fakkel zal overnemen? Ik ben te hoogmoedig. Laten wij ons en onze vaders er buiten laten. Maar waar zijn ze, die uit Gods handen de opdracht ontvingen te lopen, en weer te lopen, tot het Licht door alle landen en huizen ging?

HUIZINGA.

Uit de Haagse Post geknipt:

Niet Truman maar God

Op het mededelingenbord in de Baptisten Kerk te Kearney, waar President Truman tijdens zijn propagandareis naar de Westkust een godsdienstoefening bijwoonde, stond het volgende te lezen: „A.s. Zondag zal President Truman hier niet aanwezig zijn, maar God wel".

(N. Y. Herald Tribune).

Gemeenteberichten

APELDOORN

Het is geruime tijd geleden dat Apeldoorn iets van zich liet horen. In rustig (misschien té rustig?) tempo gaat het gemeentelijk leven voort. Onze voorganger verricht zijn werk met ijver, terwijl de gemeente zich met liefde achter hem schaaft.

Toch kunnen er ogenblikken zijn, die ons er aan herinneren dat wij niet voor deze wereld leven. Zulk een ogenblik beleefden wij, staande aan de geopende groeve van onze oudste broeder, die wij Maandagmiddag naar zijn laatste rustplaats brachten. Omstreeks hetzelfde tijdstip, waarop wij in N. Pekela het H. A. vierden, ging broeder G. v. Dalfsen van ons heen in de leeftijd der zeer sterken, ruim 81 jaar.

Reeds in 1903 werd br. v. Dalfsen aan de kleine kring van Baptisten in Apeldoorn toegevoegd. Een lange reeks van jaren heeft hij de gemeente gediend als koster en als agent van „De Christen”. Thans heeft de Heer van dood en leven hem na een smartelijk ziekbed thuisgehaald in het huis met de vele woningen waarin hij zich ook een plaats bereid wist.

Dat ook dit verscheiden voor ons een roepstem mag zijn om bereid te zijn onze God te ontmoeten.

De secretaris,
J. M. VULLING Jr.

SNEEK

Onze gemeente maakt het nog goed. De voorganger is reeds terug van vakantie en heeft zijn arbeid weer met vernieuwde moed aangevat.

Onze stad mocht gastvrouw zijn van plm. 600 enthousiaste N.B.J.B.ers. Dit zijn voor de gemeente blijde dagen geweest en zij heeft zich gaarne enige moeite getroost, om plaats voor zoveel jongeren te vinden. Geve de Heere ook een rijke zegen op het gesproken en gezongen woord.

Een verslag zal nog wel gegeven worden door de jongeren zelf, maar we willen nog dank brengen aan de jongelui, die zulk een goede indruk in Sneek hebben achtergelaten; en bovenal aan Hem, die zielen wilde trekken tot Zijn wonderbaar Licht. Zo is ook deze Conferentie niet tevergeefs geweest, want er was feest bij de Engelen in de hemel over jongens en meisjes, die zondaars waren en zich bekeerden.

Zo gaan wij dan blijmoedig voort

In 't vast vertrouwen op Zijn woord.

De secr. R. v. NETTEN.

PERNIS

Waarde broeders en zusters.

Tot onze grote spijt moeten wij u mededelen, dat onze voorganger br. Baptist van ons gaat scheiden. Hij hoopt op 10 Aug. met zijn gezin te vertrekken naar Binbrooke in Ontario. Het afscheid zal plaats vinden op Zondag 8 Aug. des avonds om 7 uur in de Gereformeerde kerk alhier. Afgevaardigden dienen zich van te voren op te geven bij de secretaris, Murraystr. 54, met vermelding of voor logies gezorgd moet worden.

Het is onze bede dat het werk in onze gemeente,

dat onder de zegen des Heeren en het werk van onze voorganger zo goed ging, door moge gaan tot eer en roem van Gods grote naam.

De secretaris,
K. VAN OPSTAL.

GENK (Belg. Limburg)

Zondag 4 Juli was het voor de gemeente te Genk weer een dag van bijzondere betekenis. We hadden een doopdienst. 15 gevangenen uit het gevangenkamp hadden de wens te kennen gegeven om gedoopt te worden.

We mogen door Gods genade sinds 1 Jan. j.l. het Evangelie in gevangenkampen brengen. Tientallen kwamen reeds tot Jezus en vonden in Hem wat ze elders tevergeefs gezocht hadden, nl. een Leidsman in het leven, een Zaligmaker, die voor tijd en eeuwigheid het waarachtig geluk verzekert. Het werk in deze kampen heeft onze grootste aandacht. We zouden willen helpen en hebben de enigste mogelijkheid om licht en leven te brengen in deze levens. Jezus, ja Jezus alleen. Hij vergeeft en redt. Hij alleen verstaat de nood dezer mensen. Hij kan de harten doorgronden en... Hij trekt met koorden van eeuwige liefde, zondaars aan de voet van het kruis. Ruim 50 kwamen reeds tot Jezus. Mannen, die eenmaal als Rooms en hun aanbidding schonken aan de ouwelafgod van het Roomse misoffer. Vrijgemaakt van deze gruwelijke afgoderij, vonden ze redding in het bloed van Jezus.

We hadden voor het eerst toestemming met deze mensen naar onze vergaderplaats der gemeente te gaan. 't Is een wondervolle dag geworden. Hoe waren onze harten bewogen, toen ze, alvorens gedoopt te worden, in hun wit gewaad neerknielden. Toen we ze vervolgens de een na de andere zagen afdalen in het watergraf. Toen we met hen aanzaten aan de dis der genade.

Veel te vlug was de middag voorbij. De gemeenschap des Geestes en der broeders is toch zo'n wondere gemeenschap.

Zegene de Heere het werk in de kampen en in heel België.

A. H. DEELSTRA.

VERSLAG EERSTE N.B.J.KAMP TE LOENEN (Vel.)

„Lachen, lachen, lachen, ha, ha, ha...”

Wat hebben we gelachen. Wat hebben we een schone en fijne humor met elkaar beleefd en uitgeleefd. Denk maar aan de Nachtuiltjes, Het Welpennest, De Apenkooi, De kakelende Kip, de bruiloft van Opa en Mej. Mannenverdriet, de koffer van Tante Alie (als het kindje binnenkomt, juicht heel het huisgezin).

Wat was het alles mooi: het vlaghijsen ('s morgens) en het vlagbreken ('s avonds), „wanneer ons lied ver het bos doorging”, wanneer we samen zaten te spreken over ons motto: EENHEID tussen God en mens, hemel en aarde, jongen en meisje. Eenheid, die daar is, waar God de mens en de mens God in Jezus Christus ontmoet heeft, maar eerst daar, waar de mens zich aan God (onze Vader) heeft overgegeven, omdat Hij Zich in Zijn Zoon aan ons gaf. Wat hebben we geboemd over „Gods Leiding en onze verantwoordelijkheid”, tot we er soms niet meer uit konden komen. We hebben pret gehad en gelachen, maar nog meer dan dat. We reizen onze weg met blijdschap, omdat we God ontmoet hebben en ons aan Hem en Zijn leiding overgegeven hebben. Met Hem kunnen, durven wij het leven weer aan, zijn we ons werk weer begonnen. In ons hart daar klinkt een melodie....

Met ongeduld wachten we nu op de foto's, die ons moeten helpen al deze indrukken te bewaren.

Jezus is bij ons, voorheen, nu en straks, als de zon in 't westen daalt. God is nigh! Houdt dit vast jongelui!

Jullie NINKE BANDSTRA.

Eind-redacteur v. h. „Nakomertje”.

In de kampen van 1—8 en van 8—14 Aug. is er nog plaats. Jongelui, N.B.J.B.ers geef je direct op aan Luit Siesling, N.B.J.Zomerkamp, achter Groenendaalseweg 60 te Loenen. Stuur hem direct f 2.—. De rest komt later. Ouders laat uw kinderen genieten naar „lichaam en ziel”.

Naschrift. Een gemeentebericht is dit niet in de strikte zin van het woord. Maar we wilden deze bonte vermelding van ervaringen (de allerbontste zijn uitgezuiverd, omdat u er niet bij was) de ouders en ouderen niet onthouden. God zegene onze kampen.

E.R.

De vrouw in de kerk

In de feestweek ter ere van het regeringsjubileum van de Koningin zullen straks duizenden en duizenden vrouwen naar den Haag samenstromen om te zien wat er in de afgelopen 50 jaren door vrouwen gepresteerd is op wel haast alle levensterreinen. Aan dit evenement in de wereld der vrouw gaat een gebeurtenis vooraf, die het alleszins waard is er de volle aandacht voor te vragen.

Op de Amsterdam-confereentie van de Wereldraad der Kerken zal de Kerk zich o.a. beraden op het vraagstuk van het leven en werk van de vrouw in de kerk. Als een vruchtbare voorbereiding op deze besprekingen kan het resultaat beschouwd worden van de enquête over dit onderwerp die al in 1945 gehouden werd, op instigatie van de Wereldraad der Kerken. Het uitgebreide rapport hierover zal pas in 1949 verschijnen, maar uit het antwoord, dat door 58 kerken in verschillende landen werd ingezonden, zijn al wel een aantal gegevens bekend, die op een ogenblik, dat in ons vaderland veler aandacht uitgaat naar het werk der vrouw, het vermelden waard zijn.

Belangrijk zijn deze beschikbare gegevens en de discussie, die gaande is, vooral omdat daaruit mag worden opgemaakt, dat er in de kerken iets gaande is dat verstrekkende en diep ingrijpende gevolgen hebben kan. Men zou het kortweg zo kunnen zeggen: de Kerk heeft de vrouw ontdekt en komt tot het inzicht, dat zij mogelijkheden bezit voor het kerkelijke werk, die tot op heden vrijwel onbenut zijn gebleven. Nu de Kerk in een ontredde wereld haar taak beziet en tracht te verwerkelijken moet zij wel tot de slotsom komen, dat de krachten en mogelijkheden van de vrouw bij de uitvoering daarbij onontbeerlijk zijn. Want de vrouw als leek en als theoloog is in het kerkelijk werk met de man mede verantwoordelijk.

Wanneer de Kerk echter gaat proberen dit inzicht in de praktijk uit te werken stuit zij daarbij op een lawine van problemen en tegenwerkende factoren, die voor de verschillende denominaties telkens weer anders liggen, al naar de maatschappelijke situatie en de historische wording van een bepaald volk en al naar de dogmatische achtergrond van een bepaalde kerkformatie. Daarom mogen we niet verwachten dat de Amsterdam-conferentie

zo heel veel oplossingen zal geven of verrassend nieuwe wegen zal inslaan. We kunnen ons alleen uitermate verheugen over het feit, dat in zo ruime kring over deze zaken de discussie geopend wordt en een vraagstuk wordt opgenomen, dat niet in de eerste plaats de vrouw, maar voor alles het belang van de kerk betreft.

Er is in deze dingen altijd een zekere wisselwerking tussen de inzichten en de feiten en wie dus de discussie volgen wil moet eniger mate van beiden op de hoogte zijn. Allereerst mag dan wel gememoreerd worden, dat het protestantisme van Lutherse en Gereformeerde structuur van oudsher de vrouw uit het kerkelijke leven heeft teruggedrongen. Haar taak ligt in het huwelijk en het gezin. Immers er mag fel gestreden zijn voor het beginsel van het priesterschap van alle gelovigen, in feite is dit door het protestantisme beperkt tot het priesterschap van de man. Historisch bezien is dit wel te verklaren. Het protestantisme kenmerkt zich onder meer door een scherpe reactie op de Mariaverering, die in de Kerk der Middeeeuwen tot bijgeloof was ontaard. De misstanden in de kloosters en conventen hebben deze reactie nog verscherpt. Bovendien zijn de grote reformatoren erin voorgegaan de vrouw te verwijzen naar haar natuurlijke plichten. De lof, die Calvijn zijn vrouw na haar overlijden toekent is, dat zij zijn ambt niet in de weg heeft gestaan, terwijl John Knox, de reformator der Schotse kerk in een pennevrucht alleen maar kan fulmineren tegen „het regiment” van de vrouwen. In de 16e eeuw mag deze negatieve oplossing van het vraagstuk der vrouw misschien afdoende geweest zijn, voor de moderne tijd is zij dat beslist niet meer. Dat er dus een kentering komt is begrijpelijk.

Het merkwaardige dat er in de Anglikaanse Kerk in Engeland al geruime tijd een grote belangstelling bestaat voor het werk van de vrouw in de Kerk. Men verklaart dit uit het feit, dat zij nauwer de band heeft vastgehouden met de tradities van de oude kerk, zodat in haar nog iets voortleeft van een dankbaar herdenken van de grote vrouwen der Christenheid.

De Gereformeerde Kerk van Frankrijk heeft aan de Wereldraad der Kerken verzocht het werk van de vrouw in de kerk op de Amsterdam-conferentie aan de orde te stellen. Zelf is zij meer en meer tot het inzicht gekomen dat er vormen en mogelijkheden gezocht moeten worden om de vrouw, in de kerk een plaats te geven, waar zij haar taak (dienst) kan vervullen. Ze heeft daartoe het initiatief genomen om vrouwen op te leiden tot „assistentes de paroisse” een functie waaraan een zeker ambtelijk karakter gegeven wordt, die echter aan het predikantschap ondergeschikt blijft. De „assistente” mag dan ook alleen in gevallen van uiterste nood prediken.

Slot volgt.

Verantwoording

Er is in de opgave van de binnengekomen giften voor de Evangelisatie-auto (zie vorige nummer) weggevallen: N. B. B. te Hengelo f 27,62!

Onze dank!

De Unie-adm.

Ingezonden

Gedachten over de Unievergadering

Er zal wel niemand onder ons zijn, die het openingswoord van onze geachte Unievoorzitter niet met een zekere ontroering heeft gehoord of gelezen.

Mij trof o.a. ten eerste het woord „gemeenteleden moeten hen, die onder hen arbeiden, liefhebben en eren met woord en daad....”

Hiermede is zeer zeker niet bedoeld, dat men zo af en toe een mandje pruimen of een rollade of noemt u maar op wat, naar de pastorie moet brengen. (Adres: Achter de Hoven 105, Leeuwarden. Red.) Dat zulke oprechte liefdesuitingen verkwikken kunnen, geloof ik gaarne, maar dat ze onzuivere verhoudingen scheppen kunnen, is misschien ook waar.

Neen, in dit verband interpreteert men m.i. het woord „daad” het best door een „behoorlijk tractement”.

Naar aanleiding van het bovenstaande wil ik U gaarne een persoonlijke ervaring vertellen.

Het was de eerste Zondag na de Unievergadering, dat ik het voorrecht had, weer eens een dag door te brengen in het huis van iemand, die misschien twee jaar na mijn bekering dezelfde geestelijke ontwikkeling doormaakte, en waartoe God dezelfde personen gebruikte.

U kunt zich natuurlijk wel voorstellen door welke nauwe banden men zich dan verbonden gevoelt.

Deze broeder heeft God begiftigd met grote gaven van hart en verstand. Als hoofd van het grote bedrijf, waarvan hij practisch de touwtjes in handen heeft, is hij b.v. altijd weer de man die ook in de nevenbedrijven bij meer of minder belangrijke conflicten als „vredestichter” moet optreden. Men stelt zijn oordeel op hoge prijs en hij kan blijkbaar uitnemend „een zaak van twee kanten bekijken”.

Zijn belangstelling voor onze gemeente is van de aanvang af groot geweest. Nadat hij dan ook met aandacht en blijdschap (en kennis van zaken!) had gehoord van de bouwplannen onzer gemeente, van de zij ’t langzame maar zekere groei, vroeg hij o.a. ook naar het tractement van de voorganger. Menigeen zou men met zo’n vraag met een kluitje in ’t riet sturen, of botweg weigeren ze te beantwoorden. — Dat kan bij hem echter niet. Denkende aan het verre verleden, herinner ik me, dat hij me eens zijn ganse banksaldo gaf voor ons werk, het werk der Baptisten gemeente, terwijl hijzelf tot een andere kerk behoort en daar uitnemend werk verricht.

Ik noemde dus het bedrag, dat zowaar ook nog even boven ’t minimum ligt.

Het werd stil in de kamer en hij was in gedachten verzonken. Na blijkbaar goed nagedacht te hebben, zei hij, dat dit bedrag minstens met f 1300.— per jaar verhoogd moest worden.

Aan mijn benauwd gezicht en bezorgd betoog om hem de moeilijkheden hiervan aan te te tonen, kwam hij zo ver, dat hij beweerde, dat bij de meest zuinige financiering er toch in ieder geval f 900.— boven dit tractement moest worden gegeven. Hebben anderen ook niet een loonsverhoging gekregen? Daarbij was hij, als kind van God, stellig overtuigd dat dit ook kon.

We zaten weer enige ogenblikken stil en ik dacht zo bij mijzelf aan Maleachie 3 : 10 en de rijke belofte, die God daarin gegeven heeft en hoe ik inzonderheid deze

belofte vele, vele malen bevestigd heb gevonden o.a. in de levenbeschrijving van George Müller, de man des gebeds.

Onze broeder scheen plotseling klaar te zijn met zijn gedachten, want opeens begon hij weer te praten:

Jammer, dat ik het zeggen moet, maar naar mijn vaste overtuiging belemmert deze bepaald slechte salariering m.i. ongetwijfeld de uitbreiding van het Baptisme in Nederland.

Dit woord deed pijn, geliefde broeders en zusters. Evenals dat van mijn „geestelijke moeder”, die hoewel zelf geen Baptiste, herhaaldelijk met onze voorgangers in aanraking komt en mij (enige jaren geleden) als een bestraffing voor ons allen toevoegde: „Het is zeer treurig zoals jullie voor je voorgangers zorgt”.

Zulke uitingen blijven hangen en ze knagen aan je.

En een voorstel tot een verhoogd minimum hebben we met elkaar laten kelderen! Ik kan niet anders denken, dan dat allen, die tegen stemden, toen schade leden aan hun ziel.

Gelukkig heeft iedere gemeente de vrijheid te doen, wat noodzakelijk is, n.l. dat wij hen die onder ons arbeiden, liefhebben en eren met woord en daad.

Naschrift.

Er staat in dit nummer waarschijnlijk een artikel over: De vrouw in de kerk. Nu is het al zo, want de bovenstaande gedachten en waarden rond in het hoofd van een zuster en ze heeft gemeend niet te mogen zwijgen. En in dit stuk van zaken hebben inderdaad vrouwen het recht van mee te praten. Ter zuivering van ondeugende gemoederen, diene nog gezegd, dat deze zuster niet met een predikant gehuwd is. Dat ook de eindredacteur haar niet verzocht deze regelen neer te pennen, want hij heeft geen reden tot klagen, ofschoon ook predikant. Doch misschien moesten sommige broeders nog eens het voorstel Ter Apel aandachtig lezen en het inkomen van hun geliefde herder en leraar als punt op de agenda van de e.v. bestuurvergadering zetten. Leest u ook 1 Cor. 9, vers 1—14.

Advertentiën

God heeft ons ten eerste verblijd met de geboorte van een zoon, die we

Jan

noemen

H. v. Oosten

J. v. Oosten—Grooten

Valthermond K 556

26 Juli 1948

Welke

Bapt. vrouw of meisje

is genegen om in net arb. gezin van drie personen, waarvan de vrouw blind is, de huishouding waar te nemen?

Inl. en brieven bij O. P. Vengma, Zevenhuisterweg 353, Noordbergum

Wie kan ons helpen

aan de adressen onzer varende brs. en zrs.: C. Kars—Kluitert, Fransje Lubbers, Vrijland Baars, Andries Riksten, Boukje Stam—Bandstra, Albert Schut, Joh. Smedema—Riksten, Fokka de Vries—Bos, P. Steenhuis en echtgenote.

Namens de gem. te Groningen, B. HOF,

J. C. Kapteynl. 14a, Groningen

Verloofd 7-8-'48:

Lambert Baptist

en

Maria Elsje v. d. Steen

R.R. II i Glanford Station, Binbrooke, Ontario, Canada

(toekomstig adres)

Vrijlandestr. 17, Pernis

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2908

VRIJDAG 6 AUG. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 8.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Mijn Vader is de Landman

Joh. 15 : 1.

Wie het leven in al zijn verschijningsvormen ziet, slaakt wel eens de moedeloze verzuchting, dat er eigenlijk bitter weinig moois en verheffends in de wereld is te vinden. „Er is niemand, die goed doet; er is er ook niet tot een toe.... allen zijn zij afgeweken, tezamen zijn ze onnut geworden....” Meestal zijn we gedwongen, deze trieste woorden te onderschrijven, waarna we in een somber pessimisme vervallen.

Toch heb ik de indruk, dat het pessimisme niet het juiste antwoord kan zijn. Misschien is de vraag gewettigd, of hier onder het masker van ernst het ongeloof niet welig tiert.

Hoe anders klinkt dan het woord van Jezus: „Mijn Vader is de Landman”. Daarin ligt een vertrouwen zonder enige reserve. Het wil niets minder zeggen, dan dat niets te vrezen is, dat het einde nooit een mislukking kan zijn. Hij laat niet varen de werken Zijner handen. Waar de mens geen uitkomst of doorzicht meer ziet, weet de Heer voor Zich de weg geopend, de enige weg, die tot het doel leidt. Als de mens klaagt: „Nu weet ik het niet meer”, dan, wanneer hij het overgeeft, dan is vaak de oplossing reeds op weg. Vanaf het ogenblik, dat de mens, soms moedeloos, zijn hand terugtrekt, geeft men misschien onbedoeld God de vrije hand. Zo wekt Christus' woord in ons geloof, waar juist het pessimisme ons wil ten onder brengen.

Het feit, dat deze waarheid is geplaatst in een heel bijzonder verband kan ons niet weerhouden, haar in haar grootheid ook buiten dit verband te erkennen. Het is en blijft waar, dat God zowel in het persoonlijk leven van de Christen, alsook in de gemeente des Heeren, maar eveneens in de wereld aan Zijn doel komt. Wij doen goed, om deze waarheid als een waarlijk gelukkigmakende gedachte te aanvaarden.

Om een voorbeeld te nemen uit de oude tijd. Hoeveel machten hebben niet samengespannen, om Gods

ATTENTIE:

Alle kopy voor De Christen, behalve advertenties, die steeds naar de administrateur moeten worden gezonden, zende men tot nadere aankondiging aan Ds. A. A. Hardenberg, Oelerweg 22 b, Hengelo (O.).

plan met Zijn volk te verijdelen? De Pharao zon op niets anders dan op de ondergang van de Israëlieten, maar Mozes, de toekomstige verlosser bleef op wonderlijke wijze gespaard. Mozes zelf vernietigt de kansen, om als zodanig op te treden, door op eigen hand zijn kracht als verlosser te beproeven. 't Kostte veertig jaren, voordat God de heroische Mozes tot Zijn knecht had kunnen maken. En wederom moesten veertig jaren voorbij gaan, al eer het in zekere zin herboren volk Kanaän kon binnengaan. Maar ondanks Pharao, ondanks Mozes en ondanks het ongeloof van het volk worden tenslotte de grenzen van het beloofde land overschreden! Omdat God het zo wilde.

Als we eigen leven met zijn tekortkomingen zien, en we vaak bedroefd worden, dat we maar niet verder schijnen te komen op de weg, die we als Gods weg hebben leren kennen, dan kan soms haast de wanhoop ons in haar klauwen dwingen. 't Kan zelfs vaak zijn, dat we de weg wel duidelijk voor ons zien, maar de kracht daarop voort te gaan ontbreekt ons. Herinneren we dan het woord, dat onze wanhoop vervaagt. Geven we het aan de Heer over in stille gelatenheid, ook als wij alle wegen door ons tekort hebben versperd. Misschien gaat het langs een omweg van jaren, maar als we 't overgegeven hebben, bereikt Hij met ons het doel.

Is het in het gemeentelijk leven niet evenzo? Wat lijkt het vaak maar weinig op het ideaal, dat ons voorzweeft. Zouden we er niet soms de brui aan geven, omdat het toch „niets wordt”? Maar, Mijn Vader is de Landman! Dat houdt een belofte in. De belofte, dat Hij telkens naar de bereikte stand bepalen kan en ook werkelijk bepaalt, welke door mensen onvermoede kracht en leiding een rol dienen te spelen. Zo behoeven we nooit te versagen.

Is de gehele wereld niet weggeleden uit het Goddelijk plan? De vraag behoeft ternauwernood gesteld te worden. Maar toch, laten we niet te spoedig ons toe-

stemmend antwoord geven. Ook het door-elkander in de wereld staat onder Gods controle; ook daar is Hij de Landman, Die het leven tot de zege voert!

Wat ons past is geloof! Weg met het ongelovig pessimisme! Het is een belediging voor de Heer. Hij regeert!

Wat ons past is geduld! Het duurt soms lang, voor we iets mogen zien. Maar waartoe was Mozes veertig jaren in Midian? Was het niet omdat hij uit Gods weg getreden was? Desondanks echter gaat de Heer door! Waarlijk, we hebben meer reden over Zijn trouw te juichen dan te klagen over het lange wachten!

Wat tenslotte ons past is overgegevenheid! Het niet meer onder onze controle willen houden, niet alles meer zelf willen begrijpen en zelf willen doen; dat „De Vader Landman” te laten zijn, het aan Hem overlaten en onze ijver te plaatsen onder de aanwijzing van de Heer, dat alles zal God de gelegenheid geven, Zijn plan met ons, met de gemeente en met de ganse wereld tot Zijn eer en tot onze zaligheid te volvoeren.

BRANDT.

Losse Schakels

Engelse Rev. C. T. Byford was het centrale adres, waar bladen hulpvaardige Engelsen hun gelezen Christelijke bladen konden heenzenden. Deze br zorgde voor doorzending naar belangstellende zendelingen en predikanten in andere landen der wereld. Deze br Byford is onlangs overleden en nu vernemen we dat zijn werk is overgenomen door Mr E. H. Burcher, 115 Daycott-avenue, Kenton, Middlesex, Engeland. Brs Voorgangers, die geloven profijt te kunnen trekken uit die lectuur, kunnen aan dat adres aanvragen. Achter dit br staat een organisatie, n.l. The Missionaries' Literature Association of the Baptist Men's Movement.

Wesley als schrijver en uitgever Wesley was een groot opwekkingsprediker. Maar hij was meer. Hij voelde de behoefte van de jonggelovigen en vooral van zijn medewerkers, aan betere onderwijzing in de weg des Heils. Daarom schreef hij, die zo ontzettend vaak preekte, ook heel veel. Hij schreef tractaten voor onbekeerden; hij schreef werken waarin hij het christelijk geloof verdedigde en dwaalleer bestreed, en hij schreef opbouwende boeken voor de gelovigen. Ook gaf hij een „Christelijke Bibliotheek” uit, waarin werken verschenen uit verschillende eeuwen en talen en van onderscheidene schrijvers. Wesley zelf was n.l. zeer belezen.

Maar hij zorgde er niet alleen voor, dat er geschriften en boeken van goed gehalte voorhanden waren, hij drong er ook sterk op aan, dat de gelovigen veel zouden lezen. Hij schreef eens aan een van zijn helpers: „Uw talent groeit niet. Het is nog hetzelfde als zeven jaar geleden. Het is levend maar niet diep .... slechts door te lezen kunt U dit aanvullen; en dit onder dagelijkse meditatie en gebed. Ge doet uzelf groot onrecht door dit achterwege te laten. Zonder dit te doen kunt ge nooit een diepergaande prediker worden en blijft ge een gemiddelde christen”.

Geef gij hun Wesley had de grote waarde van de pers te lezen. begrepen. En evenzo Oncken, de stich-

ter van het Duitse Baptisme. Hij stuurde zijn Evangelieboden met hun gebrekkige opleiding, doch met hun grote liefde tot de Zaligmaker, het wijde Duitse land in en tot ver over de grenzen van het land, met lectuur, waarin op allerlei wijze de Blijde Boodschap bekend gemaakt, uiteen gezet en verdedigd werd. En hij boekte grote resultaten.

Ten onzent was het de opwekkingsprediker Ds de Liefde, die de pen wist te voeren en de drang tot schrijven kende. Het is maar jammer, dat hij geen organisatie-talent had maar een man met speels vernuft was. Niet stabiel. Daardoor ging veel van de vruchten van zijn rijk talent verloren. Naast hem stond Dr Feisser, met een zwakke gezondheid, wiens schrijversdrang te gauw uitgeput raakte. Feisser was geen organisator. Pietistische vroomheid legde beslag op hem en verhinderde hem om zijn rijke kennis de zaak ten goede te doen komen, die hij aanhing en liefhad.

De vaderen hebben het „Depôt” gesticht, maar dat is nooit tot iets uitgegroeid, dat in overeenstemming was met de grote kansen, die liggen opgesloten in goede schriftelijke propaganda. Hadden ze daar meer inzicht in gehad, dan bezaten wij nu ook wel onze eigen drukkerij en uitgeverij. — Onze eigen boekhandel, die waarlijk niet alleen beginsellektuur behoefde te bevatten, had de goede vruchten van veler schrijverstalent, ons volk ten goede kunnen doen komen. — Wij hebben er de juiste blik niet voor gehad en het juiste pad niet voor gekozen. Alles, wat leven zal, moet een ziel hebben — wordt het „gemaakt” dan leeft het niet. Zegt de Spreukendichter niet ergens, wee het land, welks koning een kind is?

Onverdraag- Ook christen geworden Joden wilden zame Joden graag een plaatsje hebben in het Palestina van heden. Zij voelden zich schoon christenen geworden, toch ook nog Joden en wilden meedoen met hun „broeders naar het vlees”. Maar deze hebben duidelijk laten blijken, dat zij daar anders over denken. Ze beschouwen de „bekeerde” Joden, die geloven dat de Messias alrede verschenen is in Jezus van Nazareth, als afvalligen, en verdreven ze uit hun midden. De ongelovig gebleven Joden zijn, zegt Paulus, niet een boom, maar „takken” en kunnen als zodanig wel op de oude stam van Abraham weer geënt worden wanneer ze Abrahams geestelijk zaad worden, maar moeten dan toch bedenken, dat ze zijn opgenomen in een eenheid, die ook bekeerde heidenen omvat — „takken”, eveneens geënt op de gelovige Abraham — en niet met een half oog blijven kijken naar de verspreid liggende takken, afgehouden vanwege hun ongeloof, alsof ze daar nu eigenlijk ook nog bij behoorden. Er zijn niet twee olijfbomen, maar één, en deze ene olijfboom draagt allen, die geloven dat Jezus van Nazareth de Christus is.

De Staat Terwijl in Palestina de Staat „Israel” is „Israel” uitgeroepen en door de Ver. Staten en Rusland en enkele kleinere Mogendheden reeds de facto erkend is, verspreidt de British-Israel en de dochtersorganisatie Nederland-Israel, met grote ijver haar leer, dat niet „Israel” doch Juda hersteld is, tenminste, dat, wat in Palestina gebeurt, het Jodendom aangaat maar niet Israel. Israel — leert deze beweging n.l. — zijn de West-Europese volken en die uit deze volken voortspuiten, d.w.z. praktisch ook de Ver. Staten. Deze zijn de tien stammen, het Rijk Israel van voorheen, en bestemd voor de wereldheerschappij. — Deze theorie wordt getrokken uit de profetiën en oude geschiedverhalen. Wij

vinden het vreemd, dat er in het Nieuwe Testament geen duidelijke sporen van te vinden zijn.

Wanneer men leest, wat er a.g. de Joden en a.g. Israel uit de profetiën gehaald wordt (en vooral de Engelsen zijn daarin sterk) dan staat men verstomd. Wanneer men al die beschouwingen leest, denkt men onwillekeurig aan een woord van de Prediker en zegt: van al wat ge dienaangaande leest, is het einde van de zaak deze: waakt en bidt, want in de ure, waarin gij meent van niet, zal uw Heer komen. Die gereed zijn gaan in tot de bruiloft.

L.

Enkele gedachten

naar aanleiding van de

Olympische Spelen

't Is Donderdagavond 29 Juli 1948. Vóór mij ligt het avondblad, dat ik zojuist heb doorgelezen. Vluchtig natuurlijk want wie heeft nog de tijd tegenwoordig om de courant van a tot z te spellen — zelfs in de vacantie? Wij vliegen immers met een sneltreinvaart door het leven! — De eerste pagina is gewijd aan de grote ramp in Ludwigshafen en voorts aan de politiek. De tweede aan de grote gebeurtenis in de sportwereld n.l. de Olympische spelen. Het Wembley-stadion te Londen is de plaats waar de atleten in de verschillende takken van de sport elkaar ontmoeten en de vreedzame strijd zullen aanbinden. De officiële opening werd hedenmiddag op zeer sobere, maar niettemin plechtige wijze verricht door de Britse Koning George VI en wel met de volgende woorden: „Ik verklaar de Olympische spelen te Londen voor geopend”. Hierna werd het Olympisch vuur, dat ontstoken is in Olympia in het oude Griekenland en door fakkeldragers naar de Engelse hoofdstad gevoerd, binnengebracht ten aanschouwe van een bijna honderdduizend koppige menigte. De spelen kunnen nu dus beginnen en in de komende dagen zullen de nieuwsbladen de geweldige prestaties, die in dit stadion zullen worden geleverd, verslaan — terwijl miljoenen lezers over de gehele wereld deze verslagen op de voet zullen volgen.

Het ligt niet in mijn bedoeling om over het symbool van het Olympisch vuur te schrijven — noch over de sport en de deelnemers of de vraag, die in sommige harten ongetwijfeld wel zal opkomen of het in deze tijden van internationale crisis wel gewenst is zulk een sportieve strijd te houden. Mijn aandacht gaat uit naar de Olympische eed, die afgelegd werd door de 40-jarige Britse piloot Donald Finlay. Deze eed luidt n.l.: „Wij zweren dat wij bij de Olympische Spelen eerlijke strijders zullen zijn en de regelen van de spelen zullen eerbiedigen. Wij nemen deel in de ridderlijke geest, tot eer van ons land en voor de glorie van de sport”. Wat zegt u van deze woorden! Och, als het slechts een leuze is zonder meer, hebben ze weinig waarde. Slagzinnen, gebruikt in de strijd der propaganda en afgevuurd op de menigte om ze murw te slaan en over te halen een of ander partij of systeem te steunen of te aanvaarden, zijn als halve waarheden vaak even zovele leugens. Zo langzamerhand moeten de ogen van weldenkende mensen toch wel opengaan, zodat men zich niet langer als muizen en ratten door het zoete gefluit van listige en soms boosaardige mensen laat vangen. Als eed van een

oprecht atleet, gesproken in naam van al zijn andere mede-atleten, verdient het onze aandacht.

„Eerlijke strijders”! Het gaat dus niet in de eerste plaats om de overwinning, om de bladerenkrans of kroon, maar om het spel! Natuurlijk heeft de kroon een grote waarde. Wie zou dat ontkennen? De strijders zijn niet naar Londen getogen om de nederlaag te lijden, dus door een ander verslagen te worden — maar om te zegevieren. En toch: als eerlijk atleet zou geen der 6000 deelnemers de krans willen dragen als het niet op een eerlijke en ridderlijke wijze gewonnen was. Hij zou zich schamen voor zijn eigen volk en voor het aangezicht van de gehele wereld, zo hem de zege werd toebedeeld maar tevens het gerucht, op waarheid gegrond, werd verspreid, dat deze op een onwaardige en onfaire wijze werd verkregen. Liever de nederlaag dan oneerlijk en vals spel!

Toegepast op het leven, kunnen wij het volgende zeggen. Het leven is een strijd, een worsteling. Die deze strijd niet wil opnemen is een verloren mens. De een of andere dag aanschouwt zijn ondergang. Met welke middelen wordt vaak gestreden? Helaas met oneerlijke en valse middelen. De ellebogen komen er aan te pas zowel als kruiwagens en steekpenningen. Een leugentje in nood is ook niet zo groot. Het komt er toch immers meer op aan dat men „slaat” in het leven. En zo men eenmaal „geslaagd” mag heten, wie bekommert, er zich dan nog over hoe het spel gewonnen is? Zijn er nog waarachtige en eerlijke mensen te vinden in het worstelperk van het leven? Zondigen wij allen niet vaak tegen de regelen door God vastgesteld? Geen wonder dat deze wereld, deze maatschappij waarin wij ons bewegen tot de ondergang gedoemd is. Zelfs op kerkelijk terrein ziet men hetzelfde gebeuren. Dáár moest het immers anders wezen! Alle kerken toch hebben één Heer n.l. Christus. Naar Hem moesten toch degenen die zich „Christenen” noemen, richten. En nochtans .... ja, laat het ons maar eerlijk bekennen, nochtans gaat het ook dáár vaak om de overwinning van de eer, macht, aanzien en numerieke grootheid. Ware het in de kerk anders geweest, zou de sfeer en de geest die daar gevonden wordt ook geheel anders zijn. Helaas moet geconstateerd worden, dat de wereld in de kerk ingeslopen is zodat vele mensen van de wereld, die het hogere en het betere bij haar zochten, zich in grote teleurstelling hebben afgewend. Gelukkig wordt dit euvel door velen in de kerk terdege gevoeld. Alom ziet men de leidende figuren werkzaam dit kwade te bestrijden. De kerk moet waarlijk kerk van Christus zijn of zij is een caricatuur, een onding — ja meer, een grote leugen die uitgeroeid moet worden. De kerk als instituut, als organisatie is reeds omvergehaald in Rusland. De vraag of het er dan beter op wordt zal zeker niet in positieve zin kunnen worden beantwoord. Waar de satan werkt, 't zij in de kerk of in de wereld, ziet het er overal bedroevend slecht uit. Feit is, dat God zelf tenslotte geen kerk gedooft die niet de geest van Christus ademt. De Christenen zijn dus gewaarschuwd — ook wij! Nemen wij deze waarschuwing wel ter harte? De hooghartige uitlating: maar hier in het Westen is het toch oneindig veel beter gesteld met de kerk (lees kerken) dan met de toenmalige Russische kerk met de Czaar aan het hoofd, zegt niets. Jezus heeft eens in een gelijkenis verteld van een boom, die jaren lang geen vruchten gedragen had. De heer van de wijngaard gaf het bevel: roei hem uit, met wortel en tak. De tuinman pleitte: laat ons het nog één jaar aanzien, misschien dat wij het volgend jaar vruchten mogen aanschouwen. Per gratie bleef deze boom dus nog één jaar staan.

Wij weten niet welke tijden nog komen zullen. Wel echter weten wij dat de oproep tot bekering nog altijd van kracht is. Waarin bestaat deze bekering? Hierin n.l. om waarachtig en eerlijk te zijn in de strijd van het leven, het Christelijk leven — voornamelijk ook in de kerk of, zoals wij Baptisten liever zeggen, de gemeente. Het gaat niet in de eerste plaats om de zege, de overwinning! Vaak heeft de kerk een overwinning geboekt met oneerlijke middelen — doch deze bleek zich later tegen haar te keren inplaats van haar tot voordeel te zijn. Zelfs dan als een heel volk onder de ban, de invloed en macht van de kerk gebracht is, zegt dit feit nog niets. Het volk zal de kerk als een ware zegen, troost en steun moeten gevoelen — en niet als een knellend juk. En de enkeling moet ervaren dat in kerk gevonden wordt als nergers anders ter wereld: de gemeenschap der heiligen in het aangezicht van Jezus Christus en voor de glorie van God.

Wie is deze Jezus? De zone Gods, die wij op aarde kennen als de ridderlijke strijder van de liefhebbende hemelse Vader. Hij streed een eerlijk spel — maar ver-

loor. De leugen was sterker dan de Waarheid en de duisternis machtiger dan het Licht. Het Kruis was het einde. Aan dat kruis vond Hij een smadelijke nederlaag en de dood. Meer: Hij overwon graf en dood en alle satanische krachten. De laatste werd de eerste en aan Hem werd de kroon van het Leven door God zelf overhandigd.

Wie vormt de kerk, gemeente? Zijt gij daarvan lid? Zo ja, dan geldt ook voor u het woord, dat als een eed gestand moet worden gedaan: Strijd de goede strijd des geloofs, eerlijk, zuiver, oprecht en met middelen die ook ter hand werden genomen door uw gekruisigde en opgestane Heer. En mocht nederlaag uw deel zijn — weet dit, het gaat in de eerste plaats om het spel. En wat voorts de kroon betreft, die zal door de almachtige God, die alles zuiver ziet en met reine ogen gegeven worden aan hem of haar wie ze waarlijk toekomt. En, o wonder, in de grote dag der dagen zal men het aanschouwen dat de laatste toch de eerste zal zijn.

A. A. HARDENBERG.

De Antichrist en de komst van Christus (Dan. 7)

In ons vorig artikel (zie no. 2882) hebben we in hoofdzak de antichrist aangeduid gezien, zoals deze in Dan. 8 ons getekend werd. Hij werd genoemd „de kleine hoorn”, die steeds groter werd; de „koning stijf van aangezicht en raadselen verstaande!” — De tijd van de antichrist is een tijd van afval, waarin de getrouwen tot martelaren worden om het geloof.

Dan. 7 zal ons verder licht ontsteken, en ons brengen bij het einde dezer bedeling, of m.a.w. zal ons brengen bij de komst van Christus. Wij lezen in vers 25 en 26 „en het zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, en het zal de heiligen der hoge plaatsen verstoren, en het zal menen de tijden en de wet te veranderen, en zij zullen in zijn hand overgegeven worden tot een tijd, en tijden en een gedeelte eens tijds. Daarna zal het gericht zitten en men zal zijn heerschappij wegnemen, hem verdelgende en verdoende, tot het einde toe.”

Vóór wij nader op deze verzen ingaan, bezien we de gang van het hoofdstuk. De profeet heeft uit de wereld-oceaan een viertal dieren zien opkomen, zoals later „de ziener van Patmos”, staande op het zand der zee beesten uit die zee zag opkomen. Die vier dieren zijn monsters, het laatste dier is het vreselijkste, en de beschrijving daarvan de meest uitvoerige.

Het bezat 10 hoornen — evenals het beest uit Openb. 13 — een elfde hoorn komt daartussen en rukt drie uit de vorige hoornen uit. Daniël is het boek van de hoornen, we horen a.h.w. het stoten der hoornen tegen elkaar! Het is het boek waaruit kriegsrumoer ons tegen komt, want bij de tekenen van het einde behoort „het horen van oorlogen en geruchten van oorlogen!” —

Daarmede is dan niet gezegd, dat het einde gekomen is. De Heer zeide: „en nog is het einde niet”. Die oorlogen zijn de inleidende verschijnselen, „het praeludium”. Over de tijd laat zich niets met zekerheid zeggen, noch minder berekenen, „van die dag en ure weet niemand”.

Het spreekt vanzelf, dat deze hoornen in Daniël's dagen aanwezig waren. Daniël's tijdgenoten hebben terstond begrepen wie die elfde hoorn was, wie daarmede bedoeld werd. Die hoorn was een symbool van iemand, van een mens. De beschrijving is als volgt: „in die

hoorn waren ogen als mensenogen, en een mond grote dingen sprekende”.

De vier dieren zijn vier koninkrijken, het laatste koninkrijk zal tien hoornen, d.i. tien koningen hebben. Een elfde zal opstaan en drie vorige koningen vernietigen.

Wat hebben wij te verstaan onder de vier dieren? Welke koninkrijken zijn bedoeld? Het eerste dier, de leeuw, is de aanduiding van het *Babylonische rijk*. Het tweede dier, een beer, stelt het *medische rijk* voor. Het derde dier, een panter (luipaard), het *Perzische rijk*, terwijl het laatste dier de *Griekse* heerschappij aanduidt. Vroeger werd aangenomen, dat 't Medische en Perzische rijk één waren, dan volgde het Griekse en als laatste het Romeinse rijk. Doch Antiochus moeten we zoeken onder de Griekse heerschappij. En deze is ongetwijfeld de elfde koning, de hoorn hier bedoeld.

Moeilijker is de vraag, wie de tien koningen zijn. De geleerden zijn het met elkander daar niet over eens. Verschillende reeksen van namen zijn opgesteld. De één laat b.v. op Alexander de Grote een rij van Pholomeeën volgen, een ander van Selenciden. Ob b i n k concludeert: „maar zekerheid, laat staan eenstemmigheid, is hierover al heel moeilijk te verkrijgen”.

Daarom laat zich ook over de drie uitgestoten hoornen niets met zekerheid zeggen, dan dat het tijdgenoten geweest zijn van Antiochus Epifanes.

De elfde koning is Antiochus — een type van de antichrist. Hij zal woorden spreken tegen de *Allerhoogste*. Deze naam Gods verheft Israëls God boven alle goden, en komt voor in de bijbelse poëzie. In Ps. 97 : 9: „want Gij, Heere! zijt de Allerhoogste over de gehele aarde: Gij zijt zeer hoog verheven boven alle goden”. Uit Gen. 14 leren wij de Allerhoogste kennen. Melchizedek was de priester des allerhoogsten Gods, en hij verklaart, dat de Allerhoogste de bezitter is van hemel en aarde, dat deze Allerhoogste de vijanden van Abram in diens hand heeft overgegeven.

Hoe passend is deze Godsnaam in Dan. 7. Boven de Griekse goden staat Israëls God, en Hij is het, die de

vijanden van zijn volk zal overwinnen, en in hunne hand zal geven.

Deze elfde koning is door zijn godslasterlijk spreken een antichrist. Hij spreekt tegen de Allerhoogste, hij is anti-God. Met Paulus' woord: „die zich tegen-stelt!” Hij is ook de onderdrukker van Gods volk, „de heiligen des Allerhoogsten zal hij verstoren”, d.i. mishandelen, plagen, vernietigen. Dat is ook een trek uit het antichristelijk beeld! Hij zal dronken worden van het vergoten bloed der martelaren. Ten slotte zal hij ingrijpen in het godsdienstig leven van Gods volk. „Tijden en wet” zal hij veranderen. De adventisten gebruiken deze woorden gaarne, om er de paus mee aan te duiden, die volgens hun bewering voor de sabbat de Zondag heeft ingesteld en also de wet veranderde.

Echter wordt in Dan. 7 niet op de paus van Rome gedoeld, maar op Antiochus. Uit 1 Macc. 1 : 43 v.v. verstaan we wat hier bedoeld wordt. Uit de Lutherse vertaling der apocriefe boeken, uitgave Nederl. Bijbelgen., citeer ik de bedoelde plaatsen: „En Antiochus liet een gebod uitgaan .... dat alle volken tegelijk enerlei godsdienst zouden houden. Toen verlieten alle volken hun wetten en bewilligden ....; en velen van Israël bewilligden ook daarin en offerden de afgoden en ontheilgden de sabbat. Antiochus zond ook brieven naar Jeruzalem en in alle steden van Juda; daarin gebood hij, dat zij de godsdienst der heidenen zouden aannemen, en de brandoffers, spijsoffers, zondoffers in het heiligdom, sabbatten en andere feesten wegdoen, en beval, dat men het heiligdom en het heilige volk Israël zou ontheiligen. En hij liet altaren, tempels en afgoden oprichten en varkensvlees en andere onreine dieren offeren”.

Dat is de toelichting, die aan duidelijkheid niet te wensen overlaat. Dat is antichristelijk. De anti-christ zal in de eindtijd als toen Antiochus, aanbidding vragen voor „het beest en zijn beeld”. Hij zal maken, „dat allen, die het beeld van het beest niet aanbidden, gedood worden”. (Opb. 13 : 15).

Deze periode van onderdrukking wordt met het geheimzinnige „tot een tijd en tijden en een gedeelte des tijds” aangeduid. Daarover hopen we later iets meer te schrijven. In ieder geval komt aan de anti-christelijke periode een eind, want hij, de anti-christ, heeft niet het laatste woord. De anti-christ zal plotseling en wonderlijk verdwijnen! Op goddelijke wijze verdwijnen, „zonder hand verbroken worden”. (Dan. 8 : 25). —

Wanneer wij het goed zien wordt de bedeling, de eeuw waarin wij leven, gevat onder het gezichtspunt van een „dieren-heerschappij”. De verschillende dieren geven ons de verschillende fasen van de wereldheerschappij.

Doch er komt een andere heerschappij, waarvan niet een dier het symbool kan zijn, maar een mens! De profeet ziet een hemelzaal, waarin „Eén met de wolken des hemels, als een mensen zoon, tot de Oude van dagen gebracht werd, en Hem werd gegeven heerschappij en ere, en het koninkrijk”. (: 13)

We merken op, dat er staat „als eens mensen zoon”. Daarmede wordt uitgedrukt, dat hier iemand bedoeld is, die mens maar toch ook anders is dan een mens! Bij de dieren lezen we „als een leeuw”, d.w.z. toch ook anders dan een leeuw, die leeuw immers had arendsvleugelen (: 4). Hier (in : 13) ziet de profeet Eén als eens mensenzoon, dus anders dan een mens. Waarin bestaat dat anders-zijn? De uitdrukking „met de wolken des hemels” geeft ons de richting aan, waarin de oplossing gezocht moet worden. Wij weten, dat God woont in wolken en donkerheid, dat de „wolkkolom” die Israël leidde, het teken was van Zijn tegenwoordigheid.

Hier wordt dus gewezen op Hem, die naar het vlees mens is, maar in wezen God is! Gezien wordt Hij, die de Messias is, vóór Zijn komst in het vlees, die ook aan het einde dezer eeuw: zal wederkomen!

Aan de heerschappij van het beest in zijn onbeschrijflijke vreselijkheid, d.i. aan de anti-goddelijke wereldmacht, komt een einde, want de heerschappij gaat over aan „Eén met de wolken des hemels, als eens mensen zoon”.

Het is ook onze aandacht waard, dat „de wolken des hemels” eerst genoemd worden. Op het goddelijke, hemelse — contra de grote dieren, die uit de aarde opstaan zullen (Dan. 7 : 17), valt de nadruk. (In de Openb. v. Johannes wordt ook daarop de nadruk gelègd — herinner u een woord als dit: wee degenen, die de aarde bewonen!) Christus is van de hemel, niet van de aarde. In Hem ligt de vertegenwoordiging van het Godsrijk!

Zoals de dieren de heerschappij, het koninkrijk van de antichrist aanduiden, zo wijst deze Ene naar het koninkrijk van God op aarde, dat komt en in Christus' eerste komst nabij gekomen is. Die heerschappij is aan „de heiligen des Allerhoogsten”, d.w.z. aan Daniël's volk, aan Israël. Dat is typisch O. Testamentisch. Het N. Test., dat wij niet kunnen missen, verruimt deze blik, geeft verdere ontvouwing. Het is één met het O.T. en volgt daarop.

Het komend Godsrijk zal met de wederkomst van Christus aanbreken. Het zal niet alleen Israël bevatten, maar allen die Zijn verschijning hebben liefgehad! Allen, die het Lam hebben gevolgd, die hebben verdragen, die hebben volhard tot het einde, die in Christus hebben geloofd als Heer! „Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heersen” (2 Tim 2 : 12).

De heerschappij werd aan de Ene, met de wolken des hemels, als eens mensen Zoon gegeven. Aan de Messias wordt door God de heerschappij gegeven. „De oude van Dagen, de Eeuwige God, geeft aan Zijn Zoon de heerschappij! „Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de eindigen der aarde tot Uwe bezitting”. Christus wacht totdat de Vader zelf alles aan Zijn voeten onderwerpt. Het Rijk Gods komt — wie zou er niet naar verlangen? Wie het zoekt, het heilbegerig verwacht, verwacht ook Jezus, ziet uit naar Zijn komst en roept het uit: MARANATHA — ach Heer, kom!

Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en Zijn koninkrijk zal niet verdorven worden! Doen wij als Daniël en bewaren wij dat woord in ons hart? Wij krijgen de indruk, dat Daniël ook niet alles heeft verstaan. Ook wij weten niet alles, dat is ook het voornaamste niet. Geloven wij het? Begeren wij het? En getuigt ons leven er van?

Rijk van God, kom, o kom!

D. SLORT.

Gemeenteberichten

WINSCHOTEN

Wij kunnen van onze gemeente goede dingen berichten. De opkomst zowel onder de prediking als die bij de bijbelbespreking en bidstond is zeer goed te noemen. De eerste Zondag in Augustus hopen wij een doopdienst te hebben. Een van onze jongemensen, die op een jeugddag vrede voor zijn hart vond, zal dan D.V. door de doop de gemeente ingeleid worden. Doordat in onze

kerk nog geen doopvont is, wordt gebruik gemaakt van de kerk in Nieuwe Pekela. De kerk in Winschoten is wat te klein om daar een doopvont in aan te brengen en voor vergroting van de kerk zijn de bouwkosten nog te hoog. Dankbaar maken wij daarom gebruik van de hulp van onze zuster gemeente in Nieuwe Pekela.

Van 20—24 Juli werd in Winschoten de studenten-actie gehouden. Door middel van folders, raambiljetten en spandoeken was hiervan bekendheid gegeven aan de bevolking van Winschoten. Bovendien werd door de studenten door middel van een geluidswagen de te houden samenkomsten bekend gemaakt en het publiek uitgenodigd deze te bezoeken. Er zijn twee zaalsamenkomsten en twee openluchtsamenkomsten gehouden die allen geslaagd zijn te noemen. De honderden aanwezigen hebben met aandacht geluisterd naar zang van het verenigde zangkoor van Stadskanaal en Musselkanaal, een mannenkoor, declamatie en pianomuziek, alsmede naar toespraken van verschillende studenten. Onder hen bevond zich ook een Zweedse student, wiens toespraak vertaald werd door onze in Zweden studerende student Plevier, die blijk gaf de Zweedse taal reeds goed machtig te zijn. Bij de openluchtsamenkomsten bleek dat onze studenten ook zangers zijn. Begeleid door gitaarmuziek hebben zij verschillende liederen zeer verdienstelijk gezongen. Een belangrijk deel van deze actie was de colportage. Van 's morgens tot 's avonds trokken de studenten er twee aan twee op uit om in de straten en wijken van Winschoten huis aan huis lectuur aan te bieden, tegelijk trachtende een gesprek aan te knopen om met de mensen te kunnen spreken over het ene nodige. Nooit te voren is in Winschoten op zo grote schaal geëvangeliëerd. En achter al deze arbeid stond een biddende gemeente, die daarvan blijk gaf door een

openbare bidstond aan de vooravond van deze actie. En niet alleen biddend heeft zij daarachter gestaan, maar ook werkend. Vooral de jeugd heeft een actief aandeel gehad door het huis aan huis verspreiden van folders, waarin de studenten en hun arbeid aan het publiek voorgesteld werden. Staande achter deze actie is er dankbaarheid in onze harten, in de eerste plaats tot God, die onze studenten bewogen heeft tot dit mooie werk en tot de studenten die zich voor die arbeid gegeven hebben. Moge de Heer over het gezaaide Zijn zegen gebieden opdat het vruchten voortbrengt voor Zijn koninkrijk. Voor de gemeente is deze actie zeer bemoedigend geweest en ongetwijfeld een aansporing om dit werk voort te zetten. Mogen alle gemeentelieden maar beziel worden met zulk een geest van ijver voor de zaak des Heeren, zoals wij die hebben gezien bij allen, die medewerkten aan de gehouden samenkomsten.

Onze groeten aan allen, die met ons de verschijning van onze Heere Jezus liefhebben en Zijn komst in heerlijkheid verwachten.

De secretaris der gemeente,
H. MEIJER.

Vader groette beleefd de buurman en zijn vrouw, die een wandeling gingen maken. Zijn zoontje zag het, stelde zich ook op en groette even beleefd als zijn vader de uitgaande burens. Deze beiden lachten en zeiden tot hun buurman: „Laat het hem nog eens doen!” De vader keek voor zich uit en naar binnen en antwoordde: „Vrienden, de zaak is ernstig. Hij ziet alles wat ik doe”. Voor vaders, om er over na te denken.

DE VROUW IN DE KERK (SLOT)

In Engeland en Schotland is de situatie van de vrouw in de verschillende kerken wel zeer uiteenlopend. In Schotland zijn enkele vrouwelijke predikanten werkzaam in de United Free Church en in de Congregational Union of Scotland. Het is wel merkwaardig, dat deze predikanten zelf verklaren, dat zij, waar zij de kans krijgen om als predikant te werken, aanvaard en gewaardeerd worden. De feiten bewijzen hier dat de vrouw predikant zijn kan en zelfs zeer speciale mogelijkheden heeft in haar pastorale arbeid. In de Church of Scotland heeft zich het feit voorgedaan, dat de hogere kerkelijke instanties het voorstel om de vrouw tot ouderling benoembaar te stellen hebben aangenomen, maar de „congregations” dit hebben afgewezen, terwijl de laatste de enige kerkelijke vergadering zijn, waarin vrouwen meestemmen en zelfs de meerderheid hebben.

In Denemarken, waar de kerk staatskerk is, heeft het parlement, tegen het advies van de kerkelijke autoriteiten in, besloten tot openstelling van de ambten voor de vrouw. Daarop werd door twee gemeenten een vrouw beroepen. Zeven van de negen bisschoppen, waaronder de bisschop van Kopenhagen, die enigszins de functie heeft van aartsbisschop, waren hier tegen. De bisschop, onder wie de gemeente, die de eerste vrouw beriep, ressorteerde, wilde haar dan ook niet bevestigen. Daarop is dit geschied door een van de beide bisschoppen, die voor de beroepbaarheid van de vrouw waren. Men zegt, dat dit zoveel deining heeft veroorzaakt, dat er zelfs een schisma dreigde. Dit bleek echter een strovuur te

zijn. De rust was al spoedig weer hersteld en de bevestiging van de tweede vrouwelijke predikant is vrijwel onopgemerkt voorbijgegaan.

In Zweden is een Koninklijke Commissie benoemd ter bestudering van dit vraagstuk die binnenkort een rapport zal uitbrengen. Een meerderheid schijnt zich voor de openstelling der ambten te willen uitspreken, terwijl een minderheid zich daar sterk tegen verklaart. Ook in de Finse Kerk houdt men zich met deze vraag bezig.

In Duitsland waar men in tegenstelling tot de meeste andere landen over een vrij groot aantal academisch gevormde vrouwelijke theologen beschikt, heeft men in de oorlog vrouwen aangesteld en geordend als „vicar-pfarrer”. Zij waren bevoegd tot alle ambtsbezigheden, dus ook tot het bedienen van de sacramenten. Zij hebben onnoemelijk veel werk verricht en dikwijls vele gemeenten tegelijk gediend. Voorlopig worden zij nog gehandhaafd, daar het predikanten-tekort nog steeds groot is; het is echter wel de vraag of men, als de nood voorbij mocht zijn, hen in deze functie zal laten.

In een overwegend Rooms Katholiek land als Italië en in de Orthodoxe kerken van Griekenland en Armenië is wel een grote belangstelling voor het probleem van de vrouw, maar de maatschappelijke situatie bij de eersten, de zeer oude tradities bij de laatsten maken het onmogelijk ook maar te denken aan een leidende positie voor de vrouw in de kerk.

In het verre Oosten liggen de zaken weer anders.

Juist op het zendingsveld is uitermate veel door vrouwen tot stand gebracht. Het was in de vorige eeuw geen uitzondering, dat kerken in Europa aan vrouwen op het Zendingsveld opdrachten en verantwoordelijkheden gaven, waar in het Vaderland niet aan viel te denken. Door conservatieve geesten mag er dan wel tegen gesputterd zijn, dat vrouwen 14.000 mijlen gingen reizen om hun roeping als Christen te volgen, het pleit voor deze vrouwen, dat zij het er onder dikwijls uiterst moeilijke omstandigheden op gewaagd hebben. Daaruit is het ook wel te verklaren, dat de Protestantse Kerk in Indonesie niet de minste bezwaren heeft tegen de vrouw als ambtsdraagster. Binnenkort doet daar de derde vrouwelijke predikante haar intrede.

Bij het memoreren van de feiten valt onwillekeurig de nadruk op de vrouwelijke predikant, omdat dit een van de meest omstreden postities is. Voor de Kerk echter van zeer groot belang is het werk dat door vrouwen gedaan wordt als diakones (verpleegster en maatschappelijk werkster), als evangeliste, godsdienstonderwijzeres, jeugdleider en in allerlei verenigingswerk. Voor aangestelde krachten bieden de kerken in dit werk over het algemeen te weinig vooruitzichten door een slechte salariëring en een soms op de duur te afhankelijke positie. Het gevolg is dat vele vrouwen elders emplooi voor hun capaciteiten gaan zoeken. Daardoor is het werk van de vrouw in de kerk niet wat het zou kunnen zijn. Zij, die niettemin in de kerk blijven werken, staan dan ook dikwijls voor heel grote moeilijkheden. Waar dus zowel het werk van de theologisch geschoolde vrouw, als van de vrouw, die een andere opleiding genoot in de kerk zeer beperkt is, en ook het vrouwelijk gemeentelid in het gemeenteleven en over kerkelijke zaken dikwijls heel weinig te zeggen heeft is het te begrijpen, dat uit verschillende kerken de vraag opklinkt naar internationaal-interkerkelijk contact voor vrouwen. Uitwisseling van gedachten en mogelijkheden van ontmoeting kunnen immers de bemoediging en bezieling geven, die men zo zeer nodig heeft. De Amsterdam-conferentie zal zich echter moeten beraden over de vorm, waarin dit contact georganiseerd kan worden zonder dat de vrouw ook in het oecumenisch werk geïsoleerd wordt.

Uit de gegeven feiten is nog een conclusie te trekken. Het inzicht blijkt veld te winnen, dat het vraagstuk van de vrouw in de kerk diepere wortels heeft. Het stoelt tenslotte op de vraag naar de taak (dienst) der kerk in de wereld. Wil men daarin aan de vrouw de plaats geven die haar toekomt, zodat zij zich geheel kan geven en ontplooien, dan zal men alle ambten en bedieningen opnieuw moeten bezien, om zo te komen tot een nieuwe orde van werken voor de kerk. Dit dringt temeer omdat het exegetisch onderzoek heden ten dage vrijwel unaniem uitwijst, dat op grond van de bijbelse gegevens de uitsluiting van de vrouw uit de ambten niet is te handhaven.

De bezwaren, die dan nog tegen de vrouw als ambtsdraagster blijven bestaan blijken meestal te wortelen in traditionalisme of in primitief heidense instincten, waardoor men de vrouw is gaan zien als een minderwaardig, alleen sexueel te waarderen, wezen. Deze beide instellingen laten zich echter niet handhaven tegenover de verkondiging van het Evangelie. Hoe meer dit inzicht veld wint, des te zekerder kan men zijn, dat dit zijn consequenties hebben moet.

Tenslotte enkele opmerkingen over de houding van de kerken in ons Vaderland tegenover de vrouw. In de Remonstrantse Broederschap, de Lutherse Kerk en de Doopsgezinde Gemeenten, is de vrouw tot alle ambten

Leden en Vrienden der Gemeenten!

Voor het jaar 1949 gaat er weder een

Tabitha-kalender

verschijnen.

Voorgangers en bestuur, en eveneens de speciale Tabitha-propagandisten, hebben reeds een proefschild met intekenlijst ontvangen. Gaat het bij hen bewonderen, en bestel onverwijld één of meerdere exemplaren. Bedenkt de opslag is minder dan vorige jaren. Wees er vlug bij en behoedt U voor teleurstelling.

Steunt ook hierdoor de Diaconessen arbeid der Baptisten gemeenten.

Algemeen besteladres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47², DEN HAAG.

toegelaten. Men treft haar in alle besturen en kerkelijke colleges aan, terwijl een niet gering aantal vrouwen werkzaam is als predikante. In de Nederlandse Hervormde Kerk is dit echter niet het geval. Alleen mannelijke lidmaten zijn benoembaar in de ambten en in de kerkelijke colleges. Het is wel goed er eens op te wijzen, dat het in de Franse en Zwitserse Gereformeerde Kerken anders gesteld is. Vrouwen hebben daar zitting in de plaatselijke kerkeraden tot in de „Consistoire de Genève” en de Generale Synode der Franse Kerk toe. Wel zijn er in de Nederlands Hervormde Kerk godsdienstonderwijzeressen, evangelisten en jeugdleiders werkzaam, terwijl een klein aantal academisch gevormde vrouwen als hulppredikanten in de gemeenten een min of meer zelfstandige positie hebben. In het ambtelijk werk, dat in de Nederlands Hervormde Kerk zo alles beheersend is, zijn geen vrouwen betrokken.

Als dit met leedwezen wordt geconstateerd geschiedt dit niet zo zeer omdat hierin aan de vrouwen tekort gedaan wordt, maar omdat de Nederlands Hervormde Kerk aan zichzelf en aan de belangen, die zij te behartigen heeft, tekort doet.

Aan alle Synoden van de bij de Oecumenische Raad aangesloten Nederl. Kerken

Het Moderamen der Oecumenische Raad heeft dezer dagen Uw medewerking gevraagd om in al Uw Gemeenten, ter inluiding van de Assemblee, de kerkklokken te laten luiden. In aansluiting aan dit verzoek, roept zij gaarne Uw aandacht voor het volgende in:

Wij zijn overtuigd dat de grootheid van de gebeurtenis der Assemblee U evenzeer als ons met een gevoel van ootmoed vervullen zal en dat niemand Uwer zal twifelen aan de oprechtheid van ons verlangen, dat dit werk aan God worde opgedragen in een voortdurend gebed.

Met volle instemming van alle kerken, die wij vertegenwoordigen, vragen wij U om op die Zondag in Uw preek de gemeente op te wekken om voor de deelnemers van deze hoogste belangrijke vergadering dagelijks te bidden om de genadige bijstand van de Heilige Geest en Uw preekwoord te binden aan het gebed of de gebeden, welke Uw liturgie voor zulk een doel kent, alsmede de keuze van Uw kerkliederen zo te doen, dat de Wereldraad der Kerken er de weerslag van ondervinde.

Met de bede, dat God het hart van de prediker en de harten der hoorders treffe en U allen vervulle met Zijn genade, noemen wij ons met broederlijke groet

namens de Raad van Nederlandse Kerken,
S. F. H. J. Berkelbach van der Sprenkel,
Voorzitter
E. Lagerwey, Bisschop van Deventer,
Secretaris.

Correspondentie met Amerika

Op mijn tournee door de Verenigde Staten van Amerika kwamen verschillende jongelui mij spontaan vragen: „Weet U ook een correspondentie-adres voor mij in Holland?” Er is dus blijkbaar wel belangstelling voor contact met iemand in Nederland. Natuurlijk noteerde ik de adressen van deze jongelui, leeftijd, beroep, enz.

Mocht er bij onze N.B.J.B.ers en N.B.J.B.sters ook zo veel belangstelling bestaan voor correspondentie met iemand in de U.S.A., dan wil ik gaarne mijn bemiddeling verlenen om dat schriftelijke contact tot stand te brengen. Ik denk trouwens wel, dat er wel velen zullen zijn, die zo'n correspondentie-vriend(in) in de U.S.A. begeren! Schrijf mij dus gerust, vertel iets van je omstandigheden, vermeld ook je leeftijd, enz. Ter oriëntatie kan ik wel zeggen, dat de geïnteresseerde Amerikanen alle boven 18 jaar zijn. Door die weinige gegevens hoop ik dan een klein beetje in staat te zijn het geschikte adres naderhand door te kunnen geven. Het is natuurlijk onnodig te zeggen, dat men wel in staat moet zijn enige Engelse zinnen op papier te krijgen, al behoeft dat natuurlijk ook weer niet volmaakt te zijn.

Uw dienstwillige T. JANSMA.

Beroepingswerk

De gemeente te 's-Gravenhage—Singel heeft een beroep uitgebracht op Ds. G. Vegter te Groningen.

Adreswijziging

Mej. A. Vos, penningmeester van de gem. R'dam—C. is van Pr. Margrietlaan 31 B, R'dam—N. verhuisd naar Heiligerleelaan 11, R'dam—N.

Van de leestafel

N.V. W. ten Have, Kalverstr. 154, Amsterdam heeft ook gewaagd een boekje uit te geven ter ere van het jubileum van de Koningin. Ze noemt het heel bescheiden: Feest-albumpje ter ere van het gouden feest van Koningin Wilhelmina. „Voor onze kleuters”.

De foto's van de Koningin, de prinses, prins en prinsesjes vond ik nog het leukst. De kleuters vermoedelijk ook. Naast elke foto, pasformaat, behalve dan van de Koningin, op de rechterbladzij een versje, dat men op een vermoedelijk bekende wijs kan zingen. De „wijzen” staan aangegeven, maar ik ken ze niet allemaal. Men rekent mij ook niet meer bij de kleuters. De prijs is een kwartje, bij getallen lager.

E.R.

Advertentiën

Met Blijdschap en dank aan God geven we kennis van de geboorte van ons dochttertje en zusje

Aafien

H. Aeilkema
F. A. Aeilkema-Oldenburger
Hendrik en Minko

Stadskanaal, 27 Juli '48
Paterslaan

Heden is in Jezus ontslapen na een langdurige ziekte in de ouderdom van 70 jaren onze onvergetelijke man, vader, behuwd-, groot- en overgrootvader

Niklaas Boerma

geliefde echtgenoot van
E. Helder

Leeuwarden, 31 Juli '48
Camminghastr. 48

Zo de Heere wil en zij leven zullen onze geliefde ouders en grootouders

Murk Vijver

en

Sjoukje Kuurstra

Zaterdag 14 Augustus hun 30-jarige echtvereniging gedenken

Dat zij nog lang gespaard mogen blijven is de wens van hun dankbare

kinderen, behuwd- en kleinkind

Leeuwarden, Aug. '48
Oldegalileën 34

Juffrouw, leeftijd 37 jaar, Baptist, b.z.a. als

Huishoudster

in moederloos Baptist gezin
Br. aan de Adm. van dit blad

ADVERTEERT

IN

DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2909

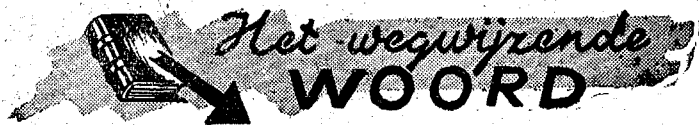
VRIJDAG 13 AUG. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 108 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Gods geboden zijn niet zwaar

Want dit is de liefde Gods, dat wij Zijn geboden bewaren; en Zijn geboden zijn niet zwaar, want al wat uit God geboren is, overwint de wereld.

1 Joh. 5 : 3 en 4.

Tegenwoordig houdt men vaak over allerlei vragen een opinie-onderzoek. Ik zou wel eens gaarne het resultaat willen weten van een onderzoek over de vraag: „Vindt u Gods geboden zwaar?”. Wat zou er uit de bus te voorschijn komen? Tracht voor uzelf eens een eerlijk antwoord te geven. Mij dunkt, wij allen hebben tijden in ons leven waarin wij dreigen onder te gaan, waarin de nederlaag zo goed als zeker schijnt — want wie is in staat om Gods heilige geboden te onderhouden en tot de laatste toe te volbrengen?

Wat zegt ons de Bijbel hierover? Enkele getuigenissen willen wij naar voren brengen. Paulus, de man van het geloof, zegt ronduit: „want ik heb een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens — maar ik zie een andere wet in mijn leden, welke strijdt tegen de wet mijns gemoeds en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is. Ik ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?” Jacobus, de stipte rechtvaardige man, belijdt dat wij allen in vele dingen struikelen en spreekt daarin uit, dat Gods geboden terdege zwaar zijn. En Johannes zelf schrijft in deze zelfde brief: „Indien wij zeggen, dat wij geen zonden hebben, zo verleiden wij ons zelf en de waarheid is in ons niet” daarmee tot uitdrukking brengend dat de wet van God boven onze menselijke krachten uitstijgt en niemand kan volbrengen wat God van ons vraagt.

Ik geloof dat een ieder Christen zich aansluit, krachtens eigen ervaring, bij de uitspraken van deze godvruchtige en vrome mannen. Zo is het ook. Alleen zij die zichzelf om de tuin leiden, zouden een ander geluid willen laten horen. Maar dezulken zijn dan ook meteen bestempeld

ATTENTIE:

Alle kopy voor De Christen, behalve advertenties, die steeds naar de administrateur moeten worden gezonden, zende men aan Ds. A. A. Hardenberg, Oelerweg 22 b, Hengelo (O.).

als oppervlakkigen. Zij hebben nimmer de zwaarte der geboden gevoeld, nimmer de heiligheid van de Almachtige geproefd, nimmer de zwakheid hunner krachten gezien.

Wij zouden „het wegwijzende woord” kunnen besluiten met te zeggen, dat de waarlijk vromen het deze keer eens roerend met elkaar eens zijn — ware het niet bovenstaande tekst die onze gemoederen in beroering brengt. Lezen wij het wel goed? Staat er eigenlijk niet een woordje te veel in de tussenzin? Moest het niet veeleer luiden: „maar Zijn geboden zijn onzegbaar zwaar?”

Johannes plaatst ons voor een verrassing. Hem betichten van oppervlakkigheid is onmogelijk. Hij kent het menselijk hart goed, want hij is in de leerschool geweest van onze grote Meester. En Die vergist zich nooit! De adem van de Heilige Geest waait door deze woorden, als een blijde getuigenis gegeven, heen. Hier is geen sprake van zuchten en klagen, van kreunen en hopeloze nederlaag — hier horen wij de blijde kreet der overwinning! Het is een triumph-lied van een sterveling die weet, als verlost des Heeren, het eeuwigheidsleven te hebben ontvangen. Johannes neemt ons mee in zijn onstuimige vreugde. Zijt gij zwaar belast, overlast mischien? Klaagt, treurt, weent gij nog? Heft uw hoofd moedig opwaarts, en verheft uw hart tot God. Hij weet hoe zwak wij zijn van moed, hoe klein van krachten en dat wij stof zijn geweest van jongsaf. En nochtans... nochtans blijven Zijn geboden staan, blijven geldig tot de laatste dag, waarin de zon nog schijnt, toe.

Hoe deze ongerijmdheid te verklaren? — Ach, het is slechts een schijnbare ongerijmdheid. Die alléén ziet op Gods geboden en eigen hart, is een verloren mens. Die torst de zware last, de ondragelijke pak tot het einde toe, om tenslotte levensmoede zonder enig uitzicht of een enkel straaltje hoop ten onder te gaan. Die gestaan heeft onder de schaduw van het kruis van Christus, waaraan alle zonden der gehele wereld genageld zijn, weggedragen en verzoend voor 't heilig oog van God, jubelt het uit van blijdschap: „Ik dank God, door Jezus

Christus, onze Heere!" Wat wij niet kunnen volbrengen, is door Hem eens en voorgoed volbracht.

Dit geloof voert naar de overwinning. Er is geen twijfel meer mogelijk. Hij draagt onze lasten en draagt onszelf mee. Er is nu voortaan vreugde, vreugde, enkel vreugde.

Toch zijn wij niet ontslagen van Gods geboden. Die dat beweren of menen zijn er volkomen naast. Zij zouden oordelen, gelijk sommigen in Paulus' dagen: „laat ons te meer zondigen opdat de genade te overvloediger zij". Doch dat gevoelen zij verre van een iegelijk die op het bleke, bebloede maar nochtans oneindig liefdevolle gelaat van Christus aan het kruis hebben gestaard. Wij worden opgeroepen strijders te zijn, helden van het kruis. Die niet zijn eigen kruis achter de Heiland aan wil dragen, is Zijns niet waardig. Maar zie, de geboden Gods worden licht, als de liefde Gods ons harte binnenvloeit. Zingen wij het niet, met blij gemoed, de dichter na:

'k Heb Jezus lief! Ik zal verruimd van hart
De last, die Hij mij oplegt, willig dragen,
Zijn doel, Zijn wil is ook mijn welbehagen,
Wat Hem mishaagt is mijn verdriet, mijn smart.

Liefde is de sleutel tot de schatkamer van voorheen ongekende en van schier onbeperkte kracht. De man die, moegewerkt in zijn dagtaak, thuis komt en niets meer begeert dan in een gemakkelijke stoel uit te rusten — komt plots weer in beweging als enkele vrienden hem voorstellen een partijtje voetbal te spelen. Ook geen wonder, want hij is verzot op het voetballen en heeft de sport lief. Een moeder, uitgeput door de vele beslomeringen die de morgen, middag en avond met zich meebracht, vindt desondanks de kracht om een halve nacht te waken aan het ziekbed van haar kind. Vraagt gij naar de oorzaak? Die zult ge moeten zoeken in haar moederliefde.

Niet zij die enkel psalmen zingen en zich verheugen in heerlijke gemoedsaandoeningen, zijn vroom. Maar zij, die uit wederliefde willen doen wat de Heer van hun vraagt, mogen weten echte kinderen van de Hemelse Vader te zijn.

Bidden wij om meer liefde van Boven.

En die bidt, die ontvangt. En die ontvangen heeft, zal het met de apostel der liefde getuigen: „en Zijn geboden zijn niet zwaar".

Die kan ook met volle overgave het lied aanheffen:

Uw liefdedienst, o God! is heerlijk
En vrolijk 't pad van Uw geboën.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

„De grootst gemene deler" In het weekblad „In de Waagschaal" werd een kort verslag geplaatst over een te Antwerpen gehouden Bijbeldag. Dat is zoveel als een toogdag van alle Protestantse groepen in dat zwaar Roomse land. Voor die gelegenheid werd een folder samengesteld en in 100.000 exemplaren huis aan huis verspreid, onder de titel: „Wat geloven Evangelische Christenen?" Het gehele Bijbeldag comité droeg voor dit vlugschrift de verantwoording en het kon dus gelden

voor de „grootst gemene deler" van datgene, wat de samenwerkende kerken en groepen geloven. Een punt: de kinderdoop heeft men laten rusten.

Het was misschien wel goed als ook hier in Nederland de „Evangelische christenen" eens zulk een geloofsverklaring opstelden. Dat was voor de buitenkerkelijke wereld een belangrijke handreiking en ook onze Roomse geloofsgenoten zouden er winst mee kunnen doen.

Zo'n „geloofsverklaring" zou ook basis kunnen zijn voor alle samenwerking op het gebied der evangelisatie. Iedere spreker kende dan de grenzen, waarbinnen hij zich moest bewegen bij zijn toespraken.

Afleiden en Wie in Evangelisatie-arbeid staat tegenafbreken over de „wereld" moet niet afleiden. De toehoorders moeten niet bij anderen maar bij zichzelf bepaald worden. Ook in middagsamenkomsten, waar men met gelovigen samen is, moet men dat nalaten. We achten het schadelijk voor het beoogde doel, wanneer de spreker op zo'n interkerkelijke samenkomst gaat uitwijden over het verschil tussen de kerken en de verbroekeling onder de Christenheid. Hij doet dat al door op de kerkmuren te gaan schelden. Daar hebben sommige sprekers een zwak voor — voor dat schimpen op de kerkmuren n.l. Ze behalen daarbij negatief resultaat. Ze bepalen hun toehoorders bij een onderwerp van bespreking waarvoor men niet samen kwam. Ze stoten mensen af, die de „onzichtbare" Kerk nu eenmaal niet kunnen liefhebben buiten hun eigen gemeente om.

Hoe moeilijk De verslaggever van die Bijbeldag Evangelisatie is was het ook opgevallen, hoe moeilijk evangelisatie is. De grote evangelisatie-samenkomst, aan die Bijbeldag verbonden, maakte hem dat vooral duidelijk. De bekende terminologie (zonde, genade, toorn Gods, bekering, enz.) werd herhaaldelijk door beide sprekers gebruikt zonder genoegzaam vertaald te worden. Wederom kwam de waarheid aan het licht, dat het probleem der evangelisatie voor eert groot deel, dat der vertaling is.

Ligt niet inderdaad het gevaar voor de hand, dat men tot de wereld spreekt in een taal, die zij niet verstaat? Heel de evangelisatie-arbeid is afgestemd op kerkmensen. Niet op de wereld, die men zegt met die arbeid te willen bereiken. Er wordt te weinig op een werkelijk verantwoorde wijze gewerkt. Wie de ongelovigen iets wil zeggen, zal moeten uitgaan van hun begrippenwereld, bij haar aansluiting moeten zoeken. Menen we misschien niet te gauw, dat waarheden verloren gaan, als bepaalde woorden niet gebruikt worden? Speelt conservatisme ons geen parten? — Wie geeft een goede evangelisatie-toespraak, bestemd voor mensen uit de wereld? We bedoelen een model-toespraak, waarnaar anderen dergelijke toespraken kunnen opbouwen?

De nieuwe bij- De nieuwe vertaling van het Nieuwe belvertaling Testament is reeds enkele jaren in omloop en geniet al een grote bekendheid ruim 300.000 ex. zijn verkocht. Die van het Oude Testament is thans in tweede proefdruk klaar. Begin 1950 zal de complete bijbel in de nieuwe vertaling verkrijgbaar zijn. Maar er zijn nog enkele bezwaren te overwinnen. Zulk een uitgave kost grote sommen. Zo kost b.v. de nieuwe oplaag van de trouwbijbel (groot formaat) in oude vertaling f 100.000. De uitgave van de complete bijbel in nieuwe vertaling zal enkele malen f 100.000 kosten. Het Genootschap heeft wel kapitaal, maar beschikt niet over bedragen, groot genoeg om al deze uitgaven te financieren. Daar-

om stelt het de gelegenheid open, om de complete bijbel in nieuwe vertaling vooruit te bestellen. Hij wordt uitgegeven in het formaat van de gewone, onder ons gangbare huwelijksbijbelen zal f 6.00 kosten. In schoolbijbel-formaat kost het f 3.00. Stort nu een bedrag van f 6.00 of f 3.00 op de Postrekening van het Nederl. Bijbelgenootschap, Heerengracht 366 te Amsterdam-C., Nr 300482 en schrijf op de strook waarvoor dit geld bestemd is. Wie het voor 1 September a.s. doet, krijgt een bijbel, nieuwe vertaling voor dat geld, ook al zouden papier- en bindprijzen dan opnieuw zijn gestegen. — Men kan het Genootschap ook schrijven, dat men de bijbel, nieuwe Vert. bij verschijnen wenst te ontvangen, zonder vooraf het geld over te maken, maar dan moet men, als de productieprijzen gestegen zullen zijn, meer betalen.

Groei Bijbel- Het Nederl. Bijbelgenootschap heeft de genootschap. laatste kwart-eeuw een belangrijke groei doorgemaakt. Telde het voor vijftig jaren — als ons geheugen ons niet bedriegt — een kleine 10.000 leden en begunstigers, thans heeft het 35.904 leden en 75.214 begunstigers. De laatste zeven maanden gingen deze cijfers tezamen met 6.032 omhoog.

Een bedrag van bijna 50.000 gulden werd uitgegeven voor gratis beschikbaarstelling van de Bijbel voor ziekenhuizen, de armen en de militairen. — Dank zij de hulp van het Amerikaanse en van het Britse en Buitenlandse Bijbelgenootschap, konden vele exemplaren van de bijbel en van bijbelgedeelten in Indonesië worden gedrukt, verkocht en verspreid. Daar is nog veel te doen. Het Genootschap heeft eigen taalgeleerden, die daar voor vertaling van de bijbel in de talen van de Archipel werkzaam zijn, terwijl ook vertaalwerk van zendelingen door middel van het Bijbelgenootschap, de volken van Indonesië ten goede komt.

Christenen uit vrijwel alle kerken werken in de Bijbelgenootschappen samen. Zij doen een werk, dat de grote sympathie van iedere baptist heeft. Hij steunt het, kan het niet als lid, dan als begunstiger.

Het drinken We zijn tegen wettisch Christendom, bevorderen? maar weten dat we uit kracht der liefde zó moeten handelen, als het anderen ten goede komt. Onze vaders waren geheel-onthouders. Dat ze er een voorschrift van gemaakt hebben, kunnen we heel goed verstaan. Er kunnen toestanden intreden, die het noodzakelijk maken eisen te stellen, die, schoon niet rechtstreeks gegrond in het Evangelie, toch door de voorschriften, die het Evangelie geeft ten opzichte van onze verantwoordelijkheid voor anderen, gesteld mogen worden. Een zekere generatie zal zich daar aan moeten onderwerpen. Na enige tijd zal de paedagogische waarde van zulke bepalingen zo merkbaar geworden zijn, dat het verbod kan worden opgeheven. — Maar gaan we als Baptisten er nu werkelijk op vooruit, wat onze houding ten opzichte van het gebruik van alcoholhoudende dranken betreft? We zijn ons onze vrijheid bewust. Ook onze verantwoordelijkheid tegenover ons volk? Dienen wij, in ons gebruik van alcoholhoudende dranken op feestjes en visites, de Heer van ons leven in de kleinere en grotere levensverbanden, waarin we geplaatst zijn? Is het toenemend gebruik van alcoholica een bewijs van toeneming van onze zedelijke kracht, van een zich verdiepend zedelijk leven? Of duidt het op verenging van onze gezichtskring en verdikking van ons „ik“.

Drinken en roken kunnen volkszonden worden — gelijk meer dingen. Zijn ze dat dan hebben we er partij

tegenover te kiezen en protest aan te tekenen. Zijn drinken en roken geen volksgevaaren geworden? Laten de remmen niet los? Zinkt het leven niet naar het niveau van gemakzucht en genotzucht? En als ons volk zinkt, zullen wij onze gezinnen dan kunnen handhaven?

L.

Een eredienst in een

Amerikaanse Negerkerk

Een mens loopt altijd het gevaar zó verstrikt te raken in een zekere methode, die hem krachtens zijn opvoeding van jongsaf is bijgebracht, dat hij er later moeilijk of in 't geheel niet van af te brengen is. Neem b.v. eens de eredienst. Hoe verschillend is die, laat ons eens zeggen in een Doopsgezinde Kerk, in een Rooms Katholieke Kerk en in een zaal van het Leger des Heils. Natuurlijk zijn er punten van overeenstemming — maar hoe groot zijn tevens de verschillen! Zou een echte Doopsgezinde zich wel thuis kunnen gevoelen in een R. K. kerk als er een Mis wordt opgedragen? En hoe zou het een doorgewinterde Roomse vergaan als hij eens terecht kwam op een bekeringsamenkomst van het Leger des Heils?

Op de vraag: „welke eredienst is Gode het meest aangenaam?“ zou men vanzelfsprekend zeer uiteenlopende antwoorden ontvangen. De een beweert: „dan, als in een gewijde sfeer het Woord rustig en weloverdacht gebracht wordt aan een opmerkzame en oprechte schare der gelovigen“. De andere zegt: „dan pas, als opnieuw het offer van Christus in de heilige communie wordt voorgesteld en plaats vindt“. Terwijl een derde er van overtuigd is als er bekeringen plaats vinden.

Wij Baptisten hier in Nederland zijn gewend aan onze eigen erediensten. 't Is meestal hetzelfde schema dat gevolgd wordt. De gemeente weet van tevoren wat komen zal en zelden zal de voorganger er van afwijken. Waarom ook? 't Is immers goed zoals het is. Een oude, beproefde orde van dienst. Soms wensten wij wel dat onze type van eredienst overal zou worden geaccepteerd en ingevoerd. Waarom zouden eigenlijk niet alle Christenen Baptisten kunnen zijn en precies zo handelen en doen als wij? Dit is natuurlijk niet het geval en 't zal wellicht ook nooit zo worden — doch wij hebben wel de gedachte dat Baptisten over de gehele wereld van hetzelfde stempel zijn als wij hier in Nederland.

Bovenstaand opschrift stond in de Baptist Times van 29 Juli j.l. boven een artikel dat geschreven werd door de Engelse predikant Ds R. W. Shields. Het trok mijn aandacht en dus las ik het eens door. Het is m.i. de moeite waard dat wij allen er eens kennis van nemen, zodat ik de vertaling laat volgen. Nadat de schrijver heeft medegedeeld op welk een hartelijke wijze hij en zijn metgezel door hun neger-collega en broeder Ds Bragg werden begroet en naar een ere-plaats gebracht in de kerk, vertelt hij hoe de pastor-loci de gemeente tot het zingen inspireert. Terwijl hij de gangen doorloopt en in de handen klapt, roept hij luid: Laat ons nu eens wat meer vuur in het zingen hebben! Aldus aangemoedigd, zwelt het geluid der gemeentezang als het ene refrein het andere opvolgt. Alle hoofden knikken op de melodie en de lichamen zwaaien rhytmisch heen en weer.

Het was een dienst voor de vrouwen, dus werd de

bijbel gelezen door de echtgenote van de ouderling terwijl een andere zuster gevraagd werd voor te gaan in gebed. Tijdens het gebed ging het zangkoor door met neuriën, niet al te zacht, en ook het orgel speelde, evenmin rustig, de melodie van de laatste neger-spiritual. De predikant was nog steeds niet tevreden met het zingen, dus verzocht hij de schare om „nog meer vuur”. Wij deden allen ons uiterste best en verlustigden ons in de blijdschap die deze goede mensen door het lied verkregen en die zichtbaar tot uitdrukking gebracht werd door hun stralende gezichten, het handengeklap en het voetengetrappel, alles op de maat van het gezang.

De witte bezoekers moesten natuurlijk ook een woord spreken. Hun hartelijke groeten en korte toespraak werden ontvangen met kreten van: „God zegene u”.

Ds Bragg wenste opnieuw nog eens weer meer vuur in het zingen, alvorens de van elders overgekomen uitgenodigde spreekster de gelegenheid zou ontvangen haar boodschap door te geven. Toen de preek dan ook begon, was de geestdrift der gemeente wel ten top gestegen. De spreekster was een lange, knappe negerin, gekleed in het zwart en een en al glimlach. Zij drong er op aan dat nog één lied gezongen moest worden, dat zij zelf op bekoorlijke wijze en gevoelvol met haar zwarte handen en vingers leidde.

Als tekst was gekozen Jeremia 8 : 22: „Is er geen balsem in Gilead? is er geen heelmeeester aldaar? want waarom is de gezondheid der dochter mijns volks niet gerezen?” De preek was goed en zou in iedere kerk gehouden kunnen worden. De gemeente leefde geheel mee en toonde haar instemming met het gesproken woord door voortdurend uit te roepen „Amen” of „dat is waar” of „Ja Heer”. Hun enthousiasme spoorde de spreekster aan en op dramatische wijze gaf zij haar ernstige boodschap door, van tijd tot tijd haar nat gezicht afdrogend met een grote, witte zakdoek. Af en toe onderbrak zij haar preek met de vraag: „Kunt u mij horen?” en telkens weer beantwoordde de gemeente deze vraag bevestigend. Vele keren riep zij: „Heilige Geest, kom ons te hulp”, om daarna met vernieuwde ijver verder te spreken.

De preek eindigde met het verhaal van de vrouw die de zoom van Christus' kleed aanraakte en gezond werd. Elke toehoorder begreep dat dit ook de climax vormde van de preek en zo intens leefden allen mee, dat ieder zich onder de schare waande die de Heer in een van de nauwe, stoffige straten van Galilea omstuwden om toch maar een glimp van de Heelmeeester te krijgen. Steeds luider werd het geroep der gemeente en het getrappel hunner voeten, tot tenslotte het hoogtepunt bereikt werd bij het vertellen van het wonder der genezing.

Tijd,

doorlicht door eeuwigheid

(Beschouwingen over Mattheus XXIV)

I

Christus, de Komende*

Aangaande de toekomst van onze Heere Jezus Christus leert het Nieuwe Testament ons twee dingen met grote duidelijkheid. Het zegt ons dat Christus weer zal keren tot de aarde, de verbinding met dit deel der schepping weer zal opnemen, en dat dit plotseling zal zijn.

Het is eigenlijk iets merkwaardigs dat de Gemeente gelooft in de wederkomst van haar Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Hoe komt ze daartoe? Wat is de oorsprong en het geheim van het voortbestaan van deze verwachting, de eeuwen door?

We kunnen de verklaring van dit feit zoeken daardoor, dat we rugwaarts de geschiedenis ingaan. Dan merken we, dat de Apostelen deze verwachting bezeten en gepredikt hebben. Ze verkondigden van de beginne af „de kracht en de toekomst van onze Heere Jezus Christus”. Nog verder terug gaande, vinden we bij de Heer zelf de stellige verzekering, dat Hij eens tot deze wereld terug zou keren, maar dan in een andere wijze dan Hij de eerste maal verscheen en in een andere gedaante.

Zo liggen de dingen in de Schrift. Maar vanwaar nu die verwachting, dat de toekomst is aan Jezus Christus?

De Heiland wist; mijn kansen komen nog. Tot op dat ogenblik moest de hemel Hem opnemen. Hij kon zich laten afwijzen en verwerpen, omdat Hij wist: de wereld ontgroeit mij niet, maar groeit naar mij toe. Ze zal zo vast komen te zitten in haar zonden, dat Ik mijn kans bij haar krijg. — En dat hebben de Apostelen gevoeld en dat voelden de gelovigen in alle eeuwen. Zij wisten uit eigen leven, dat ze zich zo lang verzet

hadden, tot ze geen uitkomst meer zagen en toen waren ze „rijp voor Christus; toen had Christus zijn kans en plotseling was Hij daar en verlost hen; zette hen over in Zijn Koninkrijk.

Dat zal zich herhalen met de mensheid.

Laat ons de grote lijnen volgen, die Christus hier trekt in de tekening van Zijn toekomst.

I. Hij komt voor de gelovigen. Voor hen heeft Zijn komst een andere betekenis dan voor de wereld. Leerzaam is het woord uit Hebr. 9 : 29. Daar gaat het over Christus' tweevoudige verschijning en wordt met bijzondere duidelijkheid gesproken over de betekenis van elke komst en het onderscheid tussen zijn komst in het midden, en die aan het einde der geschiedenis.

Eenmaal is Christus geofferd om veler zonden weg te nemen, dat herhaalt zich nimmer. Dat gebeurt niet voor de tweede maal. Hij heeft door Zijn kruisoffer „eens voor altijd” volmaakt degenen die door dit offer zich laten grijpen en afzonderen. Dat éne offer was volkomen; het was genoeg voor alle geslachten. Toch komt Hij nog eenmaal weder.

Waarom? Hoe?

De eerste maal kwam Hij om veler zonden weg te nemen. Hij zal ten andere male gezien worden „zonder zonde”. Toen Hij hier leefde in „gelijkheid van het zondige vlees” was Hij de met zonde beladene, de zondedragers, de tot zonde gemaakte. Heel dit aanzijn stond in betrekking tot zonde, totdat Hij als een zoen-offer voor de zonde stierf aan het Kruis. — Maar Zijn tweede komst zal zijn „zonder zonde”, dat wil zeggen dat Hij dan niet zal komen om zonde weg te nemen en zondaren tot bekering te roepen. — De eerste maal kwam Hij om te zoeken, dat verloren is; de tweede maal komt Hij om hen, die zich lieten vinden, op te nemen in heerlijkheid. Wanneer Hij weer verschijnt dan is dat om hen, die de verzoening aanvaardden weg te nemen vóór de toorn tot openbaring komt. Naar de zondaren ziet Hij dan niet meer om. De gelovigen zullen aangenomen, de anderen zullen achtergelaten worden.

De opwinding stierf langzamerhand weg, het rumoer verstomde en het voetengetrappel hield op. Wij waren weer terug in de kleine Amerikaanse negerkerk. Een oude vrouw, gezeten op een van de voorste banken, wierp haar armen in de hoogte en riep uit: „Ik ben zo gelukkig en blij”. Haar vreugde was zo groot dat de tranen te voorschijn kwamen. Haar zoon, die enkele banken achter haar zat, zag wat gebeurde en ging naar haar toe, legde de arm om de schouders van zijn wende moeder en fluisterde teder iets in haar oor.

Nu volgde een gebed met de bede: „dat wij predikers altijd rood-heet mochten worden gehouden voor de Heer”. Daarna kondigde de predikant de collecte aan en wees naar de twee tafels voor in de kerk waar enkele dienstdoende zusters bij stonden. Hij nodigde de gemeente hartelijk uit onmiddellijk daarop hun offers te brengen. Het geld neergelegd op de ene tafel was bestemd voor de spreekster en werd geteld in aller bijzijn en daarna aan haar overhandigd. De gaven op de andere tafel waren bestemd voor de kerk. Broeder Bragg deelde vervolgens nog enkele dingen mede voor de a.s. week en verzocht zijn kudde steeds veel geld mee te nemen. Er was eens een man die dood neerviel aan de voeten van de Apostel omdat hij weigerde zijn geld te geven. „Nu”, zei hij, „ik wil niet graag dat gij dood neervalt voor mijn voeten omdat u de collecte vergeten hebt”.

Ditzelfde zegt Paulus in Rom. 5. We zijn gerechtvaardigd door Zijn bloed. Dat is de vrucht van Zijn eerste komst op aarde. Wat volgt daarop? Als Hij wederkomt zal Hij hen, die schuldloos tegenover God staan, behouden van de toorn. Hij neemt hen weg, aler God Zijn toorn gaat uitstorten; met deze wereld in 't gericht gaat en gaat afrekenen. — God heeft ons (die geloven) niet gesteld tot toorn. (I. Thess. 5 : 9), maar om de zaligheid te verkrijgen. Er is dus een groep mensen, die van de aarde zal zijn weggenomen en thuis gebracht, aléér de Dag des toorns aanbreekt. Dat is de eerstelingschare, de Bruid des Lams. — Zalig en heilig is hij, die deel heeft aan de eerste opstanding.

De toekomst bergt in haar schoot: zaligheid of toorn.

De komende toorn is achtergrond en motief der Heilsprediking bij profeten en Apostelen. De genadeboodschap ontleent haar betekenis aan de naderende toorn, het grote Oordeel. Dreigde het Gericht niet, dan was de genade ledig; het Evangelie zinloos. De gelovige is in Christus, op Golgotha, door het gericht heen gegaan. Zijn schuld is vereffend. Daarom is hij geen object van de toorn Gods meer. Hij staat innerlijk los van de wereld. Zijn redding, die op Golgotha plaats greep, wordt vervuld door de tweede verschijning van Christus. Als een verlost, een reeds los-gemaakte, wordt hij uitgeheven uit het schuld- en doodverband der wereld. Maar wie de Zoon ongehoorzaam is, op die blijft de toorn Gods gericht, en wie ongehoorzaam blijft, wordt door die toorn getroffen.

En als God in het gericht zal treden .... wie zal dan bestaan?

Vereffend echter moet de schuld worden. Wiens geweten betuigt dat niet? Ze wordt vereffend in het offer van Christus óf in de Dag des toorns.

Christus' wederkomst wordt voorbereid en ingeleid door een tijd van grote nood. Tegen het einde zal het zijne vastgelopen wereld - vastgelopen in haar goddeloosheid, vastgelopen, ondanks alle vooruitgangen ontwikkeling. Werelden

De zegenbede werd uitgesproken en hierna was deze dienst geëindigd. Wij hadden nog veel tijd nodig om de handen te drukken en de beste wensen in ontvangst te nemen voor en aler wij naar huis konden gaan. Bij ons heengaan dankten wij God stil in ons hart voor het voorrecht zulk een blijde, geestdriftige eredienst van onze innig vrome en zwarte broeders te hebben mogen bijwonen.

Wat is uw indruk bij het lezen van dit verslag? Het past ons niet, hoor ik iemand opmerken. Veel te lawaaiig en te schreeuwerig. Er moet wijding en sfeer zijn in de kerk. De stilte moet betracht worden. Des te rustiger alles is, des te meer dringt de boodschap door en des te beter kan de Heilige Geest aan de harten werken. Zulk een methode mag goed zijn voor onze zwarte broeders en zusters maar niet voor ons blanken. 't Moge zo zijn. Laat ons er echter voor oppassen te veroordelen. Als Jezus op de weg sprak tot de schare, opgewonden door grote verwachtingen van wonderen (de Oosterlingen staan bekend voor hun levendigheid en bewegelijkheid gelijk ook onze zwarte geloofsgenoten), was het ook stellig verre van rustig! En wie zou durven te ontkennen dat de Geest Gods aldaar niet intens werkzaam was? Misschien .... ja, misschien zijn wij soms te rustig? Zó rustig zelfs dat enkelen wel eens in

mensheid zijn ziek; zondeziek. Het is een ziekte tot de dood. Haar nood is stervensnood, omdat zij onder de toorn is: Wij vergaan door Uw toorn en door Uw grimmigheid worden wij verschrikt. Psalm 90.

Maar het is ook meer dan stervensnood: het zijn de voortekenen van de komst van een nieuwe wereld. Wat voorbijgaat is de gedaante dezer wereld en wat in heerlijkheid openbaar zal worden, is dát Leven, dat Christus Zijn gelovigen inplant!

Het mag voortdurend weerklinken: het Koninkrijk Gods is nabijgekomen. Het is vlakbij. Voortdurend. Bekeert u, treedt daarin over. Het is maar een stap. Wie niet gelooft, zal vergaan.

Christus waarschuwt voor de gevaren van de tussentijd, de gevaren die liggen in Zijn uitblijven.

Daar is het gevaar der geestelijke degeneratie. Gemakkelijk overwoekert de vleselijke mens de geestelijke. Het is opwassen of ontaarden. Wie getrouw, toegewijd, geconcentreerd dient, er zich geheel in geeft, zal behouden worden. Maar wie geen nieuwe geaardheid aan de dag legt zal als schijnchristen delen moeten in het lot der geveinsden. Vers 51.

Daar is het gevaar van zelfbedrog. Men kan met een gestolen verwachting, waaraan eigen innerlijk leven vreemd is, door het leven gaan. Maar al wat niet eerlijk verworven werd, en niet door eigen leven werd heengevlochten, zal aan de poort der eeuwigheid afgegeven moeten worden.

Daar is het gevaar van ontrouw te zijn in het kleine. De Heer schonk talenten en vraagt straks rekenschap. Wie lui is, is slecht, verwerpelijk. Het talent is de proefsteen, die tot openbaring brengt, hoe het hart staat tegenover de Heer.

Waakt! Bidt! Wacht! opdat ge bereid moogt zijn elk ogenblik, want in de ure, dat gij meent van niet, zal uw Heer komen.

L.

slaap vallen om op te schrikken als het orgel weer begint te spelen. Persoonlijk zou het amen — of halleluja geroep — en anders stellig wel het wiegelen der lichamen van de luisterende gemeente of hun voetgetrappel mij eerder hinderen dan aansporen tot het preken. Tenminste dat stel ik mij zo voor, ofschoon een proeve in een neger-kerk bij een mogelijke gelegenheid in de (verre) toekomst(?) misschien een verrassend positief resultaat zou opleveren. Maar hoe dan ook, wat meer spontaniteit en vrijheid in uiting geven aan onze gevoelens, zou misschien over de hele linie wel eens bevorderend kunnen werken. Waarom zouden wij niet eens de vrije loop geven aan onze tranen bij het oude, maar toch ook immer weer aangrijpende verhaal van Jezus kruisiging, van Zijn pijn en lijden om onzentwil? Of waarom niet eens verruikt glimlachen van vreugde als de heerlijkheid, de stralende luister en wondere macht van onze Heiland verkondigd wordt? Zijn wij geen kinderen van een onmetelijk rijke Vader en is de erfenis van de hemel niet de onze? Zijn wij werkelijk zo verburgerlijkt dat wij ten koste van alles het burgerlijk fatsoen hoog willen houden — een fatsoen dat daarin bestaat dat wij tot iedere prijs onze gevoelens moeten verbergen: tenminste wat onze godsdienst betreft? Al etende krijgt men honger en al geeuwende wordt men slaperig. Voedt het vuur, en de vlammen zullen hoog oplaaien. Zouden onze erediensten niet een weinig te „vormelijk” of moet ik zeggen te „kerkelijk” zijn?

Welke eredienst is Gode het meest welgevallig? Zou het niet *die* dienst zijn waarin de schare vervuld is met de geest der waarheid, zuiverheid, vreugde en dankbaarheid? De methode is ondergeschikt zolang er maar echt geestelijk leven wordt bespeurd. Dat leven mag nimmer verstikken door een vorm, doch zoekt naar de aard der bevolking zijn eigen uiting. Zolang er maar leven is en de slaap, de dood, de lauwheid — alle een gruwel voor de Heere — verre geweeft worde.

Christen: durf te leven!

A. A. HARDENBERG.

1848-1948

Geen zaal groot genoeg voor de jubileum-conferentie der Baptisten.

Bovenstaande stond met grote letters gedrukt op de voorpagina van een der meest gelezen dagbladen in Zweden. De Unie-vergadering van de Zweedse Baptisten, die gehouden werd van zeven tot veertien Juni te Stockholm, stond in het teken van het honderdjarig bestaan der Baptisten geloofsgemeenschap daar.

„Nu tackar God allt folk” — Nu danken alle mensen God — was het lied, waarmee de met hooggespannen verwachtingen tegemoetgeziene conferentie acht Juni geopend werd in de grootste vergaderplaats, die men in Stockholm heeft.

Vijfhonderd zestien gemeenten hadden hun duizend-zevenentwintig afgevaardigden daar vertegenwoordigd. Buiten de gewone belangstellenden waren er vele, speciaal daartoe thuisgekomen zendingen aanwezig uit Kongo, Indië en China, dan de afgevaardigden van de Baptisten Unies uit Amerika, Engeland, China, Denemarken, Noorwegen, Finland, Polen, Duitsland, Estland en Letland en bovendien velen uit Amerika en Europa, die uit eigen beweging deelnamen aan de viering van dit jubileum.

Een officiële opgave van het aantal aanwezigen heb ik nog niet gelezen, maar als ik voorzichtig schat dan waren er wel zesduizend personen aanwezig in het gebouw „Alvikshallen”, even buiten Stockholm gelegen, waar die gedenkwaardige achtste Juni een samenkomst werd gehouden, die ik nooit kan vergeten. Hoogtepunten waren de toespraken van de buitenlandse gasten, de zang van het machtige zangkoor van Stockholm en de verdeling van het ter ere van het jubileum ingezamelde geld, n.l. ruim één miljoen kronen (plm. f 800.000.—).

Waar ik mij vooral ook over verbaasd heb was de belangstelling van de pers. Reeds een maand tevoren had een Christelijk dagblad een extra nummer voor het jubileum der Baptisten uitgegeven. Toen dan ook de herdenking een feit werd, stonden er alle dagen in verschillende couranten uitvoerige verslagen over de conferentie met dikwijls grote foto's erbij. Natuurlijk zijn er ook films gemaakt.

Donderdag tien Juni bracht het hoogtepunt van de gehele conferentie. De samenkomsten werden die dag gehouden in het prachtige concertgebouw van de hoofdstad en als je maar een toegangsbewijs had mocht je, gezeten op een heerlijke fluwelen stoel, alles meemaken. Ik heb ook het geluk gehad een biljet te kunnen kopen en kon zodoende de ochtendsamenkomst meemaken, die om elf uur begon en om drie uur was afgelopen. 's Avonds weer een samenkomst van zes tot elf uur.

Deze dag stond geheel in het teken der huldiging. „Staat en kerken huldigen de Unie van Baptisten”, schreven de verslaggevers der pers. Zelfs de radio had melding gemaakt van de grote gebeurtenis.

De vertegenwoordigers van staat en kerken gaven op onomwonden wijze uitdrukking aan hun sympathie tegenover de strijders voor godsdienst- en gewetensvrijheid. Zeer duidelijk werd door staat en staatskerk te kennen gegeven, dat die geloofsgemeenschap, die door hen de eerste vijftig jaar van hun bestaan verdrukt werd, thans een plaats inneemt, die van grote betekenis is voor het maatschappelijk en kerkelijk leven.

Namens de broeders uit de reeds eerder genoemde landen spraken de afgevaardigden hun gelukwensen uit, eveneens een volbloed Chinees, Rektor Wang, die uit naam van de Zweeds-Chinese Baptisten gemeenten de innige dank en gelukwensen overbracht aan de Zweedse Unie omdat het licht van het Evangelie daar schijnt dank zij ook de onvermoeide arbeid der Zweedse zendingen. (Momenteel werken daar in de vijftien Baptisten gemeenten, met tezamen vijf à zes duizend leden vijf en dertig zendingen).

De nu aftredende secretaris van het Baptisten Wereldverbond Dr. W. O. Lewis sprak namens deze wereldgemeenschap en ook was de nieuwgekozen secretaris Dr. A. Ohrn present, die namens de Noorse Unie sprak.

Zeer interessant was een typisch Amerikaanse huldiging aan de jubilerende Unie, namelijk door een van haar leden, Ds. E. Rudén, een ere-titel te geven. De hardwerkende Ds. Rudén, de zendingssecretaris der Unie heet nu voortaan Dr. Rudén.

Minister J. Weyne, die namens de Zweedse regering sprak, begon z'n toespraak met de mededeling, dat hij de Baptisten goed kende, want .... hij was vele jaren op een Baptisten Zondagsschool geweest.

China gaf haar gelukwensen te kennen door een miniatuur Chinese erepoort van zilver, die door Rektor Wang, die in nationale klederdracht verscheen, aangeboden werd.

Een geest van ontroering ging door de vergadering toen redacteur Ahlbäck namens de z.g. Orebro-Baptisten hartelijke gelukwensen uitsprak en tevens naar voren

bracht, dat velen van hen weer verlangden naar een volkomen samengaan van de twee groepen Baptisten die nu in Zweden zijn.

(Deze groep z.g. Orebo-Baptisten, nu veertigduizend in getal en bijna even invloedrijk als de Unie met ook veertigduizend leden, verlieten in ongeveer 1930 de Unie van Zweedse Baptisten).

Waar de dagbladen iedere conferentiedag er grote stukken over opnamen, daar kan ik natuurlijk niet in een enkele pennestreek alles beschrijven. Het waren heer-

lijke gezegende dagen, grote dagen.

Onze broeders daar gaan weer door met strijden en het is een harde strijd. Op hun zendingsvelden gaat het, menselijk gezien, heel goed, maar in Zweden zelf....?

Dat vraagteken zegt u misschien niet veel maar het dringt mij om mij straks weer op de studie te werpen, om onder meer eens uit te knobbelen waarom ik hier dit vraagteken moest plaatsen. Tot zover dan maar weer, met hartelijke groeten van

uw Zweedse student.

Knip dit uit en leg het bij uw toestel

Van de Oecumenische Raad van Kerken in Nederland

De Oecumenische Raad brengt te Uwer kennis dat door de gezamenlijke omroepverenigingen de navolgende mogelijkheden zijn geboden om het gebeuren van het congres door de radio uit te zenden:

22 AUGUSTUS

18.30—20.00 (V.P.R.O., I.K.O.R.) Openingsdienst Nieuwe Kerk.

22.30—23.00 (A.V.R.O.) Reportage openingszitting Concertgebouw.

23 AUGUSTUS

12.00—12.30 (N.C.R.V.) Reportage openingszitting Concertgebouw.

17.30—18.00 (V.A.R.A.) Reportage middagzitting Concertgebouw.

23.15—23.20 (beide zenders Hilversum I en Hilversum II) Reportage Receptie Rijksmuseum of anderszins.

24 AUGUSTUS

17.30—18.00 (A.V.R.O.) Reportage middagzitting Concertgebouw.

23.15—23.20 (A.V.R.O.) Reportage grachtenrondvaart of anderszins.

25 AUGUSTUS

23.15—23.20 (N.C.R.V.) Reportage naar keuze.

26 AUGUSTUS

22.15—22.45 (N.C.R.V.) Reportage Public Meeting Concertgebouw.

27 AUGUSTUS

23.15—23.20 (V.A.R.A., N.C.R.V., beide zenders) Reportage Paleis-receptie of anderszins.

28 AUGUSTUS

19.30—20.00 (V.P.R.O.) Reportage Youth Rally Apollahal.

23.15—23.20 (V.A.R.A.) Reportage naar keuze.

29 AUGUSTUS

10.00—12.00 (I.K.O.R., V.P.R.O.) Reportage Avondmaalsdienst (Eveneens uitzending voor Wereldomr.)

23.15 tot 23.20 (A.V.R.O.) Reportage naar keuze.

30 AUGUSTUS

10.30 tot 11.00 (Uitsluitend Wereldomroep) Reportage naar keuze.

1 SEPTEMBER

23.15 tot 23.20 (N.C.R.V.) Reportage naar keuze.

2 SEPTEMBER

22.30 tot 23.00 (A.V.R.O.) Reportage Visitor's Conference.

3 SEPTEMBER

22.30 tot 23.00 (V.A.R.A., V.P.R.O.) Reportage Public Meeting.

5 SEPTEMBER

10.00 tot 11.30 (I.K.O.R.) Sluitingsdienst Westerkerk van 4 September.

UITNODIGING voor het

Wereld Jeugd-appel

28 Augustus 1948 te Amsterdam

Nederlandse christen-jongeren.

28 Augustus 1948 is er een groot *Wereld Jeugd-appel*'s middags om 9.30 uur precies in de Apollahal te Amsterdam.

Door een lied, een groet en een kort woord zien wij iets van de wijze waarop de jeugd uit ons vreemde landen van haar kerk getuigt. Tevens krijgen wij een indruk van de vragen die het gehele wereldcongres bezig houden, doordat enkele jongeren hun hoop en verwachting aangaande dit congres uitspreken naar aanleiding van de vier, aldaar behandelde hoofd-onderwerpen:

De Wereldkerk van Christus — Alex Schmemmann, een jeugdige, zeer bekwame professor aan het Russisch-Orthodoxe Instituut te Parijs.

Het getuigenis der Kerk — John Karefa—Smart, een

West-Afrikaanse negerpredikant, tevens medisch doctor.
De sociale vragen en de Kerk — Philip Alford Potter, Methodist uit Jamaica, die in Engeland zijn studies voltooide.

De internationale vragen en de Kerk — K. H. Ting uit China, die zich in de Wereld Christen Studenten Beweging reeds bekend maakte.

De jeugd en de Kerk — Barbara Deitz, een veelbelovende Amerikaanse studente, tevens jeugdleider in de Y.W.C.A.

Voorts is het de bedoeling dat Dr. Martin Niemöller zich als vertegenwoordiger van de Wereldraad tot de jongeren richt. En het Conferentiekoor, gevormd door de Jeugdgedelegeerden zal medewerking verlenen. De bijeenkomst begint om 2.30 uur precies en eindigt 5.15 uur. Onnodig is het extra te wijzen op deze unieke gelegenheid in aanraking te komen met de wijze waarop de Kerk van Christus overal beleefd wordt.

Geef U spoedig op! Plaatsruimte is beperkt. Toegangsbewijzen worden U uitsluitend gezonden na overmaking van f 1.25 per postwissel aan de Oecumenische Jeugdraad p.a. Mej. Roepert, Vondelstraat 20 boven te Amsterdam ofwel na overmaking per giro op Postgiro 36070 Incassobank Amsterdam, bijkantoor Overtoom t.n.v. Oecumenische Jeugdraad.

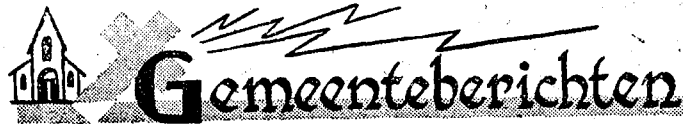
Verantwoording

In de maand Juli is ontvangen:
voor het Pensioenfonds van mej. A. v. W. te A. f 25.—; Pernis f 11.08. Hartelijk dank!

Wat de ontvangst van giften betreft, was het een rustige maand zoals U ziet. Dat mag best wat drukker worden. Of schiet een gift voor één van de vele Uniedoelinden er met al die vacantedagen bij in? Neen toch, want een goede gift maakt juist de vakantie mooi!

Aan de gemeenten, die nog geen bijdrage zonden voor de vergadering van de Wereldraad van Kerken, zond ik een vriendelijke herinnering. Mag ik nu van die gemeenten een flinke bijdrage voor deze grote zaak verwachten? Elke gemeente wil toch zeker niet minder dan haar eigen aandeel bijdragen!

De Unie-administrateur T. JANSMA.
Giro 9260 ten name van de Unie.

ALMELO

Zondag 1 Augustus was voor onze gemeente een feestdag. We hadden een doopdienst. Twee broeders en een zuster hadden te kennen gegeven om ook Christus hierin na te volgen. We werden door onze voorganger Ds Slort bepaald bij 2 Cor. 5 : 17: „Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel, het oude is voorbij gegaan, zie, het is alles nieuw geworden”. Alles wordt nieuw, die in Christus geloofd. Ja alles, tot zelfs ons lichaam, als we straks Hem zullen aanschouwen.

Zondagavond om 7 uur onze avondmaalsviering, waar ook de nieuwe leden aanzaten, welke een hartelijk wel-

kom werd toegeroepen door br Stenekes. Tevens werd in deze dienst afscheid genomen van br Goeree met zijn gezin, die vertrekken zullen naar Canada. Door Ds Slort werd hun ook namens de gemeente een afscheidswoord toegesproken.

Ook in onze gemeente wil God grote dingen doen als wij als gemeente maar staan waar God ons hebben wil.

P. BENJAMINS.

Advertentiën

Met grote dankbaarheid en vreugde geven wij kennis van de geboorte van ons dochttertje en zusje

Jeanne Meta.

J. F. Scholte
F. M. Scholte—Rosenbaum
Annemarietje.

Oosterbeek, 8 Augustus '48.
Utrechtseweg 142.

Met dank aan God en grote vreugde geven wij kennis van de geboorte van een zoon, welke wij

Pieter

noemden.

S. Daalder
W. Daalder—Jonker

Oudeschild (Texel), 4 Aug. '48.
Dorpstraat 177.

Door Gods goedheid werden wij verblijd met de geboorte van ons tweede dochttertje

Anna Johanna Alberta.

H. van Lemel
W. van Lemel—Averesch
Tiny.

Arnhem, 7 Aug. '48.
Adriaan Kluitstr. 10.

F. v. d. Werf

en

P. Gorter

geven kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. Maandag 23 Aug. a.s. 's middags 2 uur.

Kerkelijke bevestiging 's middags 2.30 uur in de Baptisten Kerk te Sneek door de Wel-
eerw. Heer Ds. G. Visser,
Baptist predikant te Harlingen.

Sneek, Augustus 1948.

Ged. Poortezijlen 3.
1e Woudstraat 36.

Receptie op de trouwdag in Hotel Hanenburg van 4—5.30 uur.

Toekomstig adres: Prinsengracht 20.

SOLI DEO GLORIA

Zo de Heer wil hopen
onze lieve ouders

Jakob Scholtens

en

Sietske Bosscher

op Vrijdag 20 Aug. hun
40-jarige echtvereniging
te herdenken.

Dat de Heer hen nog
lang moge sparen is de
wens van hun dankbare
kinderen, behuwd- en
kleinkinderen.

Muntendam, Aug. '48.
Kerkstr. B 118.

GEVRAAGD een nette

Huishoudster

in een moederloos gezin. Baptist geloof.

Brieven onder no. 13-8 Adm.
van dit blad.

GEVRAAGD, desnoods tegen billijke betaling, voor Evangelisatiewerk op de straat

een bariton, een alt (geen cor) en een cornet.

Alle instrumenten hoge stemming. Aanbiedingen aan R. J. Venema, Meeuwerderbaan 25A, Groningen.

ADVERTEERT

IN

DE CHRISTEN

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2910

VRIJDAG 20 AUG. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Een brief van Christus

„Als die openbaar zijn geworden, dat zij een brief van Christus zijn”. 2 Cor. 2 : 3.

Zo nu en dan worden brieven gepubliceerd in boekvorm van grote mannen, die tijdens hun leven roem hebben verworven of, eerst miskend, pas na het verscheiden de eer hebben ontvangen die hun, krachtens hun prestatie, kennis of een andere uiting van grootheid en zielenadel, toekomt. Christus echter heeft nimmer een brief geschreven, voor zover ons bekend is; zodat, hoe gaarne wij Zijn pennevruchten ook gelezen en gewaardeerd zouden hebben, wij ons tevreden moeten stellen met datgene wat ons door de Evangelisten en andere christen schrijvers over Hem is opgetekend. Nochtans gewaagd de apostel Paulus van een brief van Christus, zij het dan ook in overdrachtelijke zin. De Gemeente, dus de gelovigen, vormen tezamen zulk een brief. De Heilige Geest is de Auteur, Paulus de pen d.w.z. het instrument, de onbekeerde wereld de geadresseerde voor wie deze brief bestemd is en door wie hij gelezen moet worden. Alles ter eer van Christus, door Wiens volbrachte werk op aarde dit mogelijk geworden is tot heil van een iegelijk die gelooft.

Gods wegen zijn wonderlijk en 's mensen volle aandacht waard. Wie toch zou het aandurven zulk onbetrouwbaar materiaal te gebruiken voor zulk een gewichtige boodschap. Indien papier of perkament niet duurzaam genoeg is om de vele eeuwen te trotseren, kieze men dan de hardste soort steen of de beste soort staal. Doch het onstabiele hart van de mens stellig nooit! Niettemin heeft Hij, Die weet wat maaksel wij zijn en altijd gedachtig is dat wij stof zijn, dit grandioze waagstuk aangedurfd. Wie wordt niet stil bij deze gedachte, ja bij dit wonder?

De christen doet wel hierop acht te slaan. Hij vergeet nimmer de hoge roeping en grote taak waarvoor hij is uitverkoren. „Gij dan zijt een brief van Christus” luidt het woord van de apostel. Het is tegelijkertijd een eer en een waarschuwing. Een eer omdat God de Zijnen vertrouwen wil in Zijn dienst. De dienst op zichzelf

ATTENTIE :

Alle kopy voor De Christen, behalve advertenties, die steeds naar de administrateur moeten worden gezonden, zende men aan Ds. A. A. Hardenberg, Oelerweg 22 b, Hengelo (O.).

is reeds een verheffing in de hoogste adellijke stand. 't Geldt hier immers de dienst aan de Koning der koningen! Wat de engelen zijn in de hemel, zijn de christenen op aarde, n.l. de geliefde boodschappers van de Hemelse Vader. Evenmin als de toorn Gods op de hemelse schepselen rust en zij niet onderworpen zijn aan het gericht in de Dag des Oordeels, evenmin ook zij die met de naam van Gods Zoon zijn gedecoreerd. Dezelfde Geest vervult hen allen. Maar er ligt tevens een waarschuwing in deze tekst. Wat toch zal geschieden met een brief die onleesbaar geworden is? Zal die niet verscheurd en verbrand worden, juist omdat het niet aan zijn doel beantwoord? Zulke brieven immers hebben geen zin en de reden van hun bestaan is verdwenen. Bedenke men het grote gevaar dat hier schuilt en zeker geen denkbeeldig gevaar! Niet iedere wereldling wenst zulk een brief van Christus te lezen. In feite stuit het hem tegen de borst, daar zijn ware gedaante en natuur daarin gelezen wordt. En dit beeld is verre van fraai, verminkt en verwrongen als het is door zonde en ongerechtigheid. Als Christus niet verdragen werd, hoe zal dan Zijn nagelaten brief op een warm welkom mogen rekenen? „Die Mij vervolgt zal ook u vervolgen” klinkt Zijn stem. De wereldling tracht al te vaak het goddelijk geschrift door eigen letters onleesbaar te maken. Hij probeert op allerlei wijze de hemelse geest in de christen weg te vagen door de geest dezer eeuw. „Demas heeft mij verlaten” weent Paulus, „de tegenwoordige wereld lief gekregen hebbende”. Demas was ook eens een leesbare brief van Christus geweest. In zijn brief aan Filemon getuigt de apostel van hem als een zijner medewerkers. De wereld met al haar schijn heeft echter vat op hem weten te krijgen en zijn ziel opnieuw beschreven. Hij heeft schipbreuk geleden in het geloof en is een afvallige geworden. Als zout is hij smakeloos geworden en wie vermag het de smaak terug te geven? Niemand ter wereld. Alleen God zou daartoe in staat zijn. Als onleesbaar geworden brieven niet onmiddellijk

verscheurd worden, zoals het geval geweest is met Ananias en Saffira, is dit een teken van Gods geduld. Hij vermag zelfs in de dood uitkomst te geven. De verschrikte kreet der discipelen: „Wie kan dan zalig worden?” werd door Jezus aldus op heerlijke wijze beantwoord: „Wat bij de mens onmogelijk is, is mogelijk bij God”. Wij christenen doen wel de les van Demas ter harte te nemen. Zonder deze afvallige met onze voeten te vertreden, gedachtig zijnde aan het apostolische woord: die meent te staan, zie toe dat hij niet valle, vervulle hij toch onze zielen met een heilig beven. Soms zouden wij wensen dat God ons mensen nimmer had verkoren in Zijn dienst te treden en onder geen enkele voorwaarde ons Zijn vertrouwen wilde schenken. Ook dan niet als wij ons in een ogenblik van overmoed daartoe wel geschikt achtten. Doemt het voorbeeld van Petrus niet voor ons op in dit verband, waar hij toch eerst uitriep: „Al zouden zij ook allen U verlaten, zo zal ik U geenszins verlaten!” en nochtans spoedig daarna zijn Heer zelfs tot drie keer toe uit zuivere vrees en zwakheid verloochende? Maar dan ook weer zijn wij met grote dankbaarheid vervuld. God heeft het aangedurfd en wij mogen die eer uit Zijn hand aannemen. Zijn genade toch zij ons onder alle omstandigheden des levens genoeg. Petrus werd in eer hersteld. Onleesbaar geworden als brief van Christus, onherkenbaar als Zijn discipel door de rauwe ontkenning, driemaal over en tenslotte met een eed bevestigd: „Ik ken de mens niet”, werd hij bij de zee van Tiberias opnieuw beschreven door Christus zelf. Dit was mogelijk vanwege de tranen des berouws door hem geschied. „En naar buiten gaande weende hij bitterlijk” zo staat het opgetekend. Deze tranen waren het die hem hadden gereinigd. En de inkt waarmee de Heiland schreef was de belijdenis van de gebroken en zich van zwakheid maar ook van oprechte liefde tot de Meester bewust zijnde Petrus: „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U lief heb”. Zeker, Jezus wist reeds vooruit dat Petrus zou vallen en heeft hem dit ook onmiddellijk gezegd. Dus wist Hij ook van de echtheid zijner belijdenis en gaf hem daarom tot driemaal toe de verzekering, dat Hij hem in de toekomst wilde blijven vertrouwen en in dienst houden. Welk een onbegrensd vertrouwen! Dat schenkt de Zaligmaker der wereld ook aan u en aan mij. Stellen wij ons maar elke dag en iedere morgen voor dezelfde vraag die Hij ook aan Petrus deed n.l. „Hebt gij Mij lief?” Zo wij dit in eerlijkheid des harten bevestigend kunnen beantwoorden zo mag een ieder onzer weten dat en persoonlijk en als Gemeente wij een leesbare en levende brief van Christus zijn. God helpe ons daartoe.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

„Russische Orthodoxie” In het „Ned. Theologisch Tijdschrift” van Juni j.l. komt een boekbespreking voor, waarbij in een voetnoot een citaat gegeven wordt uit het werk van de prior van de Russ. Orth. gemeenten in Nederland over het probleem kerk en politiek. Hoe denkt deze Kerk daarover? Het citaat luidt:

„De Kerk veroordeelt een of andere politieke partij als zodanig niet en kan deze ook niet aan-

hangen of veroordelen, want voor de Kerk bestaat zij als realiteit niet. Zij beschouwt haar als een „beeld dezer wereld hetwelk voorbijgaat”. Het aanhangen van de verschillende partijen wordt overgelaten aan het geweten van de gelovigen, die in hun kwaliteit van burger van het Rijk der hemelen en en tevens van de Staat dezer wereld, zelf hun houding in het sociale leven moeten kunnen innemen, op een zodanige wijze, dat deze niet in strijd met hun Christelijke instelling komt. De maatstaf, naar welke zij zich in dit geval moeten richten is de Goddelijke Openbaring, n.l. de Bijbel en de leer van de Heilige Kerk”.

Het kan goed zijn om ook van deze kijk op de verhouding van Kerk en politiek eens kennis te nemen.

Protestantisme In bovengenoemde bespreking komen in Rusland ook een paar zinnen voor over het Protestantisme in het huidige Rusland. Veel kans had dat in het Tsaristisch Rusland niet. Eén volk één Kerk was toen de leus. Aan deze achteruitzetting van andere christenen is door de revolutie een einde gekomen: we werden in de vervolging voorheen, en worden nu in de erkenning, allen over een kam geschoren.

„We lezen alleen (in het besproken boek over de Russen en hun Kerk n.l.) „dat het Protestantisme in de steden van Rusland een nieuwe kans heeft”. Kennelijk bedoelt de schrijver hier de Baptisten en de Evangelische Christenen, die in 1917 samen nog slechts 150.000 zielen telden, doch wier kerken (gemeenten) — drieduizend in getal — thans, blijkens mededeling van Zijdkow, de Voorzitter van de Unie van Baptisten en Evangelische Christenen in Rusland, geregeld bezocht worden door 4.000.000 mensen”.

Het feit, dat we zovele geloofsgenoten hebben in dat uitgestrekte Rijk moge ons bij de beoordeling van de gebeurtenissen voorzichtig maken. Hoe ziet de wereld er uit wanneer men eens van het Oosten naar het Westen kijkt, inplaats van omgekeerd? Ons begeren moet zijn de profetische blik op het wereldgebeuren te verkrijgen in klimmende helderheid. Ons burgerschap is in de hemelen. We zijn met Christus gezet in de hemel. Daar is nu ons „standpunt”.

De Doopsgezinden J. H. Wessel schreef een boek en de gemeente (dissertatie) over „De leerstellingen strijd tussen Ned. Gereformeerden en Doopsgezinden in de zestiende eeuw”. Hij begint het hoofdstuk over de Doop met een opmerking, die ons belang inboezemde. De aanhef van dat hoofdstuk luidt:

„De Doopsgezinden dragen hun naam naar de Doop der volwassenen. In de oude tijd was men het vrij algemeen met Ottius eens, die de Doop der volwassenen noemde het „caput doctrinae” der Doopsgezinden. Zo wijt b.v. ook de predikant, Menso Alting, op het gesprek te Emden, de overige dogmatische dwalingen der Doopsgezinden aan hun opvatting van de Doop: zij willen, omwille van de Doop, ook andere voorname leerstukken niet recht verstaan. Faulkelius zegt, dat hij hen allen Wederdopers noemt, omdat hij geen andere gemeenschappelijke naam voor hen kan vinden. In later tijd heeft men ingezien, dat dit onjuist was. Door de uiterlijke schijn heenziende, ontdekte men, dat niet de Doop, maar de opvatting der gemeente, voor de oude Doopsgezinden het eigenlijke is geweest”.

Het is hetzelfde, wat wij ook a.g. de nieuwere baptistische beweging die zich in onze gemeenten belichaamt,

maar ook daarbuiten gevonden wordt, hebben opgemerkt. Streven wij naar een zuivere en zo mogelijk complete openbaring der gemeente, dan komen we vanzelf tot de vraag: wat is de betekenis van de Doop en welke betekenis heeft hij voor de bereiking van het door ons nagestreefde doel? Hoe zijn Doop en gemeente op elkander betrokken?

De Doop een sacrament? De oude Doopsgezinden weigerden de sacrament te noemen. Ze erkenden helemaal geen „sacramenten”. Wij bezigen die uitdrukking ook niet, wanneer wij spreken over Doop en Avondmaal. Zou dat niet komen, omdat we niet goed weten, wat we met dat woord zeggen? De vraag, wat een sacrament is, wordt door hen, die Doop en Avondmaal sacramenten noemen, verschillend beantwoord. De Roomse Kerk ziet in een „sacrament” wel wat anders, dan de Kerken der Hervorming. Ze zijn in die Kerk geheel geobjectiveert: voertuigen der genade, die op zichzelf, afgezien van de toestand van degene die ze ontvangt, werken. Ze zijn geen tekenen, maar zaken: niet afbeeldingen van werkelijkheden, maar deze zelf — ze zelf bewerkende.

De Kerken der Hervorming zeggen dat Doop en Avondmaal „sacramenten” zijn, omdat ze „zegelen” zijn. Ze verzegelen. Wat? De belofte, zegt de een. Neen: de gelovige, zegt de ander. Ze zijn zegelen van hetgeen de ontvangers toekomt, zegt de een. Neen, zegt de ander: ze zijn zegelen, van hetgeen de ontvangers bezitten.

We blijven liever spreken van de „inzettingen” of schoon dat woord misschien ook wat te mager is om aan te duiden, wat Doop en Avondmaal zijn. Ze zijn „inzettingen”, maar tevens niet méér dan dat? Het lijkt ons voorzichtiger ons te houden aan het spraakgebruik van de Schrift — op gevaar af als „biblicisten” te worden gedoodverfd. Het woord zegel wordt door de Apostelen niet gebruikt voor de aanduiding van Doop en Avondmaal. Louter toevallig? We geloven het niet. De verzegeling geschiedt volgens de Schrift door de Heilige Geest. Hij is het zegel Gods. Wanneer men nu de Doop ook zegel noemt, dan vrezen wij, dat men de dingen door elkaar gaat halen.

„Schuifelende In „Hervormd Limburg” van 18 Juni Baptisten” j.l. komt een art. voor van Ds Rosbergen, waarvan de eerste alinea luidt:

„Vanuit mijn studeerkamerraam kijk ik op ze neer, zoals ze over een hofje, langs een muurtje, naar hun kerkje (een middenstandswoninkje achter een steegje) schuifelen: de Baptisten”.

Daarop volgen enige ontboezemingen over het leven in de „Grote Kerk” en dan schijnt de gedachte aan dat handjevol Baptisten, zoals ze daar achter muurtjes verdwijnen, een beetje jaloersheid bij die predikant op te wekken, want, zo gaat hij voort:

„Kijk ik op dat handjevol Baptisten neer? Alleen maar letterlijk. Want als ik in gesprekken met ze merk hoe ontzettend ernstig men het daar neemt met de vraag of men zich „wedergeboren” mag noemen, wanneer ik soms eens let op leden van theologisch zielig scheefgetrokken secten en hen gadesla in hun felle getuigeniskracht, dan kan ik soms alleen maar heimwee krijgen: God geef, dat ook in onze gemeenten, in de harten der enkelingen, die genegenheden zo mogen branden, dat de ziel haast bezwijkt van sterk verlangen... naar U.”

We zijn die predikant dankbaar dat hij ons niet rangschikt onder de „theologisch zielig scheef getrokken

secten”, maar zeggen onszelf en elkander wel: laat ons tonen, dat we onze God hartelijk dankbaar zijn voor het Licht, waarin we mogen wandelen, en het laten schijnen met lieflijke glans voor de ogen en op de harten van onze medemensen. — Het is niet het belangrijkste, waar het kerkje staat en hoe men het bereikt, maar dat we de wedergeboorte kennen; ons kinderen Gods mogen weten, aangenomen in Christus.

L.

Pastorale Mijmeringen

Een merkwaardige periode is dat toch, de vacantie. Je mag je oudste kleren aantrekken, zonder dat de blikken van je oudste al te afkeurend worden. Heerlijk, je artistieke lokken eens te mogen bergen onder een alpinomuts, die je uit een Amerikaanse erfenis heeft opgediept mitsgaders bewaard! Werkelijk, vacantie maakt je tot een ander mens. Nu blijft de vraag voorshands open, of de „andere” mens ook wel de „betere” mens is. Wat denkt u ervan? Vanavond heb ik met mijn kinderen zitten te Mispoezen, als u weet wat dat is. Is zo iets nu ijdelheid. Zit de wereld op zulk een energieverspilling te wachten? Kan ze met al haar wandelengangs-de-afgrond dat wel verdragen? Moest niet elk uur, elke minuut gewijd zijn aan de oplossing van de problemen, die de mensheid in hun worgende greep houden?

Trots al mijn tekortkomingen kan ik wel van mezelf zeggen te ernstig te zijn om het op een accoordje met mijn plicht te gooien. Het gaat niet aan je er dan af te maken met een: „Ja, 't moest eigenlijk wel zo, maar ik doe 't toch maar liever een beetje anders”. We moeten een eerlijk antwoord geven op de vraag, of we wel genoeg doen ter leniging van de ons omringende nood.

In ons gevoel ligt al de neiging om deze vraag ontkenkend te beantwoorden. We betreuren, dat we niet veel meer tot stand brengen. Moesten niet alle tegenstellingen tussen mens en mens, volk en volk, door ons toedoen kunnen worden verzoend? Allemaal vragen, die ons zo kunnen benauwen, dat we al onze levensvreugde kunnen verliezen. Direct geven we toe, dat de oogst van droefheid alleen nog niet het gevoelsoordeel verwerpelijik kan maken. Ten slotte moet de redding van de wereld ons willig vinden, al onze levensvreugde prijs te geven. Doch is in feite die wereld met zulk een offer gebaat? Laat mij het maar direct zeggen, dat daarvoor dan ook nodig is de beschikking te hebben over genoeg kracht. En hier ligt dunkt mij juist het tere punt: we kunnen niet alles wat te doen noodzakelijk is! Wie werkelijk zich tot taak stelt de wereld te veranderen, vertilt zich aan die taak. Wie het werkelijk probeert, gaat mank aan een van de beide fouten: of hij overschat zijn krachten, of hij onderschat de moeilijkheden. Waarlijk: in heel wat er op-af-gaan, in heel wat strijden-voor-de-goede zaak zie ik vaak wel is waar een ijver, maar geen ijver met verstand. Dat kan echter geen goede ijver zijn. Dat is ijver die God voorbij loopt.

Waarvoor zeg ik dit alles? Wil ik de laatste ijver nog gaan doven? Zijn er naar mijn mening te veel eerlijke strevers, die alles willen opofferen om het goede te doen zegevieren?

Neen, natuurlijk niet. Wat ik wil is ieder te behoeden voor het boze ontwaken na een droom. Ik wil niets doen dan stukbreken voordat de harde werkelijkheid op een ongunstiger tijdstip zou stukbreken, opdat niet alle krachten worden verspild aan een werk, dat niet in de mogelijkheid en in het eigen bereik is gesteld.

Misschien begint het nu langzamerhand wat bij u te dagen. Inderdaad u ziet in, dat we soms te veel willen tot stand brengen, zodat de taak die we ons opleggen in geen verhouding staat met ons inzicht en onze kracht. U gaat me begrijpen als ik waarschuw tegen de dwaasheid van de soldaat, die meende, dat zijn moed en overgegevenheid meer waard waren dan het bevel van de generaal en tegen de overmoed van de vlieg, die een stilstaand vlieg wiel van een machine weer opgang wilde brengen. Maar — wat stel ik nu in de plaats van hetgeen ik heb vernietigd?

Hudson Taylor heeft eens gezegd: „Godzelf heeft een voornemen en voert het uit. Hij zetelt op Zijn troon en regeert alle dingen. Onze kracht is nu stil te zijn en uit te zien — hetzij met verbazing, hetzij met ontzag — maar uit te zien met eerbiedig vertrouwen, wetende dat Gods weg volmaakt is.”

Zie, als God zo op de eerste plaats staat en zo gezien wordt als degene waarom nu alles gaat en waardoor nu alles gaat, dan meen ik, zijn we op weg ons te bekeren van de ijver-zonder-verstand tot de ijver, die op Gods bevelen wacht.

Bij zulk een geloof is het uit met dat zenuwachtig gehaast om grote omwentelingen in de wereld op korte

termijn tot stand te brengen. „Die geloven haasten niet”, want God is ook niet haastig. Hoelang heeft God er over gedaan om het menselijk hart toe te bereiden zodat het leerde uitzien naar de Zaligmaker? Waarlijk, de eeuwen telden als dagen! God had de tijd! — Hoelang heeft God er over gedaan om ons hart tot Hem om te wenden? Hoe geduldig schikte Hij onze omstandigheden, verdroeg Hij onze dwalingen, waakte wij over onze gedachten en gevoelens? — Welnu, laat ons die ervaring tot lering zijn ten opzichte van het machtige gebeuren om ons heen. God heeft Zijn plan gemaakt met deze verscheurde wereld. Laten wij dan niet zo voorbarig zijn onze plannen te maken. Zelfs al bidden wij de Heer daarover om Zijn zegen en Zijn kracht, dan nog is dit plannen maken hoogmoed.

Als wij het lied zingen: „Ik gaf mij alles op voor Jezus...” bedenken wij dan, dat het eerste wat wij opgeven moet zijn onze eigen dunk? Zo heeft Paulus het bedoeld! Wie herinnert zich niet Uzza's straf, toen hij meende Gods ark voor vallen te moeten behoeden, daar, bij Nachons dorsvloer? Laten wij niet in de fout vervallen te willen ingrijpen, waar wij Gods aandacht verzwakt menen.

Ons werk is slechts te doen, wat God ons opdraagt. Misschien is dat weinig in het raam van hetgeen ge-

Tijd,

doorlicht door eeuwigheid

(Beschouwingen over Mattheus XXIV)

II

Een blik in de Toekomst

Er is tweërlei soort van belangstelling in de toekomst. De eerste is de belangstelling der wereld, de andere die der kinderen Gods.

De belangstelling der wereld wordt geboren uit onzekerheid. Die onzekerheid laat hen niet met rust. Ze zouden zo graag willen weten, wat de toekomst zal brengen. Vandaar dat de z.g.n. occulte of geheime wetenschappen zoveel opgeld doen. Men geeft zijn geld uit om zich door somnambules en astrologen de toekomstige gebeurtenissen in het persoonlijke en gemeenschappelijke leven, te laten voorspellen.

Deze belangstelling — hoe verkeerd ze zich ook uit — verwondert ons niet. We leven niet als het dier: bij het ogenblik, maar weten van een toekomst, een sterfdag, een oordeel, en voelen ons voor ons leven verantwoordelijk. Niemand kan in het leven volkomen gerust zijn, zolang hij aangaande zijn toekomst en de toekomst der wereld, onzeker is.

De belangstelling echter der kinderen Gods in de toekomst vloeit daaruit voort, dat ze weten, hoe de toekomst zal zijn.

In Mattheus 24 stelt de Heere Jezus ons een schilderij voor ogen die zorgvuldig beschouwd moet worden: de ene trek naar de andere. Deze schilderij heeft diepte; de dingen liggen gedeeltelijk naast en gedeeltelijk achter elkaar.

We moeten op deze dingen acht geven, opdat we niet in verwarring komen door de aardse gebeurtenissen, noch verleid wordende, het valse als echt aanvaarden, maar volharden mogen tot het einde.

Naar drie dingen hadden de discipelen de Heere gevraagd:

1. wanneer de verwoesting van de tempel zou plaats vinden;
2. wat het teken zou zijn, waaronder Christus weder verschijnen zou, en
3. wat het teken zou zijn, dat deze ijdkring zou zijn afgelopen?

Over drieërlei bijzonderheden vroegen de discipelen onderricht.

Het eerste, wat de Heere Jezus in antwoord daarop doet is, dat Hij waarschuwt voor valse leiders. Petrus zegt, dat er valse profeten onder Israel geweest zijn en dat ze ook in de Christenheid zullen opstaan. — Dit gevaar is ernstiger dan we gewoonlijk beseffen. De profeet heeft invloed: „en zij zullen velen verleiden” (vers 5), „en velen zullen hun verderfenissen navolgen”, zegt Petrus. 2 Petr. 2 : 2. De valse profeet vond oudtijds meer gehoor dan de profeet, die Gods boodschap bracht.

Ze zijn niet gemakkelijk te onderkennen. De Heiland sprak van wolven in schaapskieren. Hun boodschap klinkt aannemelijk. De Valse Leiders zullen proberen de Heere Jezus te verdringen, te vervangen. Ze zullen komen, zegt de Heiland „onder Mijn Naam”. Heel iets anders dan: in Mijn Naam. Ze zullen niet komen als hadden ze een opdracht van Christus' wege, maar als waren ze zélf de Christus, de Leidsman der mensheid. — De uiteenzettingen, waarin men van Christelijke zijde in het jongste verleden gepoogd heeft te bewijzen, dat Jezus eigenlijk geen Israeliet geweest is, geven te denken. Ze wijzen in een richting waarin Jezus zal worden verdrongen en vervangen door....? Het is de emancipatiepoging van het Paradijs, de poging tot vrijmaking van God, tot „verlossing van Christus” en dan dit „Christus” te verstaan als het zich van Hem vrijgemaakt hebben. Wanneer eenmaal de Christus der Schriften onaannemelijk gemaakt zal zijn, vanwege de plaats die Jezus in de historie innam, zal de weg voor

Het Algemeen Secretariaat van de Wereldraad der Kerken te Geneve heeft het volgende bericht uitgezonden: — Er zijn geen mededelingen ontvangen uit de vergadering te Moskou, waar een aantal Orthodoxe Kerken bijeen waren. Onze inlichtingen daaromtrent beperken zich tot de berichten uit de nieuwsbladen.

Er is veel gecorrespondeerd tussen het Moskouse Patriochoaat en de Wereldraad der Kerken over deelname van de Russische Kerk aan de Assemblee te Amsterdam. Deze correspondentie werd steeds gevoerd in een broederlijke geest en handelde in 't geheel niet over politieke questies. Bovendien was er niets in deze correspondentie dat er op zou kunnen duiden, dat de deelnemende kerken aan de Conferentie te Moskou zulk een verrassende uitspraak zouden doen over de Oecumenische Beweging.

Het kan zijn nut hebben nog eens weer te onderstrepen dat de Wereldraad een zuiver kerkelijk lichaam is; dat zijn werk en getuigenis uitsluitend is gebaseerd op Christelijke waarheid en Christelijke motieven en dat het weigert voor welke politieke doeleinden ook gebruikt te worden. De belangen van deze Raad voor ware democratie kunnen duidelijk geïllustreerd worden door de krachtige en nimmer rustende activiteit met betrekking tot het opstellen van de V. N. Internationale wetsontwerp voor de Menselijke Rechten.

Er is veel strijd over de Oecumenische Beweging. Boze geruchten en goede geruchten doen de ronde. Is het te verwonderen dat zulks geschiedt? Sommigen willen het vergelijken bij het bouwen van de toren van Babel. 't Is allemaal mensenwerk, menselijk streven en hoogmoed, zeggen zij. Straks stort het hele gebouw ineen en wee degenen die dapper meehelpen, want ze zullen er onder verpletterd worden. Laat God Zijn gang maar gaan, Hij moet het doen en van Hem moeten wij het verwachten. Onze taak is het toe te zien en te wachten. — Anderen daarentegen zijn vol geestdrift en bouwen mede, in de vaste overtuiging dat de Heilige Geest de promotor van deze zaak is. Zeker, 't zijn mensen die het initiatief er toe hebben genomen en er verder aan werken, maar stellig niet in hoogmoed of beziel door het denkbeeld dat zij het in eigen kracht vermogen; doch gedachtig zijn aan het gebed des Heeren dat 's Christen bevel is: „opdat zij allen één zijn”.

Wie heeft nu gelijk en wie ongelijk? De tijd zal het uitwijzen. Men zij voorshands voorzichtig met een vernietigend oordeel. Lezen wij niet dat ook om Jezus veel boos en goed gerucht gespannen werd? De een zei: Het is een profeet — een ander: Neen, maar Hij is een verleider des volks. En toen het Sanhedrin vijandig stond tegenover de discipelen, ziende hun werken en nochtans verbitterd, liet Gamaliel zijn stem horen, zeggende: „Gij Israelitische mannen! ziet voor u wat gij doen zult aangaande deze mensen; .... Houdt af van deze mensen en laat hen gaan, want indien deze raad of dit werk uit mensen is, zo zal het gebroken worden; maar indien het uit God is, zo kunt gij dat niet breken; opdat gij misschien niet bevonden wordt ook tegen God te strijden”. — Het was een verstandige raad, want voorzichtigheid zij een gebiedende eis. God werkt langs vele wegen, ook soms wegen die wij menen te moeten afkeuren. In ieder geval staat daar het gebed van Christus, dat wij allen een mogen zijn. Onze vraag zij: wat doe ik en wat doen wij met dit gebed en voor de vervulling daarvan? Is het goed met gekruiste armen te wachten of moet er iets gedaan worden? God helpe ons allen in deze donkere tijden, opdat Zijn licht ons hart verlichte, Hem ter eer, de wereld tot heil en ons ten zegen.

A. A. HARDENBERG.

Van de leestafel

Het koninkrijk der hemelen in vogelvlucht. 2e druk door Joh. de Heer, uitgave „Het Zoeklicht” — Driebergen. 94 blz. prijs f 1.25.

In dit boekje wordt na een inleiding en kort overzicht, een beschouwing gegeven over de 7 gelijkenissen van Matth. 13. De gelijkenis van „het zaad in de akker” en die van „het onkruid” worden op de gewone wijze uitgelegd, en nemen de blz. 14—41 in beslag, terwijl de verklaring gepaard gaat met zeer praktische toepassingen, die waard zijn ter harte genomen te worden. — De overige gelijkenissen worden anders uitgelegd dan gebruikelijk is, overeenkomende met de beschouwingen, die onder de Darbisten ingang gevonden hebben. Met die verklaringen kan ik niet meegaan. Hoe komt de schrijver er toe, een tegenstelling te zoeken in de woorden „moeskruid” en „boom”; de gelijkenis van het mosterdzaad geeft daartoe geen enkele aanleiding. Veeleer gaat het er om, aan te tonen, dat het koninkrijk der hemelen niet plotseling, groot en geweldig komt, zoals de Joden dat verwachtten, maar boven verwachting als een klein mosterdzaadje begint en uitgroeit tot een boom. — De boom krijgt bij de schrijver een kwade betekenis, en de vogelen des hemels worden tot „gezanten van Satan” (pag. 45). — Aangaande het zuurdeeg lezen we: „de vrouw had de wetten van het spijsoffer moeten volgen en aan drie maten meel olie en wierook toevoegen inplaats van zuurdeeg, ze heeft daarmede iets gedaan wat ze niet doen mocht”. Hoe komt de schrijver hier op de gedachte van 't spijsoffer? Daar gaat het allerm minst over in de gelijkenis die spreekt over 't koninkrijk der hemelen, dat nimmer in slechte zin voorkomt. Ook wordt geen enkel kwaad woord over de vrouw gesproken in deze gelijkenis, daarentegen komt de schrijver hier zelfs uit bij de vrouw van Openb. 17. — De schrijver maakt van de „gelijkenis” een allegorie, wat er toe leidt aan bijkomstige dingen een betekenis toe te kennen, terwijl de hoofdgedachte, waarop het in een gelijkenis aankomt, teveel uit het oog verloren wordt. Een opmerking over de gelijkenis van „de koopman, die paarden zoekt”. De schrijver ziet in de koopman Christus en in de parel de Gemeente. „Christus werd de Duiker, Die in de diepte van de dood afdaalde” (pag. 71). In de gelijkenis gaat 't echter niet over een duiker, noch over het ontstaan van de parel. — Tenslotte een opmerking over de gelijkenis van het visnet. De goede vis wordt in de vaten gedaan. In dit vat ziet de schrijver „het lichaam der opstanding”, dat is wel wat ver gezocht. De uitleg van de gelijkenissen is met uitzondering van de eerste twee m.i. onnatuurlijk en gewrongen. — In een slothoofdstuk wordt de wereldraad van kerken onder de loupe genomen. Daar tegenover leze men het boekje van Dr. van der Linde over „de wereldraad der kerken”. Overigens is het boekje als stichtelijke lectuur geschikt.

Op zoek naar prooi, door Ds. John R. Rice, uitgave „Het Zoeklicht”, 30 pag.

Pakkend geschreven. Een boekje dat een getuigenis laat horen. De boodschap is wat 't eerste gedeelte betreft: „uw zonden zullen u zeker vinden!” Het tweede gedeelte geeft aan: „de weg ter ontkoming voor verloren zondaars”, eindigend met de uitnodiging van Matth. 11 : 28: „Komt herwaarts tot Mij!”

Dit boekje beveel ik voor evangelisatie-werk aan. Prijs f 0.30 (bij aantallen speciale prijs).

D. SLORT.

Is het nutteloos God te dienen?

Het is nooit moeilijk geweest mensen te vinden en warm te maken hun geld te beleggen in een goed renderende zaak. Dat ligt trouwens ook voor de hand. Van verlies kan immers niemand leven, doch 't zijn juist de baten en winsten, die rijkdom en overvloed aanbrengen. Zodra iemand uitgenodigd wordt zijn arbeid, tijd, kennis of geld in een of andere onderneming te steken, wordt onmiddellijk de vraag gesteld: zal het mij dan ook voordeel en nut opleveren? Ook de godsdienst, geplaatst onder de aandacht van de denkende en rekenende mens, ontkomt niet aan deze critische beoordeling. Hij wil weten of hij er mee vooruitkomt en opschiet, dan wel er door achteruitgaat en verliest. Menigeen staat zeer sceptisch tegenover de georganiseerde godsdienst, zoals die geopenbaard wordt in het kerkelijke leven. Sommigen kunnen geen goed woord van de kerk horen, laat staan er van zeggen. Zij zien het slechts als een machtsinstituut, die de mensen dom wil houden, hun haar levens- en wereldbeschouwing opdringt en slaafs haar bevelen doet gehoorzamen. „'t Is een bolwerk van het kapitalisme” zo roepen ze luid, „en een obstakel voor het krachtig streven naar vooruitgang en opbouw van een rechtvaardige en socialistische maatschappij”. Anderen, evenwichtiger in hun oordeel, daar zij zich niet laten meesleuren door gevoelsargumenten, hebben zeker nog wel een goed woord over voor de kerk, maar zien toch zoveel gebreken en fouten, dat zij er nimmer aan denken zich aan te sluiten.

Ik heb de kerk even in 't midden geplaatst omdat de Christelijke godsdienst en de kerk door de eeuwen heen zo nauw met elkaar verbonden zijn geweest. Laten wij in onze gedachten die twee een ogenblik scheiden en dan de vraag opnieuw stellen: werpt de godsdienst enig nut af? Brengt het het menselijk geslacht voordeel aan, ja of neen? Is de zaak het waard dat iemand zich er geheel aan wijdt? Want vergeet niet dat in 't bijzonder de christelijke godsdienst de gehele mens opeist. Het is alles of niets. Christus is niet tevreden met een kwart, een halve of zelfs een negen-tiende van de mens. Hij wil hem geheel voor Zich en anders niet.

Met deze vraag heeft menigeen geworsteld en niet in het minst de godsdienstige mens zelf. 't Is immers de waarlijke vrome, die zich inspannt; zijn energie, talenten, tijd en leven op het altaar Gods heeft neergelegd als een offer. Hij getroost zich moeiten en inspanningen, zorgen en opofferingen. Hij strijdt een dappere strijd voor waarheid, recht en vrede. Hij is een bouwer van al wat geestelijk nobel en verheven is. Soms bevindt hij zich op een berg, jubelt luid en vergeet alle ontberingen. En dan opeens komt er een inzinking en lijkt alles in één woord gezegd nutteloos. Klaagde niet de profeet Elia: „Het is genoeg, neem nu Heere! mijne ziel, want ik ben niet beter dan mijne vaderen”?

Wie onzer, die zich Christen noemt, heeft niet een soortgelijke ervaring gehad? En vooral tegenwoordig, ziende de ruïnes om ons heen in deze chaotische wereld, is het een bange vraag van vele benauwde zielen: heeft het nog enig nut God te dienen? Wordt het er op aarde iets beter door dat ik persoonlijk strijd en lijden voor de zaak des Heeren?

Gaarne wil ik enkele opmerkingen hierover maken.

Vergezicht op het leven

Een van de redenen waardoor een geestelijke crisis veroorzaakt wordt is wel de begeerte om snelle resultaten te zien en te boeken. Deze resultaten moeten in ons kortstondig leven gezien worden en zo niet, menen wij vaak dat alles nutteloos is. Zo ook met Elia. 't Is waar, hij had al lang gewacht, enkele jaren reeds — maar na de glorieuze overwinning op de berg Karmel moest toch ook het hele volk van Israël, de koning en koningin inclusief, gewonnen zijn voor God. Het tegendeel bleek. Dát was te veel voor de Godsgezant en hij dreigde ten onder te gaan door grenzeloos pessimisme veroorzaakt door teleurstelling en door de gedachte: het is nutteloos verder God te dienen. Laat mij maar sterven want dat is verreweg het beste. God oordeelt echter anders. Hij wil ons ogen schenken, die naar de verten zien. De omgeving om ons heen moge de godsdienstige mens benauwen, de verre horizon geeft rust. Wij moeten bedenken dat afbraak oneindig veel gemakkelijker is dan opbouw. In enkele ogenblikken tijds wordt een brug opgeblazen waaraan ingenieurs en arbeiders jaren lang hebben gearbeid. En met enkele atoombommen is men in staat de noeste vlijt van miljoenen mensen door vele eeuwen heen, vastgelegd in wat genoemd wordt de cultuur, geheel te vernietigen. Deze gedachte doet je hart stilstaan en kan de mens van schrik verlammen.

Zo staat het er ook voor inzake de geestelijke dingen. Toen de Gothen het Romeinse Rijk op zijn grondvesten deden schudden, verkeerden alle christenen in alarmtoestand. Dat is het einde van alles, zeiden ze. Ook de grote kerkvader Augustinus was dodelijk verschrikt. Zou nu de kerk, de Christelijke godsdienst, de geestelijke waarden waarvoor hij zijn leven na de bekering had ingezet te loor gaan? Is het nutteloos God te dienen? Toen daagde voor zijn geestelijk oog de Stad Gods op, in tegenstelling met de stad Rome. Mocht de z.g.n. eeuwige stad Rome in vlammen opgaan (en daarmee alles wat stad symboliseerde) de stad Gods kan nimmer belegerd noch ingenomen of vernietigd worden door de heidenen. Alles wat door mensenhanden gebouwd is, kan door mensenhanden weer verwoest worden. Wat God echter volbrengt, is eeuwigheidswerk.

(Slot volgt.)

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2911
VRIJDAG 27 AUG. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

1880 1948
1898

Dinsdag a.s. hoopt onze Koningin weer Haar verjaardag te vieren. Dit keer zal het echter een bijzondere mijlpaal zijn in Haar leven. Vijftig jaren lang heeft Zij bij de gratie Gods ons volk dienend mogen regeren. Op waardige, rustige en zeer bekwame wijze heeft Zij dit gedaan en daarmee getoond niet slechts in naam, doch ook in wezen een echte Vorstin te zijn. Thans heeft Zij gemeend Haar taak te moeten neerleggen ten gunste van Haar Dochter, prinses Juliana. Dit zal dus de laatste verjaardag zijn, na een halve eeuw de Kroon gedragen te hebben, die Zij als Koningin der Nederlanden zal vieren. De laatste jaren waren ontegenzeggelijk moeilijk en zwaar. In het bewustzijn niet in eigen kracht te staan, doch gedragen te worden door een hogere kracht van Boven, heeft Zij de moed gevonden voorwaarts te gaan. Haar leuze: „Christ avant tout” was niet slechts een leuze, doch een beginsel, dat diep in Haar hart heeft wortel geschoten. Wij als volk zijn dankbaar voor alles wat Zij als oprechte Christin en Vorstin voor ons allen in de voorbijgegangene jaren heeft gedaan en betekend. Van ganser harte gunnen wij Haar een rustige levensavond. Moge Zij nog lang voor ons, Haar kinderen en kleinkinderen worden gespaard. Onze bede zij: God zegene onze Koningin.

Red.

ATTENTIE:

Alle kopy voor De Christen, behalve advertenties, die steeds naar de administrateur moeten worden gezonden, zende men thans weer aan Ds. F. E. Huizinga, Achter de Hoven 105, Leeuwarden.

Tussen Prae-Historie en Post-Historie

De mensheid heeft haar vóór-geschiedenis. Ze was er al, er is wat met haar gebeurd, wat door haar vericht in de tijd, toen ze nog niet over zichzelf nadacht en geen behoefte kende om haar lotgevallen te boekstaven.

Dat ze er reeds was, vóór ze zich nog op zichzelf bezon, kunnen we vaststellen uit de voor-historische fondsten, de hunnebedden, de grafheuvels met hun bijgaven, de scherven, gevonden in puin- en mesthopen, en de grotten, waarin ze beelden en figuren krasten.

Ze voerde in die tijd zonder geschreven taal, haar strijd tegen de haar omringende natuur, de wilde beesten. Haar leven was een vlucht voor de steeds dreigende en wisselende gevaren. Dát leven van stage onrust heeft haar krachten gewekt en gevormd; haar geest doen opbloeien en haar voor inzinken en wegwijnen bewaard. In de strijd met de natuur is ze haar, zich boven de natuur verheffende krachten, bewust geworden.

De geschiedenis van elke mens in het bijzonder is een korte samenvatting van de geschiedenis der mensheid. De enkeling doorloopt dezelfde fasen van ontwikkeling als het geheel.

Elke mens heeft zijn voor-geschiedenis.

Men kan die op zo ongeveer drie jaren stellen — wanneer men de eerste fase van zijn bestaan: de wor-

dingsfase overslaat. Ook in die tijd verrichtten wij handelingen, oefenden invloed uit en ondergingen invloed; het was een aantrekken en afstoten, een assimileren en afscheiden, en zo begon de mens gevormd te worden. Maar van hetgeen er in die jaren voorviel, weten we ons niets te herinneren — hoe nauw we er zelf ook bij betrokken waren.

Maar wanneer we nu zouden menen, dat die jaren dus verwaarloosd mogen worden wijl ze voor ons bestaan van weinig of geen waarde geweest zouden zijn, dan zouden we ons toch erg vergissen. Ze hadden een blijvende, en in sommige opzichten beslissende invloed op ons leven.

Hier denk ik aan hetgeen eens een prins uit het koningshuis van Saul overkwam. In het paleis was het bericht gekomen, dat de koning en diens oudste zoon in de strijd tegen de Filistijnen gevallen waren. De voedster neemt het prinsje, dat aan haar zorgen is toevertrouwd op de arm en wil vluchten. Ze zal dit jonge leven buiten gevaar brengen want ze weet dat de regel was, dat na een oorlog het gehele geslacht van de overwonnene uitgeroeid werd. Maar in de haast struikelt zij, haar beschermeling valt en blijft kreupel aan beide voeten.

Herinnerde de prins zich in later jaren deze val? Neen! Maar dat de val had plaats gevonden zag men aan hem, heel zijn leven lang. De oorzaak van zijn ongelukkige gang wist hij niet. Die wisten anderen hem te verklaren, die getuigen geweest waren van het struikelen van zijn voedster. Maar schoon onbewust van de oorzaak van zijn verminkte voeten, stempelde de val, die hij eens had doorgemaakt, heel zijn leven. Hij leed er steeds onder.

De mensheid heeft geen heugenis van hetgeen er met haar gebeurd is in haar prille jeugd. Maar, die er Getuige van geweest is, verhaalt ons wat de oorzaak is van haar kreupele gang, van haar bitter leed, dat ze niet van zich kan afschudden: ze is eens gevallen. Gevallen uit „de staat der rechtheid”. Haar val droeg een zedelijk karakter. Nu staat ze niet meer „recht” tegenover God. Ze viel uit haar centrale plaats in de schepping.

Dat we ons dat niet meer herinneren verandert niets aan het feit als zodanig. Zoals de sporen van een mensheidsbestaan, vóór de mensheid reflecteerde over haar eigen aanzijn, gevonden worden in de schepping rondom, zo draagt ons leven als dat van zedelijke wezens de trekken van een voor-geschiedenis: een val. We lijden en zijn onrustig.

Waarom zouden we weigeren de diagnose te aanvaarden, die de H. Schrift geeft van onze toestand? Is ze niet zeer aanvaardbaar? Niet overtuigend duidelijk?

Er ligt een paradijs achter ons.

God doet méér, dan daaromtrent het verklarende, licht-gevende woord te spreken. Hij onderricht ons a.g. de val en laat ons Zijn Hand zien die onmiddellijk was uitgestrekt en ons greep, opdat we niet in die val zouden blijven liggen en omkomen. Hij nam ons op en droeg ons als op Vaderarmen de eeuwen door.

Hij beloofde herstel en schonk dezelve in Christus.

In Christus bracht Hij ons andermaal in een Staat der rechtheid. „Hij „rechtvaardigde” ons, plaatste ons, zondaren, recht tegenover Hem — en dat om niet, uit louter erbarmen.

Hij doet dat in de historie.

In de tijd. — Gedurende ons zijn hier heeft de wederoprichting plaats.

Die tijd eindigt eens.

Dan zijn we niet „weg”, maar treedt de post-historie in.

Dan komt een boven-tijds leven: een leven in een tweede paradijs, heerlijker dan het eerste.

Wat doen we met onze tijd? Met onze bestaansspanne tussen prae-historie en post-historie?

L.

Pastorale Mijmeringen

Recht door zee is de beste weg — althans op zee, en dan nog alleen, als er geen klippen in de buurt zijn. Ziezo, dat is een oud, befaamd spreekwoord, gecompleteerd met de critiek, die mij het leven heeft geleerd. Maar terwijl ik dit neerschrijf, gaat er een gevoel van spijt door mij heen, nu het blijkt dat een zo betrouwbaar schijnend woord het toch nog niet zonder critiek kan stellen. Wat zou het makkelijk zijn, als we de weg door het leven met zulke eenvoudige lijnen konden uitstippelen. Misverstand, dwaling en teleurstelling zouden met een handbeweging uit ons leven zijn weggevaagd. Maar inplaats daarvan wordt alle zekerheid ons ontnomen, die het moedige spreekwoord ons heette te geven.

't Zal wel nauwelijks nodig zijn een verklarend woord aan de critiek toe te voegen. Ieder weet, dat de „beste” weg in het polderland de mens met alle zekerheid in de sloot doet belanden. Maar ook waar geen sloten zijn, zou de kortste weg ons ongetwijfeld vaak leiden op een andermans erf. En dat is ook weer onrecht.

Maar het belangrijkste bezwaar komt nog. Theoretisch kunnen we spreken van recht door zee. We bedoelen daarmee dan, dat iedere stap precies in het verlengde ligt van de vorige. Iedere daad is zuiver voortgesproten uit een vorige, terwijl deze het uitgangspunt vormt voor de volgende. In de praktijk blijkt echter telkens weer, dat van het rechtlijnige in onze stappen of daden niet zo bar veel terecht komt. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat de mens niet de hele reeks van stappen tegelijk in het oog kan vatten. Hij ziet er slechts een klein deel van. Daardoor herkent hij niet de kleine afwijking, die wellicht een stuk is van een cirkel, zodat hij straks op hetzelfde punt — alleen wat vermoeider — terecht komt en zich ijdel wiegt in de gedachte, verder gekomen te zijn. Wie van ons herinnert zich niet het tragische verhaal van de reizigers, die in hun slede over de ijzige steppen van Rusland voortjoegen, naar hun mening recht op het doel af. Ze hadden reden zich te haasten, want het gehuil der hongerige wolven klonk hun in de oren. Maar in plaats van de veilige hoeve te bereiken, beschreven zij een wijde kring om het doel heen. De volgende morgen werd de rampzalige rest gevonden op slechts enkele kilometers afstands van de gezochte plaats. Had er maar één lichtje geschenen uit de hoeve over de steppen. Dan was de prooi aan de dood ontkomen. — Dat is het! Als de juiste weg moet worden uitgezocht alleen door bemiddeling van hetgeen de reiziger „uit zichzelf” kan vaststellen, dan staat het er slecht met hem voor! Daarom moet het bedriegelijk optimisme, waartoe ons spreekwoord aanleiding geeft, grondig vernietigd worden. Wij weten de weg niet, al willen we recht door zee gaan!

Had er maar één lichtje vanuit het doel geschenen.... Ongetwijfeld is dit een waarheid, maar toch ook weer

een waarheid in een bolster. D.w.z. het wezenlijke moeten we daaruit weten vast te stellen. Natuurlijk is zoveel voor iedereen duidelijk, dat met het licht vanuit het doel gewezen is op de openbaring van Gods zijde, die richting heeft te geven aan het menselijk pogen. God moet de weg wijzen. Hij schenkt Zijn licht door Zijn openbaring. Maar is nu alles gezegd, wat gezegd moest worden? Maar welk gebruik moet ik dan van dit licht maken? Ik kan tweeërlei doen met de zon. Ik kan op haar aansturen, als was het bereiken van de zon nu het doel van mijn reis; ik kan ook de zon waarderen om de lichtstralen, waardoor mijn hele leven in het licht gezet is, m.a.w. dat ik in het licht mag staan, de dag mag beleven. Dan is de zon niet zozeer het *doel* van mijn leven, maar de *oorsprong* van mijn leven. De zon is minder mijn *inspanning* dan wel mijn *blijdschap*. Laat mij het zonder beeld zeggen. In het eerste geval zal de gedachte aan God mij doen duizelen over de afstand, die er tussen Hem en mij is. Mijn leven wordt een zwoegen, voorshands een vergeefs zwoegen, om dat ik Hem niet kan bereiken, Hem niet kan evenaren in Zijn wijsheid, maar vooral niet in Zijn smetteloze heiligheid. Ik merk het steeds meer: God is onbereikbaar! Het baat mij zelfs niet, al tracht ik mij door een rigoureuze „Raak niet, smaak niet en roer niet aan” te ontworstelen aan de greep van het stoffelijke. — In het tweede geval echter is de gedachte aan God vol blijde erkenning, dat Hij niet verre van ons is gebleven, maar dat Hij in het licht van Jezus Christus waarlijk nabij is getreden, dat ik omvangen ben van Zijn Genade, waarin ik nu adem en leef! Niet dat ik God „bereikt” heb, maar dat Hij mij gevonden heeft is het einde van mijn verloren-zijn. Mijn verlossing is het begin, de morgenstond, van de dag der genade. Het is niet het resultaat van mijn geestelijke strijd.

Moeten we nog vragen, welke van de beide vormen van godsdienstig leven de juiste is? Ik meen, dat is overbodig. Het evangelie vinden we in de tweede vorm belichaamd.

Ik vermoed echter, dat deze uiteenzetting toch nog een vraag oproept uit menig ernstige ziel. Die vraag is, of nu het geestelijke streven kan of zelfs moet worden prijsgegeven. De gedachte maakt menigeen huiverig. 't Schijnt, of de ernst tekort wordt gedaan.

Laat mij direct zeggen, dat die vrees uit goede bron voortvloeit. Ook de verlorene heeft zijn doel nog niet bereikt. Hij moet nog op reis. En, ja, dan is het toch ook weer zo, dat hij moet reizen naar die God, Die op huiveringwekkende afstand van hem staat. Het is dan toch ook weer zo, dat het licht van Gods openbaring het doel van ons verlorene leven is. „Wees heilig, want Ik ben heilig!” Wil dit zeggen, dat wij dan het bestek voor onze toekomst moeten vaststellen? — Neen! Want niet *wij*, maar Christus is de Stuurman! Hij slechts weet, waarheen en langs welke weg het heen moet. Hij maakt het bestek op. Wij zijn slechts op z'n best roerganger. Van al de commando's, van al die schijnbare koerswijzigingen begrijpen we niets. Ik zou er bijna aan toe willen voegen: „Wee ons, wanneer wij voorgeven het te weten!” Onze zaak is het in geloofsvertrouwen en gehoorzaamheid het roer om te gooien, als Hij het gebiedt: eenvoudig die kleine dingen te doen, die Hij dag voor dag ons aanwijst. Zo alleen reikt de geloofsstrijd niet buiten de perken van onze bevoegdheid maar wordt het bereiken van het doel het resultaat van Christus' wijsheid en liefde en van ons gehoorzaam geloof.

BRANDT.

Losse Schakels

Youth for Christ In een der Staten van de U.S.A. is de vierde jaarvergadering gehouden van de Youth for Christ beweging. Zeventien personen hebben zich geheel aan de evangelisatiearbeid van deze beweging gegeven, terwijl honderdzesendertig sprekers meewerken zonder een vaste aanstelling te hebben ontvangen. Dr Torrey M. Johnson, die de eerste vier jaren President geweest is, is afgetreden en opgevolgd door Dr Robert A. Cook, voorheen leider van deze Jeugdbeweging in het district Chicago. Dr Johnson blijft lid van de Raad van Bestuur, doch neemt de arbeid in zijn gemeente weer geheel op. Hij is een baptist met een interkerkelijke inslag. Men bracht op de jaarvergadering 872000 dollar bijeen om veertig „teams” uit te zenden naar 46 landen.

Kracht of zwakheid? In verband met het Ecumenisch Congres te Amsterdam en de samensprekingen, die in verband daarmee hebben plaats gehad tussen personen van verschillende Kerken — ook van de Roomse Kerk — heeft de Paus, gelijk de bladen melden, er zijn onderzaten aan herinnerd, dat het hun niet geoorloofd is, zonder zijn speciale toestemming, godsdienstige samenkomsten van andere Kerken te bezoeken noch godsdienstige gesprekken met andersdenkenden te voeren. — De Lutherse bisschop Wurm heeft op de j.l. gehouden Vergadering van de Lutherse kerken in Duitsland gevraagd of dat een teken van kracht of van zwakheid was?

„Voelt de Roomse Kerk zich zo sterk, dat, in een tijd nu alles streeft naar eenheid, zij zichzelf afzijdig houdt en onbekommerd haar weg vervolgd zonder zich op eigen positie te beraden? Of voelt ze zich zo zwak, dat ze vreest dat contact van haar leden met leden van andere Kerken, haar schaden zal?”

„Middeleeuwen In het blad: „De Katholiek in de Partij Christendom” van de Arbeid” komt een artikel voor onder nevenstaand opschrift. Daarin wordt de middeleeuwse verhouding van Staat en Kerk verworpen. Ze was bepaald door de concrete omstandigheden van tijd en plaats maar wordt ten onrechte — zegt het blad — als de Katholieke aangezien. In de middeleeuwen was de tijdelijke orde in feite slechts instrument voor de geestelijke orde, waaruit het recht voortvloeide om ketters naar de brandstapel te verwijzen. Het blad is van mening dat de Roomse niet krachtens zijn beginsel godsdienstvrijheid moet verwerpen. — Het gaat daarom ook niet accoord met de houding, die de Roomsé Kerk in Spanje tegenover de Protestanten aanneemt.

Het heeft dan echter nog een wens en dat is, dat men over alle godsdienstige achteruitzetting hetzelfde oordeel zal spreken. Dat geldt dan vooral over vrijheidsbelemmeringen van Roomsen in Zweden en de moeiten van de Roomse Kerk in de Russische Satellietstaten.

Wij zijn als Baptisten voor volledige godsdienstvrijheid overal ter wereld. Duidelijk bleek dat o.a. uit de resoluties, aangenomen te Atlanta, en die wij in De Christen voor enkele maanden lieten afdrukken. — Wanneer de achteruitzetting van de Kerk van Rome in Polen, Tsjecho-Slowakije enz. echter een gevolg is van de opheffing der Staatskerk in die landen, dan betreuren wij dat niet.

We zijn tegen Staatskerken — onverschillig of die Rooms of Protestants zijn. Wanneer nu in die Oost-Europese landen de Roomse Kerk gelijk gesteld is met andere Kerken, dan is dat naar ons gevoelen, een stap vooruit.

Het Zweedse kwaad komt ook voort uit het feit, dat daar de Lutherse Kerk Staatskerk is. Niet slechts de Rooms en ondervinden daarvan in dat land onaangename gevolgen. De Baptisten hebben er ook minder prettige dingen door beleefd.

Lachen Wanneer de Spreukendichter zegt: aan het vele lachen kent men de dwaas, dan heeft hij, dunkt me, het oog op het ontaarde lachen. Het zegt toch wel iets, dat de lach het onderscheid tussen mens en beest markeert. Vroeg Beets in de tijd, dat Darwin's theorie van de afstamming van de mens opgeld deed, niet:

Wat apenmoeder heeft voorheen
Haar jong zo vriendelijk aangekeken
Dat d' apensnoet is weggeweken
En 't lachje van een kind verscheen? —
Het kinderlachje, zo welsprekend,
Vol leven, liefde, ziel en geest,
Dat feitelijk tussen mens en beest,
d' Onmetelijkheid van de afstand tekent?

In de Pinkstergemeente kent men, meen ik „de heilige lach”. Nu moet men die ook al weer niet gaan cultiveren, want dat begint dan wat te gelijken op Hollywood.

Maar er is een heilig lachen. Eens zal — zo zegt een profeet — de mond daar vol van zijn. Er is n.l. een heilige, overstelpende vreugde.

Wanneer we vragen: wordt er wel genoeg gelachen, dan bedoelen we dit: leven we wel voldoende in de zonneschijn van Gods stralende liefde? Blijdschap werkt aanstekelijk, ofschoon we oprecht kunnen mede-wenen met hen, voor wie het leven zwaar werd en die bedroefd zijn.

Heiligen en Er zijn typen van heiligen. Er zijn lachende en er zijn krijtende heiligen; terneer gebogene en victorie-zingende heiligen; heiligen, die halleluja zingen en heiligen, die zuchten. Er zijn heiligen, die in het „eerste stuk”, dat der ellende, en heiligen, die in het „derde stuk”, dat der dankbaarheid leven.

Maar de drenkelingen, die opgepikt uit de kokende golven, in de reddingsboot zitten, zijn allen behouden, zowel zij, die er juichende zitten en Gode lof en eer toebrengen voor hun redding, als de anderen, die zich angstig vastklemmen aan de rand van de boot en zuchtend voor zich uit staren. De eersten jubelen in de zekerheid der zaligheid; de ander jammeren: we zijn er nog niet. De eersten juichen vanwege de boot die hen opnam, de anderen klagen en vrezen, vanwege de bewogen zee, die hen omgeeft.

Lach en ernst De lach kan wat verbergen: innerlijke leegte en armoede. De lach kan ook diepe rijkdom tot

Tijd,

doorlicht door eeuwigheid

(Beschouwingen over Mattheus XXIV)

III

Rijpingsteken

„Ziet, uw Huis wordt u woest gelaten!” Dat waren de woorden, die de Heere Jezus te Jeruzalem had uitgeroepen. Ze waren voor de Joden hard te horen en van vergaande strekking. Dat „Huis” toch was de tempel en de tempel was het Nationale Heiligdom der Joden. Van dat Nationale Heiligdom voorspelde Christus dat het verwoest en niet hersteld zou worden: uw Huis wordt u woest gelaten! Dat betekende, dat Israels tijd voorbij was; de Bedeling, waarin dat volk met God was opgenomen, was afgelopen. Iets nieuws, een andere orde der dingen stond op komen. Het oude was verouderende, zou straks voorbij zijn en niet wederkeren.

Niets kon de Jood dieper treffen, dan dit vonnis.

Hij hield geen gelijke tred met de God der geschiedenis. Daarom raakte hij achter het gebeuren en ging er in verloren.

Toen kwamen de discipelen tot hun Meester om Hem de gebouwen des tempels te tonen. Waarom deden ze dat? Hoopden ze, dat Hij Zijn woorden terug zou nemen? Die woorden, die ook hún Joodse trots gekrenkt moeten hebben? — De Heer doet tegenover hen niet anders dan Zijn voorspelling bevestigen: Hier zal niet een steen op de andere gelaten worden. 24 : 2.

Daarop aanvaardden de jongeren het vonnis als onherroepelijk en vragen naar bijzonderheden.

1. Wanneer zal Jeruzalem vallen, de tempel verwoest worden?

2. Wat is het teken van Uw toekomst?

3. Wat is het teken van de voleinding der wereld?

Tot vers 28 gaat het antwoord op de eerste vraag. Dan, na dit gebeuren (hóé lang daarna wordt niet gezegd) zullen plotseling de voortekenen gezien worden van mijn toekomst.

Deze voortekenen zijn rijpingsteken en hebben betrekking op de geestelijk-zedelijke toestand op aarde.

I. Het zijn verschijnselen van ontaarding en ontrouw onder de gelovigen.

De Schrift spreekt van de afval, die eerst moet komen. Er zal dus een geestelijke inzinking, een merkbare achteruitgang in de Christenheid plaats hebben. Zo zal de Heere onderzoeken en tot openbaring brengen degenen, die waardig geacht zullen blijken om te ont-komen aan de ondergang der wereld. Dit „waardig” betekent niet, dat zij het zullen verdienen, maar dat ze geschikt bevonden zullen worden om de heerlijkheid van het toekomstige leven in te gaan. Ze zullen kunnen „staan” voor de Zoon des mensen.

Tegen het einde voorziet de Schrift een overhand-nemen der zonde; een verkoelen van de liefde bij velen; een zelfzuchtig leven. Op verschillende punten zal de dijk overstroomd worden en menig leven zal onderlopen en met de wereld overdekt worden — zonder dat ze het merken. Niet allen hebben de beschermende dijken om hun leven genoegzaam opgehoogd en voldoende onderhouden. Langzaam vloeit de wereld hun leven binnen, totdat de dijk bezwijkt en wat hen van de wereld scheidde verdwijnt en ze worden in de wereld opgenomen.

De mensheid heeft, gelijk de enkele mens, haar grote crisisuren. Van een van die uren zeide de Heere Jezus tot de bozen: dit is uwe ure en de macht der duisternis. Ook in de laatste tijd zal Satan een bijzondere werkzaamheid ontplooiën. Wonderen en tekenen der leugens

openbaring brengen: innerlijk evenwicht, zieleharmonie. Er is een lachen, dat vals is. Er is een lachen, waartegen gezegd wordt: gij zijt uitzinnig. „Want gelijk het geluid der doornen onder een pot, also is het lachen een zots. — Inderdaad: er is een lachen, dat afstoot. Het klinkt zo door en door onecht. Het schrijnt omdat het zo vals is.

God wil ons een lachen maken — duidelijker: God wil ons aan het lachen maken. Dát lachen heeft een zuivere klankbodem. Het is uiting van levensechtheid. Wanneer uit ons leven het onzuivere, de zonde, de verzwezen overtreding, de afgunst, de bezorgdheid zijn weggenomen om plaats te maken voor reinheid, liefde, vertrouwen, dan wijzigt zich de levenstoon. De lach, die dan gehoord wordt, doet weldadig aan.

Lachen is Waar verlossing, met reiniging der ziel **aanstekelijk** plaats heeft komt rechte vrolijkheid. Dat was immers het aantrekkelijke in de Buchmann-beweging? Het maakte de Youth for Christ samenkomsten aantrekkelijk. Het hart is graag vrolijk. Men wordt het niet door „De Lach” te kopen. Men wordt het door zijn leven in harmonie met God en de mensen te laten brengen en het van kwaad te laten zuiveren.

Zingt het kinderlied niet — en terecht — Jezus ziet gaarne ons vrolijk?

De Heere lere ons de weg te vinden en gewillig te gaan, die tot deze ongekunstelde, zuivere blijdschap leidt. Hij geve ons, terwijl we voortgaan met een kruis op de

schouder, een lied in het hart. Er wordt nergens meer gezongen dan op Golgotha. Zegt de psalmist niet naar waarheid: ze hebben op Hem gezien en hun aangezichten begonnen te glanzen?

Tijd en De wijze kent tijd en wijze, zegt de Spreuken-wijze dichter. Alle ding heeft zijn bestemde tijd. Een woord moet „op zijn pas” gesproken worden. Dan doet het goed. Er zijn dingen, ware dingen, die men nochtans niet bij elke gelegenheid kan zeggen. Zegt men ze te ongelegener tijd, dan doen ze geen nut, misschien schade. Het zal wel waar geweest zijn wat nabestaanden lieten beitelten op de grafsteen van een broeder, in de catacomben: „hij had een lastige natuur”, maar waarom moesten de nageslachten dit van die broeder vernemen? Was er niets belangrijker van hem te vermelden, toen hij was gestorven? Er zijn tijden, dat het goed kan zijn met iemand over zijn fouten te spreken, maar toch niet altijd geeft dat pas? — In een openbare bidstond bad een vrouwelijke bezoeker voor haar man en riep uit: „Heere, Gij weet wat een stijfkop hij is! Heere, verander hem! Heere, breek zijn stijve nek!”

De vrouw zal het goed met haar man voor gehad hebben, maar haar gebed dat zij in 't openbaar voor hem deed, was niet kies. Ze had het beter kunnen bewaren voor de binnenkamer en zich daar dan óók eens kunnen afvragen of zij wel een echte christen-echtgenote was? Of ze misschien zulk een last van destijve nek van haar man had, omdat ook zij een wortel had ingeslikt? L.

zijn voorspeld. Het zullen voor Gods kinderen zijn zware tijden die zij slechts door verscherpte waakzaamheid en gebed zullen kunnen doorstaan.

De Tegenpartijder heet de duivel, dat is de diabolos, de verwarring stichtende. Dat is Satans werk: van de kosmos een chaos maken; Gods orde verbreken.

Deze tekenen van ontarding en verwarring, van Satans ruinerende werkzaamheid, zijn waar te nemen. Ze waarschuwen ons. Ziet rond of ze onder ons gevonden worden. Het is goed wachters op Zions muren te zijn; het is nodiger aan de dijken te werken: gaten stoppen, grond opbrengen, verzwaren.

II. Een ander rijpingsteken is, dat het Evangelie zonder vrucht verkondigd wordt, de Geest tevergeefs werkt.

Deze wereld, die eens door het vuur zal heengaan, is reeds eenmaal geoordeeld door een grote vloed. Toen zei God: Mijn Geest zal niet eeuwig twisten met de mens, dewijl hij ook vlees is. De richtende, recht-zetting beogende werkzaamheid van Gods Geest gaat niet altoos door. Omdat dat in die oude tijd vruchteloos geschiedde, werd het gericht onafwendbaar. Men weerstond de Heilige Geest. Dat is de laatste zonde. Boven die zonde kan Gods genade niet uitgaan. De Heiland heeft gezegd, dat wie de Geest van God tevergeefs laat „twisten”, dat wil zeggen: laat getuigen van zonde, wordt en blijft voor altoos een buit, een prooi, een gevangene van zijn zonden.

Let op dit teken van rijping voor het jongste gericht. Het is mogelijk, dat ge aan de Heilige Geest geen gehoor geeft en dit keer op keer, maar .... gij lijdt de schade — onherstelbaar.

III. Een derde rijpingsteken is de verwerping — eenvoudiger: de uitschakeling van God. —

We weten, dat er een „anti-God Campagne” ontke-

tend werd. Het doel van Christus' komst was de oprichting van het Koninkrijk van God, dat is de Heerschappij van God op aarde. Het zich toespitsen van de tegenstellingen is een teken van het einde: de anti-God campagne als contra-Evangelie. Dit betekent, dat het Koninkrijk Gods elk ogenblik kan doorbreken.

Het gaat om de erkenning van de Heerschappij Gods over ons leven. Waar die ontbreekt is een anti-God gezindheid. En het is niet die beweging, maar die gezindheid, die ons strafbaar maakt. Vanwege die gezindheid zullen wij in het oordeel vallen. Dan behoren we tot Satans stille reserves. De vraag is niet of we iets onbehoorlijks doen, maar of Christus de HEER van ons leven is. De vraag is zelfs niet of „we ons verlost geloven door het bloed van Christus” maar of we verlost, los-gemaakt zijn. En dat zal blijken in de geloofsgehoorzaamheid. De vrome belijdenis kan vrome frase wezen.

IV. Gered van het rechtvaardig oordeel worden zij, die de weg ter ontkoming in Christus' zoendood ontsloten, gelovig gaan.

Velen zijn geroepen, doch slechts weinigen dringen naar binnen.

Sommigen gaan spottende voorbij.

Anderen luisteren en gaan onverschillig verder.

Enkelen zien begerig naar binnen, wensten er maar te zijn en .... wachten besluiteloos.

Doch slechts weinigen gaan de scheidslijn over.

Gaat door, dóór de poort, voor de Heer der Wereld opstaat en de deur sluit.

Wie dan buiten staat, bevindt zich in de Grote Ban: Ik heb u nooit gekend, gaat weg van mij!

(Slot volgt.)

L.

Is het nutteloos

God te dienen?

Slot

Zodoende verkreeg Augustinus rijke winst door veel verlies. Het is een verblijdende gedachte dat God de Zijnen nooit teleurstelt. Als de schemering invalt en de vromen denken dat de nacht nabij is, is het een wonder in hun ogen spoedig daarna te ontdekken dat het de schemering is die de dag voorafgaat. Zó was het ook met de kruisiging van Jezus. 't Is een verloren zaak, zeiden de discipelen tegen elkaar. Maar God sprak het verlossende woord en het opstandingsleven in al zijn glorie zette de harten der troostelozen in lichter laaie. Toen ontvingen 's Heeren getrouwen het vergezicht op het leven nabij en achter de horizon. Toen kon ook niets hen meer intimideren. Zij waren meer dan overwinnaars!

De man op de brug

Onlangs las ik een verhaal van een journalist, die een reis maakte op een oorlogsschip. Op het dek staande merkte hij dat een andere kruiser recht op hun schip aanvoer. Toen het naderbij kwam maakte hij zich wat zenuwachtig, maar toen het zó dicht genaderd was dat een botsing hem onvermijdelijk scheen, schreeuwde hij naar een matroos: „dat gaat verkeerd!” en wees in de richting van de kruiser. De matroos keek even op en ging onmiddellijk met zijn karwei door, de kalme opmerking makende: „De stuurman staat op de brug en het is zijn zaak daarvoor te zorgen”. Dat is een gelijkenis. Die oren heeft om te horen, die hore — en die ogen heeft om te zien, die zie en neme ter harte. De stuurman, de kapitein, is tenslotte de verantwoordelijke persoon. Als het schip vergaat, vergaat ook hij. Maar de stuurman weet wel wat hij doet. Moge een aanvaring onvermijdelijk schijnen, de werkelijkheid is anders. God is nog steeds een betrouwbare Kapitein. Hij sluimert noch slaapt. Waarom dan bevreesd?

Zending Studd, stichter van het Zendingsgenootschap voor Afrika, werd eens gevraagd wat er van de zending in dit zwarte land terecht zou komen als hij zou sterven. Hij antwoordde rustig: „De begrafenis van de zending in Afrika zal dan plaats vinden als God sterft — en daar dit nooit zal gebeuren is er geen enkele reden tot ongerustheid”. Deze man wist dat zijn arbeid niet ijdel zou zijn in de Heer. De Schepper waakt. De dienst voor Hem verricht is nimmer ijdel. Er is een gedenkboek voor Zijn aangezicht en eens zal de grote Dag der beloning en vergelding komen. Wij mensen mogen onze ups en downs hebben, onderhevig zijn aan gemoedsaandoeningen, geschokt worden en wankelen, ja zelfs vallen — de grote Bouwer gaat voort Zijn Rijk te vestigen. Zalig degenen die het voorrecht hebben medearbeiders Gods te wezen.

Oproep tot de arbeid

Wanneer ooit een vlaag van moedeloosheid zich tracht meester te maken van een dienstknecht(-maagd) Gods, is de arbeid het beste geneesmiddel. Een bekende Engelse schrijver verhaalt hoe hij aan boord van een schip eens ten prooi viel aan een soort paniekstemming door de geweldige storm. Een matroos, die dit merkte, gaf hem onmiddellijk een touw in de hand met het bevel dit

zo strak mogelijk te houden. Terwijl hij dit bevel opvolgde in de waan verkerende daarmee een nuttig werkje te doen kalmeerde hij. Toen de dageraad aanbrak, zag hij tot zijn verwondering dat het touw aan de mast vast zat en al zijn inspanning dus voor niets geweest was. Voor niets? Ja zeker, het had toch een doel gehad n.l. om zijn zenuwen te stillen. Het is ijdel te broeden over sombere gedachten, meer nog, het is dwaas en verkeerd. Hoe daaraan te ontkomen? 't Beste is deze zieke gedachte uit te drijven door de gezonde. Dit lukt vaak niet, althans niet gemakkelijk. De oproep tot de arbeid is steeds dringend en werkt als een helend medicijn. Dus begeef u tot de arbeid, zoals ook de moedeloze Elia weer aan de arbeid ging en tot het verrassende resultaat kwam, dat het zijn geestelijke gezondheid en kracht terug schonk. Is het nutteloos God te dienen? Het antwoord is een categorisch antwoord: Neen. Of anders gezegd met de regelen van een welbekend lied:

„Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus
Dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan”.

A. A. HARDENBERG.

Uit ons Unie-bureau

De Unie-Commissie komt in vergadering bijeen op 14 en 15 Sept. a.s. te Groningen. Verzoeken en voorstellen moeten zo spoedig mogelijk bij het Unie-bureau ontvangen zijn ten einde ordelijk op de agenda geplaatst te kunnen worden.

Gaarne beveel ik deze Commissie-vergadering in Uw aller belangstelling en voorbede aan.

De Unie-secretaris T. JANSMA.

Amsterdam

verwacht alle leidende en belangstellende Baptisten op a.s. Zondag 29 Augustus 's avonds om 7.30 uur in de Doopsgezinde Kerk, Singel 452. Gelijk U reeds in het vorig nummer hebt aangekondigd gelezen, wordt dan dienst gehouden, uitgaande van de Unie van Baptisten Gemeenten in Engeland, ter herdenking van het begin van het Engelse werk door de doop van de eerste Engelse Baptist, welke plaats had in Amsterdam en wel in het jaar 1609.

Over de historische situatie en de relatie destijds met de Doopsgezinde gemeenschap zal Mr. Le Cosquine de Bussy (Doopsgezind) van Amsterdam een toespraak houden.

Ds. R. E. Payne van Oxford spreekt over de historie der Baptisten tussen Amsterdam 1609 en Amsterdam 1948.

Dr. M. E. Aubrey van Londen spreekt namens de Unie van Baptisten Gemeenten in Engeland.

Dr. C. O. Johnson van St. Louis, President van de Baptisten Wereld Alliantie, zal namens het wereld wijde Baptisme spreken.

Ten slotte zal ik op verzoek van de voorzitter namens de Unie in Nederland spreken.

De vertaling der toespraken wordt door Ds. J. W. Weenink behartigd.

Hartelijk worden alle belangstellende broeders en zusters tot het bijwonen van deze dienst uitgenodigd.

De Unie-secr. T. JANSMA.

De Unie Zendings-Commissie

deelt mede, dat *br. H. Jut*, voordat hij naar het zendingsveld hoopt te vertrekken, vanaf 1 September a.s. nog enige maanden als *hulpprediker* werkzaam zal zijn in de gemeente te *Nieuwe Pekela*.

Voorts deelt ze nog mede, dat er gegronde hoop bestaat dat in het komende voorjaar het *zendingssehtpaar Jut—Zerbst* naar het zendingsveld in de Congo kan vertrekken. Moge God onze broeder en onze zuster toebereiden voor het moeilijke werk, dat hen wacht.

d. H.

In gesprek

met onze lezers

Zr. A. V. We geloven niet, na ons art. betreffende „Gemeente en „Vergadering”, U nog een antwoord schuldig te zijn. U heeft daaruit onze bezwaren tegen de in die kringen heersende en gepropageerde opvattingen leren kennen.

We zeggen niet dat er Voorgangers moeten zijn, maar ze zijn er eenvoudig, en ze zijn er omdat God het wil. Daarom zijn er onder de z.g.n. Vrije Broeders, óók Voorgangers — onverschillig of ze zo of anders betiteld worden.

Voor een geordend samenkomen der kinderen Gods zijn er ouderlingen en diakenen nodig. God geeft ze: mannen en vrouwen met innerlijk, geestelijk overwicht. Men kan hun tot dit werk begaafd en verkoren zijn erkennen of ontkennen, maar veranderd daarmee de feiten niet. — De tegenstand in de z.g.n. vrije kringen tegen de ambten spruit voort uit het feit, dat men daar oorspronkelijk uitging en het Angelsaxische ambtsbegrip, volgens het welk het ambt historisch gecontinueerd moet zijn.

„Bij hen wordt gesproken door de Geest”. — We hopen het. We hopen hetzelfde van onze samenkomsten. — Men mene slechts niet dat het niet hebben van een Voorganger, die als zodanig erkend en bevestigd is, een waarborg daarvoor is dat zij, die spreken, nu door de Geest spreken.

L.

Bericht voor onze militairen

De secretaris der N.B.J.B.-afdeling Steenwijk heeft mij verzocht het volgende te willen doorgeven. Het is een vriendelijk verzoek aan alle N.B.J.B.-ers, die zich op 9 Sept. a.s. in de Kornputkazerne te Steenwijk moeten melden, zich ook zo spoedig mogelijk te melden bij de plaatselijke afdeling aldaar. Adressen zijn:

G. Metz, Mr. Tuttelstraat 7, voorzitter.

D. Hartkamp, Onnastraat 24, secretaris.

Gaarne geven wij deze vriendelijke uitnodiging door in de hoop, dat nieuwe vriendschapsbanden mogen worden gelegd tussen onze jongelui en daardoor de onderlinge goede geest moge worden versterkt.

Jongelui, weest boven alles dappere soldaten van Jezus Christus, strijdt de goede strijd des geloofs en houdt de banier des Kruises hoog.

A. A. HARDENBERG.

Leestafel

DE BOOM GROEIDE, tweehonderd jaar Ned. Herv. Gem. Scholen te Utrecht, door W. G. v. d. Hulst.

Een leerzaam en boeiend geschreven verhaal van de Ned. Herv. Scholen te Utrecht. Men leest het met groot genot en leert er veel uit.

Het is een boekje van ruim 100 bladz. en een uitgave van De Erven Bijleveld te Utrecht.

BIJBELS HANDBOEKJE, uitgave Drukkerij „Vedema”, Den Helder.

Dit boekje van goed 30 bladz. bevat tal van bijzonderheden in namen, zaken en cijfers uit de Bijbel. Het geeft meer dan „Hoofdzaken van Bijbelkennis” uit ons Lektuurfonds. Het is een handig geschriftje; goed te gebruiken bij het onderwijs uit de Bijbel.

L.

BIDSTOND

Als het getij verloopt, verzet men de bakens — zegt een bekend spreekwoord. En zeer terecht! De mens heeft nu eenmaal rekening te houden met de krachten der natuur en aangezien men deze krachten niet altijd vermag te overwinnen, dient men er zich naar te schikken. Eb en vloed, zowel als andere zeestromen zijn niet tegen te houden of te keren. Neemt zulk een stroom een andere richting, dan moeten de bakens, welke de schipper of de loods die stroom aangaven, verzet worden. In overdrachtelijke zin is dit ook het geval in het menselijke leven. De ene eeuw is nimmer gelijk aan de voorafgaande of aan de volgende. Overal is de deining te bespeuren. Geestelijke stromingen en richtingen komen en gaan. Stilstand is er nimmer. Gebruiken, zeden en gewoonten doen hun intrede, maken opgang en verdwijnen weer. Alles woelt hier om verandering.

Mijn gedachten gaan uit naar de bidstond. Als wij de oudere brs. en zrs. in onze gemeenten horen spreken over de bidstond, dan schijnt het, dat deze samenkomst vroeger in het teken van aller belangstelling stond. Het was de gewoonte der gemeenteleden om zo veel mogelijk deze gebedsure te bezoeken. Men kon op elkander rekenen en als de plaats van een of ander broeder of zuster ledig werd bevonden, werd geïnformeerd naar de reden. Ieder toch behoorde er te zijn om mee te bidden. Het was, zoals geschreven staat in de Handelingen der Apostelen: „deze allen waren eendrachtelijk volhardende in het bidden en smeken”. — Gaarne wil ik ruimte laten voor de veel voorkomende neiging tot idealiseren.

Jonge mensen leven in het heden en kijken naar de toekomst; oudere personen daarentegen richten hun blik veelal terug naar wat was en vergelijken het gaarne met de tegenwoordige tijd, waarin dan vaak de dingen veel slechter zijn dan vroeger. Vroeger, ja toen .... en een stralenkrans wordt gehangen om wat er toen was en toen gebeurde. Rekening houdend met deze neiging, blijft toch de vraag open staan: Is het in de kern waar, wat velen ons in het oor fluisteren over het bezoeken der bidstonden in vroegere dagen? — Onlangs vertelde mij iemand, dat in een van onze grotere gemeenten er zo weinig op de bidstond waren, dat men het aantal op

de vingers kon aftellen. Ook dat heb ik van horen zeggen, dus weer opgepast! — Echter, als ik mijzelf niet bedrieg, is de stroom in ons gemeentelijk leven toch wel veranderd. Jaarvergaderingen, uitvoeringen (vooral als er een toneelstukje wordt opgevoerd of iets anders aantrekkelijks wordt geboden), bazars enz. zijn over het algemeen nog wel in trek. Natuurlijk zitten de verschillende verenigingen er achter en vele jonge mensen maken zich er geweldig druk voor. De bidstond daarentegen maakt daarbij vergeleken beslist weinig opgang. De getrouwen komen, en af en toe wordt men eens verrast door een gezicht, dat men er zelden of niet ziet. Overigens blijft het een kleine schare. Het maakt doorgaans geen of zeer weinig verschil of de voorganger al dan niet de bidstond afkondigt. Ook een opwekkend woord in deze zin heeft weinig vat op de luisterende schare des Zondagsmorgens. Het blijft bij de kleine groep.

Is het nu geen tijd geworden de baken te verzetten nu de stroom van het gemeentelijk leven zo kennelijk is gewijzigd? Het getij van een gemeenschappelijk ure van het gebed gaat zo langzamerhand verlopen. Laat ons daarom wijs en verstandig zijn en .... Ja, wat moet ik daar eigenlijk invullen? In praktisch iedere gemeente zijn reeds alle denkbare verenigingen: Een vereniging voor jongens, voor meisjes, voor de jeugd, voor de mannen, voor de vrouwen, er is zang en muziek. Kan dit menu nog verder uitgebreid worden? Er zijn tenslotte toch maar zeven avonden in de week, terwijl de vergaderruimte ook vaak beperkt is.

Ik wil een pleidooi houden voor de bidstond. Zonder te willen zeggen, dat het verenigingswerk slechts bijkomstig is (het werpt stellig ook vrucht of) en zonder te willen beweren, dat de bidstond nu altijd op zulk een hoog geestelijk peil staat als het toch eigenlijk staan moest, blijf ik er bij, dat de Christenen de bakens in dit opzicht nimmer of nooit mogen verzetten. Wat toch is het geheim van de geestelijke kracht? Is het niet het gebed? Is het toevalling, dat het eendrachtelijk bidden en smeken aan het Pinksterwonder vooraf ging? Bad men niet vuriglijk tezamen voor de verlossing van Petrus uit de gevangenis? En hij werd verlost! Al mogen de tijden ook veranderen, Gods woord blijft waar. De Schrift is ons gegeven tot richtsnoer en wegwijzer, Wee ons, indien wij de oude paden verlaten en het verenigingswerk of sociale en culturele arbeid boven het gemeenschappelijk gebed stellen. Bid en werk. Deze twee behoren hand in hand te gaan. Een gemeente, die alleen werkt, zal gelijk een schip tenslotte op een zandbank lopen en onwrikbaar vast blijven zitten. Het gebed is en blijft de bron van kracht, offerzin en dankbaarheid. De ouden hadden het, in weerwil van de hoge prijzen en redelijk lage lonen tegenwoordig, in economisch opzicht zeker niet beter dan wij. En toch wisten zij nog heel wat te bereiken. Vele van onze kerken en gebouwen, waarin wij thans vergaderen, zijn monumenten van hun toewijding, inspanning en offervaardigheid. Deze erfenis is de onze. Welke vruchten van diep geloof en oprecht gebed zullen wij het volgend geslacht nalaten?

Wij leven inderdaad in een koortsachtig, gejaagde en zenuwslopende tijd. Ieder heeft het even druk en de dagen vliegen voorbij. Juist nu hebben wij behoefte aan rust en stilte. Waar zullen wij die zoeken? Laat de bidstond ons daarin helpen. De winter staat voor de deur. Wij hopen van ganser harte, dat er op allerlei wijze weer veel gearbeid mag worden voor de Heer en dat het verenigingswerk moge bloeien. In het centrum van aller aandacht zij echter de stille ure des gebeds. Een waarlijk biddende gemeente is een levende gemeenschap. Er is zoveel te klagen, er is zoveel geweest — en zoveel leeds

te dragen: naar Jezus heen! Er is zoveel om voor te bidden. Laat het gebed echter kort zijn, opdat velen kunnen bidden. Soms (of vaak?) gebeurt het wel eens, dat twee of hoogstens drie personen een zeer lang gebed uitspreken, zodat er voor de anderen weinig gelegenheid en weinig dingen overgebleven zijn om voor te bidden. Dit zij niet zo onder ons, broeders. Dat er ruimte en tijd overblijve voor de volgende. Dat zich voorts niemand uit valse schaamte of ijdele angst terugtrekke. — Een ieder neme de plaats in, die hem of haar toekomt. Geven de broeders ouderlingen en diakenen het goede voorbeeld! Voorts wekke men elkaar op aanwezig te zijn. Tezamen vorme men de biddende familie. Het is Gods eer en vreugde de gemeente (en niet slechts enkele getrouwen!) werkzaam te zien in het gebed. Het is een getuigenis voor de wereld en het verbergt een grote zegen voor ieder persoonlijk en voor allen tezamen.

De oproep zij: geen bakens verzetten. De stroom in het gemeentelijk leven moet weer naar de stille, gewijde ure van het gebed omgebogen worden. Niemand die zich met de schone naam van Christen tooit en daarmee te kennen geeft Jezus Christus de Man des gebeds als Heer te belijden, zie achteloos toe, dat de eb, die reeds gekomen is, in deze tijd van vervlakking, verwereldlijking en ontwrichting, nog meer toeneemt. De een zegge tot de ander, zodat het geluid aanzwelle tot een machtig refrein: De vloed komt op. Op naar de bidstond.

„Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn Gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden.”

A. A. HARDENBERG.

Mededelingen

ADRESWIJZIGING

H. Stokkers, rustend voorganger der gemeente Ter Apel, is met zijn gezin verhuisd naar

2de Kolkdwarsstraat 6 te Almelo.

Advertentiën

Met dank aan God maken wij bekend de voorspoedige geboorte van een dochter.

Margaretha Jacoba

Alles wel.

J. E. de Vries

A. B. de Vries—de Ruyter.

Sexbierum, 22-8-'48.

Belangrijk nieuws!!

Wij leveren U franco

1000 crème enveloppen, prima gegomd, met elk gewenst opschrift in blauw of zwart

voor f 9.50

500 witte bankenveloppen

(idem) f 8.50

1000 witte bankenveloppen

(idem) f 14.75

Uw adres voor verenigingswerk, alle soorten programma's, liederenbladen, strooibiljetten enz.

Weer voorradig de nieuwe zangbundel van Joh. de Heer, gebonden in geheel linnen band f 8.-

BOON's Handelsbureau

Diependaalselaan 258
Hilversum

PENSION

Vanaf 8 Sept. a.s. mooie kamers vrij. Natuurschone omgeving, gezellig tehuis, goede voeding, f 4.50 p. p. dag. Ook zeer geschikt voor rustbehoevenden.

A. MULDER,

Goorsestr. A 18, Ambt Delden.

JAARGANG 65 - Nr. 2912
VRIJDAG 3 SEPT. 1948

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Hulde aan Koningin Juliana

6 September 1948

Bij de troonsbestijging van onze Kroonprinses Juliana, willen ook wij Baptisten, als kleine gemeenschap deel uitmakend van het grote geheel, met gans ons volk onze oprechte hulde brengen aan onze nieuwe Koningin. Maandag 6 Sept. a.s. is vastgesteld als de kroningsdag. Overal in de lande zal feest gevierd worden. Steden en dorpen zijn versierd en alles is in gereedheid gebracht om deze nationale dag van grote betekenis op blijde wijze te gedenken. Het Oranjestad, waaraan onze voorvaders zowel als het tegenwoordige geslacht zoveel dank is verschuldigd, is het waard dat heel Nederland vreugde bedrijft bij deze heuglijke gebeurtenis. Echter mogen wij bij al de festiviteiten de grote ernst van deze zaak niet uit het oog verliezen. De tijden zijn zwaar van bedreiging, onrust en zorg, terwijl de toekomst nog verre van zonnig te noemen is. Dit zeggen wij niet om elkaar angst en vrees in te boezemen. Pessimisme is een verrader-

lijk addertje en soms een vergiftige slang. Wij schrijven deze dingen om er op te wijzen dat onder alle vlag- en eerbetoon en ondanks al het gejubel uit duizenden kelen, het een feit is dat een zware taak en een grote verantwoordelijkheid op Koningin Juliana komt te rusten. De Kroon rust zwaar op Haar hoofd. Dat niemand dit vergete! Alle Christenen worden daarom opgeroepen voor Haar te bidden, die bij de gratie Gods over Nederland en de Overzeese Gebiedsdelen in de komende jaren zal regeren. Moge het voorts de regering en het volk gegeven worden Haar te ondersteunen met wijsheid en te dragen in liefde. Dat het Oranjestad nog lang in ons midden moge zijn in vrede, voorspoed en geluk zij onze bede. God zegene tot in lengte van dagen onze nieuwe Koningin Juliana, Haar Gemaal Prins Bernhard en Hare Kinderen.

Red.

Drie kernwoorden

Want uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof.

Efeze 2 : 8.

Als Protestanten behoren wij deze tekst diep in ons geheugen te griffen, daar het behoort tot de centrale waarheden van ons christelijk geloof. De grote geestelijke worsteling der kerkhervormers (Luther, Calvijn) lag immers op dit terrein. Nimmer kan een mens zalig worden door de kerk, door aflaten, boetedoening of welk ander middel er ook voor aangewezen wordt. Het hart van het evangelie wordt verstaan in de woorden, opgetekend in Joh. 3 : 16: „Want alzo lief heeft God de wereld gehad....”

Zalig worden. De grote vraag van de stokbewaarder te Filippi, in de ure van zijn nood, was de vraag naar behoud. Zijn leven stond op het spel en de dood grijsde hem tegen. En altijd heeft het leven zulk een machtige aantrekkingskracht en de dood zulk een verschrikking. Vandaar de bede om uitbreiding en verlossing. Zaligheid in bijbelse zin heeft een veel diepere betekenis dan wat gemeenlijk met dit woord bedoeld wordt. Het is niet slechts geluk en blijdschap. Het is een ontkomen aan de toorn en het gericht Gods.

Wij spreken gaarne en zelfs bij voorkeur over de liefde Gods. En dat is goed. Als deze liefde echter wordt voorgesteld als een soort liefdoenerij, een week, sentimenteel gevoel zoals dat gevonden wordt bij een dweperig paartje in de maneschijn op een mooie zomerse avond, krijgt men een caricatuur van de wezenlijke liefde. Zulk een liefde bezit geen stabiliteit, geen kracht, en zeker geen kracht tot redding. Hoogstens kan men er namaak dichterlijke ontboezemingen van verwachten. Daarmee is de mens niet gebaat. Die zijn eigen hart heeft leren kennen, zijn leven met al de zondige gevoelens, onreine gedachten, machteloze wil naakt voor zich heeft gezien in het licht, dat afstraalt van de troon van de driemaal heilige God — weet een verloren schepsel te zijn. Die vreest ook het oordeel waaronder hij ligt. Aan zulk een kan de liefde Gods in haar wezen en kracht ontdekt worden. Degenen echter die het verderf der zonde, waaraan hun zielen zijn onderworpen, niet erkennen en zien, mogen wel praten over de goddelijke liefde maar zullen die nimmer in haar aard kunnen ervaren.

Het grote verschil tussen de jongste en de oudste zoon, in de zo bekende gelijkenis van Jezus, is hierin gelegen dat de eerste de nood en dood als gericht over zijn verloren leven had ervaren en de andere in de mening verkeerde zeer braaf en deugdzaam te zijn — wijl hij toch in karakter en wezen dezelfde trekken vertoonde als zijn broer. Dies vloot de ene naar het ouderlijk huis, naar het hart van de vader en smaakte de liefde die vergeeft, behoudt en zalig maakt — terwijl de tweede buiten bleef staan als een vreemde, een vreemde voor zijn broer en zijn vader, een vreemde voor waar geluk en blijdschap, een vreemde voor de waarheid en het leven. Niet dan tenzij ook hij eens tot zichzelf komt d.w.z. zichzelf in zijn verdorven natuur leert kennen als een verlorene, zal zaligheid zijn deel worden en de vreemdelingschap verdwijnen. In dit ver-

band rijst een vraag n.l. deze, of de prediking in het algemeen tegenwoordig niet te eenzijdig (of zal ik zeggen te slap?) is. Wij prediken de liefde Gods, zoals boven neergeschreven, gaarne en bij voorkeur. Aan wie? Aan mensen (en behoren wij zelve er misschien ook toe?) die de nood en dood niet kennen. Zeker, de nood dezer wereld en de dood als einde van het aards bestaan is hun meer dan eigen. Bedoeld wordt de persoonlijke geestelijke nood en dood. Krijgt de liefde Gods in de verkondiging van het Evangelie dan niet een veel te fletse kleur? Wordt zij niet te slap voorgesteld? Ware het niet beter deze eenzijdigheid in de prediking vaarwel te zeggen en de volle nadruk in het begin te leggen op zonde en schuld, verderf en oordeel, verdoemenis en de toorn Gods? Ontwaak gij die slaapt en sta op uit de doden! Dat moet de machtige inzet zijn aller prediking. Wanneer de slapenden echt wakker geschud zijn, mag daarop volgen: en Christus zal over u lichten. Het kruis van Christus behoort centraal te staan. Daarin worde gezien de vloek, de ondergang, de vernietiging. Dwars daardoor heen en daar achter ontdekte de verschrikte en zich bewust geworden verloren zondaar de eeuwige, machtige, alles vernieuwende liefde Gods. Dan aanschouwt hij *de genade*, het tweede kernwoord. In het licht van het kruis op Golgotha zal dit woord schitteren met ongekennde glans. Zoals men dikwijls kan bespeuren is deze term in de nood van velen als een versleten munt in de hand van een jongen. Hij weet dat het een muntstuk is, doch kan niet zeggen wat voor munt en zodoende de waarde er niet van bepalen. Wat er mee te doen? „'t Is allemaal genade, ja natuurlijk, dat weten en erkennen ook wij” zeggen vele mensen. Maar zij leven alsof alles hun rechtens toekomt. Hebben zij het niet wettelijk geërfd of door eigen prestaties verworven? En zodra ongeval, tegenspoed, teleurstelling hun pad kruisen, klagen zij God en hun medeschepselen aan voor het onrecht dat hen wedervaart.

Dat genade gratie is d.w.z. kwijtschelding van de doodstraf, door eigen schuld als oordeel ontvangen door een rechtvaardige rechter, blijft een vreemde gedachte — behalve onder het kruis van Christus. Alleen daár leert het boze hart dit onbegrijpelijke en goddelijke wonder verstaan. Zeg ik het goed? Is het woord verstaan het juiste woord? In zover dit woord vertolkt een „met onuitsprekelijke vreugde aanvaarden” is het wellicht juist. Als het opgevat wordt als een verstandelijk vatten geenszins. Men aanvaardt het of beter gezegd, men kan het slechts aanvaarden in *het geloof*. Dat is het derde kernwoord. Ook dit woord heeft hetzelfde lot ondergaan als het vorig genoemde n.l. het is versleten. „Natuurlijk geloven wij ook wel, wij zijn geen heidenen” zei eens een dame tegen mij in grote verontwaardiging. Zij ging niet naar de kerk (behalve op Oudejaarsavond), zij las de bijbel niet (maar zij had er natuurlijk wel een thuis liggen!) en bad niet — maar toch geloofde zij d.w.z. verstandelijk onderschreef zij de heilswaarheden van het Christelijk geloof. Doch haar hart was vreemd van dat alles en zij was als een zuster van de oudste zoon. Droevig maar waar.

Geloven is echter meer dan het ophangen van mooie teksten in de kamer voor wandversiering! Geloven is vertrouwen. Gelijk een reiziger in een onherbergzaam en onbekend oord zich overgeeft aan zijn gids, zo moet de zondaar zich toevertrouwen aan de Zaligmaker, Jezus Christus.

Meer nog. Het is een zich toevertrouwen aan een gids die men eerst, 't zij bewust of onbewust, heeft beledigd, geslagen, verguisd en vertrappt. Zoals wij zingen: „Ik sloeg Hem al die wonden, voor mij moet

Hij daar staan; ik deed door mijne zonden Hem al die smarten aan". Durft ooit een mens zich aan zulk een gids overgeven? Zal hij hem niet misleiden, doen verongelukken, in de afgrond doen storten, gedreven door haat- en wraakgevoelens? Het vraagt het uiterste geloof. Verstand kan het nimmer beredeneren en indien het verstand de vrije teugel gelaten zou worden, zou men de stap nimmer durven wagen. Wat de rede echter niet aandurft, doet het geloof. En die waagt, wint.

Bij intuïtie, bij ingeving keerde de jongste zoon zich tot zijn vader. Deze ingeving bedroog hem niet. Met open armen werd hij ontvangen en verkreeg leven voor de anders wisse dood. Die bidt die ontvangt. Die er om verzoekt, wordt het geloof ingegeven. Want ook het geloof is een gave Gods.

Komt, zingt nog eens het schone lied in blijde verrukking, gij die de drie kernwoorden als sleutel tot het Koninkrijk Gods hebt ontvangen als de grootste gift door de prediking van het zo simpele en toch zo on-eindig diepe en rijke evangelie:

O Liefde Gods, oneindig groot
Ver boven ons verstand,
Die zondaars weer de weg ontsloot
Naar 't eeuwig vaderland.

A. A. HARDENBERG.

Wereldraad der Kerken

Grote en grootse openingsdienst in de Nieuwe Kerk te Amsterdam

Wij waren er ook bij

Zondag 22 Augustus om kwart na twee precies betraden wij de historische Nieuwe Kerk, na een tocht, die ons wel wat moeilijk was gemaakt door het op-dringende publiek. Amsterdam was zich van haar voorrecht blijkbaar ten volle bewust en wilde getuige zijn van de aankomst van kerkvorsten en gemeentepelgrims van alle delen der aarde. Een kwartier later was de processie klaar, voor haar wandeling door de zuilengangen: een lange lange rij, bont van gewadenpracht en soberheid: Anglicaanse aartsbisschoppen en bisschoppen, Grieks Katholieke grootwaardigheidsbekleders met hun met goud en edelgesteenten versierde mantels en mijters, geestelijken in witgebefte zwarte toga's, Heilssoldaten in hun alom bekende uniformen, gekjackette Congregationalisten en Baptisten; Nederlanders en Indonesiërs, Engelsen en vertegenwoordigers van India, Amerikanen en Negers, Denen en IJslanders, Geallieerden en Duitsers en Italianen; Europeanen en Chinezen, Afrikaners en Australiërs.... In langzaam tempo en zwijgend schreed deze door diepe ontroering bewogen stoet voort onder de hoge gewelven van de kerk, belijdende bij alles, dat haar onderling scheidt het credo: „Ik geloof in God de Vader; ik geloof in Jezus Christus; ik geloof in de Heilige Geest”.

Wij, Baptisten van Nederland, waren er ook bij.

Onze weg liep soms over eeuwen-oude zerken, waarvan de inscripties aan de vergetelheid waren prijs gegeven. Wie zouden daaronder rusten? Voor onze geest zagen wij ze uit hun kelders verrijzen en ons met verbazing aanstaren. Waren zij in hun dagen niet de geprezen handhavers van de zuivere leer en de uitwerpers van de Ana-Baptisten, de Arminianen en allen, die zich

niet wilden confirmeren aan de waarheid, hun door de vaders overgeleverd? Wat toen in hun harten niet is opgeklimmen; wat zij eenvoudig als onmogelijk en onbestaanbaar waanden, dat zien ze nu gebeuren. Moeten zij zich schamen over hun nageslacht? Zijn hun kinderen ontrouw geworden aan God en kerk?

En intussen beweegt zich de processie verder over tegels en zerken: stap, stap, stap....

Eén Heer! Eén geloof! Eén God en Vader!

En wij Baptisten zijn er ook bij!

Is dit een openbaring van iets van de hemel? Zoiets als van de zon door een kier van een gordijn, dat een kamer verdonkert?

O God, geef ons dan de Zon!

* * *

Om 3 uur hadden wij allen onze zitplaatsen in het schip der kerk ingenomen en luisterden wij naar de broederlijke sommatie van de Nederlander Dr Grave-meyer, algemeen gedelegeerde van de synode der Ned. Herv. kerk:

„Komt laat ons de Heer aanbidden. Wij „buigen ons voor de almachtige God en doen be- „lijdenis van onze zonden.

„Zie des Heeren hand is niet verkort, dat Hij „niet zoude helpen, noch zijn Zijn oren verhard, „zodat Hij niet zoude kunnen horen. Maar uw on- „gerechtigheden scheiden u van God, en uw zonden „verbergen voor u Zijn aangezicht, zodat Hij u niet „hoort. Daarom is het recht verre van ons en ver- „krijgen wij geen gerechtigheid. Wij verbeiden het „licht en zie de duisternis is ons deel; de opgang „en zie wij wandelen in de nacht. Want onze on- „gerechtigheden hebben zich vermenigvuldigd voor „Uw aangezicht en onze zonden getuigen tegen „ons; onze ongerechtigheden spreken ons aan. De „Naam des Heeren zal gevreesd worden van de „ondergang der zon en Zijn heerlijkheid tot de op- „gang van dezelve. Wanneer de vijand als een vloed „zal verschijnen, zal de Geest des Heeren een ba- „nier tegen hem planten. De Verlosser zal te Zion „verschijnen en tot degenen, die zich bekeren van „de overtredingen Jacobs, zegt de Heere (Jesaja „49 : 1, 2, 9, 12, 19, 20).

„God, die het licht bevolen heeft in de duisternis „te schijnen, schijne in onze harten om te geven „het licht van de kennis van de heerlijkheid Gods „in het aangezicht van Jezus Christus (2 Kor. 4: 6).”

* * *

Na deze aan de Schrift ontleende oproep beklom de aartsbisschop van Canterbury het bij het koorhek op-gestelde preekgestoelte en onder zijn leiding beleden allen hun geloof — een ieder in zijn eigen taal — zoals dat geloof uitgedrukt is in het Apostolicum.

Dr Boegner en de aartsbisschop van Zweden lazen daarop gedeelten uit het oude en nieuwe testament voor, respectievelijk in het Frans en Zweeds. Toen nam Dr John Mott het woord. Hij is geen priester, geen geestelijke maar leek. Hij, de zeldzaam krachtige tachtiger, en de onverschrokken voorvechter van de oecumene, deed de ontslapen pioniers uit verschillende landen en volken aan ons voorbijgaan. Een Indiër zong daarop een „the varam”, een hymne en een gebed: „Heilig, heilig — wie vermag U te loven?” Vervolgens preekte Ds Niles, Methodist predikant van Ceylon over de woorden van Exodus 3 : 11: „Wie ben ik, dat ik tot Farao zou gaan?” Wat de spreker boeide in zijn tekst

en waarmede hij ons ook wist te boeien was, dat wij, mensen, onwaardig zijn en toch....mensen met een opdracht!

De oude metropolitaan van Thyateira, Dr Germanos, besteeg onder het veelalige zingen van „Grote God, wij loven U”, als laatste de kansel om met een kort gebed en de zegenbede — beide volgens de Grieks-Orthodoxe ritus — deze indrukwekkende en onvergetelijke dienst, waarover de Orion en het Zevengesternte gescheld hebben en al het heir des hemels opgesprongen is en gejuicht hebben van vreugde, te sluiten.

En wij, Baptisten, waren er ook bij!

Haarlem.

J. W. WEENINK.

Losse Schakels

Een goede vondst Het oudste handschrift van de boeken van het Oude Testament dateert uit de negende eeuw na Christus. We bezaten tot voor kort slechts een fragment van het Boek Deuteronomium (zes hoofdstukken) en de tien geboden, dat ouder is. Onlangs werden vier beschreven rollen gevonden, waarvan twee van leer

en twee van perkament. Eén van deze rollen bevatte het gehele boek Jesaja. Geleerden stellen de herkomst van deze rol in de tweede eeuw voor Christus. De rollen werden door Arabieren gevonden in een spelonk bij de Dode Zee. De manuscripten bevonden zich in aarden potten, gewikkeld in linnen, en dit linnen was bestreken met zwarte was. — In verband met de wetenschappelijke bestudering van het oude Testament is deze vondst van grote betekenis.

Bidstond — In het blad onzer Engelse geloofsgenoten in nood zijn enkele ingezonden stukken verschenen, waarin de bidstond besproken wordt. Het is begonnen met enige opmerkingen van een kerkganger over dit onderwerp. Daaraan hebben we indertijd in tijdnood maar even onze aandacht kunnen schenken, maar wat anderen er over opmerken, is niet minder nuttig te overwegen. Waarom verlopen of verliepen de bidstonden? Waarom vermogen ze niet te trekken en te boeien? Inzenders geven hun kijk op deze vragen.

„t Helpt niet” Een der oorzaken is, dat het „toch niet helpt”. Onze mensen hebben praktisch het geloof in het gebed verloren. De atmosfeer van het wonder is weggetrokken en we zijn kille, verstandelijke rekenmeesters geworden, inplaats van mensen van een overwinnend geloof. Het eerste, wat we terug moeten winnen, is het geloof in God de Vader en in onze Heere Jezus

Tijd, doorlicht door eeuwigheid

(Beschouwingen over Mattheus XXIV)

Slot

Verwording en Verwerping

Waar het aas is, daar zullen de gieren zich verzamelen. Griezelijk maar tekenend is dit beeld, waarmede de Heere Jezus de geestelijke waarheid voorstelt. Misschien is dit woord, dat de indruk maakt een spreekwoord te zijn, aan het Oude Testament ontleend. In Job 39 wordt de arend beschreven, die in de steenrotsen woont en vernacht en met zijn zeldzaam scherpe ogen rondom naar spijs speurt, en „waar verslagenen zijn, daar is hij”. Bij scharen komen ze aangevlogen en volgen hoog in de lucht de uittrekkende legers. En nauwelijks is de slag geëindigd of ze strijken neer op de verlaten velden om hun gruwelijk maal te beginnen.

Ge kunt er op aan: waar gieren zich verzamelen, waar enige van deze bloedruikende dieren bijeen zijn, daar is aas.

Deze waarheid heeft een wijder strekking. Ze gaat verder dan slagvelden en dode lichamen. Waar een dood lichaam is, daar komen vernietigers: waar ergens een toestand intreedt van verval, dood en ontbinding laten de slopende machten van buiten niet op zich wachten. Dit geldt voor het zedelijk leven van de enkeling, maar ook voor dat der gemeenschap.

Het oordeel wordt voltrokken, aan wie er rijp voor is. Waar het aas, het dode is, daar verzamelen zich de gieren. Niet eerder. Aan het levende raken ze niet. Wordt ergens een goddelijk oordeel voltrokken, dan weet zeker — zegt de Zaligmaker — dat het buiten hope was. Slechts op het aas komen gieren af.

In Lukas is dit woord gesproken als antwoord op een vraag der discipelen. De Heere Jezus had gesproken over de schijnbaar zo willekeurige scheiding, die door het jongste gericht zal worden voltrokken. De discipelen kwam zulk een scheiding tussen twee mensen, op een bed slapende, twee vrouwen de molen malende, twee arbeiders op de akker werkzaam, vreemd en willekeurig voor en vroegen: Heer, waar zal dat zijn? En het antwoord op de vraag: waar slaat het oordeel in? wie treft het? waarom gaat het de een voorbij en grijpt het de ander, er vlak naast aan? is: waar het aas is, verzamelen zich de gieren.

God oordeelt niet naar de plaats, waar men is, maar naar de toestand, waarin men zich bevindt.

Eens vloeiden in Noord Afrika en Klein Azie Christelijke Kerken. In Europa was toen het Heidendom nog overheersend. Maar uit die kerken week het leven; de wereld werd er in opgenomen. Wat bleef waren vormen plechtigheden, en de Islam kwam en vaagde ze weg. Waar het leven wegzonk treden de verderfengelen op. Een gemeente, die zich in haar leden van de levende Heiland verwijderd, wordt een prooi van allerhande slopende krachten.

In de dagen van Noach at en dronk men plantte en bouwde en deed meer normale dingen, maar .... men leefde buiten God om. En zulk een leven heeft een einde. De zondvloed kwam en nam ze allen weg. Er zijn gieren, die op dode lichamen azen.

In de bloeiende Jordaanvlakte tierden eens vijf steden, maar in hemelhooggaande goddeloosheid, totdat .... de gieren kwamen. — Ging het niet zo met Tyrus en Sidon en Nineve en Babel? Ze dienden de zonde en lachten om God, totdat .... de gieren kwamen. — En zouden we niet denken aan Jeruzalem, de stad, die de Heiland voor ogen stond, toen Hij deze woorden sprak? Het bleef onder Zijn levensadem een geestelijk dode, gaande in een keurig godsdienstig kleed. Maar het ver-

Christus, dan beginnen ook de bidstonden te herleven en verre van saai te zijn. Wat we nodig hebben is een overtuigd gemoed; een geloof, dat leeft.

Hand in: „Onderzoek uzelve nauw, ja doorzoek eigen boezem uzelve zeer nauw”, heeft een profeet zijn volk oudtijds toegeroepen. Dat gebeurt in de rubriek „Ingezonden” in het Engelse blad. De bidstond is saai, schrijft een ander, en de oorzaak ligt zeer zeker bij ons zelf. Wanneer we een geest van intensieve verwachting en actief geloof meebrachten dan zou de bidstond bloeien — ook zonder een inspirerende leiding. Maar zolang als driekwart der bezoekers zegt: we kunnen niet in het openbaar bidden, zolang zal de Heilige Geest in ons midden bedroefd zijn en de bidstond droog. Bepaalde noden moeten de bezoekers worden voorgelaten met een oproep tot samen dragen. — Er moet een boek bijgehouden worden waarin de gebeden worden aangetekend, die op de volgende bidstonden weer onder de aandacht gebracht worden om herhaald te worden, terwijl aangetekend wordt, welke gebeden verhoord zijn.

Het laatste doet ons misschien wel wat eigenaardig aan, maar laat goed uitkomen, dat bidstond houden maar niet een tijdspassing is, doch „handeling doen”. Het gaat ergens om; het gaat er om, dat er wat gebeurt!

Belgisch Congo Volgens Roomse gegevens wonen er in Belgisch Congo 5 mensen op de vierkante kilo-

meter. In totaal 25000 blanken. Van de bevolking zou 30 % Rooms zijn en 8 % Protestant. De invloed van zending en missie op de bevolking gaat achteruit. De 875000 Protestanten die er zijn, vormen een minderheid, maar hebben er grotere invloed dan hun aantal zou doen vermoeden, want men vindt ze het meest onder de ontwikkelden. Uit deze groep zullen de toekomstige leiders van de Congo voortkomen. Voorts zou volgens Rooms inzicht, het Protestantisme het nationalisme bevorderen en .... de vreemdelingenhaat.

„Leken-invloed” In Barmen (Duitsland) is een vergadering gehouden van gemeenteleden met enkele predikanten als gast. Men acht er de gevaren groot, dat de Lutherse Kerk weer een dominees-kerk wordt. Daartegen komt men te wapen. Ze hebben een „Verklaring” opgesteld en gepubliceerd, waarin ze o.a. opkomen voor hen, die schoon daarvoor niet opgeleid, in de noodjaren der kerk, in het predikambt bevestigd werden. Dat moet zonder voorbehoud door de Kerkorde (de nieuwe, die daar in de maak is) worden erkend als teken van het priesterschap aller gelovigen. De ontwikkeling van deze instelling moet nadrukkelijk worden bevorderd.

In bijbel- We geloven, dat deze gemeenteleden de se lijn schriftuurlijke lijn weer te pakken gekregen hebben. Het verwondert ons slechts dat in verband hiermede in „In De Waagschaal”, gesproken wordt van „meer leken-invloed in de Duitse kerken”, want we

derf sluimerde niet. Titus kwam en verwoestte stad en tempel. Waar het aas is....

En hoe zal de toestand van de wereld zijn, als ze het Evangelie gehoord en afgewezen zal hebben? Een aas. Dan komen uitputting, ontbinding en ontwrichting als grote bloedslurpende gieren. Dan neemt de engel plaats in het midden der zon en roept alle vogels des hemels toe: komt herwaarts en vergadert u tot de maaltijd van de grote God. Komt! gieren, komt! Aas werd de wereld.

Maar ook de enkeling is hier gewaarschuwd.

Wat is een lichaam? Het vermogen om in verbinding te treden met de omgevende schepping. Maar als dit lichaam het leven mist? Het heeft oren, maar verneemt niets van de woorden van liefde, die ge het toeroept. De mond blijft onbewegelijk en de ogen blijven gesloten. Geen lichtstraal prikkelt hen om zich te ontsluiten. Het is wegens de afwezigheid van leven niet meer in staat met de buitenwereld in gemeenschap te treden noch deze te onderhouden.

Niet anders is het met de mens in betrekking tot de wereld der eeuwige dingen. Hij heeft organen — om in die wereld te verkeren, maar....het leven ontbreekt er aan. Hij staat buiten haar. Hij is dood voor God. Echt dood.

Maar dat blijft niet zo: waar het dode lichaam is, daar verzamelen zich de gieren. Ontbinding treed in.

Zonden veranderen in gieren. Elke zonde, eens begaan, komt in de gestalte van een gier terug en vliegt boven ons hoofd. Hoog boven de zondaren vliegen de gieren. Misschien ziet uw oog ze niet; misschien hoort ge bij wijl hun vleugelslag reeds; misschien doet hun gekrijs u soms rillen. Men kan een voorgevoel hebben van naderend verderf. Wie zondaar *blijft*, wordt prooi van slopende machten.

Een bestendige verandering voltrekt zich aan ons. Hetzij ten goede of ten kwade. Verdervende machten

naderen gestaag. „Het verderf sluimert niet.” De oordelen komen.

De Heere Jezus sprak dit woord, na gewaagd te hebben van zijn grote ontferming. Eerst sprak Hij dat andere beeld van de kloekken die hoog in de lucht de roofvogel ontdekt en nu haar vleugels uitbreid en haar kuikens tot zich roept, om ze voor het naderend gevaar te beschermen.

Misschien zien we de gieren niet. Misschien denken we aan geen oordelen. Maar Christus ziet ze. Hij doorschouwt dit leven in zijn diepste achtergronden Hij ziet met volstrekte duidelijkheid in de eenvoudigste daad, de laatste consequentie. Hij voor-ziet alles. Daarom lokt Hij de overtreders tot zich. Ook de „kleine” zondaar. Hij dekt de zondaars met Zijn leven. Hij zelf is hun Schild.

Slechts die *leeft* is buiten gevaar.

Slechts *door* het leven kunnen wij *voor* het leven gered worden.

En Christus zegt: wie in Mij gelooft zal leven, ook al sterft Hij, en die in Mij gelooft en leeft, zal niet voor eeuwig sterven.

Nog zijn de gieren niet neergestreken.

Jezus gave is het Leven. En waar dat leven is, trekken de gieren weg. Er is geen verwerping, geen ondergang voor degenen, die in Christus Jezus zijn.

Vernieuwing — ontbinding.

Aangenomen — achtergelaten.

Wie is in gevaar?

Waar het aas is, verzamelen zich de gieren.

L.

menen, dat Protestantse Kerken geen „leken” kennen. Met dat feit moge wel wat meer rekening gehouden worden. De theologische vorming der predikanten mag in een Protestantse Kerk nooit een voorwaarde zijn om predikant te kunnen worden. De opleiding is bijzaak. De roeping de hoofdzaak. Die de Heere roept om in de verkondiging van het Evangelie hem te dienen, moet daarvoor de gelegenheid geopend zien. Maar hij moet tonen dat zijn roeping echt is en niet bang zijn zijn „eigen zweet te ruiken”. Wie de roeping van Boven heeft, zal hunkeren en hongeren naar ontwikkeling. De Gereformeerde Kerken van allerlei schakering hebben hun predikanten, die het geworden zijn krachtens het bezit van singeliere, d.i. buitengewone gaven. Ze zijn tot het predikambt toegelaten na een nauwgezet onderzoek a.g. hun roeping en ontwikkeling en krachtens het feit, dat ze al te oud waren om nog een rechtstreekse theologische studie te volbrengen.

De eisen van Broeders, die predikant werden zonder het ambt speciale opleiding, hebben altijd hun gemis aan theologische vorming diep gevoeld. Ze missen het punt, vanwaar uit men zich kan oriënteren over het terrein, waarop ze zich moeten bewegen en anderen voorgaan. Hen drukt het ambt dubbel zwaar. Het ligt eigenlijk boven hun kunnen. Ze hadden de gaven wel om wegwijs te worden, maar de middelen bezitten ze niet. En het gemis van een degelijke opleiding is niet

in te halen. De behoefte aan vorming is uit de praktijk geboren. De opleiding is niet geëist omdat sommigen hun „standje” hoog wilden houden, maar uit kennis van de eisen der praktijk en uit erbarmen, én met de gemeenten, én — en dát vooral — met de broeders, van wie als ze Voorganger zijn, zoveel verwacht wordt.

Opleiding We kunnen en zullen de eisen voor de eenvoudiger opleiding vereenvoudigen, maar we moeten niet menen, dat we dan meer doen dan een concessie aan de toestand van het ogenblik. Op de duur dienen we het werk des Heeren niet met onvolledig opgeleide krachten. Een goede opleiding zit niemand in de weg, ofschoon we wel weten, dat zij alleen nog geen garantie voor het welslagen is. — Wie er nog jong genoeg voor is moet een serieuze opleiding hebben voor dit zware en hoogst verantwoordelijke werk van de verkondiging der Boodschap. Hij moet de ernst van zijn roepings besef tonen door andere begeerten daarbij ten achter te stellen. Van twee jaar langer studeren kunnen hij én de gemeente misschien gedurende veertig jaar meer vrucht plukken. We willen geen gemakzucht in de hand werken. Wie dienen wil in de verkondiging van het Evangelie moet tot het brengen van offers in staat zijn, en geen haast hebben met bijkomstige dingen.

L.

Een onvergetelijke avond

Ontmoetingssamenkomst met onze buitenlandse Baptisten broeders

voor het grote geheel. Als illustratie hiervoor denke men aan de radio. Het woord door de microfoon gesproken moge in een beperkte ruimte gesproken zijn, de weerklank er van kan door de gehele wereld worden opgevangen. Dertig jaar geleden was er eens een jongen die een stuiver in een zendingsbusje wierp. Hij gaf het uit de volheid van zijn reine, overgegeven jongenshart. Weinig begreep hij wat deze vijf centen zouden uitwerken. Het busje werd geledigd in het Zendingsgebouw te Londen, alwaar er een Evangelie van Marcus voor gekocht werd, geschreven in de taal van een Afrikaanse volkstam die nog geen enkel boek bezat. Ongeveer 20 jaar later maakte een vriend van de spreker een reis naar dit land en ontmoette aldaar een Afrikaanse Christen met een pakje in de hand. Gevraagd naar de inhoud daarvan, antwoordde hij: ik bewaar hierin mijn nationale bibliotheek. Toen het geopend werd bleek het te zijn... het Evangelie van Marcus. 't Was het enige geschrift in die taal. Het stuivertje van de jongen was niet gegeven in een verborgen hoekje. Een kleine daad in oprechtheid verricht, is verricht voor altijd en voor overal. Heeft Jezus niet eens gezegd: Waar twee of drie in Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik in het midden van hen? Zo dan moeten wij ons bewust worden niet alleen van de heerlijkheid doch ook van het universele van de

dienst voor de Heer der heren.

Na deze toespraak volgde een pleidooi van Ds. Jansma voor de noodzakelijkheid van een eigen seminarie in ons vaderland. In dit opzicht kunnen wij opmerken dat deze zaak reeds de volle sympathie heeft van onze Amerikaanse geloofsgenoten en dat hierover in brede lijnen reeds is gesproken op de j.l. gehouden conferentie der West-Europese Baptiste afgevaardigden te Londen. Geduld is in dezen een gebiedende eis — een geduld dat, naar wij hopen, bekroond zal worden met succes in de naastbijzijnde toekomst.

Dr. W. H. Jernagin, predikant van een negerkerk te Washington, wenste enige kleur te brengen aan deze ontmoetingssamenkomst. Zijn woorden waren, volgens hem, als negerspreker zuiver zwarte maar wasecht. Het was hem een vreugde de groeten te mogen overbrengen van ongeveer 4.000.000 Baptiste negers in Amerika. Dit aantal was overeenkomstig een opgave van de statistiek, uitgegeven in Sept. van verleden jaar, doch zal intussen groter geworden zijn daar hun arbeid zeer gezegend wordt. De verhouding tot de blanke geloofsgenoten is uitnemend te noemen en tezamen trekken zij op, hand in hand onder de leiding van Koning Jezus. Allen worden gedragen door de diepe overtuiging van hun gemeenschappelijk geloof in één Heer en één doop. (Dit te horen moge ons verblijden daar wij weten dat over 't algemeen in de V.S. de kloof tussen zwart en blank zeer diep en wijd is. Hoe heerlijk toch dat in één Naam alle mensen verenigd kunnen worden: 't is de naam van Jezus!)

Als laatste spreker mochten wij Dr. Ohrn beluisteren. Ook hij legde de nadruk op de eenheid

aller Baptisten, de wens daarbij uitsprekende dat deze eenheid hoe langer hoe meer bevorderd mag worden in de toekomst. Als Noor zal hij,

Deze bijeenkomst, gehouden op Woensdagavond 25 Aug. 's avonds om 7.30 in de Baptisten Kerk te Amsterdam, was belegd in verband met het Congres van de Wereldraad der Kerken. Onder de 50-tal buitenlandse gasten bevonden zich ook de President der Baptiste Wereldalliantie Dr. Oscar Johnson, alsmede de secretaris Dr. Ohn. Onnodig te zeggen, dat het voor allen, die deze avond konden bijwonen een bijzonder voorrecht geweest is eens kennis te maken met zovele geloofsgenoten, die in de landen welke zij vertegenwoordigen leidende figuren zijn in onze wereldomvattende beweging.

Onze gemeente te Amsterdam heeft gezorgd voor een waarlijk prettige ontvangst. Niet alleen het kopje thee dat geschonken werd, doch vooral ook de gestencilde liederenbladen met de Engelse en Nederlandse tekst droegen bij tot de gezelligheid en het saamhorigheidsgevoel. Jammer dat vanwege tijdsgebrek er zo weinig gezongen kon worden daar het gemeenschappelijk gezang klonk als een klok. De leiding van deze bijeenkomst berustte bij Ds. de Haan, terwijl het welkomstwoord namens de Unie werd gesproken door Ds. Hardenberg. Hierna volgde een toespraak van Ds. Johnson dat zich kenmerkte door diepe ernst en gezonde humor. Na de groeten overgebracht te hebben van al de Baptisten, in zonderheid die uit verscheidene landen welke hij onlangs bereisd heeft, bleef hij even stilstaan bij de grote kommer en gebrek waarin in 't bijzonder Polen verkeerde. Zijn hart heeft geschreid toen hij aldaar van de broeders hoorde hoeveel er geleden is in de laatste jaren en hoe groot nog immer de nood en druk is waarin zij allen verkeerden. Toch was hij grotelijks verblijd te bespeuren dat alom hier in geteisterd Europa een geestelijke opwekking plaats vindt. Hij verzekerde ons voorts dat de Baptisten in Amerika ten zeerste met ons allen meeleven en dat de hulp door hen geboden op stoffelijk gebied, slechts pover uitdrukt de broederlijke gevoelens die zij voor ons koesteren. Het was hem een vreugde te kunnen mededelen dat Ds. Lewis, voorheen secretaris van de Baptiste Wereldalliantie, zich opnieuw beschikbaar gesteld had om het secretariaat op zich te nemen van de West Europese landen.

Met een opwekking om toch als Baptisten een steeds nauwere samenwerking te zoeken in de dienst van Jezus en voor de zaak van het Koninkrijk Gods, werd deze boeiende toespraak beëindigd. (Tussen haakjes dient nog opgemerkt te worden dat deze toespraak, volgens de spreker zelf, de beste was die hij ooit gegeven had vanwege de uitnemende vertaling die niet alleen in woorden maar ook in gebaren geschiedde door zijn tolk Ds. Weenink!)

De tweede spreker was Zijne Excellentie ex-Minister Earnest Brown, voorzitter van de B. U. in Engeland. Na enkele humoristische opmerkingen over zijn afkomst, daarbij aansluitend op wat Dr. Johnson hierover verteld

had betreffende zijn afstamming van een Hollandse vader en een Duitse moeder, bracht hij allereerst de groeten over van onze Engelse broeders. Zij vormen tezamen een grote gemeenschap, ofschoon er natuurlijk ook kleine gemeenten gevonden worden. Er wordt nog al veel gesproken over kleine gemeenten. Deze gedachte mogen wij als Christenen nimmer kosten. Sommige van onze kleine gemeenten toch zijn in werkelijkheid zeer sterke gemeenten door de kracht van het gebed. Wij zullen doordrongen moeten worden van het feit dat er geen kleine stukjes zijn in de Wijngaard des Heeren. Degene die iets voor Christus doet of een goed woord van Jezus zegt, doet en zegt dat niet in een verloren hoekje maar vanwege zijn vertrek met de zijnen naar Washington, helaas niet in staat zijn de band met de West Europese Baptisten in het bijzonder te verstevigen — doch drukte ons op het hart niet alleen de grote broer in Amerika in het oog te houden, maar ook de kleine broer in de Scandinavische landen. Het is hem altijd een bron van vreugde en inspiratie geweest te weten opgenomen te zijn in zulk een grote, wereldwijde broederschap. Wij hebben geen paus, geen kerkelijke organisatie, geen gezag van kerkvergadering of iets dergelijks dat over ons heerst en onze gangen beslist — en toch is er een waarachtige eenheid des geestes te bespeuren in onze Heiland. Het is een wonder in onze ogen en met grote dankbaarheid aan God mogen wij allen voorwaarts gaan in gemeenschap met Jezus en met elkander.

Zo behoort ook deze ontmoetingssamenkomst weer tot het verleden. Een ieder is straks weer in eigen omgeving en temidden van zijn eigen volk. Hoe zeer men zulke vergaderingen ook zou willen verlengen, de arbeid roept ons. Niettemin blijft de herinnering aan onze verbondenheid, uitgedrukt in zulk een samenkomst als deze, ang in het geheugen van ieder die het voorrecht had aanwezig te mogen zijn. Aan God alle eer!

A. A. HARDENBERG.

Amsterdam

zag verleden Zondagavond in de Doopsgezinde kerk aan de Singel een grote schare Baptisten en Doopsgezinden vergaderd. Zij woonden de herdenkingsdienst bij, die belegd was voor het feit, dat 340 jaar geleden het Engelse Baptisten werk op Nederlandse bodem begon. Het Lutherlied verenigde de talrijke aanwezigen in het getuigenis van Godsvertrouwen en geloof in Christus. De leiding berustte bij Dr. M. E. Aubrey van Londen, secretaris van de Engelse Baptisten Unie. Deze beperkte zich tot het maken van enige inleidende opmerkingen en het voorstellen van de aanwezigen aan de vergadering. Doordat Dr. Aubrey een comité-vergadering van de Wereldraad van Kerken moest bijwonen, werd de leiding verder waargenomen door Dr. Ernest Brown, voorzitter van de Engelse Baptisten Unie.

De hoofdmoot van deze herdenkingsdienst bestond uit de historische schets van Mr. A. Le Cosquino de Bussy, archivaris der gemeente Amsterdam. Deskundig en helder schilderde deze de voorgeschiedenis en de historische situatie van de doop (door begieting) van John Smyth, welk feit de inleiding was van het ontstaan van de Baptisten stroom. Prof. E. A. Payne van Oxford schetste in grote lijnen wat nadien uit dit begin gegroeid was tot de sterke Baptisten stromingen in de wereld, door welke God Zijn heilsboodschap en Zijn zegen tot miljoenen liet doorkomen.

Namens de Baptisten van overzee bracht Dr. E. T. Dahlberg van Syracuse, U.S.A., president van de Northern Convention, hartelijke groeten en zegenwensen over (Dr. C. O. Johnson, die als president van de Wereld-Alliantie deze taak zou waargenomen hebben, was reeds weer naar zijn stad St. Louis teruggevlogen). Ook de Discipelen van Christus, die baptistisch van kleur zijn, spraken door Ds. Adams van St. Louis hun dankbaarheid voor het aanwezig-zijn op dit historisch samenzijn uit. Ds. J. W. Weenink kwijtte zich op uitstekende wijze van zijn taak als tolk en bracht kleur in effenheid. Tot slot sprak uw secretaris namens de Unie in Nederland en moest, daar de vertaler des werkens moede was, zichzelf van het Engels in het Nederlands vertalen, aldus 2 stemmen sprekende.

De voorganger van de Doopsgezinde Gemeente, Ds. F. Kuiper, sprak het openings- en het slotgebed uit van deze gewijde herdenkingsstonde.

Mocht dit herdenken maar een begin zijn van een geestelijke regeneratie in alle stromingen, die hier elkaar ontmoetten!

T. JANSMA.

Unie Radio Commissie

Liturgie Radio-kerkdienst Baptisten
Gemeente te Groningen, Zondag 12
September nam. 5 uur

Voorganger: Ds G. Vegter.

Organist: F. Bos.

Kerkkoor: „De Lofstem”, dirigent Evert Westra.

1. Orgelspel.
2. Votum.
3. Koor: „Zie in genade op ons neer”.
4. Gemeente en Koor: Gez. 93 : 1, 2, 3, 4.
5. Schriftlezing 2 Petrus 3 : 8—18.
6. Gemeente en Koor: Gez. 149 : 1, 2, 3.
7. Gebed.
8. Collectezang: Psalm 118 : 7, 8, 11.
9. Prediking (Tekst 2 Petr. 3 : 13).
10. Gemeentezang: Gez. 112 : 1, 2, 3.
11. Dankgebed.
12. Koor: Gez. 169 : 2, 4, 5.
13. Slotzang: Wisselzang Gez. 214.
14. Zegenbede.
15. Koor: „Amen”.
16. Orgelspel.

De Gezangen zijn uit de Nieuwe Bundel der Ned. Herv. Kerk.

Bovenstaande kerkdienst wordt uitgezonden door de N.C.R.V.

d. H., secr. U.R.C.

Mededelingen

De raad der Bapt. gem. te Haulerwijk deelt mede, dat br. J. Reiling op Zondag 19 Sept. 1948 D.V. zijn intrede als hulpprediker bij de Bapt. gemeente alhier hoopt te doen. De bevestiging zal plaats vinden des voormiddags 10 uur door Ds. K. Reiling; de intrede door br. J. Reiling des namiddags 3 uur, terwijl 's avonds 7.30 uur een begroetingssamenkomst zal plaats vinden.

Afgevaardigden van omliggende gemeenten alsmede andere belangstellenden worden vriendelijk verzocht daarbij aanwezig te willen zijn. Verzoeken om nachtelogies voor die gelegenheid kunnen worden gezonden aan ondergetekende.

De secr. J. BOS.

Br. A. H. Deelstra, voorganger te Genk zou gaarne gedurende zijn vacantie in Nederland des Zondags een vacante gemeente dienen. Zondag 19 Sept. en 3 Oct. zijn nog vrij. Adres: Biegracht 16, Genk (L.), België.

Advertentiën

Door Gods goedheid werden wij verblijd met de geboorte van een zoon en broertje

Pieter Auke

H. Akker
K. Akker—Blaauwbroek
Coosje
Klaas

Veenhuizen II, 23 Aug. 1948
Meidoornlaan 110.

Drachten vraagt ....

Wie kan en wil ons op billijke wijze helpen aan

instrumenten

als mandoline, mandola, gitaar?

Zend bericht aan de voorganger der Bapt. gem. I. Tammeling, Stationsweg 193, Drachten

Verloofd:

Gré Olijslager

en

Joop Heynen

Alteveer, K 356 (post N. Pekela)
Hengelo (O), Oldenzaalsestr. 219
13 September 1948

Receptie van 3—4.30 uur

Jan Blaauw

en

Hillie Blaauw

geven mede namens hun ouders kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. Woensdag 8 September a.s. 's middags 2.15 uur.

Kerkelijke bevestiging 's middags 3.30 uur in de Baptisten kerk te Foxhol door Evangelist W. Veenstra van Musselkanaal

Kolham, Nieuwe Laan E 249
Westerbroek, Groningerweg 5
Augustus 1948

Receptie van 4.30—6 uur
Groningerweg 5

Toekomstig adres:
Westerbroek, Groningerweg 5

*****

HET
IJZEREN
GORDIJN

De nieuwste
uitgave van het
Lectuurfonds

Een pakkend,
actueel tractaat

Bestelt
nu dadelijk

Uit voorraad
leverbaar

LECTUURFONDS

Tetterodestraat 47

Haarlem

*****

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2913

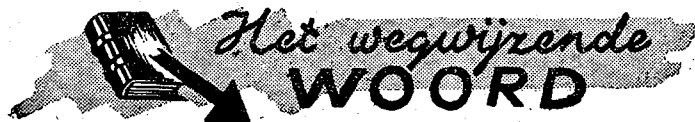
VRIJDAG 10 SEPT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Lied der hope

En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor hen, die door hun woord in Mij geloven, opdat zij allen één zijn....
Joh. 17 : 20.

Dit gebed toont duidelijk drie delen. De Heere Jezus spreekt eerst over Zijn eigen relatie tot de Vader, over Zijn opdracht. Daarna betreft Hij Zijn discipelen in dit allerhoogst gesprek en in het bijzonder denkt Hij aan hun positie in deze wereld. Tenslotte raakt Zijn verre blik ons en Hij bidt, dat toch wij één zouden zijn. Daarop valt ongetwijfeld het accent.

Niemand zal beweren, dat de Heer daar aan een organisatorische eenheid gedacht heeft, ofschoon deze eigenlijk een natuurlijk gevolg moest zijn van de verborgene verbondenheid aller gelovigen.

De grond van onze verbondenheid is Christus. Ik zie niet in, dat wij allen, ongeacht tijd en ruimte, dezelfde kerkformatie moeten hebben en dat wij over ieder en alles dezelfde gedachten moeten koesteren. Dat is bij de mensen onmogelijk. Doch slechts hij kan mijn broeder zijn, die met mij op Golgotha staat met in het hart dezelfde zekerheid van een absoluut verloren zijn, van een radicaal verdorven zijn tot in de laatste vezelen van het vergiftigd bestaan en dan opziet naar de Man van smarten en zich vastklemt aan Hem als de Enige door Wie schuldvergeving, verzoening en verlossing mogelijk is. Hij is de weg, de waarheid en het

leven. Hij is mijn broeder, die met mij weent over zichzelf en de Gekruisigde zal alle tranen van onze ogen afwissen.

Waarom wordt deze verbondenheid niet meer openbaar? Waarom schijnen wij alleen maar de verscheurdheid, de verdeeldheid der gelovigen te kunnen opmerken? Ach, de Heere Christus bleef niet in het middelpunt staan. Misschien onbewust, maar wel werkelijk schoof men Hem terzijde en stelde eigen inzicht, formule en formatie in Zijn plaats. Men eiste gelijke gedachten, vormen, levenswijzen en reglementeerde het goddelijke leven dood in dogma. De uitwendige gelijk-

heid als surrogaat van de innerlijke verbondenheid.

De Hitleriaanse gelijkstelling in plaats van de geestelijke saamhorigheid. En deze zonde bedreven niet alleen sommige kerken, maar ieder op haar beurt pretendeerde de alleenzaligmakende te zijn. Wij zijn de ware kerk, gemeente. Zo zette men zichzelf als poort in het Godsrijk en vergat, dat de Man aan het kruis de Deur des hemels is.

Het benauwende bij dit alles is, dat Jezus in Zijn gebed zegt, dat onze verbondenheid een prediking in de wereld zou zijn. De wereld zou zich de ogen uitwrijven en verbaasd zijn over deze broederschap, die geen egoïstische motieven kent. Onze eenheid zou de vinger zijn, die naar

het kruis wijst. Onze saamhorigheid zou de vriendelijke voetstap van God zijn in de stenen straten onzer zelfzuchtige maatschappij. O, lied der hope. Wanneer zullen de christenen als broeders samengaan en elkaar niet meer buiten de poort en de gemeenschap zetten? Wanneer zal er niet slechts een organisatie zijn, maar veelmeer een vergroeid zijn aan elkaar, één Lichaam?

Opdat de wereld erkenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en dat Gij hen liefgehad hebt.

HUIZINGA.

Behoed Uw kerk, opdat zij nimmer fale!
Laat, God van liefde, om Uw eer en om
de naam van onze Heer
de kudden zich verzaam'len, die nu
dwalen: laat vrede dalen!

Door Hem gekocht, door Hem verlost, zijn allen
in Jezus Christus een gezin; de Heer
brengt ons ten hemel in.

Moge elke muur, die nog de duizendtallen
vaneenscheidt, vallen!

Blijf door Uw trouw ons zwak geloof beschamen.
Ontfermend Vader, maak ons één; leer
ons te zien op U alleen.

Breng in Uw huis eens al Uw kind'ren
samen voor eeuwig! Amen.

Losse Schakels

Techniek en taktiek De Surinaamse voetballers zijn te Groningen verslagen. Het eindigde met 3—1. De oorzaak van hun nederlaag? Ze waren beter dan hun tegenspelers wat de techniek van het spel aangaat, maar verloren nochtans wegens tekort aan taktiek. — Dus is taktiek belangrijker dan techniek. Althans bij het voetbalspel. De techniek let op de bal; de taktiek let op de tegenspeler en houdt heel de situatie, waarin gespeeld moet worden, in de gaten. — Als onze techniek het met de theologische vakken te doen heeft, dan gaat het bij de taktiek om de mensen, wier heil wij zoeken. Technisch goed onderlegd te zijn is altijd van waarde, maar het schijnt dat er levensterreinen zijn, waar het nog meer op de taktiek aankomt. Een onbevredigende taktiek maakt een goede technische ondergrond waardeloos. De techniek leren we op school en uit de boeken, maar waar worden we ingewijd in de taktiek? Is taktiek niet een aangeboren gave? Taktiek — heeft iemand gezegd — is de kunst om contact te leggen. Op het voetbalveld dan zeker zo, dat men het juiste samenspel en afweerspel vindt, als gevolg waarvan de bal in het net terecht komt. En in onze arbeid? — Ontstaat contact niet „onwillekeurig”? Is ze niet het uitvloeisel van oprechte liefde? Trekt hij, wier zuivere liefde we aanvoelen, ons niet naar zich toe? Gaan we voor hem niet open? — Zo blijft er dan dit over, dat we God moeten vragen om ons het geheim van het leven te willen toevertrouwen: de liefde.

Lastige jeugd Jeugd kan lastig zijn. Jongens overtreffen daarin als regel de meisjes. U heeft zo uw bedoelingen als ge ze bij elkaar hebt, maar zij hebben hun eigen interesses. Hoe het nu zo aan te leggen, dat die niet botsen doch in elkaar vloeien? Hoe kunt ge hun belangstelling overhevelen naar hetgeen gij zo graag met hen zoudt willen bereiken?

We moeten ze eerst maar „hebben”. In dat „hebben” zitten verdiepingen. Het eerste „hebben” is, dat we ze in een zaal bij elkaar krijgen. We hebben ze opgevist en nu zitten ze in het net. Nu kunnen we misschien wat aan ze kwijt; hun belangstelling proberen op te wekken. Zo geleidelijk aan hopen we het net vaster om hen heen te halen — zonder dat ze het merken. Het mag hun niet „lastig” worden. Ze moeten niet de idee krijgen in hun vrijheid te worden beknot.

Dan komt het andere „hebben”. We krijgen hun zielen in onze macht. We zien ze van keer tot keer geruster weg gaan, overmits we er steeds meer verzekerd van raken dat ze de volgende week wel terug zullen komen.

Niet meer de muren houden hen bij ons een klein uurtje, maar gemeenschappelijke belangen.

Vrucht daarvan kan zijn het „hebben” in nog diepere zin. God kan hunne ogen en hunne harten doen open gaan voor Zijn heerlijkheid. Dan zien ze hun leven in dit nieuwe licht en gaan leven voor Hem. Ze zijn met ons kinderen Gods geworden en medewerkers in de dienst van de Heer.

Geduld en begrip Wat we begeren is, dat in onze jeugdsamenkomsten voor de groten en voor de jongeren, zulken zullen komen, die „overal buiten staan”. Zo uit de wereld, heel graag. Natuurlijk: ook de kin-

deren, die onder ons geboren worden en opgroeien. Maar daarnaast wensen we onze palen uit te zetten. — Maar dan ook de rest op de koop toenemen! Zulke jongelui brengen hun eigen geest mee en die vormt een aparte sfeer in de bijeenkomsten. Ze blazen wat uit. Geen „dreiging en moord” direct, maar ze willen plezier hebben. Ze hebben zo hun eigen opvatting van gezelligheid en schik. Soms maar wat laag bij de grond. — Daar moet men dus maar niet van schrikken. Er komen in samenkomsten, waarin zulke „zeer gewenste” elementen zitten, spanningen. Er ontstaat een heimelijke strijd om de macht. De leider moet de teugel houden en dat eist ontzettend veel takt. Hij moet begrip voor zijn volkje hebben en dan zal hij ook geduld aan de dag kunnen leggen. — Een predikant zeide eens: we hebben tegenwoordig rustige jeugdsamenkomsten; best te regeren. Men hoort er geen onvertogen woord, maar ....er gebeurt geestelijk zo weinig. We hebben tijden gekend, dat het er moeilijk was: een schare, doorspekt met jeugd, steeds geneigd uit rand en band te springen. Heel zo’n avond was een strijd. Bestendig hing het waarschuwingssein uit: „weest op uw hoede!” Niet geprikkeld worden, niet nijdig, want dan heb je het verloren. Wordt maar eens een keer erg boos, maar .... niet kwasie, dat hebben ze direct door, doch zó, dat je ziet van toorn. Daar hebben ze respect voor, zo goed als ze aardigheid hebben aan een *echte* grap. Maar in die tijd gebeurde er wat. Er werden veldslagen geleverd met de Duivel en overwinningen behaald; er kwamen belhamels tot bekering.

Vlegels in de kerk Zien we de kerk niet graag bezocht door veel jeugd? Zeker: elke dominee en elk gemeentelid glundert bij zo’n aanblik. Over het algemeen hebben we overkerkbezoek door jeugdigen niet te klagen, afgezien van hen, die niet kunnen vergelijken en daarom de draad kwijt zijn. Natuurlijk: er konden er nóg meer zijn, maar vanwege hen die er niet zijn, zijn we niet blind voor hen, die er wel zijn.

Elk ding kost echter zijn prijs. De gemeente moet bereid zijn, die prijs te betalen. Veel jeugd betekent veel onrust. De jeugd is heus niet zo belangstellend voor wat ons belang inboezemt. We bedoelen de onbekeerde jeugd. Die belangstelling moet gewekt en bewaard worden, maar daarvoor is geduld nodig. En verdraagzaamheid. Een dominee werd eens boos, omdat hij zag hoe op de galerij een jongen een meisje een zoen gaf. Dat gaf geen pas, inderdaad! Hij riep, nadat hij zijn tekst had voorgelezen, het kwaad, dat hij daar zag gebeuren uit, en verklaarde dat hij eerst verder zou gaan als dat ophield.

De toorn, waarin die predikant raakte, verleide hem om te zeggen, wat hij op dat ogenblik beter had kunnen verzwijgen. Kent niet de wijze tijd en wijze? Zeker: men kan hinder hebben van onoplettende jongelui — jongelui, die elkander onder de preek foto’s laten zien en onder het bidden verre van eerbiedig zijn. Ze doen alles behalve luisteren, zou men zo zeggen. — Maar weet u wat het belangrijkste is? *Dat ze er zijn.* Ze zijn er met hun lastigheid, hun oneerbiedigheid enz. Maar als ze er eens niet waren? Hadden we dan wel een kans om een goed zaadje in hun hart te laten vallen? Of meent ge, dat er niets van de dienst bij hen blijft hangen? Dan vergist ge u! „We begripen er niks van”, zeggen ze en u zegt het ze na? Een afweerwapen van bordpapier! Ze snappen heel goed waarom het gaat en dat is juist de reden van hun gewilde onoplettendheid en oneerbiedigheid: een poging om hun ziel dicht te lakken voor het hemels licht.

Een gemeente, die niet bereid is te *lijden* onder de jeugd en omwille van de jeugd: geduldig en biddende, is geen jeugd waard. Ze wordt een vredig oude-lieden gesticht.

Onbekend Op een conferentie van Amerikaanse theomaakt.... logische studenten heeft de president van het Amerikaanse Lutherse seminarie de wens uitgesproken dat de leiders der Kerken zich meer vertrouwd zouden maken met hetgeen andere Kerken leren. De bedoeling moest daarbij voorop zitten er achter te komen hoe dicht men bij elkander staat. — We kunnen met deze wens instemmen. Is het niet zo dat we steeds geneigd zijn dat te beklemtonen, wat bij de anderen verkeerd is? De begrijpelijke begeerte, ons gescheiden bestaan te rechtvaardigen, spreekt daarbij natuurlijk mee. Daarom is het allereerst nodig dat ieder nauwkeurig wete waarom hij zelf gelooft en dan zich goed op de hoogte laten brengen van hetgeen anderen belijden. We moeten als gelovigen er naar verlangen te vernemen, hoe dicht we, vaak ondanks de schijn van het tegendeel, bij elkander staan. De verschillende Kerken hebben hun geloofsinzichten geformuleerd en openbaar gemaakt. Wij als Baptisten hebben echter nog niet genoeg gedaan om anderen te laten weten, wie we zijn. We zijn wat huiverig voor geformuleerde geloofsinzichten omdat ze zo licht leiden tot verstarring, en het eenmaal geschrevene iets van onaantastbaarheid krijgt. Theoretisch plaatst men altoos de Schrift bovenaan, maar in de praktijk komt van doorgaande herziening der belijdenis zo weinig terecht. We geloven niet, dat dat de schuld is der Reformatoren, maar hun epigonen zijn gaan zweren bij het woord van de meesters. Echter eens te formuleren en te publiceren, wat men gelooft, is niet verkeerd. Het is zelfs nodig wanneer men zich aan zijn medechristenen wil voorstellen. We hebben het op eenvoudige wijze gedaan in het Baptisten-Vademecum en schreven een „Beknopte Geloofsleer”, waarvan we hopen, dat we haar binnen niet te lange tijd gedrukt aan de belangstellenden zien aangeboden. Ze is allereerst voor onze eigen mensen bestemd, terwijl we hopen dat ze ook haar weg zal vinden in het bijzonder in die kringen, waarmede we ons het meest verwant gevoelen. Misschien kan ze ook enigszins dienst doen voor kerkelijk geörienteerden, die twijfel zijn gaan koesteren aan het rechtmatige van de Kinderdoop. Een officieel karakter dragen bovengenoemde geschriften niet, maar dat is hun voordeel. Want aan een geschrift, dat zulk een karakter draagt, zijn we nog niet toe. We moeten de dingen eerst onder elkan- der bezien en overdenken. Overigens is het de vraag of we ooit officieel meer zullen gaan vaststellen, dan thans in de Unie-statuten omschreven is. We voelen daar niet voor. Een officiële geloofsbelijdenis wordt licht een sta-in-de-weg voor het levend contact met het Woord. De belijdenis moet steeds blijven vrucht van het levend geloof der gemeente. De Heilige Geest lere elk geslacht opnieuw spreken van de grote werken Gods en elk geslacht spreke het uit in zijn eigen taal.

L.

Secretarissen

Waarom schrijft gij ons nooit eens hoe het in de gemeente gaat? Hoe lang is het nu al geleden, dat wij van uw gemeente iets hoorden?

Congres van de Wereldraad der Kerken

En wij waren er ook bij

Dat wij Baptisten in Nederland niet zo geestdriftig zijn voor deze Wereldraad als de nationale kerken — de Hervormde, Lutherse, Anglicaanse, Orthodoxe — is vanzelfsprekend voor een ieder, die een weinig kennis heeft van onze lotgevallen. Wij worden in een land, dat te allen tijde het beginsel van de vrijheid van godsdienst heeft hooggehouden en een veilige toevlucht is geweest voor vervolgd en om der wille van het geweten, nog in de secte-doos opgeborgen en als dwepers en proselieten-zoekers gekwalificeerd. Hoe zal het dan wel er uitzien voor onze broeders geloofsgenoten in landen, waar woorden als „ware democratie”, „verdraagzaamheid”, „godsdienstige verdraagzaamheid”, „beschaving” welriekende zelf zijn uit een import-potje om daarmee de ogen van de Westerse toeschouwers dicht te smeren?

Wij verhalen het niet, dat de nevelen van de twijfel zich rondom ons hebben gelegd en ons op min of meer pikante wijze onderscheiden van de Lutheranen en Anglicanen en vele anderen die stralen van grote verwachtingen.

Dat wil niet zeggen, dat er op het Congres en in de Wereldraad voor ons geen plaats is. Zulks te concluderen zou geheel onjuist zijn en blijf geven van totale onkunde aangaande onze moeilijke maar verheven roeping. Onze plaats is wel ter dege op het Congres en in de Wereldraad, al was het alleen maar om te getuigen. Waar ons daar een podium aangeboden wordt, mogen wij niet weigeren. Hoe nobel toch sprak gisteravond in het Concertgebouw Mevr. Swain, presidente van de Amerikaanse Baptiste Vrouwen Zendings Beweging. Een ieder luisterde met aandacht. Zij had iets te zeggen, en wat zij had te zeggen droeg het keurmerk van het Baptisme: „Elk een getuige! Allen getuigen!” En dat getuigen van de levende Christus en van de verheven staat, waartoe Hij ons en allen heeft geroepen en nog roept, namelijk tot priesters, zodat wij geen priesters meer nodig hebben om tot God te gaan, noch om anderen tot God te brengen, dat getuigen mag aan de Wereldraad der Kerken niet onthouden worden, des te meer niet, waar hij ons daartoe uitnodigt en ons gelegenheid schenkt zowel in plenaire samenkomsten als in sectie-vergaderingen.

Bovendien hebben wij niet uit het oog te verliezen, dat onze geloofsgenoten in landen waar zij door staatskerken verdrukt worden — en er zijn nog genoeg van die landen op de kaart der wereld aan te wijzen — meer gebaat zijn bij onze medewerking aan en in de Wereldraad der Kerken, dan bij onze afzijdigheid!

En eindelijk nog hebben wij te bedenken, dat een afwijzend gebaar van onze zijde op grond van onze grotere trouw jegens de Heer en Zijn Woord, ons in het bedenkelijke pronkgewaad van de eigengerechtigte steekt en ons terecht een plaats reserveert onder onze broeders sectaristen.

* * *

Van de openingsdienst in de Nieuwe kerk te Amsterdam heb ik verder niets mede te delen. Op de avond van dezelfde Zondag kwamen we bij elkaar in het centrum van het Amsterdamse muziekleven, het Concertgebouw. Een gewaarwording van schuld beving ons, toen wij goed en wel in onze fauteuil gezeten waren.

Wat een magnifieke zaal! En dan dat orgel! Het was de eerste maal in ons leven, dat toch een respectabel getal zomers en winters telt, dat wij ons in deze muziektempel bevonden. Händel, Lulli, Bach, Haydn, Chopin, Wagenaar en de namen van vele andere toonkunstenaars der wereld begroetten ons van hun verheven plaatsen. Waar konden de vergaderingen van de Wereldraad der Kerken beter worden gehouden? En dat niet alleen om de ruimte, maar niet minder om de symboliek! Van heinde en verre en van de einden der aarde waren ze gekomen, die pelgrims van het stuk geslagen en verbroken Christendom; gekomen in het soms rijk versierde ornaat van de priester, of in simpeler ambtelijk costuum van hun kerk, of in de eenvoudige kleding van de gewone leek; gekomen met uitgestrekte armen en open handen, zoekende, tastende, vragende of zij ook vinden mochten; gekomen in het paleis van de meesters der harmonieën! En wij, Baptisten, waren er ook bij!

De avondvergadering stond in het teken van het verleden. De aartsbisschop van Upsala presideerde. Vertegenwoordigers van verschillende kerken brachten ons in herinnering de moeizame worsteling van de voortrekkers van de oecumene: allen mannen van visie, die gevoeld hebben, wat de bekende Karl Barth zo wel-sprekend heeft uitgedrukt: „Wij verschillen omdat wij een zijn”.

Het was al middernacht voordat wij thuis kwamen.

Wij zagen dankbaar terug op een dag, ons waarlijk van God geschonken; een dag, die ons op onvergetelijke wijze bepaald heeft bij de verbondenheid van de Gemeente van Christus hier op aarde.

Haarlem.

J. W. WEENINK.

GEKNOTTE ZUILEN

Laat de vuurgloed u niet bevreemden.

1 Petr. 4:12.

Zou de vraag moeilijk op te lossen zijn, waar de meeste geknotte zuilen zijn: op de dodenakker, of in het bruisende leven?

De geknotte zuil, waaraan als met ruwe hand alle opgaande lijnen zijn stukgebroken, waaraan iedere belofte van hogere en schonere ontwikkeling wreed is verstoord.

Neen, niet slechts het graf waarin geliefden sluimeren vindt in de geknotte zuil zijn treffend symbool. Immers, waar mensen leven dromen zij hun droom van de vervulling die de dag van morgen moet brengen. Hoe zelden echter vloeit de droom verder in de bedding van de werkelijkheid, zonder dat de murmelende zang van de kabbelende golfjes wordt onderbroken? Hoe dikwijls is het ontwaken een ontgoocheling. En wederom treedt dan uit de nevelsluier van de toekomst de somberstemmende vorm van de geknotte zuil.

Door welke hand wordt de zuil van het menselijk hopen en verwachten geschonden?

Zou het Gods Hand zijn? Wie naar Job hoort als hij zegt: „De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen; de Naam des Heeren zij geloofd”, en sterker nog, Jezus' woord overdenkt: „Alle rank die vrucht draagt, die reinigt Hij”, die weet, dat veel smarten door Hem worden veroorzaakt. Maar alle moeite is daarmede niet verklaard.

Er is een ruwere hand, die niet zoals Gods Hand met

mededogen, het schone wegvaagt. Het is de macht van mijn zonde.

Voor die macht huiver ik, omdat ik haar niet peilen en vaak niet herkennen kan.

Die macht haat ik, omdat ik haar te weinig haat; wijl ik altijd weer genegen blijk mijn handen naar haar uit te strekken waar ik haar ontvluchten moet, of te vluchten, waar ik mij te weer moest stellen.

Ik verfoei haar banden, die mij beletten, dat schoon en begeerlijk te achten, wat in Gods oog schoon is; die mij beletten Gods gedachten te denken en Gods reine wil te willen.

Maar wat kan ik anders dan klagen over een lot, dat ik niet kan overwinnen, zelfs niet eens kan aanwijzen? Ik kan slechts constateren, dat alle opgaande lijnen, die nog in zijn wezen het omhoogstreven verzinnebeelden, onderbroken worden. Niets in mij komt alsnog aan zijn doel. Mijn hopen, dat het nog eens veranderen mag, is dwaasheid; de verbeterde strijd van al mijn vermogens om toch iets te bereiken is even vruchteloos als het rukken aan traliën van een cel. En omdat dit hopen en strijden vergeefs is, is het zondig. Zondig dus is het edelste van mijn wezen! Is er bitterder nood denkbaar? Is er zengender vuurgloed?

„Laat de vuurgloed u niet bevreemden”, zegt ons Petrus. O, ik weet wel, dat deze woorden in andere associatie's verweven zijn. Maar het innerlijk oor neigt tot luisteren, waar er maar gesproken wordt van de vuurgloed der beproeving. En het luistert niet te vergeefs. De droom van de voltooiing is geen ijdele droom! De opgaande lijnen van het menselijke leven en het menselijk streven blijven niet onderbroken, ook al kunnen wij zelf hen niet verder trekken. Want God is een God van genade: Dat wat bij de mens door zonde en zwakheid onvoltooid bleef, voltooit Hij. De geknotte zuil wordt gekroond met Zijn goedheid en liefde. Voorwaar een schonere voleindiging van de zuil van 's mensen levensgang is niet denkbaar!

BRANDT.

Reisindrucken uit

DUITSLAND

Allereerst wil ik mijn dankbaarheid uitspreken aan het adres van de andere redacteurs, in het bijzonder aan de waarnemende eindredacteur, die mijn taak voor een tijd hebben overgenomen en de pagina's van ons weekblad gevuld hebben. Ik heb mij gevoeld als een huismoeder, die met vacantie was en nu eens niet voor de maaltijden behoefde te zorgen.

Uit het opschrift raadt u, dat ik onze oostelijke grens gepasseerd ben en enige tijd heb doorgebracht onder het volk, dat door velen van ons nog steeds niet vriendelijk begroet kan worden. De bedoeling was eerst een vergadering in Zwitserland te bezoeken, doch op het laatste ogenblik veranderde ik van mening, mij daarbij des te meer oriënterend op een ontmoeting met jeugdleiders uit verschillende landen, welke ontmoeting plaats zou vinden in Duitsland. Deze jeugdleiders bleken achteraf wel niet alle aanspraak te kunnen maken op zulk een titel, maar zij stonden toch allen in zekere relaties met ons werk onder de jongeren.

Op 17 Aug. j.l. besteed ik de eerste trein, die van hier zuidwaarts reed. Omtrent de middag verscheen ik bij de douane te Venlo, die constateerde, dat ik wel van plan was rijkelijk koffie te drinken en nog andere geneugten des levens te genieten, doch mij toch in het bezit liet van al mijn bezittingen. Zo'n grensovergang is een goed beeld van onze laatste passage naar de andere zijde. Met dit verschil, dat wij dan niets zullen mogen meenemen. Men make zich daarom het reizen voor die grensstreep niet te zwaar. U moet het toch achterlaten.

Tegen de avond arriveerde ik in Essen. Daar niemand wist vanwaar ik zou komen, stond ik dra alleen te midden der resten dezer stad. Ik had een adres en na enig vragen begaf ik mij in de aangeduide richting. Het regende. De regen werd erger. Juist toen de onbehaaglijkheid van puin en regen mij wilde overweldigen, werd ik getroffen door het gezang van het koor: Jezus redt mij nu. Het was alsof de zon doorbrak. Ik haastte mij in de richting van dat gezang en zag een tent staan op een puinloze vlakte. Een grote mooie driemaster. Nieuwe liederen klonken op en het was mij, alsof ik thuis kwam. Een stuk hemel gelijk. Ofschoon eerst zeven uur en een half uur voor de aanvang, was de tent der samenkomst reeds voor de helft gevuld. Op de laatste bank tegen de wand zette ik mij met een zeldzaam vredig gemoed. Wanneer ik later zo, uit de verwoestingen der aarde, door zingende engelen geleid, de hemel mag binnengaan, zal ik dankbaar plaatsnemen op de achterste bank.

Natuurlijk informeerde ik bij de laterkomenden in welke tent ik eigenlijk zat, maar niemand kon mij dat zeggen. Voller stroomde de grote ruimte. De regen ruiste op het linnenveld boven ons. Toen het half acht was zat en stond de tent vol. Vijftienhonderd mensen. Van elke leeftijd en herkomst. Een vol Evangelie werd verkondigd. Voor het einde van de bijeenkomst, waarin opgewekt gezongen werd, vond ik iemand, die mij bracht waar ik wezen moest. Daar trof ik de eerste buitenlandse vrienden en tevens jongemensen, die mij meenamen naar mijn nachtverblijf ergens buiten Essen.

Buitengewoon hartelijk werd ik ontvangen en spoedig naar de slaapkamer gebracht, ongetwijfeld de beste in het huis. Nee, het waren geen Baptisten, maar gelovige leden van de Evang. Lutherse kerk. De volgende morgen ging ik dezelfde weg terug en vond in het „Sozialheim" de vrienden, waarmee ik de volgende dagen zou samenleven. Vijf Zweden, een dame, studente in de rechten te Uppsala, afkomstig van Stockholm, en vier heren, waaronder ook de leraar Sundholm, die onderwijs geeft aan de theol. school te Stockholm, de school, waar ook onze br. Plevier de lessen volgt. Engeland had twee dames en twee heren gezonden en ik geloof niet, dat ze beter kwartet hadden kunnen uitzoeken. Denemarken zond een advocaat, een broeder, die in zijn land ook het werk dient. Die ons in een bijeenkomst vertelde, dat hij als verdediger was aangewezen van een ter dood veroordeelde landverrader. Dat hij wist dat het een hopeloos geval was. Dat hij daarom vooral zijn aandacht gegeven had aan het zieleheil van deze man. En dat hij deze man tot Jezus had mogen leiden. Hij was met blijdschap de dood ingegaan, geen gratie begerende, wetend hoezeer hij door zijn vroeger leven alle rechten verloren had, ook dat van het leven. Wij waren dankbaar deze Deen, br. Holm, bij ons te hebben. Zwitserland was door een man vertegenwoordigd, evenals Nederland. Later kwamen nog een Amerikaanse dame, lerares, en een jonge man. Ze hadden een maand in Frankrijk gewerkt aan de wederopbouw van een kindershuis. Daarbij kwamen dan ongeveer evenveel Duitsers als buitenlanders.

Ik gebruikte het woord Sozialheim. Een huis, nieuw opgetrokken, meer in barakvorm, eigendom onzer duitse broeders. Daar wordt een kleuterschool gehouden; natuurlijk moesten wij hen bezoeken en wij hebben ons verheugd over de goede invloed, die er uitgaat van het eigen personeel op de kinderen. Voorts ontvangt men in de eetzaal dagelijks tientallen mensen, die daar gevoed worden. Deze arbeid is vooral mogelijk door de hulp van zweedse en Amerikaanse geloofsgenoten. Trouwens, herhaaldelijk bleek ons hoezeer deze beide landen dit volk, dat momenteel voor noch achteruit kan, helpen. Dat wil zeggen, de Baptisten helpen elkaar.

We wandelen tussen de puinbergen, langs muren met niets daarachter. We zagen halve kerktorens. Nog herinner ik mij de tijd, die in twee verschillende steden door het stilgeslagen uurwerk werd aangegeven. In de ene stad stond de kerkklok op half vier, in de andere op half vijf. Nacht of dag? Ik weet het niet. Maar uur van ontzetting, van dood en verderf, van waanzin en hel. We daalden af in kelderwoningen. Langs halve muren, door donkere gangen komt men op de achterplaats en daalt vandaar de duisternis binnen. Een kelder. Hier wonen gezinnen, jongemensen, die beginnen en ouden, die aan het einde gekomen zijn. De muren verveloos. En toch heeft iemand een mooie plaat opgehangen. De lust om wat te zeggen vergaat hier ieder en voor de zoveelste keer zeg je, dat zij, die de oorlog niet willen er toch voor moeten betalen. En wat een prijs. Van de bunkerverblijven valt niets goeds te zeggen. Onze Leeuwarder gevangenis, dië zeker verre van modern is, is een paleis vergeleken bij deze producten van cement en ijzer, opgetrokken in de regen van vuur en sulfur. Op enige kwadraatmeters leven ze, mensen. Geen zonnestraal dringt ooit in deze hollen door. Eeuwig brandt het electrisch lampje en benauwdheid des harten overvalt ieder, die hier binnengaat. Men wordt innerlijk woedend en zou willen vloeken hen, die de wereld tot een hel gemaakt hebben.

In de avond togen we allen naar de tent en luisterden daar naar de boodschap. De tent is het eigendom onzer geloofsgenoten, een geschenk uit Amerika. De kosten voor heden worden door de jeugd gedragen. Is het niet groots? Over de verwoestingen klinkt het klare Evangelie. Naar we later vernamen waren in die dagen in Essen, ik aarzel tussen tien en veertien dagen, niet minder dan 400 mensen tot de belijdenis gekomen, dat Jezus de Heer is.

Terug naar het huis van de vorige nacht. Maar niet alleen. Een achttal jongelui verzamelde zich daar en ieder had een snaarinstrument en lust tot zingen. Zo zong men tot diep in de nacht van het heil des Heeren. Wat kon ik anders doen dan mij schamen? Schamen voor eigen armoede en voor die van hen, die ik ken. Zijn wij niet zat, zeer zat? Rijk, en aan geen ding behoefte. En lauwer.

HUIZINGA.

Rechtzetting

Het artikel van Ds. A. A. Hardenberg: „Een onvergetelijke avond" in het vorige nummer, is op onverklaarbare wijze doorelkaar geraakt. Het begin van het artikel stond in het midden en wel op pag. 7, 1e kolom, 4e regel van boven: „Deze bijeenkomst, gehouden op Woensdagavond 25 Aug....." enz. tot en met de 13e regel van de 2e kolom.

Gemeenteberichten

DELFIJL

Het is al weer een jaar geleden dat onze voorganger zijn ambtelijke loopbaan begon als predikant der gemeente te Delfzijl.

Het was een rijk gezegend jaar.

Velen kwamen tot overgave des harten.

In de huizen, op de verenigingen en bij bijzondere diensten vond men zijn of haar Heer en Heiland. Zes maal mochten wij tezamen komen om bij een doopdienst meerderen te zien toegedaan tot de Gemeente des Heeren. Zo beleefden wij menigmaal weer onze eigen dag waarop wij stralend van inwendig geluk en met vrede in ons hart onze loopbaan begonnen en hebben we gewenst onze loopbaan ook zo stralend van blijdschap en rust te mogen eindigen.

De opkomst bij de Zondagdiensten is zeer goed en stabiel. De prediking van het aloude Evangelie is glashelder. De pastorie is een huis van geluk en blijdschap. De Heiland is met Zijn zegeningen en genade te midden der gemeente. De bid- en dankstond kon beter bezocht worden. Wij hopen dat het geschrevene in ons blad aangaande de bidstond de brs. en zrs. in onze gemeente duidelijk zal maken dat wij grote dingen kunnen verwachten, alleen wanneer wij gezamenlijk optrekken in gebed en dankzegging.

Onze Meester helpe ons dat we niet mogen versagen. Hij zegene in 't bijzonder onze voorganger naar geest en lichaam en omringe ons allen met Zijn liefde.

J. A. H.

Zendingsrubriek

Wat u al weten mag. Hebt u tevergeefs uitgezien naar de zendingsrubriek van „De Christen”? Dat klopt, want hij die deze rubriek verzorgde, heeft een tijdlang gezweven.

U vraagt: nieuws?

Welnu, daar is nieuws! Goed nieuws zelfs ook!

De plannen van de U.Z.C. nemen thans een definitieve vorm aan. U kent toch ook het befaamde spreekwoord van de laatste loodjes?

Hoe is de huidige stand?

Met de B.M.S. te Londen werd er geconfereerd. Broederlijk begrip en veel sympathie mocht de U.Z.C. bij onze engelse geloofsgenoten vinden. Zij verstond volkomen de moeilijkheden, waarmede de U.Z.C. te worstelen had, want dezelfde hindernissen heeft ook zij door te maken.

Mochten onze zendelingen uitgaan naar het zendingsveld — let wel, de kans daartoe is momenteel zeer groot

sterker nog, thans mag er met maanden gerekend worden, — dan zullen zij hun eerste ervaring opdoen in de Congo. We kunnen al een stapje verder gaan en schrijven, dat als zij zich voldoende ingeleefd hebben in de toestanden daar, een eigen arbeidsterrein verkrijgen zullen in het district Irema, plm. 300 km. ten zuidwesten van Yakusu.

Vol verwachting ziet de B.M.S. uit naar dat ogenblik, wat ook ons gloriemoment is, als onze zendelingen het moederstrand vaarwel wuiven zullen.

De U.Z.C. doet haar best om de laatste moeilijkheid, te overwinnen. En het schijnt te lukken! En dan....? Dan zal het gebeuren en „De Christen” u het grote nieuws aankondigen.

Getemperd optimistisch licht straalt door dit stukje. Dat mag ook wel, omdat de U.Z.C. u het blijde gevoel geven wil: Nu staan we niet meer voor de vele barricaden, maar op de laatste barricade.

U had graag meer en uitvoeriger gegevens gehad? U zegt: Maar wat is dan die laatste barricade?

Luister, u krijgt straks zo God wil, in dit blad alle gegevens. De U.Z.C. zelf moet hier nog even wachten. Een kwestie van laten we zeggen — voor ons van weken.

Maar als we zover komen, waarnaar we allen vol spanning uitzien, dan moet ook tot u gezegd worden, dat de zending geld kost. Deze gedachte heeft de U.Z.C. altijd met klem onderstreept.

Vele gemeenten doen reeds prachtig werk door middel van hun ijverige zendingscorrespondenten. Hulde. Beslist, we zijn op de goede weg. Graag had ik geschreven alle gemeenten. Hoe is dat eigenlijk? De U.Z.C. secretaris denkt aan de gemeenten te.... We moeten nu reeds paraat zijn. Want ons zendingswerk gaat toch uit van al onze gemeenten?

Tot „vervelens” toe heeft keer op keer in de zendingsrubriek de naam, het adres en het gironummer van de U.Z.C. penningmeester gestaan. Doch opdat niemand zeggen zal: „Ik heb het niet geweten”, wordt dit voor de zoveelste keer gepubliceerd: br. W. Modderman, Willemstr. 9, Sneek. Giro 382183.

Het heeft de U.Z.C. ook goed gedacht om onze br. H. Jut als voorbereiding op zijn eigenlijke werk in het zendingsveld een gemeente te laten dienen. Daarom zal hij drie of ten hoogste zes maanden in de gemeente Nw. Pekela als hulpprediker werkzaam zijn. Doch dit verband kan, zo nodig tussentijds verbroken worden.

Samenvattend: De gong luidt de laatste ronde in. Zal het lukken? *Laten we de Heer er om bidden.* Wilt gij dat ook doen?

Met hartelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

De opvoeding der

jeugd

Het thema is ontzettend algemeen, maar even algemeen was het dat in Wiedenest, waar een kleine dertig jeugd-mensen bijeen waren om over deze zaak te spreken. Eigenlijk konden deze regelen ook een plaats vinden in het reisverhaal, maar bijzondere omstandigheden nopen mij reeds vooruit te grijpen op dat wat gedurende vier dagen het onderwerp onzer gedachten en gesprekken was.

Toen wij, Zweden, Engelsen, Deen, Zwitser, Nederlander en Duitsers plus nagekomen Amerikanen, bijeengekomen waren werd ons het eigenlijke doel van dat samenzijn duidelijk gemaakt. Ieder zou vertellen hoe het met de opvoeding der jeugd in zijn land stond, daarbij vooral nadruk leggend op de scholen, en de plaats, die zij daarbij innemen.

Uit de diverse mededelingen bleek mij toen welk een uitzonderlijke positie ons land in dat opzicht bekleedt. In het algemeen begon men met de verarming, de verwereldlijking, de vertijdelijking te constateren. In het bijzonder viel me dat op bij de Zweden. Aan de andere kant zag men ook tekenen van reactie en de Engelsen waren buitengewoon verblijd te kunnen zeggen, dat de regering nog in de oorlog tijd had kunnen vinden voor een nieuwe wet, waarbij bepaald wordt, dat in elke school bijbelse lessen moeten worden gegeven. Hun grote nood was nu door wie deze lessen moesten worden gegeven. Dat was trouwens de nood van ook anderen. In sommige landen werd wel onderricht in deze zin verstrekt, maar het is toch wat anders of men spreekt over de belegering van Jericho dan over die van Leiden.

Van Nederland vertelde ik eerst de lengte en de breedte plus het groot en groeiend getal inwoners. Deelde voorts mede hoe ongeveer de godsdienstige kaart er uitzag, in het verlengde waarvan wel elke Nederlander in de verzoeking komt om ook iets van de politieke verhoudingen te zeggen. Sprak toen van de opvoeding der jeugd door de school en kwam natuurlijk op de schoolstrijd. Hoe de ouders geweigerd hadden hun eigen kinderen langer onder de invloed te laten van ongelovige leraars. Hoe ze eigen scholen waren gaan bouwen en eigen leraren hadden aangesteld en deze zaken zelf betaalden. Hoe nu wel de staat ook deze scholen met de bijbel erkende en financierde, maar hoe nog steeds de ouders via hunne besturen de leraars benoemen. Al deze dingen waren splinternieuw voor de anderen en ze meenden, dat wij deze gelegenheid prachtig en radicaal hadden ter hand genomen. En in die omgeving glansde deze school dan ook inderdaad. Ongetwijfeld is de invloed zeer groot en kan er, in de goede zin, een bewarend element in steken. Natuurlijk is ook hier weer van groot belang welke mannen en vrouwen het onderwijs geven. Het had geen zin de vrienden te vertellen, dat onze jongemensen practisch geen kans hebben onderwijzer(es) te zijn, omdat de kerken dit gebied bij voorbaat al verdeeld hebben. Wel merkte ik op, dat het houden van Zondagscholen bij ons noodzakelijk moeilijker moet zijn dan in landen waar de kinderen in de school nauwelijks iets vernemen en waar het ook geen gewoonte is in de huizen aan tafel uit de bijbel, of kinderbijbel, te lezen.

Immers, de kinderen hier kennen de bijbelse verhalen zo goed. Ze weten wat komt en kunnen soms de eenvoudige, die nu eenmaal geen „meester” is, met hun beter-weten het leven maar lastig maken. Ons Zondags-schoolpersoneel is wel gedwongen steeds te studeren en naar nieuwe methoden te zoeken, ofschoon natuurlijk hier in het bijzonder de liefde tot het kind prevaleert.

Zijn we veel wijzer geworden in Wiedenest? Och, men weet soms eerst dan waar men zelf staat als men gezien heeft waar de anderen zijn. Dat is een voordeel. Ik geloof, dat wij in de toekomst meer aandacht zullen mogen geven aan een opwekken tot intensere studie bij onze jongeren. Ik had soms het gevoel, dat wij een tikje achterstaan bij anderen. Misschien omdat zij meer hebben in te halen. We kunnen ons alleen maar verheugen over het feit, dat onder ons het jeugdwerk vaste lijnen gaat volgen; dat we voor elke tak daarin een man gevonden hebben, die zijn volle aandacht daaraan wil schenken; dat we naast de kampen met hun praatkringen ook jeugdleiderscursussen zullen hebben; die zeker toegankelijk en begrijpelijk moeten blijven voor ieder helder hoofd in onze groepen; en dat de lezingen, daar gehouden, via de pers onze kringen zullen binnengaan. Het is niet evangelisatie of opvoeding, doch deze beide samen. Moge het voorgangers en jeugdleiders gegeven zijn op die wijze te arbeiden aan het komend geslacht, dat weldra op zijn beurt de plaatsen moet bezetten.

HUIZINGA.

De Zaaier

De zomer is voorbij en nu nadert voor onze Zaaier-vrienden weer de goede tijd van activiteit. Was er hier en daar door de vele vacantie's een lichte vermindering te bespeuren, nu zijn er opnieuw de kansen. En .... wij willen die benutten. Wij willen er voor zorgen, dat overal waar het maar kan, De Zaaier gelezen wordt. Want „De Zaaier is het beste evangelisatie-blad, dat we kunnen vinden”, zoals een niet-Baptiste jeugdgroep schrijft, die elke maand een aantal afneemt. Wij willen er voor zorgen, dat dit beste aller evangelisatie-bladen in elk huis van onze straat, van onze wijk, van ons dorp, van onze stad komt. „Zorg toch, dat ieder het weet”, is ons devies! Want het Evangelie is de ene en enige kans voor elk mens en voor elk volk om Hem te vinden, die sprak: „Ik ben de weg”. Komt, gij, die Jezus mint, pakt aan! Verspreidt méér Zaaiers. Bestelt grotere partijen! „Zorg toch, dat ieder het weet”!

Let op: uiterlijk de 15de van de maand moet ik de bestelling hebben voor de daarop volgende maand: dus uiterlijk 15 Sept. moet het gewenste verhoogde aantal van het October-nummer (417) in mijn bezit zijn.

En denkt U reeds aan het kerstnummer? Beraamt nú reeds plannen: groot en goed!

De administrateur T. JANSMA.

Nagekomen verantwoording

Ontvangen voor het PENSIOENFONDS:

Apeldoorn
Rotterdam—C.

f 60.—
- 23.96

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

De Kindervriend

De Zondagsscholen starten nu opnieuw. Met frisheid wordt begonnen. De kinderen komen met nieuw animo. Komt, zondagsschoolleiders, haalt er uit wat er in zit: zet de kinderen, die graag wat willen doen, aan het werk! Laat ze als kleine zendelingen op stap gaan met De Kindervriend! De Kindervriend-activiteit brengt vreugde onder de kinderen en in de gezinnen en brengt leven in de zondagsschool! Stimuleert de spontaniteit door Uw initiatief! Laat maar gerust grote bestellingen bij de administratie binnenkomen! Uw verhoogd aantal voor de eerstvolgende 4 nummers (41—44) moet ik uiterlijk Woensdag 22 Sept. in mijn bezit hebben. Wie wat waagt, die wat wint!

De administrateur T. JANSMA.

Verantwoording

De maand Augustus bracht de volgende giften:

1. Voor de WERELDRAAD van KERKEN: Utrecht f 10.12; E.E.veen f 12.37; Valtermond f 5.—; Rotterdam—C. f 14.30; Arnhem f 11.50. Van slechts een paar gemeenten ontving ik de bijdrage nog niet. Ook hun aandeel in deze gemeenschappelijke taak zie ik nog gaarne tegemoet.
2. Voor de EVANGELISATIE-AUTO: Workum f 17.66; Delfzijl f 50.— zr. A. M. te S. f 5.—.
3. Voor het SEMINARIE: S. A. te R. f 50.—; A. M. te C. f 30.—; zr. W. D. te H. f 1.50.
4. Voor ONZE JONGENS: Utrecht f 16.91; E.E.veen f 24.58; N.N. f 10.—.
5. Voor het PENSIOENFONDS: G. B. te H. f 10.—.
6. Voor de BOUW-STICHTING: zr. A. M. te S. f 2.50.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Broeders, „schoon is Uw roeping en groots is Uw taak"! Doch daarmee gaat gepaard: bidden, werken, offeren, bidden, werken, offeren, offeren, offeren!!

De Unie-administrateur T. JANSMA.
Giro 9260 ten name van de Unie.

„De oudjes" in het kamp

Kunt u zich voorstellen, dat ergens in een bos op de Veluwe een groep mensen neerstrijkt, mannen en vrouwen, leeftijd 1 tot 60 jaar, die één week daar blijven zonder dat één wanklank wordt gehoord? Nu, dat is geschied van 21—28 Aug. in het N.B.J.B.-kamp te Loenen op de Veluwe.

Kunt u 't zich indenken, dat alle ouderen daar het fijn vonden hout te sprokkelen, een vossenjacht te houden, veldkachels te stoken, enorme eetketels te schuren, kortom, een echt kampleven te leiden?

Als u zich dat niet kunt indenken of voorstellen, wat jammer dan, dat u in die week niet even een bezoek hebt gebracht aan dit kamp. Ge zoudt uw ogen uitge-

keken hebben naar de duimzuigende en spelende kinderkens, geleid (wat 't spelen betreft) door drie jongedochters; waar bejaarde mannen in korte broek en blote benen waarover nog de witte glans van een zeker kledingstuk. Verwonderd zoudt ge stilgestaan hebben bij een groepje vrouwen, die op een wankel bankje zittend, met vrolijke liederen en een mes, een berg aardappelen schilden, genoeg voor drie weeshuizen; dames, die vervolgens H.M. de Kookster hielpen een maaltijd te bereiden, zo voortreffelijk, dat de beroemde Franse keuken er niets bij is.

U had die mannen moeten zien, die in het kamp aankwamen met een witte stijve boord om de hals geklemd en met smetteloos schone handen, hoe ze daar stonden bij de kachels, met ontblote borst en zwarte handen een vuur stokend waarop Nebukadnezar jaloers zou geweest zijn.

Dan zou u 's avonds ook even in de „Tent der samenkomst" zijn geweest en genoten hebben van heilige ernst en gezonde vrolijkheid, terwijl op uw terugtocht naar het station, bijna de gehele weg, onze daverende gezangen u hadden vergezeld.

Ja, daar in het kamp was de geestelijke band des vredes en de vreugde ons aller ervaring.

Als u nu denkt, dáár had ik dan ook bij moeten zijn, wel, wees niet al te bedroefd. Dan D.V. volgend jaar, UW kans!

Velen zijn wij dankbaar, zeker ook de N.B.J.B.Raad, die ons — de „2e Jeugd", de genietingen van de eerste jeugd, op passende wijze, weer zo intensief deed beleven door dit kamp.

Namens allen,
G. PLANTING.

Beroepingswerk

De gemeente te Deventer heeft tot voorganger beroepen Ds. H. Hornstra van Treebeek.

H. TIJMAN, secr.

Advertentiën

Heden overleed, na een langdurig, geduldig gedragen lijden, in haar Heer en Heiland, onze innig geliefde vrouw, moeder, behuwd- en grootmoeder

**Rinske Tigchelaar
geb. Jaspers**

in de ouderdom van 53 jaar

Haar vast vertrouwen in Jezus' spoedige wederkomst is ons tot rijke troost.

1 Thess. 4 : 13—18.

Uit aller naam,
de diepbedroefden,
•B. Tigchelaar.

Leeuwarden, 31 Aug. '48.
Werkmanslust 145.

Wegens ziekte der vrouw

**Huishoudster
gevraagd**

in klein gezin.

Brieven onder letter Z aan
Ds. Jansma, Tetterslootstr. 47,
Haarlem.

OOK UW

FAMILIEBERICHTEN
BEHOREN IN ONS
BLAD

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2914
VRIJDAG 17 SEPT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN
ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Het lied der overwinnaars

*„En zij zongen het gezang van Mozes,
de dienstknecht Gods, en het gezang
des Lams....”*

Openb. 15 : 3.

Nog schoner dan de muziek is het lied, want daarin hebben wij zowel de muziek als het woord. Het woord ontvangt exegese door de klank, de melodie wordt uitgelegd door het woord.

Johannes, de adelaar, die in zijn Evangelie voorbij tast aan ons begin, beschrijft in dit boek wat er zal zijn na het wereldeinde. Nu hoort hij de overwinnaars. Zij zingen niet van hun strijd en overwinning, maar het onderwerp van hun jubel is Mozes en het Lam. Is eigenlijk God, die Mozes gaf en Jezus Christus; Die gerechtigheid openbaarde en genade.

De overwinnaars bezingen God en daarom zal het lied nimmer verstommen. Wanneer wij de naam Mozes lezen, denken wij aan het kind, aan de man, aan Farao en aan de gerichten, die over hem en zijn volk kwamen. Vooral herinneren wij ons het gezang op de oostelijke oever van de Rode Zee. De Heer is groot en niemand meer. Wij denken aan de Sinai en aan de Nebo, welke bergen Gods recht en oordeel openbaren.

Wanneer wij hier het Lam ontmoeten, zo is er niemand, die vraagt, wie toch het Lam mag zijn. Er is maar één Lam. Wij zien het Kind, ons oog volgt de Man, wij aanschouwen op de heuvel daarginds een ruwhouten kruis en in ons wordt het lied geboren, dat als thema heeft: genade.

Groot en wonderlijk zijn Uwe werken, Heere! Gij almachtige God, rechtvaardig en waarachtig zijn Uwe wegen, Gij Koning der heiligen.

Wie zou U niet vrezen, Heere, en Uw Naam niet verheerlijken? Ziende op de geschiedenis zou het hart hier en daar in verwarring kunnen geraken, want zonder

*God en Vader van ons allen, o vergeef 't onrustig hart
al zijn zorg en ij'd'le kwellings, als 't door angsten*

is verward.

*Gij kunt in 't onzeker leven, vaak verlangd en
vaak beschreid,
licht en rust en vrede geven door Uw tegenwoordigheid.*

*Hem, die door de nood der tijden met zijn God
is heengegaan,
zal de Vader aller eeuwen Zijn geheimen doen verstaan.
Als Gods werk zal zijn voleindigd, Hij in allen alles is,
zal het licht zijn, eeuwig licht zijn, licht uit licht
en duisternis.*

licht van boven is het een duister spel, een angstwekkend drama, een onontwarbaar kluwen. Daarboven staand en soms daarin slaand is de heilsgeschiedenis en wie deze opmerkt, gaat het licht op in de duisternis. Diepte van rijkdom van wijsheid en kennis van God, hoe onnaspeurlijk zijn Zijn wegen.

Het kan niet anders. Wanneer Gods Woord en Geest door de vlakten der historie trekken, dan zal het eens openbreken. Dan zullen de volken komen en Hem aanbidden. Is het anders denkbaar? Is er een ander einde der geschiedenis, der mensheid denkbaar dan dit? Reeds hoort de man op Patmos het nog te zingen en reeds gezongen lied. Reeds ziet hij de naties optrekken om hulde te brengen aan Hem, Die de werelden dacht en zij waren. Die in gericht en genade gekomen is tot de verblinde volken. Nog zullen de heidenen woeden en de volken ijdelheid bedenken. Onder leiding hunner groten zullen zij zonder God in de wereld willen zijn. Die wereld zal ineenstorten en de wanhoop onbeschrijfelijk zijn. Maar nog is het einde niet. God laat de wereld, de mensheid niet los. Daarin ligt het heil. De tijd zal komen, zal dat nog tijd zijn?, dat van de einden der aarde de lof van God zal opstijgen en de engelen, die in de Kerstnacht het: Vrede op aarde.... zongen, zullen met ontroering luisteren naar de mensen, die het eindelijk geleerd hebben.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Een goed voorbeeld Aan de grote tentoonstelling, ohlants te Groningen gehouden, bracht ook Prins Bernhard een bezoek. Tijdens een pauze in de rondwandeling, bood een achtjarig meisje, dochtertje van een bekend hotel te Groningen, de Prins een kruik Oude Klare aan. „De Prins”, zegt de N. Prov. Groninger Courant, „toonde zich verrast, maar verzocht met de hem eigen beminnelijke glimlach of hij het geschenk meteen weer mocht overdragen aan zijn gastheer van die middag, de heer Ebels, met de woorden: „sinds Maart heb ik alle gebruik van sterke drank afgezworen”.”

Het onderwerp der prediking Beperkt Paulus zijn Evangelie, wanneer hij tot de Korintheers zegt, dat hij zich niet had voorgenomen iets te weten onder hen, dan Jezus Christus en dien gekruisigd? Sommigen hebben in die uitspraak van Paulus de nadruk laten vallen op de woorden: „onder u”. De Apostel zou dan in andere gemeenten een ruimere boodschap gebracht hebben dan te Korinthe en dit in verband met de waardering van de wijsheid, die in die gemeente gevonden werd. Hierbij lette men vooral op de ontzaglijke inhoud van het eerste hoofdstuk van deze brief met zijn haast verbijsterende climax. Paulus zou dan voor de Korintheers slechts een aspect van de Boodschap in het licht gesteld hebben.

Het hele Evangelie Zou deze opvatting wel juist zijn? Wanneer de Apostel het zo bedoeld zou hebben, heeft hij zich niet aan zijn voornemen gehouden. Immers hij behandelt in zijn brieven aan deze gemeente allerhande onderwerpen en beziet ze van Christus uit. Hij stelt heel het leven en de ganse verwachting der Korintheers in relatie tot Christus, de gekruisigde, opgestane en wederkerende Heer der gemeente. — Het gaat om de Heiland van zondaren, om de Heilbrenger, de Banier, die God zou oprichten onder volken. Het gaat om het geörienteerd zijn van de Boodschap a.g. Jezus op de gehele heilsopenbaring. Om de verzoening, het herstel der verbroken gemeenschap tussen God en mens en alle delen van het heelal en hare bevolkingen. Zo gezien wijst dit woord van de Apostel ons allen de grenzen van onze Boodschap — niet, opdat we niet te wijd zouden trekken, doch dat we die niet menselijk zouden inkrimpen op het gebied, dat door het Evangelie van Jezus Christus bestreken wordt, niet zouden beperken en de Gezondene Gods niet zouden terugdringen tot een of ander terrein van het leven.

De grootte van Christus Als Paulus zegt, dat hij zich niet had voorgenomen iets te weten, dan Jezus Christus en dien gekruisigd, dan gaat het bij hem om de ganse Christus, om de Christus in Zijn overgrootheid, om de Christus in Zijn overhoogheid en Zijn onvatbare glorie: om de Heiland van het ganse Heelal. Niet om een sociaal Kerkhervormer, geen wijsheidsleraar, geen voorbeeld, maar om de Christus, Wiens geheim sluimert in Zijn Kruis. Tegen het menselijk verkrommen van de Boodschap, het op menselijk plan brengen van het Evangelie zullen we waken. De Christus, van Wien wij alleen willen weten, is de Christus van Golgotha — de Christus, door Wiens kruisdood God alle dingen met zichzelf verzoend heeft.

Successie en progressie In een Amerikaans Baptistisch weekblad *progressie* lezen we dat wij, Baptisten, niet geloven aan de Apostolische successie, maar soms de indruk geven wel te geloven aan een Apostolische progressie. — U verstaat het: hier wordt bedoeld op de leer van Rooms, Grieks-Orthodoxen en Anglicanen, dat men slechts het ambt kan bekleden, wanneer men daartoe oplegging der handen ontvangen heeft van iemand, die staat in de lijn der Apostolische opvolging.

Die gedachte wordt door de andere Kerken-groepen van de hand gewezen. We geloven, dat de ware Apostolische successie niet bestaat in het feit, dat er een keten van personen is aan te wijzen, van wie de eerste door een der Apostelen de handen zijn ogelegd. We menen, dat ze worden aangewezen door de Geest. We zien de gemeente nu eenmaal minder als historisch verschijnsel dan als super-historisch verschijnsel in wisselend historische vormen.

Apostolische progressie? Met die opmerking oefende gezegd orgaan een milde kritiek op het feit, dat Baptisten-predikanten in Amerika zoveel onderweg zijn: een processie vormen. De verhuiswagen is haast niet van voor de deur van de pastorieën weg. Ze trekken, als in optocht door het wijde land. Een woonschuit of een woonwagen paste hun beter dan een vast huis. Ze komen, zien, en .... gaan verder: als overwinnaars of als verslagenen. Ze reizen het succes na. Vlot het op de ene plaats niet goed, dan maar weer verder.

We geloven niet in de Apostolische successie, maar houden ook niet van deze processie van Baptisten-dominies. Een weinig meer stevastheid acht dat zusterorgaan wel gewenst. Er is niets op tegen dat er rondreizende predikers zijn. Die kende de Apostolische tijd ook, ofschoon Paulus — (tussen haakjes zij het geschreven) — niet veel met ze op had. Maar er moeten toch ook anderen zijn. Wat is eigenlijk de oorzaak van dat heen-en-weer trekken??

Leiding Nemen we de leiding Gods in ons leven wel ernstig genoeg? Geloven we dat God ons alléén leidt in de grote vragen en niet in de uitwerking daarvan in bijzonderheden? Heeft God ons geroepen met de belofte, dat we succes zouden hebben? Of dat we voor moeilijkheden in de weg der gehoorzaamheid gespaard zouden blijven? Kan God het niet nodig achten, en voor onszelf en voor de gemeenten, dat we die doormaken? Zijn juist in zulke wegen Zijn zegeningen niet vaak verborgen? — Wat ons leiden moet in onze wegen is immers de innerlijke zekerheid, dat het Gods wegen voor ons zijn? En als we die hebben, dan heeft God toch alles voorzien, wat ons in die wegen zou tegenkomen? We kunnen elkander in deze dingen geen voorschriften geven. Kritiek is ook niet op zijn plaats — slechts een vragen. De gemeente moet Gods wil zoeken te volbrengen en al de consequenties, uit haar keuze voortvloeiende tot een juiste oplossing zoeken te brengen. — We zeggen andermaal: dit is heel moeilijk, doch dat moet men dan ook voelen en biddend leven en handelen. In elke weg zullen we vrede hebben — vrede onder strijd, en Gods heerlijkheid ten laatste zien, als we waarachtig geloven in de leiding van God in ons werkelijke leven.

Kerken in de Ver. Staten In de Verenigde Staten, die nimmer een Staatskerk gehad hebben en waar godsdienstig zijn en niet-godsdienstig zijn voor de Staat geen onderscheid maakte, in deze zin n.l. dat niemand vanwege zijn kerkelijkheid of godsdienstigheid werd voortgetrokken, telt thans 77.386.188 mensen, die bij

een Kerk zijn aangesloten. Dit cijfer is hoger dan het immer was en overtreft dat van 1946 met 3.713.06

Men telt er 223 Protestantse kerk-groepen, die tezamen 46.149.676 leden tellen, even meer dan 60% van het totaal kerkelijk georganiseerde mensen. De Rooms Kath. Kerk telt 25.286.178 leden, dat is even over de 33%. Er zijn 4.641.000 Joden, terwijl 1% tot niet-protestantse groepen behoren, n.l. Grieks- en Russisch Orthodoxen en de Spiritisten. De Roomse Kerk groeide er met 3.5 % en de Protestanten met 2.6 %.

L.

Een greep uit de

Conferentie te Londen

Ik heb altijd grote bewondering voor onze redacteurs. Elke week toch verschijnen er van hun hand leerzame en lezenswaardige artikelen.

Al zijn we het niet steeds met hen eens, zij doen hun best en geven wat ze kunnen. Zonder hun ijver zou onze Christen niet kunnen bestaan.

Er zijn mensen, bij wie de gedachten schijnen te vloeien als de inkt uit hun pen. Eerlijk gezegd, ik heb er altijd werk mee. Ik moet me dwingen tot schrijven. Die pen wil maar niet. Nu zal het echter moeten gebeuren, beleefd heb ik genoeg en 't is zelfs mijn plicht U van deze ondervindingen iets mede te delen. Van 13 tot 17 Aug. was er namelijk te Londen een conferentie van de Europese Baptisten, uitgaande van het Wereldverbond. Onder vele deelnemende Europese landen was ook Holland vertegenwoordigd. Afgevaardigden namens de Unie waren de broeders Jansma en ondergetekende, terwijl broeder Weenink en zijn vrouw op speciale uitnodiging ook aanwezig waren. De eerste dag was bijna geheel gewijd aan het horen van verslagen der arbeid uit de verschillende landen. Ook wij hadden bij monde van br. Jansma de gelegenheid onze noden en wensen, maar ook onze mogelijkheden bekend te maken. Wij mochten opmerken, dat de vergadering een open oor had voor onze speciale noden en zo de Heer wil zal de Commissie der Unie op de eerstkomende vergadering de resultaten der besprekingen te Londen verwerken. Misschien zal er dan binnenkort meer nieuws dienaangaande kunnen verschijnen. Van harte hebben wij ons verblijd, dat vooral de opleiding der Voorgangers in ons land en in geheel Europa de bijzondere aandacht der vergadering had en dat ook de broeders in Amerika er diep van overtuigd waren, dat hier onmiddellijk ingegrepen moest worden. Het was ons goed in Londen te zijn. Wij hebben iets gevoeld van Hand. 15, waar de leidende broeders voor het eerst bijeen kwamen om het werk des Heeren te bespreken. Hoe diep hebben we het gevoeld, dat we naast elkaar staan en met elkander mogen strijden. Zeer getroffen werden wij allen door de berichten van de afgevaardigden uit Spanje en Italië. Vooral in Spanje is de nood groot. In dat land werd in October 1947 een grote actie tegen de Evangelische kerken op touw gezet. Anti-Protestantse pamfletten werden in de straten verspreid en de kranten verschenen met grote artikelen, waarin de Evangelische kerken werden aangevallen en belasterd. Van de kansels werden en worden nog voortdurend z.g.n. Herderlijke brieven voorgelezen die tegen de vrije evangelieverkondiging gericht zijn. Volgens deze propaganda is de Rooms-

Katholieke kerk de enige ware kerk, zij alleen mag aanspraak maken op vrijheid van Godsdienst. De evangelische Christenen mogen hun geloof alleen uitleven binnen de muren van hun eigen huis. Openbare erediensten, bijbelverspreiding enz., is onmogelijk. Hoe groot de moeilijkheden zijn waarmede deze Christenen te kampen hebben moge ook blijken uit het feit, dat in Barcelona bij voorbeeld in een ziekenhuis slechts drie bedden voor protestanten beschikbaar worden gesteld. Geen wonder, dat deze mensen steeds meer protestant worden en hun protesten de wereld inslingeren. In Dec. 1947 werd de Baptisten kerk te Valencia gesloten omdat een groepje jonge katholieken een opstootje voor de kerk hadden veroorzaakt. Deze kerk, welke gebouwd werd in 1885 en het eigendom is der Amerikaanse Baptisten, was ondanks alle verzoeken en protesten in Augustus j.l. nog gesloten. In Archena werden acht Christenen vier dagen in de gevangenis gezet, omdat ze een openbare godsdienstoefening hadden gehouden. Verschillende andere broeders werden tot hoge geldboeten veroordeeld wegens het houden van godsdienstoefeningen in hun woning.

De vergadering besloot namens het Baptist Wereldverbond een protest-schrijven te richten aan Generaal Franco met het verzoek de vrijheid van Godsdienst te willen garanderen aan alle onderdanen. Of het helpen zal? Laten wij hopen en bidden.

Hoe dapper staan onze geloofsgenoten op de bres voor het zuivere Evangelie van de genade Gods in Christus Jezus. Ik heb leren zien, dat wij niet half dankbaar genoeg zijn voor de vele voorrechten en zegeningen, die God ons schenkt in ons vrije Nederland. Moge God ons en onze kinderen bewaren voor een overheersing van de Rooms Katholieke kerk.

Ook hier geldt, dat wij als enige macht tegenover alle kwaad slechts de macht van het woord onzes Gods kunnen stellen. Dit woord uit te dragen zij meer dan ooit ons grote levensdoel. Gij zult Mijn getuigen zijn, heeft de Heiland gezegd. De Heer schenke ons een groot geloof in Zijn zaak en een hart vol liefde. Moge het spoedig zover komen, dat wij de opleiding van onze broeders, die het woord zullen verkondigen geheel in eigen hand kunnen nemen. De conferentie gaf ons hoop op hulp, en wij zullen dankbaar deze hulp aanvaarden, maar het woord van onze nieuwe Vorstin mogen ook wij tot het onze maken: „God helpt hen, die zichzelf helpen”. Ik heb het zo opgevat: Wij mensen moeten doen wat wij kunnen en de rest aan God overlaten. Laat ons de Heer bidden om een vernieuwde openbaring van Zijn kracht en Geest in ons midden.

G. W. TIJMAN.

Wereldraad der Kerken

Tussen de beide Zondagen van het Congres

De Maandag was nog niet half verstreken, of wij hadden met elkander iets heel bijzonders gedaan, n.l. de geboorte van onszelf vastgesteld. Op voorstel van Dr M. Boegner, voorzitter van de Federatie van Protestantse kerken in Frankrijk, werd de volgende resolutie aan de vergadering voorgelegd: „Dat de eerste assemblée van de Wereldraad der Kerken hierbij geconstitueerd wordt verklaard, in overeenstemming met de constitutie,

ontworpen in 1938 te Utrecht; dat de assemblée zal bestaan uit die personen, die als de officiële afgevaardigden van de kerken bij de Raad aanwezig zijn; dat de vorming van de Wereldraad bij deze een feit is."

Ziezo! Wij kruipen uit de dop! Of er in? En wat zijn wij dan? Wat houdt die constitutie van Utrecht in, waarvan de resolutie gewaagt?

Dr W. A. Visser 't Hooft, de allen en alles bezielende algemene secretaris, sprak daarop een rede uit, waarin hij licht werpt op deze vragen. Zijn wij een Super-Kerk? Wij Baptisten huiveren bij het horen van het woord „Superkerk". Wij zijn immers met hart en ziel independenten en geloven in de majesteit en autonomie van de plaatselijke gemeente en van het gemeentelid en van het individu. „Nee", verklaarde ons de spreker, „wij zijn geen Superkerk, geen Kerkvergadering, geen synode. We zijn een gemeenschap van Kerken, waarin God Zijn kinderen heeft ondergebracht. Door deel te nemen aan deze gemeenschap erkennen wij, dat Christus ook in andere kerken werkt en zijn wij bereid te luisteren naar wat zij ons hebben te vertellen".

De aartsbisschop van Canterbury, Dr Geoffrey Fisher, presideerde deze gedenkwaardige bijeenkomst. Zijn markante kop stak scherp af bij een donkere achtergrond. Met heldere stem vroeg hij eenvoudig wie voor de resolutie is. Alle handen gingen omhoog. Wie tegen? Geen enkele hand verhief zich. Een ogenblik diepe stilte. Toen viel de hamer. Een beslissing, waarvan de draagwijdte zich uitstrekt tot de eeuwen der toekomst, en die het heimwee van de eeuwen van gisteren is geweest, was genomen. Dr Fisher ging voor in een kort gebed en dankzegging. Nu weten wij wie wij mogen zijn: „de Wereldraad van Kerken". En wij Baptisten zijn er ook bij!

In de Raad van Bijstand, die dienen moet om de arbeid van deze Wereldraad behoorlijk te regelen, werd o.a. Dr Benjamin Mays, president van de Nationale Baptisten Conventie, Amerika, gekozen.

* * *

Op de namiddagvergadering, die bijgewoond werd door het prinselijk echtpaar, sprak Professor Karl Barth voor een stampvol Concertgebouw over „Gods Heilsplan en de chaos der wereld". Op typisch Bartiaanse wijze werd dit onderwerp behandeld. Wij zullen allereerst ons goed moeten overtuigen — aldus spreker — dat Gods Heilsplan het Heilsplan van God is; dat wil zeggen Zijn reeds gegrondvest en verschenen en zegevierend Koninkrijk in onze Heere Jezus Christus, die aan zonde en dood en duivel en hel de macht heeft ontnomen. Nee, onder Gods Heilsplan moeten wij niet verstaan de vestiging en handhaving van de kerk; haar taak in verband met de chaos; haar bemiddelende tussenkomst. Gods Heilsplan moeten wij niet zien als een christelijk Marshall-plan. Wij, de kerken tezamen, de Kerk is geen Atlas. Waar de kerken menen het te moeten doen, daar werken zij de chaos in de hand. Immers is het goddeloos en belachelijk te menen, dat wij bestemd zijn om de koepel des hemels op onze schouders te torsen. Wat wij in deze dagen kunnen en behoren te doen is de wereld te tonen, wat de Geest van God in ons vermag. Laat ons, christenen van alle landen en van alle talen en van alle confessies, vergaderd als wij hier zijn, eenvoudig doen wat wij zo vaak gehoord en gepredikt hebben n.l. onze weg op de Heer wentelen en wij zullen ervaren, dat Hij het zal maken.

Barth's woord werd met ademloze aandacht aangehoord. Debat? Het woord hindert mij, nu het uit mijn pen is gevloeid en mij aanstaart. Wie kon er nog aan debat

denken? De spreker moet zich onder het zich ontdoen van zijn last gevoeld hebben als een gezant van Christus' wege. Zijn boodschap was ons een boodschap van God. Hijzelf had zijn weg op de Heer gewenteld!

* * *

Op de avond van deze dag recipieerde onze regering in het Rijksmuseum, waarna de gasten werden rondgeleid door de expositie uit de Pinacothek te München. Het middernachtelijk uur stond op het punt zich te laten horen, toen wij de sleutel in de deur van onze woning staken.

* * *

Wij hebben daar boven geschreven: „Tussen de beide Zondagen van het Congres" — en wij zijn niet verder gekomen dan de avond van Maandag. Er valt zo veel te vertellen, wat de aandacht van ons allen ten volle verdient, dat wij er waarlijk geen raad mee weten. Moet ik u nu nog een relaas geven van Dinsdag? Van elke volgende Congresdag? Ik ben bang, dat uw geduld te kort schiet. Over Woensdagavond in de Baptisten kerk hebben anderen u reeds ingelicht. Ik stel voor ons maar rustig te laten congressen tot de eerstvolgende Zondag.

Haarlem.

J. W. WEENINK.

Reisindrucken uit

DUITSLAND

Het is mijn schade, en misschien mijn schande, dat ik de vele impressies, die tijdens een reis een lichte afdruk in me achterlaten, onmogelijk direct op papier kan zetten. Het verbaasde mij steeds mijn reis- en lotgenoten bezig te zien met pen of potlood. Misschien was het de vrees, dat mij iets op dat ogenblik zou kunnen ontgaan, dat mij verhinderde alles rustig neer te zetten. Nu heb ik de last, want het moet alles al weer onder uit de zak gehaald worden. Natuurlijk verdedigde ik mijn houding; dat is in de regel maar een kleinigheid. Ik placht te zeggen: „Wat ik zo niet onthouden kan, dus geen indruk op me maakt, is waard vergeten te worden".

Van Essen ging het naar Wiedenest. Dat gaat natuurlijk niet allemaal zo vlug als hier op papier. Br. Mascher, de broeder, die in Duitsland namens de bond het werk onder de Zondagschoolkinderen verzorgt, was een gids, zoals men die zich graag droomt. De man las het spoorboek als een bijbel, dacht een der engelse vrienden en men wilde beweren, dat hij eens inplaats van: ik lees u voor het dertiende hoofdstuk, het achtste vers, gezegd moet hebben: ik vraag uw aandacht voor bladzij 47, tabel 28 A. Br Mascher droeg ook de beurs, die door het Wereldverbond gevuld was, zodat wij binnen de duitse grenzen geen reisonkosten hadden. Br Mascher nam de kaartjes, draafde langs de trein en was niet gerust eer hij ons allemaal weer gezien had. Maar om meer redenen hebben wij deze broeder zeer leren waarderen. En mij dunkt, hij was haast de zwijgzaamste onder ons. Een Zweed liet hem misschien nog achter in deze kunst.

Wiedenest. Plaats van rust en vrede. Weggeborgen tussen hoge heuvelen, die wij nu en dan beklommen. Het is toch een mooi land. Nee, misschien zouden wij

er niet aarden. Tenslotte moeten we eens een wijd veld voor ons hebben en kunnen kijken tot daar waar de hemel op de aarde rust. We moeten over de wijheid de hollandsche hemel zien met witte schepen in het blauwe meer der luchten. Maar toch, zo'n heuvellandschap, de bossen, de korenvelden, de zingende beken, welk een bekoring gaat ervan uit.

In Wiedenest hadden de „broeders van de vergadering” een school, waarin jonge mensen, die graag beter de bijbel wilden leren lezen, onderdak vonden. Er is voor de „broeders van de vergadering” een naam, die zij niet begeren, maar waaronder zij misschien wat beter bekend zijn: de Darbisten. Het is nu niet aan de orde over hen te schrijven. Voldoende zij hier op te merken, dat bijna de gehele groep in Duitsland met de Baptisten en nog een andere groep gelovigen verenigd zijn onder de naam van Bond van Evangelisch-Vrijkerkelijke gemeenten. Persoonlijk zouden wij in Nederland een vereniging van dergelijke groepen toejuichen. Elke deling in diverse organisaties moet ons toch altijd weer zeer doen.

Door deze vereniging in Duitsland was het mogelijk om, toen de school in Hamburg door bombardementen onbewoonbaar werd, de zetel van dit werk te verleggen naar Wiedenest. Tijdelijk trouwens. Op de duur verkoos men toch een meer centraal gelegen plaats. De school in Hamburg is weldra in zoverre hersteld, dat men daar nog deze herfst weer hoopt te beginnen. Doch daarover misschien later. Nu waren de studenten her en der verstrooid in gemeenten en was er ruimte voor ons. Er waren drie gebouwen. In het ene woonden leraren. In het andere huusbewaarder en personeel, waar tevens een eetzaal en kamerruimte voor studerenden. In het derde bevond zich een kerkruimte plus zaal, daarboven weer diverse kamers voor studenten. Daarin woonden wij, mannen, prachtig, als in dagen vanouds. Mijn voorrecht was het de kamer met een jong engels predikant te delen.

Over de conferentie daar schreef ik reeds in het vorig nummer. Rest nog mee te delen, dat we Zondagsmorgens naar Derschlag gegaan zijn, waar een Nederlander, br Brinkert, afkomstig uit Arnhem, predikant is en een buitengewoon gezegend werk verricht. Het werk bloeit uitermate en we, zijnde des middags zijn gast, hebben ons zeer verheugd over zijn mededelingen. Onze broeder wordt zeer geacht om zijns werks wil. In de middag wandelden we terug en hadden een jeugdmiddag in de bovengenoemde kerk in Wiedenest. De jonge mensen zelf zijn jammer genoeg nauwelijks aan het woord geweest, want van de buitenlandse gasten werden toespraken verwacht.

De voorlaatste avond hadden we een bonte avond onder elkaar in de leraarswoning. Tot onze spijt waren van de leraren alleen de broeders Mundhenk en Rockel aanwezig. De anderen waren op reis. Onze jongelui, die de avonden uit de tenten kennen, weten hoe gezellig die bijeenkomsten kunnen zijn.

Ons samenzijn in dit heerlijke dorp met zovele goede herinneringen besloten we de laatste avond met de viering van het Avondmaal. Vier naties zaten aan de tafel en brachten ons brood en beker. De stoel in het midden hadden we opengelaten.

Zo staat de boog der genade over onze landen, over onze zonden. Terwijl die dag in alle landen de klokken luiden om het volk des Heeren eraan te herinneren, dat in Amsterdam vele kerken samenkwamen tot een gesprek, hadden wij het gesprek geopend.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

PERNIS

Geliefde zusters en broeders. Het is ons een groot voorrecht om u enige schetsen uit de afscheidsdienst van onze geliefde voorganger br Baptist te mogen geven. Al vroeg vulde zich het kerkgebouw met vele belangstellenden, aangezien onze voorganger buiten de Baptistengemeente zich vele vrienden had gemaakt. Br Baptist had als uitgangspunt voor deze avond gekozen een gedeelte uit Hand. 20 vanaf 15 tot 38. Op trefende wijze schetste hij ons het leven en het werk van de Apostel Paulus voor de Efeziërs. Ademloos beluisterden wij hoe br Baptist ook zijn werk, niet alleen op Pernis, maar ook elders heeft mogen doen, en zich overal als een gezant van Christus' wege heeft getoond, niets achterhoudende; hoe hij met ootmoedigheid het Evangelie van Jezus Christus gebracht heeft vooral de nadruk leggende op het naderende afscheid dat ook de Apostel Paulus moest nemen van zijn geliefden, niet wetende wat hij te Jeruzalem ontmoeten zou. Zo ook met br Baptist, die niet weet wat hem in het vreemde werelddeel wacht; maar God, die hem roept, zal hem zeker ook de weg wijzen die hij gaan moet. Br Baptist eindigde zijn toespraak met de zekerheid uit te spreken, dat ook God voor ons als kleine kudde zal zorgen en liet daarop het mooie geloofslied zingen: Nooit kan 't Geloof te veel verwachten.

Daarna nam br Ds Reiling de leiding voor het verdere van die avond, waarop hij als eerste spreker br Mastenbroek, ouderling onzer gemeente het woord gaf. Vele waarderende woorden heeft hij br Baptist toegesproken voor de liefde en toewijding, die wij als gemeente hebben mogen ondervinden, eindigende met de wens dat God ook zijn weg in de toekomst voorspoedig mag maken. Daarna kreeg de loco-burgemeester gelegenheid een afscheidswoord te spreken. Het bleef echter niet bij een afscheidswoord, het werd een waar getuigenis, dat hij ten aanhore van zovele dorpsgenoten van onze voorganger gaf. Stil was het en het deed ons als gemeente bijzonder goed zulk een getuigenis te mogen horen van een buitenstaander.

Daarna volgden zeer waarderende woorden van verschillende afgevaardigden, o.a. van de vertegenwoordiger der Unie Ds L. de Haan, Ds Weenink als voorzitter der E.C.U., br E. de Haan, als afgevaardigde van de gemeente te Heerenveen en Ds J. de Jong als afgevaardigde van de gemeente te den Haag—Singel, br Benne van den Haag—Oost, br Bakker van R'dam (Z.) en ten laatste wilde ook Ds Reiling als vertegenwoordiger der gemeente te R'dam (C.), tevens als vaderlijk vriend, deze avond niet sluiten alvorens hij ook zijn hart opende, zodat wij allen daarin konden zien de warme klop der liefde, toegenegenheid en waardering, die hij voor onze scheidende voorganger openbaarde. Na deze vele goede woorden kreeg nogmaals br Baptist het woord. Wij gevoelden allen hoe het br Baptist te moede was, het viel daarom ook niet gemakkelijk de juiste woorden te vinden, daar wij in zulke ogenblikken nooit de dank, die in het hart is, onder woorden te kunnen brengen. Toch heeft br Baptist woorden gevonden en iedere spreker van harte dank gezegd voor al het goede hem toegewenst.

Wij hadden trots droefheid in ons hart een gezegende avond en mochten eenparig het laatste vers van lied

343 uit volle borst hem toezingen. Moge nu Hij, Die wolken, lucht en winden wijst spoor en loop en baan, voor ons ook wegen vinden, waarop ons aller voet kan gaan. Wij willen voor ons uit zien op de Voleinder des geloofs, Jezus Christus.

Secr. K. VAN OPSTAL.

STADSKANAAL

Zoals droefheid en blijdschap steeds weer afwisselen in het leven, gaat het ook in de gemeente. Enige tijd geleden ging een oude zuster, en pas een oude broeder na een langdurig lijden van ons heen. De Heer heeft ze thuis gehaald. Daar was ook de vreugde van een ouder paar, die hun zoon na een afwezigheid van bijna drie jaar in de tropen, weer thuis mocht ontvangen. Welk een blijdschap en dankbaarheid was daar, dat God hem al die tijd heeft bewaard en gespaard. Dankbaarheid is daar ook in onze harten dat God ons weer een jonge broeder schonk, die de goede belijdenis mocht afleggen om weer één van de ledige plaatsen te vullen. Daar is nog een ledige plaats in ons midden, dat is de plaats van een voorganger. Hoe gaarne wij ook wensten dat deze weer vervuld werd, tot nog toe moesten wij het er nog steeds zonder doen. Wat onze openluchtevangelisatie betreft, die met het oog op de wintermaanden nu spoedig ten einde is, we kunnen er dankbaar op terugzien. Doordat we de beschikking hadden over microfoon en luidspreker was er steeds een groot aantal luisteraars. Niet alleen zichtbare maar ook veel onzichtbare luisteraars. Zo is door woord en lied het Evangelie gebracht aan velen, en we geloven dat het zijn vruchten zal afwerpen voor de eeuwigheid.

Zo gaan wij moedig voorwaarts met al onze arbeid, vertrouwende op de Heer, Die het alles wel maakt in voor- en tegenspoed, en onze zwakke krachten wil gebruiken voor Zijn heerlijk werk.

Namens de gemeente G. K.—B.

Mededelingen

THEOLOGISCHE WERKGEMEENSCHAP

Dinsdag 21 en Woensdag 22 September a.s. vergadert de theologische werkgemeenschap te Apeldoorn. Opening der vergadering: Dinsdagmorgen 10 uur.

Leden en bezoekers worden verzocht de nodige bonnen mee te brengen en ook voor hun eigen suiker te willen zorgen.

H. BAKKER
G. VEGTER.

EVEN AANDACHT VOOR APELDOORN, BROEDERS!

De Theologische Werkgemeenschap in de Broederschap van Baptisten Predikanten vergadert D.V. Dinsdag en Woensdag a.s. te Apeldoorn.

Ds. Vegter zond mij de namen der deelnemers. Ik neem aan, dat de broeders voor één nacht (van Dinsdag op Woensdag) logies nodig hebben. *Wie Maandagavond al komt, gelieve dat even te melden*, indien hij gastvrijheid van onze gemeente begeert. Woensdagavond zal ieder nog thuis kunnen komen.

Dus er wordt voor logies gezorgd, *doch alleen voor hen*, die door br. Vegter zijn aangemeld of die zichzelf

hebben aangemeld. Wie zich te laat opgeeft drage manmoedig de gevolgen daar van!

Uw eventuele mededeling of aanmelding moet naar de Zwarte Kijkerweg 18 gezonden worden.

d. H.

DANKOFFERWEEK ZUSTERHULP

Vanmorgen zijn de zakjes voor de dankofferweek verzonden. De namen van enkele secretaresses der afd. waren niet in mijn bezit. Ik ben zo vrij geweest de zakjes aan de secretarissen der gemeente te zenden. Willen deze broeders mij een dienst bewijzen en ze op de plaats der bestemming afgeven? Weest van mijn dank verzekerd.

De penningmeester der N.B.V.B.,
IJ. DE HAAN—ENGELSMAN.

IETS OVER DE NIEUWE TABITHA-KALENDER

Ook voor 1949 gaat de prop.-comm. Tabitha een dagkalender uitgeven. Reeds zijn vele proefschilden met in-tekenlijsten verzonden. . . . Het is natuurlijk de bedoeling, dat met deze lijsten zoveel mogelijk zal worden gewerkt onder de leden der gemeenten en daarbuiten.

Zoals men in de circulaire heeft kunnen lezen, is de verzorging van de kalender prima geslaagd. De prijs is weer gesteld op f 1.75 per exemplaar. Dus niet duurder dan andere dergelijke uitgaven.

Ook deze kalender is waarlijk een sieraad voor uw huiskamer en zal een geestelijke vriend zijn gedurende het hele jaar. Alleen. . . er is enige verandering in de samenstelling der voorzijde van de kalenderblaadjes. De reden hiervoor willen wij u nu uiteenzetten.

Als propaganda-commissie betreurden wij het ten eerste, dat deze keer geen meditatie's op de voorzijden konden worden opgenomen. De beide vorige dagkalenders brachten ons een belangrijk geldelijk verlies, omdat lang niet alle kalenders geplaatst werden. Bij een mindere oplage werd de drukprijs nog belangrijk hoger en zouden de nadelen nog groter geweest zijn. Daarom werd in eerste instantie besloten om de Tabitha-kalender-uitgave voor dit jaar stop te zetten.

Maar opeens kregen wij een aanbieding, die het ons mogelijk maakte om met een kleinere oplage toch financieel redelijk uit te komen. Doch dan moesten de meditatie's, zoals wij die gewend waren, komen te vervallen. De prop. comm. meende dit voor één jaar te moeten proberen.

Nu Tabitha bij besluit der laatst gehouden Algem. Vergadering Unie-zaak wordt, is er zekere kans, dat meer voorgangers zich voor dit werk gaan interesseren en de Tabitha-propaganda zullen steunen. Misschien kan de oplage voor 1050 verhoogd worden en weer met onze gebruikelijke meditatie's worden uitgevoerd.

Waarde broeders en zusters, wij hopen dat een en ander u duidelijk zal zijn en vertrouwen er op, dat u allen mede zult werken dat dit schone stuk werk voor de Heer zal slagen. Maakt dat de Tabitha-kalender in omloop blijft tot in lengte van jaren en mede daardoor de Tabitha-diaconessenarbeid voor onze Nederlandse Baptisten gemeenten wordt bestendig.

Broeders voorgangers! Geeft uw steun aan dit belangrijk werk. Vrienden en werkers voor Tabitha! Zet uw schouders er onder en werkt immer voort. Blijft geloven in dit mooie werk, wat de Heer u opgedragen heeft.

Uw prop.-secretaris,
G. A. BUITENHUIS.

Met God als dominee

Ja, ik keek ook even vreemd op toen ik die woorden las. Toen verdween de lichte schrik en werd ik stil bij zulk een uitspraak. Het is een zinnetje uit een brief, die ik dezer dagen ontving. Iemand leeft ergens in een dorp en is niet in staat de godsdienstoefeningen der gemeente te bezoeken, tenminste niet geregeld. Juist zulke mensen waarderen zo echt zulk een bijeenkomst. Ze zien er naar uit, ze beleven intens de ganze dienst en teren er nog dagen op. Als een koele dronk, als vers fruit overtrokken met de blauwe was der ongeschondenheid. Wat anders dan de zatte neergezetenen, die niet weten wat ze zingen en de preek alleen kunnen waarderen als er wat kruidnagels in steken.

Deze, een kind van God, was verhinderd naar de kerk te gaan en zat op die Zondagmorgen reeds vroeg in alle stilte in de kamer. De blikken dwaalden door het raam. Over het veld lagen de neveldekens. „Ik zie over het land de lucht rose worden van de zon, die op komt. De nevels trekken op. Zo is het ook in mijn hart. Als je je er even goed in verdiept, wat je eigenlijk bezit in Hem, dan is dat zo'n grote zonnestraal. Daar kan eigenlijk ook geen nevel voor bestaan. Ik zal nu nog een hoofdstuk lezen en God vragen of Hij mij daarover Zijn zegen wil geven. Dan is dit mijn kerkdienst, met God als dominee.”

Wat een kerkgang, vindt u niet?

Dat is bij ons in de stad anders. Laat opstaan. Zenuwachtig drijven. Haastig eten en dan maar zien, dat we nog op tijd de kerk binnen komen. Is het zo bij u niet? Gelukkig. Ik zou zo ook niet kunnen leven. Maar het gebeurt.

Dan als deze daar buiten, met de blik over de velden. Het deed mij even denken aan een morgen, dat ik in een dal wonend, reeds vroeg aan een tafel zat te schrijven. Ik wist, de zon moest reeds opgekomen zijn. Maar hoogop rezen de heuvelkammen, bedekt met dennen, die als kantwerk tegen de lichtende hemel afstaken. Eindelijk vielen de eerste stralen over de rand en steeds dieper daalden de bundels van het licht onze duisternis binnen.

Hoe vaak nog verhinderen onze heuvels de zon zich over ons te ontfermen, die toch alleen maar kunnen leven bij het licht. Deze daar buiten heeft ook heuvels, die soms het licht willen onderscheppen. Maar deze beklimt die heuvels en baadt de ziel in de reine banen van goddelijk licht. Hoe zuiver zouden onze zielen zijn, als wij bij het rijzen der zon onze vensters openen tegen Jeruzalem en Gods pure luchten ons konden binnendringen.

Met God als dominee. Wat een woord. Welk een Dominus! Welk een kerk! En welk een gemeente om toe te spreken. Dit is geen uitnodiging om de diensten in uw kerkje te verzuimen. Maar wel een aanduiding voor ons allen tot genezing onzer kranke zielen. Een hoofdstuk lezen. En God bidden om Zijn zegen. Hij wil ook u een preek houden.

HUIZINGA.

Beroepingswerk

Ds Hornstra te Treebeek heeft voor het beroep der gemeente te Deventer bedankt.

BIJBELS en NIEUWE TESTAMENTEN

worden door het Lectorfonds aan gemeenten en particulieren geleverd tegen de geldende prijzen. Dus gaat ieder bij het Lectorfonds bestellen, want ieder wil toch ons eigen lectorfonds en daarmee onze Unie bevoordelen! Het is in het belang van ons werk, dat de omzet van ons werk, dat de omzet van ons Lectorfonds zo groot mogelijk wordt. Natuurlijk kan ook in grotere aantallen voor bidstonden, catechisaties, enz. geleverd worden; daarvoor is slechts een levertijd van ongeveer 2 weken nodig.

Ziehier de prijzen: Kleine huis- of huwelijksbijbel ad f 4,80. Nieuwe Testament met Psalmen in Nieuwe Vertaling grote uitgave (21 $\frac{1}{2}$ x 15 $\frac{1}{2}$ cm.) ad f 3,60, kleine uitgave (13 x 9 cm.) ad f 1,80.

Let wel: in 1950 verschijnt de Bijbel geheel in Nieuwe Vertaling! Wie verzekerd wil zijn van een exemplaar bij de verschijning geve zijn bestelling zo spoedig mogelijk op aan het Lectorfonds, doch vóór 1 Nov. a.s. Er verschijnen 2 uitgaven: een Kleine Huis- of Huwelijksbijbel, formaat c.a. 21 x 14 cm., prijs minstens f 8,— en een Schoolbijbel, formaat c.a. 17 x 11 cm., prijs minstens f 4,—. Het kan n.l. nodig zijn door stijging van de kostprijs een hogere prijs te berekenen, gelijk het Ned. Bijbelgenootschap bericht. Natuurlijk wilt U zich de gelegenheid om in 1950 bij verschijning in het kostelijk bezit te komen van een bijbel geheel in de Nieuwe Vertaling niet laten ontgaan. Dus zie ik Uw bestelling reeds spoedig tegemoet en met graagte noteert het Lectorfonds U op de wachtlijst!

Voor een Nieuw Testament in de Nieuwe Vertaling of een Bijbel in de Statenvertaling kan men nu reeds dadelijk terecht bij

Het Lectorfonds, Tetterodestraat 47, Haarlem.
Giro 9260 ten name van de Unie.

DE KINDERVRIEND

De oplage No. 37—40 is geheel uitverkocht. De toeloop naar de Zondagsschool manifesteert zich in een stormloop op De Kindervriend! En dat is goed zo.

Het door U benodigde hogere aantal moet uiterlijk 10 dagen vóór de verschijning bij de administratie bekend zijn, voor No. 41—44 dus uiterlijk Woensdag 22 Sept. Werkt met De Kindervriend! Het is een goede dienst aan de Zondagsschool en aan het Kind!

T. JANSMA.

Abonnementsgelden van De Christen

voor het 4de kwartaal zie ik gaarne zo spoedig mogelijk op giro 9260 tegemoet. Wie dat doet en er voor zorgt, dat het abonnementsgeld (f 1,25) tijdig d.w.z. uiterlijk 30 Sept. in mijn bezit is, bespaart zichzelf 20 ct. incassokosten en de administratie veel werk. Bij voorbaat hartelijk dank!

De administrateur T. JANSMA.

Tot onze spijt kunnen de artikelen van onze medewerkers Ds Brandt en Ds Hardenberg wegens gebrek aan plaatsruimte nu, eerst de volgende week verschijnen.
Red.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2915

VRIJDAG 24 SEPT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Stervend Christendom

Heeft het Christendom in Europa nog een toekomst? Is het niet zo, dat nieuwe geestelijke krachten opkomen en beslag op de volken leggen? Deze bewegingen zeggen niet een nieuwe godsdienst te zijn. Integendeel: ze komen vaak in anti-godsdienstig gewaad. Maar wie nauwkeuriger toekijkt merkt wel, dat hij het met pseudo-religies te doen heeft.

Is de beschaving van West-Europa tot de ondergang gedoemd? Zal zij de kracht tot vernieuwing blijken in zich te hebben? Sommigen twifelen. Wanneer de beschaving, die thans Europa haar stempel opdrukt, verdwijnt, betekent dat dan tevens niet de ondergang van het Christendom in dit deel der wereld, als die geestelijke macht, die hier de beschaving haar eigen vormen gaf?

De vraag, of wij hier in West-Europa voor een stervend Christendom staan, is voor ons belangrijker dan die, of we het te doen hebben met een beschaving, die ten ondergang rijgt.

Stervend Christendom is daar, waar slechts een uitwendige gemeenschap met Christus is. Door het geboren zijn onder volken, die reeds voor eeuwen met de Boodschap van Christus in verschillende vormen en wijzen in aanraking gekomen zijn, door opvoeding — directe of indirecte — en door onderwijs staan miljoenen in Europa in een uitwendige betrekking tot Christus. En door deze enkelingen ondergaan de volken in meerdere of mindere mate de invloed van de Geest van Christus. Ze zijn niet los van Hem. Daarmede is dus niets gezegd omtrent hun *bewuste* verhouding tot het Evangelie. Individueel mogen ze onverschillig, afwijzend of zelfs vijandig tegenover het Evangelie staan — dat verandert niets aan de macht die, huns ondanks, het Evangelie over hen heeft. Slechts geleidelijk en niet zonder inspanning zullen ze zich geheel vrij kunnen maken van wat hun leven en dat van hun geslacht eeuwen aaneen heeft beïnvloed.

Er is een verbinding met Christus mogelijk, die een-

maal eindigt. Dit geldt voor de enkeling — waarom zou het niet voor de volken gelden? Wanneer in de Schrift gesproken wordt van de „grote afval”, zou dat dan niet zien op dit loslaten van Christus door de volken als zodanig?

Wat is Christendom?

Wat is het *niet*?

Christendom, nader: persoonlijk Christendom, is niet instemming betuigen met Christus. — De Heere Jezus heeft zelfs Zijn discipelen nooit gevraagd, of ze het met Hem eens waren. Hij heeft evenmin immer gevraagd naar hun opinie over Zijn leer of aangaande Zijn handelingen. Nooit stelde Hij Zijn woorden of daden ter discussie. Hij was zo ten volle verzekerd van de waarheid van Zijn woord en de juistheid van Zijn handelen, dat Hij nooit gevraagd heeft naar de goedkeuring van wie ook.

Het Evangelie wordt niemand voorgelegd ter keuring.

Het wordt niet bekend gemaakt als onderwerp voor gedachtenwisseling.

Het is een proklamatie.

Er wordt een Beslissing in bekend gemaakt.

Hij, die daarin spreekt, spreekt als Machthebbende.

Christendom is meer dan:

a. aanraking met Christus hebben.

Een aanraking is kortstondig. Ze draagt een voorbijgaand karakter. Ze kan herhaald worden.

b. gemeenschap met Christus hebben.

Gemeenschap hebben kan men eigenlijk slechts met zijn gelijken. Men kan moeilijk zeggen, dat men als volwassene gemeenschap heeft met kinderen. Daarvoor is de afstand te groot, zijn beide partijen elkaar te ongelijk. — Christus is zó veel groter dan wij, mensen, dat men moeilijk kan spreken van gemeenschap met Christus hebben. Het is althans niet geheel zuiver uitgedrukt.

Christendom is: in-Christus-zijn.

Christendom ontstaat dáár, waar eenheid van leven met Christus is. Die kan er zijn ondanks het verschil van grootte tussen Christus en de mens. Daarom is de gave van God voor ons de wedergeboorte, het eenplant worden met Christus. Het is de doop, die duidelijk voor ogen stelt, wat Christendom — persoonlijk, bijbels Christendom is.

Hoe we het verkrijgen?

Langs welke weg er een levend Christendom ontstaat?

Door overgave van het hart aan Christus.

Hoe we het blijven?

Door vertrouwen te bewaren in Hem, die de Oorsprong van ons leven werd: de oneindig Grote.

Door Hem te gehoorzamen. En dat doen we door te handelen in Zijn Geest. Wie in Hem wil blijven moet also wandelen, gelijk Hij gewandeld heeft.

Door te bidden. Bidden is de Geest inzuigen.

Bidden is het eigen kleine leven voeden met het Grote Leven van de Heer.

L.

Indrukken

van het Oecumenisch Congres

Zo ligt dan het Oecumenisch Congres weer achter ons. De Wereldraad der Kerken is niet meer in proces of being, zoals de term luidde, d.w.z. in wording, doch een voldongen feit. Het Centrale Bestuur, bestaande uit 90 personen, is verkozen en zij zullen in de eerstkomende jaren de besprekingen en beraadslagingen voortzetten, benevens al het verdere werk, aan deze Raad verbonden, verrichten.

Het is mij een groot voorrecht en genoeg geweest als een der twee vertegenwoordigers onzer Baptisten Unie in Nederland verschillende van de plenaire zittingen en sectie-vergaderingen te mogen bijwonen. Om een getrouw verslag van alles weer te geven is welhaast onmogelijk en zeker ook niet nodig. Degenen die werkelijk belangstelden in dit Congres, konden zich van de gebeurtenissen en toespraken ruimschoots op de hoogte stellen door het beluisteren van de verschillende diensten, die per radio werden uitgezonden, alsmede door de vele artikelen hierover geschreven in onze dagbladen. Wat ik mij voorstel in dit schrijven te doen is wel ten eerste een persoonlijke indruk van het geheel te geven en ten tweede mijn eigen gedachte of gevoelens van wat wij mogen verwachten van deze Raad der Kerken in de toekomst.

Men mag denken over dit streven van een samenspreking der Kerken zoals men wil, feit is, dat dit Congres in het teken stond van een goede wil en gezindheid der deelnemers onderling en voorts gedragen werd door een geest van het elkander willen verdragen, zoeken en begrijpen. Dit op zichzelf heeft mij reeds veel te zeggen gehad en het gevoel gegeven, dat daarin een belofte schuilt van goede resultaten voor de toekomst. Immers, hoe is het vaak in het verleden geweest? Vertelt ons de Kerkgeschiedenis niet het droevig verhaal van onderlinge verdeeldheid tussen de Christenen? Is er niet steeds veel naijver, strijd, concurrentiezucht, onverdraagzaamheid en... soms bittere, felle haat geweest?

Een goede verstandhouding ontbrak maar al te dikwijls, geestelijke hoogmoed gedijsde daarentegen als welig onkruid, de splijtzwam woekerde voort — en iedere kerk, gezindte, secte of stroming was voor zich weer overtuigd de zuiverste waarheid te bezitten en de beste organisatie te hebben opgebouwd. En de vrucht van dit alles? Het is het beeld van deze tijd: een ontredderde, chaotische wereld. Negentien eeuwen Christendom en desondanks een maatschappij, die op de rand van een bankroet staat, een samenleving, die verrot en kapot is. Schier onherstelbaar en een cultuur, die, z.g.n. stoelende op Christelijke bodem, nochtans ten ondergang gedoemd is. „De wereld wil van Christus en Zijn Kerk niets weten”, roepen de gelovigen in koor, ziende op

de ontvolkte kerkgebouwen en de steeds voortschrijdende ontkerstening. Dit is ten dele waar, n.l. waar het de Kerk betreft. De wereldling ziet de kerk als een machtsinstituut, een verkapte steunpilaar van het kapitalisme en daarom een hinderpaal tot betere sociale toestanden, een dood lichaam, dat aan het werkelijke leven in deze wereld voorbijgaat of wie weet aan wat ander wonderlijk gedrocht — doch in ieder geval niet als een levend lichaam van Christus. De kerkmensen vormen een conservatieve groep die, naar zijn opvatting, met elkaar twisten over dogma's en geloofsformulieren, die niets ter zake doen of heerlijk psalmzingend, menende met een paar cent voor het collectezakje de hemel te kunnen binnengaan. — Een totaal verkeerd begrip over ons en onze kerk, kan de gelovige verontwaardigd antwoorden. Goed, maar ligt er dan geen kern van waarheid in? „Hieraan zal de wereld bekennen, dat Gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander”, zegt Jezus. Als wij elkaar dan verbijten of op z'n zachtst uitgedrukt als onbekenden elkaar voorbijlopen, treft ons dan geen schuld? De kerkelijke strijd en de verwereldlijking der Christenen is een flagrante schending van de hoogste Wet, die de Meester al Zijn volgelingen heeft gegeven, n.l. God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelven. De wereldling heeft de kerk de rug toegekeerd en wij behoeven er ons geen illusie over te maken, dat hij ooit zal terugkeren, tenzij aan die wet wordt voldaan. De Christenen moeten zich bekeren van vele zonden (laksheid, geestelijke hoogmoed, zelfingenomenheid, onverdraagzaamheid, partij politiek en nog vele andere vormen) alvorens de wereld te kunnen bekeren.

De Christus-figuur moet gestalte krijgen, niet in stem of op gebrandschilderde ramen, ook niet op doek of papier, maar in de levens en harten van allen, die Hem belijden. Christus' rol is waarlijk niet uitgespeeld. Zijn komst, lijden, sterven en opstaan was niet voor één bepaalde generatie of tijd, doch voor alle geslachten en alle eeuwen. De boodschap van zonde, schuld, oordeel en van bekering, genade en eeuwig leven is een boodschap voor de gehele wereld, ook nu.

Misschien heb ik te veel uitgeweid over dit thema. Misschien ook niet. Immers, 't zou toch een doodzonde zijn als Christenen de handen in onschuld te willen wassen aan de chaos, die alom in alle landen geconstateerd kan worden. Het was daarom een grote vreugde te mogen opmerken, dat de wil tot samenspreken en de ernst in de behandeling van het onderwerp „De chaos dezer wereld en het plan Gods” bij alle deelnemers van het Congres aanwezig was. Persoonlijke contacten werden er gelegd. Broederlijk besprak men de diepgaande problemen en vraagstukken. Het was een zoeken en tasten om elkander te vinden: in Christus.

Nu zijn er wel buitenstaanders, die bij de aanvang van dit Oecumenisch gesprek reeds heel wat resoluties, uitspraken en beslissingen in vele zaken — niet in het minst op internationaal terrein — meenden tegemoet te kunnen zien. Zij zullen teleurgesteld worden. Eensdeels moet niemand vergeten, dat de problemen te ingewikkeld, te veel in elkaar grijpend en te moeilijk zijn, dan dat zulk een Congres met een enkel woord ze zou kunnen oplossen of wegvagen. Anderdeels zijn de zienswijze en de gezichtspunten der kerken vaak zo uiteenlopend, (wat niet te verwonderen valt in aanmerking nemende de eigen groei, traditie, kleur dezer kerken, soms met nationale- of rassen-getinte inslag) dat verkenning een eerste vereiste is. Het gesprek moet op gang komen. Wat jaren, wellicht eeuwen geleden, gedaan had moeten worden, kan in een kort tijdsbestek zijn beslag niet krijgen. Een achterstand inlopen is een moeilijke taak.

en het is ten ene male onmogelijk gedeelten van de afstand over te slaan.

Het kind is dus geboren. Is het een wangedrocht? Heeft het levensvatbaarheid? Zal het gaan groeien en het lopen leren? Of... Een doodgeboren kindje is het stellig niet! Er zat leven en beweging genoeg in. En een goede geest, voorwaar! Een geproportioneerd lichaam heeft het echter nog niet. 't Is nog een weinig hoekig, scheef, bulterig zo gij het wilt. Sommige lichaamsdelen ontbreken helaas nog. Maar het gezicht is vriendelijk, de wil goed en de gezondheid uitstekend. Wat het nodig heeft is een tedere verzorging, liefde en gebed. Dan zal het stellig groeien. Een opzienbarende snelle groei als een soort wonderboom is geen vereiste, is zelfs niet wenselijk. Een normale ontwikkeling is verre te prefereren — opdat de innerlijke kracht evenredig blijve met de wasdom.

Om alle beeldspraak te laten varen mogen wij in duidelijke woorden zeggen: als God dit werk der Oecumene zegenen wil en allen, die zich voor deze arbeid gegeven hebben en nog geven willen, met Zijn Heilige Geest zal bezielen, mogen wij grote verwachtingen koesteren. De nood is groot, schreeuwend groot. Maar het Evangelie van Jezus Christus is nog veel omvattender. Het is een bron van nieuw leven, een inspiratie voor allen, die vermoeid, teleurgesteld en beladen zijn met zonde en schuld. Nog leven wij in de tijd der genade. Nog wil God wonderen doen voor onze ogen. Mogen alle de Zijnen wakende en biddende zijn. — Tenslotte is onze verwachting niet van de christen, van de kerk of van de Wereldraad der kerken; maar van Hem, Die getrouw blijft ondanks alle ontrouw hier beneden. Nog steeds heeft God Zijn plan voor deze wereld. Hij gaat voort en roept ons op om Zijn medearbeiders te zien. Deze roeping te volgen zij onze eer en... onze redding tevens.

A. A. HARDENBERG.

Pastorale Mijmeringen

Op een der feestdagen ben ik eens een kijkje gaan nemen in het centrum van onze goede stad. Er mocht verwacht worden, dat juist die dag de fakkel der vreugde extra hoog zou oplaaien en ik meende aan de zaak verplicht te zijn, mijn oog eens te laten rusten op hetgeen men feestvreugde pleegt te noemen. 'k Mag direct beginnen met de verklaring dat het me niet is tegengevallen. Het was werkelijk niet de minste kwaliteit plezier, die ik gezien heb. Wellicht kwam dit mede wel doordat het eerst om en bij tien uur in de morgen was, maar ik heb geen enkel bespeurd, die zijn ontroering aan zekere „geestrijke” dranken te danken had.

Maar vreemd: van al dat feestvertoon is mij het best bijgebleven, dat misschien wel het verst van het ideaal verwijderd is geweest. Op een van de toegangswegen moest ik namelijk van de fiets stappen om doortocht te verlenen aan een mama, die met haar kinderen in grote spoed city-waarts toog. Aan een overvloed van oranje ontbrak het niet. De overige attributen der feestelijke stemming al evenmin. Ma had een miniatuur hoge hoed op haar zwarte krullen gezet. Floortje had een extra feestneus voor z'n neusje gehangen, terwijl Marietje haar eerste kermistrompetje — gesneuveld en wel — in haar knuistjes hield. Zover was alles dus goed. Maar van onder de zwarte lokken van Mama schoten zwarte blikken tevoorschijn; de reserveneus van Floortje bleek niet opgewassen

tegen de stroom van tranen en andere vloeistoffen, waarvan ik de bron binnen het feestelijk voorhangsel vermoedde en Marietje meende blijkbaar met een talentvol gekrijt de met stomheid geslagen trompet te moeten vervangen. Rest nog de mededeling, dat het drietal in zijn snelle race verzuimd had de lengte der schreden met het kunnen van alle deelnemers in overeenstemming te brengen, en u zult verstaan, dat deze feestgangers ook letterlijk geen spoor van de vereiste innerlijke harmonie demonstreerde. Hoe is het mogelijk: op weg naar een feest, en dat in zo'n kribbebijterige stemming!

Het geval zou niet zulk een grote indruk hebben gemaakt als er niet een zekere overeenkomst te constateren viel tussen het gedrag mijner feestgangers en de wijze waarop vele aardse pelgrims op weg naar de hemelse blijdschap hun tocht volbrengen. Vindt u ook niet, dat dit gezelschap vaak in zulk een kribbebijterige stemming is, dat er feitelijk niets meer doorschemert van de hoge verwachtingen, die men koestert? Hebt u nooit iets gemerkt van die verwaten „'s wel-'s niet” mentaliteit, waarbij men alleen maar respect schijnt te hebben voor eigen opvatting? Moge het ook zijn, dat deze mentaliteit in onze gemeenten geen verwoestingen meer aanricht, in de verhoudingen der kerken onderling zien we haar met felle aandacht haar kansen benutten. Komt niet eens de vraag bij u op of al dat verketter van andersdenkenden bij de z.g. rechtzinnigen wellicht niet meer door verliefdheid in eigen rechtzinnigheid dan door liefde tot de Heiland veroorzaakt wordt terwijl het spreken over liefdevolle waardering van afwijkende meningen van anderen meer paradetenuë schijnt dan werkelijk toegepaste hoogachting, zonder dewelke geen liefde aarden kan? Maar ook inter-gemeentelijk zoekt men veelal vergeefs naar die sterke liefde, die zich verblijdt over 'het goede, mooie, kortom geslaagde in het leven van broeder of zuster. Hoe vaak dwingt de duivel van eigenliefde en zelfingenomenheid ons niet de handen slap te laten hangen, die we moesten uitstrekken om hen tot heerlijker kunnen te helpen; weigeren we ondersteuning aan die struikelden, weten we slechts een vonnis uit te spreken.

Ook in ons eigen innerlijk leven vinden we vaak een troosteloos beeld, dat in de verste verte niets van doen heeft met triumerend leven. Waarlijk: we zijn pelgrims naar een betere wereld, maar van blijdschap is dikwijls geen spoor te ontdekken. Het gebedsleven is zwak; de moed om te getuigen in de wereld is beneden peil; de willigheid een offer te brengen kan niet tot ontwikkeling komen. Hoe komt dat?

Ik ga weer even terug naar die Mama en Floortje en Marietje. Vanwaar hun kribbigheid? Van het feit, dat bijzaken de aandacht van de hoofdzaak opslopten. De weg was te lang en te warm, en de kermistrompet was te vergankelijk, en de feestneus belemmerde de ademhaling. Zo werd alles ongemoedelijk en tenslotte ondragelijk. Hadden ze meer gedacht aan het klokkenspel van het Stadshuis en aan de te verwachten zangershulde of aan de muziek der vele harmonie- en fanfarecorpsen dan hadden ze lachend opgeofferd wat al te vergankelijk de feeststemming had gevoeld!

Is er ook onder ons niet een betreurenswaardige verwisseling van het wezenlijke en het bijkomstige? Wat wij als persoonlijke bijdrage aan onze levensvreugde kunnen opbrengen, zoals ons succes, is ons zo belangrijk, dat met ons succes wijzelf staan of vallen. Daarbij vergeten we echter, waarom het eigenlijk gaat. En dat is

dat de enige oorzaak van onze vreugde slechts in de Heer te vinden is. Wij leven enkel door genade. Daarom moet Hij in het centrum van ons leven staan.

Acht u dat een gemeenplaats te zijn die weinig licht verspreidt? Laat me dan kort mogen zeggen, wat dit voor mij omsluit. Al mijn persoonlijke mislukkingen kunnen mij er niet van terughouden te geloven in God als zijnde de Machtige en Barmhartige, Die ook mijn heden in Zijn hand houdt. Heel mijn zwakheid kan niet wegcijferen mijn hoop op de ontplooiing van Zijn Rijk dwars door alle vijandschap en zwakte tot het goede. En heel mijn heden en heel mijn toekomst zie ik gedragen door Gods eeuwige liefde in Christus geopenbaard. Ik spiegel mij in Gods genade: ik geloof in God, omdat Hij in mij gelooft terwille van Christus. Ik hoop op God omdat Hij in Christus vertrouwen heeft in mijn toekomst. Ik heb lief omdat Hij mij eerst heeft liefgehad. Dit is mijn vreugde!

BRANDT.

Reisindrucken uit

DUITSLAND

Node namen we afscheid van het heerlijke Wiedenest. Met tegenzin beklommen wij het klein lokaalspoortreintje en probeerden elkaar onderweg wat bezig te houden. Dat lukte zo langzamerhand door zingen en vertellen. Zo rolden we naar Keulen en vandaar naar de voorstad dezer oude romeinse kolonie: Mühlheim. Het heeft toch geen zin telkens op de puinhopen te attenderen, die we op onze reis door de steden nooit kwijtraakten. Rondom de Baptisten kerk in Mühlheim was practisch alles verwoest. Ongeschonden, en waar gewond, prachtig hersteld, stond daar de keurige kerk. De hartelijke ontvangst deed alle vermoeienissen en andere ellenden vergeten. Een heerlijke maaltijd stond gereed en je kon aan het gezicht van de dominee, br Herbert Weinert, een goeie, beste, kleine man, zien, dat hij genoot van onze aanwezigheid. Toen we een paar dagen later afscheid van hem namen stond hem het huilen nader dan het lachen en daar moet u niets anders uit concluderen dan dat we een prachttroep vormden.

In de namiddag namen we een bootje en voeren op onze vaderlandse Rijn naar Keulen. Trotse bruggen lagen met gebroken ruggengraat nog in het water. Bailey verbond ook hier de oevers. Een mooi gezicht had men vanaf het water op de Dom, wier torens nog ten hemel strekken. Toen we later rondom dat machtig bouwwerk liepen zagen wij, dat het toch nogal enige schade had opgelopen. Maar dat het nog staat mag wel een wonder heten, en waarschijnlijk ook overleg. Natuurlijk gingen we ook naar binnen. Daar wandelden keurig geklede mannen rond, die de bezoekers antwoordden op vragen en verder vertelden, wat ze van belang oordeelden. Ons interesseerden de heiligen der kerk, aldaar begraven, te weinig. Met meer aandacht beschouwden wij een tijdlang de mannen, vrouwen, kinderen, die daar voor een beeld van een vrouw met een kindje op de arm, een halve meter groot, met schone gewaden versierd, neerknielden. Op het gewaad der vrouw, wellicht Maria bedoelend, schitterden juwelen, gouden en zilveren spelden. Men verklaarde mij, dat al die kostbaarheden gaven der dankbaarheid waren van dezulken,

die bij dit beeld onder de glazen stulp gebeden hadden en wier gebeden vervulling gevonden hadden. Het was gewoon aangrijpend te zien met hoeveel overgave jong en oud daar hun wensen uitspraken, verzonken waren in hun verlangens. We lieten nog eens de imposante ruimte, waarvan overigens de helft is afgesloten voor herstelwerkzaamheden, op ons inwerken, bewonderden houtsnijwerk en vloermozaiek en wandelden in gezelschap van een engelse broeder, die zo gelukkig was te luisteren naar de naam Bell, de poorten uit, en de deuren binnen van een restaurant, dat speciaal ruimte had voor onderdanen van het engelse „Herrenvolk” en derzelver gasten. Daar zaten we dan en bedachten waarom Rusland wel geen oorlog zou gaan beginnen.

Tegen de avond hadden we elkaar weergevonden in de kerk. Inmiddels verschenen daar ook de gemeente en vrienden, die ons allemaal wilden bezien en beluisteren. Hetwelk geschiedde zonder schade wederzijds. Ook nu weer trof ons de liefde der gemeente en de gastvrijheid, waarmee we werden opgenomen in de diverse huizen. Hoe die gewone mensen het nu maken? Dat is natuurlijk erg moeilijk nauwkeurig te beantwoorden. In het algemeen was het antwoord in deze zone: Es geht uns jetzt wieder besser. Het gaat al weer wat beter. Een vetpot, om juist dat woord te gebruiken, is het overigens nog niet. Toch heeft de geldsanering, die nogal insneed — opeens was een gulden maar meer een dubbeltje — goed werk gedaan. Alleen, net als hier de klacht: Toen we geld hadden waren er geen artikelen en nu we geen geld hebben liggen de winkels vol. Begrijpelijk vanuit het standpunt van de winkelier.

De volgende dag reisden we samen naar een der vele jeugdkampen onzer jonge geloofsgenoten. Kwamen om een uur of half elf aan, in de tien-minuten-pauze. We zaten een uur te luisteren naar een jongeman, student in de theologie, die de jongelui dichter bij het Woord en het Woord dichter bij de jongemensen wilde brengen. Hij had niet een gemakkelijk Schriftgedeelte en hij zei ook, dat hij het er rijkelijk zwaar mee had gehad, maar de wijze waarop hij probeerde het doel te bereiken was lofw aardig.

De jeugd werd uitgenodigd mee te praten, maar dat ging wat stroef. Waarschijnlijk vanwege het onderwerp (Matth. 5 : 27—30), misschien vanwege onze aanwezigheid. Overigens had men de gewoonte om er's middags in kleinere groepen nog eens over te praten. Die middag, na een flink bord of borden eten plus pudding, hebben we plezier gemaakt door allerlei spelen. Aan onze jongeren zou ik willen vragen: hebben wij ook een lied, waarin Laurentia voorkomt? Waarin je bij het noemen van die naam en van dagen kniebuigingen moet verrichten? Van harte aanbevolen. Laurentia zat mij nog een week lang in de benen.

We kregen de indruk, dat de kampen zo ongeveer dezelfde geest hadden als die van ons. Misschien een tikje „degelijker”. Het rechte woord kan ik er niet voor vinden. Misschien ernstiger. Dat kan z'n oorzaak vinden in de algemene omstandigheden. Tenslotte is jeugd overal jeugd. Shorts zag men er niet. Maar dat zegt niet alles, dat geef ik toe. Zingen konden ze. Men kan zich voorstellen, wat het voor deze jongemensen moet betekenen een week lang uit de ruïnes vandaan te zijn. Wij hebben ons met hen verblijd. Van Weltersbach, waar dit kamp was, gingen we terug naar Keulen, vanwaar we de volgende dag vertrokken naar Wuppertal.

HUIZINGA.

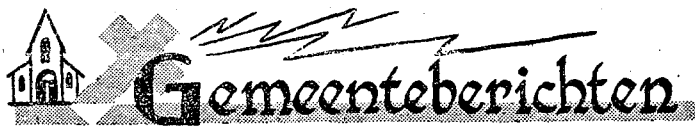
Uit ons Unie-bureau

Bij gelegenheid van de inhuldiging van H.M. Koningin Juliana is een telegram aan onze nieuwe Vorstin toegezonden met de volgende inhoud:

De Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland betuigt Uwe Majesteit haar hulde en afhankelijkheid en wenst U de zegen des Allerhoogsten toe voor een wijs beleid over ons volk tot heil der natie.

Dit telegram was door de voorzitter en de secretaris ondertekend.

De Unie-secr. T. JANSMA.

HENGELO

Het is altijd een dankbare taak iets goeds over je gemeente te mogen vertellen. Niet omdat je zo graag iets schrijft of zegt, maar in de eerste plaats om daarmee de dankbaarheid uit te drukken tegenover God voor alles wat Hij ons gaf, doch ook om de verbondenheid met alle broeders en zusters te belijden. En waar deze gevoelens de gedachten beheersen is de pretentie van zelf iets te willen zeggen geheel op de achtergrond gedrongen.

Zondag 5 Sept. was voor onze gemeente een dag, die afweek van de gewone Zondagen, omdat het een bijzondere feestdag was. Twee jonge meisjes traden tot de gemeente toe. In de morgendienst wees onze voorganger ons op het voorrecht dat wij bezitten in Christus Jezus, omdat er geen verdoemenis is voor degenen, die in Hem zijn (Rom. 8 : 1). De grote waarde hiervan werd opnieuw door ons allen gevoeld. Bij de doopplechtigheid trilde in ons weer die snaar die altijd reageert op deze handeling. Dat is m.i. een goed teken. Het bewijst dat wij nog ingesteld zijn op de goede klanken. Soms denk je wel eens dat een lauwe, trage geest zich meester maakt van de christenen, maar als de juiste snaar wordt aangeraakt, blijkt toch dat we nog kunnen bewegen van binnen, en de slaap ons nog niet overmeesterd heeft. De avondmaalsviering bood een der ouderlingen gelegenheid hierop te wijzen en de beide nieuwe zusters eert hartelijk welkom toe te roepen.

Moet ik nog meer schrijven? Over de andere keren dat wij een goede doopdienst hadden, of over de gezellige avond waarop wij met onze voorganger blij waren, omdat God hem een jaar gespaard en gedragen had? Over openluchtwerk, goede jeugdvergaderingen, enz. God zegent ons ondanks onze tekortkomingen. Wij danken Hem daarvoor.

S. W. VIS.

HAARLEM

Het gaat goed in onze gemeente. Wij vermelden dat niet omdat een zekere zelfvoldaanheid ons parten speelt, doch opdat gij u met ons zult verblijden over de zegeningen van de Heer.

Onze voorganger verkondigt altijd maar weer Gods

De feesten zijn voorbij . . . .

En U zou haast vergeten hebben om de

Tabitha-kalender

voor 1949 te bestellen. Maar gelukkig, U kunt het toch nog doen, het is nog tijd. Wacht echter niet te lang, want de oplaag is niet zo groot als anders

Het is welhaast de mooiste kalender op dat gebied, ooit in Nederland uitgegeven. Stel niet langer uit, maar geef U nog heden op, voor één of meerdere exemplaren. Het kan bij de plaatselijke Tabitha vertegenwoordigers, of aan het algemeen besteladres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47e, Den Haag

Boodschap met jeugdig enthousiasme en beziel ng. Mede daardoor mochten meerderen in ons midden ervaren, wat het betekent zich te geven aan de Heer en Zijn gemeente. Zondag 5 September had een grote schare zich andermaal in het Sportfondsenbad verzameld, om getuige te zijn van een doopdienst. Drie zusters traden de gemeente binnen door zich te laten dopen. Zondag 12 September werden zij, evenals enkele leden die met attestatie van elders waren gekomen, welkom geheten tijdens de Avondmaalsviering. Ernstig was het woord, dat Ds Weenink tot ons richtte en dringend de oproep aan hen, die nog niet weten *wiens zij zijn*.

Veel is er nog te doen, vooral in de komende maanden. Wij wensen de strijd voort te zetten, wetende dat de Heer aan onze zijde gaat.

De secr. F. O.

ZANDBULTEN

Het is al weer een kleine tijd geleden, dat we iets van ons lieten horen. Dit was niet omdat we geen nieuws hadden te vertellen, o neen, juist anders om. We hadden elke week wel kunnen schrijven van de zegeningen die de Heer geschonken heeft.

Onze voorganger is nu 9 maanden in ons midden en in die tijd zagen we op twee keer na onze doopvont elke maand geopend en dezulken afdalen, die door de doop tot de gemeente werden toegedaan.

In het voorjaar hebben we een evangelisatiecommissie in 't leven geroepen, die zich goed van haar taak heeft gekweten. We hadden deze zomer vele keren openluchtsamenkomsten in tegenwoordigheid van vele aanwezigen, aan welke we het heerlijke Evangelie mochten brengen.

Onze jeugd ging best vooruit, zodat er samenkomsten waren met een 80 à 90 jonge mensen en waarvan ook velen ons dapper hielpen in de open lucht door hun aanwezigheid, en met woord en lied. En nu we zo dadelijk weer voor de winter staan, openen zich voor

hen ook weer nieuwe perspectieven. Want wat men deze zomer in de open lucht deed, wil men voort zetten in de Jeugd. Meer jonge mensen trekken en leiden naar Jezus; hetwelk zal worden ingeleid met een propaganda-jeugdavond. Zo biedt elk jaargetij weer op zijn manier kansen om te getuigen en zondaars te noden.

Deze zomer hebben we ook weer een zangkoor opgericht met aanvankelijk ruim 20 leden. Onze voorganger was bereid voorlopig onze repetitie-avonden te leiden, hetwelk hem ook wel is toevertrouwd.

Deze zomer is ons kerkgebouw door de schilder keurig opgeknapt, waardoor alles weer veel gezelliger lijkt.

De Heer heeft ons rijkelijk gezegend en daarop ziende durven we weer verder. Want de Heer heeft meer als dit om ons te geven en als wij op onze plaatsen staan, kan de zegen niet uitblijven.

A. J. NAUTA.

NIEUWE-PEKELA

Vele dingen, vermelding waard, zijn er sinds onze vorige mededeling veranderd. We hebben onze Unievergadering in ons midden mogen hebben. De gemeente zag haar afdeling Winschoten zelfstandig worden. We zagen onze voorganger Ds de Neef vertrekken. En nu het laatste: we zagen tot ons overkomen cand.-zendeling br. H. Jut, die tijdelijk onze gemeente hoopt te dienen.

In de gemeente gaat het zijn geregelde gang. Elke Zondagmorgen een bezette kerk; de verenigingen, zusterhulp en zondagsschool blijven stabiel. Wij kunnen geen melding maken van uitbreken in menigte. Zo juist las ik de reisindrukken van onze redacteur, van de zegeningen genoten temidden en op de puinhopen van Essen. Het verblijdt ons te horen van zovele zielen die rust vonden bij Jezus. Ik heb mij afgevraagd wat de oorzaak is dat wij in Nieuwe Pekela deze zegen niet mogen zien. God is Dezelfde. Hij wil dat alle mensen zalig worden! Staan wij wel op onze plaats? Kan God ons wel gebruiken? Laten wij ons wel leiden door Hem? Of trachten wij twee heren te dienen, ook de wereld, ook eigen genot, ons zelf, en dan bovendien God nog? Dat is niet mogelijk! Het licht kan geen gemeenschap hebben met de duisternis.

Moet God ons dan eerst alles ontnemen, zoals onze Duitse broeders, alvorens wij ons door God willen laten gebruiken in Zijn dienst? Geve God van Zijn liefde in onze harten, opdat wij Zijn schepselen mogen laten delen in Zijn genade.

Met broedergroeten en Gode bevolen
de Correspondent.

ARNHEM

Geliefde brs en zrs. Wat zou de reden zijn dat over 't algemeen onze secretarissen, de goede uitgezonderd, zo traag zijn in 't schrijven? 't Kan wel eens aan de gemeente liggen, omdat er soms meer te verzwijgen dan te schrijven valt; gelukkig is dat lang niet altijd het geval. Soms gebrek aan tijd, maar 't is ook wel eens zo, dat de secretaris niet zo vlot is met de pen en daarom wat uitstelt, hoewel ook dat niet goed te keuren is.

Wat dan ons gemeentelijk leven betreft, wij zijn dankbaar voor de zegeningen, die God ons schenkt. De opkomst 's Zondags is heel goed; de verschillende verenigingen zijn na de vakantie weer met nieuwe moed begonnen. Een zuster, die elders reeds gedoopt was, kwam tot ons over. Ook mochten wij het voorrecht hebben, dat we driemaal een doopdienst konden houden, waar resp. een broeder en zuster, een zuster, en twee

jonge zusters gedoopt werden. Zoals U kunt begrijpen waren dat heerlijke en verblijdende dagen. Wat u verder interesseren en verblijden zal is, dat sinds meerdere maanden om de 14 dagen interkerkelijke openluchtsamenkomsten worden gehouden, waaraan ook onze gemeente deelneemt. De daarop volgende week houdt de gemeente zelf samenkomst, waar onze voorganger en enkele broeders het evangelie verkondigen. De laatste weken is de zang versterkt met een kofferorgeltje.

In Ede is ook vergunning aangevraagd en verkregen voor het houden van openluchtsamenkomsten op geregelde tijden. Eenmaal werd hier zelfs een gehoor bereikt van enkele honderden mensen. Broeders, laat ons de kansen, die God ons geeft aangrijpen en benutten; wij zelf worden gesterkt en verblijd, het Evangelie wordt verkondigd en wij weten, dat God ook deze arbeid wil zegenen en hierdoor Zijn Koninkrijk komt.

B. HENDRIKSEN, secr.

Zaaieractie Rotterdam-Zuid

Allen, waar ook in de lande, onze hartelijke groeten. Er wordt hier nog steeds gearbeid met „De Zaaier”. Het colporteren geschiedt hier met een microscopisch klein groepje, als tenminste 1, 2 of 3 personen nog een groep genoemd mag worden.

Toch hebben we elke maand nog 1000 Zaaiers. Direct zult ge zeggen: hoe raken ze die in R'dam-Z. dan wel kwijt? Nu, naast het colporteren hebben we een twintigtal broeders en zusters, die door hun maandelijks giften aan de Zaaieractie het mogelijk maken, dat tot op heden 550 Zaaiers gratis verspreid kunnen worden. Daarbij hebben we een 200 abonnee's. We houden dus een 250 Zaaiers over om te colporteren. We wensten wel eens meer medewerkers. Toch zijn wij steeds dankbaar voor de arbeid, die we in dienst van de grote Landman mogen verrichten. Dank zij Zijn genade. Vooral de wetenschap dat Zijn Woord niet ledig wederkeert sterkt ons.

De openluchtdienst, die we elke Zaterdagavond mochten hebben, bood ons mooie gelegenheid De Zaaier te verspreiden. Wij hadden dit jaar een goede plaats voor het openluchtwerk. 26 Sept. hebben we onze eerste Zaaieravond weer. Deze avond zal in het teken staan van de binnen te halen (gehaalde?) oogst.

Moge het werkelijk zo zijn dat er die avond na al ons Zaaien geoogst mag worden en zou dit niet zo zijn, we gaan toch dankbaar en blij verder, daar we weten, dat er veel blijdschap in de Hemel is over één zondaar die zich bekeert, ook al zien wij het niet.

Broeders en zusters, waar ook in ons land,
„Zaaït in 't geloof, waar uw arm slechts vermag”.
De wereld heeft het harder nodig dan ooit.

De uwen in Christus,
Zaaier-actie Rotterdam—Zuid.

Er wordt in ons lieve vaderland voor ongeveer een miljoen gulden per dag geconsumeerd!

Zendingsrubriek

God helpt hen, die zichzelf helpen. Dit is een woord van Koningin Juliana.

Ik weet niet hoe het u gegaan is bij het horen of lezen van deze woorden. Doch deze uitdrukking is bij mij blijven hangen.

De U.Z.C. doet ongetwijfeld haar best. Neen, ik ben er waarlijk niet op uit om deze mensen te bewieroken. Dat is geen geval. Maar de kwestie is deze, dat op een gegeven moment de grens bereikt wordt van al het ijveren. Omstandigheden doemen op, die de wil verdubbelen om ze op te ruimen. Doch de eigen machteloosheid doet hier zich zwaar gevoelen. Wat nu? De zaak in handen van de Heer geven? Natuurlijk, dat behoren we altijd te doen, doch we moeten ook steeds ons inspannen. In verband hiermee is deze vraag van belang: wanneer moet er gebeden worden om de leiding des Heeren? Bij het begin of wanneer de zaak ergens even vastloopt?

Zending moet gedragen worden door het gebed. Dat blijkt glashelder uit de Bijbel.

In Hand. 13 lezen we, hoe Barnabas en Saulus uitgezonden worden tot de zending. De opdracht kwam van de Heer als gevolg van hun daadwerkelijke toewijding aan Hem.

Zending, die geboren wordt uit het gebed, is altijd vruchtbaar. Was dat ook niet zo gesteld bij de Hernhutters? En bij Hudson Taylor, de geestelijke vader van de China-Inlandmission? En heeft Principal Henderson in „the Centenary Volume” van de B.M.S. niet gezegd: „Our Society had its origin in prayer”? (Ons genootschap vond zijn begin in het gebed.)

Wanneer de Evangelist Lukas de zending der zeventig discipelen ons meedeelt (hoofdst. 10), komen zij enthousiast terug. Geen wonder. Hun zending was vruchtbaar geweest. In aansluiting op hun blijdschap zegt de Heer: „Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen”. Veronderstelt dat niet twee dingen, nl. een contra-actie van de duivel, maar ook dat het gebed van Jezus blijvend Zijn discipelen vergezeld heeft bij hun binnenlandse missie? En wanneer in meer strikte zin alleen de twaalf uitgezonden worden, zo is er eveneens reden dit aan te nemen.

Waar het gebed losgeweekt wordt van de zending en van haar arbeiders, wordt de zegen van omhoog miskend.

Regelmatig krijgt hij, die deze regels voor de U.Z.C. verzorgt, de zendingsbladen van twee kleine Amerikaanse Baptisten zendingsgenootschappen. „Klein” althans voor Amerikaanse begrippen. En leest hij daar niet maand op maand één pagina vol de opwekking om te bidden voor alles wat verband houdt met de zending en haar aangelegenheden? De B.M.S. geeft zelfs een Prayer Calendar (Gebedskalender) uit. D.w.z. een kalender, waarop voor iedere dag het onderwerp van de zending aangegeven wordt, dat in het gebed voor de Heer gelegd dient te worden.

Werd niet tijdens de samenspreking, die een afvaardiging van de U.Z.C. onlangs met de B.M.S. te Londen had, na de slag van twaalf uur met een bel de conferentie even onderbroken voor het gebed voor de zending? Deze devotie, waaraan allen in het B.M.S.-gebouw zich overgaven!

En wanneer de U.Z.C. op de drempel staat om actief zending te drijven, wordt met aandrang tot u gezegd:

bidt ook voor ons, voor onze zendingen en die zich daarop voorbereiden! Maakt dit tot een goede gewoonte in uw leven! Wilt gij dat doen?

De kosten der zending. Telkens weer heeft de U.Z.C. gewaarschuwd, dat zending kostbaar is. Kostbaar in deze zin, dat het veel geld kost.

Een klein geheimpje willen we u wel toevertrouwen, nl. dat de U.Z.C.-leden geen moment zich bezorgd maken over het geld. Onverbeterlijke optimisten?! Ja, zo iets.

Hier volgt een ruwe besomming: reiskosten (boot) en reiskosten Congo. Specifiek tropische benodigdheden enz. enz. Waarom u echter te vermoeien met zulke gegevens? Ruwweg geschat komt de schrijver voor de U.Z.C. op een bedrag van f 3500.— als onze eerste zendingen toegerust voet zetten op 't zendingsveld. Opgemerkt dient echter te worden, dat vele kosten slechts voor één keer zijn en zich niet meer herhalen.

Tussen twee haakjes, br W. Modderman, de penningmeester der U.Z.C., is een ijverige man. Hij verantwoordt graag alle bijdragen voor de zending. Ook de uwe.

Met vriendelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

BIJBELS en NIEUWE TESTAMENTEN

worden door het Lectorfonds aan gemeenten en particulieren geleverd tegen de geldende prijzen. Dus gaat ieder bij het Lectorfonds bestellen, want ieder wil toch ons eigen lectorfonds en daarmee onze Unie bevoordelen! Het is in het belang van ons werk, dat de omzet van ons werk, dat de omzet van ons Lectorfonds zo groot mogelijk wordt. Natuurlijk kan ook in grotere aantallen voor bidstonden, catechisaties, enz. geleverd worden; daarvoor is slechts een levertijd van ongeveer 2 weken nodig.

Ziehier de prijzen: Kleine huis- of huwelijksbijbel ad f 4,80. Nieuwe Testament met Psalmen in Nieuwe Vertaling grote uitgave (21½ x 15½ cm.) ad f 3,60, kleine uitgave (13 x 9 cm.) ad f 1,80.

Let wel: in 1950 verschijnt de Bijbel geheel in Nieuwe Vertaling! Wie verzekerd wil zijn van een exemplaar bij de verschijning geve zijn bestelling zo spoedig mogelijk op aan het Lectorfonds, doch vóór 1 Nov. a.s. Er verschijnen 2 uitgaven: een Kleine Huis- of Huwelijksbijbel, formaat c.a. 21 x 14 cm., prijs minstens f 8,— en een Schoolbijbel, formaat c.a. 17 x 11 cm., prijs minstens f 4,—. Het kan n.l. nodig zijn door stijging van de kostprijs een hogere prijs te berekenen, gelijk het Ned. Bijbelgenootschap bericht. Natuurlijk wilt U zich de gelegenheid om in 1950 bij verschijning in het kostelijk bezit te komen van een bijbel geheel in de Nieuwe Vertaling niet laten ontgaan. Dus zie ik Uw bestelling reeds spoedig tegemoet en met graagte noteert het Lectorfonds U op de wachtlijst!

Voor een Nieuw Testament in de Nieuwe Vertaling of een Bijbel in de Statenvertaling kan men nu reeds dadelijk terecht bij

Het Lectorfonds, Tetterodestraat 47, Haarlem.
Giro 9260 ten name van de Unie.

'n Complot en 'n avontuur

Samenzwering van Kerken

Het bovenstaande is geen quasi-grappig motto, maar ernst en werkelijkheid. Woensdagavond 25 Augustus j.l. waren afgevaardigden van onderstaande kerken en organisaties bijeen voor een dringend doel: de uitgave van een protestantse kalender ten dienste onzer zeevarenden.

Het model lag klaar voor ons: een schild met vier (afscheurbare) prachtfoto's (zo wordt het gaarne in de hutten opgehangen) met een blok, waarvan de blaadjes op de voorzijde een schriftgedeelte en op de achterzijde een „stukje" bevatten.

Aantal benodigde exemplaren: minstens 5000; liefst ter beschikking plm. 8000. Kosten: f 1.— per stuk.

Welk 'n kostelijke hulp in de arbeid voor onze Zeemanspredikanten! Zó toch zal het mogelijk zijn om onze vrienden-op-zee elke dag een appèl te bezorgen. Dit was 't complot.

En 't avontuur is: we hebben om te beginnen 5000 stuks besteld om aan te maken. Dit moest vóór 1 September geschieden. We deden dit in 't geloof, dat dit een deel van het werk Gods; in vertrouwen, dat allen, die het belang der geestelijke verzorging der Koopvaardij beseffen, onmiddellijk achter ons komen staan.

Wij vragen U vriendelijk en dringend: helpt ons vóór 1 October het nodige bedrag bijeen te hebben.

Er zijn er, die dit alléén wel konden doen; zelfs in deze tijd.

Er zijn er tientallen, die een flink gedeelte voor hun rekening zouden kunnen nemen.

Er zijn er duizenden, die met hun kleine gaven dit uitnemend Evangelisatiewerk kunnen helpen slagen.

Wij moeten zo vlug mogelijk weten, hoever we kunnen gaan. Zal het, voor onze 600 schepen ter Koopvaardij en voor onze honderden kustvaarders kunnen gaan tot 8000 kalenders?

Het antwoord is aan U; vóór 1 October! Varen is nodig! Maar de Boodschap moet méé op zee!

Dr L. D. TERLAAK POOT, Den Haag,
Voorz. Ned. Zeemanscentrale (Interkerkelijk),
Secr. Raad der Varende Gemeente (Ned. Herv.).

Ds J. KREMER, Utrecht,
Voorz.-penn.mr. Deputaten Geref. Kerken v. d. Geestelijke verzorging der Koopvaardij.

E. DRAISMA, Pijnacker,
Secr. Ned. Christen Zeelieden Vereniging (Interkerkelijk).

Uw zending gaarne op Postgirono. 144030 der Ned. Zeemanscentrale, Den Haag, met vermelding: Scheepvaart-kalender.

Mededelingen

VOORGANGERS CONFERENTIE

De Broederschap van Baptisten Predikanten vergadert dit jaar te Sneek, D.V. op Woensdag 10 en Donderdag 11 November.

In 1923 werd de Broederschap te Sneek gesticht. Zo zal dus deze Conf. een Jubileumconferentie zijn. Belangrijk genoeg dus om alles in 't werk te stellen daar aanwezig te zijn. Nadere gegevens volgen zo spoedig mogelijk.

G. VISSER, secr.

Ds Bakker zal a.s. Zondag, 26 Sept., des namiddags om 4 uur afscheid nemen van de gemeente te Emmer-Erfscheidenveen.

De intrede te Amsterdam is bepaald op 10 Oct. a.s. waar D.V. Ds Huizinga als bevestiger zal dienen.

Nadere berichten omtrent plaats en tijd volgen nog.

Na 1 Oct. is het adres van Ds Bakker:
Kammerstr. 32¹, Amsterdam—Zuid.

Advertentiën

Zo de Heer wil hopen
onze geliefde ouders

**Herman Johan
Schipers**

en

Elisabeth Jantje Vis

de 29e Sept. a.s. hun
Zilveren Huwelijksfeest te
vieren.

Hun dankbare kinderen,
Zutphen, Sept. '48.
Staringsstraat 30.

Receptie 29 Sept. des
avonds van 7.30—9 uur
aan huis.

Veilig in Jezus' armen
ontslapen mijn lieve vrouw
en zorgzame moeder

**Hendrika
Muntermann—
van Nederpelt**

in de leeftijd van ruim
37 jaar.

Dood waar is uw prikkel,
Hel waar is uw over-
winning.

W. Muntermann,
Robbie, Rudie
en Freddie.

De begrafenis heeft reeds
plaats gehad.

Wie wil met mij corresponderen over de wederkomst des Heeren
en wat er mee in verband staat?

N. ENSING, Treebeekplein 9, Treebeek (L.)

HET IJZEREN GORDIJN

Het actuele, pakkende tractaat!

Breng dát nú

in de huizen van Uw dorp en Uw stad!

Prijs: 1— 500 ex. 2½ ct. per ex.

501—1500 ex. 2 ct. per ex.

1501 en meer 1½ ct. per ex.

Weest er vlug bij! De oplage is beperkt!

HET LECTUURFONDS, Tetterodestr. 47, Haarlem

VOOR DE CATECHISATIE

Ds J. Louw: „Lesboekje voor Geloofsleer" f 0.30

„ „De Bijbelse Geschiedenis in
Grote Trekken" f 0.25

„ „Hoofdzaken van Bijbelkennis" f 0.25

„ „Baptisten Vademecum" f 0.15

HET LECTUURFONDS, Tetterodestr. 47, Haarlem
Giro 9260 ten name van de Unie

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2916

VRIJDAG 1 OCT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Schip in nood

Wij vergaan! Matth. 8 : 25.

Een geschiedenis als deze houden we als een beschilderde glasplaat tegen het licht. En dan zien we niet alleen een scheepje, rijdend op de hoge golven, met een manschap, die in vertwijfeling de handen ten hemel rekt en om hulp roept — dan zien we het schip van Christus door de zeeën gaan, aan boord waarvan de gemeente woont, die overgaat van de oude wereld naar de nieuwe. Ook midden in storm en windstilte, maar landend, want wij hebben 's Vaders Zoon aan boord.

Er is teveel te zien om alles te zien. Ik zou uw aandacht willen vestigen op het feit, dat Hij eerst in het schip gaat. Er zou geen schip overgevaren zijn naar de andere zijde, indien Hij het niet gewild had. Het is Zijn vaart en daarom draagt Hij de verantwoordelijkheid.

De mannen, die Hem volgden en aan boord kwamen, doen ons denken aan de gemeente. Zij varen onder Zijn vlag. Hun samenzijn danken zij aan Hem. Als Hij er niet was zouden zij hier niet metelkaar op deze bodem zijn. Ze zijn uit verschillende delen van het land en ze hadden allen hun eigen ambacht, nu zijn ze Zijn volk.

Inmiddels is de vaart begonnen, de koers uitgezet. Ze zijn niet meer aan de kust van vandaag, doch nog niet aangekomen aan het land van morgen. Ze zijn niet meer waar ze waren en ze zijn nog niet, waar zij moeten komen. Denkt u niet aan de gemeente? De vergadering dergenen, die niet meer totaal aards zijn maar zeker ook niet hemels. Die worstelen tussen de twee kusten van „niet meer” en „nog niet”.

Daar breekt de storm los. Een orkaan en zelfs Petrus geeft het op. „Wij vergaan!” Maar zij vergingen niet. Heeft ooit een storm het schip van Christus doen vergaan? De branden hebben gewoed, de watermassa's hebben zich op het dek geworpen. De hel brak los over de weerloze kudde en zij overleefde alles. Staten stonden op en stierven. Machtigen rustten onoverwinnelijke vloten uit om Christus' schip tot zinken te brengen. Zij werden verstrooid door de stormen, die ze zelf op-

riepen en maakten van de bemanning van Christus' schip een eenheid van strijders.

De grootste storm echter is de windstilte. Het grootste gevaar is de afwezigheid van gevaar. Dodelijk is de onbewogenheid, de apathie. Hebt gij het nooit gespeurd, hoe dicht het schip langs de ondergang drijft, als de zeilen slap hangen en de stuurman en matrozen in een kringetje op het dek zitten te kijken over de route, die andere schepen nemen?

De grootste zegen is de kreet: „Heere, help ons, wij vergaan!” Er zijn er maar weinigen, die die kreet kennen. Wij vergaan immers niet. De vaart verloopt zo rustig en ijsbergen drijven hier niet rond. Wij zijn trouwens niet zo zondig als die mensen op de Titanic, die dansten. Geen wonder, dat God de handschoen opnam en een ijsberg zond. Maar wij zijn niet in gevaar! Het gaat toch goed. De dominee preekt en wij luisteren. We zeggen wel niet Hallelujah en protesteren evenmin, want dat verbreekt de orde, maar we gaan rustig voort in vast vertrouwen op Zijn woord. Of in vaste slaap.

De kreet van het hart roept de Meester tot de daad. Hij verrijst als een Held. Oppermachtig staat Hij tegen de wind en de zee te spreken en als in Zijn ban leggen ze zich neer. Zijn heerlijkheid openbaart zich majestueus. Maar eerst wanneer er geroepen wordt, geschreeuwd. Indien dat niet gebeurt, dan is het niet uitgesloten, dat Hij stil overboord stapt en wegwandelt om elders een nieuw schip te beklimmen.

Houdt u de gemeente eens tegen het Licht. En uzelf.

Scheepken onder Jezus' hoede,
met uw kruisvlag hoog in top,
neem als arke der verlossing allen,
die in nood zijn, op.

Al staat de zee ook hol en hoog
en zweept de storm ons voort,
wij hebben 's Vaders Zoon aan boord
en veilig strand voor 't oog.

Zon, bestraal het kleine scheepken;
winden, stuwt het zacht vooruit;
golven, draagt het naar de verten,
waar Gods einder zich ontsluit.
Dat nooit 't geloof bezwijken moog';
God houdt Zich aan Zijn woord;
wij hebben 's Vaders Zoon aan boord
en veilig strand voor 't oog.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Een Kerk De verschillende Protestantse kerken op het eiland Ceylon hebben zich tot één Kerk verenigd. Het eiland is in districten verdeeld en elke sectie van de Verenigde Kerk zal nu binnen dat district haar werk doen. In elk district is maar één afdeling van de Verenigde Kerk werkzaam, wat ten gevolge heeft, dat men in het aan de Baptisten toegewezen district alleen baptist zal kunnen worden en in het district, waarin de Methodisten werken, slechts Methodist. De predikanten van onverschillig welke sectie zijn allen bevoegd in elke andere afdeling van de Ver. Kerk voor te gaan.

Verschillen Er zijn Protestantse kerkgroepen wier onen nuances derlinge verschillen niet meer zijn dan nuances. Zo komt het er ons n.l. althans naar voor. Dat die best samen kunnen smelten ligt o.i. voor de hand. — Maar er zijn toch ook verschillen, die wel wat dieper gaan. En we meenden dat dat ook gold van de Baptistengemeenten van groepen, die de kinderdoop bedienen. Dit brengt immers een verschil in gemeentebouw mee. — Daarom verbaast het de wereld, die van de samensmelting der Protestantse Kerken op Ceylon kennis nam en de Baptisten kende, het meeste, dat ook de Baptisten zich in die Kerk hebben laten opnemen als een sectie. — Wij kunnen op een afstand ook niet zien, hoe zij de bezwaren daar praktisch ondervangen.

Eén ambt Een groot bezwaar voor vereniging tussen de Vrije Protestantse Kerken met de Anglicaanse Kerk was altijd, dat laatstgenoemde Kerk hecht aan de z.g.n. Apostolische successie, d.w.z., aan de noodzakelijkheid, dat er een ononderbroken keten van ambtsdragers moet zijn van de tijd der Apostelen aan en dat de ambtelijke waardigheid over de bisschoppen loopt. Wie de bisschoppelijke wijding ontbeerde, kon niet effectief Doop en Avondmaal bedienen. — Nu is er op Ceylon ook een Anglicaanse Kerk. Hoe kon die nu de predikanten der Protestantse Kerken erkennen als volwaardige ambtsdragers? De oplossing, die men aan dit vraagstuk gegeven heeft, is deze: alle predikanten zijn in een kerkgebouw samen gekomen. Allen verklaarden wel te weten dat hun wat ontbrak, zonder dat recht te kunnen formuleren. Gezamenlijk bad men tot God. Daarop legde de bisschop allen de handen op en zij baden: „Heer, Gij weet, wat ons als Uw dienaren ontbreekt. Doe Gij hier aan ons datgene wat Gij meent, dat aan ons gedaan moet worden”.

Tenminste: het was het plan zo deze moeilijkheid op te lossen, vertelt zendeling Teutscher in „In de Waagschaal”.

We moeten wel zeggen, dat we tegenover een en ander wat vreemd staan.

Een samen gaan lijkt ons voorlopig nog beter dan een samen smelten.

„Kan de Unie....?” De Unie schijnt zo langzamerhand voor sommige leden en gemeenten een mysterieuze figuur te worden; haar worden allerhande mogelijkheden toegeschreven: Men moet de juiste formule maar weten te vinden. Als een hoorn van overvloed mag men verwachten dat ze alle begeerde dingen zal uitstorten in

de schoot van de wachtenden. — Het is misschien goed er aan te herinneren, dat de Unie, geen fondsen heeft; dat bij mijn weten althans en nog nimmer een baptist is heen gegaan en zijn vermogen de Unie heeft nagelaten. We leven niet uit kapitalen, maar uit jaarlijkse opbrengsten der diverse gemeenten, plus van hetgeen we verdienen op onze periodieken. Dat laatste kon — en o.i. behoorde meer te zijn — maar dat wordt verhinderd omdat velen menen, dat men Evangelisatielectuur beneden de marktprijs moet verkopen. Wil men nu alles goedkoop hebben? Goedkoop de lectuur en laag de Uniecontributie? Accoord, maar dan kan men ook niet hopen veel van de Unie te ontvangen.

Steun ver- Steun moet zó verleend worden, dat hij zwakt sterk maakt. Steun moet zo worden gebruikt, dat hij zichzelf overbodig maakt. Men moet zichzelf helpen en zo min mogelijk op anderen steunen. Reeds het eergevoel moet dat verbieden. Niemand mag Unie-steun zoeken, wanneer het niet buiten de grenzen van zijn uiterste inspanning ligt er zelf voor te zorgen.

Zouden onze daden, die wij als gemeente verrichten, ten gevolge hebben dat anderen ze financieel uitvoerbaar moeten maken, dan moeten we bedenken, dat we vooraf hun toestemming te vragen hebben. Alléén een besluit nemen en er een begin van uitvoering aan geven, en dan tot de gemeenschap komen en vragen om de financiële gevolgen daarvan te helpen dragen, lijkt ons niet redelijk. De wens om noodzakelijk geachte steun te ontvangen, betekent inkrimping van het beroepsrecht. Het betekent bovendien, dunkt ons, dat men eigen beurs open maakt en anderen het recht geeft, daarin een diepe blik te slaan en... over de draagkracht van de steunvrager een oordeel uit te spreken. Dat is geen ongepaste nieuwsgierigheid, maar eis van billijkheid tegenover hen, wier portemonnee zal moeten opengaan om de gevraagde steun te verlenen. Anders zou het kunnen gebeuren, dat men de een laat leven op kosten van een ander, die niet welvarender is.

Een bete- Een betere oplossing van financiële problemen, moest m.i. gezocht worden in een andere richting. Van gemeenteleden moet gevraagd worden eigen werk uit eigen inkomsten te betalen. Niemand springe verder dan zijn stok lang is. Dit is als regel. Zijn er gemeenten, die in een historische veelbelovende situatie liggen, dan kunnen ze als pioniersposten beschouwd en gesteund worden in de gefundeerde verwachting, dat deze steun binnen afzienbare tijd zich zelve overbodig zal maken. Maar voorts dienen we te zinnen op middelen om gemeenschappelijke arbeid te bekostigen uit de gemeenschappelijk verrichte arbeid. Ieder moet — dit als het normale gesteld — leven uit zijn arbeid. Ook de Unie moet leven uit haar arbeid — niet uit giften of contributies. Zij moet loon voor haar arbeid vragen, gedachtig aan het woord van de Heer, dat de arbeider zijn loon waard is. Het gratis afgeven van lectuur en het verrichten van arbeid mag slechts geschieden uit tactische overwegingen, gelijk Paulus louter om redenen van zodanige aard, zijn arbeid in enkele gemeenten kosteloos verrichtte. Daarom is ook het leveren van lectuur beneden de marktprijs in beginsel onjuist, ofschoon uit tactisch oogpunt soms gerechtvaardigd. Het kan zo moeten beginnen, zoals men eerst zaaien moet zal men kans van oogsten hebben.

We hopen, dat de broeders en zusters, die deze dingen plegen te overdenken, ze eens zullen willen zien onder dit gezichtspunt. We willen de offervaardigheid niet overbodig maken, maar ze in praktischer banen leiden

effectiever maken. Als zichzelf bedruipt, wat aanvaankelijk gesteund, en een redelijk loon oplevert wat, of gratis of tegen te lage prijs gegeven werd, dan kunnen nieuwe kansen gewaagd worden. Zo kan er redelijke uitbreiding komen. De Unie moet uitkijken naar arbeidsmogelijkheden, die winst kunnen opleveren en die liggen binnen het raam van haar doelstelling.

Dit is ter overweging aangeboden voor de stille ogenblikken van Unie-inkeer.

Beleefdheids- Het oude Oosten had zijn eigen beleefdheidsvormen. We vinden ze in Oud- en Nieuw-Testament. Ze veranderden niet, want vormen hebben een taai leven. We moeten met die vormen op de hoogte zijn, wanneer we de Schrift zullen verstaan. Wanneer we ze Westers zien, beoordelen we ze verkeerd en kennen er allicht een waarde aan toe, die ze voor Oosters besef niet hadden. Of we oefenen er een kritiek op uit, die naast de werkelijkheid van het oude leven staat. — Als Obadja, de dienaar, onderweg is om voedsel voor de paarden van koning Achab te zoeken, ontmoet hij Elia, en dan lezen we

„en hem kennende, zo viel hij op zijn aangezicht, en zeide: zijt gij mijnheer Elia?”

Die vraag lijkt nu helemaal overbodig. Hij herkende Elia immers. Het schijnt tot de goede toon behoord te hebben, dat men zich bij een ontmoeting hield, alsof men elkander niet kende.

Als David Goliath verslagen heeft, heeft hij recht op grote rijkdom, des konings dochter en vrijmaking van zijn huis. Zo had koning Saul het beloofd. Hij wordt tot Saul gebracht en dan vraagt Saul hem:

„Wiens zoon zijt gij, jongeling?”

Dit heeft men gezien als een bewijs voor onbetrouwbaarheid van de boeken van Samuel. Immers: David was aan het hof van koning Saul geen onbekende. Hij was de hofmuzikant. Saul moet geweten hebben wie die David, de zoon van Isai was, die Goliath geveeld had. Toch vroeg hij: „Wiens zoon zijt gij, jongeling?”

Obadja vroeg echter, Elia kennende: „Zijt gij mijnheer Elia?” Het behoeft ons dus ook niet te verwonderen, dat Saul, David kennende, vroeg, „Wiens zoon zijt gij, jongeling?” Het was een beleefdheidsvorm, en kan dus niet worden uitgelegd als een bewijs tegen de betrouwbaarheid van het eerste boek van Samuel.

L.

P.S. In de L. Sch. in De Christen No. 2914, wordt enkele keren gewaagd van Apostolische „progressie”, dit moet zijn processie.

L.

Pastorale Mijmeringen

't Oude moedertje had het verbazend druk. De vloer had een extra beurt gekregen, de stoelen stonden naar de eisen van de landstreek zuiver tegen „t schot” en de kommetjes glommen op het theeblad. Over de tafel heen was een pluchekleed gespreid en op dat kleed lag een mooi gebreid kleedje, dat één van haar kleindochters op haar laatste verjaardag als geschenk had meegebracht. Onverdeeld blij was ze overigens met dat nieuwmoedsig ding niet. Er zat een foutje in, dat haar voor onoverwinnelijke moeilijkheden plaatste. De laatste toer was te

vast afgehecht en nu was het ding met geen geweld plat te krijgen; maar uit liefde tot de geefster wilde ze het niet in een la van haar kastje wegbergen. Zo bleef de onvruchtbare strijd met het onwillige kleedje.

Maar waarom was het moedertje zo in de weer? 'k Zal 't u gauw zeggen: er zou hoog bezoek komen! Daarom wilde ze alles in de puntjes hebben. O zeker, ze voelde zich wat vereerd, maar anderzijds vond ze het toch maar een lastig corvee! Ze kon met geen mogelijkheid uitmaken, wat in haar het sterkst was: het gevoel van blijdschap of het gevoel van angst.

Eindelijk kwam de gast. Toen na de begroeting de bezoeker zijn oog door de kamer liet rondwaren, volgde het moedertje gevleid diens blikken. Ja, alles was nu toch wel goed schoon!... Totdat haar oog viel op het gebreide kleedje, dat eigenzinnig zijn randje krulde.... 't Was meteen voorbij met heel haar wankel vreugde. Gedurende het gesprek had ze alleen maar oog voor de kleine ongerechtigheid en ze bleef met haar bevende vingers bezig, het weerbarstige kleedje in vorm en plooi te brengen, terwijl ze verstrooid luisterde naar wat de gast had te zeggen. Deze had haar miljoenen kunnen beloven en zelfs kunnen uittellen, juist op het mislukte kleedje, ze zou er wellicht met een afwezig: „Ja, ja, dank u wel!” op gereageerd hebben. Maar van een levend contact, van een waarlijk openstaan voor de gast zou er ook dan zelfs geen sprake zijn.

Hoe vaak lijken wij op dat oude moedertje. Ons hele leven zouden we willen maken tot de woning van de Hoogste Gast. Jezus moest er Zijn intrek nemen en de Vader moest er huizen. Zo eerst zou ons leven zijn eigenlijke bestemming hebben gevonden. En dan gaan we aan het poetsen en schuren aan dat leven, en we proberen alles recht te zetten opdat het ordelijk mag zijn in heel ons bestaan. Het lijkt ons een heerlijk ogenblik, als dan de ogen van onze Gast goedkeurend glijden over heel ons leven. Zo blijven we aan het schikken, want ons zelfvertrouwen is zwak. En dan beleven we de eigenaardige gewaarwording, dat we feitelijk even hard tegen het Bezoek opzien als dat we er naar verlangen. En komt het moment, dat wij naar Zijn stem mogen luisteren, dan verschrikt ons de herinnering aan of het zien van een of andere ongerechtigheid, die we toch nog niet onder de knie hebben gekregen. Dan ruist Zijn vriendelijke stem aan onze oren voorbij en we zeggen ook maar verstrooid zoiets van: „Ja, ja, dank U”, al heeft Hij het tegen ons over Zijn oneindige liefde en genade.

Is dit niet heel vaak zo met ons? Hoe vaak is onze vreugde over Christus niet wankel omdat we meer aan een mislukt kleedje zoals een of andere onhebbelijkheid en zonde dan aan Hem denken!

Maar is dat niet heel erg misplaatst? Wat is belangrijker, Christus of onze zonde en onze misproducten van ons leven? Laat dan het voornaamste ook het voornaamste mogen zijn! Verblijdt u in Jezus uw Heer. Zo eert ge uw Gast en geenszins door dat u blijft frunniken en plooiën, dat zich door geen menselijke poging laat veranderen.

Stellen we dus eerlijk vast, dat we practisch met al die pogingen, ons leven volkomen te doen zijn, niets opschieten; erger nog, het belet de tot standkoming van werkelijk contact met Hem, Die door Zijn gemeenschap met ons onze vreugde wil zijn. We blijven zuchten. Dat is bewijs genoeg dat het zo niet moet! Maar hoe moet het dan wel?

Dat er een streven moet zijn naar een rein en geordend

leven is een vanzelfsprekendheid. De moeilijkheid begint echter, als we het te maken krijgen met dingen, die we niet aankunnen; die zich zo maar niet laten overwinnen. En dan gaat het vaak fout! De gedachte aan wat niet in orde is, parasiteert op alle andere levensfuncties. Het slorpt alle energie op en doet deze ondergaan in sombere verzuchtingen. Met de blik zo aan ons en onze mislukkingen gekluisterd, wordt zelfs de verblijdende tegenwoordigheid van de Heer een wankelende vreugde. Wij denken, dat ook Hij slechts aandacht heeft voor ons „opkrullend kleedje”. We vrezen voor het verwijt en gaan daardoor voorbij aan alles wat Hij ons zeggen wil.

Wil dat nu zeggen, dat we ten aanzien van onze tekortkomingen, die we niet goed kunnen maken of zelfs voorkomen, luchthartig mogen doen als of onze neus bloedt? — Waarom zouden we niet aan Hem ons mislukte kleedje tonen, m.a.w. ons tekort belijden? Het Hem zelf gaan zeggen, dat ons pogen vruchteloos was? Ja, ik weet wel, dat we vaak niet *kunnen* omdat we niet sterk genoeg *willen*. Maar kent ook u niet de ervaring, dat men niet *kan willen*? Belijdt dat! Maar dan ook de blik van uzelf afgewend. Leert, wat het zeggen wil: te wachten op de verlossing dezes lichaams, d.i. te wachten op die levensstand, waarbij het lichaam niet meer tegen de Geest strijdt, maar zich aan Hem volkomen dienstbaar heeft gemaakt. Die toestand is niet het resultaat van een door onze wil beheerste evolutie, doch een geschenk van 's Heeren genade. Nu niet meer klagen over scherpe doornen. Nu luisteren naar het woord: „Mijne genade is u genoeg!”

De genade bevrijdt ons dus van een vergeefse strijd. En het wonderlijkste is, dat nu we de vergeefse strijd staken, het leven eerst tot zijn bestemming komt: we hebben tijd gekregen om de opdrachten te vervullen, die de Heer ons geeft. Nu hebben we tijd en aandacht voor hetgeen onze hoge Geest ons wil zeggen. En, nu we de blik van ons zelf hebben afgewend hebben we tijd en aandacht voor de wereld om ons heen.

Oud moedertje, het leven kan zoveel rijker en vruchtbaarder zijn als we wat minder met ons zelf bezig zijn, al is het dan ook met de schoonste en heiligste bedoeling. We kunnen zover van de weg verdwaald zijn, al drijft ons het verlangen, het „de Heer naar de zin” te maken. Denk eens aan Martha! Maria had het goede deel verkozen, niet? Geloof meer de liefde van Christus. Bouw eens wat meer op genade. Een zwak en futloos leven?.... Dat denkt u maar! Is dat gefrommel aan uw kleedje dan zo'n openbaring van heldhaftigheid en kracht? Om in het beeld te blijven: geef dat mislukte kleedje maar aan Hem over. Vergeet dan echter niet, dat het nu aan Hem behoort. Wat Hij er mee doen wil, is Zijn zaak — niet meer de uwe.

Zo slechts wordt het zondige verleden afgedaan en werpt Jezus de poort open, die leidt naar een blij toekomst, waarin Hij Zijn tegenwoordigheid ons kan doen gevoelen en Hij naar waarheid onze schreden kan leiden.

BRANDT.

De fatsoenlijke wereldling en de Christen

Zo af en toe hoort men wel eens een opmerking: wat doet het er eigenlijk toe of men tot een kerk behoort of niet m.a.w. of men tot de Christenen wordt gerekend dan wel buiten het Christendom staat — zolang als de mens maar een fatsoenlijk burger is. Immers, duizenden gaan iedere Zondag getrouw naar de verschillende en vele godshuizen toe, beluisteren preken en vervullen hun godsdienstplichten, doch geven in 't geheel geen blijk daardoor betere mensen te zijn dan degenen, die niet weten hoe een kerk er van binnen uit ziet. Waarvoor dan al die onnodige drukte? Het komt er toch maar op aan een deugdzaam, fatsoenlijk en zo veel mogelijk in deze verdraaide wereld een rechtschapen en eerlijk leven te leiden. Welnu, dat wordt evenzeer gevonden bij hen die niets op godsdienst en kerk uitdoen, dan bij hen die dat wel doen.

Zulk een opmerking kan met een minachtend schouderophalen doodgezwegen worden. Het kan ook vanuit de hoogte van geestelijke trots beantwoord worden met de woorden: Och, zij weten niet wat ze zeggen, tenslotte gaan allen die zonder God leven verloren en worden wij door ons geloof behouden. — Men kan echter ook tot nadenken worden gebracht en zich de vraag stellen of er waarheid ligt in zulk een opmerking en zo ja, of het Christelijk geloof dan inderdaad nog wat te betekenen heeft. —

Nu is het een feit dat onder de fatsoenlijke wereldlingen ook nog veel goedheid, offervaardigheid, behulpzaamheid en naastenliefde wordt gevonden. Er zijn inderdaad wel schrille tegenstellingen te vinden, zo zelfs,

dat men liever omgang zou hebben met en meer hulp verwachten kan van de niet kerkelijke mens dan van de Christen. Hoe droevig ook het te moeten zeggen, feit is dat de fatsoenlijke wereldling de Christen menigmaal in de schaduw stelt. Onlangs hoorde ik van een teleurgestelde broeder deze klacht: als ik mij zo had uitgesloofd voor de wereld zou ik stellig niet die ondankbaarheid en die oneerlijke behandeling, voortgesproten uit achterdocht en jaloezie, ontvangen hebben, dan ik nu voor al m'n arbeid voor de gemeente ontvangen heb van mijn broeders en zusters in het geloof.

Wat zullen wij op deze dingen antwoorden?

God werkt overal

Eerstens zullen wij ons er over moeten verblijden dat God niet alleen met Zijn Heilige Geest werkt in een besloten kring of op een bepaalde plaats, doch in ieders hart en overal. Stelt u zich eens even voor dat God alleen aan één bepaalde kerk of gemeente, stroming of richting, groep of volk Zijn aandacht schonk: hoe klein zou Hij dan waarlijk zijn. Telkens weer hebben mensen in hun waanwijsheid, bekrompenheid en kortzichtigheid gemeend dat dit het geval was. Jona was ten eerste verstomd toen hij merkte, dat God zich ook het lot van de heidenen aantrok en onder hen tot zegen werkte. Hij nam het de Almachtige uiterst kwalijk! De Paus sloeg Luther in de ban en deed het voorkomen alsof hij namens Christus sprak, d.w.z. dat God zich verder niets meer van deze verdwaasde en afvallige monnik zou aantrekken en hem overlaten aan de macht van de duivel! De orthodoxie heeft de vrijzinnigheid uitgekreten voor erger dan heidenen en meenden een Gode welgevallig werk te doen hen te bestrijden als grote vijanden van de ongelovigen! Welke blunders zijn er gemaakt en worden er nog steeds begaan, alleen dáárom dat men

blind is voor de grootheid des Heeren. Die niet tegen Mij is, is voor Mij, heeft Christus eens gezegd tot Zijn discipelen, die zich verontwaardigd toonden over de genezingen, die niet-volgelingen van Jezus in Zijn naam wisten te bewerken. Onze Heer is groot, groter dan al de Zijnen tezamen, in liefde, genade en wijsheid. Leren wij van Hem ruim te denken, groot van hart te zijn, zonder vooroordeel en zonder geestelijke hoogmoed. Hem te beperken in Zijn wereld- ja de ganse schepping omvattende arbeid, is zonder meer zonde.

Verblijden wij ons liever over alle goedheid, rechtschapenheid en rein leven, waar en bij wie wij die ook maar op aarde vinden. Uiteindelijk is dit alles te herleiden tot, of anders gezegd, vloeit dit alles voort uit die ene Bron: God zelf.

Christus, Gods Zoon, de Ware Wijnstok

Ten tweede doen wij goed onszelf en anderen er aan te herinneren, welk een grote schuld iedereen heeft aan het Christendom. 't Is waar dat er vele nobele zielen buiten God en de kerk leven. Nochtans is het even waar dat hun goedheid toch een uitvloeisel is van het Christelijk geloof. Misschien zijn zij vroeger op een Zondagsschool geweest, of waren hun ouders of grootouders Christenen. Op de een of andere manier is hun rechtschapenheid, hun afkeer van leugen en bedrog, hun hooghouden van het huwelijk en het gezin, te herleiden tot Christus. Zij leven en teren dus eigenlijk op het kapitaal dat hun als erfdeel in de schoot werd geworpen.

Zij dienen wel te beseffen dat dit niet tot in het on-eindige kan doorgaan. Het kapitaal teert in. En wat blijft er tenslotte over? Wat kunnen zij op hun beurt hun kinderen doorgeven? Als de boom langzamerhand zijn wortels ziet afsterven, wat zal er dan van de schone bladerentooi en vrucht terecht komen? Alrede liggen duistere en satanische machten te loeren en te wachten op hun prooi. Wat malen die machten om zedelijke waarheden en hoogstaande beginselen? De enkeling wordt verzwolgen door de Staat en de Staat is .... een monster. Christus stierf voor de gehele wereld en voor de enkeling, de Staat kent geen mededogen of pardon. Iemand heeft eens deze waarschuwing geuit en zij is het waard doorgegeven te worden: „Zedelijke beginselen kunnen de scheiding van de godsdienst niet voor drie geslachten overleven. Een mens kan het geloof zijner vaders verzoeken en desondanks van hun zedelijk kapitaal gebruik maken, maar zijn eigen kinderen en kindskinderen zullen een verschrikkelijke armoede tegemoet snellen”.

Is dit niet dezelfde waarschuwing, zij het in andere woorden, als die Christus als Zoon Gods gesproken heeft toen Hij zei: „Zo iemand in Mij niet blijft, die is buitengeworpen gelijkerwijs de rank en is verdord”. Waarlijk, deze dorheid wordt heden ten dage overal gezien. Helaas, ook in ons z.g.n. Christelijk Nederland en in de boezem van ons eigen volk: nazaten van de dappere strijders voor het Christelijk geloof.

Christus en het Koninkrijk Gods

Ten derde dienen wij er van doordrongen te zijn en moeten we anderen op onze beurt er weer van door-dringen, dat hoe goed en fatsoenlijk een mens buiten Christus ook moge wezen, hij ten allen tijde een beter mens zou zijn met Christus. Te zien op minder geluk-kige voorbeelden van het Christendom of zich te meten met degenen, die op onwaardige wijze zich met de naam van Christenen tooien, is niet juist. Men behoort geen

enkel systeem of geloof ter wereld te beoordelen naar de slechtse qualiteiten die daarin gevonden worden.

En zeker is het oneerlijk de ideaalste wereldling te vergelijken met de minst werkelijke christen. En dat gebeurt, helaas, maar al te vaak. Om eerlijk te zijn en te blijven stelle men of de beste wereldling tegenover de beste christen of de slechtsten uit deze twee groepen van mensen tegenover elkaar. Het Christendom behoeft heus bij een zuivere beoordeling of vergelijk niet te beven van angst voor de uitslag. Het is toch een onloochenbaar feit, dat de edelste, reinste en heiligste figuren door de eeuwen heen, gezocht moeten worden onder hen die Christus als Leidsman, Voorbeeld en Zaligmaker hadden en hebben aanvaard. Als de wereldlingen, die krachtens erfelijke eigenschappen, opvoeding, milieu en omstandigheden een gaaf karakter bezitten en een drang naar het goede ten toon spreiden, nu eens de stap tot Christus deden in volle overgave van hun hart en leven, zou hun dit niet tot groot voordeel zijn? Nu hebben zij een beeld voor ogen van een betere samenleving en een nieuwe wereld. Dit beeld moet echter verwezenlijkt worden door eigen krachten en initiatief. De mens staat in het middelpunt, hij is het begin, de voortzetting en het doel van al het loflijk streven. In tijden van vooruitgang, waarin men het geloof in een opwaartse richting in zedelijk en geestelijk opzicht kan bewaren, wordt zulk een streven gesteund door hoop in het welslagen en gedragen door blijdschap in de verkregen successen. In deze eeuw die wij thans beleven, vol bedreiging van een wereldcatastrophe, kan de bitterste ontgoocheling niet uitblijven. Wat vermag de mens uiteindelijk tegen de elementen der natuur? Als de vloed der satanische driften opkomt en de storm der zondige zinnen zich verheft in wereldwijde omvang, wat vermag dan het goedwillende deel der mensheid? Of de stroom neemt hen mee, of zij gaan er in onder. De christen vermag evenmin iets. Ook hij zal genade moeten ontvangen niet verzwolgen te worden in de opkomende vloed. Doch ondergaan en sterven in de stem-ming van wanhoop en vertwijfeling, is buitengesloten. Het geloof in zijn triompherende en verzezen Heer is daarvoor zijn waarborg. Hij weet: het Koninkrijk Gods komt. Het komt door de duisternis, onmacht, de nood en dood en algehele ondergang van al het menselijke heen. Maar Hij laat nimmer varen het werk Zijner handen. En dáárom houdt de christen vast aan de plaats en de taak die hij in de maatschappij heeft, omdat hij zich bewust is die van God te hebben ontvangen. Hij is er van verzekerd: De nieuwe aarde en de nieuwe hemel is aanstaande. En die volhoudt in het geloof in Jezus tot het einde toe, die zal de gelukzaligheid der voltooiing van het Godsrijk aanschouwen.

Daarom dan: hulde aan alle goedwillende, fatsoenlijke wereldlingen. Zij staan naast de christen in hun strijd om gerechtigheid, vrede en een nieuwe aarde. Zij gelijken de rijke jongeling die Jezus, hem ziende, liefhad. Maar één ding ontbreekt hen. Zij missen Jezus en leven daarom niet uit maar naast de bron. Hun dat te zeggen in alle ootmoed en liefde is christenplicht.

A. A. HARDENBERG.

Reisindrucken uit

DUITSLAND

Wanneer u het woord: Wuppertal leest, denkt u waarschijnlijk aan een dal en niet aan een stad of aan een verzameling van steden. Toen wij ons op weg begaven naar het Wuppertal, stelden we ons voor in een liefelijk dal terecht te komen, tussen bossen en beekjes. We belandden in de steden Elberfeld, Barmen plus nog enige kleinere, die nu tezamen de naam Wuppertal dragen. Industriesteden bij uitnemendheid. Derhalve ook stukgebombardeerd.

Een der broeders, die met ons in Wiedenest was, en afkomstig uit deze stad, had hier de organisatie in handen en als zakenman verstond hij de kunst eruit te halen wat erin zat.

Voor het station wachtte een keurige autobus, die op benzine reed. Men ziet er namelijk nog menig vehikel met een aangebouwde gasfabriek, zoals wij die hier hadden in de donkere dagen. We reden naar de mooie kerk, die wonderlijk gespaard gebleven was. Buitengewoon hartelijk en verzorgd was de ontvangst daar. Br. Becker, tijd- en studiegenoot van Ds Louw, was er voorganger. Na de maaltijd in een der zalen, verzamelden we ons in de gastvrije woning van de predikant en we hebben de beste herinneringen aan het uurtje, dat we daar wachtend doorbrachten. Echte thee dronken we, en vooral genoten we van de muziek. Een pianist, zoon van de gastheer en een violist droegen ons op de vleugelen van de muziek door de gevangennemende wereld der klanken. Wat hebben we daar genoten.

Maar rust was voor ons niet weggelegd. De auto stond voor en we schoten door de nauwe straten, de steden liggen inderdaad in het dal van de rivier de Wupper, naar een groot ziekenhuis buiten. Het ziekenhuis wordt nu gebruikt om de kriegsgevangenen, die uit het Oosten komen, indien het noodzakelijk blijkt, op te nemen. De ellende, die wij daar zagen was van dien aard, dat sommigen van ons halverwege de bezichtiging maar niet meer meegingen op de zalen. Wanneer men ergens de oorlog en zijn verschrikkelijke gevolgen wil leren haten, moet men naar Duitsland gaan. U zegt: dat is niet nodig. Onze steden zijn ook kapot en in onze sanatoria en ziekenhuizen zijn ook mannen, die voor hun leven ongelukkig zijn. Dat is waar. En zulke mannen leven in al onze landen. Niettemin draaien de fabrieken voor vliegmachines, tanks, wapens weer op volle toeren en worden steeds meer mannen opgeroepen om zich voor te bereiden op de volgende worsteling. Is het niet om te schreien? Schreeuwen helpt niet. Protesteren ook niet. Steeds dichter draaien de machten om elkaar heen en, zo schijnt het nu, een botsing kan haast niet meer uitblijven. Misschien zitten we allemaal al te wachten op de eerste klap. 't Is niet eens onmogelijk dat sommigen dan verlicht zuchten en zeggen: zo, nou weten we tenminste dat het erop of eronder gaat. Heeft de wereldraad van kerken daar niets duidelijk over kunnen formuleren? Heeft men de gelovigen aller landen niet tot een kruistocht kunnen oproepen, inplaats van tot een strooptocht, gelijk misschien binnenkort van andere zijde wordt gedaan? Nee, zo eenvoudig is het niet. Dat dacht ik wel. Zulke dingen zijn nooit eenvoudig. Waarschijnlijk omdat allerlei belangen meervoudig gewicht in de schaal werpen. Ik vrees, dat de Heer der Gemeente bedroefd over ons is, omdat we

zozeer in de mistbanken van de opperleugenaar terecht zijn gekomen. We weten al niet eens meer welke kant we uit moeten.

Na de koffie, die we in dat ziekenhuis gebruikten, dat was om een uur of vijf 's middags, en dat in gezelschap van een twintigtal teruggekeerden, gingen we de heuvelen in. In de buurt van een Talsperre, dat is een stuwdam, stopten we en liepen we een eind langs de oevers van het kunstmatig meer. U hebt wel gelezen, dat de geallieerden in de oorlog een paar van die stuwdammen stuk gegoooid hebben en daarmee veel schade en hinder aanrichtten. Deze was te klein en daarom heel gebleven. In de stralende zon hebben we gezeten en gerust in de vrede van dat stukje ongeschonden wereld.

Terug naar Wuppertal. In grote vaart een stukje gegeten en dan naar de jeugdbijeenkomst, waarvan men de leiding aan mij had opgedragen. Wetende, dat ze er graag zingen, hebben we ze laten zingen. Ze hadden er ook een zangkoor. Maar de leider ook. Vele van de reisgenoten kenden nu al het engelse koor: I'll make you fishers of men. Dus verzocht ik ons koor op te staan en te zingen. In vijf minuten zongen al de honderden met overtuiging en instemming dat versje, waarop wij overigens muzikaal misschien minder tevreden zijn.

„Zie, Ik maak alle dingen nieuw!” was een woord, dat hier bijzonder op zijn plaats moest zijn. We spraken naar aanleiding daarvan een kwartiertje en gaven toen aan de jongelui gelegenheid daarvan te getuigen. Jongemannen en jongedochters kwamen. Och, al net als bij ons. Sommigen moest je aanmoedigen, anderen remmen. Maar velen verheerlijkten Jezus Christus en voor de zoveelste keer ontdekten we, dat er in het Koninkrijk van onze Heer geen grenzen meer zijn, die hier met zoveel vertoon en nadruk overeind gehouden worden.

En voor de zoveelste keer gingen we met een schat van herinneringen door het nachtelijk donker, begeleid door een oudere broeder, naar het huis, dat ons zou opnemen. We gingen nog niet naar bed. Daar zaten ze, de man en de vrouw, beiden omstreeks zestig. Een zoon gevallen, een zoon nog gevangen in het vreemde, verre Oosten — Rusland. Het was aan de moeder te merken, dat zij leed. De vader, een rijk man in de wereld en bij God, sprak van de Duitse schuld en van de verblinding, die over hen allen gekomen was toen de machthebbers heersten. Het was de eerste, die nu eens niet met de eigen ellende begon, die ongetwijfeld groot is en daarom ook direct aan de orde komt, maar die de wortel zag en daarvan sprak. Het was diep middernacht toen de engelsman en de nederlander zich dankbaar uitstrekten op het duitse bed, onder de hoede van Hem, Die Zijn zon laat weglichten over alle muren.

HUIZINGA.

Bijbelse bouwplaat

Naar wij vernemen is bij de N.V. W. D. Meinema te Delft verschenen een bouwplaat van de TEMPEL VAN SALOMO naar een reconstructie van de bekende Franse archeologen Perrot en Chipiez.

Zijn bouwplaten een hobby van veel kinderen — het bouwen van dit model van de tempel is bovendien een prachtig hulpmiddel om het oude Israël dichter bij de jeugd te brengen.

De kosten zijn nu geen bezwaar meer om in elke school minstens één maguette van de tempel te hebben, evenals in catechisatie-, club- en verenigingslokalen. De prijs is f 2.90.

Gemeenteberichten

HAULERWIJK

Waarde broeders en zusters. Zondag 19 Sept. 1948 was voor onze gemeente een blijde dag, daar br. J. Reiling zijn intrede deed als voorganger onze gemeente. Des voormiddags 10 uur had de bevestiging plaats door Ds. K. Reiling, die een predikatie hield naar aanleiding van 2 Tim. 2 : 1. Nadat de gemeente op de gestelde vragen met „ja” had geantwoord, werd br. J. Reiling door handoplegging als voorganger aan onze gemeente verbonden.

Des namiddags 3 uur deed br. J. Reiling zijn intrede met een predikatie naar aanleiding van een gedeelte uit 1 Tim. 2. Na afloop van deze predikatie werden toespraken gehouden door ouderling J. v. d. Heide namens de gemeente, door br. Modderman namens de Unie, door Ds. v. d. Ree namens de Ned. Herv. gem. te dezer plaatse, door de heer G. v. d. Wal, hoofd der C.V.O. school alhier en door br. Kok namens de Noord. Bond, welke toespraken door br. J. Reiling werden beantwoord. Van verschillende gemeenten waren schriftelijke gelukwensen binnengekomen. Deze gemeenten worden langs deze weg daarvoor hartelijk dank gebracht.

's Avonds had nog een begroetingssamenkomst plaats en werden de aanwezigen getraceerd op koffie en koek. Tijdens deze bijeenkomst werd nog het woord gevoerd door vertegenwoordigers van de gemeenten te Groningen, Drachten, Sneek, Heerenveen, Hoogezand en Heerlen, welke toespraken door br. J. Reiling werden beantwoord. Afwisselend gaven de zangvereniging onder leiding van br. J. Oostingh, alsmede de tot nieuw leven gebrachte mandolineclub enkele nummers ten beste. Het liep reeds tegen middernacht toen Ds. K. Reiling met dankgebed deze zeer gezellige samenkomst sloot en wij allen hoogst voldaan huiswaarts keerden.

Tijdens alle drie samenkomsten was ons kerkgebouw geheel bezet.

De gemeente van Haulerwijk mag zich door Gods liefde en genade thans weer in een eigen voorganger verheugen. Tijdens het vacant zijn werden de predikbeurten zeer getrouw waargenomen door onze brs. studenten, waarvoor we deze broeders hierbij nogmaals hartelijk dank betuigen.

De pastorie werd onder leiding van onze br. Jac. Spandaw zeer grondig gerestaureerd en in orde gebracht om onze nieuwe voorganger en diens echtgenote te ontvangen. En thans is het tijdperk van vacant zijn voor onze gemeente voorbij. Dankbaar dat onze hemelse Vader ons weer een voorganger geschonken heeft, gaan we met nieuwe kracht en in vertrouwen de toekomst tegemoet, wetende, dat Hij, Die alles regeert en bestuurt, het ook verder wel zal maken.

De secr. J. BOS.

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN.

Geliefde broeders en zusters. Zo is dan eindelijk de dag aangebroken dat Ds. Bakker afscheid heeft genomen van de gemeente. Spreker deed dit naar aanleiding van 1 Cor. 1 : 9 — God is getrouw.

De zangverenigingen zongen enige mooie, passende liederen. Br. Wolters sprak namens de gemeente onze

scheidende voorganger toe en br. van Rekum als afgevaardigde van Amsterdam.

Ruim zes jaar heeft Ds. Bakker de gemeente gediend met al de gaven en krachten, die hem van God geschonken zijn. We hopen en bidden, dat God hem in de gemeente te Amsterdam tot een rijke zegen moge stellen, tot eer van Zijn grote Naam en dat er nog velen door die arbeid tot Jezus geleid mogen worden.

Al doet het scheiden soms wel smartelijk aan, toch kunnen wij ons verblijden, dat Ds. de Jong gehoor heeft gegeven aan de roepstem om hier de herdersstaf weer op te nemen. Zo gaan we dan blijmoedig voortwaarts, verwachtende het van onze overste Leidsman.

De secr.

Mededelingen

AMSTERDAM

In de adreswijziging van Ds. H. Bakker, bekend gemaakt in het vorig nummer, was een kleine onjuistheid geslopen. Vanaf 1 Oct. a.s. is dit adres: Krammerstraat 32¹, Amsterdam—Zuid. Het telefoonnummer is 97655.

De datum van intrede blijft bepaald op Zondag 10 Oct. a.s., en het programma is als volgt samengesteld:

's namiddags 3 uur Bevestiging door Ds. F. E. Huizinga

„ 6.30 uur Intrede Ds. H. Bakker.

In aansluiting op de intrededienst wordt nog een samenkomst gehouden, waarin aan de diverse vertegenwoordigers onzer Unie-gemeenten en Unie onderdelen gaarne gelegenheid geboden wordt, Ds. Bakker als voorganger van Amsterdam welkom te heten.

Tot deze samenkomsten worden alle belangstellenden hartelijk uitgenodigd.

De diensten zullen gehouden worden in het kerkgebouw der Doopsgezinde gemeente — Singel 452 (bij het Koningsplein). Er wordt gezongen uit de zangbundel van Joh. de Heer.

In de pauze tussen de diensten van 3 en 6.30 uur is in ons kerkgebouw Kerkstraat 204 (ca. 5 min. gaans) gelegenheid tot het nuttigen van een zelf meegebrachte broodmaaltijd.

De gewone dienst des morgens 10 uur in onze eigen kerkzaal komt voor die dag te vervallen.

Achter al deze mededelingen vermoeden onze lezers natuurlijk (en terecht) de ootmoedige dankbaarheid van onze gemeente, nu het enige doch onoverkomelijke bezwaar (het woningprobleem) zo verrassend werd weggenomen. Dat wij ook hierin de leidende hand van de Heer der gemeente zien, zal geen verwondering wekken. Evenmin behoeven wij te betogen, dat wij ons ten eerste op de komst van Ds. Bakker verheugen. Wij hopen en bidden, dat de arbeid der gemeente onder zijn voorgangerschap tot grote bloei zal komen, en rijke vruchten tot verheerlijking van Gods Naam zal afwerpen.

Met hartelijke groet
namens de gemeente, de secr.

NOG UIT HET KAMP

Bij het afbreken der tenten in het N.B.J.B.-kamp te Loenen vonden we nog een bril, iets slap in de ledematen weliswaar, doch overigens volkomen intact (bolle glazen, montuur half bruin hoorn, half goud(?)).

Wie loopt er thans zonder bril? Ons speuren had tot dusverre nog geen resultaat, vandaar deze oproep. Terug te bekomen bij ondergetekende.

Willen de fotografen van het 2e-Jeugdkamp hun foto's plus negatieven toezenden? Reeds mooie expl. binnengekomen. De „krampkant” is in bewerking.

Met hartelijke kampgroeten,
„Asco” J. de Jonge Pzn.

Amsterdam, Adm. de Ruyterweg 256.

PENNINGMEESTERS ONZER GEMEENTEN

Als U dit leest is de 30ste Sept. reeds voorbij. Dat wil zeggen, dat de helft der contributie 1948/1949 reeds ontvangen had moeten zijn. De vele penningmeesters, die hiervoor reeds zorgden, dank ik zeer! Degenen, die nog nalatig waren, verzoek ik hierbij vriendelijk het bedrag nu ten spoedigste op giro 9260 over te willen maken. Het gaat om een goed voortgaan van onze takken van arbeid!

De Unie-administrateur.

Advertentiën

Wij krijgen zeer binnenkort
een

**grote afdeling
vacant**

in Hengelo (O.)

Voor harde werker en vakman een prachtkans

Vast salaris plus provisie en volledige opname in de sociale voorzieningen

Niet ouder dan 35 jaar

**Borgstorting
f 1000.—**

Sollicitaties te richten aan

F. Lindeman

Distr. Inspecteur

N.V. Levensverz. Mij. „Haarlem”
Veenestr. 5a, Zwolle - Tel. 7435

ADVERTEERT IN „DE CHRISTEN”

Hendrikus A.
Ekkelenkamp
en

Marie B. Hulleman

hebben het genoegen U hierbij kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Donderdag 14 October a.s. te Deventer.

Huwelijksinzegening in de Baptisten kerk, Binnensingel te Deventer, 's middags 12 uur door de Weleerw. Heer Ds. L. de Haan van Apeldoorn.

Deventer, Sept. 1948.
Sloetstr. 36.
Halvestr. 19.

Receptie: Zaterdag 9 October
's nam. van 3.30—5.30 uur.

Toekomstig adres: Halvestr. 17,
Deventer.

(Herplaatsing)

Veilig in Jezus' armen
ontslapen mijn lieve vrouw
en der kinderen zorgzame
moeder

Hendrika
Munsterman—
van Nederpelt

in de leeftijd van ruim
37 jaar.

Dood waar is uw prikkel,
Hel waar is uw overwinning.

W. Munsterman,
Robbie, Rudie
en Freddie.

Haarlem, 19 Sept. 1948.
Diaconessenhuis.

Heden nam de Heere tot
zich, voor ons geheel
onverwacht, onze lieve
vrouw, moeder, behuwd-
en grootmoeder

Alida van der Klei
in de ouderdom van 69
jaar.

Groningen, 23 Sept. '48.
Oosterbadstraat 43.

J. van der Woude

a/b Avondtuur:
M. Stavast—

, van der Woude
H. Stavast

a/b Henand:
A. Metus—

, van der Woude
H. Metus

a/b Disponibel:
G. van der Woude
M. van der Woude—
Oostland

en kleinkinderen.

Deteraardebestelling heeft
plaats gehad Dinsdag j.l.
op de 2e Noodbegraf-
plaats aan de Winsumer-
straatweg om plm. 1.15 uur

BIEDT ZICH AAN

een net meisje

voor dag en nacht, liefst in een
Baptisten gezin, leeftijd 15 jaar.
Brieven onder no. 1—10 aan de
administratie van De Christen.

Welke alleenst. vrouw, middelb.
leeft., P. G.,

**wil samenwonen en
huish. waarnemen**

tegen vergoeding in klein gezin?
(Gepens., vader en zoon.)
Brieven onder no. 2-10 N.B.
aan adm. van De Christen.

HET IJZEREN GORDIJN

Nog een paar bestellingen, en .... de
voorraad van dit actuele tractaat is al
weer uitverkocht! Het is net wat voor
nu. Het is fraai verzorgd: bruindruk
op geel papier, Dus haast U! En laat
ieder in Uw omgeving weten van HET
IJZEREN GORDIJN, dat....

HET LECTUURFONDS, Tetterodestr. 47, Haarlem

biedt dit pakkende tractaat aan voor
de volgende prijs:

1—500 ex. 2½ ct. per ex.
501—1500 ex. 2 ct. per ex.
1501 en meer 1½ ct. per ex.

JAARGANG 65 - Nr. 2917

VRIJDAG 8 OCT. 1948

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Benaarstigt u stil te zijn

1 Thess. 4 : 11.

Dat ouders hun kinderen thuis gebieden stil te zijn aan tafel of 's avonds in bed, is zeer begrijpelijk. De jeugd van deze tijd schijnt, volgens de ouderen tenminste, heel wat luidruchtiger en rumoeriger te wezen dan vroeger. Vele onderwijzers laten dezelfde klacht horen. Och, dat is nog een van de vele slechte vruchten van de oorlog, beweert menigeen, en er zullen eerst rustiger tijden moeten aanbreken voor en aler hierin weer een gunstige wending intreedt.

Dat de apostel Paulus volwassenen, die christenen zijn, zulk een bevel schrijft als in bovenstaande tekst is vervat en nog wel in zijn eeuw, die gekenmerkt wordt door de toenmalige Romeinse vrede, bevreedt ons ten zeerste. Een vermaning zich te benaarstigen in de liefde, heiligmaking en offerande is te verstaan — doch om stil te zijn, valt toch wel enigszins uit de toon. Waren de Thessalonicenzen dan zulke druktemakers en bemoeials?

Nu heeft Paulus stellig zijn reden gehad deze woorden te schrijven. Hij sprak als man van ervaring, niet als een theoreticus, die naast het leven staat. Wij kunnen gerust aannemen, dat de gemeenteleden, aan wie deze brief geschreven is, zulk een opwekking van node hadden. Welke ook de omstandigheden geweest mogen zijn in die plaats en in die gemeente, het is een feit, dat wij, mensen van de 20ste eeuw, zijn aansporing om een rustig en stil leven te leiden echt van node hebben.

Niemand kan de invloeden van de eeuw, waarin hij leeft, geheel ontkomen. Men wordt door de stroom opgenomen en meegevoerd. 't Gaat als met een kind. In een rustige omgeving en een vriendelijk tehuis zal het de weldadige kalmte ondergaan en in zich opnemen. Waar het een lawaaierige drukte is, wordt het vanzelf wat zenuwachtig en gejaagd. Nu leven wij in een wereld, waarin snelheid heer en meester geworden is. Het tempo wordt opgevoerd. Waarom en waartoe? Niemand weet het — alleen kan men constateren, dat het niet tot bevordering is van welvaart, geluk en vrede. Koortsachtig wordt er gewerkt aan bewapening, koortsachtig

worden steeds snellere vliegtuigen gebouwd, koortsachtig gaat men coördineren om de productie omhoog te voeren, koortsachtig vecht men op oorlogsterreinen, strijdt men om hogere lonen, schrijft men stakingen uit. Waarlijk, de hele geschiedenis der mensheid in de laatste decennia gelijkt op een wervelstorm, die practisch over alle landen heenvaart. En wie ontkomt er aan daarin opgenomen en weggevoerd te worden?

Benaarstigt u stil te zijn! Het is welhaast onmogelijk dit te wezen. Ieder is als met de koorts der haast bevangen. Velen trachten twee dagen in één dag samen te persen. Zijn eigen zaken rustig te behartigen en zijn beroep of handwerk kalm te verrichten, is schiet onmogelijk in een periode, waarin het leven zo ingewikkeld is en de staatsbemoeiingen zo veelvuldig zijn als thans het geval is. Vroeger zou het wel gekund hebben, maar nu? En de gevolgen blijven niet uit. Velen zijn ziek naar lichaam, ziel of geest. Vele anderen voelen zich leeg, eenzaam, geprikkeld, humeurig, uitermate kort aangebonden of zeer nerveus. De angst voor de nabijzijnde toekomst is bijna ieder overvallen, daarvoor zorgen regelmatig de pers en radioberichten. De een wordt onverschillig, de ander oppervlakkig, de derde ontevreden. En wie is in staat het verlossende woord te spreken?

De boodschap dat Jezus leeft is de reddende tijding voor deze wereld. Dat was zo in het verleden, dat is zo nu en dat zal in de toekomst zo blijven. Hij was het, Die de koorts verdreef uit Petrus' schoonmoeder, zodat zij van haar ziekbed kon opstaan en allen in het huis met haar moederlijke zorg kon dienen. Hij was het, Die de wervelstorm met Zijn machtwoord in 'stille veranderde, zodat de discipelen verwonderd tot elkander zeiden: „Wie is Deze, dat Hij ook de winden en het water gebiedt en zij zijn Hem gehoorzaam?" Hij was het, Die als Heer over alles en allen, ziekte en kwalen genas en onrustigen weer rustig maakte. Zelfs de bezetene van Gadara wist Hij van de duivelen te bevrijden. Aan Hem kon men zich toevertrouwen met alles, wat iemand lief en dierbaar is. Hij zorgt voor ons.

Die het beeld der sterren onder de mensenkinderen op aarde op het gebied van politiek, diplomatie, film of sport steeds voor ogen heeft, wordt hoe langer hoe onrustiger. Deze sterren komen en gaan en flikkeren zeer kortstondig.

Die het sterrenbeeld van de hemel bewondert, wordt hoe langer hoe rustiger. Majesteit en bestendigheid is het sieraad van de scheppende hand Gods in het uitspansel boven ons.

Die de blinkende Morgenster aanschouwt in al Zijn heerlijkheid en eeuwige luister, wordt volmaakt rustig. De mens heeft getracht dit Licht der Wereld te doven, doch tevergeefs. Deze Zon der Gerechtigheid is in Jezus Christus opgegaan en zal ons voeren tot de stralende Dag, waarop geen nacht meer volgt.

Opwaarts de blik van allen, die door gejaagdheid en vrees zijn bevangen. God is en blijft Dezelfde. Ons hart vindt immers rust, totdat het rust vindt in Hem.

Rust mijn ziel, uw God is Koning;
Heel de wereld Zijn gebied.
Alles wisselt op Zijn wenken,
Maar Hijzelf verandert niet.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

De Wet en haar uitleg Naar het heet bestaat er in Italië godsdienstvrijheid. Maar het komt er maar op aan hoe de wet wordt uitgelegd en toegepast. In het belang der openbare veiligheid kan dat zo geschieden en geschiedt dat in Italië, waar 99 % der bevolking voor Rooms doorgaat, zo dat de vrijheid, door de wet gewaarborgd, sterk wordt ingekrompen of geheel verdwijnt. — De Italiaanse correspondent van een Eng. weekblad geeft daarvan de volgende illustratie:

„En Italiaans Evangelist, die wij ondersteunen, kwam in een zekere stad om er een samenkomst te beleggen, zoals door de wet is toegestaan. De priester ter plaatse, die dat vernam, werd gloeiend van toorn. Hij beval dat de kerkklok geluid zou worden zoals gebruikelijk is bij „groot alarm”. Er ontstond een gevaarlijke opwinding en het gepeupel liep te hoop. In zulk een geval verklaren de autoriteiten niet de priester schuldig, maar de Protestant, die niet meer deed dan van zijn wettig recht gebruik maken”.

De correspondent voegt er aan toe:

„Ik kan bevestigen, dat grote hoeveelheden reliefgoederen, door Amerika geschonken, in handen van de Paus gespeeld zijn. Papieren, gestoken in balen en kisten, die wij in handen kregen, toonden aan, dat velen daarvan gezonden waren door Protestanten in Amerika ten behoeve van Protestanten”.

Kerkherbouw De Raad van Protestantse kerken in Italië is zeer verontrust over het decreet, regelende de herbouw van door de oorlog verwoeste Protestantse kerkgebouwen in dat land. Het decreet (welke bepalingen in dat blad staan afgedrukt, doch die wij hier omwille van onze plaatsruimte niet kunnen afdrukken) is zo opgesteld, dat er praktisch van herstel van Protestantse kerkgebouwen in dat land niets komt. Aan de hand van de bepalingen kan elk verzoek om herstel worden afgewezen. — Wanneer de Kerk van Rome binnen de Ecum. Beweging kwam werd haar gedragslijn tegenover andere kerken allicht wat fraaier.

Aanpassen maar niet invoeren In verschillende dingen hebben de Apostolische gemeenten zich bij de bestaande gebruiken aangepast. Wat voor welvoeglijk

gold, hebben ze niet ruwweg overboord gezet. Ze wisten gevoelens te ontzien. Paulus spreekt van een elkander groeten met een „heilige kus”. Zo elkander te groeten was in de wereld van het Oosten gebruikelijk en is dat veelal nog. In onze jeugd groetten zo de zusters der gemeente elkander. De mannen lieten het toen reeds bij een handdruk. In het nabije Oosten was voor nog niet zo lange tijd de broederkus ook nog in ere. Ook de Duitse Baptisten brachten hem in onze jeugd in praktijk. We herinneren ons de eigenaardige gewaarwording toen wij van een oudere broeder de eerste ontvingen. Het was bij het afscheid voor de grote vacantie na het eerste jaar op het Hamburger Seminarie. Van de oudste en reeds lang fungerende leraar kregen alle studerende een kus ten afscheid. Hij wilde mij er niet zonder laten ofschoon ik kennelijk een beweging maakte, die hem daartoe gereede aanleiding gegeven zou hebben.

Men kan een goede broeder zijn, zonder het op deze wijs te demonstreren.

Vrouwen moeten zwijgen Een zware strijd is thans aan de gang onder de gelovigen, vooral in Engeland, of een vrouw, een zuster zijnde, in de gemeente een woord mag spreken. De verschillende teksten, over deze zaak handelende, worden in het front gebracht en nog eens nauwkeurig onderzocht. Maar misschien is het niet voldoende om te vragen: wat staat daar? maar moet men ook overwegen: spreekt de tijd, de situatie, waarin het gezegd werd, allicht ook een woord mee, waar het gaat om de kracht dier uitspraken voor ons vast te stellen? Heeft het principe van het Evangelie hier misschien reeds vormen door gestoten, die de tijd voorschreef? Zo ging het immers ook met betrekking tot de verhouding: werkgever—werknemer. We meenden dat het de bekende J. S. Sikkel was, die de voorschriftendienaangaande in de Paulinische brieven gegeven, wilde overbrengen op de hedendaagse verhoudingen, hetwelk door de bekende arbeidersleider A. S. Talma, bestreden werd. Voor velen had diens standpunt in deze kwestie een „ethisch” luchtje. Het starre standpunt van Sikkel leek „Schriftgetrouw”, want die hield zich aan hetgeen daar letterlijk geschreven staat.

Maar wat eens gezegd werd ter regeling van de verhoudingen tussen werkgever en arbeider, toen de werkgever de eigenaar van de arbeider was en de arbeider dus diens lijfeigene, kan men toch niet van kracht verklaren, nu, door hetzelfde Evangelie, de lijfeigenschap is omgestoten, nadat het haar ondermijnd had.

Hebben zij recht, die menen dat zoiets ook geldt van de plaats en het recht van de vrouw in de gemeente, nu de positie van de vrouw tegenover de man toch wel wat anders gezien wordt, dan in de wereld, waarin de oude christenen moesten verkeren zonder aanstoot te geven?

Wat, tegen de achtergrond van een, in de grond der zaak verkeerde verhouding tussen man en vrouw, indertijd gezegd is over plaats en taak van de vrouw in de gemeente, kan dat, nu die achtergrond er niet meer is, zo maar worden overgenomen en als bewijskrachtig voor een bepaald standpunt worden aanvaard?

Of: is het gedrag, de vrouw in de gemeente voorgeschreven, in de scheppingsorde gefundeerd? De paradijsorde moet hersteld worden. Wortelt het zwijggebod voor de vrouw in haar?

Een Europese Bapt. Unie Als een der Europese herstelverschijnselen wordt gewag gemaakt van de oprichting van een Europese Unie van Baptisten gemeenten!

Helemaal uit de lucht vallen komt ons dit niet. Voor vele jaren (was het in 1913?) werd te Stockholm het eerste Europese Baptistengedrag gehouden. We herinneren ons niet, dat dat door een tweede gevolgd is. Nu besloot men te Londen, samen zijnde met de Amerikaanse neven, Europa meer als een geheel te gaan zien. Marshall verlangt dat van ons in economisch opzicht en we proberen gehoorzaam te zijn. De Amerikaanse Baptistengedrag, die zich bezig houden met de genezing en uitbreiding van het Baptistische werk in Europa, verlangen van ons iets dergelijks op Baptistisch gebied. En we proberen gehoorzaam te zijn. De nieuwe organisatie, die, — zo goed is onze wil — werd maar direct opgericht. Ofschoon niet zonder vastelandse aarzelingen. We kennen elkander n.l. een beetje beter dan de Amerikanen ons kennen. Deze nieuwe Unie omvatten 23 landen, met een totaal aantal Baptistengedrag van 657.337. Rusland rekenen we er dan maar niet bij. De z.g.n. Satellietstaten (is het ook een onvriendelijkheid, deze term te gebruiken? indien ja, dan verdwijne hij uit De Christen) zijn wel meegeteld.

Het schijnt dat de broeders van de Unie van Baptistengedrag gemeenten in de Zuidelijke Staten van de Ver. Staten, de vaders van deze idee zijn, want hun organisatie is ten voorbeeld genomen. Het besluit werd in Londen onlangs genomen door vertegenwoordigers van 19 Europese landen.

Ds A. A. Hardenberg zal in het Comité van deze Unie, de Unie van Baptistengedrag gemeenten in Nederland vertegenwoordigen.

Europese Bapt. Het Uitvoerend Comité van het **Baptisten-Vrouwen-Unte** tisten-Wereldverbond had ook een Vrouwen-comité. Dit comité schijnt door een of andere oorzaak in de oorlog te zijn bezweken. Er is althans een nieuw gecreëerd. — Dit is op dezelfde conferentie te Londen blijkbaar nog in actie gekomen en heeft een Europese Baptistengedrag-Vrouwen-Unie in het leven geroepen. Onze Zusterhulp-zusters weten er misschien al meer van. Ook onder hen zal meer Europees besef aangekweekt moeten worden.

„Moed en vertrouwen! Nederland zal nooit een Duitse provincie worden!” Wie herinnert zich deze hartversterkende kreet niet ons de eerste maanden van de oorlog van Parijs uit toegeroepen? — We blijven daarbij. De Duitsers hebben het er niet naar gemaakt het anders te wensen. Maar een Europese provincie — ach, waarom niet? — En Friesland dan ....?

L.

Pastorale Mijmeringen

Herfst. Het jaargetijde van de weemoed! Zeker, de tinten die ons oog nog in ongekende weelde omgeven, zijn niet minder schoon dan die van de lente. Maar het goud en brons, dat zich mengt met het rood en geel en paars geeft het aanschijs van de schepping dat ondefinieerbare, dat men ook aantreft in de wijze maar tegelijk wat moede trekken van een grijsaard, die de vergankelijkheid van het leven heeft leren zien en aanvaarden. Goud en brons zijn de kleuren, waarin de natuur zich tooit, als zij zich tot sterven schikt. Het is, als oordeelt de natuur het sterven een schoon handwerk.

Sterven schoon? Misleidt de natuur zichzelf niet?

Dat kunnen we moeilijk denken. Maar als zelfmisleiding hierin de hand niet heeft, wat behoedt haar dan voor die trieste naargeestigheid, die wij vanuit ons gevoelen ten onrechte haar in haar stervensure toemeten? Het moet dan toch wel een bijzonder sterke macht zijn, die haar verleent, wat ons dan juist zo vaak ontbreekt.

Zie naar de ontbladerde twijgen en ge weet het antwoord. Reeds zijn er aanwezig de knoppen, die in het nieuwe leven, zullen openspringen: in het leven na de aanstaande dood! Het is de macht van de belofte, der blijde profetie, die aan het sterven in de natuur zijn bitterheid en kwelling ontnemt. Het is geen dwaze overmoed, als de natuur zich dan in haar schoonste gewaad steekt.

Is de schepping meer christen dan ik? De gedachte aan de dood roept bij mij allerlei smartelijke gevoelens wakker. In mijn oog is hij weinig anders dan de geweldige spelbreker, die er een lust in heeft, hetgeen met liefde en toewijding is begonnen, onvoltooid te laten. Het is de onverstoorbare, die zich steeds opstelt tussen mij en de verlangens, die misschien onuitgesproken zijn gebleven en zullen blijven, de grote ruïneuze macht, die heel mijn leven aan scherven dreigt te stoten. Ik ben bang voor de dood, omdat hij mij alles ontroof, wat waarde voor me heeft. Nu is het een bloem — morgen is het een tere band, die hij aan flarden rijt. De dood vernietigt de vreugde, ook al mag ik hem nog op een grote afstand weten, zijn magere arm is lang en reikt tot aan de schoonheid van het heden....

Is de schepping wellicht meer christen dan ik, in die zin, dat bij haar het geloof en vertrouwen zich niet laat blussen, ook wanneer hetgeen te aanschouwen is geen grond biedt aan de gedachte, dat uiteindelijk het laatste woord niet aan de ondergang gegund wordt? Waarom dan niet opnieuw de blik geopend voor de waarheid, dat mijn eigen peinzen nooit verder kan komen dan het gebied, dat door zintuigen kan worden afgetast? En waarom dan niet het vertrouwen gericht op Hem, Die nieuw leven heeft beloofd? Ontbreekt het ons dan aan die knoppen, die een profetie behelzen van een leven, dat nog komen moet? Juist het feit dat die knoppen in deze tijd nog niet tot ontwikkeling kunnen komen moest ons troosten. Want daar God het leven leidt kan niets in dit leven zinloos zijn. Maar ik moet me duidelijker uitspreken. U vraagt, welke knoppen het zijn, die we de waarde van een profetie mogen toekennen? Zouden dat niet de hunkering van de ziel zijn naar het schone, dat waarlijk goed is, en naar het goede, dat waarlijk schoon is, en naar een waarheid, die anderen niet behoeft te kwetsen? En als we dan in de stilte helemaal eerlijk zijn, moeten we dan niet erkennen, dat zulk een harmonie onder waarheid en goedheid en schoonheid hier nooit gevonden wordt? Hoe vaak pijnigt mij en een ander de waarheid? Hoe vaak moet ik het mooie niet vertrappen, daar het gevaar is en hoe dikwijls moet ik niet de verzuchting slaken, dat mij de kracht — of is het misschien ook de lust — ontbreekt, het goede te doen? Ik? Voor het heden ben ik geketend aan een te traag lichaam, dat voortdurend het juiste saboteert. „Ik ellendig mens....” Maar waar komt dat heimwee vandaan? Is het niet door God Zelf gewekt? Toen Hij Zijn Zoon zond, opende Hij een venster van Zijn woning, mocht ik naar binnen zien.... Toen was het, dat het verlangen naar dat leven in mijn hart geplant werd. Daarom weet ik nu heel zeker, dat het thans onbereikbare mij straks gegeven zal worden uit genade! Knoppen, die in het nieuwe leven zullen opengaan! Herfst, laat uw stormen loeien. Ontroof mij dan ook het laatste, wat hier nog waarde voor mij heeft. Eenmaal komt de nieuwe lente

met de vervulling! „Dood waar is uw prikkel?” ....

Naar de mate de herfst de gele bladeren als laatste tooi van de bomen en struiken rukt, naar die mate worden de knoppen zichtbaarder. Als het zichtbare in het niet zinkt wordt de belofte van meerder waarde.

Is de functie van de herfst voldoende beschreven, als we wijzen op zijn vernietigende macht? Neen! Want de herfst is ook de tijd, die de waarde van alles wat in dit leven gevonden wordt bepaalt. Het is de tijd van de vrucht. We hebben niet alleen het oog te slaan op het andere leven. Ook dit leven, dat ons nu zijn problemen stelt en zijn taak opdraagt mag door ons maar niet veronachtzaamd worden, daar ook dit leven een geschenk is van God. Het eist een eerlijke beoordeling. Het geeft niets, of wij ons voor dat woord huiverend zouden willen terugtrekken. Er wordt vrucht verwacht. Rijpt die reeds? Zeg niet, dat dit niet van u verwacht mag worden omdat ge immers maar een mens zijt! Velen trachten met zulk een deemoedig klinkend verweer zich te ontslaan van alle verantwoordelijkheid. Er moet groei zijn naar de richting van de Heer. Neen, dat kan niet doordat we wijs zijn als Hij of zo goed. Maar tot liefhebben heeft Hij ons in staat gesteld. Dat verwacht Hij van ons als vrucht van ons leven. Want in liefde reikt Hij ons de hand: de enig ware aanraking tussen Heer en discipel. Verwint door die aanraking de liefde in ons, dan is voor dit leven het Goddelijk doel bereikt. Moge ons aller leven geheel aan de rijping van die vrucht gewijd zijn.

BRANDT.

Reisindrukken uit

DUITSLAND

Wij sliepen dus naast elkaar, dat wil zeggen, in lits jumeaux, de dominee uit Cirencester en die uit Leeuwarden. Beiden waren zeer vroeg wakker, maar om elkaar niet te storen zwegen ze bijkans twee uren, waarmee ik niet wil zeggen, dat alleen mannen dat kunnen. Vroeg waren we weer onderweg. De reis zou ons nu naar de laatste plaats van bijeenzijn brengen: Hamburg. De Zweden zouden onderweg nog afbuigen naar Hannover om daar een soort Sozialheim, zoals we dat in Essen zagen, te bezoeken, omdat het door Zweden in stand werd gehouden. Het is toch prachtig dat landen als Zweden en Zwitserland, die buiten de verschrikkingen van de laatstgehouden oorlog zijn gebleven, zoveel goed werk verricht hebben onder bedrivers en slachtoffers der moderne vernietiging. Onwillekeurig denken we aan prins Bernadotte, ook een Zweed, die waagde middelaar tussen mensen te zijn.

We adviseerden de Zweden niet te lang in Hannover te blijven, doch spoedig na te komen naar de stad aan de Elbe, die zij trouwens al op de heenreis bezocht hadden.

Het duurde lang, maar toen we eerst Bremen achter de rug hadden, schoot het op. Harburg met de vele fabrieken. Hamburg met puinvelden, ofschoon de skyline van de stad, links van de spoorlijn, tamelijk onveranderd leek. We zagen dezelfde torenspitsen als vroeger. Dichtbij gekomen leek het schilderij minder fraai. Vooral

later, toen we van het hoofdstation, dat was dan de volgende dag, naar Wandsbeck gingen om daar een der herrezen schoolgebouwen te zien, kregen we enige indruk van de totale verwoestingen. Practisch alles tussen de aangegeven plaatsen is vernield. En dat is nogal wat.

We werden op het station heel hartelijk verwelkomd door diakonessen. Ik ben altijd al wat benauwd geweest voor dezulken. Misschien nog een overblijfsel uit mijn kinderjaren, toen wij in onze familie een „liefdezuster” hadden, die ons, als ze de kans kreeg, behoorlijk onder handen nam, beknipte en beborstelde, dat je je handen onder de kameraden niet meer durfde uitsteken. In mijn Hamburger jaren kwam ik evenmin veel in de zusterhuizen, tenzij dat het verlangen naar een echt Zondagsmaal te machtig werd. Want je at er altijd goed. Nu werd ik overgeleverd aan de moederlijke zorgen van de innerlijk gevreesden. De ontvangst in het Albertinen-huis vaagde de wolken al wat weg. Tenslotte werd het nog een heerlijk blauwe lucht.

Maar inmiddels was ik mijn mannelijke lotgenoten kwijtgeraakt. Zij zaten bijna allemaal in Tabea. Dus besteeg ik toch nog in de late avond een voertuig en belandde in het donker bij mijn broeders. Zij werden ook goed verzorgd, zeiden ze, maar ze konden mij niet bewegen ontrouw te worden aan eigen haard.

Des Zaterdagmorgens zijn we de stad ingegaan en geconstateerd, dat het beeld rondom de Alster tamelijk ongeschonden was en dat de beste gebouwen in handen der hier heersende Britten waren. Waarover echter niemand een kwaad woord zei. Ze waren van eigen regering wel wat gewend. In de namiddag trokken we naar de School. Ik vrees, dat een beschrijving weinig zin heeft, omdat de meesten onzer het gebouw nimmer zagen. Voor wie het kennen van na de aanleg van de autoweg: het gebouw aan de hoofdstraat voor is geheel hersteld. Aan het kerkje, de aula, is nog niets gedaan. Het woonhuis van vroeger, dus achter, zou onderhanden genomen worden. Wanneer men de gebouwen goed kent, de terreinen van vroeger, is het wel ellendig de resten te zien. En goed te zien, hoe men alles weer herbouwt. Omdat de Boodschap haar loop moet hebben. Omdat men het Werk niet wil noch kan verlaten. De kracht der broeders moge beproefd zijn geweest, gebroken is zij niet. Hoe wij nu eigenlijk stonden tegenover de leidende broeders, die ook in de dagen van Hitler leiding gaven? Och, de verbindingen zijn nog niet geheel hersteld. Soms functionneert het eenvoudig niet. Men heeft geen lust tot Anschluss. Dan weer dringt de andere Stem tot andere houding en poogt men zich verstaanbaar te maken. En dan waren er, die de poging zo waardeerden, dat ze ons volmaakt verstonden. Juist daar werd en het een en het ander zo duidelijk.

Van de School vertel ik nu niet meer. In November gaan D.V. twee van onze broeders naar Hamburg om de heropening bij te wonen. Zij zullen ons daarna wel mededelingen geven.

Terug door de stad. De Zweden waren inmiddels teruggekomen, doch slechts voor enige uren. In de avond trokken vier van de vijf verder en natuurlijk brachten we ze samen naar de trein. Onder een document, waarin stond, dat we D.V. het andere jaar in Stockholm elkan- der weer zouden zien, werden onze namen geschreven. We gingen nog zingen en de hand drukken en goede woorden spreken, totdat de trein wegschoof. De eerste ploeg had ons verlaten. Zullen we ze weer zien? Er kan veel gebeuren in een jaar. Vooral tegenwoordig wilde u zeggen. Een Zwitser had niet de letters D.V. in het document opgemerkt en schreef voor zijn hand-

tekening enige kleine lettertjes. Ik vroeg hem, waarom hij dat deed. „O, maar ik weet toch niet of ik er het volgend jaar bij kan zijn!” „Nee, maar daarvoor hebben we immers in de afspraak de letters D.V. geschreven: Deo volente — met Gods wil.” Jacobus leerde het ons: Indien de Heere wil, en wij leven zullen, zo zullen wij dit of dat doen.

Wat we in Stockholm willen? O, veel! En onder meer samenkomen met een vijftienhonderd jonge Baptisten, die in alle delen van de wereld zich zullen opmaken deze conferentie te bezoeken. We gaan vast Zweeds leren. De volgende week leest u het slot. Er moest ook nodig een eind aan komen.

HUIZINGA.

De Unie-Commissie vergaderde

In Neerlands noordelijke city, de Gruno-veste Groningen, kwam de Unie-Commissie in het midden van de vorige maand bijeen.

Wanneer ik U nu dadelijk vertel, dat de notulen van die vergadering 15 folio-bladzijden beslaan en er tegen de 100 zaken werden afgedaan, dan zou U nu een verslag verwachten langer dan ooit te voren. Toch zal ik het maar niet ondernemen om U alles voor te zetten, wat de Unie-Commissie te verwerken kreeg. Veel daarvan betreft een goed verloop van de organisatorische machinerie. En al zijn dat ook weer zaken, die de aandacht moeten hebben, niet alle lezers zijn daarin geïnteresseerd en zo zal een uitstalling daarvan maar achterwege blijven.

Zoals U gemerkt hebt, zijn de contacten der Unie met Baptisten in het buitenland de laatste tijd levendig en intensief geweest. Als uitvloeisel van de Conferentie in Londen, is een Europees Comité in het leven geroepen. De Unie-Commissie wees daarvoor Ds. A. A. Hardenberg als onze vertegenwoordiger aan. Een eerste rechtstreeks en officieel contact met onze Duitse broeders zal plaats vinden bij gelegenheid van de inwijding van het Seminarie in Hamburg op 3 Nov. Ds. L. de Haan en Ds. J. Louw zullen daar namens de Unie-Commissie heen trekken. Al zal er in de toekomst niet zoveel verband meer zijn inzake de theologische opleiding, de historie, zowel de oudere als de jongste, geeft aanleiding om deze gelegenheid van contact niet onverzuimd te laten.

Er is nu in ons eigen land de mogelijkheid voor onze toekomstige voorgangers om opgeleid te worden. Die mogelijkheid is nog eens in grote lijnen onder de ogen gezien, ook de verruiming van die mogelijkheid voor hen, die de universitaire opleiding niet zullen kunnen volgen. Doch over dit seminaristische opleidingsplan zal het curatorium stellig te zijner tijd, als een en ander nader uitgewerkt is, de Unie-gemeenten inlichten. Er staan goede en grote dingen te gebeuren. Dingen, die ons aller meeleven, meewerken en meebidden waard zijn. Ons groeiend werk vraagt méér mannen, mannen, door de Heer uitgestoten en uitgezonden, bereid om de ontvangen gave tot ontwikkeling te brengen en met die gave te werken!

Ook op de beroepbaarstelling viel nog eens het licht. Dienaangaande is er een klare lijn, door de Algemene Vergadering — d.w.z. door onderlinge overeenkomst van ons allen — reeds voor jaren gelegd. „De beroepbaar-

stelling als Voorganger in onze gemeenten geschiedt door de Commissie der Unie, gehoord het rapport van de Commissie tot Opleiding”. Zo luidt de eerste bepaling. Natuurlijk is zo'n bepaling gemaakt met het oog op het heil van elke plaatselijke gemeente en van de gemeenten gezamenlijk.

De groei onzer gemeenten stelt ons voor de vraag: hoe en waar de Algemene Vergadering te houden? De U.C. zoekt naar wegen, die hierin een geschikte oplossing kunnen brengen.

Hoe heten we eigenlijk? Wij noemen onszelf en ieder een noemt ons: Baptisten. Daarom oordeelde de U.C. het ook gewenst, dat de naam onzer gemeenten officieel in de statuten zou luiden: Baptisten Gemeenten. Dan worden we ook bij de regeringsinstanties bij die naam genoemd en ontstaat er geen verwarring meer zoals nu, doordat daar nog steeds de in onbruik geraakte naam gebezigd wordt. De gemeenten krijgen hierover t.z.t. nog wel rechtstreeks een schrijven.

Wat is de rechte organisatie in de verhouding van Unie-Commissie en sub-commissie? Die vraag kwam ook deze keer weer ter tafel. Doch de volgende vergadering zal een bijzondere bestudering daarvan brengen.

Zoals bekend is er een prachtige samenwerking tussen de Unie, de N.B.J.B. en de N.B.V.B. Ter intensivering daarvan is nu een Samenwerkend Orgaan in het leven geroepen met vertegenwoordigers uit deze 3 lichamen. Samenwerken is een kwestie van geduld, beleid en aanpakken!

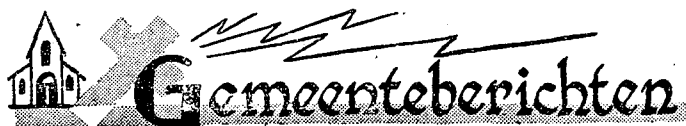
Er deed zich betreffende de overdracht van „Tabitha” een ongedachte stagnatie voor. Doch de U.C. vertrouwt, dat binnenkort alles zal zijn geregeld, zodat „Tabitha”, ter Algemene Vergadering met algemene stemmen als Unie-zaak verwelkomd, in de begeerde Unie-banen kan voortgaan.

En hoe staat het met de benoeringen? Och arme, van degenen, die voor het eerst benoemd zijn, heb ik nog maar van één zo juist (1 Oct.) antwoord gekregen. Is dit stilzwijgen een getuigenis van de vanzelfsprekendheid, dat men een beroep van de U.C. voor medearbeit aanvaardt? In elk geval moeten we het nu maar zo opvatten volgens de regel: wie zwijgt, stemt toe. Ik meen nu werkelijk niet langer te mogen wachten met de publicatie van dit verslag. De sub-commissies, die gelijk gebleven zijn, noem ik nu maar niet; want die namen zijn welbekend. Alleen de commissies, waarin een wijziging gekomen is, ga ik hier vermelden. Het is aldus: de Unie-Radio-Commissie bestaat uit: Ds. C. Brandt, Ds. L. de Haan en Ds. J. de Jong; vertegenwoordiger bij de Ned. Zeemanscentrale is Ds. K. Reiling.

Nu gaan wij de winter-arbeid tegemoet.

Broeders, er wacht veel werk! Werk voor de Heer! Werk in de gemeente! Werk voor de gemeente! Om des werks wille: geeft u ongereserveerd met uw hart, met uw liefde en met al uw kracht! Weet: De Heer zal niet laten varen het werk, dat Zijn hand begon!

De Unie-secretaris T. JANSMA.

ALKMAAR

Nu wij de winter weer ingaan wordt de gemeente weer actief, zouden we haast zeggen. Alhoewel hier

veel waarheid in schuilt, is het toch niet geheel waar. Elke Zondag mogen wij ons verheugen in een goede opkomst. In de kermisweek hadden wij gezamenlijk met het Leger des Heils en Gemeenschapsbond, openluchtsamenkomsten; hier was br. Zijp ook bij aanwezig met zijn filmtostel. Hier werden de mensen, aan de ingang van de kermis gewaarschuwd, voor de verleidingen van deze wereld en werd hun duidelijk gemaakt wat zij moeten missen als zij doorgaan de brede weg te bewandelen, die uitloopt op eeuwig verderf.

Zondag 26 Sept. hadden we weer onze eerste Evangelisatieavond. Onze voorganger bracht hier het woord op klare en duidelijke wijze. Br. Pape uit Haarlem bracht het Evangelie door het lied. We hopen deze winter elke laatste Zondag in de maand een samenkomst te houden, waar verschillende sprekers het woord zullen brengen.

Niet zoals in andere gemeenten kunnen we melden dat er weer tot onze gemeente door de doop zijn toegedaan.

Het werk in N.-Holland is moeilijk, maar de Heere zal het werk, dat hier gedaan wordt, niet ongezegend laten. We verwachten van Hem hulp en bijstand en wijsheid om het werk te volbrengen dat door onze Heiland ons is opgedragen.

Met hartelijke groeten namens de gem.

H. KRUIZE.

TER-APEL

Geliefden in de Heer. Het is wel goed dat de secr. der gemeente te Arnhem de algemene vraag doet, wat of wel de redenen van het stilzwijgen der gemeenten kan zijn.

Gelukkig kan de secr. der gemeente Ter-Apel goede berichten zenden.

Zegeningen waren ons deel; wij mochten jonge zusters en een broeder tot ons zien komen.

De opkomst in de diensten is bemoedigend, Zondagschool en Jeugddiensten hebben een goed verloop.

Met de Meisjesvereniging en Zusterhulp gaat het goed. De bidstonen, die tijdens de zomermaanden niet zijn gehouden, hebben we hervat.

Interkerkelijk hielden wij openluchtsamenkomsten. Br. H. Ploeger (E.C.U.) die plm. 10 maanden de gemeente heeft gediend is 19 Sept. j.l. vertrokken naar Hoogkerk.

Onze broeders-studenten hebben zich weer disponibel gesteld door de sprekerslijst t/m Dec. te vervullen; langs deze weg voor hun bereidwilligheid onze hartelijke dank.

Zo gaan wij moedig voorwaarts in 't vertrouwen, dat Hij, Die alles regeert, eens de gemeente een voorganger zal schenken. Blijde dagen zullen wederom ons deel zijn; een jonge zuster en broeder gaven de wens te kennen door de doop tot de gemeente te worden toegevoegd.

Met br.gr. de uwen in Christus

Secr. H. S.

NOORDBERGUM

Gel. broeders en zusters. De gemeente maakt het goed. Al zijn we nog herderloos, iedere Zondag wordt Gods Woord gebracht door brs. voorgangers en studenten. Ook hierin worden we rijk gezegend. De br. stud. zijn vol ijver en inspanning om het rijke Evangelie te verkondigen. Geve de Heer dat zij allen met vrucht in Zijn dienst mogen worden opgeleid. Ook de brs. voorgangers worden bereid gevonden onze gemeente bij te staan in deze vacante tijd. U zult misschien zeggen: waarom beroept N.bergum nog maar niet weer? We

hebben een zeer groot plan. Wanneer we weer een predikant krijgen, willen we zijn Eerw. een nieuwe pastorie kunnen aanbieden. De plannen zijn al in een vergevorderd stadium.

Onze samenkomsten worden des Zondags goed bezocht vooral in de namiddag. Des voormiddags kon het beter zijn. De jeugd komt weer in beweging en vergadert Zondagsavonds weer. Het verenigingswerk in de week gaat z'n gewone gang. Al kunnen we niet spreken van zichtbare vruchten, de band des geloofs wordt strak gehouden. We gaan moedig voorwaarts, ziende op de Opperste Leidsman Die ons niet zal begeven noch verlaten.

Op Donderdag 16 Sept. kwam tot ons de droeve tijding dat br. Anne Wijbenga te Zwaagwesteinde het tijdelijke met het eeuwige had verwisseld, door een dodelijk ongeval. Zijn leven was Christus, dus het sterven gewin. Zijn wij gereed als de Bruidegom komt?

God zegene al de arbeid, die gedaan wordt in Zijn Koninkrijk.

R. VEENSTRA, Secr.

STAVEREN

't Is altijd mijn eerste als De Christen komt, om de gemeenteberichten na te gaan om te zien of er ook doopdiensten zijn gehouden.

Dan kan men zich zo echt verheugen, en gevoelen ons zo echt dankbaar, omdat wij daardoor weten dat de Heer door Zijn Geest in onze gemeenten werkt, maar toch zal niemand het ons kwalijk nemen, als je dan bidt: wijl Gij anderen zegent Heiland, zegen dan ook ons.

En de Heer heeft ons gezegend. Zondag 26 Sept. j.l. werden twee jonge broeders gedoopt. Onze voorg. Ds. Bosma had het voorrecht om deze handeling te verrichten en bepaalde ons bij Hand. 16 : 30—34. Ons kerkje was tot in alle hoeken bezet en wij allen hebben op overtuigende wijze gehoord, dat de weg die de stokbewaarder toen bewandelde, ook de onze moet zijn.

Na de prediking en doopsbediening schaarden wij ons aan de dis des N. Verbonds, waarbij een der ouderlingen de jonge broeders een hartelijk welkom en bemoedigend woord toesprak.

't Was wel een wonder van Gods genade, dat de grootouders van een der doopcandidaten mee van de oudsten zijn in ons ledenboek, zodat uit een familie de eerste en laatste lid der gemeente zijn.

Nu brs. en zrs., wij wensen dat wij spoedig weer goed nieuws uit Staveren kunnen laten horen.

R. SMITS.

Beroepingswerk

Na het bedanken van Ds. Vegter heeft de gemeente te 's Gravenhage—Singel een beroep uitgebracht op Ds. J. Louw te Groningen.

Beroepen te Hoogezand Ds. L. de Haan te Apeldoorn.

De Bapt. gem. te N. Weerdinge heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds. G. van der Riet te Antwerpen.

Verantwoording

In September ontving ik deze giften:

1. Voor de E.C.U.: N.B.J.B. f 3000.—; Muntendam f 50.—; S. K. te A. f 1.—.
2. Voor de Evangelisatie-auto: N.B.J.B. f 1000.—; Groningen f 73.59; Harlingen f 34.26; Sneek f 82.32; J. B.—T. te D. f 25.
3. Voor het Seminarie: N.B.J.B. f 1000.—.
4. Voor Onze Jongens: J. R. te D. f 10.—; M. J. t. B. te H. f 50.—.
5. Voor de Wereldraad van Kerken: Leeuwarden f 15.—; Vriescheloo f 5.—.

Aan allen hartelijk dank namens de Unie!

Wat staan ze daar magnifiek naast elkaar: grote en kleine gaven: f 3000.— en f 1.—! Maar wat is voor God klein, wat groot? Alles is welkom! Wat des Heeren zaak gewijd is, klein of groot, is heilig en heeft eeuwigheidswaarde in zich! Denkt aan Gods goedheid en dankt met blijmoedigheid door geschenken, die tot navolging wenken!

Wie zijn vermogen of een deel daarvan, natuurlijk vrij van successierechten, wil vermaken aan de Unie, vermeld de juiste naam: Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland, gevestigd te Amsterdam.

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.

Systeemkaarten

Verleden week kwam ik in het bezit van een rest systeemkaarten, die voor enige jaren door het Lectorfonds zijn beschikbaar gesteld. Die rest stelde mij in staat nog eens aan alle voorgangers en secretarissen een zicht-exemplaar toe te zenden. Ik zou n.l. graag eens van deze broeders horen, hoe zij deze systeemkaarten voor de administratie der gemeente nu eigenlijk wensen. Zou U een andere opmaak en indeling wensen? Een ander model? Schrijft U eens, wat U op die kaart gedrukt verwacht en hoe ingedeeld; ook welke maten het meest practisch geacht worden. Dan zou uit al die wenken en wensen een ideaal-systeemkaart voor het leden-registratie samengesteld en uitgegeven kunnen worden. Dat zou een vooruitgang betekenen, want de leden-registratie is niet overal even nauwkeurig. Ik reken gaarne op Uw hulp en Uw berichten.

De Unie-secretaris
T. JANSMA.

Wij zien ze trekken!

Wie zien wij trekken?

Onze KERSTNUMMER-stoottroepen! Ziet ze gaan, tot de tanden gewapend, ik bedoel bepakt met het kostelijke KERSTNUMMER 1948 van DE ZAAIER. En ze plaatsen overal de boodschap, die de Boze op zijn eigen terrein aanvalt en heil aankondigt voor elk mens en gans de wereld: het blijde Kerstevangelie!

Dat is me nog eens de moeite waard!

En wat zien we meer? Dat niet alleen onze wakkere Zaaier-vrienden, onze „Gideons-benden” die stoottroepen vormen. Het enthousiasme slaat over op allen, jong en oud, en gans Baptist Nederland en al de vrienden daarvan sluiten de gelederen, beziel met deze evangelisatiezin: „Zorgt toch, dat ieder de boodschap des heils hoort!”

Zó is het doel, zij het met inspanning, toch wel weer te bereiken: 6000 Baptisten plaatsen 60.000 Kerstnummers! Eerlijk: te hoog gemikt is dat werkelijk niet, want het is nog maar 10 Kerstnummers per Baptist!

Rekent met dit doel bij Uw bestelling! Met spanning verwacht ik die. Onthoudt goed: UITERLIJK 20 OCTOBER moet die in mijn bezit zijn!

„Schoon is Uw roeping en heerlijk Uw taak:
Ontwaak dan, mijn broeder, ontwaak”!

De Unie-administrateur T. JANSMA.

P.S. Nog is er voor firma's en ondernemingen in onze rijen gelegenheid tot het plaatsen van een advertentie! Een prachtkans! Maar, als U dit leest, schrijft mij dan dadelijk; dan kan het nog voor elkaar komen.

Mededelingen

Ds. J. de Jong hoopt op Zondag 17 October a.s. om 10 uur afscheid te nemen van de gemeente te 's-Gravenhage—Singel.

Wij nodigen onze broeders en zusters van de andere gemeenten hierbij vriendelijk uit afgevaardigden te zenden.

PAETS, secr.

PREDIKANTEN-CONFERENTIE

Vooruitlopende op de rondzending der programma's, deel ik de broeders mede dat door Ds. Hardenberg zal ingeleid worden: „Is het Koninkrijk Gods Werkelijkheid?” (Een bespreking van het gelijknamige boek van Stanley Jones.)

Zij die vragen, opmerkingen of voorstellen hebben, die op de agenda geplaatst moeten worden, dienen mij dit onmiddellijk op te geven.

Uw G. VISSER, scriba.

PREDIKANTENVERGADERING 10 EN 11 NOV.

Voorgangers, die voor één, twee of drie nachten logies behoeven i.v.m. het bezoeken van de Pred.verg., gelieven dit vóór 20 Oct., met de data, op te geven aan het adres van de secr.: R. v. Netten, Bothniakade 39, Sneek, Tel. 2706.

(Brs., die zich te laat opgeven, doen dit met het risico, dat zij hun bed moeten delen.)

VERGADERING BESTUREN DER GEMEENTEN in Groningen en Drenthe te Stadskanaal, aankomst 2.30 uur, op 30 October

Mogen we u nog even herinneren aan deze belangrijke vergadering? We verwachten alle bestuursleden.

Het onderwerp, dat Ds. J. Louw zal inleiden, is: „Het huisbezoek in Gods Gemeente”.

Namens de I.P.L.-commissie,
L. VAN DAM, secretaris.

COMITEVERGADERING GEWEST HOLLAND

Nog even herinner ik de raden der aangesloten gemeenten er aan dat deze vergadering D.V. Zaterdag 16 Oct. te 15.30 uur in de kerkzaal der gemeente te Utrecht, Kerkstraat 28, zal worden gehouden.

Bespreekt de u toegezonden agenda en zendt uw afgevaardigden.

De secretaris.

ZONDAGSSCHOOLCONFERENTIE WEST-HOLLAND

Aan alle leiders(sters).

Vriendelijk nodigen wij u uit om op 16 October a.s. in Amsterdam in de Baptisten Kerkzaal aanwezig te zijn.

De conferentie staat onder leiding van Ds. H. v. d. Werf. Er is een avondvergadering aan verbonden en een koffiemaaltijd. Boterham meenemen.

Voor hen, die dit wensen, zal voor logies gezorgd worden. Opgave daarvan aan Mej. M. de Jong, Adm. de Ruyterweg 256 hs, Amsterdam.

Laat nu niemand in 't Gewest thuisblijven.

Een zeer goede agenda wacht ons.

Vr. groetend, de uwe in Christus,
G. HOFER, secr. Gew. Holland.

ADRESWIJZIGINGEN

Br. H. Jut, tijdelijk voorganger van de gemeente te Nieuwe Pekela woont thans:

D 67, Nieuwe Pekela.

Het adres van br. H. Ploeger is nu:

Prinsesseweg 6, Hoogkerk.

De secr. van de Bapt. gem. te Noordbergum maakt nogmaals bekend dat zijn adres tijdelijk is:

R. Veenstra, „Huize Avondrust”, Noordbergum.

Advertentiën

Heden overleed door een noodlottig ongeval zacht en kalm onze geliefde man, broeder, behuwdbroeder en oom de heer

**Jacobus Jan
Pieter Schottel**

in de ouderdom van 58 jaar.

Zijn strijd was met Christus.

Uit aller naam,
J. H. Schottel-Scheffers.
's Gravenhage, 30 Sept. '48
Bakhuizenstraat 17.

Detaraardebesteding heeft plaats gehad Maandag 4 Oct. op de begraafplaats Nieuw Eykenduinen, Den Haag.

BIEDT ZICH AAN:

net Baptist meisje

voor winkel en huishouding (intern).

Brieven onder letter B aan
Drukkerij Brandenburgh
Workum.

De

Tabitha kalender
is gereed!

Direct na ontvangst van Uw bestelling wordt dus Uw aantal verzonden. Vlagger kan het al niet. Wacht niet langer, maar bestel direct. Ieder, die de kalender ziet, is er enthousiast over. Het is een sieraad voor de huiskamer.

OOK NOG ENIGE

**wederverkopers
gevraagd**

Geeft U op bij

G. A. BUITENHUIS
Vaillantlaan 47 II, Den Haag

GEVRAAGD

nette eenvoudige

Huishoudster

in Bapt. gezin van 3 pers., hulp aanwezig. (Huwelijk uitgesloten.)

Brieven met referentiën aan
W. Gorter, Galigastr. 11, Sneek.

Gep. Rijksambtenaar 60 jaar met dochter, ambt.es, zoeken gelovige

nette juffrouw

(huishoudster) voor samenwonen. Omgeving Winschoten. Brieven onder no. 8—10 aan de adm. van De Christen.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2918

VRIJDAG 15 OCT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

De Drieklank der Redding

Een mens is een mogelijkheid, geen volkomenheid.

Ze is ook de schepping uit Gods hand gekomen: als mogelijkheid. Ze was „goed”, maar niet af. Er is gerekend op ontwikkeling, volmaking.

Wij waren geroepen de mogelijkheid van ons leven te ontdekken en te realiseren. Evenzo hadden we te onderzoeken welke mogelijkheden gegeven waren met de ons omringende schepping, met welke we verwant zijn en van welke we ons principieel onderscheiden.

De mogelijkheid van ons mens-zijn is echter een onmogelijkheid geworden. Er kwam zonde tussen beiden. Deze vrut de mogelijkheden uit ons leven weg. We zijn nu als vruchten, die zijn aangestoken en zich niet meer kunnen ontwikkelen, maar ongelijk en zonder smaak, ontijdig van de boom vallen. In de kern aangestoken door een kwade stof, zal men nimmer aan hen zien of proeven, waartoe ze bestemd zijn. De in de vrucht gelegde mogelijkheid kan zich niet verwerkelijken.

Dit onvermogen om, wat de Schepper als mogelijkheid in ons schiep, te kunnen verwerkelijken, ligt als een zware last op ons. Ze is een schuld, die ons met zulk een geweld aanklaagt, dat we er onder bezwijken. De last van verloren zijn, is meer dan we kunnen dragen. We kunnen er ons nimmer onder uit werken. We kunnen nooit doen, wat als gebod ons is medegegeven door de Schepper: tot openbaring brengen, hoe heerlijk ons aanzijn is naar zijn aanleg en zijn bestemming.

Jezus Christus zegt: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven.

Laten wij proberen deze proklamatie te verstaan.

Jezus Christus zegt ons, dat Hij is de Weg.

De WEG, d.i. de mogelijkheid.

Wanneer iemand zegt: ik zie geen weg meer, dan be-

lijdt hij, dat hij geen oplossing weet, geen kans ziet uit de mogelijkheden te komen.

In deze hopeloze positie bevinden we ons ten opzichte van onze bestemming, en in deze positie horen we Jezus' getuigenis: Ik ben de Mogelijkheid; door Mij kunt ge uw leven toch realiseren; door Mij kunt ge worden, wat u ontzong: de mens met een levensinhoud en levensheerlijkheid, zoals God hem bedoelde, toen Hij hem in het paradijs zette.

De Christus is de Mogelijkheid voor ieder mens. Door Hem te aanvaarden heeft een ieder de kans mens Gods te worden. Neen....wordt hij het. In Hem zijn verborgen alle krachten, die de ziel genezen, het groeiproces herstellen en de mens brengen tot volle grootte, tot volledige ontwikkeling van de oorspronkelijk hem toegedachte gaven.

Een mens mét Christus, teert niet onvolwassen weg, hoe jong hij ook sterft, hoever het bederf ook in hem doorvrat. Volledige redding der ziel, volledige uitgroei tot mens Gods ligt en lokt als een belofte in Christus.

Voelt ge, dat uw strijd tegen het verderf hopeloos is?

Voelt ge, dat ge nimmer zult kunnen worden, wat ge moet zijn?

Voelt ge, dat dat betekent: eeuwige onvrede?

Voelt ge, dat dit vanwege uw schuld aan deze toestand, betekent: eeuwige wroeging?

Dan luister: Christus is de Mogelijkheid.

Uw volmaking is in Hem voorhanden en door u gegrepen, als ge gelooft in Hem. Gij zijt volmaakt in Hem.

Aanvaardt Jezus Christus als de Mogelijkheid voor u, de enige, om mens te worden, gelijk uw aanleg profeteert en uw hart verlangt.

* * *

Jezus Christus zegt: Ik ben de WAARHEID, d.i. de Norm.

„Ik ben de Waarheid”. Dat „ben” geeft aan de „Waarheid”, haar bijzondere klank. Stond er: Ik spreek de Waarheid, dan hield deze uitspraak ons niet vast.

Jezus Christus is de Waarheid: Hij is het echte. In Hem openbaart zich het leven in zijn zuiverheid. Zo heeft God het leven, dat Hij ons schonk, bedoeld. Alle levenslijnen zijn in Hem zuiver getrokken. „Zoon des mensen” is Hij: de mens in Zijn echtheid en gaafheid; de paradijshmens. Hij is DE mens: Hij, Jezus Christus.

Redding betekent een verandering ondergaan naar Zijn Beeld; Hem gelijkvormig worden.

Daarom is Christus het vaste punt in de mensheids-geschiedenis. Daarom is Hij de spil van het wereldleven.

Daarom vindt het hart, dat Hem tot Middelpunt neemt, aanvankelijk rust: het heeft zijn Norm gevonden. En daarmee is het herstel begonnen.

Ik ben de Norm, zegt Jezus Christus.

In de onderwerping aan Hem ligt de vrede opgesloten. Naar dit Model wil God u hervormen.

Dit voorbeeld moet ge nabootsen.

Als Christus uw Norm is, wordt in uw leven werkelijk, wat hetzelfde als aanleg is ingeplant.

Als ge Christus aanvaardt, wordt de Mogelijkheid van uw leven (die voor u, zondaar, onmogelijkheid is geworden), werkelijkheid.

En deze uw zelfsverwerkelijking voltrekt zich naar Christus' Beeld, als Norm van het mens-zijn.

Jezus Christus zegt: Ik ben het LEVEN, d.i. de Vervulling.

Het aanzijn, zoals we het ontvingen, was aanleg, mogelijkheid. Het moest zijn zin en inhoud nog ontvangen: het Leven. Daarom stond in het paradijs de Boom des Levens. Zo zag en verstond de mens, dat hij wel vorm ontvangen had: bestaansvorm, maar dat aan deze vorm de inhoud: het Leven, nog ontbrak. Dat moest verworven worden. Hij was leeg, maar het was geen dode leegheid, maar een leegheid, die van vervulling profeteerde en om vervulling riep.

WAT Leven is hadden we moeten ontdekken, maar we bogen van de weg af. We werden zondaars, die niet meer overhielden dan een behoefte, een verlangen, een dorst naar Leven.

In Jezus Christus nu wordt zichtbaar wat Leven is.

In Hem woont de volheid der Godheid lichamelijk.

Die Hem heeft, wordt vervuld tot al de volheid Gods.

Om deze Volheid gaat het: die de Zoon heeft, heeft het leven. Ik ben gekomen opdat zij leven en overvloed zouden hebben. In het vat van dit aanzijn — hoe geschonden het ook is — wordt een schat gelegd. Het wordt vervuld met leven.

Door Jezus Christus wordt ons zondaar-aanzijn, dat niet meer is dan verwoeste aanleg, verloren mogelijkheid, uitgebluste profetie, volledig hersteld en vervuld.

Jezus Christus staat temidden der zondaren als de herwonnen Mogelijkheid, de hervonden Norm en het gegrepen Ideaal.

L.

Pastorale Mijmeringen

Jantje was de koning te rijk. Geen wonder, want op z'n verjaardag had hij een pracht van een trompet van z'n oom gekregen. Heel de dag hield hij het blinkende instrument in z'n vuistje gekneld. Het huis was vervuld met schetterende klanken en z'n moeder van ergernis. Hoe kon oom nu toch in vredes naam dat joch zo'n cadeau geven. Net iets voor die oude vrijgezel, om zoiets te verzinnen. 't Leek wel alsof elk moment alle denkbare catastrofes over de ganse wereld moesten worden aangekondigd. Vreselijk, wat een herrie! „Jongen, houd toch op, je maakt mijn hoofd beurs!”

Nu, er kwam een eind aan die bezoeking, alleen op een beetje andere manier dan moeder dacht.

Men raakt op de duur gewend aan een bepaalde zegen. Dan ontstaat de neiging om aan die zegen nog onontdekte schoonheden te zoeken. Zo ging het Jantje. Eerlijk gezegd begon het ding hem te vervelen. Of hij nu hard of zacht blies, er viel niet meer dan één toon uit te halen. Maar terwijl de streling voor het oor minderde, werd de bekoring voor het oog machtiger. Geweldig, wat schitterde die trompet mooi als de zon er op scheen! Allemaal zonnetjes, die van bocht tot bocht wandelden als je voorzichtig je hand bewoog. Bepaald leuk om al die zonnetjes glijbaantje te laten spelen. Jammer dat die baantjes zo kort waren! Jantje dacht diep na. Er moest wat op verzonnen worden. Eindelijk wist hij, wat hem te doen stond. 't Was trouwens eenvoudig genoeg, goed beschouwd. Hij had niets anders te doen dan die gekke bochten recht te buigen! Onverwijd begonnen z'n kleine handjes hun werk. Toen na een ogenblikje moeder de kamer in kwam kreeg ze haar ijverige peuter in 't vizier met z'n ontzielde instrument. „Jongen toch!” riep ze, met zoiets als berouw over het gemis van spijt bij het zien van de vernieling, „hoe kon je dat doen? Nou heb je de trompet van oom helemaal kapot gemaakt!”

Dom ventje toch, hè, die Jantje! Bederft me daar een pracht trompet, omdat hij hem wilde fatsoeneren naar zijn smaak! Geruïneerd om een gril. Hoe is 't mogelijk!? Maar laten we het kereltje toch vooral niet te hard vallen. Zijn verdriet nadien is groot genoeg geweest... en 't was ook maar een jongetje van vier jaar. Daar kun je nu eenmaal niet anders van verwachten.

Maar wat van mannen en vrouwen te zeggen, die reeds lang tot „onderscheid van jaren” heten te zijn gekomen, die precies hetzelfde vandalisme aan de dag leggen? Het ergste daarbij is, dat we als „materiaal” vaak niet voorwerpen of toestanden, maar onze medemens kiezen. We trachten hen naar onze wensen om te vormen. Wee de stakker, die tegen onze hervormingsijver niet is opgewassen! We maken van hem of haar prompt een ruïne, waaraan niets meer te herstellen valt! „Wat een doordrijver, die man, 't lijkt wel, of hij over geen ander onderwerp kan spreken dan over zijn hobby!” — „Houd die vrouw in de gaten met haar zachte, innemende maniërtjes! Ik zeg maar zo, dat die poes onverwacht haar klauwtjes kan uitslaan. Je weet nooit, waar je met haar aan toe bent! Enfin, je kent het spreekwoord van stille wateren en diepe gronden, niet?” — „Zeg, daar heb je die jongen ook weer. Nauwelijks gelegenheid voor een getuigenis of hij staat al overeind! En wat zegt ie eigenlijk? „Ik ben zo blij omdat ik zo blij ben, en daarom ben ik zo blij!” Letterlijk niets geen diepte in mensen. 't Was beter, als hij eens wachtte tot hij meer ervaring had en onderwijl wat meer aandacht besteedde aan het spreekwoord, dat praatjes geen gaatjes vullen.” — „Welja, weer een solo van die meid. Geloof jij er wat van, dat ze dat ter ere van de Heer doet? Nou, ik niet! Ze wil veel te graag haar eigen stemmetje horen. Daarbij zingt ze nog geeneens mooi. Zo krasserig, als ze wat hoger moet!” —

Merkt u de overeenkomst tussen zulk redeneren en dat van Jantje? 't Duurt dan ook niet lang meer of de hervormingspogingen nemen een aanvang, net als bij die kleine peuter. En met hetzelfde resultaat, om maar direct volledig te zijn! Dat eigengereide schikken en buigen naar eigen smaak en opvatting aan mensen en menselijke hoedanigheden! O, ik weet heel goed, dat de betrokkenen tekort kunnen schieten juist volgens de aanklacht. Maar laat men er toch mee ophouden, een nachtegaal voor een mestkar te spannen met de verwijzing, dat dit werk ook gebeuren moet. Evenmin moet

men een trekpaard vleugels tussen de schouderbladen plaatsen, opdat dat levende wezen zich ook eens boven het al te aardse zal verheffen! Op die wijze kweekt men zondebesef, waar God het niet wil. 't Is o zo gemakkelijk om de vreugde van een oud moedertje te verderven, wanneer we haar verwijten, dat ze nooit op een bidstond voorgaat. Maar laten we goed bedenken, dat de Heer van Zijn kind niet meer vraagt dan Hij zelf gegeven heeft. Vergeten we dit toch, dan zijn wij de oorzaak van verdriet en tranen en zelfs van wan eling van eens anders geloof. Zou er veel verschil zijn tussen zulk een handelwijze en het ergeren van „een van deze kleinen“?

Zijn deze woorden en gedachten niet al te zeer in bittere saus gedompeld? 'k Weet het niet. Men vergeve het mij in dat geval. Maar wie eens tranen heeft zien glinsteren in ogen van hen, die graag meer wilden doen, voelt zich gedrongen, de dingen duidelijk te zeggen, opdat niet verder geschaad wordt, wat God met een glimlach geschapen of ook herschapen heeft!

Niet buigen en fasoeneren naar eigen opvatting! Neen! Schep door uw liefde de sfeer, die uw medebroeder en zuster de mogelijkheid geeft, het beste wat in hen is te brengen als lofoffer de Heere!

BRANDT.

Reisindrucken uit

DUITSLAND

Inderdaad, het verhaal is wat lang geworden, maar vindt vandaag dan ook zijn einde.

Zondag in Hamburg—Altona. Op de Zaterdagmiddag zaten we ergens met elkaar aan een tafel en daar stelde een der duitse broeders de vraag of niet een der buitenlandse gasten de volgende morgen de plaats van br Johns, predikant der gemeente te Altona zou willen innemen. Er kwamen eigenlijk maar twee voor in aanmerking, de Zwitser en de Nederlander. Beiden verklaarden zich bereid. Met de dominee werd gebeld en het lot was gevallen. Daar ik met br Johns dezelfde leerjaren gedeeld had, besliste hij, dat ik de dienst zou doen.

Het valt natuurlijk niet mee om in een vreemde taal dat te zeggen, wat je eigenlijk alleen maar in je moedertaal goed kunt uitdrukken. Ik „maak“ hoop ik nooit preken, en zeker niet in de nacht, maar die nacht heb ik dan toch voor een deel wakend en werkend doorgebracht.

De mooie kerk in Altona is verwoest. Een deel der muren staat nog overeind en ook de toren verheft zich nog gedeeltelijk, maar alles is slechts een schaduw van de vroegere schoonheid. We vergaderden dan ook niet in de kerk, want dan was het een openluchtbijeenkomst geworden, maar in het souterrain. Onder de kerk, waarvan de vloer behoorlijk hoog boven de begane grond lag, had men een grote zaal met kleinere bijzalen. Ter overweging van allen, die nog eens een kerk mogen bouwen. Die ruimte was tamelijk intact gebleven en na wat gerestaureerd te zijn in gebruik genomen voor de predikdiensten. En het ging heel best. De zaal plus zaaltjes, waren die morgen geheel bezet. Zo is het dus waarschijnlijk in de regel, want niemand wist, dat een buitenlander proberen zou Duits te spreken. We werden

met een paar woorden hartelijk welkom geheten. Daarna begon de dienst, waarin we spraken over het woord van Jezus: „Ik heb de wereld overwonnen“.

Het viel ons moeilijk dat te zeggen, wat daarin allemaal verborgen lag. Maar we trachtten het te doen. De gemeentezang was een verkwikking en een groot koor zong enige heerlijke liederen. God zegene de gemeente daar.

Opeens denk ik er aan, dat we in Eimsbüttel, ook een deel van Hamburg, waren en daar leden van die gemeente bezig zagen, dat was op Zaterdagmiddag, om hun verwoeste kerk te herbouwen. Eerst hadden ze alles moeten wegruimen. Nu hadden ze al, laten we zeggen de onderverdieping klaar en waren ze bezig met de muren ter hoogte van de ramen. Ze werkten daaraan in hun vrije tijd. Mooie tijd, nietwaar? Wij bij ons hebben zoveel tijd elkaar op de vingers te kijken en te tikken inplaats van stenen te metselen. Sommigen gooien er liever mee. Men kan niet anders dan zich verblijden, wanneer men de genade ziet onder hen. Moet je eerst een kerk verliezen om de gemeente weer te vinden? Ik herinner me een woord van iemand, die ik kortgeleden ontmoette, lid ener niet kleine gemeente in Nederland, dat gedrenkt was in de geest van neerslachtigheid en verdriet. In antwoord daarop vertelde ik, dat een vijftien jaar geleden eens iemand in een predikantenbijeenkomst de vraag had opgeworpen: Mankeertjer wat aan?, en dat men daar niet de stilte wenste, die een der broeders voorstelde nu in te gaan. De vraag werd doodgedrukt.

In de namiddag van onze laatste Zondag kwamen we nog eens samen in diezelfde zaalruimte. Met jongemensen uit heel Hamburg. Propvol. Velen hebben moeten staan. De buitenlandse gasten spraken. De jeugd zong. En de avond viel. Maar niet in de harten dezer jongeren. Nog klinkt in mij een lied, waarvan de laatste regels luiden: „Wij hebben een Koning, die Wereldkoning is en voor Wie eens de ganse wereld zal buigen“. Amen!

Vol rijke ervaringen zaten we nog lang bijelkaar, wij buitenlanders. Over de vreugde van het nog bijeenzijn lag de lange schaduw der komende scheiding. Weg waren al vier Zweden, een Deen, twee Amerikanen. We brachten de Zwitser weg. Namen afscheid van de engelse kameraden en ladies. En we waren het eens met de Fransman, die zei: „Partir, c'est mourir un peu!“

Op de morgen van Maandag werd ik naar de trein gebracht, op een na de laatste buitenlandse gast. Ik had bijna gezegd: Ledig toog ik uit en vol keerde ik weder.

Het afscheid werd stukgetrokken door de wegschuivende trein en weldra zat ik met mezelf alleen. Dat de reis allerverschrikkelijkst was is bijna waar, maar het vertellen niet waard. Alleen: reist u niet via Bremen, Leer, Nieuwe Schans, want hier en daar rijdt helemaal geen trein en moogt u wandelen.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

ENSCHEDA

Broeders en zusters. Zondag 19 Sept. was voor de gemeente te Enschede een ware feestdag. Op die dag gingen we naar Hengelo om te zien dat drie jonge

mensen, twee zusters en een broeder op hun belijdenis gedoopt werden. Onze voorganger had tot tekst Gal. 3 : 27. „Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan.” Evenals de verloren zoon die met berouw en schuldbelijdenis thuis kwam opnieuw door de vader in eer hersteld en tot kind werd aangenomen, gaat het met ieder mens die berouwvol tot God als Vader terug keert, in Christus ook weer kind van God. Gerechvaardigd door het volbrachte werk van Jezus Christus. In Hem ons oude leven afleggen, en door Hem als Zijn kind verder door het leven.

Met grote belangstelling werd naar de prediking geluisterd. Dan maakten de dopelingen zich gereed voor de doop. Hoe ontroerend en schoon is het altijd weer als onder het zingen van: „Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort...” de doop voltrokken wordt. Altijd weer denken wij aan onze eigen belijdenis en doop en in onze harten is de stille bede: Heer, houdt hen en ons staande.

Na de dienst schaarden wij ons rond de dis des Heeren. Onze nieuwe leden werden door br. ouderling Dokter hartelijk welkom geheten. Ook ontvingen zij ieder een tekst ter herinnering aan hun doop en eerste Avondmaal. Onze slotzang was: „Komt laat ons voortgaan kind'ren”. Wij gingen met dankbare harten huiswaarts.

Wij danken ook de gemeente te Hengelo voor het afstaan van hun kerkgebouw voor onze doopdiensten.

Onze morgendiensten worden best bezocht. Het winterwerk is weer begonnen. Zondag 26 September hield onze jeugd een goed bezochte propaganda-avond. Die avond kwam er een jonge dochter tot overgave. En ze heeft met nog drie zusters de doop aangevraagd.

Woensdag 6 Oct. waren gemeente en vrienden tezamen om de verjaardag van onze voorganger te vieren. Het was een goede avond. Bij al het mooie en goede van die avond was wel het mooiste, dat een broeder, die jarenlang buiten de gemeente stond, de wens te kennen gaf om weer opgenomen te mogen worden. Veel geeft de Heer en dankbaar gaan wij voorwaarts, ziende op onze Leidsman, Jezus Christus.

I. R. NEEF.

ALMELO

Hierdoor willen wij weer enkele gebeurtenissen doorgeven en willen dan beginnen met het jeugdwerk. De eerste week in September werd hier de gebruikelijke kermis gehouden. Onze jongelui hadden hierom anti-kermisavonden georganiseerd, die bijzonder goed zijn geslaagd. Deze avonden werden opgeluisterd door zang, muziek, samenspraak en declamatie; door deze avonden zijn wellicht verschillende jongelui, maar ook ouderen, van de kermis weggehouden.

Zaterdag 2 Oct. was hier in Almelo een gewestelijke jeugdeconferentie. Des avonds ging de jeugd, voorop het muziekcorps Wilhelmina, door de stad marcheren; als eindpunt de markt, waar een openluchtmeeting werd gehouden. Verschillende voorgangers brachten hier de boodschap van Gods grote liefde voor de zondaars. Een grote menigte luisterde naar deze boodschap. Hierna ging de jeugd weer in optocht terug naar de kerk, waar deze jeugdbijeenkomst werd geëindigd.

Op Zondagmorgen 3 October was ons kerkgebouw weer helemaal vol met vrienden en belangstellenden om getuige te zijn van een doopsbediening aan een jonge broeder en zuster. 's Avonds was de gemeente bijeen en werd het Avondmaal gevierd, waar de twee gedoopten bij monde van ouderling br. Stenekes een

hartelijk welkom werd toegeroepen in de gemeente. Onze voorganger Ds. Slort sprak nog een welkomswoord tot twee broeders en drie zusters die juist door opname en wederopname in de gemeente ook met ons de dood des Heeren verkondigden. Gesterkt en bemoedigd keerden wij hierna huiswaarts.

Vanaf Maandag 4 Oct. tot en met Zaterdag 9 Oct. hadden wij samenkomsten in ons kerkgebouw. Deze samenkomsten waren ook weer door onze jongelui georganiseerd. Wij hebben heerlijke avonden met elkaar gehad. Wij mogen zeggen dat God ons heeft willen zegenen. De opkomst was goed. Door sprekers van verschillende richtingen werd het evangelie gebracht. Baptisten, Leger des Heils, Vrije evangelisch en Gereformeerden — allen hadden een goede boodschap. Al lopen onze meningen wel eens uiteen, in het allervoornaamste zijn wij toch één, dat is, dat wij ons bewust zijn, dat wij Jezus Christus nodig hebben als onze Redder, als onze Borg en Middelaar. Wij geloven dat deze avonden niet tevergeefs zijn gehouden, maar dat de vruchten gezien zullen worden.

Tenslotte willen wij nog vermelden dat wij D.V. a.s. Zondag weer een doopdienst zullen hebben, waar een broeder en twee zusters gedoopt zullen worden. Wij zijn God dankbaar voor de zegeningen ons geschonken en verwachten nog meerdere zegeningen.

Met hart. br.gr., namens de gemeente,
B. DE ROO, secretaris.

MUNTENDAM

Door een blik op het kruis is er leven en heil... dat waren de klanken, die we in aansluiting op de boodschap, gebracht door onze voorganger, mochten beluisteren van onze organist.

De tijd die achter ons ligt was het goed. De Heer was met ons en iedere Zondag werd het zaad des Evangelies gebracht, werd gewezen op het kruis van Christus. Zagen we wel niet, dat velen kwamen en een nieuw leven begonnen bij dat kruis, één ding weten we: dat al de arbeid gedaan in het Koninkrijk van onze Meester vruchten zal dragen.

Zondag 3 Oct. was het een feestdag voor ons. Waren het de vorige keer twee zusters die gedoopt werden, in deze middagdienst hadden we een broeder en zuster in ons midden aan wie God het door Zijn woord openbaard had Hem te volgen en te gehoorzamen. In aansluiting op de dienst vierden wij het Avondmaal. Door ouderling br. Brongers werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheten in de gemeente.

Vrijdag 8 October hadden we br. Lucardie in ons midden; het was een avond van zelfonderzoek. Of wij bereid zullen zijn, als de Heer komt om Zijn gemeente op te nemen?

Als ons weekblad door u gelezen zal worden, is er weer een bijzondere dag geweest; de muziekvereniging „Elad” zal Vrijdag 15 Oct. 25 jaar bestaan.

Dankbaar voor al de zegeningen, welke we mochten ontvangen, gaan we voorwaarts, vertrouwend op Hem, Die voor ons Zijn leven gaf aan het kruishout van Golgotha.

Namens de gemeente,
K. V., secr.

AMSTERDAM

Hoewel het te betreuren valt, dat onze gemeente niet beschikt over een eigen lokaliteit, die ons in staat stelt

ook bijzondere samenkomsten in de door ons, Baptisten, zo sterk gevoelde intieme sfeer te houden, achten wij ons gelukkig Zondag j.l. ons blijde feest van de intrede van Ds. Bakker te mogen vieren in de kerkzaal van de Doopsgezinde Gemeente, welk gebouw een waardige entourage vormde voor de grootse gebeurtenis die daar plaats vond, en ruime zitplaats bood aan de zeer vele belangstellenden uit stad en land.

Van groter belang dan het decorum was echter de inhoud van de beide diensten. Een woord van blijmoedige ernst sprak de bevestiger, Ds. Huizinga, naar aanleiding van Matth. 13: „Zie een zaaier ging uit om te zaaien”. In dit woord betrof spr. in de eerste plaats Ds. Bakker, en slechts zijdelings de gemeente. Hij wees erop, hoe de Heiland in deze gelijkenis geen woord verspilt aan de zaaier, maar het volle licht laat schijnen op *het zaad*, dat zo kwistig (haast zouden wij zeggen: verkwistend) wordt uitgestrooid. Wijzende op het grote voorrecht, dat zaad te mogen zaaien, memoreerde spr. tevens, dat in dat heerlijke werk ook de teleurstelling niet ontbreekt en niet ontbreken zal, maar dat evenzeer een rijke troost is gelegen in de wetenschap, dat God zaad doet kiemen, en kostelijke vruchten voortbrengen.

Aan deze bevestigingsrede sloot zich wondermooi aan de intree-prediking van Ds. Bakker. Deze las ons Fil. 1 : 1—11, en had tot tekst gekozen het 9de vers: „En dit bid ik, dat uwe liefde nog steeds meer overvloedig moge zijn in helder inzicht en alle fijngevoeligheid, om te onderscheiden waarop het aankomt”. Bij de toelichting die de voorganger van dit woord gaf, groeide het voor ons geestesoog uit tot een bijzonder schone uitspraak, waaraan geen menselijke, doch Goddelijke maatstaven ten grondslag liggen, gelijk het ook Gods werk is waarin spr. zich voortdurend mag bezighouden. Het is het werk, dat God begonnen is te doen, en dat Hij ook ten einde toe zal voortzetten tot de dag van Christus Jezus (vs. 6). Dat is hetgeen, waarop het aankomt. Ons oog moet omhoog gericht zijn, en om het juiste onderscheid te bezitten, is nodig dat onze liefde *steeds meer overvloedig* wordt. En waar Paulus toch veel reden tot danken had (vs. 3 en 4) is dit zijn voortdurend gebed.

Voorts gedacht spr. zijn voorganger Ds. B. Planting, en het was heerlijk uit de gehele toespraak te mogen proeven een grote overgegevenheid, zich in Amsterdam ter beschikking te stellen als werktuig van Hem, die zo duidelijk de weg wees naar deze mensenzee, bij wie zo schaars de begeerte naar God wordt gevonden.

Velen voerden het woord, om Ds. en Mevr. Bakker en de gemeente te Amsterdam hun heilwensen aan te bieden. Ze alle te noemen, en te verslaan wat gezegd werd, zou te veel papier eisen. Genoeg zij, u over te brengen dat het ons verwarmde, nu zo veelvuldig uiting gegeven werd aan het medeleven van vele onzer Unie-gemeenten met Amsterdam, en aan vriendschap en hoogachting voor Ds. Bakker, die menig spreker duidelijk naar voren deed komen.

Mevrouw Bakker en hun kinderen deelden volop in de feestvreugde, en in het zeer hartelijk welkom, dat onze nieuwe predikant van alle zijden werd toegeroepen.

De secr.

EMMEN

Dinsdag 5 Oct. hield de vereniging tot oprichting van een Baptisten gemeente te Emmen haar eerste jaarvergadering. Na opening en lezing van een gedeelte uit Hand. 6, bleek uit het verslag van de secretaris, br. Wiersema, dat onze vereniging zich in eengestadige

groei mag verheugen. Het aantal leden was van het begin van het jaar van 18 tot 27 aangegroeid. Ook het financiële verslag van onze penningmeester gaf redenen tot tevredenheid.

Er werd besloten dit jaar zowel aan de binnenlandse als aan de buitenlandse zending een bijdrage af te zonderen. Na enige bespreking werd besloten, omdat we geen mogelijkheid zien tot doorvoering van de zangbundel Geestelijke Liederen, over te gaan op de nieuwe zangbundel van de Herv. kerk. Met grote meerderheid van stemmen werd tot dit laatste besloten.

Brs. en zrs., wij zijn het mooie werk van onze studenten hier nog lang niet vergeten en merken nog dagelijks dat hun werk doorwerkt in onze omgeving.

De kleine groep van brs. en zrs. alhier beveelt zich in uw voorbede van harte aan. Zegene God al het werk onzer gemeenten in ons ganse vaderland.

De corr.

Ogsa I er vidner !

Zo luidde het motto van de herfst-„missionsstoevner” der Deense Baptisten, die al weer tot het verleden behoren, wanneer u dit leest. Waagt u zich maar liever niet aan de uitspraak van deze schier onmenselijke klanken lezer, want 't is dunkt me, niet geheel zonder levensgevaar. Lees liever maar de volgende regels, waarin ik wil proberen, u een en ander aangaande die klanken te vertellen, in de hoop, dat het voor u geen holle klanken zullen blijven.

„Mission” luidt in het Nederlands: „Zending”, en onder „stoevne” verstaan de Denen een „conferentie”. Aan u nu de taak deze woorden te combineren. Mogen er, zelfs tegenwoordig, helaas, ook vele Christenen zijn, die vergeten, dat Christus, behalve Zijn liefde en beloften ook bevelen aan Zijn volgelingen heeft gegeven, de broeders en zusters in Denemarken zeker niet. Duidelijker wellicht dan ooit tevoren staan hen de woorden van Matth. 28 : 19 voor ogen, en zij streven er naar om Christus' zendingsbevel na te komen. Zevenduizend Baptisten onderhouden thans met elkaar een bloeiend zendingsterrein in Musema (Afrika), waar twaalf Deense zendelingen werkzaam zijn; vele scholen zijn opgericht, alsmede een hospitaal en natuurlijk vele kerken. Dat er echter niet alleen heidenen in Afrika leven, weet men ook, en daarom wordt er aan de „heidene” in eigen land niet minder aandacht besteed. En de arbeid onder de Deense heidenen wordt krachtig ter hand genomen door de „Hjemme-mission” („thuis-zending”). Zelfs beschikt men over een speciaal daarvoor aangestelde zendeling, de z.g. „nieuwlands-zendeling”, die naar de onontgonnen gebieden in Denemarken trekt en daar al zijn tijd en krachten aanwendt om zondaren te winnen voor Christus en hen te organiseren in nieuw-testamenteel verband.

Ook de „heidenkinderen” worden niet vergeten. Een mannelijke en vrouwelijke jeugdsecretaris wijden hun tijd en gaven geheel aan de organisatie van het werk onder de rijpere jeugd, en wel op een voortreffelijke wijze. De padvinderij heeft haar eigen corpssecretaris, waar alles om draait (figuurlijk althans), en het Zondagsschoolwerk vindt zijn belangen behartigd door de landelijke Zondagsschoolsecretaris, terwijl deze laatste ook zorgt voor het verenigingswerk van de jongeren.

U ziet dus, alles is goed aangepakt, en de broeders en zusters kunnen echt tevreden over „hunnen handen werk” thuis gaan zitten koffiedrinken. Echter!, er schij-

nen mensen te zijn, die hun het bakje troost niet gunnen, maar hen eens flink bij de arm pakken en door elkaar schudden, alvorens de christelijke vadsigheid al te diep wortel heeft geschoten. En Christus' wachtwoord wordt hun in de oren gebazuind: „Ogsa I er vidner!!! — Ook gij zijt getuigen!!”

Aan het begin heb ik u reeds verteld dat deze woorden het motto vormden van de zendingsconferenties, waarvan er acht, op centraal gelegen plaatsen, door geheel Denemarken werden gehouden. En u heeft al begrepen, dat deze zendingssamenkomsten dit keer niet de Afrikaners golden, maar de zending onder eigen volk in eigen land. „Ook gij zijt getuigen”, dat is ongetwijfeld alle bezoekers van de conferentie in Nyrup, welke conferentie ik zelf ook mocht meemaken, meer dan ooit duidelijk geworden. Niet alleen geldelijke bijdragen, hoe noodzakelijk ook, zijn voldoende. Neen, maar Christus, Die alles voor ons gaf, eist ons ook geheel voor Zijn dienst op, en vraagt onze persoonlijke inzet in Zijn werk.

Het zendingscomité voor deze herfstcampagne bestond uit, behalve de ook in ons land niet geheel onbekende dr. Bredahl Petersen, de u reeds genoemde „nieuwlandszending” en de diverse secretarissen voor de resp. takken van het jeugdwerk, alsmede een expert op financieel gebied.

En deze mensen hebben gedurende de beide conferentiedagen getracht, om aan de talrijke bezoekers uit de omliggende gemeenten duidelijk te maken, hoe nodig het is, dat iedere Baptist zijn roeping verstaat en zending wordt in eigen omgeving. „Enhver Baptist en Missionær!” stond op het grote spandoek, dat vooraan in de mooie witte kerk van Nyrup bevestigd was. En wij hebben gehoord van de vele heidenen, die in onze onmiddellijke omgeving leven, van de centrale plaats, die het huisgezin inneemt in de „thuis-zending” door de invloed op de kinderen en de familie en vrienden die er komen.

Bijzondere nadruk werd gelegd op de godsdienstoefening aan tafel, de kern van het gezinsleven, en de (ja werkelijk) „koffiepotzending”, waarmee bedoeld werd, dat het zo heel belangrijk is, om na de samenkomsten buitenstaanders eens op een kopje koffie te nodigen, en met hen te praten, niet over de politiek of de mode, maar over Christus en het lot der mensen. We hoorden opnieuw hoe nodig het is, dat iedere broeder of zuster zijn of haar plaats in de samenkomsten inneemt, ten einde een ander daardoor te stimuleren. En een kernachtig woord, in dit verband gesproken, mogen wij allen ter harte nemen: „Iedere lege plaats is een preekstoel voor....de satan”. „Waarom is onze evangelisatie vaak maar een ziekelijk takje aan onze boom”, werd gevraagd, en stoutmoedige plannen werden geopperd inzake reclame. Waarom geen stations-, bioscoop- en neonreclame gebruikt? In geen geval mogen onze reclamecampagnes onderdoen, wat kwaliteit aangaat, voor de reclame van bioscopen e.d.

Zending in eigen omgeving, daaronder valt wel heel in het bijzonder het jeugdwerk, en de jeugdsecretarissen zorgden er voor, dat ook deze belangrijke tak onder de aandacht werd gebracht en alle mogelijkheden dienaangaande werden zo goed mogelijk belicht. Iedere Baptist een evangelist, maar dan zeker onder de jongeren speciaal.

„Ook gij zijt getuigen”. Of allen, die door middel van deze missionsstoevner werden bereikt, die in praktijk zullen brengen? Dat zal in de wintermaanden moeten blijken, wanneer alom grote evangelisatiecampagnes worden georganiseerd, waarop deze zendingsconferenties

een inleiding vormden. Enige hoop daarvoor geeft zeker het feit, dat in de grote slotsamenkomst in Nyrup de opbrengst der collecte bedroeg Kr. 592.—, d.w.z. f 325.—. Immers beweert men, dat de collecten steeds een goede thermometer van de geestelijke activiteit zijn. Bovendien kreeg de nieuwlandszending na een der vorige conferenties van een gemeente een auto cadeau voor zijn mooie arbeid....

Dat klinkt erg Amerikaans in onze schamele Hollandse Baptisten oren, vindt u niet? Goed, laat dat zo zijn. Maar één ding is voor Amerikanen, Denen en Hollanders even gemakkelijk (als u liever zegt „even moeilijk” dan gelieve u zich zelf te onderzoeken, of u zich zelf 't wellicht ook moeilijk máákt) nl. Christus laten regeren en dagelijks er aan denken: „Ogsa I er vidner! Enhver Baptist en Missionær”.

Tollose.

C. VAN WIER.

Mohammedaanse Gebeden

„Bidden is beter dan slapen” .... „Bidden is beter dan slapen”.

Van wie zijn deze woorden? Niet van een Christen, hoewel het niet vreemd zou zijn geweest, wanneer hij ze gesproken zou hebben, want stond Jezus zelf niet op om te bidden, lang voordat het dag werd? Neen, de woorden vormen een deel van de „oproep tot gebed” van de Mohammedanen. Er is geen klokgelui of trommelslag. Een gebedsdienaar beklimt de minaret van een dichtbijzijnde moskee en vanaf haar spits roept hij de gelovigen op tot het vervullen van hun eerste plicht van die dag. Deze oproep duurt slechts een paar minuten en toch is dit voldoende om de Muzelmannen uit de onmiddellijke omgeving te doen opstaan om hun gebeden te gaan zeggen. Evenals de gebedsdienaar gaan ook zij naar de moskee, omdat de daar opgezegde gebeden de meeste „verdienste” hebben.

Voordat hij gaat bidden, moet de Muzelman echter zekere ceremoniële reinigingen volbrengen. Terwijl hij zijn schoenen uitdoet en zijn hoofdbedekking afzet, hurkt hij neer bij een ondiepe vijver op de binnenplaats van de moskee. Zijn handen, voeten, ogen, oren, neusvleugels en mond worden alle op hun beurt gewassen met het water, dat hij uit de vijver neemt. Zijn natte handpalm laat hij over zijn hoofdhaar glijden en zijn vingers door zijn baard en nadat hij zich met een handdoek heeft afgedroogd doet hij zijn hoofddoek weer om en neemt hij, blootsvoets, zijn plaats in onder hen, die op de binnenplaats zijn verzameld.

Alle hebben zij het gezicht naar Mekka gekeerd, waarvan de richting ten naastebij wordt aangegeven door een nis in de muur. Een immam (leider), die een paar stappen voor de anderen staat, begint rustig de gebeden op te zeggen. De verzamelde aanbidders herhalen woord voor woord en volbrengen bepaalde rituele handelingen.

Deze plechtigheid neemt ongeveer 10 minuten in beslag en wordt op indrukwekkende wijze geleid. Deze gebeden worden vijfmaal per dag van de gelovigen geëist; de andere tijden zijn: na 12 uur, haverwege de middag, juist na zonsondergang en bij het vallen van de nacht.

Geven nu alle Muzelmannen, die de oproep tot het gebed vernemen, gehoor aan deze oproep? Een Brits-Indische Christenleider, die zelf Mohammedaan was

geweest, sprak eens als zijn mening uit dat niet meer dan 20 procent de moskeeën bezoekt; er zijn ook sommigen, die zich tevreden stellen met driemaal te bidden in plaats van vijf.

Wat voor waarde heeft zulk een opzeggen van gebeden eigenlijk voor de Mohammedanen, daar dit in het Arabisch gebeurt, en Arabisch voor de meeste van hen een moeilijke vreemde taal is? Het antwoord luidt: Veel waarde, want in hun ogen is het zeggen van de gebeden een heilige, Allah welgevallige, plicht. Hoe groter het aantal gebeden is, hoe groter ook het aantal goede werken, en ook in de Islam wordt de zaligheid verkregen door goede werken. Wij, Christenen, zien hier onmiddellijk het grote gevaar van zulk bidden, dat bestaat in het gedachteloos herhalen van van buiten geleerde zinnen, waarvan de waarde moet liggen in de veelheid van woorden.

Laten wij echter, voordat wij een oordeel gaan vellen, eerst bedenken, hoe gemakkelijk wij zelf vervallen in het gedachteloos bidden van het Onze Vader.

Vertaald door J. B.

„In their own homes” - no. 4.

Mededelingen

De gemeente te Emmer-Erfscheidenveen deelt mede, dat Ds J. de Jong op Zondag 24 Oct. a.s. D.V. zijn intrede alhier hoopt te doen.

De bevestiging zal plaats vinden des voormiddags 10 uur door Ds Bakker van Amsterdam, de intrede door

Ds J. de Jong des nam. 4 uur, terwijl 's avonds 7.30 uur een begroetingssamenkomst zal plaats vinden.

Afgevaardigden van omliggende gemeenten alsmede andere belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Namens de gemeente,
de secr.

DE KINDERVRIEND

Op een heel klein restje na is de oplage van no. 41—44 uitverkocht.

Gaarne ontvang ik uw bestelling van hogere partijen voor No. 45—48 uiterlijk a.s. Woensdag 20 October.

De administrateur.

SECRETARISSEN ONZER GEMEENTEN

Aan u allen had ik gevraagd mij opgave te willen doen van de diensten op Zondag, zulks in verband met een eventuele opname daarvan in een lijst in het Kerstnummer. Zelfs heb ik voor uw gemak daartoe een formuliertje toegezonden.

Hoeveel daaraan gevolg hebben gegeven? Laat me dat lage aantal niet vermelden! Maar zeker is, dat, indien niet dadelijk de anderen mij ook het gevraagde meedelen, het geen zin heeft een dergelijk onvolledige lijst te publiceren.

U gelooft toch zeker, dat er belangstelling is voor de diensten in uw gemeente? Zend mij dan dadelijk even de opgave daarvan toe.

De Unie-secretaris T. JANSMA.

Wie treuzelt nog?

Niet hij, in wie de vonk van Gods liefde tot gloed ontgloeid is.
Niet zij, die door de liefde van Christus gedrongen is.
Niet hij, die de noodkreten der schepselen beluisterd heeft.
Niet zij, die de wonden der wereld ontdekt heeft.

Neen, zij allen rijzen op met de belijdenis: „Heer, hier ben ik, gebruik mij”. Zij zijn het, die nú samen beraadslagen en straks hun buurt, hun straat, hun wijk, hun dorp, hun stad, hun omgeving overstromen met het KERSTNUMMER 1948 van DE ZAAIER.

Zó is het toch in úw gemeente, in úw Zaaier-comité?

Dan is de bestelling van het aantal KERSTNUMMERS

boven het minimum, dat is boven het dubbele van het aantal gewone maand-Zaaiers.

Dan is het voor uw gemeente geen moeite om HET DOEL te bereiken, namelijk een aantal KERSTNUMMERS te bestellen, dat

het TIENVOUDIGE is van het leden-aantal!

Want waarlijk, dit jaar moesten 6000 Baptisten toch 60.000 KERSTNUMMERS plaatsen! A.s. WOENSDAG 20 OCTOBER zal dat onthullen! Want dat is de laatste dag, dat ik de bestellingen moet ontvangen hebben. Let wel: Woensdag a.s. alle bestellingen in het Unie-bureau, Tetterodestr. 47, Haarlem!

„Allen klaar! Allen paraat!
Neêrland wacht....op UW daad!”

De uwe in 's Meesters dienst, T. JANSMA.

TER ATTENTIE VAN ZONDAGSSCHOOL-PERSONEEL

Voor de Kerstfeest-viering

Gezien verleden jaar verschillende Zondagsscholen er bij mij op aandrongen, dat de Jeugdraad iets uit zou geven, dat geschikt zou zijn om gebruikt te worden op de Kerstfeest-vieringen van de Zondagsschool, daar er steeds grote behoefte was aan dergelijk materiaal, is de Jeugdraad er toe over gegaan,

een kleine Kerst-Liturgie

uit te geven, dat gemakkelijk uitvoerbaar is en dat praktisch door iedere Zondagsschool kan worden gebruikt. Het vult slechts een klein deel van de tijd maar kan ook gemakkelijk door uzelf event. worden aangevuld met meer liederen etc.

Het is bestelbaar bij ondergetekende. De prijs is 20 ct. per ex. en 10 ct. voor verdere exemplaren. Wanneer u het gemakkelijk wilt hebben, bestelt u zes exemplaren voor 70 ct.

Namens de Jeugdraad,
voor het Zondagssch.-werk,
Ds H. v. d. WERF,
2e Exloërmond, Postrek. 512070.

EEN VRAAG

Welke lezer van De Christen, of welke gemeente kan de gemeente te 2e Exloërmond aan één of meerdere exemplaren van Lofzangen en Gebeden helpen?

Wij komen een vijftiwintigtal te kort, en zijn daardoor tot onze spijt niet in staat, vreemdelingen die onze diensten bezoeken, een bundel te overhandigen, zodat ook zij in staat zijn mee te zingen.

Wie helpt ons?

Toezending s.v.p. aan:
D. WEVER, A 122 a, Exloo (Dr.).

EN NOG EEN VRAAG

De zangvereniging Looft den Heer, der gemeente te Utrecht zou erg blij zijn met 10 exemplaren van de Sionsbundel. Heeft u één of meerdere voor haar?

Schrijf s.v.p. aan:
F. G. DE RUYTER, Weltevredenstr. 6, Utrecht.

Verantwoording U.Z.C.

Gemeente Hengelo (O.)	f 75.51
K. v. d. B. te H.	- 10.—
N. N. te N.	- 20.—
J. B. T. te D.	- 100.—
Gemeente Zandbulten	- 22.13
Daarlerveen	- 10.—
Via Zendingscorrespondent Eindhoven	- 5.—
gift D. B. te E.	- 5.—

Bovenstaande in dank ontvangen. Bijdragen voor de Zending, die zeer, zeer veel geld nodig heeft, worden gaarne ontvangen op postrekening 382183.

Uw dw. dn. W. MODDERMAN.
Willemstraat 9, Sneek.

Advertentiën

De Heere schonk ons een lief
zoontje en Broertje, dat wij

Jan Hendrik

noemen

K. Grooten
E. M. Grooten—Nijland
Albert
Geert
Janneke

Valthe, 2 Oct. 1948

In het *Kerstnummer*
van *De Zaaiër*

is nog uitnemende gelegenheid
voor ADVERTENTIES

DIE KANS IS
GOUD WAARD!

De administrateur,
Tetterodestr. 47, Haarlem

Komt broeders en zusters!
Toon Uw hart voor de goede
zaak. Bestel nog heden Uw
eigen kalender. Wij kunnen
ze DIRECT leveren, want wij
hebben de gehele opslag al
in voorraad. Bouwt mede
aan het mooie Tabitha-werk.
Wij willen meerdere jonge-
dochters doen opleiden tot
Tabitha-zuster.

U weet de

TABITHA-KALENDER
kost f 1.75 per stuk.

Is een juweeltje
wat uitvoering en
inhoud betreft

Algemeen bestel-adres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47², Den Haag

*****

.... En toch heb ik nog een paar duizend exem-
plaren van

HET IJZEREN GORDIJN

voor enige pionierende en evangeliserende ge-
meenten! Laat dit hyper-actuele tractaat zijn werk
doen: de mensen doen zien, wat het is, wanneer
het gordijn weggeschoven wordt. Een ontdekking...!

Zendt mij f 5.— en U ontvangt 200 exemplaren!

" " - 10.— " " " 500 " !!
" " - 22.50 " " " 1500 " !!!

Beheerder „HET LECTUURFONDS”
Tetterodestr. 47, Haarlem

Giro 9260 ten name van de Unie

*****

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2919

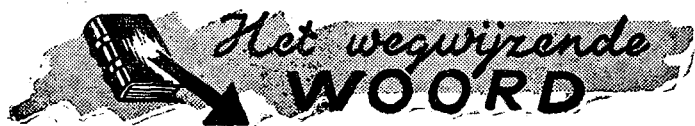
VRIJDAG 22 OCT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Maria van Magdala

Minachtend halen de mensen de schouder over haar op. 't Hele dorp weet het: die Maria moet je niet al te na komen. Van haar gaat een verderfelijke invloed uit. Alles wat haar handen aanraken is bezoedeld. Alles, wat ooit haar vlamme ogen hebben aangezien, is verschroeid. Geen plan is ooit onder die ravenzwarte lokken uitgedacht om de vreugde van anderen te verhogen. De mannen in de poort en de vrouwen aan de bron weten het maar al te goed, dat in Maria zeven duivelen wonen! „Kinderen, vlug naar binnen! Daar komt Maria aan!”

Eens werd aan de vlamme blikken weerstand geboden. Het was de eerste maal, dat Maria haar donkere ogen neersloeg. Toen ze ze weer ophief, parelden er tranen in. De vlam was geblust — voor goed. De boosheid was gestorven aan de vrede en liefde, die vanuit die andere ogen haar tegenstraalden. In de stille tweestrijd tussen uitdaging en goedheid had het laatste gezegevierd. Maar Maria onderging de macht van haar triomferende tegenstander als een bevrijding, een verlossing van zichzelf en van de duistere machten, die in haar woonden.

De inwoners van Magdala verklaarden de ommekeer bij Maria op hun wijze. Dat zij de vreemdeling volgde kon slechts worden uitgelegd als een nieuw bewijs van haar verdorvenheid. De jonge rabbi zou nog eens spijt krijgen van zijn toegevendheid, waardoor haar een plaats in Zijn discipelschaar was ingeruimd. Van haar was immers niets goeds te verwachten? Voor hen stond het vast, dat ze Magdala ontvluchtte omdat haar de bodem te heet onder haar voeten was geworden. Nu ging ze aanvankelijk gedwee mee om straks weer haar slag te slaan, als ze haar tijd gekomen achtte.

Was de reizende rabbi echter wel zo naief als men meende? Alsof Zijn goedheid Zijn blik benevelde! Beter dan iemand onder de Magdalenen had Hij de verloren-

heid van dit hart ontdekt. Heel het patroon van haar verdorven leven doorzag Hij. Niets was er, dat ze voor Hem kon verheimelijken. Maar nochtans!

Maria heeft door die ene blik begrepen, dat ze voor Hem niets kon verbergen. Dat heeft haar eerst ertoe gebracht, haar ogen neer te slaan. Doch terstond ontwaakte de hoop, waar de eigen kracht faalde. Die haar zonde zag, zou ook wellicht haar ellende zien. Mocht ze rekenen op Zijn ontferming? Ze keek weer op in dezelfde sterke ogen, maar nu met een smeking. En de smeking werd tot geloof en vertrouwen! De bittere ervaring van beschaming en vernedering was voorgoed voorbij.

Wat geldt voor Jezus? De adelstand van ons leven? Zonder twijfel. Maar als die adelstand aan ons verleden zijn waarde ontleent? Ja, dan valt Maria van Magdala er zeker buiten!... Maar de mijne ook, en de uwe, naar ik vrees. Er is geen maatstaf op deze ganse wereld bekend, waarnaar wij ons verleden als voldoende grond voor ons vertrouwen kunnen aanmerken.

De adelstand, die echter voor Jezus geldt, vindt zijn uitdrukking in heel iets anders. Het zijn de uitgestrekte handen, die, ledig nog, naar het Licht reiken. Het zijn de mensen, die hun verleden hebben prijsgegeven aan het rechtvaardig oordeel, maar die nu ook weten, dat het verleden door dit oordeel is weggevaagd. Hun blijft niets meer over dan een toekomst, die zij zichzelf niet kunnen verwerven, maar waarvan zij gelovend hopen, dat deze hun geschonken zal worden. Zo, in die toestand waar het enige bezit bestaat uit een belofte, wenden zij zich tot het Licht en wandelend in dit Licht gaan zij voort, totdat het ogenblik aanbreekt, dat de genade naar haar Goddelijke oorsprong en haar Goddelijke kracht mag worden aanschouwd.

Geleid door dit Licht mogen wij naast Maria Magdalena onze schreden zetten. Bedenken we, dat voor Jezus niets geldt dan de uitgestrekte hand van die mens, die weet Zijn genade nodig te hebben.

BRANDT.

Losse Schakels

Zendingen Sinds de dag van de capitulatie van Japan in Japan zijn evenveel Roomse als Protestantse zendingen dat land binnengetrokken. Het waren er 338 van elke richting. Op de 1ste Juli j.l. waren er 1.297 zendingen uit 25 of meer landen in Japan. Van dezen waren er 947 Rooms en 350 Protestant. Dit Roomse overwicht is toe te schrijven aan het feit dat het meestal de zendingen van neutrale en Asmogendheden waren, die in de oorlogstijd in Japan blijven konden.

Oorlogs- Het oordeel van een commissie voor Evan-
vruchten gelisatie van de Anglicaanse Kerk luidt, dat de oorlog een sterke achteruitgang veroorzaakt heeft van betrouwbaarheid en persoonlijke eerlijkheid, en de seksuele laksheid en dobbelzucht in de hand heeft gewerkt. Alle organisaties, die de zedelijke volksgezondheid aan het hart ligt spreken zich in dezelfde geest uit. Onderwijzers klagen er over, dat men de kinderen zo moeilijk het verkeerde van liegen en stelen onder het oog kan brengen, omdat ze het hun ouders zagen vóór doen.

Voorzichtig Woorden zijn dragers van gedachten.
met woorden Maar niet ieder denkt zich bij een bepaald woord hetzelfde. Als dat zo was en ieder woord voor iedereen die het gebruikte, dezelfde waarde had, zou er heel wat meer vrede in de wereld heersen. — Eens ontstond er een verwijdering tussen broeders en deze ontstond, omdat de ene broeder zich van de tweede distancieerde. Na een langdurig onderhoud van een bevredigingscommissie bleek, dat de broeder, die meende reden te hebben om zich te beklagen, de uitdrukking „van oudsher” door de ander in zeker verband, gebezigd, niet had begrepen. En zo is er in deze arme wereld meer misverstand.

Sommige woorden moet men niet etymologisch, d.w.z. naar hun oorsprong verklaren, want de tijd heeft ze een andere betekenis gegeven. Het gebruik bepaalt de waarde en zin. Daarom zou ik de broeders wel willen aanraden voorzichtig te zijn met het gebruiken van de woorden „Kerk” en „sacrament”. We weten wel, dat het verschil dat wij kunnen maken tussen twee begrippen, door de woorden „Kerk” en „gemeente” met keur te gebruiken, in andere moderne talen niet mogelijk is en evenmin in de oude. Maar we hebben deze twee woorden nu eenmaal en nu is het de vraag of het goed is ze door elkaar te gebruiken. De Nederlands Hervormden gebruiken ze ook met elk een eigen betekenis. Ze spreken van de Nederduits Hervormde Gemeenten en van de Nederlands Hervormde Kerk — met de eerste uitdrukking de afzonderlijke, plaatselijke gemeenten aanduidende, en met de laatste de samenvatting dier gemeenten in een Nationaal verband. — Maar zo bedoelen wij het onderscheid niet. De vaders drukten er meer of eigenlijk wat anders mee uit. Zij reserveerden het woord „Gemeente” voor wat, naar oordeel, bijbels gefundeerd en geïntendeerd was, en „Kerk” voor die lichamen, die naar hun gevoelen historisch vergroeid zijn.

Als wij willen blijven wat we zijn en, naar we menen, overeenkomstig de Schrift zijn: gemeenten van gelovigen, Nieuw Testamentische gemeenten, dan moeten we niet blind willen worden voor het feit, dat de „Kerken”, ondanks alle verdiensten die zij gehad hebben en heb-

ben voor de volken, iets anders zijn dan wij. Principieel iets anders. Waarbij we geenszins ontkennen, dat er ook in die groepen een begeren speurbaar is, naar herleving van Nieuw Testamentisch Christendom. — Of hieruit iets goeds zal voortkomen, zal o.i. in Nederland daarvan afhangen, of men het Genadeverbond schriftuurlijk leert zien.

„Sacrament” Hetzelfde bezwaar, dat we hebben tegen het gebruik van „Kerk”, waar het om onze gemeenten gaat of om de vrucht van het Apostolische werken der eerste eeuw, hebben we tegen de term „Sacrament”. In de Vulgata, de officiële en authentieke Roomse vertaling, is het de weergave van het Griekse mysterion. — Men kan nu de betekenis vaststellen, die het woord had in de Grieks-Romeinse wereld in de eerste eeuwen van onze jaartelling — daarmee zijn we nog niet klaar. — Bij voorkeur noemt men het Avondmaal een „Sacrament”. Maar ook van Doop en Avondmaal samen spreekt men echter in kerkelijke kringen als van de „sacramenten”. Practisch zit er achter Doop en Avondmaal diepte, goddelijke diepte, maar die diepte zit niet in hen. Ze zijn tekenen, n.l. als zij, die ze ontvangen, geloven, op ’t nauwst verenigd met de „betekende” die daarin zich aftekenende zaak, of werkelijkheid. Ze zijn echter niet verwisselbaar. Het een staat niet voor het ander. Het ontvangen van het teken alleen is niet waarborg daarvoor, dat de betekende zaak aanwezig is. Daarom zijn ze geen „zegelen”, want verzegeld wordt alleen het reële. Het woord „zegel” geeft aan de inzettingen zelf diepte, inplaats van te wijzen op de diepte achter de inzettingen. De inzettingen zijn openingen, plaatsen der ontmoeting, n.l. dan, wanneer onder hen de drempel des geloofs ligt. Ontbreekt deze, dan is er onder de opening geen plaats waar God en mens samen kunnen staan, en de opening blijft leeg.

Werk voor de Patriarch Christoffer, leider van de Wereldraad Grieks Orthodoxen op de vergadering van de Wereldraad der Kerken te Amsterdam, heeft, aler hij van huis ging een zekere juffrouw Amalia Geziroglu geëxcommuniceerd. Want, zo zeide deze „Kerkvorst”, alle Protestantse richtingen verloochenen de kracht van de Heilige Geest en de Heilige Verborgenheden (de „Sacramenten”). Ons dunkt, deze Kerkleider had moeten wachten met dit besluit tot ná zijn terugkeer uit Amsterdam. Kerken, bij de Wereldbond aangesloten, excommuniceren toch elkanders leden niet?

Verdeel en ... Andrew Carnegie kreeg eensdaags bezoek van een man, die hem met welsprekendheid de onrechtvaardigheid van grote vermogens voorhield. Hij bepleitte een rechtvaardige verdeling van het bezit. Carnegie maakte de discussie kort door zijn secretaris op te dragen, dat hij even moest nagaan hoe groot op dat moment zijn vermogen was. Onderwijl nam hij een deel van een encyclopedie ter hand om te zien hoe groot de bevolking der wereld was. Hij maakte toen snel een berekening en zei tot zijn secretaris: „Geef deze meneer 16 cent; dat is zijn deel van mijn vermogen”.

Het Baptistisch Op de vergadering van het Uitvoë-
Wereldverbond rend Comité van het Bapt. Wereldverbond is besloten het e.v. Wereldcongres te houden te Ohio (Ver. St.) en wel in 1950 reeds. De nauwkeurige data zullen nog worden vastgesteld.

Vijfduizend Tussen de Nederl. Ger. Kerken en de emigranten Verenigde Kerk van Canada is een overeenkomst aangegaan voor het plaatsen van 5000 Nederl. emigranten op boerderijen in Canada. Men zoekt Canadese families, die Nederlandse families werk willen geven op hun boerderijen op voor beide partijen bevredigende voorwaarden. De emigranten zullen niet in groepsverband komen te wonen, maar over heel het land verspreid worden.

Verkeerd Boze vader: En waarom zoek je geen werk, **begrepen** Willem? Toen ik zo oud was als jij, werkte ik in een winkel voor vijf gulden per week en vijf jaar later was de winkel van mij!

Willem: dat gaat tegenwoordig niet meer zo gemakkelijk, vader, ze hebben nu kas-registers.

Heb je wel eens gehoord van de wet van oorzaak en gevolg?

O, ja.

Heb je dan wel eens gehoord van een gevolg, dat vóór de oorzaak kwam?

Ja, inderdaad!

En dat was!

Een handwagen, die door een man voortgeduwd werd.

L.

Mededelingen van het

Curatorium

Zo is dan weer medio September een nieuw studiejaar voor onze broeders studenten begonnen. In het Seminarie te Utrecht zijn thans aanwezig de broeders R. Reiling, H. P. de Boer, J. van Dam, Ph. Lindeman en M. G. Boeschoten. Zoals u misschien bemerken zult, is er, helaas, één minder dan het vorig jaar. Toen was er ook een plaats ingeruimd voor br. G. Molenaar van Stadskanaal. De reden voor zijn niet terugkeer is van fysieke aard. In verband met zijn spraakorgaan achtte de arts het raadzaam voor hem de studie voor predikant op te geven. Dit is voor onze broeder als ook voor ons werk in het geheel een grote teleurstelling. Een levensroeping te hebben ontvangen en deze niet te kunnen vervullen, terwijl men reeds onderweg is zich daarvoor voor te bereiden, is een moeilijk te aanvaarden zaak. Zou God zich in Zijn roepen vergissen? Wij menen van niet. Als Hij de ene weg sluit, opent Hij daarvoor een andere. Alle dingen zullen medewerken ten goede, zo de ware godsvrucht en liefde in ons blijft. Wij wensen deze broeder Gods zegen toe en bidden dat zijn leven tot rijke ontplooiing moge komen in de heerlijke dienst van de Koning der koningen.

Br. H. Plevier is eind Augustus weer naar het Bapt. Seminarie te Stockholm en br. C. van Wier naar dat te Töllöse teruggekeerd. De studies beginnen hier eerder dan bij ons aan de Universiteit. Deze beide broeders genieten het voorrecht in het buitenland te mogen studeren aan een eigen inrichting. In dit opzicht hebben zij veel voor op de andere broeders, waar ons Seminarie eigenlijk nog weinig meer is dan een gemeenschappelijk tehuis voor inwoning. Aan elk voorrecht zit echter ook een schaduwzijde. Afgezien nog van een zeker heimwee, die de meesten aanvankelijk gevoelen bij het overschrijden van de grens voor langere tijd, is daar de moeilijkheid van de aanpassing. Het valt vooreerst niet mee

zich in te werken in een andere taal. Een korte tijd gevoelt men zich als een dode en een stomme. Men hoort en begrijpt niet, men wil spreken en kan niet. Voorts moet de persoon zich geheel wennen aan de vreemde omgeving, de vele nieuwe gezichten, de buitenlandse gebruiken en leefwijze. Wij hebben de indruk ontvangen dat onze beide broeders zich er dapper doorheengeworsteld hebben en met vreugde dit tweede studiejaar zijn begonnen. Na de inspanning van het eerste jaar, genieten zij nu de zegen van hun voorrecht.

Br. R. Veenhoff, die zich voor het werk der Zending voorbereid, zal de studie te Groningen voortzetten. Het vorig jaar heeft hij dit met goede resultaten gedaan, zodat wij ook dit jaar de beste verwachtingen koesteren.

Moge het al onze studerende broeders gegeven zijn zich steeds met lust en ijver te wijden aan de taak, die hen in de naaste toekomst in staat zal stellen met vrucht onze gemeenten en Unie te dienen. De ernst van hun roeping, ontvangen door de Geest in de naam van onze Heiland Jezus Christus, doe hen er met al hun krachten naar streven zich in hun jonge jaren zoveel mogelijk te ontwikkelen in alle opzichten. Kennis is een eerste vereiste. Doch daarnaast ook, en in niet mindere mate, de christelijke deugden, zoals wij die lezen in Gal. 5 : 22. Dat de gemeenten maar achter hen staan met hunne gebeden! God zegene onze jonge broeders.

In verband met ons Seminarie zij verder nog gemeld, dat tot ons leed br. van der Berg en zijn dochttertje enige maanden geleden door ziekte gedwongen werden een rustkuur te ondergaan. Beiden zijn gelukkig herstellende, ofschoon de gezondheid nog niet geheel is teruggekeerd. Dit betekende natuurlijk zorg en verzorging voor de vrouw en moeder. Het Curatorium heeft besloten, rekening houdende met de aard der ziekte en de extra werkzaamheden daaraan voor zr. van der Berg verbonden, de studenten in de gelegenheid te stellen hun warme maaltijden in de mense te gebruiken en zelf voor hun broodmaaltijden te zorgen. Wij hopen hierdoor enigszins de moeilijkheden te hebben onderhouden, vertrouwend dat deze spoedig weer door algeheel herstel der zieken zullen verdwijnen. De Heere zegene ook de fam. van der Berg, die, door hun spontane bereidheid hun huis open te zetten voor onze studenten, ons in staat hebben gesteld een internaat te openen.

Om in de leemte van de opleiding, zoals wij die gaarne zagen gegeven aan een eigen inrichting doch die voorschands nog moet worden toevertrouwd aan de Universiteit te Utrecht, enigermate tegemoet te komen, heeft het Curatorium twee jaar geleden Ds. K. Reiling aangezocht onze broeders les te geven in de Bijbelkunde. Ds. Reiling heeft zich uitstekend van deze taak gekweten en, zoals eertijds een Rebecca, meer gedaan dan verzocht was. Hij gaf bovendien ook nog les in de homelietiek. Wij hebben reeds in een brief onze waardering voor deze arbeid van onze broeder uitgesproken en zullen dit gaarne nog eens in het openbaar door deze regelen herhalen.

Dit komende jaar is Ds. J. W. Weenink opgedragen les te geven in de geschiedenis van het Baptisme. Wij zijn dankbaar voor zijn aanvaarding van deze opdracht.

Benevens dit alles is er ook nog een cursus gehouden in het Seminarie door een spraakleraar n.l. de heer Pé Faber te Utrecht. Zulke lessen toch zijn ook van groot belang. Immers, het gaat in het preken en het openbaar spreken niet alleen om de inhoud van de rede, doch eveneens om de goede voordracht.

Tenslotte zij nog gemeld — en dit is van groot gewicht — dat het Curatorium zich bezonnen heeft op een toekomstig opleidingsplan, dat grotere mogelijkheden opent voor jonge mensen, die roeping gevoelen voor het ambt van voorganger, doch voor wie een universitaire vorming door een of andere reden buitengesloten is. De grote lijnen zijn reeds uitgestippeld. Verwacht mag worden dat wij met dit plan in Sept. 1949 zullen beginnen. Binnenkort zullen hierover nog nadere gegevens worden verstrekt. Zo de gemeenten achter dit plan willen staan, de handen in elkaar slaan en in liefde eendrachtiglijk willen samenwerken en de offers, waar nodig, willen brengen met vreugde, kan er nog veel bereikt worden. En dat moet. Immers wij hebben dringend behoefte aan voorgangers en leiders, aan mannen en ook aan vrouwen, die de grote zaak des Heeren willen dienen in ons midden. De oogst is groot, de arbeiders weinig. Bidt dan de Heer des oogstes dat Hij arbeiders onder ons uitzende tot redding van zondaars, tot stichting der gelovigen en tot eer Zijns Naams.

A. A. HARDENBERG.

ZAND en ZAAD

We hebben dan toch een prachtige herfst, tenminste tot dusver. Hier rondom en in Leeuwarden kunnen wij misschien niet als verder zuidwaarts in het land zo genieten van de gouden najaarslanen, van de vlammeende Amerikaanse eiken, toch vinden ook wij soms een boom, die zijn stervende bladeren met goud bekleedt. Over de zomer waren wij misschien minder tevreden, de boeren spreken van overvloedige oogsten. De schuren zijn te klein geweest voor wat God gaf aan de mensen. In Duitsland, voor wat dan het westen betreft, was de aardappeloogst zo groot, dat men voor het eerst weer zonder beperking kon kopen en eten. Moge nu ook aan God de dank gebracht worden. Ik vrees dat Marshalls naam vaker in de dagbladen genoemd wordt, ofschoon aan de materiele verassingen, die deze man uit de Amerikaanse Sinterklaas-zak te voorschijn haalt voor velen een bij-smaakje zit.

In deze wereld wordt zelden wat weggegeven zonder bepaalde oogmerken. Natuurlijk moeten we ook mensen dankbaar zijn als ze ons helpen, maar als die hulp zekere achtergronden krijgt, aarzelen we toch wel eens de hand op te houden. In dit geval is het ieder duidelijk, dat Amerika zijn uiterste best doet de staten van West-Europa zo te verzorgen, dat niemand er aan denkt een revolutie op touw te zetten om het nog beter te krijgen. Frankrijk is in de keten nog wel een onbetrouwbare schakel, maar in uiterste noodzaak hebben ze ook daar nog altijd een mannetje, die met krachtige hulp het breken zal pogen te voorkomen. De invloed der communisten, die over het algemeen in de democratische landen aan het tanen is, schijnt in dat land toch nog groot te zijn.

De vrees voor het communisme is niet gering. De boeken en kranten, die hier verschijnen temperen die vrees niet. Voor ons, leken, is de houding van het communistische Rusland enigszins bevreemdend. Ik denk nog niet zozeer aan de houding die het tentoonstelt in de vergaderingen van de Verdeelde Naties, al is ook die zonder meer niet erg duidelijk; evenmin aan de situatie in Berlijn, die alweer voor ons, volkomen duister op de achtergrond is; veeleer vinden we vreemd, dat nu nooit eens de grenzen opengaan van dat onmetelijke rijk en

de touristen naar hartelust zullen mogen rondreizen om in die wereld nieuwer werelden te ontdekken. Ik kan nooit een steekhoudend motief vinden voor zulk een totale afsluiting. Is het een wonder dat dan wantrouwen wint en men nauwelijks de mededelingen, die ons nog bereiken uit het Oosten, kan geloven?

Daarmee behoeft het communisme nog niet zonder recht op hoger beroep veroordeeld te zijn. Een kapitalisme, dat rücksichtslos voortwoekert, past soms letterlijk en figuurlijk de politiek van de verschroeide aarde toe en men moet wat blind zijn om, naast de voordelen van een systeem, dat ook in goede zin het uiterste uit een mens wil halen, niet de nadelen te kunnen zien van een voortdurende strijd, waarin alleen de sterkste overleeft. Tenslotte is dat groepje zeer sterke zeer klein, tegelijk beschikkend over grote macht. Een zegen voor het volk is het dan, wanneer het zijn eigen stem en wil tot uitdrukking kan brengen via de regering, die het in volle vrijheid kan kiezen.

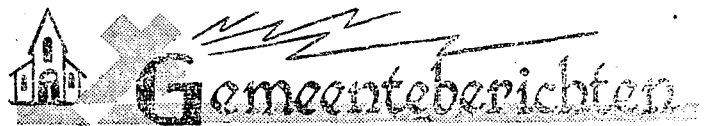
Wij zijn dankbaar, dat de gemeente van Jezus Christus niet aan een bepaald systeem of wijze van regering gebonden is. Zij leeft onder de republieken en monarchieën, onder hamer en sikkel en sterren en strepen. De gemeente zou zich schromelijk vergissen als zij meende dat maar een bepaalde vorm alleen christelijk kan heten. Alsof ooit iets menselijks goddelijk kan worden. Is het ons dan net gelijk hoe er geregeerd wordt? Wij zouden wel zeer slechte gelovigen mogen heten, als we in dezen Gods water over Gods akker lieten lopen. Er zijn er wel, die zeggen, dat we de doden maar hun doden moeten laten begraven, maar er staat geschreven van het zout der aarde en het licht der wereld. Geldt dat niet het volle oppervlak, de ganse omtrek van mijn bestaan?

Nee, de wereld verbeteren we toch niet. Maar als we denken aan de slavernij van honderd jaar en minder geleden, aan de arbeid van kinderen van de vroege morgen tot diep in de avond in fabrieken als gevangenen, aan mannen en vrouwen, die hun hele leven moesten wroeten om zich en hun kinderen bij droog brood in het leven te houden, dan zal toch wel elk Christen van nu protesteren tegen hen, die hiertegen geen protest zouden willen aantekenen.

Het zout bijt, waar wonden zijn.

En het licht schijnt. Steeds verder en dieper het duister in. Men heeft wel eens gezegd, dat de Christenen het geweten der wereld zijn. Moge het waar zijn. Maar ik zou zeggen: zij moeten niet alleen corrigeren waar fouten gemaakt worden, waar dan ook, maar voortgaan bij het licht van het Woord en de Geest Gods. De betere weg wijzen. En zelf bewandelen.

HUIZINGA.

HOOGKERK

had al veel eerder iets willen laten horen, doch het wachten was op onze E.C.U.-werker. Nu is onze broeder dan hier en willen we iets vertellen.

Zaterdag 18 Sept. stond ons dorp in het teken der N.B.J.B. Raambiljetten alsmede een reclamewagen kondigden aan de grote propaganda-avond, die goed is geslaagd en door ruim 200 personen werd bezocht. Re-

sultaat is dat onze Jongeliedenvergadering door ruim 40 jonge mensen wordt bezocht. Voor Hoogkerk een ongekend aantal. Jong Leven vertelt u de bijzonderheden van deze avond.

Vrijdag 1 Oct. ontvingen we een telegram van twee onzer jongens uit Indië aan het adres van onze evangelist, waarin zij een welkom en een heilwens uitspraken.

Zondag 3 Oct. is br. Ploeger hier ingeleid door Ds G. Vegter. De tekst voor die gelegenheid was Hand. 4 : 19—31 en wel vs. 20: „Wij kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben”. Na een gloedvolle rede van onze predikant verkreeg broeder Ploeger het woord, getuigende van zijn Heiland, de lust Hem te dienen, niet te kunnen zwijgen van de liefde Gods in Christus. De gemeente zong haar dienende broeder staande toe: „Treed vrolijk voort op 's Heeren wegen” enz., waarna onze broeder Bolman de Heer dankte voor deze mooie dienst. Ons zangkoor verleende medewerking.

's Avonds om 8 uur hadden we in onze versierde zaal een gezellig samenzijn. De jeugd verzorgde een programma en de ouderen lieten zich niet onbetuigd. Afgevaardigden der kerkeraad uit Groningen, der N.B. J.B. afd. Hoogkerk, Zondagsschool en zangvereniging, Gewest N.O. Groningen der N.B.J.B. en br Bolman als pionier van de arbeid hier. Door 40 jonge mensen werd een welkomlied gezongen en ook Hoogkerks eigen N.B.J.B.-lied oogste applaus. Ds Vegter toonde zich een pracht feestleider en wist de lachspieren in beweging te brengen. Tractatie en een goede collecte waren ook op hun plaats.

Met hartelijke woorden dankte br Ploeger alle aanwezigen en in 't bijzonder ook het kleine meisje, dat hem namens de B.J.G. mooie bloemen aanbood, waarbij een mooi gedicht. Hierna bracht hij dank aan God voor al het goede en dankbaar gingen we om 11 uur huiswaarts.

Corresp. P. N.

ROTTERDAM—CENTRUM

Het is al lang geleden dat u iets van onze gemeente hoorde. Dit houdt niet in dat er niet iets viel te melden dat de moeite waard was. De zegeningen tellen zou reeds een verkwikking zijn. En hoeveel zullen wij dan vergeten?

Enige feiten wil ik u toch laten weten. Zondag 12 Sept. bleef de gemeente na de morgendienst achter. Het was ons een waar genoegen onze voorganger en echtgenote te mogen feliciteren met hun 30-jarig huwelijksjubileum, door hen 11 Sept. herdacht in familiekring en nu te mogen vieren in de gemeente. Ook vele vrienden van de gemeente waren aanwezig. Het was een feestelijk uur, waarin wij ook materieel tot uitdrukking brachten ons medeleven met Ds. en Mevr. Reiling.

Ook br. en zr. Noordam mochten ervaren, dat de gemeente hun achting en liefde toedroeg en reeds bij voorbaat hen feliciteerde met hun 50-jarig huwelijksfeest, dat enige dagen later volgde.

Zondag 3 Oct. was weer een dag van vreugde en dank. Des morgens mochten wij zr. P. v. d. Werf in gebed opdragen en haar wijden tot haar taak van sociaal werkster onze gemeente. Des avonds was het een welkomsvond. Het woord door onze voorganger gebracht t.w. „Loof de Heer...” gaf weer de stemming van het samenzijn. Zr. v. d. Werf laat ons horen waarom zij is gekomen. Doet weten waarom deze werkkring is gekozen en van de taak, die zij zal vervullen. Hoopt door haar werk buitenstaanders te beïnvloeden. Hoopt door welwillende hulp ook geestelijk iets voor anderen

te zijn. Zij wil steunen op Gods belofte en hoopt dat de gemeente voor dit haar werk — ook voor haar persoonlijk — zal bidden. Br. Zwarts begroet haar en spreekt zr. v. d. Werf bemoedigende woorden toe. Hierna volgen nog veel welkoms, o.a. van de Kleine meisjesvereniging en van de Grote meisjesvereniging. Ook de zusters, v.w. Tabitha-zusters waren in ons midden en beijverden zich om vooral aan zr. v. d. Werf hun medeleven met haar duidelijk te demonstreren. Zr. v. d. Meer sprak een hartelijk woord namens „de Rank” (Kerkel. opl. voor Maatsch. werk). Het was een woord van medeleven en medestreven. Het deed goed om ook van hen, die anders zijn georiënteerd op kerkelijk gebied, een wens te mogen horen, te mogen aanvoelen: wij dienen één Heer en Koning, Die door Zijn dienen ons een eeuwige vrede, vreugde en verlossing bracht. Het was al met al een goede avond en God werd lof gebracht.

De secretaris V.

Zendingsrubriek

a. *Zendingscorrespondenten opgelet!* Dit is een kans, die u ten volle moet uitbuiten.

Br. H. Jut, momenteel als hulpprediker werkzaam te Nw. Pekela, zal t/m Januari '49 in de gelegenheid zijn uw gemeente te dienen door daar een avond in de week een zendingssprekbeurt te vervullen.

Aanvragen tot zulk een zendingssprekbeurt moeten tot de secretaris der U.Z.C. gericht worden: Da Costastraat 7, Arnhem, die deze kwesties op zijn beurt met onze a.s. zendeling in orde maakt.

Wie het eerst komt, wordt ook het eerst geholpen. Ter vermindering van misverstand wordt uw aandacht er op gevestigd, dat op zulke avonden alleen door onze broeder gesproken zal worden. Dus geen film!

De U.Z.C. heeft ook haar aandacht op deze aangelegenheid gevestigd, en zal, zo het haar lukt, spoedig het een en ander hieromtrent in „De Christen” publiceren.

In verband met de vermoedelijk korte tijd, dat br. H. Jut hier nog is, wordt de zendingssprekbeurten aangeraden om zo spoedig mogelijk contact op te nemen met Da Costastr. 7, Arnhem.

Zendingscorrespondenten, grijpt hier uw kans! Hier wordt u een middel aan de hand gedaan om uw gemeente kennis te doen maken met onze zendeling. Dat zal ongetwijfeld uw taak vergemakkelijken. Haast u, want de tijd wordt, naar we vurig hopen en bidden, kort.

b. *De zendingsactie in diverse gemeenten.* Dikwijls wordt de schrijver van de U.Z.C. de vraag gesteld: Tevreden over de zendingsactie in de gemeenten? En dan heeft zijn antwoord altijd geklonken: „We zijn ongetwijfeld op de goede weg. Tussen tevredenheid en voldaanheid is er echter nog een groot verschil.”

Vele zendingssprekbeurten doen ongetwijfeld goed en prachtig werk, en spannen zich zeer in.

Een methode die ongetwijfeld overal navolging verdient, is de methode, die in de gemeenten te Sneek, Hengelo en Leeuwarden gevolgd wordt. Deze gemeenten stellen een bepaald bedrag vast als doelwit voor het betreffende jaar.

Deze methode worde hierbij alle gemeenten in ons land ter overweging aangeboden.

Geld is dikwijls een kwestie van overleg en organisatie. En waar een wil is, is ook een weg.

Dat bewijst de kleine gemeente Workum. Klein voor onze normen, doch ongetwijfeld groot in Gods ogen. Aantal leden op 1 Januari 1948: 40. Opbrengst voor de zending over een heel jaar: honderd en vijf en zeventig gulden.

Bravo! Alle hoeden en petten af voor deze gemeente. Alle leden van Workum hebben hiervoor een busje in huis.

Nu a.u.b. niet zeggen: Ja maar, ze hebben geen predikant! Zulk een persoon, tussen twee haakjes, wil deze gemeente er dolgraag bezitten.

Zo zijn er gelukkig meerdere gemeenten. Over de tragen doen we beter te zwijgen. De U.Z.C. hoopt echter nog altijd ....

c *Tanah Papoea*. Dit is een maleis woord en het betekent: land of aarde der Papoeas. Hiermee wordt Nw. Guinea bedoeld, het grote mysterieuze land, dat nog zowat aan haar lot overgelaten wordt.

Gelukkig echter niet door de zending.

Als u een kaart bezit, een goede, dan kunt u hierop de Wisselmeren vinden.

Anthony van Kampen is er onlangs geweest. Per vliegboot.

Hij vertelt het volgende: De Papoea-stam der Ekari's wonen om deze meren. Ze kennen geen God. Ze kennen alleen demonen en geesten, en die maken het hun moeilijk genoeg.

Daar is b.v. Wado. De Wado is de watergod. Hij is gevaarlijk en listig. Hij huist op de bergen en in het meer. Hij lokt mannen en vrouwen naar zich toe, grijpt ze aan en duikt er mee weg onder de oppervlakte. Pas op voor Wado .... spreek zachtjes als je bij het water komt .... let op bij bergbeken en rivieren .... de Wado kan er zijn .... Hij is ontzaggeijk groot, heeft onmeetbaar grote armen .... hij kan iedereen grijpen.

Demonen en geesten vullen voor een aanzienlijk deel het leven der mannen en vrouwen van dit land. U zult vragen: Maar wat doet de zending dan? Lezer, nauwelijks 10 jaar geleden zag de eerste blanke dit onbekende rijk der Ekari's. En de historie van dit land en dit volk gaat terug tot de grijze oudheid voor honderden en honderden eeuwen.

En Anthony van Kampen gaat verder: Deze dagen zijn zeer vreemd voor ons. Iedere keer opnieuw zien we: ja, we zijn nog in het stenen tijdperk. Hier kent men geen metalen. Hier is kleding onbekend. Hier zijn we op de enige plaats in gans Indonesië, waar geen geld bestaat. Hier betaald de Papoea en hier betaald de vertegenwoordiger van het Nederlandse gezag met schelpen. Dat zijn cowriesschelpen. Voor een tiental cowriesschelpen wordt gij bezitter van een paar varkens, een stenen bijl en een vrouw, die echter niet al te jong meer is....

We zijn hier tussen het allerprimitiefste volk der aarde terechtgekomen. Een volk, dat nooit de zee zag, dat vuur maakt door een bamboevezel snel over een bamboestam te wrijven. Dat zich warmt op de meren aan vuurtjes in de kano's.

Deels leeft dit volk als in een paradijs. Er zijn zoete aardappelen en pisangs in de laagvlakten, er is vis in het meer. Alleen framboesia wordt er als ziekte aange troffen. Maar dit paradijs wordt verstoord door geesten en demonen. En door andere angsten. Als de man sterft, behoort de vrouw de man te vergezellen op de verre reis. De vrouw wordt gespeerd. Maar al mag dit dan de adat, het gewoonterecht zijn, de vrouw leeft in voortdurende angst voor dit einde van haar leven.

Daar zijn de dansen. Sommige zinvol en uitdrukking gevend aan het innerlijk leven van dit primitieve volk. Andere, de Waboe Wanai dans, stuitend in zijn totale dierlijkheid en bestialiteit. Maar de Waboe Wanai werd eeuwen en eeuwen geleden gedanst, dus waarom zullen de kinderen van deze tijd, die toch ook in het stenen tijdperk leven, niet eveneens bij het grote muizenfeest de Waboe Wanai dansen? Ziehier de problemen, waarvoor het binnenlandse bestuur en de zending zich geplaatst zien. En nauwelijks tien jaar geleden zagen blanken en Ekari's aan de meren elkaar voor het eerst.

De verslaggever Anthony van Kampen betuigt en bewijst overtuigend het goede recht van de zending.

De wereld is de akker. Zending moet er gedreven worden. En dat moeten wij als Baptisten ook doen.

Wij moeten onze bijdrage leveren. Laat zij desnoods klein zijn. Als wij ons best maar doen. Als wij het maar gaan aanvoelen als een nood, die ons opgelegd wordt. Als we het maar beseffen: Zo wil de verhoogde en verheerlijkte Heer het. En juist daarom zending.

Met hartelijke zendingsgroet,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

TUDENTENACTIE 1948

Het navolgende verscheen in de „Winschoter Courant” en daar velen van ons indertijd hun kwartje offerden voor de S.A. '48, kwam het ons juist voor dit verslag, ons gezonden door br J. van Dam, een plaats te geven in ons weekblad.

Met pakkende leuzen en originele reclame heeft het internationale gezelschap, bestaande uit Baptisten theologische studenten uit Nederland, Denemarken en Zweden de aandacht weten te trekken voor hun Evangelisatiebijeenkomst, welke gisteravond in Wisseman werd gehouden. Het resultaat was van die aard, dat in de kleine zaal geen plaats onbezet bleef.

Een der Hollandse studenten had de leiding en zette na gebed allereerst in een kort woord uiteen wat zij wilden en wie zij waren.

Het thema van deze avond was: „Middag zonder zon”. De eerste spreker over dit onderwerp wees op de vele spanningen, welke er zijn in de wereld. Spanning in Berlijn, de problemen van verplaatste personen, mensen die geen thuis meer hebben. Kortom de moeilijkheden van de mensen, die in hopeloosheid en pessimisme voortleven.

Velen zitten bij de puinhopen van hun leven en weten geen uitweg, omdat God geen plaats meer heeft in hun harten. 't Gaat als met de verloren zoon, die als avonturier en zwerver neerzit bij zijn vergooid bestaan. Er is echter hoop op redding. De bekende ge-

lijkenis is geen treurspel maar een blijspel. Terug tot de Vader, die in Christus Zijn helpende hand uitsteekt.

Een volgende spreker belichtte hetzelfde onderwerp vanuit het gezichtspunt van het Kruis. Wat de helle-machten in deze wereld in handen hebben, houden ze goed vast. Ze vrezen ook nergens voor. Met talrijke voorbeelden uit de jongste wereldoorlog toonde spr. de macht van de satan. Wat de ene mens de ander wel aan kan doen. Maar op Gotgotha, als de middagzon wordt verduisterd, sidderen alle boze machten en krachten. Jezus heeft overwonnen, zodat er voor allen, wier middag nog zonder zon is, heil en licht is.

Een Zweedse student sprak een gloedvol woord naar aanleiding van Rom. 1 : 16: „Ik schaam mij het Evangelie van Christus niet”. Na de groeten overgebracht te hebben van de Christelijke kerk in Zweden, waarbij een tolk het gesprokene verstaanbaar maakte, bracht spreker vooral de zwakheid van de mens naar voren, die niets kan zonder de reddende kracht Gods in Jezus Christus. Hij eindigde met de wens dat allen die wonderbare kracht in hun leven mochten meemaken door gehoor te geven aan de centrale boodschap: „Bekeert u en gelooft het Evangelie”.

De toespraken werden afgewisseld door zang van een groot gemengd koor, dat ons op alleszins loffelijke wijze van zijn zangkunst deed genieten. Ook de tenorzanger van het lied „Ik Denk aan de Bijbel, die mijn moeder mij eens gaf”, bleek over goede zangcapaciteiten te beschikken en liet niet na diepe indruk achter te laten. De declamatie, uitgevoerd door enige dames-studenten, was wel verzorgd.

't Was een welgeslaagde avond, met een opwekking om Vrijdagavond deze studenten-evangelisten opnieuw of voor het eerst te zien en te horen.

Leestafel

Daarop ligt deze keer een kalender: De Hervormde Dagkalender. Uitgave: Boekencentrum N.V., 's-Gravenhage.

Modern schild. Op grijze ondergrond in bruin de bedde: En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de Boze. Achter die tekst in wit een boom met enige bladeren en vruchten. Om de stam een gekroonde slang, in de bek een vrucht biedend. Op het blok links de datum plus de zon- en maantijden. Daaronder het Schriftgedeelte waaruit een vers genomen werd, ter overdenking, welke korte meditatie rechts staat. Bovendien voor elke maand nog een blaadje met Schriftgedeelten voor een tweede lezing. Op de achterkant der blaadjes verhalen, wetenswaardigheden, rebussen. Een mooie kalender. Natuurlijk komt men hier een zin tegen als: „God neemt ons op in Zijn Genadeverbond, door de H. Doop. Reeds bij onze geboorte”. Ruimtegebrek verbiedt meer over te nemen en daarna op grond der Schrift te bestrijden. We hadden de kalender graag aanbevolen.

H.

Jack Dawn en de verdwenen paarden.

Van een reis teruggekeerd, werden mij allerlei zaken meegedeeld. De eerste mededeling van de kant van de jeugd was, dat er een boek gekomen was. En het was geweldig. Spannend.

Het boek draagt als titel: Jack Dwan en de verdwenen paarden. Is door een Amerikaan geschreven, maar in goed Nederlands vertaald. Talloze tekeningen, zoals Hein Kray dat kan. Prijs f 4.90 gebonden. Uitgegeven door Born te Assen.

Ik heb het boek met grote belangstelling gelezen en tegen mezelf gezegd, dat onze knapen het zullen ver-slinden. En dat onze kampleiders er nog wel wat uit kunnen opsteken. De wijze waarop over Jezus gesproken wordt is heerlijk vrijmoedig.

Geef uw jongen dit boek. Lees het voor op een knapenvereniging. Zelfs meisjes zijn er weg van. Wij zouden zeggen: van dit soort boeken meer.

H.

Zondagsschool-conferentie van Gewest Friesland

Deze werd gehouden Zaterdagmiddag 9 Oct. in Leeuwarden. Bijna alle afdelingen waren vertegenwoordigd en ook Ds. H. v. d. Werf was tot onze blijdschap aanwezig.

De voorzitter van het gewest, br. S. v. d. Werf uit Sneek, had de leiding. Na opening en een inleiding van de voorzitter luisterden we naar Ds. v. d. Werf, die er op wees dat het Zondagsschoolpersoneel wel zijn best doet maar dat ze jammer genoeg over het algemeen te weinig geschoold zijn. Daarom is het nodig dat er cursussen gehouden worden.

Afgesproken werd dat in dit winterhalfjaar iedere afdeling met haar personeel in elk geval 4 vergaderingen zal houden. De inhoud hiervan zal zijn: Bijbelkennis, vertellen met zo nodig critiek en meer onderwerpen, die verbond houden met het Zondagsschoolwerk.

Hoe de flanograaf gebruikt wordt konden we daarna zien. Ds. v. d. Werf deed er de vertelling van Jozef bij en vol spanning volgden we het gebeuren op het flanel.

Br. A. Schlüter sprak daarna nog over het onderwerp: „Geef acht! Voorwaarts mars!” Dat toch ook voor ons van toepassing is.

Jammer genoeg waren we hiermee alweer aan het eind van onze conferentie. Met nieuwe moed gaan we nu weer Zondagsschool houden, hopende dat we zo de kinderen tot Jezus kunnen brengen.

Namens het P.Z.B. Gewest Friesland

PIETY FENNEMA.

Nagekomen advertentie

Heden nam de Heere tot Zich onze geliefde man, vader, behuwd- en grootvader

Sipke v. d. Werf

in de ouderdom van 68 jaar.

W. v. d. Werf—de Jong

S. H. v. d. Werf

M. v. d. Werf—v. d. Veen
en kinderen

Sneek, 20 Oct. '48.

Eenheid 13.

*Mededelingen***BELANGRIJK BERICHT**

De Unie Zendings-Commissie heeft een eigen giro-rekening. Het nummer is **523019**

Bijdragen voor de zending voortaan te gireren aan:
 Administrateur Unie Zendings-Commissie
 Sneek Postrekening 523019

Gemeenten en vrienden der zending noteert dit nieuwe nummer en gireert dagelijks, wekelijks of maandelijks uw bijdragen voor de zending.

De Administrateur der U.Z.C.

ZUSTERHULP

Alle zusters van het gewest Groningen-Drente herinneren we aan onze conferentie op D.V. 26 Oct. a.s. in de Baptisten kerk te Groningen.

Voor het programma verwijzen wij u naar het Oct.-nummer van De Kandelaar.

Van de afdelingen wordt verwacht, dat zij zo mogelijk in haar geheel komen en ook de dag biddend voorbereiden.

Tot ziens in Groningen.

H. VEGTER—TER BRAAK,
 waarn. secr.esse.

Beroepingswerk

De Haan heeft voor het beroep der gemeente te Hoogezand bedankt.

DE ZAAIER

Zoals bekend moeten de bestellingen voor het nummer van de maand UITERLIJK op de 15de van de voorafgaande maand bij mij binnen zijn. Maar voor het December-nummer, dat dit jaar volgens besluit van de Unie-Commissie óók verschijnen zal, moeten we toch wel een uitzondering maken. Dit moet met het oog op een goede verspreiding van het EXTRA KERST-NUMMER 14 dagen eerder verschijnen. Dat sluit in, dat ik voor dat nummer dan ook de bestellingen 14 dagen eerder, dus UITERLIJK 1 Nov., ontvangen moet hebben! Maak daartoe gebruik van het toegezonden bestelformulier. Zaaier-agenten, opgepast dus! Want voor dit December-nummer geldt de per circulaire bekend gemaakte afspraak: wie zich niet laat horen, ontvangt dit December-nummer niet! Ik reken er dus op, dat ik UITERLIJK MAANDAG 1 NOV. de bestellingen voor dat nummer ontvangen heb.

De Zaaier-administrateur,
 Tetterodestr. 47, Haarlem.

Advertentiën

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje en zusje

Lamberta

B. de Wit
 Sj. de Wit—Boonstra
 Cornelia en Ali Meike.

Holwerd, 14 October '48.

De Heer verblijdde ons met de geboorte van onze dochter

Catharina Johanna

N. J. van Beek
 A. van Beek—Doornkamp.

Delfzijl, 16 October '48.

Heden nam de Heere tot
 Zich onze lieve vader,
 behuwd-, groot- en over-
 grootvader

Jan Rietberg

Wedn. van
 Antonia Alberta Tijssen
 in de gezegende ouder-
 dom van 85 jaar.

G. Rietberg
 A. Rietberg-Schipper
 H. Rietberg
 A. A. Rietberg
 G. J. Rietberg
 T. Rietberg-

van Werven

B. E. de Beauveser-
 Rietberg

A. E. de Beauveser
 J. E. Rietberg
 J. Rietberg-Tijman
 Klein- en achterklein-
 kinderen.

Deventer, 18 Oct. 1948.
 Spoorstraat 21.

De begrafenis zal plaats
 vinden Vrijdag 22 Oct.
 a.s. Vertrek 12 uur vanaf
 het sterfhuys.

Heer, op gevorderde leeftijd,
 Baptist, zoekt kennismaking met
 alleenstaande

gelovige vrouw

evenals hij in het bezit van
 enig vast inkomen.

Brieven onder no. 22-10A aan
 de Adm. „De Christen”.

Weduwnaar, m.l. ambt., ruim
 bestaan, zoekt een

nette Huishoudster

zo mogelijk een goede vrouw.
 Brieven onder no. 22-10B aan
 de Adm. „De Christen”.

EEN RESTANT

tekstbundels van

*Lofzangen en
 Gebeden*

kan ik U nog leveren.
 Prijs per exemplaar 40
 cent. Gemeenten, laat
 dit koopje U niet ont-
 gaan! Bestelt spoedig
 vóórdat het te laat is!

Beheerder LECTUURFONDS
 Tetterodestraat 47, Haarlem.

HET

IJZEREN GORDIJN

blijft de wereld benauwen.

Daarom zal het nieuwe tractaat

Het

Uzeren Gordijn

ieder pakken en boeien. Laat
 dit tractaat zijn werk doen in Uw
 omgeving! Bestelt dadelijk bij

HET LECTUURFONDS

Tetterodestr. 47, Haarlem.

Het zendt U 500 exemplaren
 voor f 10.— en 1500 exem-
 plaren voor f 22.50.

Als U in 1950 dadelijk bij de verschijning
 zeker wilt zijn van een

BIJBEL

geheel in nieuwe vertaling

Huisbijbel, formaat ca 21 x 14 cm, prijs minstens f 8.—
 Schoolbijbel, formaat ca 17 x 11 cm, prijs minstens f 4.—

Bestelt dan NU en in elk geval vóór 1 Nov.
 a.s. een exemplaar bij

HET LECTUURFONDS
 Tetterodestraat 47 - Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2920

VRIJDAG 29 OCT. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Grote schuren - ledig hart

....en niet rijk is in God.

Luc. 12 : 21.

De herfst is gekomen. De vogels zwijgen, de rozen zijn uitgebleeid. Nog een gele, bruine chrysant verspreidt wat warmte en wordt daarom meer bemind dan de paarse aster. Stormen scheuren de laatste bladeren van de geplunderde bomen. De landerijen liggen leeg en vergeten. Alleen legers van zwenkende vogels kantelen tegen de lage luchten.

De boer heeft de rijke oogsten ingehaald. De schuren zijn vergroot. Op de stallen staan de tientallen koeien. Er is hooi in overvloed. Een heerlijke warme lucht ligt als room om de gestalte van de man, die heel deze bedoening zijn eigendom mag noemen. In die nacht, het was in de herfst, stierf de boer.

Er valt geen slechts van de man te zeggen. Er is ons tenminste niets van bekend. Hij was misschien wat eenzaam, leefde wellicht wat teveel voor zichzelf. Zei hij niet in de zomer: ik zal dit en ik zal dat, alsof hij geen vrouw had en zonen, die toch zeker ook meewerkten? Dat hij voor zichzelf leefde kan men ook niet zeggen. Hij leefde voor de boerderij. De schuur, de stal, het vee, dat was hem alles.

Deze boer is gestorven. Jezus sprak van hem als van een dwaas, ofschoon de andere boeren niet anders konden doen dan zijn kennis en kunde prijzen. Wie verzorgde zo het land en de beesten?

Jezus zei: „Deze man is niet rijk in God. Hij heeft grote schuren maar een ledig hart.”

Er vloog een Constellation door de duisternis van de herfstavond. Het vliegtuig droeg de naam van een geschonden stad. Boven Schotland zocht het naar het vliegveld. Men zegt, dat het, na vergeefse poging om te landen, tegen hoogspanningsdraden vloog en in brand geraakte. Even later stortte het neer. Veertig mensen in de romp van het luchtschip. In één ogenblik bijna allen voor de poorten van de dood. „In dit ogenblik

Ik wil U minnen, Heer, mijn Sterkte,
ik wil U minnen, Heer, mijn Kracht;
Gij zijt het, Die mijn heil bewerkte,
Gij zijt mijn Licht in donk're nacht.
Ik wil U minnen tot de dood
om Uwe liefde groot.

Ik zal U minnen, Heer, mijn Sterkte,
al was mijn leven vol verdriet;
Gij waart het, Die mijn heil bewerkte
Gij zijt mijn vreugd, mijn lust, mijn lied.
Ik zal U minnen tot de dood
om Uwe liefde groot.

wordt uw ziel van u afgeëist!” En van wie zullen de diamanten zijn en de horloges?

Er zat een zakenman in mijn kamer. Een man, die als jongen op de bok van een hotelkoetsje zat en nu de beschikking had over drie grote zakenpanden in zijn woonplaats. In zijn soort een groot man. Vanmiddag hoorde ik de kerkklokken luiden en ik geloof, dat het voor hem was. Hij is gestorven.

Mag ik geen boer zijn, geen zakenman? Gij moogt boer zijn — het is een schoon ambacht, want haast alles wat ge aanraakt, leeft — ge moogt zakenman zijn, en ambtenaar, en huismoeder, en student. Vergroot de schuren, de mogelijkheden. Maar weet, dat uw leven niet tot uw bezit behoort en denk aan de geschiedenis van Martha en Maria. De laatste had het goede deel uitgekozen, „hetwelk van haar niet kon worden *weggenomen*”. Ga niet op in dat wat ondergaat. Verbindt uw leven niet aan dat wat sterft en verstuift.

Jezus was arm. Maar niemand was ooit zo rijk als Hij. Paulus moest hard werken voor zijn brood, en toch was hij rijk.

Rijk is het leven, dat geleefd wordt aan en uit Gods hand.

Rijk in God. Rijk door Zijn zorg en Zijn zegen. Rijk in Zijn liefde. Zijt gij rijk? Ik bedoel: in God.

Wat baten iemand perzen op de vloer, zilver op de tafel en bont om de vege leden, goud en zilver, eer en roem, als hij arm is in God?

HUIZINGA.

Overgenomen uit het Geref. Weekblad „Belijden en Beleven”.

De honger

van het bloed

Door Ds. D. Broer, Majoor legerpredikant, Ripperda-kazerne, Haarlem.

Men zou er liefst maar over zwijgen. Het vaarwater is hier zo gevaarlijk als in de straat van Malakka, met zijn talloze eilanden en zijn vele klippen onder water.

Wie er over spreekt, loopt gevaar te worden misverstaan, te overdrijven, te vergoelijken of te bagatelliseren; sensatie te wekken en stemming te maken; angst en schrik aan te jagen aan ouders, echtgenoten en verwanten, aan verloofden niet het minst.

Wie er over zwijgt, verspeelt een kans en verzuimt een gelegenheid, om medeleven en meeworstelen te bewerken, door brieven en gebeden.

Oogkleppen en camouflage, struisvogelpolitiek en negeren, doen alsof er geen vuiltje aan de lucht is — het kan alles, hoe goed bedoeld ook, alleen maar aan harde feiten voorbij doen lopen. „Belijden en Beleven” is een gezinsblad; daarom kan men hierin niet zo openhartig spreken, als onder vier ogen zou gebeuren. Maar gesproken moet er worden.

De fout, dat thuis door de ouders tot de kinderen de dingen al te weinig bij de naam genoemd zijn, wreekt zich soms, als diezelfde kinderen, ver van huis, zich zelf met de problemen redden moeten, zelf hun strijd moeten strijden, zelf hun houding moeten vinden en hun weg, door de doornen van de werkelijkheid heen.

Kon men zich die realiteit maar van het lijf houden door ze dood te zwijgen! Maar daar ontloopt men geen enkel feit mee.

Vroeger of later staat de jonge mens voor, en midden in, de werkelijkheid. En dan is hij er niet tegen gewaarschuwd, niet tegen gewapend en vaak niet tegen opgewassen. Zo ergens, dan geldt hier een gewaarschuwd mens voor twee. Er is een merkwaardig onderscheid waar te nemen tussen waarschuwing tegen de ene en die tegen een andere zonde.

Een onderscheid, dat zijn oorsprong ontleent aan de Duivel. Laster heet laster, kort en bondig. En diefstal is diefstal, zonder verbloeming, enz.

Maar zodra het aan de zonde tegen het zevende gebod komt, wordt men geheimzinnig, gaat omschrijven, geeft vage aanduidingen, volstaat met toespelingen die aan duidelijkheid alles te wensen overlaten.

Op dit punt dreigt dan een zwakke plek te ontstaan in de verdediging van de vesting. En de satan is er haarfijn van op de hoogte, waar hij een bres kan slaan en een doorbraak kan forceren.

Men houdt als veldprediker zijn hart vaak vast, als men bemerkt, hoe „groen” vele jongens naar Indie gaan. Naiviteit, jeugdige onbedorvenheid is heerlijk.

Maar men doet goed, die niet te verwarren met schromelijke onkunde, verregaande onwetendheid omtrent de gevaren, die daar dreigen.

Zeker, er wordt „voorlichting” gegeven, door medische en geestelijke verzorging samen. Instructie over „tropenhygiëne” en wat dies meer zij.

En daarbij worden de dingen doorgaans openhartig bij de naam genoemd. Als iets hier nodig is, dan is het: Concreet zijn.

Maar dit alles moet aansluiten bij wat de soldaat van

huis medegekegen heeft als geestelijke inventaris, als „patrimonium”: vaderlijk erfdeel. Mij ontbreekt de bevoegdheid, en daarom heb ik niet het plan, een verhandeling te geven tussen het warme klimaat en de sexualiteit, het is daarvoor hier ook de plaats niet.

Een feit is, dat het eerste invloed heeft op het laatste, en dat dit het voor de jongens in de Oost niet gemakkelijker maakt, zuiver te leven en rein te blijven. Maar er zijn meer factoren, die meespreken. Veelvuldig gebruik van prikkelende spijsen, (sambal en lombok en ander bedis, bij de rijst en nasi-goreng) laat zijn werking gelden.

De openhartige zwoelheid en de zwoele openhartigheid van het Oosterse leven, dat zich onder de ogen van onze jongens afspeelt; Mohammed en het heidendom houden er andere begrippen en een andere moraal op na, dan het Christendom, ook en juist in zake huwelijk en eerbaarheid, de plaats van de vrouw en de adel van de vrouw.

De aanwezigheid van de baboes in het kamp, waarmee ze langzamerhand vertrouwd raken, maakt het gevaar wel niet altijd acuut, maar toch groter.

Een noodzakelijk kwaad, deze wasmeisjes en vrouwen; even kwaad als noodzakelijk in een omgeving, waar de kleren elke dag in de was moeten. De afstand, die er eerst gevoeld werd tussen blank en bruin, krimt na langdurig verblijf in de Oost voor het bewustzijn in.

Er is meer. Een vermoeiende patrouille of een saaie, lange wacht moet worden afgereageerd.

Er is vaak weinig ontspanning en afleiding. Altijd hetzelfde gezelschap, dezelfde gezichten, dezelfde ongezellige verblijven, dezelfde onbevredigdheid van binnen; de innerlijke leegte, de hunkering van verlangen naar huis — en — huiselijkheid en een lief woord.

En misschien meent U, dat het in de steden gevaarlijker is en meer oog voor verleiding, dan op de buitenposten „in de rimboe”.

Daar zit wat in. Maar de knusheid van een klein detachement in een kleine kampong, waar op het laatst ieder ieder kent, inlands personeel en dorpelingen inclusief, is ook niet zonder schaduwzijde.

Misschien meent U ook, dat het eentonige leven van „wacht-Bataljons” in Batavia b.v., meer voor verleiding openstaat dan het spannende bestaan in het veld, waar elke wacht honderd procent aandacht vraagt, elke patrouille zijn eigen risico heeft en meer dan eens de aandacht door de gevechten gebezigd wordt.

Ook dit is niet onjuist. Maar ook dit heeft een keerzijde. In de stad is meer ontspanning te vinden: een film, een vergadering, een cabaretavond.

Op de buitenposten ontbreekt dit geheel of bijna geheel.

En het schijnt, dat juist gevechten en gevaren, die immers de spanning opvoeren, de behoefte aan reactie te scherper aftekenen. Iets, dat ook niet meer dan natuurlijk is. En u moet dit alles zien tegen de achtergrond van, het voortdurend gemis, waarover ik U vroeger vertelde. De honger van het bloed wordt geprikkeld door de honger van meer — ideëel verlangen.

En dan, tenslotte, de factor der ontmoediging, wanneer plechtige en officiële beloften, van officiële instanties, naderhand rustig, zonder blikken of blozen, worden herroepen of, nog erger: doodgezwegen, zonder excuus of nader commentaar.

CAVEANT-CONSULES: laten zij, die regeringsverantwoordelijkheid dragen, toezien. Het moet met het aflossen of laten blijven van onze troepen in Indië geen rekensommetje worden: wat is het voordeligst, wat kost het minst. Een verzachte vorm van „geen man en geen cent” .... U weet nog wel.

Hoe langer het verblijf daar, hoe groter de geestelijke en zedelijke gevaren worden. Niet het eerste jaar is het gevaarlijkst, maar het tweede. Het moest er niet langer duren, dan op zijn hoogst 15 maanden .... 1½ jaar. Geestelijke en zedelijke volkskracht is meer waard, dan in guldens (of dollars....?) kan worden uitgedrukt. Ideële, is erger dan deviezen te derven: De toekomst van ons volk staat op het spel.

Men behoeft dit van een geestelijke verzorger niet te geloven; als men meent, dat die bevooroordeeld is, vrage men het oordeel van Divisie-, Brigade, Bataljons-, Compagnie's- en Peletons-Commandanten en zij zullen hetzelfde zeggen. Zal het worden geloofd, voor het te laat is: om de gevolgen te keren van de gevaren, die onze mannen bedreigen door de honger van het jonge bloed?

Treebeek, 24 Sept. 1948.

Hebt u dat artikel van Ds. Broer, een der legerpredikanten gelezen, dat u in dit nummer van De Christen vindt? Als ik u dit vraag, bedoel ik: hebt u het goed gelezen? 't Is niet alleen voor de ouders, maar 't is voor allemaal die een hart hebben ook al heeft dat hart geen rechtstreeks contact met iemand in de militaire dienst hier of in Indië!

't Is een ernstig woord, niet alleen over de militairen maar ook voor hen, een woord tot ieder. Een woord dat tot bezinning dringt. En om daden vraagt.

Een van die daden is het contact. Daar kunt u voor zorgen door geregeld aan de mannen te schrijven, ook al zijn ze niet zo ver van huis. Post ontvangen is voor elke soldaat een feest. Bezorg hem dat feest, broeder en zuster!

Onze Militairen-Commissie zorgt ook voor contact. En daar kunt u aan meehelpen. Juist nu! We zouden zo graag willen dat we er mee konden ophouden omdat ze allemaal weer thuis zouden gekomen zijn. Maar zo is 't nog niet en 't lijkt er ook nog niet op. Daarom gaan we verder ook al pakken zich donkere wolken samen. Eén daarvan is de portverhoging voor de brieven. Tot nu toe mochten we die brieven per luchtpost naar Indië sturen voor 10 cent. Na 1 October wordt dat 30 cent. Dat betekent dat we per maand — we sturen twee maal per maand een brief — ongeveer 80 gulden moeten besteden voor port. We wachten op een antwoord van het Hoofdbestuur der Posterijen, aan welk bestuur we een vermindering verzochten van dit dure port. Maar krijgen we dit niet, wat dan? Stopzetten? Daar denkt u toch niet aan? Gelukkig!

Per zeepost sturen? Dat houdt in: dat onze brieven oud-bakken zijn als ze in de handen van de Indische militairen komen. 6—8 weken en nog langer zijn dan de brieven op reis. Dat gaat dus ook niet. U bent het met me eens? Prachtig! Maar dan gaan we samen de voortzetting van het werk mogelijk maken. U stuurt uw bijdragen maar aan Ds. Jansma en dan gaat het goed....

Een woord tot de voorgangers der gemeenten: Zo gauw er iemand van uw kudde onder de wapenen is, zorgt u dat ik zijn adres krijg! En moet hij naar Indië, dan verwacht ik hetzelfde.

De secretarissen kunnen mij misschien berichten of de uit hun gemeente in dienst zijnde jongens en mannen „De Christen” krijgen van hun eigen gemeente. Dat moest eigenlijk wel, vindt u niet? Probeer het daarheen te leiden.

Is er iemand die De Christen wil zenden aan een van hen die in Indië zijn, laat hij of zij me dan even vragen om een adres. 'k Heb er genoeg.

En wilt u De Christen rechtstreeks naar Indië laten sturen dan stort u even het abonnementsgeld en de zaak komt in orde.

Ik weet wel dat ik een aanval doe op een tere plek, maar 't moet. 't MOET!!! Elke brief en elk woord uit ouderlijk of gemeentelijk huis is voor elke militair een handreiking. En we besteden ook wel eens wat aan een denkbeeldig genot. Hier houdt u er de jongens mee bovenop! Doet u mee?

Straks gaat er een Kerstpakketje naar de militairen. En ook daarvoor geldt: meedoen. De Militaire-Commissie rekent op u.

Namens haar groet u
H. HORNSTRA.
Meteoorstr. 10, Treebeek.

Gemeenteberichten

DEVENTER

Waarde broeders en zusters. In lange tijd niets van Deventer gehoord zult u zeggen, en daar hebt u gelijk in. Maar wij kunnen zeggen, gezien de tijd die achter ons ligt, dat het goed gaat. God helpt door alle moeilijkheden heen. Wij hebben niet als alleenstaande mensen toegekeken, maar als gemeente alles van onze God verwacht. Zo is Deventer niet bij de pakken gaan neerzitten, maar aan het werk geslagen door het beroepingswerk ter hand te nemen. Wij hopen dan ook dat God deze pogingen om een herder en leraar in ons midden te krijgen met Zijn zegen wil bekronen.

De bestuurs- en gemeentevergaderingen onder leiding van onze consulent, Ds. L. de Haan, zijn goed. Ook breng ik een woord van dank aan de predikanten, broeders en studenten, die ons des Zondags met het Woord dienen. Wij hopen en bidden dat ook die arbeid zijn vruchten mag afwerpen. Zo zal Deventer voortgaan, het oog gericht op Hem, Die het al bestuurt, van Hem verwachende de zegen op onze arbeid.

H. TIJMAN, secr.

SNEEK

Droeve en blijde dagen waren het deel onzer gemeente. Begin Sept. nam de Heere tot Zich onze br. W. v. d. Werf. Door zijn ziekte kon hij de laatste jaren geen werkzaam aandeel hebben in de gemeentelijke arbeid. Op 23 Oct. moesten we br. S. v. d. Werf grafwaarts dragen. Elders in De Christen vindt u een woord van gedachtenis, aan hem gewijd.

Heerste er dus enerzijds droefheid in de gemeente, anderzijds werden we verblijd, doordat een broeder zijn hart en leven aan Jezus gaf. Hij zal zich D.V. 7 Nov. laten dopen. Samenvallend met de predikantenvergadering, medio Nov., hoopt onze gemeente evangelisatie-avonden te houden; bidt met ons mede, opdat er ook dan stromen van zegen mogen komen. Wellicht beleven wij de wederkomst van onze Heiland (Luc. 21 : 25—28); dat wij dan wakende en werkzaam in Zijn dienst mogen bevonden worden!

R. v. NETTEN.

's-GRAVENHAGE—SINGEL

Ds. de Jong heeft op 17 Oct. j.l. afscheid genomen van onze gemeente. Het was zijn bede, dat het een dag zou zijn ter ere van God en die bede is grotelijks verhoord, want wij hebben zowel 's morgens als 's middags een mooie, indrukwekkende en gezegende samenkomst gehad met de Heere en met elkander.

's Morgens om tien uur hield Ds. de Jong zijn afscheidsprediking. Nadat de gem. Ps. 100 had gezongen, las Ds. de tekst nl. Joh. 4 : 5—29 (het gesprek met de Samaritaanse vrouw). Ds. bracht vooraf in een persoonlijk woord dank aan de kerkeraad en de brs. die in de afgelopen jaren in de kerkeraad waren; voorts dank aan allen, die hem en zijn gezin hadden liefgehad en dank aan de vrienden voor hun tegenwoordigheid.

Naar aanleiding van de tekst, nl. het 14de vers, sprak Ds. over de verheven en nederige dienst van de voorganger. Verheven, omdat het in de dienst van de voorganger gaat om dat levend water, omdat de voorganger mag spreken van de levende God, opdat de gem. God zal leren kennen, zoals Hij werkelijk is God. te kennen, dat is het eeuwige leven zoals Jezus heeft gezegd. Het is een grote gunst en genade voorganger te mogen zijn. Niemand is daartoe uit zichzelf gerechtigd, alleen uit genade is men daartoe in staat. Spr. dankt God ootmoedig daarvoor. Wat wilde Jezus de Samaritaanse vrouw geven? Het 42ste vers is de sleutel. Daarom gaat het hier, dat zij in haar hart geloofde, dat deze Jezus de Redder der wereld is. Wie in Hem gelooft als Redder der wereld, geeft Hij dat levend water. Christus zelf geeft het, 'dat IK hem zal geven'. Nederig is de dienst van de voorganger, omdat hij slechts de handwijzer is. Geen predikant is in staat het geloof te wekken, dat is Gods werk. Handwijzers komen en gaan, maar Hij, Die het levend water geeft, blijft.

Na afloop van de prediking sprak br. Bruinsma namens de gem. 's-Gravenhage-Oost een afscheidswoord, zeggende, dat het de wens van de zuster-gem. Oost was, dat de zegen voor de gem. achterbleef en met Ds. de Jong zou meegaan naar zijn nieuwe omgeving.

Hierna sprak br. Paets namens de gem. ten afscheid en zeide onder meer: In het huis onzes Vaders zijn vele woningen. En nu gaat gij, Ds. de Jong naar een van de andere woningen van dat grote vaderhuis, naar een andere gem. van broeders en zusters. Want zoals het Heilige onder het oude Israël woonde in een huis, zo is het nog. Want de Heer heeft, toen Hij aan David zeide, dat Hij David een huis zou bouwen (2 Sam. 7 : 11 en 1 Kon. 17 : 10) niet alleen gesproken van het stenen huis, van de tempel van Salomo, maar Hij heeft ook daarmede bedoeld de Gemeente, omdat God daar spreekt van een eeuwig huis, waarom de H. Schrift spreekt van de Gemeente als van het huis Gods.

In de Geest blijven wij verenigd.

's Middags om 5 uur was er een afscheidssamenkomst in het midden der gemeente, welke uitstekend geleid werd door ouderling T. Borst. Spr. vergeleek Ds. de Jong met een tuinman, die 10 jaren lang zijn best gedaan had de plantjes, nl. de zielen der mensen te verzorgen. Ofschoon er in die tijd stormen en hagelbuien zijn geweest in de vorm van teleurstellingen en moeite, is het hartje in de plantjes in leven gebleven. God zal de wasdom geven. Niettegenstaande alles heeft de liefde het gewonnen. De Friezen zeggen, dat aan de klok een gewicht moet zijn, anders loopt ze niet. Welnu, voor Ds. de Jong was het gewicht zwaar genoeg.

Nadat Ds. K. Reiling namens het Gewest Holland, de gem. Rotterdam—C. en als collega gesproken had, was het de beurt aan de verenigingen om een woord

In Memoriam br. S. VAN DER WERF

Op Woensdag 20 October is van ons heengegaan br. S. van der Werf, ouderling der gemeente te Sneek.

Begin Aug. was onze broeder opgenomen in het ziekenhuis te Sneek voor een operatie. Het heeft echter niet mogen baten. Veel is voor br. van der Werf gebeden; dat de Heer hem weer mocht oprichten, doch de Heer had het anders bedoeld. Na veel lijden is hij op 20 October thuis gehaald. Onze broeder was 68 jaar oud.

Br. van der Werf kon terugzien op een welbesteed leven in de gemeente. Reeds jong werd hij geroepen de gemeente te Sneek te dienen als ouderling, want hij diende in dit ambt de gemeente bijna 40 jaar. Hier verliest de gemeente zeer veel in hem, omdat hij met zijn uitzonderlijke gaven en zijn grote liefde voor het welzijn der leden, haar zeer getrouw heeft gediend.

Zijn opgewektheid en zijn zin voor humor maakten hem de aangewezen leider voor de jongelingsvereniging en als andere verenigingen hun jaarfeesten hielden.

Veel liefde had onze broeder voor het Zondagschoolwerk, knapen- en jongelingsvereniging, waarin hij in de loop der 40 jaren een actief aandeel had. Van knapen- en jongelingsvereniging was hij jaren voorzitter. Velen zullen dankbaar gedenken wat hij in geestelijk opzicht voor hen is geweest. Want dit was zijn grootste vreugde: iemand tot Jezus te kunnen leiden.

Ook in het provinciale werk vanwege de Friese Bond van Bapt. Gemeenten leefde hij actief mee. Toen deze Bond zich met het werk onder de Jeugd in de Friese gemeenten ging bemoeien werd br. van der Werf mede aangezocht als een van de leiders voor dit werk op te treden en hij heeft dit met vreugde gedaan.

Op de Bondsdagen ontbrak hij nooit. Wie herinnert zich niet zijn laatste werk over de historie van het Friese Baptisme, dat ook in De Christen in een reeks artikelen is gepubliceerd.

Nu is zijn plaats ledig en er is droefheid in de gemeente, omdat een van haar trouwe werkers is heengegaan.

Gelukkig en vertroostend, dat wij weten, dat onze broeder bereid was te sterven en met blijdschap zijn Heer tegemoet kon gaan. Hij kwam niet met ledige handen.

Wij zijn dankbaar voor al hetgeen God ons heeft geschonken in br. S. van der Werf.

ten afscheid te spreken, hetgeen telkens werd aangevuld door een toepasselijk woord van br. Borst en afgewisseld door mooie liederen van het zangkoor „Gode zij ons lied” onder leiding van br. A. Gebel. Achtereenvolgens voerden het woord voor: de Zondagsschool zr. G. Boiten; Zusterhulp zr. F. H. de Ruyter; de meisjesvereniging, het Jeugdwerk zr. W. M. Schagen; het Evangelisatie- en openluchtwerk br. J. Pool; de mannenvergadering br. F. de Ruyter; het zangkoor br. I. Pardoën.

Nadat Ds. de Jong gedankt had voor al het gebodene, de schone avond en de vele hartelijke woorden, ging br. F. H. de Ruyter tot slot voor in dankgebed.

PAETS, secr.

De theologische werkgemeenschap vergaderde

Wat hier volgt is oudbakken nieuws. Het had minstens drie weken eerder onder Uw ogen moeten komen. Dat dit niet gebeurd is, is de schuld van hem, wiens naam hieronder staat. Afdoende verontschuldiging zijn er niet. Het is vergeten.

De theologische werkgemeenschap heeft haar eerste bijeenkomst gehouden. Dinsdag 21 en Woensdag 22 September waren haar leden bijeen in Apeldoorn. Het was een experiment, waarvan niemand de afloop kon voorspellen. Maar het is een succes geweest.

Vier onderwerpen zijn behandeld. De voorgeschiedenis van de christelijke doop werd ingeleid door ondergetekende. Over de Openbaring van Johannes en haar uitlegging sprak Ds. Slot. Ds. Hooghwinkel behandelde Paulus' woorden aangaande de wederkomst des Heeren en Ds. Vegter sprak over Doop en Verbond. Na elk referaat volgde een levendige bespreking. Dit is in kort bestek, wat er geweest is.

Hiermee is alles en niets gezegd. Want het belangrijkste is maar, wat er dan wel in referaten en besprekingen gezegd is. Is er nieuw licht gevallen op de problemen, die aan de orde kwamen? Deze vraag is gemakkelijker gesteld dan beantwoord. Eigenlijk moest ik dan een uitvoerige weergave van alle referaten laten volgen. Dat is natuurlijk niet mogelijk. Laat het voldoende mogen zijn, dat ik u vertel, dat wij er wel iets geleerd hebben maar dat wij nog maar in het begin zijn. Al werkende en pratende hopen we verder te komen. Misschien vindt u in de kolommen van ons weekblad nog wel eens in licht verteerbare vorm iets van wat er besproken is. Maar dat wordt door anderen uitgemaakt.

Tenslotte: dat studeren noodzakelijk is, weten alle leden van de werkgemeenschap terdege. Maar zij zijn er niet minder van overtuigd, dat de ware wijsheid van boven moet komen. Daarom rekenen zij op uw gebed.

J. REILING.

Zending Stockley, die voor het Britse Zendingsgenootschap werkzaam is in Sian (China) vertelt ons zijn ervaring van

Een kogel . . . . . en wat het gevolg was

De schildwachten op het station van Hsing P'ing, de vierde stopplaats ten Westen van Sian waren door andere vervangen. Een van de nieuwkomers was een dienst-klopper en eiste van iedereen, die zijn post naderde een juist antwoord op zijn vraag om het wachtwoord.

Tjang was een beambte van dit station en woonde in de onmiddellijke nabijheid ervan. Reeds lang had hij zich niet meer om wachtwoorden behoeven te bekommeren. De nieuwe bewaker echter, die uit een andere streek kwam, kende de plaatselijke beambte niet. Toen de heer Tjang, toen hij die avond naar huis ging, niet het juiste wachtwoord wist te geven, vuurde de wacht op hem en de kogel trof hem in de borst.

Na een paar dagen zagen Tjangs vrienden wel, dat opnemings in het ziekenhuis noodzakelijk was. Zij legden

hem op een brancard en brachten hem met de trein naar Sian. Daar aangekomen moesten zij nog een mars van vijf kilometer maken naar het noodhospitaal, daar het eigenlijke ziekenhuis door een bombardement was vernield.

Men droeg hem door een poort de binnenplaats op en daar hielden zij halt, moesten zij halt houden, omdat de plaats werd bevolkt door een menigte patienten. Een van de vrienden slaagde er met veel moeite in zich een weg te banen tot voor het venster van het kantoor, betaalde daar de verpleegkosten en vertelde vervolgens met welk doel ze hier gekomen waren.

Intussen had Tjang het tafereel vóór hem gadegeslagen. Mensen van allerlei slag zaten op lange banken onder een groot rieten zonnescherm. Twee grote platen hingen aan weerszijden van de gang, waardoor hij straks naar binnen zou gaan. Op beide stond met duidelijke Chinese letters een tekst. Johannes 3 : 16 op de ene, Handelingen 4 : 12 op de andere. Juist onder het afdak kon hij een groep mensen zien, kijkend naar iets wat hij toen nog niet kende: een serie Bijbelse voorstellingen. Andere mannen en vrouwen zongen liederen, waarvan de woorden nieuw voor hem waren.

Toen eindelijk Tjang aan de beurt was om geholpen te worden, kwamen zijn vrienden me vertellen, dat hij niet in staat was om te lopen en dat hij buiten op de brancard lag. Dus verliet ik mijn kamer en nam een Chinese verpleegster en een medisch student met me mee. Terwijl we ons over de patient heenbogen, blemmerde zoals gewoonlijk een zwetende en stoffige menigte door hun nieuwsgierig opdringen al onze bewegingen. Het leed geen twijfel of Tjang moest in het ziekenhuis worden opgenomen. Hij werd naar de verbandkamer gebracht, waar een schoon verband op de wond werd gedaan. Zoals ik al verwachtte was er vuil in de wond gekomen. Er waren zelfs twee operaties nodig om dit geheel te verwijderen, maar daarna ging het gedurig beter met hem. Zijn eetlust kwam terug en hij herkreë ook zijn normale gewicht.

Gedurende Tjangs verblijf in het hospitaal vonden vele Japanse luchtaanvallen op Sian plaats, doch niet-tegenstaande dit werden de kerkdiensten trouw gehouden. Tjang luisterde graag en kocht ook een Bijbel voor zichzelf. Een paar dagen voordat hij het ziekenhuis zou verlaten bezocht ons een zending, die op weg was naar zijn post in Hsing P'ing, Tjangs woonplaats. Ik bracht hem in contact met Tjang, die hem beloofde na zijn terugkeer de kerkdiensten ook daar te bezoeken.

Enige maanden later ontmoette ik deze zending nog eens, en ik vroeg hem naar mijn vroegere patient. Hij vertelde mij dat Tjang geregeld de kerkdiensten te Hsing P'ing bezocht, daar ook belijdenis had gedaan en nu een trouw gemeentelid is.

„Want een ander is het die zaait, en een ander die maait....”

Vertaald door J. B.

„In their own homes” no. 9.

AANVULLING

op Mededelingen van het Curatorium in „De Christen” van 22 Oct. — Bij de namen der broeders die thans aanwezig zijn in ons Seminarie te Utrecht behoort ook nog vermeld te worden die van onze student J. Kiwiet. Ons Seminarie bevat dus zes en niet vijf studenten.

A. A. HARDENBERG,
secr. v. h. Curatorium.

Besturenconf. 16 Oct. '48

in het kerkgebouw der Baptisten Gemeente te Almelo

De conferentie wordt 16.30 uur geopend door de voorz. Ds. de Haan. Na gemeenschappelijk zingen van lied 608 : 1 en gebed roept hij de broeders een hartelijk welkom toe en hoopt dat deze conf. vruchtbaar mag zijn voor de brs. en de gemeenten die zij vertegenwoordigen. Nadat enkele huishoudelijke onderwerpen zijn afgehandeld, wordt aan Ds. Slort gelegenheid gegeven zijn inleiding te houden over de „Maranatha-prediking”. Spr. verdeelt zijn inleiding in twee gedeelten: 1e de bezwaren; 2e de motieven.

Inl. heeft bezwaren tegen een eenzijdige Maranathaprediking. Christus heeft Zijn discipelen de opdracht gegeven: predikt het Evangelie, dus niet de Maranathaboodschap alleen, maar het Evangelie. Is de Maranathaprediking dan geen Evangelieprediking. Neen, slechts gedeeltelijk. Een Maranathapred. moet niet alleen geschieden, maar slechts in combinatie met of als onderdeel van de Evangeliepred. Anders komt er scheuring. Er wordt een verkeerde voorstelling gemaakt van de profetieën. Men is niet klaar met het aanhalen van bijbelteksten. Want niemand heeft het recht met absolute zekerheid te beweren, dat wij in de laatste dagen zijn, want van die dag en ure weet niemand. Daarmede durft inl. niet te beweren, dat wij niet in de eindtijd leven. Met deze mogelijkheid moeten wij allen rekening houden. De Maranathapred. moet zijn een onderdeel van de Evangeliepred. Er zijn er velen die aan het profetisch woord een verkeerde betekenis hebben gegeven. Laten wij voorzichtig zijn in dezen. Het is zo moeilijk te lezen wat er staat en dat is wat anders dan van de bijbel een zakwoordenboek te maken en de verschillende teksten in los verband te gebruiken.

Een verkeerde gevolgtrekking, die ook door de Maranatha-mensen wordt gemaakt is deze: De Heere komt spoedig en nu is alles onbelangrijk en daarom wordt aan de Gemeente niet die plaats gegeven, die haar toekomt.

De andere zijde is: laten alle Evangeliepredikers de Maranatha-gedachte niet verzuimen te prediken. De prediking van Jezus' wederkomst behoort er ook bij. Wie het nalaat heeft een tekort, zij is een onderdeel van de dag van Jezus' geboorte, Zijn sterven, opstanding en hemelvaart. Predik het met al uw macht en overtuiging, predik een vol Evangelie. In dit opzicht ware het te wensen, dat onze Bapt. voorg. zich meer met het Oude Testament en de profetiën gingen bezig houden. Dit behoort ook bij het Woord Gods. Het O. T. helpt ons het Nieuwe Testament te verstaan.

Ook kan ik het niet waarderen, dat veler onzer voorg. nooit (? Red.) uit het laatste bijbelboek spreken. Want wordt de Maranathaboodschap goed verstaan, dan zal zij een ijverig en ernstig Christendom kweken, want wie Christus verwacht zal in deze verwachting een prikkel tot heiligmaking vinden.

De conclusie is dus: De Maranathaprediking verdient onze aandacht, studie, gaven en tijd. Onder dit voorbehoud dat men deze prediking ontdoet van allerlei sensationele krantenberichten, blijve ook onder ons de roepstem weerklinken: „Maranatha, Jezus komt” en laten wij steeds bereid zijn Hem te ontmoeten.

Op deze inleiding volgde een leerzame bespreking en werden verschillende vragen gesteld, die door de inl. werden beantwoord.

Slot volgt.

Ingezonden

In Meppel woonden reeds lange tijd enkele verstrooide leden van verschillende Gemeenten.

Enkelen koesterden het verlangen met elkaar in contact te komen; ondergetekende trad op als contactman.

En op Zondag 10 Oct. zijn we voor het eerst bij elkaar geweest. Wij zijn het werk heel bescheiden begonnen; twaalf mensen luisterden naar de boodschap, en we zijn besloten elke Zondagmorgen bij elkaar te komen. De diensten worden door verschillende broeders geleid. En bij dezen roepen wij ook de hulp in van onze voorgangers. Wie kan en wil ons werk te Meppel mede funden, opdat er in de toekomst een gemeente mag geboren worden? Meppel biedt ons goede kansen. Wie wil en kan, stelle zich met ondergetekende in verbinding.

Met heilbiede en groet
namens de br. en zrs te Meppel,
G. METZ, Evangelist, Steenwijk.

Geachte Redacteur.

Ik verzoek U, indien mogelijk een bescheiden plaats in te ruimen voor publicatie van het onderstaande.

Naar aanleiding van „Reisindrukken in Duitsland” van

Ds. Huizinga in het nummer van 1 Oct. j.l. wilde ik de lezers nog eens wijzen op het gedeelte waar Ds. H. wijst op de grote ellende in de ziekenhuizen in Duitsland tengevolge van de voorbijg. oorlog. Hebt u lezer, dit alles kunnen opnemen zonder er bij stil te blijven staan? Voor kennisgeving aangenomen?

Doelend op het oorlogsvraagstuk schrijft Ds. H. „Heeft de Wereldraad van kerken daar niets duidelijks over kunnen formuleren? Heeft men de gelovigen aller landen niet tot een kruistocht kunnen oproepen, inplaats van tot een strooptocht, gelijk binnenkort van andere zijde wordt gedaan? Neen, zo eenvoudig is het niet, dat dacht ik wel. Zulke dingen zijn nooit eenvoudig. Waarschijnlijk omdat allerlei belangen meervoudig gewicht in de schaal leggen. Ik vrees dat de Heer der gemeente bedroefd over ons is, omdat wij zozeer in de mistbanken van de opperleugen terecht zijn gekomen. We weten al niet meer welke kant we uitmoeten”.

Tot zover Ds. H. Neen, we weten niet meer welke kant we uitmoeten.

De hele Christenheid is verdwaald. Wanneer we dit weten en erkennen, dan weten we ook waarheen we gaan als we zo door gaan.

We komen dan tot de aanbidding van het Beest waarover Openb. 13 schrijft. Namelijk dan, wanneer we door dik en dun de machten dezer wereld blijven gehoorzamen. Want die twee Beesten, waar Openb. 13 over

schrijft, stellen ook machten voor, die tot de waanzinnigste wetten en voorschriften zullen overgaan en gelijk het was in de dagen van Nebukadnezar, zal het ook zijn in de eindtijd.

Daarom moeten wij uit die mistbanken treden en komen tot de goede weg. Leest nog eens Matth. 5. Daar leert Christus ons hoe wij die weg bewandelen moeten. Zijn leer is vervuld van nederigheid en zachtmoedigheid.

In het Sept.-no. van De Zaaier las ik dat oorlog zonde is. Daaruit volgt dat een Christen daar ook niet aan mee mag doen.

De oorlog is dan werk der duisternis, waar we geen gemeenschap mee mogen hebben, en waartegen wij ons moeten verzetten: „en bestraf ze ook veeleer”.

Het is de heilige plicht van de herders en leraren om de gelovigen de geboden van de Heer te leren onderhouden en om de gemeenteleden ieder in eigen gemeente voor te houden, dat oorlog en Christendom met elkaar in strijd zijn en onbevreesd voor eigen hachje de Christenen in woord en geschrift toe te roepen: Wij mogen niet... en wij kunnen niet....

Bij voorbaat dankend voor de verleende plaatsruimte teken ik

de uwe in Christus,
J. TESSERS Sr.

Rotterdam—Z., Jasmijnstr. 41.

Beroepingswerk

Ds. J. Louw te Groningen heeft het beroep naar de gemeente te 's-Gravenhage-Singel aangenomen.

Mededelingen

Hierbij deelt de gemeente Valthermond mede, dat de heer H. Oosterwijk zijn intrede zal doen op Zondag 31 October. De diensten zijn als volgt:

- 10 uur Bevestiging.
- 3 uur Intrede
- 7.30 uur Begroetingssamenkomst

Afgevaardigden van omliggende gemeenten, alsmede andere belangstellenden zijn hartelijk welkom.

De secret. H. VAN OOSTEN.

VERZOEK

Willen de broeders, die in de Noord-Oost Polder werken, zo vriendelijk zijn hunne namen en adressen even te zenden aan de secr. van de gemeente te Heerenveen? Zijn adres is:

W. DE LANGE,
Jacob Hepkemastr. 40, Heerenveen.

PREDIKANTEN CONFERENTIE

Aanvulling der agenda:

„Vraagtekens bij het art. van Ds. Bakker in De Christen no.'s 2906 en 2907” door Ds. Louw.

N.B.J.B.ERS VAN N.-O. GRONINGEN

Ik kan jullie mededelen, dat het comité weer heeft vergaderd. We hebben een viertal conferenties voorbereid. De eerste zal zijn op Zaterdag 6 Nov. a.s. in Hoogezand. We beginnen 's middags om half vier. Het programma ziet er goed uit. Zorg dat je aanwezig bent.

In afwijking van onze gewoonte hebben we 's avonds in Hotel Lap, Kees de Haanstraat, onze 2e grote Jeugdrally. We beginnen dan om 8 uur.

Jongemensen, zorgt dat je reeds 's middags op de conferentie aanwezig kunt zijn om door de Heer te worden gezegend, opdat je 's avonds voor vele anderen tot een zegen kunt zijn.

De secretaris.

EEN VRAAG

Wie heeft een Menge-Bibel en gebruikt hem niet? Jonge Duitse Baptisten in Wuppertal hebben er twee nodig voor bijbelstudie. Wie kan helpen? Schrijf mij of zend mij die bijbel.

HUIZINGA.

De gemeente te Valthermond heeft zonder enig overleg een beroep uitgebracht op de heer H. Oosterwijk, hetgeen de Commissie der Unie zeer betreurt.

L. DE HAAN
F. E. HUIZINGA
G. W. TIJMAN
Dag. Bestuur der U.-C.

Leestafel

De Noodklok luidt. Schrijver of schrijfster wordt niet vermeld. Evenmin uitgever. Wel vernemen wij op de laatste bladz., dat, wie wenst dat dit geschriftje aan zijn kennissen of vrienden zal worden toegezonden, dit moet opgeven aan Wereld Dienst B. 29 te Leusden, Post Amersfoort.

Dit geschriftje is een uitnodiging aan allen, die met deszelfs inhoud en strekking accoord kunnen gaan, zich op te geven voor een te beleggen conferentie, waarop de zaken, hier behandeld, tot in details besproken zullen worden.

En de brochure zelf? Onze cultuur is in gevaar. Terecht zegt de auteur: „Het zou heel wat beter zijn meer aandacht te besteden aan onszelf, dan aan grote stoomschepen, meer comfortabele auto's, goedkoper radiotoestellen of telescopen te construeren voor het onderzoek van de structuur van verwijderde sterren-nevels.” — De mens moet verbeterd worden. We gaan er mee accoord dat dit gesteld wordt als voorwaarde voor de opbouw van een betere wereld. Maar: wat, hoe is de mens? We lezen in dit geschriftje: „Velen menen — ten onrechte — dat de mens niet deugt, omdat hij zondig van aard is, maar wie bedenkt, dat hij werd geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, zal moeten erkennen, dat de mens van nature goed is.” Maar de zondeval dan? Want wanneer men het ene bijbelse gegeven aanhaalt, mag men toch het andere,

in de Schrift zelve daaraan gekoppeld, niet verwaarlozen. Die bestond — zo wordt gezegd — in een overtreding der natuurwetten. Daarom is de strekking van deze oproep tot verbetering niet anders dan een terug keren tot Moeder natuur. Zij wordt vergoddelijkt.

De auteur van dit boekje heeft de diepte van de wereldnood nog niet gepeild. De natuur zelve is aangetast, is geschonden vanwege onze val op het gebied van de geest: ontrouw aan God. De breuk loopt niet tussen de natuur en de mens, maar tussen de mens, mét de hem omgevende natuur, en de Schepper. Er is een verzoening nodig. Slechts het Kruis kan uitgangspunt van herstel zijn.

L.

De nieuwe Tabitha-kalender ligt naast me. In andere uitvoering dan vorige jaren. Men kan zich afvragen wat toch het doel mag zijn van zulk een wandversiering. Allereerst: om de datum te weten. Dan is de kalender prima. Vervolgens: om 'een kort Schriftwoord mee te nemen. Daaraan beantwoordt deze kalender ten volle. Alleen een of twee teksten, zonder verdere uitleg. Tenslotte: een mooi verhaal, een korte overdenking op de achterkant. Dat en nog meer vindt u op de Tabitha-kalender. Voor het schild hopen we nog steeds op een moderne uitvoering. Koopt u deze kalender. U dient uzelf en de goede zaak.

E.R.

DE ZAAIER

Zoals bekend moeten de bestellingen voor het nummer van de maand UITERLIJK op de 15de van de voorafgaande maand bij mij binnen zijn. Maar voor het December-nummer, dat dit jaar volgens besluit van de Unie-Commissie óók verschijnen zal, moeten we toch wel een uitzondering maken. Dit moet met het oog op een goede verspreiding van het EXTRA KERST-NUMMER 14 dagen eerder verschijnen. Dat sluit in, dat ik voor dat nummer dan ook de bestellingen 14 dagen eerder, dus UITERLIJK 1 Nov., ontvangen moet hebben! Maak daartoe gebruik van het toegezonden bestelformulier. Zaaier-agenten, opgepast dus! Want voor dit December-nummer geldt de per circulaire bekend gemaakte afspraak: wie zich niet laat horen, ontvangt dit December-nummer niet! Ik reken er dus op, dat ik UITERLIJK MAANDAG 1 NOV. de bestellingen voor dat nummer ontvangen heb.

De Zaaier-administrateur,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

Als U in 1950 dadelijk bij de verschijning
zeker wilt zijn van een

BIJBEL

geheel in nieuwe vertaling

Huisbijbel, formaat ca 21 x 14 cm, prijs minstens f 8.—
Schoolbijbel, formaat ca 17 x 11 cm, prijs minstens f 4.—

Bestelt dan NU en in elk geval vóór 1 Nov.
a.s. een exemplaar bij

HET LECTUURFONDS
Tetterodestraat 47 - Haarlem

Advertentiën

Heden is in Jezus ontslapen onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

Eltje Wiendels

sedert 18 Juli 1902
wed. van Cornelis Karel

in de zeer gezegende
ouderdom van 91 jaar

Groningen, 21 Oct. 1948
Van Sijsenstr. 1

Wed. T. Karel-Disse

W. Karel

P. Karel

A. Karel-Groenewoud

Wed. J. Karel-Bieze

Leeuwarden:

T. Miedema-Karel

J. Miedema

Groningen:

E. Karel

A. Karel-de Wagt

H. Karel

Klein- en

Achterkleinkinderen

Net ontwikkeld meisje, Baptist,
22 jaar, zag zich gaarne geplaatst

als hulp

in klein gezin,

ook wel met enige verpleging.
Gaarne brieven onder nummer
29-10 aan adm. van De Christen.

Wie helpt?

Welke zr. wil samenw. en huish.
waarn. tegen verg. bij gepens.
br., middelb. leeft., met inw.
vader? Liefst spoedig.
Adres: P. Jonker, Noordbergum
(Fr.), Kerkweg 357 c.

Onderget. beveelt zich beleeft
aan voor het leveren van

SCHILDERIJEN

landschap, zeegezicht, bloem-
stuk, interieur, stillevens, enz.

vanaf f 5.— p. stuk, alles met lijst
Vraagt prijsopgave met opgave
van verlangde maat. Mannen,
geeft Uw verloofde, vrouw,
moeder, zuster, grootmoeder
voor St. Nicolaas, Kerstmis,
verjaardag of huwelijk een

artistiek beschilderd

THEEBLAD

achter glas beschilderd, solide
lijst, groot 30 x 40 cm. Prijs f 9.—
Vrachtkosten niet inbegrepen

Beleeft aanbevelend

H. J. Gräper

Da Costastr. 137 III R
Amsterdam—W.

HET IS WERKELIJK WAAR!

In iedere plaats in Nederland,
waar maar een Baptisten ge-
meente is, daar is de nieuwe

Tabitha-kalender

verschenen. Vraag er Uw voor-
ganger maar eens naar. Dan
kan hij hem U tonen. Uw voor-
ganger zal in ieder geval deze
kalender bij U aanbevelen. Dat
kan haast niet anders. U weet
de kalender kan nu direct ge-
leverd worden. Of U er één
of wel 100 bestelt, maar . . .
doet het vlug. Reeds zijn er velen
verkocht. Dus haast U!!

Het algemeen bestel-adres is:

G. A. BUITENHUIS

Vaillantlaan 47 II, Den Haag

AGENTEN van ons blad:

De maand October
is reeds verstreken.
Daarom zie ik gaarne
de afrekening der
abonnementsgelden
spoedig tegemoet

De adm. van
De Christen

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2921

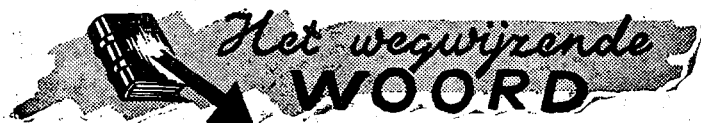
VRIJDAG 5 NOV. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 108 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Wat verlangt God van ons?

Dit is het werk Gods: dat gij gelooft in Hem, die Hij gezonden heeft.

Joh. 6 : 29.

De grote vraag van allen, die God willen dienen, is: „Welke werken verlangt God van ons?” Vele antwoorden worden op deze vraag gegeven. De een zegt: dit is het werk Gods, dat gij barmhartig en rechtvaardig zijt jegens uw raaste. Een ander beweert: dit is het werk Gods, dat gij getrouw zijt in uw leven aan de taak die u is opgedragen. Een derde weet te vertellen: dit is het werk Gods, dat gij een echt medelevend lid zijt van uw gemeente, met blijdschap het Woord aanhoort en tijd neemt voor gebed en stille overpeinzing. Dus — zovele hoofden, zovele zinnen, want de een legt de nadruk hier en de andere daar. Maar wat zegt Jezus? Hij somt alles op in de woorden van bovenstaande tekst en het komt hierop neer, dat geloof in Hem het enige en wezenlijke werk is, dat God van de mens verlangt. Slecht om één ding gaat het, n.l. het geloof!

Het Jodendom in 't algemeen en de Farizeën in 't bijzonder kenmerkten zich in hun ijver voor de eer van God. Deze ijver wordt door Paulus geprezen in Rom. 10 : 2 — maar hij laat dit getuigenis onmiddellijk volgen door de woorden: maar 't is een ijver zonder verstand. 't Gaat met deze mensen als met kinderen, die hun vader of moeder willen helpen bij hun dagelijkse bezigheden. Zij gunnen zich in hun haast en overvloedige ijver geen tijd om rustig te luisteren naar wat en hoe iets gedaan moet worden. Zij zijn al druk bezig voordat ze weten waar het op aan komt, wat de eigenlijke bedoeling is. Zo helpen zij hun ouders niet, doch lopen hen veeleer in de weg.

„Bezint eer gij begint” is een gezegde dat niet alleen geldt voor de wereldse zaken, maar dat ook van toepassing is op de godsdienst. Het Jodendom en het Farizeïsme zit ons allen van nature in het bloed. Wij willen meewerken aan ons eigen heil en zaligheid. Vas-

Unie Radio Commissie

Op Donderdag 11 Nov. a.s. hoopt Ds N. J. van Beek van Delfzijl

een Morgendienst

van 10.15—10.45 uur voor de N.C.R.V. te verzorgen.

L. DE HAAN.

ten, heilige dagen vieren, sabbathsrust houden, allerlei offers brengen moeten daaraan meehelpen. Zeker, God doet wat voor ons — maar wij moeten de rest aanvullen, is de gedachte die ons zo lief en dierbaar is. Als wij dan straks Zijn Koninkrijk binnengaan en in Zijn heerlijkheid delen, kunnen we onszelf prijzen omdat dit heil verkregen is, mede door onze inspanning.

Jezus ondermijnt deze gedachte geheel. 't Is niets van ons, alles van Hem. Zo niet, dan had Hij ons wel een hele reeks voorschriften, geboden en verboden gegeven. Doch niets van dit alles. Eén ding is slechts nodig, één werk is God slechts aangenaam en dat is: het geloof, het vertrouwen op Jezus en Zijn volbracht werk aan het Kruis. De verzoening met de Vader, de vergiffenis der zonden is Christus' werk. Wij zijn slechts toeschouwers in de arbeid dezer Goddelijke Liefde. De Christelijke Kerk ontwikkelde meer en meer, tot aan de kerkhervorming in de 16e eeuw, de Joodse gedachte van onze bijdrage aan deze verzoeningschuldvergeving. Zodoende sloot Luther zich op als een werkheilige in het klooster. Zodoende ondernam hij de bedevaart naar Rome en besteedde de Pilatustrap aldaar. Alles echter tevergeefs. Totdat hem het licht opging in dit woord: de rechtvaardige zal uit het geloof leven! Het heeft de kerkhervormer moeite gekost dit simpele feit te aanvaarden. 't Was hem te goedkoop en de weg naar de hemel te gemakkelijk. Wij zondaars moeten toch zwaar boeten voor onze zonden? Wij, onrechtvaardigen, moeten toch een zeer diepe weg doormaken van zuchten, kermen, pijn en lijden? Wij... Neen, zegt Gods Woord, jelui mensen moeten niets van dat alles, want het is voor de ganse wereld volbracht op Golgotha door de Zoon. Geloof alleenlijk? En dat geloof zal u als het grootste

geschenk van de hemel in de schoot worden geworpen. De kerkhervorming is gekomen als een bevrijding. Duizenden hebben met Luther en de andere hervormers deze bevrijding bejubeld. Het Protestantisme brak zich baan. De tijd echter schrijdt voort en de Joodse gedachte wil zich steeds weer opdringen, óók aan de protestanten. Zijn wij geheel vrij van deze dwaling?

Ach, hoort men zo licht zeggen, deze leer *moet* noodzakelijkerwijs zorgeloosheid en goddeloosheid kweken en het moedigt aan te redeneren als volgt: laat ons maar des te meer zondigen, opdat de genade des te overvloediger worde. Deze tegenwerping laat zich verstaan. Het menselijk hart vliegt vaak in de armen van het uiterste. Doch dit gevaar moet getrotseerd worden en voor deze verleiding moet men immer opnieuw waarschuwen. Men zij op zijn hoede! Voor degenen, die het geloof waarlijk begrijpen en doorleven daagt een nieuwe consequentie op n.l. uit dat geloof te handelen en te wandelen. Ziet het leven der mannen en vrouwen, die alleen in het geloof hun kracht zochten: de apostelen, de hervormers, de leiders en leidsters der inwendige en uitwendige zending. Waren zij zorgeloos, goddeloos of uit zulk hout gesneden dat zegt: leef er maar op los, want God heeft bij voorbaat alle zonden reeds vergeven en elke schuld verzoend? Geenszins. Zij leefden uit geloof en genade, en hun leven is geweest een lichtend licht en een zoutend zout. Wat verlangt God van ons? Eén ding n.l. het geloof in Hem, die Hij gezonden heeft: Jezus Christus. Dát geloof is sterk genoeg een zwak mensenkind te dragen in leven en in sterven — en hem in ijver en met verstand alle werken te laten doen in wederliefde tot en ter ere van de naam van de enige Zaligmaker der wereld, die hemel en aarde verenigt.

A. A. HARDENBERG.

Pastorale Mijmeringen

Hebt u net als ik, zo'n frisse hekel aan gesloten karakters? Ja, dat dacht ik wel! Bar, zoals die mensen je de keel kunnen uithangen. Je weet gewoon nooit, hoever je met hen staat. Net drijfzand! Je denkt, dat je vaste bodem onder je hebt, maar voor je er erg in hebt verzinkt je in het ondoorgrondelijk geheimenis. Door hun zwijgzaamheid onthouden ze je iedere mogelijkheid je te oriënteren in de labyrinten van hun zieleleven. Pas op, dat je door de duisternis misleid, niet in een afgrond rolt. Want die zijn er natuurlijk te over. Waarom immers zouden ze geheimzinnig doen als er niets te verbergen viel, dat het zonlicht niet verdragen kan? Neen, geef mij dan liever de vrolijke blaf-uit! Dan weet je tenminste waar je aan toe bent. Die lui kunnen je het soms lastig maken, maar de zaak laat zich verhelpen, zie je?

Weet u wat roddelen is? Roddelen is een op eigen gezag een verklaring geven aan gedrag en gedragingen van de medemens voor zover zij voor een raadsel stellen. Deze meest stuitende vorm van menselijke hoogmoed, die eenvoudig de slagboom van het raadsel niet verdragen kan en deze daarom met behulp van verdorven fantasie doorbreken wil, kent geen andere beweegredenen dan de verheerlijking van het eigen ik, desnoods dank zij het neerhalen van de ander, wiens wandaad het was, dat hij de sleutels van zijn innerlijk leven niet ogenblikkelijk heeft uitgeleverd aan de „be-

langstellende" beschouwer. En waren wij daarmee niet ijverig bezig, toen we de zwijgzame veroordeelden?

Het is duidelijk, dat we op deze wijze met de zwijgzame niet mogen handelen. Als ieder mens heeft ook hij recht op de eerbied, die we aan alle schepselen Gods toedragen. Ik voel me gedrongen, juist voor die vaak miskende en verkeerd beoordeelde lieden iets te zeggen, wat hen binnen het bereik zou kunnen brengen van de goedwillende medemens, want het is een feit, dat ook de geslotene de wisselwerking met de gemeenschap evenzeer behoeft als ieder ander. Waar het hen zo vaak ontbreekt aan het vermogen, de nodige bruggen te slaan, willen we zien, of het ons gelukken wil, deze noodzakelijke communicatiemiddelen tussen hen en de buitenwereld te leggen. De wens daartoe kwam in mij op na een gesprek met zulk een gesloten mensenkind. Zijn gewoonlijk nogal norske trekken hadden zich ontspannen, toen hij mij bijna hakkend de oorzaak van zijn geslotenheid uitlegde.

„'t Begon eigenlijk op een gezellig feestavondje bij ons thuis. Een beetje uitgelaten gaven m'n zusters een relaas over een „bok", die m'n vader geschoten zou hebben. In mijn afwezigheid had hij zich over mij de woorden laten ontvallen: „Onze Piet is een waardig zoon van Jan Salie". Meteen had hij de hand voor z'n mond geslagen, omdat hij door dit stijlbloempje zichzelf als Jan Salie had aangekondigd. Geweldig, wat hadden ze een plezier. Maar mij mokerde het in m'n kop: „Een waardig zoon van Jan Salie! Zover heb je het bij je vader geschopt!" Ik ben toen maar de kamer uitgeslopen. Ik mocht dan al een slome duikelaar zijn; zo iets als zelfgevoel heb je toch nog wel!"

Zouden er niet velen zijn, die zo gewond zijn en die zich nu, na jaren misschien, vereenzaamd voortbewegen door de woestijn van het leven, omdat eenmaal het vertrouwen wreed werd geschokt? Weet u, hoe vaak er tranen in die ogen springen, omdat er niemand is, die even hun last wil meetorsen? Kent u de verscheurdheid van zulk een eenzame, wanneer hij met opeengeklemd lippen voor u zit?

Denk echter niet, dat het alleen norske naturen zijn, die zich voor u sluiten. Ik heb er gevonden van een tere constructie en een gevoelig gemoed. Wat hun de mond sloot was niet een zich verongelijkt gevoelen. Veeleer was het, dat men het niet zo belangrijk vond, wat men zelf had beleefd of gedacht. Voorwaar een weldadige deemoed, die te weinig voorkomt in onze dagen. Meestal zou hun spreken wel meer waard zijn dan het vele, dat in onze gezelschappen te berde wordt gebracht. Maar vooral heeft me getroffen, dat de zwijgzame vaak geleid wordt door het besef, dat zijn confidentie's voor de ander vaak een te zware belasting zijn. Ze voelen, dat de gegadigden van hun vertrouwen niet rijp zijn voor het experiment, Spreken zou misverstand verwekken in plaats van ophelderen. Het zwijgen achten ze daarom voor beide partijen het juiste. En kunnen we het hun kwalijk nemen?

U zult het nu wel met me eens zijn: deze mensen verdienen het niet, dat we ze met wantrouwen betrachten. Neen, ze zijn niet beter dan andere mensen. Ze hebben de zelfde strijd, zijn blootgesteld aan de zelfde verzoeken. Maar vergeet nooit, dat ze al die moeiten en gevaren alleen moeten trotseren. In de eenzaamheid van het niet-begrepen-worden is vaak de wanhoop de enige metgezel.

En als uw weg u voert langs zulk een verlaten mens, hoe is dan de vereiste houding? Ik verondersel, dat ge weet nooit met een ander doelwit de naaste te mogen naderen dan om te helpen. Veel te vaak naderen we

om te strijden. Ontoelaatbaar! Maar ook als ge helpen wilt, meen dan niet dat ge allereerst hem zijn geheimen moet ontfutselen onder voorwendsel, dat een „biecht” vaak zo verlichtend werkt. Als we een rozeknop haar geheim willen ontlokken scheuren we toch ook niet de kelkbladen uiteen? Dat kan slechts door de warmte van de zon en door de lafenis van het water. Uw enige daad, die een weldaad voor de gesloten mens kan zijn, is dat ge de weg vrij maakt voor de ervaring van de warmte van Gods liefdezon. Mogelijk dat de rozeknop nu openbloeit. Maar acht uw taak reeds dan volbracht, als de rozeknop van het voor u versluierde leven alleen maar opengaat naar de zijde van de Heer, terwijl voor u het raadsel van de zwijgzame mens blijft bestaan ....

BRANDT.

ZAND en ZAAD

In de krant lees ik het volgende:

De Hervormde kerkeraad van Oud-Vosmeer belooft, dat voortaan alleen die kinderen gedoopt worden, waarvan beide ouders minstens zes keer geregeld ter kerk zijn geweest.

Met zulk een bericht moet men niet spotten. Het tekent heel de verwrongen situatie, waarin deze kerk verkeert. Wat baat zulk een eis? Wat garandeert dat ten aanzien van de opvoeding van dat kind? En welke waarde, heilswaarde, kent men nog toe aan zulk een doop? Alsof men überhaupt heilswaarde aan zulk een handeling mag verbinden. Met dit berichtje als achtergrond verstaan wij weer beter de houding van Dr. J. E. Feisser, die niet meer verder kon gaan op de weg, die de kerk hem voorschreef. Hoe geheel anders en veel duidelijker spreekt dan de H. Schrift over de doop.

Even bedroevend is wat ik dezelfde dag las in een brief, die iemand ons zond. De schrijfster verkeerde in een gereformeerd gezin, waarin juist een kleine was geboren. „De kleine was precies 25 uur oud en toen kwam de dominee. Die wou het vandaag nog gedoopt hebben”. De vader wilde wachten, totdat de moeder zelf mee ter kerke kon gaan. Dat was niet de bedoeling van de dominee. „Het kind, dat toch reeds een verbondskind was door z'n geboorte uit gereformeerde ouders, zweefde toch als het ware in een ruimte, zo zeide hij, en hoe langer ze wachtten, hoe groter die ruimte werd”. De schrijfster eindigt: „Is het niet een aanfluiting voor het Evangelie? Dat kan toch niet de wil van Christus zijn?”

Nee, dat is van het Evangelie en de wil van Christus evenver verwijderd als het westen van het oosten. En weer vraagt men zich af hoe het mogelijk is tot zulke daden en gedachten te komen. Waarom niet bij de Schrift gebleven, waarin wij lezen, dat wat uit het vlees geboren is, vlees is; wat uit de Geest geboren is, is geest. Wij weten, dat het geloof in Jezus Christus ons behoudt en geen doop, in welke vorm dan ook. En geen geboren worden uit welke vrome ouders dan ook. Dat de doop in de Schrift wel geeist wordt, maar alleen van hen, die zich toevertrouwen aan Jezus. Wanneer wij dan dergelijke dingen lezen, voelen wij opnieuw hoezeer het roeping is deze dingen duidelijk daar te zeggen waar een middeleeuws duister het evangelie wil overschaduwen.

Wij herinneren ons een gesprek, dat we onlangs in de trein met een Velzws man van gereformeerde belijdenis voerden. Bij hen in het dorp was zelfs een predikant, die het Avondmaal niet meevierde. Want alleen de waarachtig bekeerden konden dat. Op onze vraag

uit welke mensen toch de gemeente bestond, luidde het antwoord, dat er wel bekeerden bij waren. Tot zulke onschriftuurlijke toestanden komt men zeker, wanneer men de kinderen „het zegel des verbonds” verleent, kinderen, waarvan niemand weet of zij wedergeboren zullen worden uit het onvergankelijk zaad, het levende en blijvende Woord van God.

Hebben onder ons niet enige jonge predikanten besloten het doopvraagstuk nader te onderzoeken? Niet, omdat er onzekerheid of twijfel bij hen zou zijn aangaande deze zaak, doch omdat er door uitlatingen van Barth, Miskotte e.a. een aardbeving gegaan is door dit dogmatisch bouwwerk van de kerk. Om aan het daardoor verontruste volk binnen de muren van die kerken een overwogen woord te zeggen. Misschien hebben zij dat woord reeds geformuleerd. Dan zouden zij wegen moeten vinden dit woord te laten horen aan hen, die zo langzamerhand ten aanzien hiervan volkomen in de ruimte zijn komen te zweven.

Kunt u zich oriënteren? Onlangs las ik in een weekblad over een aardige sport in Zweden. Deelnemers daaraan worden in een onbekende streek diep de bossen in gebracht en daar alleen gelaten met een kaart en kompas. Op de kaart staat de route aangegeven en nu moeten de deelnemers maar zien tien kilometer achterelkaar de weg te vinden. Men zegt, dat de sport enthousiast beoefend wordt. Geen wonder. Het avontuur zit de mens in het bloed. Ik heb trouwens voortdurend het gevoel midden in een groot bos te zitten. En er vrij wat minder aan toe te zijn dan klein Duimpje, die steentjes kon laten vallen. Kijkt u nooit de wereld met vragende ogen aan? Daar is de Indonesische kwestie. De ene dag zijn we vol begrip voor het onstuimig verlangen der verre volken naar zelfstandigheid en vinden we, dat de politiek der regering nog te aarzelend is naar die richting en de andere dag wil iemand anders ons weer wijzer maken met de opmerking, dat men, al is men principieel ook bereid de begeerde vrijheid op den duur te geven, toch niet moet gaan onderhandelen met rebellen. Muiters zijn toch niet voor rede vatbaar. Ik denk dan dat de geuzen ook niet veel begrip voor diplomatie hadden. Dat een strijder voor vrijheid, al dan niet voor werkelijke vrijheid strijdende, nimmer wil praten. En wat gebeurt er werkelijk op die grote, rijke eilanden? We weten er zo weinig van en we hechten nog minder geloof aan de kranten. Iedere keer kijkt er een partij om de hoek. Zodra ik dat woordje partij hoor, staat meteen de verdeeldheid van het nederlandse volk ons voor de geest en doemt voor de eerlijke, eenvoudige, zoekende man de vraag op: en hoe moet ik nu verder? Kunt u zich oriënteren? Ik geloof, dat we allemaal maar naar de Zweedse bossen moeten. Zeker, we hebben tenslotte kompas en kaart. We hebben de bijbel en de Geest Gods is ten Leidsman gegeven. Maar kaartlezen wil ook geleerd zijn en het opvangen van berichten temidden van ronkende, dreunende motoren eist concentratie. Met een stuk of wat citaten of gemeenplaatsen komen we niet klaar. Ik moet eindigen. Vooralsnog midden in het bos.

HUIZINGA.

Bestelde U reeds een

Tabitha-kalender?

Brief uit *Canada*

20-10-'48.

Het was een dezer dagen een zeer belangrijke dag voor ons. Het was namelijk voor het eerst dat wij hier in de vreemde ons weekblad „De Christen” mochten ontvangen. En of ze gelezen zijn. Wij verlangen dan ook zeer dat het zijn weg in het vervolg geregeld moge vinden naar Binbrook.

Niet dat wij geen Baptisten-lectuur ontvangen; daarin zijn onze Canadese broeders de Hollandse wel een flinke stap voor. Doch geloof gerust dat die eenvoudige „Christen”, op geen al te best papier ons meer waard was dan al het andere tezamen. Het was alsof vele oude bekenden ons hun groet zonden.

Nu meen ik dan ook deze groet te moeten beantwoorden. En nu ik u allen een brief ga schrijven, weet ik haast niet wat ik eerst zal moeten vertellen. De reis naar hier? Och dat is ook al weer meer dan twee maanden geleden en voor een deel al weer vergeten.

Ik vermoed dat het u wel het meest zal interesseren hoe het met ons gaat. Nu dat is ook met weinige woorden te zeggen: het gaat ons goed. Van de stoffelijke zijde gezien gaat het ons heel goed. Het is een heel voorrecht ontslagen te zijn van alle bonnen en puntenmisere en al wat daarmee samenhangt.

Het is hier een land van overvloed waar van alles te krijgen is. Een ieder die niet te lui is om te werken, kan hier goed leven.

Wat de geestelijke zijde betreft is het, vooral in het begin, moeilijk te gewinnen. Zulks vooral ook omdat het gemeentelven in onze Hollandse gemeenten zijn eigen karakter draagt.

Toch vind je ook hier al spoedig de geestelijke broederband.

Op 4 en 5 October had ik het voorrecht de grote jaarlijkse conferentie mee te maken van de Baptisten gemeenten in het gewest Kagara—Hamilton. Ongeveer zoiets als onze Unievergadering.

Het welkomstwoord waarmee ik werd begroet was van dien aard dat ik mij helemaal niet meer een vreemde gevoelde in een vreemd land.

Hier zijn ook grote gemeenten, vooral in de steden, maar op het platteland zijn er veel kleine gemeenten. Een gebrek aan voorgangers schijnt internationaal te zijn. Op het platteland hier is dat nog al een probleem. In de steden is dat niet zo erg.

In Hamilton, een stad met 175.000 inwoners zijn 9 gemeenten met alle een voorganger. Toronto, de tweede stad van Canada, met ongeveer 1.000.000 inwoners, telt 44 Baptisten gemeenten met 38 voorgangers. Ter vergelijking zij u bekend dat Rotterdam ongeveer 650.000 inwoners heeft met drie Baptisten gemeenten en twee voorgangers.

Wat mij vooral opviel op genoemde conferentie was de zendingsijver. Dit gewest drijft zending in India en Zuid-Amerika en heeft daarnaast ook haar Home Mission Work.

Veel geld wordt hiervoor bijeengebracht,

Natuurlijk verwacht men in deze brief ook nog iets te lezen over de emigratiemogelijkheden voor onze mensen. Met dat doel zijn wij immers naar hier gegaan.

Nu, ruimte en mogelijkheden zijn er genoeg, doch de Canadese regering wenst in de eerste plaats landbouwers.

De emigratie voor de Hollanders wordt hier het meest behartigd door de Gereformeerden, die voor ongeveer

een halve eeuw geleden naar hier zijn gekomen. Dat verklaart ook het feit dat de meeste emigranten die thans oversteken, tot de Gereformeerde Kerken behoren. De Baptisten broeders alhier hopen mij te helpen om ook van onze mensen hier te plaatsen.

In dit verband vraag ik thans even de bijzondere belangstelling van diegenen die textielarbeider zijn.

Een fabrikant, waarmee ik te Hamilton kennis maakte, wenst Hollandse gezinnen te plaatsen in zijn bedrijf. Daarvoor is de toestemming nodig van de autoriteiten. Doch om dat aan te vragen, moeten alle gegevens van de diverse gezinnen verstrekt worden. Zij, die hiervoor in aanmerking wensen te komen, moeten mij per luchtpost het volgende mededelen: alle volledige namen en voornamen, geboortedatum en geboorteplaats, adres, en in het bijzonder de bekwaamheden op het gebied van textielarbeid. Daarnaast hun financiële positie in verband met de overtochtscosten. Dat is plm. f 450.— per persoon van 10 jaar en ouder; van 3—10 jaar de helft.

Alleen zij, die in deze branche werkelijk vakman zijn (zulks aan te tonen door getuigschriften) en wie het volle ernst is om te gaan, mogen hierop ingaan. De plaats van vestiging ligt plm. 25 mijl van hier, gelegen aan het Eriemeer in het Zuiden van Ontario. Klimaat en omgeving zijn mooi.

Zij nog even opgemerkt dat door mij alleen diegenen geholpen worden die lid zijn, of willen worden, van de „Contactgroep voor Emigratie in Baptist verband”, secretaris K. Kruit, Gravenstr. 32 te Almelo.

Doch genoeg hierover. Zij die zich werkelijk voor emigratie naar hier interesseren, kunnen aan bovengenoemd adres vragen naar uitgebreider mededelingen, die ik binnenkort hoop te geven.

Ik hoop met goedvinden van onze eindredacteur af en toe eens iets van ons te laten horen.

Hartelijk dank aan allen die ons brieven zonden. Het vraagt teveel om allen te antwoorden. Daarom onze hartelijke groeten u allen op deze wijze toegezonden.

God zegene u allen en bovenal de arbeid in onze gemeenten. De bijzondere groeten aan de gemeente te Pernis.

Met hartelijke broedergroeten,

K. BAPTIST en gezin.
c/o W.C. Guyatt,
Glanford Station, R.R.I.
Ontario, Canada.

Gemeenteberichten

EMMER-ERFSCHIEDENVEEN

Na drie weken vacant te zijn geweest mochten wij al weer een voorganger begroeten. Hebben wij zoveel zegeningen verdiend? Immers neen. Het is Gods grote genade en goedheid, die hierin de leiding had. Als wij zien op al deze gunstbewijzen dan worden we stil en moeten zeggen: het is van de Heer.

Na 's morgens bevestigd te zijn door onze oud-voorganger Ds. Bakker, deed Ds. de Jong in de namiddag zijn intrede en wel naar aanleiding van Johannes 4, het tweede gedeelte van vers 14: Maar het water dat Ik

hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot het eeuwige leven. Spreker deed vooral naar voren komen dat wij het niet van de mens moeten verwachten, maar dat we bij de ware bron moeten zijn om onze dorst te lessen.

Nadat de predikatie gehouden was, verkreeg br. Wolters het woord, die br. Ds. en zr. de Jong een hartelijk welkom toeriep in de gemeente. Hierna kregen afgevaardigden het woord, o.a. Wethouder Klein die B. en W. vertegenwoordigde, en van omliggende gemeenten, alsmede de plaatselijke kerken, die blijken gaven van hun medeleven door hun aanwezigheid.

's Avonds hadden we een begroetingssamenkomst. De leiding berustte bij Ds. Bakker. Enkele afgevaardigden die 's middags geen gelegenheid hadden gekregen te spreken, waren nu aan de beurt; het moet nog even opgemerkt worden, dat er twee broeders uit de gemeente te Den Haag aanwezig waren. Br. Bots van daar sprak goede woorden van Ds. de Jong. Alle leiders en leiders van verschillende verenigingen spraken woorden van welkom en boden bloemen aan. De zangvereniging heeft ook haar best gedaan voor het welslagen van deze mooie avond. Zij zong o.a. ook een welkomslied voor onze broeder voorganger en zijn gezin.

Ook waren er brieven binnen gekomen. Van Ds. Visser, oud-voorganger en van de gemeente te Amsterdam, alsmede een telegram van de gemeente Staveren. Aan het slot van deze avond dankte Ds. de Jong voor al hetgeen hem was toegesproken. Ds. Bakker sloot deze schitterende dag met dank aan de Heer.

Maar bij al deze zegeningen willen we het vertrek van onze br. en zr. Tabak, die naar Enschede gaan, niet vergeten. We hopen dat het hun daar in de nieuwe plaats goed moge gaan. We hopen en bidden van God dat wij een rijk gezegend tijdperk mogen tegemoet gaan en dat er nog velen gebracht mogen worden aan de voet van het kruis.

J. GRINGHUIS, secr.

ZWOLLE

Het is al weer een hele tijd geleden, dat u iets van onze gemeente hoorde. Dit houdt niet in dat er niets noemenswaardigs te vermelden valt; integendeel, wij zitten hier niet stil. Het gaat hier goed in de gemeente. Wij mogen bogen op langzame vooruitgang. Zijn wij begonnen met ongeveer 13 à 14 broeders en zusters, thans komen regelmatig 30 à 35 mensen in onze diensten, waarin br. Bouritius ons voorgaat, afgewisseld door onze brs. studenten.

Zondag 17 Oct. hadden wij een Evangelisatie-avond, waarin Ds. L. de Haan van Apeldoorn ons voorging. Br. Kunnen en zijn zoon gaven enige prachtige liederen op orgel en piano, terwijl ook nog een broeder en zuster uit Deventer, die in ons midden waren, ons verrasten met enige liederen te zingen. Alles met alles hadden wij een goede avond, waarin de Heer ons weer veel zegen heeft geschonken. Er was een fijne geest onder de aanwezigen, ofschoon de opkomst beter had kunnen zijn. Verder zijn wij begonnen met jeugdwerk en op 20 Oct. is er een afdeling Zusterhulp opgericht met tevens een klein dameskoor. Laten wij allen dit werk in onze gebeden gedenken en Gode dankbaar zijn, dat wij zoveel zegen ontvangen hebben. Geve God dat wij allen in liefde voor Zijn Koninkrijk mogen strijden om ook anderen ten zegen te zijn.

Met br.gr., de secr. H. P.

Besturenconf. 16 Oct. '48

in het kerkgebouw der Baptisten
Gemeente te Almelo

Slot

Na het zingen van lied 671 wordt Ds de Jong uit Hengelo (O.) gelegenheid gegeven zijn inleiding te houden getiteld: „Hoe maken wij onze leden actief”.

Inl. begint met te zeggen dat hij zelf nog niet precies weet hoe dit gebeuren moet. Wist hij het, dan zou hij niet aarzelen de leden een injectie te geven tot activering. Hoe maken wij onze leden actief? Door deze vraag zo te stellen belijden wij dat de leden in 't algemeen niet actief zijn. Enerzijds is dit een beschamend feit, anderzijds een geluk dat onze ogen daarvoor open zijn. Een kleine schets van de toestanden in de gemeenten. Zondagmorgen is er prediking des Woords met hier en daar een middagdienst, die meestal slecht bezocht wordt. Ook de bidstonden worden niet druk bezocht, terwijl de catechisaties niet de belangstelling hebben die ze verdienen. Er is een tekort, een rusten op wat verkregen werd, een overlaten van de arbeid aan de voorg. Er is in de gemeente bloedarmoede, kleine verwachting, weinig honger, en 't geestelijk leven een gewoonte en plicht geworden. Hierover hebben wij ons ernstig te bezinnen en in diepe ootmoed te buigen. Wij moeten deze verkeerde toestand erkennen. Dit is moeilijk, dat kost zelfverloochening. Het is gemakkelijk feestjes te houden, je groter voor te doen dan je bent, dan met de verloren zoon tot de Vader gaan. Erkenning van de ware toestand is de eerste stap naar geestelijk herstel en tot activering van onze leden. In verschillende kerken is het geloofsleven versterkt. Er zit geen leven meer in. Door zelf als voorg. en bestuursleden uit de verstarring te gaan tot de Man van Smarten, om opnieuw met Hem meer levend te worden, kunnen wij ons uit die verstarring losmaken. Wij zullen bij Hem moeten zijn en blijven, willen wij onze leden activeren. Er moet vooral weer een intens bidden komen: „Amen, kom Heere Jezus, ja kom haastelijk”. De gedachte aan deze wederkomst zal de gemeenten prikkelen tot activiteit.

Hoe maken wij onze leden actief?

Door onze eigen lauwe toestand te erkennen.

Uitgaan uit de verstarring.

Zich bekeren tot de levende Heer.

Zich verantwoordelijk te weten als een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, om te grijpen die ten dode wandelen, door te leven als wachters op Sions muren, die uitzien naar de nieuwe morgen, maar tegelijk handeling doende totdat Hij komt.

De voorz. verlaat de verg. en Ds. Hardenberg neemt de leiding over. Ook op deze inleiding volgt een leerzame en levendige bespreking, en wordt vooral gewezen op de waarde van het gebed.

De voorz. dankt de inleiders voor hun werk en de gemeente te Almelo voor haar gastvrijheid.

De volgende conf. zal D.V. gehouden worden te Hengelo op 26 Maart '49. Als inleiders worden genoemd: Ds Slort, Almelo: „Het duizendjarig Rijk” en M. Germeraad, Hengelo: „Ons Jeugdwerk”.

Twee broeders gaan nu voor in dankgebed, waarna tot slot gezongen wordt lied 5.

Aanwezig waren 34 broeders, vertegenwoordigende 7 gemeenten.

De secretaris,
G. HULLEMAN.

Zendingsrubriek

Zr. Willie Zerbst. Ook deze zuster wil graag, zo zij een uitnodiging daartoe ontvangt, zendingsspreekbeurten vervullen.

Aanvragen moeten worden gericht tot de secretaris der U.Z.C., Da Costastraat 7, Arnhem, die op zijn beurt deze zaak weer in orde maakt met onze adspirant-zendingeling.

Waarom zou het werk in dit opzicht niet verdeeld kunnen worden, b.v. dat zr. Zerbst voor haar rekening de hollandsche gemeenten neemt, Eindhoven, Treebeek, de Gelderse en Overijsselse gemeenten, terwijl het noorden voor rekening is van br. Jut?

Willen onze zendingscorrespondenten hiermee rekening houden? We verwachten een stroom van uitnodigingen.

Pluk de dag, en buit de kans ten volle uit! Activeer uw gemeente! Hier is een prachtgelegenheid!

Reeds enkele zendingscorrespondenten schreven mij aan; ik verwacht nog meer aanmeldingen. Wie volgen er?

Congo. Nu de keus van het zendingsveld op de Congo gevallen is, moeten we ons ook vertrouwd maken met dit land.

Onderschat de grootte van de Congo niet. Sla de kaart van ons werelddeel Europa eens op. Hebt u haar voor u liggen? Ja, prachtig!

De Congo geprojecteerd op Europa, legt dan beslag op Duitsland, Nederland, België, Frankrijk, Zwitserland en Italië. Zo verkrijgt u een indruk van de uitgestrektheid van dit land. Wat een land!

Nadat Stanley in 1871 de wereld verbaasd had door contact te maken met de verloren gewaande Livingstone, werd hij door een amerikaanse en britse courant belast met nieuwe onderzoekingen in Afrika. Voor ons is echter van belang zijn vaststelling van de loop van de Congo rivier tot aan haar monding. Hij was in het hart van Afrika gekomen via de oostkust en 999 dagen later, na een moeizame tocht van ontberingen, strijd en teleurstellingen en koppig doorzetten had hij de monding van de rivier aan de westkust bereikt.

Terwijl Stanley verbeteren zijn weg zocht in donker Afrika, was een geheel andere man in Engeland bezig de kaart van Afrika te bestuderen. Robert Arthington, een inwoner van Leeds en een warm vriend van de B.M.S. was de mening toegedaan dat de Wederkomst des Heeren vertraagd werd, omdat het Evangelie nog niet genoegzaam verbreid was geworden. Van zijn kant was hij genegen en bereid om zijn vermogen ter beschikking te stellen van zendingspioniersarbeid. Doch hij wist toen nog niet, dat van een ander gezichtspunt uit, Stanley eveneens zich ophield met ditzelfde probleem. Hij stelde zich voor om de Congo van uit de zee kant te betreden en in 1877 kwam hij met dit voorstel en financiële steun bij de B.M.S. om zending te drijven in de Congo.

Acht honderd mijlen ten noorden van de Congo n.l. in Kameroen, waren er echter twee zendingen van de B.M.S. aan de arbeid. Hun namen mogen we in geen geval vergeten: Thomas James Comber en George Grenfell. Als geboren zendingsstrategen hadden zij reeds enige keren hun ogen op de Congo laten vallen. Stel hun vreugde voor toen zij het bericht ontvingen, dat zij gemachtigd werden om te proberen een nieuw zendingsveld te openen langs de Congo-Lualabarivier. En indien hun ervaringen dit rechtvaardigden om het werk in Kameroen

te staken. Opgemerkt moet hier worden, dat toen Duitsland de Kameroen ging beheren de zendingsarbeid daar overgenomen werd in 1887 door de z.g. Baseler Mission.

Bij het horen van dit nieuws wierp Comber zijn hoed van loutere vreugde in de lucht!

Comber en Grenfell verloren geen tijd. Een eerste korte tocht werd in 1878 gevolgd door een tweede, waarbij zij gingen tot San Salvador. Hier werden zij verwelkomd door de koning van deze streek. Hun initialen schreven zij op een boomtrunk en zij maakten tevens studie van hun invloed op de inboorlingen.

Om kort te zijn: San Salvador werd de eerste post van de zending in de Congo.

Deze beide verkenningstreken openden machtige mogelijkheden. Grenfell zag de noodzakelijkheid van transport langs de mysterieuze mijlen van de grote rivier in, terwijl beiden gevoelden dat het grote avontuur om meer werkers vroeg. Daarom keerde Comber naar Engeland terug om rapport uit te brengen en de zaak te bepleiten voor de B.M.S. en de gemeenten aldaar. Het Congo avontuur vond een warme voorstander in Alfred Henry Baynes, de toenmalige secretaris der B.M.S. Ook de gemeenten waren bereid om het nieuwe zendings-terrein te ondersteunen. Viel de hand der Voorzienigheid hierin niet te bespeuren?

Toen Comber op 26 April 1879 van Liverpool wegzeilde, had hij het volgende gezelschap bij zich: W. Holman Bentley — probeer deze naam te onthouden —, H. E. Crudgingten, en J. S. Hartland. Door deze namen hier te geven, eren we hen: deze helden der zending. Een enthousiaste zendingsvriend uit Wales gaf hen allen een p. st. in klein geld en tenslotte in een uitbarsting van geestdrift zijn horloge met ketting! Maar Comber had een nog groter schat bij zich: zijn jonge vrouw. En zo, vervuld van grote verwachtingen, werd de aanval in de naam van Jezus Christus tegen de Congo ingezet.

Het nieuwe arbeidsterrein der B.M.S. was uitgestrekt, zeer gevarieerd en gevaarlijk! De Congo rivier zelf was 3000 mijlen lang, vol zandbanken.

Alfred Stonelake, die in 1900 hierheen uitgezonden werd, sprak over de gevaren der rivier als draaikolken, zandbanken, half-vergane bomen, meedogenloze dieren in de wouden en overal muskieten.

Joseph Conrad schreef over een reis in deze streken, dat stroomopwaarts de rivier geleek op een reis naar het einde der wereld, omzoomd door een braspertij van groenvegetatie met reuzenbomen: een lege stroom, een grote stilte, een ondoordringbaar woud.

Het was inderdaad een veld, dat wachtte op het licht van Jezus Christus om te belichten degenen, die gezeten zijn in duisternis en schaduw des doods.

(Wordt vervolgd.)

Met hart. zendingsgroeten,
voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

Mag ik . . . .

even met u praten? 't Gaat over en voor onze militairen. 't Laatste artikel in De Christen hebt u natuurlijk gelezen. En gemerkt dat dingen, die we hier gemakkelijk de baas kunnen blijven, in de zo heel andere omstandigheden van het militaire leven voor de jonge man

een grote beproeving en een bron van grote strijd vormen.

Vandaar, dat we hun telkens een, zij het dan ook schriftelijk, handdruk geven. En die handdruk wordt graag aanvaard. Soms is het nodig dat zo'n handdruk nog eens onderstreept wordt. En daartoe lenen zich dagen als de, voor ons nu nog vrij ver afliggende, Kerstdagen. Willen zij, onze jongens, die handdruk voelen, dan moet nu reeds de verzending van wat we hen willen geven, plaats hebben. En daar wordt hard aan gewerkt. We sturen: een kalender, een boekje met radiotoespraken tot de militairen, een zakagenda, peper-munt, tandpasta en scheermesjes. Iets dat nuttig is en iets dat aangenaam is. Dat kost met elkaar zo'n 500 gulden. En dan komt er nog de verzending bij. Hoeveel die kost? Dat weet ik nog niet precies. En dat is iets waar de secretaris van de Militairen-Commissie zich eigenlijk ook niet druk over behoeft te maken, vindt u wel?

Daarom: Gemeenten, kerkeraden, jeugdverenigingen, houdt een extra-collecte voor dit doel en stuurt die dan naar Ds. Jansma.

Daarom: ouders, familieleden, verloofden of vrienden van onze jongens, vult even een giro-biljet in voor dezelfde Ds. Jansma en zorgt er voor dat we de pakjes kunnen verzenden zonder dat de bodem van de voor dit doel bestaande kas te zien komt.

We hebben plm. 120 adressen in Indonesië en plm. 40 in Nederland. Hoeveel van die laatsten nog bij het eerste getal zullen komen, weet ik niet. Maar we houden ze hier al in de gaten om ze later, als ze naar Indië gaan, vast te kunnen houden. En als u nu met elkaar zorgt dat het ook financieel gaat, dan gaat het.

Ik denk dat alle secretarissen van onze gemeenten dit onder ogen krijgen. En daarom: broeders, zorgt er voor dat dit bekend wordt. Ik dank u voor uw medewerking en sluit met:

Voor de militairen hier en overzee

Doet u natuurlijk aan de Kerstpakketten-actie mee.

Uw H. HORNSTRA,
Meteoorstr. 10, Treebeek.

de hemel gaat, maar ik ga er ook geen". De man gaat nooit naar een kerk of kluis, doch leeft er eenvoudig op los.

Toen ik hem daarop vroeg, waar hij zijn gaan naar de hemel op grondde, klopte hij zich op de borst zeggende: „Hierop, dat zegt mij, dat ik goed ben".

Deze fout maken velen; zij menen, dat God oordeelt volgens hun gevoelens. Zij zijn in Adam en veronderstellen, dat ze zich achter wat vigebladeren voor de Heilige kunnen verbergen. Ze denken met wat eigen-gerechtigheid aan Gods gerechtigheid te voldoen.

Dit zijn in Adam heeft echter als eind de dood.

Somber, donker, duister einde, de dood. Dat is het laatste. Als we bij dit station arriveren is alles afgelopen. Bij de een mag dan de dode begraven worden onder een scheepslading bloemen, bij de ander mag niets zijn dan de tot zwijgen manende naakte kist. Het verandert aan de zaak zelve niets. De mens in Adam sterft. Er is geen ontkomen.

In Christus is het leven.

Zoals in Adam de dood regeert, zo heerst in Christus Jezus het leven. Het leven, dat onvergankelijk is.

In Christus heeft God voor ons de poort van het eeuwige leven open gedaan. Hij roept ons toe, dat we niet langer zullen vluchten voor de engel met het vlam-mende zwaard, maar dat we ons omkeren en de blik naar Golgotha wenden. Want daar heeft de dood Hem getroffen, Die de dood niet schuldig was. En omdat Hij de dood niet schuldig was, daarom wil God u en mij laten delen in Zijn leven. Ge dorst naar het leven en ge kunt het niet vinden? God biedt het u aan in Christus.

Christus en Adam, dat zijn de twee Groten, die de wereld regeren. In het gevolg van de eerste komt het leven tot ons, in dat van de tweede de dood. Nu is het aan u, wat gij kiezen wilt. De dood hebt ge, want van nature zijn we allemaal in „Adam". Het leven kunt ge krijgen, door tot Christus te komen.

Wie zich ziek voelt gaat naar de dokter.

Wie zich aan de dood onderhevig weet ga naar Christus. Hij heeft het leven.

H.veen.

H. SIKKEMA.

DE GROTE TWEE

Het gaat niet in de eerste plaats om de grote drieën hun rivaliteit, maar wel om de grote Twee.

Adam en Christus.

Zij zijn het, die de mensen in twee kampen verdelen.

Adam en Christus leven niet op voet van gelijkheid met elkaar, maar zijn voortdurend in oorlog. De een kan eenvoudig de ander niet verdragen.

Van nature leven alle mensen in Adam.

Ons verschijnen in deze wereld is een verschijnen, een zijn in „Adam". Met onze beste wil kunnen wij daar niets aan veranderen. Hier telt ook geen verschil in stand of rang, of men koning, bedelaar of minister-president is, het verandert aan het zijn in Adam niets.

Ieder mens voelt in zijn bloed die donkere driften laaien, die Adam ontketend heeft, toen hij at van de boom van kennis van goed en kwaad. Nog steeds wil elk mens voor zichzelf bepalen, wat recht, wat onrecht is. Nog steeds willen wij zelf het voor het zeggen hebben, wat goed, wat kwaad is.

Iemand zei onlangs tegen mij: „U zegt, dat u naar

Geen grenzen meer

Er zal nog wel nimmer kopy voor zulk een rustig blad als het onze geschreven zijn op zulk een onrustige plaats als deze is. Telkens weer wordt de stilte van deze herfsttag verscheurd door het dreunen van duizenden moderne paardhoeven — motoren ronken, draaien voor proef, plotseling gaat de deur dicht, blokken en klampen worden weggetrokken en langzaam rolt een tonnenswaar vliegtuig van ons weg, rijdt naar de startbaan. Weer draaien de machines op hoger toerental en daar gaat de moderne Icarus, steeds sneller, nog aan de aarde gebonden, nog, en dan niet meer. Tegelijk machtig en driftig spoedt de vogel zich voort naar de hoogte, de wielen klimmen weg in de buik. Londen is vertrokken. Zojuist ging Brussel. Van andere werelddelen en -steden landen de schepen van verschillende vloten. Het donkert reeds, maar ze komen en gaan, de passagiers. Sommigen misschien met vrees. Nijmegen is nog niet zolang geleden neergestort.

Hier, op Schiphol, wachtend op een paar vrienden,

herinner ik mij weer m'n eigen eerste luchtreis. Herinner ik me ook hoe ik de vrees, geboren uit een droom, die mij jaren voordien twee keer verschrikte, moest overwinnen. Ik droomde, dat ik vloog. Het vliegtuig verongelukte. En nog zie ik me met de arm in 't verband naast de dokter door 't ziekenhuis wandelen om de andere passagiers te bezoeken. Mijn droom was gelukkig bedrog, want toen de werkelijkheid mijn deel werd, koersten we rustig over de Zuiderzee naar Neerlands hoofdstad. En terug naar de Friese.

Er zijn geen grenzen meer. Wat weet de piloot nog van slagbomen? Wat weten wij er nog van, wanneer we de knop omdraaien? Over alle bergen golft het geluid en de hele wereld bijkans rolt de kamer binnen. Zijn wij niet getuigen van verdwijnende grenzen. Spotters plagen de Friezen wel eens met hun republiek in wording, maar ondertussen heeft Nederland zich op allerlei wegen verbonden met de staten, vooral ten Zuiden. Steeds vager worden de lijntjes op de kaart der kinderen en als de Esperantisten nu ook nog de overhand krijgen, zijn de naties verenigd. We gaan naar de ene wereld, al gaat het misschien met horten en stoten. Daarom kunnen wij ons ook levendig de mogelijkheid voorstellen, dat straks die ene wereld van één punt uit geregeerd zal worden. En daarom staan wij niet afwijzend tegenover die woorden uit de Schrift, die daarvan spreken, reeds spraken, toen men nog niet eens wist onder de mensen hoe groot die wereld wel was.

Men zou kunnen zeggen dat de tijden zich volenden. Dat we met vaart op weg zijn naar die tijd, die zichzelf een eind zal bereiden. Wanneer de van God zich losgemaakte mens zonder enige relatie met zijn Schepper de lakens zal uitdelen en alle waarachtige warmte van het hart zal hebben plaats gemaakt voor de koele berekening van het denken in staal, steen en getallen. In die wereld zal er voor de gemeente, die leeft door de liefde van God, geen thuis meer zijn. Dan zal zij meer dan ooit verlangen naar de komst van de Redder, de Zaligmaker, Die nu nog vertoeft te komen, omdat de wereld der mensen voor overname nog niet rijp is. Omdat de maat harer zonden nog niet vol is.

Soms kan ons, zittende temidden van vrolijke mensen en met het gezicht op Skymasters en Constellations, het verlangen naar Zijn komst overvallen. Om er maar uit te zijn? Misschien. Maar ook, opdat eindelijk God vereerd en gedankt zal worden en de heerlijkheid van de Koning der gerechtigheid en des vredes geopenbaard zal worden. Van Zijn regering ondervonden we reeds een voorsmaak in de gemeente, waar ook geen grenzen van ras en rijkdom meer zijn. Laten wij deze gemeente steeds meer zien als een onderpand van wat komen gaat. En er zelf zo in leven.

HUIZINGA.

Mededelingen

AFSCHEID DS LOUW

Op Zondag 21. November a.s. hoopt Ds Louw in de namiddagdienst om 5 uur en een samenkomst des avonds om 8 uur, beide in de Kerk aan de Meeuwerderweg, afscheid te nemen van de gemeente te Groningen. Aan belangstellenden, die in verband hiermede logies wensen, wordt verzocht zich zo spoedig mogelijk op te geven aan H. A. Mostert, Hoornsediep 81, Groningen.

De secr.

Advertentiën

Verloofd:

Willy Plat
en
Johan Vis

Apeldoorn, Waterloseweg 61
Hengelo (O.), Vondelstraat 24
31 October '48

Gelovig meisje, 32 jaar, z.z.g.g.

als huishoudster

waar huisvrouw ontbreekt.

Brieven onder No. 5.11, Adm. De Christen.

Heer, gepensioneerd Rijksambtenaar (Provincie Groningen), 59 jaar, zoekt

nette gelovige juffrouw

evenals hij in het bezit van enig vast inkomen.

Brieven onder letter H. aan H. Koning, Schildersbedrijf, Valtharmond (Dr.).

Vrijdag 12 November a.s.
hopen D.V. onze lieve
ouders, behuwd- en groot-
ouders

Hiebo Muntinga
en

Berendina Huizinga

de dag te herdenken
waarop zij voor 40 j ren
te Stadskanaal in het
huwelijk zijn getreden.

Hun liefhebbende
kinderen, behuwd-
en kleinkinderen.

Groningen, Nov. 1948.
Prof. Rankestraat 38.

Thuis van 5—6.30 uur.

Hierbij zeggen wij U, mede
namens wederzijdse ouders,
hartelijk dank voor de zeer vele
blijken van belangstelling voor
en bij ons huwelijk ondervonden.

H. A. Ekkelenkamp
M. B. Ekkelenkamp-Hulleman.

Deventer, Nov. 1948.
Halvestraat 17.

BESTEL GEEN 100

tekstbundels van

„Lofzangen en Gebeden”

want die zijn er niet meer.

Doch aan een klein restantje
kan ik U nog helpen. Gemeenten,
weest er dus bij! Nu vooral geldt:
wie eerst komt die eerst maalt.

Beheerder **Lectuurfonds**
Tetterodestraat 47 - Haarlem

Telefonisch aangesloten
onder no. **131**

DRUKKERIJ

BRANDENBURGH
WORKUM

Voor de Catechisatie

Ds. J. Louw: Hoofdzaken van Bijbelkennis	f 0.25
„ De Bijbelse Geschiedenis in Grote Trekken	f 0.25
„ Lesboekje voor Geloofsleer	f 0.30
„ Baptisten Vademecum	f 0.15

LECTUURFONDS

Tetterodestraat 47 - Haarlem

Voor Bijbellezingen en huiselijk gebruik

Bijbel (Galjard)	f 4.80
Nw. Testament met Psalmen in Nieuwe Vertaling	
royaal formaat	f 3.60
zakformaat	f 1.20

LECTUURFONDS

Tetterodestraat 47 - Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2922

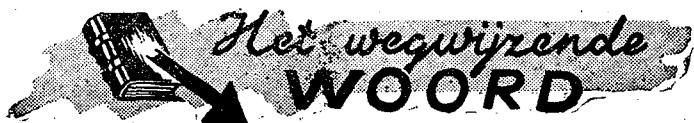
VRIJDAG 12 NOV. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

De steile weg naar rijkdom

De weg van het geloof is een gedurig stijgende weg. De weg van het geloof is de weg van de gehoorzaamheid. De weg van de gehoorzaamheid is de weg van het offer, van het prijsgeven, loslaten.

Abram werd geroepen uit zijn land, maagschap en vaders huis. Jozua verklaart het aldus: Alzo zegt de Heere, de God Israels: Over gene zijde der rivier hebben uw vaders vanouds gewoond — en zij hebben andere goden gediend. Toen nam Ik uw vader Abram....

Om God te gehoorzamen verliet hij alles, wat tot dusver zijn leven vulde. Abram luisterde naar God en trok uit.

Hij scheidde van Lot en was tevreden met het minste deel, om Gods wil.

Hij zond Ismael heen met Hagar en verloor daardoor weer een stuk van het natuurlijke leven.

Hij wandelde met Izak naar de Moria en was bereid ook deze gave Gods af te staan. En zo bleef hem niets anders over dan God Zelf.

De weg der gehoorzaamheid voert dikwerf in de eenzaamheid, in de vereenzaming. Steeds dichterbij kwamen de slagen voor deze man en hij droeg ze niet alleen, maar werd erdoor dichterbij tot God gedreven.

Hij heeft geloofd. Niets minder. En dat is genoeg. Het is veel voor een mens. Jezus Christus. Die eer was dan Abraham, geloofde God en ging de weg, want: In de rol des boeks is van Mij geschreven, Zie, Ik kom. Om Uw wil te doen. Vanaf de Jordaan des lands tot de Jordaan des doods en daarachter.

Ook Hij werd steeds eenzamer en Zijn weg werd steiler. Hij ging van offer tot offer. Wie is tot deze dingen in staat? Wie kan al maar prijsgeven, achterlaten, afscheid nemen, wegzenden en tenslotte het onbegrijpelijke, absurde doen, alleen maar volgend de Stem?

De weg van de gehoorzaamheid is de weg naar de rijkdom. Want werd Abraham armer naar het oordeel

Unie Radio Commissie

Het bericht, dat verleden week gepubliceerd werd, berustte op een **officiële** mededeling van de N.C.R.V.

Van een later ingetreden wijziging ontving ik **te laat** bericht.

Vandaar deze nieuwe mededeling.

Op Vrijdag 19 Nov. a.s. hoopt Ds N. J. van Beek van Delfzijl

een Morgendienst

van 10.30—11 uur voor de N.C.R.V. te verzorgen.

Namens de U.R.C.,
d. H.

der mensen, hij werd rijk in God. Steeds geweldiger werd hem zijn God. Op de weg naar het altaar op de Moria werd een lied in hem geboren, dat later door de engelen op de paasmorgen werd aangeheven.

Hij ging daar met de zoon der belofte. Getrouw aan het vernomen gebod. Drie dagen lang ging het dieper en dieper. Het zand der woestijn en de sterren in de nacht stieten op het woord van God. Vergiste God Zich niet?

Toen zei hij, en hij wist niet wat hij zei, doch hij sprak uit het geloof: „God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien”. En zo niet? „God is machtig hem ook uit de doden te verwekken”. Had God dat niet gedaan bij de geboorte? Was Sara niet verstorven? Zou deze God iets te wonderlijk zijn?

Zo schreed hij voort aan de hand van die God, Wiens naam wonderlijk is en Die met vaste hand Zijn kind leidt op de zware weg om hem te leren wandelen in het geloof. Welk een God. Welgelukzalig is de mens wiens God de God van Abraham is.

In dat geloof ging Jezus Zijn weg, in gehoorzaamheid. En zie, Hem is een naam gegeven, welke is boven alle naam in hemel en op aarde.

Misschien zijn uw wegen moeilijk en valt het u zwaar los te laten. Laat los. Dat God alleen de rijkdom worde van uw hart. Gedenk Lot. Gedenk de vrouw van Lot. Gedenk Abraham. Wat zou het een mens baten, wanneer hij alles kon winnen en het gezicht op God verliezen?

HUIZINGA.

Losse Schakels

Bevestigen of De Amerikanen hadden het eiland ondermijnen Guadalcanar op de Japanners veroverd. Op zekere dag werd een afdeling Amerikaanse soldaten, die terugkeerden naar hun verblijfplaats, verrast door de volgende mededeling, aangeplakt aan de ingang:

„Amerikaanse soldaten worden vriendelijk verzocht voorzichtiger en kieskeuriger te zijn in de keus hunner woorden, vooral wanneer inboorlingen hen behulpzaam zijn in het lossen van schepen, het opladen van vrachtauto's en het bouwen van onderkomens.

Amerikaanse zendelingen verwijlden vele jaren onder ons en leerden ons geen onreine taal te gebruiken. Elke dag, dat Amerikaanse soldaten, die hier zijn, slechte taal bezigen, ondermijnen ze het werk dat uw zendelingen hier, onder ons gedaan hebben”.

Het stuk was getekend door een inlands opperhoofd.

Het verzoek zal ongetwijfeld geholpen hebben, want te handelen, gelijk die Amerikaanse soldaten deden, berust op onnadenkendheid. Het is niet de verkeerde opzet, maar het zich geen rekenschap geven van wat men doet waardoor zoveel kwaad gebrouwen wordt. We ondersteunen de Evangelie-verkondiging en ondermijnen haar tegelijkertijd door een leven, dat niet met het Evangelie, de Boodschap van liefde strookt. Inplaats dat ons gedrag en houding, de oprechtheid en welgemeendheid van onze arbeid onderstreept en ieder christen met zijn leven er zijn handtekening onderzet, plaatst men er door zijn onvriendelijkheid en slechte taal, een kleiner of groter vraagteken achter.

Kranten- We verlangen geen overheidsensuur op het-censuur geen gepubliceerd mag worden. Ieder mag publiceren wat hij wil „behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de wet”. Maar we mogen wel censuur oefenen terwille van onszelf en ons nageslacht. Op de Conferentie van Zevende-Dags-Baptisten in Amerika werd besloten die bladen te boycotten, die de nieuwsgierigheid en nog meer dan dat prikkelen door het opnemen van daartoe strekkende artikelen en berichten. Bladen, wier inhoud immoreel is, zullen geweerd worden.

Dat is een nuttig ding. Al onze lezers kunnen een heel goede invloed op de pers uitoefenen, wanneer ze niet alles maar slikken, wat hun als nieuws en moois in woorden en plaatjes wordt voorgezet. Wanneer er uit de kring van de lezers geen protesten rijzen, gaan de redacties — misschien wel onder aanwijzing van de graag-veel-geld-verdienende directies in een verkeerde richting verder.

Een protest, behoorlijk opgesteld en gemotiveerd was in verschillende gevallen althans niet zonder gunstige uitwerking. De ondervinding heeft ons dat geleerd.

Voor al predikanten kunnen een grote invloed op de inhoud der bladen uitoefenen, wanneer ze te rechter tijd en op de rechte toon, op art. en illustraties wijzen, die het zedelijk peil onder ons volk naar beneden halen. — Op huisbezoek mag het gesprek ook wel eens gaan over de kranten die in huis komen. Niet om die te toetsen op hun politieke strekking, maar opdat de leden en hun gezinnen het gevaar leren onderkennen van het moreel gevoel verzwakkende lectuur van niet goed geredigeerde dagbladen.

Tegen een ge- In een Amerikaans Baptistisch blad loofsbelijdenis wordt het pleit gevoerd voor het opstellen van een geloofsbelijdenis. Het herinnert er aan, dat er door sommigen geageerd werd tegen een geschreven belijdenis van hetgeen we geloven. Het vertelt daarbij het geval van een Schot, die in handen van struikrovers gevallen was, die van hem eisten, dat hij hun zijn geld zou afgeven. De Schot weigerde dit en eerst nadat hij een flinke dracht slagen gekregen had erkende hij de zwakste partij te zijn en liet zijn zakken leeg maken. De rovers vonden er vijf centen in en vroegen hem verwonderd, waarom hij zo'n pak slaag had over gehad voor vijf centen. De Schot antwoordde daarop, dat hij niet wou, dat bekend zou worden in welk een berooide toestand hij zich bevond.

U voelt wel, lieve lezer, waar de schrijver met deze illustratie naar toe wil. Het is droevig, dat we de wereld in gaan met een geloof, dat niet klaar en duidelijk geformuleerd is. Het is heel goed dat we ons geloof uitdrukken in ons leven, maar we moeten het eveneens in woorden doen.

Verdoofd We moeten oppassen, dat we het gevoel van onze identiteit niet verliezen. Er gaan mensen rond, die graag injecties geven, die de christen in een staat van verdoving brengen. De baptist, die er een gehad heeft weet haast niet meer dat hij baptist is. Zijn geest is van kleur verschoten. Er heeft een geestelijke inteelt plaats. Arme man, wiens gezicht veranderd is in een masker! Hij geeft heus geen blik van „ruim” te zijn, broederlijke gezindheid te bezitten. De toenadering, die ontstaat uit verlies van het eigene, betekent het inboeten van de kwaliteit. De persoonlijkheid gaat achteruit. Hij helt over naar het individu. We hebben respect voor iedere christen, die een eigen overtuiging heeft en daaruit leeft — ook al is zijn overtuiging de onze niet, en we willen graag met hem samenwerken zonder dat aan deze of gene zijde iets van eigen overtuiging wordt prijs gegeven.

We zijn Baptisten uit overtuiging. We zijn het om Christus' wil. Onze betrekking tot Hem heeft het ons gemaakt. Om onze trouw aan Hem zijn we het. We geloven, dat we door ons baptistisch getuigenis te propageren, onze medemensen en in het bijzonder onze medechristenen een grote dienst bewijzen. Onze arbeid beoogt dat de mensen zullen worden, wat wij zijn — maar het dan nog beter zullen zijn. We wensen de wereld met baptisten vervuld te zien en werken nochtans graag samen met mannen en vrouwen, die het uit overtuiging niet zijn. Eerlijkheid voorop. We weten, dat er vele christenen zijn, die geen baptisten zijn. Wij zijn het wel en zijn er van overtuigd, dat we een goede boodschap voor ze hebben. Daarom moeten we, wat er aan overtuiging in ons gegroeid en gerijpt is, de anderen voorhouden in woorden en daden.

Leerzaam De gelijkenis van de oneerlijke rentwaarnemen meester, die we lezen in Lucas 16, heeft

al heel wat hoofdbrekens gekost. We hebben zeker wel eens het gevoel gehad, dat de keuze van dat beeld niet gelukkig was. De man, die de goederen van zijn meester niet goed beheerd had wist zich handig uit de onpretige situatie te redden. Hij zag zijn kansen en nam ze uitstekend waar. Het heden had hij verspeeld; zijn toekomst zocht hij te redden.

Wanneer we de Heere Jezus niet goed verstaan in zijn commentaar op de houding van de onrechtvaardige rentmeester, dan wijst dat er wel op, hoe ver we in bepaalde opzichten van Hem afstaan. De Heere prijst het goede in het gedrag van de rentmeester — niet het zedelijk goede, want dat was er niet in, maar het verstandige, voorzichtige, handige. Hij stond er slecht voor. Graven kon hij niet en te bedelen, daarvoor schaamde hij zich. Maar toch ging hij niet bij de pakken neerzitten, maar zag een kans er door te komen. Dat prijst de Heer in zijn gedrag aan. En over hetgeen daarin laakbaar was, zwijgt de Heiland.

De vraag is nu: doen wij niet vaak het omgekeerde? We hebben het druk over het slechte in houding en gedrag van de onbekeerde mensen. We praten heel veel over die slechte wereld. We beklagen ons en klagen haar aan. Maar wat in haar doen is aan te prijzen, dat zien we niet. We leren niet van haar om dat don toe te passen voor het goede doel, dat wij nastreven. We moeten bereid zijn van de kinderen dezer wereld te leren om onze kansen te gebruiken. Niet bij de pakken neerzitten, maar goed rondzien en overleggen. „Voorzichtig” zijn. Weest oprecht als de duiven en voorzichtig, listig als de slangen.

Nu heeft dat woord „listig” in ons oor een ongunstige klank. Die heeft het in de loop der tijden gekregen. Nu is *arg*-listig te zijn verkeerd. „Arg” is boosaardig, afkeurenswaardig, slecht. Listig echter is opzichzelve niet slecht. Het is: voorzichtig, scherpzinnig zijn, goed overleggen.

L.

In een ver gelegen land

Deze woorden zijn geen enkele serieuze bijbellezer onbekend. Gevraagd naar de plaats, waar zij in de Schrift voorkomen, zou het hem (haar) stellig wel invallen, dat ze gezocht moeten worden in enkele van de meest bekende gelijkenissen. Dáár is deze gedachte geweven in het kleed, dat onze Heiland bij voorkeur gebruikte om de levenslessen en goddelijke waarheden in te steken. Hij toch immers sprak tot de mensen niet in abstracte termen van een filosoof, doch in concrete beelden van de dichter. Zo lezen wij in Matt. 13: 34: „Al deze dingen heeft Jezus tot de schare gesproken door gelijkenissen en gelijkenis sprak Hij tot hen niet”. Merkwaardigerwijs staat in ditzelfde hoofdstuk ook, dat de Heer, antwoordende op de vraag der discipelen: waarom Hij tot hen in gelijkenissen sprak, zeide: „omdat het u gegeven is de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te weten, maar hun is het niet gegeven; want die heeft, die zal gegeven worden en hij zal overvloediglijk hebben; waar wie niet heeft, van die zal genomen worden ook dat hij heeft”. M.a.w. de geestelijk ziende en horende mens zal door de gelijkenissen dieper in de waarheid worden ingeleid, de geestelijk blinde en doven zullen er hoe langer hoe meer door afgestompt worden. Het komt dus niet zozeer aan op de wetenschap, zoals

die gedoceerd wordt aan de universiteiten, als wel op de wijsheid, die we leren kunnen uit de tastbare werkelijkheid van deze wereld, een werkelijkheid, die ons gegeven is als een interpretatie van de geestelijke achtergrond van het leven. De zichtbare wereld omsluit de onzichtbare, maar is er tevens de openbaring van — zoals het lichaam de persoon tegelijk verbergt en onthult. Zo is een gelijkenis te verstaan als het kleed, waaronder een geestelijke waarheid verborgen zit, doch waarin het die waarheid terzelfder tijd ook presenteert. Die waarlijk zoekt in oprechtheid des harten en een biddende geest, zal de deur tot de schatten van Gods rijkdom geopend vinden.

Bezien wij bovenstaande woorden in de verschillende gelijkenissen.

1. Ten eerste vinden wij deze uitdrukking in de gelijkenis van de talenten en de ponden. „Want het Koninkrijk der hemelen is gelijk een mens, die buitenslands reizende....”; „Een zeker welgeboren man reisde in een ver gelegen land....” (Matt. 25: 14, Lucas 19: 12). In deze beide verhalen roept de meester, alvorens te vertrekken naar het verre buitenland, zijn dienstknechten tezamen om hun geld te geven, waar zij handel mee kunnen drijven. Dan „na een lange tijd” keert hij terug om rekenschap te vragen van hun ijver. Let wel: de meester trekt zich terug voor een kortere of langere duur, maar *niet* voor altijd. Hij komt weer! En zijn terugkeer houdt in een onderzoek naar en oordeel over de handel en wandel zijner ondergeschikten gedurende de tijd zijner afwezigheid. De dienstknechten moeten dus steeds op hun hoede zijn en er zich van bewust dienen te blijven, dat zij woekeren moeten met de hun toebedeelde gaven. Waarom dan trekt zich de meester terug op zulk een grote afstand? Zou het niet beter geweest zijn vlak bij de zijnen te blijven? Het is immers het oog van de meester, dat het paard vet maakt, gelijk een bekend spreekwoord zegt.

De oplossing moet hierin gezocht worden, dat de meester zelfstandigheid en vertrouwen wil aankweken bij zijn dienaren. Een wijze en verstandige leraar zal de som of het opstel niet voor zijn leerling maken, doch trekt zich veeleer op een afstand terug om hem het zelf te laten doen. Een oud verhaal luidt, dat een koning die verzocht werd om onmiddellijk zijn zoon, die het gevaar te verduren had in de strijd tegen zijn vijanden, ter hulp te snellen, antwoordde: Laat de jongen zijn sporen verdienen. Zo is ook God een wijze leermeester en een verstandige Vader. Het moge soms hard schijnen, doch uiteindelijk is het een blijk van grote liefde. De wind moge ons vaak tegen zijn, teleurstelling en moeite ons ten deel vallen, schijnbare ondergang ons bedreigen — maar in de les van het leven op aarde mogen wij zelfstandigheid leren. Die het vertrouwen in de meester en de vader niet opgeeft (want ver weg is Hij nochtans zeer dicht nabij), zal de overwinning behalen. Ieder kent zijn eigen strijd en ieder mag ook op de kroon der overwinning rekenen. De opgaaf is niet groter dan de toegemeten krachten en talenten zijn. Wee de grote, zware eik, die met zijn dichte en omvangrijke bladertooi alle lucht en licht aan de kleine, pas opgeschoten jonge eikeboompjes ontnemt. Hij dreigt ze alle te verstikken. God wenst onze groei, gezond en sterk. Dáárom staat Hij een weinig ter zijde. Zijn glimlach is over een ieder die bidt, strijdt en handelt. Straks komt Hij naderbij en Zijn stem zal zeggen: „Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten; ga in in de vreugde uws Heeren”.

II. In de tweede plaats vinden wij deze uitdrukking in de drie lezingen van de gelijkenis van de wijngaardeniers. „Een zeker mens plantte een wijngaard en hij verhuurde die aan landlieden en trok een lange tijd buitenslands” (Lucas 20 : 9). Dit beeld is duidelijk genoeg en de Joden hebben het zeer goed begrepen. Hier is in het kort verhaald de geschiedenis van het uitverkoren volk. God heeft hun een land gegeven om te bewaren, een land, dat zij tevoren niet bearbeid hadden noch zelve gemaakt. Het viel hun als een geschenk in de schoot, evenals de openbaring van Gods wil en genade en oordeel, geschreven op de stenen tafelen. Maar... zij hebben dit alles niet gewaardeerd en gingen hun eigen weg. Zij konden dit doen, omdat God zich teruggetrokken had. Nochtans liet Hij zich in het vergelegen land niet onbetuigd. Hij zond boden om te

vragen naar de vruchten van de hun toevertrouwde gaven. Als de boden geslagen zijn en ledig weggezonden, m.a.w. als er geen godsvrucht, deugd en eer bevonden wordt onder het volk, zendt Hij Zijn enige Zoon. Maar ook Hij wordt niet ontzien. Ja, de vermetelheid is zo groot, dat men Hem doodt, opdat de erfenis hun ten deel mag vallen. Die het onderste uit de kan wil hebben, valt het lid op de neus. Zij verliezen tenslotte ook dat wat zij eens bezaten.

Het wordt ons angstig om het hart. Zagen wij in de vorige gelijkenissen, dat de afloop der meeste dienaren heerlijkheid en eer is, hier staat de zaak gans anders. Alles gaat verloren!

„In een vergelegen land.” Men vraagt zich onwillekeurig af: is God niet erg roekeloos, waagt de Heer der Heeren niet veel te veel? Risico ligt nu eenmaal in

DE GEMEENTE

wat is zij?

Over de gemeente wordt in de Heilige Schrift onder verschillende beelden gesproken. Zij is een veelzijdige schepping Gods. Tot haar te mogen behoren plaatst ons onder een bepaalde verantwoordelijkheid. Het geeft voorrechten en plichten en om deze goed te kennen, is het nodig te weten, wat de gemeente is.

Beter dan met blote woorden is dat te zeggen met vergelijkingen.

Waarmede wordt in de Schrift de gemeente vergeleken?

Een tempel.

„Wij toch zijn de tempel van de levende God”. 2 Kor. 6 : 16. Dezelfde gedachte vinden we nog uitgesproken in 1 Kor. 3 : 16 en 17 en 6 : 19. De gelovigen vormen deze tempel Gods. In Ef. 2 : 21 zegt de Apostel, dat het gehele bouwwerk, goed ineensluitend, opwast tot een tempel, heilig in de Heere, en voegt er aan toe: waarbij ook gij mede als bouwstenen dient voor een woonstede Gods in de Geest. Hetzelfde stond de Apostel Petrus wel voor ogen toen hij de gelovigen opwekte zich als levende stenen te laten gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis. 1 Petr. 2 : 5.

Het beeld van de tempel spreekt van de heiligheid der gemeente. Het bijzondere van een tempel zit niet in de kostbaarheid van het materiaal, waaruit hij is opgetrokken; ook niet in de versiering van de inwendige ruimten, of de voorwerpen, die er een plaats vinden. De tempel ontleent zijn waarde aan Hem, die er in woont; die dit gebouw vervaardigd heeft om Zijn woonplaats te zijn. Daar is Hij te vinden. Daar resideert Hij en van daar oefent Hij Zijn heerschappij uit.

Zo is de gemeente de plaats op aarde, waar God woont. God is een Geest en de gelovigen vormen, vanwege het leven des Geestes, dat hun geschonken is, die „ruimte”, waarin God woont. In de Gemeente is Hij op aarde te vinden als op de plaats Zijner openbaring. Hij is in haar midden; in haar woont God als de God van alle genade. Van haar uit strekt Hij Zijn genadeschepter over de aarde uit. Vanwege Zijn tegenwoordigheid moet de gemeente heilig gehouden worden. Geen ongelovige mag in haar worden opgenomen. Vanwege deze bijzondere tegenwoordigheid Gods moet elke steen,

elkeen, die een onderdeelje van deze Woning Gods mag zijn, zichzelf rein bewaren van de wereld.

Als tempel Gods is de gemeente onaantastbaar en onverwoestbaar. Geen gericht kan haar verwoesten — schoon wel louteren. In haar is de toekomstige wereld reeds onzichtbaar voorhanden.

Alle leven ontleent zijn waarde aan het gebruik dat er van gemaakt wordt, aan het doel, dat het heeft, de bestemming aan welke het beantwoordt. — Er is voor ons geen grotere eer mogelijk, dan te behoren tot een tempel, waarin God intrek genomen heeft.

Dat de gemeente thans nog van alle uitwendige glans verstoken is weersprekt haar adel niet. Ook Christus was in de staat Zijner vernedering zonder gedaante of heerlijkheid. Toch was Hij ook zo Gods Tempel op aarde.

Broeder en zuster: zie uw leven door het geloof groot en heerlijk!

Een lichaam.

„Wij zijn een lichaam in Christus”. Rom. 12 : 5. In de 1ste brief aan de gemeente te Korinthe komen we hetzelfde beeld vaker tegen. In hoofdstuk 12 is het breed uitgewerkt. In de brief aan de Efeziërs treffen we het zevenmaal aan. En in de brief aan de Kolossenzen viermaal.

Ons lichaam is openbaringsmiddel. Onze vermogens tekenen zich af in de bouw en de gebruiksmogelijkheden van ons lichaam. Door ons lichaam hebben we contact met de ons omringende wereld. Ondergaan we haar invloed en oefenen we invloed op haar uit.

Toen de Christus hier Gods werk te volbrengen had, had God Hem daartoe het lichaam bereid. Hebr. 10 : 5. In en dank zij dit lichaam kon de Zoon van God hier dat werk doen, waardoor Hij deze schepping aangreep, ophief en tot God terug bracht.

Om Zijn werk voort te zetten, d.w.z. het toe te passen, te voltooien, heeft Hij ook een lichaam nodig. Nu een ander lichaam dan Hij eertijds droeg. Hij moet nu een lichaam hebben, waarmede Hij overal komen, overal werken kan. Dit lichaam zijn de levend gemaakte zielen. Elke gelovige is niet maar in aanraking met Hem gebracht, doch een met Hem geworden in Zijn dood en opstanding. Elke gelovige is deelgenoot van het verheven leven, dat Christus bezit. Vanwege dat leven bezit Hij hen en heerst over hen. Vanwege dat leven zijn ze Zijn organen. In de grote verscheidenheid der leden

het leven opgesloten, maar als dat betekent, dat het leven zelve er aan te gronde kan gaan, ware het dan niet veel beter elke risico uit te schakelen?

Hier raakt men een geweldige gedachte aan, n.l. deze: Als God nu eens *niet* de boom der kennis des goeds en des kwaads in de hof van Eden geplaatst had, maar een tempel, waarin Hij Zelf was gaan wonen, zou de hele geschiedenis der mensheid geheel anders geweest zijn. Nu is het geworden tot één grote tragedie — dan ware het een blijspel geweest. Velen hebben God gevloekt en vervloekt om deze reden. Anderen zouden de klaagzang van Martha willen aanheffen: „Heer, waart Gij hier geweest, zo ware mijn broeder niet gestorven!”

't Is waar, God heeft met de gave van de vrije wil aan de mens een geweldig waagstuk ondernomen. Dit risico heeft Hij op Zich genomen. Zo niet, dan waren

Adam en Eva niet gevallen, hadden ze niet kunnen vallen. Doch ook nimmer „mensen” geworden, zoals wij „mensen” zijn, maar ledepoppen. Zouden wij zulke kinderen wensen, kinderen, die niet anders kunnen dan ons als ouders gehoorzamen? Nemen ook wij in feite niet het grote risico op ons, zodra uit ons huwelijk een kind geboren wordt? Wij verwachten toch zeker geen zonen en dochteren, die moordenaars en hoereerders zullen worden. Nochtans weten wij niets van tevoren. Wij arbeiden tot hun heil en geluk — wij vertrouwen, dat zij ons zullen liefhebben uit vrije wil; wij willen ons desnoods laten kruisigen om hun blijvend geluk. Maar als *alles* tevergeefs blijkt te zijn . . . hebben wij als ouders dan geen zelfverwijt deze kinderen verwekt te hebben? — Redelijkerwijs mogen liefhebbende, offerende ouders ook zodanige kinderen verwachten. Zo

weerspiegelt zich de rijkdom van Zijn leven. Hij heeft zulk een majestueus leven, zulk een ontzaglijke levensvolheid, dat Hij de miljoenen, die met Hem verbonden zijn, vervullen kan. Hij is het, Die alles in allen vervult.

Christus activeert ons. Vandaar dat Hij in toorn dié knecht in de buitenste duisternis laat werpen, die „boos en lui” is. Wie lui is remt de Christus in Zijn werken, in het volbrengen van Zijn werk; die houdt de voleinding op. Zijn lot zal hard en bitter zijn.

Vergeten we niet, dat we Christus' lichaam zijn. Een grote verantwoordelijkheid sluit dat in. Het roept ons tot werkzaamheid. Zelfwerkzaamheid? Geenszins! Tot overgave, opdat Christus in ons zal kunnen werken, lijden, gesmaad en verworpen worden. Ons „met Hem lijden”, waartoe we geroepen zijn, is het gevolg van Zijn leven in ons.

Een huisgezin.

Petrus zegt, dat het oordeel begint bij het Huis Gods: 1 Petr. 4 : 17. Paulus schrijft aan Timotheus bepaalde dingen, opdat hij mocht weten, hoe men zich behoort te gedragen in het Huis Gods. 1 Tim. 3 : 15. Dat Gods kinderen tezamen een gezin vormen, volgt uit de verklaring des Heeren in 2 Kor. 6 : 18: Ik zal u tot een Vader zijn en gij zult Mij tot zonen en dochters zijn.

Het huisgezin is het beeld der orde, der organische eenheid der gelovigen. Tussen ouders en kinderen ligt een levensband. Er bestaat tussen hen een eenheid des levens. Ze vormen een organisme. Juist daarom zijn ze georganiseerd: hun levenseenheid openbaren ze door hun samenwonen als een huisgezin. Het zou vreemd zijn ais vader en kinderen zeiden: we zijn een organische eenheid en dat is genoeg, en ze dus verder ieder huns weegs gingen om elkander bij bijzondere gelegenheden eens te ontmoeten. Nee, dank zij hun organische verbondenheid zijn zij verenigd, vormen ze een organisatie met onder- en nevenschikking.

De gemeente is geen toevallige of willekeurige saâmvergadering van gelijk-gerichte mensen, maar een huisgezin, waarin ieder een eigen plaats heeft met eigen taak en waarvan allen elkander dienen. Zo bouwen ze tezamen het gezin op en tegelijk en daardoor elkander.

Het huisgezin is het beeld van het geordende leven.

Ieder moet weten — voorzover hij tot dat gezin behoort — welke de „huisorde” is en zich daarnaar gedragen. Deze huisorde is gegeven door het Hoofd van het gezin en moet door de leden gehandhaafd worden. Ontbreekt de gezinsgedachte onder Gods kinderen, dan ontbreekt de orde, het vruchtbare samengaan en samenwerken. We zijn niet gered om te leven als waren we pilaar-heiligen. We zijn gered voor de gemeenschap en in de gemeenschap voltooit zich de redding.

Een bruid van Christus.

Genoemd wordt de gemeente de bruid van Christus in Openb. 21 : 1, 9 en 22 : 17. Aan de woorden Efeze 5 : 25, 26 en 27 ligt hetzelfde beeld ten grondslag.

De titel „bruid” duidt op een voorlopige betrekking. Dat wil niet zeggen, dat er iets onzekers in uitgedrukt is. De verhouding bruid — bruidegom had in Israel de hechtheid van het huwelijk.

In Openbaring 21 : 9 wordt de gemeente dan ook genoemd: de bruid, de vrouw des Lams. Er is tussen beide geen wezenlijk onderscheid. Ze spreken beide van dezelfde betrekking: de bruid is de uitverkorene van de man. Hij heeft haar zich toegeëigend, haar gekocht. Daarna heeft Hij haar de Vader voorgesteld, die haar om Zijnentwil heeft aanvaard. Ze is de gelijk-gerechtigde met de bruidegom; deelgenoot van al het Zijne.

De titel „bruid” duidt op de hoge staat der gemeente. Ze is de uitverkorene, de om Christus' wil geliefde. Om Zijnentwil heeft ze een plaats in het Vaderhuis en kinderrechten.

In Christus' toekomst ligt de hare. Zijn heerlijkheid is de hare. Het wachten is slechts op het ogenblik, dat het huwelijk zal worden gesloten en de voorlopige betrekking tussen Christus en haar overgaat in die van eeuwigdurende gemeenschap in eer en heerlijkheid.

De bruid, die hier nog in dienstmaagdgestalte rondgaat, hunkert naar het ogenblik dat ze in bruidstooi haar Heer, die ook haar Man is, zal ontmoeten. — Dat zal een dag zijn van ongekende vreugde. Dan zal de blijdschap bij Christus de Heer groot zijn. Dan zal Hij zijn als een bruidegom, uitgaande uit Zijn slaapkamer en vrolijk zijn als een held om het pad te lopen.

En Hij zal de heerlijkheid Zijner gemeente zijn.

L.

ook met God. Hij neemt het risico en wil daarvoor lijden. De zoon sterft. Wat meer kan de hemelse Vader doen? Als nu de ogen maar open gaan! Zijn dood kan ons leven worden!

Het gevaar *alles* te verliezen ligt in ieder mensenleven opgesloten. De kans *alles* te winnen, eveneens. God is in de hemel, wij zijn op aarde. Hij is in de verte, doch nabij gekomen in Christus. God werd mens. Zalig, die deze dingen aanvaardt, die in de Verlosser gelooft. De vrije wil zal hem tot groter zaligheid voeren dan ooit de Engelen kunnen deelachtig worden. Een verlore zondaar is méér dan de aardsengel Michaël, die altijd in de naaste omgeving van God is geweest. Die véél vergeven is en dit weet — heeft veel lief en jubelt het lied der verlossing.

Verlosser, Vriend, o hoop, o lust
Van die U kennen, neem het lied
Dat U in 't stof een sterv'ling biedt.
Een zondaar, die Uw voeten kust
Een zondaar, een verlore o Heer
En nu geen zondaar meer.

(Slot volgt).

A. A. HARDENBERG.

ZAND en ZAAD

U hebt wel begrepen, dat ik niet op Schiphol zat om koffie te gaan drinken. Die is er thuis ook nog. Twee vrienden van de overzijde van het Kanaal hadden het plan hier enige dagen door te brengen. Dus spoedde ik mij naar de Haarlemmermeerpolder. Het donkerde reeds toen het vliegtuig landde. De K.L.M.-bus bracht ons naar 't Leidse Plein en vandaar wandelden we naar de plaats, waar men ons enige dagen wilde herbergen.

Woensdag nam ons een vriend op in zijn auto en bracht ons naar het friese land, dwars door de Wieringermeer, waar hopen stenen ons de huizen van voor de overstroming verrieden. Het welk tengevolge had, dat we over de duitse bezetting spraken. De Afsluitdijk, monument van waarin een klein volk groot kan zijn, werd bewonderd.

Donderdag ontfermde een broeder, ook in het bezit van een wagen, zich over ons en met hem reden we naar de N.O.-polder. Het regende. Grijs was de lucht en eenzaam het veld zonder einde. Geen boom of huis. Hier en daar een nederzetting. Alleen het in schelven opgehoopte graan brak nu en dande blik. Eindeloze vlakten, zodat men zich ergens in de Oekraïne of op de prairies van Amerika waande. Nu en dan zag men ergens in die wijde ruimte een menselijk wezen en wat konden wij anders dan deze mensen bewonderen. Vergeten wij de pioniers niet. Er zijn grote boeken omtrent zulke mensen, gezinnen, die ergens in blokhutten woonden in de onmetelijke gebieden van het nieuwe land, geschreven. Die mensen kunt u nu vinden in die polder, ploeterend in wat eens de bodem van een zee was. Bij een dankdag voor het gewas moest men nimmer vergeten de man en de vrouw te noemen, die met God medewerkten. Misschien kunnen wij eens bij een maaltijd onze kinderen duidelijk maken hoeveel handen moesten werken eer wij het brood konden nemen. Vandaar is het niet moeilijk te spreken over God, Die ons elk jaar het wonder van kiemend koren toont. Wat wij maken is dood en zal nimmer leven in zich hebben, ofschoon wij slechts kunnen leven van wat het leven in zich droeg.

Weer uit de polder gekomen zijnde en ergens over de straten van een klein stadje wandelend, werden wij een ogenblik staande gehouden door een oudere dame. Vriendelijk was ze en onwillekeurig was men geneigd naar haar te luisteren. Daar ze ontdekte dat er enige engels-sprekenden onder ons waren sprak zij in die taal tot ons. „Weet gij, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om u gelukkig te maken? God heeft de wereld zo liefgehad, dat Hij Zijn Zoon gaf. En Deze is aan het kruis gestorven, opdat uwe zonde verzoend zou zijn. Kent u Hem?” Nog meer zei zij en wij luisterden graag. Een onzer verzekerde haar, dat wij in Hem geloofden. Langzaam maakte zij zich van ons los en liet ons verder gaan. Wij verwonderden ons over zoveel vrijmoedigheid en toch bescheidenheid en, al was ieder het niet met de methode der prediking eens, wij waren ervan overtuigd, dat zij met liefde en tact trachtte de Heiland te verkondigen. Dat gaat met ons in de regel wat stroever. Zijn bang anderen te kwetsen, onaangenaam te zijn, te storen en zo voort. „Misschien kan dit voorbeeld u inspireren om nu en dan met vrijmoedigheid een woord te zeggen, schiet een pijl af en bid God, dat het niet tevergeefs moge zijn.

Wie in deze dreven komt bezoekt zeer waarschijnlijk ook een pottenbakkerij. In Workum, Makkum, Sneek en Harlingen vinden we ze nog. De vrienden waren verbaasd de man te zien, die uit weke klei de schoonste voorwerpen tevoorschijn toverde. Met opzet gebruik ik dit woord. In een ander blad schreef ik daarover en ga het daarom niet weer herhalen. Wel, dat we allen dachten aan Jeremia, die in het huis van de pottenbakker ging. Toen we alles gezien hadden — van Keulse pot tot spaarpot — en wij onze dankbaarheid uitten sloeg de man plotseling alle vazen en vaten inelkaar. „De klei deugt voor deze dingen niet!” Toen maakte hij daarvan een ander vat, gelijk het recht was in zijn ogen. En waarvoor de klei zich wel leende.

Het onderscheid tussen de provincies Friesland en Groningen is wel erg duidelijk, wanneer men ze direct na elkaar bereist. De eerste leeft practisch alleen van de weide. De industrie, die er is, is afgestemd op de producten der zwartwitte kudden, die inmiddels de stallen hebben betrokken. Fabrieken voor landbouwwerktuigen, voor zuivelmachines en de talloze „melkfabrieken” zelve. Natuurlijk vergeet niemand de onvolprezen aardappels uit de bovenste gebieden van deze provincie. Groningen daarentegen is wat meer afgestemd op de handel, ofschoon ook daar vele fabrieken zijn, die niet anders doen dan de producten van het land verwerken. Stroo-carton, aardappelmeel, suiker — allemaal zaken, die voortkomen uit de geweldig vruchtbare velden van deze noordelijke provincie. Bloeiend is het bedrijf langs het Winschoterdiep, waar werf na werf het lied van de arbeid zingt. Trotse kustvaarders worden te water gelaten tegen misschien zo'n duizend gulden per ton. U weet dan zo ongeveer wat een dergelijk zeescheepje van drie tot vijfhonderd ton moet kosten.

Wat is het leven toch mooi. Wat heeft God de mens een heerlijke taak op aarde gegeven. Is de arbeid niet een zegen en herinnert ons het niet aan de Schepper? Naar Zijn beeld en gelijkenis. Wij kunnen niet uit niets tevoorschijn roepen, maar we mogen uit wat Hij geeft formeren, boetsen. Wie heeft niet vreugde aan dat wat door de handen en hoofden der mensen wordt voortgebracht? Hoe dwaas 'is het neer te zien op de zulken, die achter de ploeg lopen of onder de koe zitten; die aan de draaibank staan of de riolen der stad schoonhouden. Vervullen niet allen op de een of andere wijze het gebod van God, Die zeide: „Vervult de aarde

en onderwerpt haar, en hebt heerschappij...."?

Hoe verlangen wij naar de dag, dat al het schone niet meer met de ondergang bedreigd wordt. Dat de schreeuw der schepping verandert in een juichtoon en het klaaglied der mensen wegsterft in de jubel om een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

MUSSELKANAAL

Het wordt, medeverbondenen in de Heer, weer tijd dat ook Musselkanaal melding maakt van het werk voor de Meester. Het gaat hier nog steeds goed, alle broeders en zusters zijn op hun post. Al worden er dan hier geen grote aantallen gedoopt, toch moeten wij onze doopvont nog wel eens een keer openen. De diensten worden goed bezocht, zodat ons kerkje soms al te klein is en wij uitzien naar meer ruimte. Ook het verenigingsleven bloeit. Zelfs onze bidstonden worden flink bezocht. Al het werk gaat onder de bezielende leiding van onze voorganger en onder biddend opzien tot het Hoofd der Gemeente, goed.

Het winterwerk: Evangelisatie-samenkomsten, Zaaieractie, enz. gaat beginnen, maar wij verwachten het van Hem, Die alles bestuurt en ons ook Zijn zegen niet zal onthouden.

P. TAKKENBERG, secr.

Leestafel

DE OUDE PADEN. Dit geschriftje is uitgegeven door De Hersteld Apostolische Zendingskerk, en wel van het Hoofdkantoor te Amsterdam, Bloemgracht 98. Het is gericht aan de gelovigen in Nederland „nu de Wereldraad van Kerken deze zomer binnen onze grenzen zal vergaderen”.

De neventitel maakt het duidelijk, dat dit boekje reeds voor enkele maanden is uitgegeven. Na een inleidend woord van Apostel Ossebaar, komt een verkorte weergave van het manifest, indertijd opgesteld, toen de Apostolische Kerk (de z.g.n. Irvigianen) te Londen gesticht was.

Of deze Kerk de tegenwoordige „Hersteld Apostolische Zendingskerk” als wettige voortzetting van hetgeen toen in het aanzijn kwam zou erkennen, is voor ons wel de vraag — doch een kwestie, die ons minder raakt.

Het manifest, vertoont wel de trekken te zijn opgesteld door Engelsen, die de Anglicaanse Kerk voor ogen hadden staan. De beschouwingen over de „sacramenten” hierin ten beste gegeven, zijn de onzen niet. We waarderen echter de toon van grote ernst, die dit geschrift doorademt. — Het is wel jammer dat er thans verschillende „Apostolische” Kerken zijn, wier Apostelen elkander niet als zodanig erkennen.

L.

Mededelingen

Zondag 28 November a.s. hoopt Ds. J. Louw zijn intrede te doen in de gemeente te 's-Gravenhage-Singel. Kerk Z. Binnensingel 10.

Dagindeling is als volgt:

10 uur bevestiging (door wie de bevestiging zal geschieden wordt nader bekend gemaakt).

4 uur intrede, en aansluitend daaraan, na een pauze, 6 uur begroetingssamenkomst.

Onze zustergemeenten worden hierbij hartelijk uitgenodigd zich daarbij te doen vertegenwoordigen.

Aanvragen voor logies verzoeken wij u vóór 21 Nov. a.s. te richten aan br. W. Bots, Max Havelaarstraat 20, 's-Gravenhage.

Secr.

OBLIGATIELENIING

BAPTISTEN GEMEENTE LEEUWARDEN

Obl. no. 4a, 4d, 8a werden per 1 Nov. betaalbaar gesteld bij de Amsterdamse Bank te Leeuwarden of bij de penningmeester

J. HAAGSMA,
Gr. Kerkstraat 19, Leeuwarden.

Verantwoording

October bracht de volgende giften:

1. Voor de E.C.U.: Friese Bond f 300.—; N. N. te W. f 5.—.

2. Voor de Evangelisatie-auto: Muntendam f 50.—; Enschede f 23.—; Eindhoven f 60.—; Treebeek f 25.—; Pernis f 8.34; J. de J. te E. f 25.—; H. de J. te E. f 10.—; W. W. te E. f 25.—; H. de V. te E. f 10.—; H. K. te E. f 10.—; T. K. te T. f 10.—. Vier wielen draaien, maar de motor nog niet!

3. Voor „onze jongens”: N. N. f 1.—; J. C. T. v. B. te G. f 2.50; zr. C. M.—H. te H. f 2.50; N. N. te H. f 10.—. Hallo, denk om de Kerstpakketten!

4. Voor het Pensioenfonds: f 20.— van „Zusterhulp”, Deventer.

Hartelijk dank aan alle gevers en geefsters!

Al is het leven duur, de arbeid des Heeren moet vóórgaan, dóórgaan, omhóógggaan!

Uw blijmoedige gaven worden met blijdschap verwacht en met dank aanvaard!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.

De persen draaien

op volle kracht en produceren stuk na stuk, honderd na honderd, duizend na duizend, 10.000, 20.000, 30.000 en méér KERSTNUMMERS van De Zaaier! Hebt U de film „Geen Grenzen Meer” reeds gezien? Dan hebt U daarin tevens een treffend beeld hoe de machines dienstbaar zijn in de fabricatie van de bijbel en op hún wijze meehelpen aan de verspreiding daarvan. Zó nu is het met het KERSTNUMMER van De Zaaier, HET Kerstnummer van dit jaar! Nú werken de persen dag in dag uit, regelmatig en ononderbroken. Straks gaat dit fraaie Kerstnummer bij tientallen, honderdtallen, duizendtallen naar onze wakkere werkzame gemeenten en Zaaier-actie-comité's. Dan komt het op de méns op ú aan om de verspreiding in een weloverwogen campagne tot een goed eind te brengen, opdat in élk gezin van

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2923

VRIJDAG 19 NOV. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESSE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Het wegwijzende
WOORD

De winden zullen waaien

....en de winden hebben gewaaid....

Matth. 7 : 25.

Een ambtenaar op een eenzame post, ergens op een uitgestrekt eiland in het Noorden van Amerika, bracht van zijn reis naar New York een barometer mee. Toen hij hem had uitgepakt, bleek de naald op „storm” te wijzen.

Maar de zon scheen heerlijk en de hemel was diep blauw. Hij tikte op het instrument, schudde het heen en weer, bracht het dicht bij het vuur, kortom, deed er aan, wat het maar even kon lijden zonder het te breken. Maar het instrument bleef „storm” aanwijzen.

Geërgerd schreef hij een boze brief aan de leverancier, waarin hij deze vertelde, wat hij van de barometer dacht en hem verzocht het ding terug te nemen. Daarna ging hij op stap en bracht de barometer bij de expeditie, die hem terug zou laten bezorgen in New York.

Toen hij na een lange reis van enkele dagen weer op zijn post terug kwam had hij dus geen barometer meer, maar....ook geen huis. De storm was gekomen en had zijn huis weggevaagd.

„De winden zullen waaien” en het leven, dat niet door een persoonlijk geloof, dat méér is dan een „Heere”, Heere” zeggen, valt, en zijn val is groot. Het valt voor goed en onherstelbaar.

De Heilige Schrift waarschuwt voor de storm die komt! Sommigen zien rond en zeggen: „Alle dingen blijven alzo, als van het begin der schepping. Waar blijft de belofte Zijner toekomst?” De Heere Jezus heeft gezegd: „Ten dage, als ge het niet meent, zal de Zoon des mensen komen”. Plotseling zullen de winden gaan waaien en de mens, die Zijn woorden hoort en er zijn leven niet op bouwt, zal omkomen.

De barometer des Woords staat op storm.

Wanneer deze storm komt en uit welke hoek is van

minder belang. Dat hij komt is zeker en 't wordt ons hierom voorgehouden, opdat we ons leven tijdig en daadwerkelijk aan Christus zullen geven. 't Heeft al vaak geschenen alsof de Schrift ongelijk had: een heldere hemel welfde zich boven onze hoofden; de zon van vooruitgang bescheen ons pad. Maar onder dat alles door wees deze barometer op storm (de winden zullen waaien); wees op de grote en doorluchtige Dag des Heeren, opdat we ons huis op Christus zouden bouwen.

Over een uitwendig verschil tussen het huis, dat op de steenrots en het huis dat op het zand gebouwd was, wordt niet gesproken. Er was een verborgen onderscheid, dat echter openbaar werd, toen „de winden gingen waaien”. En van welke beslissende betekenis dat onderscheid was, trad toen ook aan de dag.

„De winden zullen waaien!” en daarbij komt het op de stijl, waarin ons leven is opgetrokken, niet aan. Wél op het fundament. Waar ligt dat?

Zit er „zand” tussen uw „huis” en de Steenrots? Lippenwerk? Onbeleden zonden? Dan zal het instorten. Christus' woorden horen en DOEN stelt het leven veilig. Anders niets.

We zien rondom ons een vastgelopen wereld, vastgelopen in haar goddeloosheid. Zij is ziek met een ziekte tot de dood. Haar nood is stervensnood. Het is een worstelen met de dood, vanwege haar zonden.

Maar deze nood is méér dan stervensnood: het zijn de barensweeën van de geboorte ener nieuwe, heilige wereld, waarin Christus Koning zal zijn. In de diepe stilte onder het bewogen oppervlak dezer wereld bereid God de openbaring van dat Koninkrijk voor. En „plotseling” nadat de winden gewaaid zullen hebben, is de geboorte-ure van het Koninkrijk daar.

Daarom herhalen wij de boodschap en oproep van onze Heere:

Het Koninkrijk der Hemelen is nabij; het is direct onder het oppervlak dezer wereld, bekeert u en geloof het Evangelie; zo niet, gij zult vergaan!

L.

In een ver gelegen land

(Vervolg)

III. In de derde plaats zijn er andere gelijkenissen, waarin de bovenstaande woorden niet precies zijn gebezigd, maar waarin toch dezelfde idee, iets anders uitgedrukt, naar voren wordt gebracht. Zo lezen we in Markus 13 : 34: „Gelijk een mens buitenslands reizende, zijn huis verliet en zijn dienstknechten macht gaf en elk zijn werk en de deurwachter gebod, dat hij waken zou". In Lucas 12 : 36 en Matt. 24 : 45 vindt men overeenkomstige beelden, waarin de heer des huizes zo lang afwezig is, dat de dienstdoende knecht begint te redeneren: „Mijn heer vertoeft te komen" — om daarna zijn plicht te verzaken en, zich eigenaar van alles wane, de mede-dienstknechten begint te slaan. In dit verband past stellig ook de gelijkenis van de vijf wijze en vijf dwaze maagden. Ook daar vertoeft de bruidegom te komen. Hij is verder weg en blijft langer uit dan men verwacht had.

Het lijkt geen twijfel, dat Jezus de wereld de ogen wil openen voor de terugkeer van God. Telkens weer legt Hij er de nadruk op, dat de tijd, waarin wij leven, ernstig genomen dient te worden. God moge veraschijnen te zijn, en de indruk geven alsof Hij Zich niet om Zijn scheppingswerk bekommert, in feite is en blijft Hij de Heer. Hij toetst de karakters, stelt ze op de proef, spoort aan tot geloof en trouwe dienst. Eenmaal komt Hij weder!

De eerste Christenen geloofden in een spoedige wederkomst van Christus. De tijd is nabij — zo riepen ze elkaar toe. Waakt en bidt! Wat zij zo vuriglijk wensten moest spoedig geschieden. God zou hun deze vreugde toch niet onthouden? Of zij schrokken terug voor de taak, die op hun schouders werd gelegd, de strijd, die hun wachtte, de vervolgingen, die op handen waren. In ieder geval leek de horizon hun vlakbij. Voor de wijde verten had menig gelovige geen oog. Zij begeerden gered te worden van het zondige geslacht, dat toch verloren zou gaan, en hadden te weinig aandacht voor de woorden van Jezus, dat het Evangelie eerst tot de einden der aarde gebracht moest worden en alle volkeren de verlossende boodschap moesten horen. Zoals altijd werd de Heer in het gelijk gesteld en velen van Zijn eerste volgelingen in het ongelijk. Eeuwen zijn voorbijgegaan en steeds bleef de wederkomst van Christus een on vervulde belofte. Waarlijk, Hij en de Vader vertoeven „in een vergelegen land". Zodoende begon men langzamerhand te vergeten, dat de terugkeer van de Bruidegom toch eenmaal zou plaats vinden. De wereld en de kerk zagen in een geleidelijke vooruitgang der wetenschap een doel op zichzelf. Langzamerhand zou alles zich ontwikkelen tot een verlichte, geordende, rechtschapen staat — een soort Godsrijk op aarde, dat door menselijk kunnen en streven zou voltooid worden. De twee wereldoorlogen hebben aan deze illusie een einde gemaakt. Wat blijft ons over? Gelukkig breekt onder de christenen de gedachte zich baan in een steeds breder wordende stroom, dat Gods beloften weliswaar vaak uitstel lijden, doch nimmer voorgoed terzijde geschoven worden. Zonder ons in details te verliezen, krijgen ook wij meer oog voor de profetische rede van onze Heiland. Wij weten van geen plaats of dag, maar houden nochtans rekening met een plotseling ingrijpen van Gods macht in dit aardse bestel. Vergissen we ons niet, dan

spitsen de tijden zich steeds meer toe. Het „ver gelegen land" komt naderbij. De tijd der genade spoedt voort, de tijd der afrekening is aanstaande. De gebiedende eis voor alle gelovigen is deze: waakt en bidt, opdat die doorluchtige dag des Heeren u niet als slapende en onwaardige zonen en dochteren overrompele.

IV. Tenslotte ontmoeten we bovenstaande uitdrukking nog een keer in een ander verband en wel in de gelijkenis van de verloren zoon. (Luc. 15 : 13). „En niet vele dagen daarna, de jongste zoon, alles bijeenvergaderd hebbende, is weggereisd in een vergelegen land". De rollen zijn als het ware omgekeerd. Werd het in de andere gelijkenissen zo voorgesteld, dat God zich terugtrok van de mens, hier distanceert zich de mens van God. En terwijl God het doet in wijsheid en liefde met een verheven doel — doet de mens het in dwaasheid en eigenzinnigheid. Is God in het ver gelegen land toch ons nabij, de mens is inderdaad ver af. Christus heeft ons hier op het hart willen drukken, dat de zonde een waarachtige scheiding, een diepe kloof maakt tussen de Schepper en Zijn schepselen. Eigenlijk is het de zonde alléén, die scheiding teweegbrengt. Ware vriendschap kan bestaan tussen mensen, die gescheiden zijn door afstand, door afkomst, rang, stand of ontwikkeling. Een geleerde, mens van de wetenschap, kan oprechte en duurzame vriendschap aanknopen en onderhouden met een eenvoudige boer; zo ook een blanke met een neger. Niet zodra komt de zonde en hoogmoed, trots en eigenwaan tevoorschijn of zelfs kinderen van dezelfde ouders voelen zich vreemden van elkaar. Zo wil God, ondanks het feit, dat Hij zo hoog en verheven is, en in het ver gelegen land, in de hemel woont, gemeenschap hebben met de mens. God kent geen zonde. Dat is onze eer en mag een bron van onuitsprekelijke vreugde zijn.

Wil de mens dit goddelijke geschenk van liefde en vriendschap aanvaarden? Al te vaak zoekt hij het vertier en werelds genot; dit alles verkiezende boven het voorrecht in 's Vaders huis te wonen. Zonde in welke vorm ook, is de band met God doorsnijden en wegzeiden naar een ver gelegen land.

Toch is terugkeer mogelijk. Inkeer, bekering en berouw zijn de voorwaarden daarvoor. De zoon moest zijn ellendige staat inzien en erkennen. Hij moest eerst tot zichzelf komen! Daarna wachtte hem de grote vreugde van de verzoening. „En als hij nog verre van hem was, zag hem zijn vader en werd met innerlijke ontferming bewogen en toelopende, viel hem om zijn hals en kuste hem". God laat de mens niet aan zijn lot over, Hij komt hem een eindweegs tegemoet. Hij ziet ons van verre schoorvoetend aankomen en rent ons met grote barmhartigheid tegemoet. Wat meer zegt, Hij achterhaalt ons in het verre land. De Zoon wordt uitgezonden om de zondaar, die hongerig en naakt terneder zit bij de zwijnen, begerig, zijn buik te vullen met de draf, die hem zelfs niet meer werd gegund, op te zoeken. Christus klopt de gevallen mens zacht op de schouder en zegt met pleitende ogen: „Kom, laat ons uit dit vergelegen land terugkeren naar de Vader".

Keer, arme zwerver, keer
naar 't huis des Vaders weer,
Hij wacht op u.

A. A. HARDENBERG.

ZAND en ZAAD

Baptisten kom je overal in de wereld tegen, ook in Nederland. Of je nu in een lift staat in een of ander Amsterdams hotel of dat je koffie gaat drinken ergens in Alkmaar. Waarmee ik maar wilde zeggen, dat men altijd op zijn hoede moet zijn. Waarmede ik eigenlijk bedoel te zeggen, dat we nooit moeten vergeten, dat het oog des Heeren ons ziet, waar ter wereld we ook verkeren. Hij is er ook. Dat is niet om vrees aan te jagen. Als het ons vrees aanjaagt zitten we in een verkeerde hoek. Het is om ons te verzekeren, dat Zijn nabijheid ons behoedt en beschermt.

U hebt wel eens van Gideon gehoord. Van Gideon en zijn bende. Die naam leeft nog voort. Niet alleen in een kistenfabriek even buiten de grootste stad in noordelijk Nederland, maar ook in een vereniging van zakenmensen, die zich ten doel gesteld heeft de bijbel op alle hotelkamers neer te leggen. Baptisten dominees logeren in de regel niet in zulke „wereldse” instellingen, zij zoeken liever de gemeenschap der broeders en daarnevens een bed, ook al vanwege de prijs, maar onlangs verbleef ik dan toch in zulk een herberg.

Opeens ontdekte ik op een plank onder het tafelblad een keurig uitgevoerd boek. Nam het ter hand en zag, dat het het Nieuwe Testament was plus de Psalmen. Een vroegere gast had er bovendien nog een blaadje met evangelisatieliederen in gelegd. Op een bladzijde voor in het Boek las ik van de Nederlandse Gideons Vereniging. Doel? Rom. 12 : 11, waar we lezen: in ijver onverdroten, vurig van geest, dient de Heere. Motto: Richt. 7 : 21. Daar vinden we deze goede woorden: En zij stonden, een iegelijk in zijn plaats, rondom het leger.

Op een kladje gemaakte notities zeggen mij nu, dat in het einde van de 19e eeuw twee christen-zakenlieden in de U.S.A. elkaar ontmoeten en deze ontmoeting had tengevolge, dat ze een organisatie stichtten met reeds genoemd doel. Zij wil zakenmensen verenigen, die in Jezus Christus geloven als enige Zoon van God. Alleen zij mogen lid zijn, die Hem aanvaard hebben als hun persoonlijke Zaligmaker en Hem trachten na te volgen in het dagelijkse leven. Men moet tevens een goed lid zijn van een plaatselijke kerk. Melden kon men zich bij het secretariaat: Verkeersweg 77, Harderwijk.

U kunt zich voorstellen welk een aangename verrassing het voor mij was dit goede Boek daar te vinden, waar telkens weer andere mensen een nacht doorbrengen. Velen zullen het, nadat ze ontdekt hebben, wat ze eigenlijk in de hand hebben, weer dichtklappen. Anderen zullen zich op een stoel of op de rand van het ledikant neerzetten en er in gaan lezen. „Werp uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen”. Wat een gezegend besluit namen toch die twee Amerikanen. Zo moest men toch eigenlijk altijd bezig zijn om nieuwe wegen te vinden, om de schare, die het Woord niet kent te bereiken.

Terwijl ik dat schreef: het Woord, moest ik opeens aan de film denken, die in deze dagen door Nederland gaat onder deze titel. Eraan ten grondslag ligt het toneelstuk van Kaj Munk, een deens predikant. Misschien heeft uw voorganger wel een bundel preken van hem in zijn boekenkast. De schrijver leeft niet meer, maar hij spreekt nog nadat hij gestorven is. In dat toneelstuk, nu ook film, wordt op aangrijpende wijze de worsteling van een jonge man, die voor predikant gaat studeren, uitgebeeld, die hij heeft door het feit, dat hij wel gelooft in het Woord, in het Wonder door, van het Woord, maar dat de wonderen achterwege blijven. Die toch beloofd zijn.

Die ook vruchten zijn van het geloof. Goethe zegt: *Das Wunder ist des Glaubens liebstes Kind*. Dat kind verwacht hij. Hoe fel treedt zijn conflict in het licht, als hij gedurende z'n eerste toespraak de koster op krukken door de kerk ziet schuiven. Men ziet hoe het hem verward. Nauwelijks is de preek teneinde of hij vlucht, doodsbang dat de koster hem over dit sterke woord des geloofs zal aanspreken, en wie weet, zal vragen, dat hij hem geneest.

Het eind van de film toont dan toch het kind, in de opwekking van de gestorven schoonzuster. Maar dat is toch onmogelijk? Terwijl ik hiermee bezig ben, heb ik naast me een preek van hem over de opwekking van de jongeling uit Nain. Daarin zegt hij:

„Wij nemen de geschiedenis precies zoals zij daar staat; wij geloven dat hier iets verteld wordt dat gebeurd is.” Ja maar, dat kan niet gebeuren. „Misschien niet. Maar wij hebben zoveel zien gebeuren, dat niet kon gebeuren.” Een bladzij verder lees ik dan: „Mijn gemeente, het past mij niet om iemand anders dan God alleen iets op te biechten. Maar nu ga ik daarop een uitzondering maken. Gij weet dat ik een toneelstuk heb geschreven, waarin brandend geloof een dode terugroept in het leven. Dat is één ding. En het andere is, dat ik als predikant bij ziekbedden ben verschenen, waar ik geen kracht en geen moed en geen geloof genoeg had, om om genezing te bidden. Ik heb aan zo vreselijke ziekbedden gestaan, dat ik God alleen kon bidden, om er nu maar gauw een eind aan te maken. Maar Hij maakte er geen eind aan. — Toen kon ik slechts bitter tegen mezelf zeggen: Als dichter geef je uit kracht van het geloof de doden het leven terug, maar als dominee kun je niet eens aan zo'n gepijnigd mens de dood verschaffen.”

Het was niet mijn bedoeling een probleem aan de orde te stellen. Dit schreef ik alleen over voor hen, die misschien die film gaan zien. In het algemeen staan we huiverig ten opzichte van de film. Dat komt vooral door het feit, dat deze uitvinding terecht kwam in handen van mensen, die alleen op winst belust waren en zonder gewetensbezwaar de immoreelste zaken op het witte doek brachten. Er is nu wel van regeringszijde een keuringscommissie, die goed werk verricht, maar daarom nog niet die normen aanlegt, die wij graag gebruikt zagen. In dit verband mag ik misschien wijzen op de Christelijke Filmactie, een landelijke vereniging, samengesteld uit predikanten, jeugdleiders, zakenlieden en andere leden van verschillende kerkelijke groeperingen, die ten doel heeft op dit terrein te gaan doen, wat men veertig jaar geleden al had moeten doen. Maar daarover een andere keer.

HUIZINGA.

Zijn wij een

Vak-vereniging?

Toespraak, waarmede Ds J. W. Weenink, voorzitter, de vergadering van de Broederschap van Baptisten predikanten opende.

Broeders!

Een vraag — een vreemde vraag — dringt zich aan ons op. Zijn wij in de kwart eeuw, die ons met vandaag is toegemeten, een... een vak-vereniging geweest?

Onwillekeurig plooit een glimlach zich om onze haar-

loze lippen. Een vak-vereniging! Dat wil zeggen: om loonsverhoging roepen; dubbele vergoeding voor nachtelijke arbeid (denk aan de late bestuursvergaderingen) eisen; de vuist ballen en dreigen met staking of met lijdelijk verzet, b.v. weigeren de kansel te verlaten, zo aan onze billijke verlangens geen gehoor wordt gegeven, optochten en spreekkoren.

Wij offeren de zoeven gestelde vraag zonder enige schroom, want toen op de algemene vergadering van onze Unie in 1923 de gemeente Stadskanaal in een voorstel op de vorming van een vereniging of broederschap van onze voorgangers aanstuurde, meenden sommige afgevaardigden een positief afwerende houding te moeten aannemen op grond van hun vrees, dat de baby zich ontwikkelen zou tot een lastige revolutionair. En evenals nu wilden ook toen de gerusten in Sion niet opgeschrikt worden uit hun zachte ligstoelen.

Het valt echter niet te ontkennen, dat onze materiele verzorging, hoe onvolkomen dan ook, zich gunstig heeft ontwikkeld en een vergelijking met die van onze ambtsbroeders in het buitenland wel kan doorstaan.

Maar dat mag niet geschreven worden op rekening van de voortreffelijke vak-verenigings-eigenschappen van onze broederschap. Wij danken dat aan het oprechte medeleven en liefdevol begripen van onze gemeenteleden, die, waar zij zelve vermeerdering van loon ontvangen, niet kunnen verdragen, dat hun voorganger op de oude voet wordt uitbetaald.

Wij zijn met vandaag vijf en twintig jaren oud en wij zijn wat wij waren en waartoe wij geboren zijn, n.l. een broederschap.

* * *

Met ootmoedige dank aan God mogen wij bij al onze tekortkomingen toch constateren, dat onze broederschap tot grote zegen is geweest, zowel voor de arbeid der geunieerde gemeenten als voor haar eigen leden.

Het was vooral de gemeenschappelijke arbeid van onze gemeenten, die de voorbereiders van onze broederschap op het oog hadden.

Ligt de ontwikkeling van elk volk, elke beweging, godsdienstig of sociaal of economisch, niet in dezelfde historische lijn? Dat begint met koninkjes en hun rijkjes en dat dringt en wringt dan tegen elkander, totdat men elkander geabsorbeerd heeft tot één groot verband. Onze voorbereiders zagen terecht, dat ook in de voorgangers de laatste zonden, die te niet gedaan worden, de onkunde en de afgunst zijn. En zij hadden daarom hun hoop voor de Unie-arbeid naast God gesteld op een broederschap van voorgangers, waarin deze elkander beter zouden leren kennen en waarderen en liefhebben.

Onze voorbereiders hebben het niet bij het verkeerde eind gehad. Dat heeft de geschiedenis van het Nederlandse Baptisme van de laatste kwart eeuw duidelijk aangetoond. Niet dat de broederschapvergaderingen de algemene vergaderingen ooit gedictieerd hebben en ze dus practisch herleid hebben tot haar vasallen. Dat zij verre. Haar vergaderingen waren veeleer de bakermat van de geest van welwillendheid, waarin en waarmee de Unie uitbouwen kon. Bovendien heeft onze Broederschap indirect er niet weinig toe bijgedragen, dat onze gemeenten haar te veel aan zelfrespect hebben ingewisseld voor waardering van onze geestelijke leiders. En ook dit is onze Unie-arbeid zeer ten goede gekomen. Wij vinden het dan ook een buitengewoon vriendelijke geste van de gemeente te Sneek, waarin onze bakermat staat, ons tot het houden van onze 25e broederschapvergadering uit te nodigen. En het begin van de ontvangst schijnt ons profetisch te zijn van de verrassingen,

die ons nog wachten. Ook zou het ons waarlijk niet hebben verwonderd, indien vanmorgen op dit ons zilveren jubileum een afgevaardigde van de Unie verschenen ware op zijn Paasbest en ons als blijk van waardering enz. enz. enz. had overhandigd!!

Maar onze broederschap is niet minder van heilrijke betekenis geweest voor haar eigen leden. De verzorging van onze oude dag, van onze weduwen en wezen; het elkander bijspringen in onze stoffelijke noden; het helpen van elkaar met praktische raad en daad; het opbeuren van elkander in onze vaak moeilijk te vervullen taak, dit alles tezamen en oneindig veel meer danken wij aan haar.

En is het niet vooral de vereenzaming, onvermijdelijk verbonden aan onze veelomvattende, vaak niet begrepen arbeid in onze gemeenten, die ons onze broederschap zo zeer op prijs doet stellen?

* * *

Onwillekeurig zwerven onze gedachten naar die broeders heen, die ons door de dood zijn ontvallen.

Hof, onze eerste voorzitter, die niets liever zag, dan dat onze broederschapvergaderingen het karakter van een familie-reünie droegen.

De Haan Sr., de ijveraar, wiens lijfspreuk was: beter versleten dan verroest.

Koopmans, de Fries, die zich geheel wijdde aan het geestelijk welzijn van de arme bevolking van wat toen nog Bergumerheide heette.

Barendrecht, ons zo vroeg ontnomen, die soms een lied zong aan de sponde van een zieke om hem te troosten.

Jeronimus, die zowel de veenarbeider als de residentiebewoner aan zich binden kon door zijn woord en zijn gul gebaar.

Huizinga Sr., de geziene prediker op evangelisatiesamenkomsten in kerk of tent.

Het verleden staat op uit zijn graf en de mannen, die eens heden waren en nu gisteren zijn, spreken weer. Wij worden stil. Hun geestelijke nalatenschap is ons een rijk bezit.

* * *

Maar ziet, de toekomst wenkt. Wat wil ze?

Wat vraagt ze van ons?

Wij zouden er iets van kunnen zeggen, doch het laatste woord zeer zeker niet.

Er dreigen gevaren, die voortkomen uit de calvinistisch kerkelijke achtergrond van ons volk en van de zijde van de goden van de tijd.

Hebben de Baptisten in de wereld niet een eigen taak te vervullen? Wij zijn geen Gereformeerden, geen Lutheranen, geen Anglicanen. Wij zijn Baptisten. En alles dat van ons uitgaat, zal het kenmerk van het Baptist-eigene moeten dragen. Ook onze Broederschap.

Blijve zij, waarvoor zij aanvankelijk in het leven werd geroepen en wat zij tot op de huidige dag geweest is, namelijk een weldaad voor de arbeid van de verenigde Baptisten gemeenten in ons land, en een ware broederhulpe voor al haar leden onderling; een broederhulpe, die in eenvoud en liefde een voorbeeld is van wat een christelijke broederschap behoort te zijn.

Zo zegene God haar tot de gouden dag van haar tiende lustrum door de wolken van de tijd breekt en een generatie, waaraan velen onzer ontvallen zijn, doet zoals wij: danken voor wat wij in onze broederschap hebben gekregen, en overeenkomstig de Baptisten opvatting van apostolische successie haar idealen overdragen aan de jongeren met de bede ze ongeschonden te bewaren.

De Jubileumconferentie

der Broederschap van Baptisten voorgangers in Nederland

Wie er toe geroepen wordt een verslag van een voorgangersconferentie te schrijven, ziet zich daarmee voor een moeilijke taak geplaatst. Wat gebeurt er namelijk op zulk een vergadering? Natuurlijk worden er belangrijke vraagstukken aangesneden, waarover min of meer zwaar wordt geboemd. Toch zouden we een weergave van dit alles bezwaarlijk een verslag kunnen noemen, daar hier in datgene dat de conferentie tot een ontmoeting maakt, niet kan worden verklankt of verwoord. En juist dit zou men graag willen doen uitkomen. Het zou bijvoorbeeld zeer goed kunnen zijn, dat een buitenstaander aan een schertsende opmerking voorbijging en de vrolijke reactie daarop niet kan vatten. En dat niet, omdat het alles zo razend geleerd is, maar omdat hij de achtergrond niet kent. De „ingewijde” weet echter, dat zowel scherts als lach een betekenis heeft als biecht. In de humorgetinte zelfcritiek herkent men z'n eigen beeld en de lach is de bekentenis, waarmee men de grenzen van het soms pijnlijk gevoelde alleen-zijn doorbreekt. Hopelijk heb ik me door het voorafgaande niet al te zeer in de nesten gewerkt, maar heb ik u het besef mogen bijbrengen, dat de zegen van de gemeenschap zo overvloedig is geweest, dat de rijke stroom zelfs ongewone beddingen moest kiezen om zich geheel aan ons te kunnen schenken. Daarom zullen we, nu we uiteraard slechts bij de officiële bedding blijven staan, reeds voor we ons verslag begonnen zijn voorspellen, dat de slotzin ervan zal moeten luiden: „De helft van al de schone ervaringen kon u niet worden aangezegd!”

Het was een schone gedachte, ons 25-jarig jubileum als Broederschap van Baptisten voorgangers te mogen vieren in de plaats, waar ook haar wieg eens stond. Ook nu weer betoonde de gemeente te Sneek zich een voortreffelijke gastvrouw.

De conferentie te Sneek nam de 10e November 's morgens omstreeks tien uur een aanvang. Blijkbaar om het feestelijk karakter van de vergadering nog meer te doen uitkomen, was ons de prachtige vergaderzaal van Hotel Piso als oord van samenkomst aangewezen.

De bidstond, die de vergadering voorafging, werd ingeleid door het lied „Rijk van God, kom o kom, verschijs met macht” en de schriftlezing uit Fil. 2.

In zijn openingswoord groepeerde de voorzitter Ds. J. W. Weenink uit Haarlem zijn gedachten over recht en betekenis der Voorgangersconferentie onder het onderwerp: „Zijn wij een Vakvereniging?”

Daar u deze toespraak in ons weekblad kunt lezen, zullen wij daarover aan deze plaats zwijgen.

Welkom werden in 't bijzonder geheten br. Fabrie, die thans voor het eerst als ingeschakelde in het Uniewerk in ons midden is, alsmede de brs. Mets, J. Reiling en Jut. Als gasten werden verwelkomd br. Deelstra uit Genk, v. d. Riet uit Antwerpen, v. d. Beek en de voorganger van de Gemeente van Zevendedag Baptisten te Haarlem, Ds. Taekema, benevens de brs. de Jong uit Hengelo en Visser uit Amsterdam.

Hierna werd gedurende drie kwartier ons geheugen door onze onvolprezen secretaris opgescherpt. Zoals steeds een van de aantrekkelijkste bijdragen van heel de conferentie. Blijkens de presentielijst waren aanvankelijk 38 deelnemers verschenen, een aantal, dat later nog tot 39 aangroeide.

Een hartelijk en behartigingswaardig woord sprak voorts Ds. Visser Sr. Spr. stelde vast een stadig naar-elkaar-toegroei in de 25 jaren van samenwerking. Moge de broederschap een sterke vesting zijn van waaruit de geestelijke strijd gevoerd wordt tot aan de eindoverwinning toe. Wij allen begrepen ten volle, dat de toespraak van onze oudste medestrijder menige weemoedige klank moest bevatten. Van de veertien brs., die zich aanvankelijk tezamen sloten waren velen reeds door de dood van zijn zijde weggerukt. Dit zal ongetwijfeld ons allen nog meer ontvankelijk maken voor de oproep van onze in de dienst vergrijsde broeder te stijgen in liefde, vrede, kennis en vertrouwen.

Van Ds. Planting uit Amsterdam was een hartelijke groet binnengekomen. Een blij geschrift bereikte ons ook van br. Baptist uit Canada.

De bestuursverkiezing werd gesaboteerd op een wijze, zoals dit slechts onder vrienden mogelijk is. Hoewel noch de voorzitter, Ds. Weenink, noch de secretaris, Ds. G. Visser, de continuering van hun functie ambieerden, verkregen zij nochtans vele stemmen. Verkozen werden Ds. de Haan en Ds. Bosma.

Over het theoretisch deel de volgende maal.

BRANDT.

HEROPENING

van het Seminarie in Hamburg

1

Ook het Seminarie van de Duitse Baptisten is het slachtoffer geworden van de Engelse luchtaanvallen op Hamburg. En wie thans deze stad bezoekt, ziet overal in het rond de rampzalige gevolgen van een moderne oorlog. Gehele stadswijken zijn tot puin verwrongen. Naargeestig gezicht! En dan te weten, dat het niet alleen de ruïnes van huizen en kerken, van fabrieken en gebouwen zijn, welke men aan Hitler en zijn trawanten te danken heeft, maar dat heel het leven van het Duitse volk (en dat geldt werkelijk niet alleen het Duitse volk) wordt aangevochten door demonische machten — zie, dan wordt men voor een complex van vraagstukken geplaatst en wil men liever eerst ernstig nadenken, voordat men gaat spreken....

Ds. Louw en ik zouden het Baptisme in Nederland vertegenwoordigen in Hamburg bij gelegenheid van de heropening van het Seminarie. De Duitse broeders hadden namelijk een uitnodiging gezonden. De dag van heropening zou 3 November 1948 zijn. Dat was op een Woensdag. Ik reisde reeds Maandag naar Duitsland, arriveerde 's avonds in de Hansestad, vond er een gastvrij onthaal en een goed onderkomen in een pension, van waar men een schoon uitzicht had op de Alster.

Dinsdag 2 November heb ik bepaalde stadsgedeelten doorkruist, meest te voet. Ik verwijlde een korte tijd bij de gebombardeerde Christuskirche in Altona, zocht daarna de predikant op, die jaren in deze kerk het Evangelie verkondigde. Zijn pastorie was ook niet meer. Hij had met zijn gezin een onderkomen gevonden in het diaconessenhuis Tabea. Zijn naam is Prediger O. Johns.

's Middags was ik te gast in het andere diaconessenhuis, vroeger Siloah geheten; maar in de tijd van de Nazi's veranderde men de naam gauw in Albertinenhaus.

Want de toenmalige machthebbers gedoogden niet, dat dit diaconessenhuis een naam droeg, ontleent aan het O. Testament. Ik vroeg, waarom men dan nu niet weer van Siloah ging spreken en kreeg ten antwoord: och, weet u, mocht er nog eens weer een goddeloos regime komen, dan levert een naamsverandering al vast geen moeilijkheden op!

In „Siloah” vergaderden ook de leidende broeders van evangelisch vrijkerkelijke Gemeenten in Duitsland. Bij deze bond zijn ook de Baptisten aangesloten. En ook de Open broeders. De persoon, met wie ik een kamer deelde in ons pension, was b.v. een open broeder geweest, die nu broederlijk met de Baptisten samenwerkt en wiens zoon thans studeert aan het Seminarie in Hamburg—Horn. Zijn naam is Prediger H. Metzger. We konden het samen heel best vinden.

U begrijpt, dat ik in „Siloah” vele bekenden ontmoette. Een deel van de vergadering maakte ik mee. De verzorging door de zusters was prima! Met een weinig hulp uit het buitenland (Amerika en Zweden worden nog al eens genoemd) wist men ons een maaltijd voor te zetten, zoals een heel gewoon sterfelijk mens maar zelden krijgt. We zaten wellicht met een vijftig personen aan. Ook Dr. Lewis was van de partij. En nog enige Amerikaanse gasten. Ik kan u zeggen, dat wij het ons goed lieten smaken! Dr. Lewis en ik kregen de eer om een tafeltoespraak te houden. Voor zover ik zelf kan nagaan hebben we ons beiden behoorlijk van onze taak gekweten.

Persoonlijk zal ik een aardige herinnering aan „Siloah” bewaren. Toen ik Maandagavond, ongeveer half acht, vanaf de straat toegang zocht naar de ingang van het herbouwde Seminarie, maakte ik onder meer ook kennis met een los houten hek behoorlijk voorzien van prikkeldraad. (Dit was nog een nood-afsluiting). Deze kennis-making was van dien aard, dat mijn zwarte winterjas — mijn hoop en troost — deerlijk gehavend werd. Een hele lap was er uitgescheurd. Ja, wat moest ik toen. De huismoeder van het Seminarie bood de eerste hulp. En toen hebben zusters van „Siloah” mijn jas weer zodanig hersteld, dat de scheur helemaal niet meer opvalt. Ik natuurlijk blij en dankbaar. En ook gerustgesteld! En die rust was zo groot, dat ik tot op heden thuis nog niets verteld heb van mijn „ongeval”.

De volgende week dan enkele mededelingen over de feestelijke heropening van het Seminarie.

(Wordt vervolgd).

d. H.

Gemeenteberichten

DELFSIJL

Wij kunnen niet nalaten u, broeders en zusters in den lande, mededeelgenoot te maken in de grote zegeningen, die wij ontvangen van de Heer. Op Zondag 7 November werden zes zielen door de doop tot de gemeente toegedaan, waarvan er vijf behoren tot de jonge jeugd. Geen behoefte hebbende om de negatieve opvattingen, die er zijn aangaande de doop, te weerleggen, sprak onze voorganger duidelijk en klaar over de positief ware bijbelse doop der gelovigen. Een grote schare was gekomen en kon het horen. Bij de dis van het H. Avondmaal sprak onze ouderling br. Brongers de nieuwe leden

toe onder het motto: „Jezus in het midden” van ons leven, bij ons denken, bij ons doen, kortom bij al onze handelingen, altijd en overal. Wij allen, korter of reeds langer op de weg, waren er bij en konden het ook horen.

Des avonds kwam de gemeente met haar vrienden nog bijeen om de geboortedag van onze voorganger te gedenken. Deze dag was door omstandigheden in de pastorie verschoven naar 7 Nov. Over deze avond wil ik niets melden, alleen dit. Wat is het voor een mens (dus ook voor een voorganger) altijd aangenaam om te vernemen, dat er jegens hem een warm hart klopt. Wij hoorden die kloep uit de gemeente, uit alle verenigingen, bij het gesproken woord, bij de handreikingen.

Zojuist (14 Nov.) hadden we onze dankofferdienst, die jaarlijks wordt gehouden en waar de leden der gemeente, en haar vrienden die geregeld mee opgaan, hun jaaroffer brengen op het altaar der gemeente. De opbrengst was 30 % meer dan het vorig jaar. Het kapitaal werd met een dankbaar hart opgedragen aan de Heer met de bede het te willen aanvaarden voor Zijn werk hier op aarde.

J. A. H.

Z.O. Drente

Brs en zrs. Aan mij is de eer tebeurt gevallen u iets te gaan onthullen van de geheimen van onze broederraadsvergadering op 8 Nov. j.l. gehouden in de Baptisten kerk te Nieuw Weerdinge.

In de eerste plaats een blijde mededeling.

Er is gewikt en gewogen, gepast en gemeten en.... ons gemeenteblad blijft bestaan.

De vroede vaders hebben daar lang en wijs met elkaar over gepraat en het heeft heel wat hoofdbreken en veel tabakswalm (te veel waarschijnlijk, E.R.) gekost, maar 't is dan toch zo.

Iedere broeder, en ook zuster, die enige vaardigheid met de pen heeft, wordt in 't geweer geroepen en vooral onze brs correspondenten is op het hart gedrukt, dat zij veel kunnen bijdragen tot het welslagen van het werk dezer papieren boodschapper.

Ds H. v. d. Werf zal het redactionele en br. W. Wiersema te Emmen het financiële gedeelte verzorgen, nadat door br Boonstra te Nieuw Weerdinge de zaak zwart op wit zal zijn gezet. In Januari verschijnt het eerste nummer weer.

Ons restten echter nog andere zaken.

Er werd een comité gevormd ter voorbereiding van de land- of familiedag op 2e Pinksterdag in de Emmendennen. Uit iedere gemeente werd voor dit doel een broeder aangewezen.

Brs en zrs, wij gaan steeds voorwaarts in des Heilands kracht en zien over Novemberstormen en barre winter de blijde zonnige familiedag op Pinkster in de Emmendennen.

Zo werden op deze eerste avond reeds grote besluiten genomen en wij vertrouwen dat ze onder Gods leiding voor onze gemeenten tot zegen mogen zijn.

De volgende vergadering werd vastgesteld op Maandag 10 Januari a.s. op dezelfde plaats en hetzelfde uur.

D. M.

Verslag van de Bestuurders-conferentie der Baptisten Gemeenten in de prov. Groningen en Drente

uitgeschreven door de I.P.L. commissie op Zaterdag 30 October te Stadskanaal

Op bovengenoemde datum waren 48 brs. bijeen uit 12 verschillende gemeenten. De gemeenten te Foxhol, Hoogezand en Vriescheloo waren afwezig, terwijl van de gemeente te Haulerwijk een schrijven was binnengekomen, dat deze gemeente geen lid meer was van de I.P.L. De opkomst was vrij goed te noemen.

De leiding berustte bij de voorzitter der I.P.L. br. Joh. v. d. Baaren, die te plm. 2.30 uur de vergadering met gebed opende en daarna een woord van welkom richtte tot de aanwezige broeders.

De secr. verkreeg daarna het woord en gaf ons een kort verslag van de werkzaamheden der I.P.L.-commissie in het afgelopen jaar en van de gehouden Landdag te Assen op de 2e Pinksterdag. Uit dit verslag bleek dat de landdag geslaagd mag worden genoemd; wel had de belangstelling der verschillende gemeenten groter kunnen zijn. Hetgeen gebracht werd viel zeer in de smaak en de uitvoering van alles was goed verzorgd.

De penningmeester br. D. Olijslager bracht verslag uit over de finantiën, uit dit verslag bleek dat de landdag een tekort had opgeleverd van plm. f 143,— op een inkomsten cijfer van f 757,—. De uitgaven bedroegen f 900,—. Het tekort kon worden weggewerkt uit een nog aanwezig batig saldo van de vorige landdagen.

Punt 3. Algemene besprekingen. Wat moeten we doen voor het volgend jaar? De gemeenten uit Z.O.-Drente hadden reeds pogingen gedaan om voor het volgend jaar de Emmer Dennen af te huren voor een aldaar te houden Landdag. Na uitvoerige besprekingen bleek dat men algemeen van mening en dat het gewenst was het volgend jaar 2 landdagen te organiseren. Er werd dan ook een besluit genomen, dat de gemeenten in Z.O.-Drente, zijnde de gemeenten E.E.veen, Emmen, Nw. Weerdinge, Valthermond en 2e Exloërmond een landdag zullen organiseren, die gehouden zal worden te Emmen. Daar

de gemeente te Ter Apel niet aanwezig was, is nog niet bekend of zij zich zal aansluiten bij Z.O.-Drente of zal samenwerken met de overige gemeenten. Misschien wil deze gemeente hierover spoedig een beslissing nemen en ondergetekende hiervan in kennis stellen.

Wat betreft verdere samenwerking voor de te houden landdagen was men algemeen van mening dat elke groep zich beter afzonderlijk kon organiseren en de voorbereidingen treffen voor een te houden landdag.

Beide groepen zullen dus zelf hun landdag-commissie benoemen. Besloten werd dat de thans nog zittende commissieleden voorlopig zullen blijven en t.z.t. met voorstellen zullen komen in de verschillende gemeenten.

Hierna verkreeg Ds. J. Louw het woord, die een inleiding hield over het onderwerp: „Het huisbezoek in de Gemeente Gods". Met aandacht werd naar dit belangrijk onderwerp geluisterd. Zeer vele vragen kwamen naar voren, ze alle op te noemen zou teveel ruimte in beslag nemen; we volstaan er mee te vermelden dat Ds. Louw bereid gevonden werd dit onderwerp t.z.t. te behandelen in „De Christen". Wellicht komen dan nog andere vragen naar voren.

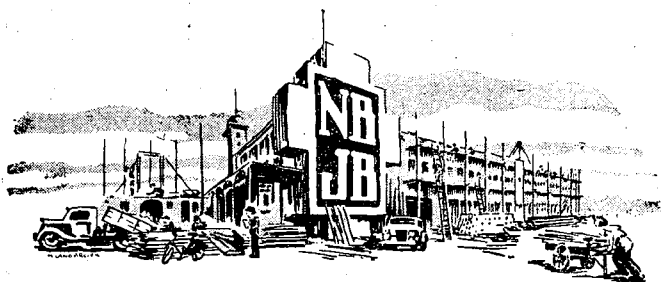
Tenslotte gaf de secretaris een inleiding over „Financiële Gemeente-politiek". Ook dit onderwerp bracht vele vragen naar voren, hierover was en is heel wat te zeggen.

Alleen nog dit, we hebben met elkaar een goede middag gehad en hopen dan ook dat dergelijke bestuurders-conferenties geregeld gehouden zullen worden.

Te plm. 5.30 uur werd deze vergadering beëindigd met dankgebed door Ds. J. de Jong uit Emmer-Erfscheidenveen.

De secretaris I.P.L.

L. VAN DAM.

UITBOUWACTIE

Hallo jongelui, daar zijn we dan! De U.B.A. Je weet toch nog wel wat die letters beduiden?

De U van Uit
De B van Bouw
De A van Actie
Uit-Bouw-Actie.

Is dat niet juist iets dat past bij Jeugd?

Wij kunnen niet rusten bij hetgeen we al bereikten, we kunnen niet tevreden zijn met hetgeen we nu hebben. Maar in ons leeft de drang naar meer en naar verder!

Deze drang leeft in elke gezonde jeugdbeweging. Maar toch zeker in 't bijzonder bij ons, die weten

dat wat wij als idealen zien, van 't hoogste belang is voor ieder mens.

Wij moeten daarom uitbouwen.

Alle takken van jeugdwerk, die onder de N.B.J.B. ressorteren, staan voor deze opgelegde nood!

't Gaat tenslotte allemaal om dit ene: „Wij hebben een woord voor de wereld!" En wij hebben de taak die boodschap zo effectief en krachtig mogelijk uit te dragen. Alle middelen die ons daarbij van dienste kunnen zijn moeten we gebruiken.

Dat kost geld. Veel geld. Daarom willen we van nu aan alle leden van onze Gemeenten en alle vrienden van ons jeugdwerk in staat stellen ons een handje te helpen. Ze mogen begunstiger worden voor f 2.50 per jaar en zo meebouwen aan ons mooie jeugdwerk.

Ons motto zal zijn: „Helpt bouwen!"

Jij die dit leest, wordt begunstiger en zorg dat geen mens uit jouw omgeving de kans ontgaat om mee te mogen helpen.

Geef adressen op aan je plaatselijke propagandist of rechtstreeks aan onze administratrice: Mien Veenstra, Smitstraat 28^a, Amsterdam (O.)

Met hartelijke groeten,
jullie U.B.A.-Commissie.

Beroepingswerk

De gemeente Noordbergum heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds H. D. Hooghwinkel te Arnhem.

De secr. R. V.

*Mededelingen***GRONINGEN**

Het afscheid van Ds Louw is bepaald op Zondag 21 Nov. des nam. 4 uur. Avondsamenzijn om 8 uur.

DEN HAAG

De bevestiging van Ds J. Louw op 28 Nov. a.s. in gemeente Den Haag—Singel zal plaats hebben door Ds Jac. de Jong, E.E.veen.

Secr.

VOOR THUISZITTERS

Luistert naar het klankbeeld „Kerk, zie uw kind”, dat Zondag 21 Nov. van 17—18 uur door I.K.O.R. wordt uitgezonden.

Van de leestafel

Kerstfeest nadert. Het Zondagsschoolpersoneel denkt er wellicht meer aan dan u. Zij zullen weer hun best doen ook met de kinderen het feest te vieren. Gelukkig zijn de jaren, waarin men de kinderen bijna niets kon geven, voorbij. Boeken ook zijn er weer in overvloed. De firma Meinema te Delft, Hippolytusbuurt 4, zond ons een aantal boekjes ter lezing. Goed papier, prachtige plaatjes (wij telden ze vroeger altijd), en verhalen om van te smullen. Men zond ons een keurige catalogus van Kerst- en jeugdboeken en de firma zal hem u ook graag gratis toezenden, wanneer u er om verzoekt. Doe dat dus, opdat uw keuze zo gevarieerd mogelijk worde.

E.R.

Correspondentie

Zr T. J. te A. We menen uw vraag over de Doop met de Heilige Geest reeds in ander verband te hebben besproken. Komen er echter nog wel eens op terug.

L.

Wie wordt de gelukkige

bezitter van de laatste rest tekstbundels „LOFZANGEN EN GEBEDEN”? Bestel a.u.b. géén 50 exemplaren, want die zijn er niet meer! Als úw gemeente nu dadelijk schrijft, dan is die de gelukkige. Uniek-laag is de prijs: 40 cent per exemplaar.

HET LECTUURFONDS - Tetterodestraat 47 - Haarlem

ADVERTENTIEN

Zo God wil hopen wij op Donderdag 25 Nov. met onze lieve ouders

A. Wielinga

B. Wielinga—
de Haan

hun 25-jarig huwelijksfeest te vieren.

Dat zij nog lang voor ons gespaard mogen blijven wensen hun dankbare kinderen

Annie en Bob

Jo en Hans

Wiep

Dick

Letty.

Sneek, Nov. '48.

Amaliastraat 17.

Receptie van 4—6 uur in Aere Perennius.

Maandag 29 Nov. a.s. hopen D.V. mijn lieve ouders

Gerke Feenstra

en

Hendrika Feenstra—
Panman

te herdenken dat zij voor 12½ jaar in het huwelijk zijn getreden.

Hun liefhebbende zoon Hans.

Hoogkerk, Zuiderweg 45.

Thuis van 4.30—6 uur.

GEVRAAGD in Baptist gezin, twee personen, een

hulp in de huishouding

niet beneden 25 jaar. Aangename werkkring, goed loon.

H. de Jong, Joh. Willem Frisostraat 6, telefoon 2070, Sneek.

WIJ DRAGEN UW RISICO

Verplicht- of niet verplichtverzekerden, sluit bij ons een verzekering op ons

»VOORZORGTARIEF«

en U ontvangt bij opname in een ziekenhuis volgens tarief III:

gezinshoofd 150 dagen per jaar f 3.— per dag

echtgenote 150 dagen per jaar f 2.— per dag

gezinshoofd bij overlijden door een ongeval:
f 250.— extra uitkering

De premie bedraagt slechts f 3,60 per kwartaal

Deze gelden worden contant aan verzekerden uitbetaald en kunnen eventueel worden besteed voor verpleging in een hogere klasse, reiskosten, loonderving enz.

Ook voor Ziekenhuis- en Operatiekosten-, Brand-, Glas-, Bedrijfs-, Ongevallen/ziekte- en Dokterskostenverzekering geven wij gaarne offerte

N.V. NED. VARIA VERZEKERING MIJ.

Boteringesingel 3, Groningen

Directie: S. Zuidersma

Wij vragen door het gehele land

werkzame agenten

Bij gebleken geschiktheid, vaste toelage

MET EEN TRACTAAT HET EVANGELIE

IN ALLE HUIZEN VAN UW STRAAT!

„Wat mankeert er toch aan”

„Vrede past mensen, strijd wilde beesten”

„Gesprek in de cel”

„Het ijzeren gordijn”

pakkend!

boeiend!

treffend!

actueel!

SPECIALE NOVEMBER-AANBIEDING

juist voor de PIONIERS!

PRIJZEN: voor alle soorten ook gemengd

Tot 500 ex.

1½ cent per ex.

Tot 1000 ex.

1¼ cent per ex.

Boven 1000 ex.

1 cent per ex.

LECTUURFONDS - Tetterodestraat 47 - Haarlem

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2924

VRIJDAG 26 NOV. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

DE GEMEENTE

en het Woord

(Afscheidsprek, gehouden op Zondag
21 Nov. j.l. te Groningen door Ds J.
Louw.)

*En wij hebben het profetische Woord,
dat zeer vast is; en gij doet wel, dat gij
daarop acht hebt, als op een licht, schijn-
ende in een duistere plaats, totdat de
dag aanlichte en de morgenster opga in
uwe harten.*

2 Petr. 1 : 19.

We merken duidelijk uit het verband, waarin ons tekstwoord voorkomt, dat deze brief een woord is, waarmee de Apostel Petrus afscheid neemt van de gemeente. En het is dit feit, waardoor dit woord onze aandacht getrokken heeft. Wel is de aard van het afscheid, dat wij heden van u nemen een andere dan die van het afscheid van de Apostel, maar dat is voor ons oogmerk van geen betekenis. Datgene, waarop het aankomt is de vraag: wat had de Apostel de gemeente voor te houden, haar op het hart te binden, toen hij wist, dat hij van haar zou moeten scheiden? —

De Apostelen voelden, dat hunne verantwoordelijkheid voor de gemeenten met hun afgeroepen worden niet eindigde.

Waaruit dat blijkt?

Toen de Apostel Paulus er van verzekerd was, dat de dag nabij was, dat hij van de gemeenten zou moeten scheiden, wees hij zijn opvolger, Timotheus, op de grote waardij der Heilige Schrift. Zo handelt hier ook de Apostel Petrus. De boodschappers komen en gaan — het Woord blijft. De getuigen van Christus' heerlijkheid sterven, hun getuigenis blijft en daarop is de gemeente geplaatst en bouwt zij zich op.

Op die blijvende waarde van het Woord had de

Apostel Petrus in zijn eerste brief al gewezen en deze gesteld tegenover de vergankelijkheid van de mens: alle vlees is als gras en zijn heerlijkheid als een bloem van het gras; het gras is verdord, de bloem is afgevallen, maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid. En dan laat hij daarop deze merkwaardige en hoogst-gewichtige woorden volgen: en dit is het Woord, dat als Evangelie, als Heilboodschap onder u verkondigd is.

Nu, staande op het punt van u als gemeente heen te gaan, wens ik mij hiermede in de rij der eerste verkondigers te plaatsen, dat ik u toeroep:

DE GEMEENTE MOET ACHT GEVEN OP HET PROFETISCHE WOORD

en wel:

I. *om het karakter van dat Woord.* — Het is „profetisch”. De uitdrukking heeft dieper en schoner zin dan er vaak aan wordt toegekend. Het Woord is profetisch omdat het de wereld onder Gods Licht stelt, haar laat zien en leert zien van God uit. Hier, in de Schrift, hebt ge uw leven en de wereld onder eeuwigheidslicht gesteld; hare en uwe geschiedenis beschreven als een gebeuren, dat zijn zin en verklaring uitsluitend vindt in de komst en toekomst van onze Heere Jezus Christus, de Zoon van God.

Profetisch is de Schrift omdat ze het aards gebeuren tekent als verwerkelijking van de Raad Gods. De draden, die er lopen tussen hemel en aarde, tussen God en mens worden hier blootgelegd als alle lopende over Christus, het Centrum van de geschiedenis van het heelal. Zo leren wij zien, hoe God door al het eigenzinnige en zondige drijven der kleinen en der groten heen, Zijn plan uitwerkt en alles heen leidt naar de voleinding. Daarop is het leven der kinderen Gods afgestemd en daarheen strekt zich hun verlangen uit, zich uitende in de maranatha-bede. „Hij komt! Hij komt!” roept heel de Schrift ons toe. Van Hém uit, die is en die was en die komen zal, worden verleden, heden en toekomst verstaan.

II. *Om het Wezen van dat Woord.* Het wezen van dat Woord is goddelijk. Het heeft zijn oorsprong in God. Vers 20 wijst daarop. Geen profetie der Schrift heeft haar oorsprong in de profeet zelf.¹ De woorden,

¹ De rechtvaardiging van de exegese, die hieraan ten grondslag ligt, hebben we opgenomen in het boekje „ONS CHRISTELIJK GELOOF” dat, naar we hopen, nog deze winter verschijnen zal.

die hij sprak, werden hem in de mond gelegd; zij kwamen niet uit zijn hart maar uit Gods hart. — De twee woorden: „der Schrift” hebben in de tekst de nadruk. Er zijn n.l. ook andere profetiën, vergel. hoofdst. 2 : 1, profetiën van *valse* profeten. Die profeteren, prediken de gedachten van hun *eigen* hart. Daar staat tegenover dat de profetiën *der Schrift* gesproken zijn door heilige (afgezonderde) mannen Gods, gedreven door de Heilige Geest. Gó d was de Spreker; zij waren slechts Zijn stem.

Daarom moet de gemeente zich op dat Woord concentreren; zich onder dat Woord stellen. Daarmede onderwerpt ze zich aan God zelf; houdt God in en óver haar de heerschappij. En daarin ligt haar veiligheid en zaligheid.

Paulus spreekt van de door God door-ademde Schrift. Petrus zegt: geen profetie der Schrift ontstond uit het aan de mens eigene, maar uit het Gode eigene. Ze heeft goddelijk wezen en dit vanwege het voortdurend stromen van de adem, de Geest van God door haar bladen.

III. *Om de waardij van dat Woord.* Het schijnt als een Licht in een duistere plaats. Deze „duistere plaats” is de wereld, die we doortrekken. „Duister” betekent hier: vuil, onbegaanbaar. Het is een terrein met kuilen, stenen en stronken — en dat alles nog in het duister gehuld! Hoe gemakkelijk struikelt men hier, bezoedelt zich, raakt verdwaald en komt om!

Hoe onszelf onbesmet te bewaren? hoe te voorkomen, dat we struikelen? verachten en in zonde vallen?

Vol moeilijkheden is het leven van haast elke dag. „Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad”, heeft de Zaligmaker gezegd. Dus heeft dan toch elke dag zijn „eigen kwaad”. We leven aan de nachtzijde der Schepping. We kunnen niet zeggen, waarop wij bij de volgende stap stuiten zullen; wat ons morgen zal overvallen.

Hoe houden we ons dan staande? Hoe zullen we kunnen volharden tot het einde toe? Hoe blijven we in het spoor huiswaarts? Hoe bewaren we onze klederen rein en blijven in gemeenschap met elkander?

We ontvingen een helder schijnende lamp: Het profetische Woord, goddelijk in zijn wezen. Het is als „een lamp voor onze voet”, die we voor ons uit moeten houden zodat we zien, waar we de eerstvolgende stap zullen kunnen zetten. — En het is een „licht”, dat wil zeggen: het geeft als een ster aan de hemel de richting aan, waarin we gaan moeten: dáár ligt onze bestemming.

IV. *Om de werking van dat Woord.* Door dat Woord heeft er een overgang plaats. Het Licht, dat in dat Woord is, vangt in zijn stralen héél de Schepping, breekt eens door in al het geschapene. „Door het Woord des Heeren zijn de hemelen gemaakt”: het heeft s c h e p p e n d vermogen. Hij draagt alle dingen door het Woord Zijner kracht: het heeft o n d e r h o u d e n d e kracht. — Dat Woord in de Schrift geconcentreerd en te ervaren, zal zich eens als een alles herscheppend Woord openbaren. Omdat het profetische Woord in de wereld is, zal eens heel de wereld door de kracht van dat Woord vernieuwd, herboren worden. Slechts wie volhardt in zijn ongelooft, zal afgesneden worden en verloren gaan.

En voor u, broeders en zusters, zal dat betekenen, dat de morgenster opgaat in uwe harten. — Dat zal uw voorrecht zijn. — Dat de dag nadert ziet ieder aan het oplichten van velden en wegen. Maar alleen wie naar Boven ziet, ziet de Morgenster. Gods kinderen

leven in verwachting, onder opzien naar de hemel. Hun oog ontwaart de Morgenster en zij nemen dat beeld op in hun hart. Zij zien Jezus naderen; zullen Hem zien gelijk Hij is, en dan aan Hem gelijk zijn.

Geliefden! om deze redenen moet ge acht geven op het profetische Woord. „Acht geven”, dat is: het opnemen in uw hart; er uw leven naar richten. Zo zult ge zalig worden. Het is niet een zaak van *weten*, doch van *omvatten*. Doet dat, zo vaak ge de Schrift leest; onder elke prediking: omvat het steeds vaster, in liefde en gehoorzaamheid!

Het is de Zaligmaker een droefheid, dat niet allen, die het profetische Woord hoorden in het Evangelie, dat onder ons verkondigd werd, er hun hart voor geopend hebben; het *omvat* hebben door geloofsgehoorzaamheid. Dat God ook bij hen tot het Zijne mocht komen; mocht ontvangen, waarop Hij recht heeft: heel hun hart. Hoe groot zou hun vrede zijn!

God brenge u allen t o t, en beware u bij Zijn lichtend, profetisch Woord, totdat de Dag aanlicht en de Morgenster opgaat in uwe harten —

door Christus Jezus, onze Heere! Amen.

Losse Schakels

Cijfers: 4.500 geestelijken, nonnen en roomse leken zijn in Hongarije werkloos geworden als gevolg van de nationalisatie der scholen. Sommige onderwijzers waren met de betrokken minister gaan praten over het weer opnemen van hun werk in de scholen. Maar de Kardi-naal heeft bevolen, dat deze onderhandelingen onmiddellijk stopgezet moesten worden. —

In het gevierendeelste Duitsland telt men thans 39.959.439 Protestanten. In 1938 waren het er 38.969.009 — Van „ontkerkelijking” kan men er dus niet spreken.

— Van de Baptisten weten we thans niet hoe talrijk ze er zijn, wel vernamen we, dat ze er in het laatste jaar 6000 personen doopten en in hun gemeenten opnamen.

De bevolking van de Ver. Staten nam in de jaren 1940 tot Juli 1947 toe met 11.744.000 zielen van mensen.

De Conferentie voor buitenlandse zending in Noord Amerika maakt bekend, dat door de Ver. Staten een staf van 239.045 personen wordt onderhouden op het rond der aarde. Van dezen zijn er 27.577 zendelingen, die in 55.395 gemeenten en in 61.896 Zondagsscholen het terrein van hun werkzaamheid hebben. —

Op de vierhonderd Chinezen telt men één christen en er zijn veel Chinezen in de wereld: honderdmaal zoveel als er woorden in uw bijbel staan. Nu hun aantal eens uit te rekenen is misschien iets voor uw vacantie?

Geen kathedraal Kathedralen zijn gebouwd, toen de dralen gemeente verloren gegaan was. In plaats van gemeentelijke samenkomsten kreeg men de vergadering van volksmassa's en daarvoor moesten grote ruimten gebouwd worden. De gemeente, die volkskerk geworden was, kreeg andere behoeften. De samenkomsten waren niet meer onderlinge gemeenschaps-oefeningen rondom de Dis des Heeren, maar vertoningen, waarin mannen in kleurrijke gewaden te zien waren. Zij verrichtten de diensten en de menigte der toe-

schouwers werd er slechts als leken in betrokken. Er kwam een gebouw met een priesterkoor, een kerk met een „vierkant“.

De terugkeer tot de gemeente van het Nieuwe Testament stelt ook andere eisen aan de bouw van de ruimten, waarin zij vergadert. De conferenties over kerkbouw in verband met de liturgie, onlangs in verschillende plaatsen gehouden op aanstichting van de Regering, hebben we niet kunnen bijwonen. We weten niet, of men, sprekende over de eisen, aan kerkbouw te stellen, uitgegaan is van de massale samenkomsten of van de vergaderingen der gelovigen. Pompeuze gebouwen moeten wij echter niet hebben. Ze zijn in strijd met het karakter der Protestantse erediensten. De oude, voor de Roomse erediensten gebouwde kerken, zijn voor de Protestantse godsdienst oefeningen ongeschikt. Wie zulk een gebouw betreedt, merkt dat direct. Het koor is weg-gewerkt, omdat het altaar vervallen is. Er is in zo'n gebouw heel wat onnutte ruimte.

Tehuis der gemeente Het kerkgebouw is geen Huis Gods, maar het tehuis der gemeente. Men is er als familie samen. Het huisgezin des Heeren komt des Zondags, op de grote feestdag van de opstanding van haar Heer bijeen. Daar zijn geen geestelijken en leken. Daar zijn broeders en zusters samen, waar voor het geordende leven van het geheel, sommigen bepaalde diensten vervullen en allen dienen, ieder met de gave, die hij ontvangen heeft. Daar viert men het Avondmaal des Heeren, verkondigt bij brood en beker Zijn dood, totdat Hij komt en houdt Liefdemaal. Gingen in de oude gemeenten Liefdemaal en Avondmaal niet in elkan- der over? — In elk geval: in alles moet uitkomen, dat hier het Gezin samen is. Er moet gemeenschap zijn. Men moet elkander kennen, men moet „delen“ — om het in de Oxford Groepenbeweging populair geworden woord eens te bezigen.

Daarom mag de ruimte, waarin men samen komt, niet te groot zijn. Evangelisatiehallen mogen zo groot zijn, als men nodig en praktisch verantwoord acht. Maar het huis of althans de ruimte, waarin de gemeente des Zondags samen komt, moet niet zo groot zijn. We menen er al eens eerder op gewezen te hebben, dat een gemeente niet meer dan driehonderd leden moet tellen, zal er praktisch van gemeenschapsoefening nog gespro- ken kunnen worden, zullen de samenkomsten hun „huise- lijk“ karakter niet verliezen.

Broeders en zusters! we hebben gemeenten. Werkelijke gemeenten. Zorgen we er voor, dat we onder de beko- ring van het massale dit grote goed niet verliezen. Men klaagt er in de „Kerken“ over, dat er geen gemeenschap is. Een der oorzaken is dat men de diensten massaal gemaakt heeft, daartoe mede genoopt door de onhandig grote kerkgebouwen. De diepere oorzaak is natuurlijk, dat men de eis van persoonlijk geloof voor de leden heeft losgelaten. Hoe kan men nu gemeenschap willen aankweken en beoefenen onder hen, die zich niet bewust zijn, één in Christus te zijn? Die niet werkelijk een gezin vormen, krachtens hun persoonlijke betrekking tot Christus, kunnen toch ook niet in gezinsverband samen leven?

Gemeentegedachte en kerkbouw We moeten onze gemeenteopvat- ting doen uitkomen in de bouw van onze vergaderruimten. De Kerk heeft hare opvat- ting vastgelegd in de kathedraal; wij moeten de onze belichamen in de orde, waarin wij ons huis bouwen. Geen „mooie“ gebouwen. Geen torens die hopen geld aan onderhoud verslinden. Geen prachtige orgels. Wel

moet ook de kunst God dienen en tot Zijn verheerlij- king gebruikt worden, maar wat de muziek aangaat, zo is daarvoor de concertzaal de aangewezen plaats. In de samenkomst der gemeente gaat het om haar zang. Die moet het orgel begeleiden, steunen. Meer niet. Geen voor- en naspelen, anders dan nodig is, om de gemeen- te zang tot zijn recht te doen komen. We zijn niet tegen mooie muziek, maar in de samenkomsten van het huis- gezin des Heeren gaat het daarom niet. Wat we wensen is slechts, dat het eigen karakter der gemeentelijke samenkomsten gehandhaafd worde. Alles zij daar zo goed en zo mooi als mogelijk is, maar alles blijve bin- nen de grenzen, gesteld door het karakter dier bijeen- komsten. De zang zij zo voortreffelijk als hij maar zijn kan. Hij zij doorzield, zodat ieder, die hem hoort, merkt, dat er levend gemaakte zielen zingen. De prediking zij geen oratorisch kunststuk maar eenvoudig en eerbiedig, want mensen doen het mensen-onmogelijke! We leven in de gemeente niet onder de hoogste prestaties van mensen, maar in het wonder Gods, in het wonder van Zijn tegenwoordigheid. HIJ is daar de handelende, door Zijn Geest. We bevinden ons daar op de bodem der wedergeboorte. We gaan daar niet heen om te horen, wat mensen wel kunnen presteren, maar om de Ver- borgenheid Gods binnen te treden. Alles in ons zwijge, dat Zijn stem gehoor verkrijge!

Feestelijk Elke samenkomst van de kinderen Gods moet iets feestelijks hebben. Zingen we niet: Mijn hart zal 't feestkleed dragen, van altoos jeugdig groen? Wel- nu: dat blijk, dat uite zich. Waarom is — de kerk zo zelden versierd? Waarom is ze niet altijd met bloemen getooid? Hebben we geen Zusterhulp-afdelingen, geen Vrouwen- en Meisjesverenigingen, die daarvoor zorg kunnen dragen? Waarom mogen in de kerk de kinderen niet eens actief worden en „meedoen“. Bindt dat niet? Waarom mogen zij Zondags niet eens ieder een of een paar bloemen in de kerk brengen, die door bekwame hand snel worden geschikt tot aardige ruikers?

In de zaal, waar in een onzer grote steden des Zon- dagsavonds de Jeugd samen komt, weten enkele vrien- den er telkens wat aardigs van te maken met vlaggen, vaandels, doeken en soms ook met bloemen en lichtjes. Die aankleding alleen maakt de avond al gezellig. De wereld doet dat toch ook? Ze ontvangt hen, die ze wil tracteren en uitkleden toch ook niet in kale en sombere ruimten? En zijn ook in dit opzicht de kinderen dezer wereld niet wijzer dan de kinderen des lichts menigmaal?

En als we zo de jeugdzaal aantrekkelijkheid verlenen, waarom zouden we de ruimte, waarin heel het godde- lijk huisgezin des Zondags samenkomt, niet een feeste- lijk aanzien geven?

Zou dat ongeoorloofd zijn? Strijden met het karakter van onze diensten? Het Woord verdringen? Dat zij verre! Ik denk, dat alles juist beter tot zijn recht zou komen. Laat ons onze kansen gebruiken en zijn ze er niet, ze dan trachten te scheppen. We hebben een blijde Bood- schap te brengen. Zou het dan met onze Boodschap in strijd zijn als we onze ruimten feestelijk maakten? En de samenkomsten?

De keuken De gemeente moet zo mogelijk heel het leven omvatten. Ze mag „voorportalen“ bouwen. Wat op zichzelf goed is, behoeft ze niet na te laten, d.w.z. mogen haar leden gerust doen. Tal van organisaties zullen zich om de gemeente ontwikkelen, naardat ze groeit. En bij dezen is een keuken nodig. Ze houden hun feesten. Die moeten niet uit de stijl vallen. Daar- tegen moet extra gewaakt worden. We hebben een eigen

stijl voor de gewone dingen van het leven niet minder dan voor onze kerkgang. Voor de blijdschap evengoed als voor de droefheid. Zijn we bedroefd — we zullen het niet zijn als degenen, die geen hopen hebben. Droefheid naar eigen stijl! Zijn we blijde, dan niet als degenen, die geen hemels Vaderland kennen. We moeten Christelijk leren feestvieren. Daarbij is niets op zijn plaats wat ordinair, wat dubbelzinnig, wat vulgair is. Niet eerst het „ernstige” gedeelte met de toespraak van de dominé, en na de pauze de pret, soms zo, dat men niet weet hoe aan het einde van zo'n samenkomst de Heer te danken. We willen onze feesten houden in eigen sfeer en daarom moet er annex de kerkruimte een keuken zijn.

L.

De Jubileumconferentie

der Broederschap van Baptisten voorgangers in Nederland

Het eerste onderwerp, dat tijdens het theoretisch gedeelte onze aandacht vroeg, voerde ons naar de congressalen te Amsterdam, waar de Wereldraad der Kerken in de nazomer vergaderde. Ds Weenink, die met Ds Hardenberg de Nederlandse Baptisten aldaar vertegenwoordigde, bracht verslag uit van zijn bevindingen. Daaruit bleek, dat over het algemeen in de ganse wereld de meningen ten aanzien van deze beweging nogal verdeeld zijn. De Baptisten in de Verenigde Staten zijn onderling zeer verdeeld. Canada kent ook verschillende nuances evenals Engeland. Het kerkelijk leven van Europa was ook niet zo enthousiast. Slechts Nederland maakte een uitzondering.

Er is weer de nadruk gelegd op het feit, dat de Wereldraad de kerken, die Jezus Christus als God en Zaligmaker erkennen, met elkaar in contact wil brengen, opdat ze elkaar mogen leren kennen en waarderen. Doch ook naar buiten uit wil de wereldraad der kerken behulpzaam zijn bij hare gemeenschappelijke manifestaties in haar strijd tegen Materialisme en Kapitalisme.

Bij de vraag naar de resultaten van het Congres dient te worden bedacht, dat de macht der Wereldraad niet zozeer zal blijken door besluiten, doch door het hooghouden van de waarheid.

Bijzonder indrukwekkend noemde de spr. de gemeenschappelijke viering van het Heilig Avondmaal.

Na de behandeling van dit onderwerp was de eerste conferentiedag verstreken. Reeds hadden we vernomen dat de voorzitter de tweede dag helaas niet in ons midden zou kunnen doorbrengen. Dat betekende dus, dat hij op dit moment de voorzittershamer in handen van de opvolger zou leggen. Deze omstandigheid bracht Ds K. Reiling er toe, namens de broederschap woorden van dank en waardering te richten tot de scheidende.

De tweede conferentiedag bracht ons een inleiding van br Zijlstra, die nog eens de noodzakelijkheid van de verkondiging van de wederkomst des Heeren accentueerde. Naar spr. mening werd de eschatologie te zeer verwaarloosd, een verzuchting, die we vrij vaak horen. Aan de hand van meerdere bijbelplaatsen stelt inl. in het licht, dat in de nw. testamentische gemeente dit onderdeel van de verkondiging meer naar voren kwam. 't Een en ander leidt tot de conclusie: zonder toekomstverwachting geen gezond geestelijk leven. Het zal nodig zijn ons in herinnering te roepen, niet alleen wat de

apostelen daarover hebben gezegd, maar vooral het „Waakt” waarmee Christus de grote eschatologische rede heeft besloten. Ook de Openbaring is een geschenk van Jezus. Willen we dus het „volle” Evangelie verkondigen, dan mogen we ons er niet toe laten verleiden ons slechts te bepalen bij de vraag, of wij zalig worden.

Zoals te verwachten was volgde hierop een levendige bespreking. Een zeer behartigingswaardige opmerking noteerden we van onze gewaardeerde gast Ds Taekema. Te zware nadruk op de eschatologie verbreekt de harmonie. Te bedenken is vooral, dat het Profetische woord niet alleen toekomstverwachting behelst. De pijl is op het heden gericht. Bovendien hebben de verwijzingen naar de toekomst niet steeds een gelukkige interpretatie gevonden. *In de vervulling de onthulling!* Wel zijn richtlijnen te vinden. Daarop is de aandacht te richten. Zo zal de ontwikkeling niet de weg der evolutie tot het eind toe volgen! Het gaat door de catastrofe. Ook van een andere zijde werd nog opgemerkt, dat het openbaringsbegrip veel te intellectualistisch wordt geformuleerd. De Openbaring is een religieus boek. Het wil niet nieuwsgierigheid bevredigen, doch wil de verhouding tot God als doelwit in het oog vatten. Levende verwachting voortkomend uit persoonlijke omgang met Hem. Dat zal onthulling brengen in die mate Hij iets wil onthullen. Het Joodse volk had een gedetailleerde Messiasverwachting. Toch herkende men Hem niet! Eerbied voor het Woord zal in deze steeds gepaard gaan aan een zekere schuchterheid van de uitlegging.

Br Hooghwinkel bepaalde ons bij het grootse werk, dat op de zendingsvelden geschiedt. Het was een rijkgedocumenteerd referaat, waarbij veelal klassieke kenners van dit wonderschone onderdeel van arbeid in Gods Koninkrijk aan het woord gelaten werden. Het grote probleem, zoals het zich o.m. vooral in Afrika voordoet, is dat het doordringen van de westerse cultuur in Afrika de bindende elementen der samenleving aldaar heeft opgelost. Zonder dat het Christendom voldoende vat op die maatschappij kon verkrijgen (althans voorlopig!) werd de traditie verbroken, waardoor heel de samenleving van haar ankers geslagen werd. Hier heeft de zending dus een uiterst verantwoordelijke taak. Toch zal men in de poging, die volkeren weer nieuwe houvast te geven, bewust moeten aansturen op vorming van een kerk, die iets anders dient te zijn als westerse import. Dit komt hierop neer, dat een zelfstandig geestelijk leven de kans moet krijgen, zelfstandig de vormen te kiezen, waaronder het zich denkt te moeten openbaren.

Een boekbespreking besloot het theoretische deel van onze conferentie. Helaas was ik niet in de gelegenheid, dit werk volkomen te volgen. Maar wellicht zult u in een der bijdragen van de volgende weken waardiger behandeling tegenkomen dan waartoe ik uiteraard in staat ben.

Nog werden een paar dingen afgedaan. Onder meer werd nog een woord van warme hulde en dank gericht tot onze scheidende secretaris. Wij van onze kant mochten constateren, dat dit woord een levendige echo bij ons wakker riep.

Als slotzin had ik u beloofd: „De helft kon u niet worden gezegd!” Inderdaad! We zouden een psalm moeten dichten over de gastvrijheid van onze Sneker broeders en zusters. Lang, neen: blijvend zal hun goedheid en liefde ons in herinnering blijven.

BRANDT.

ZAND en ZAAD

We eindigden verleden week bij de Christelijke Film-actie. Een vereniging van mensen, die de mogelijkheden van de film begrijpen en niet langer kunnen tolereren, dat de „wereld” deze mogelijkheden alleen in de handen houdt. Zo goed de boekdrukkunst, de radio tot een zegen is geworden voor miljoenen, zo goed kan dat ook geschieden met de film.

Nu gaat de film er op vooruit, niet alleen technisch, maar ook naar inhoud. Alleen nog maar in bepaalde theaters kan het publiek zich aan onverantwoorde sensatie op alle gebieden des levens te buiten gaan. Zulke huizen zijn even gevaarlijk als de gemeenste kroeg en de verderfelijke lectuur. Steeds meer echter gaan de maatschappijen betere rolprenten vervaardigen, waarvoor historie en cultuur en zelfs soms de bijbel de stof leveren. Bij velen is de naam van de engelse producent Arthur Rank geen onbekende meer. Naar we vernemen lopen van hem momenteel twee goede filmen door ons land, Hamlet en Olivier Twist, de eerste naar een drama van Shakespeare, de tweede naar een boek van Charles Dickens. Wij kunnen slechts dankbaar zijn, dat de vervaardigers afstand hebben genomen van de rommel, die in het verleden werd afgedraaid.

Wil dat zeggen, dat wij nu allemaal op een drafje de bioscoop kunnen binnenstormen? We hadden er immers al zolang op gewacht! Het zal in de eerste jaren nog wel moeilijk zijn om de juiste houding te vinden tegenover deze bekorende uitvinding. Menigeen zal hier alleen maar oog hebben voor de duivel, die zeker wel weet hoe deze zaak tot verderf te gebruiken. Toch zou het verkeerd zijn, wanneer we in het negatieve bleven steken. We zijn het er wel over eens, dat een uitvinding op zichzelf niet verkeerd behoeft te zijn; mensen kunnen haar misbruiken. Tegen misbruik moet dus het protest gericht zijn. We constateren in de tweede plaats, dat steeds meer mensen de bioscoop bezoeken, ook dezulken, wier geloof en leven wij niet in twijfel durven te trekken; dit wellicht als gevolg van het feit, dat de vervaardigers zelf andere eisen aan hun product zijn gaan stellen. Tenslotte ligt hier een terrein, dat evenzeer de zuiverende invloed van Gods Woord behoeft als de pers en de radio, waar de christenen ook op verschillende manieren hun getuigenis laten horen.

Ideaal zou het zijn, wanneer de christenen zoveel invloed op productie en vertoning konden laten gelden, dat men zonder bezwaar van deze uiterst invloedrijke uitvinding gebruik kon maken. In dit geval zijn de roomsen de protestanten zeker een slag voor. Nu is er van protestantse zijde een filmactie. Het is wel duidelijk, dat zij ten aanzien van de productie niets te vertellen heeft, tenminste nog niet. De methodist Arthur Rank verricht op dit gebied baanbrekend werk, waarvoor latere geslachten hem dankbaar zullen zijn. Het enigste waartoe men zich in ons land momenteel moet bepalen is, ten gerieve van hen, die kennis zouden willen nemen van de goede filmen — die er evenzogoed zijn als goede boeken — voorstellingen te geven van de waardevollere. Dat doel heeft zich meergenoemde actie gesteld en het is te hopen, dat zij de waardering en ondersteuning van het christelijk volksdeel zal mogen ondervinden. Het is buiten twijfel, dat zulk een actie het in de eerste jaren zwaar zal hebben te verantwoorden. Aan de ene zijde zullen nog velen staan, die misschien wel geen principiële bezwaren naar voren kunnen brengen, maar die eenvoudig afwerend staan tegenover dit streven. Aan de andere zijde zullen er dezulken zijn, die zich niet helemaal met de keus der filmen kunnen verenigen.

De ingewijden zullen dan wel eens van de beste stuurlijspreken, want het is duidelijk, dat het onnoemelijk zwaar zal zijn gezonde filmen te krijgen, als er dezerzijds bij de productie geen stem kan worden uitgebracht. Overigens, de „wereld” op dit terrein heeft zich hecht georganiseerd en het zal tijd en offers kosten in dat bolwerk bressen te schieten. Wie echter dapper genoeg is om de ogen open te hebben, zal weten, dat iets moet worden ondernomen. Dat hier zelfs een roeping ligt, die opklinkt uit het woord van „zout der aarde en licht der wereld”.

Het is ons volkomen duidelijk, dat hier en daar iemand met enige angst het bovenstaande leest. Worden we niet wereldgelijkvormig? Indien gij werkelijk zo gedacht hebt, dan zou u mij een vreugdebereiden, als u mij wildet schrijven, waarin u denkt dat wereldgelijkvormigheid bestaat. Het is zo licht uitgesproken en zoveel schrikken terug als u dat woord gebruikt, haast als voor de wet van Mozes. Ik vrees soms, dat sommigen werkelijk in zulke dingen over de vormen struikelen, zonder zich echt te bezinnen op de zaak, waarom het gaat. Herinnert u zich nog, hoe sommige oprechte gelovigen in het begin geen radiotoestel in huis wensten, omdat daarmee de wereld, de duivel, de zonde in huis werd gehaald. Ze vergaten de krant, de boekenkast. Ze dachten er niet aan, dat de duivel even gemakkelijk via de drukpers als de aether reist. Laten we niet vergeten, dat God dezelfde middelen gebruikt om tot de mens te komen.

Te lang hebben de christenen gezweven. Ze hebben de wereld aan haar lot overgelaten in dit stuk van zaken, om van andere hier niet te reppen. Wij hebben een Woord voor de wereld. Een Woord, dat ons geen rust laat. Dat ons niet veroorlooft onverschillig te staan tegenover wat de mens zichzelf aandoet. En wanneer wij dan zien, dat hier, op het terrein van de film, grote gevaren zowel als goede mogelijkheden liggen, dan moeten wij de hand uitsteken. Niet omdat wij ook zo graag eens een plaatje willen zien, maar omdat hier gereedschap ligt, dat gebruikt kan worden zowel tot afbraak als tot opbouw, tot vernieling zowel als tot vernieuwing. Tot zover.

HUIZINGA.

P.S. Nadat we het bovenstaande reeds verzonden hadden, lezen we in Réveille van 19-11-'48 het volgende:

Nadat reeds langer in Amerika en Engeland films van religieuze strekking worden gemaakt, gaat thans ook de N. H. Kerk van Zuid-Afrika over tot de productie van films, die in dienst van het Evangelie moeten staan.

Onder auspiciën van deze kerk wordt thans in Zuid-Afrika een maatschappij voor filmproductie en -distributie opgebouwd, die kans heeft de grootste van de wereld op het gebied van religieuze morele films te worden.

Reeds thans trekt een rijdende bioscoop door het land met een grote film over het leven van de Apostel Paulus, vervaardigd door het Rank-concern in Engeland. Deze rolprent trekt overal enorme belangstelling.

De Directeur van de Zuidafrikaanse organisatie verklaarde onlangs, dat de N. H. Kerk in Z.-Afrika zich reeds lang de paedagogische waarde der films bewust was geworden en de invloed had ingezien, die zij uitoefent op de psyche der bioscoopbezoekers. De invloed der film zal thans worden aangewend voor de zedelijke ontwikkeling der bevolking.

Het zal o.i. moeilijker zijn de Boodschap op het cel-luloid-beeld tot zijn recht te laten komen dan door het gesproken aether-woord. Het behoort echter volstrekt niet tot de onmogelijkheden de moderne vinding van het bewegende beeld dienstbaar te maken aan het Evangelie en de poging om de film te leiden in de richting van de geestelijke en morele opvoeding verdient alle waardering.

HEROPENING

van het Seminarie in Hamburg

2

Woensdag 3 November j.l. was voor de Bond van Evangelisch Vrijkerkelijke Gemeenten in Duitsland een dag van bijzondere betekenis. Na een tijd gastvrijheid te hebben genoten in Wiedenest, kon de opleiding nu weer in het zo bekende Seminarie te Hamburg—Horn worden voortgezet. In collegezaal II van het herbouwde Seminarie vond de feestelijke openingsplechtigheid plaats. Reeds ver voor 10 uur 's morgens spoedden de vele genodigden zich naar de plaats, waaraan voor de meesten zulke lieflijke herinneringen zijn verbonden. Vele oude bekenden mochten elkander begroeten. Ikzelf aanschouwde broeders, die ik in meer dan 20 jaar niet had gezien. Merkwaardig was het te constateren, dat je elkaar nog zo goed kende! Er waren broeders, die in „onze tijd” trots konden zijn op een welige haardos, maar die er nu gladd boven op waren. Dat ze twintig jaar ouder geworden waren, kon men heel goed merken; maar toch herkende men elkaar op het eerste gezicht meestal.

Och, we weten wel van onze Unievergaderingen, welke betekenis een begroetingsavond kan hebben. En daarom kunnen we ook wel begrijpen, dat een ontmoeting na vele jaren niet alleen aardig maar ook wel vruchtbaar kan zijn, wanneer men in een vertrouwelijk gesprek in grote lijnen de laatste jaren de revue laat passeren. Bij de meeste broeders ontmoet men weinig of geen begrip voor alles wat er in de oorlogsjaren ook in ons land is gebeurd. Maar toch heb ik enkele voorgangers ontmoet, die dit begrip wel terdege hadden en ook van gevoelen waren, dat de leidende broeders van de Bapt. Gemeenten in Duitsland zich wel eens hadden mogen uitspreken over hetgeen er gebeurd is, zulks met het oog op de verhouding tussen hen en ons, nu en in de toekomst.

Het was iets over 10 uur, toen de feestelijke vergadering werd geopend met een zegenspreuk en gemeenschappelijk gezang. De collegezaal was overvol. Met behulp van moderne geluidsinstallaties kon in een andere leerzaal door vele anderen naar het gesprokene worden geluisterd.

Natuurlijk beluisterden we enkele berichten en overzichten, terwijl Prediger J. Meister, de voorzitter van de bond, de wijdingsrede uitsprak. De Seminaristen, opgesteld in de gang, zongen een paar maal niet onverdienstelijk.

Het belangrijkste van alles waren m.i. de toespraken van de officiële vertegenwoordigers. Ik heb enkele namen opgeschreven, of laat ik liever zeggen: vrijwel alle namen van de vertegenwoordigers.

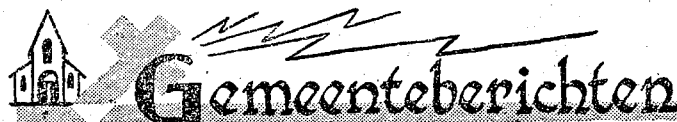
Er was een vertegenwoordiger van de burgemeester van Hamburg, wiens naam me is ontschoten. Dr. Lewis, ook in ons land nu welbekend, sprak in heel goed Duits tot de aanwezigen; een feit, dat des te meer opvalt, omdat de Amerikanen doorgaans slecht of helemaal niet Duits spreken. Rev. Robertson, vertegenwoordiger van de militaire regering, zelf Baptist zijnde, sprak als broeder tot de broeders. Hij wilde bovenal de eerlijkheid betrachten, maar zijn open en eerlijk woord trof dusdanig de gevoeligheden der broeders, dat een schok in hun gemoederen duidelijk was waar te nemen. Ook Prof. Dr. G. Freytag was aanwezig en sprak zinvolle

woorden. Rev. Irwin, een Congregationalist, vertegenwoordigde de militaire regering van Hamburg. Ook de architect sprak de aanwezigen toe. De bisschop van de Methodisten, Dr. Sommer, wist ons allen te boeien door zijn gevoelsvolle woorden. Ds. Louw begon met te constateren, dat wij als Nederlanders, nu vertoevende in Duitsland, weer vrij konden spreken. Er was een tijd, toen de Duitsers in ons land waren, dat we niet onze meningen konden uiten. Voorts haalde hij enkele herinneringen op uit „zijn tijd” in het Seminarie en sprak enkele goede wensen uit. Prediger W. Gutsche, eens prediker in Lotz en nu vertegenwoordiger van de slavische vluchtelingen in Duitsland, maakte gaarne van de hem geboden gelegenheid gebruik, om iets te zeggen. Ook sprak nog de bekende schrijver van „Het morgenrood der wereldredding”, Erich Sauer. Alsmede spraken een paar fabrikanten, de broeders Kienbaum en Krok, die zich bijzonder voor de herbouw van het Seminarie hebben geïnteresseerd; een interesse, die meer is dan enkel belangstelling, maar merkbaar wordt aan daadwerkelijke hulp.

Het was al ver over tijd, toen deze bijeenkomst gesloten werd.

(Wordt vervolgd)

d. H.

DRACHTEN

Het is al weer een hele tijd geleden, dat onze gemeente iets van zich liet horen in De Christen. Toch hebben wij niet stilgezeten, integendeel: we mogen ons in Christus Jezus verheugen over de arbeid, die onder leiding staat van onze br. voorganger Tammeling, die zijn voortgang heeft en in alle opzichten is uitgebreid. Zo hebben we dan naast Zusterhulp, die reeds lang bestond, een mannenvereniging opgericht, die ten doel heeft onze Bijbel te bestuderen en te onderzoeken. Dan is er naast onze Jeugdvereniging een muziekclub opgericht, een z.g. mandolineclub; zij is nog in het beginstadium, maar ze kunnen al een paar liederen spelen, en dat klinkt ook heel aardig. Ook is er een Evangelisatie-commissie, die nu geregeld een tweehonderd Zaaiers verkoopt.

Tot slot hebben we iedere laatste Zondagavond in de maand een bijzondere samenkomst, waarbij dan alle niet-kerkelijke mensen worden uitgenodigd; voor deze avonden is veel belangstelling.

Wanneer wij al deze activiteit mogen aanschouwen, stemt dit tot dankbaarheid, en komt de bede uit ons hart omhoog stijgen: Heer, zegen al deze arbeid die gedaan wordt uit liefde voor Uw koninkrijk, opdat door al deze werkzaamheden zielen gered mogen worden voor de eeuwigheid. En ook dit mochten we j.l. Zondag ervaren, doordat twee broeders, br. Johannes de Vries uit Oudega en br. Heine Hut uit Tolbert, mochten getuigen dat ze vrede hadden gevonden door het bloed van Jezus Christus, Die ons reinigt van al onze zonden. Op hun getuigenis werden dan deze twee broeders met Hem begraven door de doop in de dood, om als een nieuw mens te voorschijn te treden. Voor deze dienst had onze yoorg. de tekstwoorden gekozen uit Openbaring 21 : 27. Hij mocht het heerlijke Evangelie van

Gods genade brengen aan een kerk vol met mensen. Na deze doopsbediening schaarden we ons om de dis des Heeren, om met onze pasgedoopte broeders het Avondmaal te vieren. De ouderling, br. Vrieswijk, sprak hun een hartelijk welkom toe. We hadden een rijk gezegende middag en zijn versterkt huiswaarts gekeerd.

Zo gaan we dan moedig voort, zaiend en natmakend en biddend, dat God de wasdom wil geven.

R. FOLKERTS.

Soldaten

van het heil

Een heilssoldaat zat voor mij. Hij was niet jong van jaren meer. Maar iong en jeugdig was zijn hart! De gloed en toewijding van dat hart vol brandende liefde voor de Meester spraken uit zijn ogen en zijn getuigenissen over wat hij had wedervaren. Hij reist en trekt per fietss, per tram en per apostelwagen. Natuurlijk heeft hij de „Strijdkreet” bij zich. Maar ook .... 230 Zaaiers! Schreef deze heilssoldaat mij niet enige maanden geleden om zijn partij van De Zaaier van 150 op 250 te brengen? Want, zo schreef hij, „de mensen vinden het zulk een mooi blaadje om te lezen, dat ze er uit zich zelf om vragen”. En hij, helemaal alleen, plaatst elke maand 250 Zaaiers in dorpen en streken, die onder ons betreffende ons werk nog niet genoemd worden! Straks in de Kerstmaand verspreidt hij ook het Kerstnummer van de „Strijdkreet” — de „krijgstucht” van het heilsleger spreekt hierin een woordje mee. Maar met zijn wonderlijk-heerlijk enthousiasme verspreidt hij niet minder dan 250 Kerstnummers van ons blad „De Zaaier”. Dat doet één heilssoldaat! Een ere-saluut!

Wat doet gij?

Wat doet úw gemeente?

Wat doet úw Zaaier-comité?

Wat doet úw N.B.J.B.-groep?

Ik zou U kunnen vertellen hoe verblijdend uit onze gemeenten, comité's en jeugdgroepen de bestellingen binnengekomen zijn! Waarlijk de strijd lust wordt vaardig in onze gelederen. Hoort, wat een onzer N.B.J.B.-groepen deed! Dezer dagen kwam die de gedane bestelling van 500 op .... 1000 brengen, eventjes 100 % hoger! Het zou ook kunnen zijn, dat ook úw gemeente, úw comité, úw N.B.J.B.-groep tot de ontdekking komt, dat er nog ongebruikte krachten in haar schuilen en dat u samen wel in staat bent om méér te doen of een nog niet bewerkt terrein voor uw rekening te nemen. Zoals ik al schreef, heb ik een reserve gevormd voor hen, die aangedaan met zulk een pioniersgeest, er nu op uit willen trekken: nieuwe terreinen, nieuwe gebieden, nieuwe mogelijkheden liggen er. Waarlijk, ik heb nog wat Kerstnummers voor U, die als echte soldaten van het heil voor de dag wilt komen. De Kerstnummers staan gereed om verzonden te worden. Bericht mij maar, hoeveel u nog moet gebruiken en ze worden u toegezonden. Gemeenten, Zaaivrienden, N.B.J.B.-ers: trekt er op uit als soldaten des heils!

En nu .... weest paraat!

Want Nederland wacht op úw daad!

De administrateur T. JANSMA,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

BOUW-STICHTING

Het is de bedoeling, door een aantal artikelen meer bekendheid te geven aan de tak van arbeid van onze Unie, welke tot het terrein van de Bouw-stichting behoort.

Onbekend maakt onbemind. Gedachtig hieraan hopen wij, dat U door meerdere bekendheid met ons werk, dit meer zult gaan waarderen. Maar er is meer. Wij zijn allen tezamen min of meer verantwoordelijk voor de goede gang van zaken in onze Unie, de organisatie van Baptist-Nederland. In verband hiermede willen wij ook U, door meerdere bekendheid aan de zaak te geven, in staat stellen mede te werken tot groei en bloei van het werk!

Allereerst zal misschien de vraag bij U opkomen; wat is de Bouw-stichting en wat is haar doel?

Wat de oorsprong van de Bouw-stichting betreft, kunt U volkomen gerust zijn. Zij is op 12 April 1944 als Stichting opgericht door de Unie-Commissie zelf, toen bestaande uit: Ds. J. W. Weenink, Ds. J. Louw, Ds. L. de Haan, Ds. A. A. Hardenberg, K. Drent en W. Modderman.

Velen daarvan zijn thans ook lid van de Unie-Commissie.

De geestelijke vaders van de Bouw-stichting zijn dus nog allen onder ons, zodat U zelf desgewenst van hen kunt horen, wat zij met hun geesteskind voor hebben gehad.

Eigenlijk is ook wel zonder meer duidelijk, wat het doel van de Bouw-stichting is, n.l. het bevorderen van de kerk-bouw voor onze Bapt. Gemeenten. Als ideaal staat daarbij in de eerste plaats voor ogen te zorgen dat iedere gemeente een behoorlijke kerk of kerkzaal heeft. Verdere idealen gaan uit naar het stichten van een Centraal-Unie-Gebouw, tehuizen voor ouden van dagen, wezen, enz.

Het principe van de Bouw-stichting gaat parallel met dat van de Unie. Gelijk het doel van de Unie is de gemeenten te helpen in die zaken, die boven de krachten van de afzonderlijke gemeente gaan, zoals het bekostigen van de opleiding van studenten, enz., zo is ook het doel van de Bouw-stichting te helpen met kerkbouw, daar dit de krachten van de meeste gemeenten op zich zelf te boven gaat.

Gelijk ook bij de Unie gaan wij uit van de volkomen vrijheid en zelfstandigheid der gemeenten.

(Wordt vervolgd.)

Mededelingen

DE S.S.C.

Al enige tijd draait de S.S.C. op volle toeren ten grieve van vacante gemeenten. En wij menen te kunnen zeggen: tot volle tevredenheid.

Met ingang van 1 Dec. a.s. zal br. R. Reiling de organisatie van de Studenten Spreekbeurten Centrale niet langer kunnen waarnemen. Na die datum zal hij zijn functie overdragen aan br. H. P. de Boer.

U kunt er van verzekerd zijn dat hij, evenals zijn voorganger, voor Uw aanvragen en wensen zorg zal dragen.

Ook zijn adres is: Maliesingel 30, Utrecht, Tel. 19533.
Tijdens de vacaties: Oudeweg 21, Ter Apel.

Voor de broederschap van Bapt. Stud.,
J. v. DAM, secr.

HARTELIJKE UITNODIGING

tot het bijwonen van de Zondagsschoolconferentie in de Bapt. kerk te Groningen, Meeuwederweg, Zaterdag 4 Dec. Aanvang 4 uur.
Leider: Ds G. Vegter.

Programma:

1. Opening.
2. Ds H. v. d. Werf: De landelijke organisatie v. h. Zondagsschoolwerk.
3. Ronde tafel: Hoe houden wij Zondagsschool? (Lief en leed van een Zond.ond.(es)).
4. Inleiding: Kerstfeestviering.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

We verwachten *beslist* allen die bezig zijn in het Zondagsschoolwerk, maar ook belangstellenden zijn hartelijk welkom.

Bidt allen met ons voor een gezegende conferentie.

Namens het comité,
JO BOITEN.

Br A. H. Deelstra verzoekt ons mee te delen:
bedankt Foxhol, Ds A. H. Deelstra.

Advertentiën

Cornelus den Hollander
en
Els Ploeg

hebben de eer U kennis te geven van hun huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats vinden D.V. op 2 Dec. a.s. Kerkelijke inzegening in de Baptisten Kerk te Heerlen—Treebeek om 5 uur door de WelEerw. Heer Ds. Hornstra van Treebeek.

Treebeek, Nov. '48.
Treebeekstraat 76.
Treebeekstraat 80.

Toekomstig adres:
Treebeekstraat 191.

Voor de zeer vele bewijzen van medeleven welke wij mochten ontvangen tijdens de ziekte en het overlijden van onze man en vader

SIPKE VAN DER WERF
betuigen wij onze hartelijke dank.

W. v. d. Werf—de Jong
S. v. d. Werf Szn.
M. v. d. Werf—v. d. Veen
Sneek, 15-11-'48.

Soli Deo Gloria

L. de Man

en

**E. J. de Man—
van der Steen**

hopen 6 Dec. a.s. de dag te herdenken dat zij voor 25 jaar in het huwelijk werden verbonden. Dat God hen nog vele jaren mag sparen is de wens van hun

Poukie..

Pernis, Nov. '48.
Vlielandstraat 29.

Gelegenheid tot feliciteren Woensdag 1 Dec.

Abonneert U op

„De Christen”

Regelmatig komen ze binnen, de bestellingen op het

Kerstnummer van „Jong Leven”

De ene afdeling van de N.B.J.B. na de andere meldt zich .... ze doen mee!!

Het gaat goed .... het gaat best!!

Enkele afdelingen lieten nog niet van zich horen. Ze willen natuurlijk ook mee doen, maar vergaten de bestelling te posten. Gelukkig is het nog niet te laat: TOT 1 DECEMBER kunnen ze opgeven hoeveel exemplaren ze willen ontvangen.

Prijs 20 ct.

Verkoop 25 ct.

Aan nieuwe abonné's wordt het GRATIS verstrekt!

Vrienden: WERK met het Kerstnummer. WIN abonné's op „Jong Leven”.

Besteladres:

Adm. „JONG LEVEN”,

Achterdiep 13 - Nieuw Weerdinge

TRACTATEN

treffend - boeiend - pakkend - actueel

TRACTATEN

„Wat mankeert er toch aan”

„Gesprek in de cel”

„Het ijzeren gordijn”

HAAST U, want „Vrede past mensen, strijd wilde beesten” is uitverkocht

PRIJZEN alleen geldig voor bestellingen in Nov. ontvangen, dus: wees er bij

Tot 500 ex. 1½ cent per ex.

Tot 1000 ex. 1¼ cent per ex.

Boven 1000 ex. 1 cent per ex.

MET EEN TRACTAAT HET EVANGELIE
IN ALLE HUIZEN VAN UW STRAAT

LECTUURFONDS - Tetterodestraat 47 - Haarlem

TABITHA—INDONESIE

Wist U dat door tussenkomst van de Militairen-Commissie (Ds. H. Hornstra) ook onze jongens in Indie een TABITHA-KALENDER 1949 zullen ontvangen?

Een heel jaar lang zullen zij, elke dag weer, daar in het verre land met het Evangelie in aanraking gebracht worden . . . . . Is dat geen mooi zendingswerk? En wij weten: God zal zekerlijk dit werk zegenen. Want ook deze kalenders gaan gedragen door ons gebed naar hun verre bestemming. Steunt ook gij ons, dat de

TABITHA-KALENDER

kan blijven verschijnen.

Bestelt heden nog één of meerdere exemplaren.
Prijs f 1.75 per stuk.

Algemeen bestel-adres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47², Den Haag

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2925

VRIJDAG 3 DEC. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Advent

*Het volk dat in duisternis wandelt,
zal een groot licht zien....*

Het is niet waar, dat de schepping in de winter al haar toisels heeft afgelegd. Wel zijn de laatste bladeren door de stormwinden van de bomen gerukt en stierf de laatste bloem. Doch 't zou ondankbaar zijn te zeggen, dat al het schone zich van onze aarde had teruggetrokken. Daar is nog het avondrood, dat niets van zijn heerlijke glorie heeft verloren; daar zijn de sterren, die fonkelen als edelstenen aan de donkere koepel. Ge zegt, dat al dit schoons onbereikbaar is, en ge voegt er versomberd aan toe dat het enige schone, wat met handen getast kan worden een lijkwade van sneeuw is....

Ik kan het niet ontkennen: de Dood is de grote realiteit, die nu tastbaar voor ons staat. Geen mooie droom, geen poëzie, geen harpenspel kan mij die harde werkelijkheid doen vergeten. Kan ik zo de Dood aanraken, dan ben ook ik bereikbaar voor zijn kille handen.

Doch moet het onbereikbare avondrood en de verre glans der sterren alle waarde ontzegd worden, omdat het niet gegrepen kan worden? Ik meen, neen! Het is een diepe waarheid, dat niets van onwaarde is, wat de Hemel aan mensen toont! Een schoonheid, als het ware verankerd in de hemel, moet zijn betekenis hebben. Is het geen tastbare werkelijkheid, dan toch lokkende belofte, profetie! De mens, die met geen ander gezelschap dan de grimmige Dood naast zich dwaalt langs alle wegen en door alle woestijnen van de wereld, die steeds dieper in de duisternis verzinkt, mag hopen zich oprichten aan die belofte van de Hemel! „Het volk, dat in duisternis wandelt, zal een groot Licht zien....”

Wij mogen verwachten! Er is een Advent voor ons. Beseffen we goed, dat dit advent eigenlijk een geloofdaad van ons verwacht? Met een luchtig gebaar als ware men al overwinnaar mag men de Dood terugwijzen als hij angst wil aanjagen met zijn onverbiddelijke macht. De mens mag weten, dat de macht, die aan zijn zijde

beschermend treedt, de Dood onttroont en hem maakt tot een vazal van Gods barmhartigheid. De dood kan niets meer doen dan de poort te openen voor de toegestreden mens, de poort waardoor eeuwig licht komt stromen.

Zo zijn Gods beloften rijker en machtiger, meer werkelijkheid nog dan alles ter wereld! Daarop mogen we wachten, dat zij ook voor ons tastbare werkelijkheid worden.

Het Kerstfeest voert ons naar de kribbe. Het Kindeke is de belichaming van Gods belofte, die als de sterreschittering de vrome van de oude dag had getroost. Daar in Bethlehem raakte Gods barmhartige hand onze wereld, ons leven aan. Het Hemelse had woning gekozen op de aarde, opdat het voor ieder bereikbaar zou zijn. Wacht slechts! Het schone, dat van Gods genade gewrocht wordt zal straks heel deze aarde vol maken!

BRANDT.

ZAND en ZAAD

Zo nu en dan ontmoet men mensen, die in de war gebracht zijn door dezulken, die van mening zijn, dat men op de Zaterdag geen werk mag doen, maar rusten moet, gelijk de Heere God de Joden bevolen heeft op de Sinai. Voor wij daarop ingaan, willen we allereerst opmerken, dat het ons opvalt, dat deze ijveraars voor de wet in de regel weinig behoefte openbaren aan de verlorenen het Evangelie te verkondigen. Hun arbeid schijnt vooral daarin te bestaan, dat ze onvaste zielen verwarren met een serie citaten uit het Oude Testament en ze overhalen toch ook maar de Zaterdag als „Zondag” te vieren. Mensen, die aanleg hebben voor een wettische levenswandel; die graag reglementen bij de hand hebben; die zo heel graag iets willen doen, wat een aureool van vroomheid draagt, lopen gevaar het werk van Christus en de genade Gods mis te verstaan. Zij raken hoe langer hoe meer verstrikt in geboden en verboden, krijgen een eigenwillige godsdienst, die alleen maar dient tot verzadiging van het vrome vlees en wandelen naast Joden en andere mensen, die het goede zoeken, doch die het kruis niet hebben begrepen,

Binnen het raam van deze korte stukjes is een „uitputtende” studie niet mogelijk, maar enige dingen kunnen hier wel plaats vinden. We schrijven zo maar uit onze gedachten weg wat binnen valt, daarvoor is 't ook

zand en zaad, en zien, dat Abraham, de vader der gelovigen voorzover ons bekend is, nooit een rustdag heeft gehouden in de zin als boven bedoeld. Hij bouwde zijn altaren en diende God en alle dagen stonden onder het teken van: dit is des Heeren dag. Eeuwen later ontving het volk Israël het gebod op de zevende dag te rusten, maar ik vind nergens, dat dit gebod, dat de wet, ook gegeven werd aan de heidenen. Daar wij uit de heidenen zijn moeten wij constateren, dat de wet niet aan ons gegeven werd. Vóór Christus niet, en nog minder daarna. We lezen wel in Hand. 15, dat Petrus waarschuwt, dat juk, dat zij niet hadden kunnen torsen, toch niet op de hals der heidenen te leggen. Want er waren wel christenjoden, die dat wilden.

Soms hoort men de opmerking maken, dat de Katholieke kerk, zo moeten wij haar nog noemen eer ze in in oost en west — grieks en rooms — uiteen viel, de Zondag heeft ingesteld. Wanneer, dit is terzijde, begint men van de Katholieke kerk te spreken? En is een gewoonte bevestigen hetzelfde als een gewoonte beginnen? Mij dunkt de Zondag begon in de hof van Jozef van Arimathea. Verscheen Jezus niet op die feestdag aan de discipelen? En kwam Hij niet acht dagen later opnieuw tot hen? Werd de Heilige Geest, de Leidsman voor hen, die de tuchtmeester (de wet) tot Christus niet meer behoeven, niet op die feestdag gegeven? Raadt Paulus niet de gemeenteleden van Korinthe (1 Kor. 16 : 2) op elke eerste dag iets weg te leggen voor de armen te Jeruzalem? Viel Eutychus niet op een Zondagavond uit het venster, toen Paulus op die eerste dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren, daar een lange rede hield? En ik denk nog aan Johannes op Patmos, die op de dag des Heeren de Heer zag.

Een mooie naam, de juiste naam: dag des Heeren. Niet sabbat. Niet Zondag. Zeker, dat laatste wel in de omgangstaal. Maar onder ons zou het zinrijker zijn te spreken van de dag des Heeren. Daar begint de nieuwe bedeling, de nieuwe schepping, de nieuwe dag. Elke dag is overigens de Heer gewijd en wat op Zondag niet mag, dat mag nooit. Het gevaar is hier zo groot toch nog allerlei regels en regeltjes op te stellen. Is daar dan niet de Heilige Geest, Die ons in al de waarheid wil leiden? Maar waar komen we dan terecht? Waar God ons hebben wil. Christus, Die zeide, dat de sabbat er was voor de mens en de mens niet voor de sabbat, en Die daarmee al die joodse tirannie doorbrak, Christus heeft ons in de vrijheid gesteld. Niet om onder te gaan in de zonde, maar om te wandelen in het Licht, dat Hij geeft. Hij grijpt de mens bij de hand en zegt: Wandel! Zonder krukken. Wandel als een verlost naar God; niemands knecht en aller dienaar.

Een wereldwijde, levensgrote vrijheid. God ter eer!

HUIZINGA.

HEROPENING

van het Seminarie
in Hamburg

3

De vergadering, waarin de heropening van het Seminarie wijdingsvol gevierd werd, zou volgens het programma tot twaalf uur duren. Maar er kwam nog wel

meer dan een uur bij. Dat was niet zo erg, want de middag was vrij gehouden voor een gemeenschappelijke maaltijd, voor de bezichtiging van het Seminarie en voor de conversatie. Het middageten was eenvoudig maar goed. We kregen erwtensoep! En zovél als we maar wilden. Tja, wanneer je nu niet van „snert” houdt, waarmee moet je dan je hongerige maag vullen.... Ik lustte de erwtensoep wel. En het is mij niet opgevallen, dat er onder de genodigden waren, die niet meeaten. Bovendien kreeg je al betrekkelijk vlug na de maaltijd een bordje met flinke stukken „Kuchen” voorgezet. Voor elke gast een bordje. Bovendien werd er koffie geschonken. En de „Kuchen” smaakte heel goed.

Ik vertel deze dingen maar even in het kort, omdat velen mij gevraagd hebben naar de voedselpositie in Duitsland. In het algemeen is er in Duitsland, vooral gedurende het laatste half jaar, ook mede als gevolg van de geldsanering, een aanmerkelijke verbetering in de voedselpositie ingetreden. Daarover kunnen we ons ten zeerste verblijden. Wat al weer een verschil, vergeleken bij een jaar geleden, toen ik met de auto op weg naar Denemarken door Duitsland kwam. Toen was er geen sprake van eten en drinken onderweg, tenzij jezelf de nodige voorzorgsmaatregelen had getroffen. En nú? U moet me goed begrijpen — Duitsland is geen land overvloedig van melk en honig. Dat is Nederland immers ook niet. Welk land zou dat nog wel zijn? Canada! Goed, laten we Canada maar met rust laten. Ik wilde maar zeggen, dat je op het ogenblik, wanneer je in Duitsland reist, niet meer hoeft te dorsten en te honger. En dan veronderstel ik natuurlijk, dat u over een aantal marken kunt beschikken.

Ik stond b.v. op het station Göttingen te wachten en wilde een paar broodjes kopen. Van die lekkere bruinegebakken broodjes. De juffrouw van het buffet vertelde, dat ik met geld alleen niet kon volstaan, maar ook een broodbonnetje moest hebben. En broodbonnen had ik nu juist niet. Maar een dame, die naast mij stond, gaf de buffetjuffrouw een broodbonnetje en ik kocht vier lekkere broodjes voor veertien cent aan Nederlands geld! Ik had zelf nog wat boter bij me, zodat ik mij de maaltijd goed kon laten smaken.

Op weg naar huis heb ik in Rheine in een hotel gedineerd. Zelfs zonder bonnen. En niet duur. Bovendien was het eten goed. Alleen de paddestoelen, die ik voorgezet kreeg, heb ik niet verorberd....

En nu gaan we maar weer naar Hamburg. Zo ongemerkt raak je op een zijweg. Dat is niet erg, als je maar niet verdwaalt.

's Middags hadden we volop gelegenheid, om het nieuwe Seminarie, beter: het herbóuwde Seminarie, te bezichtigen. Wanneer men als oud-seminarist van beneden naar boven één en ander in ogenschouw neemt, o, dan worden een legio van herinneringen weer wakker. En dan moet je bovendien nog studiegenoten van vroeger ontmoeten! Hoevelen hebben mij niet gevraagd naar broeders voorgangers, die ze kenden van vroeger. En ik maar antwoorden natuurlijk. Om maar één voorbeeld te noemen. In de namiddag om 5 uur tijdens het avondeten (tussen haakjes: dat avondeten was mild en overvloedig) kwam ik naast Mevrouw Gieselbusch, de echtgenote van een vroegere „Seminardirektor”, te zitten. En wat dacht u, naar wie Mevr. Gieselbusch het eerst informeerde, toen we een ogenblik nog maar in een gesprek gewikkeld waren? Dat kunt u toch niet raden. Ze informeerde zeer belangstellend naar Ds. Hekhuis! En toen kwamen ook bij haar de oude herinneringen boven. Ze vertelde me ook een aardige anecdote uit de begintijd van onze broeder Hekhuis. Bepaald grappig!

Thysville, Kibentele en b. Leopoldville, de hoofdstad van de Congo. (Taal Ki-Kongo).

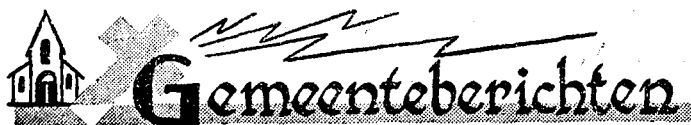
3. Midden Congo met Tshumbiri, Bolobo, Lukolela. (Taal Bobangi).

4. Boven Congo met de zendingsposten Upoto, Yalamba, Yakusu. Hier worden er verschillende talen gesproken.

Heb ik deze laatste gegevens goed weergegeven, zr. Reiling?

Met hart. zendingsgroet, voor de U.Z.C.,
H. D. HOOGHWINKEL.

(Wordt vervolgd.)

GRONINGEN

Zondag 21 Nov. was voor de gemeente te Groningen wel een zeer bijzondere dag. Ds. Louw nam afscheid.

Het huisbezoek in Gods gemeente

Gevraagd om een onderwerp in te leiden op een vergadering van ambtsdragers, leek het mij niet ongewenst, daartoe het bovenstaande te kiezen. Immers neemt het huisbezoek een belangrijke plaats in in de werkzaamheden van hen, die tot bijzondere dienst in de gemeente geroepen zijn.

Bovendien is het een werk, waarbij het veel op de persoon aankomt, die het doet. Het draagt een sterk persoonlijk karakter, waar het zich tot enkelingen richt in verband met hun persoonlijk geestelijk leven.

We spreken over het huisbezoek in Gods gemeente. We kennen ook ander huisbezoek. Het is dat bezoek, dat door of vanwege Evangelisatiecommissies gebracht wordt in de huizen van buitenkerkelijken of ongelovigen. Dat huisbezoek draagt een eigen karakter. Het komt dáárin met het gemeentelijke huisbezoek overeen, dat het zich tot personen of gezinnen richt in verband met hun heil, doch het heeft een andere vooronderstelling.

Wie in de gemeente op huis- of zielsbezoek gaat, weet, dat hij het met gelovigen te doen krijgt, natuurlijk gelovigen in hun verschillende relaties, die daarbij niet buiten beschouwing gelaten kunnen worden. Men kan de „Mensch an sich”, de mens op zichzelf, losgemaakt uit zijn verbanden niet aanspreken, want zo'n mens is een abstractie. We hebben het ook bij het gemeentelijke huisbezoek te doen met de concrete mens, de mens van het volle leven.

Huisbezoek te verrichten behoort tot het recht en tot de roeping van hen, die gesteld zijn tot wachters over het Huis des Heeren en herders der kudde. Wie gemeentelid werd, werd opgenomen in een verband. Hij

De afscheidspraak stond reeds in „De Christen”. Hierover behoef ik u dus niets meer te vertellen.

Ruim 21 jaar is Ds. Louw voorganger der Groninger gemeente geweest. In Oct. 1927 kwam Zijneerw. tot ons over uit 2de Exloërmond. Toen telde de gemeente plm. 460 leden. Thans is dit aantal gestegen tot 729. Nu weten we wel dat zegeningen niet altijd in cijfers kunnen worden uitgedrukt. We achten het wel een verblijdend verschijnsel, en een bewijs daarvan, dat de getrouwe verkondiging van het Evangelie, door Gods genade vruchten draagt. En aan een getrouwe verkondiging, in de Godsdienstoefeningen, op de jeugdsamenkomsten en in de openlucht heeft het in al die jaren niet ontbroken. Ds. Louw is in zijn ambtsperiode te Groningen weinig ziek geweest en nimmer was het hem te veel. Als het werk hem riep was hij gereed en bereid om de gaven hem door zijn hemelse Zender verleend, in 's Heeren dienst te gebruiken. Dat Ds. Louw een plaats had in de harten van velen, bleek wel uit de grote belangstelling bij de afscheidsdienst. De kerk was zó vol, dat de collectanten met moeite hun weg vonden door de paden. Beter echter nog kwam dit uit bij het samenzijn 's avonds 8 uur. Weer was de kerk tot de laatste plaats bezet, maar nu uitsluitend door gemeenteleden en vrienden. Er zijn vele hartelijke woorden gesproken. Ds. Vegter had als leider geen gemakkelijke taak om

aanvaardde verplichtingen: zowel taken, die hij te verrichten heeft, als dingen, waarin hij zich heeft te onderwerpen. Hij is geen eenling, maar gemeenschapsmens en in dat gemeenschapsmens zijn, komt hij tot ontwikkeling en beantwoordt hij aan zijn bestemming. Hij is verantwoordelijk voor de gemeente en de gemeente is verantwoordelijk voor hem.

De gemeente oefent deze taak uit door de prediking en de andere gemeenschapsvormen, maar ook door persoonlijk gesprek. Daartoe zijn in het bijzonder aangewezen de brs ouderlingen en de zusters diakonessen. Wel mogen en moeten de leden toezien op elkander, maar dat is niet het toezicht, dat de gemeente als zodanig uitoefent. Zij functioneert door hen, die tot bijzondere diensten geroepen zijn. In hen komt niet br A. of zr B. tot de betrokkene maar *de gemeente als zodanig* en in haar de Heer der gemeente en de Herder der zielen.

Het is dus geen gunst wanneer men een ambtsdrager voor huisbezoek ontvangt, maar men mag het niet weigeren. Men mag niemand verhinderen datgene te doen, wat uit zijn wettige bevoegdheid voortvloeit. Wel mogen de ambtsdragers overleggen, wanneer het huisbezoek past, maar nimmer mogen ze vragen of de leden het goed vinden dat ze bezocht worden. Ieder lid is verplicht de ouderlingen of diakonessen te ontvangen. Wie weigert dat te doen, moet vermaand worden. Eventueel onder censuur gesteld. Men mag ook niet toestaan, dat geantwoord wordt: br A. mag wel komen, maar br B. niet. Daarin toe te geven zou betekenen het karakter van het huisbezoek aantasten en het, van een gemeentelijke daad, maken tot een vriendschapsbezoek van welmenende broeders of zusters.

Het karakter van het huisbezoek brengt mede, dat men er geen visite van mag maken. Wel mag het lid de brs vriendelijk onthalen, maar de samenspreking mag niet gaan over willekeurige onderwerpen — hoe vroom misschien ook, maar moet gaan over het heil van de bezochte leden en hun roeping ten opzichte van

het vele te ordenen en tot een goed geheel te vormen.

Bij de officiële dienst sprak een der ouderlingen een woord van waardering en dankbaarheid voor hetgeen de Heer der gemeente in Ds. Louw aan Groningen had geschonken gedurende een periode van 21 jaar. Aan het slot van de avondsamenkomst richtte de vertrekkende leraar woorden van dank aan alle belangstellenden.

En nu is dit alles weer voorbij.

We moeten nog even aan de gedachte wennen. We hopen en bidden dat de open plaats spoedig weer zal worden ingenomen. Mensen zijn tijdelijk. Ze komen en gaan. De gemeente blijft, en de Heer der gemeente blijft.

Hij zorgt voor Zijn werk.

Hij zal het ook in Groningen doen.

Met br.gr., D.

HENGELO

In de regel wordt door de correspondenten in ons blad geschreven over hoogtijdagen in de eigen gemeente, bijzondere gebeurtenissen, zoals doopdiensten, die, hoewel deze regelmatig worden gehouden, toch telkens weer het karakter van het bijzondere dragen; speciale samenkomsten, enz. Ik moet dit keer melding maken van een

gemeente en gezin. Men moet dus niet maar eens beginnen en dan kijken hoe het loopt. Of men ook „contact” kan krijgen, maar onmiddellijk de aandacht concentreren op datgene, waarvoor men komt. Dat kan, omdat immers de bezochten weten, waarom men komt en waarover het gaan zal. De aard van het onderwerp brengt mee, dat het gesprek een intiem karakter kan krijgen. De predikant die het doet, wachtte er zich voor in zijn prediking te zinspelen op hetgeen hem bij het huisbezoek werd toevertrouwd. Dat ondermijnt het vertrouwen. De ouderlingen en diakonessen moeten bedenken, dat ze hun ambtsgeheim hebben te bewaren en dat tot hun dood toe. Worden hun zonden toevertrouwd, die niet bekend zijn, dan bedenke men niet dat het roeping zou zijn, die in de kerkeraad te brengen. Liefde kan menigte van zonden bedekken. Wat God toegedekt laat, scheure men niet open.

Gesproken moet worden over de verhouding der ziel tot de Heer en tot Zijn gemeente. Is er tekort aan roepingsbesef, dan worde dat bloot gelegd. Is daar ontrouw in het bezoek der gemeentelijke samenkomsten, dan worde gevraagd naar de oorzaken daarvan. Vermoedt men dat de betrokken leden te weinig bijdragen voor het werk des Heeren, dan worde dat ook met hen besproken. — Steeds late men echter Christus spreken. Onvermoeid late men uitkomen, dat men dit niet zegt als br A. of zr B., maar als dienstknecht of dienstmaagd van Christus. Daarom behoeft gevoel van eigen onwaardigheid ook de mond niet te snoeren. Leeft dat bij de bezoeker, dan zal hij des te geschikter zijn om te vermanen, zich als zondaar op een lijn stellende met de ander. Hij spreke echter vrijmoedig. Niemand maakte zichzelf ouderling of diakones. Het was de Heer, Die het deed; Die dus achter ons staat in ons werk; Die ons opdracht geeft en verantwoording zal afeisen.

Een huisbezoek zal niet eindigen zonder gebed. Soms misschien een korte bidstond. Het lijkt mij ook gewenst een Schriftgedeelte te lezen en er — in verband met het gevoerde gesprek — iets van te zeggen.

heel gewone vergadering, die bijna altijd van zakelijke aard is, n.l. de jaarvergadering van onze gemeente.

In afwijking van de traditie om deze op Zondagmiddag te houden is deze dit jaar op onze bidstondavond (Dinsdag) gehouden.

Vele weken was deze vergadering bij de gemeente voorbereid door aankondiging in onze gemeentebode, afkondiging van de kansel etc. Het gevolg was dan ook dat die avond ons Jeugdgebouw volstroomde. Na de gebruikelijke opening, gemeenschappelijk zingen, schriftlezing en welkomswoord luisterden we eerst naar het jaarverslag van de secretaris. Het gedeelte daarin, waarbij zij herdacht werden die van ons heengingen, werd staande aangehoord, terwijl we daarna ontroerd luisterden naar een gedeelte van het strijkorkest „Elad” dat zacht voor ons speelde: Blijf met mij Heer. Als speciale attractie werd daarna gelegenheid gegeven aan een mannenkwartet om het resultaat van nachtelijke repetities te laten horen. Het was n.l. de raad der gemeente, die dit aandurfde onder leiding van onze dominé. Een hartelijk applaus begroette hen nog voor zij hun monden openden om hun kunnen te tonen. Het bijzondere was dat niemand deze bijdrage van die kant verwachtte.

Toen tijdens het financiële verslag bleek dat de geldmiddelen grote zorgen baarden was het weer Elad die

Zulk huisbezoek kan een verkwikking wezen. Nooit mag het ontaarden in een ruzie. Een dienstknecht des Heeren moet niet twisten en een ouderling, die driftig wordt, beklede zich met zak en as. Een driftig mens maakt brokken en bederft inplaats van te behouden. Die huisbezoek doet zij bereid zich het haar te laten uitplukken en kere de wang niet af van die hem slaat. De zonde moet geleden worden — wie zo vermaant, verzoent haar tevens.

Hoe lang een bezoek moet duren is niet vooraf te zeggen. Staan de bezochte gemeenteleden goed, dan kan driekwartier lang genoeg zijn. Komt men in één bezoek niet klaar, dan spreke men een volgend af.

Hoe vaak moet men een gezin bezoeken? Zijn er bijzondere omstandigheden, dan moeten die niet alleen de lengte van een bezoek bepalen, maar ook hoe vaak het geschieden zal. Zijn de toestanden normaal, dan is het zeker wel nodig, dat de gemeente door haar dienaren en dienaressen tweemaal per jaar rondgaat.

Moeten de kinderen er bij zijn? Misschien. Zeker niet altijd, omdat het ongewenst kan zijn, dat de kinderen er bij zijn als de ouders vermaand worden. Dat lijkt mij aan het ouderlijk gezag afbreuk te doen. Ten slotte behoort het huisbezoek tot de intieme sfeer der gemeente, tot haar interne aangelegenheden. Met de kinderen spreken — dat doe men als christen, wanneer de gelegenheid zich voordoet en dan niet te vaak. Wel informere men bij de ouders naar het zieleleven der kinderen, maar hun gedrag, hun bezoeken van de kerkdiensten en verenigingen en geve de gegevens, die men daarbij ontvangt, door aan het centrale gemeenteadres of aan de secretarissen der neven-organisaties.

Het doel van het huisbezoek is dus het toepassen van de Boodschap op het leven der afzonderlijke gemeenteleden: hen helpen te zien hoe in de verschillende relaties hun roeping ligt en hoe die na te komen. Door de enkele leden te verzorgen, wordt de gemeente rein gehouden, en haar kracht versterkt. Want ten slotte toch is de gemeente wat elk harer leden afzonderlijk is.

L.

Daar staan wij paf van!

Waarvan?

Dat de administratie van ons blad met zo'n aanbod komt!

??

U krijgt f 4.50 of f 5.— cadeau!!

En wel in de vorm van het prachtige dagboek „Van dag tot dag” óf van een gratis abonnement op De Christen in 1949!

Wat U daarvoor doen moet?

U behoeft slechts 5 nieuwe abonné's aan te brengen! Slechts 5 nieuwe abonné's in de hele lange maand December! En het abonnementsgeld over 1949, f 5.—, voor elk abonnement behoeft U pas uiterlijk 31 Dec. a.s. gestort te hebben op giro 9260 ten name van de Unie!

Dat is dus wel klaar te spelen!

Heb ik dus in deze maand, Dec. 1948, 5 nieuwe abonné's van U opgegeven gekregen en hebt U meteen het abonnementsgeld over 1949 voor die 5, dus tezamen f 25.—, gezonden, dan hebt U het voor voor het zeggen, wat U wenst: een dagboek, in blauwe prachtband met goudopdruk, ons eigen dagboek „Van dag tot dag”; óf een gratis abonnement op De Christen over 1949!

U vindt een handig formulier in dit nummer. Maak daar gebruik van, want dat is voor Uw en mijn gemak!

Nóg meer!

Elke in Dec. 1948 opgegeven nieuwe abonné krijgt de Dec-nummers ook nog toegezonden, voor zover voorradig!

Een prachtkans voor wie wat goeds wil lezen!

Een prachtkans voor wie actief wil zijn!

Komaan dus, allen aangetreden. En wij hebben een groot vertrouwen, dat allen willen helpen ons eigen blad te bouwen!

Reken maar: de administratie staat klaar!

De administratie.

toepasselijk speelde en zong: „Neem mijn zilver en mijn goud; geef, dat ik niets achterhoud”.

Zr. Blaauw—van der Baaren refereerde daarna over het onderwerp: De gemeente en wij, waarop een levendige bespreking volgde. Dit referaat is waard dat het in ons blad wordt opgenomen, opdat u er allen kennis van kunt nemen. Alles werd afgewisseld door aanbieding van thee en koekjes. Het was een zeer goede avond.

Op 21, 22 en 23 Nov. werden door de evangelisatie-commissie bijzondere samenkomsten uitgeschreven, waarop tot ons spraken de predikanten Brongers, K. Reiling en Tijman. Het waren belangrijke avonden voor ons geloofsleven. We zagen de toren die we zelf tevergeefs bouwden. We hoorden wat we moesten vergeten, omdat

de vergeving gekomen was en we werden voor de keus gesteld binnen te komen of buiten te blijven, behouden te worden of verloren te gaan. Vooral de sluitingswoespraak maakte diepe indruk op ons. De Heer zal de resultaten in de toekomst openbaren.

S. W. VIS.

ROTTERDAM—C.

Eens lang geleden leefde er een man, die uit de volheid van zijn gemoed het uitriep: „Uwe inzetten zijn mij geweest lofzangen al den weg”. Hij kon dat doen, want hij had achter zich het beleven: Welzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Aan deze dingen dacht ik, toen ik daar op Zondag 21 Nov. l.l. stond in het Sportfondsenbad. Acht broeders en zusters waren neergezeten en wachtten vol van ongeduld op het moment om Zijn inzetten te volgen. Ik zag hun blijde gezichten. Ja waarlijk, zij ervoeren reeds iets van het woord: Uwe inzetten zijn lofzangen.

Onze voorganger bepaalde de honderden aanwezigen bij het woord naar Handelingen 16 : 29—34. Duidelijk werd getoond dat aan de doop iets vooraf gaat. Ja daar moet eerst iets in een mens tot stand komen voor hij gedoopt mag worden. Eerst de prediking van Jezus Christus. Eerst aan God gelovig worden. Dat brengt blijdschap maar maakt ook gewillig om de inzetten des Heeren te houden. Dat wordt een loflied, een feestgezing in het leven van hen, in wier hart het Woord vrucht draagt.

Het was ons een feestgezing, uit de mond der doopcandidaten te horen, dat zij geloofden in Jezus Christus, de Zone Gods. Geloofden in het vergeven der overtredingen, in het bedekt zijn van hun zonde. Hierna volgde de doop, t.w. vier broeders en zusters van onze gemeente, drie van de gemeente te Pernis en br. J. Segaar, Pred. bij de Evangelische Gemeente te Schiedam.

Dankbaar zijn wij daarna naar huis gegaan. Opnieuw was het ons duidelijk dat het Woord niet ledig wederkeert, maar doet wat Hem behaagt. Tevens leeft in ons de bede: Och of men op deez' eerstelingen een rijke oogst van zielen zag. En ook dit zal komen, maar op Zijn tijd. Hij beware in u en in ons dit vaste vertrouwen.

De secr. V.

APELDOORN

Zondag aan Zondag wordt in rijke mate het zaad des Evangelies gezaaid in de harten van vele toehoorders. Onze voorganger predikt met een vurig enthousiasme en het is ons een troost te weten dat Gods woord niet ledig zal wederkeren. Mocht het echter voor de gemeente een oproep zijn haar Laodicezische lauwheid af te leggen.

Maandag 22 Nov. werd onze oude zuster Groenstege—v. d. Woude naar haar laatste rustplaats gebracht. De Heer had haar verlost van veel lichamelijke benauwdheden en een ruime ingang gegeven in Zijn heerlijkheid. Onze voorganger, een ouderling en meerdere gemeentelieden waren tegenwoordig om te getuigen, dat degenen die in Jezus ontslapen niet zijn gestorven, maar leven in eeuwigheid. Laten we daarom, terwijl het nog tijd is, elkander opwekken getrouw te zijn tot het einde.

J. M. VULLING Jr., secr.

PERNIS

Wij mochten op Zondag 21 Nov. weer de heerlijke genade zien van Hem, Die is en was en Die komen

zal, daar er een zuster en twee broeders waren, die wensten gedoopt te worden. Wij hadden dat al veel eerder willen doen, maar door vele omstandigheden werd het steeds uitgesteld, totdat dan eindelijk de dag was aangebroken, dat hun wens in vervulling zou gaan. Wij hadden een bus afgehuurd en zijn welgemoed en eensgezind naar het Sportfondsenbad in R'dam getogen om daar gezamenlijk met R'dam—C. deze doopdienst te houden. Wij hebben een gezegende middag gehad. Onze consulent en voorganger, Ds. Reiling, had de tekst gekozen hoe dat Paulus daar te Philippi ook de heerlijke genade mocht verkondigen en na vele tegenwerking toch ook de zegeningen mocht zien, n.l. dat de gevangenen bewaarder zich met heel zijn gezin liet dopen.

Wij gaan verder in het vast vertrouwen op Hem, Die, wat Zijn hand begon, ook zal volenden.

Uw medestr. in Chr.,
K. VAN OPSTAL.

Van de leestafel

Boekencentrum N.V., Javastr. 100, den Haag zond ons 12 tekstkaarten, waarvan de prijs f 1.20 is.

U wilt misschien op een verjaardag of andere bijzondere dag wel eens aan iemand een echt mooie kaart zenden. Wanneer u een van deze kaarten zendt, vindt u ze later terug aan de wand. Zo'n kaart gooi je direct niet weg. Een sprekende tekst, kort, bijna allemaal uit de bijbel. in rood en zwart, en keurige letter, getekend door een man, die de tekst en de kunst verstaat, de heer G. J. Haalboom.

E.-R.

Iedere uitgeverij heeft een eigen stempel en wanneer Voorhoeve, Callenbach, Kok, Meinema, om een paar te noemen, wat uitbrengen, weten we al wel hoe het ongeveer van inhoud en uitvoering zal zijn.

Voorhoeve, den Haag, zond ons: De komst van de Middelaar. Door I. Snoek.

Wij herinneren ons graag een goede beoordeling van Het lijden en sterven van de Middelaar, van dezelfde schrijver, te hebben gegeven. Met evenveel vreugde bevelen we deze keurige uitgave aan. Uit de eerste hoofdstukken van Matth., Marc., en vooral Lukas, benevens enige verzen uit Johannes is de stof genomen en toegelicht. Vooral geschikt voor Jeugdleiders. Niet zwaar en toch instructief. Hartelijk aanbevolen. Prijs, gebonden f 5.25.

Van dezelfde uitgeverij kwam: Brieven uit de hemel. De brieven aan de zeven gemeenten in Klein Azië, een boodschap uit de eerste eeuw. Geschreven door Dr G. Campbell Morgan en vertaald door A. G. Barkey Wolf.

Hier zou men moeten zeggen: Goede wijn behoeft geen krans. Maar wij zijn geheelonthouders. Eerlijk gezegd, alle brieven heb ik nog niet kunnen lezen, maar van wat ik las genoot ik. Ik hoop nu en dan eens een citaat te brengen in ons blad. Evenals het vorige boek in prachtige band. Prijs f 3.25.

Tenslotte, ook van Voorhoeve: Daemonische invloeden in ons leven. Door Dr A. de Bondt. Een merkwaardig boek, dat ons duidelijk wil maken de ontzettende, ontwrichtende invloed van Satan op het leven der mensen. Achtereenvolgens is aan de orde: Het persoonlijke leven, Gezinsleven, Kerkelijk leven, Staatkundig leven, Volkerenleven, De cultuur en Het occultisme. Met enige woorden over de zekerheid van het geloof op de laatste bladzijden. Wie Daniël, Paulus en de Openbaringen kent, weet reeds iets van de geheime machten rondom tronen en huizen. Dit boekje legt de nadruk op een dikwerf vergeten waarheid. Prijs f 4.50.

E. R.

Beroepingsnieuws

De gemeente te Groningen bracht een beroep uit op Ds F. E. Huizinga te Leeuwarden.

Mededelingen

ADRESWIJZIGINGEN

Met ingang van 1 Dec. is het adres van Ds G. Vegter: Parkweg 6a, Groningen.

Het adres van Ds J. Louw is thans:

Valkenboschkade 25, den Haag.

Telef. 320739.

Postrek. 102064.

ATTENTIE

Wie kan mij het nieuwe adres van abonné K. Fietje, Kerkstr., Muntendam verschaffen? Mij is alleen bekend, dat deze „vertrokken” is.

Wie zendt geregeld een Zaaier aan fam. v. Vuuren—Bosma, Gen. Vetterstr. 189 II, Amsterdam—O.? Deze komt telkens bij mij terug, want de afzend(st)er vermeldt eigen adres niet. Deze is onbekend. Ook het Zaaieractie-comité te Amsterdam kon mij niet helpen. Wie nu wel?

T. JANSMA.

Correspondentie

Enige weken geleden brachten we onder Zand en Zaad een paar berichten, die enige kijk konden geven op de doopsbeschouwingen van andersdenkenden. Het was in het nummer van 5 Nov. j.l. Misschien herinnert u zich het besluit van de Hervormde kerkeraad van

Oud-Vosmeer. En het uittreksel van een brief, die ons werd gezonden.

Een broeder, H. de H., in de Zaanstreek, gaf dat nummer ter lezing aan een buurman, die het op zijn beurt aan de dominee en ouderling, die hem juist bezochten, doorgaf. De ouderling heeft ons via onze broeder een briefje geschreven, waarop wij even moeten ingaan.

Ons wordt verweten, dat we een aanhaling uit zijn verband hebben gerukt. Dat houdt in, dat wij iets, we weten niet waarop het verwijt slaat, hebben gebruikt, dat oorspronkelijk een andere betekenis heeft, maar dat door ons misbruikt is om onze gedachten daarmee te bekrachtigen. Het is mogelijk, want wij zijn niet feilloos, maar dan hadden we graag een preciese aanduiding, opdat wij de critiek kunnen aanvaarden of bestrijden.

„Hoe de Hervormde Kerk tegenover de doop staat, weet ik allicht nog beter dan de schrijver, want dat wij Gereformeerde zijn, en niet Hervormd, vindt ook een groot deel oorzaak in de doopsbeschouwing, waarvan het aangehaalde voorbeeld een droevig teken is.” Wij willen aannemen, dat de ouderling hierin gelijk heeft. Maar wat te denken van het volgende: „Voor een Gereformeerde staat vast, dat de Doop in de plaats der besnijdenis is gekomen; ik behoef daar nu niet verder op in te gaan; dat heeft een Baptist nog nooit uit de Bijbel kunnen bewijzen, dat het niet zo is”. Wij antwoorden: Het komt ons redelijk voor in dit verband niet van ons te eisen te bewijzen, dat de kinderdoop niet voor de besnijdenis in de plaats is gekomen, doch omgekeerd, dat wij mogen vragen ons op Schriftuurlijke gronden duidelijk te maken, dat zulks wel het geval is. Wil onze broeder ons zeggen, waar de Heer verklaart, dat Hij een verbond met de gelovigen, en ook met hun zaad, heeft opgericht, en dat daarvan de doop — in dit geval de kinderdoop — het teken en zegel is? Waar leest u: de kinderen zijn door de doop — in dit geval besprenging — opgenomen in het verbond Gods?

Het is begrijpelijk, dat we u alleen kunnen ontmoeten op de bodem van de Schrift en niet op die van de belijdenisgeschriften der Gereformeerde Kerk. Of van welke kerk ook.

HUIZINGA.

De klakken luiden

Het feest is begonnen: de KERSTNUMMER-campagne is gestart!

De zaaïers zijn bezig en brengen het KERSTNUMMER van „De Zaaier” in huis en hof. Zie ze nu trekken langs de wegen en stegen!

De hoeden af: het zijn onze pioniers!

Ik zeg: de jassen uit, en doe mee!

Want het is een feest voor u, die Kerstnummers verspreidt!

En het is een feest voor ieder, die het Kerstnummer leest!

Gemeenten: nú gebeden en mee-gestreden!

N.B.J.B.ers in stad en land: vlug en gezwind de Kerstnummers verspreid in weer en wind!

Hoort toe:

Eén heilssoldaat plaatst er 250 Kerstnummers: wat doet gij?

Een kleine N.B.J.B.-groep verspreidt 1000 Kerstnummers: wat doet gij?

Nog een voorbeeld:

Een broeder berichtte: „zend voor mijn rekening 1000

Kerstnummers naar Indonesië ter verspreiding onder militairen”! Wat doet gij?

Ik heb nog wat Kerstnummers gereserveerd voor wie óók nog mee wil doen! Slechts 25 ct. per exemplaar. Leeft uw familie zonder God, zonder het eeuwige doel? Ik wil graag voor uw rekening Kerstnummers zenden aan hun adressen, waar ook in Nederland, ja waar ook ter wereld.

Welke groep, welk comité moet nog een aantal?

En nu, Zaaier-vrienden en Zaaier-verspreiders onder jong en oud: de Heer zegene u en stelle u ten zegen!

De adm., Tetterodestr. 47, Haarlem.

Advertentiën

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van ons dochtertje en zusje

Aaffien Henderika

H. A. Mostert

S. J. Mostert—Aeilkema

Ada

Groningen, 29 Nov. 1948
Hoornschediep 81

UITVERKOCHT

is de Tekstbundel van

LOFZANGEN

en

GEBEDEN

HET LECTUURFONDS
Haarlem

Piet Wijnsema

en

Anny van der Baaren

hebben de eer kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Woensdag 15 December te Wildervank.

Huwelijksinzegening in de Bapt. Kerk te Stadskanaal des namiddags 3.30 uur door de WelEerw. Heer Ds. K. Reiling van Rotterdam.

Rotterdam, Zaadakerstr. 24d) November 1948.
Stadskanaal, G 134)

Gelegenheid te feliciteren:

te Rotterdam op Woensdag 8 Dec. van 7—9 uur, Riederlaan 62.
te Stadskanaal, G 134, 15 December, van 7—9 uur.

Toekomstig adres: Zaadakerstraat 24d, Rotterdam.

Moet ik nu heus gaan geloven

dat er Baptisten zijn die hun EIGEN kalender negeren en een andere prefereren? Kom toch broeders en zusters, toont Uw liefde voor het werk in onze gemeenten, dus ook voor de Baptisten Diaconessenarbeid in Nederland.

De Tabitha-kalender

wordt zoals U weet verkocht ten bate van deze arbeid, en het batig saldo zal worden gebruikt voor opleiding van jonge zusters.

Het is nu de laatste maand van het jaar, en wij moeten nog $\frac{1}{3}$ van de oplaag kwijt. Daar kunt gij ook aan meewerken. In andere, niet Baptisten kringen, worden op dat gebied grote dingen gepresteerd, en zouden wij als Baptisten, met een groot geloofsvertrouwen, dan minder doen? Wij rekenen er op; dat voor 1 Januari, nu eens alle Tabitha-kalenders zijn uitverkocht. Deze kalender actie MOET nu tot een goed resultaat komen. Helpt gij slechts mee! Vooral op U broeders Voorgangers, en zusters bestuursleden van Zusterhulp en Tabitha collectanten, wordt nog eens een ernstig beroep gedaan. Gij kunt er de grote stoot aan geven! Het is Godes zaak; ook het Tabitha werk!

Bestellingen worden nog steeds ingewacht door:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47 II, Den Haag.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2926

VRIJDAG 10 DEC. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.50

Hij komt!

Ver van de heilige plaatsen, midden in het bruisende leven heeft Johannes zijn boodschap geworpen. Hij stond bij een veer in de Jordaan. Daar concentreerde zich het verkeer en riep hij zijn boodschap uit: „Het rijk komt! De dag der heerlijkheid nadert! De Verlosser zal tot Sion komen! Bekeert u, volk van God en zijt gereed als de zon opgaat!”

Vroeger had men profeten gehad, die Gods Woord spraken. Mannen, die in direct contact tot God stonden. Die de loopjongen van God waren. Die afwisselend voor Zijn aangezicht stonden en dan weer voor het volk. Doodgewone mannen overigens, maar geladen met het Woord. Het tweesnijdend scherp Woord. Het openstaande Woord, machtig, verbijzeland als een hamer, verterend als een vuur, liefelijk als een belovende zoelte in de lente. Woord, dat de dragers roekeloos maakte, helden en tegelijk slachtoffers, gejaagd door de opdracht. Vroeger waren er zulke mannen. Maar de huidige tijd was te materialistisch. God had Zijn volk verlaten. God zweeg. Er was geen Woord Gods meer.

Totdat de stem sprak daar bij het veer. Dat woord rolde als de donder en spoelde als de regen over de velden van Juda. Er was een profeet opgestaan. Tot hem uit gaan de duizenden. Ze horen het hem zeggen: „Het komt! Hij komt! Bekeert u, want het Rijk nadert. Het staat voor de deur. Het breekt bijna binnen. Bekeert u!”

Wellicht hebben de Joden toen ook gedacht aan het tastbare en zichtbare heerlijke rijk van David, dat nu weer uit het stof zou verrijzen. Ze dromen weer van de heerlijkheid, die nu wacht. Weg met de Romeinen. Baas in eigen huis. En de volkeren zullen komen en hunne schatten binnendragen. Welke voorstelling had Johannes zelf? Wel weten wij van de boden, die hij tot Jezus zendt, als hij in de gevangenis zit. Hebben ze wel zo zwaar nagedacht over het karakter van het rijk? Het lag niet voor de hand. Zij verwachtten de verlossing.

Opnieuw gaat de prediking door de gemeenten, de

prediking van: „Hij komt! Het komt!” Het is nog steeds adventstijd. Dat is het sedert de Hemelvaart. De gemeente van Jezus Christus wacht op Zijn verschijning en nu de Kerstdagen naderen, Zijn komst in het vlees de aandacht vordert van hoofd en hart; nu in deze tijden de genade Gods weer zo wonderbaar aan de dag treedt en de gemeente zingt: Hij heeft gedacht aan Zijn genade .... nu vibreert de naald heftiger en, staande in de sinistere verwarringen en verwachtingen van het ogenblik, hunkert het hart naar de komst van het Godsrijk. De gemeente ziet terug naar de kribbe, waarbij zij zich ootmoedig en dankbaar buigt, maar ziet over die kribbe heen, het kruis voorbij, naar de kim waar voor haar het morgenrood van Zijn aankomst verwacht wordt. „Kom, Heer Jezus!”

Zijn komst betekent genade en gericht. Toen reeds. Johannes spreekt van de doop met de Heilige Geest en van de doop met vuur. Hij spreekt van de schuur en van het vuur. Van koren en kaf. De bijl ligt nog aan de wortel en nog staat de Landman niet in de deur met Zijn wan om te scheiden. Maar als Hij komt, zult gij gered zijn en gereed? Zult gij bij het koren behoren? Of bij het kaf? Bekeert u. Breng vruchten voort, die de bekering betuigen. Pleit op geen herkomst op prestatie. Weet, dat hier alleen het geschonken kleed geldt. Zijt gij bereid?

De Heer is nabij.

Het komt! Hij komt!

HUIZINGA.

Uit ons Unie-bureau

Hierbij wordt het volgende onder uw aandacht gebracht.

1. Kennis genomen hebbende van het desbetreffende rapport van het Curatorium besloot de Unie-Commissie om de brs. M. de Jong van Hengelo en S. J. Zijlstra van Eindhoven beroepbaar te stellen respectievelijk voor de gemeenten Den Haag—Oost en Deventer.

2. Inzake het statuair gebruik van de naam Baptisten Gemeenten ontving ik reeds van een aantal raden de betreffende brief. Mag ik er vriendelijk opmerkzaam op maken niet het door mij bijgevoegde concept te gebruiken als brief maar alleen als voorbeeld voor een door de raad op te stellen en aan mij te zenden schrij-

ven? Gaarne ontvang ik dit schrijven nog van een aantal gemeenten.

3. Op deze plaats wil ik ook nog gaarne de gemeenten attenderen op de Herinneringskaarten aan Doop en eerste Avondmaal, welke bij het Lectorfonds verkrijgbaar zijn en wel in 2 soorten. Uw nieuwe leden zullen ontvangst daarvan zeer op prijs stellen.

De Unie-secr. T. JANSMA.

Twee Boeken

Toen God Zijn Zoon aan deze wereld gaf, was het juist de tijd waarin de keizer Augustus bevolen had, dat de gehele wereld beschreven zou worden. Zo hadden zich dan ook Jozef en Maria naar Bethlehem begeven, om aan dit bevel te voldoen. Jezus, geboren uit een vrouw en geworden onder de wet (Gal. 4:4), kwam dus ook te staan in het boek van de machtige Caesar. Zijn naam werd daar in opgenomen en neergeschreven. In Openbaring 21:27 wordt melding gemaakt van een ander boek — n.l. het boek des levens des Lams. Hierin zijn ook namen geschreven. Gelijk Caesar houdt ook God er een volkstelling op na.

De gedachte geeft rijke stof tot nadenken. Twee boeken en twee volken! Welk een overeenkomst en welk een verschil. Denkende aan het verschil zien wij het boek van de Romeinse keizer als een aards, tijdelijk, zichtbaar boek — door mensenhanden beschreven met namen, zoals wij ze kennen en uitspreken in een taal van deze wereld. Het boek van de Koning der Koningen daarentegen is van hemelse oorsprong, eeuwig en onzichtbaar — beschreven door de doorboorde hand van Christus en vol namen die Hij geeft aan de verlore zondaars. Het eerste boek is voorbijgegaan, verscheurd, verbrand, terwijl het volk van Caesar reeds lang met zijn vorst gestorven en begraven is. Voorbij... zoals eens deze wereld voorbij zal gaan met al wat er in is. Het tweede boek zal nog geopend worden door de Vorst des Levens bij Zijn wederkomst — en Zijn volk zal met Hem voor immer in Gods Koninkrijk vertoeven.

Denkende aan de overeenkomst van deze twee boeken, dient men zich de vraag te stellen, wat voor waarde zij vertegenwoordigen. Is het niet zo, dat indien men ingeschreven staat, men een vaderland heeft en een volk waartoe men behoort? De mens moet gehoorzamen aan de vorst en aan de wetten van het land. Zeker, er zijn vele verplichtingen waaraan hij zich moet onderwerpen; doch er zijn tevens rechten die hem toekomen. Hij wordt beschermd, hij heeft een „thuis”. Hij deelt in de vreugde en het leed van land en volk. — De statenloze daarentegen heeft geen rechten, geen „thuis” en in vroegere tijden geen bescherming. We denken in het bijzonder aan de Joden. Nu eens werden zij geduld, dan weer verjaagd, uitgeschud, gedood. Zo zwierven zij hier en daar, rusteloos, onzeker. Hun bezittingen bestond meestal uit roerend goed als goud en juwelen, dat zij in tijden van pogroms konden verbergen of meenemen. Onroerend goed als huizen en landerijen was veel te riskant. Bovendien, het zichtbare bezit daarvan zou de afgunst en haat hunner tegenstander, die altijd talrijk zijn geweest, licht kunnen doen ontbranden en opvlammen. Hoeveel leed de Joden, de staatlozen, door de eeuwen heen ondergaan hebben, is onzegbaar. Hoe groot het verlangen is naar een eigen land, komt heden ten dage tot uitdrukking door de verbeterde strijd in Palestina.

Er is voorts nog een opmerkelijke overeenkomst.

Deze bestaat hierin dat, om ingeschreven te worden in deze twee boeken, men geboren moet worden. Zonder geboorte is dit ten enen male uitgesloten. Nu zien we echter nog dit verschil. In het boek van Caesar kon men ingeschreven worden krachtens geboorte uit ouders, die tot onderdanen worden gerekend — of door een koopsom of misschien nog op een andere wijze. In het boek des Lams worden slechts *die* namen geschreven, waarvan de dragers door de wedergeboorte en bekering zich in het geloof aan de liefde Gods hebben overgegeven.

Zijn wij ingeschreven in het aardse boek? Hebben wij een staat, een volk waartoe wij behoren? Gezegend is ons lot. De brandende vraag is echter: zijn wij ook ingeschreven in het hemelse boek? Als straks deze oude wereld wordt opgerold en weggelegd en God de nieuwe hemel en de nieuwe aarde schept waarin voor eeuwig gerechtigheid, liefde en vrede zal heersen, zullen wij dan ook tot de gezegenden behoren die aldaar een plaats verkrijgen? Het laatste is belangrijker dan het eerste. Toen Luther voor de keus gesteld werd: herroepen of verbannen — sprak hij de moedige woorden: hier sta ik, ik kan niet anders. Hij sprak het, rekenende op de hulp van God. Mocht hem alles ontnomen worden doordat zijn naam uit het boek van de keizer werd geschrapt, hij wist in deze onzekere wereld en in dit rusteloze leven één ding: Mijn naam is geschreven in het boek des levens des Lams!

Jezus' naam werd in Caesars boek bij Zijn geboorte geschreven. Zou Caesars naam ook in Christus' boek zijn geschreven? En hoe staat het met onze namen?

A. A. HARDENBERG.

HEROPENING

van het Seminarie
in Hamburg

4

's Avonds om 7 uur werd er dan een openbare feestelijke bijeenkomst gehouden in het gemeenschapshuis Holstenwall. Al de leden en vrienden van de Hamburger Gemeenten hadden daar vrije toegang. De leiding berustte bij Pred. H. Fehr.

Er was een grote opkomst. In de ruime zaal bevonden zich twee omgangen of galerijen. En overal ontdekte je mensen — beneden, boven, en op de tweede omgang. Er heerste een blijde stemming. De harten klopten vol verwachting. Men had uitgezien naar dit feestelijk samenzijn. En dat was geen wonder. De Duitse Baptisten hebben zich altijd offers willen getroosten voor hun Seminarie. En dat hebben ze ook nu weer gedaan.

Op het programma stonden 23 punten. Er werd natuurlijk gemeenschappelijk gezongen. Het koor der Seminaristen liet zich horen. Dan was er een heel groot gemeenschappelijk koor van de Hamburger Gemeenten. De docenten werden voorgesteld. Rector van de Theologische School is: Lic. Dr. H. Luckey. De namen van de andere docenten zijn: Dr. H. Mundhenk, Ds. H. Rockel en Lic. H. Stahl. Ook de Seminaristen, ruim veertig in getal, trokken voor enkele ogenblikken de aandacht der aanwezigen. Een ieder noemde zijn naam en de plaats van herkomst.

Natuurlijk werden er vele toespraken gehouden. De

buitenlandse gasten hadden met elkaar heel wat tijd nodig, om hun vele goede woorden en beste wensen over te brengen. Ze hadden dunkt mij wel wat korter kunnen spreken. Een nadeel was natuurlijk, dat enkelen vertaald moesten. Op deze vergadering heb ik dan namens onze Gemeenten gesproken. Br. Louw en ik hadden dat van te voren zo afgesproken. Hij in het Seminarie en ik in het gemeenschapshuis Holstenwall.

Laat ik u dan eerst mogen toevertrouwen, dat ik mij gehouden heb aan de mij toegestane tijd. In het kort was mijn toespraak van de volgende inhoud: we dankten voor de uitnodiging en we wilden niet vergeten, dat vele van onze voorgangers hun opleiding in Hamburg—Horn hadden ontvangen. Van de School was in het verleden een stroom van zegen uitgegaan door vele landen van Europa. Hoewel wij onze studenten wel niet meer ter opleiding naar Hamburg zouden sturen, zo hoopten we toch, dat Gods zegen rijkelijk mocht rusten op het herbouwde Seminarie aan de Rennbahnstraat. We richtten enkele woorden van goede wensen aan het adres van docenten en studenten en wezen op de grote noodzakelijkheid van de prediking van het Woord ook in onze dagen.

Hoewel de bijeenkomst om 7 uur was begonnen, zo werd het toch nog na tien, voordat een gemeenschappelijk slotlied gezongen kon worden. Want het koor van de Hamburger Gemeenten liet nog „Herr, dein Wort bleibt ewiglich” horen. Doc. Rochel hield nog een korte toespraak. En de bekende en vurige evangelist Pred. F. Sondheimer gaf nog een gloedvolle getuigenis. Meerdere zouden nog gaarne iets gezegd hebben, maar de tijd was voorbij. En velen moesten nog een lange afstand afleggen. Want Hamburg is geen Sneek, wat de afstanden betreft.

Na afloop werden nog vele handen geschud. Toch wilde ik graag naar mijn pension, omdat mijn trein de volgende morgen om zes uur zou vertrekken.

Ja, dat moet ik nog even vertellen. Bij de uitgang wachtte een vrouw op mij. Zij keek mij aan en ik keek haar aan. Dat is natuurlijk heel gewoon. We gaven elkaar de hand en toen sprak zij tot mij: „Kent u mij nog?” En inderdaad, ik herkende haar. Maar de naam wilde mij niet te binnen schieten. „Ik ben Charlotte Braun!” En toen herinnerde ik mij haar. Nee, nee — geen familie van Eva Braun. Maar als meisje, nu al meer dan 25 jaar geleden, was Charlotte door mijn oom en tante Blaauw te Stadskanaal gastvrij in hun gezin opgenomen. Het was toen een paar jaar na de eerste wereldoorlog. En daar was ook toen schaarste in het land, dat de oorlog had verloren. Nu, we hebben even gepraat. Zij vroeg en ik antwoordde. Daarna vroeg ik en zij antwoordde.

Maar ik moest verder. Op straat ontmoette ik nog een paar Amerikaanse gasten, wat tot gevolg had, dat ik met de auto werd „thuis” gebracht. Zodat ik toch nog even voor het middernachtelijk uur ter ruste kon gaan. En om 6 uur zou ik weer gewekt worden.

De volgende week nog een slotartikeltje, waar misschien wel boven kan staan: varia. Zo enkele gedachten en een paar indrukken.

(Slot volgt).

d. H.

Van het Noorduliet na. 11

Dit opschrift zegt u, die in Friesland weinig, en in Leeuwarden nog minder bekend zijt, wellicht niets; voor een achterdochtig mens staat het nummer bovendien in geen al te goede reuk; maar binnen Frieslands grenzen zeggen deze naam en dit nummer veel, want daar is de gastvrije woning van de Baptisten gemeente, die op 17 Nov. de besturende broeders onze Friese gemeenten ontving. Van hun samenzijn zou ik u iets willen vertellen. Precies half tien opende de voorz. Ds. Bosma van Staveren de vergadering met het laten zingen: „Grote God, wij loven U”, waarna hij ons ter inleiding van onze bidstond uit 1 Joh. 5 de verzen 14 en 15 voorlas. Velen gingen ons voor in gebed en dankzegging de Heere lovend voor de ontvangen genade, Hem biddend om Zijn zegen over de vergadering.

In zijn openingstoespraak bepaalde de voorz. ons bij Gal. 1 : 1—12, waarin hij ons op het hart bond, onze opdracht vooral zuiver door te geven. Het gaat om de openbaring van Christus. Het Woord des Heeren hebbe zijn loop.

Aan het slot van zijn toespraak herdacht de voorz. in een paar woorden onze heengegane br. S. van der Werf uit Sneek, een trouwe bezoeker van onze conferenties.

Wij sluiten aan met te zingen: „God is mijn lied”, waarna we luisteren naar Ds. Broertjes, die voor ons het onderwerp inleidt: „Over de opname van leden in de gemeente”. De inleider onderscheidt drie phazen: 1. Voor de doop; 2. het bezoek aan de voorganger; 2: de doop.

Wat doen wij met de mensen, als ze tot bekering zijn gekomen? Is het niet de opdracht van onze Heer, dat wij dezulken zullen dopen? Waarom laten wij ze na hun bekering gaan, zeggende: de doop, daarvan moeten ze zelf de noodzakelijkheid maar inzien.

Zei br. Feisser niet eens tegen iemand: „Je bent tot bekering gekomen, nu kun je en moet je a.s. Zondag gedoopt worden”. Bekering en doop horen bij elkander.

Bij het onderzoek van doopcandidaten dringt de inleider er sterk op aan, dat men vooral met hen zal spreken over de zonde en hun zondebesef. Bovendien zal men naastig onderzoeken, of de betrokkene weet, dat hij in Christus genade van God ontvangen heeft.

De inleider vertelt ons nu nog iets over hoe het in Sneek te doen gebruikelijk is, wanneer men nieuwe leden in de gemeente opneemt. Waarna de voorzitter de inleider dank zegt voor zijn werk en het verhandelde in bespreking geeft. Er ontploft zich een zeer geanimeerde discussie over dit onderwerp; hoe kan het ook anders? Is er wel iets, dat ons zo na aan het hart ligt, als een gezonde opbouw van de gemeente?

„Actuele Evangelie Prediking”, zo luidde de titel van het onderwerp. dat br. Metz van Steenwijk voor ons inleidde. Na een uitvoerige philologische verhandeling over het woord „actueel” voerde de inleider ons over hoge bergtoppen en door donkere tunnels naar de wereld van heden.

Hij schetste ons, hoe Gods handelen altijd actueel is. De profeten, Johannes de Doper, Jezus zij waren actueel in hun prediking. Jezus, Die dwars tegen de meningen van Zijn tijd inging. Wij hebben nodig, dat de gemeente gereinigd worde, opdat kreupelen en verminkten zich weer tot haar aangetrokken voelen. Onze tijd moeten wij verstaan. Barth en Kagawa worden ons geschetst als actuele boodschappers van het Evangelie. Duizenden gaan voorbij onze kerkdeuren; hoe bereiken wij hen,

doen wij er misschien goed aan, de kansel eens bij de sportvelden te zetten, om daar het Woord te laten horen? Met pakkende voorbeelden illustreerde de inleider zijn onderwerp en gaf daardoor de beste illustratie van actualiteit.

In de middagvergadering werd het eerst het woord gevoerd door br. C. Visser van Leeuwarden, die ons iets vertelde over de organisatie van de gemeente. De inleider behandelde met ons het onderwerp der verkiezingsmethodiek.

Vaak een bron van veel verdriet; doch Leeuwarden heeft een prachtoplossing gevonden en is daar zeer dankbaar voor. Wie met deze materie verlegen zit, wendde zich tot onze broeder in Leeuwarden; hij zal u ongetwijfeld zeer gaarne van advies dienen.

Na nog enkele zakelijke aangelegenheden te hebben afgehandeld, sloot de voorzitter de vergadering om vier uur, terwijl hij eerst dank had gebracht aan allen, die hun medewerking aan deze dag hadden verleend.

Neem de naam van Jezus mede... dat was het lied, waarmee wij afscheid namen van elkander.

H. SIKKEMA.

Een paar beelden uit het leven der

Pygmeeën

Waar ze wonen.

Op onze rit door het bos kwamen we door een groot dorp in het hart van ons arbeidsveld. Het bestond uit een grote, onregelmatige groep van lemen hutten met rieten daken. Hutten van verschillende grootte en in verschillende graden van verval. Ze werden aan beide zijden geflankeerd door kleinere hutten, ook voorzien van rieten daken, doch met wanden van geweven bladeren. Dit was mijn eerste kennismaking met dwergenwoningen.

Wanneer pygmeeën deel uitmaken van een negerdorp, dan wonen ze aan de beide uiteinden van de lange rij hutten. Zij zijn de onaanzienlijken in deze gemeenschap.

Verder het binnenland in vindt men zelfstandige pygmeeëndorpen met hun eigen koningen. Het kleine volkje in ons district wordt niet meer als 100 % pygmee

Gemeenschap en GEMEENTE

(Intreëpreek, gehouden te den Haag—S. door Ds J. Louw, op Zondag 28 Nov. j.l.)

Tot welke komende, als tot een Levende steen, van de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, zo wordt gij ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus.

1 Petr. 2 : 4 en 5.

Het woord, dat deze verzen beheerst, maar er niet in wordt uitgesproken, is, geliefden, het woord: *gemeenschap*.

Gemeenschap is de grote gedachte der Heilige Schrift. Herstel van gemeenschap was het doel van Christus' komst op aarde; van Zijn vleeswording. Herstel van gemeenschap was het doel van Zijn Kruisdood, waardoor Hij onze zonde in lichaam wegdroeg. Met Zijn Kruisdood aanvaardde en onderging Hij het laatste en zwaarste gevolg van de verbinding, die Hij met ons aanging door Zijn vleeswording.

Maar met Zijn sterven eindigde die verbinding niet. Dat zij gebleven was, trad in Zijn opstanding in volle heerlijkheid aan het licht. Het *oude* was voorbij gegaan — iets nieuws ontstaan. Nu braken oude banden, grenzen verzonken, scheidsmuren stortten in. Een hoger leven, opstandingsleven, werd werkzaam; er ontstond een saamhorigheidsbesef van hoger orde; er ontstond een nieuwe gemeenschap, zich openbarende in een nieuwe gemeente, een gemeente, waarin werd opgenomen wat elkander gisteren nog vreemd was: tollenaar en farizeër, of elkander vijandig tegenover stond: Jood en heiden. Vrijdschap stierf, broederschap bloeide op: er ontstond een gemeente als openbaring van een gemeenschap tus-

sen mensen, die zich door één offer verlost, door één Geest gedrenkt en door één Liefde omsloten wisten. Het waren mensen, voor wie Jezus Christus Verlosser en Heer geworden was.

Als zulken, die in deze gemeenschap zijn opgenomen — de gemeenschap, die haar oorsprong heeft in Christus' menswording, en verwerkelijkt werd door Zijn dood, opstanding en door de uitstorting van de Heilige Geest en die deze gemeenschap in gemeentelijk leven tot uitdrukking en openbaring willen brengen, verbonden we ons hedenmorgen aan elkaar en ontmoeten we elkander in dit middaguur.

Door ons tekstwoord willen we ons dit voor laten houden en in 't hart opnemen:

DE GELOVIGEN VINDEN HUN BESTEMMING IN EEN NIEUWE GEMEENSCHAP.

I. *Vanwege de persoonlijke verandering, die zij ondergingen.* Zij zijn „nieuw geboren kinderen”, vers 2. Ze werden verlost uit de zondige gemeenschap, waarin de eerste geboorte hen stelde en deze verlossing geschiedde langs de enige weg, die uit dit verband van zonde en dood uitleidt: zij stierven met Christus aan de zonde. Daarom is er voor de mens buiten Christus geen verwachting. Daarom prediken wij Christus, in Wien wij met God verzoend en door God aangenomen worden met een aanneming voor eeuwig. Hetgeen er niet is, d.i. een nieuwe, in Christus nieuw geschapen mens (Ef. 2) heeft God uitverkoren om hetgeen is, n.l. de oude mens, te verdringen. 1 Kor. 1 : 28. Voor de oude komt een nieuwe mens in de plaats en deze nieuwe mens ontstaat door een nieuwe geboorte (vers 2), een geboorte uit de Geest van God (Joh. 3) door middel van het verkondigde Woord van God. Als God Zijn Woord „spreekt”, uit zich laat uitgaan, komt in dit Woord de Geest van God in het hart en herschept het.

Het leven nu, zó ontstaan en van deze orde, komt slechts in een nieuwe gemeenschap tot zijn bestemming. Uit dit nieuwe leven ontstaat, als het wordt uitgeleefd,

beschouwd, hoewel ze door de regering nog wel als zodanig worden aangemerkt, en derhalve vrijgesteld zijn van het betalen van belasting.

Ze zijn met recht: kinderen van het oerwoud. De jacht is de voornaamste bezigheid van de mannen. Wanneer er gevaar dreigt, of iets onbekends nadert, verdwijnen ze in het dikke kreupelhout onder de bomen.

In het ziekenhuis.

Ook hier treffen we hen aan. Aan het eind van de gang, die gevuld is met wachtende patienten, zien we hen; een groepje schuchtere, pover geklede mensen. Ze zijn bang om teveel naar voren te komen, want dan kunnen ze rekenen op een afstraffing van een van de negers. Wij doen al ons best om de negers te leren, dat zij dit dwergenvolkje niet minder mogen achten dan zichzelf, doch bijna altijd gaat hier het leven nog boven de leer. Wanneer de bezoekers wachten op medicijnen of een behandeling, dan gebeurt het dikwijls dat de pygmeeën door hun negerburen achter aan de rij worden gezet. Als wij hen den vóóran zetten, dan is een afkeurend gemompel en een grommend protest

het gevolg.

Eens op een middag werd een pygmee in het ziekenhuis gebracht. Na de operatie werd hij in bed gebracht en zijn twee vrouwen gingen rustig naast zijn bed op de vloer zitten. Toen ik later de nachtronde deed was de hele zaal in rep en roer. Het middelpunt van de onrust werd gevormd door een neger, die op dezelfde zaal werd verpleegd, en onze pygmeeënfamilie. De neger, die zich nogal boven deze dwergen verheven gevoelde had besloten om zijn autoriteit te tonen door de twee vrouwen allerlei karweitjes op te dragen. Tot zijn grote verbazing was ik hierover helemaal niet te spreken. Ik berispte hem hierover en bracht hem onder het oog het voorbeeld dat Jezus, Die hij wilde volgen, gaf. Na de pygmeeënfamilie wat opgebeurd te hebben was de vrede hersteld.

Een pygmeeënkoning.

Op zekere morgen zat onder de wachtenden een pygmeeënkoning. Tijdens zijn verblijf in het ziekenhuis zagen we hem van een balorig mannetje, bang om te spreken of zich te bewegen, veranderen tot een opge-

de nieuwe gemeenschap. Geen andere mogelijkheid is er om in deze zalige gemeenschap met God, met Zijn engelen en heiligen te komen. Laat ons, geliefden, leven in het licht van deze waarheid, die ons leven als gelovigen draagt en die de Heiland eens zó heeft uitgesproken: Zij zijn niet van deze wereld, gelijk Ik van deze wereld niet ben.

II. *Vanwege hun bestendige afhankelijkheid van Christus.* Zal de gelovige behouden worden, dan moet hij in bestendige gemeenschap met Christus blijven. Christus is én het Begin én het Einde. Wie Hem bezit is volmaakt omdat Christus het volbracht heeft. Wie Hem verlaat, verliest én het Begin én het Einde. Het geheim der zaligheid ligt in het woord: gemeenschap. Kinderkens, blijft in Hem!

Christus is de levende Steen, die het gebouw der nieuwe gemeenschap draagt. Hij, de Levende, voedt het leven van hen, die met Hem verbonden zijn. Omdat in de algehele afhankelijkheid van Christus uw heil ligt en vast ligt, moet gij u, gelovige, in deze nieuwe gemeenschap, die zich op Christus opbouwt, laten opnemen en invoegen.

Het is een „komen”. Het is een daad van eigen keus. Het is uiting van een beslissing, die eens God ten opzichte van u nam en gij voor uzelf aanvaardt. De Geest en de Bruid zeggen: kom! — De levendmakende genade is de eerste, de toeleidende genade de tweede, en dan komt de bevestigende genade. God is de God aller genade. De ene genade gaat over in de andere en voltooit zich in haar. We ontvangen uit Zijn volheid genade voor genade.

Losse stenen zijn op zichzelf onnut. De waarde van de enkele stenen ligt in de muren, die ze met elkander vormen. De waarde van de enkele gelovigen ligt in de gemeenschap, die ze in de gemeente als geestelijk huis, tot openbaring brengen en beleven. Losse stenen, die niet in gemeenschap komen en opgenomen worden, worden zwerfstenen. In de gemeenschap ligt onze bestemming en ontvangt ons leven én vorm én gestalte én waarde. We moeten bereid zijn bearbeid, behouwen, pasklaar gemaakt te worden opdat we goed in het geheel ingroeien en onderling aanéén groeien.

III. *Vanwege het voornemen Gods om in hen te wonen.* God wenst in de verzamelde en samengegroeide gelovigen te wonen. Ze worden saamgevoegd om een woning Gods te zijn. Alleen in Zijn herstelde beeldragers kan de Heilige God nederdalen en Zijn tegenwoordigheid openbaren. De heerlijkheid des Heeren, nu nog in hen verborgen voorhanden, breekt eenmaal in hen door. De stenen zullen transparant worden, doorschijnend, wijl van Licht vervuld, gelijk geschreven is: uw God zal uwe heerlijkheid zijn. Elke steen zal naar éigen aard, die heerlijkheid in éigen wijze openbaren. Niet in één steen of in enkele stenen kan God de rijkdom van Zijn Wezen laten zien. Slechts in het totaal aller gelovigen kan Hij wonen in Zijn volheid.

Vergeten we onze hoge bestemming niet: op te wassen tot een nieuwe gemeenschap, opdat God in de Gemeente kan wonen in het midden van Zijn Schepping.

IV. *Vanwege de dienst, die hen is opgedragen.* Het leven der gelovigen is dienst van God geworden. Hun, in Christus geheiligd leven, is Gode aangenaam. Ze dienen God in elkander: priesterlijk is hun leven van elke dag. Hebr. 13 : 16. Tot dit dienen van God zijn ze geroepen en bekwaam gemaakt, omdat ze gekomen zijn tot de levende Steen, tot de ware Hogepriester, in Wiens zalving zij delen. Als we God moeten dienen in alles, en we dit niet kunnen buiten de mensen om, dan komen we als gelovigen eerst tot onze bestemming in de gemeenschap — een gemeenschap, die uitdrukking vindt en beleefd wordt in de gemeente.

Een priesterschare zijn we — zietdaar ons voorrecht, broeders en zusters! We ontvingen een leven, dat in zijn geheel religie, waarachtige godsdienst is. En deze godsdienst bestaat daarin, dat we werken aan elkanders zaligheid. Door dáárin elkander te dienen, dáárvóór offerande te brengen, zijn we Gode aangenaam.

En een leven in Gods welbehagen is een leven van diepe vrede.

Tot zulk een leven riep God ons, die thans Zijn kinderen zijn, en roept Hij u, die nog daar buiten staat!

Hij ontferme zich over ons allen en aanvaarde en make ons tot Zijn Woonstede, door Jezus Christus, onze Heere. Amen.

wekt persoon, steeds bereid tot een lach of een vriendelijke groet.

Dit kleine volkje heeft gehoord van het Huis van Genezing en de toverkracht van de witmensen. Soms reizen ze wekenlang te voet door het bos om uit onze handen genezing en gezondheid te zoeken.

Wij verkondigen het Evangelie aan allen, die zich bij ons melden en sommigen keren terug naar hun dorpen, genezen naar lichaam en met Christus als hun Verlosser.

Eén pygmeeëndorp hier heeft zijn eigen leraar-evangelist, die een mooi werk doet onder zijn eigen volk. Dit dorp is anders dan vele andere uit de omgeving, want het is er schoon en netjes en de mensen zijn veel levendiger.

Zij hebben als dienstbaren geleefd, maar nu stelt de vrijmakende kracht van het Evangelie hen in staat om hun gerechtvaardigde plaats in de wereld in te nemen.

Vertaald door J. B.

„In their own homes” no. 10.

(Pygmeeën zijn dwergvolken, waarvan de mensen niet groter zijn dan 1.50 meter. Ze wonen voornamelijk in Afrika. Red.)

N.B.J.B.-nieuws

Baptisten Wereldjeugdconferentie

Van 3—9 Augustus 1949 is in Stockholm, Zweden, het Baptisten Wereldjeugdcongres. Baptisten jongeren uit de ganse wereld trekken in de zomer naar Zweden toe, om elkaar daar te ontmoeten, om samen te spreken over de belangrijke onderwerpen, die het jeugdwerk en de Evangelisatie onder de jeugd betreffen.

Ook Hollanders zullen er heen reizen.

Hoeveel?

Daarvan zou ik gaarne bericht hebben. Indien er nl. minstens 20 personen samen heen en terug reizen kost hun een retour van Deventer naar Stockholm slechts f 99.72. Het zou prachtig zijn, als we zulk een gezelschap bij elkaar konden krijgen.

Willen daarom allen, die over een reis naar Zweden zeer ernstig denken, mij daarvan mededeling doen?

Misschien is dit voor sommige ouders een mooi cadeau, om aan hun kinderen te verschaffen voor een geslaagd examen of een goed rapport. Bovendien is het een leerrijke tocht door de omgang met veel buitenlandse, gelijkgezinde jeugd. Engels zal er wel de taal zijn.

Bij de reiskosten komen natuurlijk nog andere kosten voor logies en Congres. Hoeveel deze zullen bedragen, hoop ik spoedig bekend te kunnen maken.

Intussen zie ik uit naar berichten van de toekomstige „pelgrims voor Zweden”.

N.B.J.B.-Jeugdleiderscursus

In de week na Pasen van 19 t.e.m. 22 April zal er weer een Jeugdleiderscursus zijn, waarschijnlijk op dezelfde plaats: Jeugdherberg te Meppel.

De deelnameprijs bedraagt f 10.—, maar alle reiskosten zijn dan voor rekening van de Jeugdraad. Het wordt dus een goedkope reis, maar het is natuurlijk bedoeld voor die N.B.J.B.ers, die actief in hun afdeling werken en daarvoor een aanbeveling van de plaatselijke voorganger moeten hebben.

Dit is een voorlopige mededeling. Ieder, die van plan is, aan de cursus deel te nemen, kan die dagen nu reeds vrij houden.

Nadere berichten volgen.

Vriendelijk dank aan de Redactie voor plaatsing.

Sneek, Stationsstraat 25.

J. BROERTJES.

Alg. Secr. N.B.J.B.

Leestafel

PALESTINA, en het Profetische Woord. Open Brief aan de predikanten van Nederland, door de Redactie van „Het Zoeklicht” te Driebergen.

In zes hoofdstukken wordt hier gesproken over Israël. Het uitgangspunt is bekend. — Het ontbreekt deze beschouwing van de Schriftgegevens aan diepte. Het beeld heeft geen relief. Hier ligt alles op één vlak. Het hoofdstuk over Israël en de gemeente strookt naar onze opvatting niet met de doorgaande leer van het Nieuwe Testament over de verhouding van Israëliet en heiden, noch van de betrekking van de Israëlieten tot het heil.

We gaan daar in deze aankondiging niet nader op in. We hadden enkele Losse Schakels geschreven over dit onderwerp en binnenkort zal er wel ruimte zijn ze te plaatsen. Wanneer we nu de brochure van onze oude Zoeklicht-redacteur uitvoeriger gingen bespreken, zouden we slechts in herhaling vallen. In de L. Schakels hebben we gewezen op de bezwaren, die er o.i. zijn tegen zijn belichting van het onderwerp.

L.

„AMOS”, door Prof. Dr M. A. Beek. Een inleiding tot het verstaan der Profeten van het Oude Testament. Uitgave N.V. Uitgeversmaatschappij „De Tijdstroom”, Lochem. Prijs f 1.75.

Dit is het 4de deeltje van een serie inleidingen tot belangrijke Bijbelgedeelten, die bij genoemde Uitgeverij verschenen onder de verzameltitel: Uit de Wijngaard des Heeren.

Dit is een mooi boekje, dat uitnemend helpt om de profeet Amos te verstaan. Het bijzondere opbouwende karakter van het werk van deze profeet komt duidelijk uit. Zijn onheilsprediking heeft heilsbetekenis. Heel mooi vinden we deze gedachten uiteengezet op bladz. 43. Het feit op zichzelf reeds, dat de profeet spreekt, is een teken van genade: „de fatalist zwijgt, de idealist spreekt, en Amos is zulk een spreker. Men kan dit paradoxaal zeggen: de prediking van de onafwendbaarheid van het oordeel is de enige mogelijkheid om het af te wenden.” Sprekers voor Evangelisatiesamenkomsten kunnen hier leren hoe te spreken over het gericht Gods. We bevelen deze inleiding gaarne aan!

L.

TIEN GELIJKENISSEN VAN JEZUS, door Ds P. J. van Leeuwen. N.V. Uitgeversmaatschappij „De Tijdstroom”, Lochem. Prijs gebonden f 1.75.

De schrijver eindigt zijn boekske met de wens „dat de lezer moge verstaan hebben, dat Christus ons het „Brood des Levens” biedt, ook in de beeldenrijkdom der gelijkenissen”. — We weten, dat Jezus zichzelf het „Brood des Levens” noemt, en daaraan getoetst faalt

KOM, LAAT HET NU UIT ZIJN !

Waarmee moest het uit zijn?

Met dat samen-lezen van ons blad!

Natuurlijk begrijpen we best de moeilijkheden van schrale beurzen in deze dure tijd. We geloven graag, dat velen zuinigheid moeten betrachten. Maar als we het nu eens samen rustig overleggen, blijkt dan werkelijk, dat het De Christen moet zijn, waarop U moet bezuinigen door samen te lezen? Welneen, dan zijn er zeker wel andere dingen waar de bezuiniging beter in uitgedrukt kon worden. Nog geen ons snoep per maand minder in Uw gezin en U hebt het abonnementsgeld er helemaal uit! Een paar sigaretten per week minder en het is voor elkaar. Of ook: laat gerust andere lectuur uit Uw huis blijven. Hoort eens wat een liefhebber van en een ijveraar voor ons blad schrijft: „Ik bemerk, dat De Christen nog niet in alle gezinnen gelezen wordt. Het is jammer, dat men niet overal beseft de grote waarde van dit blad, terwijl men wél geld uitgeeft voor lectuur, dat niet waard is gelezen te worden”.

Wordt zélf abonné! Wat is dat een genot en gemak! Wilt U een artikel, dat u zegende, nog eens weer overlezen, dan hebt U immers altijd Uw eigen Christen bij de hand. Wilt U nog iets opnieuw nagaan, U kunt dat zélf doen, als U abonné is en dit kostbare blad bewaard! Door zélf abonné te

zijn, helpt U mee aan de opbouw van ons blad en daarmee van ons gemeenschappelijk werk! U helpt Uzelf en Uw gezin door regelmatig zélf elke week De Christen per post te ontvangen!

Let wel:

1. Elke nieuwe abonné, in Dec. gemeld, krijgt de Dec.nummers, voor zover voorradig, gratis toegezonden!

2. Wie mij in Dec., die hele, lange maand December, 5 nieuwe abonné's opgeeft en in Dec. het abonnementsgeld voor die 5 gireert, mag kiezen: óf het magnifieke dagboek in blauwe prachtband „Van Dag tot Dag” (prijs f 4.50) óf een gratis abonnement op De Christen in 1949 (prijs f 5.—)!

Een voordelige kans om dadelijk aan te grijpen!

Nu dan, grijp die kans.

Wordt zélf abonné!

Meldt mij Uw aandeel in de wervingsactie — 5 nieuwe abonné's!

Wij rusten niet totdat het werkelijk zo is:

IN ELK BAPTIST GEZIN DE CHRISTEN!

Komt, helpt ons mee!

De administratie,

Tetterodestr. 47 Haarlem.

dit boekje. De gelijkenissen worden uitgelegd, als ware voor de Persoon van Christus daarin geen plaats. Wij geloven, dat alle ware prediking Christus-prediking is, en dat onze Heer niet anders gedaan heeft dan zichzelf prediken. Hij deed dat in bedekte vormen, omdat Hij, vóór dat Hij Zijn zending volbracht had, er niet openlijk „vrij uit” over kon spreken. Wij moeten de gelijkenissen echter uitleggen uitgaande van de vervulling. Het gaat in de gelijkenissen om *Christus*.

Afgezien van deze grondfout, bevatten de verklaringen, hier geboden, veel, wat tot goed begrip der behandelde gelijkenissen kan bijdragen.

L.

f 5.—; N.N. f 2.50; zr. A. M. te S. f 2.50; zr. G. R. te A. f 10.—; H. de J. te N. W. f 5.—; zr. K. K. te W. f 2.50; N.B.J.B. A'dam f 6.—; zr. C. B. te B. f 5.—; „Zusterhulp” f 25.—; Z.hulp te Deventer f 5.—; A. K. te E. f 10.—.

2. Voor de Evangelisatie-auto: R'dam—C. f 16.—; A'dam f 30.95; N. Weerdige f 60.—; Utrecht f 19.10; Musselkanaal f 29.—; Den Haag—Singel f 25.49; Zandbulten f 18.—.

3. Voor de E.C.U.; A. L. de B. te H. f 2.50; „Zusterhulp” f 600.—.

4. Voor het Seminarie: „Zusterhulp” f 100.—; Zandbulten f 18.—.

Dank aan gevers en geefsters!

Weet U wat de penningmeesteresse van „Zusterhulp” als bijschrift gaf bij haar magnifieke gift? „Kunnen de mannen ook niet een offerweek organiseren? Een week niet roken: minstens f 2000.—!” Het moet je maar gezegd worden, mannen! Maar ik zou toch zeggen: luister er naar! Beter nog: doe er naar! Want wáár is het — en een schande tevens, geloof ik —, dat er duizenden guldens aan tabak weggegooid worden. En dat in deze nood-tijd, terwijl Unie en gemeenten gehandi-

Verantwoording

November bracht de volgende giften binnen:

1. Voor „onze jongens”, speciaal voor het Kerstpakket: Zandbulten f 22.20; Haulerwijk f 19.40; Staveren f 46.42; Alkmaar f 36.68; Treebeek f 13.—; P. J. te R. f 2.50; J. G. te H. f 5.—; P. B. te A. f 5.—; N.B.J.B. R'dam f 3.—; C. P. A. te R. f 2.50; A. A.—W. te R. f 5.—; B. A. te R. f 2.50; E. M. te A. f 10.—; L. S.—K. te S.

capt worden door gebrek aan geld! Bekijk de dingen reëel en geestelijk tegelijk, mannen, en velen zullen dan gewonnen zijn om een Nazireër-gelofte in zake het roken te doen!

En....het geld stroomt naar het Unie-bureau!

De Unie-administrateur,
T. JANSMA.

Giro 9260 ten name van de Unie.

Het Pensioenfonds

Mag ik de deelnemers verzoeken om wat nog over 1948 aan premie verschuldigd is tijdig, d.w.z. uiterlijk 31 Dec., aan mij te willen doen toekomen? Wanneer de gemeente voor een deelnemer betaalt, wil de deelnemer dan wel de penningmeester vriendelijk verzoeken en aanmoedigen om mij het verschuldigde bedrag toe te zenden? Per 31 Dec. alles aangezuiverd te hebben is het belang van elke deelnemer.

De administrateur T. JANSMA.

De Zaaier en De Kindervriend

1. Temidden van de prachtige Kerstnummer-campagne al weer aan het gewone maand-nummer van Januari gedacht: op 15 Dec. a.s. moet ik het door u gewenste aantal opgegeven gekregen hebben. Zijn er door het Kerstnummer ook méér lezers van De Zaaier gekomen? Bestelt dan een hoger aantal! Anders krijgt u weer het bekende maand-aantal toegezonden.

2. Van no. 49—52 van De Kindervriend heb ik nog een heel klein restant. Opgave van het gewenste aantal van no. 1—4 van de nieuwe jaargang moet op 15 Dec. a.s. in mijn bezit zijn.

De administratie,
Tetterodestr. 47, Haarlem.

Beroepingsnieuws

De gemeente te 's Gravenhage—Oost heeft tot haar herder en leraar beroepen Ds M. de Jong van Hengelo (O.).

De gemeente te Deventer bracht een beroep uit op Ds Sj. Zijlstra te Eindhoven.

Ds H. D. Hooghwinkel bedankte voor het beroep der gemeente te Noordbergum.

Mededelingen

ALLEEN VOOR JONGELUI

Mej. J. Reiling, Achterdiep 13 te Nw Weerdinge heeft nog wat Kerstnummers van Jong Leven. Is er nog een afdeling, die niet bestelde? Pracht propaganda-materiaal. Neem er een dertig of vijftig van. En die bestelden: kijk eens even na of er genoeg zijn. Mooi om weg te geven aan een vriend of vriendin.

Advertentiën

Voor de vele blijken van belangstelling, welke wij ter gelegenheid van ons zilveren huwelijksfeest mochten ontvangen betuigen wij onze hartelijke dank.

Familie A. Wielinga.

Sheek, Dec. 1948.
Amaliastraat 17.

Kosthuis gezocht

door nette jongeman, van Maandag tot Vrijdag, omgeving Arnhem, Apeldoorn of Deventer, leeft in Bapt. gezin. Gaarne zo spoedig mogelijk bericht. Opgave aan „De Christen” onder No. 10.12.

Ik vraag mij af

Zou mijn oproep van verleden week in „De Christen”, de aandacht getrokken hebben? Broeder Voorganger, en gij bestuursleden van Zusterhulp en Tabitha collectanten, zijt gij al ijverig bezig om de

laatste honderdtallen

TABITHA-KALENDERS te helpen plaatsen. Zeker er zijn er die opnieuw of voor het eerst een aantal bestelden.

Maar hoe zit het met U?

U weet de kalender kost maar f 1.75 per stuk en is bijzonder mooi uitgevoerd. En deze kalender is zeker geschikt om met Kerstmis cadeau te geven, speciaal aan hen, die hem nu niet zouden kunnen aanschaffen, vanwege dat zij het „helemaal niet missen kunnen”. Kom broeder, zuster, doet voor hen een goede daad en betaalt gij er één voor dezulken. U steunt er tevens de Diaconessenarbeid in de gemeenten mee. Dus U bereikt een tweeledig doel. DUS U BESTELT, IK VERZEND!

Algemeen besteladres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47 II, DEN HAAG

Het Lectorfonds

vraagt Uw aandacht voor:

1. het bestelformulier, dat U in dit nummer bijgevoegd vindt, maakt er een verstandig en gretig gebruik van!
2. het dagboek „Van Dag tot Dag” in blauwe prachtband en goud-opdruk. Een kostbaar en fraai geschenk voor f 4.50 met de a.s. Kerstdagen en het Nieuwe Jaar!
3. de doopkaarten ter herinnering mee te geven aan de nieuwe leden. 2 soorten in smaakvolle uitvoering: klein model à 10 ct.; groot model à 15 ct.
4. de bijbel in Nieuwe Vertaling, te verschijnen in 1950. Bestellingen kunnen nog gedaan worden tot 31 Dec. a.s.
5. Het Kerstnummer van „De Zaaier” is uitverkocht! Nabestellingen zorgden daarvoor! Het Kerstnummer gaat er vlot in! Comité's en N.B.J.B.-groepen: met animo en geestdrift voortgezet de Kerstnummer-campagne, die vreugde en zegen brengt

HET LECTUURFONDS - HAARLEM

De administratie.

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2927

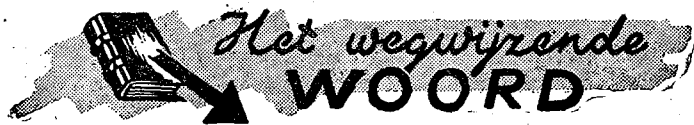
VRIJDAG 17 DEC. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. NO. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

't Criterium

„Komt, gij gezegenden....”

„Gaaf weg van Mij, gij vervloekten....”

Matth. 25 : 31—46.

Weet ge nog hoe het vroeger in de klas ging, als de meester even de een of andere boodschap had? We kregen een som op of een taal oefening en enige vermaningen om te bedenken tijdens zijn afwezigheid. Herinnert gij u nog de tonelen van vreugd en ondeugd? Voelt ge niet nog de schrik, die toen door u heenschoot, toen de meester in de deur stond? Wellicht hebt ge herinneringen uit dagen dichterbij, van het kantoor. Ik heb ook die en verwens nog altijd de uitvinding van rubberzolen, gelijk de chef ze aanschafte. Maar ik vraag mij af hoe het zijn zal, wanneer de Heer binnenkomt. Als Hij in de deur zal staan en Zijn ogen zullen rondgaan. Ja, wat dan?

Er komt een scheiding. Gelijk een herder schapen van bokken scheidt, zo zal de mensheid opgedeeld worden. In een onafzienbare optocht zullen we de troon Zijner heerlijkheid naderbij komen. We zullen ze zien gaan, rechts, links, weer links, rechts. Dan zijn wij aan de beurt. Naar welke kant zal de Hand wijzen? En welk is het criterium, de maatstaf der beslissing?

Zullen de linksen in de politiek daar ook links moeten houden en zal de rechterzijde ter rechterzijde gaan? Zullen de linksen in de godsdienstige zaken daar ook zeer waarschijnlijk dezelfde richting moeten kiezen, terwijl de rechtzinnigen dan omjuicht de rechterhand volgen? Zullen de honderdduizenden kerkgangers van Nederland tot de gezegenden gerekend worden en de honderdduizenden van het voetbalveld tot de vervloekten? Of zijn dit ongeoorloofde veronderstellingen; vragen, die slechts ondermijnen?

Hoor, daar wordt juist een aangesproken. Laten wij luisteren.

„Mijn vriend. Ik ben blij, dat Ik u hier zie en u vergelden kan, wat gij aan Mij deelt. Want Ik weet nog hoe Ik eens door uw straat kwam. Het begon plotseling vreselijk hard te regenen. Ik wilde in uw portiekje schuilen, maar u riep Mij binnen. En daar hebt u Mij verrast met een kopje thee en een hartelijk woord. Wat ging Ik daarna licht Mijn weg. Op een andere keer passeerde Ik uw kerk. Ik ging er nooit heen. Maar Ik herkende u. Toen zei u: Kom mee naar binnen. Ik wist niet hoe Ik me gedragen moest, want de een had de ogen dicht en de ander zat luidop te praten. Maar u fluisterde Mij enige woorden toe, gaf Mij een boek en hielp Me en Ik moet zeggen, dat het Mij zo goed beviel omdat Ik naast u mocht zitten. Nog een herinnering. Ik stond aan Mijn werkbank, maar het was alsof Mijn hart gebroken was. Alsof alles uit Mijn binnenste weggevloeid was. Want Ik had een kind verloren. Niemand peilde de diepte van Mijn eenzaamheid. Toen legdet gij uw hand op Mijn schouder en kneept er even in. Een paar woorden; en Ik herinnerde Mij een uitspraak over de hand, die de tranen zal wegwissen. Kom in, gezegende, kom in!”

Maar waar ligt het criterium dan? In de goede werken?

In de barmhartigheid. In de ontferming. In de erbarming. Zijt gij niet bedroefd over twistende kerken, twistende broeders? Die voor de letter sterven en de stervenden vergeten? Die zulk een liefde tot de waarheid zeggen te bezitten, dat ze alleen maar meer dit tweesnijdend zwaard hanteren, zo gevaarlijk in de handen van een mens.

Barmhartigheid. Omdat de grote barmhartigheid aanschouwd en ervaren werd. Omdat de eigen ziel zich nog voortdurend verwonderd over dat onbeschrijflijk grote: Gods ontferming, geopenbaard in de komst van Jezus. God, stilhoudend op de weg en verzorgend de neergevelde. Uit deze bodem bloeit op die barmhartigheid, die als een wierookwolk is voor de Heer.

HUIZINGA.

Losse Schakels

Oude woorden De betekenis der woorden wijzigt in nieuwe inhoud de loop der tijden. Het ene geslacht verbindt aan een woord niet altijd hetzelfde begrip als het andere deed. We moeten op dit feit in het bijzonder acht geven, waar het gaat om de verhouding tussen Oud- en Nieuw-Testament. Ook woorden kunnen wedergeboren worden en hebben vaak een nieuwe geboorte nodig. In het Oude Testament zijn de woorden gevuld met de begrippen van hun tijd. De Heere Jezus gaf de onder ons gangbare woorden een inhoud, ontleend aan de wereld, waaruit Hij tot ons nederdaalde. Hij gaf ze een inhoud, zo rijk, dat ze braken. Als Hij spreekt van „loon” betekent dat iets anders, dan het Israelitische loonbegrip inhield. Bij Hem staat „loon” in geen verhouding tot hetgeen gedaan werd; tot het be-loonde. Vergeving is bij Hem tevens wederaanneming.

Wie over „Israel” schrijft, moet eerst onderzoeken, wat in het Nieuwe Testament onder „Israel” verstaan wordt. Of dit woord daar nog dezelfde inhoud heeft als in het Oude Testament. Wie dat verzuimd zou wel eens aan het Israel naar Oud-Testamentische opvatting kunnen toekennen, wat slechts geldt voor het Israel, dat de Apostelen als Israel willen laten gelden. Er moet studie gemaakt worden van de Schrift en dat moet heel zorgvuldig gebeuren.

**„Vergees- Tegen „vergeestelijking” worden we gewaar-
telijken”** schuwd, want dat zou de oorzaak zijn, dat we niet meer verstaan wat de Schrift a.g. Israel leert. Tot „herhaald en hardnekkig misverstand” zou dat leiden. Nu zat er in Jacob's nakomelingschap ongetwijfeld een geestelijk deel. Het was niet alles „Israel”, wat uit Israel was, verklaart Paulus. Er zit een „Israel” in Israel, en met dat eerste Israel zal hij wel het geestelijke deel bedoeld hebben. Maar dat „Israel” zat niet alleen in Jacob's nakomelingschap, Maar zit ook in de heidenen. We „vergeestelijken” Israel niet doch zeggen slechts dat er een geestelijk Israel is. Een „Israel” dat het niet in natuurlijke maar in geestelijke zin is. Belooft het Nieuwe Testament nog een aparte toekomst aan het Israel, dat niet geestelijk is?

**Niet ver- God heeft Zijn volk niet verstoten. Wat
stoten** zegt dat? Is daarmee verklaard, dat wat eens Gods volk was, als *volk* nog in relatie tot God staat? Zijn er twee Israels? Wat eens niet Gods volk was, is Gods volk geworden, I Petr. 2 : 10. Dat zijn zij, die gelovig geworden zijn uit de heidenwereld. Heeft God nu twee volken? Hij heeft Israel, dat naar het vlees was, niet verstoten. Hoe bewijst Paulus dat? Het bewijs daarvoor is Rom. 11 : 1. Het is zijn eigen bekering. Zondaren uit Israel kunnen zalig worden gelijk zondaren uit de heidenen dat kunnen. Dan is daarmee gezegd dat God Zijn volk „niet verstoten” heeft. Ze mogen tot een volk behoren, dat zwaar gezondigd heeft — er is voor heel Jacob's nakomelingschap vergeving. Aangaande Gods relatie tot het geheel dezer Israelieten, hun volksverband, zegt dat toch niets! — Misschien zal men zeggen: God heeft Israel tijdelijk uitgeschakeld. Hij neemt het aan, als de geschiedenis van dat tweede volk eindigt. — Maar leren Christus' Apostelen ons dat?

**Het beeld van Paulus verduidelijkt zijn leer en be-
de Olijfboom** doelingen in Rom. 11 met een beeld,

het bekende beeld van de olijfboom. Tot welke feitelijkheid komen we nu als we van dit beeld uitgaan?

Sommigen hebben een leer opgesteld, die het volgende beeld zou eisen om haar te verduidelijken: God heeft de oude olijfboom uitgehouwen en er een nieuwe voor in de plaats geplant. De gemeente is in de plaats van Israel gekomen. — Anderen leren iets, dat in dit beeld zou moeten zijn voorgesteld: God plantte oudtijds een olijfboom. Deze bleef echter onvruchtbaar en nu plantte God er een tweede naast. Israel droeg geen vrucht, nu is het verlaten en God zette de gemeente er naast. Van het een noch het ander is echter in Rom. 11 sprake. De oude olijfboom bleef staan; er werd ook geen tweede naast geplant. Er gebeurde iets anders: Van de oude olijfboom werden onvruchtbare takken afgehouden. Dat wil zeggen van het oude Israel werden de ongelovig gebleven leden afgesneden. Conclusie hieruit is, dat die olijfboom dus het „geestelijke Israel” is. Het „Israel” in Israel. Er heeft thans een zuivering van het Joden-volk, van Jacobs nakomelingen, plaats gevonden, er is een bedeling van andere orde en ander principe ingegaan. Wat overbleef waren nakomelingen van Jacob, maar niet dáárom werden ze verschoond en hun aandeel aan DEZE olijfboom erkend. Ze werden er aan gelaten omdat ze geloofden. Hier is dus inderdaad iets opgeheven: de relatie van God met de nakomelingen van Jakob als zodanig. Wat blééf, is de relatie van God tot Abrahams geestelijke kinderen uit de Joden.

Voorts: er werden en worden takken ingeënt. Dat zijn vruchtdragende takken, het zijn gelovigen uit de volken, die vanwege hun geloof deel hebben aan de vettigheid van de olijfboom. Wat hen met de anderen in één levensverband verenigt, is het geloof.

Wat doet God nu? Gaat hij die afgehouden takken weer samen voegen en maakt er een tweede olijfboom van? Daarvan zegt Paulus niets. Hij zegt dat deze afgehouden takken, deze leden van Israel naar het vlees, alleen dán een toekomst hebben, als ze zich bekeren, gelovig worden.

Gelijkge- In Efeze 2 leren we Paulus' gedachten kennen **schakeld** over de verhouding Israeliet—heiden. Hij zegt daar dat de scheidsmuur tussen hen is afgebroken. God heeft uit hen beiden een nieuwe mens geschapen: de christen. Het Kruis is de gelijkschakeler. Het neemt verschillen van ras en afkomst weg. God herschept; maakt er iets nieuws uit. De bekeerde heidenen zijn nu — en dit krachtens hun geloof — huisgenoten Gods en medeburgers der heiligen. Die „heiligen” wier medeburgers zij door het geloof werden, moeten zich dus ook door geloof kenmerken. De bekeerde Joden zijn huisgenoten Gods en de bekeerde heidenen zijn het eveneens. Abrahams nakomelingen stonden wel dichterbij, maar niet anders tegenover het Heilsrijk Gods.

„Totdat” Het criterium voor de juiste verklaring van Rom. 11 wordt daaraan gekend, wat er gebeurt met de verzen 25 en 26 a.

Ten onrechte wordt o.i. steeds geredeneerd alsof Paulus hier zegt, dat de toestand, waarin Israel zich thans bevindt, eens anders zal worden. Israels gedeeltelijke verharding zou een tussentoestand aanduiden. Straks zou God de draad met Israel weer opnemen. In het „totdat” ligt dat echter niet opgesloten. Dat „totdat” betekent soms dat het na een zeker tijdstip anders zou worden. Soms wil het echter zeggen, dat een getekende toestand ononderbroken voort zal duren, ook bij ingrijpende en ondanks alle ingrijpende gebeurtenissen. Zo zegt de Heere Jezus b.v.

als antwoord op Petrus' vraag aangaande het toekomstig lot van Johannes (Joh. 21 : 21):

Indien Ik wil, dat hij blijve, totdat Ik kome, wat gaat het u aan? Volg gij Mij.

Daarmede zal niet gezegd zijn, dat Jezus' wederkomst het einde van Johannes' aanzijn zou betekenen. Dat Johannes slechts zou leven tot aan dat tijdstip en dan verdwijnen. De bedoeling is alleen: als Ik wil dat hij niet sterft voor Mijn wederkomst, wat gaat dat u aan? Wanneer de Heer dat wilde zou er in die tijd van Zijn afwezigheid niets Johannes in de dood kunnen drijven. Hij zou „blijven” tot die tijd en natuurlijk ook daarna.

„Alzo” Alzo is een bepaling van wijze. Hoe wordt er een „pas Israel”, een compleet Israel, zalig? *Doordat gelovige heidenen met gelovige Joden tezamen aan de oude Stam „Israel” weer een volle kroon geven.* Men zal de afgehouden takken niet missen. God komt wel aan Zijn „Israel”, ondanks de vijandschap van velen van Abrahams natuurlijke nakomelingen. Zij verijdelen Gods bedoelingen niet. God krijgt wat Hij wil hebben: een olijfboom met volle kruin: een compleet „Israel”; een volkomen volk, waaraan het gemis van niet één onbekeerd gebleven Jood zal worden opgemerkt. Wie niet gelooft, schaadt zichzelf en verwerpt de Raad Gods tegen zichzelf, maar die Raad gaat buiten hem om, dóór!

L.

Pastorale Mijmeringen

Het lag er als een stilleven op mijn schrijftafel uitgespreid: een bezaagselde popperomp, een deerlijk geschonden kop en daarnevens een fikse hamer, een schroevendraaier en een kromme, roestige spijker. Wat doe je als vader, als je zo'n verzameling voor je ziet liggen? Och, je vergeet je zorgen en de soms vele verdrietelijkheden, waarvoor je geen oplossing weet, en op je gelaat groeit een glimlach. 't Leven wordt toch soms wel wat schoner door je spruiten, vooral wanneer ze zo argeloos hun kleine daden doen.

Intussen, wat moest ik met al die dingen beginnen? Er werd iets van mij verwacht, dat was duidelijk. Bovendien was duidelijk, welke dienst door mijn kleine begerd werd. Een pop, een echte lijder, moest de weg tot nieuw leven gewezen worden, en een vader weet, althans volgens een kind dat nog klein genoeg is, overal raad op!

Misschien vindt u het wel erg kinderachtig van me maar het hele geval ontroerde me. Wat een geloof, wat een vertrouwen werd daar in me gesteld! Maar vooral, wat een schone wijze van....bidden. Woordloos was alle nood voor mij uitgebreid en daar naast als een schuchtere aanduiding, in welke richting het hernieuwd geluk was gezocht, het gereedschap.

„Als gij niet wordt als de kinderen....” Wie zou bij zulk een tafereel niet aan deze woorden herinnerd worden? Zou Jezus misschien gedacht hebben aan de kinderen, die ook bij Hem hun kapot speelgoed hadden gebracht. Ze hadden met hun verbroken vreugden de toevlucht tot Hem genomen met hetzelfde kinderlijke vertrouwen, dat Hij er iets op zou weten. Hij zou de vreugde kunnen herstellen. Dit kinderlijk vertrouwen werd tot voorbeeld verheven voor alle mensen, die ook hun rijkdom, hun blijdschap zagen vernietigd. Allen wordt hulp toegezegd. Voorwaarde is slechts, dat zij als de

kinderen zullen zijn en als kinderen zullen komen om Hem hun onheil ter hand te stellen en van Hem het heil te bidden.

Hoe komt het, dat we zo lang met onze moeilijkheden en verdrietelijkheden zitten? Wij kwakzalveren er zelf veel te lang mee. We zwoegen maar raak naar ons eigen inzicht en komen telkens weer tot de ontdekking, dat we niets vorderen. Steeds blijken we ons vergist te hebben in de keuze van het toe te dienen geneesmiddel. Maar het tragische is, dat we de fout van de mislukking alleen zoeken bij de of het andere, dat zich niet wilde schikken naar onze berekening. Nooit kwamen we er toe, om het bedorven werk uit handen te leggen en het bederf aan eigen onvermogen toe te schrijven. Vreemd, ja dwaas om geen afstand te kunnen doen van het eigen ongeluk! Zo dwaas is de mens — of laat me het meer persoonlijk mogen zeggen — zo dwaas zijn wij, als we er niet toe kunnen besluiten onze nood en onze machteloosheid zo voor de Heer uit te stallen, als mijn kind het voor mij deed! Wie zijn lot in eigen handen wil houden, houdt zijn eigen onheil vast! Men gelijkt de man, die de ladder waarop hij staat ook dan nog krampachtig vasthoudt, als die onder hem breekt. Laat los, wat gij niet kunt herstellen. Geef het in Zijn hand: dan kunt ge wonderen verwachten!

Is er wel eens wat stuk gegaan in uw leven? Denk daar eens over na. Niet te spoedig „Ja” zeggen. Dat is zo gemakkelijk. We willen zo graag de rol van de martelaar spelen om onszelf met medelijden te bewieroken. Neen! Wijs het aan wat verkeerd is gegaan en noem het onomwonden! En wat dan!? Dan overgeven in 's Heeren hand. Niet met de ijver van een detective de oorzaken van het onheil op het spoor trachten te komen. Leg het neer en ga dan heen. Laat het vertrouwen volkomen zijn, zo volkomen, dat u niet begeert, dat u de wending, zoals Hij zal aanbrengen, op de voet kunt volgen. Al dat bidden om wraak over vijanden stamt nog uit het willen zien en willen begrijpen van Gods wonderlijke daden. Zo eist het kind niet. Het geeft geheel over, wat hem deert! Zalig, die een kind kan zijn!

Een geheel andere gedachte trad uit de kinderlijke daad naar voren. Een hamer was neêrgelegd bij het kapotte speelgoed. In het oog van mijn kind dus blijkbaar het meest geschikte instrument om de schade te herstellen. De kinderlogica had dus verband gelegd tussen het machtige werktuig en de grootsheid van het te verrichten werk. Is dit verband er in werkelijkheid? Zelden! Met een hamer kan men betrekkelijk weinig doen. Men maakt er veel mee stuk. Alleen waar de liefde blakend gloeit smeedt de hamer met zijn slagen aaneen. Mankeert de gloed, dan maakt men weinig anders dan nieuwe ruïnes. Ook als het gebruik van de hamer overeenkomt met onze stemming, dan is daarmee dit werktuig niet als het juiste aan te zien. De overeenkomst moet bestaan tussen het karakter van hetgeen men bewerken wil en het karakter van het gereedschap.

Daarom bedenke men zich goed, of ooit een mensenziel met dit machtsmiddel mag worden bewerkt! Ik heb de indruk, dat we voor goed van die Gevangenpoortmethodes behoorden afstand te doen. De hamer is het middel, waarmee men satisfactie verschaft aan zijn eigen wrevel. Het geeft het bittere genoegen aan de minder edele wensen van onze ziel, dat evenwel tot schade is van onszelf. Want door die duistere vreugde blokkeren we ons de weg naar de zinvolle ontvouwing van ons innerlijke leven. Maar erger is, dat we tegenover hen, die door hun feil bewezen zwak en klein te zijn, de rol

Buitengewone Algemene Vergadering der Unie

Door de Unie-Commissie, in buitengewone vergadering bijeen op Maandag j.l., werd besloten de Algemene Vergadering der Unie in buitengewone zitting bijeen te roepen.

Het enige en belangrijke agenda-punt is het plan der Unie-Bouw-Stichting tot aankoop en exploitatie van een pand in Utrecht als Unie-bureau, kerkzaal en studenten-woning. Dit maakt een Buitengewone Algemene Vergadering wenselijk en noodzakelijk. De Unie-Com-

missie beveelt de aanvaarding van dit plan aan.

Deze Buitengewone Algemene Vergadering zal gehouden worden op Woensdag 29 Dec. 1948 om 13 uur in het vergaderlokaal „De Eikelboom”, Jufferenwal 44, Zwolle.

De gemeenten krijgen nog rechtstreeks bericht alsmede de nadere gegevens.

De Unie-secretaris,
T. JANSMA.

gevolgd door het toezingen van een zegenbede aan de bevestigde.

Het kort geleden opgerichte dameskoortje zong voor het eerst in het openbaar onder leiding van br. Kunnen Sr. en het klonk reeds heel goed. Een zangnummer van br. Bouritius werd door de brs. Kunnen Sr. en Jr. begeleid met orgel en piano. Met grote aandacht werd geluisterd naar het door Ds. Hooghwinkel gesproken woord. Het was een goede, gezegende dienst.

De gemeente te Zwolle, vergaderende in het Speeltuingebouw aan de Hortensiastraat, naast de Ambachtsschool, (denkt er aan, varende leden) gaat blijmoedig voort in gelovig vertrouwen op haar Heer en Heiland.

Het adres van de nieuwe secretaris is: F. Lindeman, Veenestraat 5 a, Zwolle. (Telefoon 7435).

Met broedergroet,
G. B.

ALKMAAR

Bij het einde van 1948 is het ons een behoefte nog éénmaal een stem uit Alkmaar te laten horen. Dit jaar, dat weer achter ons ligt, hoe is dat geweest ten opzichte van de gemeente? We kunnen niet zeggen dat er veel gedoopt zijn, maar toch kunnen we van rijke zegeningen gewagen. Elke Zondag werd ons het Evangelie verkondigd, elke Zondag werd ons door onze voorganger de weg naar het Vaderhuis gewezen. Op de gevaren, die ons omringen, maar ook over de grote liefde, die ons in Jezus omringt, die ons veilig wil brengen in het Vaderhuis met de vele woningen. Is het geen groot voorrecht dat de boodschap tot ons gebracht wordt? Al staat de wereld te schudden, wij staan op de Rots, die niet wankelt; daar zijn wij veilig. In onze Evangelisatiesamenkomsten, die elke laatste Zondag in de maand gehouden worden, wordt nog eens uitdrukkelijk op de weg, die ten leven leidt, gewezen. We mogen ons verheugen over een goede opkomst. Onze voorganger met een andere spreker brengen daar het Evangelie. Elke 14 dagen hebben wij onze bijbellezing en bidstond bij een der broeders thuis; dit moeten we daar houden, omdat we niet over een eigen zaal beschikken, wat wel jammer is, daar er dan misschien meerderen zouden komen. Maar wij hebben vertrouwen, dat ook wij de beschikking zullen krijgen over een gebouw.

Wij als gemeente wensen alle broeders en zusters een gezegend Nieuwjaar toe; en dat er nog velen tot bekering mogen komen.

Hartelijke groeten van
de secret. H. K.

DAARLERVEEN

Hier zijn wij met goed nieuws. Zondag 5 December was er feest in de gemeente. Drie jonge mensen werden gedoopt; en meerderen volgen. De gemeente staat in het teken van groei momenteel. De voorganger bepaalde ons bij een gedeelte uit Rom. 6: Met Christus één plant geworden; door de doop begraven en voortaan een nieuw leven beginnen.

Ook houdt de gemeente Evangelisatiesamenkomsten te Vroomshoop, die goed slagen.

De gemeente groeit uiterlijk, maar Gode zij dank ook innerlijk.

T. WUITE, secretaris.

Zondagsschoolconferentie

in de Bapt. Kerk te Groningen
gehouden 4 Dec. '48

Als aanvangslied werd gezongen lied no. 645: „Heer, wil mij dieper gronden”. Daarna opende de voorzitter Ds. Vegter de vergadering met gebed.

Een welkomswoord werd gericht aan de heer v. d. Sluis, trainer van de N.Z.V., aan Ds. v. d. Werf, Ds. de Neef en br. Veenstra en aan de vergadering.

Als eerste spreker trad op Ds. v. d. Werf met het onderwerp: „De landelijke organisatie van het Zondagsschoolwerk”. Volgens spreker was dit een uiterst belangrijk onderwerp. Hij betoogde, dat wij voor ons werk geschoolde krachten nodig hebben, die gevormd kunnen worden door het houden van studieclubs. Op deze clubs wordt door middel van wederzijdse gedachtenwisseling onze visie op het te behandelen Schriftgedeelte verrijkt en dit zal bij de vertelling aan het kind zeker ten goede komen. Ook moeten wij elkander de vertellingen doorgeven; dit kan mogelijke fouten of storingen verhelpen. Alles moet in 't werk gesteld worden, opdat wij voor het kind 100 % kunnen zijn. Voor uitbreiding en reserve is nodig, dat wij jonge leden uit de gemeente vragen, die ons bij het werk kunnen assisteren, teneinde ook deze jonge krachten t.z.t. te kunnen inlassen. Deze methode wordt ook in Duitsland met zegen toegepast. Een prachtig hulpmiddel is de flannel-board, doch ook dit vraagt oefening.

Verder zorgt de landelijke organisatie voor propaganda-materiaal; de Jeugdraad is van plan in Febr. a.s. een bestuursorgaan in het leven te roepen gevormd uit al de Zondagsscholen.

Hierop volgde een bespreking, die tot verdere plannen leidde.

Als 2e spreker was de heer v. d. Sluis met het onderwerp: „Hoe houden wij Zondagsschool?” Spreker zou gaarne het woord Zondagsschool veranderd zien in b.v. kinderkerk. Een ingrijpende verandering moet volgens spreker het beloningssysteem ondergaan. Het doet altijd pijnlijk aan, als een kind niet bij machte is een opgegeven versje te leren. Om deze moeilijkheid weg te werken, is het volgens spreker beter een lied gemeenschappelijk (al zingende) in te studeren op de Zondagsschool. Dit zal tengevolge hebben, dat bepaalde kinderen geen mindere beloningen krijgen, doch dat alle kinderen gelijkelijk worden bedeed. Het gaat om de grote hoofdzaak kinderen te brengen aan de voeten van onze Heiland, en men kan bij de uitdeling dat „minder bedeede kind” soms zo gevoelig treffen. Wij moeten in 't oog houden bij al ons doen, dat onze Heer het kind liefheeft.

Diverse vragen werden in het midden gebracht, o.a. de moeilijkheid over het vertellen, van straffen enz., ook een factor van betekenis is „de ruimte des gebouwen”.

In de pauze werden we getraceerd op koffie met gevulde koek (heerlijk).

Als derde spreker trad op de heer Tromp met het onderwerp: „Kerstfeestviering”. Ook dit lokte enkele vragen uit, doch deze konden niet behandeld worden om des tijds wil.

Ds. Vegter sloot de vergadering met dankzegging.

Met dankbaarheid mogen we terugzien op deze leerzame conferentie, die zich kenmerkte door een intensieve belangstelling en liefde voor het Zondagsschoolonderwijs.

Veendam.

J. H. WEISHAUP.

Zendingsrubriek

Hier volgt thans het derde en laatste artikel over de Congo.

„In Portugees Congo was San Salvador de eerste zendingspost van de B.M.S. Eeuwenlang was San Salvador reeds de hoofdstad van het koninkrijk Congo geweest. En hier kwamen Comber en Grenfell met verwachtingen aan. Doch ook hier arriveerden later vele andere zendelingen.

Op 2 December 1887 werden de eerste vijf gedoopt, de eerstelingen! In 1938 was dit vijftal uitgegroeid tot meer dan tweeduizend met 90 inheemse onderwijzer-evangelisten.

In deze plaats verrees in 1907 het eerste ziekenhuis van de Congo. Hier genoot ook Holman Bentley de vruchten van het contact met de bevolking door grondig zich de taal eigen te maken. Hij was de opsteller van de grammatica en van een woordenboek van het Ki-Kongo en in 1893 kwam zijn vertaling van het N. Testament gereed.

In San Salvador ontpopte Thomas Lewis zich als een meester-bouwer, even vaardig met stenen, klei, bamboe en gegalvaniseerd ijzer zoals Holman Bentley dat was in woordkennis en uitdrukkingen. Hier werd Ross Philips de eerste drukker en werd Carsen Graham bekend als de rondreizende prediker bij uitnemendheid.

Op dit gebied, zegt een kenner, heeft Holman Bentley zijn stempel blijvend gedrukt. Zijn taal-vermogen, in

weerwil van een ooglijden, heeft hem er toe gebracht om zich voornamelijk te concentreren op dit gebied.

Zo heeft de zendingspost te Wathen veel aan hem te danken, terwijl Kibentele zijn naam vereeuwigt.

In Bolobo vestigde Grenfell zich en omstreeks 1895 telde de gemeente reeds 30 leden. Een grote vlucht nam het werk hier door haar nijverheidsonderwijs tezamen met een jongens- en meisjesschool en een drukkerij. Dit alles heeft aan Bolobo een welverdiende reputatie gegeven. In 1931 werd een instituut voor de opleiding van inheemse predikanten er aan toegevoegd. Aan het werk van Miss De Hailes in de apotheek werd in 1910 een ziekenhuis verbonden, die opmerkelijke resultaten in de strijd tegen de plaag van Afrika: de slaapziekte, opleverde.

In de afgelopen jaren vond in Bolobo ook een opwekking plaats. Deze begon in 1934 met het verblijdend gevolg dat het ledental meer dan verdubbeld werd. Heden ten dage wordt er een cijfer opgegeven van meer dan vijf duizend.

Het werk in het district Yakusu en omgeving vraagt eveneens onze bijzondere attentie. Hier begon men met het werk in 1895. Thans zijn er 600 dorpen elk met een eigen school-kapel, die door het volk gebouwd is en met een onderwijzer-evangelist. Deze laatste werden gesteund door de gemeenten, wier ledental om en bij de zeventuizend is. Intensief onderwijs gaat hand in hand met het medische werk.

Buitenstaanders gewagen telkens met heel veel lof over de arbeid, die er verricht werd en nog altijd geschiedt.

In onze dagen werken er heel wat zendelingen van diverse richtingen in de Congo. De toekomst zal, naar wij vurig hopen, dit aantal met één vermeerderen, nl. met een der onzen. God geve het, dat dit spoedig waar moge worden!

In elk geval komt de B.M.S. toch de eer toe, dat zij de eerste was, die de banieren van het Kruis daar geplant heeft. Zwaar en ontmoedigend was in het begin het werk. Na 20 jaar van noeste arbeid telde het ledental amper 500 gedoopten. En thans? Circa 33.000 leden.

Laat ik mogen eindigen met een voorbeeld over het geestelijk peil.

Toen het nieuws van de jongste oorlog de oudste Baptisten gemeente van de Congo bereikte, schreven de leidinggevende broeders van deze gemeente spontaan en ongevraagd een bijzondere bidstond uit. „Dat is het beste wat we kunnen doen voor onze broeders in Europa.” Zo spraken zij, deze zwarte broeders, omdat zij verstaan en ter harte genomen hebben de betekenis van Jezus uit Nazareth.”

Met hartelijke zendingsgroeten,
voor de U.Z.C.,

H. D. HOOGHWINKEL.

Geloof

„Dit geloof”, legde hij bedaard uit, „is niet als een huurcontract op een huis, waarin men als de bezitter mag wonen. Het is veel meer een gereedschapskist, waarmee iemand een huis zou kunnen bouwen. Het gereedschap zal net zoveel waard zijn, als men er mede doet. Als het niet wordt gebruikt, is het waardeloos, totdat men het weer hanteert.”

Uit: De mantel.

DOE EENS IETS GOEDS !

„Hoe kan IK nu iets goeds doen?“

Die „ik“, die zo bescheiden spreekt en zijn (haar) eigen mogelijkheden onderschat, kan heel best iets magnifieks doen!

Door in deze maand 5 nieuwe abonné's op ons blad „De Christen“ aan te brengen!

Even de vrienden-, verwanten- en kennissenkring bij langs en .... het is klaar!

En de „beloning“?

Die is geweldig!

Eerst al een blij hart, dat U zo iets goeds deed.

Dan het aangename weten meegeholpen te hebben aan de opbouw van ons blad.

In 5 gezinnen het heerlijke besef nu ook voortaan geregeld ons orgaan te ontvangen.

En u mag, als U het abonnementsgeld over 1949 voor die 5 nieuwe lezers, dus 5

x f 5,—, in deze maand aan mij toezendt, ook nog kiezen:

óf het fraaie dagboek „Van Dag tot Dag“ (waarde f 4,50),

óf een gratis abonnement op ons blad over 1949 (waarde f 5,—)!

Bovendien ontvangen de nieuwe abonné's zélf nog de December-nummers gratis, voor zover voorradig!

Nu? Ik hoor al Uw antwoord: „Ik doe mee“.

Goed zo! Nu slaagt onze wervings-actie en aan het eind van deze maand is het doel bereikt: „In elk Baptist gezin De Christen!“

De Administratie,
Tetterodestr. 47, Haarlem.
Giro 9260 ten name van de Unie.

Jeugdbureau

**Br. E. de Haan te Heerenveen
als beheerder benoemd**

Zoals reeds aan de N.B.J.B.-afdelingen is bericht, is door de Jeugdraad besloten per 1 Jan 1949 een Jeugdbureau te stichten, waar alle administraties van organisatie en jeugdbladen in de N.B.J.B. zullen worden beheerd.

Zulks ter uitvoering van het voorstel, dat door het Centraal Comité in Juli j.l. is aangenomen, waarbij werd besloten de Jeugdraad mandaat te geven, om over te gaan tot de benoeming van een vrijgestelde. Het werk in de N.B.J.B. breidt zich steeds meer uit en de organisatie en administratie vraagt meer tijd. Tevens is het noodzakelijk, dat de afdelingen bezocht worden en er voorlichting gegeven wordt. De organisatie en uitgave van Jeugdleiderscursussen, het bevorderen en uitbreiden van het Kampwerk, het voorbereiden van landelijke bijeenkomsten behoren mede tot de taak van dit Bureau.

De Jeugdraad heeft br. E. de Haan te Heerenveen bereid gevonden een deel van zijn tijd hiervoor af te staan en als beheerder van dit Bureau op te treden en met behulp van een kantoorkracht (voor het administratieve gedeelte) al dit werk uit te voeren.

De Unie-Commissie heeft aan deze besluiten zijn volledige goedkeuring gehecht en bij monde van zijn Secretaris de wens uitgesproken, dat dit mag dienen tot heil van de N.B.J.B. en daarmee tot heil van onze Gemeenten en van ons gemeenschappelijk werk.

Het Bureau zal gevestigd worden te Heerenveen, Dracht 32, tel. K 5130/2195. Per 1 Jan. a.s. is dus het adres van de Jeugdraad, van de administratie van Jong Leven en de N.B.J.B., van de Jeugdleiderscursussen en de administratie van de L.K.C.

De Jeugdraad prijst zich gelukkig, dat br. de Haan zijn benoeming heeft aanvaard. Op de Nationale Jeugdconferenties, op Jeugdavonden en in de Jeugdkampen was hij een gezocht en bemind spreker, zodat verwacht mag worden, dat de jongeren met hem schouder aan schouder zullen werken voor de uitbouw van Gods Koninkrijk.

Moge Gods zegen rusten op deze belangrijke stap.
Sn. J. BR.

Beroepingswerk

Ds J. v. d. Riet, tot dusver werkzaam in België, heeft het beroep der gemeente te Nieuw Weerdinge aangenomen.

Verbetering

Het telefoonnummer van Ds J. Louw is 320709.

Het leger van Jezus

„..... Maar — het zal op die manier niet voortgaan — het zal ineenstorten — na enige tijd. Zo gauw het zich een sterke positie veroverd. Zo gauw het sterk genoeg wordt, om wetten voor te schrijven. Dan zullen er ruzies ontstaan over de verschillende ambten en over de buit, — en hun macht zal hun naar het hoofd stijgen. De Christen te voet is een geweldige knaap — maar — wanneer hij welvarend genoeg wordt om een paard te berijden — plotseling brak Tiberius uit in een schrikwekkend bulderend gelach. „Hé! Hé! Hé! — als hij een paard krijgt! Ho! Ho! Ho! — een Christen te paard zal precies hetzelfde zijn als ieder ander mens te paard! Dit leger van Jezus zal te voet moeten reizen — als het van plan is iets te bereiken“.

Uit: De mantel.

Verantwoording U.Z.C.

Bapt. Gemeente Apeldoorn	f	8.50
" " Steenwijk	-	26.71
" " 2e Exloërmond	-	100.—
N.N. zak met halve centen	-	2.92
Bapt. Gemeente Delfzijl	-	67.63
Mej. H. de J. te A.	-	5.—
Bapt. Gemeente Makkum	-	60.—
" " Groningen	-	82.72
" " Nw. Pekela	-	37.76
" " Emmen	-	43.43
" " Hengelo (O.)	-	
opbrengst zendingsbusjes	-	101.97
collecte landdag Delden	-	67.12
Zr. G. W. G. te H.	-	2.—
N.N. te H.	-	10.—
Bapt. Gemeente Rotterdam—Z.	-	50.—
Zendingscorresp. Gemeente Sneek	-	126.85
Zondagsschool Stadskanaal	-	45.56
" Den Haag—Singel	-	4.11
Zendingscorresp. Gemeente Leeuwarden	-	468.07
Bijbel Raadsel no. 4 door bem. van Ds. L. de Haan	-	34.21
Zusterhulp afd. Hengelo	-	28.—
M. M. te G.	-	10.—
Mevr. v. H. te H. door bem. van Ds. Hardenberg	-	5.—

Bovenstaande in dank ontvangen.

Nogmaals wordt er de aandacht op gevestigd dat de U.Z.C. over een eigen gironummer beschikt en wel n o. 5 2 3 0 1 9 t. n. v. Adm. Unie-Zendings-Commissie, Willemstraat 9, Sneek.

Willen alle belanghebbenden, en dat moeten er wel zeer vele zijn, dit nummer noteren?

Uw dw. dn.,
W. MODDERMAN,
Adm. U.Z.C.

Bijna 1000 Abonné's

bespaarden dit jaar tegen de f 800.— aan incassokosten! Hoe?

Door het abonnementsgeld rechtstreeks per giro aan de administratie te zenden! Reken maar: 1000 keer 20 ct. incassokosten per kwartaal.

U kunt zelf wel uitrekenen hoeveel de overige 1200 abonné's aan incassokosten betaald hebben!

Abonné's: mag ik U in Uw eigen belang vriendelijk verzoeken om het abonnementsgeld over 1949, zijnde f 5.— te storten op giro 9260 ten name van de Unie? Tegelijk bespaart U de administratie een kolossale hoop werk. Dat is ook in het belang van ons blad!

U kunt ook eerst f 1.25 voor het eerste kwartaal of f 2.50 voor het eerste halfjaar storten. Maar als U het maar even kunt doen, stort U dan voor het gehele jaar ineens. Dat is één moeite, één kosten en U is voor het hele jaar klaar!

Reeds op 13 Oct. j.l. ontving ik het eerste abonnementsgeld over 1949! Volgt allen dit vroeger goede voorbeeld! Gaarne zie ik dus een lawine van abonnementsgelden tegemoet!

De administrateur, Haarlem.

P.S. Maak a. u. b. gebruik van het giro-stortingsformulier, dat U voor Uw gemak in dit nummer bijgevoegd vindt.

Advertentiën

Verloofd:

Margreeth Barendregt

J. J. Kiewit

Theol. student

Den Haag, 26 December '48.

Heden werd door een noodlottig ongeval plotseling van ons weggenomen onze innig geliefde, zorgzame moeder

Geertje Hesseling

Wed. van Johannes Pots
in de ouderdom van ruim
68 jaar.

Ontbonden en met Christus te zijn, is zeer verre het beste. Filipp. 1 : 23.

Onze troost is: Wij zullen haar weer ontmoeten in heerlijkheid.

Uit aller naam,

P. Benjamins

L. G. Benjamins-Pots

Aadorp 240, post Almelo.

De begrafenis heeft inmiddels plaats gehad op
15 Dec.

TE KOOP AANGEBODEN:

Matthew Henry's Letterlijke en Practicale Verklaring van de bijbel

(9-delig), in goede staat verkerende (alleen 1 deel beschadigd).

Adres: Oosterstr. 7, Velsen—Noord.

Secretarissen onzer gemeenten:

Systeemkaarten

zullen in Januari leverbaar zijn.

Tevens ook nieuwe

ledenboeken

Verder wordt Uw aandacht gevraagd voor de nieuwe

attestatie-formulieren

alsmede voor de

doopkaarten

HET LECTUURFONDS

Tetterodestr. 47 Haarlem

Speciale Nieuwjaarsadvertenties

kunnen geplaatst worden in het nummer van Vrijdag 31 Dec. tegen de helft van het normale tarief.

Een goede gelegenheid om zowel Uw zaak als ook Uw wensen bekend te doen worden!

Uiterlijk Maandag 27 Dec. moeten deze advertenties in mijn bezit zijn.

De administrateur, Haarlem.

Geeft de Baptist wat des Baptisten is!

Zeker, broeders en zusters, zo is het toch maar: elke rechtgeaarde Baptist heeft een abonnement op De Christen. Anders zou ik mij al heel erg vergissen. Maar dan behoort elke Baptist toch ook bezitter te zijn van

minstens één Tabitha-kalender 1949.

Dus wilt U ook tot die echte, goede Baptisten behoren . . . . neemt dan direct een abonnement op De Christen en bestelt tevens één of meerdere exemplaren der Tabitha-kalender!

BOUWT MEE AAN DE NEDERLANDSE BAPTISTEN DIACONESSENARBEID!

Algemeen besteladres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47 II — Den Haag

*****

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2928

VRIJDAG 24 DEC. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

En de heerschappij is op Zijn schouder

Jesaja 9 : 5.

Jesaja leefde in een donkere wereld en onder een volk, dat in duisternis wandelde. „Nu moge dit voor hen, die dit niet weten of beseffen, niets pijnlijks hebben — voor de profeet, die dit aanvoelde, was het een verschrikking. Met stijgende onrust zag hij de duisternis nog steeds dieper worden; de ongerechtigheid groeide, de corruptie breidde zich uit, de leugen en het geweld kreeg hoe langer hoe meer de overhand. Wie zou in staat zijn deze duistere machten tot staan te brengen, of te overwinnen? —

Dan komt de profetie en kondigt een nieuw tijdperk aan: De Redder zal spoedig verschijnen, de chaos en de duisternis zullen vluchten, en de heerschappij zal op de schouders rusten van Hem, Wiens naam luidt: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst.

Jesaja heeft de geboorte van het kindeke Jezus niet mogen aanschouwen. Het was zijn voorrecht te voorspellen — niet om de vervulling te zien. Het is hem vergaan als Abraham en vele van zijn nakomelingen, die wel de belofte van het heerlijke en rijke land ontvingen, doch zelf niet mochten binnentreden.

Wij Christenen hebben de genade ontvangen het Kerstfeest te vieren. Onze jubel vervult weer het kerkgebouw en onze lofliederen stijgen thuis in het gezin bij de kerstboom omhoog. De boodschap wordt ook einde 1948 weer beluisterd, de tijding van Gods komst op aarde in Christus, Zijn Zoon. Het is een blijde boodschap en een heerlijke tijding. Wie onzer wordt niet innerlijk ontroerd en gegrepen, zowel door het lied als door het woord? Wie... Maar dan ineens worden ook wij in onze jubel en blijdschap gestoord, ziende op deze wereld, waarin wij leven. Is er eigenlijk wel iets veranderd met de mensen en de samenleving sinds de tijd, waarin Jesaja profeteerde? Is het eigenlijk niet zo, zoals de Prediker geschreven heeft: „hetgeen er

Unie Radio Commissie

De **Bijbellezing** in het programma van de N.C.R.V. op Maandag 27 Dec. a.s. van 16—16.45 uur zal gehouden worden door **Ds. J. B. de Neef te Winschoten.**

Namens de U.R.C.,
d. H.

geweest is, hetzelfde zal er zijn en hetgeen er gedaan is, hetzelfde zal er gedaan worden” — met de conclusie: „zodat er niets nieuws is onder de zon”. Wij lezen van corruptie en horen telkens weer over de ongerechtigheden, die er allerwege bedreven worden. Wat baat ons gejubel en wat brengt de Kerststemming? Is het niet zo, dat men een ogenblik uit de dagelijkse sleur wordt uitgeheven, om daarna des te schrijnender de chaos dezer wereld opnieuw te ervaren? Het kindeke Jezus, dat opgroeide tot man, draagt dat waarlijk de heerschappij op Zijn schouder? Zijn wieg was een kribbe, Zijn troon was een kruis!

Zo ons geloof verzwakt en ons vertrouwen in de profetie van het heil, dat eenmaal van God komen zal, verdwijnt, zijn wij verloren. Dan blijft er niets over dan mateloze wanhoop en grenzeloze duisternis. Jesaja echter is niet bezweken, want zijn geloof in het Licht der Wereld bleef zijn hart vervullen. Niemand in dit huidige tijdsgewricht zal vallen en verpletterd worden, zo datzelfde vertrouwen in Gods almacht zijn deel blijft. De spanningen blijven, gelijk wij zingen: „'k Zal in 't geloof gespannen staan”. — Maar tevens zien wij uit met blij vertrouwen. De belofte is vervuld. God is met ons: Immanuel. Hij bevrijdt een iegelijk, die zijn hart voor Hem opent, want Hij draagt de heerschappij. 'k Lag machteloos gebonden — Gij komt en maakt mij vrij; ik was bevuurd met zonden — Gij komt en reinigt mij. En voorts:

„Nog eenmaal zal Hij komen als Redder van 't Heelal, Die 't moede hoofd der vromen voor eeuwig kronen zal. Die dag is nog verborgen, 'k wacht hem gelovig af, totdat die grote morgen eens schemert boven 't graf.”

Dat het Kerstfeest en zijn sfeer meer in ons hart blijve ook gedurende het nieuwe jaar.

A. A. HARDENBERG.

Losse Schakels

Christelijk Als we alles gedaan hebben wat we moesten dienen doen, dan moeten we nog zeggen, dat we onnutte dienstknechten zijn. Dat „onnut”, dat de Heere Jezus ons op de lippen legt, zal wel betekenen, dat er generlei verdienstelijks in schuilt, te doen, wat we moeten. We moeten dus niet rekenen dan op loon in welke vorm ook aanspraak te kunnen maken. Er was in het dienstbetoon niets van ons bij en voor zover er iets van ons bij was (en hoe veel van ons is er vaak bij!) dan was dat juist wat er teveel bij was en de dienst ontsierd en zijn waarde verminderd heeft. God heeft, goed gezien, maar één dienstknecht n.l. Zijn Heilig Kind Jezus. Er is maar één over de aarde gegaan, die in staat was de Heilige te dienen en dat was Hij, Die heilig was. En behalve die Ene (die daarom ook alleen toekomt de eer en de lof) is er niemand, die God zou kunnen dienen. Alle onze gerechtigheden (let wel: niet onze ongerechtigheden) zijn als een wegwerpelijk kleed. Er is niemand, die goed is, ook niet tot een toe. Zo blijft dit de eindconclusie: die roemt, roeme in de Heere.

Niets Hoe dichter bij niets, destedichter bij iets. Deste en iets meer de mens tot nul gereduceerd wordt, des te beter kan hij worden opgenomen in Gods heilsplan. Want hetgeen niets is dat heeft God uitverkoren, opdat Hij hetgeen iets is, verdringen zou. „Niets” blijft over „Iets” verdwijnt. God haalt ons door het nulpunt heen. Wij, die gedoopt zijn tot Christus' dood, moeten dat weten. De zonde is zo absoluut, wij zijn zo totaal aan het oordeel onderworpen, dat alleen een daad van God, de Almachtige ons nog een toekomst kan geven. We worden niet ingeschakeld, doch uitgeschakeld — tenzij Christus tevergeefs gestorven zou zijn. De Middelaar is door de dood heen gehaald, gelijk Israel door de Schelfzee en wij door het watergraf. De dood van de Plaatsbekleder is meer dan een verduidelijking van onze doodsgang: hij is een verdedelijking daarvan. Ons dood-zijn is overwonnen door Zijn opnieuw gaan leven.

Onder lief- We staan voor eeuwig onder de schuld deschuld der dankbaarheid. Zondeschuld maakte plaats voor liefdeschuld. We moeten het vat der dankheid vullen, maar .... het is een bodemloos vat. Het merkwaardige bij deze arbeid is, dat ze niet verdriet. Die hem kent, verheugt er zich over, dat dit vat geen bodem heeft. Het is de arbeid der zaligen. Zij zijn geroepen en kennen de drang om een werk te doen, dat nooit af raakt. Zij zijn tewerk gesteld aan het betalen van een schuld, die nooit kan worden afbetaald. De genade hun bewezen is zonder mate en kan door geen dankbaarheid der mensen worden gedekt. Nimmer kan de dankbaarheid naar die hoogte klimmen, die de genade bereikt heeft, want haar hoogte is eeuwigheid. Die hier het meeste betaalt, voelt zich de grootste der zondaren en de meest schuldige van allen. Hier betekent naderen: afstand vergroten. Die er het verste afstaat acht zich het dichtste bij.

Niet ik Om wien gaat het? Wiens leven heeft wezen maar Hij en waarde? Welk leven anders dan dat van Christus. Die Hem dienen wil, bedenke dat.

„U moet bedenken, dat de Heer U niet nodig heeft.”

„Dus U wilt zeggen, dat ik mijn werk maar moet neerleggen?”

„U moet niet Uw werk neerleggen, maar U moet Uzelf afleggen.”

„Wie moet het werk dan doen?”

„De Enige, die het doen kan: Christus.”

„En wat moet ik dan?”

„U moet toestaan, dat Christus zich van U be- dient. Als Christus dat kan en in die mate, waarin Hij dat kan, heeft Uw leven waarde voor God.”

Dienen door We kunnen met de begeerte om te dienen heersen beziel zijn, zonder inderdaad onszelf aan de mensen kwijt te kunnen. Zovelen, die in de arbeid traden willen dienen. Ze menen dat echt. Ze hebben het werk lief en willen het naar vermogen bevorderen. Ze begaan slechts een fout en dat is deze: dat ze willen dienen door te heersen; niet door te luisteren, maar door te spreken; niet door te volgen maar door voor te gaan. Dat is de oorzaak van veel teleurstelling bij veel goede wil. Ze vinden geen ingang; ze krijgen geen gehoor. Inplaats van de eerste te worden, komen ze geïsoleerd te staan. Formeel mogen ze nog spreken en voorgaan; inderdaad doen ze het als de eenzamen, wier stem in de ruimte verloren gaat. Wie dienen wil door te heersen, brengt geen zegen.

Heersen De weg, die de Heere Jezus gegaan is door dienen en die Hij ons bevelen heeft te gaan, is de tegenovergestelde van de zo even genoemde. Hij was in ons midden, als een die diende. Hij boog zich het diepst. Als dienstknecht is Hij getekend door de profetie. Als dienstknecht tekent Hem het Evangelie. En door dit grote dienen is Hij de Invloedrijke geworden. Hij kreeg de scepter in handen, waarnaar zo velen zich gretig uitstrekten. Hij houdt die in handen en blijft de geslachten regeren, omdat Hij als de Eerste Dienaar onder allen zich doet ervaren. Nu rust de heerschappij op Zijn schouders. Nu bezit Hij alle macht in hemel en op aarde. Wie voor wil gaan, volg dit Voorbeeld. Wie — niet in naam, maar inderdaad voorganger wil zijn, zij als een die dient. Heersen willen, al is het met de beste bedoelingen, maakt eenzaam, maar wie gedreven wordt door de zuivere begeerte om te dienen, zal merken dat geleidelijk aan zijn weg klom en zijn gezag begeerd wordt.

L.

.... En in iedere smart

ligt de parel van Goddelijke
 vertroosting verborgen ....

Een pelgrim ben ik, op zoek naar 't gouden geluk. Blijde liederen heb ik gezongen, zolang de zon van geloof en hope haar stralen nog over mijn weg goot. Die weg was niet te lang, de vermoeienissen niet te zwaar voor zulk een schoon doelwit! Te heerlijker zou het bereiken zijn van het zo vurig verlangde geluk!

Doch sinds de schaduwen langer werden, en het licht aan de westerkim uitgeleide deden om in de nacht haar norse heerschappij over de aarde op te richten is mijn lied verstomd en is de vrees met sluipende tred mijn

hart binnengedrongen. Eenzaam en verlaten ga ik door doodse woestijnen. Hoe vaak reeds heb ik mij in de weg vergist? Steeds boog nabijgewaand geluk terug, zodra ik het grijpen wilde. Ik ben verdwaald.... verloren! Geen andere geleide zal hier mij de hand reiken dan de grimmige dood, tenzij .... God Zelve mij de weg wijst....

KYRIE ELEISON!

Een zware last glijdt van mijn schouders. Mijn eenzaamheid is gebroken als een knellende kluister door de hand van een machtige bevrijder. Geluidloos wijken de nevelen uiteen, die uit diepe afgronden waren opgekomen. Zeker, in de donkerte zie ik schimmen oprijzen. Is het een schaapskooi — voorpost van het leven? Is het een rotsblok, waarachter op prooi beluste demonen verblijf houden? Is het belofte? Is het bedreiging? Ik weet het niet. Ik kan de vage silhouetten nog niet herkennen. Maar vrezen doe ik niet! Want aan mijn zijde weet ik een Leidsman, Die schrede voor schrede mij voeren zal naar leven en blijdschap!

Maar plotseling wordt het pad glibberig. De bodem, waarop ik sta, schijnt het te begeven! Dan zie ik, dat een brede stroom mij de weg verspert. Het klotsende water heft een spottende melodie aan. Reeds omsluit het mij van alle kanten. Hoger wielt en kolkt de vloed! O God, is dit het einde? Sta mij bij met Uw kracht, nu mij de mijne ontzinkt.

KYRIE ELEISON!

Een stille Stem stelt grenzen aan mijn wanhoop.

„Leun op Mij, Ik draag u! Aan gene zijde van de vloed wacht u het land, waar eindelijk u de vreugde tegenlacht. Zie slechts, hoe ginds een ster u tegenblinkt. Daar vindt ge, wat u vrede geven zal!”

De nood laat af! Door de dood omgeven, maar tegen de dood beschermd ga ik — leunend — voort, de ster tegemoet. Al voortgaande bemerk ik, hoe het sterreglanzen sterker wordt. Maar dan vertraag ik mijn schreden. Want in dit nieuwe licht .... hoe bevlekt is mijn gewaad! Zó mag ik toch niet binnentreden, waar het reine geluk heemt? Wenend sta ik eindelijk stil voor de poort van een kleine stal, waarnaar mijn Leidsman mij geleid heeft. Zou dan toch vergeefs zijn al mijn pogen? Zal de onreinheid van mijn mantel ook de Wijsheid en de Kracht, die tot dusver mij leidde en steunde, haar doel doen missen? Dan, Vertwijfeling, ontvoer mij als uw sidderende buit!

KYRIE ELEISON!

Zacht dringt mij de Stem: „Kom, hier is plaats voor u! Hier vindt ge uw geluk!” Hoe, kent mijn Leidsman mijn onwaardigheid niet? Ziet Hij niet de vlekken? Maar hoor!

„Waar het waarachtig geluk woont, wordt elke bezoedeling weggewist! Ga slechts naar binnen en hoop op genade!” Reeds opent Hij de deur. Beschroomd nog treed ik binnen.

De vlaswiek in de broze lamp draagt een gulden vlam, dat bevend zijn licht in het rond druppelt. Het is niet sterk genoeg om de duisternis geheel het proper venster uit te bannen. Die blijft nog in de hoeken van het kleine vertrek verstolen hangen. Toch plooit de vonkeling van het kleine dansende licht een goedige glimlach op het anders zo sombere gelaat van de donkerte. Maar bijna heel de kracht van haar schijnsel verkwist het vlammetje aan het kribje, waarin het Kind

ligt. Dat wil het eren met heel zijn schamele rijkdom. Het laat in speelse overmoed een jonkvrouw en een man in de grijze schaduw, waarmede het nu vriendschap heeft gesloten. Het buigt en 'wendt zich naar alle kanten en kwispelt van vreugde in de stilte van de nacht, waarin niets valt te vernemen dan het zachte ademen van het Kind.

Een kind! Is dat het, wat ik zocht? Machtig is slechts de majesteit van zijn hulpeloosheid! Aangrijpend zijn de vrede en de reinheid, die uit dit tere leven spreken. Maar waar zijn de bruggen, die Zijn wereld met de mijne verbinden? Zijn wij niet voor eeuwig van elkan- der gescheiden? Hoe kan ooit Zijn vrede en Zijn reinheid mijn deel worden? Tranen wellen in mijn ogen. Dus is toch het geluk voor mij onbereikbaar!

Stil! een klein gerucht wekt het Kind uit de slaapt! Het schreit!....

God! heb dank! Zocht ik naar een brug, waarover het Kind het geluk naar mij kan dragen? Ik mag dan nú de brug zien! Reeds in zijn prilste dagen treedt Hij als Lijder aan mijn zijde. Als Kind van Smarten nu, als Man van Smarten straks zal Hij de hemelse rijkdom van reinheid en vrede schenken aan mij. Dat zal mijn geluk, mijn zaligheid zijn!

....En in iedere smart ligt de parel van Goddelijke vertroosting verborgen....

De parel van de leiding uit de dwaling.

De parel van de kracht, toen ik onmachtig was.

De parel van de reiniging, toen ik mijn zonden zag.

BRANDT.

ZAND en ZAAD

Misschien had het volgende ook onder Correspondentie een plaats kunnen vinden, maar daar het enigszins uitgebreid zal worden en tenslotte onder zand en zaad wel alles gevangen kan worden, doen we het maar zo.

Br B. te G. leest De Christen van a tot z, zelfs verantwoordingen. Hij heeft gelijk. Onze administrateur gaf in No. 2926 een lijstje cijfers plus een vermaning. Die vermaning is opgeklommen in het hart van een zuster. Zusterhulp gaf namelijk zeshonderd gulden voor de binnenlandse zending. De dame, die het geld overmaakte, schreef: „Kunnen de mannen ook niet een of-ferweek organiseren? Eén week niet roken: minstens f 2000.—”

De administrateur dikt het aan en schrijft: „Want wáár is het — en een schande tevens, geloof ik — dat er duizenden guldens aan tabak weggegooid worden”.

Br B. onderstreept in dit woord van br Jansma, de woorden: Schande, en, aan tabak weggegooid worden. En schrijft dan: Vindt U het wel juist dat er in Uw blad, al geeft het dan ook de persoonlijke mening van de schrijver weer, op deze manier propaganda voor een bepaalde zienswijze wordt gemaakt?

Br B.. Moet ik ernstig ingaan op U briefje? Dan moet ik de vraag stellen: maakt br J. propaganda voor een bepaalde zienswijze? Goed, hij windt zich op over het geld, dat door het roken weggegooid wordt. Ik kan mij dat van br J. voorstellen, want hij rookt zelf niet. Ik rook wel. En ik wind mij er soms ook over op. Br B. Ik spreek onlangs met een sigarenwinkelier over tabaksverbruik en hij zegt mij: „Dominee, wilt U wel geloven, dat ik soms met een bezwaard gemoed aan

sommige mensen tabak verkoop? Hun uitgaven daarvoor staan in geen verhouding tot hun inkomsten". Wat moet je daarvan zeggen? Kasteleins berouw, — wroegingen? Br B. Ik heb de indruk, dat U een man is, die doodsbang is voor een wettische levenswandel. Voor levensregels, uitgemaakt bij meerderheid van stemmen. U zult de leiding van Gods Geest, waarop men mag rekenen als Gods kind, zoeken en zoeken te volgen. U schuwt allerlei raakt niet aans en beroert niet. Daarin sta ik naast u en ik zou het met u verkeerd vinden, als we hier wetsartikelen gingen vervaardigen. En toch moet ik met br J. zeggen, dat het roken soms een schande is. Nog niet alleen om de honderdduizenden, die het handjevol Baptisten per jaar de lucht injagen — ofschoon men dat wel eens mag bedenken, eer men hulp van buiten voor werk van binnen mag verwachten — maar omdat de slavernij groot is. U kent ze misschien niet, maar ik heb ze gezien, de mannen, die vóór 't gebed thuis en in de kerkzaal, eerst nog een flinke haal deden. Na de plechtigheid haastte men zich weer om aan z'n trek te komen. Jongens zitten sigaretten te rollen in de kerk en meer dan eens constateerde ik, dat na het Amen de rookwolken zich uitbreiden. Ik zeg niet, dat dit in Leeuwarden gebeurt. Maar het gebeurt. Dat zult U toch hoop ik ook erg vinden. Dan begrijpt U ook br J. Wij zitten te worstelen met financiën. Kerken moesten broodnodig verrijzen. Als je dan bedenkt broeder, dat wij door een jaar niet te roken een pracht van een kerk zouden kunnen bouwen, dan begrijp je de administrateur. Maak ik nu ook propaganda voor een bepaalde zienswijze? Nee. Maar er mag hier zeker wel eens tot nadenken gemaand worden.

Een geheel andere zaak wordt door een broeder uit U. aangesneden. Een dogmatische kwestie, waarover geleerde mannen dan ik ganse boeken geschreven hebben. Zolang er christenen zijn is er over de vraag nagedacht, die door onze broeder aan de orde gesteld wordt. Wanneer we hier er nu een weinig over zullen praten, stuur me dan geen brieven, waarin u meldt het wel of niet met me eens te zijn. Hierover zullen gelovigen het wel nimmer eens worden. Het is niet erg, zolang men maar wil aannemen, dat de „tegenpartij" even oprecht de Heer poogt te verstaan en te dienen. Waar het over gaat? Heel kort geformuleerd: kan een verlore verloren gaan? Onze broeder schrijft: „Als wij verlost zijnde, in Christus blijven, zullen we nimmer verloren gaan. Maar waarschuwt onze Heiland ons niet ernstig om in Hem te blijven, daar men anders gevaar loopt onder te gaan?" Onze broeder herinnert aan Saul uit het O.T. en Demas uit het N.T. Waarschijnlijk zou uw voorganger u wel hetzelfde gezegd hebben als wat ik nu van plan ben. Zal God een werk aanvangen en niet voleinden? Laten varen wat Hij begon? Nietwaar, u kent toch deze uitdrukkingen wel. Heel graag citeert men hier ook het boek Jesaja, waarin God van Israel zegt, dat het in de beide handpalmen gegraveerd is. Wie herinnert zich niet de woorden van Jezus, als Hij van Zijn schapen spreekt: en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.... Niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders. Indien u ooit een bezwaarde ziel ontmoet broeder, een, die aangevochten wordt, denk dan aan deze woorden en leg ze neer voor het oog van zulk een vermoeide. Zeg, dat misschien een moeder haar zuigeling vergeten kan, maar dat God Zich ontfemmt over ieder menskind op aarde, dat op de rand van de afgrond staat.

Maar er zijn anderen. Er zijn verstokte zondaars, die alles verwerpen, wat ze vroeger prezen en die zichzelf dichtschroeven met hun spot. Er zijn vromen, wier vroom-

heid slechts de schamele poging van een geslepen hart is om het eigen karakter de schijn van godsvrucht te geven en intussen even heerszuchtig en wreed op Gods erf te regeren, als Hitler in zijn dagen over zijn volk. Hoed u broeder, voor die vromen.

Beiden doen ons denken aan een woord van Petrus, dat gij vinden kunt in het tweede hoofdstuk van de tweede brief. Hij schrijft daar over mensen, die, nadat zij, door de kennis van de Heer en Zaligmaker de besmetting der wereld ontvloten zijn, in dezelve wederom ingewikkeld worden, ja overwonnen. Het ware hun beter dat ze de weg der gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat ze, die gekend hebbende, zich afkeren van het heilig gebod. Zo is de hond tot zijn uitbraaksel teruggekeerd, de gewassen zeg tot de modderpoel.

U zult ook wel de verzen kennen uit Hebreë 6. Laten we hier alleen vers 6 nemen: en afvallig worden, die, zeg ik, wederom te vernieuwen tot bekering is onmogelijk. Die laatste twee woorden vindt u bij het begin van de zin in vers 4. Trouwens, in deze brief staan zoveel oproepen toch gehoorzaam en gelovig voort te gaan, dat we ze niet eens allemaal kunnen aanhalen.

Leer ik nu de afval der heiligen? Als u wist hoe bang ik ben voor dat: leer. Ik leer alleen het Evangelie. Met alles wat daaruit voortvloeit. Ik leer het vanmorgen naar een woord uit de Romeinenbrief en vanmiddag naar een geschiedenis uit Markus. Ik predik, tot wanhoop van hen, die de bijbel geregistreerd hebben vanuit een bepaald dogmatisch standpunt, met vreugde over de uitverkiezing en een andere keer over de vrije wil. Want dat ligt immers vlak naast het door u genoemde. De bijbel, de gedachten Gods, de Raad Gods is groter dan ik kan vatten en het klopt niet. Nee, broeder, het klopt niet. Want het een sluit het andere uit. Maar mijn hart glimlacht over zulk een opstand van het klontje brein, dat wil laten rijmen, wat God alleen kan doen. Zeg hem, die meent te staan: die staat, zie toe dat hij niet valle.

Gegroet broeder, en een gezegend Kerstfeest gewenst. Laten we vooral bedenken, dat de Bijbel geen legpuzzel is maar een blauwdruk, waar we op werken kunnen.

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

's GRAVENHAGE—SINGEL

Zondag 28 Nov. j.l. hadden wij het grote voorrecht om Ds. Louw in ons midden te mogen begroeten.

Om 10 uur geschiedde de bevestiging door Ds. Jac. de Jong. Als tekst had deze gekozen: Hand. 27 (de schipbreuk van Paulus), meer speciaal de verzen 23 en 25 („Wiens ik ben, Welken ook ik dien' en „ik geloof Gode, dat het alsoo zijn zal, gelijkerwijs het mij gezegd is").

Spr. deed uitkomen, dat het hier ging om de kracht van Gods Woord en om het wonder van Gods liefde.

Zich wendend tot Ds. Louw zegt spr. dat het hier gaat om de verhoogde Heer en Zijn werk. Hij kan roepen, wie Hij wil, waar Hij wil en waartoe Hij wil. Hij kan ook bereidwillig en bekwaam maken. Hij heeft ook macht bekwaam te maken tot de dienst, waartoe Hij roept.

Tot de gemeente zegt spr.: Zo lang een mens God

HET LUKT TOCH!

Wat lukt?

Het werven van 5 abonné's door 1 ijverige Baptist!

Een goede daad, een grote daad, een prachthulp aan de opbouw van ons blad!

En op welke wijze nóg vlugger het doel bereikt wordt „In elk Baptist gezin De Christen”? Wanneer úw liefhebbend hart u in uw portemonnaie doet tasten om het abonnementsgeld te betalen voor wie het niet kan!

Dat mag nog eens een Kerst-cadeau van grote waarde genoemd worden!

En zou het ú geen dubbele Kerst-zegen geven, wanneer u zo een ander een gans jaar verblijdde met de geregelde ontvangst van ons blad?

Nu, ik wacht op úw Kerst-daad!

De administrateur, Haarlem.

niet ontmoet heeft, weet hij niet, wat de Schrift bedoelt, als zij zegt dat wij verdoemelijk voor God zijn en weet hij ook niet Gods erbarmen. Dit is het doorsnee Christendom in vele kerken, waardoor Europa te gronde gaat.

Wij moeten terug naar het Woord van God.

Daar lezen wij, wat het is in de dienst van Christus te staan: het Koninkrijk te verwachten en met het geloof te leven en te sterven. God heeft Zijn Woord gegeven voor een concrete situatie in het leven van Paulus en deze geloofde het krachtige Woord van God. Spr. denkt aan de pioniers, die, toen zij zich lieten dopen, ingingen tegen een duizendjarige kerkelijke traditie. Zij wisten niet, wat de toekomst zou brengen. Van waar hadden zij de kracht? Zij hadden het klare en duidelijke Woord van de Heer en zijn daarmede op weg gegaan en zij hebben de heerlijkheid Gods aanschouwd. Het Woord Gods is betrouwbaar. Het is een rots, die blijft in der eeuwigheid.

Nadat Ds. Louw vervolgens op de gebruikelijke vragen bevestigend had geantwoord, werd de dienst met gebed en zang van de gemeente besloten.

Om 4 uur hield Ds. Louw zijn intrede-prediking. Wij hebben de inhoud van de schone rede reeds kunnen lezen in De Christen van 10 Dec. j.l.

Na de rede van Ds. Louw sprak br. Paets namens de kerkeraad en begroette Ds. Louw namens de gemeente met het woord van de Heer: Wie een discipel ontvangt in Mijn Naam, ontvangt Mij en wie Mij ontvangt, ontvangt Hem, Die Mij gezonden heeft!

Vervolgens spraken: Ds. Tijman voor de U.C., br. v. d. Heijden voor de gemeente 's Gravenhage—Oost, Ds. Reiling voor Gewest Holland en ook voor Ds. Brandt, br. Blaauw bracht de groeten over van de gem. te Groningen, br. Dost van de gem. te Utrecht. Met een dankwoord van Ds. Louw werd de dienst besloten.

In aansluiting daaraan hadden wij een begroetings-samenkomst, opgewekt geleid door Ds. de Jong, waarin het zangkoor vele mooie liederen ten gehore bracht.

Ds. Weenink hield een geestige toespraak, waarin hij memoreerde, dat Ds. Louw en hij in het hoge Noorden lang als burennasten elkaar „gebibberd” hadden en thans weder burennasten waren geworden.

Verder spraken: br. de Neef voor R'dam—Z., W.

Veenstra voor A'dam en las Ds. de Jong een brief voor van br. Jut uit N. Pekela, waarin de oude banden tussen Ds. Louw en N. Pekela werden gememoreerd. Na de pauze volgde de begroeting door alle verenigingen, afgewisseld door zang van het zangkoor en de gemeente. Nadat Ds. Louw een woord tot dank had gesproken en in dankgebed was voorgegaan, was deze mooie en gezegende dag geëindigd, waarvan wij allen diep onder de indruk waren.

PAETS, secr.

VRIESCHELOO

Het werk in onze gemeente vindt voortgang en breidt zich uit in vele takken van arbeid. Zo is er dan naast al de andere verenigingen ook een mannenvereniging opgericht, met het doel de kennis en wijsheid in Gods Woord te vermeerderen. Voor velen zullen deze avonden zekerlijk bijdragen tot meer steun en licht op hun levensweg. Vragen, waarmede velen rondlopen, worden op deze avonden besproken. Evenals in de gemeente te Vriescheloo, waar catechisaties en bidstonden worden gehouden, wordt er ook in Bellingwolde veel gemeentelijk werk verricht. Naast de eredienst en Zondagschool, wordt er ook op dagen in de week onderwijs gegeven en een bidstond gehouden. We kunnen haast zeggen: we komen avonden te kort, willen we al het werk dat in ons voornemen ligt, ten uitvoer brengen. Ook in Hebrecht en Onstwedde, die in de werk-kring van de gemeente te Vriescheloo liggen wordt gewerkt. Wordt er in Hebrecht elke week vergaderd, in Onstwedde is dit niet mogelijk. Wel worden hier openluchtsamenkomsten gehouden, en wordt er gewerkt met de Zaaiers.

En dat de Heer al deze gemeentelijke arbeid zegent, daarvan mogen we getuigen. Op Zondag 7 Nov. werden twee zusters door de doop aan de gemeente toegevoegd. Op Zondag 5 Dec. werden wederom een zuster en een broeder aan de gemeente verbonden.

Dit alles wekt tot grote dankbaarheid. De bede is deze: Heer laat deze stroom van zegen voortvloeien in al onze gemeenten, ja over heel de wereld, opdat de oogst van zielen groot mag zijn.

G. DERKS.

Uit ons Unie-bureau

Betreffende de Buitengewone Algemene Vergadering der Unie op a.s. Woensdag 29 Dec. te Zwolle wordt aan de afgevaardigden vriendelijk verzocht zich spoedig na aankomst te kwijten van hun plicht de presentie-lijst te tekenen en het afgeven van de stembiljetten aan het stembureau. Dit moet tijdshalve vóór 13 uur klaar zijn! Om 12.30 is het stembureau open.

Aangaande het voorgelegde plan zullen door de adviseur der Unie-Bouw-Stichting, de weled. heer S. Attema, nadere toelichtingen verstrekt worden.

De Unie-secr.,
T. JANSMA.

Brief uit *M.B.I.*

Chic., 21-11-'48.

Het was, zo lang ik me in te werken had in mijn nieuwe omgeving, niet mogelijk u een beschrijving te geven van het leven en de gang van zaken hier in het Moody Bible Institute. Nu ik echter enigszins georiënteerd ben t.a.v. de taal, gebruiken, bevolking van 't instituut enz. zal ik trachten u beknopt iets weer te geven van m'n indrukken hier.

Elke student krijgt bij aankomst direct al een goede kans zich op de hoogte te stellen van het uitgebreide terrein van werkzaamheden van het instituut. Punt één is natuurlijk de opleiding van studenten. Behalve dat echter beschikt 't M.B.I. over een drukkerij, waar boeken, tractaatjes en allerlei andere geschriften gedrukt worden. Verder onze ver in de omtrek geroemde zendingsstations: de WMBI en WDIM, waar ook studenten praktische ervaring opdoen in radio-spreken. Waar werden de tractaten voor gemaakt? De Moody-colportage-afdeling zorgt voor verkoop en gratis verspreiden. Jaarlijks worden duizenden door de studenten verspreid. Schriftelijke cursussen worden ook uitgegeven door M.B.I. Avondschool voor Bijbelstudie, 't Moody Maandblad, afdeling voor technische training (opleiding) en andere dingen, genoeg om u tot verbazing te brengen. En met dat alles worden de studenten, een paar dagen voordat de studie begint, op de hoogte gebracht.

De studenten komen van alle delen van de wereld. China, Japan, Afrika, Mexico, Canada, Engeland, Palestina, Zweden, (drie uit) Nederl., Australië e.a.; natuurlijk 't overgrote deel uit de U.S.A.

Onder de studenten zijn er die reeds jaren in 's Heeren dienst elders werkzaam geweest zijn. O.a. is hier een zending uit China, die niet voor een graad werkt, maar tijdens zijn verlof — ik denk 2 jaar — naar z'n eigen keuze enkele vakken studeert. Hij is een Zweed. Een „special student” wordt zo iemand hier genoemd. Behalve de „special students” is ook niet ieder van de duizend studenten in dezelfde opleiding. Men wordt hier opgeleid voor Evangelist, Zending (medisch en theologisch), Dominee (die titel krijgt men ook hier natuurlijk eerst als men beroepen wordt in een gemeente) enz. De opleiding hier wordt ongeveer op dezelfde hoogte gesteld als die van Colleges (Am. universiteiten), al zeg ik daarmee niet zovèl, want er zijn hier ook universiteiten, waarvan de opleiding niet

erg degelijk geacht wordt en die met doctortitels strooien om studenten te trekken.

Wij, studenten, hebben onze kamers in de M.B.I.-gebouwen. Meest twee-persoons kamers, waar we slapen, studeren enz. Drie maal daags verzamelen we ons om de tafels in de eetzaal in de hoop dat er wat te eten valt en meestal valt dat dan wel mee.

Wat eet je 's morgens, 's middags, 's avonds?

Er is geen bepaalde regelmaat in. Soms denk je wel eens: he, is dat eetbaar?

En vaak blijkt het nog lekker te zijn ook.

Ik wil dan eindigen met iets te zeggen over het vliegen, dat de zendelingen hier kunnen leren. Het Instituut beschikt namelijk over enkele vliegtuigen, instructeurs en wat verder nodig is om tot vliegenier op te leiden.

Dat is nu echt Amerikaans, niet? En als men dit zegt, bedoelt men waarschijnlijk: de vooruitstrevendheid der Amerikanen. Als men echter enigszins op de hoogte is met de toestand op de zendingsvelden — haar uitgestrektheid, de weinige goede wegen, de weinige werkers enz., dan moet men wel inzien dat vliegen leren geen „luxe” is. Het gebruik van vliegtuigen neemt dan ook steeds toe en als je de rapporten van zendelingen, die een toestel gebruiken, leest, dan kan men God danken voor de uitvinding van zulk een vervoermiddel, dat ons grote mogelijkheden opent. Wie weet ontmoet ik broeder Jut nog eens hier, nu hij dit te lezen krijgt.

Hartelijk welkom! Nog andere? Ook hartelijk welkom hoor!

Een volgende keer meer.

God moge het Baptisme en de Baptisten van Nederland tot een rijke zegen stellen in binnen- zowel als in buitenland. Hij geve ons een nieuwe visie op de nood in de wereld — de behoefte aan de Goede Boodschap. Dan zullen in Nederland zendelingen geboren worden en andere werkers, die in Gods kracht het Evangelie van Christus zullen doen zegevieren in de donkerste streken der aarde. Waar zijn de werkers? Bent u het misschien, die zich al een goede positie in de maatschappij veroverd hebt?

Uw broeder in Christus,
G. MOSTERT,
Student Moody Bible Insti.,
153 Institute Place,
Chicago 10 (Ill.), U.S.A.

Correspondentie

Br. Y. F. te D. schrijft naar aanleiding van onze opmerkingen over de gemeente als de Bruid van Christus in De Christen van 5 Nov. j.l. „dat met de gemeente, dus met de bruid van Christus, geen enkele gemeente in het bijzonder bedoeld wordt, maar alle oprecht in Christus gelovigen. In de „gemeente” kunnen vanzelfsprekend geen ongelovigen zijn. —

Het gaat hier weer om de verhouding van Lichaam van Christus en openbaring van dat Lichaam in plaatselijke gemeenten. Wij stellen die niet tegenover el-

kander, noch minder geloven we dat die elkander buiten sluiten. We zien ze in elkaar. Daarom geldt van de ene wat van de andere geldt. Zo is het in de brieven der Apostelen en zo houden wij het ook.

Op deze zaak in te gaan is thans niet nodig. De broeder leze de art. die we mede daarover schreven in De Christens, Nrs 1904, 1905 en 1906.

Voorts vraagt deze lezer of de mens een onsterfelijke ziel heeft en zo ja, waar die blijft na zijn sterven? En zo niet, blijven dan de gestorvenen in het graf tot de wederopstanding?

De mens is een ziel: een ziel van eigen aard en waarde. Bij het uiteenvallen van het lichaam eindigt de tegenwoordige bestaanswijze van het hem geschonken leven. In welke vorm en wijze het wordt voortgezet, kunnen we ons moeilijk voorstellen. In deze bestaanswijze zal andermaal ene — en dan een zeer gezegende verandering intreden, n.l. wanneer er een nieuwe relatie tussen het persoonlijke menselijke leven en de stof (maar niet de stof, zoals we die nu kennen) zal worden gelegd.

L.

Leestafel

De Uitgeversmaatschappij „De Tijdstroom” te Lochem heeft een serie inleidingen tot belangrijke Bijbelgedeelten uitgegeven onder de titel „Uit de Wijngaard des Heeren”. Ons werd toegezonden: „Het boek Daniel” door Dr. M. A. Beek. Wij hebben deze inleiding met grote belangstelling gelezen. Het tracht de lezer het historisch verband tussen de delen van dit Bijbelboek te geven, daar dit boek volgens de schrijver ontstaan is in een ontwikkelingsproces, dat eeuwen duurde. Inderdaad wint de inhoud daardoor aan duidelijkheid en helder inzicht, wat van grote waarde is bij zulk een geschrift, dat tot de apokalyptiek behoort. Dat menigeen in zijn uitleg van Dr. Beek zal verschillen en niet onmiddellijk bereid zal zijn de gedachten, die in deze inleiding worden weergegeven, te aanvaarden, ligt voor de hand. Nochtans is het de moeite meer dan waard er kennis van te nemen, vooral ook, omdat dit boekje, zo niet direct stichtend, toch zeer boeiend geschreven is.

Uit dezelfde serie ontvingen wij ook: „Tien Psalmen” door Ds. P. H. Kapteijn. Dit boekje bestaat uit twee gedeelten. Het eerste geeft een beknopt, maar niettemin duidelijk overzicht over het psalmboek in zijn geheel. De schrijver duidt dit overzicht aan met de naam „Terreinverkenning”. Het behandelt onderwerpen als: Naam en tijd van ontstaan, het profetisch element, de wraakpsalmen, systematische indeling, het bijbelse Godsbeeld enz. Het tweede gedeelte behandelt de psalmen 2, 8, 22, 73, 84, 90, 104, 118, 130 en 139, alle voorzien van een opschrift, dat de inhoud wil weergeven als succesievelijk: een wereld visie, wat is de mens!, de verlatene etc.

Ook dit boekje bevelen wij onze lezers van harte aan. De prijs dezer beide geschriftjes is zeker niet te hoog, n.l. f 2,25 per deel.

A. A. H.

BOUW-STICHTING

Hebben wij U in het vorige artikel (zie „De Christen” van 26 Nov. j.l.) iets medegedeeld omtrent de oprichting van de Bouw-Stichting, thans zouden wij U gaarne een inzicht geven in de structuur van de B.S. Wat is een stichting eigenlijk? Het is wel van belang hier even bij stil te staan, omdat wij ook in de praktijk van de Unie, hoe langer hoe meer met stichtingen te maken zullen hebben.

Een stichting is allereerst een rechtspersoon. Een rechtspersoon is een schepping van het recht, dat wil zeggen, het recht geeft aan een bepaalde structuur zodanige rechten en bevoegdheden, als ware zij een zelfstandig persoon. Een rechtspersoon kan dus evenals een mens, eigen vermogen hebben en overeenkomsten sluiten, bijv. kopen, huren, enz.

Niet alleen de stichting is rechtspersoon, want meerdere organisaties hebben rechtspersoonlijkheid, bv. een naamloze vennootschap; een vereniging kan die hebben, zoals onze Unie, terwijl ook onze Baptisten Gemeenten rechtspersoon zijn. Men moet zich dus een rechtspersoon indenken als een zelfstandige persoon, staande naast en los van de individuele leden van de gemeente. Een rechtspersoon handelt in de maatschappij door middel van haar bestuur. De stichting is meer speciaal de vorm, waarin kapitaal bijeen wordt gebracht of bestemd voor een bepaald doel.

De B.S. is dus het bouwfonds van de Unie, maar een fonds, dat dus, omdat het rechtspersoonlijkheid heeft, zelfstandig als zodanig kan handelen.

Het voordeel van de B.S. is, dat nu al de verschillende kleinere en grotere fondsen, die voor bouw-doel-einden in den lande beschikbaar zijn, tot één groot fonds in het Unie-bouwfonds verenigd kunnen worden. Het voordeel is daarbij tevens, dat geen vermenging kan plaats vinden met andere Uniegelden, omdat het fonds als B.S. een apart lichaam is. Het organische verband met de Unie is volkomen gewaarborgd, omdat de U.C. het bestuur van de B.S. benoemt en dit te allen tijde kan ontslaan, zowel geheel als gedeeltelijk.

Het behoeft geen betoog, hoe geweldig veel gedaan zou kunnen worden, wanneer hetgeen in den lande aan bouw-gelden en bouwkrachten aanwezig is, landelijk bijeengebracht zou worden.

Het ware daarom te wensen, dat wij allen het grote belang gaan inzien van de noodzakelijkheid, om de kerkbouw van ons Baptist Nederland landelijk te gaan aanpakken en de thans nog versnipperde krachten in één geheel daartoe te verenigen.

De organisatie daarvoor is in de Bouw-stichting aanwezig.

Mededelingen

De gemeente ZWOLLE nodigt alle varende broeders en zusters die in de omgeving de Kerstdagen moeten doorbrengen, recht hartelijk uit het Kerstfeest met haar te willen vieren. Eerste Kerstdag v.m. Kerstdag 10 uur dienst; 2de Kerstdag v.m. 10 uur dienst en n.m. 3 uur Liefdemaal. Dit Liefdemaal is het kerstfeest voor jong en oud, en zodoende is het programma dan ook zeer gevarieerd. Het belooft een echt gezellig en goed feest te worden. Wij verwachten U tijdig in het Speeltuingerbouw in de Hortentiastraat.

De secretaris F. Lindeman, Veenestr. 5a, Zwolle.

Het secretariaat der gemeente te Ter Apel wordt waargenomen door:

A. POMP, Agostr. 36, Ter Apel.

Willen de abonné's van „JONG LEVEN” er aan denken dat het abonnementsgeld voor 1949 is vastgesteld op f 2.— per jaar? Dit is besloten op de vergadering van het Centraal Comité, gehouden te Sneek op 15 Juli 1948.

Er zijn nog Kerstnummers beschikbaar, die gratis worden toegezonden aan een ieder die zich voor 1949 abonneert op „Jong Leven”. Wie wil van deze aanbieding profiteren? Die melde zich bij de administratie van „Jong Leven”, Achterdiep 13 te Nieuw Weerdinge.

P.S. En willen mijn vrienden(innen) in de N.B.J.B., die nogal eens iets publiceren, eraan denken, dat Jong Leven daarvoor het blad is? Wij, „Christen”-mensen, moeten al zo woekeren met de ruimte. E.R.

Advertentiën

Na rustig afwachten is heden in haar Heer en Heiland ontslapen onze geliefde zuster en tante

**Alida Enter
geb. Potjewijd**

sedert 20 Maart 1946
wed. van H. Enter
in de ouderdom van 74 jaar.

Fam. Olijslager
Fam. Potjewijd
Fam. Enter.

Nieuwe Pekela,
20 December 1948.

Hedenmorgen ontsliep onze zuster

Alida Potjewijd

Weduwe van H. Enter
in de ouderdom van 74 jaar.

Vele jaren was zij een blijmoedig getuigend lid der gemeente. Haar leven was Christus, haar sterven gewin. Zij is heengegaan in vrede.

Baptisten Gemeente
Nieuwe Pekela.

Nw. Pekela, 21 Dec. '48.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland onze lieve moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

Geertje Zwier

Weduwe van
Wolter Kruize

in de ouderdom van 77 jaar.

Groningen, 20 Dec. '48.
Tweede Willemstr. 28a.

H. Huberts-Kruize
Tj. Huberts

F. IJlstra-Kruize

Alkmaar:

H. Kruize
A. Kruize-Deelstra

Groningen:

J. Kruize
E. Kruize-Timmer

Haren:

E. Kruize
E. S. Kruize-Feenstra

Klein- en
Achterkleinkinderen.

De teraardebestelling zal plaats hebben a.s. Vrijdag op de Zuiderbegraafplaats. Vertrek van het sterfhuys om 10 uur.

Heden is nog onverwachts in volle vrede in haar Heere en Heiland ontslapen onze innig geliefde moeder-, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

Anna van Velden

weduwe van de heer
G. Fabrie

in de ouderdom van 84 jaar.

„Kostbaar is in de ogen des Heeren de dood Zijner gunstgenoten” Ps. 116:15.

Fam. Fabrie.

's Gravenhage, 14 Dec. '48
Scheepersstr. 54.

Condoleance adres:

Allard Piersonlaan 17.

Uit Indie wensen wij ouders, verloofde, familie en vrienden

**een gezegend Kerstfeest
en 's Heeren zegen in
1949 toe.**

Korp. L. Bergsma
Korp. A. Wielinga

Korps Vaartuigdienst (V.T.D.)
Palembang N.O.I.

Welke gemeente of particulier wenst een

**harmonisatie van
„Geestelijke Lieder”?**

Een practisch niet gebruikt exemplaar van 4 delen is te krijgen voor f 12.—. Inlichtingen bij de Adm., Haarlem.

In Winschoten wordt in net burgerlijk, moederloos gezin met 4 kinderen voor direct een

Huishoudster

gevraagd. Nadere inlichtingen geeft S. Oorlog, Oranjestr. 5, Winschoten.

Speciale Nieuwjaarsadvertenties

kunnen geplaatst worden in het nummer van Vrijdag 31 Dec. tegen de helft van het normale tarief.

Een goede gelegenheid om zowel Uw zaak als ook Uw wensen bekend te doen worden!

Uiterlijk Maandag 27 Dec. moeten deze advertenties in mijn bezit zijn.

De administrateur, Haarlem.

Alle abonné's

worden vriendelijk uitgenodigd 't abonnementsgeld over het 1ste kwartaal of het 1ste halfjaar, doch zo mogelijk over het gehele jaar 1949 (ineens f 5.—) te voldoen door storting op giro 9260 ten name van de Unie. Dat bespaart U incassokosten en de Administratie zéér veel werk. Bij voorbaat mijn vriendelijke dank voor Uw welwillende medewerking.

De Administrateur, Haarlem.

Wie weet in welke jaargang van De Christen het vervolgverhaal „Sophie heeft gelijk” is verschenen? Wie kan mij aan die nummers helpen?

De adm., Haarlem.

Eén ding staat vast!

En dat is, dat ik alle lezers en lezeressen **een gezegend Kerstfeest toewens**

Maar . . . . wat nog niet zo zeker is, dat is, dat U allen een

Tabitha-kalender 1949

zoudt hebben.

Dus: Heeft U nog geen kalender aan de muur?

Neem dan één van Tabitha: prachtig, en niet duur!

Algemeen besteladres:

G. A. BUITENHUIS, Vaillantlaan 47 II — Den Haag

*****

WEEKBLAD

DE CHRISTEN

Orgaan tot verbreiding van de beginselen van N.T. Christendom

JAARGANG 65 - Nr. 2929

VRIJDAG 31 DEC. 1948

UITGAVE VAN DE UNIE VAN BAPTISTEN GEMEENTEN IN NEDERLAND

REDACTIE-ADRES: Ds. F. E. HUIZINGA, ACHTER DE HOVEN 105 - LEEUWARDEN

ADM.: Ds. T. JANSMA, TETTERODESTRAAT 47, HAARLEM, POSTREK. No. 9260 TEN NAME VAN DE UNIE - TEL. 18032

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBET. VOOR NEDERLAND EN OVERZEESE GEBIEDSDELEN P. JAAR F 5.— - BUITENLAND P. JAAR F 6.80

Voorttrekken!

*Toen zeide de Heere tot Mozes: Wat roept
gij tot Mij? Zeg de kinderen Israels, dat
zij voorttrekken. Ex. 14 : 15.*

Er zijn christenen, die geloven in de overwinning.

Er zijn ook christenen, die geloven aan de hindernissen.

Er zijn christenen, wier geloof zich op het eindpunt richt: de overwinning, de voltooiing, de heerlijkheid. Daarin wortelen ze geestelijk, van daaruit leven ze en trekken ze hun krachten.

Er zijn andere christenen, wier geloof klem raakt in de moeilijkheden en de bezwaren van het ogenblik. Ze worden innerlijk geremd, geestelijk opgehouden door de tegenheden en komen geestelijk op het dode punt te staan.

De Brief aan de Hebreërs spreekt van mannen en vrouwen, wier geloof ons ten voorbeeld gehouden wordt als van mensen, wier leven was overgeplant in het doel, dat nog heel ver af lag. Hun hart was reeds over de bergen en valleien heen, vóór dat hun voet ze nog betrad.

Dat is het geloof, dat wij nodig hebben: het geloof, dat leeft uit de belofte aan het zegevierende einde. Op dat einde wijst ons de overste Leidsman en zegt, te midden van de bezwaren en hindernissen van het ogenblik: Voorttrekken!

De weg, die Israel zich voorstelde te gaan, toen het Egypte verlaten had, zou het direct buiten de moeilijkheden en gevaren brengen, maar Gods keus en bevel bracht het midden in de gevaren, en dat juist bij het begin van hun weg. Het moest aan het begin door moeilijkheden heengaan, opdat het zou zijn opgewassen tegen de moeilijkheden van het einde.

Er zijn moeilijkheden, die uit onze verkeerdheid voortkomen. We moeten de moed hebben om ze met God onder het oog te zien, de schuld op ons te nemen en onze zonde door de Heer te laten teniet doen.

Er zijn ook moeilijkheden, die niet uit onze verkeerdheden, maar uit onze gehoorzaamheid aan de Heer

voortvloeien. Zij vormen het kruis, dat nu eens lichter en dan weer zwaarder drukt. Het is het geheime teken van de verborgen gemeenschap met God.

Er is een vijand, die probeert uit onze moeilijkheden voordeel te trekken. In onze moeilijkheden ziet de Duivel zijn kans. Dat betekent aanvechting voor de christen. „Dat geenszins”, zegt de Boze met de stem van een vriend. — Wordt uw geloof op de proef gesteld, dan komt de Verzoeker om u te doen vallen.

Niet vallen — Voorwaarts! zegt de Overste Leidsman. Ga weg, achter mij, Satan!

Het is kortzichtig te menen, dat het lijden zonder meer heiligt.

In tijden van lijden, van tegenspoed, verslaat de Satan zijn duizenden. Het is de overgave aan God gedurende de moeilijkheden, die het hart loutert en de hemel nabij brengt.

Voorttrekken!

Aan dit bevel gaat vooraf de belofte: de Heer zal voor u strijden en gij zult stille zijn.

Voorttrekken — niet vrezen!

Voorttrekken — het andere maar aan de Heer overlaten!

Niet met de Duivel gaan vechten — dat betekent niet anders dan nederlaag voor u. Geef de strijd, die hij u zoekt op te dringen, maar aan de Heer over.

Geen twisten onder Gods kinderen!

Voorttrekken — God ruimt het vuil en de vijanden wel op.

De Heere Christus spreekt niet met ons over ons verleden — Hij wijst ons naar de toekomst. Dáárop concentreer u, kind van God. Wat uw verleden aangaat hebt ge niet anders, dan uw zonden te belijden, de vergeving te aanvaarden en het gebroekene te herstellen. De strijd is niet de uwe.

Israel trok voort; het bleef Farao de rug toekeren en... hij ging met heel zijn heer onder, en dat voor goed.

Het is goed om te bidden om volledige bevrijding, maar als we bidden zonder voort te trekken, zal ons dat niet baten. Integendeel: zonde en wereld zullen zich hoe langer hoe meer aan onze ziel vastzuigen.

Voorttrekken — dat is de voorwaarde voor de volkomene verlossing.

O, als ge wist hoe goed, hoe teder, hoe vol liefde (en welk een liefde!) uw Heiland is, met welk een vreugde zoudt ge Hem volgen!

L.

Lectori salutem - den lezer zij heil!

Het stemt ons dankbaar, dat wij een jaar lang ons weekblad mochten verzorgen en U dat konden zeggen, waarvan wij dachten, dat het U tot zegen zou kunnen zijn. Wij weten dat ons spreken tot U verre van volmaakt is geweest, maar U weet dat onze bedoelingen zuiver waren. Wij hopen, dat de vele woorden U enigszins hebben verrijkt.

In Gods naam gaan wij het nieuwe jaar binnen. In vele opzichten is de hemel met donkere, zware wolken bedekt. Vrees en zorg besluipen en vervullen ons, wanneer wij het spoor der geschiedenis onzer wereld in deze laatste tijden volgen. Droefheid heerst in ons nu wij denken aan de ontwikkeling der dingen in de schone eilanden bij de evenaar. Weemoed overvalt ons bij de gedachte aan onze jongemannen en hun werk daar. Idealisme en realisme schijnen in deze wereld steeds een kruis te vormen, welks schaduw wij niet kunnen ontlopen. Door een wereld van haat en leed, maar toch staande onder de verkondiging van Gods genade en barmhartigheid, gaan wij. En dan niet als degenen, die geen hope hebben. Wij zullen de hand aan de ploeg slaan en niet achter- noch zijwaarts zien. Wij worden uitgenodigd alleen op de Leidsman en Voleinder des geloofs te zien. Van ons wordt verwacht, dat wij alleen Hem zullen gehoorzamen. Heffen wij onze hoofden op en zien wij, wakende en werkende, uit naar de komst van de Zaligmaker.

Gehoorzaam aan het gebod en ziende in zulk een toekomst, zullen wij het heil zich zien verwelkomen in eigen leven en zal het wonder van de vleeswording zich in ons herhalen. Zo zullen wij, dank zij de Zon der gerechtigheid, lichtende sterren zijn in deze donkere wereld.

Wij wensen U de genade Gods; dat heil, dat U Zijn Woord hoort en doet. Want zalig zijn dezulken.

Redactie.

Losse Schakels

Critiek Gods Woord heet in de bijbel de Criticus. Het verdeelt, legt bloot en doorzoekt zo. Aan de critiek, die God door Zijn Woord, op ons uitoefent, mogen we ons niet onttrekken. Voortdurend moeten we ons leven laten toetsen.

Zelfcritiek is ook nodig. Paulus wekt er toe op, dat we onszelf zullen onderzoeken of we in het geloof staan en onszelf zullen toetsen. We mogen onszelf maar niet zonder meer als goed aanvaarden. Zelfingenomenheid

kan tot verstokking en afsterven leiden. Deze zelfcritiek moet door gaan, heel ons leven lang. Daartoe is persoonlijk bijbellezen, persoonlijk gebed en geconcentreerd Avondmaalvieren noodzakelijk. Het moet volbracht zijn, al eer we aan de Tafel gaan.

De critiek mag ook van buiten komen. Dat wil zeggen: we moeten niet bij voorbaat ons van critiek, die door omstanders op ons wordt uitgeoefend, afwijzen. We weten wel dat ze vaak voortkomt uit onkunde, gepaard gaat met onvoorzichtigheid en geuit wordt op een onaangename toon, maar ze kan nochtans een korrel waarheid bevatten — ook al komt ze uit onzuivere bron. Gemakkelijk is het niet om zulk critiek of zo uitgebrachte critiek te verwerken. Nochtans moet ze overwogen worden. De Heere Jezus verwierp de critiek, die op Hem werd uitgebracht niet met verachting, maar besprak ze met de critici en probeerde hun de onjuistheid van hun critiek onder het oog te brengen.

Critiek en Critiek moet openbaar zijn, want openbaarheid ders gaat ze wel wat lijken op kwaadsprekerij. Wanneer critiek niet openbaar is, kan de becritiseerde, wanneer ze juist zou zijn, er geen nut van hebben en voorzover ze onjuist zou zijn, zich er niet tegen tweer stellen. Critiek, die de becritiseerde opzettelijk onthouden wordt, veroordeelt zichzelf. Wie zo handelt maakt de indruk: niet voor zijn woorden te durven staan, terwijl de ongunstige invloed van zijn critiek op anderen doorwerkt in de kring van hen, in wier midden ze werd uitgebracht. Te weten, dat er zulke critiek op u werd uitgebracht terwijl ze voor u geheim moet worden gehouden, betekent een breuk in de basis van het vertrouwen, zonder hetwelk geen samenleven en samenwerken in zegen meer mogelijk is. Het martelt de becritiseerde. Ze is onfair.

Critiek Critiek moet zakelijk blijven, mag de ander en eer niet aantasten in zijn eer. Iemand lelijke dingen aanwrijven is nog iets anders dan critiek uitoefenen. Geloof men dat iemand ontterende, verkeerde dingen gedaan heeft, dan moet men dat, met de beschuldiging, onmiddellijk bewijzen. Hardop. Openbaar. Men moet de gronden voor zijn beschuldigingen kunnen aanwijzen. Nimmer mag men de bewijslast op de tegenpartij leggen. Wat niet bewezen kan worden, mag ook niet gezegd worden. Niemand behoeft aan te tonen, dat hij onschuldig is. Die beschuldigd werd kan daarmee volstaan, dat hij de bewijzen van zijn schuld weerlegt. Waar overtuigend bewijs ontbreekt neme men de onschuld van de betrokkene aan. Er is immers nog een hoogste Rechter, Die alles weet! Men legge, als een zaak niet kan worden opgehelderd, dezelve in Zijn hand. Wegen voor en tegen even zwaar, dan neme men naar de eis der liefde het gunstigste aan. Wat ge tegenover de betrokkenen niet gestand wilt doen, moogt ge ook anderen niet zeggen. Nimmer neme men een klacht in onderzoek, waarbij de aanklager niet genoemd wil worden. Dat lijkt op achterklap. Kwaadsprekerij heeft in Gods gemeente al ontzettend veel bedorven. Openlijk critiek, gegrond op Gods Woord, uitgebracht in de Geest van Christus is heilzaam. Maar de rest berust op inspiratie uit de onderwereld. Wie door haar getroffen wordt, wijze deze zonde als zonde aan en verlate zich op God, de Rechtvaardige.

Een Ter bijwoning van de opening van het herbouwde breuk gedeelte van het Seminarie der Duitse Baptisten reisden we in de maand November naar Hamburg. De ruïnes, die we zagen, hebben ons opnieuw gesproken

van de „vernietiging en ellendigheid” die er gevonden wordt in de wegen der mensen. Het waren echter niet zozeer die ruïnes zelf, die ons bezig hielden, dan meer de breuk, tussen Duitsland en andere volken van Europa geslagen, waarvan de steenhopen maar symbolen waren.

We zijn uiteengerukt, en wat ons uitéén rukte is van deze wereld. De samenbindende kracht van Christus heeft de scheur niet voorkomen. Nu kan men pleisteren met loze kalk en de breuk op het lichtst verbinden, maar daarmee heeft het broederhart geen vrede. We willen elkander terug hebben en dat kost strijd.

Hoe de breuk We zullen moeten beginnen met ons helen? te plaatsen op de bodem der werkelijkheid. We zullen moeten laten zien: welke geestelijke schade is aangericht. Hier over heen lopen met een „zij zijn nu eenmaal anders dan wij”, is niet uitgaan van het overwinnende leven in Christus. We geloven, dat een ontmoeting mogelijk is op de bodem der werkelijkheid. Daar, naast elkander staande, is niet een groter dan de anderen. Daar staat men niet als rechters tegenover elkaar maar begint men bodem te voelen, en wie niet staan wil op de bodem der werkelijkheid zal Christus niet ontmoeten. In de wereld vinden de mensen elkaar wel weer uit nuttigheidsoverwegingen en komt het ene rotte hart bij het andere rotte hart. „We moeten verder met elkander”, dat is hun laatste wijsheid. Maar zo hebben wij van Christus niet geleerd.

We zijn Duitsland binnengereisd, hunkerende naar het hart van onze Duitse broeders. We hebben zoveel goede herinneringen aan de Duitse Baptisten. We leerden onder hen zoveel edele christenen kennen. Nu is er wat tussen ons gekomen, d.w.z.: tussen ons en het Duitse volk. Tussen ons het Duitsland, dat Nazi-Duitsland geworden was.

Baptisme Willen we de Duitse Baptisten beschulden **Nazisme** digen van al het misdadige door Nazi-Duitsland bedreven? Geenszins. Maar dit moeten ze toch bedenken, dat al dat kwaad, de volken rondom Duitsland aangedaan in de jaren 1939 tot 1945, gedaan werd in de naam van Duitsland, in opdracht van Duitslands wettige Overheid. — Hebben we nu niet het recht — ja moeten we dit tegenover ons eigen volk niet van hen verlangen — dat zij zeggen, hoe zij nu, nu alles aan het licht gekomen is, staan tegenover het Nazisme? Is het niet hun christen-roeping om als DUITSE Baptisten het de volken, die onder de Duitse naam en in Duitslands opdracht zo ontzettend geleden hebben, te zeggen, dat zij die beginselen, die daartoe leidden, verfoeien? Moesten zij die daden, toen bedreven onder een naam, die ook zij dragen en blijven dragen, niet openlijk veroordelen?

We verlangen geen zooffers. Zij kunnen hetgeen ze geroofd hebben niet terug doen keren. Ze kunnen onze doden niet weder levend doen worden — daarom gaat het niet. Wat we willen horen en moeten horen, zal er weer gemeenschap zijn in daad en waarheid, dat is hoe zij er tegenover staan, dat zij het afkeuren en betreuren. Met één woord, dat zij zich van dat verleden distancieren. Als ze dat niet doen kan het vertrouwen in hen niet opnieuw opbloeien. Dan is te duchten, dat, wanneer vandaag of morgen een gelijksoortige Macht in Duitsland het hoofd zou opsteken, we zouden moeten denken: de Duitse Baptisten gaan er in mee.

Het is niet om het ons aangedane leed en onrecht, dat wij dringend vragen aan de hedendaagse Duitse Baptisten om zich van het Nazi-verleden van Duitsland te distancieren, maar vanwege de zonden, die er door

bedreven zijn in naam van het Duitse volk, althans onder de Duitse naam, die zij ook dragen.

In Hamburg We hebben deze dingen in een korte toespraak gezegd bij de openingplechtigheid. Ons voorgedaan daarin was de Engelse Baptisten-predikant, die de verbindingsman is tussen de Engelse Bezetter van Noord-West Duitsland en de kleinere of Vrije Kerken in dat bezette gebied. Hij, die veel gedaan had om de herbouw van de School mogelijk te maken, drong er als een vriend op aan dat het Duitse Baptisme van heden toch duidelijk een afwijzende verklaring ten opzichte van het oude Nazi-Duitsland zou laten horen. Heel de Baptisten-wereld wacht daar eigenlijk op — en zeker voorzover zij onder de Nazi-hiel gelegen heeft.

Zakelijk sloot ik op zijn toespraak aan. Wat ik gezegd heb, kan ik ook nu nog letterlijk weergeven. Niet, dat ik mijn toespraak opgeschreven of uit het hoofd geleerd had. Ik sprak uit de nood en de pijn van mijn hart en elk woord welde uit de diepte van mijn ziel op. — We moeten serieus leven. Niet doen alsof. We reikten onze Duitse broeders de hand toe uit de diepte waarin we stonden, van uit de werkelijkheid van het leven, zoals het na de Nazi-oorlog is.

Weinig We vonden weinig begrip. Ze wilden zich — **begrip** was mijn indruk — liever op de ruimte houden. Sommigen vertelden van de moeiten, die zij hadden moeten doormaken vanwege de Nazi-heerschappij; anderen wezen op hun onmacht te die tijd. Weer anderen herinnerden aan de gruwelijke gevolgen van de geallieerde luchtaanvallen. We hoorden er ook die zeiden: wij wisten het niet.

Maar om al deze dingen ging het niet. Ik had niets van dat alles betwijfeld of ontkend. Ik had de geallieerden niet schoon gewassen. Wat doen al die dingen ter zake wanneer het gaat om de zonden, waaraan mijn volk zich schuldig maakte? Worden die kleiner, door wat anderen deden? Heb ik er ook onder geleden, dan zal het me des te gemakkelijker vallen, de schuld van mijn volk te bekennen tegenover hen, die als vreed en er onder leden.

Er waren uitzonderingen. Maar ze spraken te zacht. Minderheidsgevoel? Angstgevoel?

Wie hardop sprak, sprak in de toon van de verontschuldiging. Niet uit de ontzetting, dat het eigen volk zich zo kon vergeten.

De Duitse Baptisten zijn onze geliefde broeders. We verheugen ons over hun ijver en offervaardigheid. Hebben we die niet steeds geprezen? We verheugen ons over de vrucht, waarmee in het na-oorlogse Duitsland het Evangelie door hen verkondigd wordt. Maar dat bewijst niet dat God hun houding goedkeurt en hun halstarrige onwilligheid om de schuld van Nazi-Duitsland te erkennen en te betreuren. Het bewijst alleen, dat God getrouw is en Zijn Woord zegent, afgezien van de mens, die het brengt. Daarmee, dat de prediking vrucht draagt, is de prediker niet gerechtvaardigd en goedgekeurd.

We zouden zo graag zien, dat we deze broeders terug kregen.

Het zou voor de geplaagde volken iets betekenen als de Duitse Baptisten zich eerlijk uitspraken, zoals Dr Robertson, de boven genoemde Engelsman, ook zo dringend verzocht.

De Amerikanen, die als volk en land niet zo geleden hebben onder Nazi-Sadisme en plunderingen en tyrannie, voelen die behoefte uit de aard der zaak allicht minder

sterk. Maar wij zijn buurvölker en hebben een eigen roeping tegenover de Duitse broeders — een missie die wij moeten trachten te volbrengen. En waarom zouden wij, die de Verlosser kennen, aan het welslagen twijfelen?

Maar geen defaitisme!

Geen: zij zijn nu eenmaal zo!

Gemeenschap zoeken, zonder te verbloemen, wat er ligt tussen ons.

L.

Nieuwjaarsdag

Vindt u het vreemd, als iemand een vergelijking treft tussen de geboorte van een kind en dat van het nieuwe jaar? Natuurlijk is er een hemelsbreed verschil tussen een levend wezen en een tijdsduur. Wie zou het bestaan dat te ontkennen? Nochtans willen wij iets zeggen over zulk een vergelijking.

Wanneer het kind ter wereld gekomen is, buigen zich twee gestalten over de wieg heen. Daar ligt dan de gave van het nieuwe leven, toevertrouwd aan de zorgen van vader en moeder. Deze gave is een wonder. Immers, het kleine lichaampje is zo wonderlijk en op zulk een wonderbaarlijke wijze geconstrueerd. Geen mens, al ware hem ook al de wetenschap, door al de eeuwen heen verzameld, gegeven — zou in staat zijn zo iets te formeren of te bouwen. Het leven bewaart zijn eigen geheim, of liever gezegd, de Bron van al het leven blijft mysterie. God, de Geopenbaarde, is tevens God de Verborgene. Onwillekeurig vragen zich de ouders af: Wat zal ons kind geworden? Hoe zal het zich ontwikkelen, geestelijk en lichamelijk? In hun diepste wezen voelen deze twee gebogen gestalten zich hopeloos onmachtig, geplaatst als zij zijn tegenover zovele factoren, die een rol zullen spelen in de ontwikkeling van het kind en die zij niet in hun hand hebben. En toch weten zij zich ter zelfder tijd geroepen om een geweldige rol te spelen inzake de voeding en de opvoeding van het hun toevertrouwde en dierbare pand. Daar is dus aan de ene kant een zeker angstvallig en toch hoopvol afwachten — en aan de andere kant een gevoel van verantwoordelijkheid en zorg.

Als het nieuwe jaar zijn intrede doet, buigt elk ernstig mens zich over hem heen in diep gepeins of allerhande fantasieën. Hij heeft hier toch te doen met een nieuwe tijdsperiode, die aan hem wordt toevertrouwd. Het is de gave van de tijd. En tevens het wonder van de tijd. Immers, geen mens ter wereld, hoe machtig of wijs ook, kan ook maar een fractie van een seconde maken. Mogen we al de klok een weinig voor- of achteruit zetten, het is slechts schijn, want wij vermogen niet de tijd vooruit te lopen of stil te laten staan. De tijd behoort bij de eeuwigheid, is er een onderdeel van — en toch ook weer iets geheel anders. Het eeuwige en de Eeuwige omsluit alle tijd; nochtans staan zij er geheel boven gelijk de hemel de aarde overkoepelt, haar raakt en ook niet raakt. Dit alles is zo mysterieus, wij kunnen het nimmer vatten. En telkens weer vraagt de mens, die zich kind van de tijd en de eeuwigheid gevoelt: Wat zal dit nieuwe jaar mij brengen? Hoe zal het zich ontwikkelen en wat zal het mij openbaren en brengen? Diep in zijn hart weet hij er machteloos tegenover te staan. De gang van het wereldgebeuren heeft

niemand in de hand. Er zijn zovele omstandigheden en krachten, die buiten ons liggen en hun rol spelen, dat men er schier hopeloos tegenover staat. Desondanks is er ook het gevoel zelf stuur en richting te kunnen geven. Wij zijn geen weerloze pionnen, die slechts heen of weer geschoven worden. Het oude jaar heeft ons zeker één ding geleerd, n.l. dat wij fouten hebben gemaakt, die hersteld dienen te worden en daden hebben gedaan, die ons en anderen tot zegen werden. Ook hier dus worde opgemerkt het tweeledige; dat is: een gespannen staan in intense afwachting der dingen, die komen zullen, elke dag bij vernieuwing — en het handelen, dat van onszelf uitgaat en waardoor wij de loop der dingen mede bepalen.

Wat heeft ons dit alles te zeggen? De oppervlakkige strompelt voort, niets horende, noch zich bekreunende om de boodschap van de nieuwjaarsdag te verstaan. De meer serieuze zal zijn oor te luister leggen om de prediking er van op te vangen. En al luisterende hoort hij de Eeuwige door de tijd spreken. God zegt: mensenkind, ontvang in dank de geboorte van het jaar 1949. Het is Mijn gave aan u. Besteed het nuttig, zoals iedere andere gave u gegeven. Nieuwe kansen, schone gelegenheden zijn voor het grijpen. Open slechts uw ogen en zie. Als er zoveel verkeerd gaat in de wereld ligt de schuld meestal bij uzelf. Want schoon is de aarde, schoon zijn de weiden, het zonlicht en de bloemen. Maar gijlieden verwoest de aarde door de oorlog, vertreedt de bloemen in de weiden, achteloos en zorgeloos, en waardeert dikwijls niet het zonlicht, terwijl het schijnt. En als uw leven verongelukt en kapot gaat, wilt ge de schuld gaarne op anderen schuiven. Maar wat tracht gij zelf van uw leven te maken? Grijp toch de kansen, die vele en schoon zijn. Leg veel in het leven en het leven zal u schone vruchten dragen in de tijd, die komt. Zoals een boer in 't voorjaar zaait en in 't najaar maait, zo zult ook gij eens maaien dat wat gij zaait. Zie dus toe, wat gij doet met en in uw jeugd — met en in de eerste dagen en weken van dit jaar. Doe alsof alles afhangt van uw inspanning, kracht en zorg. Maar word nimmer overspannen door ijdel getob of afmattende bezorgdheid, bedenkende, dat alles afhangt van Mij. En Ik ben uw Vader, de God der Liefde. In Mijn handen rust de wereld zowel als uw lot en leven. Geloof en vertrouw. Ik volbreng het werk, waarom gij thans nog schreit.

Tenslotte nog dit ene. Het Kerstfeest ligt juist achter ons. Christus werd geboren, God werd mens, de Eeuwigheid brak heen door de tijd. Hebt gij deze boodschap goed verstaan? De grens tussen de tijd en de eeuwigheid is altijd daar. Wij zien die bij iedere geboorte en bij elk sterfgeval. Wij voelen die grens als iets ontzaglijks en huiveringwekkends. Wij vrezen die grens, want de dood heeft voor ons een prikkel. Waar zult gij of zal ik die grens passeren? In welk jaar en op welke datum? Misschien in 1949? Maar is die grens zo wezenlijk als wij die zien en aanvoelen? De eeuwigheid verscheen in Christus toch in de tijd. En Zijn laatste woorden waren: En zie, Ik ben met u al de dagen. Hij omspant ons allen, Hij, Die boven ons allen staat en in elk nederig hart wil wonen. Waarom dan gevreesd? De jubel van ieder christen mag de jubel van Paulus herhalen: Maar Gode zij dank, Die ons de overwinning geeft door onze Heere Jezus Christus. Zinge daarom iedere gelovige op de drempel van het nieuwe jaar en op deze eerste dag het lied der overwinning.

A. A. HARDENBERG.

ZAND en ZAAD

Vandaag eindigt 1948. Gedachten wringen doorelkaar, glijden elkander voorbij, gaan de hoek om en keren terug. Een jaar vol gebeurtenissen.

De kranten zullen ons vertellen hoe diep de breuk geworden is tussen de machtigen van Oost en West. En dat er eigenlijk maar één grens meer is in Europa, dat oude, rijke werelddeel, dat zolang de leiding had in 's werelds zaken. Eén grens van Zuid tot Noord. Of is 't een loopgraaf?

We zullen herinnerd worden aan de jongste geschiedenis van eigen volk en land. Het heengaan van onze oude vorstin, de verschijning van koningin Juliana. De verhouding Indonesië—Nederland zal kolommen en harten vullen.

Christelijke kranten zullen overzichten geven over de stand van zaken in diverse kerken. De wereldconferentie van Amsterdam wordt niet vergeten, maar het moet tevens elke volgeling van Jezus pijn doen te zien, hoe weinig werkelijke gemeenschap en samenwerking er is tussen de gelovigen in dit land.

Onder ons zijn er ook vele dingen, die ons bezig houden. De leiding en de verantwoordelijkheid van het Uniewerk gaat meer en meer over op een jongere generatie, die nog onbedreven is in diverse zaken. Maar met gebed en geloof zal het waarlijk wel gaan. We denken aan onze toekomstige voorgangers, aan Tabitha, aan het werk der N.B.J.B. onder de jeugd.

Daarbij komt dan nog het werk in de gemeenten. Ieder denkt aan eigen plaats. We komen misschien tot eigen gezin en eindigen tenslotte bij onszelf. Hoe was dit jaar? Werd God je groter. Werd Christus dierbaarder? Wat heb je gedaan voor Hem? Cirkelde je leven om je eigen ik, je eigen zaak, welstand? Kon je het offer brengen? Het offer van jezelf! Hoe ver is de afstand tussen je godsdienstige kennis en je dagelijkse leven? Raakt het elkaar nog wel ergens? Slaat het Woord Gods door tot de einden van elk levensterrein?

Morgen begint 1949.

Wat zullen we zeggen? God zegene allen en alles. En weer gaan onze gedachten dwars door de wereld. China, Indonesië - zending. Palestina - teken aan de hemel. Europa - de hand op de wand van egoïsme en heerszucht. Haastig bidden wij: Uw Rijk kome. Want wij ontspreken. Wij bidden voor de kerken in al de landen. We denken aan onze gemeenten, gezinnen en aan eigen klein leven. O God, geschiede Uw wil door mij.

Ik wil eindigen met u een verhaal te vertellen, dat ik ergens heb gelezen. De schrijver vertoelt in Italie gedurende de wintermaanden om van een mild klimaat te genieten. Hij heeft zijn tenten opgeslagen in een dorpje, dicht bij de zee, dat in de oorlog veel geleden heeft van bombardementen. Vele jongemensen, die hier geen toekomst meer zagen, zijn weggetrokken om elders te arbeiden. Oude mensen ziet men er en ook kinderen. De aandacht van de verteller wordt getrokken door een oude vrouw, Maria Bendotta. Een leven van zorg en leed tekent zich af in de gelaatstrekken. Elke dag torst ze een mand met verse vis om door de verkoop ervan haar brood te verdienen. Een klein meisje van een jaar of tien vergezelt haar dan. Op een morgen houdt de schrijver ze staande en zegt: „Waarom blijft u toch in dit verwoeste dorp? Er is hier nauwelijks nog brood te verdienen, om van toekomst maar niet te spreken.” Ze antwoordde, en er was een kleine glimlach om haar

oude mond: „Wij zijn hier thuis. En er is ook nog toekomst”.

Het viel de reiziger op, dat hij ze nooit in de namiddag zag. Waar zouden ze dan toch zijn, die twee. Het hield hem steeds meer bezig, totdat het hem geen rust meer liet en hij op onderzoek uitging. Hij stelde zich op in de buurt van het huisje, waar ze een intrek hadden gevonden. Zie, daar zag hij ze gaan, grootmoeder en kleinkind, ieder met een mand. Voorzichtig volgde hij hen. Op een heuveltop bleef hij staan en zag hen afdalen naar de bedding der rivier. Nog meer mensen zag hij daar bezig. Nauwkeurig sloeg hij ze gade en zag hoe het meisje fijn zand in haar mandje scheppte en hoe de oude vrouw stenen in haar hand nam, ze bezag, terugwierp of in haar mand vleide. Toen beide klaar waren, namen ze de last op en droegen die de heuvel op. Ze sloegen een weggetje in naar een stukje van het dorp, dat hij nog niet gezien had. Hij ging dezelfde weg en vond tot zijn verbazing op een vlak stuk land mensen bezig met het mengen van specie, terwijl anderen de gebrachte stenen uitzochten en ze in de rijzende muur metselden. Het scheen een groot gebouw te zullen worden. Alsof allen in een schoon geheim betrokken waren, zo werkten ze. Maria en haar kleindochtertje ledigden de manden en kwamen weer terug. Ze waren bezweet, maar moedig. Toen zagen ze elkander. De oude vrouw, zijn verbaasd gelaat beschouwend, zeide: „En er is ook nog toekomst!”

Ze bouwden samen weer een kerk. Ieder droeg en werkte en hadden tot loon de diepe vreugde aan deez' arbeid.

Wat zal '49 brengen? Zullen wij niet liever vragen: Wat zullen wij er van maken? O, wanneer toch deze geest ons allen bezielde, er zou hoop zijn voor de wereld. Wanneer toch deze geest ons als broeders vervulde, er zouden wonderen van liefde en genade gezien worden. Wat zullen wij doen in het nieuwe jaar? Aan de weg staan en het hoofd schudden? Aan de markt staan en ledig blijven? Of mee de handen uitsteken en het offer brengen? Van de wijzen, die Hem aanbaden, lees ik: „En zij openden hunne schatten....” Waar waarlijk Christus binnenkomt, daar gaan al de deuren open. Die van ons huis, die van de brandkast, die van ons hart. Daar kan men wel zeggen: „Vader, Uw rijk is gekomen!”

HUIZINGA.

Gemeenteberichten

N. PEKELA

Eind goed al goed. Voor de laatste keer dit jaar een gemeentebericht uit N. Pekela. Terugziende mogen we dankbaar zijn al was er dan ook leed zowel als lief in onze gemeente. Ds. de Neef ging van ons heen. Afd. Winschoten werd zelfstandig. Een periode van afwisseling volgde; elke Zondag een van onze studenten.

De Unievergadering was in ons midden. Nu hebben we tijdelijk Ds. Jut in onze gemeente als voorganger. Het gaat best, in alle takken van de de arbeid. We zien met weemoed de tijd komen dat Ds. Jut zijn ideaal in vervulling zal zien gaan, en naar het zendingsveld zal vertrekken.

We mochten zegeningen zien. Zondag 5 Dec. werd een broeder door de doop in de gemeente opgenomen. 16 December hebben we samen de verjaardag van onze voorganger herdacht. En toch het zijn ook voor onze gemeente „donkere dagen voor kerstmis”. Terwijl ik dit schrijf is één van onze oudste en trouwe zusters, zuster Enter—Potjewijd stervende*. Naar het ons voorkomt, zal onze Verlosser haar nog voor de kerst thuishalen. Wij verliezen in haar veel, maar ziende op haar leven, grijpen we moed om ook te werken als zij deed.

Wij gaan voorwaarts ziende dat het einde nadert; de tijden gaan in vervulling. Wij gaan 't Kerstfeest vieren en wij denken en bidden: Heer Jezus kom!

De correspondent.

* Zr. A. Enter—Potjewijd is inmiddels heengegaan.

HARLINGEN

't Is alweer een hele tijd geleden dat Harlingen iets van zich liet horen. Nu broeders en zusters het gaat onze gemeente nog zeer goed. We kunnen wel niet spreken van een grote toeneming in ledenaantal, maar toch ervaren we dat de Heer met ons is, en ons rijkelijk zegent, niet alleen stoffelijk maar in 't bijzonder ook geestelijk. Iedere Zondag luisteren we naar de boodschap, met liefde en toewijding gebracht door onze br. voorganger. We constateren dat de diensten goed bezocht worden. In de maand November hielden we evangelisatiesamenkomsten waarvoor de broeders Brongers en Bosma tot ons overkwamen, dit waren rijk gezegende dagen. Dan kwam het feest van 's Heilands geboorte in zicht, hetwelk ook onder biddend opzien tot God voorbereid werd.

Onze N.B.J.B.-afd. organiseerde een Kerstwijdingsavond. Eveneens de kleine meisjes- en jongedochtersvereniging. Beide avonden waren zeer goed geslaagd.

Ook gedurende het kerstfeest mochten we Gods rijke zegen ervaren.

Wij gaan voorwaarts, vertrouwend op Hem, Die de Heer der gemeente is.

Secr. K. WIELENGA.

In de serie „In their own homes”, waarvan ik reeds verscheidene nummers heb vertaald of bewerkt voor het Zendingshoekje van „DE CHRISTEN” vond ik als no. 14 een — overigens reeds enkele jaren oude — brochure van de hand van George Young, zendeling van het Britse Zendingsgenootschap, die werkzaam is in Sian, gelegen in de Chinese provincie Shensi. Zijn artikel, dat tot opschrift heeft: „Chinese Communisten”, heeft, nu aller ogen zich gericht houden op het Hemelse Rijk en wat zich daar momenteel afspeelt, een bijzondere actualiteit verkregen. Nu velen zich met spanning afvragen, wat de gevolgen zullen zijn van de gebeurtenissen daar is het goed, hier iemand te laten spreken die, met de plaatselijke feiten volkomen op de hoogte zijnde, geheel onpartijdig en zonder een bril van de één of andere politieke kleur, zijn visie geeft op de

Chinese Communisten

In 1922 kwamen Russische adviseurs naar China om Dr. Sun Yat Sen en de zaak der Chinese revolutie te helpen. Dit was het begin van de Chinese communis-

tische partij. Tot 1927 breidde de partij zich sterk uit, tot generaal Tsjang Kai Tsjek hen uit de Nationalistische partij stootte en 10 jaar lang een militaire actie voerde om hen uit te roeien. In 1937 werd door beide partijen een overeenkomst bereikt, teneinde geheel China in een „Vaderlands Front” te verenigen om zich tegen de Japanners teweer te stellen.

Deze periode van schijnbare eenheid duurde tot 1944, toen er weer verdeeldheid ontstond. Krachtige pogingen worden echter ondernomen, om de partijen weer te verzoenen. De toekomstige ontwikkeling van China hangt af van het feit of deze twee krachten erin zullen slagen elkaar te vinden en samen te werken voor de oprichting van een werkelijk democratische regering. (Noot vert.: Men bedenke dat deze regels plm. 3 jaar geleden geschreven zijn.)

Wie en wat zijn de Chinese communisten?

Het zijn soldaten, studenten, arbeiders en boeren, verspreid over de provincies van Noord China en, schoon in mindere mate: ook Zuid China. Zij zijn verbonden door één gemeenschappelijk ideaal en één doel, en in hun gelederen bevinden zich mannen van allerlei nationaliteit, die met hun Chinese kameraden eten, leven en werken, verenigd in een broederschap, die boven alle verschil van ras, stand of ontwikkeling uitgaat. Politiek zijn zij zeer sterk georganiseerd en zij hebben hun eigen leger. Hun regering zetelt in Yenan, waar zich ook een Christelijke kerk bevindt met meer dan honderd leden. De communisten leven als boeren, in hollen in de heuvels en zij hebben een Spartaanse leefwijze.

Het rode leger is een goed gedisciplineerde macht van 600.000 man: taai, doortastend, energiek, vrolijk en vol vertrouwen; officieren en manschappen eten hetzelfde, eenvoudige voedsel, dragen dezelfde grijze uniform en slapen in dezelfde kwartieren.

Militaire training en onderricht in politiek gaan hand in hand, zodat elke soldaat weet waarvoor hij vecht. Hoewel de uitrusting veel te wensen overlaat hebben deze soldaten bewezen onoverwinnelijke guerillastrijders te zijn, die hun vijand keer op keer zware nederlagen toebrachten.

Het politieke propaganda comité werkt samen met het leger en een is zeer doeltreffende organisatie samengesteld uit jonge intellectuelen: schrijvers, professors, toneelschrijvers en -spelers, die zich bedienen van radio, krant, schouwburg en de muren om er hun strijdleuzen doorheen te laten klinken respectievelijk op te kalken. Het comité heeft personeel in dienst, wier enige taak het is de boodschap van het communisme uit te dragen en anderen voor hun zaak te winnen. Deze ijverars gaan de dorpen in en houden er massale vergaderingen voor de boeren. Zij zenden hun beste sprekers naar scholen, fabrieken, kazernes, kantoren en winkels om er naar communistisch systeem een „cel” te planten.

Meestal zijn het jonge mensen met een politiek idealisme, die zich grote opofferingen getroost hebben en nog dagelijkse getroosten om hun plaats te veroveren in deze „kruistocht voor een vrij en democratisch China”. Een van hen was priester geweest van de episcopale kerk in China, een ander een kunstenaar, weer een ander een dokter uit Zuid-China, die een schitterende loopbaan achter de rug had in Engeland. Bij zijn terugkeer in China gaf hij er een rijk betalende baan aan in Shanghai om zich bij de Communisten te voegen. Hij verdroeg vreselijke ontberingen in de beruchte 10.000 kilometer tocht door China. Ik vroeg hem hoe zijn familie het maakte. Er kwamen tranen in zijn ogen en

hij toonde mij een brief van zijn vrouw, waarin zij hem smeekte om naar huis te komen om zijn vader en zijn drie kinderen op te zoeken. Ik vroeg hem of hij ging. „Nee”, antwoordde hij. „ik kan „de zaak” niet verloochenen”. Voor deze man was het Communisme zijn godsdienst, zijn geloof, zijn leven. Hij had het lief boven vader, vrouw en kinderen, had er geld, eer, roem, gemak en veiligheid voor over en offerde geest, ziel en lichaam op aan de zaak om zijn landgenoten te redden.

Wat is hun houding tegenover het Christendom?

Gedurende de eerste vijftien jaar van hun bestaan stonden de communisten hevig vijandig tegenover het Christendom. Zij beschouwden het als een instrument in de handen van Westerse imperialisten om China uit te buiten en als een middel om de lijdende massa te bedwelmen. Zij vervolgden de kerk, doodden vele Christenen en vernielden ziekenhuizen, kerken en scholen. In 1937 veranderden zij hun houding en werden verdraagzaam ten opzichte van iedere godsdienst. Sindsdien zijn zij de kerk gunstig gezind en bereid ons in hun gebied te laten werken, hoewel dokters en onderwijzers meer welkom zijn dan evangelisten. Sommige communisten zijn teleurgesteld over de traagheid waarmee sommige van de beloofde hervormingen worden ingevoerd. Anderen hebben een afkeer gekregen van de gewelddaden die bedreven werden. Weer anderen vonden geen bevrediging in hun godsdienst-zonder-God. Tot deze laatsten behoort de heer Huang, een beroemd schrijver en leider van de communistische jeugd en ook de heer Yen, die in Parijs en Moskou zijn „opleiding” ontving en gedurende 10 jaar met een fanatieke ijver de zaak van het Communisme diende.

In 1931 kwam Yen op een van mijn Bijbelklassen in Sian. Hij voelde zich teleurgesteld en ellendig. Hij ontmoette er Christus en van een vijand veranderde hij in een volgeling van Hem. Hij werd mijn voornaamste helper bij het redden van andere jongemannen en vond hierin zulk een bevrediging, dat hij besloot zijn gehele verdere leven in dienst van Christus te besteden.

Na zijn opleiding te Chengtu keerde hij terug naar Sian en is nu voorganger van de gemeente aldaar.

Hij is een bezonnen prediker, een getrouw dienaar en een practisch Christen. Een groot werk heeft hij gedaan door zijn gemeenteleden te leren goede rentmeesters te zijn over alles wat God hun geschonken had.

Het antwoord op de roep van het communisme moet zijn een: wedergeboorte van het Apostolische Christendom met een programma dat meer revolutionair is dan dat der Communisten....

Ingezonden

Dankofferweek van Bapt. mannen en jongelingen

En wat zullen wij nu doen mannen? Zullen we reageren en goed reageren of niet? Zal de stem van onze administrateur zijn als „de stem eens roependen in de woestijn”? Of zullen wij een broeder- en mannendaad

verrichten? Wij kunnen twee dingen doen. Deze woorden lezen en over gaan tot de orde van de dag, een stevige pijp stoppen, een sigaar nemen, een cigaretje rollen en aansteken. Wij kunnen ook dit doen: de laatste volle week van de eerste maand van het nieuwe jaar gaan we niet roken. Al het gespaarde geld brengen we bij elkaar en we zenden het gemeentelijk op naar onze Uniepenningmeester, en we geven het met bestemming: voor de E.C.U.

De oogst is geweldig groot; in het R.K. Limburg één Bapt. gem. In het R.K. Brabant 1 Bapt. gem. In de prov. Zeeland géén Bapt. gem. De N.O. Polder ligt ook voor ons open. Zullen wij als het hinkend paard achteraan komen, of zullen we ons best doen ook daar een zegen te verspreiden voor onze medemensen? Zullen we een week niet roken en het doen, of zullen wij altijd roken en het niet doen, wat God van ons vraagt?

Zullen wij dit kruis (?) opnemen of passeren.

Neem nu een besluit en schrijf direct naar br. Jansma, Tetterodestr. 47, Haarlem:

Wij doen mee.

Pak aan in uw gemeente en wij brengen de laatste week van Jan. met veel vreugde het offertje van niet roken en f 2000.— bijelkaar voor Gods arbeid in Nederland.

Wij leggen elkaar geen lasten op die te zwaar zijn om te dragen. Wij zijn vrije mensen. Wij gaan samen werken voor de komst van het Koninkrijk Gods.

G. J. METZ.

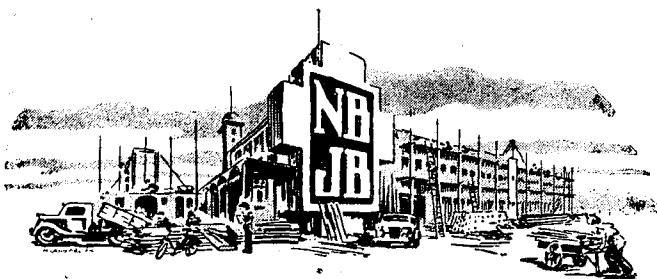
Steenwijk, Dec. 1948.

Naschrift.

Br Metz te Steenwijk reageert ook op de kreet van br Jansma, maar enigszins anders als die broeder van verleden week. Ik sluit mij aan bij br M. Maar zou er aan willen toevoegen: Geen geschrijf naar br Jansma. Dat kost ook zes centen. Wij benoemen via de raad der gemeente een mannetje, haastig, zonder dralen, die als penningmeester wil fungeren. Misschien kan de zendingscorrespondent, die anders voor br Hooghwinkel werkt, hiervoor ook ingeschakeld worden. 's Mans naam wordt afgekondigd in de diensten en ook wordt meegedeeld, waarom dat geschiedt. Zullen onze voorgangers het in de raad aanhangig maken? Indien u vreest, dat dat niet gebeurt, doet u het dan. We moeten deze handschoen opnemen en de vrouwen tonen, dat we het roken ook een week kunnen staken. En helemaal voor dit doel.

HUIZINGA.

ABONNEERT U OP
„DE CHRISTEN”

UITBOUWACTIE

U.B.A.

Hier is de U.B.A. Commissie!

Weet U niet wie dat is?

Wij willen het U graag even vertellen.

Die drie letters betekenen:

Uit Bouw Actie.

In onze tijd moet er van alles uit- en opgebouwd worden.

Ook ons jeugdwerk! Er moet hard gewerkt worden om de jeugd te grijpen en vast te houden.

Wij weten van de machten ten kwade, die hun grijp-handen uitstrekken naar onze jeugd.

Maar wij willen paraat zijn en waar wij maar kans zien onze stem doen horen en onze handen uitstrekken naar hen, die de rechte weg door het leven moeten leren kennen. Ons enig doel met hen is: Hen te wijzen op Jezus, hen bij Hem te brengen. We weten heel goed dat voor dit werk in de eerste plaats nodig is een warm hart, dat zich geleid weet door de liefde van Christus.

We hebben nog iets nodig.

Ziet U hierboven dat zwoegende mannetje? Zoudt U hem niet graag een klein handje helpen? Vele leden van onze gemeenten en vrienden van ons jeugdwerk zouden hiertoe zeer zeker graag in de gelegenheid worden gesteld.

Welnu! De U.B.A. Commissie is er en schenkt U deze kans.

Van nu aan kunt U begunstiger van de N.B.J.B. worden voor een bedrag van f 2.50 per jaar en daadwerkelijk mee helpen bouwen aan ons jeugdwerk.

Natuurlijk neemt U meteen het goede besluit ons te helpen! De propagandist van de Jeugdgroep in Uw gemeente wil gaarne Uw bijdrage komen halen en U een fraaie begunstigerskaart uitreiken. Bent U een lid „in de verstrooiing” dan wilt U wel zo vriendelijk zijn Uw bijdrage rechtstreeks te sturen aan onze administratrice Meijuff. Mien Veenstra, Smitstraat 28³, Amsterdam (O.).

De volgende keer vertellen wij nog van een mooie kans verbonden aan deze goede daad.

Tot zo lang dus hartelijk gegroet,

Uw U.B.A.-Propagandiste.

Beroepingswerk

Ds Huizinga te Leeuwarden kon aan de roep der gemeente te Groningen geen gehoor geven.

Advertentiën

Aan alle brs. en zrs. van Nederland en Buitenland.

2 Thess. 3 : 16 is onze bede voor U in 1949.

Fam. Zerbst,
Rijnlaan 128bis, Utrecht.

Aan brs. en zrs. in den lande
**een gezegend Nieuwjaar
1949 toegewenst**

W. H. Plantfeber,
Loenen aan de Vecht

Fam. B. Fabrie
wenst alle brs., zrs., familie en vrienden

Gods zegen in 1949
Zandbulten (Fr.)

Groeten uit Amerika.

Br. en zr. H. v. d. Werf
en kinderen

wensen familie, broeders en zusters en vrienden

**Gods onmisbare Zegen
voor het jaar 1949.**

317 Cedarstr. N.E.,
Grand Rapids, Michigan, U.S.A.

De Tabitha-zusters wensen alle medeverbondenen in Jezus Christus

**een rijk gezegend
Nieuwjaar toe.**

Tabitha,
Schouwweg 79 - Wassenaar.

Een goed begin is het halve werk.

Bestelt direct 100 vel prima gelinieerd briefpapier en 100 helder witte goed gegomde enveloppen.

Wij zenden het u na ontvangst van f 2.50 per postwissel of ingesloten in brief FRANCO toe.

G.N. „Het Handelsbureau”, Harderw.straatweg 257, Ermelo.

Het Dagboek „Van Dag tot Dag” wil in 1949

**een dagelijkse vertrooster en
een goede gids zijn in Uw huis.**

Voor f 4.50 hebt U dit fraaie, kostelijke dagboek in Uw bezit.

HET LECTUURFONDS, Tetterodestraat 47, Haarlem.

Natuurlijk kunt U nog het abonnementsgeld storten op giro 9260. Wanneer U óf f 1.25 voor het eerste kwartaal óf f 2.50 voor het eerste halfjaar óf f 5.— voor het gehele jaar stort (als U het maar even kunt doen, doet U dit laatste), bespaart U zichzelf incassokosten en de administratie zeer veel werk. Hartelijk dank bij voorbaat voor Uw vriendelijke medewerking!

De administrateur, Tetterodestr. 47, Haarlem.

Gelukkig Nieuwjaar

De zegen des Heeren maakt rijk.

L. de Haan

IJ. de Haan—Engelsman
en kinderen.

Apeldoorn, Zw. Kijkerweg 18.

Dat 's Heeren zegen op u daal,
Zijn gunst uit Zion u bestraal!

Dat is wat ik alle broeders,
zusters en vrienden toewens
voor het jaar 1949.

De man van de Tabitha-kalender,
welke wordt uitgegeven
ten bate van de Baptisten
Diaconessenarbeid in Nederland

G. A. Buitenhuis,
Vaillantlaan 47 II, Den Haag.

Aan alle postzegelverzamelaars
voor de U.Z.C.

**Gods beste zegen
voor 1949.**

Werpt geen gebruikte zegels
weg, doch zend ze aan

G. H. de Neef,
Mijnsheerenl. 39a, Rotterdam-Z.

Net gelovig zakenman zoekt
beschaafd gelovige

levensgezellin

leeftijd 36—40 jaar.

Duidelijk omschreven brieven
onder No. 2330 aan Boekh.
J. Pik Dzn., Emmaweg 15,
Hengelo (O.)